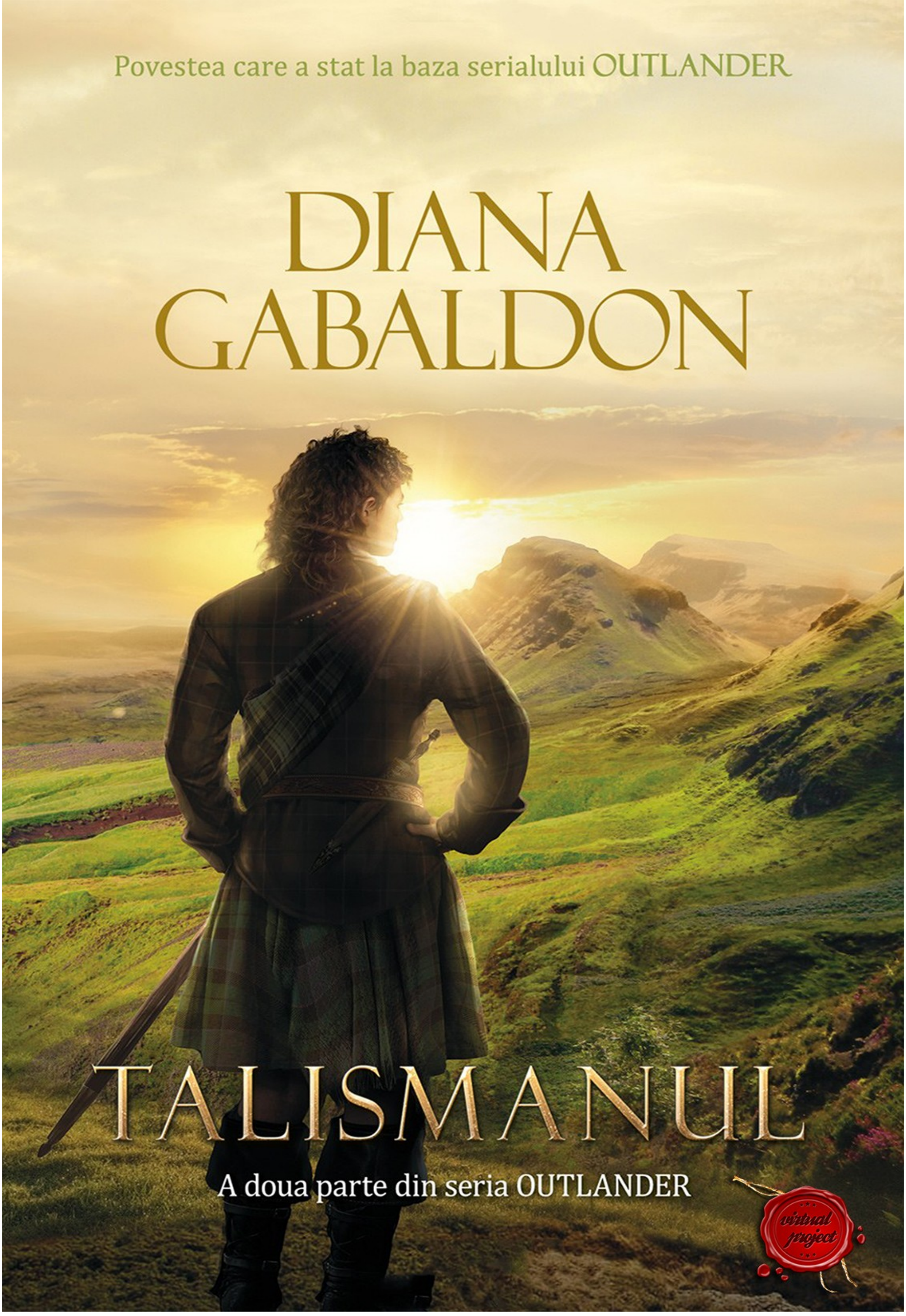

Povestea care a stat la baza serialului OUTLANDER
DIANA GABALDON
TALISMANUL
A doua parte din seria OUTLANDER

DIANA GABALDON

Seria OUTLANDER

Volumul 2

TALISMANUL

Original: *Dragonfly in Amber* (1992)

Traducere din limba engleză:
MARIA DRĂGUȚ

virtual-project.eu

NEMIRA

2016

PROLOG

Înainte de ivirea zorilor, m-am trezit de trei ori în întuneric. Mai întâi, copleșită de tristețe, apoi de bucurie și, în cele din urmă, de singurătate. Lacrimile unei singurătăți adânci până la os m-au trezit pe nesimțite, scăldându-mi obrajii precum atingerea reconfortantă a unei pânze umede în mâini mângâietoare. Mi-am întors chipul spre perna udă de lacrimi și m-am lăsat purtată de un râu sărat prin cavernele tristeții binecunoscute, în profunzimile subterane ale somnului.

Apoi m-am trezit cuprinsă de o bucurie înflăcărată, cu trupul încordat ca un arc în convulsiile împreunării fizice, atingerea lui proaspătă pe pielea mea stingându-se de-a lungul nervilor precum valurile împlinirii care mă împânzise din miezul ființei. Am alungat realitatea, întorcându-mă din nou, căutând mirosul cald și înțepător al dorinței satisfăcute a unui bărbat, în brațele primitoare ale iubitului meu, somnul.

A treia oară m-am trezit singură, dincolo de atingerea iubirii sau a disperării. Imaginea pietrelor era proaspătă în mintea mea. Un cerc mic, de pietre ridicate pe culmea unui deal înverzit și abrupt. Numele dealului este Craigh na Dun; dealul zânelor. Unii spun că dealul este fermecat, alții că e blestemat. Și unii, și alții au dreptate. Însă nimeni nu cunoaște rolul sau scopul pietrelor.

Nimeni, în afară de mine.

PARTEA ÎNTÂI

PRINTR-O OGLINDĂ TULBURE

Inverness, 1968

1. Studiind arhivele

Roger Wakefield stătea în picioare în mijlocul camerei, simțindu-se de-a dreptul asaltat. Găsea acest sentiment cumva justificat, căci fizic era înconjurat de mese pline de antichități și suvenire, de mobilier greoi, în stil victorian, acoperit cu totul de pânze, cuverturi și pături, de covorașe minuscule țesute, așezate pe lemnul lustruit, așteptând viclean să alunece de sub piciorul musafirului neatent. Era înconjurat din toate părțile de mobilă, pânzeturi și hârtii. Și de cărți... Dumnezeule, câte cărți!

Trei pereți ai biroului în care se afla erau căptușiți cu rafturi, fiecare din ele burdușite de cărți. Romanele broșate de aventuri zăceau în teancuri viu colorate și ferfenițite în fața volumelor legate în piele de vițel, înghesuite alături de romane populare selecționate de cluburi de carte, volume antice, șterpelite din biblioteci pe cale de dispariție, și mii și mii de broșuri, foi volante și manuscrise legate de mână.

În toată casa domnea aceeași atmosferă. Cărți și ziare zăceau îngrămădite de-a valma pe oricare dintre suprafețele orizontale și fiecare dulap gemea și scârțâia pe la balamale. Răposatul său tată adoptiv dusese o viață lungă și împlinită, cu mai bine de zece ani peste venerabila vârstă biblică îngăduită de șaptezeci de ani. Iar în cei optzeci și ceva de ani ai săi, reverendul Reginald Wakefield nu aruncase niciodată nimic din casă.

Roger și-a reprimat dorința de a ieși în goană pe ușa din față, de a sări în Morris Minorul său și a se întoarce imediat la Oxford, lăsând casa parohială și conținutul ei la cheremul vremii și al vandalilor. Stai calm, și-a spus în gând, respirând adânc. Te poți descurca. Cărțile erau partea cea mai ușoară; nu avea altceva

de făcut decât să le sorteze și să cheme pe cineva să vină să le ridice. Garantat, vor avea nevoie de o remorcă mare cât un vagon de tren, dar se putea face. Hainele – nicio problemă. Oxfam avea să se ocupe de ele.

Nu știa ce o să facă Oxfam cu atâtea costume negre, din serj, cu vestă, datând aproximativ din 1948, dar poate că săracii în mâinile cărora vor ajunge nu erau foarte pretențioși. A început să respire ceva mai calm. Își luase o lună de concediu de la Catedra de Istorie de la Oxford pentru a rezolva problemele legate de moștenirea reverendului. Poate că, la urma urmelor, îi va fi de ajuns o lună. În clipele sale cele mai sumbre, i se păruse că va avea nevoie de ani întregi.

S-a îndreptat spre una dintre mese și a ridicat un vas micuț, din porțelan. Era plin cu diverse obiecte dreptunghiulare mici, din metal; „*gaberlunzies*” din plumb, insigne emise cerșetorilor în secolul al optsprezecelea de către parohii, ca un soi de licență pentru cerșit. Alături de ele, lângă lampă era o colecție de sticle din lut ars, un corn de berbec de ținut tutunul, ornat cu un inel din argint. Să le doneze unui muzeu? s-a întrebat neștiind ce să facă. Casa era plină de relicve iacobite; reverendul fusese istoric amator, secolul optsprezece reprezentând teritoriul său preferat de cercetare.

Involuntar, a întins degetele pentru a mângâia suprafața cornului de tutun, urmărind liniile negre ale inscripției – numele și datele diaconilor și trezorierilor Breslei Croitorilor din Canongate, Edinburgh, 1726. Poate ar trebui să păstreze câteva dintre achizițiile mai selecte ale reverendului… dar pe urmă s-a dat înapoi, clătinând hotărât din cap.

— Stai cuminte, cocoșule, a rostit el cu voce tare, calea asta duce la pierzanie.

Sau cel puțin la începutul unei vieți de șoarece prins în cursă. Dacă începea să oprească lucruri, avea să sfârșească păstrându-le pe toate și să locuiască în această monstruozitate de casă, înconjurat de generații întregi de vechituri.

— Și totodată vei ajunge să vorbești singur, a mormăit el.

Gândul la generațiile de vechituri adunate i-a amintit de garaj și a simțit cum i se înmoaie puțin genunchii. Reverendul, care era de fapt unchiul mamei sale, îl adoptase de la vârsta de cinci ani, după ce părinții lui fuseseră uciși în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial: mama sa murise în timpul Blitzului iar tatăl,

undeva deasupra apelor întunecate ale Canalului Mânecii. Cu obișnuitul său instinct de a colecționa orice, reverendul păstrase toate lucrurile care aparținuseră părinților săi, puse bine în lăzi și cutii de carton în spatele garajului. Știa că nimeni nu a deschis vreuna dintre aceste lăzi în ultimii douăzeci de ani.

Roger a mormăit o lamentație din Vechiul Testament la gândul că va trebui să răscolească printre obiectele părinților săi.

— O, Dumnezeule! a spus el cu voce tare. Orice, numai asta nu!

Remarca nu se dorise a fi chiar o rugăciune, dar soneria a început să țârâie parcă drept răspuns, făcându-l pe Roger să tresară și să-și muște limba. Ușa casei parohiale avea tendința de a se înțepeni când era vreme umedă, ceea ce însemna că era așa aproape în permanență. Roger a deschis-o cu un scârțâit îngrozitor și a dat nas în nas cu o femeie aflată în pragul ușii.

— Vă pot ajuta cu ceva?

Era de statură medie și foarte drăguță. O apariție delicată, înveșmântată în pânză albă, fină, cu un păr castaniu bogat, cârlionțat, strâns parțial într-un soi de coc. Și în centrul acestei apariții, o extraordinară pereche de ochi scânteietori, chiar de culoarea cherry-ului bine maturat.

Și-a ridicat privirea de la tenișii lui mărimea patruzeci și șase spre chipul lui aflat la treizeci de centimetri mai sus decât al ei. Zâmbetul pieziș al femeii s-a lărgit.

— Nu-mi place să încep o conversație cu un clișeu, a spus ea, dar ce mare te-ai făcut, tinere Roger!

Roger și-a simțit sângele năvălindu-i în obraji. Femeia a început să râdă și a întins o mână.

— Tu ești Roger, nu-i așa? Numele meu e Claire Randall; sunt o veche prietenă a reverendului. Însă pe tine nu te-am mai văzut de când aveai cinci ani.

— A… spuneați că sunteți o veche prietenă a tatălui meu? Atunci știți deja…

Zâmbetul a dispărut, făcând loc unei expresii triste.

— Da, mi-a părut tare rău. Inima, nu?

— Mda. Nu ne așteptam. Eu tocmai am venit de la Oxford ca să mă ocup de… toate.

A făcut un gest vag cu mâna, semn că se referea la moartea reverendului, la casa din spatele lui și întregul ei conținut.

— Din câte îmi amintesc despre biblioteca tatălui tău, această mică sarcină ar trebui să îți ocupe timpul cam până la Crăciunul următor, a remarcat Claire.

— În acest caz, poate nu ar trebui să te deranjăm, s-a auzit o voce cu un accent moale, american.

— Ah, uitasem, a rostit Claire, întorcându-se puțin spre fata care stătea ascunsă privirii lui după colțul verandei. Roger Wakefield – fiica mea, Brianna.

Brianna Randall a făcut un pas în față, cu un zâmbet timid pe buze. Roger a rămas o clipă privind-o fără să scoată o vorbă, apoi și-a amintit de maniere. S-a retras un pas și a deschis larg ușa, întrebându-se preț de o secundă când își schimbase ultima dată cămașa.

— Dar nu e absolut niciun deranj! a spus el din toată inima. Chiar îmi doream o pauză. Poftiți, intrați!

Le-a făcut semn celor două femei spre capătul coridorului care ducea în biroul reverendului, băgând de seamă că, pe lângă faptul că era destul de atractivă, fiica lui Claire era una dintre cele mai înalte fete pe care le văzuse vreodată de aproape. Trebuie să aibă peste un metru optzeci, și-a spus în sinea lui, văzând că ajungea cu fruntea la același nivel cu cornișa rafturilor din hol, pe lângă care trecea. Fără să-și dea seama, s-a îndreptat de spate în vreme ce le urma, expunându-și astfel cei un metru și nouăzeci de centimetri ai săi. În ultima clipă s-a aplecat, ferindu-se la timp să nu dea cu fruntea de tocul ușii de la birou când a intrat în urma femeilor.

— Aveam de gând să vin mai demult, a spus Claire, așezându-se mai bine în fotoliul uriaș.

Cel de-al patrulea zid al biroului reverendului era înzestrat cu ferestre din podea până în tavan, și soarele sclipea vesel în agrafa cu perle din părul ei castaniu-deschis. Buclele începeau să scape din strânsoare, iar ea și-a dat absentă una pe după ureche în timp ce vorbea.

— De fapt, aranjasem să vin anul trecut, dar pe urmă s-a ivit o urgență la spital, în Boston – eu sunt doctor, a explicat ea, cu un zâmbet înflorindu-i discret în colțul gurii la vederea expresiei de surpriză pe care Roger nu reușise prea bine să o ascundă. Dar îmi pare rău că nu am venit; mi-ar fi făcut mare plăcere să îl revăd pe tatăl tău.

Roger se întreba mai degrabă de ce veniseră acum, știind că reverendul murise, însă i se părea nepoliticos să întrebe. În schimb, a zis:

— Și acum vă bucurați de peisaje?

— Da, am venit cu mașina de la Londra, a răspuns Claire, zâmbind spre fiica ei. Am vrut ca Bree să vadă ținuturile acestea; nu ai crede, auzind-o vorbind, însă și ea este la fel de englezoaică precum sunt și eu, deși nu a trăit niciodată aici.

— Adevărat? s-a mirat Roger, aruncând o privire spre Brianna.

Nu arăta deloc a englezoaică, și-a spus în sinea lui; în afară de înălțimea impresionantă, avea o coamă bogată de păr roșcat, purtat liber pe umeri, iar oasele feței erau puternice, cu unghiuri drepte, și nasul lung și drept – poate puțin prea lung.

— M-am născut în America, a explicat Brianna, însă și mama, și tata sunt… erau… englezi.

— Erau?

— Soțul meu a murit în urmă cu doi ani, l-a lămurit Claire. Îl cunoșteai, cred, Frank Randall.

— Frank Randall! Desigur!

Roger s-a pocnit cu palma peste frunte și a simțit sângele năvălindu-i în obraji la chicotul Briannei.

— Probabil mă veți crede un nătărău fără pereche, însă eu abia acum am realizat cine sunteți!

Numele explica totul; Frank Randall fusese un istoric eminent și un bun prieten al reverendului; ani la rând făcuseră schimb de informații misterioase despre iacobiți, deși trecuse mai bine de un deceniu de când Frank Randall vizitase pentru ultima dată casa parohială.

— Vasăzică… veți vizita locurile istorice din apropiere de Inverness? s-a aventurat Roger. Ați fost deja la Culloden?

— Nu încă, a răspuns Brianna. Ne gândeam să mergem cândva spre sfârșitul săptămânii.

Zâmbetul ei era politicos, însă nimic mai mult.

— Am luat o excursie de-a lungul Loch Nessului în această după-amiază, a spus Claire. Și poate că mâine vom coborî cu mașina până la Fort William, sau doar ne vom plimba prin Inverness; orașul s-a dezvoltat foarte mult de la ultima mea vizită aici.

— Când a fost asta?

Roger se întreba dacă ar trebui să își ofere serviciile de ghid. Nu ar trebui să piardă timpul, însă doamna și domnul Randall fuseseră buni prieteni ai reverendului. Și oricum, o călătorie cu mașina până la Fort William în compania a două femei atrăgătoare părea mult mai interesantă decât un garaj care aștepta să fie curățat, și asta cât de curând.

— Ah, acum mai bine de douăzeci de ani. A trecut foarte mult timp de atunci.

În vocea lui Claire se întrezărea un ton straniu care l-a făcut pe Roger să o privească mai atent, însă ea i-a răspuns cu un zâmbet.

— Păi, a încercat el, dacă pot face ceva pentru dumneavoastră cât timp sunteți în Țara de Sus...

Claire continua să zâmbească, însă ceva se schimbase în expresia chipului ei. Aproape că putea să jure că femeia așteptase să se ivească o ocazie. A aruncat o privire spre Brianna, apoi s-a uitat din nou la Roger.

— Dacă te oferi, a spus ea, zâmbindu-i generos.

— Ah, mamă! a intervenit Brianna, îndreptându-se de spate pe scaun. Doar nu vrei să îl deranjezi pe domnul Wakefield! Uite câte are de făcut!

A fluturat o mână spre biroul aglomerat, cu lăzile sale arhipline și nesfârșitele teancuri de cărți.

— Ah, nu e niciun deranj! a protestat Roger. Ă... despre ce este vorba?

Claire i-a aruncat fiicei sale o privire tăioasă, închizându-i gura.

— Nu aveam de gând să îl bat la cap și să îl trag de picioare, a spus ea cu asprime. Însă ar putea cunoaște pe cineva care să ne ajute. Este un mic proiect istoric, i-a explicat ea lui Roger. Am nevoie de cineva care se pricepe suficient de bine la istoria iacobiților din secolul al optsprezecelea... prințul Charlie cel Frumos și compania.

Roger s-a aplecat înainte, intrigat.

— Iacobiți? a întrebat el. Această perioadă nu este printre specializările mele, însă am ceva cunoștințe... ar fi fost și greu să nu le am, trăind atât de aproape de Culloden. Acolo a avut loc bătălia finală, înțelegeți, s-a întors el spre Brianna. Acolo unde prințul Charlie a luptat împotriva ducelui de Cumberland și a fost măcelărit pentru că i-a deranjat pe englezi.

— Corect, a încuviințat Claire. Și de fapt aceasta are de-a face cu ceea ce doresc eu să găsesc.

A băgat mâna în poșetă și a scos o bucată de hârtie împăturită. Roger a desfăcut-o, parcurgând-o iute cu privirea. Conținea o listă de nume, poate treizeci, toate de bărbați. În capul paginii scria titlul: „RĂSCOALA IACOBITĂ – CULLODEN, 1745”.

— Ah, din ’45? a întrebat Roger. Acești bărbați au luptat la Culloden, nu-i așa?

— Așa e, a răspuns Claire. Ce vreau eu să aflu este… câți dintre bărbații de pe listă au supraviețuit bătăliei?

Roger se scărpina în bărbie în timp ce parcurgea lista.

— E o întrebare simplă, al cărei răspuns însă ar putea fi greu de aflat. Atât de mulți dintre bărbații clanurilor scoțiene care l-au urmat pe prințul Charlie au fost uciși pe Câmpia de la Culloden, încât nu au fost îngropați individual. Au fost puși în morminte comune, având o singură piatră funerară pe care era scris numele clanului căruia-i aparțineau.

— Știu, a răspuns Claire. Brianna nu a mai fost aici, însă eu am fost… în urmă cu mulți ani.

Lui Roger i s-a părut că vede o umbră întunecându-i privirea pentru o clipă, însă a fost iute ascunsă când Claire a plecat capul spre poșetă. Nici nu e de mirare că e tristă, și-a spus în sinea lui. Câmpia de la Culloden era un loc impresionant; și pe el parcă îl podideau lacrimile privind peste întinderea imensă a mlaștinii, amintindu-și patriotismul și curajul scoțienilor care zăceau nimiciți sub iarbă. Claire a scos alte câteva coli de hârtie scrise la mașină și i le-a întins. Un deget lung și alb se plimba în jos pe marginea uneia dintre coli. Mâini frumoase, a băgat de seamă Roger, cu osatură delicată, îngrijite, cu un singur inel pe fiecare. Cel din argint ieșea imediat în evidență; o verighetă lată, iacobită, cu împletitura complicată scoțiană, împodobită cu flori de ciulini.

— Acestea sunt numele soțiilor lor, din câte cunosc eu. Mă gândeam că ar putea ajuta… dacă soții lor au fost uciși la Culloden, probabil că aceste femei s-au recăsătorit ori au emigrat după aceea. Aceste date ar trebui să figureze cu siguranță în registrul parohiei. Toate sunt din aceeași parohie; biserica era în Broch Mordha – este puțin mai la sud de aici.

— O idee foarte bună, a spus Roger, oarecum surprins. Este genul de abordare la care s-ar gândi un istoric.

— Eu nu sunt chiar istoric, a răspuns Claire Randall sec. Pe de altă parte, când trăiești cu unul, mai furi meserie.

— Desigur.

Un gând neașteptat l-a lovit și s-a ridicat din scaun.

— Sunt o gazdă îngrozitoare, vă rog, permiteți-mi să vă ofer ceva de băut și pe urmă îmi puteți spune mai multe despre această listă. Poate vă voi fi eu însumi de folos.

În ciuda dezordinii, știa unde erau păstrate carafele și îndată și-a servit musafirele cu puțin whisky. Pusese destul de mult sifon în al Briannei, însă a băgat de seamă că ea sorbea din pahar ca și cum ar fi băut spray împotriva furnicilor, mai degrabă decât cel mai bun Glenfiddich dintr-un singur malț. Claire, care ceruse ca al ei să fie simplu, părea să îl savureze mult mai mult.

— Așadar, a reluat Roger, reașezându-se la locul său și luând din nou hârtia în mână. Este o problemă interesantă, în materie de cercetare istorică. Spuneați că acești bărbați vin de la aceeași parohie? Presupun că proveneau dintr-un singur clan sau familie… bag de seamă că unii dintre ei se numeau Fraser.

Claire a încuviințat din cap, cu mâinile împreunate în poală.

— Veneau de pe aceeași proprietate, o fermă micuță din Highlands, cunoscută printre localnici drept Lallybroch. Făceau parte din clanul Fraser, deși niciodată nu îi juraseră oficial supunere căpeteniei, lordul Lovat. Acești bărbați s-au alăturat răscoalei încă de la începuturi, au luptat în bătălia de la Prestonpans, în vreme ce oamenii lui Lovat nu au intrat în luptă decât abia înainte de bătălia de la Culloden.

— Adevărat? Interesant.

În condițiile normale ale secolului al optsprezecelea, asemenea mici arendași-fermieri ar fi murit acolo unde își duceau zilele și ar fi fost înmormântați frumos în cimitirul satului, înscriși ordonat în registrul parohiei. Cu toate acestea, încercarea lui Charlie cel Frumos de a recuceri tronul Scoției în 1745 întrerupsese cursul firesc al lucrurilor într-o manieră cât se poate de brutală.

În timpul foametei care urmase dezastrului de la Culloden, mulți scoțieni emigraseră spre Lumea Nouă; alții se târâseră din câmpii și mlaștini spre orașe, în căutare de hrană și locuri de

muncă. Câțiva rămăseseră locului, agățându-se cu încăpățânare de pământurile și tradițiile lor.

— S-ar putea scrie un articol fascinant, a spus Roger, gândind cu voce tare. Să mergi pe urmele unui număr de indivizi, să vezi ce s-a întâmplat cu fiecare dintre ei. Ar fi mai puțin interesant dacă au fost cu toții uciși la Culloden, însă există șansa ca unii dintre ei să fi scăpat.

Roger ar fi fost tentat să înceapă acest proiect ca o binevenită pauză, chiar și în cazul în care Claire Randall nu i-ar fi cerut-o.

— Da, cred că vă pot ajuta, a concluzionat el, încântat de zâmbetul cald cu care ea l-a răsplătit.

— Chiar așa? E minunat! a exclamat ea.

— Va fi plăcerea mea, a răspuns Roger.

A împăturit hârtia și a așezat-o pe masă.

— Voi începe de îndată. Dar spuneți-mi, cum a fost călătoria cu mașina de la Londra?

Conversația se purta acum pe subiecte de interes general, în timp ce Claire și Brianna îl încântau cu povești din timpul călătoriei lor transatlantice și al drumului cu mașina de la Londra. Atenția lui Roger era ușor distrasă, căci începuse să-și pună la punct planul de cercetare al proiectului. Se simțea vag vinovat că pierdea vremea ținându-le de vorbă, chiar nu avea timp de pierdut. Pe de altă parte, era o chestiune interesantă. Și în plus putea să combine acest proiect cu sarcina obligatorie de a face ordine în materialele reverendului; știa precis că în garaj se aflau patruzeci și opt de cutii din carton, toate etichetate: IACOBIȚI, DIVERSE. Gândul acesta era suficient pentru a-i da o ușoară stare de amețeală.

Smulgându-și cu greu gândurile de la cutiile din garaj, a băgat de seamă că discuția luase o cu totul altă turnură față de subiectul inițial.

— Druizi?

Roger se simțea dezorientat. A aruncat o privire curioasă spre paharul său, verificând dacă într-adevăr își adăugase sifon.

— Nu ai auzit niciodată nimic despre ei?

Claire părea ușor dezamăgită.

— Tatăl tău, reverendul, știa câte ceva despre ei, deși doar așa, neoficial. Poate că nu a considerat că e important să-ți povestească despre ei; o lua drept o glumă.

Roger s-a scărpinat în creștetul capului, ciufulindu-și coama deasă de păr negru.

— Nu, chiar nu-mi amintesc. Însă aveți dreptate, probabil nu considerase că e ceva serios.

— Păi, nici eu nu știu cu siguranță dacă e așa.

Și-a încrucișat picioarele. O rază de soare i-a mângâiat glezna, făcându-i ciorapii să strălucească și accentuându-i delicatețea tibiei.

— Când am fost aici ultima dată cu Frank – Dumnezeule, asta a fost în urmă cu douăzeci de ani! –, reverendul i-a spus că exista un grup de... în fine, druizi moderni, cred că i-am putea numi. Nu am idee cât de autentici erau; cel mai probabil, nu foarte originali.

Brianna stătea aplecată în față acum, captivată, cu paharul de whisky uitat în mâini.

— Reverendul nu îi putea recunoaște oficial – păgânism și toate alea, înțelegi –, însă menajera lui, doamna Graham, făcea parte din acest grup, așa încât din când în când îi mai ajungeau pe la urechile zvonuri despre activitățile lor; așadar reverendul i-a vândut un pont lui Frank că urma să aibă loc un soi de ceremonie în zorii zilei de Beltane, adică de Întâi Mai.

Roger a încuviințat din cap, încercând să se acomodeze cu imaginea bătrânei doamne Graham, de o corectitudine desăvârșită, absorbită în rituri păgâne, dansând în jurul cercurilor de piatră la ivirea zorilor. Singurul lucru pe care și-l putea aminti el însuși din ceremoniile druide era că unele dintre ele implicau arderea sacrificială a victimelor în cuști împletite din răchită, fapt care i se părea încă și mai greu de imaginat pentru o doamnă scoțiană prezbiteriană, aflată la o vârstă înaintată.

— În vârful unui deal din apropiere se află un cerc de pietre. Așa că am urcat acolo înainte de ivirea zorilor, pentru a le... în fine, spiona, a continuat ea, ridicând din umeri, parcă scuzându-se. Știi cum sunt oamenii de știință; nu au niciun dram de conștiință când vine vorba de domeniul lor de studiu, ca să nu mai vorbim că nu au nici urmă de simț al delicateței sociale.

Roger s-a crispat ușor la auzul acestei remarci, însă a încuviințat din cap fără tragere de inimă.

— Și acolo erau, a continuat ea. Cu doamna Graham printre ele, cu toate înveșmântate în cearșafuri de pat, incantând

rugăciuni și dansând în mijlocul cercului de piatră. Frank era fascinat, a adăugat ea cu un zâmbet. Și era impresionant, chiar și pentru mine.

S-a oprit o clipă, măsurându-l pe Roger cu o privire oarecum curioasă.

— Am auzit că doamna Graham a murit acum câțiva ani. Însă mă întrebam… știi cumva dacă a avut familie? Cred că în astfel de grupuri calitatea de membru se transmite ereditar; e posibil să existe o fiică sau o nepoată care mi-ar putea povesti câte ceva.

— Păi, a răspuns Roger încet. Există o nepoată – numele ei este Fiona, Fiona Graham. De fapt, a venit aici să ajute în casa parohială după moartea bunicii ei. Reverendul era mult prea bătrân pentru a putea fi lăsat de unul singur.

Dacă ceva putea înlocui viziunea în care doamna Graham dansa învăluită într-un cearșaf, atunci ăsta era gândul că Fiona, de nouăsprezece ani, putea fi protectoarea unei taine mistice antice, însă Roger a intrat bucuros în joc și a continuat:

— Mi-e teamă că în acest moment nu este aici. Însă aș putea să o rog să vină pentru dumneavoastră.

Claire a fluturat o mână delicată, concediind intenția lui.

— Nu te deranja, pot discuta cu ea altă dată. Și așa am stat prea mult pe capul tău.

Spre mâhnirea lui Roger, Claire și-a așezat paharul gol pe măsuța joasă dintre fotolii și Brianna l-a pus pe al ei, încă plin, grăbită, parcă abia așteptând să plece. Roger a băgat de seamă că Brianna Randall își rodea unghiile. Această infimă dovadă de imperfecțiune i-a dat curajul să facă următorul pas. Brianna îl intriga și nu voia să o lase să plece, fără o asigurare că o va revedea vreodată.

— Apropo de cercuri de piatră, a spus el repede, cred că îl știu pe cel pe care l-ați menționat. E destul de spectaculos și nu e prea departe de oraș.

I-a zâmbit Briannei Randall, observând inconștient cei trei pistrui de pe unul din pomeții obrajilor.

— Mă gândeam că poate aș începe acest proiect cu o excursie până la Broch Tuarach. Se află în aceeași direcție cu cercul de piatră, așa încât poate… ă…!

Cu o smucitură neașteptată a poșetei voluminoase, Claire Randall răsturnase ambele pahare de whisky de pe măsuță,

udându-l pe Roger pe coapse și în poală cu whisky dintr-un singur malț și aproape un pahar întreg de sifon.

— Îmi pare nespus de rău, și-a cerut ea scuze, vădit tulburată.

S-a aplecat și a început să culeagă de jos cioburile de cristal, în ciuda încercărilor vag coerente ale lui Roger de a o opri.

Venind în ajutorul ei cu o mână de șervețele din pânză înșfăcate de pe bufet, Brianna a spus:

— Serios, mamă, nu am idee cum te lasă în sala de operații. Niciun lucru mai mic decât o cutie de pâine nu e în siguranță în mâinile tale. Uite, i-ai înmuiat pantofii în whisky!

A îngenuncheat pe podea și a început să strângă de zor băutura vărsată și cioburile de cristal.

— Și pantalonii!

Înhățând un șervețel curat din teancul pe care îl avea în brațe, s-a pornit să lustruiască sârguincios vârful încălțărilor lui Roger, coama ei de păr roșcat plutind delirant în jurul genunchilor lui. A ridicat capul, în timp ce-i studia coapsele, tamponând energic stropii umezi de pe catifeaua cord. Roger a închis ochii și a început să se gândească disperat la tot soiul de accidente teribile de mașină pe autostradă, la formularele de impozit de la Oficiul de Finanțe și la Blob din Outer Space – orice care l-ar putea împiedica să se facă de rușine în timp ce simțea, prin stofa udă a pantalonilor săi, aburii catifelați emanați de respirația caldă a Briannei Randall.

— Ă… poate ar fi mai bine să continui tu?

Vocea venea de undeva de la nivelul feței lui și, deschizând ochii, s-a trezit nas în nas cu o pereche de ochi de un albastru intens privindu-l pe deasupra unui zâmbet larg. Cam lipsit de vlagă, a luat șervețelul pe care ea i-l întindea, respirând de parcă un tren tocmai gonise pe urmele lui.

Aplecându-și capul pentru a-și șterge pantalonii, a zărit-o cu coada ochiului pe Claire Randall privindu-l cu o expresie în care se împleteau compasiunea și amuzamentul. Nimic altceva nu se citea în expresia ei; nimic din strălucirea pe care i se păruse că o întrezărește în ochii ei chiar înainte de catastrofă. Tulburat cum era, probabil i se păruse, și-a spus în sinea lui. Căci de ce Dumnezeu ar fi făcut-o Claire în mod intenționat?

•

— De când ești tu interesată de druizi, mamă?

Brianna părea să găsească ideea destul de amuzantă; observasem că își mușca interiorul obrazului în vreme ce stăteam de vorbă cu Roger Wakefield și rânjetul larg pe care și-l reținuse atunci îi era acum întins pe toată fața.

— Ai de gând să îți aduci propriul cearșaf și să te alături celorlalte preotese?

— Probabil că întrunirile lor ar fi mai interesante decât întâlnirile de la spital din fiecare joi, am răspuns. Totuși, e cam răcoare acolo sus.

Brianna a izbucnit în hohote de râs, speriind doi pițigoi aflați pe drum în fața noastră.

— Nu, am spus, redevenind serioasă. Nu vreau să dau de doamnele druide. Însă e o doamnă pe care o cunoșteam demult și pe care voiam să o găsesc, dacă pot. Nu am o adresă – nu am mai ținut legătura cu ea de mai bine de douăzeci de ani –, totuși doamna era interesată de lucruri din acestea neobișnuite: vrăjitorie, superstiții, obiceiuri din bătrâni. Genul acesta de lucruri. Pe vremuri trăia în apropiere; mă gândeam că dacă mai este încă aici, ar putea fi în legătură cu un astfel de grup.

— Cum o chema?

Am scuturat capul, întinzând mâna să prind clama de păr când am simțit-o alunecându-mi din bucle. Mi-a căzut printre degete în iarba înaltă de pe marginea drumului.

— La naiba! am exclamat, aplecându-mă după ea.

Bâjbâiam cu degete nesigure prin iarba deasă și umedă, chinuindu-mă să prind agrafa. Gândul la Geillis Duncan avea darul de a mă tulbura, chiar și după toți acești ani.

— Nu știu, am spus, strângându-mi spre ceafă șuvițele care îmi căzuseră pe obrajii îmbujorați. Adică… a trecut atât de mult, sunt sigură că acum are un alt nume. Era văduvă, se poate să se fi recăsătorit sau să își fi reluat numele de fată.

— Ah.

Brianna își pierduse interesul pentru subiect și pentru câteva clipe am înaintat împreună în tăcere. Deodată s-a întors spre mine:

— Mamă, ce părere ai despre Roger Wakefield?

I-am aruncat o privire; obrajii îi erau rozalii, însă putea fi din cauza vântului de primăvară.

— Pare un tânăr foarte drăguț, am răspuns precaută. Și cu siguranță e inteligent, e unul dintre cei mai tineri profesori de la Oxford.

Despre inteligența lui știam; mă întrebam dacă avea și ceva imaginație. Cel mai adesea bărbații studioși nu aveau niciun strop de imaginație. Care acum însă îi putea fi de folos.

— Are niște ochi extraordinari, a spus Brianna, ignorând visătoare chestiunea inteligenței lui. Nu-i așa că sunt cei mai verzi ochi pe care i-ai văzut vreodată?

— Da, sunt într-adevăr foarte neobișnuiți, am încuviințat. Întotdeauna au fost așa; îmi amintesc că i-am remarcat când l-am întâlnit prima dată când era copil.

Brianna și-a coborât privirea spre mine, încruntându-se.

— Da, mamă, chiar așa! Chiar trebuia să îi spui: „Vai, ce mare te-ai făcut!” când ți-a răspuns la ușă? Ce jenant!

Am început să râd.

— Păi, când vezi pe cineva care cândva abia îți ajungea la buric și pe urmă te trezești deodată că abia îi ajungi tu până la nas, nu poți să nu remarci diferența! am spus în apărarea mea.

— Mamă! a exclamat ea, chicotind.

— Și are și un fund foarte simpatic, am remarcat, ca să mențin aerul amuzat. Am băgat de seamă când s-a aplecat să toarne whisky-ul.

— Ma-MĂĂĂ! O să te audă lumea!

Ne aflam în apropiere de stația de autobuz. Câteva femei și un domn în vârstă, înveșmântați în tartane, stăteau în picioare lângă indicator; s-au întors să ne privească atunci când ne-am apropiat.

— De aici se poate lua autobuzul pentru un tur în jurul Loch Nessului? am întrebat, cercetând mulțimea uluitoare de anunțuri și afișe lipite pe indicator.

— Ah, da, a răspuns amabil una dintre doamne. Autobuzul sosește cam în zece minute.

A măsurat-o din priviri pe Brianna, cu o înfățișare atât de evident americană în blue jeanși și pardesiu alb. O ultimă notă patriotică era adăugată de chipul îmbujorat din cauza râsului înfundat.

— Mergeți să vedeți Loch Nessul? N-ați mai fost până acum la noi, așa-i?

— Eu am făcut o excursie cu barca de-a lungul lacului împreună cu soțul meu acum mai bine de douăzeci de ani, i-am răspuns zâmbind, însă pentru fiica mea este prima călătorie în Scoția.

— Adevărat?

Aceasta a atras atenția celorlalte doamne care s-au înghesuit în jurul nostru, deodată prietenoase, oferindu-ne sfaturi și punându-ne o sumedenie de întrebări până când autobuzul mare și galben s-a arătat gâfâind de după colț.

Brianna s-a oprit o clipă înainte de a urca treptele, admirând priveliștea pitorească în care se înfățișau buclele serpentinelor înverzite, ondulându-se printr-un lac pictat în albastru și mărginit de pini negri.

— Va fi distractiv, a spus ea, râzând. Crezi că vom vedea monstrul?

— Nu poți ști niciodată, am răspuns.

•

Roger și-a petrecut restul zilei cu gândurile aiurea, rătăcind absent printre sarcinile pe care le avea de îndeplinit. Cărțile care așteptau să fie împachetate spre a fi donate Societății pentru Conservarea Antichităților se revărsau din cutia lor, camioneta antică a reverendului zăcea în fața garajului cu capota deschisă, în așteptarea verificării motorului, în timp ce el, cu o cană de ceai cu spumă de lapte pe jumătate goală alături, privea distras la ploaia care cădea la acele prime ore ale serii.

Știa că trebuie să se apuce să dezmembreze inima biroului reverendului. Nu cărțile; deși era o muncă enormă, tot ce avea de făcut era să decidă ce cărți să oprească pentru el însuși și ce să trimită la SPA ori la biblioteca vechiului colegiu al unchiului său. Nu, mai devreme sau mai târziu va fi nevoit să se ia la trântă cu biroul enorm ale cărui sertare erau umplute până la refuz cu documente și hârtii ieșind din zecile de nișe înguste. Și va fi nevoit să dea jos și să arunce toate mărunțișurile care decorau peretele din plută ce acoperea o latură a camerei – o sarcină menită să descurajeze și cele mai neînfricate inimi.

Pe lângă sila generală de a începe această sarcină anevoioasă, Roger mai avea și un alt motiv să tărăgăneze lucrurile. Nu voia să facă nimic din toate astea, oricât de necesare ar fi fost ele; în schimb voia să lucreze la proiectul lui

Claire Randall, să dea de urma bărbaților de pe Câmpia de la Culloden.

Era un proiect destul de interesant în sine, deși probabil o muncă de cercetare minoră. Însă nu acesta era motivul. Nu, s-a gândit Roger, dacă era sincer cu sine însuși, voia să se ocupe de proiectul lui Claire Randall pentru că-și dorea să se ducă până la pensiunea doamnei Thomas și să aștearnă rezultatele la picioarele Briannei Randall, precum trebuie să fi făcut odinioară cavalerii cu capetele balaurilor. Chiar și dacă nu deținea o pradă de o asemenea grandoare, avea nevoie urgentă de o scuză pentru a o căuta și a sta de vorbă din nou cu ea.

Îi amintea de un tablou al lui Bronzino, s-a decis el. Atât ea cât și mama ei dădeau impresia stranie de a fi fost cumva desenate, schițate în linii atât de vii și în detalii atât de delicate, încât ieșeau în evidență din fundal ca și cum ar fi fost gravate. Însă Brianna avea o strălucire aparte și acel aer al prezenței fizice absolute care făcea modelele lui Bronzino să pară a te urmări cu privirea, a fi pe punctul de a-ți vorbi din ramele lor. Roger nu văzuse niciodată un tablou al lui Bronzino strâmbându-se la un pahar de whisky, însă dacă ar fi existat unul, era convins că ar fi avut întocmai înfățișarea Briannei Randall.

— Păi, la dracu', a exclamat el cu voce tare. Doar n-o să-mi ia prea mult timp să mă uit mâine peste registrele de la Culloden House, nu-i așa? Pe când domnia ta, a continuat el, adresându-se biroului cu nenumăratele sale poveri, mai poți aștepta o zi. La fel și domnia ta, a spus el întorcându-se spre perete și trăgând sfidător un roman polițist din raft. A aruncat o privire beligerantă în jur, parcă provocând mobilele din cameră să obiecteze dacă îndrăznesc, însă nu s-a auzit niciun sunet cu excepția bâzâitului venind dinspre focul din șemineul electric. L-a stins și, punând cartea la subsuoară, a ieșit din birou închizând lumina.

O clipă mai târziu s-a întors, a traversat camera pe întuneric și a luat de pe masă lista cu numele.

— La dracu'! a spus el, îndesând-o în buzunarul cămășii. Nu vreau să uit blestemata de listă mâine-dimineață.

Și-a bătut buzunarul ușor cu palma, simțind foșnetul discret al hârtiei chiar în dreptul inimii și a urcat în dormitor.

•

Ne întorseserăm de la Loch Ness bătute de vânt și înghețate de ploaie la confortul cald oferit de cina fierbinte și de focul care

ardea vesel în șemineul din salon. Brianna începuse să caște în timp ce mânca omleta și în curând s-a scuzat și a plecat să facă o baie fierbinte. Eu am mai rămas o vreme în salon, de vorbă cu doamna Thomas, gazda noastră, și era aproape de ora zece când am urcat la rândul meu să fac baie și să mă bag în pat.

Brianna de obicei se trezește devreme și se culcă devreme, prin urmare, când am deschis ușa dormitorului, am fost întâmpinată de respirația ei ușoară. Adoarme repede și are un somn profund; m-am mișcat cu grijă prin cameră, agățându-mi hainele în șifonier și făcând puțină ordine, însă nu mă temeam că o voi trezi atât de ușor. Casa a devenit tot mai tăcută pe măsură ce îmi vedeam de treburile mele, așa încât foșnetul propriilor mele mișcări parcă îmi răsuna în urechi.

Adusesem cu mine câteva dintre cărțile lui Frank, cu intenția de a le dona Bibliotecii din Inverness. Erau rânduite grijuliu pe fundul valizei mele, formând o bază pentru lucrurile ceva mai fragile așezate peste ele. Le-am scos una câte una, punându-le pe pat. Cinci volume cartonate, cu coperte în culori vii, strălucitoare. Cărți însemnate, frumoase; fiecare a câte cinci, șase sute de pagini, fără a mai pune la socoteală indicele și ilustrațiile.

Operele integrale ale răposatului meu soț, în edițiile complet adnotate. Copertele erau pline de sus până jos de cuvinte elogioase, comentarii din partea fiecărui expert recunoscut în domeniul istoric. Nu era deloc rău pentru o muncă de o viață, mi-am spus în sinea mea. O realizare cu care te puteai mândri. Compactă, grea, competentă. Am ordonat volumele unul peste altul pe masă, lângă poșetă, ca să nu le uit dimineață. Titlurile de pe cotor erau diferite, însă le-am așezat astfel încât numele „Frank W. Randall”, prezent pe fiecare dintre tomuri, să se alinieze unul peste celălalt. Străluceau precum bijuteriile în lumina palidă a veiozei de pe noptieră.

Pensiunea era liniștită; era început de an, prea devreme pentru turiști, iar cei cazați acum se duseseră de mult la culcare. În celălalt pat, Brianna a pufăit ușor și s-a întors în somn, câteva șuvițe lungi de păr roșcat căzându-i peste chipul adormit. Un picior lung și gol ieșea din așternut și l-am acoperit ușor cu plapuma. Impulsul de a mângâia un copil adormit nu dispare niciodată, chiar dacă acel copil este cu mult mai mare decât mama sa, de acum femeie în toată puterea cuvântului,

chiar dacă încă tânără. I-am îndepărtat părul de pe față și i-am mângâiat ușor fruntea. A surâs în somn, o expresie fugară de mulțumire, care a dispărut la fel de repede cum apăruse. Eu am continuat să zâmbesc în vreme ce o priveam și i-am șoptit în urechea cufundată în somn, cum o făcusem de atâtea ori înainte:

— Dumnezeule, cât de mult semeni cu el!

Am înghițit micul nod din gât – de acum aproape un obicei – și mi-am luat halatul de pe spătarul scaunului. În aprilie, nopțile în Highlands sunt al naibii de friguroase, însă nu mă simțeam pregătită să caut sanctuarul cald al propriului meu pat.

O rugasem pe gazdă să lase focul aprins în salon, asigurând-o că îl voi acoperi eu cu cenușă înainte de a mă retrage. Am închis încetișor ușa, cu ochii încă la picioarele lungi, depărtate și la părul roșcat, mătăsos și încâlcit, răsfirat pe plapuma albastră.

— Nu e rău nici așa ca Operă Completă, am șoptit în coridorul întunecat. Poate nu la fel de mare, însă a dracului de remarcabilă.

Salonașul era înghesuit și întunecat, focul ardea liniștit cu o flacără aurie ce cuprinsese un buștean în întregime. Am tras un fotoliu micuț în fața șemineului și mi-am ridicat picioarele pe unul dintre brațe. Auzeam în jurul meu toate sunetele discrete și obișnuite ale vieții moderne: torsul slab al frigiderului de la subsol, zumzetul și bâzâitul centralei care făcea focul din șemineu mai degrabă un moft decât o necesitate și zgomotul mașinilor care treceau din când în când pe stradă.

Dar dincolo de toate aceste sunete se întindea liniștea adâncă a nopții scoțiene. Am rămas cu totul nemișcată, căutând-o. Trecuseră douăzeci de ani de când nu o mai simțisem, însă puterea mângâietoare a întunericului era încă acolo, cuibărită între munți. Am băgat mâna în buzunarul halatului și am scos hârtia împăturită – o copie a listei pe care i-o dădusem lui Roger Wakefield. Era prea întuneric pentru a o putea citi la lumina focului, însă nu aveam nevoie să disting numele. Am despăturit hârtia pe genunchiul meu înveșmântat în mătase și am rămas privind fără să discern rândurile ininteligibile scrise la mașină. Mi-am plimbat încet degetul peste fiecare rând, murmurând pentru mine însămi toate numele înscrise, ca într-o rugăciune. Ei aparțineau nopții reci de primăvară mai mult decât mine. Cu

toate acestea am rămas cu privirea îndreptată spre flăcări, lăsând întunericul de afară să umple cotloanele goale din mine.

Și rostindu-le numele ca și cum i-aș fi invocat, am făcut primii pași în urmă, traversând întunericul pustiu unde mă așteptau.

2. Se îngroașă gluma

A doua zi dimineață Roger a plecat de la Culloden House cu douăsprezece pagini de notițe și un sentiment crescând de neputință. Ceea ce inițial păruse o simplă muncă de cercetare istorică devenea o treabă tot mai stranie și mai întortocheată.

Găsise doar trei dintre numele de pe lista lui Claire Randall printre registrele cu victime de la Culloden. Aceasta în sine nu era ceva remarcabil. Armata lui Charles Stuart rareori avusese un registru de recrutare coerent, căci unele căpetenii de clan se alăturaseră Prințului-Cel-Frumos dintr-o toană, după câte se părea, iar mulți dintre ei îl părăsiseră din motive chiar mai puțin solide, înainte ca numele oamenilor lor să poată fi înscrise în vreun document oficial. Registrele armatei scoțiene, care în cele mai bune timpuri fuseseră completate ocazional, spre sfârșitul bătăliei deveniseră aproape inexistente; la urma urmelor, nu avea niciun rost să ții un registru de plăți, dacă nu aveai niciun sfanț cu care să îi plătești pe soldați.

Și-a încovoiat cu grijă trupul deșirat și s-a strecurat în Morris-ul său antic, aplecându-și automat capul pentru a nu se lovi. Scoțând dosarul de la subsuoară, l-a deschis și a privit încruntat paginile pe care le copiase. Neobișnuit era faptul că toți bărbații de pe lista lui Claire apăruseră pe o altă listă a armatei.

Oamenii dintr-un regiment de clan puteau să fi dezertat, pe măsură ce dezastrul iminent devenea tot mai clar, un lucru nu tocmai neobișnuit. Nu, detaliul care făcea întreaga situație de neînțeles era că numele de pe lista lui Claire apăruseră – întregi și complete – ca parte a regimentului lordului Lovat, trimis târziu în campanie pentru a îndeplini promisiunea de sprijin făcută Stuarzilor de către Simon Fraser, lord Lovat.

Cu toate acestea, Claire spusese clar – și o privire aruncată peste hârtia originală i-a confirmat – că acești bărbați veniseră cu toții de la o moșie mică numită Broch Tuarach, aflată

departe, spre sud-vest, pe pământurile clanului Fraser, aproape mai degrabă de pământurile clanului MacKenzie. Mai mult decât atât, ea susținuse că acești bărbați fuseseră cu armata scoțiană încă de la bătălia de la Prestonpans, care avusese loc pe la începuturile campaniei.

Roger a clătinat din cap. Informațiile primite nu aveau niciun sens. Lucru cert, Claire trebuie să fi greșit perioada – chiar ea mărturisise că nu este istoric de profesie. Însă nici regiunea să nu o cunoască? Și cum puteau bărbații de pe moșia de la Broch Tuarach, care nu făcuseră niciun fel de legământ de alianță față de căpetenia clanului Fraser, să fi ajuns la dispoziția lui Simon Fraser? E adevărat că lordul Lovat fusese cunoscut drept „Bătrânul Vulpoi”, și pe bună dreptate, însă Roger se îndoia că puterea de convingere a redutabilului bătrân conte, oricât de impresionantă ar fi fost, putea atinge asemenea performanță.

Încruntându-se, Roger a pornit mașina și a ieșit din parcare. Arhivele de la Culloden erau deprimant de incomplete; cele mai multe constau dintr-un mănunchi de scrisori pitorești întocmite de lordul George Murray, care se plângea de lipsa de provizii, și lucruri care arătau bine în vitrinele muzeelor pentru turiști. Avea nevoie de mult mai mult decât atât.

— Stai cuminte, cocoșule, și-a amintit în sinea lui, mijind ochii în oglinda retrovizoare la curbă. Treaba ta e să afli ce s-a întâmplat cu cei care n-au dat ortul popii la Culloden. Ce contează cum au ajuns acolo, atât timp cât au plecat de la război vii și nevătămați?

Însă povestea nu îi ieșea din minte. Erau niște împrejurări atât de stranii... Numele se amestecau cu o frecvență amețitoare, mai ales în Highlands, unde jumătate din populație părea în orice moment să se numească „Alexander”. În consecință, se crease un obicei din a deosebi oamenii după locul de baștină, precum și după numele clanului și cel de familie. Uneori, în loc de numele de familie. „Lochiel”, una dintre cele mai proeminente căpetenii de clan iacobite, era de fapt Donald Cameron, din Lochiel, care îl distingea clar de celelalte sute de bărbați Cameron, botezați Donald.

Și toți bărbații scoțieni care nu primiseră numele de Donald ori Alec fuseseră numiți John. Dintre cele trei nume găsite de Roger în registrele de decese care se potriveau cu numele de pe lista lui Claire, unul era Donald Murray, altul, Alexander

MacKenzie Fraser și celălalt era John Graham Fraser. Toate fără numele de baștină atașat; doar numele simplu și regimentul de care aparținuseră. Regimentul clanului Fraser, condus de lordul Lovat.

Însă fără un nume de baștină, nu putea fi sigur că erau aceiași bărbați de pe lista lui Claire. Pe lista persoanelor decedate existau cel puțin șase John Fraser, și chiar și aceasta era inexactă; englezii nu consideraseră foarte important ca necrologul să fie complet sau măcar corect – cele mai multe liste fuseseră întocmite după bătălie de către căpeteniile clanurilor, numărând pe cei prezenți și aflând astfel cine nu se întorsese acasă. În cele mai multe cazuri căpeteniile însele nu mai ajunseseră înapoi, lucru care complica și mai mult situația.

Roger și-a trecut mâna prin păr, masându-și viguros scalpul ca și cum asta i-ar fi putut stimula mintea. Și dacă cele trei nume nu erau persoanele căutate, misterul se adâncea și mai mult. O bună jumătate din armata lui Charles Stuart fusese măcelărită la Culloden. Și oamenii lui Lovat fuseseră în grosul armatei, chiar în miezul bătăliei. Era de neconceput ca un grup de treizeci de bărbați să fi supraviețuit în acea poziție fără vreo intervenție divină. Oamenii lordului Lovat apăruseră târziu în răscoală; în vreme ce în alte regimente soldații dezertau cu regularitate, cei din clanul Fraser fuseseră remarcabil de loiali… și, în consecință, avuseseră de suferit.

Un sunet puternic de claxon din spate l-a făcut să tresară speriat din gândurile lui și s-a tras într-o parte pentru a lăsa să treacă huruind un camion mare, condus de un șofer nerăbdător. Gânditul și condusul nu erau activități compatibile, a concluzionat Roger. O să sfârșească zdrobit de un zid de piatră, dacă va continua așa.

A rămas o clipă nemișcat, cântărind situația. Impulsul de moment îi spunea să se îndrepte spre pensiunea doamnei Thomas și să îi povestească lui Claire ce găsise până în acel moment. Faptul că astfel se putea bucura câteva minute de prezența Briannei Randall îmbogățea savoarea acestei idei.

Pe de altă parte, toate instinctele sale de istoric îi dictau să adune mai multe date. Și nu era sigur că Claire era persoana care să i le dezvăluie. Nu își putea imagina de ce îl însărcinase ea cu acest proiect, zădărnicindu-i totodată ducerea lui la îndeplinire prin informațiile incorecte oferite. Nu părea logic, și

în plus Claire Randall îi făcuse impresia unei persoane eminamente raționale. Cu toate acestea, mai fusese și pățania aceea cu whisky-ul. Simți sângele năvălindu-i în obraji amintindu-și.

Era convins că o făcuse intenționat... și cum nu părea tocmai genul de persoană căreia să îi placă farsele, era înclinat să presupună că o făcuse pentru a-l opri să o invite pe Brianna la Broch Tuarach. Voia să îl țină pe el departe de acel loc, sau doar să îl împiedice să o ducă acolo pe Brianna? Cu cât se gândea mai mult la incident, cu atât devenea mai convins că doamna Claire Randall îi ascundea ceva fiicei sale, dar nu își putea da seama ce anume. Cu atât mai puțin înțelegea ce legătură avea cu el sau cu proiectul la care se angajase.

S-ar fi lăsat păgubaș, dacă nu ar fi fost mânat de două motive: Brianna și simpla curiozitate. Voia să știe ce se petrecea și avea să facă pe dracu-n patru ca să afle.

A început să bată ușor cu pumnul în volan, cumpănind, ignorând vuietul traficului care trecea pe lângă el. În cele din urmă, luând o hotărâre, a pornit din nou motorul și a intrat în trafic. A părăsit sensul giratoriu la a treia ieșire și s-a îndreptat spre centrul orașului Inverness, acolo unde se afla gara.

Scoțianul Zburător îl putea duce până la Edinburgh în trei ore. Custodele însărcinat cu documentele Stuart fusese un prieten apropiat al reverendului. În plus, Roger avea o idee de unde să înceapă, oricât de încurcate ar fi părut ițele. În registrul în care fuseseră listate numele din regimentul lordului Lovat era menționat că acei treizeci de bărbați se aflaseră sub comanda căpitanului James Fraser... de la Broch Tuarach. Acest bărbat fusese singura legătură aparentă dintre Broch Tuarach și bărbații clanului Fraser ai lordului Lovat. Se întreba de ce James Fraser nu apăruse în lista lui Claire.

•

Soarele strălucea, un eveniment rar pentru jumătatea lunii aprilie și Roger a profitat de el, coborând geamul de la portiera șoferului, pentru a lăsa vântul ușor să îi sufle pe lângă ureche.

Fusese nevoit să rămână peste noapte în Edinburgh, să se întoarcă a doua zi târziu, și călătoria lungă cu trenul îl obosise atât de mult, încât abia reușise să mănânce cina fierbinte pe care Fiona insistase să i-o pregătească înainte să se prăbușească în pat, doborât de oboseală. Dar astăzi se trezise

plin de energie și îndârjire și plecase cu mașina până în sătucul Broch Mordha, în apropierea pământurilor moșiei numite Broch Tuarach. Dacă mama Briannei Randall nu dorea ca fiica ei să ajungă la Broch Tuarach, nimic nu îl împiedica pe el să arunce o privire peste moșie.

Găsise chiar Broch Tuarach, sau cel puțin așa credea: o movilă enormă de pietre prăbușite, înconjurând rămășițele dărăpănate ale unuia din acele broch-uri circulare, sau turnuri, folosite în vremuri îndepărtate atât ca locuință, cât și ca turn de apărare. Vorbea destul de bine galica, încât să știe că numele însemna „turnul cu fața spre nord” și se întrebase o clipă cum poate un turn circular să capete un asemenea nume.

În apropiere se afla un conac și câteva dependințe, de asemenea în ruină, deși se mai păstrase destul de mult din ele. Un panou al unei agenții imobiliare, șters de vreme, aproape ininteligibil, stătea înfipt într-un țăruș în curte. Roger a rămas în picioare pe dealul de deasupra conacului, uitându-se în jur. La o simplă privire, nu se vedea nimic care ar fi explicat dorința lui Claire de a-și împiedica fiica să vină aici. Apoi a parcat Morris-ul în curte și s-a dat jos. Era un loc splendid, însă foarte izolat; îi luase aproape patruzeci și cinci de minute de manevre grijulii să străbată cu mașina drumul de țară brăzdat de urme de căruță ce se desprindea de șoseaua principală, fără să-și spargă baia de ulei.

Nu a intrat în casă; era clar abandonată și putea fi periculos să intre. Oricum nu avea să găsească nimic acolo. Numele FRASER era cioplit în tocul ușii, însă același nume împodobea aproape toate micuțele lespezi funerare din ceea ce trebuie să fi fost cimitirul familiei – cele pe care le putea citi. Asta, a reflectat Roger, nu îi era de mare ajutor. Niciuna dintre pietrele funerare nu purta numele bărbaților de pe lista lui. Va fi nevoit să meargă mai departe; conform hărții AA, satul Broch Mordha se afla la cinci kilometri de aici.

După cum se temuse, bisericuța din sat nu mai fusese folosită, fiind demolată cu ani în urmă. Bătăile lui insistente la uși au stârnit priviri nedumerite, căutături aspre și în cele din urmă speculațiile sceptice ale unui fermier în vârstă cum că registrele parohiei ar fi putut fi duse la muzeul din Fort William, sau poate tocmai în Inverness; era un preot acolo care colecționa astfel de prostii.

Obosit și plin de praf, însă încă optimist, Roger și-a târât picioarele până la mașina adăpostită pe străduța de lângă cârciuma din sat. Era genul de obstacol des întâlnit în domeniul cercetării istorice, iar el era obișnuit cu așa ceva. O halbă de bere în fugă – sau, mă rog, poate două, căci era o zi neobișnuit de caldă – și pe urmă la drum spre Fort William.

I-ar fi învățătură de minte, și-a spus el mustrător în sinea lui, dacă registrele pe care le căuta s-ar dovedi a se fi aflat în tot acest timp în arhivele reverendului. Asta merita pentru că își neglijase munca, umblând după potcoave de cai morți pentru a impresiona o domnișoară. Călătoria la Edinburgh nu servise decât la a-l ajuta să elimine cele trei nume pe care le găsise la Culloden House; toți trei bărbații s-au dovedit a fi provenit de la alte regimente, nu din grupul de la Broch Tuarach.

Documentele Stuart ocupau trei camere întregi precum și un număr nedeterminat de cutii de arhivă depozitate în subsolul muzeului, așa încât nu putea pretinde că realizase o cercetare exhaustivă. Cu toate acestea, găsise un duplicat al registrului de plăți pe care îl văzuse la Culloden House, unde erau menționați bărbații care se înrolaseră ca parte a unui regiment sub comanda generală a lordului Lovat – fiul Bătrânului Vulpoi, care trebuie să fi fost Tânărul Simon. Hoțomanul bătrân și-a împărțit votul, și-a spus Roger în sinea lui; l-a trimis pe moștenitor să lupte pentru Stuarzi în timp ce el a rămas acasă, pretinzând că fusese un supus loial al regelui Geordie în tot acel timp. Mult bine îi mai făcuse.

Conform acelui document, Simon Fraser cel tânăr fusese comandant, pe când numele de James Fraser nu era menționat. Un James Fraser apărea însă într-un număr de telegrame, memorandumuri și alte documente militare. Dacă era vorba despre același bărbat, fusese destul de activ în campanie. Totuși, neavând la dispoziție decât numele de „James Fraser”, era imposibil de aflat dacă era cel de la Broch Tuarach; James era un nume scoțian la fel de comun precum Duncan sau Robert. Doar într-un singur loc apărea listat un James Fraser cu alte prenume în plus care puteau ajuta la identificarea sa, însă acel document nu menționa pe niciunul dintre oamenii săi.

Și-a scuturat umerii, alungând iritat un roi de musculițe voracе apărute din senin. I-ar lua câțiva ani ca să parcurgă toate acele registre într-o manieră coerentă. Incapabil să scape de

musculițele insistente, s-a aplecat și a intrat în cârciuma întunecată, încărcată de arome stătute, lăsându-le să se rotească afară într-un nor agitat și nedumerit.

Sorbindu-și berea amară și răcoroasă, a trecut mental în revistă pașii pe care îi făcuse până atunci și opțiunile care i se dezvăluiseră. Avea timp să se ducă până la Fort William astăzi, deși asta ar fi însemnat să se întoarcă târziu la Inverness. Și, dacă la muzeul din Fort William nu avea să găsească nimic, atunci următorul pas logic, deși ironic, era să scotocească prin arhivele reverendului.

Și după asta? A scurs ultimele picături de bere amară și i-a făcut semn cârciumarului să-i mai aducă un pahar. Păi, dacă se ajungea la asta, o plimbare în jurul fiecărei curți bisericești și a tuturor cimitirelor din vecinătatea vagă a moșiei de la Broch Tuarach era probabil cea mai bună soluție pe termen scurt. Se îndoia că cele două femei ar rămâne în Inverness pentru următorii doi, trei ani, așteptând răbdătoare răspunsurile.

A băgat mâna în buzunar pipăind carnetul de notițe, cel mai bun companion al unui istoric. Înainte de a pleca din Broch Mordha, ar trebui măcar să arunce o privire prin ceea ce mai rămăsese din vechea curte a bisericii. Niciodată nu știai de ce surprize ai putea avea parte și cel puțin l-ar scuti să mai facă un drum până aici.

•

În după-amiaza următoare, doamna și domnișoara Randall au venit să ia ceaiul la invitația lui Roger, pentru a afla ultimele noutăți.

— Am găsit câteva dintre numele de pe lista dumneavoastră, i-a spus lui Claire, conducându-le în birou. Este foarte neobișnuit; încă nu am aflat să fi murit vreunul cu certitudine la Culloden. Credeam că i-am descoperit pe trei dintre ei, însă s-au dovedit a fi alți bărbați cu aceleași nume.

A aruncat o privire spre doamna Randall; stătea în picioare aproape nemișcată, o mână strângând spătarul fotoliului, ca și cum ar fi uitat unde se află.

— Ă… nu doriți să luați loc? a invitat-o Roger și cu o tresărire ea a încuviințat din cap și s-a așezat deodată pe marginea fotoliului.

Roger i-a aruncat o privire curioasă, însă a continuat, scoțându-și dosarul cu notițe pe care îl întocmise și întinzându-i-l.

— După cum spuneam, e straniu. Nu am reușit să găsesc toate numele; cred că va fi nevoie să îmi bag nasul prin registrele parohiei și ale cimitirelor din apropiere de Broch Tuarach. Am găsit cele mai multe dintre aceste registre prin hârtiile tatălui meu. Dar probabil că voi descoperi cel puțin unul sau doi morți în bătălie, având în vedere că toți au fost la Culloden. Mai ales dacă, după cum spuneți, făceau parte dintr-unul din regimentele clanului Fraser, erau aproape toate în inima bătăliei, unde lupta era cea mai aprigă.

— Știu.

Ceva din glasul ei l-a făcut să se uite la ea nedumerit, însă chipul ei era ferit privirii lui când s-a aplecat peste birou. Cele mai multe însemnări erau copii făcute de mâna lui Roger, căci tehnologia exotică a fotocopiatului nu pătrunsese în arhivele guvernamentale care aveau în grijă Documentele Stuart, însă printre ele se aflau și câteva acte originale, dezgropate din mormanul de documente din secolul al optsprezecelea ale răposatului reverend Wakefield. Claire a întors filele ușor cu degetul, atentă să nu atingă hârtia fragilă mai mult decât era necesar.

— Ai dreptate, e neobișnuit.

Acum recunoștea emoția din glasul ei – era nerăbdare, însă amestecată cu satisfacție și ușurare. Cumva se așteptase la asta – sau sperase că așa va fi.

— Spune-mi, a ezitat ea. Numele pe care le-ai găsit. Ce s-a întâmplat cu ei, dacă nu au murit la Culloden?

Roger a băgat de seamă cu o oarecare uimire că această chestiune părea de o importanță extraordinară pentru ea, însă a scos îndatoritor dosarul care conținea notele lui și l-a deschis.

— Doi dintre ei sunt pe lista de pasageri ai unui vapor; au emigrat în America la scurt timp după Culloden. Alți patru au murit de cauze naturale cam un an mai târziu – nu e de mirare, căci după Culloden a urmat o foamete teribilă și mulți oameni au murit în Highlands. Iar pe acesta l-am găsit într-un registru al parohiei, însă nu al parohiei de unde provenea. Totuși, sunt aproape sigur că este unul din bărbații pe care îi căutați.

Abia când umerii ei s-au mai detensionat puțin, Roger și-a dat seama că fusese acolo.

— Încă mai doriți să îi caut și pe ceilalți? a întrebat el, sperând că răspunsul va fi „da”.

O privea pe Brianna peste umărul mamei ei. Stătea în picioare lângă peretele din plută, pe jumătate întoarsă, ca și cum nu ar fi fost interesată de proiectul lui Claire, însă Roger putea vedea o ușoară cută verticală între sprâncenele ei. Poate că și ea simțea același lucru ca și el, entuziasmul straniu și suprimat care o anima pe Claire precum un câmp electric. Fusese conștient de el din momentul în care ea pășise în cameră și revelațiile lui nu făcuseră altceva decât să îl intensifice. Își imagina că, dacă ar fi atins-o, între ei s-ar fi aprins o scânteie de electricitate statică.

Un ciocănit în ușa biroului i-a întrerupt gândurile. Ușa s-a deschis și a intrat Fiona Graham, împingând un cărucior de ceai echipat complet cu un ceainic, cești, șervețele din pânză brodată, trei feluri de sendvișuri, prăjituri cu cremă, pandișpan, tarte cu dulceață și biscuiți cu smântână groasă.

— Vai, ce de bunătăți! a exclamat Brianna văzând dulciurile. Toate sunt pentru noi sau mai așteptați încă alte zece persoane?

Claire Randall și-a întors privirea spre gustările pregătite pentru ceai, zâmbind. Câmpul electric era încă prezent, însă estompat cu un efort vizibil. Roger îi vedea unul dintre pumni atât de strânși între faldurile fustei, încât muchia inelului îi tăia în carne.

— Gustarea e atât de îmbelșugată, că nu vom mai avea nevoie de mâncare săptămâni întregi, a spus ea. Arată minunat!

Fiona radia. Era micuță, durdulie și drăguță, precum o găinușă maronie. Roger a oftat în sinea lui. Deși era încântat să le poată oferi musafirelor lui o asemenea desfătare, era perfect conștient că generozitatea acestei gustări era menită a-l impresiona pe el, și nicidecum pe oaspeți. Fiona, în vârstă de nouăsprezece ani, avea o ambiție arzătoare în viață. Să devină soție. De preferat, soția unui bărbat cu serviciu. Îi aruncase o privire lui Roger când sosise cu o săptămână în urmă pentru a se ocupa de moștenirea reverendului și ajunsese la concluzia că lector în istorie era cea mai bună perspectivă pe care i-o putea oferi orașul Inverness.

Din acel moment, îl îndopase pe Roger ca pe o gâscă de Crăciun, îi lustruise pantofii, îi pregătise papucii de casă și periuța de dinți, îi făcuse patul, îi periase pardesiul, îi adusese

ziarul de seară și i-l așezase lângă farfurie la cină, îi masase gâtul după ce muncise ore lungi la birou și îl întrebase neîncetat despre confortul său fizic, mental și despre sănătatea lui în general. Roger nu mai fusese niciodată expus unui asemenea asalt domestic. Pe scurt, Fiona îl scotea din minți. Faptul că umbla neras și dezordonat era mai degrabă o reacție a insistențelor ei constante decât o decădere în acea mizerie naturală de care se bucură bărbații eliberați temporar de încorsetarea unei slujbe sau a unei vieți sociale.

Gândul de a fi legat prin taina căsătoriei de Fiona Graham îl îngheța până în măduva oaselor. L-ar înnebuni într-un an cu cicăleala ei permanentă. Dar lăsând asta la o parte, Brianna Randall se afla acum înaintea lui, privind contemplativ spre platourile pentru ceai, parcă întrebându-se de unde să înceapă.

Toată după-amiaza Roger își canalizase ferm atenția asupra lui Claire Randall, evitând să își îndrepte privirile spre fiica ei. Claire era frumoasă, tenul său translucid și osatura fină o făceau să arate la șaizeci de ani de parcă ar fi avut douăzeci. Însă privind-o pe Brianna Randall avea vaga senzație că i se taie răsuflarea.

Stătea semeață ca o regină, lucru neobișnuit pentru o fată înaltă. Remarcând spatele drept și postura grațioasă a mamei ei, Roger își imagina de unde moștenise tânăra această trăsătură. Însă nu știa de unde venea înălțimea remarcabilă, cascada de păr roșu cu sclipiri aurii și arămii, cu șuvițe de chihlimbar și scorțișoară care îi curgea în bucle generoase în jurul obrajilor și al umerilor până la talie, precum o mantie. Ochii, de un albastru atât de întunecat încât în unele momente păreau negri. Nici gura aceea mare și generoasă, cu buza de jos plină, invitând să fie sărutată cu mușcături ușoare sau devorată cu mușcături pasionale. Trebuie să le fi moștenit toate aceste trăsături de la tatăl ei.

Roger era mai degrabă ușurat că tatăl ei nu era de față, un tată care cu siguranță nu ar fi avut o părere prea bună despre gândurile care îi treceau prin minte lui Roger; gânduri pe care încerca cu disperare să le ascundă.

— Ceai, da? a spus el voios. Splendid. Minunat. Arată delicios, Fiona. Ă... mulțumim, Fiona. Nu cred că mai avem nevoie de altceva.

Ignorând aluzia mai mult decât evidentă de a se retrage, Fiona a înclinat binevoitoare fruntea acceptând complimentele din partea musafirilor, a așezat șervetele și ceștile cu economie de gesturi, a turnat ceaiul, a servit musafirele cu primul platou de prăjituri, fără a da vreun semn că ar vrea să plece, prezidând precum stăpâna casei.

— Servește puțină smântână cu biscuiți, Rog… pardon, domnule Wakefield, a rostit ea sugestiv, punându-i o lingură de smântână în farfurie fără a mai aștepta răspunsul lui. Ești mult prea sfrijit, trebuie să mănânci mai mult. Știți cum sunt bărbații, a adăugat ea, aruncând o privire conspirativă spre Brianna Randall, niciodată nu se hrănesc așa cum trebuie, dacă nu au o femeie care să îngrijească de ei.

— Ce norocos este că te are pe dumneata să ai grijă de el, a răspuns Brianna politicos.

Roger a tras adânc aer în piept, flexându-și degetele de câteva ori, până când pofta nebună de a strânge-o de gât pe Fiona trecuse.

— Fiona, a spus el, n-ai vrea să… ai putea să îmi faci un mic serviciu?

Tânăra s-a luminat la chip precum un dovleac de Halloween, cu gura lăbărțată într-un zâmbet zelos, la gândul că el îi cere o favoare.

— Desigur Rog… domnule Wakefield! Orice pentru dumneata!

Roger se simțea oarecum jenat însă, la urma urmelor, și-a spus în sinea lui, era pentru binele ei la fel de mult ca și pentru al său. Dacă nu pleca, în scurt timp nu va mai fi responsabil și va comite un act pe care amândoi îl vor regreta.

— Ah, mulțumesc, Fiona. Nu e mare lucru. Doar că am comandat niște… niște… căuta cu frenezie prin gând încercând să își amintească numele unuia din negustorii din sat – niște tutun de la domnul Buchan pe High Street. Mă întrebam dacă nu ai putea să te duci să îl iei pentru mine; mi-ar prinde bine o pipă după ceaiul acesta minunat.

Fiona își dezlega deja șorțul – cel cu volane din dantelă, a remarcat Roger înspăimântat. Când ușa biroului s-a închis în urma ei, a răsuflat o clipă liniștit, alungând din minte pentru moment gândul că nu era fumător. Cu un oftat de ușurare, s-a întors la conversația pe care o avea cu musafirele lui.

— Mă întrebai dacă voiam să cauți și celelalte nume din lista mea, a spus Claire aproape imediat.

Roger a avut strania impresie că femeia îi împărtășea ușurarea la plecarea Fionei.

— Da, vreau să le cauți… dacă nu ar fi prea mare deranjul?

— Nu, nu! Deloc, a răspuns Roger cu o ușoară urmă de ipocrizie. Îmi face plăcere.

Mâna lui Roger a zăbovit nesigură deasupra căruciorului ce abunda de prăjituri și ceai, apoi a coborât și a înșfăcat carafa din cristal cu whisky-ul de doisprezece ani Muir Breame. După discuția delicată cu Fiona, simțea că merită măcar atât.

— Doriți puțin? le-a întrebat el politicos pe musafire.

Observând expresia dezgustată de pe chipul Briannei, a adăugat repede:

— Sau poate niște ceai?

— Ceai! a răspuns ea ușurată.

— Nu știi ce pierzi, i-a spus Claire fiicei sale, inhalând extaziată aroma de whisky.

— Ah, ba știu, a răspuns Brianna. Tocmai de aceea prefer să pierd.

A scuturat din umeri arcuind o sprânceană spre Roger.

— În Massachusetts consumul de alcool este legal abia după vârsta de douăzeci și unu de ani, i-a explicat Claire lui Roger. Bree mai are opt luni până atunci, așa că nu e obișnuită cu whisky-ul.

— Vorbești de parcă e o crimă să nu îți placă whisky-ul, a protestat Brianna, zâmbindu-i lui Roger peste ceașca de ceai.

— Dragă domnișoară, a răspuns cu severitate Roger ridicând la rândul său din sprâncene, aici suntem în Scoția. Sigur că este o crimă să nu îți placă whisky-ul!

— O, da? a rostit suav Brianna, imitând perfect ușorul accent scoțian al lui Roger. Păi, sper că nu e o infracțiune la fel de gravă precum crrrima, nu-i așa?

Luat prin surprindere, Roger a înghițit whisky-ul râzând și s-a înecat.

Tușind și lovindu-se cu pumnul peste piept, i-a aruncat o privire lui Claire pentru a se amuza împreună de glumă. Buzele ei arborau un surâs forțat, iar chipul îi devenise foarte palid. Apoi a clipit și zâmbetul i-a devenit mai natural, iar momentul de încordare a trecut. Roger era surprins cât de ușor legau orice

conversație – atât pe subiecte banale, cât și despre proiectul lui Claire. Brianna fusese clar interesată de munca tatălui ei, căci știa mult mai multe despre iacobiți decât mama ei.

— Este uimitor că au ajuns până la Culloden, a spus ea. Știai că scoțienii au câștigat bătălia de la Prestonpans cu doar două mii de oameni? Împotriva armatei engleze care avea opt mii? Incredibil!

— Păi, și bătălia de la Falkirk a fost aproape la fel, a intervenit Roger. Mult mai puțini, cu arme mult mai puține, mărșăluind pe jos… nu aveau cum să facă ce au făcut… și totuși au izbutit!

— Exact, a spus Claire, luând o gură zdravănă de whisky. Au izbutit.

— Mă gândeam, a zis Roger întorcându-se spre Brianna cu un aer relaxat, poate ți-ar face plăcere să vii cu mine să vizităm câteva locuri – câmpuri de bătălie sau alte ținuturi? Sunt interesante și sunt sigur că m-ai ajuta foarte mult în căutările mele.

Brianna a râs, netezindu-și pe spate părul care avea mereu tendința să-i cadă în ceai.

— Nu știu despre ajutor, dar mi-ar face mare plăcere să vin.

— Minunat!

Surprins și entuziasmat de învoiala ei, a bâjbâit după carafă și a fost la un pas să o scape. Claire a prins-o din zbor și i-a umplut paharul cu o mână sigură.

— Măcar atât pot face, după ce data trecută am scăpat paharul din mână, a spus ea, zâmbindu-i drept răspuns la mulțumiri.

Văzând-o acum, relaxată și stăpână pe ea, Roger era înclinat să pună la îndoială suspiciunile lui din urmă cu câteva zile. Poate că fusese doar un accident? Chipul acela frumos și degajat nu îi spunea nimic.

O jumătate de ceas mai târziu, căruciorul de ceai zăcea devalizat, carafa era goală și toți trei stăteau cuprinși deopotrivă de o stare de amețeală mulțumită. Brianna s-a foit de câteva ori pe scaun, a aruncat o privire spre Roger și în cele din urmă și-a făcut curaj să îi ceară permisiunea de a-i folosi „privata”.

— O, toaleta! Cum să nu!

Roger s-a ridicat cu greu pe picioare, plin până la refuz de cozonac Dundee și chec cu migdale. Dacă mai stătea mult în

preajma Fionei, avea să cântărească o sută treizeci de kilograme înainte să se întoarcă la Oxford.

— Este una de modă veche, i-a explicat el, arătându-i spre capătul holului în direcția băii. Cu rezervorul sus și lanț de care să tragi.

— Am mai văzut la British Museum, a spus Brianna înclinând fruntea. Doar că nu erau la expoziție, ci la toaleta pentru femei.

A ezitat, apoi a întrebat:

— Folosiți cumva același fel de hârtie igienică precum cea de la British Museum? Dacă da, atunci am niște șervețele în poșetă.

Roger a închis un ochi și a privit-o cu celălalt.

— Fie remarca dumitale a fost un *non sequitur* foarte straniu, fie eu am băut mult mai mult decât trebuia.

De fapt, Claire și Roger găsiseră carafa de Muir Breame foarte savuroasă, deși Brianna se mulțumise cu ceaiul.

La auzul schimbului de replici Claire a început să râdă, s-a ridicat și i-a întins Briannei câteva șervețele de față împăturite din poșeta ei.

— Nu va fi hârtie cerată ștampilată cu „Proprietatea Guvernului Maiestății Sale” ca la Muzeu, însă cel mai probabil nu va fi cu mult mai bună, i-a spus ea fiicei sale. Hârtia de toaletă englezească e destul de rigidă.

— Mulțumesc.

Brianna a luat șervețelele și a pornit spre ușă, dar pe urmă s-a întors:

— De ce Dumnezeu ar face cineva în mod intenționat o hârtie de toaletă tare ca staniolul? a întrebat ea.

— Bărbații noștri sunt falnici ca stejarii, a intonat Roger, și fundul lor e din oțel inoxidabil! Așa se clădește caracterul național.

— În cazul scoțienilor, suspectez că este o amorțeală ereditară, a adăugat Claire. Bărbații care pot călări purtând doar kilturi au fundurile tăbăcite ca pielea de pe șei.

Brianna a izbucnit într-un hohot de râs.

— În cazul acesta n-aș vrea să știu ce foloseau drept hârtie igienică.

— De fapt, hârtia lor igienică nu era rea deloc, a răspuns Claire, luându-i prin surprindere. Frunzele de lumânărică sunt chiar plăcute; aproape la fel de bune ca hârtia igienică în două straturi. Și în casă ori în vreme de iarnă, erau folosite de obicei

bucăți de cârpă umedă; nu era foarte igienic, însă destul de confortabil.

Roger și Brianna au privit-o un moment cu gurile căscate.

— Ă… am citit într-o carte, a explicat ea înroșindu-se ca focul.

În vreme ce Brianna, încă chicotind, își croia drum de-a lungul coridorului în căutarea toaletei, Claire a rămas în picioare lângă ușă.

— A fost foarte drăguț din partea ta să ne tratezi cu atâtea bunătăți, a spus ea, zâmbindu-i lui Roger.

Neliniștea momentului dispăruse, înlocuită cu stăpânirea ei obișnuită de sine.

— Și remarcabil de amabil din partea ta să cauți numele acelea pentru mine.

— E întrutotul plăcerea mea, a asigurat-o Roger. A fost o schimbare plăcută după atâtea pânze de păianjen și naftalină. Vă voi anunța de îndată ce găsesc alte detalii despre iacobiții dumneavoastră.

— Mulțumesc.

Claire a ezitat, a aruncat o privire peste umăr și a rostit, coborând vocea:

— De fapt, dacă tot nu e Bree aici pentru moment… aș dori să te rog ceva, dar să rămână între noi.

Roger și-a dres glasul, și-a îndreptat cravata pe care și-o pusese special pentru această ocazie.

— Spuneți, a rostit el, simțindu-se vesel și expansiv după succesul acestui ceai. Sunt cu totul la dispoziția dumneavoastră.

— Ai întrebat-o pe Bree dacă ar dori să meargă în expediția de cercetare. Voiam să te rog… e un loc în care aș prefera să nu o duci, dacă nu te deranjează.

Semnalul de alarmă a început să sune deodată în capul lui Roger. Avea să afle ce taină ascundea Broch Tuarach?

— Cercul de megaliți – i se spune Craigh na Dun.

Chipul lui Claire era sincer în timp ce se înclina discret spre el.

— Dacă nu aș avea un motiv important, nu ți-aș cere asta. Vreau să o duc eu însămi pe Brianna acolo, însă mi-e teamă că nu îți pot dezvălui motivul, cel puțin nu acum. O voi face, în timp, însă nu e momentul deocamdată. Îmi promiți?

Gândurile goneau prin mintea lui Roger. Așadar nu de moșia de la Broch Tuarach voia să o țină departe pe fată, la urma urmelor! Un mister era dezvăluit, pe când un altul se adâncea.

— Desigur, dacă așa doriți, a răspuns el în cele din urmă.

— Îți mulțumesc.

I-a atins ușor brațul o dată, apoi s-a întors să iasă. Văzându-i silueta conturându-se în lumină, Roger și-a amintit deodată de ceva.

— Ah, doamnă Randall… Claire?

Claire a revenit cu fața spre el. Nemaifiind distras de prezența Briannei, Roger putea vedea limpede că Claire Randall era o femeie foarte frumoasă în felul ei. Chipul îi era îmbujorat de whisky, iar ochii aveau o culoare din cele mai neobișnuite, de un căprui auriu luminos, și-a spus în sinea lui… precum chihlimbarul în cristal.

— În toate documentele pe care le-am găsit în timp ce-i căutam pe acei bărbați, a spus Roger alegându-și cu grijă cuvintele, era menționat un anume căpitan James Fraser, care pare să fi fost conducătorul lor. Dar el nu se află în lista dumitale. Mă întrebam doar dacă știai de existența lui?

Claire a rămas stană de piatră pentru o clipă, amintindu-i despre felul în care se purtase de la sosirea ei în acea după-amiază. Însă după un moment s-a scuturat ușor și a răspuns cu o aparentă indiferență:

— Da, știam de el.

Vorbea calm, dar sângele îi pierise din obraji și Roger vedea pulsul bătându-i repezit la baza gâtului.

— Nu l-am pus pe listă pentru că știu deja ce s-a întâmplat cu el. Jamie Fraser a murit la Culloden.

— Știi cu certitudine?

Parcă nerăbdătoare să plece, Claire și-a înșfăcat poșeta și a aruncat o privire de-a lungul coridorului spre toaletă, unde zăngănitul mânerului antic sugera că Brianna încearcă să iasă.

— Da, a spus ea, fără a se uita în urmă. Sunt absolut sigură. Oh, domnule Wakefield… Roger.

S-a întors iute, pironindu-și ochii de o culoare atât de stranie asupra lui. În lumină, păreau aproape aurii, precum ochii unei pisici mari, niște ochi de leopard.

— Te rog să nu îl menționezi pe Jamie Fraser fiicei mele.

•

Era târziu și Roger ar fi trebuit să doarmă de mult, însă nu reușea să închidă ochii. Fie din cauza stării de iritare pe care i-o dădea Fiona, ori din cauza contradicțiilor enigmatice din spusele

lui Claire Randall, sau poate din cauza exaltării cauzate de prospectul călătoriei de cercetare împreună cu Brianna Randall, era treaz de-a binelea, cu puține șanse de a pune geană pe geană. În loc să se sucească de pe o parte pe alta, să se perpelească și să numere oi, Roger s-a decis să facă ceva util, dacă tot era treaz. Un mic inventar al documentelor reverendului avea să îi aducă somnul cât ai clipi.

Lumina din camera Fionei aflată în capătul coridorului era încă aprinsă, dar Roger a coborât scările în vârful picioarelor pentru a nu o deranja. Apoi, aprinzând lumina în birou, a rămas o clipă în picioare lângă ușă, contemplând magnitudinea proiectului dinaintea ochilor săi.

Peretele era oglinda minții reverendului Wakefield. Un panou imens din plută, măsurând șase metri pe aproape patru metri, acoperea cu totul unul dintre zidurile biroului. Practic, niciun punct din pluta originală nu mai era vizibil de sub multiplele straturi de hârtie, notițe, fotografii, coli de șapirograf, note de plată, facturi, pene de păsări, colțuri de plicuri rupte conținând timbre poștale interesante, etichete cu adrese, inele de chei, vederi, zgârciuri din cauciuc și alte fleacuri, toate prinse cu piuneze ori legate cu bucăți de sfoară.

Pe alocuri, nenumăratele obiecte erau îngrămădite chiar și pe câte douăsprezece straturi, și cu toate acestea reverendul fusese întotdeauna capabil să pună mâna fără greș pe obiectul de care avea nevoie. Roger credea că peretele trebuia să fie organizat conform unui principiu ascuns atât de subtil, încât nici măcar oamenii de știință americani de la NASA nu l-ar putea descifra.

Roger a măsurat peretele cu o privire neîncrezătoare. Nu găsea niciun punct logic de la care să pornească. A întins șovăitor brațul spre lista șapirografiată a datelor de la ședința Adunării Generale, emisă de către Secretariatul Episcopal, dar atenția i-a fost distrasă de un desen în creion aflat dedesubt, înfățișând un balaur din nările căruia ieșeau norișori de fum realizați cu măiestrie și care scuipa flăcări verzi pe gura deschisă.

ROGER era scris cu litere mari și lăbărțate în partea de jos a paginii. Își amintea vag cum explicase atunci că balaurul scuipa flăcări verzi pentru că nu mânca decât spanac. A lăsat lista de la

Adunarea Generală la locul ei și s-a întors cu spatele la perete. Avea să se ocupă de tot acel talmeș-balmeș mai târziu.

Biroul uriaș cu capac, prevăzut cu cel puțin patruzeci de nișe pătrate, pline până la refuz, părea floare la ureche în comparație cu peretele. Cu un oftat, Roger a tras scaunul ponosit și s-a așezat pentru a desluși semnificația tuturor documentelor pe care reverendul le găsise demne de păstrat.

Un teanc de facturi încă neplătite. Încă un vraf de documente cu aspect oficial: acte de mașină, rapoarte de topografie, certificate de inspecție de imobil. Un altul conținând note istorice și înregistrări. Încă un teanc cu amintiri de familie. Și apoi un altul – de departe cel mai impresionant – cu hârtii bune de aruncat.

Adâncit în treburile lui, nu a auzit ușa deschizându-se în spatele lui, nici pașii care se apropiau. Deodată, un ibric uriaș a poposit pe birou, în fața lui.

— Ha?

S-a îndreptat de spate, clipind.

— Mă gândeam că poate ai nevoie de niște ceai, domnule Wake… pardon, Roger.

Fiona a pus pe birou o tavă pe care se aflau o ceșcuță cu farfurioară și o farfurie cu biscuiți.

— Ah, mulțumesc.

Chiar îi era foame. I-a zâmbit prietenos Fionei, căreia sângele i-a năvălit în obrajii rotunzi și albi precum laptele. Aparent încurajată de gestul lui, Fiona s-a decis să mai rămână în cameră, cocoțându-se pe un colț al biroului și sorbindu-l din priviri în vreme ce el își vedea de treabă printre înghițiturile de biscuiți cu ciocolată.

Simțindu-se cumva obligat să-i vorbească, Roger a ridicat biscuitul pe jumătate mușcat și a bâiguit:

— Buni!

— Așa-i? Eu i-am făcut, știi?

Roșeața din obrajii Fionei a devenit și mai pronunțată. O fătucă destul de atrăgătoare, Fiona. Micuță, binefăcută, cu părul negru, buclat și ochi mari, căprui. S-a pomenit deodată întrebându-se dacă Brianna Randall știe să gătească, dar a scuturat din cap încercând să își limpezească gândurile.

Luând probabil gestul lui drept îndoială, Fiona s-a aplecat, apropiindu-se mai mult.

— Nu, vorbesc serios că eu i-am făcut, a insistat ea. După o rețetă de-a bunică-mii. A susținut întotdeauna că erau preferații reverendului.

Lacrimi mici, discrete i-au invadat ochii mari și căprui.

— Bunică-mea mi-a lăsat toate cărțile ei de bucate și alte lucruri moștenire. Eu fiind singura ei nepoată, înțelegi?

— Mi-a părut foarte rău să aud despre bunica ta, a spus sincer Roger. A fost neașteptat, nu-i așa?

Fiona a încuviințat trist din cap.

— O, da. Toată ziua a fost bine mersi și pe urmă, după cină, s-a simțit nițel ostenită și a urcat în camera ei să se odihnească.

Fata a ridicat umerii, apoi i-a lăsat să cadă.

— A adormit și nu s-a mai trezit.

— O moarte ușoară, a conchis Roger. Mă bucur că nu s-a chinuit.

Doamna Graham fusese o persoană importantă în casa parohială încă dinainte ca Roger, un băiețel de cinci ani, speriat, proaspăt orfan, să vină să locuiască acolo. Deși era de pe atunci între două vârste, văduvă și cu copii mari, îi oferise din abundență o afecțiune maternă fermă și fără fasoane în perioadele în care Roger venea acasă, în locuința parohială. Ea și reverendul formau o pereche stranie, și cu toate acestea făcuseră din casa veche un cămin în toată puterea cuvântului.

Emoționat de amintiri, Roger a întins brațul și a strâns-o ușor de mână pe Fiona. Ea i-a întors gestul și ochii căprui deodată s-au topit. Buzele mici precum bobocul de trandafir s-au întredeschis și fata s-a aplecat spre Roger, mângâindu-i urechea cu respirația ei caldă.

— Ă... mulțumesc, s-a bâlbâit Roger, trăgându-și palma din strânsoarea ei de parcă l-ar fi ars. Mulțumesc foarte mult. Pentru... pentru... ă... ceai și tot restul. Bune. Toate. Foarte bune. Mulțumesc.

S-a întors și a întins brațul spre un nou teanc de hârțoage pentru a-și ascunde confuzia, înșfăcând dintr-o nișă aleasă la întâmplare un snop de articole decupate din ziare și făcute sul.

A desfășurat bucățile de hârtie îngălbenită și le-a împrăștiat pe birou, ținându-le locului cu palmele. Încruntându-se ca și cum s-ar fi adâncit în gânduri, s-a aplecat și mai mult peste literele șterse. După un moment, Fiona s-a ridicat cu un oftat adânc și a auzit-o retrăgându-se spre ușă. Roger nu și-a înălțat privirea.

Oftând profund la rândul lui, a închis o clipă ochii și a recitat o scurtă rugăciune de mulțumire că scăpase ca prin urechile acului. Da, Fiona era atrăgătoare. Da, era fără îndoială o gospodină minunată. Dar era totodată băgăcioasă, curioasă, sâcâitoare și pusă cu toată convingerea pe măritiș. Dacă mai atingea o dată pielea aceea trandafirie, luna viitoare apărea în ziar anunțul căsătoriei lor. Dar dacă se va face vreun anunț de căsătorie și dacă în registrul parohiei va apărea numele lui Roger Wakefield, atunci lângă el se va afla numele Briannei Randall, în caz că Roger avea un cuvânt de spus în această chestiune.

Întrebându-se ce cuvânt ar putea avea el în această problemă, Roger a făcut ochii mari și pe urmă a clipit de câteva ori. Căci în fața lui se afla scris numele pe care și-l imaginase întotdeauna pe un certificat de căsătorie – Randall.

Nu, sigur că nu era Brianna Randall. Era Claire Randall. Și titlul spunea REVENITĂ DINTRE MORȚI. Dedesubt, o fotografie a lui Claire Randall, cu douăzeci de ani mai tânără, însă arătând aproape identic cu cea de acum, mai puțin expresia de pe chipul ei. Fotografia o înfățișa stând în capul oaselor, cu spatele țeapăn pe un pat de spital, cu buclele zbârlite, fluturând precum panglicile, gura delicată deschisă precum o capcană de oțel, iar ochii ei extraordinari fixau camera cu o privire înfiorătoare.

Șocat, Roger a frunzărit iute mănunchiul de decupaje, apoi s-a întors să le citească mai cu atenție. Deși ziarele făcuseră cât de multă senzație posibil cu povestea, faptele relatate erau vagi. Claire Randall, soția remarcabilului istoric Dr. Franklin W. Randall, dispăruse în timpul unei vacanțe scoțiene la Inverness, spre sfârșitul primăverii anului 1946. Mașina la volanul căreia se aflase fusese găsită, însă femeia dispăruse fără urmă. Toate căutările fuseseră în zadar, poliția și soțul îndurerat ajunseseră în cele din urmă la concluzia că tânăra fusese ucisă, poate de un vagabond nebun, iar trupul îi zăcea probabil ascuns undeva în masivele stâncoase din zonă.

Apoi, în 1948, aproape trei ani mai târziu, Claire Randall se întorsese. Fusese găsită, murdară, îmbrăcată în zdrențe, rătăcind în apropierea locului în care dispăruse. Deși părea într-o stare fizică bună, poate doar ușor malnutrită, doamna Randall era dezorientată și incoerentă.

Ridicând ușor din sprâncene la gândul că doamna Randall ar putea fi vreodată incoerentă, Roger a răsfoit mai departe decupajele din ziare. Nu conțineau prea multe alte informații în afară de aceea că doamna Randall era tratată pentru epuizare și șoc la spitalul din localitate. Mai erau și fotografii ale soțului, Frank Randall, despre care se spunea că ar fi în culmea fericirii. Privindu-l critic, Roger a observat că Frank Randall arăta mai degrabă uluit decât fericit.

A examinat curios fotografiile. Frank Randall fusese un bărbat cu o înfățișare aristocratică, un trup suplu și un chip frumos. Brunet, stăpân pe sine, cu o grație zveltă care se ghicea din alura corpului său surprins de fotograf în ușa spitalului, în timp ce se îndrepta spre salonul în care se afla soția sa proaspăt revenită. Roger a trasat cu degetul linia bărbiei lungi, înguste și curba capului, dându-și seama că de fapt căuta asemănări între chipul Briannei și figura tatălui ei. Intrigat de acest gând, s-a ridicat și a luat din raft una dintre cărțile lui Frank Randall. Întorcând supracoperta din spate, a găsit o fotografie mai bună. Poza color de pe carte îl înfățișa pe Frank Randall de aproape. Nu, părul era categoric castaniu-închis, nu roșcat. Coama înflăcărată trebuie să o fi moștenit de la vreun bunic, împreună cu ochii de un albastru întunecat, oblici precum cei ai unei pisici. Oricât de frumoși ar fi fost, nu se comparau cu ai mamei ei. Și nici cu ai tatălui ei nu semănau. Oricât s-ar fi străduit, Roger nu găsea nimic din zeița înflăcărată în chipul faimosului om de istorie.

Cu un oftat, a închis cartea și a strâns laolaltă decupajele. Trebuia să înceteze să se mai țină de fleacuri și să treacă la treabă, altfel avea să își petreacă următorul an făcând curat în birou.

Era pe punctul de a așeza hârtiile în teancul cu amintiri de păstrat când una, intitulată RĂPITĂ DE ZÂNE? i-a atras atenția. Sau mai degrabă, nu articolul în sine, cât data înscrisă chiar deasupra titlului. 6 mai 1948.

A așezat fragmentul de hârtie pe masă cu blândețe, ca și cum ar fi ținut în mână o bombă care putea exploda în orice clipă. Strângând din pleoape, a încercat să își amintească prima conversație pe care o avusese cu cele două femei.

„În Massachusetts consumul de alcool este legal abia după vârsta de douăzeci și unu de ani”, spusese Claire. „Brianna mai are opt luni până atunci.”

Vasăzică douăzeci. Brianna Randall avea douăzeci de ani.

Incapabil să socotească suficient de rapid, s-a ridicat și s-a repezit spre calendarul perpetuu pe care îl ținea vicarul într-un spațiu special destinat, pe peretele aglomerat din plută. A găsit data și a rămas în picioare, cu degetul apăsat pe hârtie, simțindu-și sângele scurgându-i-se din obraji.

Claire Randall se întorsese după enigmatica dispariție murdară, malnutrită, incoerentă… și însărcinată.

După câteva ceasuri bune, Roger a adormit în cele din urmă, dar ca urmare a stării de veghe în care își petrecuse noaptea, s-a trezit târziu, cu pleoapele grele și cu un început de migrenă pe care nici dușul rece, nici veselia Fionei de la micul dejun nu au putut-o alunga.

Sentimentul era atât de apăsător, încât și-a abandonat lucrul și a ieșit la plimbare. Mergând prin ploaia ușoară, simțea că aerul proaspăt îi face bine la durerea de cap, însă din păcate îi limpezea și mintea suficient încât să înceapă a cumpăni din nou implicațiile descoperirii din noaptea trecută.

Brianna nu știa. Era limpede ca lumina zilei din felul în care vorbea despre răposatul ei tată – sau despre bărbatul pe care îl credea tatăl ei, Frank Randall. Și probabil Claire nu voia ca ea să știe, altfel i-ar fi destăinuit ea însăși acest lucru. Ori poate că excursia în Scoția era menită a fi un preludiu al unei asemenea dezvăluiri. Adevăratul tată trebuie să fi fost un scoțian. La urma urmelor, Claire dispăruse – și reapăruse – în Scoția. Mai era el aici?

Era un gând tulburător. Să o fi adus Claire pe fiica ei în Scoția pentru a i-o prezenta adevăratului ei tată? Roger a clătinat din cap, sceptic. A naibii de riscantă, o asemenea treabă. Avea să îi întoarcă Briannei lumea pe dos, iar lui Claire cu siguranță îi va deschide răni vechi. Cât despre tatăl Briannei, va avea surpriza vieții lui. În plus, fata îi era vădit devotată lui Frank Randall. Cum se va simți ea când își va da seama că între ea și bărbatul pe care îl iubise și îl idolatrizase întreaga ei viață nu exista nicio legătură de sânge?

Roger simțea o strângere de inimă pentru toți cei implicați, inclusiv pentru el însuși. Nu ceruse să fie parte din povestea

asta, și își dorea să fi rămas în aceeași stare de veselă ignoranță precum fusese ieri. Îi plăcea de Claire Randall, chiar foarte mult, și găsea dezgustător gândul că ea ar fi putut comite un adulter. Totodată îi venea să-și râdă de sentimentalismul lui demodat. Cine știa cum fusese viața ei alături de Frank Randall? Poate că avusese un motiv bun să fugă în lume cu un alt bărbat. Și dacă-i așa, de ce se întorsese?

Transpirat și îmbufnat, Roger a luat-o încet înapoi spre casă. Și-a azvârlit jacheta în hol și s-a dus să facă o baie. Cumva baia l-a ajutat să se mai liniștească, lucru de care avea mare nevoie.

Și-a trecut o mână peste șirul de umerașe din dulap, căutând pe dibuite umărul flaușat al halatului său alb de baie uzat. Apoi, oprindu-se o clipă, s-a răzgândit și a scotocit până în fundul dulapului, dând la o parte umerașele pe bară până când a ajuns la cel pe care îl dorea.

A privit sentimental halatul de casă vechi și ponosit. Mătasea galbenă de pe fundal se fanase, înlocuită de o nuanță de ocru, însă păunii cu pene multicolore erau la fel de îndrăzneți ca întotdeauna, răsfirându-și cozile cu nonșalanță nobilă, fixând privitorul cu ochii lor precum mărgelele negre. A dus mătasea fină la nas și a inspirat adânc, închizând ochii. Adierea ușoară de Borkum Riff și whisky i l-a adus înapoi pe reverendul Wakefield, atât de viu, cum nici măcar peretele plin de amintiri mărunte nu o putea face. De-a lungul anilor adulmecase de multe ori acea aromă reconfortantă, cu nota de colonie Old Spice, cu chipul adâncit în mângâierea moale a mătăsii acestuia, cu brațele durdulii ale reverendului încolăcite protector în jurul lui, promițându-i adăpost. Donase hainele bătrânului la Oxfam, dar cumva simțise că nu se poate despărți de halat.

Dintr-un impuls, și-a trecut halatul peste umerii goi, ușor surprins de căldura vaporoasă, precum mângâierea unor degete peste piele. Și-a așezat halatul de mătase confortabil pe umeri, apoi și l-a strâns în jurul corpului, legând cordonul într-un nod neglijent.

Pândind precaut să nu dea nas în nas cu Fiona în vreun raid inopinat, s-a strecurat de-a lungul coridorului de la etaj spre sala de baie. Boilerul trona în picioare la capătul căzii precum paznicul unui izvor sacru, îndesat și etern. Una dintre amintirile sale cele mai timpurii era teroarea săptămânală de a aprinde boilerul cu un amnar pentru a-și încălzi apa de baie, gazul

scăpând pe lângă urechile lui cu un fluierat amenințător, în vreme ce palmele sale, transpirate de teama exploziei și a morții iminente, alunecau neputincioase peste metalul amnarului.

Automatizat cu mult timp în urmă printr-o operațiune la măruntaiele-i misterioase, boilerul bolborosea acum încetișor ca pentru sine, cu ochiul de gaz de la bază mormăind și fojgăind cu flacără nevăzută pe sub scutul din metal. Roger a răsucit până la capăt robinetul crăpat de apă fierbinte și pe cel de apă rece până la jumătate, apoi s-a ridicat, studiindu-se în oglindă în timp ce aștepta să se umple cada. Nu era mai nimic în neregulă cu el, și-a spus în sinea lui, sugându-și burta și îndreptându-se de spate dinaintea oglinzii lungi de pe dosul ușii, în care își vedea întregul trup. Ferm. Suplu. Cu picioare lungi, însă nu slăbănog. Poate ceva mai sfrijit în zona umerilor? S-a încruntat cu o privire critică, învârtindu-și corpul zvelt într-o parte și în alta.

Și-a trecut degetele prin părul negru și des până când vârfurile au rămas în sus precum perii unui pămătuf de bărbierit, încercând să se imagineze cu barbă și păr lung, asemenea unora dintre studenții lui. Ar arăta fermecător sau ca un moș mâncat de molii? Și dacă și-ar pune un cercel, că tot jongla cu imaginația. Poate așa ar căpăta o înfățișare de pirat, ca Edward Teach ori Henry Morgan. Și-a încruntat sprâncenele, dezvelindu-și dinții.

— Grrr, a mârâit spre imaginea din oglindă.

— Domnule Wakefield? a spus reflexia.

Roger a sărit în spate, speriat, lovind cu un deget piciorul proeminent, în formă de gheară, al căzii antice.

— Au!

— Sunteți bine, domnule Wakefield? a întrebat oglinda.

Mânerul de porțelan al ușii a început să se zgâlțâie.

— Bineînțeles! a replicat el pe un ton iritat, aruncând o privire furioasă spre ușă. Lasă-mă în pace, Fiona, fac baie!

De cealaltă parte a ușii s-a auzit un chicotit.

— Ooo, de două ori în aceeași zi. Nu exagerăm puțin? Vrei niște săpun cu rom și dafin? E în dulapul din baie, dacă dorești.

— Nu, nu doresc, a mormăit el.

Cada se umpluse pe jumătate, așa că Roger a închis robinetele. În tăcerea neașteptată și reconfortantă, a tras adânc în piept aburii din încăpere. A pășit în vană și s-a scufundat în

apă, strâmbându-se ușor din cauza fierbințelii acesteia și simțind mici broboane de transpirație formându-i-se pe frunte în vreme ce căldura îi invada trupul.

— Domnule Wakefield?

Vocea se întorsese, ciripind din cealaltă parte a ușii precum un prihor gălăgios.

— Pleacă de aici, Fiona, a spus el scrâșnind din dinți în timp ce se lăsa pe spate în cadă.

Apa aburindă se ridica în jurul lui, moale ca îmbrățișarea unei iubite.

— Am tot ce îmi trebuie.

— Ba nu, a insistat vocea.

— Ba da.

A inventariat cu privirea numărul impresionant de sticle, borcane și ustensile înșiruite pe raftul de deasupra căzii.

— Șampon de trei feluri. Balsam de păr. Cremă de bărbierit. Aparat de ras. Săpun de corp. Săpun de față. Aftershave. Apă de colonie. Deodorant solid. Nu-mi lipsește nimic, Fiona.

— Dar prosoapele unde sunt? a spus vocea pe un ton mieros.

După ce s-a uitat disperat în jur în căutarea unui prosop inexistent, Roger a închis ochii, și-a încleștat fălcile și a numărat rar până la zece. Constatând că nu era îndeajuns, a numărat până la douăzeci. Apoi, simțindu-se capabil să răspundă fără să facă spume la gură, a rostit calm:

— Prea bine, Fiona. Lasă-le, te rog, la ușă. Și pe urmă, te rog… te rog, Fiona… pleacă.

În hol s-a auzit un foșnet, succedat de sunetul pașilor care se retrăgeau fără râvnă, așa că oftând de ușurare, Roger s-a lăsat în voia plăcerii singurătății.

Liniște. Pace. Fără Fiona.

Acum, capabil să analizeze mai obiectiv descoperirea sa tulburătoare, s-a trezit întrebându-se cine era misteriosul adevărat tată al Briannei. Judecând după înfățișarea fiicei sale, bărbatul trebuie să fi fost cu adevărat atrăgător; dar să fi fost aceasta o calitate suficientă pentru a cuceri o femeie precum Claire Randall?

Se întrebase și mai devreme dacă tatăl Briannei putea fi scoțian. Trăia – sau trăise – în Inverness? Roger bănuia că o asemenea apropiere putea justifica starea de nervozitate a lui Claire și aerul că ascunde ceva. Dar să fi fost acesta și motivul

din spatele rugăminților ei atât de bizare? Nu voia să o ducă pe Brianna la Craigh na Dun, nici să-i menționeze fiicei ei numele căpitanului de la Broch Tuarach. De ce Dumnezeu se ferea?

Un gând neașteptat l-a făcut să se ridice brusc în picioare, cu apa revărsându-se neglijent peste marginile din fontă ale căzii. Și dacă nu era îngrijorată în privința soldatului iacobit, ci doar în privința numelui său? Dacă bărbatul cu care rămăsese însărcinată în 1947 se numea tot James Fraser? Era un nume destul de comun în Scoția.

Da, și-a spus el gând, asta ar explica multe. Cât despre dorința lui Claire de a-i arăta ea însăși fiicei sale cercul din pietre, poate că avea legătură cu misterul tatălui ei; poate că acolo îl întâlnise pe acel bărbat sau acolo fusese concepută Brianna. Roger știa foarte bine că acel cerc de pietre era folosit adesea pentru întâlniri romantice; el însuși dusese acolo fete în liceu, bazându-se pe aerul de mister păgân al monumentului pentru a le dezinhiba. Și nu dăduse greș niciodată.

Deodată a avut o viziune tulburătoare: Claire Randall, cu picioarele ei fine și albe încolăcite în abandon sălbatic în jurul trupului încordat și gol al unui bărbat roșcat, două trupuri ude din cauza ploii și murdare de la iarba zdrobită, zvârcolindu-se în extaz în mijlocul megaliților de piatră. Viziunea era atât de șocantă încât l-a făcut să tremure, transpirația scurgându-i-se pe piept în jos pentru a dispărea în apa aburindă a căzii.

Dumnezeule! Cum o să mai dea el ochii cu Claire Randall data viitoare când se vor întâlni? Și ce să-i spună Briannei când se vor revedea? „Ai mai citit vreo carte interesantă în ultima vreme?”, „Ai mai văzut vreun film interesant?”, „Știi că ești copil din flori?” A scuturat din cap, încercând să-și limpezească gândurile. Adevărul era că nu știa încotro să o apuce. Era o situație complicată. Nu voia să se amestece, și totuși o făcea. O plăcea pe Claire Randall; o plăcea și pe Brianna – ba chiar simțea mai mult decât simpatie față de Brianna, dacă era să fie sincer cu sine însuși. Dorea să o protejeze și să o cruțe de durere, atât cât era posibil. Cu toate acestea, i se părea că e legat de mâini și de picioare. Tot ce putea face era să își țină gura până când Claire își ducea la îndeplinire planul. Și pe urmă, să salveze ce mai era de salvat.

3. Mame și fiice

Mă întrebam oare câte ceainării micuțe pot exista în Inverness. Cât vedeai cu ochiul, de o parte și de cealaltă a High Street erau aliniate mici cafenele și magazinașe de suvenire. Îndată ce regina Victoria făcuse ținuturile din Highland sigure pentru călători dându-și încuviințarea regală în privința locurilor, tot mai mulți turiștii dăduseră năvală în zonele nordice. Scoțienii, obișnuiți să fie invadați dinspre sud doar de armate războinice, făcuseră față cu brio acestei noi provocări.

Nu puteai face mai mult de câțiva pași pe strada principală a oricărui orășel din Highland fără să întâlnești un magazin de turte, dropsuri de Edinburgh, batiste brodate cu ciulini, cimpoaie de jucărie, fibule turnate din aluminiu cu însemnele a diferite clanuri, cuțitașe-paloș pentru desfăcut corespondența, portmonee pentru mărunțiș în formă de geantă pentru kilt (unele cu un „scoțian” cu o anatomie perfectă atașat dedesubt) și o varietate uimitoare de așa-zise tartane de clan care decorau orice obiect posibil confecționat din stofă, de la șepci, cravate și șervete până la un fel de tartan absolut oribil, pe fond galben, numit „Buchanan”, folosit pentru a confecționa chiloți din nylon cu prohab pentru bărbați.

Plimbându-mi privirea peste asortimentul de prosoape de bucătărie inscripționate cu un desen complet nepotrivit al monstrului din Loch Ness cântând „Auld Lang Syne”, mi-am zis că regina Victoria era responsabilă pentru toate acestea.

Brianna se plimba cu pași rari de-a lungul culoarului îngust al prăvăliei, cu capul dat pe spate în vreme ce privea cu ochi mari de uimire expoziția de mărfuri atârnând de căpriorii din tavan.

— Crezi că sunt reale? a întrebat ea, arătând cu degetul spre o pereche de coarne de cerb fixate în perete, care parcă încercau să-și croiască drum curioase prin pădurea deasă de tuburi de cimpoi.

— Coarnele? Oh, da. Nu îmi vine a crede că tehnologia a avansat într-atât încât să fie din plastic și să pară atât de reale, cel puțin nu încă, i-am răspuns. În afară de asta, uită-te la preț. Orice obiect care depășește o sută de lire este foarte probabil real.

Brianna a lăsat capul în jos, mirată.

— Iisuse. Cred că mai bine îi cumpăr lui Jane niște tartan să își facă o fustă.

— Tartanul din lână de bună calitate te va costa tot cam atât, i-am răspuns sec, însă va fi mult mai ușor de dus acasă cu avionul. Hai peste stradă la magazinul Kiltmaker, ei au tartan de cea mai bună calitate.

Începuse să plouă, desigur, așa că ne-am adăpostit cumpărăturile împachetate în hârtie sub mantalele de ploaie pe care, prudent fiind, insistasem să le luăm cu noi. Brianna a pufnit pe nări, deodată amuzată.

— Te obișnuiești atât de ușor să le spui hainelor de ploaie „mac”-uri, încât uiți cum se numesc de fapt. Nici nu mă surprinde că le-a inventat un scoțian, a adăugat ea, ridicându-și privirea spre perdeaua de apă care se scurgea de pe marginea copertinei de deasupra. Aici plouă tot timpul?

— Aproape tot timpul, am zis, uitându-mă dintr-o parte în alta la mașinile care treceau în ploaie prin fața noastră. Deși dintotdeauna am crezut că domnul Macintosh a fost genul de om smiorcăit; cei mai mulți dintre scoțienii pe care i-am cunoscut erau destul de imuni la ploaie.

În acea clipă mi-am mușcat limba, însă Brianna nu băgase de seamă mica mea scăpare; stătea cu ochii la pârâiașul până la glezne care curgea spre canalizarea din stradă.

— Știi ceva, mamă? Poate ar fi mai bine să mergem până la intersecție, un loc de traversat mai potrivit decât acesta.

Încuviințând din cap, am urmat-o de-a lungul străzii, cu inima bătându-mi cu putere din cauza adrenalinei pe sub pânza umedă și lipicioasă a hainei de ploaie. Când o să scapi de povara asta? m-am întrebat în sinea mea. Nu poți să stai mereu cu teama că te ia gura pe dinainte și să îți înghiți jumătate din lucrurile pe care începi să le spui. De ce nu îi povestești și gata?

Nu încă, mi-am răspuns. Nu sunt o lașă – sau dacă sunt, nu contează. Dar încă nu a sosit momentul. Voiam ca întâi să vadă Scoția. Nu partea aceasta – treceam pe lângă un magazin la intrarea căruia erau expuși o mulțime de papucei din tartan pentru copii –, ci părțile mai puțin comerciale. Și Culloden-ul. Cel mai mult vreau să îi pot împărtăși sfârșitul poveștii. Și pentru asta am nevoie de Roger Wakefield.

Ca și cum gândul meu îl materializase, capota de un portocaliu aprins a unui Morris rablagit, strălucind precum un

semafor în umezeala cețoasă, mi-a atras privirea în parcarea din stânga.

Brianna îl văzuse de asemenea – nu puteau fi multe mașini în Inverness cu acea culoare specială și într-o stare atât de proastă – și mi-a făcut semn spre ea, zicând:

— Ia uite, mamă, nu e mașina lui Roger Wakefield?

— Ba cred că da, am răspuns.

În dreapta se afla o cafenea dinspre care adia un miros de biscuiți proaspeți, pâine prăjită și cafea, amestecat cu parfumul ploii. Am luat-o iute pe Brianna de braț și am tras-o în cafenea.

— Îmi e cam foame, m-am scuzat eu. Hai să bem o cacao cu lapte și să mâncăm niște biscuiți.

Încă suficient de tânără încât să fie tentată de ciocolată și să fie oricând pregătită să mănânce, Brianna a acceptat cu dragă inimă, s-a așezat imediat cum am intrat și a început să studieze foaia de hârtie verde, pătată cu urme de ceai, care servea drept meniul zilei. Nu doream neapărat să beau o ciocolată caldă, ci mai degrabă aveam nevoie de câteva clipe de gândire.

Pe zidul de ciment din parcarea de peste stradă se vedea un panou mare pe care scria: PARCAREA PERMISĂ DOAR PASAGERILOR SCOTRAIL, urmat de diverse amenințări scrise cu litere mici la adresa vehiculelor celor care parcau acolo fără a fi pasageri ai trenurilor căilor ferate scoțiene. Dacă nu cumva Roger cunoștea niște legi din Inverness despre care eu habar n-aveam, atunci tânărul sigur luase trenul. Putea merge oriunde, însă Londra sau Edinburgh păreau destinațiile cele mai probabile. Își lua proiectul de cercetare în serios, dragul de el.

Și noi veniserăm cu trenul de la Edinburgh. Am încercat să îmi amintesc orarul trenurilor, însă fără prea mult succes.

— Oare Roger se întoarce cu trenul de seară? a întrebat Bree, dând glas gândurilor mele cu o intuiție atât de stranie încât m-am înecat cu ciocolata caldă. Faptul că se întreba dacă Roger își va face din nou apariția m-a făcut să mă întreb cât interes îi stârnise tânărul domn Wakefield.

Destul de mult, după toate aparențele.

— Mă gândeam că, a spus ea pe un ton relaxat, poate ar trebui să cumpărăm ceva pentru Roger Wakefield cât suntem în oraș... în semn de recunoștință pentru proiectul la care lucrează pentru tine?

— O idee excelentă, am răspuns, amuzată. Ce crezi că i-ar plăcea?

A privit încruntată în ceașca de ciocolată, căutând parcă inspirație.

— Nu știu. Ceva simpatic; se pare că proiectul implică destul de multă alergătură.

S-a întors spre mine pe neașteptate, cu sprâncenele ridicate.

— De ce i-ai cerut tocmai lui să facă asta? a întrebat ea. Dacă voiai să dai de urma unor oameni care au trăit în secolul al optsprezecelea, sunt firme care se ocupă cu așa ceva. Genealogii și chestii din astea, vreau să spun. Tati obișnuia să apeleze la Scot-Search, când voia să caute strămoșul cuiva și nu avea timp să o facă el însuși.

— Da, știu, am spus trăgând adânc aer în piept.

Pășeam pe nisipuri mișcătoare.

— Acest proiect… era ceva special pentru… tatăl tău. El ar fi vrut ca Roger Wakefield să îl ducă la bun sfârșit.

— Ah!

A rămas tăcută o vreme, urmărind picăturile mari și rotunde de ploaie care loveau în geamul cafenelei.

— Ție îți este dor de tati? a întrebat ea deodată, cu nasul în cană, cu genele coborâte, evitând să mă privească.

— Da, am răspuns.

Mi-am plimbat degetul arătător peste marginea ceștii mele neatinse, ștergând o urmă de cacao prelinsă la exterior.

— Nu ne înțelegeam întotdeauna, știi bine, însă… da. Ne respectam unul pe celălalt, iar asta contează foarte mult. Și ne plăceam unul pe celălalt, în ciuda a tot ce s-a întâmplat. Da, îmi este dor de el.

A înclinat capul fără să scoată o vorbă și a așezat o mână peste a mea, strângându-mi-o ușor. Mi-am împletit degetele cu ale ei, lungi și calde, și am rămas astfel preț de câteva clipe, sorbindu-ne ciocolata în tăcere.

•

— Ah, am spus, ridicându-mă în cele din urmă și împingându-mi în spate scaunul cu un scârțâit de metal pe linoleum, am uitat ceva. Trebuie să expediez o scrisoare pentru spital. Aveam de gând să o fac în drum spre centru, dar am uitat. Dacă mă grăbesc, cred că prind ultima expediere. De ce nu te duci tu la

Kiltmaker – este puțin mai încolo, pe partea cealaltă a străzii – și ne întâlnim acolo după ce termin la poștă?

Bree părea surprinsă, dar a încuviințat repede din cap.

— Bine. Dar poșta nu e mai departe? O să te ude până la piele.

— E în regulă. O să iau un taxi.

Am lăsat o bancnotă de o liră pe masă pentru consumație și mi-am pus din nou haina de ploaie.

În majoritatea orașelor, odată cu apariția ploii, taxiurile obișnuiesc să se facă nevăzute, ca și cum s-ar dizolva în apă. În Inverness însă, un asemenea comportament ar duce iute la dispariția speciei. Nici nu am ajuns bine la capătul străzii, când am dat de două taxiuri joase și negre ce așteptau la intrarea unui hotel și, cu un sentiment de familiaritate, m-am strecurat în interiorul cald, mirosind a tutun. În afară de spațiul mai mare la picioare și de confort, taxiurile englezești miros diferit de cele americane; niciodată nu realizasem că dusesem dorul acestor detalii mărunte în ultimii douăzeci de ani.

— Numărul șaizeci și patru? E vechea casă parohială, așa-i?

În ciuda eficienței radiatorului, șoferul era înfofolit până peste urechi cu un fular și încotoșmănat cu o jachetă groasă, iar pe cap purta o șapcă care să îl ferească de cea mai mică pală de vânt. Scoțienii moderni sunt ceva mai sensibili, am reflectat în sinea mea; departe erau zilele în care muntenii căliți dormeau sub cerul liber înveșmântați doar în cămașă și tartan. Pe de altă parte, nici mie nu-mi prea surâdea să mă culc prin tufăriș învelită cu un tartan îmbibat cu apă. I-am făcut semn șoferului și am pornit, împroșcând cu apă în toate părțile.

Mă simțeam puțin vinovată că mă strecuram viclean pe la spatele lui Roger pentru a sta de vorbă cu menajera lui în timp ce el era plecat de acasă și pe deasupra, păcălind-o pe Bree. Pe de altă parte, mi-ar fi fost greu să le explic ce voiam să fac. Nu stabilisem încă exact când și cum aveam să le mărturisesc ce aveam de mărturisit, însă știam că momentul acela nu sosise deocamdată.

Mi-am pipăit buzunarul interior al hainei de ploaie, iar la auzul foșnetului plicului de la Scot-Search m-am liniștit. Deși nu acordasem prea multă atenție muncii lui Frank, știam despre existența firmei respective care dispunea de șase cercetători specialiști în genealogie scoțiană; nu era genul de firmă care să

îți vândă un arbore genealogic plecând de la Robert the Bruce[1] și apoi să se spele pe mâini.

Ca de obicei, își îndepliniseră misiunea în privința lui Roger Wakefield discret și conștiincios. Știam cine fuseseră părinții, bunicii și strămoșii săi în urmă cu șapte sau opt generații. Ce nu știam încă era din ce fel de aluat fusese plămădit. Timpul avea să îmi spună asta.

Am plătit taxiul și, împroșcând cu apă, mi-am croit drum de-a lungul potecii inundate până la treptele vechii case parohiale. Am sunat. Veranda era uscată și am avut o clipă răgaz să mă scutur de apa de ploaie înainte ca ușa să se deschidă.

Fiona m-a întâmpinat radiind; avea un chip rotund și vesel, a cărui expresie naturală este una zâmbitoare. Purta jeanși și un șorț cu volane din ale cărui falduri răzbătea o aromă de lămâie provenind de la soluția de lustruit mobila și de pâine proaspăt coaptă, precum parfumul de tămâie.

— Vai de mine, doamnă Randall! a exclamat ea. Vă pot ajuta cu ceva?

— Cred că da, Fiona, i-am răspuns. Aș vrea să discutăm despre bunica ta.

•

— Ești sigură că te simți bine, mamă? L-aș putea suna pe Roger să îl rog să mergem mâine, dacă vrei să rămân cu tine.

Brianna rămăsese șovăind în pragul ușii camerei noastre de la pensiune, încruntându-se îngrijorată. Era îmbrăcată pentru plimbare, cu cizme, jeanși, un pulover, însă își pusese eșarfa de mătase viu colorată în oranj și azuriu pe care i-o cumpărase Frank de la Paris chiar înainte să moară, în urmă cu doi ani.

— Întocmai culoarea ochilor tăi, frumusețe mică…, îi spusese el zâmbind, în vreme ce îi înfășura eșarfa în jurul umerilor.

Alintul „frumusețe mică” era o glumă a lor, căci încă de la vârsta de cincisprezece ani Bree îl depășise în înălțime pe Frank, care avea abia un metru șaptezeci și opt. Însă așa o strigase încă de când era bebeluș, iar tandrețea vechiului alint încă mai dăinuia când Frank a ridicat degetul pentru a-i atinge vârful nasului.

---

[1] Robert I cunoscut drept Robert the Bruce – rege scoțian din 1306 până la moartea sa în 1329, a luptat pentru independența Scoției, fiind considerat erou național. (n. tr.).

Eșarfa – porțiunea azurie – chiar avea culoarea ochilor ei; culoarea lacurilor scoțiene și a cerurilor de vară, albastrul cețos al munților din depărtare. Știam că Bree iubea acea eșarfă, așadar cota de interes față de Roger Wakefield era destul de ridicată.

— Nu, mă descurc, am asigurat-o.

Am arătat spre noptiera pe care se aflau un ibric micuț, învelit grijuliu într-o căciuliță împletită, și un suport din argint cu farfurie pentru feliile de pâine prăjită, reci și crocante.

— Doamna Thomas mi-a adus ceai cu pâine prăjită; poate mai târziu voi fi în stare să ciugulesc câte ceva.

Speram ca Bree să nu îmi audă stomacul bolborosind pe sub plapumă și să își dea seama că o mințisem.

•

— Păi, bine atunci, a spus ea, întorcându-se fără tragere de inimă spre ușă. Ne întoarcem imediat după Culloden.

— Nu vă grăbiți din cauza mea, am strigat în urma ei.

Am așteptat până am auzit ușa de la parter închizându-se, asigurându-mă astfel că a plecat. Abia atunci am vârât mâna în sertarul noptierei, înhățând ciocolata mare Hershey cu migdale pe care o ascunsesem acolo cu o seară în urmă. Odată restabilite relațiile cordiale cu stomacul meu, m-am lăsat înapoi pe pernă privind absentă ceața groasă și cenușie de pe cer. Vârful unei ramuri de tei îmbobocite se lovea din când în când de fereastră; vântul se întețea. Era destul de cald în dormitor, cu gura de aerisire de la încălzirea centrală huruind la piciorul patului, și cu toate astea m-a trecut un fior. Trebuie să fie un frig aprig pe Câmpia de la Culloden.

Deși poate nu la fel de aprig cum fusese în aprilie 1746, când prințul Charlie cel Frumos își condusese soldații pe câmpul de luptă să înfrunte lapovița înghețată și mugetul tunurilor englezești. Unii au mărturisit că în acea zi fusese un ger mușcător, iar scoțienii răniți și cei morți zăceau unii peste alții, îmbibați în sânge și apă de ploaie, așteptând îndurarea învingătorilor englezi. Ducele de Cumberland, aflat la comanda armatei engleze, nu arătase niciun fel de milă față de cei căzuți.

Morții au fost stivuiți în grămezi ca lemnele de foc și arși pentru a preveni răspândirea maladiilor și istoria spune că mulți dintre cei răniți avuseseră parte de aceeași soartă, fără îndurarea unui ultim glonț. Cu toții se odihneau acum, feriți de

furtuni și războaie, sub pământul acoperit cu iarbă al Câmpiei de la Culloden.

Văzusem locul acela o dată, în urmă cu aproape treizeci de ani, când Frank mă dusese acolo în luna noastră de miere. Acum și Frank era mort, iar eu îmi adusesem fiica înapoi, în Scoția. Voiam ca Brianna să vadă Culloden-ul, însă nicio putere de pe pământ n-ar fi reușit să mă convingă să mai pun vreodată piciorul în acel ținut al morții.

Probabil cel mai bine era să rămân în pat, să păstrez credibilitatea indispoziției mele subite care mă împiedicase să îi însoțesc pe Brianna și pe Roger în expediție; doamna Thomas m-ar putea da de gol dacă aș ruga-o să îmi pregătească prânzul. Am aruncat o privire în sertar; încă trei ciocolate și un roman polițist. Cu puțin noroc, aveam să rezist până diseară.

Romanul era destul de bun, însă zbuciumul tot mai puternic al vântului de afară era hipnotic, iar îmbrățișarea patului cald, reconfortantă. Am căzut liniștită într-un somn adânc și am visat scoțieni de la munte înveșmântați în kilturi, vorbind în șoaptă și graseind cu dulcele accent scoțian în jurul focului, așa cum zumzăie albinele în iarba înaltă.

4. Culloden

— Ce figură de porc răutăcios!

Brianna s-a aplecat să privească fascinată la manechinul înveșmântat în tunică stacojie care trona amenințător într-o parte a foaierului din Muzeul de la Culloden. Avea puțin peste un metru cincizeci, o perucă pudrată trântită bătăios peste o frunte îngustă și o pereche de obraji rozalii, fleșcăiți.

— Păi, era un omuleț grăsuliu, a încuviințat Roger, amuzat. Dar era un general dat dracului, cel puțin în comparație cu elegantul său văr de acolo.

A fluturat un braț spre silueta ceva mai înaltă a lui Charles Edward Stuart expusă în celălalt capăt al foaierului, privind semeț în depărtare pe sub boneta din catifea albastră cu cocardă albă, ignorându-l trufaș pe ducele de Cumberland.

— Îi spuneau Billy Măcelarul, a spus Roger gesticulând spre duce, imperturbabil în pantalonii lui albi până la genunchi și

vestonul brodat cu fir auriu. Dintr-un motiv foarte bine întemeiat. Lăsând la o parte faptele de aici – a zis, arătând cu brațul spre întinderea de ierburi înalte de un verde primăvăratic de afară, cu un aer sumbru din cauza norilor întunecați de deasupra –, oamenii lui Cumberland au fost responsabili de cele mai crunte atrocități comise de englezi și întâlnite vreodată în Highlands. I-au vânat pe supraviețuitorii bătăliei înapoi pe dealuri, incendiind și prădând satele în drumul lor. Femeile și copiii au fost alungați și lăsați să moară de foame, iar bărbații au fost împușcați acolo unde se aflau, fără să facă cineva vreun efort de a afla dacă luptaseră vreodată de partea prințului Charlie cel Frumos sau nu. Unul din contemporanii ducelui a spus despre el că: „A creat un pustiu și l-a numit pace” – și mi-e teamă că ducele de Cumberland e în continuare un personaj extrem de urât prin aceste locuri.

Era adevărat; custodele muzeului, un prieten al lui Roger, îi spusese că în vreme ce statuia prințului Charlie cel Frumos era tratată cu un respect solemn, nasturii de la vestonul ducelui dispăreau în mod constant, iar figura lui în sine fusese de-a lungul timpului ținta multor glume răutăcioase.

— Mi-a povestit că într-o dimineață, când a venit devreme și a aprins lumina, a găsit un jungher veritabil scoțian atârnând din burta Excelenței Sale, a povestit Roger, înclinând fruntea spre statueta măruntă și îndesată. L-a cam speriat.

— Cred și eu, a murmurat Brianna, privind spre duce cu sprâncenele ridicate. Oamenii încă sunt supărați de-a binelea?

— O, da. Scoțienii au memoria lungă și nu sunt oamenii cei mai iertători.

— Adevărat? a întrebat ea privindu-l curioasă. Tu ești scoțian, Roger? Wakefield nu îmi sună a un nume scoțian, însă e ceva în felul în care vorbești despre ducele de Cumberland…

Buzele ei abia schițau o iluzie de zâmbet și el nu era sigur dacă îl tachinează, cu toate acestea a răspuns cât de serios a putut:

— Ah, da. Sunt scoțian, a zis zâmbind. Vezi tu, Wakefield nu e tocmai numele meu, reverendul mi l-a dat când m-a adoptat. El era unchiul mamei mele… Când părinții mei au fost uciși în război, el m-a luat acasă la el. Dar numele meu adevărat e MacKenzie. Cât despre ducele de Cumberland – a înclinat el capul spre geamul din sticlă prin care se vedeau limpede

monumentele de pe Câmpia de la Culloden – e o piatră de clan acolo, cu numele MacKenzie gravat pe ea, și foarte mulți bărbați de același sânge cu al meu sunt îngropați sub ea.

A întins brațul și a lovit cu degetul un epolet auriu, lăsându-l să se legene în aer.

— Nu o iau la fel de personal cum o fac unii, însă nici nu am uitat. Mergem afară? a întrebat, întinzându-i o mână.

Afară era frig, două steaguri fluturau în vântul rece din vârful a două lănci înfipte într-o parte și în cealaltă a câmpiei. Unul galben, altul roșu, marcau pozițiile celor doi comandanți care stătuseră în spatele trupelor lor, așteptând deznodământul bătăliei.

— Din câte văd, au stat mult în spatele bătăliei, a remarcat sec Brianna. Nu aveau nicio șansă să nimerească în calea vreunui glonț rătăcit.

Roger a băgat de seamă că fata tremura și a luat-o de braț, trăgând-o mai aproape de el. Simțea o izbucnire neașteptată de fericire pe care atingerea ei i-o provocase, însă a încercat să și-o ascundă în spatele unui monolog pe teme istorice.

— Păi, așa conduceau generalii bătăliile în acele vremuri – din spate. În special Charlie; a luat-o la goană atât de iute la sfârșitul bătăliei, încât și-a lăsat în urmă serviciul de picnic din argint.

— Serviciul de picnic? S-a bucurat de un picnic în timpul bătăliei?

— O, da.

Roger și-a dat seama că îi plăcea să fie scoțian în ochii Briannei. De obicei făcea eforturi pentru a-și modela vocea obișnuită de la Oxbridge pe care o folosea la universitate, însă acum o lăsa să zburde în voie de dragul zâmbetului care lumina chipul fetei când îl auzea.

— Știi de ce i se spune prințul Charlie? a întrebat Roger. Englezii întotdeauna cred că era o poreclă, în semn de prețuire din partea supușilor săi.

— Și nu era?

Roger a scuturat din cap.

— Nu. Oamenii lui îi spuneau prințul Tcharlach, a spus Roger, pronunțând numele pe litere cu grijă, care este Charlie în scoțiană. Tcharlach mac Seamus, „Charles, fiul lui James”. Foarte ceremonios și respectuos. Doar că acel Tcharlach în

scoțiană sună al dracului de asemănător cu „Charlie” din engleză.

— Așadar, nu a fost niciodată „prințul Charlie cel Frumos”? a întrebat Brianna rânjind.

— Nu atunci, a răspuns Roger, ridicând din umeri. Acum este, desigur. Una din acele mici erori istorice care au trecut din generație în generație drept fapte. Sunt multe de acest fel.

— Și tu ești istoric! l-a tachinat Brianna.

— De aceea le și cunosc, a răspuns el, zâmbind strâmb.

Au pășit fără grabă de-a lungul potecilor cu pietriș care traversau câmpul de bătaie, în timp ce Roger îi indica pozițiile diverselor regimente care luptaseră acolo, explicându-i desfășurarea bătăliei și povestindu-i mici istorioare despre comandanți.

Pe măsură ce înaintau, vântul s-a mai domolit și tăcerea câmpului a început să se facă simțită. Încetișor, conversația lor s-a stins de asemenea până când abia dacă mai scoteau o vorbă din când în când, cu o voce joasă, aproape șoptită. Cerul era cenușiu din cauza norilor care îl acopereau la orizont dintr-un capăt în celălalt, iar lumea de sub cupola sa părea amuțită, exceptând plantele ce creșteau pe câmpie și murmurau cu glasurile bărbaților care le hrăneau.

— Acesta e locul căruia i se spune Izvorul Morții.

Roger s-a aplecat peste pârâul firav. O fântână minusculă, de nici treizeci de centimetri lățime, umflându-se sub o bordură de piatră.

— Una din căpeteniile de clan scoțiene a murit aici; supușii lui i-au spălat sângele de pe față cu apă din acest izvor. Iar acolo sunt mormintele clanurilor.

Lespezile clanurilor erau bolovani uriași din granit cenușiu, șlefuiți de vreme și năpădiți de licheni. Stăteau în picioare, împrăștiate pe petice de iarbă moale, la marginea câmpiei. Fiecare dintre lespezi purta un singur nume, iar șanțurile literelor erau atât de estompate de vreme, încât pe alocuri deveniseră aproape ininteligibile. MacGillivray. MacDonald. Fraser. Grant. Chisholm. MacKenzie.

— Uite, a șoptit Brianna, arătând spre una dintre pietre.

Un smoc micuț de ramuri firave de un verde palid era așezat la picioarele lespezii; câteva flori de primăvară timpurie se întrezăreau, ofilite, printre crengi.

— Iarbă neagră, a răspuns Roger. Se găsește mai ales vara, când înflorește câmpul – atunci vei vedea buchete din astea în dreptul fiecărei lespezi de clan. Purpurii și din loc în loc câte o creangă cu flori albe – albul este pentru noroc și pentru solidaritate; a fost însemnul lui Charlie, iarba neagră și trandafirul alb.

— Cine le pune aici?

Brianna s-a ghemuit pe călcâie lângă potecă, atingând ușor cu degetele smocul de ramuri.

— Vizitatorii, a răspuns Roger, ghemuindu-se lângă ea și plimbându-și degetele peste literele șterse de pe piatră – FRASER. Cei care se trag din familiile bărbaților care au fost uciși aici. Sau simpli vizitatori care vor să le onoreze numele.

Brianna i-a aruncat o privire cu coada ochiului, cu părul fluturându-i în jurul obrajilor.

— Ai făcut-o vreodată?

Roger a zâmbit, coborându-și privirea spre brațele încolăcite în jurul genunchilor.

— Da. Cred că e un gest foarte sentimental, dar o fac.

Brianna s-a întors spre tufele de vizavi care mărgineau cărarea.

— Arată-mi care e iarba neagră, l-a rugat ea.

În drum spre casă, când melancolia de la Culloden se spulberase, dar sentimentul emoțiilor împărtășite încă mai dăinuia, au vorbit și au râs ca doi vechi prieteni.

— Păcat că mama nu a putut veni cu noi, a remarcat Brianna în timp ce intrau pe strada unde se afla pensiunea lor.

Oricât de mult ar fi plăcut-o pe Claire Randall, lui Roger nu-i părea rău că nu putuse veni. În trei ar fi fost prea aglomerat, și-a spus el în gând, hotărât. Însă a mormăit ceva fără nicio semnificație și o clipă mai târziu a întrebat:

— Cum se simte mama ta? Sper că nu e foarte bolnavă.

— Ah, nu, e doar deranjată la stomac… sau cel puțin așa mi-a spus.

Brianna s-a încruntat o clipă ca pentru sine, apoi s-a întors spre Roger, așezând ușor o mână pe piciorul lui. Roger și-a simțit mușchiul fremătând de la genunchi până la vintre și a avut nevoie de toată puterea de concentrare pentru a fi atent la ceea ce-i spunea ea. Vorbea încă despre mama ei.

— … crezi că e bine? a încheiat ea.

A scuturat din cap și arama a sclipit dintre buclele părului ei chiar și în lumina slabă a mașinii.

— Nu știu, pare teribil de preocupată. Nu chiar bolnavă, ci mai curând îngrijorată de ceva.

Roger a simțit deodată o greutate în capul pieptului.

— Mhm, a răspuns. Poate e doar pentru că e departe de muncă. Sunt sigur că va fi bine.

Brianna i-a zâmbit recunoscătoare în vreme ce trăgeau mașina în fața căsuței de piatră a doamnei Thomas.

— A fost minunat, Roger, a spus ea, atingându-l ușor pe umăr. Însă nu am găsit prea multe date care să ajute la proiectul mamei. Te pot ajuta cu treburile mai puțin plăcute?

Roger și-a simțit inima tresăltând de bucurie și i-a zâmbit.

— Cred că ai putea. Ai vrea să vii mâine să încercăm să facem ordine în garaj împreună? Dacă vrei ceva puțin plăcut, mai neplăcut decât atât nu cred că găsești.

— Grozav!

Brianna a zâmbit, rezemându-se de mașină ca să-l mai privească o dată.

— Poate va dori și mama să vină să îți dea o mână de ajutor.

Roger și-a simțit zâmbetul înghețându-i pe buze, însă și-a păstrat aerul galant.

— Bine. Foarte bine. Așa sper și eu!

•

Spre bucuria lui, a doua zi Brianna a venit singură la casa parohială.

— Mama e la biblioteca publică, a explicat ea. Caută ceva în cărțile vechi de telefoane. Încearcă să găsească o persoană pe care a cunoscut-o demult.

Roger și-a simțit inima oprindu-se preț de o clipă. Verificase cu o seară înainte cartea de telefoane a reverendului. În oraș se aflau trei persoane cu numele de James Fraser și alte două cu prenume diferite, însă inițiala din mijloc era „J”.

— Păi, să sperăm că îl găsește, a spus el, încercând să sune cât mai degajat. Ești absolut convinsă că vrei să mă ajuți? E o muncă mizerabilă și plictisitoare.

Roger a privit-o temător, însă Brianna a încuviințat din cap, netulburată de perspectivă.

— Știu. Obișnuiam să îl ajut din când în când pe tatăl meu să sape printre vechi registre și să caute note de subsol. În afară

de asta, e proiectul mamei; măcar pot să îți dau o mână de ajutor aici.

— Prea bine, a spus Roger uitându-se în jos, la cămașa lui albă. Doar să mă schimb și mergem să aruncăm o privire.

Ușa garajului a scârțâit, a mormăit, apoi s-a supus inevitabilului și s-a smucit deodată în sus, printre zbârnâituri de arcuri și nori de praf. Tușind, Brianna a fluturat din mână încercând să înlăture praful.

— Pfuu! De când nu a mai fost nimeni pe aici?

— De secole, cred, a răspuns Roger absent.

Și-a învârtit lanterna prin interiorul garajului, luminând pentru o clipă stive de cutii din carton și lăzi din lemn, vechi valize de călătorie acoperite cu timbre vechi, jupuite și alte forme nedeslușite învelite în pânză de cort. Din loc în loc, câte un picior răsucit de mobilă răzbătea prin întuneric precum oasele unor schelete de mici dinozauri ieșind la suprafață din formațiunile lor stâncoase native.

În tot talmeș-balmeșul acela se întrezărea un soi de deschizătură; Roger s-a apropiat și îndată a dispărut într-un tunel învăluit de praf și umbre, pata luminoasă și palidă a lanternei strălucind intermitent și ghidându-l în întuneric. În cele din urmă, cu un strigăt triumfal, a apucat cu mâna capătul bălăbănindu-se al unei sfori care atârna și, smucind-o, garajul a fost brusc inundat de lumina orbitoare a unui bec mult prea puternic.

— Pe aici, a spus Roger, reapărând deodată și luând-o pe Brianna de mână. E un soi de spațiu liber în spate.

O masă antică stătea lipită de peretele din spate. Probabil la origine piesa centrală a salonului reverendului Wakefield, aceasta trecuse, după toate aparențele, prin diverse incarnări succesive, servind drept masă de bucătărie, masă de scule, masă de tăiat lemne și masă de vopsit, înainte să își găsească odihna în acest sanctuar prăfuit. Deasupra ei se afla o fereastră năpădită de pânze de păianjen, prin care o lumină palidă se oglindea pe suprafața zgâriată și stropită cu vopsea.

— Putem lucra aici, a spus Roger, smulgând un scaun din învălmășeala de obiecte și scuturându-l iute de praf cu o batistă mare. Ia un loc și eu voi vedea dacă reușesc să deschid fereastra, altfel riscăm să ne sufocăm.

Brianna a încuviințat din cap, dar în loc să se așeze, a început să își bage nasul curioasă prin maldărele de vechituri, în vreme ce Roger se lupta cu fereastra înțepenită de vreme.

O auzea în spatele lui citind etichetele de pe unele dintre cutii.

— Aici este 1930-33, a spus ea. Și aici e 1942-46. Ce sunt astea?

— Jurnale, a mormăit el sprijinindu-și coatele de pervazul murdar. Tatăl meu – reverendul adică – a ținut întotdeauna un jurnal. Scria în el în fiecare seară, după cină.

— Se pare că avea o mulțime de lucruri despre care să scrie.

Brianna a dat jos câteva dintre cutii și le-a așezat grămadă în cealaltă parte, pentru a le inspecta pe următoarele.

— Aici sunt câteva cutii cu nume pe ele… „Kerse”, „Livingston”, „Balnain”. Enoriași?

— Nu. Sate.

Roger s-a oprit o clipă, trăgându-și sufletul. Și-a șters fruntea, lăsând o dâră de murdărie de-a lungul mânecii cămășii. Spre norocul lor, amândoi erau îmbrăcați în haine vechi, potrivite pentru a scotoci printre mizerii.

— Acelea trebuie să fie note privind istoria diverselor sate din Highlands. De fapt, unele din aceste cutii au sfârșit drept cărți; le poți vedea prin magazinele pentru turiști de pe întregul ținut al Scoției.

S-a întors spre un panou de scule unde atârnau niște unelte uzate și a ales o șurubelniță mare, de care să se ajute în asaltul său asupra ferestrei.

— Uită-te după cele pe care scrie „Registre de parohie”, a sfătuit-o el. Sau după nume de sate din apropiere de Broch Tuarach.

— Nu cunosc niciun nume de sat din acea zonă, a răspuns Brianna.

— O, da, am uitat.

Roger a introdus vârful șurubelniței între marginile ramei ferestrei, scobind concentrat prin straturile de vopsea antică.

— Caută nume cum ar fi Broch Mordha… ă… Mariannan, și… ah, Sf. Kilda. Mai sunt și altele, dar acelea știu că aveau biserici de mărimi potrivite care au fost închise ori demolate.

— *Bine.*

Îndepărtând faldul unei pânze de cort atârnânde, Brianna a sărit deodată îndărăt, scoțând un țipăt ascuțit.

— Ce? Ce s-a întâmplat? a țâșnit Roger de lângă fereastră, cu șurubelnița în pumn, gata de atac.

— Nu știu. Ceva s-a mișcat când am atins pânza de cort.

Brianna a arătat cu degetul spre pânză și Roger și-a coborât arma, ușurat.

— Ah, asta e tot? Probabil un șoarece. Sau poate un șobolan.

— Un șobolan! Aveți șobolani aici?

Glasul îi trăda agitația și teama.

— Păi, eu sper că nu, pentru că dacă sunt, înseamnă că rod registrele pe care le căutăm noi, a răspuns Roger, întinzându-i lanterna. Ia asta, îndreaptă lumina spre locurile întunecate; așa, măcar nu vei fi luată prin surprindere.

— Mulțumesc mult.

Brianna a luat lanterna, măsurând din priviri maldărele de cutii cu o oarecare repulsie.

— Păi, ce mai aștepți? a spus Roger. Sau vrei să îți fac un descântec de șoareci acum, pe loc?

Un zâmbet larg a luminat chipul Briannei.

— Un descântec de șoareci? Ce-i asta?

Roger nu a răspuns imediat, încercând din nou să deschidă fereastra. A împins până când și-a simțit bicepșii pocnind pe sub materialul cămășii, dar în cele din urmă, cu un scârțâit jalnic, fereastra a cedat și o pală de aer răcoros și revigorant a năvălit șuierând prin deschizătura de cincisprezece centimetri pe care Roger reușise să o creeze.

— Dumnezeule, așa e mult mai bine!

Și-a făcut vânt cu mâna, cu un gest exagerat, rânjind spre Brianna.

— Acum să trecem la treabă.

Ea i-a întins lanterna, făcând un pas în spate.

— Ce-ar fi să găsești tu cutiile de care avem nevoie și eu să le sortez? Și ce e un descântec de șoareci?

— Ți-e teamă de un biet șoarece, a spus el începând să scotocească pe sub pânza de cort. Un descântec de șoareci e un vechi obicei scoțian; dacă ai șoareci sau șobolani în casă ori în hambar, îi poți face să plece compunându-le o poezie – sau un cântecel – în care să le povestești cât de jalnică e mâncarea acolo unde se află ei și ce bună e în altă parte. Și le zici încotro

să se ducă, pe unde să o ia și se spune că, dacă poezia e bună de ceva… vor pleca.

A scos o cutie pe care scria IACOBIȚI, DIVERSE și a cărat-o până la masă, cântând:

Șoricei, sunteți prea mulți.
Dacă vreți să mâncați pe săturate,
Trebuie să plecați, trebuie să plecați.

Lăsând cutia să cadă cu o bufnitură, a făcut o plecăciune drept răspuns la chicotele Briannei și s-a întors la stivele de cutii, continuând cu o voce tunătoare:

— Duceți-vă în grădina lui Campbell
Unde nicio pisică nu stă de pază
Și varza crește verde.

Duceți-vă și vă umpleți burțile,
Nu stați să îmi roadeți ciubotele,
Haideți, șoricei, plecați!

Brianna a pufnit în râs, admirativ.

— Nu cumva tocmai ai inventat cântecelul ăsta?

— Ba chiar așa!

Roger a depozitat o altă cutie pe masă cu o înfloritură a brațului.

— Un descântec de șoareci eficient trebuie întotdeauna să fie original, a spus el aruncând o privire spre șirurile ordonate de cutii. După acest spectacol nu ar trebui să mai prinzi picior de șoarece pe o rază de câțiva kilometri.

— Bun!

Brianna a scos din buzunar un briceag și a tăiat scotch-ul care sigila capacul cutiei de deasupra.

— Ar trebui să vii să cânți un descântec și la pensiunea noastră; mama e convinsă că avem șoareci în baie. Ceva i-a ros săpuniera.

— Dumnezeu știe ce descântec puternic e necesar ca să convingi un șoarece capabil să ronțăie săpunuri; mi-e teamă că depășește mult modestele mele puteri.

Roger a scos o rogojină rotundă și zdrențuită din spatele unui teanc de enciclopedii vechi care stăteau să se prăbușească și a așezat-o pe jos, lângă Brianna.

— Uite, ia tu registrele parohiilor, sunt ceva mai ușor de citit.

Au lucrat întreaga dimineață într-o atmosferă de veselă camaraderie, descoperind din când în când pasaje interesante, ba chiar și câte o lepismă, și mulți nori de praf, însă nu au dat de nimic valoros pentru proiectul la care lucrau.

— În curând ar trebui să ne oprim pentru prânz, a spus Roger într-un târziu.

Nu prea voia să se întoarcă în casă, unde ar fi fost din nou la mila atențiilor Fionei, dar stomacul Briannei începuse a chiorăi aproape la fel de zgomotos ca al lui.

— Prea bine. Putem continua după ce mâncăm, dacă nu ești obosit.

Brianna s-a ridicat în picioare și s-a întins, pumnii strânși ajungând aproape de căpriorii vechiului garaj. Și-a șters palmele de jeanși și s-a aplecat între stivele de cutii.

— Hei!

S-a oprit deodată, în apropierea ușii. Roger, venind în urma ei, a rămas locului, cu nasul aproape atingându-i ceafa.

— Ce s-a întâmplat? Sper că nu ai văzut alt șoarece.

A băgat de seamă încântat că soarele îi lumina părul împletit într-o coadă groasă, care strălucea în nuanțe de aramă și aur. Înconjurată de un nimb fin de pulbere aurie și chipul cu nas lung conturat din profil de lumina amiezii, lui Roger i s-a părut că tânăra are o înfățișare aproape medievală: Stăpâna Arhivelor.

— Nu. Uite, Roger!

A arătat cu mâna spre o cutie din carton aflată aproape în mijlocul maldărului. Pe o laterală se afla o etichetă cu un singur cuvânt scris cu negru, în caligrafia masculină a reverendului: „Randall”.

Roger și-a simțit inima tresăltând de încântare și totodată de neliniște. Încântarea Briannei era însă maximă.

— Poate o să găsim acolo ceea ce căutăm! a exclamat ea. Mama spunea că și tata era interesat de subiect; poate că îi vorbise deja reverendului despre asta!

— Poate.

Roger și-a înăbușit sentimentul brusc de groază care îl lovise la vederea numelui. A îngenuncheat pentru a extrage lada din locașul ei.

— Hai să o ducem în casă; ne putem uita în ea după prânz.

•

Cutia, desfăcută în biroul reverendului, conținea o colecție stranie de obiecte. Câteva fotocopii vechi ale unor registre parohiale, două sau trei liste militare de necesar, câteva scrisori și hârtii disparate, un carnețel mic și subțire legat în coperte din carton cenușiu, o colecție de fotografii vechi, îndoite la colțuri și un dosar din carton rigid cu numele „Randall” scris pe copertă.

Brianna a ridicat dosarul și l-a deschis.

— Ha, e arborele genealogic al tatei! a exclamat ea. Uite! a spus ea întinzându-l spre Roger.

Înăuntru se aflau două foi groase de pergament, cu liniile de descendență frumos aliniate în jos și de-a curmezișul. Prima dată era în 1633; iar intrarea finală, la baza celei de-a doua pagini, indica:

Frank Wolverton Randall c. Claire Elizabeth Beauchamp, 1937.

— A fost scris înainte ca tu să te fi născut, a murmurat Roger.

Brianna a aruncat o privire peste umărul lui, în timp ce el urmărea cu degetul liniile arborelui genealogic.

— L-am mai văzut înainte; tati avea o copie în biroul său. Mi-l arăta mereu. Doar că în exemplarul lui numele meu figura în josul paginii; aceasta trebuie să fie un exemplar anterior.

— Poate că reverendul a făcut niște săpături pentru el. Roger i-a înapoiat dosarul și a ridicat una dintre hârtiile din teancul de pe birou.

— Și o amintire de familie pentru tine, a spus el, trasând cu degetele blazonul imprimat pe antetul foii. Un brevet militar semnat de Maiestatea Sa, regele George al II-lea.

— George al II-lea? Iisuse, asta e chiar mai înainte de Revoluția Americană.

— Cu mulți ani înaintea revoluției. Este datată 1735. În numele lui Jonathan Wolverton Randall. Ți-e cunoscut acest nume?

— Da.

Brianna a încuviințat din cap, șuvițe rebele de păr căzându-i peste obraji. Și le-a netezit pe frunte nepăsătoare și a luat brevetul.

— Tati obișnuia să vorbească despre el din când în când; unul din puținii strămoși despre care cunoștea multe. A fost căpitan în armata care a luptat împotriva prințului Charlie cel Frumos la Culloden.

A ridicat privirea spre Roger, clipind.

— De fapt, am impresia că a fost ucis în bătălie. Oare o fi înmormântat acolo, ce crezi?

Roger a clătinat din cap.

— Nu cred. Englezii au fost cei care au curățat câmpul după bătălie. Și-au trimis propriii soldați acasă pentru a fi înmormântați… ofițerii, în orice caz.

Era pe punctul de a face alte comentarii când deodată Fiona și-a făcut apariția în pragul ușii, înarmată cu un pămătuf de șters praful din pene precum un stindard de luptă.

— Domnule Wakefield, a strigat ea. A venit un bărbat să ridice camioneta reverendului, dar nu poate s-o pornească. Zice că poate îi dai o mână de ajutor?

Roger a sărit în sus cuprins de mustrări de conștiință. Dusese bateria la un service auto pentru a o verifica și o uitase pe bancheta din spate a mașinii lui. Nici nu era de mirare că mașina reverendului nu pornea.

— Trebuie să rezolv problema asta, i-a spus el Briannei. Mi-e teamă că s-ar putea să dureze o vreme.

— Este în regulă, a zis zâmbindu-i, ochii ei albaștri îngustându-se ca două triunghiuri. Și eu trebuie să plec. Mama trebuie să se fi întors de acum; ne gândeam că am putea ieși la Clava Cairns, dacă avem timp. Mulțumesc pentru prânz.

— Plăcerea a fost de partea mea… și a Fionei.

Roger și-a simțit inima strângându-i-se cu părere de rău că nu se putea oferi să o însoțească, dar îl chema datoria. A aruncat o privire spre hârtiile împrăștiate pe birou, apoi le-a adunat cu o mână și le-a așezat la loc, în cutie.

— Uite, a spus el. Aici sunt datele familiei tale. Ia-le. Poate mama ta ar fi interesată.

— Adevărat? Ah, mulțumesc, Roger. Ești sigur?

— Absolut, a răspuns el, așezând cu grijă dosarul cu arborele genealogic deasupra. Oh, numai o clipă. Poate nu tot.

Colțul carnețelului cenușiu ieșea de sub brevetul militar; l-a tras afară și a aranjat hârtiile răvășite înapoi în cutie.

— Acesta pare a fi unul dintre jurnalele reverendului. Nu îmi pot imagina ce căuta acolo, dar cred că ar fi mai bine să îl pun împreună cu celelalte; Societatea Istorică a spus că vrea colecția întreagă.

— O, sigur.

Brianna se ridicase de plecare, strângând cutia la piept, însă a rămas locului ezitând, uitându-se la el.

— Ai vrea să... ți-ar face plăcere să mai vin?

Roger i-a zâmbit. În păr i se prinseseră pânze de păianjen și o dungă lungă de murdărie cobora de-a lungul nasului.

— Nimic nu mi-ar face mai mare plăcere, a spus el. Atunci ne vedem mâine, ce zici?

•

Gândul la jurnalul reverendului l-a însoțit pe Roger pe toată durata încercărilor anevoioase de a porni camioneta antică și a vizitei care a urmat din partea evaluatorului de mobilă venit pentru a sorta antichitățile valoroase de nimicurile ieftine și a stabili un preț pentru mobilele reverendului în vederea licitației.

Această lepădare de lucrurile reverendului l-a umplut pe Roger de o melancolie neliniștită. Reprezenta, la urma urmelor, despărțirea de propria tinerețe și totodată debarasarea de un talmeș-balmeș inutil. Până să se așeze în birou după cină, nu putea spune dacă luase jurnalul din curiozitate vizavi de familia Randall sau din nevoia de a reface cumva o legătură firavă cu bărbatul care îi ținuse loc de tată vreme de atâția ani.

Jurnalele erau ținute cu meticulozitate, liniile drepte de cerneală înregistrând toate evenimentele importante ale parohiei și ale comunității din care reverendul Wakefield făcuse parte atâția ani. Simțind între degete carnetul simplu și cenușiu, răsfoindu-i paginile, Roger parcă îl vedea dinaintea ochilor pe reverend, cu capul chel strălucind în lumina aurie a lămpii de birou, în vreme ce însemna conștiincios întâmplările zilei.

— Este o disciplină, îi explicase el odată lui Roger. Atunci când faci în mod regulat ceva care îți ordonează mintea ai un mare beneficiu, știi? Călugării catolici au slujbe la intervale regulate în fiecare zi, preoții își au breviarele lor. Mi-e teamă că eu nu am înclinație spre o asemenea devoțiune imediată, dar consemnarea întâmplărilor zilei mă ajută să îmi limpezesc

mintea; apoi îmi pot spune rugăciunile de seară cu sufletul liniștit.

Sufletul liniștit. Roger își dorea să reușească același lucru el însuși, dar liniștea îl părăsise în ziua în care găsise decupajele în biroul reverendului.

A deschis jurnalul la întâmplare și a întors încet paginile, căutând numele „Randall”. Datele scrise pe coperta carnetului erau Ianuarie – Iunie 1948. Deși îi spusese Briannei adevărul în legătură cu Societatea Istorică, acesta nu fusese motivul cel mai important pentru care păstrase jurnalul. În mai 1948 Claire Randall se întorsese din misterioasa ei dispariție. Reverendul îi cunoscuse bine pe cei doi soți Randall; un asemenea eveniment trebuie să își fi găsit locul în paginile jurnalului său.

După cum era de așteptat, intrarea din 7 mai:

> *Astă-seară o vizită de la Frank Randall*; *povestea cu soția lui. Atât de tulburătoare*! *Am văzut-o ieri – atât de firavă, dar cu o privire atât de aprinsă*; *mi-a fost greu să stau cu ea, biata femeie, deși vorbea coerent.*
>
> *Oricine ar fi fost tulburat să treacă prin ce a trecut ea*... *ce-o fi fost. Și acum toată lumea vorbește – a fost atât de neglijent din partea doctorului Bartholomew să lase să îi scape că e însărcinată*! *Atât de greu pentru Frank*... *și pentru ea, desigur*! *Îmi pare tare rău pentru amândoi.*
>
> *Doamna Graham e bolnavă săptămâna asta – acum și-a găsit*! *Săptămâna viitoare avem talcioc și veranda e plină de haine vechi*...

Roger a răsfoit rapid paginile căutând următoarea mențiune despre familia Randall și a găsit-o mai târziu, în aceeași săptămână.

> *10 mai – Frank Randall la cină. Îmi dau silința să mă văd atât cu domnul, cât și cu soția lui*; *stau cu ea vreme de o oră în cele mai multe zile, în speranța de a mai înăbuși din bârfe. Acum lumea aproape că o compătimește*; *s-a dus vorba că e nebună. Cunoscând-o pe Claire Randall, nu sunt sigur dacă nu ar fi mai ofensată că lumea o crede nebună decât că e*

considerată imorală – dar trebuie să fie neapărat una sau alta?

Am încercat în repetate rânduri să discut cu ea despre experiențele ei, însă nu vrea să spună nimic. Vorbește despre orice altceva, totuși ai mereu impresia că e cu gândurile în altă parte.

Să îmi notez să predic în duminica asta despre păcatul clevetirii, deși mi-e teamă că, dacă atrag atenția asupra cazului cu o predică, voi înrăutăți și mai mult lucrurile.

12 mai. Sunt tot mai convins că doamna Claire Randall nu este nebună. Am auzit bârfele, desigur, însă eu nu văd nimic în comportamentul ei care să pară câtuși de puțin instabil.

Cred că poartă cu ea o taină teribilă, una pe care este hotărâtă să nu o dea în vileag. I-am vorbit – cu mare băgare de seamă – lui Frank despre asta; *e reticent, dar sunt convins că ea i-a povestit ceva. Am încercat să îl fac să înțeleagă limpede că doresc să îi ajut, cum pot mai bine.*

14 mai. O vizită din partea lui Frank Randall. Foarte enigmatică. Mi-a cerut ajutorul, însă nu îmi dau seama de ce mi-a cerut ceea ce mi-a cerut. Pare foarte important pentru el; *își ține bine firea, deși e încordat ca un arc. Mi-e teamă de ce se poate întâmpla dacă cedează*... *dacă va veni acel moment.*

Claire este destul de înzdrăvenită încât să poată călători; *intenționează să o ducă înapoi la Londra săptămâna aceasta. L-am asigurat că îi voi comunica rezultatele direct printr-o scrisoare pe adresa Universității*; *nicio vorbă soției lui.*

Am câteva lucruri interesante despre Jonathan Randall, deși nu îmi pot imagina importanța strămoșului lui Frank în toată această poveste tristă. Cu James Fraser, după cum i-am spus lui Frank – nicio legătură; *un mister total.*

Un mister total. Din mai multe puncte de vedere, și-a spus Roger în sinea lui. Ce îi ceruse Frank Randall reverendului? Să găsească tot ce putea în legătură cu Jonathan Randall și cu James Fraser, din câte se părea. Așadar Claire îi povestise soțului ei despre James Fraser; îi povestise ceva, cel puțin, dacă nu totul. Dar ce legătură putea exista între un căpitan englez care murise la Culloden în 1746 și un bărbat al cărui nume părea legat de misterul dispariției lui Claire în 1945 și enigma mai încurcată a paternității Briannei?

Restul jurnalului era plin cu obișnuitele întâmplări ale parohiei; patima băuturii lui Derick Gowan culminând cu pescuitul unui membru al parohiei din River Ness, unde plutea plin cu apă la sfârșitul lui mai; căsătoria pripită a lui Maggie Brown cu William Dundee, cu o lună înainte de botezul fiicei lor, June; operația de apendice a doamnei Graham și încercările reverendului de a se lupta cu afluxul care a urmat de vase acoperite, provenind de la diverse doamne generoase ale parohiei – Herbert, câinele reverendului la acea vreme, părând să fi fost beneficiarul celor mai multe dintre ele.

Citind paginile, Roger s-a trezit zâmbind, văzând interesul viu al reverendului în turma sa înviind încă o dată prin cuvintele bătrânului preot. Frunzărind și citind pe sărite, a fost cât pe ce să omită ultima notiță privind cererea lui Frank Randall.

> *18 iunie. Am primit o scrisoare scurtă de la Frank Randall în care îmi spune că sănătatea soției sale este cumva precară*; *sarcina este dificilă și mi-a cerut să mă rog pentru ea.*
>
> *I-am răspuns*, *asigurându-l de toate gândurile mele bune atât pentru el, cât și pentru soția lui. Am inclus și informațiile pe care le-am găsit până acum pentru el*; *nu știu la ce îi vor folosi, însă asta rămâne la propria sa latitudine. I-am povestit despre descoperirea surprinzătoare a mormântului lui Jonathan Randall la St Kilda*; *l-am întrebat dacă dorește să îi fotografiez piatra de mormânt.*

Și asta a fost tot. Nu mai exista nicio altă mențiune despre cuplul Randall sau despre James Fraser. Roger a lăsat jurnalul

jos, apoi și-a masat tâmplele; citind rândurile în caligrafia aplecată a reverendului, se alesese cu o ușoară durere de cap.

Pe lângă confirmarea suspiciunilor sale că un bărbat pe nume James Fraser era amestecat în toată această poveste, chestiunea rămânea la fel de enigmatică. Ce legătură avea Jonathan Randall cu asta și de ce era acest bărbat înmormântat la St Kilda? Brevetul lui militar stipula drept locul nașterii o moșie din Sussex; cum sfârșise într-un cimitir uitat de lume din Scoția? Adevărat, nu era foarte departe de Culloden, dar de ce nu fusese expediat înapoi în Sussex?

— Mai aveți nevoie de ceva în seara asta, domnule Wakefield?

Vocea Fionei l-a trezit din meditațiile fără rost în care se pierduse. S-a ridicat, clipind și a văzut-o ținând în mână o mătură și o cârpă de șters praful.

— Poftim? Ă... nu. Nu, mulțumesc, Fiona. Dar ce faci cu toate astea? încă mai faci curățenie la ora asta târzie?

— Păi, vin doamnele de la biserică, i-a explicat Fiona. Îți amintești că le-ai spus că pot ține ședința lunară aici mâine? M-am gândit să fac puțină curățenie înainte.

Doamnele de la biserică? Roger a simțit cum îl trece un fior gândindu-se la patruzeci de gospodine, mustind de compasiune, năvălind în casa parohială într-o avalanșă de fuste de tweed, bluze asortate cu jacheta și șiraguri de perle de cultură.

— Vei lua ceaiul cu doamnele? a întrebat Fiona. Reverendul întotdeauna lua ceaiul cu dumnealor.

Gândul de a le întreține pe doamne și pe Brianna Randall în același timp era mai mult decât putea Roger concepe cu calm.

— Ă... nu, a răspuns el abrupt. Am... am o altă treabă mâine.

Mâna i-a căzut pe telefonul îngropat pe jumătate în vălmășagul de hârtii de pe biroul reverendului.

— Scuze, Fiona, dar trebuie să dau un telefon.

•

Brianna s-a retras în dormitor, cu un zâmbet pe buze. Am ridicat privirea de pe carte, arcuind interogativ o sprânceană.

— Un telefon de la Roger? am întrebat.

— De unde ai știut?

Pentru o clipă m-a privit uluită, apoi a început să zâmbească cu gura până la urechi, scoțându-și mantia.

— O, pentru că e singurul bărbat pe care îl cunosc în Inverness?

— Nu m-am gândit că vreunul din prietenii tăi ar risca un apel la distanță tocmai din Boston, am spus, aruncând o privire spre ceasul de pe masă. Nu la această oră, oricum; trebuie să fie cu toții pe terenul de fotbal, la antrenament.

Brianna a ignorat remarca mea, vârându-și picioarele sub plapumă.

— Roger ne-a invitat mâine la un loc numit St Kilda. Zice că e o biserică veche, interesantă.

— Am auzit de ea, am spus, căscând. Prea bine, de ce nu? Iau cu mine ierbarul, poate găsesc niște coronițe – i-am promis câteva exemplare doctorului Abernathy pentru lucrarea lui. Dar dacă vom petrece toată ziua bântuind printre pietre vechi de mormânt citind inscripțiile, eu mă culc acum. Să dezgropi trecutul e o treabă istovitoare!

Pe chipul Briannei a sclipit ceva o clipă, și am avut impresia că era pe punctul de a spune ceva. În schimb s-a mulțumit să încuviințeze doar din cap și a întins brațul să stingă lumina, cu un zâmbet secret în colțul buzelor.

Stăteam cu ochii în tavan pe întuneric, ascultând-o cum se învârte și se frământă până când adoarme, respirând tot mai ușor și mai regulat. St Kilda vasăzică. Nu mai fusesem niciodată acolo, însă auzisem de acel loc; era o veche biserică, așa cum spusese Brianna, demult părăsită și ferită din calea turiștilor – doar câte un istoric mai poposea din când în când acolo. Poate aceasta o fi ocazia pe care o așteptasem? Îi voi avea pe Roger și Brianna împreună acolo, singuri, fără să ne fie teamă că ne-ar putea întrerupe cineva. Și poate era și un loc potrivit pentru destăinuiri – printre enoriașii demult răposați ai parohiei St Kilda. Roger nu aflase încă unde erau bărbații care mai rămăseseră de la Lallybroch, însă părea destul de sigur că măcar părăsiseră Câmpia de la Culloden vii și, pentru moment, asta era tot ce doream să aflu. Astfel îi puteam spune lui Bree sfârșitul poveștii.

Mi-am simțit gura uscată la gândul discuției care avea să urmeze. Unde voi găsi cuvintele? Am încercat să vizualizez cum ar putea decurge discuția, ce aș putea spune și cum ar putea ei reacționa, însă imaginația m-a trădat. Mai mult ca niciodată, regretam promisiunea pe care i-o făcusem lui Frank de a nu-i scrie reverendului Wakefield. Dacă aș fi făcut-o, cel puțin Roger

ar ști deja. Sau poate nu, e posibil ca reverendul să nu mă fi crezut.

Mă foiam fără astâmpăr, căutând inspirație, dar îngrijorarea mă copleșea. În cele din urmă m-am dat bătută și m-am întors pe spate, închizând ochii în întunericul care mă învăluia. Ca și cum gândurile mele ar fi invocat spiritul reverendului, un citat biblic a plutit la hotarul dintre conștiință și vis: „Nu te îngrijora de ziua de mâine”, părea să murmure vocea reverendului, „căci ziua de mâine se va îngrijora de sine însăși. Ajunge zilei necazul ei.” Și apoi am adormit.

•

M-am deșteptat în întuneric, cu pumnii încleștați între așternuturi, cu inima bătându-mi cu o forță care mă făcea să vibrez precum pielea pe o tobă.

— Iisuse! am spus.

Mătasea cămășii de noapte era încinsă și umedă; privind în jos, vedeam vag sfârcurile împungând materialul, tari precum marmura. Spasmele tremurătoare încă reverberau prin încheieturile mâinilor și pulpe, precum replicile unui cutremur. Speram să nu fi țipat. Probabil că nu; auzeam respirația Briannei, netulburată și regulată, din celălalt capăt al camerei.

Am căzut înapoi pe pernă, tremurând de slăbiciune, căldura ivită din senin scăldându-mi tâmplele în transpirație.

— Iisuse Roosevelt Hristoase, am murmurat, respirând adânc în timp ce bătăile inimii mele reveneau la normal.

Unul din efectele întreruperii subite a unui ciclu de somn este că te oprești din visare coerent. Pe parcursul lungilor ani de maternitate timpurie și apoi de practică, rezidențiat și gărzi de noapte, mă obișnuisem să adorm imediat cum puneam capul jos, cu vise care nu erau mai mult decât fragmente și scântei, sclipiri neliniștite în întuneric după cum se scurtcircuitau sinapsele la întâmplare, reîncărcându-se pentru munca zilei care avea să vină în curând.

În ultimii ani, odată cu revenirea la un program care aducea cât de cât cu unul normal, începusem din nou să visez. Vise normale – fie coșmaruri, fie vise frumoase –, lungi secvențe de imagini, rătăciri prin codrii minții. Eram de asemenea familiară cu acest soi de vis; era des întâlnit în ceea ce ar putea fi politicos numit drept perioade de deprivare.

În mod obișnuit însă, asemenea vise veneau plutind, moi precum atingerea unor cearșafuri de satin și, dacă mă trezeau, îndată adormeam la loc, păstrând o amintire vagă, care se va stinge până dimineață.

De data aceasta a fost altfel. Nu că îmi aminteam mult din vis, însă aveam o vagă senzație de mâini care mă strângeau, brutale și repezite, care nu mă mângâiau, ci mă constrângeau. Și o voce aproape strigată ce răsuna în coridoarele urechii mele interne, amestecată cu sunetul tot mai stins al bătăii mele de inimă.

Mi-am așezat palma pe piept, simțind pulsul agitat, sub sânul rotund și moale, acoperit de mătase. Brianna a sforăit ușor, apoi respirația și-a reluat ritmul regulat. Mi-am amintit cum ascultam acel sunet când era mică; ritmul lent al liniștii, răsunând în camera întunecată, cadențat precum bătăile inimii.

Bătăile propriei mele inimii încetineau sub palmă, sub mătasea de un roz aprins, precum obrajii îmbujorați ai unui prunc dormind. Când ții un copil la pieptul tău pentru a-l alăpta, curba capului micuț imită exact curba sânului pe care îl suge, ca și cum această mică ființă oglindește carnea din care a răsărit. Copiii sunt fragezi. Oricine îi privește poate vedea pielea moale și fragilă și știe catifelarea de petală de trandafir care te invită să o mângâi abia simțit. Dar când trăiești cu ei și îi iubești, simți catifelarea în profunzime, carnea obrăjorilor rotunzi moale precum budinca și mânuțele minuscule, cu degete mici și răsfirate. Încheieturilor lor sunt gumă flexibilă și chiar și atunci când îi săruți apăsat, din iubirea pe care le-o porți, buzele ți se afundă și parcă nu dai niciodată de oscioare. Când îi ții la pieptul tău, se topesc și se mulează după tine, de parcă în orice moment ți s-ar putea strecura înapoi în pântece.

Însă chiar de la bun început, în fiecare copil se află un firicel de oțel. Acel firicel care spune „Eu sunt” și formează miezul personalității lui. În cel de-al doilea an, oasele se întăresc și copilul stă drept în picioare, cu capul mare și solid, o cască de protecție pentru moliciunea dinăuntru. Și „Eu sunt” crește de asemenea. Privindu-i, aproape îl poți vedea, ferm precum inima lemnului, strălucind prin pielea translucidă.

Oasele feței ies în relief la vârsta de șase ani și sufletul se fixează la interior la șapte ani. Procesul de încapsulare continuă, atingând apogeul în cochilia strălucitoare a adolescenței, când

toată moliciunea este atunci ascunsă pe sub straturile sidefate ale multiplelor noi personalități pe care adolescenții le încearcă pentru a se proteja de lumea din afară.

În anii următori, duritatea se întinde de la centru, când individul își găsește și își fixează fațetele sufletului, până când „Eu sunt” e așezat, delicat și complex precum o insectă într-un strop de chihlimbar.

Crezusem că depășisem de mult acel stadiu, că pierdusem orice urmă de moliciune și eram bine înfiptă în vârsta de mijloc a oțelului inoxidabil. Însă acum mă gândeam că moartea lui Frank fisurase cumva această duritate. Și fisurile se căscau tot mai mult, încât nu mai puteam să le peticesc, prefăcându-mă că nu există. O adusesem pe fiica mea înapoi în Scoția, ea care avea oasele tari precum coastele munților Scoției, în speranța că cochilia ei era suficient de puternică încât să o protejeze, păstrând miezul ei la fel de deschis ca și până acum.

Însă propriul meu miez nu mai putea izola eul meu și nu mai aveam nicio cochilie care să mă apere de moliciunea provenită din interior. Nu mai știam cine sunt sau cine va fi ea; știam doar ce trebuie să fac.

Căci mă întorsesem și visasem din nou în aerul răcoros al Scoției. Și glasul din visul meu încă îmi mai răsuna în urechi și în inimă, în ritmul respirației adormite a Briannei.

— Ești a mea, spusese glasul. A mea! Și nu te voi lăsa să pleci.

5. Iubita soție

Curtea bisericii de la St Kilda zăcea tăcută în soare. Deși nu în totalitate plată, ocupa platoul săpat într-o parte a dealului de un geolog extravagant.

Terenul era aplecat și curbat, astfel încât pietrele de mormânt zăceau ascunse în mici adâncituri ori țâșneau pe neașteptate de pe muchia unei ridicături. Mișcarea pământului desțelenise multe lespezi, aplecându-le ca pe niște bețivi ori doborându-le cu totul la pământ, unde zăceau culcate și sparte în iarba înaltă.

— E cam neîngrijit, a spus Roger, parcă vrând să se scuze.

S-au oprit în poartă, privind spre un pâlc de lespezi antice, înghițite de iarbă și umbrite de un șir de tise gigantice, plantate cu mulți ani în urmă ca zid de apărare împotriva furtunilor care dădeau năvală dinspre mările nordice. În depărtare, deasupra estuarului, se adunaseră acum nori, însă pe culmea dealului strălucea soarele și aerul era nemișcat și cald.

— Tatăl meu obișnuia să adune un grup de bărbați din parohie o dată sau de două ori pe an și să îi aducă aici să curețe cimitirul, dar mi-e teamă că în ultima vreme a căzut în paragină.

A încercat să împingă poarta cu acoperiș, observând balamaua crăpată și zăvorul legănându-se într-un cui.

— Ce loc drăguț și liniștit, a rostit Brianna strecurându-se cu grijă pe poarta cu lemnul crăpat. E foarte vechi, nu-i așa?

— Da, este. Tata credea că biserica în sine a fost construită pe locul unei biserici mai vechi sau poate peste vreun soi de templu străvechi; de aceea este tocmai aici sus, într-un loc atât de incomod. Unul din prietenii săi de la Oxford întotdeauna amenința că va urca până aici să excaveze locul ca să vadă ce se află dedesubt, dar bineînțeles că nu a putut obține acordul autorităților catolice, deși locul a fost trecut în proprietatea statului de mulți ani.

— E destul de urcat până aici.

Îmbujorarea din obrajii Briannei începea să se estompeze în vreme ce își făcea vânt cu un ghid de călătorie.

— Dar e frumos.

A studiat admirativ fațada bisericii. Ridicată într-o deschidere naturală din stâncă, piatra și lemnul fuseseră potrivite manual, crăpăturile, cârpite cu turbă și lut, așa încât părea să fi răsărit din stâncă, în mod natural. Sculpturi antice decorau cadrul ușii și rama ferestrei, unele ilustrând simboluri creștine, altele în mod evident mult mai vechi.

— Piatra lui Jonathan Randall e acolo? a întrebat ea fluturând o mână spre cimitir, vizibil dincolo de poartă. Mama va avea o mare surpriză!

— Da, sper. Nici eu n-am văzut mormântul cu ochii mei.

Roger spera că surpriza va fi una plăcută; când menționase prudent despre existența pietrei funerare Briannei la telefon cu o seară înainte, ea fusese entuziasmată.

— Mi-e cunoscut Jonathan Randall, i-a zis ea lui Roger. Tati întotdeauna l-a admirat; spunea că e unul dintre puținii strămoși

interesanți din arborele genealogic. Cred că a fost un soldat bun; Tati are multe scrisori de recomandare și insigne de merit pe care le-a obținut.

— Adevărat? a întrebat Roger privind în spate, căutând-o pe Claire. Mama ta are nevoie de ajutor cu ierbarul?

— Nu, a clătinat Brianna din cap. Doar că a găsit o plantă lângă potecă și nu a putut rezista să nu o culeagă. Vine într-o clipă.

Era un loc liniștit. Chiar și păsările își încetau zarva când se apropia amiaza și coniferele care mărgineau platoul rămâneau nemișcate, fără briza care să le înfioare ramurile. Lipsită de cicatricile încă nevindecate ale mormintelor recente ori de culorile aprinse ale florilor artificiale care stăteau mărturie a durerii încă proaspete, curtea bisericii respira doar pacea celor de mult duși în lumea cealaltă. Departe de lumea dezlănțuită, doar amintirea vieții lor întârzia pentru a alina prezența oamenilor pe înălțimile singuratice ale unei bucăți de pământ goale.

Cei trei drumeți înaintau cu greu, își croiau drum fără grabă prin vechiul cimitir, Roger și Brianna oprindu-se să citească cu voce tare inscripțiile învechite de pe lespezile bătute de vremuri, Claire, de una singură, oprindu-se din loc în loc pentru a tăia o tulpină ori pentru a scoate cu tot cu rădăcini câte o floare micuță.

Roger s-a aplecat peste o piatră funerară și, zâmbind cu gura până la urechi, i-a făcut semn Briannei să citească inscripția.

— „Apropie-te și citește, dar scoate-ți pălăria”, a citit ea.

Aici zace Bailie William Watson
Pe care toată lumea îl știa
Că bine mai gândea și cumpătat bea.

Brianna s-a ridicat după ce a examinat lespedea, cu obrajii îmbujorați de atâta râs.

— Nu sunt trecute datele… mă întreb când a trăit William Watson.

— Cel mai probabil în secolul al optsprezecelea, a spus Roger. Pietrele funerare din secolul al șaptesprezecelea sunt prea șterse ca să le mai poți citi și nimeni nu a mai fost înmormântat aici în ultimele două secole; biserica a fost secularizată în 1800.

O clipă mai târziu, Brianna a scos un chiot înfundat.

— L-am găsit!

S-a îndreptat de spate și a fluturat brațul spre Claire, care stătea în capătul îndepărtat al curții bisericii, studiind curioasă o plantă lungă, pe care o ținea într-o mână.

— Mama! Vino să vezi!

Claire a ridicat brațul drept răspuns și a pornit spre locul unde stăteau, lângă lespedea pătrată și plată, pășind cu grijă pe lângă mormintele înghesuite.

— Ce este? a întrebat ea. Ați găsit un mormânt interesant?

— Cred că da. Recunoașteți numele acesta?

Roger a făcut un pas în spate, astfel încât Claire să poată vedea mai bine.

— Iisuse Roosevelt Hristoase!

Ușor speriat, Roger a aruncat o privire spre Claire, băgând de seamă cu îngrijorare cât de palidă era. Rămăsese cu privirile pironite pe lespedea bătută de vreme și mușchii gâtului i se mișcau într-o înghițitură convulsivă. Planta pe care o culesese zăcea zdrobită absent în pumnul ei.

— Doamnă Randall... Claire... vă simțiți bine?

Ochii de chihlimbar erau pierduți și pentru o clipă nu a dat semne că l-ar auzi. Apoi a clipit și a ridicat privirea. Era încă palidă, însă părea mai bine acum; avea din nou situația sub control.

— Sunt bine, a spus ea cu o voce lipsită de orice sentiment.

S-a aplecat, plimbându-și degetele peste literele cioplite în piatră, parcă citindu-le în Braille.

— Jonathan Wolverton Randall, a spus ea încet. 1705-1746. Ți-am spus, nu-i așa? Ticălosule, ți-am spus!

Glasul ei, atât de rece cu o clipă înainte, acum vibra de furie abia stăpânită.

— Mama! Ce s-a întâmplat?

Brianna, vădit tulburată, o trăgea de braț.

Lui Roger i s-a părut că ochii lui Claire au fost umbriți de ceva neașteptat; sentimentul care se aprinsese acolo s-a ascuns deodată, apoi a revenit într-o fracțiune de secundă la realitate, unde doi oameni o priveau uluiți. A zâmbit, cu o grimasă scurtă, mecanică și a înclinat capul.

— Da. Da, sunt bine, desigur.

Pumnul i s-a desfăcut și tulpina zdrobită a florii a căzut la pământ.

— Am crezut că vei fi surprinsă, a spus Brianna privindu-și mama cu îngrijorare. Nu e strămoșul lui tati? Soldatul care a murit la Culloden?

Claire a privit din nou spre piatra de la picioarele ei.

— Da, el este, a răspuns ea. Și e mort, nu-i așa?

Roger și Brianna s-au privit nedumeriți. Simțindu-se vinovat, Roger a atins ușor umărul lui Claire.

— E o zi destul de fierbinte, a zis el încercând să sune cât mai relaxat. Poate ar fi bine să intrăm în biserică, la răcoare. Sunt câteva sculpturi foarte interesante pe cristelniță, merită văzute.

Claire i-a zâmbit, de data aceasta un zâmbet sincer, ușor obosit, însă eminamente sănătos.

— Mergeți voi, i-a îndemnat ea, incluzând-o pe Brianna cu o înclinare a frunții. Eu am nevoie de aer. Mai rămân aici puțin.

— Rămân și eu cu tine.

Brianna șovăia, evident nedorind să o lase pe mama ei de una singură, însă Claire și-a recăpătat stăpânirea de sine și aerul autoritar.

— Prostii, a replicat ea abrupt. Mă simt foarte bine. Mă voi așeza la umbra copacilor de acolo. Voi duceți-vă. Aș prefera să rămân singură o clipă, a adăugat ea ferm, văzându-l pe Roger că deschide gura să protesteze.

Fără alte comentarii, s-a întors pe călcâie și s-a îndepărtat, luând-o spre linia tisei întunecate care mărginea cimitirul. Brianna a rămas locului, privind în urma ei, însă Roger a luat-o pe fată de după umeri, conducând-o spre biserică.

— Cel mai bine ar fi să o lăsăm singură, a murmurat el. La urma urmelor, mama ta e doctor, nu-i așa? Va ști dacă e bine.

— Da… probabil că da.

Cu o ultimă privire îngrijorată spre silueta lui Claire care se îndepărta, Brianna s-a lăsat condusă spre biserică.

•

Biserica nu era decât o cameră goală, cu podele din lemn, cu cristelnița abandonată lăsată acolo doar pentru că nu putuse fi ridicată. Bazinul puțin adânc fusese săpat în bordura de piatră care se întindea de-a lungul unei laturi a încăperii. Deasupra bazinului, chipul cioplit al Sfântului Kilda privea în gol spre tavan, cu ochii întorși evlavios spre ceruri.

— Probabil că inițial a fost unul din zeii păgâni, a comentat Roger, urmărind linia sculpturii cu un deget. Poți vedea unde au adăugat vălul și acoperământul statuii originale – ca să nu mai spun de ochi.

— Arată precum ochiurile în apă, a încuviințat Brianna, dându-și ochii peste cap, imitând expresia statuii. Ce e sculptura de acolo? Arată aproape identic cu motivele de pe pietrele picte de la Clava.

Pășeau agale în jurul zidurilor bisericii, inspirând aerul încărcat de praf, examinând sculpturile antice din pereții de piatră și citind plăcile mici din lemn bătute în cuie de enoriași de mult plecați în altă lume în memoria strămoșilor dispăruți cu și mai mult timp în urmă. Vorbeau în șoaptă, amândoi cu urechile ciulite ca să prindă orice sunet din curte, însă nu se auzea niciun zgomot și încetul cu încetul au început din nou să se relaxeze. Roger a urmat-o pe Brianna spre capătul încăperii, sorbind din priviri șuvițele subțiri scăpate din coada groasă și care i se răsuceau umede pe gât.

Tot ce mai rămăsese acum din partea din față a bisericii era un prag din lemn nedecorat deasupra unei găuri de unde fusese scoasă piatra de altar. Cu toate acestea, Roger a simțit un fior pe șira spinării în vreme ce stătea alături de Brianna privind locul gol unde cândva se aflase altarul.

Intensitatea pură a emoțiilor lui părea să rezoneze în spațiul gol. Spera ca Brianna să nu o simtă. Abia se cunoșteau de o săptămână, la urma urmelor și nu apucaseră să discute prea multe. Cu siguranță ea ar fi uluită, poate chiar speriată, dacă ar afla ce simte el. Sau mai rău, ar râde. Cu toate acestea, când a îndrăznit să-i arunce o privire, chipul ei era calm și serios. Se uita la el, cu niște ochi de un albastru întunecat care l-au făcut să se întoarcă spre ea și să o cuprindă în brațe fără a-și da seama ce face. Sărutul a fost scurt și tandru, abia ușor mai pasional decât sărutul formal care încheie o ceremonie de nuntă, însă a avut un impact la fel de uluitor ca și cum astfel și-ar fi jurat credință veșnică.

Roger i-a dat drumul, însă a continuat să-i simtă căldura corpului în mâini, în buze și în trup, de parcă ar fi strâns-o încă în brațe. Au rămas o clipă nemișcați, cu trupurile abia atingându-se, respirându-se unul pe celălalt, apoi ea a făcut un

pas înapoi. El încă mai simțea atingerea ei în palmă. A strâns pumnii, încercând să prelungească acea senzație cât mai mult.

Aerul nemișcat al bisericii s-a spart deodată în fărâme, ecourile unui țipăt spulberând firișoarele de praf. Fără a sta pe gânduri, Roger a luat-o la fugă ieșind din biserică, împiedicându-se și căzând peste lespezile prăbușite, îndreptându-se spre linia întunecată a tiselor. A îndepărtat crengile care-i tăiau calea fără a se mai gândi să țină la o parte rămurelele acoperite cu ace pentru Brianna, care venea imediat în urma lui. A văzut chipul lui Claire Randall, palid în umbra copacilor. Cu obrajii complet lipsiți de culoare, arăta precum o nălucă în contrast cu frunzișul întunecat al tisei. A rămas în picioare o clipă, legănându-se, apoi s-a prăbușit în genunchi pe iarbă, de parcă picioarele nu o mai puteau ține.

— Mamă! a strigat Brianna, căzând în genunchi lângă femeia ghemuită, mângâindu-i una dintre mâinile lipsite de vlagă. Mamă, ce s-a întâmplat? Te simți slăbită? Ar trebui să îți pui capul între genunchi. Hai, întinde-te puțin.

Claire a rezistat insistențelor binevoitoare ale fiicei sale, ridicându-și încă o dată capul plecat și îndreptându-și gâtul suplu.

— Nu vreau să mă întind, a spus ea trăgând cu putere aer în piept. Vreau să… Oh, Doamne! Oh, Dumnezeule sfânt!

Lăsându-se pe iarba necosită a întins o mână tremurândă spre suprafața pietrei. Era o lespede simplă, tăiată în granit.

— Doamnă Randall! Ă… Claire?

Roger s-a lăsat într-un genunchi lângă ea în partea opusă, apucând-o cu o mână de sub celălalt braț pentru a o sprijini. Înfățișarea ei îl îngrijora teribil. Pe la tâmple începuseră să-și facă apariția broboane fine de transpirație și arăta ca și cum era pe punctul de a se prăbuși în orice clipă.

— Claire, a insistat el, încercând să o scoată din transa în care părea să fi căzut. Ce s-a întâmplat? Este vreun cunoscut?

Chiar în timp ce vorbea, propriile lui cuvinte îi răsunau în urechi: „Nimeni nu a mai fost îngropat aici din secolul al optsprezecelea”, îi spusese el Briannei. „Nimeni nu mai fusese înmormântat aici de două sute de ani.”

Degetele lui Claire le-au dat la o parte pe ale lui și au atins lespedea, mângâind-o ca și cum ar fi mângâiat pielea cuiva,

urmărind cu blândețe literele, șanțurile estompate cu timpul, dar clare încă.

— „JAMES ALEXANDER MALCOLM MACKENZIE FRASER”, a citit ea cu voce tare. Da, îl cunosc.

Mâna ei a alunecat mai jos, dând într-o parte iarba groasă care creștea în jurul lespezii, ascunzând șirul de litere mai mărunte de la bază.

— „Soțul iubit al lui Claire”, a citit ea. Da, l-am cunoscut, a mai spus, cu o voce atât de moale încât Roger abia o putea auzi. Eu sunt Claire. El a fost soțul meu.

Apoi și-a ridicat fața spre chipul palid și uluit al fiicei sale.

— Și tatăl tău.

Roger și Brianna o priveau muți și curtea bisericii a fost învăluită într-o tăcere mângâiată doar de foșnetul acelor de tisă de deasupra.

•

— Nu! am spus enervată. Pentru a cincea oară – nu! Nu vreau să beau apă! Nu m-a bătut soarele în cap. Nu mă simt slăbită. Nu sunt bolnavă. Și nici nu mi-am pierdut mințile, deși îmi imaginez că la asta vă gândiți.

Roger și Brianna s-au privit unul pe celălalt cu o expresie în care se vedea limpede că exact asta gândeau. Reușiseră, împreună, să mă scoată din cimitir și să mă urce în mașină. Refuzasem să merg la spital, așa încât ne întorseserăm în casa parohială. Roger îmi administrase un pahar de whisky ca medicament pentru șoc, însă privirea îi era atrasă de telefon, parcă întrebându-se dacă să ceară ajutoare… cum ar fi o cămașă de forță, probabil.

— Mama, a început Brianna pe un ton liniștitor, întinzând mâna să îmi netezească părul de pe frunte. Ești supărată.

— Bineînțeles că sunt supărată! am replicat tăios.

Am tras adânc aer în piept și am strâns din buze până când am simțit că sunt suficient de stăpână pe mine însămi încât să vorbesc calm.

— Cu siguranță sunt supărată, am reluat, dar nu mi-am pierdut mințile.

M-am oprit, încercând să mă stăpânesc. Nu așa intenționasem să îi spun. De fapt, nici nu prea știu care fusese intenția mea, însă nu asta, să vărs adevărul fără o pregătire prealabilă sau fără să-mi acord răgaz ca să îmi pun ordine în gânduri. Văzând

blestematul acela de mormânt am uitat de orice plan pe care mi l-aș fi formulat în minte înainte.

— Fir-ai tu să fii, Jamie Fraser! am exclamat, furioasă. Și, oricum, ce cauți acolo? Suntem la kilometri depărtare de Culloden!

Ochii Briannei erau pe jumătate ieșiți din orbite, iar Roger stătea cu mâna pregătită deasupra telefonului. M-am oprit deodată, încercând să mă controlez: Stai calmă, Beauchamp, m-am instruit în sinea mea. Respiră adânc. Unu… doi… și încă o dată. Mai bine. Acum. E foarte simplu; tot ce trebuie să faci e să le spui adevărul. De aceea ai și venit în Scoția, nu-i așa?

Am deschis gura, însă nu am scos niciun sunet. Am închis și gura și ochii, sperând că îmi va reveni curajul, dacă nu vedeam cele două chipuri palide din fața mea… Doar… lasă-mă… să… le… spun… adevărul, am cerut, deși nu am idee cui mă adresam. Jamie, probabil. Mai spusesem cândva adevărul. Și nu fusese prea bine.

Am strâns mai tare din pleoape. Încă o dată mi-a venit în nări mirosul de dezinfectant de spital și atingerea nefamiliară a unei fețe de pernă apretate pe obraz. Din coridor s-a auzit vocea lui Frank, gâtuită de furie uimită.

— Cum adică să nu o presez? Să nu o presez? Soția mea a dispărut vreme de trei ani și s-a întors murdară, abuzată și însărcinată, pentru numele lui Dumnezeu și eu să nu îi pun întrebări?

Apoi vocea doctorului, murmurând blajin. Am prins cuvintele „delir” și „stare traumatică” și „las-o pe mai târziu, bătrâne – doar puțin” când vocea lui Frank, încă ridicată și întrerupându-l pe medic, devenea tot mai îndepărtată. Vocea aceea atât de familiară, care stârnea din nou în mine furtuna de durere, de furie și de spaimă.

Mă făcusem ghem, într-o atitudine defensivă, cu perna strânsă la piept și mușcând-o cât de tare putusem până când simțisem fața de pânză din bumbac rupându-se și penele scrâșnind și pocnindu-mi între dinți.

Și acum scrâșneam, mușcând din altceva. M-am oprit și am deschis ochii.

— Uitați, am spus cât de rezonabil am putut. Îmi pare rău, știu cum sună. Dar e adevărat și nu pot face nimic.

Acest mic discurs nu a liniștit-o nicicum pe Brianna, care s-a apropiat mai mult de Roger. La rândul său, Roger nu mai arăta de parcă ar fi mâncat ceva stricat, ci părea acum interesat, deși precaut. Oare era posibil ca tânărul să aibă suficientă imaginație încât să poată înțelege adevărul?

M-am agățat de expresia lui promițătoare și mi-am descleștat pumnii.

— Sunt blestematele acelea de pietre, am spus. Știi cercul de megaliți de pe dealul zânelor, dinspre apus?

— Craigh na Dun, a murmurat Roger. Acela?

— Acela, am respirat precaută. Știi legendele despre dealurile zânelor, nu-i așa? Despre oameni care se rătăcesc pe dealurile stâncoase și se trezesc cu două sute de ani mai târziu?

Brianna arăta tot mai alarmată cu fiecare secundă care trecea.

— Mamă, vorbesc serios, ar trebui să mergi să te bagi în pat, a sfătuit-o ea, ridicându-se pe jumătate din scaun. Aș putea să o rog pe Fiona…

Roger a pus o mână pe brațul ei să o oprească.

— Nu, așteaptă, a spus el.

M-a privit cu genul de curiozitate înfrânată, specifică unui om de știință care așază o lamelă nouă sub lupa microscopului.

— Continuă, m-a îndemnat el.

— Mulțumesc, i-am răspuns sec. Nu vă faceți probleme, nu am de gând să încep să vă depăn povești cu zâne; credeam doar că ar trebui să știți că legendele conțin un oarecare sâmbure de adevăr. Nu am nici cea mai vagă idee ce e de fapt acolo sus, nici cum funcționează, însă adevărul este că…

Am tras adânc aer în piept.

— Mă rog, adevărul este că am intrat prin deschizătura unei blestemate de pietre din cercul acela în anul 1945 și am ieșit pe dealul de dedesubt, în anul 1743.

Exact același lucru i-l spusesem și lui Frank. El mă fixase o clipă cu privirea, apoi luase în mână o vază cu flori de pe noptieră și o făcuse țăndări aruncând-o pe podea. Roger arăta ca un om de știință al cărui microb proaspăt descoperit ieșise învingător. Mă întrebam de ce, însă eram prea absorbită în efortul de a găsi cuvintele care să sune măcar pe jumătate lucide.

— Prima persoană pe care am întâlnit-o a fost un dragon englez, în uniformă militară completă, am început eu. Lucru care mi-a sugerat că ceva nu era în regulă.

Un zâmbet a luminat deodată chipul lui Roger, deși Brianna și-a păstrat expresia speriată.

— Cred și eu, a spus el.

— Vezi tu, partea cea mai grea a fost că nu mă puteam întoarce.

M-am gândit că cel mai bine ar fi să vorbesc cu Roger, care măcar părea dispus să mă asculte, fie că îmi dădea crezare ori ba.

— Problema e că în acele vremuri doamnele nu umblau de colo până colo fără escortă și dacă o făceau, nu erau îmbrăcate în rochii până la genunchi și pantofi sport, i-am explicat. Toată lumea pe care am întâlnit-o, începând cu căpitanul de dragoni, știa că ceva nu era în regulă cu mine, însă nu știa ce anume. Și cum ar fi putut ști? Eu nu puteam să le explic la fel cum nu pot nici acum… iar azilele de nebuni pe vremea aceea erau și mai puțin plăcute decât sunt acum. Pe atunci nu se împleteau coșuri de răchită la azil, am adăugat, încercând să fac o glumă, care însă nu a avut prea mare succes. Brianna s-a strâmbat și a părut mai îngrijorată ca oricând.

— Dragonul acela, am spus eu și m-am simțit străbătut de un fior scurt la amintirea lui Jonathan Wolverton Randall, căpitan al Regimentului al Optulea de Dragoni ai Maiestății Sale. La început am crezut că am halucinații, pentru că bărbatul semăna atât de bine cu Frank; la prima vedere am crezut că este chiar el.

Am aruncat o privire spre masă unde era așezată una din cărțile scrise de Frank, pe a cărei copertă era o fotografie înfățișând un bărbat brunet, cu chipul oval și chipeș.

— Asta e o coincidență destul de stranie, a comentat Roger.

Privirea lui mă fixa alertă.

— Păi, e și nu e, i-am răspuns eu, făcând un efort de a-mi dezlipi privirea de la teancul de cărți. Tu știi că el e strămoșul lui Frank. Toți bărbații din familie seamănă foarte bine între ei – cel puțin din punct de vedere fizic, am adăugat, gândindu-mă la diferențele non-fizice destul de surprinzătoare.

— Cum… cum era? a întrebat Brianna, părând să iasă, măcar puțin, din starea de uluire.

— Era un pervers nenorocit, asta era, am răspuns.

Două perechi de ochi s-au căscat deodată și s-au privit cu expresii identice de consternare.

— Nu fiți șocați, am spus. Și în secolul optsprezece existau perverși; nu e nimic nou. Ba atunci era chiar mai rău, cred, din moment ce nimănui nu îi păsa, atât timp cât totul era trecut sub tăcere și aparențele erau salvate. Iar Jack cel Negru Randall era soldat; căpitan al garnizoanei scoțiene, însărcinat să țină clanurile sub control – avea o rază largă în care să își desfășoare activitățile, toate stabilite oficial.

Am mai luat o gură binefăcătoare de whisky din paharul pe care încă îl țineam în mână.

— Îi făcea plăcere să chinuie oameni, am spus. Îi făcea mare plăcere.

— Te-a… chinuit și pe dumneata?

Roger a pus întrebarea cu o oarecare delicatețe, după o pauză destul de apăsătoare. Bree părea să se retragă în sine însăși, cu obrajii încordați.

— Nu în mod direct. Sau nu foarte mult, am spus, clătinând din cap.

Simțeam un punct rece în coșul pieptului, pe care whisky-ul nu reușea să îl încălzească. Jack Randall mă lovise acolo cândva. Amintirea durerii era încă vie, precum durerea unei răni de mult vindecate.

— Avea gusturi destul de eclectice. Însă Jamie a fost cel pe care… l-a dorit.

Sub nicio formă nu aș fi folosit cuvântul „iubit”. Îmi simțeam gâtul uscat și am înghițit ultimele picături de whisky. Roger a luat carafa în mână, ridicând o sprânceană interogativ și eu am încuviințat din cap, întinzând paharul.

— Jamie? Adică Jamie Fraser. Și el era…

— El era soțul meu, am răspuns.

Brianna a scuturat capul ca și cum ar fi vrut să alunge un nor de muște.

— Dar tu aveai un soț, a spus ea. Nu puteai… chiar dacă… adică… nu puteai.

— Am fost nevoită, am răspuns sec. Nu am făcut-o intenționat, la urma urmelor.

— Mamă, nu te poți căsători accidental!

Brianna începea să își piardă din atitudinea ei de asistentă-răbdătoare-cu-pacient-dement. M-am gândit că poate era un lucru bun, deși alternativa era furia.

— Păi, nu a fost chiar un accident, am spus. A fost cea mai bună alternativă. Altfel aș fi fost predată lui Jack Randall. Jamie s-a căsătorit cu mine pentru a mă proteja și a fost extraordinar de generos din partea lui, am încheiat înfruntând-o cu privirea pe Bree peste paharul de whisky. Nu era obligat să o facă, însă a făcut-o.

Am alungat amintirea primei nopți petrecute împreună. Era virgin; palmele îi tremurau când mă atingeau. Și mie mi se făcuse teamă – din motive mult mai întemeiate. Și apoi în zori mă ținuse în brațe, goală la pieptul lui gol, pulpele lui calde și puternice în spatele pulpelor mele, murmurând în părul meu:

— Nu-ți fie teamă. Acum suntem amândoi.

— Vezi tu, m-am întors din nou spre Roger. Eu nu mă puteam întoarce. Când m-au găsit scoțienii, eu fugeam de căpitanul Randall. Un grup de hoți de vite. Jamie era cu ei, erau rudele mamei sale, din clanul MacKenzie de la Leoch. Ei nu au știut ce e cu mine, însă m-au luat cu ei pe post de captivă. Și nu am mai putut scăpa de ei.

Îmi aminteam eforturile mele zadarnice de a scăpa din Castelul Leoch. Și pe urmă ziua când i-am mărturisit adevărul lui Jamie și el – fără să mă creadă, la fel cum nici Frank nu mă crezuse, însă cel puțin încercând să se poarte ca și cum m-ar fi crezut – mă dusese înapoi la dealul cu pietre.

— Poate că m-a considerat vrăjitoare, am spus, cu ochii închiși, zâmbind într-un colț al buzelor la gândul acesta.

Acum ei te cred nebună; pe vremea aceea te credeau vrăjitoare.

— Obiceiuri culturale, am explicat, deschizând ochii. În zilele noastre se cheamă psihologie ceea ce demult era luat drept magie. Nu e o diferență chiar atât de mare.

Roger a încuviințat din cap, oarecum uluit.

— M-au judecat pentru vrăjitorie, am spus. În satul Cranesmuir, chiar la poalele castelului. Jamie m-a salvat însă, și atunci i-am povestit. Și el m-a dus pe deal și mi-a spus să mă întorc. La Frank.

M-am oprit, trăgând adânc aer în piept, amintindu-mi acea după-amiază de octombrie când frâiele propriului meu destin,

care-mi fuseseră luate pentru atât de mult timp, îmi fuseseră deodată azvârlite înapoi în mâini și alegerea nu mi-a fost dată, ci cerută.

„— Întoarce-te!” îmi spusese el. „Nu e nimic pentru tine aici! Nimic în afară de primejdie.”

„— Chiar nu e nimic aici pentru mine?” întrebasem eu.

Prea onorabil pentru a spune ceva, el îmi răspunsese însă, iar eu făcusem alegerea.

— A fost prea târziu, am spus, privindu-mi palmele deschise, așezate pe genunchi.

Afară se întunecase de ploaie, însă cele două verighete ale mele încă mai sclipeau în lumina ce se stingea, una aurie, cealaltă argintie. Când mă căsătorisem cu Jamie nu îmi scosesem verigheta din aur de la Frank, însă purtasem inelul din argint de la Jamie pe inelarul mâinii drepte în fiecare zi din cei douăzeci și ceva de ani de când el îl așezase acolo.

— L-am iubit pe Frank, am spus șoptit, fără să o privesc pe Bree. L-am iubit mult. Însă în acel moment, Jamie era deja inima și sufletul trupului meu. Nu îl puteam părăsi. Mi-a fost imposibil.

Deodată mi-am ridicat privirea rugătoare spre Bree. Ea mă privea cu chipul împietrit. Mi-am coborât din nou ochii spre palme și am continuat:

— M-a luat acasă la el – Lallybroch, așa se numea. Un loc atât de frumos!

Am închis din nou ochii, să scap de expresia de pe chipul Briannei, și am invocat imaginea moșiei de la Broch Tuarach… Lallybroch pentru cei care trăiau acolo. O fermă scoțiană frumoasă, cu păduri și râuri; chiar și puțin pământ fertil – o raritate în Highlands. Un loc frumos și liniștit, cuibărit între dealurile înalte de deasupra unei trecători în munți care îl ținea ferit de conflictele recurente care tulburau pământurile Highlands. Dar nici la Lallybroch nu am reușit să rămânem protejați pentru totdeauna.

— Jamie era proscris, am spus, revăzând pe sub pleoapele coborâte urmele de bici pe care englezii le lăsaseră pe spatele lui.

O rețea de linii subțiri și albe, împânzite peste umerii largi precum o rețea de însemne arse în piele.

— Se pusese un preț pe capul lui. Unul din propriii lui chiriași l-a trădat, dându-l pe mâna englezilor. L-au capturat și l-au dus la închisoarea Wentworth, să îl spânzure.

Roger a scos un fluierat prelung și jos.

— O închisoare teribilă, a remarcat el. Ați văzut-o? Zidurile trebuie să aibă trei metri grosime.

— Așa e, am spus cu tristețe, deschizând ochii. Am fost între acele ziduri. Însă chiar și cele mai groase ziduri au uși.

Am simțit o scânteie slabă din curajul nebunesc și disperat care mă purtase în interiorul închisorii Wentworth, pe urmele inimii mele.

„— Dacă am putut intra aici pentru tine”, i-am spus încet lui Jamie, „pot să te și scot. Dar ajută-mă, matahală scoțiană nenorocită – ajută-mă!”

— L-am scos de acolo, am zis, trăgând adânc aer în piept. Ce mai rămăsese din el. Jack Randall comanda garnizoana de la Wentworth.

În aceste momente nu doream să îmi amintesc imaginile pe care cuvintele mele le aduceau înapoi, însă nu le puteam opri. Jamie, dezbrăcat și plin de sânge, pe podeaua conacului de la Eldridge, unde găsiserăm adăpost.

Nu îi voi lăsa să mă ia înapoi, englezoaico”, îmi spusese, cu dinții încleștați de durere în timp ce îi îngrijeam oasele zdrobite ale mâinii și îi spălam rănile. „Englezoaică.” Așa mă strigase de prima dată; cuvântul galic pentru străină, venetică. Englezoaică. Mai întâi cu ironie, apoi cu afecțiune.

Și eu nu i-am lăsat să îl ia înapoi; cu ajutorul unui bărbat mărunțel din clanul Fraser, Murtagh, cu care era și înrudit, am reușit să îl trec Canalul până în Franța și să ne refugiem în abația Sainte Anne de Beaupré, unde unul dintre unchii săi din neamul Fraser era abate. Însă odată ajunși acolo la adăpost, am aflat că misiunea mea de a-i salva viața încă nu se încheiase.

Tortura lui Jack Randall îi lăsase în suflet urme la fel de adânci precum urmele biciului pe spatele său, cu cicatrici la fel de permanente. Nu eram sigură nici măcar acum ce anume făcusem când invocasem demonii și mă luptasem cu ei de una singură, în bezna minții lui; este o diferență foarte mică între medicină și magie atunci când vine vorba despre anumite feluri de vindecare. Încă mai simțeam piatra tare și rece rănindu-mă și puterea furiei pe care o scosesem din el, mâinile care s-au

încleștat în jurul gâtului meu și creatura arzândă care mă vânase prin întuneric.

— Dar l-am vindecat, am spus în șoaptă. Și el s-a întors la mine.

Brianna dădea din cap dintr-o parte în alta, uluită, dar cu o încleștare a chipului pe care o cunoșteam prea bine.

„— Cei din clanul Graham sunt proști, cei din neamul Campbell sunt vicleni, cei ai lui MacKenzie sunt fermecători, dar șireți, iar cei din neamul Fraser sunt încăpățânați”, îmi spusese Jamie cândva, conturându-mi în linii foarte generale trăsăturile clanurilor. Și nu fusese departe de adevăr, cei din neamul Fraser erau din cale-afară de încăpățânați. El unul era. Și Bree de asemenea.

— Eu nu cred, a spus ea sec.

S-a îndreptat de spate, privindu-mă atent.

— Cred că poate te-ai gândit prea mult la toți bărbații aceia de la Culloden, a spus ea. La o adică, în ultima vreme ai avut multe pe cap, și poate moartea tatei…

— Frank nu a fost tatăl tău, i-am spus fără menajamente.

— Ba a fost! a ripostat ea vehement, atât de brusc încât ne-a surprins pe amândouă.

Frank primise cu timpul insistențele doctorilor că orice încercare de a mă „forța să accept realitatea” – după cum a spus unul din ei, ar putea dăuna sarcinii. Pe coridoare se auziseră multe murmure – și din când în când strigăte –, însă renunțase să îmi mai ceară să-i dezvălui adevărul. Și eu, cu sănătatea șubredă și inima zdrobită, renunțasem să i-l mai spun.

De data aceasta însă nu aveam de gând să mă dau bătută.

— I-am promis lui Frank, am spus. În urmă cu douăzeci de ani, când te-ai născut tu. Am încercat să plec, însă nu mi-a dat drumul. Te iubea atât de mult, am spus simțind cum mi se înmoaie glasul când am privit-o pe Brianna. El nu putea să creadă adevărul, însă știa – desigur – că nu este tatăl tău. Mi-a cerut să nu îți spun – să îl las să fie singurul tău tată – atât timp cât era în viață. Pe urmă, a spus el, rămâne la latitudinea mea.

Am înghițit, umezindu-mi buzele uscate.

— Îi datoram asta, am explicat, pentru că te iubea atât de mult. Dar acum Frank a murit… și tu ai dreptul să știi cine ești. Dacă ai vreo îndoială, mergi la Muzeul de Artă. Au acolo un

tablou înfățișând-o pe Ellen MacKenzie, mama lui Jamie. Poartă astea, am spus atingând colierul de perle de la gâtul meu, un șirag de perle de cultură baroce din râurile scoțiene, intercalate cu sfere mici, din aur filigranat. Jamie mi le-a dăruit în ziua nunții noastre.

M-am uitat la Brianna, stând în picioare, înaltă și neclintită, cu oasele pomeților proeminente, într-o atitudine trufașă.

— Ia și o oglinjoară, i-am spus. Uită-te bine la portret, apoi în oglindă. Nu semănați leit, dar se vede cu ochiul liber că e bunica ta.

Roger o privea pe Brianna de parcă nu ar mai fi văzut-o niciodată. Își plimba privirile de la mine la ea, apoi, ca și cum ar fi luat o hotărâre, a dat deodată din umeri și s-a ridicat de pe sofaua în care stătuse alături de ea.

— Trebuie să îți arăt ceva, a spus el, hotărât.

A traversat rapid camera, îndreptându-se spre biroul cu capac glisant al reverendului și a scos dintr-un sertar un mănunchi de decupaje de ziar legate cu o bandă de elastic.

— După ce le citești, analizează datele, i-a spus el Briannei, întinzându-i mănunchiul.

Apoi, încă în picioare, s-a întors spre mine și m-a măsurat cu o privire lungă și critică pe care am recunoscut-o ca fiind a unui om de știință educat să fie obiectiv. Încă nu credea, însă își imagina că totul era posibil.

— O mie șapte sute patruzeci și trei, a spus el ca pentru sine, clătinând din cap uluit. Și eu care am crezut că era un bărbat pe care l-ați întâlnit aici, în 1945. Dumnezeule, n-aș fi crezut niciodată… dar, Dumnezeule, cine ar fi crezut?

— Dumneata știai? am întrebat surprinsă. Despre tatăl Briannei?

Roger și-a plecat fruntea spre decupajele din ziare. Ea nu începuse a le citi încă, deoarece rămăsese cu privirea ațintită spre Roger, pe jumătate uimită, pe jumătate furioasă. Vedeam furtuna ce se forma în privirea ei și același lucru, m-am gândit, vedea și Roger. I-a ocolit repede privirea, întorcându-se spre mine, cu o întrebare.

— Așadar, bărbații aceia ale căror nume mi le-ați dat, cei care au luptat la Culloden – i-ați cunoscut?

M-am relaxat ușor.

— Da, i-am cunoscut.

Dinspre răsărit s-a auzit un bubuit de tunet și ploaia a pornit în rafale peste ferestrele lungi, înalte până la tavan și mari cât tot peretele, care luminau biroul. Capul Briannei era aplecat peste decupajele din ziare, chipul ascuns cu totul în spatele buclelor ei, dintre care nu ieșea la iveală decât vârful nasului de un roșu-aprins. Jamie întotdeauna se îmbujora la față când era furios sau supărat. Eram mult prea obișnuită cu priveliștea unui Fraser aflat în pragul unei crize.

— Și ați fost în Franța, a murmurat Roger ca pentru sine, continuând să mă studieze îndeaproape.

Șocul de pe chipul său începea să se estompeze într-o expresie speculativă și un soi de agitație.

— Probabil că nu l-ați cunoscut…

— Ba l-am cunoscut, i-am spus. De aceea ne-am dus la Paris. I-am povestit lui Jamie despre Culloden – despre bătălia din ’45 și despre ce se va întâmpla. Ne-am dus la Paris pentru a încerca să îl oprim pe Charles Stuart.

PARTEA A DOUA

PRETENDENȚII

Le Havre, Franța

Februarie 1744

6. Arta negustoriei

— Pâine, am murmurat slab, cu pleoapele strânse în continuare.

Individul cald și masiv de lângă mine nu mi-a dat niciun răspuns, n-am auzit decât oftatul slab al respirației sale.

— Pâine! am spus, ceva mai tare.

Matahala s-a mișcat deodată pe sub cearșafuri și m-am apucat de marginea saltelei, încordându-mi toți mușchii, sperând să țin sub control agitația organelor mele interne.

De cealaltă parte a patului, cineva a deschis un sertar pe bâjbâite, apoi s-au auzit o exclamație camuflată în galeză și zgomot înfundat de pași pe podeaua din lemn, urmat de scârțâitul saltelei sub greutatea unui corp greu.

— Ia de aici, englezoaico, a spus o voce îngrijorată și am simțit atingerea unei coji uscate de pâine pe buza de jos.

Bâjbâind orbește, fără a-mi deschide ochii, am înhățat-o și am început să o mestec încet, forțând fiecare înghițitură înecăcioasă de-a lungul gâtului uscat. Însă nu ceream apă nici în ruptul capului.

Bucățile uscate de pâine și-au croit cu greu drum în jos pe esofag și mi s-au instalat în stomac, unde au rămas precum mici grămăjoare de balast. Tumultul valurilor de greață din interiorul meu s-a mai domolit și în cele din urmă organele mele interne și-au încetat revolta. Am deschis ochii și am dat de chipul îngrijorat al lui Jamie Fraser aflat la doar câțiva centimetri deasupra mea.

— Ha! am tresărit, speriată.

— Ești mai bine acum? a întrebat el.

Când am încuviințat din cap și am dat să mă ridic în capul oaselor abia mișcându-mă, și-a pus un braț în jurul spatelui meu pentru a mă ajuta. Așezându-se lângă mine pe patul tare al hanului, m-a tras încetișor spre el, mângâindu-mi părul încâlcit de somn.

— Biata mea iubită! a spus el. Crezi că o gură de vin te-ar ajuta? Avem o ploscă de *hock*[2] în desagă.

— Nu, mulțumesc.

M-am scuturat o clipă la gândul unei înghițituri de *hock* – am simțit în nări aroma întunecată, de fructe, doar pronunțând cuvântul – și m-am ridicat în capul oaselor.

— Îmi revin imediat, am spus, cu o veselie forțată. Nu îți face griji, e destul de normal pentru o femeie gravidă să aibă grețuri dimineața.

Cu o uitătură nedumerită, Jamie s-a ridicat și s-a aplecat să își ridice hainele de pe taburetul de lângă fereastră. În timpul iernii, în Franța e un frig de îngheață pietrele și ochiurile de sticlă de la ferestre erau acoperite cu o pojghiță groasă de gheață.

Jamie era dezbrăcat și un fior de frig i-a mângâiat pielea umerilor, zburlindu-i firele de păr auriu-roșcate de pe brațe și picioare. Obișnuit însă cu frigul, nici nu a tremurat, nici nu s-a grăbit în vreme ce își punea ciorapii și cămașa. Oprindu-se din îmbrăcat, s-a întors în pat și m-a îmbrățișat o clipă.

— Bagă-te în pat, m-a sfătuit el. Voi trimite slujnica să aprindă focul. Acum poate te odihnești puțin, dacă ai mâncat. Sau crezi că o să-ți fie rău din nou?

Nu puteam băga mâna în foc, însă am aprobat din cap încercând să-i spulber îngrijorarea.

— Nu cred.

Am aruncat o privire înapoi spre pat; cearșafurile, ca majoritatea lenjeriilor de pat dintr-un han la drumul mare, nu erau foarte curate. Cu toate acestea, argintul din punga lui James ne asigurase cea mai bună cameră din han, iar patul îngust avea saltea cu pene de gâscă în loc de paie sau lână.

— Ă… cred că o să mă întind puțin, am murmurat, ridicându-mi iute picioarele de pe podeaua înghețată și vârându-le sub plapumă, căutând ultimele rămășițe de căldură.

---

[2] *Hock* – vin alb, sec, din Germania. (n. tr.).

Stomacul părea să mi se fi liniștit suficient de mult încât să risc o înghițitură de apă și am turnat o cană din carafa crăpată din cameră.

— Ce-ai strivit cu piciorul? am întrebat, sorbind precaută. Sper că nu avem păianjeni!

Încheindu-și kiltul în jurul mijlocului, Jamie a clătinat din cap.

— Ah, nu, a răspuns el.

Mâinile fiindu-i ocupate, a înclinat din cap spre masă.

— Doar un șobolan. L-a atras mirosul de pâine, probabil.

Aruncând o privire în jos, am zărit silueta cenușie, lipsită de viață, de pe podea și o picătură mică de sânge strălucindu-i pe bot. Am țâșnit din pat la țanc.

— Gata, am îngăimat slab câteva minute mai târziu. Nu a mai rămas nimic de vărsat.

— Clătește-ți gura, englezoaico, dar nu înghiți, pentru numele lui Dumnezeu.

Jamie mi-a ținut cana la buze, mi-a șters gura cu o bucată de pânză de parcă aș fi fost un copil mic și murdar, apoi m-a ridicat în brațe și m-a așezat cu grijă înapoi în pat. M-a privit încruntat și îngrijorat.

— Poate ar fi mai bine să rămân cu tine, a spus el. Aș putea trimite vorbă.

— Nu, nu, mă simt bine, am zis.

Și chiar așa era. Oricât mă luptam să nu vomit în fiecare dimineață, nu puteam reține nimic în stomac pentru multă vreme. Dar odată ce trecea criza, mă simțeam cu totul întremată. Cu excepția gustului amar din gură și a ușoarei sensibilități a mușchilor abdominali, mă simțeam ca de obicei. Am aruncat într-o parte cearșafurile și m-am ridicat, pentru a ilustra.

— Vezi? Sunt bine. Și tu trebuie să pleci; nu e frumos să îl lași pe vărul tău să aștepte, la urma urmelor.

Începeam să mă simt din nou veselă, în ciuda aerului înghețat care sufla cu putere pe sub ușă și pe sub poalele cămășii mele de noapte. Jamie încă stătea pe gânduri, ezitând să mă lase singură, așa că m-am dus spre el și l-am îmbrățișat strâns, pe de o parte ca să îl asigur că sunt bine și pe de altă parte pentru că era delicios de cald.

— Brrr, am exclamat. Cum Dumnezeu reușești să fii cald ca o sobă, îmbrăcat doar într-un kilt.

— Mai am și cămașă pe mine, a protestat el zâmbind în jos spre mine.

Am rămas câteva clipe strâns îmbrățișați, savurând căldura trupurilor noastre la primele ceasuri ale dimineții înghețate în Franța. Pe coridor se auzeau pașii târșâiți ai slujnicei care se apropia cu coșul de surcele.

Jamie s-a mișcat puțin, lipindu-și trupul de al meu. Din cauza dificultăților călătoriei pe timpul iernii, petrecuserăm aproape o săptămână pe drumul de la Abația Sainte Anne până la Le Havre. Și între popasurile târzii în hanuri posomorâte, uzi, murdari și tremurând de oboseală și de frig și trezirile tot mai zbuciumate pe măsură ce grețurile mele de dimineață se intensificaseră, abia apucasem să ne atingem de la ultima noastră noapte petrecută împreună la Abație.

— Vrei să vii în pat cu mine? l-am invitat, cu glas șoptit.

Jamie a ezitat. Puterea dorinței lui era evidentă prin stofa tartanului său, iar brațele îi erau fierbinți pe pielea mea rece, însă nu a schițat vreun gest să mă ia în brațe.

— Păi… a început el șovăitor.

— Dar vrei, nu? am spus, strecurându-i o mână înghețată pe sub kilt, ca să mă asigur.

— Ah! Ă… da. Da, vreau.

Dovada era chiar în mâinile mele. A scos un geamăt slab când mi-am așezat mâna între picioarele sale.

— O, Doamne! Nu face asta, englezoaico, nu știu dacă mă mai pot opri.

Apoi m-a îmbrățișat, așezându-și brațele lungi în jurul meu și trăgându-mi fața în faldurile ca neaua ale cămășii sale, mirosind ușor a scrobeala folosită de Fratele Alfonse la Abație.

— Și de ce ai face-o? am spus, cu vocea înfundată în pânza cămășii. Ai puțin timp la dispoziție, nu? Până la docuri ajungi într-o clipă.

— Nu e asta, a spus el, netezindu-mi părul rebel.

— Ah, sunt prea grasă?

De fapt, burta mea era încă aproape plată și eram mai slabă decât de obicei din cauza grețurilor.

— Sau este…?

— Nu, a spus el zâmbind. Vorbești prea mult.

S-a aplecat și m-a sărutat, apoi m-a ridicat în brațe și m-a așezat pe pat, ținându-mă în poala lui. M-am lăsat pe spate și l-am tras cu putere în jos peste mine.

— Claire, nu! a protestat când am început să îi desfac cureaua de la kilt.

— De ce, mă rog? am spus, privindu-l nedumerită.

— Păi, a început el stânjenit, roșindu-se puțin. Copilul… înțelegi, nu vreau să îi fac rău.

Am început să râd.

— Jamie, nu îi poți face rău. Abia este cât buricul degetului meu.

Am ridicat un deget pentru a ilustra, apoi am trasat cu el conturul buzei sale de jos. Mi-a prins mâna și s-a aplecat deodată să mă sărute, parcă vrând să șteargă furnicătura atingerii mele.

— Ești sigură? a întrebat. Adică… mă tot gândesc că nu i-ar plăcea să fie zdruncinat acolo…

— Nici nu va băga de seamă, l-am asigurat, cu mâinile din nou ocupate cu centura kiltului său.

— Păi… dacă ești sigură.

În ușă s-a auzit o bătaie hotărâtă și, cu o promptitudine franceză impecabilă, slujnica a intrat cu spatele în cameră, lovind nepăsătoare ușa cu o bucată de lemn când s-a întors. Din urmele de pe suprafața ușii și a ramei ei, se părea că aceasta era metoda ei uzuală de a intra în cameră.

— *Bonjour, monsieur, madame,* a bombănit ea, înclinând scurt din cap în direcția patului în vreme ce se îndrepta cu pași târșâiți spre șemineu.

Fiecare face ce poftește, spunea atitudinea ei mai tare decât cuvintele. Obișnuită de pe acum cu degajarea cu care servitorii reacționau atunci când îi surprindeau pe clienți în orice formă de goliciune, abia am murmurat „*Bonjour, mademoiselle*” drept răspuns și am tăcut. În același timp, am dat drumul kiltului lui James și m-am strecurat sub cearșafuri, trăgând plapuma peste cap să îmi ascund obrajii în flăcări.

Cu ceva mai mult sânge rece, Jamie și-a așezat una dintre perne strategic în poală, și-a înfipt coatele în ea, odihnindu-și bărbia în palmele întoarse în sus și a început să vorbească cu servitoarea, lăudând bucatele hanului.

— Și de unde vă procurați vinul, *Mademoiselle*? a întrebat el politicos.

— De ici, de colo, a scuturat ea din umeri, îndesând iute surcele sub lemnele de foc cu o mână exersată. De unde e mai ieftin.

Chipul dolofan al femeii s-a încrețit ușor când i-a aruncat lui Jamie o privire cu coada ochiului din fața focului.

— Așa m-am gândit și eu, a spus el, zâmbindu-i larg, la care ea a pufnit scurt, amuzată.

— Pun rămășag că vă pot aduce vin la același preț, dar de o calitate de două ori mai bună, a spus el. Așa să-i spui stăpânei dumitale.

— Și care e comisionul dumitale, *monsieur*? a întrebat ea ridicând sceptic o sprânceană.

Jamie a făcut un gest specific galic de mare generozitate.

— Nimic, *mademoiselle.* Voi lua legătura cu un tovarăș de-al meu care vinde vin. Poate îi fac rost de o nouă afacere ca să am ușa deschisă la han, ce zici?

Ea a încuviințat din cap, mormăind în vreme ce se ridica din genunchi.

— Prea bine, *monsieur.* Voi vorbi cu stăpâna mea.

Ușa s-a trântit în urma slujnicei, care a împins-o expert cu șoldul când a trecut pe lângă ea. Punând perna deoparte, Jamie s-a ridicat și a început să își lege din nou centura la kilt.

— Unde crezi că te duci? am protestat.

El mi-a aruncat o privire și gura lui mare a schițat un zâmbet șovăielnic.

— Ah. Păi… ești sigură că vrei să faci asta, englezoaico?

— Sunt, dacă și tu ești, i-am răspuns, incapabilă să rezist.

M-a măsurat sobru din ochi.

— Chiar și pentru răspunsul acesta și ar trebui să plec îndată, a spus el. Totuși, am auzit că e bine să le satisfaci mofturile femeilor însărcinate.

Și-a lăsat kiltul să alunece pe podea și s-a așezat lângă mine doar în cămașă, patul scârțâind sub greutatea lui.

Respirația i s-a ridicat într-un nor fin de aburi când a dat la o parte plapuma și mi-a desfăcut gulerul cămășii de noapte pentru a-mi dezveli sânii. Aplecându-și capul, a sărutat unul, atingând ușor sfârcul cu vârful limbii astfel încât acesta s-a

ridicat ca prin farmec, un boboc roz întunecat pe pielea albă a sânului.

— Dumnezeule, ce frumoși sunt! a murmurat el, procedând la fel și cu celălalt sân.

I-a prins pe amândoi în palme, admirându-i.

— Sunt puțin mai grei, a constatat. Și sfârcurile sunt ușor mai întunecate.

A urmărit cu un deget curba arcuită a unui fir de păr fin crescut lângă aureola întunecată, argintiu în lumina înghețată a dimineții.

Ridicând plapuma, s-a rostogolit lângă mine și eu m-am strecurat în brațele lui, agățându-mă de curbele largi ale spatele lui, coborându-mi mâinile să cuprind rotunjimile ferme ale feselor. Era rece în aerul dimineții, însă pielea de găină i se netezea sub atingerea mea caldă.

Am încercat să îl trag spre mine imediat, însă a rezistat blând, țintuindu-mă pe pernă în vreme ce îmi mușca ușor pielea gâtului și a urechii. O palmă a urcat de-a lungul pulpei, vălurind materialul subțire al cămășii de noapte. Și-a plecat capul mai mult și mâinile mi-au depărtat tandru pulpele. Pentru o clipă am tremurat când aerul rece mi-a mângâiat pielea goală a picioarelor, apoi m-am relaxat cu totul sub porunca fierbinte a buzelor sale.

Avea părul desfăcut, căci încă nu apucase să și-l lege pentru zi și atingerea delicată a șuvițelor arămii mi-a gâdilat coapsele. Trupul său solid s-a cuibărit confortabil între picioarele mele, palmele largi strângându-mi rotunjimile coapselor.

— Mmm? a murmurat el interogativ.

Mi-am arcuit ușor spatele drept răspuns și un surâs scurt mi-a mângâiat cald pielea.

Mâinile i-au alunecat sub coapse și m-au ridicat, iar eu am simțit că mă topesc în vreme ce fiorul discret s-a intensificat și s-a propagat, crescând în câteva clipe până la o stare de extaz care m-a lăsat suspinând fără vlagă, cu capul lui Jamie odihnindu-se pe coapsa mea. M-a așteptat o clipă să îmi revin, mângâindu-mi curba piciorului înainte de a se întoarce la sarcina lui.

I-am netezit pe spate părul încâlcit, mângâindu-i urechile atât de mici și fine pentru un bărbat atât de solid și puternic.

Străluceau într-un roziu slab și translucid și mi-am plimbat degetul mare de-a lungul muchiei curbate.

— Sunt ascuțite la vârfuri, am spus. Doar puțin. Ca urechile unui faun.

— O, da? a spus el, întrerupându-și pentru o clipă îndeletnicirea. Ca ale unei căprioare tinere, vrei să spui, ori ca ale chestiilor ălora cu picioare de țap din picturile clasice, care fugăresc femei despuiate?

Am ridicat capul și am privit peste încurcătura de cearșafuri, cămașă de noapte și piele goală spre ochii de pisică de un albastru ca noaptea, strălucind peste buclele umede de păr castaniu.

— Dacă pantoful se potrivește, i-am spus, poartă-l.

Și mi-am lăsat capul să cadă înapoi pe pernă când un râs înfundat a vibrat peste pielea mea atât de sensibilă.

— Hai, am spus, încordându-mă. Ah, da. Jamie, vino aici.

— Nu încă, s-a opus el, atingându-mă cu vârful limbii într-un fel care m-a făcut să mă zvârcolesc incontrolabil.

— Acum, am spus.

Nu s-a deranjat să îmi răspundă, iar eu nu mai aveam suflare să vorbesc.

— Ah! am exclamat după o vreme. E…

— Mmmm?

— Bine, am murmurat. Vino aici.

— Nu, o să vin… a spus el cu fața ascunsă între buclele încâlcite castanii și roșcovane. Ți-ar plăcea dacă…

— Jamie, am spus. Te doresc. Ridică-te!

Oftând resemnat, s-a ridicat în genunchi și m-a lăsat să îl trag în sus spre mine, odihnindu-se în cele din urmă pe coate, solid, dar confortabil, deasupra mea, burtă peste burtă, buze peste buze. A deschis gura să protesteze, însă l-am sărutat imediat și a alunecat între coapsele mele înainte de a se putea dezmetici. Un geamăt de plăcere i-a scăpat involuntar când m-a pătruns, mușchii încordându-se când m-a prins de umeri.

Blând și încet, se oprea din când în când să mă sărute adânc, mișcându-se din nou doar atunci când protestam. Mi-am plimbat palmele ușor în jos de-a lungul spatelui, cu grijă să nu apăs pe marginile cicatricelor proaspete, în curs de vindecare. I-am simțit mușchii lungi ai pulpelor tremurând o clipă, însă s-a

stăpânit, nedorind să se miște atât de repede pe cât simțea nevoia.

Mi-am încordat coapsele aducându-l mai adânc.

A închis ochii, încruntându-se ușor de concentrare. Avea buzele întredeschise și răsuflarea greoaie.

— Nu mai pot, a spus el. Oh, Dumnezeule, nu mă mai pot stăpâni.

Fesele i s-au încordat deodată sub palmele mele.

Am oftat cu satisfacție, strângându-l cu putere în brațe.

— Ești bine? a întrebat el câteva clipe mai târziu.

— N-o să mă sparg, să știi, l-am asigurat, zâmbind și privindu-l drept în ochi.

— Poate că nu, a spus el râzând răgușit, însă eu s-ar putea s-o fac.

M-a strâns la pieptul lui, cu obrazul lipit de părul meu. Am ridicat plapuma și i-am așezat-o pe umeri, învelindu-ne într-un ghem de căldură. Dogoreala focului încă nu ajunsese până la pat, însă gheața de pe fereastră începea să se înmoaie, marginea subțire a florilor de gheață topindu-se în diamante sclipitoare.

Am rămas tăcuți o vreme, ascultând cum pocnește când și când lemnul de măr ce ardea în cămin și sunetele discrete ale hanului pe măsură ce mușteriii se trezeau la viață. De la balcoanele ce se întindeau de-a lungul curții se auzeau strigăte dintr-o parte în cealaltă, de afară veneau foșnetul și tropotul copitelor pe caldarâmul acoperit cu zăpadă topită, dedesubt, purceii pe care hangița îi hrănea în bucătărie, în spatele sobei scoteau din când în când câte un guițat.

— *Très français, n’est-ce pas*? am comentat, zâmbind la auzul zgomotelor altercației care pătrundeau printre scândurile din podea, o reglare amiabilă de conturi între soția hangiului și negustorul local de vinuri.

— Avorton de târfă leproasă! se auzea rostind vocea feminină. Coniacul de săptămâna trecută avea gust de pișat de cal.

Nu era nevoie să văd cu ochii mei scena pentru a mi-l imagina răspunzând și ridicând dintr-un umăr.

— De unde să știi dumneata, *madame*? După al șaselea pahar, toate au același gust, nu-i așa?

Patul s-a scuturat ușor când eu și Jamie am început să râdem. Jamie a ridicat capul de pe pernă și a adulmecat apreciativ

mirosul de șuncă prăjită care se strecura printre crăpăturile blănilor de lemn din podea pe unde intra curentul.

— Da, asta-i Franța! a încuviințat el. Mâncare, băutură… și dragoste.

M-a bătut ușor cu palma peste coapsa dezvelită, apoi a acoperit-o, trăgând în jos cămașa de noapte încrețită.

— Jamie, am spus tandru, tu ești fericit? Că vom avea un copil?

Proscris în Scoția, alungat din propria lui casă și cu doar vagi speranțe de viitor în Franța, nu l-aș fi condamnat dacă ar fi fost mai puțin entuziasmat la gândul că s-a pricopsit cu o bătaie de cap în plus.

A rămas tăcut o clipă, strângându-mă în brațe cu mai multă ardoare, apoi a oftat scurt înainte de a răspunde:

— Da, englezoaico.

Și-a coborât palma, mângâindu-mi ușor pântecul.

— Eu sunt fericit. Și mândru ca un armăsar. Dar sunt și teribil de speriat.

— De naștere? O să mă descurc.

Nu îl puteam învinui că e rezervat; propria sa mamă murise la nașterea unui copil; în plus, nașterea și complicațiile sale erau principalele cauze de deces ale femeilor în acele vremuri. Totuși, mă pricepeam și eu cât de cât și nu intenționam să mă expun la ceea ce era considerat aici îngrijire medicală.

— Da, asta… și toate celelalte, a șoptit el. Vreau să te protejez, englezoaico… să mă întind peste tine precum o mantie și să vă apăr, pe tine și pe copil, cu propriul meu trup.

Vocea îi era înceată și răgușită, cu o nuanță abia simțită.

— Aș face orice pentru tine… cu toate astea… nu pot face nimic. Nu contează cât sunt de puternic sau cât de mult îmi doresc; nu pot fi alături de tine acolo unde trebuie să fii tu… nici măcar nu te pot ajuta. Și gândul la lucrurile care se pot întâmpla, iar eu, incapabil să le opresc… da, îmi e teamă, englezoaico.

— Și cu toate astea…, a spus întorcându-mă spre el, palma strângându-i-se blând peste unul din sânii mei… cu toate astea, când mă gândesc la copilul nostru așezat la sânul tău… mă simt ca într-un balon de săpun și mi-e teamă că voi exploda de atâta bucurie.

M-a strâns tare la pieptul lui, și eu l-am îmbrățișat cu toată puterea.

— O, Claire, mi se rupe inima de atâta iubire pentru tine.

•

Am dormit o vreme și m-am trezit încet, auzind dăngănitul unui clopot de biserică în piața din apropiere. Proaspăt plecată de la Abația Sainte Anne, unde toate activitățile zilnice aveau loc în ritmurile bătăilor de clopot, mi-am întors din reflex privirile spre fereastră pentru a măsura lumina de afară și a încerca să ghicesc momentul zilei. Lumina era limpede și strălucitoare și gheața de pe fereastră se topise. Așadar, clopotele trebuie să fi sunat pentru Angelus, și era prânzul.

M-am întins, savurând momentul, știind că nu era nevoie să mă ridic imediat. Perioada de început de sarcină îmi dădea o stare de oboseală și rigorile călătoriei amplificau oboseala, făcând acest repaos de două ori bine venit.

Plouase și ninsese fără încetare pe parcursul călătoriei, în vreme ce furtunile de iarnă măturau coasta franceză. Însă ar fi putut fi și mai rău. La început intenționasem să mergem la Roma, nu la Le Havre. Pe o asemenea vreme, călătoria ar fi durat cam trei, patru săptămâni.

În fața perspectivei de a-și câștiga existența în afara granițelor Scoției, Jamie obținuse o recomandare ca tălmaci pentru James Francis Edward Stuart, regele exilat al Scoției – sau mai degrabă Cavalerul Sfântului Gheorghe, Pretendentul la tron, depinzând de loialitățile supușilor – și noi ne hotărâserăm să ne alăturăm curții Pretendentului în apropiere de Roma.

Am fost la un pas de asta; fusesem pe punctul de a pleca în Italia când Alexander, unchiul lui Jamie, abatele de la Sainte Anne, ne chemase în biroul său.

— Am vești de la Maiestatea Sa, a intrat el direct în subiect.

— Care din ele? a întrebat Jamie.

Trăsăturile similare de familie erau amplificate de postura bărbaților – amândoi stăteau bățoși în scaunele lor, cu umerii drepți. Din partea abatelui, postura se datora ascetismului natural; din partea lui Jamie, venea din teama lui de a permite proaspăt vindecatelor cicatrici de pe spate să vină în contact cu lemnul spătarului.

— Maiestatea Sa regele James, a replicat unchiul său, încruntându-se discret la mine.

Eu mă luptam să îmi păstrez chipul golit de orice expresie; prezența mea în biroul abatelui Alexander era un gest de încredere pe care nu voiam să o pierd. Mă cunoștea de abia șase săptămâni, din prima zi după Crăciun, când apărusem la poarta sa cu Jamie, care era la un pas de moarte din cauza torturii și a încarcerării. Următoarele noastre întâlniri îi dăduseră probabil abatelui o oarecare încredere în mine. Pe de altă parte, rămâneam o englezoaică. Și numele regelui englez era George, nu James.

— Așa? Vasăzică nu mai are nevoie de un tălmaci?

Jamie era încă slăbit, însă lucrase afară cu frații care se îngrijeau de grajdurile și ogoarele abației și chipul său începea să-și recapete nuanțele naturale sănătoase.

— Are nevoie de un supus loial… și de un prieten.

Abatele a lovit cu degetele peste o scrisoare împăturită așezată pe biroul său, cu sigiliul cu blazon desfăcut. Și-a țuguiat buzele, mutându-și privirea de la nepotul său la mine și înapoi.

— Ce am să vă spun nu trebuie să ajungă mai departe, a rostit el cu severitate. Curând toată lumea va afla despre asta, însă pentru moment…

Am încercat să arborez o expresie discretă și demnă de încredere; Jamie a încuviințat ușor din cap, cu o nuanță de nerăbdare.

— Înălțimea Sa, prințul Charles Edward, a părăsit Roma și va sosi în Franța într-o săptămână, a spus abatele, aplecându-se ușor în față ca pentru a întări importanța veștilor sale.

Și erau importante. James Stuart pusese la cale o încercare nereușită de a-și recâștiga tronul în 1715 – o operațiune militară prost gândită, care eșuase aproape imediat din cauza lipsei de susținere. De atunci, conform spuselor lui Alexander, exilatul James de Scoția lucrase neobosit, scriind fără încetare confraților săi monarhi, în mod special vărului său, Louis al Franței, reiterând legitimitatea pretenției sale la tronul Scoției și al Angliei și poziția fiului său, prințul Charles, ca moștenitor al tronului.

— Vărul său, regele Louis a fost îngrijorător de surd la aceste pretenții îndreptățite, a spus abatele, încruntându-se spre scrisoare de parcă ar fi fost Louis în persoană. Dacă acum a început să realizeze care-i sunt responsabilitățile în această

chestiune, e un motiv de mare bucurie în rândul celor care consideră sacru dreptul monarhic.

Adică în rândul iacobiților, susținătorii lui James. Printre ei, și abatele Alexander de la Abația Sainte Anne, născut Alexander Fraser de Scoția.

Jamie îmi povestise că Alexander era unul dintre cei mai activi corespondenți ai exilatului rege și era la curent cu tot ce avea legătură cu cauza Stuarzilor.

— E bine plasat pentru asta, mi-a explicat Jamie, discutând detaliile aventurii în care urma să pornim. Sistemul papal de mesagerie traversează Italia, Franța, Spania mai repede decât aproape oricare alt sistem. Și mesagerii papali nu pot fi chestionați de ofițerii guvernamentali de la granițe, astfel încât scrisorile pe care ei le poartă sunt mai puțin expuse riscului de a fi interceptate.

James de Scoția, exilat la Roma, era susținut în mare parte de Papă, care era extrem de interesat să vadă monarhia catolică restaurată în Anglia și Scoția. Așadar, cea mai mare parte a corespondenței private a lui James era transmisă prin curier papal – și trecută prin mâinile suporterilor loiali din ierarhia bisericească, precum abatele Alexander de la Sainte Anne de Beaupré, căruia i se putea încredința comunicarea cu susținătorii regelui din Scoția, cu un risc mai mic decât acela de a trimite scrisori deschise de la Roma la Edinburgh și în Highlands.

L-am urmărit pe Alexander cu interes cât timp ne-a expus importanța vizitei prințului Charles în Franța. Un bărbat îndesat, cam de înălțimea mea, avea părul negru și era mult mai scund decât nepotul său, însă aveau aceiași ochi ușor oblici, inteligența ascuțită și talentul de a discerne esența ascunsă a lucrurilor, care părea să-i caracterizeze pe cei din familia Fraser pe care îi întâlnisem.

— Așadar, a încheiat el, mângâindu-și barba castaniu-închis care îi acoperea obrazul, nu pot spune dacă Înălțimea Sa este în Franța la invitația lui Louis sau a venit neinvitat, în numele tatălui său.

— Asta e o mică diferență, a remarcat Jamie, ridicând sceptic o sprânceană.

Unchiul său a încuviințat din cap, un zâmbet îngrijorat ivindu-se pentru o clipă în desișul bărbii sale.

— E adevărat, flăcăule, a spus cu un accent scoțian abia perceptibil în engleza lui protocolară obișnuită. Foarte adevărat. Și de aceea tu și cu soția ta puteți fi de ajutor dacă doriți.

Propunerea era simplă: Maiestatea Sa regele James va suporta cheltuielile de călătorie și o mică sumă dacă nepotul celui mai loial și mai stimat prieten al lui, Alexander, se va învoi să călătorească la Paris, pentru a-l asista pe fiul său, Înălțimea Sa prințul Charles Edward, în orice chestiune în care acesta îi va cere ajutorul.

Eram uluită. Inițial intenționasem să călătorim la Roma pentru că acolo părea cel mai potrivit punct de plecare în expediția noastră al cărei scop era împiedicarea celei de-a doua răscoale iacobite – cea din 1745. Din propriile mele cunoștințe de istorie, știam că răscoala, finanțată din Franța și dusă la îndeplinire de Charles Edward Stuart, avea să ajungă mult mai departe decât încercarea tatălui său din 1715, însă nu îndeajuns de departe. Dacă faptele aveau să evolueze așa cum credeam eu că vor evolua, trupele aflate sub comanda prințului Charlie cel Frumos urmau să sufere o înfrângere catastrofală la Culloden în 1746, iar oamenii din Highlands aveau să resimtă repercusiunile acestei înfrângeri și după două secole.

Acum, în 1744, se părea că Charles însuși abia începea căutările de adepți în Franța. Unde era mai potrivit să oprești o rebeliune dacă nu alături de conducătorul ei?

Am aruncat o privire spre James, care se uita peste umărul unchiului său la un mic altar așezat în zid. Privirile i s-au odihnit pe statueta poleită cu aur a Sfintei Anne și pe mănunchiul mic de flori de seră așezat la picioarele ei, în vreme ce era frământat de gânduri ascunse sub chipul lipsit de orice expresie. În cele din urmă a clipit o dată și i-a zâmbit unchiului său.

— În orice chestiune va cere ajutorul? Da, a încuviințat cu voce joasă, cred că pot face asta. Vom merge.

Și am mers. Dar în loc să ne îndreptăm direct spre Paris, coborâserăm de-a lungul coastei de la Sainte Anne la Le Havre, mai întâi pentru a ne întâlni cu vărul lui Jamie, Jared Fraser.

Emigrant scoțian prosper, Jared se ocupa cu importul de vinuri și alte băuturi tari chiar în Le Havre, unde îi ceruse lui Jamie să se întâlnească, atunci când Jamie îi scrisese pentru a-i spune că suntem în drum spre Paris.

Suficient de odihnită acum, începea să mi se facă foame. Pe masă era mâncare; Jamie trebuie să îi fi cerut slujnicei să o aducă în vreme ce dormeam. Nu aveam halat de casă, însă mantia mea de călătorie era numai bună; m-am ridicat și mi-am tras materialul călduros și greu peste umeri înainte de a mă ridica să mă ușurez, să mai pun un lemn pe foc și să mă așez la masă pentru un mic dejun întârziat.

Am mestecat fericită chiflele și șunca prăjită, însoțindu-le de o cană de lapte. Speram că Jamie era și el hrănit așa cum trebuie; insista că Jared era prieten bun, însă eu aveam îndoielile mele privind ospitalitatea unora dintre rudele lui Jamie, după ce le cunoscusem pe câteva. Într-adevăr, abatele Alexander ne primise cu bunăvoință – atât cât putea să îi omenească un om în poziția abatelui pe nepotul său proscris și pe soția lui suspectă, sosiți pe neașteptate. Dar în timpul petrecut în toamna anului trecut la rudele lui James din partea mamei sale, cei din clanul MacKenzie de la Leoch, ajunsesem la un pas de a fi ucisă, când fusesem arestată și condamnată pentru vrăjitorie.

— Măcar e bine că Jared e din neamul Fraser, căci par ceva mai puțin primejdioși decât rudele tale din partea MacKenzie, îi spusesem lui Jamie. Dar tu l-ai întâlnit vreodată în carne și oase?

— Am locuit împreună o vreme când aveam optsprezece ani, mi-a răspuns el, picurând ceară peste scrisoarea de răspuns și apăsând inelul de nuntă al tatălui său peste ceara moale verzui-cenușie care se întinsese pe hârtie.

Un mic rubin caboșonat, montura sa era gravată cu deviza clanului Fraser: *Je suis prêt,* sunt pregătit.

— M-a găzduit când am venit la Paris să îmi termin școala și am învățat câte ceva despre lumea lui. A fost foarte bun cu mine; prieten de nădejde al tatei. Și nimeni nu știe mai multe despre societatea pariziană decât omul care îi vinde vinuri, a adăugat el, dezlipindu-și inelul de pe ceara întărită. Vreau să stau de vorbă cu Jared înainte de a intra în curtea lui Louis alături de Charles Stuart; aș vrea să mă asigur că am o șansă de a putea ieși din nou, a încheiat el pe un ton grav.

— De ce? Crezi că vor fi probleme? am întrebat. „Chestiunile în care ar solicita asistență Înălțimea Sa” păreau a fi dintre cele mai variate.

Mi-a zâmbit cu un aer îngrijorat.

— Nu, nu mă aștept la nimic dificil. Dar știi cum spune Biblia, englezoaico? „Nu-ți pune nădejdea în prinți?”

S-a ridicat și m-a sărutat iute pe frunte, vârându-și inelul la loc în geanta de la cingătoare.

— Și cine sunt eu să nesocotesc cuvântul Domnului?

•

Mi-am petrecut după-amiaza citind una din cărțile despre plante pe care prietenul meu, Fratele Ambrose mi le pusese în brațe, drept cadou de despărțire, apoi am cârpit veșmintele rupte. Niciunul dintre noi nu avea multe haine și deși pe de o parte călătoriile cu puține bagaje aveau avantajele lor, pe de altă parte, însemna că găurile din ciorapi și tivurile descusute trebuiau imediat reparate. Trusa mea de cusut era aproape la fel de prețioasă pentru mine ca și cufărul mic în care îmi țineam ierburile și leacurile.

Acul intra și ieșea din pânză, sclipind în lumina care intra pe fereastră. Mă întrebam cum merge vizita lui Jamie la Jared. De asemenea, eram chiar mai curioasă cum va fi prințul Charles. Ar fi prima personalitate istorică importantă pe care o cunoscusem și deși nu eram atât de naivă încât să cred toate legendele care se țesuseră (nu se țesuseră, ci se vor țese, mi-am amintit în gând) în jurul lui, realitatea personajului rămânea un mister. Răscoala de la 1745 va depinde aproape în totalitate de personalitatea acestui tânăr – eșecul sau succesul ei. Iar dacă aceasta va avea loc vreodată, depindea de eforturile unui alt tânăr, Jamie Fraser. Și de ale mele.

Eram încă absorbită de gândurile și de cusutul meu când pași grei pe coridor m-au trezit din visare, făcându-mă să conștientizez că se făcuse târziu; picăturile de gheață topită de la streșini își încetiniseră ritmul pe măsură ce temperatura scăzuse și razele soarelui ce apunea se oglindeau în țurțurii care atârnau din acoperiș. Ușa s-a deschis și Jamie a pășit în cameră.

Mi-a zâmbit ușor, apoi s-a oprit deodată lângă masă, cu o expresie preocupată, ca și cum ar fi încercat să își amintească ceva. Și-a scos mantia, a împăturit-o și a așezat-o frumos peste tăblia patului, s-a îndreptat de spate, s-a îndreptat spre celălalt scaun, s-a așezat cu o precizie uimitoare și a închis ochii.

Eu am rămas nemișcată, cu lucrul uitat în poală, urmărindu-l cu deosebit interes. După o clipă, a deschis ochii și a zâmbit spre mine, însă nu a rostit nicio vorbă. S-a aplecat înainte,

studiindu-mi trăsăturile feței cu mare atenție, ca și cum nu mă văzuse de săptămâni întregi. În cele din urmă, o expresie de profundă revelație i s-a așternut pe chip și s-a relaxat, coborând umerii când și-a sprijinit coatele pe genunchi.

— Whisky, a spus el cu o satisfacție imensă.

— Înțeleg, am răspuns precaută. Mult?

Și-a scuturat lent capul dintr-o parte în cealaltă, de parcă ar fi fost foarte greu. Aproape că îi puteam auzi creierul legănându-se înăuntru.

— Nu eu, a răspuns el foarte clar. Tu.

— Eu? am întrebat indignată.

— Ochii tăi, a spus el, zâmbindu-mi îngerește.

Ochii lui mă priveau molatic și visător, tulburi ca un iaz cu păstrăvi într-o zi ploioasă.

— Ochii mei? Ce legătură au ochii meu cu…

— Sunt de culoarea whisky-ului din cel mai fin, când soarele îl luminează din spate. Azi-dimineață mă gândeam că sunt precum sherry-ul, dar mă înșelam. Nu sherry. E whisky. Asta e.

Arăta atât de mulțumit de sine în timp ce vorbea, încât nu m-am putut împiedica să nu râd.

— Jamie, ești teribil de beat. Ce ai făcut?

Expresia i s-a schimbat într-o încruntătură ușoară.

— Nu sunt beat.

— Ah, nu?

Am lăsat deoparte lucrul și am venit spre el, punându-i o mână pe frunte. Era rece și umedă, deși obrajii îi ardeau. Imediat și-a încolăcit brațele în jurul mijlocului meu și m-a tras mai aproape, împungându-mi ușor sânii cu vârful nasului. Emana un miros de băuturi amestecate precum o ceață – atât de puternic încât era aproape vizibil.

— Vino la mine, englezoaico, a murmurat el. Iubirea mea, fata mea cu ochii de whisky. Vreau să fac dragoste cu tine.

Deși mi se părea un discutabil cine cu cine avea să facă dragoste, nu am comentat. La urma urmelor nu conta motivul pentru care credea el că ajunge în pat, important era să ajungă acolo. M-am aplecat și mi-am vârât un umăr sub brațul lui pentru a-l ajuta să se ridice, dar s-a aplecat ferindu-se și s-a ridicat tacticos și maiestuos pe propriile lui picioare.

— N-am nevoie de ajutor, a spus el, întinzând brațul spre eșarfa de la gulerul cămășii sale. Ți-am spus că nu sunt beat.

— Ai dreptate, am răspuns. „Beat” nu e nici pe departe suficient pentru a descrie starea în care te afli. Jamie, te pișii pe tine de beat ce ești.

Și-a coborât privirea spre kilt, plimbând-o apoi de-a lungul podelei și în cele din urmă s-a uitat la cămașa mea.

— Ba nu, a negat el cu multă demnitate. M-am pișat deja afară.

A făcut un pas în față, cu chipul radiind de pasiune.

— Vino aici, englezoaico. Sunt gata.

M-am gândit că „gata” era prea mult spus. Își desfăcuse pe jumătate butonii și cămașa îi atârna strâmbă peste umeri, însă asta era tot ce părea să poată face de unul singur.

Din alte puncte de vedere însă… pieptul lat era dezgolit, lăsând la vedere mica scobitură din centru unde eram obișnuită să îmi odihnesc obrazul, iar firele scurte și crețe de păr se răsfirau vesele în jurul sfârcurilor. M-a văzut uitându-mă la el și a întins brațul, prinzându-mi strâns mâna și ducând-o la pieptul lui. Era surprinzător de cald și m-am apropiat instinctiv de el. Și-a încolăcit celălalt braț în jurul meu și s-a aplecat să mă sărute. M-a sărutat atât de pasional, încât am amețit puțin, doar simțindu-i respirația.

— Prea bine, am spus râzând, dacă ești gata, atunci sunt și eu. Dar lasă-mă să te dezbrac întâi; mi-a ajuns cât am cusut haine astăzi.

A rămas nemișcat în vreme ce îi dădeam hainele jos, abia schițând un gest. Nu a făcut nicio mișcare nici când m-am dezbrăcat la rândul meu și am dat plapuma la o parte.

M-am urcat în pat și m-am întors să-l privesc, roșcovan și magnific în strălucirea apusului. Era bine făcut, ca o statuie grecească, cu nasul lung și pomeții obrajilor ridicați precum profilele de pe monedele romane. Buzele late și moi zâmbeau visător, iar ochii oblici priveau pierduți în depărtări. Era perfect imobil. L-am privit cu o oarecare îngrijorare.

— Jamie, am spus, cum anume îți dai seama când ești beat?

Trezit din reverie de vocea mea, s-a aplecat într-o parte gata să se prăbușească, dar s-a sprijinit de polița șemineului. Privirea i-a rătăcit prin cameră, apoi s-a oprit pe chipul meu. Pentru o clipă, ochii i-au sclipit – clari, lucizi, inteligenți.

— Ah, floare la ureche, englezoaico. Atât timp cât te poți ține pe picioare, nu ești beat.

A dat drumul poliței, a făcut un pas spre mine și s-a prăbușit încet peste șemineu, cu privirea goală și un zâmbet lat și dulce pe chipul visător.

— Ah! am spus.

•

Cântatul cocoșilor de afară și zgomotul oalelor de dedesubt m-au trezit imediat după răsăritul soarelui, a doua zi dimineața. Bărbatul de lângă mine s-a scuturat, trezindu-se deodată, apoi s-a oprit ca și cum mișcarea bruscă l-ar fi lovit în moalele capului.

M-am ridicat într-un cot să-l examinez. Nu era rău deloc, mi-am spus critic în sinea mea. Pleoapele îi erau strâns închise, ferindu-i ochii de razele de soare, iar părul îi stătea zbârlit în toate direcțiile precum țepii unui arici, însă pielea îi era palidă și curată, iar mâinile care strângeau plapuma nu tremurau.

Am ridicat o pleoapă, analizându-i ochiul și am spus jucăuș:

— E cineva acasă?

Ochiul geamăn al celui pe care-l examinam s-a deschis, adăugând o căutătură amenințătoare primului. Mi-am retras mâna și i-am zâmbit fermecător.

— Bună dimineața.

— Asta e o chestiune foarte subiectivă, englezoaico, a comentat el și a închis din nou amândoi ochii.

— Ai idee măcar cât de mult cântărești? l-am întrebat ca fapt divers.

— Nu.

Bruschețea răspunsului mi-a sugerat nu doar că nu știa, ci că nici măcar nu îi păsa. Dar eu nu m-am dat bătută.

— Undeva în jur de nouăzeci și cinci de kilograme, aș spune. Cam cât cântărește un porc mistreț numai bun. Din păcate, nu am avut niciun hăitaș la dispoziție să te atârne cu capul în jos de o țeapă și să te care acasă, până la afumătoare.

Un ochi s-a deschis din nou, privindu-mă gânditor, apoi s-a îndreptat spre șemineul din celălalt capăt al camerei. Un colț al buzelor s-a ridicat într-un zâmbet involuntar.

— Cum ai reușit să mă cari în pat?

— Nu te-am cărat. Nu te-am putut mișca, deci te-am învelit pur și simplu cu o pătură și te-am lăsat acolo. Te-ai trezit la un moment dat și te-ai târât în pat pe picioarele tale cândva, în toiul nopții.

Jamie a părut surprins și a deschis din nou celălalt ochi.

— Serios?

Am încuviințat din cap și am încercat să îi netezesc părul ciufulit în toate direcțiile deasupra urechii stângi.

— O, da. Erai foarte hotărât.

— Hotărât?

S-a încruntat, pe gânduri, după care s-a întins, aruncându-și brațele deasupra capului. Apoi a tresărit speriat.

— Nu se poate! N-aveam cum!

— Ba ai avut cum. De două ori.

A mijit ochii în jos spre piept, parcă încercând să găsească o confirmare a acestei afirmații improbabile, apoi și-a ridicat din nou privirea spre mine.

— Adevărat? În cazul ăsta, nu e drept; eu nu-mi amintesc nimic.

A șovăit un moment, privindu-mă timid.

— Deci a fost bine? Sper că nu am făcut vreo prostie.

M-am întins lângă el și mi-am sprijinit capul în curba umărului său.

— Nu, nu aș putea spune că ai făcut vreo prostie. În schimb nici nu prea aveai chef de vorbă.

— Mulțumește-i lui Dumnezeu pentru micile bucurii, a spus el și un râs înfundat i-a zguduit pieptul.

— Mm. Uitaseși să mai vorbești. Nu știai decât „te iubesc” și ai spus-o de foarte multe ori.

Râsul s-a auzit din nou, de data asta mai tare.

— Ah, da? Păi, cred că se putea și mai rău.

A tras aer în piept, apoi s-a oprit. Și-a întors capul și a mirosit suspicios smocul roșcovan de păr de sub brațul ridicat.

— Iisuse! a exclamat el, încercând să mă împingă într-o parte. Eu în locul tău nu mi-aș pune capul aproape de subsuoara mea. Miros ca un porc mort de-o săptămână.

— Și pe urmă murat în brandy, am completat, ghemuindu-mă mai aproape. Cum Dumnezeu ai reușit să ajungi atât de... ă, împuțit de beat?

— Ospitalitatea lui Jared.

S-a așezat pe perne cu un oftat adânc, cu brațul petrecut pe după umărul meu.

— M-a dus să îmi arate depozitele lui de la docuri. Și crama unde ține vinurile vechi și rare și brandy-ul portughez și romul

jamaican, mi-a povestit el strâmbându-se ușor pe măsură ce își amintea. Vinul nu a fost chiar rău, pentru că doar îl guști și după ce te saturi să îl plimbi prin gură, îl scuipi. Dar nu ne-a lăsat inima să irosim brandy-ul în felul ăsta. Oricum, Jared susține că nu poți aprecia brandy-ul cu adevărat dacă nu îl lași să îți alunece pe gât în jos.

— Și voi cât ați apreciat? am întrebat, curioasă.

— Am pierdut socoteala pe la jumătatea celei de-a doua sticle.

Chiar în acel moment a început să bată clopotul unei biserici, pentru slujbă. Jamie a sărit drept în capul oaselor, cu ochii țintă la geamul luminat de razele strălucitoare ale soarelui.

— Iisuse, englezoaico! Cât e ora?

— Cam șase, cred, am răspuns, nedumerită. De ce?

S-a relaxat ușor, deși a rămas ridicat în capul oaselor.

— Ah, e bine atunci. Mi-era teamă că băteau clopotele pentru Angelus. Pierdusem noțiunea timpului.

— Te cred. Dar contează?

Într-o explozie de energie, a aruncat deoparte plapuma și s-a ridicat. O clipă s-a legănat, dar și-a păstrat echilibrul, deși s-a apucat cu mâinile de cap, pentru a se asigura că e încă atașat de restul trupului.

— Da, a spus el, rămânând o secundă fără respirație. Avem o întâlnire în dimineața asta pe docuri, la depozitele lui Jared. Amândoi.

— Adevărat?

M-am dat jos din pat la rândul meu și am bâjbâit după oala de noapte de sub pat.

— Dacă vrea să termine treaba, nu cred că își dorește să aibă martori.

Capul lui Jamie s-a ițit prin gura cămășii, cu sprâncenele ridicate.

— Ce treabă să termine?

— Păi, majoritatea rudelor tale par să vrea să te ucidă; de ce nu și Jared? A reușit deja să te otrăvească, după câte se pare.

— Foarte hazliu, englezoaico, mi-a răspuns el fără umor. Ai ceva decent cu care să te îmbraci?

În timpul călătoriilor noastre purtasem o rochie din serj gri foarte rezistent, achiziționată prin amabilitatea binefăcătorului Abației Sainte Anne, însă mai aveam și rochia cu care scăpasem

din Scoția, un dar de la Lady Annabelle MacRannoch. Dintr-o catifea de un verde precum frunza, mă făcea să par destul de palidă, însă era suficient de elegantă.

— Cred că am o rochie, dacă nu are prea multe pete de apă sărată pe ea.

Am îngenuncheat lângă micul cufăr de călătorie, despăturind catifeaua verde. Îngenunchind lângă mine, Jamie a ridicat repede capacul cutiei cu medicamente, studiind șirurile de flacoane, cutiuțe și ierburi învelite în pânză.

— Ai ceva aici pentru o durere de cap foarte afurisită, englezoaico?

Am privit înăuntru peste umărul lui, apoi am întins brațul și am atins un flacon.

— Voronicul ar putea ajuta, deși nu e cel mai bun. Și niște ceai de salcie cu semințe de fenicul merge destul de bine, dar durează ceva timp până fierbe. Uite ce... îți prepar o rețetă pentru ficat cirotic? Imediat îți trece mahmureala.

Și-a coborât spre mine ochii albaștri, suspicioși.

— Sună groaznic!

— Chiar este, am răspuns veselă. Dar o să te simți mai bine după ce vomiți.

— Aha.

S-a ridicat și a împins oala de noapte spre mine cu piciorul.

— Vomitatul dimineața e treaba ta, englezoaico, a spus el. Hai la treabă și pe urmă îmbracă-te. Eu o să suport durerea.

•

Jared Munroe Fraser era un bărbat scund, uscățiv, cu ochii negri, care semăna uluitor de bine cu vărul său de departe, Murtagh, bărbatul din clanul Fraser care ne însoțise până la Le Havre. Când l-am văzut pentru prima dată pe Jared stând maiestuos în ușile deschise ale depozitului său, astfel încât șirurile de hamali cărând lăzi erau obligate să îl ocolească, asemănarea era atât de puternică încât am clipit de câteva ori și m-am frecat la ochi. Murtagh, din câte știam eu, era încă la han, unde îngrijea un cal olog.

Jared avea aceleași lațe întunecate și aceiași ochi pătrunzători, aceeași siluetă atletică, precum a unei maimuțe. Dar aici se oprea asemănarea, căci pe măsură ce ne-am apropiat, Jamie făcându-mi galant loc prin mulțime cu coatele și umerii, am început să văd deosebirile dintre cei doi bărbați.

Chipul lui Jared era alungit, mai degrabă decât colțuros, cu un nas cârn și vesel care pur și simplu anula aerul maiestuos conferit de la distanță de ținuta excelent croită și de alura țanțoșă. Un comerciant de succes și nu un hoț de vite, știa de asemenea să zâmbească – nu ca Murtagh, a cărui expresie naturală era una acră și încruntată – și un zâmbet larg de bun venit i-a luminat chipul în vreme ce noi ne croiam drum spre el, împingând în stânga și în dreapta pe rampă.

— Draga mea! a exclamat el, apucându-mă de braț și smucindu-mă fără prea multă ceremonie din calea a doi docheri ce rostogoleau un butoi gigantic prin ușa masivă. Ce încântare să te cunosc în cele din urmă!

Butoiul s-a lovit cu zgomot de scândurile din rampă și auzeam clipocitul conținutului rostogolindu-se când a trecut pe lângă mine.

— Poți face asta cu romul, a precizat Jared, urmărind cu privirea înaintarea greoaie a butoiului imens printre obstacolele depozitului. Dar nu același lucru îl poți face cu vinul. Întotdeauna eu îl duc pe sus, la fel și pe cel îmbuteliat. De fapt, tocmai mă pregăteam să plec să văd un nou transport de Belle Rouge. Poate doriți să mă însoțiți?

I-am aruncat o privire lui Jamie, care a încuviințat din cap și am pornit îndată pe urmele lui Jared, pășind cu grijă prin mulțimea de butoaie mai mici și mai mari, cărucțe și roabe, și printre bărbați și băieți de toate înfățișările cărând cupoane de stofă, cutii cu grâne și tot soiul de alimente, rulouri de cupru bătut cu ciocanul, saci cu făină și tot soiul de produse ce puteau fi transportate cu vaporul.

Le Havre era un centru important de transport naval și docurile erau inima orașului. Un debarcader lung și solid construit se întindea pe aproape patru sute de metri în jurul marginii portului, din care ieșeau docuri mai mici, de-a lungul cărora erau ancorate corăbii cu trei catarge și brigantine, bărci de pescuit cu fundul plat și mici galere; o gamă întreagă de nave care aprovizionau Franța.

Jamie mă ținea strâns de braț, pentru a mă trage mai bine din calea cărucioarelor, a butoaielor rostogolindu-se înainte și înapoi și a comercianților neatenți și a marinarilor care nu păreau înclinați să se uite pe unde merg, ci mai degrabă să se lase în voia sorții pentru a-și croi drum prin învălmășeala de pe docuri.

În vreme ce înaintam de-a lungul cheiurilor, Jared striga amabil în urechea mea din cealaltă parte, arătându-mi în trecere lucruri care mă puteau interesa și îmi povestea istoria și patronajul diverselor vase, într-o manieră dezlânată, cu o voce sacadată. *Arianna,* spre care ne îndreptam, era de fapt unul dintre vasele din proprietatea lui Jared. Vasele, am înțeles, puteau aparține unui singur proprietar, cel mai adesea unei companii de comercianți care le dețineau colectiv sau, ocazional, unui căpitan care contracta vasul, echipajul și serviciile pentru un voiaj. Văzând numărul de vase deținute de o companie comparativ cu relativ puținele vase aflate în proprietate personală, am început să îmi formez o părere respectuoasă despre afacerile lui Jared.

Arianna se afla în mijlocul unui rând de vase ancorate, în apropierea unui depozit larg cu numele FRASER pictat pe el în litere văruite în alb și aplecate într-o parte. Văzând numele, am simțit o vagă euforie destul de stranie, un sentiment subit de alianță și familie, odată ce am realizat că împărțeam același nume și cu el, o legătură subînțeleasă cu cei care îl purtau.

Arianna era un vas cu trei catarge, cu o lungime de aproximativ optsprezece metri și un fund lat. Într-o parte a vasului tronau două tunuri îndreptate spre doc; pentru cazurile în care ar fi fost atacați pe mare, am bănuit. Pe punte mișunau o mulțime de bărbați, probabil fiecare cu treaba lui, deși arăta ca un mușuroi de furnici sub asediu.

Toate pânzele erau strânse și legate, însă fluxul clătina ușor vasul, legănând bompresul spre noi. Era decorat cu o figură cu o înfățișare destul de încruntată; cu formidabilul ei piept dezgolit și buclele încâlcite, acoperită în întregime cu sare, femeia părea că nu agreează prea mult aerul marin.

— O frumusețe, nu-i așa? a întrebat Jared, făcând un gest amplu cu brațul.

Am bănuit că se referea la vas și nu la statuetă.

— Foarte frumos, a încuviințat Jamie politicos.

I-am surprins privirea pironită pe linia apei, lângă vas, unde valurile mici și cenușii-întunecat se loveau de carenă. Expresia chipului său trăda faptul că spera să nu fie obligat să urce la bord. Un războinic neînfricat, strălucitor, îndrăzneț și viteaz în luptă, Jamie Fraser nu se împăca deloc cu viața pe mare.

Nefiind nici pe departe unul dintre scoțienii aceia încercați de ape, exploratori care vânau balenele de la Tarwathie sau care înconjurau Pământul în căutare de bogății, Jamie suferea de rău de mare atât de acut, încât călătoria noastră peste Canal în decembrie aproape că îl omorâse, slăbit cum era de efectele torturii și ale închisorii. Și deși orgia bahică de ieri cu Jared nu intra în aceeași categorie, era greu de crezut că îl făcuse ceva mai rezistent pe mare. Vedeam amintirile întunecate traversându-i chipul în vreme ce îl asculta pe vărul său preaslăvind robustețea și viteza *Ariannei* și m-am apropiat suficient încât să îi pot șopti:

— Nici măcar acum, când e ancorată?

— Nu știu, englezoaico, a răspuns el, aruncând spre vas o privire în care se amestecau armonios dezgustul și resemnarea. Dar cred că vom afla curând.

Jared era deja la jumătatea pasarelei, salutându-l pe căpitan cu strigăte vesele de bun găsit.

— Dacă încep să mă înverzesc, te poți preface că leșini sau ceva de genul ăsta? Aș face o impresie jalnică dacă aș vomita pe pantofii lui Jared.

L-am bătut ușor cu palma peste braț, liniștindu-l.

— Nu-ți face griji. Am încredere în tine.

— Nu depinde de mine, a spus el cu o ultimă privire de rămas-bun spre pământul ferm, ci de stomacul meu.

Vasul rămânea însă confortabil de stabil sub tălpile noastre și atât Jamie, cât și stomacul lui s-au achitat remarcabil de sarcină, ajutați poate și de coniacul cu care ne-a servit căpitanul.

— Bună marfă! a comentat Jamie, trecându-și o clipă paharul pe sub nas și închizând ochii, încântat de parfumul aromat și bogat. Portughez, nu-i așa?

Jared a râs încântat și i-a dat un ghiont căpitanului.

— Vezi, Portis? Ți-am spus eu că are fler? Nu l-a mai gustat decât o dată înainte.

Mi-am mușcat obrazul, evitând privirea lui Jamie. Căpitanul, un tip solid, cu înfățișare zburlită, părea plictisit, dar a făcut o grimasă politicoasă în direcția lui Jamie, dezvelindu-și trei dinți din aur. Un bărbat căruia îi plăcea să își țină averea la purtător.

— Ung, a spus el. Ăsta-i flăcăul care o să-ți țină santinelele uscate, eh?

Jared a părut deodată rușinat, obrajii colorându-se ușor pe sub pielea tăbăcită. Am băgat de seamă cu fascinație că una din urechi îi era găurită pentru un cercel și m-am întrebat ce soi de activități duseseră la actualul său succes comercial.

— Da, păi, a spus el, trădându-și pentru întâia dată ușorul accent scoțian, asta rămâne de văzut. Dar cred…

A aruncat o privire prin port spre activitatea de pe doc, apoi spre paharul căpitanului, golit din trei înghițituri în timp ce noi, ceilalți, abia sorbeam.

— Ă… știi ce, Portis, pot folosi puțin cabina dumitale? Aș dori să stau nițel de vorbă cu nepotul meu și soția lui… și văd că magazia de la pupa pare să aibă probleme cu plasele de cargo, după cum se aude.

Observația măiestrit adăugată a fost suficientă pentru a-l face pe căpitanul Portis să țâșnească din cabină precum un mistreț înfuriat, glasul răgușit ridicat într-o tiradă spaniolo-franceză pe care spre norocul meu nu am înțeles-o. Jared a făcut ușor câțiva pași spre ușă și a închis-o cu fermitate în urma siluetei mătăhăloase a căpitanului, diminuând substanțial nivelul sunetelor. S-a întors spre măsuța căpitanului și ne-a umplut încă o dată ceremonios paharele înainte de a vorbi. Apoi și-a mutat privirea de la Jamie la mine și a zâmbit din nou, cu o dezaprobare de sine șarmantă.

— E puțin mai din scurt decât aș fi vrut să vorbesc despre acest subiect, a început el, dar văd că bunul meu căpitan m-a cam dat de gol. Adevărul este că…

A ridicat paharul astfel încât mișcările valurilor din port au făcut să tremure brandy-ul, aruncând petice sclipitoare de lumină fremătândă de pe feroneria din alamă a cabinei.

— … am nevoie de un om.

A închinat paharul în onoarea lui James, apoi l-a dus la buze și l-a dat pe gât.

— Un om de încredere, a subliniat el, coborându-și paharul. Vezi dumneata, draga mea, a continuat el făcând o plecăciune spre mine, am acum ocazia de a face o investiție excepțională într-o nouă podgorie în regiunea Moselle. Dar pentru evaluarea ei nu mă pot încrede într-un subordonat; aș avea nevoie să văd facilitățile cu ochii mei și să avizez lucrările de dezvoltare. O asemenea întreprindere ar cere câteva luni.

A privit gânditor în pahar, învârtind ușor lichidul brun și parfumat astfel încât aroma lui a umplut cabina înghesuită. Eu abia băusem câteva înghițituri din propriul meu pahar, dar începusem să mă simt ușor amețită, mai degrabă din cauza agitației decât din cauza băuturii.

— E o ocazie prea bună pentru a fi ratată, a spus Jared. Și mai e și ocazia de a face câteva contracte bune cu podgoriile de-a lungul Ronului; produsele de acolo sunt excelente, dar relativ rare în Paris. Dumnezeule, s-ar vinde printre nobili precum zăpada vara!

Ochii lui vicleni și negri au sclipit o clipă, cuprinși de vise de agoniseală, apoi au strălucit veseli când a privit spre mine.

— Însă…, a spus el.

— Însă, am terminat eu în locul lui, nu îți poți lăsa afacerile aici fără o mână sigură care să le țină în frâu.

— Pe cât de frumoasă și fermecătoare, pe atât de inteligentă! Te felicit, vere.

A înclinat un cap bine îngrijit spre Jamie, o sprânceană ridicată în semn de încuviințare veselă.

— Mărturisesc că nu prea știam cum să procedez, a spus el, așezând paharul pe măsuță cu aerul unui om care pune deoparte frivolitatea socială pentru a se ocupa de treburi serioase. Dar când mi-ai scris de la Sainte Anne spunându-mi că intenționezi să vizitezi Parisul…

A șovăit o clipă, apoi i-a zâmbit lui Jamie, fluturând stângace din mâini.

— Știind că tu, flăcăule, a spus el înclinând capul spre Jamie, ai talent la afaceri, am fost înclinat din toată inima să consider sosirea ta drept un răspuns la rugăciunile mele. Cu toate acestea, m-am gândit că poate ar trebui să ne întâlnim mai întâi să ne reapropiem înainte de a mă încumeta să îți fac o propunere categorică.

Vrei să spui că te-ai gândit că ar fi mai bine să vezi cât de prezentabilă eram eu, am comentat cinic în sinea mea, însă i-am zâmbit. Am prins privirea lui Jamie și una din sprâncenele lui a tresărit. Era evident săptămâna propunerilor. Pentru un proscris lipsit de avere și o presupusă spioană englezoaică, serviciile noastre păreau a fi la mare căutare.

Propunerea lui Jared era mai mult decât generoasă; drept răsplată pentru următoarele șase luni în care Jamie îi va

conduce afacerile pe teritoriul Franței, Jared nu doar se oferea să îi plătească un salariu, dar ne punea la dispoziție casa lui din Paris, cu personal cu tot.

— Nu este nicio problemă, niciuna, a intervenit el când Jamie a încercat să protesteze la auzul acestui detaliu.

Și-a apăsat vârful nasului cu un deget, zâmbindu-mi fermecător.

— O femeie drăguță găzduind dineuri este un bun de mare preț pentru un comerciant de vinuri, vere. Nici nu ai idee cât vin poți vinde dacă le dai ocazia clienților să îl deguste mai întâi. Nu, a spus el clătinând hotărât din cap, va fi un mare serviciu pentru mine dacă soția ta nu va fi deranjată să întrețină viața socială.

Gândul de a găzdui dineuri pentru societatea pariziană era destul de înspăimântător. Jamie s-a uitat spre mine, ridicând din sprâncene interogativ, dar eu, înghițind cu greu, am zâmbit, încuviințând din cap. Era o ofertă bună; dacă el se simțea suficient de competent să se ocupe de o afacere importantă, eu puteam măcar să comand cina și să îmi pun la punct franceza pentru a purta conversații ușoare.

— Nu e niciun deranj, am murmurat, însă Jared îmi luase înclinarea frunții drept învoială și a continuat, privindu-l pe Jamie cu ochii lui negri, plini de însuflețire.

— Și pe urmă, m-am gândit că poate vei avea nevoie de un stabiliment de vreun fel, pentru celelalte interese care te duc la Paris.

Jamie a zâmbit evaziv, la care Jared a râs scurt și a ridicat paharul de brandy. Fiecare primiserăm de asemenea câte un pahar cu apă pentru curățarea gurii între sorbituri și Jared a tras unul aproape de el cu cealaltă mână.

— Așadar, să toastăm! a exclamat el. Pentru asocierea noastră, vărule… și pentru Maiestatea Sa!

A ridicat paharul de brandy drept salut, apoi l-a trecut ostentativ peste paharul cu apă și l-a dus la buze.

Am urmărit cu surprindere gestul lui neobișnuit, dar după toate aparențele, acesta avea o oarecare semnificație pentru Jamie, căci i-a zâmbit lui Jared, și-a ridicat propriul pahar și l-a trecut peste apă.

— Pentru Maiestatea Sa! a repetat el.

Apoi, văzându-mă cum îl priveam nedumerită, a zâmbit și a explicat:

— Pentru Maiestatea Sa de peste apă, englezoaico!

— Poftim? am întrebat, apoi mi-am dat seama ce voia să spună. Ah!

Regele de peste apă, adică regele James. Ceea ce explica oarecum nevoia bruscă a tuturor de a ne vedea pe mine și pe Jamie stabiliți la Paris, situație care altfel ar fi părut o coincidență cusută cu ață albă.

Dacă și Jared era iacobit, atunci corespondența lui cu abatele Alexander era foarte probabil mai mult decât întâmplătoare; era posibil ca scrisoarea lui Jamie anunțând sosirea noastră să fi ajuns împreună cu o scrisoare din partea lui Alexander, explicându-i misiunea din partea regelui James. Și dacă prezența noastră la Paris se potrivea cu planurile personale ale lui Jared, cu atât mai bine. Cu un respect neașteptat față de rețeaua iacobită, mi-am ridicat propriul pahar și am băut în sănătatea Maiestății Sale peste apă și pentru noul nostru parteneriat cu Jared.

Pe urmă Jared și James au început o discuție despre afacere și nu după mult timp stăteau aplecați deasupra unor coli de hârtie scrise cu cerneală, evident declarații de încărcare și de transport de mărfuri pe navă. Micuța cabină duhnea a tutun, aburi de brandy și marinari nespălați și începeam din nou să mă simt ușor amețită. Înțelegând că nu va fi nevoie de mine o vreme, m-am ridicat pe tăcute și am ieșit pe punte.

Cu băgare de seamă am evitat altercația care încă era în toi în jurul trapei magaziei de la pupa și mi-am croit drum printre rotocoalele de funie și obiecte pe care le-am luat drept cavile, și m-am îndreptat împiedicându-mă peste maldăre de pânză de catarg spre un loc liniștit de la proră. De acolo, vedeam întreaga panoramă a portului.

M-am așezat pe un cufăr de lângă balustradă, savurând briza sărată și aromele de gudron și de pește ale portului și ale vaselor pescărești. Era încă răcoare, dar cu mantia strâns înfășurată în jurul meu îmi era destul de cald. Vasul se legăna ușor, ridicându-se odată cu mareea; vedeam smocurile de alge de pe pilonii docurilor ridicându-se și învârtindu-se, ascunzând peticele întunecate și sclipitoare de valve de midii care creșteau printre ele. Gândul la midii mi-a amintit de midiile fierte cu unt

pe care le servisem la cină cu o seară înainte și dintr-odată mi s-a făcut foame. Contrastele absurde ale sarcinii mă țineau întotdeauna conștientă de digestia mea; dacă nu vomam, eram lihnită de foame. Gândul la mâncare m-a făcut să-mi imaginez meniuri, care m-au dus mai departe la ideea dineurilor pe care le menționase Jared. Petreceri, nu? Părea o cale neobișnuită de a începe misiunea de salvare a Scoției, dar la urma urmelor, nici nu îmi venea în minte o idee mai strălucită.

Cel puțin dacă îl aveam pe Charles Stuart în fața mea, la masă, în timpul unui dineu, puteam să stau cu ochii pe el, mi-am spus în minte, zâmbind în sinea mea la glumă. Dacă dădea vreun semn că ar putea sări pe un vas care să îl ducă în Scoția, îi puteam strecura ceva în supă. Poate că nu era chiar atât de distractiv, la o adică. Gândul mi-a amintit de Geillis Duncan și mi-a pierit zâmbetul. Soția perceptorului din Cranesmuir își ucisese soțul strecurându-i pudră de cianură în mâncare în timpul unui banchet. Acuzată de vrăjitorie la scurt timp după aceea, fusese arestată în timp ce eu eram cu ea, și fuseserăm duse la judecată împreună; judecată de care mă salvase Jamie. Amintirile celor câteva zile petrecute în groapa întunecată și rece a hoților din Cranesmuir erau încă foarte proaspete în mintea mea și vântul care sufla mi s-a părut deodată foarte rece.

Tremuram și nu doar din cauza frigului. Nu mă puteam gândi la Geillis Duncan fără să simt un fior rece pe șira spinării. Nu mă îngrozise doar ce făcuse, dar și ce fusese ea. O iacobită; una a cărei susținere a cauzei Stuarzilor fusese destul de strâns împletit cu nebunia. Mai rău decât atât, era și ea ce eram și eu – o călătoare prin cercul de pietre.

Nu știam dacă venise în trecut la fel ca mine printr-o pură întâmplare sau călătoria ei fusese deliberată. Și nici nu știam cu siguranță de unde venise. Dar ultima imagine pe care o aveam cu ea, urlând sfidător la judecătorii care o condamnaseră la rug, era a unei femei frumoase și înalte, cu brațele întinse spre cer, dintre care unul purta cicatricea rotundă și trădătoare a unui vaccin. Am întins instinctiv mâna spre peticul micuț de piele întărită de pe braț, pe sub faldurile reconfortante ale mantiei și m-am cutremurat simțindu-l.

Gândul mi-a fost distras de la aceste amintirii nefericite de o zguduire crescândă pe dana de acostare de lângă a noastră. O

mulțime de oameni se strânseseră lângă pasarela unui vas și toată lumea striga și se îmbulzea. Nu era o luptă; am privit într-acolo, punându-mi mâna streașină la ochi, dar nu am văzut să se împartă lovituri. În schimb, cineva încerca să-și croiască drum prin mulțimea fremătândă spre ușile unui depozit mare din capătul de sus al cheiurilor. Mulțimea însă rezista încăpățânată tuturor acestor eforturi, strângându-se imediat laolaltă precum valurile după fiecare încercare de a o despica.

Jamie a apărut deodată în spatele meu, urmat îndeaproape de Jared, care a mijit ochii spre scena de dedesubt. Absorbită de strigăte, nu îi auzisem urcând din cabină.

— Ce s-a întâmplat?

M-am ridicat și m-am sprijinit de Jamie, încercând să mă țin pe picioare sub mișcarea tot mai accentuată a vasului. Atât de aproape de el, îi simțeam parfumul pielii; se spălase la han și mirosea a curat, deși încins de soare și ușor prăfuit. Din câte observasem în ultima vreme, simțul acut al mirosului era un alt efect al sarcinii; îi puteam distinge mirosul chiar și prin miriada de arome grele ale portului, la fel cum poți auzi o voce șoptindu-ți în ureche în mijlocul unei mulțimi gălăgioase.

— Nu știu. O problemă cu celălalt vas, din câte se pare.

A coborât brațul și m-a apucat de cot pentru a mă sprijini. Jared s-a întors și a lătrat un ordin într-o franceză guturală spre unul din marinarii din apropiere. Bărbatul s-a conformat imediat, a sărit peste balustradă și a alunecat de-a lungul uneia din sfori până pe chei, coada gudronată legănându-se spre apă. L-am urmărit de pe punte cum s-a alăturat mulțimii, a împuns un alt marinar în coaste și a primit un răspuns, acompaniat de gesturi elocvente.

Jared a încruntat sprâncenele în vreme ce omul cu coadă s-a urcat pe pasarela aglomerată. Marinarul i-a spus ceva în aceeași franceză guturală, prea iute pentru înțelesul meu. După o conversație de câteva cuvinte, Jared s-a întors deodată și a venit lângă mine, brațele suple strângând balustrada.

— Spune că e o boală la bordul *Patagoniei.*

— Ce soi de boală?

Nu îmi trecuse prin minte să aduc cu noi cufărul cu medicamente, așadar nu puteam face prea multe în acest caz, însă eram curioasă. Jared avea un aer îngrijorat și nefericit.

— Le e teamă că ar putea fi vărsat, dar încă nu știu. Au fost chemați inspectorul portului și proprietarul cheilor.

— Ai vrea să arunc o privire? m-am oferit. V-aș putea măcar spune dacă e o boală contagioasă.

Sprâncenele subțiri ale lui Jared au dispărut sub bretonul moale și întunecat de pe fruntea sa. Jamie părea ușor stânjenit.

— Soția mea e o vindecătoare bine cunoscută, vărule, a explicat el, apoi s-a întors și, clătinând din cap, mi-a zis: Nu, englezoaico. Nu ai fi în siguranță.

Vedeam clar pasarela *Patagoniei*; în acel moment mulțimea adunată s-a dat deodată în spate înghiontindu-se și călcându-se în picioare. Doi marinari au coborât de pe punte ducând o pânză de catarg legată pe post de targă. Pânza albă marinărească atârna sub greutatea bărbatului pe care îl cărau și niște brațe goale cu pielea arsă de soare se legănau din hamacul improvizat. Marinarii purtau fâșii de pânză legate în jurul nasurilor și a gurilor și înaintau cu fețele întoarse de la targă, manevrându-și povara peste scândurile roase. Perechea a trecut prin dreptul mulțimii fascinate și a dispărut într-un depozit din apropiere.

Luând iute o hotărâre, m-am întors și am pornit spre pasarela de la pupa *Ariannei.*

— Nu-ți face griji, i-am strigat peste umăr lui Jamie, dacă e vărsat, nu mă pot molipsi.

Unul dintre marinari, auzindu-mă, s-a oprit și a căscat gura, însă eu am trecut pe lângă el zâmbindu-i.

Mulțimea se liniștise acum, nu se mai agita înainte și înapoi și nu a fost foarte dificil să îmi fac loc printre grupurile de marinari șușotind, mulți dintre ei încruntându-se ori privindu-mă nedumeriți în vreme ce mă strecuram pe lângă ei. Depozitul era nefolosit; nu se zăreau butoaie ori lăzi în încăperea largă, umbroasă, care răsuna a gol, însă aromele de cherestea rindeluită, carne afumată și pește încă mai pluteau în aer, ușor de reperat în amestecul de mirosuri.

Bolnavul fusese aruncat în grabă pe un maldăr de paie abandonate în apropierea ușii. Brancardierii au gonit pe lângă mine când intram, bucuroși să scape cât mai repede de acolo.

M-am apropiat cu băgare de seamă, oprindu-mă la câțiva pași de bolnav. Avea obrajii încinși de febră, pielea îi era de un vișiniu nesănătos, plină de cruste și pustule albe. Gemea și își

întorcea capul neliniștit dintr-o parte în cealaltă, buzele crăpate mișcându-se, căutând parcă apă.

— Aduceți-mi niște apă, i-am spus unuia dintre marinarii care stătea în picioare în apropiere.

Bărbatul, un individ scund și musculos, cu o barbă gudronată în țepi decorativi, se holba la mine fără să schițeze un gest, ca și cum s-ar fi găsit deodată față în față cu un pește vorbitor. Întorcându-mă iritată cu spatele la el, m-am lăsat în genunchi lângă bolnav și i-am desfăcut cămașa murdară. Mirosea îngrozitor; probabil nu fusese niciodată foarte curat, însă fusese lăsat să zacă în propria sa murdărie, tovarășii lui fiind prea înspăimântați ca să îl atingă. Brațele îi erau relativ curate, însă pustulele îi acopereau pieptul și stomacul, iar pielea îi era fierbinte la atingere.

Jamie intrase, însoțit de Jared, în timp ce eu îl examinam pe bolnav. Împreună cu ei mai era un bărbat mărunt, cu un trup ca o pară, înveșmântat în vestonul brodat cu fir de aur al persoanelor oficiale și alți doi bărbați, unul nobil sau burghez bogat după înfățișare, celălalt un individ înalt și suplu, în mod evident om al mării după culoarea obrajilor. Probabil căpitanul vasului atins de variolă, dacă asta era boala de care suferea bărbatul întins pe jos.

Și toate semnele duceau spre această concluzie. Văzusem variolă de multe ori înainte, în regiunile necivilizate ale lumii în care unchiul Lamb, un eminent arheolog, mă purtase în timpul primilor mei ani de viață. Acest individ nu urina sânge, așa cum se întâmpla uneori când boala ataca rinichii, însă altfel avea toate simptomele clasice.

— Mă tem că este vărsat, am spus.

Căpitanul *Patagoniei* a scos deodată un muget de teamă și a pășit spre mine, cu chipul contorsionat, ridicându-și brațul gata parcă să mă lovească.

— Nu! a strigat el. Femeie proastă! *Salope*! *Femme sans cervelle*! Vrei să mă ruinezi?

Ultimele cuvinte i-au ieșit cu greu, căci mâna lui Jamie s-a strâns în jurul gâtului său.

Cu cealaltă mână l-a apucat puternic de partea din față a vestonului, ridicându-l pe vârfuri.

— Aș prefera să te adresezi soției mele cu respect, *monsieur,* a spus Jamie, cu un ton destul de blând.

Căpitanul, cu chipul tot mai purpuriu, a reușit să încuviințeze cu o smucitură scurtă din cap și Jamie i-a dat drumul. A făcut un pas în spate, răsuflând șuierat și s-a retras în spatele tovarășului său, căutând parcă adăpost, în vreme ce își freca gâtul cu degetele.

Funcționarul scund și îndesat era aplecat precaut peste bolnav, ținând în acest timp la nas un *pomme d'ambre* mare, din argint, legat cu un lanț. Afară, nivelul zgomotului a scăzut deodată când mulțimea s-a retras din fața ușilor depozitului pentru a lăsa să intre o altă targă improvizată din pânză de catarg.

Bărbatul din fața noastră s-a ridicat deodată în capul oaselor, speriindu-l atât de tare pe micul funcționar, încât aproape a căzut pe spate. Bărbatul a aruncat priviri speriate în jurul depozitului, apoi a dat ochii peste cap și a căzut la loc pe grămada de paie de parcă ar fi fost lovit cu o halebardă. Nu fusese, însă rezultatul era același.

— E mort, am spus, inutil.

Oficialul, recăpătându-și demnitatea împreună cu sfera parfumată, a făcut din nou un pas în față, cercetând îndeaproape trupul, apoi s-a ridicat și a anunțat:

— Variolă. Doamna are dreptate. Îmi pare rău, *monsieur le comte,* însă dumneata cunoști legea la fel de bine ca toată lumea.

Bărbatul căruia i se adresase a scos un oftat enervat. Mi-a aruncat o privire, încruntându-se, apoi și-a smucit capul spre oficial.

— Sunt sigur că poate fi aranjat, monsieur Pamplemousse. Putem discuta, rogu-te, între patru ochi…

A arătat cu brațul spre cabina părăsită a supraveghetorului aflată la o oarecare distanță, o structură mică și dărăpănată din interiorul clădirii mai mari. Un nobil atât după înfățișare cât și după titlu, *monsieur le comte* era tipul acela de bărbat elegant și suplu, cu sprâncene groase și buze subțiri, întreaga sa atitudine sugera că era obișnuit să i se facă voia.

Însă micuțul oficial se dădea în spate, cu palmele ridicate dinaintea lui, parcă vrând să se protejeze.

— *Non, monsieur le comte,* a spus el. *Je le regrette, mais c'est impossible*… Nu se poate. Prea mulți oameni au aflat deja. Vestea trebuie să fi făcut înconjurul docurilor deja.

A aruncat o privire neajutorată spre Jamie și Jared, apoi a fluturat mâna ușor spre ușa depozitului, unde capetele întunecate ale spectatorilor se profilau în lumina de afară, soarele după-amiezii târzii conturându-le cu nimburi aurii.

— Nu, a rostit el din nou, chipul durduliu crispându-se cu determinare. Vă rog să mă scuzați, *monsieur*… și *madame,* a adăugat el într-un târziu, parcă observându-mă acum pentru prima oară. Trebuie să plec să demarez procedurile de distrugere a vasului.

Căpitanul a scos un nou muget înecat la auzul acestor vorbe și l-a prins de mânecă, însă bărbatul scund s-a tras într-o parte și a ieșit în mare grabă din clădire.

Atmosfera care a urmat plecării sale era încordată, *monsieur le comte* și căpitanul străpungându-mă cu privirile, Jamie încruntându-se amenințător spre ei, și bărbatul mort holbându-se orbește în sus spre tavanul aflat la doisprezece metri deasupra.

Contele a făcut un pas spre mine, cu ochii scăpărând:

— Ai măcar idee ce ai făcut? a mârâit spre mine. Te avertizez, *madame,* dumneata vei plăti pentru ziua asta de lucru!

Jamie s-a întors iute în direcția contelui, însă Jared a fost și mai rapid, prinzându-l pe Jamie de mânecă, împingându-mă pe mine blând înspre ușă și murmurând ceva ininteligibil spre căpitanul cuprins de spaimă, care abia a clătinat din cap prostește drept răspuns.

— Bietul prost! a exclamat Jared afară, dând din cap. Pfuu!

Cheiul era înghețat, un vânt rece și cenușiu legănând vasele la ancoră, însă Jared și-a șters fața și gâtul cu o batistă mare, grosolană din pânză roșie, marinărească, trasă din buzunarul vestonului.

— Hai, flăcăule, să găsim o tavernă. Simt nevoia să beau ceva.

Adăpostiți în siguranță în camera de sus a uneia dintre tavernele de pe chei, cu o carafă de vin pe masă, Jared s-a prăbușit într-un scaun, făcându-și vânt cu mâna și răsuflând zgomotos.

— Dumnezeule, ce noroc!

Și-a turnat un pahar întreg de vin, l-a dat pe gât, apoi și-a mai turnat unul. Văzându-mă că mă uit la el, a zâmbit cu gura până la urechi și a împins carafa spre mine.

— E și vinul ăsta de mai multe feluri, domniță, mi-a explicat el. Ai vinul de băut și pe urmă ai vinul cu care speli praful de la drum. Îl dai repede pe gât, înainte să ai timp să îl guști, și își face treaba.

Urmându-și propriul sfat, a golit paharul și a întins din nou mâna după carafă. Începeam să înțeleg mai bine ce se întâmplase cu Jamie cu o zi înainte.

— Noroc sau ghinion? l-am întrebat, precaută, pe Jared.

Aș fi zis că răspunsul va fi „ghinion”, dar aerul de veselie jovială al micului comerciant părea prea pronunțat pentru a se datora vinului, care semăna dubios de bine cu acidul de baterie. Mi-am așezat paharul pe masă, nădăjduind că smalțul îmi era încă intact pe măsele.

— Ghinion pentru Saint Germain, noroc pentru mine, a răspuns el succint.

S-a ridicat de pe scaun și a privit pe fereastră.

— Noroc, a spus el, așezându-se din nou cu un aer satisfăcut. Vor coborî vinul și îl vor băga în depozite până la apusul soarelui. În siguranță.

Jamie s-a lăsat pe spătarul scaunul său, privindu-și atent vărul cu o sprânceană ridicată și cu un zâmbet pe buze.

— Să înțelegem că vasul domnului conte Saint Germain căra de asemenea spirtoase, vere?

Un zâmbet de la o ureche la cealaltă s-a ivit drept răspuns, dezvăluind doi dinți din aur în maxilarul inferior, dându-i lui Jared o înfățișare și mai piraterească.

— Cel mai bun vin vechi din Pinhão, a răspuns el fericit. L-a costat o avere. Jumătate din vinurile vechi din podgoriile de la Noval, de care nu mai pupă un an de acum înainte.

— Și presupun că cealaltă jumătate a vinului de la Noval este descărcată în depozitul dumitale?

Am început să îi înțeleg veselia.

— Chiar așa, domnița mea, bine ghicit! a chicotit Jared, aproape îmbrățișându-se singur la acest gând. Știi cu cât se vinde ăsta la Paris? a întrebat el legănându-se în față și lovindu-și paharul de masă. O cantitate limitată și eu dețin monopolul? Dumnezeule, mi-am făcut profitul pe anul ăsta!

M-am ridicat și m-am îndreptat spre fereastră. *Arianna* se mișca lin la ancoră, deja vizibil mai înaltă în apă, pe măsură ce plasele cu încărcături ieșeau legănându-se din estacadă pe

puntea pupei, pentru a fi descărcate cu grijă, sticlă cu sticlă în cărucioare spre a fi transportate în depozit.

— Nu vreau să stric bucuria generală, am spus cu sfială, însă ai spus că vinul dumitale provine din același loc ca și transportul lui Saint Germain?

— Da, așa am spus.

Jared s-a ridicat și a venit lângă mine, mijind privirea în jos spre procesiunea de hamali de dedesubt.

— În Noval se face cel mai bun vin din întreaga Spanie și Portugalie; mi-ar fi convenit să cumpăr întreaga încărcătură, însă nu aveam capital. Și ce e cu asta?

— Păi, dacă vasele vin din același port, există riscul ca unii dintre marinarii dumitale să aibă și ei variolă, am continuat.

Gândul acesta a scurs roșeața datorată vinului din obrajii slabi lui Jared și a întins brațul pentru a mai lua o dușcă.

— Dumnezeule, ce gând! a exclamat el, trăgând aer în piept în vreme ce punea paharul pe masă. Dar cred că suntem în siguranță, a continuat el, îmbărbătându-se. Vinul e deja pe jumătate descărcat. Cred că cel mai bine ar fi să vorbesc cu căpitanul, pentru orice eventualitate, a zis el încruntându-se. Îi voi cere să plătească oamenii de îndată ce termină de descărcat, iar dacă cineva pare bolnav, să fie plătit și să plece imediat.

S-a întors hotărât și s-a repezit spre ușă, oprindu-se în prag o clipă și strigând peste umăr înainte de a dispărea în jos pe scări, bubuind precum o mică turmă de elefanți:

— Comandați ceva de mâncare!

M-am întors spre Jamie care se uita amuzat în paharul său de vin, neatins.

— Nu ar trebui să facă asta! am exclamat. Dacă are vărsat la bord, ar putea-o răspândi în tot orașul, trimițându-și oamenii bolnavi acasă.

Jamie a încuviințat încet din cap.

— În acest caz, să sperăm că nu are vărsat la bord, a remarcat el încet.

M-am întors șovăind spre ușă.

— Dar… nu ar trebui să facem ceva? Măcar m-aș putea duce să examinez oamenii. Și să le spun ce să facă cu trupurile bărbaților de pe celălalt vas.

— Englezoaico!

Vocea adâncă își păstrase tonul blând, însă acum puteam ghici în ea o notă de avertisment imposibil de ignorat.

— Ce e?

Când m-am întors, l-am văzut aplecându-se în față, studiindu-mă sever peste buza paharului. M-a privit gânditor preț de un minut înainte de a deschide gura.

— Ești de părere că sarcina la care ne-am angajat e importantă, englezoaico?

Mâna mi-a căzut de pe mânerul ușii.

— Să îi împiedicăm pe Stuarzi să stârnească o răscoală în Scoția? Da, sigur că e importantă. De ce întrebi?

A înclinat fruntea, precum un profesor răbdător în fața unui elev mai încet.

— Păi, dacă așa crezi, atunci o să vii aici, o să te așezi la masă și o să bei vin cu mine până se întoarce Jared. Și dacă nu o să faci asta…

A făcut o pauză și a respirat lung, suflându-și șuvița de păr roșcovan de pe frunte.

— Dacă nu o să faci asta, o să cobori pe chei și o să le spui ce trebuie unor marinari și negustori care cred că femeile care se apropie de vasele pescărești aduc nenorocire și care deja împrăștie bârfa că i-ai blestemat vasul lui Saint Germain. Dacă ai noroc, le va fi prea frică de tine ca să te mai violeze înainte să îți taie beregata și să te arunce în apă, și pe mine după tine. Dacă Saint Germain nu te strânge de gât cu mâna lui înainte. Ai văzut ce privire avea?

M-am întors brusc la masă și m-am așezat. Genunchii îmi tremurau.

— Am văzut cu ochii mei, am spus. Dar ar putea… nu ar îndrăzni…

Jamie a ridicat sprâncenele și a împins un pahar de vin spre mine.

— Ar putea și ar face-o dacă ar crede că așa ar putea mușamaliza întreaga poveste. Pentru Dumnezeu, englezoaico, l-ai costat pe om aproape întregul profit pe un an! Nu pare genul care să privească o astfel de pierdere filosofic. Dacă nu i-ai fi spus tu clar și răspicat, în prezența martorilor, căpitanului portului că e vărsat, câțiva bani de mită ar fi rezolvat problema. Dar la cum s-au petrecut lucrurile, de ce crezi că ne-a adus Jared aici atât de repede? Pentru calitatea vinului?

Îmi simțeam buzele amorțite de parcă băusem realmente jumătate din carafa de vitriol.

— Vrei să spui că… suntem în pericol?

Jamie s-a lăsat pe spate, încuviințând din cap.

— În sfârșit ai înțeles, a răspuns el cu blândețe. Probabil că Jared nu a dorit să te alarmeze. Cred că s-a dus să aranjeze vreun soi de pază pentru noi, pe lângă o vizită la echipajul său. Cred că e destul de în siguranță – toată lumea îl cunoaște, iar marinarii și hamalii lui sunt chiar afară.

Mi-am plimbat palmele peste pielea de găină care mi se ridicase pe brațe. În șemineu ardea un foc vesel și în cameră era fum și cald, însă mie îmi era frig.

— De unde știi atât de bine ce ar putea face contele Saint Germain?

Nu aveam nicio îndoială în privința spuselor lui Jamie – îmi aminteam prea bine privirea neagră și răuvoitoare pe care mi-o aruncase contele în depozit –, însă mă întrebam cât de bine îl cunoștea Jamie.

A sorbit o înghițitură de vin, s-a strâmbat și a pus paharul pe masă.

— În primul rând, e destul de vestit pentru cruzimea sa… și alte lucruri. Am auzit câte ceva despre el când am locuit înainte la Paris, deși atunci am fost destul de norocos să nu dau nas în nas cu el. În al doilea rând, Jared și-a petrecut ieri ceva timp punându-mă în gardă în privința lui; el este principalul rival în afaceri al lui Jared la Paris.

Mi-am odihnit coatele pe masa roasă, sprijinindu-mi bărbia în căușul palmelor.

— Am cam făcut-o de oaie, nu-i așa? am spus cu tristețe. Ai început cariera de negustor cu stângul.

Jamie a zâmbit, apoi s-a ridicat și a venit în spatele meu, aplecându-se să mă strângă în brațe. Eram încă puțin zdruncinată de aceste revelații neașteptate, însă era mult mai bine când îi simțeam aproape trupul masiv și puternic. M-a sărutat ușor în vârful capului.

— Nu te îngrijora, englezoaico, a spus el. Eu îmi port singur de grijă. Și pot avea grijă și de tine… dacă o să îmi dai voie.

În vocea lui se ghicea un zâmbet, dar și o întrebare și am încuviințat ușor, lăsându-mi capul pe spate și sprijinindu-l de pieptul său.

— Te las, am spus. Cetățenii din Le Havre vor fi nevoiți să se descurce singuri cu vărsatul.

•

A trecut aproape un ceas până când s-a întors Jared, cu urechile roșii de frig, dar cu beregata încă întreagă și după toate aparențele viu și nevătămat. Eram fericită să îl văd.

— Este totul în regulă, a anunțat el, cu chipul radiind. Nimic altceva decât scorbut și obișnuita diaree și frigurile de la bord. Dar nu vărsat.

A aruncat o privire în jurul camerei, frecându-și mâinile.

— Unde e prânzul?

Obrajii îi erau îmbujorați de la vânt și avea o înfățișare veselă și capabilă. După toate aparențele, conflictele cu rivalii de afaceri care își rezolvau disputele aranjând asasinate făceau parte din sarcinile zilnice ale unui negustor. Și de ce nu? mi-am spus cinic în sinea mea. Era scoțian, la urma urmelor.

Ca pentru a-mi întări părerea, Jared a comandat mâncarea, a cerut și un vin excelent care să o completeze, trimițând pur și simplu pe cineva să îl aducă din depozitul lui, iar după masă s-a așezat la o discuție tihnită cu Jamie despre metode și căi de a face afaceri cu negustorii francezi.

— Sunt niște bandiți, a spus el. Fiecare îți rânjește în față, dar e gata să te înjunghie în clipa în care te-ai întors cu spatele. Niște hoți împuțiți. Să n-ai încredere în ei nici cât negru sub unghie. Jumătate din bani înainte, iar jumătate la livrare și niciodată să nu lași un nobil să plătească pe credit.

În ciuda asigurărilor lui Jared că a lăsat doi oameni jos de pază, eram încă ușor speriată și după masă m-am așezat lângă fereastră, de unde puteam vedea cine vine și cine pleacă de-a lungul cheiurilor. Nu că paza mea avea să ne fie de mare folos, m-am gândit; fiecare bărbat de pe docuri arăta în ochii mei ca un asasin.

Norii se strângeau deasupra portului; avea să ningă din nou în seara asta. Velele strânse se zbăteau cu sălbăticie în vântul care se întețea, smulgându-se violent de vergi cu un bubuit care aproape că acoperea strigătele hamalilor. Portul a strălucit o clipă în lumina de un verde pal a soarelui la apus, împins parcă în mare de norii grei.

Pe măsură ce cădea întunericul, zarva de pe chei s-a domolit, hamalii cu cărucioarele lor făcându-se nevăzuți pe străzile

orașului și marinarii dispărând prin ușile luminate ale cârciumilor precum cea în care mă aflam eu. Cu toate acestea, cheiurile erau departe de a rămâne pustii; în special un mic grup mai întârzia încă, adunat în apropierea *Patagoniei,* vasul bântuit de nenorocire. Bărbați într-un soi de uniformă alcătuiau un cordon la piciorul pasarelei, fără îndoială pentru a împiedica pe oricine să urce la bord sau să descarce marfa. Jared ne explicase că membrilor sănătoși ai echipajului li se va permite să coboare pe uscat, însă nu și să ia lucruri de pe vas, în afară de hainele de pe ei.

— E mai bine decât la olandezi, a decis el scărpinându-și obrazul pe care începuseră să se ivească peri aspri de păr negru. Dacă un vas acostează dintr-un port cunoscut ca purtând vreo boală, blestemații de olandezi îi pun pe marinari să înoate despuiați până la mal.

— Și de unde iau haine când ajung pe uscat? am întrebat, curioasă.

— Nu știu, a spus Jared absent, dar având în vedere că găsesc un bordel la câțiva metri după ce pășesc pe uscat, nu cred că au mare nevoie de haine... Rogu-te să mă ierți, draga mea, a adăugat el, amintindu-și deodată că se adresează unei doamne.

Mascându-și confuzia momentană în spatele unei dispoziții vesele, s-a ridicat și a venit lângă mine să arunce o privire afară.

— Ah! a exclamat el. Se pregătesc să dea foc vasului. Ținând cont de încărcătură, ar fi cel mai bine să o scoată mai întâi în larg.

Parâme fuseseră atașate de vasul sortit pieirii și câteva bărci mici, manevrate de vâslași stăteau pregătite, așteptând un semnal. Acesta era dat de căpitanul portului, a cărui coadă aurie era abia vizibilă în sclipirea luminii tot mai slabe a înserării. Striga, fluturându-și ambele brațe înainte și înapoi deasupra capului ca un semafor.

Strigătul lui a fost preluat de căpitanii vaselor cu vâsle și ai galerelor și parâmele au fost încet ridicate din apă în vreme ce ei trăgeau, apa prelingându-se din spiralele de cânepă cu un pleoscăit audibil în tăcerea coborâtă deodată peste docuri. Nu se auzeau decât strigătele vâslașilor, în vreme ce trupul uriaș al vasului condamnat a scârțâit, a tremurat și s-a întors împotriva vântului, catargele gemând când a pornit pe ultimul și cel mai scurt voiaj al său.

Au lăsat vasul în mijlocul apelor din port, la distanță sigură de celelalte. Punțile îi fuseseră unse cu petrol și în vreme ce parâmele erau aruncate peste bord și galerele trase departe, silueta mică și rotofeie a căpitanului a răsărit de pe băncuța bărcii care îl adusese în larg. S-a aplecat în față, apropiindu-și capul de una din siluetele așezate, apoi s-a ridicat brusc, cu flacăra unei torțe aprinse într-o mână.

Vâslașul din spatele lui s-a ferit când căpitanul și-a luat avânt și a aruncat torța. O bâtă grosolană, înfășurată cu cârpe îmbibate în petrol s-a rostogolit în aer, flacăra strângându-se într-o pâlpâială albăstruie, și a căzut nevăzută în spatele catargului. Căpitanul portului nu a așteptat să vadă efectele acțiunii sale; s-a așezat îndată la loc pe băncuță, gesticulând nebunește spre barcagiu, care s-a repezit la vâsle, și mica ambarcațiune a țâșnit, tăind apele întunecate.

Vreme îndelungată nu s-a întâmplat nimic, însă mulțimea de pe docuri rămăsese nemișcată, murmurând încet. Vedeam reflexia palidă a chipului lui Jamie plutind deasupra propriei mele imagini în oglinda întunecată a ferestrei. Geamul era rece și se aburea imediat din cauza respirației noastre; l-am șters cu poala mantiei mele.

— Gata, a spus Jamie în șoaptă.

Flacăra a răsărit pe neașteptate din spatele catargului, o linie subțire, strălucind albastru. Apoi o scânteie și flăcări s-au repezit în toate părțile, vâlvătăi roșii, incandescente urcând spre cer. Un salt tăcut și limbile focului au dansat de-a lungul balustradelor unse cu petrol, iar o velă strânsă a scos scântei și a izbucnit în flăcări. În mai puțin de un minut catargul principal s-a desfăcut, stâlpii arzând ca o perdea de foc căzând din cer. Apoi flăcările s-au întins prea iute ca să le mai pot urmări și deodată întregul vas a părut înghițit de flăcări.

— Acum, a spus Jared deodată. Veniți jos. Toată lumea va fi cu ochii pe vas într-o clipă, așa că acum e cel mai bine să dispărem. Nimeni nu ne va observa.

Avea dreptate; în timp ce ne strecuram afară pe ușa tavernei cu băgare de seamă, doi bărbați și-au făcut apariția de o parte și de alta a lui Jared – propriii lui marinari, înarmați cu pistoale și crampoane marinărești –, însă nimeni altcineva nu a observat apariția noastră. Toată lumea era cu privirea ațintită spre port, unde structura *Patagoniei* era acum vizibilă ca un schelet

întunecat într-un trup cuprins de flăcări. S-au auzit câteva pocnituri, atât de aproape una de cealaltă încât sunau ca focul unei arme automate, urmate de o explozie teribilă care a izbucnit din inima navei într-o fântână de scântei și lemne arzând.

— Să mergem.

Jamie mă ținea ferm de braț și nu am făcut niciun gest de împotrivire.

Urmându-l pe Jared, sub protecția marinarilor săi, ne-am furișat departe de chei, de parcă noi am fi început focul.

7. Audiență regală

Casa lui Jared din Paris se afla pe Rue Tremoulins. Era un cartier bogat, cu case cu fațade din piatră și trei, patru sau cinci etaje, înghesuite una în alta. Din loc în loc, câte o casă mare se înălța singură în propriul său parc, însă aproape în cazul fiecăreia, un hoț suficient de atletic putea sări de pe un acoperiș pe celălalt fără nicio problemă.

— Mhm… a fost singura remarcă a lui Murtagh, văzând casa lui Jared. Eu o să mă duc să-mi caut un loc de dormit.

— Dacă te simți neliniștit să ai un acoperiș decent deasupra capului, poți dormi în grajduri, a sugerat Jamie, rânjind spre nașul său mărunțel și acru. O să-ți trimitem valetul să-ți aducă terciul de ovăz pe o tavă de argint.

Înăuntru, casa era mobilată elegant și confortabil, deși mai târziu am realizat că era spartană în comparație cu majoritatea caselor nobililor și ale burghezilor bogați. Am bănuit că aceasta se datora faptului că locuința nu avea o stăpână care să se ocupe de ea; Jared nu fusese niciodată căsătorit și nici nu dădea semne că ar simți lipsa unei soții.

— Păi, are o amantă, firește, îmi explicase Jamie când eu speculasem în legătură cu viața privată a vărului său.

— Ah, firește, am murmurat.

— Dar ea e căsătorită. Jared mi-a spus odată că un om de afaceri nu trebuie să se încurce niciodată cu femei necăsătorite; zicea că cer prea multe în termeni de bani și timp. Și, dacă te căsătorești cu ele, îți cheltuiesc banii și sfârșești pe drumuri.

— Ce părere bună are Jared despre soții! am constatat. Și ce părere are că tu te-ai însurat, în ciuda sfaturilor lui prețioase?

Jamie a început să râdă.

— Păi, pentru început, eu nici măcar nu am bani, deci mai rău de atât nu pot ajunge. El crede că tu ești foarte drăguță; însă m-a sfătuit să îți cumpăr o rochie nouă.

Am desfăcut fusta din catifea de un verde precum coaja mărului, destul de ponosită de atâta purtat.

— Aici sunt de acord cu el, am încuviințat. Altfel, după o vreme mă voi plimba înfășurată într-un cearșaf; asta și așa mă strânge la mijloc.

— Te mai strânge și prin alte părți, a spus el rânjind și măsurându-mă cu privirea. Ți-a revenit pofta de mâncare, așa-i, englezoaico?

— Bădăranule! i-am răspuns cu răceală. Știi foarte bine că Annabelle MacRannoch e mică și subțire precum coada unei furculițe, pe când eu nu.

— Nu ești, a răspuns el, sorbindu-mă din priviri. Mulțumesc lui Dumnezeu, a continuat bătându-mă ușor, cu familiaritate peste fund. Trebuie să mă întâlnesc în dimineața asta cu Jared la depozit, să trecem în revistă registrele și pe urmă mergem la câțiva clienți să mă prezinte. Te descurci singură?

— Da, sigur, am răspuns. Voi explora puțin casa și voi face cunoștință cu servitorii.

Servitorii îmi fuseseră prezentați laolaltă când ajunseserăm ieri după-amiaza, târziu, însă din moment ce luaserăm cina în camera noastră, nu văzuserăm pe nimeni cu excepția valetului care ne adusese mâncare și a slujnicei care venise dis-de-dimineață să tragă draperiile, să aducă lemnele, să facă focul și să ia oala de noapte. Mă perpeleam oarecum la gândul că mă trezisem peste noapte cu „servitori” în grijă, dar m-am mai liniștit la gândul că nu putea fi cu mult diferit de un spital unde trebuia să dai ordine infirmierilor și surorilor medicale începătoare și asta o mai făcusem înainte ca asistentă-șefă într-un spital de campanie francez în 1943.

După plecarea lui Jamie, m-am aranjat încet, atât cât puteam cu un pieptene și apă, singurele obiecte de toaletă disponibile. Dacă Jared vorbea serios când spunea că noi vom da petreceri aici, eram tot mai convinsă că o nouă rochie avea să fie abia începutul.

În buzunarul lateral al cufărului cu leacuri aveam scobitorile din lemn de salcie pentru curățat dinții și m-am pus pe treabă, gândindu-mă la norocul uluitor care ne adusese aici.

Practic alungați din Scoția, fuseserăm nevoiți să găsim un loc în care să ne clădim viitorul, fie în Europa, fie emigrând în America. Și știind ce știam acum despre aversiunea lui Jamie față de vapoare, nu eram deloc surprinsă că primul loc în care încercase fusese Franța.

Clanul Fraser avea legături strânse cu Franța; mulți dintre ei, precum abatele Alexander și Jared Fraser își clădiseră viețile aici, întorcându-se rareori în Scoția natală. Și de asemenea erau mulți iacobiți, din câte îmi spusese Jamie, aceia care îl urmaseră pe regele lor în exil și care acum se descurcau cum puteau în Franța sau în Italia, așteptând restaurația.

— Întotdeauna se vorbește despre asta, îmi spusese el. În case de cele mai multe ori, nu în taverne. De aceea nici nu se întâmplă nimic. Abia când discuțiile ajung în taverne vei ști că e ceva serios.

— Spune-mi, am zis urmărindu-l cum își peria praful de pe veston, toți scoțienii sunt născuți experți în politică sau doar tu?

A râs, dar pe urmă a redevenit serios și a deschis dulapul uriaș ca să își agațe vestonul. Arăta ponosit și destul de ridicol, atârnând de unul singur în dulapul enorm, cu miros de cedru.

— Păi, drept să îți spun, englezoaico, habar n-am. Cum m-am născut între clanul MacKenzie și clanul Fraser, nu prea aveam încotro. Și nu poți să îți petreci un an în societatea franceză și doi ani în armată fără să înveți să asculți la ce se vorbește, să distingi sensul vorbelor și să înțelegi diferența dintre cele două. Având în vedere timpurile astea, însă, nu sunt doar eu; de la vlădică până la opincă în Scoția nu e nimeni care să poată sta deoparte în vremurile care vor veni.

„Vremurile care vor veni.” Ce vremuri vor veni? m-am întrebat în sinea mea. Ceea ce va veni, dacă eforturile noastre aici vor fi în zadar, va fi o rebeliune armată, o încercare de a restaura monarhia Stuarzilor, condusă de fiul regelui exilat, prințul Charles Edward (Casimir Maria Sylvester) Stuart.

— Prințul Charlie cel Frumos, am șoptit ca pentru mine, privindu-mi reflexia în oglinda mare de perete.

Era aici, acum, în același oraș, poate la o aruncătură de băț. Cum va fi? Mă puteam gândi la el doar în termenii portretului

său istoric obișnuit, care înfățișa un tânăr chipeș, ușor efeminat, în jur de șaisprezece ani, cu buze trandafirii și păr pudrat, după moda timpurilor. Sau tablourile inspirate din imaginație, înfățișând o versiune mai robustă a aceluiași personaj, agitând un paloș în timp ce cobora dintr-o barcă pe țărmul Scoției.

O Scoție pe care o va ruina și o va devasta în ambiția de a o redobândi pentru tatăl său și pentru el însuși. Sortit eșecului, va atrage suficient sprijin încât va scinda țara și îi va conduce pe adepții săi într-un război civil spre un sfârșit sângeros pe câmpiile de la Culloden. Apoi se va refugia din nou în siguranță în Franța, însă dușmanii săi se vor răzbuna pe cei pe care îi va lăsa în urmă. Tocmai de aceea venisem aici, pentru a preveni un asemenea dezastru. Părea incredibil că ne gândeam la viitor în liniștea și luxul casei lui Jared. Cum poți împiedica o rebeliune? Păi, dacă răscoalele erau puse la cale în taverne, puteau fi oare împiedicate la dineuri? Am scuturat din umeri spre imaginea mea în oglindă, am suflat un cârlionț din ochi și am coborât să mă bag pe sub pielea bucătăresei.

Personalul casei, înclinat la început să mă privească cu o suspiciune înspăimântată, curând a realizat că nu aveam nicio intenție de a-mi băga nasul în treburile lui și s-a relaxat într-o dispoziție de amabilitate precaută. La început crezusem, în amețeala oboselii, că erau cel puțin o duzină de servitori aliniați în holul de la intrare pentru a ne ura bun venit. De fapt, erau șaisprezece, cu tot cu rândaș, grăjdar și un băiat bun la toate, pe care nu îl băgasem de seamă în învălmășeala generală. Eram încă impresionată de succesul în afaceri al lui Jared până mi-am dat seama cât de puțin erau plătiți servitorii: o nouă pereche de papuci și două livre pe an pentru valeți, ceva mai puțin pentru servitoare și ajutoarele de la bucătărie și o idee mai mult pentru personajele cu un rang atât de impresionant precum bucătăreasa, madame Vionnet și majordomul Magnus.

În vreme ce eu exploram mecanismele gospodăriei și băgăm la cap orice informație puteam prinde din bârfele servitoarelor din salon, Jamie era cu Jared în fiecare zi, vizitând clienții, întâlnind oameni, pregătindu-se pentru „a-l asista pe Înălțimea Sa”, făcându-și legături sociale care i se puteau dovedi utile unui prinț exilat. Printre invitații la cină putea găsi aliați… sau dușmani.

— Saint Germain? am spus, prinzând deodată un nume familiar în toiul sporovăielii Margueritei în vreme ce lustruia cu ceară podelele din lemn. Contele Saint Germain?

— *Oui, madame.*

Era o fată micuță și grasă, cu o față neobișnuit de turtită și niște ochi bulbucați care o făceau să arate precum un calcan, însă era prietenoasă și doritoare să-ți facă pe plac. Și-a țuguiat buzele exagerat, anunțând astfel împărtășirea unei bârfe cu adevărat scandaloase. Eu o priveam cât de încurajator puteam.

— Contele, *madame,* are o reputație foarte proastă, mi-a spus ea, parcă anticipând ceva teribil.

Din moment ce era valabil – din spusele Margueritei – efectiv pentru toată lumea care venea la cină, mi-am arcuit sprâncenele și am așteptat mai multe detalii.

— Și-a vândut sufletul diavolului, înțelegeți? mi-a dezvăluit ea, coborându-și vocea și aruncând priviri în jur ca și cum contele se putea piti în spatele șemineului. Celebrează Liturghia Neagră, în timpul căreia sângele și carnea copiilor inocenți sunt consumate printre cei mai perverși!

Ce specimen deosebit ți-ai ales drept dușman! mi-am spus în sinea mea.

— Ah, toată lumea știe, *madame,* m-a asigurat Marguerite. Dar nu contează, femeile oricum sunt înnebunite după el; oriunde se duce, toate se aruncă la picioarele lui. Dar la urma urmelor, contele e bogat.

În mod clar, această ultimă calitate era cel puțin suficientă pentru a echilibra, dacă nu a cântări mai greu decât faptul că bea sânge și că era canibal.

— Ce interesant! am spus. Dar credeam că *monsieur le comte* este un competitor al lui monsieur Jared; nu importă și el vinuri? În acest caz, de ce l-a invitat aici monsieur Jared?

Marguerite și-a ridicat privirea de pe podelele pe care le lustruia și a început să râdă.

— Păi, cum de ce, *madame*? Pentru ca monsieur Jared să poate servi la cină cel mai bun Beaune, să îi spună lui *monsieur le comte* că tocmai a achiziționat zece lăzi și la sfârșitul serii să îi ofere o sticlă să o ia cu dumnealui acasă!

— Înțeleg, am spus rânjind. Și monsieur Jared este la rândul lui invitat să cineze cu *monsieur le comte*?

Marguerite a încuviințat din cap, boneta albă înclinându-se peste sticla ei cu unsoare și cârpa de șters pe jos.

— O, da, *madame.* Însă nu la fel de des!

Din fericire, contele Saint Germain nu era invitat în această seară. Am cinat simplu în familie, astfel încât Jared să poată repeta cu Jamie câteva detalii rămase pentru a fi puse la punct înainte de plecarea sa. Dintre acestea, cea mai importantă era trezirea regelui la Versailles.

Fiind invitat să asiste la trezirea regelui era un semn de mare considerație, a explicat Jared în timpul cinei.

— Nu pentru tine, flăcăule, a spus el blând, îndreptând o furculiță spre Jamie. Pentru mine. Regele vrea să se asigure că mă întorc din Germania – sau cel puțin Duverney, ministrul de Finanțe dorește asta. Ultimul val de taxe i-a lovit aspru pe negustori și mulți dintre străini au plecat – cu repercusiunile neplăcute asupra Trezoreriei Regale pe care ți le poți imagina.

S-a strâmbat la gândul taxelor, încruntându-se la puiul de țipar din furculița sa.

— Intenționez să fiu plecat până lunea viitoare. Aștept doar vestea că Wilhelmina a ajuns în siguranță la Calais; pe urmă am plecat.

Jared a mai luat o gură de țipar și a înclinat capul spre Jamie, vorbind cu gura plină:

— Las afacerea pe mâini bune, flăcăule; în privința asta nu am nicio grijă. Dar s-ar putea să mai discutăm puțin înainte să îmi văd de alte treburi. Am aranjat cu lordul Mareșal să mergem împreună cu el în Montmartre de azi în două zile, să îi facem o vizită Înălțimii Sale, prințul Charles Edward.

Am simțit deodată o emoție puternică în capul pieptului și i-am aruncat o privire furișă lui Jamie. El a înclinat capul spre Jared de parcă ar fi auzit ceva cât se poate de firesc, însă privirea îi sclipea de anticipație când s-a uitat la mine. Așadar, acesta era începutul.

— Înălțimea Sa duce o viață foarte retrasă la Paris, spunea Jared în vreme ce fugărea ultimii țipari alunecoși, scăldați în unt, în jurul marginii farfuriei. Nu se cade să apară în societate înainte ca sau fără ca regele să îl primească în mod oficial. Așadar Înălțimea Sa iese rareori din casă și vede foarte puțină lume, cu excepția susținătorilor tatălui său care vin în vizită de curtoazie.

— Eu nu am auzit asta, am intervenit.

— Poftim?

Două perechi de ochi uluiți s-au întors în direcția mea și Jared și-a pus jos furculița, abandonând ultimul țipar în voia sorții.

Jamie a arcuit o sprânceană spre mine:

— Ce ai auzit, englezoaico, și de la cine?

— De la servitori, am spus, concentrându-mă acum pe propriii mei țipari.

Văzând încruntătura lui Jared, mi-a trecut pentru prima dată în minte că poate nu e un lucru tocmai potrivit ca stăpâna casei să stea la bârfă cu slujnicele. La naiba cu protocolul! mi-am spus în sinea mea, într-un impuls rebel. Nu aveam altă soluție.

— Slujnica spune că Înălțimea Sa prințul Charles îi face vizite prințesei Louise de La Tour de Rohan, am spus, culegând un țipar de pe furculiță și mestecându-l pe îndelete.

Erau delicioși, însă mi se părea ciudat să îi înghit întregi, ca și cum creatura ar mai fi fost încă vie. Am înghițit cu grijă. Până acum, totul în regulă.

— În absența soțului doamnei, am adăugat delicat.

Jamie avea un aer amuzat, Jared părea îngrozit.

— Prințesa de Rohan? a spus Jared. Marie-Louise-Henriette-Jeanne de La Tour d’Auvergne? Familia soțului ei este foarte apropiată regelui.

Și-a trecut degetele peste buze, lăsând în jurul gurii o urmă strălucitoare de unt.

— Asta ar putea fi foarte primejdios, a murmurat el, ca pentru sine. Mă întreb dacă micul zevzec… dar nu. Cu siguranță are mai multă minte decât atât. Trebuie să fie doar lipsă de experiență; nu a ieșit prea mult în societate și obiceiurile sunt diferite la Roma. Cu toate acestea…

S-a oprit din bombănit și s-a întors spre Jamie cu un aer hotărât.

— Aceasta va fi prima ta sarcină, flăcăule, în serviciul Maiestății Sale. Ai cam aceeași vârstă cu Înălțimea Sa, însă ai experiența și judecata timpului petrecut la Paris… și instruirea mea, îmi place să cred, a adăugat el zâmbindu-i scurt lui Jamie. Te poți apropia de Înălțimea Sa; netezește-i calea atât cât poți cu acei oameni care i-ar putea fi de folos; i-ai întâlnit deja pe majoritatea dintre ei. Și explică-i Înălțimii Sale cât de diplomatic

poți că galanteria în direcția greșită poate aduce mari neajunsuri cauzei tatălui său.

Jamie a încuviințat absent, în mod evident cu gândurile în altă parte.

— Cum a ajuns slujnica noastră să știe de vizitele Înălțimii Sale, englezoaico? a întrebat el. Ea nu iese din casă mai des de o dată pe săptămână, să se ducă la slujbă, nu-i așa?

Am clătinat din cap și am înghițit următoarea îmbucătură înainte să îi răspund:

— Din câte săpături am făcut până acum, slujnica de la bucătărie a auzit de la argat, care a auzit de la băiatul de la grajduri, care a auzit de la valetul vecinilor. Nu știu câți oameni sunt pe fir, dar casa Rohan este la trei case mai jos pe stradă. Îmi imaginez că și prințesa știe totul despre noi, am adăugat veselă. Sau cel puțin poate afla, dacă vorbește cu fata de la bucătărie.

— Doamnele nu bârfesc cu slujnicele lor, a răspuns Jared cu un ton rece.

Și-a îngustat ochii spre Jamie, mustrându-l mut să își țină soția mai în frâu. Vedeam colțurile buzelor lui Jamie tresărind, însă a sorbit din Montrachetul lui și a schimbat subiectul, vorbind despre ultima afacere a lui Jared, un transport de rom din Jamaica aflat pe drum.

Când Jared a sunat clopoțelul pentru ca masa să fie strânsă și coniacul servit, m-am retras. Jared avea obiceiul să savureze niște trabucuri lungi și închise la culoare împreună cu brandy-ul și aveam sentimentul limpede că țiparii pe care îi serviserăm, mestecați cu atenție sau nu, nu s-ar bucura foarte tare să fie afumați.

M-am așezat pe pat și am încercat, cu un oarecare succes, să nu mă gândesc la țipari. Am închis ochii și am încercat să mă gândesc la Jamaica… plaje albe și îmbietoare sub soarele tropical. Însă gândurile la Jamaica m-au dus cu gândul la *Wilhelmina,* iar gândul la vapoare m-a făcut să mă gândesc la mare, care m-a dus direct înapoi la imagini cu țipari uriași, învârtindu-se și zbătându-se pe sub valurile verzi și înalte. M-am bucurat de apariția lui Jamie care mi-a distras gândurile și m-am ridicat în timp ce intra în cameră.

— Pfuu!

S-a rezemat de ușa închisă, făcându-și vânt cu capătul liber al jaboului.

— Parcă sunt un cârnat afumat. Mi-e simpatic Jared, dar aș aprecia și mai mult dacă și-ar lua blestematele de trabucuri în Germania.

— Să nu te apropii de mine dacă miroși a țigări de foi, am spus. Țiparilor nu le place fumul.

— Și nu au nicio vină, a adăugat Jamie scoțându-și haina și descheindu-și nasturii cămășii. Cred că e un plan, știi? m-a întrebat el, făcând semn din cap spre ușă în timp ce își scotea cămașa. Ca și albinele.

— Albinele?

— Cum muți un stup de albine, a explicat el, deschizând fereastra și agățându-și cămașa afară de mânerul tocului. Iei o pipă plină cu cel mai puturos tutun pe care îl poți găsi, o vâri în stup și sufli fumul prin faguri. Albinele pică toate ca secerate și le poți duce unde vrei. La fel cred că face și Jared cu clienții lui; îi afumă până le ia mințile și pe urmă ei semnează comenzi pentru vin de trei ori mai mult decât au vrut înainte să își revină în simțiri.

Am început să chicotesc și Jamie a zâmbit cu gura până la urechi, ducându-și un deget la buze la sunetul pașilor ușori ai lui Jared auzindu-se de-a lungul coridorului, trecând pe lângă ușa noastră în drum spre propria cameră.

Odată trecut pericolul de a fi descoperiți, Jamie a venit și s-a întins lângă mine, îmbrăcat doar în kilt și ciorapi.

— Miros prea tare? a întrebat el. Pot dormi în camera de toaletă dacă te deranjează sau să scot capul pe fereastră să se aerisească.

I-am adulmecat părul, unde mirosul de tabac încă se simțea, captiv între buclele arămii. Flacăra lumânării arunca sclipiri de aur în părul lui, și mi-am plimbat degetele prin el, savurând moliciunea deasă și senzația tare, solidă a osului de dedesubt.

— Nu, nu e foarte rău. Așadar, nu ești îngrijorat că Jared va pleca atât de curând?

Jamie mi-a sărutat fruntea și s-a întins cu capul pe căpătâiul patului. Mi-a zâmbit, scuturând din cap.

— Nu. I-am cunoscut pe toți clienții importanți și pe toți căpitanii, cunosc toți șefii de depozite și oficialii, am listele cu prețuri și am memorat inventarele. Ce a mai rămas de aflat

despre afacere trebuie să deprind încercând; Jared nu mai are ce să mă învețe.

— Și prințul Charles?

A închis pe jumătate pleoapele și a scos un mormăit discret a resemnare.

— Ah, păi, pentru asta trebuie să am încredere în mila lui Dumnezeu, nu în Jared. Și îndrăznesc să cred că va fi mai ușor dacă Jared nu va fi aici să stea cu ochii pe mine.

M-am întins alături de el și el s-a întors spre mine, cuprinzându-mi mijlocul cu brațul astfel încât să stăm mai aproape.

— Ce ar trebui să facem? am întrebat. Ai vreo idee, Jamie?

Respirația lui era caldă pe obrazul meu, mirosind a brandy și mi-am ridicat capul să îl sărut. Buzele lui moi și late s-au deschis peste ale mele și a prelungit o clipă sărutul înainte de a-mi răspunde:

— O, am eu ideile mele, a spus el, retrăgându-se cu un oftat. Dumnezeu știe ce se va alege de ele, dar am idei.

— Spune-mi.

— Mhm.

S-a așezat mai confortabil, lăsându-se pe spate și cuprinzându-mă cu brațul, cu capul pe umărul lui.

— Păi, a început el, după cum văd eu situația, e o chestiune de bani, englezoaico.

— Bani? Aș fi crezut că e o chestiune de politică. Nu îl vor francezii reînscăunat pe James pentru că le-ar face necazuri englezilor? Din puținul pe care mi-l amintesc eu, Louis dorea – va dori, m-am corectat – ca Charles Stuart să îi distragă regelui George atenția de la ceea ce pune la cale Louis la Bruxelles.

— Așa cred că intenționează, a încuviințat el, însă restaurarea regilor costă bani. Și Louis nu are atâția bani încât cu o mână să îi dea pentru a lupta războaie în Bruxelles și cu cealaltă să finanțeze invazii în Anglia. Ai auzit ce a spus Jared despre Trezoreria Regală și taxe?

— Da, dar...

— Nu, nu Louis va face ca lucrurile să se întâmple, mi-a explicat el. Deși are și el un cuvânt de spus, desigur. Nu, sunt alte surse de bani pe care James și Charles le vor încerca de asemenea, și acestea sunt familiile de bancheri francezi, Vaticanul și Curtea spaniolă.

— James acoperă Vaticanul și Spania, iar Charles pe bancherii francezi, așa crezi? am întrebat, curioasă.

Jamie a încuviințat din cap, cu privirea ațintită asupra panourilor din lemn sculptat de pe tavan. Lemnul de nuc era de un brun-deschis și cald în lumina aurie a lumânării, rozetele mai întunecate și panglicile împletindu-se în fiecare colț.

— Da, așa cred. Unchiul Alex mi-a arătat corespondența de la Maiestatea Sa, regele James și aș spune că spaniolii sunt cea mai bună șansă a sa, judecând după acele scrisori. Papa e înclinat să îl ajute, după cum e de înțeles, pentru că ar fi un rege catolic; Papa Clement l-a susținut pe James de mulți ani și acum Clement fiind mort, Benedict continuă aceeași politică, însă nu la un nivel atât de înalt. Totuși, atât Philip al Spaniei, cât și Louis sunt verișorii lui James; James se bazează pe glasul sângelui Burbonilor.

Mi-a zâmbit fals, într-un colț al buzelor.

— Din câte am văzut eu până acum, sângele regal este al dracului de apos când vine vorba de bani, englezoaico.

Ridicând pe rând câte un picior, și-a scos ciorapii cu o singură mână și i-a azvârlit pe taburetul de lângă pat.

— James a făcut rost de niște bani de la spanioli acum vreo treizeci de ani, a remarcat el. O mică flotă de vase și ceva oameni. Asta a fost Răscoala din 1715. Însă a avut ghinion și forțele lui James au fost înfrânte la Sheriffsmuir, înainte ca James să fi ajuns măcar acolo. Așa încât aș spune că spaniolii s-ar putea să nu fie foarte amatori de a finanța o a doua încercare de restaurare a Stuarzilor; nu fără un indiciu clar că planul ar putea reuși.

— Așadar Charles a venit în Franța pentru a-i convinge pe Louis și pe bancheri, am presupus. Și conform cărților de istorie, va reuși. În situația actuală, ce ne rămâne nouă de făcut?

Jamie și-a retras brațul din jurul umerilor mei, întinzându-se și făcând salteaua să se ridice sub mine.

— Păi, mie îmi rămâne să vând vin bancherilor, englezoaico, a spus el, căscând. Și ție îți rămâne să stai la bârfe cu slujnicele. Și dacă suflăm destul de mult fum, poate o să amețim albinele.

Chiar înainte de a pleca, Jared l-a dus pe Jamie în căsuța din Montmartre unde Înălțimea Sa, prințul Charles Edward Louis Philip Casimir etc. Stuart își avea reședința, își petrecea timpul așteptând să vadă ce va face sau nu va face Louis pentru un văr

lefter, cu aspirații la tron. Eu îi condusesem până la ușă, amândoi îmbrăcați în hainele lor cele mai bune, și îmi petrecusem timpul în care fuseseră plecați imaginându-mi întâlnirea și întrebându-mă cum decursese.

— Cum a fost? l-am întrebat pe Jamie în clipa în care am reușit să rămân singură cu el când s-a întors. Cum arată regele?

Jamie s-a scărpinat în cap, concentrat.

— Păi, a spus el în cele din urmă, avea o durere de măsele.

— Poftim?

— Așa a zis el. Și părea în mari dureri. Avea un obraz schimonosit și falca îi era puțin umflată. N-aș putea să-mi dau seama dacă de obicei e așa scorțos sau doar acum avea dureri când vorbea, pentru că nu a spus foarte multe.

De fapt, după prezentările protocolare, bărbații mai în vârstă, Jared, Maestrul de ceremonii și un individ cu o înfățișare destul de ponosită căruia i se spunea „Balhaldy” se învârteau unul în jurul celuilalt și începuseră să discute politică scoțiană, lăsându-i pe Jamie și pe Înălțimea Sa mai mult sau mai puțin singuri.

— Am băut amândoi un pahar de vinars, a raportat ascultător, la insistențele mele. Și eu l-am întrebat cum găsește Parisul, iar el mi-a răspuns că i se pare extrem de obositor și limitat în privința oportunităților, căci nu putea vâna nicăieri. Așadar într-un final am discutat despre vânătoare. El preferă să vâneze cu ogari mai degrabă decât cu hăitași și i-am mărturisit că și eu prefer același stil. Apoi mi-a povestit câți fazani a împușcat în timpul unei vânători în Italia. Și mi-a relatat despre Italia până când a spus că aerul rece care intra pe fereastră îi făcea rău la măsea – nu e o casă foarte bine construită, ci doar o vilă mică. Apoi a mai băut niște vinars pentru măsea și eu i-am povestit despre vânătorile de cerbi din Highlands, iar el a spus că i-ar plăcea să încerce cândva și m-a întrebat dacă sunt bun arcaș. Am recunoscut că sunt și a zis că speră că va avea ocazia să mă invite să vânez cu el în Scoția. Și pe urmă Jared a spus că trebuie să treacă pe la depozit în drum spre casă, așa încât Înălțimea Sa mi-a oferit mâna și eu i-am pupat-o și am plecat.

— Hm, am făcut eu.

Deși rațiunea ne spune că în mod normal personajele faimoase – ori pe cale de a deveni faimoase – e de așteptat să fie la fel ca toată lumea în comportamentul lor de zi cu zi, am fost nevoită să admit că am găsit această descriere a prințului

Charlie dezamăgitoare într-o oarecare măsură. Cu toate acestea Jamie fusese invitat încă o dată. Cel mai important lucru, după cum a subliniat el, era să devină apropiat al Înălțimii Sale pentru a putea rămâne la curent cu planurile sale pe măsură ce ele evoluau. Mă întrebam dacă regele Franței o fi fost ceva mai impresionant în persoană.

•

Nu a trecut mult până să aflăm. O săptămână mai târziu, Jamie s-a trezit într-o dimineață întunecată și rece și s-a îmbrăcat pentru călătoria lungă până la Versailles pentru a lua parte la ceremonia de trezire a regelui. Louis se trezea cu sfințenie la ora șase în fiecare dimineață. Atunci, cei câțiva favoriți aleși pentru a participa la toaleta regelui erau adunați în anticameră, gata să se alăture procesiunii de nobili și servitori necesari pentru a-l asista pe monarhul la întâmpinarea noii zile.

Trezit la primele ore ale dimineții de către majordomul Magnus, Jamie s-a ridicat adormit din pat și s-a îmbrăcat, căscând și bombănind. La această oră, stomacul meu era liniștit și am savurat sentimentul delicios resimțit atunci când urmărești pe cineva făcând un lucru neplăcut, pe care tu nu trebuie să îl faci.

— Să ții minte tot ce vezi, i-am spus, cu vocea răgușită de somn, ca să îmi povestești în cel mai mic detaliu.

Cu un mormăit somnoros de încuviințare, s-a aplecat peste mine să mă sărute, apoi s-a strecurat afară, cu o lumânare în mână ca să se ocupe de înșeuarea calului său. Ultimul lucru pe care l-am auzit înainte de a mă adânci în brațele somnului a fost vocea lui Jamie la parter, deodată limpede și alertă în aerul răcoros al nopții, schimbând câteva vorbe la plecare cu valetul pe stradă, în fața casei.

Ținând cont de distanța până la Versailles și de posibilitatea – despre care Jared ne avertizase – de a fi invitat la prânz, nu am fost surprinsă că Jamie nu s-a întors înainte de amiază, însă n-am putut să nu fiu curioasă și să aștept cu o nerăbdare crescândă sosirea lui – în sfârșit! – aproape de ora ceaiului.

— Și cum a fost deșteptarea regelui? am întrebat, apropiindu-mă să îl ajut pe Jamie să-și scoată vestonul.

Purtând mănușile strâmte, din piele de porc care se impuneau la curte, nu se descurca cu butonii din argint cu monogramă pe catifeaua alunecoasă.

— Ah, așa e mult mai bine! a spus el dând relaxat din umerii lați când butonii s-au desfăcut.

Vestonul îi era mult prea strâmt la umeri; dându-i jos vestonul era ca și cum ai fi decojit un ou.

— A fost interesant, englezoaico, a răspuns el, sau cel puțin pentru prima oră.

Pe măsură de procesiunea de nobili intra în Dormitorul Regal, fiecare dintre ei purtând instrumentul ceremonial desemnat – prosop, lamă de ras, cupă cu bere, sigiliul regal –, domnii din încăpere au tras de la geamuri perdelele groase care țineau departe lumina răsăritului, au dat într-o parte draperiile măreţului pat regal și au dezvăluit chipul regelui Louis ochiului curios al soarelui care răsărea.

Ajutat să se ridice în capul oaselor pe marginea patului, regele rămăsese sprijinit, căscând și scărpinându-și obrazul cu barbă crescută peste noapte, în vreme ce ajutoarele sale i-au acoperit umerii cu o robă din mătase grea, cu broderii din argint și aur și au îngenuncheat pentru a scoate ciorapii din flanelă groasă cu care dormea regele, pentru a-i înlocui cu ciorapi lungi, din mătase fină și saboți moi, căptușiți cu blană de iepure.

Unul câte unul, nobilii curții s-au apropiat și au îngenuncheat la picioarele suveranului lor, pentru a-l saluta respectuos și a-l întreba cum petrecuse Maiestatea Sa noaptea?

— Aș zice că nu foarte bine, a întrerupt Jamie firul povestirii. Arăta ca și cum nu dormise mai mult de un ceas, două, și astea pline de coșmaruri.

În ciuda ochilor injectați și a fălcilor atârnânde, Maiestatea Sa înclinase capul ușor și grațios spre curtenii săi, apoi se ridicase în picioare și făcuse o plecăciune mai adâncă spre invitații de seamă aflați în capătul îndepărtat al camerei. Cu o fluturare anemică de mână a chemat un nobil în dormitor care l-a condus pe Maiestatea Sa spre scaunul care-l aștepta, unde s-a așezat cu pleoapele închise, bucurându-se de îngrijirile servitorilor săi, în vreme ce musafirii erau invitați în față unul câte unul de către ducele de Orléans, să îngenuncheze dinaintea regelui și să rostească un scurt omagiu. Petițiile oficiale urmau să fie prezentate puțin mai târziu, când Louis avea să fie suficient de treaz încât să le audă.

— Eu nu eram invitat acolo cu o petiție, ci ca un semn de favoare, a explicat Jamie, așadar am îngenuncheat doar și am

spus: „Bună dimineața, Maiestatea Voastră”, în timp ce ducele i-a explicat regelui cine sunt.

— Și regele ți-a spus ceva? am întrebat.

Jamie a început să rânjească, cu palmele împletite la ceafă, în timp ce se întindea.

— Ah, da. A deschis un ochi și m-a privit de parcă nu îi venea a crede.

Cu un ochi încă deschis, Louis îl măsurase pe vizitator cu un soi de interes apatic, apoi remarcase: „Cam mare, nu?”

— Eu am răspuns: „Așa este, Maiestatea Voastră”, a povestit Jamie. Apoi regele m-a întrebat: „Și poți dansa?” și eu am răspuns că pot. În cele din urmă a închis ochiul din nou și ducele mi-a făcut semn să mă retrag.

Odată introducerea încheiată, nobilii din dormitor, asistați ceremonios de nobilii însărcinați, începuseră apoi să facă toaleta regelui. În vreme ce se ocupau cu asta, diverși petiționari pășeau în față la semnalul ducelui de Orleans, pentru a murmura în urechea regelui în vreme ce acesta își întorcea capul pentru a fi bărbierit, ori își apleca gâtul pentru a i se ajusta peruca.

— Ah? Și ai avut onoarea să îi sufli nasul Maiestății Sale? am întrebat.

Jamie a zâmbit cu gura până la urechi, întinzându-și mâinile împreunate până i-au pocnit degetele.

— Nu, slavă Domnului! Am rezemat un dulap, încercând să par parte din mobilier, în timp ce mărunțeii de conți și duci îmi aruncau priviri furișe de parcă faptul că eram scoțian însemna că am o boală molipsitoare.

— Ei, măcar erai destul de înalt încât să vezi totul?

— Ah, da. Am văzut totul, chiar și când s-a ușurat în *chaise percée*-ul lui.

— Nu pot să cred! Chiar a făcut-o în fața tuturor? am întrebat fascinată.

Citisem despre asta, desigur, însă mi se părea greu de crezut.

— Ah, da, și toată lumea se comporta la fel ca atunci când s-a spălat pe față și a suflat nasul. Ducele de Neve a avut deosebita onoare, a adăugat el ironic, de a-l șterge pe Maiestatea Sa la fund. Nu am băgat de seamă ce au făcut cu prosopul; l-au scos din cameră și fără îndoială l-au poleit cu aur. Și a fost și o treabă anevoioasă, a adăugat el, aplecându-se și așezându-și mâinile

pe podea pentru a-și întinse mușchii picioarelor. I-a luat o veșnicie; Maiestatea Sa era bățos ca o bufniță.

— Bățos ca o bufniță? am întrebat, amuzată de expresie. Constipat vrei să spui?

— Da, era strâns la burtă. Și nici nu e de mirare, la ce mâncare au cei de la Curte, a adăugat el, critic, întinzându-se pe spate. Toată ziua mănâncă numai prostii, o grămadă de smântână și de unt. Ar trebui să mănânce terci de ovăz în fiecare dimineață; să vezi ce l-ar destupa. E foarte bun pentru mațe, știi?

Dacă scoțienii erau încăpățânați în legătură cu ceva – și, la drept vorbind, aveau tendința de a fi încăpățânați în multe privințe –, acela era marele beneficiu al mucilagiului de ovăz la micul dejun. Deși trăiseră vreme de secole pe un pământ sărac, ce nu dădea mare lucru în afară de ovăz, ei transformaseră, după cum le era obiceiul, necesitatea în virtute și insistau că le place terciul.

Jamie se trântise între timp pe podea și făcea exercițiile soldaților de la Forța Regală Aeriană pe care i le recomandasem pentru a-i întinde mușchii spatelui. Revenind la remarca sa de mai devreme, am întrebat:

— De ce ai spus că era „bățos ca o bufniță”? Am mai auzit expresia asta înainte, dar știam că înseamnă a fi beat, nu constipat. Vasăzică bufnițele sunt constipate?

Încheindu-și exercițiile, Jamie s-a întors repede și s-a întins pe podea, răsuflând din greu.

— Ah, da.

A respirat îndelung, apoi și-a ținut respirația. S-a ridicat în picioare, suflându-și părul din ochi.

— Sau nu neapărat, dar eu așa am auzit. Oamenii spun că bufnițele nu au fund, deci nu pot să evacueze ce mănâncă – precum șoareci, înțelegi? Așa încât oasele și firele de păr sunt strânse într-un ghem pe care bufnițele îl vomită, pentru că nu îl pot da afară pe fund.

— Adevărat?

— Ah, sigur că da, așa fac. Așa poți să găsești un copac cu bufnițe: te uiți la pământ după căcăreze. Fac mare mizerie bufnițele, a adăugat el, trăgându-și gulerul cămășii într-o parte, să lase aerul să intre.

— Dar au gaură în fund, m-a informat el. Odată am doborât una cu o praștie și m-am uitat.

— Un flăcău cu o minte curioasă, nu? am remarcat, râzând.

— Păi, cum să nu, englezoaico? a răspuns el rânjind. Și se găinățează și pe acolo. Mi-am petrecut o zi întreagă cu Ian sub un copac cu bufnițe, ca să fiu sigur.

— Iisuse, te rodea rău curiozitatea, am remarcat.

— Păi, trebuia să știu. Ian nu voia să stea nemișcat atât de mult timp. Am fost nevoit să îi îndes câțiva pumni ca să-l fac să stea locului, a spus el amuzat, amintindu-și întâmplarea. Așa că a stat cuminte cu mine până la final și pe urmă a luat un pumn de căcăreze de bufniță și mi le-a îndesat pe gulerul cămășii și a țâșnit ca din pușcă. Doamne, fugea iute ca vântul!

O umbră de tristețe i-a trecut peste chip, amintirea prietenului său iute de picior din copilărie întretăindu-se cu amintirile mai recente ale cumnatului său, umblând de colo până colo țeapăn, deși vesel, cu un picior de lemn, căpătat în urma căderii unui obuz, într-un război străin.

— O viață destul de tristă, după cum spui tu, am remarcat, vrând să îi distrag atenția. Nu să stai cu ochii pe bufnițe... ci să fii în pielea regelui. Să nu ai niciun fel de intimitate niciodată, nici măcar la toaletă.

— Nici mie nu mi-ar plăcea, a încuviințat Jamie. Dar pe urmă, el e rege.

— Mmm. Bănuiesc totuși că puterea, luxul și toate celelalte compensează.

— Păi, compensează sau nu, a spus el ridicând din umeri, asta e soarta pe care i-a dat-o Dumnezeu și nu are încotro, trebuie să și-o facă bună.

Și-a ridicat tartanul și a tras capătul prin cingătoare până la umăr.

— Stai să te ajut.

Am luat fibula rotundă din argint și i-am prins materialul în culori aprinse pe umăr. Și-a aranjat faldurile, netezind lâna colorată între degete.

— Și eu am o soartă complicată, englezoaico, a șoptit el, plecându-și privirea spre mine. Deși slavă Domnului că nu trebuie să îl invit pe Ian să mă șteargă la fund! a adăugat zâmbind scurt. Dar am fost născut nobil. E de datoria mea să

am grijă de pământ și de oamenii care trăiesc acolo și trebuie să mă achit de obligația pe care o am față de ei.

A întins brațul și mi-a atins ușor părul.

— De aceea m-am bucurat când ai zis să venim, să încercăm și să vedem ce putem face. Pentru că o parte din mine ar vrea să te ia pe tine și pe copil și să plecăm departe, să ne petrecem restul vieții lucrând la câmp și îngrijind animalele, să vin seara și să dorm lângă tine în liniște întreaga noapte.

Ochii lui albaștri erau întunecați la gândul acesta și palma i s-a întors spre faldurile tartanului său, mângâind carourile vesele are clanului Fraser, cu dunga fină, albă care îi distingea pe cei de la Lallybroch de celelalte familii.

— Dar dacă aș face-o, a continuat el, parcă vorbind mai degrabă cu el însuși decât cu mine, o altă parte din mine s-ar simți trădată și cred… cred că întotdeauna aș auzi glasurile oamenilor mei strigându-mă din urmă.

I-am pus o mână pe umăr și el și-a ridicat privirea, un zâmbet palid ridicându-i colțul buzelor late.

— Și eu cred la fel, am spus. Jamie… indiferent ce se întâmplă, indiferent ce vom putea face…

M-am oprit, căutându-mi cuvintele. Ca de atâtea ori înainte, enormitatea misiunii pe care ne-o asumaserăm mă copleșea și mă lăsa fără cuvinte. Cine eram noi, să schimbăm cursul istoriei, să schimbăm mersul evenimentelor, nu pentru noi, ci pentru prinți și țărani, pentru întregul ținut al Scoției?

Jamie și-a pus mâna peste a mea, strângându-mi-o ușor, îmbărbătându-mă.

— Nimeni nu ne poate cere mai mult decât tot ce putem face, englezoaico. Nu, dacă va fi vărsat sânge, cel puțin nu va fi pe mâinile noastre, și mă rog la Dumnezeu să nu se ajungă la asta.

Gândul mi-a fugit spre lespezile pământii ale clanurilor de pe Câmpia de la Culloden, și la scoțienii care vor zăcea sub ele dacă misiunea noastră eșua.

— Să te audă Dumnezeu! am spus și eu.

8. Fantome și crocodili

Între audiențele regale și cerințele zilnice ale afacerii lui Jared, Jamie părea să aibă o viață plină. Dispărea cu Murtagh la puțin timp după micul dejun în fiecare dimineață, pentru a verifica noile livrări la depozit, pentru a face inventare, a vizita docurile Senei și a pune la cale drumuri pe la cârciumi care, din descrierile sale, păreau a fi extrem de dezgustătoare.

— Păi, bine măcar că îl ai pe Murtagh cu tine, am spus eu, consolându-mă cu gândul acesta, căci amândoi nu puteți intra în bucluc ziua în amiaza mare.

Bărbatul mărunțel și sfrijit nu era impresionant la prima vedere, veșmintele sale deosebindu-se de ale borfașilor de pe docuri prin simplul fapt că jumătatea inferioară era din tartan simplu. Însă eu călătorisem jumătate de Scoție alături de Murtagh pentru a-l salva pe Jamie din închisoarea Wentworth și nu era nimeni în lume în care să am mai multă încredere să îi păzească spatele lui Jamie.

După prânz, Jamie făcea vizitele obișnuite – sociale sau de afaceri, și ambele într-un număr tot mai mare –, apoi se retrăgea în biroul său o oră, două cu registrele de inventar și de contabilitate până la cină. Era ocupat.

Eu însă nu eram. Câteva zile de tatonări politicoase cu madame Vionnet, bucătăreasa-șefă, ne lămurise cine conducea gospodăria și aceea nu eram eu. *Madame* venea în salonul meu în fiecare dimineață pentru a mă consulta în privința meniului zilei și a-mi prezenta lista cu cheltuielile necesare prevăzute pentru aprovizionarea bucătăriei – fructe, legume, unt și lapte de la o fermă de lângă oraș, livrate proaspete în fiecare dimineață, pește prins din Sena și cumpărat de la un vânzător ambulant de pe stradă, împreună cu midii proaspete care își scoteau cochiliile închise și negre din maldărele de alge ofilite. Mă uitam peste listă de dragul ritualului, aprobam totul, lăudam cina din seara precedentă și asta era totul.

În afară de solicitările ocazionale de a deschide dulapul cu lenjerie, crama, pivnița sau cămara cu o cheie din legătura de care aveam grijă, aveam timp berechet la dispoziție la ora când trebuia să mă îmbrac pentru cină. Viața socială pe care o stabilise Jared continua aproape neîntreruptă ca atunci când se

afla el la Paris. Eu eram încă precautã în privința petrecerilor la scară largă, însă în fiecare seară organizam dineuri la care erau invitați nobili, cavaleri și doamne, bieți iacobiți în exil, negustori bogați și soțiile lor.

Cu toate acestea, găseam că a mânca și a bea, precum și pregătirea pentru mâncat și băut nu erau cu adevărat o ocupație satisfăcătoare. Eram atât de agitată, încât în cele din urmă Jamie a sugerat să vin în birou la el să copiez intrările în registrul contabil.

— Mai bine să faci asta decât să te torturezi singură, a spus el, privind mustrător spre unghiile mele roase. Oricum, ai o caligrafie mai frumoasă decât funcționarii de la depozite.

Așadar eram în birou, aplecată conștiincios peste registrele contabile, când a apărut domnul Silas Hawkins într-o după-amiază târzie, cu o comandă pentru două butoaie de brandy flamand. Domnul Hawkins era solid și prosper; emigrant ca și Jared, era un englez specializat în exportul mărfurilor franțuzești în patria-mamă.

Eu credeam că un negustor care pare să nu pună niciodată gura pe băutură va avea dificultăți în a vinde oamenilor vinuri și spirtoase în cantități uriașe. În această privință domnul Hawkins era norocos, căci avea obrajii veșnic roșcovani și zâmbetul vesel al unui chefliu, deși Jamie îmi povestise că nu gusta niciodată din marfa lui și că de fapt nu bea decât bere ordinară, deși pofta lui de mâncare era legendară în tavernele pe care le vizita. O expresie de istețime calculată îi însuflețea ochii de un căprui arzător, ascunsă în spatele bonomiei blânde care îi facilita tranzacțiile.

— Cei mai buni furnizori ai mei, o spun cu mâna pe inimă, a declarat el, semnând o comandă importantă cu o înfloritură. Întotdeauna la timp, întotdeauna cea mai bună calitate. Îmi va lipsi mult vărul dumitale cât va fi departe, a spus el, făcând o plecăciune spre Jamie, însă și-a ales un înlocuitor excelent. Scoțienii întotdeauna și-au păstrat afacerile în familie.

Ochii sclipitori și mici au întârziat pe kiltul lui Jamie, roșul Fraserilor contrastând cu lambriul din lemn închis la culoare al salonului.

— Ați venit recent din Scoția? a întrebat domnul Hawkins relaxat, pipăindu-și buzunarul interior al vestonului.

— Nu, suntem în Franța de ceva vreme, a răspuns evaziv Jamie, zâmbind.

A luat penița de scris din mâna domnului Hawkins, dar găsind-o prea groasă pentru gustul său, a pus-o deoparte și a scos una nouă din smocul de pene de gâscă aflate într-un mic borcan de sticlă de pe bufet.

— Ah. După veșminte, văd că ești scoțian din Highlands; crezusem că poate mi-ai putea povesti care mai e starea de spirit în părțile acelea ale țării. Circulă tot felul de zvonuri, știi?

Domnul Hawkins s-a așezat într-un scaun la un semn al mâinii lui Jamie, chipul său rotund și roșcovan concentrat asupra portofelului gros, din piele pe care îl scosese din buzunar.

— Cât despre zvonuri… păi, asta e situația normală în Scoția, nu? a spus Jamie, ascuțindu-și concentrat noua pană. Dar starea de spirit? Nu, dacă te referi la politică, mă tem că pe mine nu prea mă interesează politica.

Cuțitașul scotea un râcâit ascuțit când așchiile dure săreau de pe tija penei.

Domnul Hawkins a scos câteva monede de argint din portofel, așezându-le ordonat una peste cealaltă într-un teanc micuț între el și Jamie.

— Serios? a întrebat el aproape absent. Dacă e precum zici, ești primul scoțian pe care l-am întâlnit căruia nu îi pasă de politică.

Jamie a terminat de ascuțit pana și a ridicat-o cu vârful în sus, mijind ochii pentru a analiza mai bine unghiul ascuțișului.

— Mm? a spus el, distras. Ah, păi am alte chestiuni pe cap: o afacere ca aceasta îți consumă timp, după cum știi chiar dumneata, îmi imaginez.

— Așa este.

Domnul Hawkins a numărat monedele din teanc încă o dată, a scos una și a înlocuit-o cu alte două mai mici.

— Am auzit că Charles Stuart a venit la Paris recent, a spus el.

Chipul său rotund, de chefliu exprima doar un interes vag, însă ochii îi jucau alerți în orbitele lor înconjurate de pungi de grăsime.

— Ah, da, a bombănit Jamie, tonul său putând însemna orice, fie o confirmare a acestui fapt, fie o expresie de indiferență politicoasă.

Avea comanda în fața lui și semna fiecare pagină cu o grijă excesivă, caligrafiind literele mai degrabă decât mâzgălindu-le, așa cum făcea de obicei. Stângaci fiind, obligat de copil să scrie cu mâna dreaptă, întotdeauna găsea scrisul dificil, însă rareori își dădea atâta silință.

— Vasăzică dumneata nu împărtășești simpatiile politice ale vărului dumitale?

Hawkins s-a lăsat ușor pe spate, studiind fruntea aplecată a lui Jamie, care nu trăda niciun gând.

— Contează asta pentru dumneata, domnul meu? a întrebat Jamie, ridicându-și fruntea și fixându-l pe domnul Hawkins cu ochii lui albaștri și blânzi.

Negustorul rotofei i-a întors privirea pentru o clipă, apoi a fluturat o mână durdulie cu un aer relaxat.

— Deloc chiar, a spus el diplomat. Doar că înclinațiile iacobite ale vărului dumitale îmi sunt familiare – nu face un secret din ele. Mă întrebam doar dacă toți scoțienii au aceleași opinii în chestiunea pretențiilor Stuarzilor la tron.

— Dacă ai avut atât de mult de-a face cu scoțienii din Highlands, a răspuns Jamie sec, înmânându-i o copie a comenzii, atunci știi deja că rareori găsești doi scoțieni care să fie de acord unul cu celălalt mai departe de culoarea cerului; și chiar și chestiunea asta e supusă disputelor din când în când.

Domnul Hawkins a început să râdă, burdihanul zdravăn tremurându-i sub vestă, și a strecurat hârtia împăturită în veston. Văzând că Jamie nu părea dispus să răspundă acestui interogatoriu, am intervenit în discuție, oferindu-i oaspetelui, ca gazdă primitoare, un pahar de Madeira și biscuiți.

— Nu, nu, doamna mea, mulțumesc, dar nu. *Arabella* sosește joia aceasta și eu trebuie să fiu la Calais să o întâmpin. Și am o mulțime de lucruri de făcut înainte să mă urc în trăsură și să plec.

S-a strâmbat la teancul uriaș de comenzi și chitanțe pe care îl scosese din buzunar, adăugând deasupra chitanța de la Jamie și l-a îndesat înapoi în portofelul mare din piele, de călătorie pe care îl avea cu el.

— Cu toate acestea, a spus el, luminându-se la față, pe drum o să mă pot ocupa puțin și de afaceri: voi vizita toate hanurile și cârciumile de aici până la Calais.

— Dacă ai de gând să intri în toate tavernele de aici și de pe coastă, nu vei ajunge la Calais nici într-o lună, a remarcat Jamie.

Și-a pescuit propriul portmoneu din geantă și a dat drumul micului teanc de monede în el.

— Foarte adevărat, domnul meu, a spus Hawkins, încruntându-se trist. Presupun că va trebui să mai sar câte una sau două, pe care să le vizitez la întoarcere.

— N-ai putea trimite pe cineva la Calais în locul dumitale, dacă timpul este atât de prețios? am sugerat.

Și-a rotit ochii sugestiv, strângându-și buzele mici și vesele într-o expresie aproape tristă, atât cât îi permitea forma lor.

— Aș putea face asta, doamna mea. Însă din păcate încărcătura *Arabellei* nu poate fi încredințată unui funcționar. Nepoata mea, Mary, se află la bord, ne-a mărturisit, îndreptându-se chiar în timp ce vorbim spre coasta franceză. Are doar cincisprezece ani și niciodată nu a fost departe de casă. Mi-e teamă că nu o pot lăsa să își găsească singură drumul spre Paris.

— Ai dreptate, am încuviințat politicos.

Numele mi se părea familiar, însă nu știam unde îl mai întâlnisem. Mary Hawkins. Destul de banal; nu îl puteam lega de nimic în particular. Încă mă mai gândeam unde îl auzisem când Jamie s-a ridicat pentru a-l conduce pe domnul Hawkins la ușă.

— Nădăjduiesc că voiajul nepoatei dumitale va fi unul plăcut, a spus el politicos. Vine la studii? Sau în vizită la rude?

— Vine să se căsătorească, a explicat unchiul ei cu satisfacție. Fratele meu a avut norocul să îi asigure o partidă dintre cele mai avantajoase, cu un membru al nobilimii franceze.

Părea să se umfle de atâta mândrie, butonii aurii, simpli, cât pe ce să-i sară de la vestonul din stofă.

— Fratele meu mai mare este baronet, înțelegi dumneata.

— Ea are cincisprezece ani? am întrebat neliniștită.

Știam că fetele se căsătoreau la vârste fragede, dar la cincisprezece ani? Cu toate acestea, eu mă căsătorisem la nouăsprezece… și pe urmă din nou la douăzeci și șapte. La douăzeci și șapte cunoșteam mult mai bine viața.

— Ă… și nepoata dumitale îl cunoaște pe logodnic de multă vreme? am întrebat, precaută.

— Nu l-a văzut în viața ei. De fapt… domnul Hawkins s-a aplecat mai aproape, așezându-și un deget peste buze și

coborându-și vocea… nici măcar nu știe despre căsătorie. Negocierile încă nu au fost finalizate, înțelegeți?

Nu mi-a venit să-mi cred urechilor și am dat să spun ceva, însă Jamie m-a apucat strâns de cot, avertizându-mă să tac.

— Păi, dacă domnul face parte din nobilime, atunci poate o vom vedea pe nepoata dumitale la Curte, a sugerat el, împingându-mă cu fermitate spre ușă precum lama unui buldozer.

Domnul Hawkins, ferindu-se la timp din calea mea, a făcut un pas în urmă, continuând să vorbească:

— Într-adevăr, o veți putea vedea, Lord Broch Tuarach. Într-adevăr, ar fi o mare onoare să o cunoști pe nepoata mea. Sunt convins că îi va prinde foarte bine compania unei doamne compatrioate, a adăugat el, adresându-mi un zâmbet lingușitor. Nu că aș îndrăzni să sper la mai mult decât o cunoștință de afaceri, cu siguranță.

Nu îndrăznești pe naiba, mi-am spus eu indignată. Ai face orice să-ți strecori familia în nobilimea franceză, inclusiv să îți măriți nepoata cu… cu…

— Ă… și cine este logodnicul nepoatei dumitale? am întrebat fără ocolișuri.

Domnul Hawkins a arborat o expresie vicleană și s-a aplecat spre mine să îmi șoptească răgușit în ureche:

— Chiar nu ar trebui să spun înainte să fie semnate contractele, însă ținând cont de discreția domniei tale… îți pot spune că este un membru al Casei de Gascogne. Chiar un membru de rang foarte înalt!

— Chiar așa, am spus.

Domnul Hawkins a plecat frecându-și palmele, cuprins de o frenezie absolută a anticipației, iar eu m-am întors îndată spre Jamie.

— Gascogne! Înseamnă că vorbește despre… dar nu ar putea, sau ar putea? Bestia aceea bătrână, revoltătoare, cu pete de tutun pe obraz, care a venit la cină săptămâna trecută?

— Vicontele Marigny? a spus Jamie, zâmbind la auzul descrierii mele. Cred că da; e văduv și singurul bărbat neînsurat din acea familie, din câte știu eu. Nu cred însă că era tutun; așa îi crește lui barba. E cam mâncată de molii, a admis el, însă trebuie să fie al naibii de greu să se radă, cu toți negii aceia de pe față.

— Nu poate să căsătorească o fată de cincisprezece ani cu… cu… ăsta! Și fără ca măcar să o întrebe!

— Tu auzi ce vorbesc eu? Știu că pentru tine e neobișnuit, însă așa se întâmplă lucrurile. La urma urmelor, a spus el, buzele lui mari ridicându-se într-un colț, și tu ai fost obligată să te măriți împotriva voinței tale. Și te-ai resemnat cu gândul între timp, nu?

— Uneori mai am îndoieli!

M-am smucit încercând să îmi eliberez mâinile, însă Jamie m-a cuprins în brațe, râzând și m-a sărutat. După câteva clipe, m-am dat bătută. M-am relaxat în îmbrățișare, admițând înfrângerea, chiar dacă doar temporar. O voi cunoaște pe Mary Hawkins, mi-am spus în sinea mea, și vom vedea ce părere are ea despre această căsătorie aranjată. Dacă ea nu va dori să își vadă numele pe un contract de căsătorie, legat de cel al vicontelui Marigny, atunci… Deodată m-am crispat, smulgându-mă din îmbrățișarea lui Jamie.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat el pe un ton alarmat. Te simți rău? Te-ai albit la față!

Și nici nu era de mirare că mă albisem. Căci îmi amintisem deodată unde văzusem numele lui Mary Hawkins. Jamie se înșela. Aceasta era problema mea. Căci eu văzusem numele ei, scris cu caligrafie elaborată în vârful unui arbore genealogic, cerneala veche și fanată de timp într-un cafeniu sepia. Mary Hawkins nu urma să fie soția ramolitului viconte Marigny, ci urma să se căsătorească cu Jonathan Randall, în anul Domnului nostru 1745.

•

— Păi, nu poate, nu-i așa? a întrebat Jamie. Jack Randall e mort.

A turnat un pahar cu brandy și mi l-a întins. Mâna lui ținea ferm paharul de cristal, însă buzele îi erau strânse și a mușcat practic din cuvântul „mort”, dându-i o finalitate crudă.

— Ridică-ți picioarele, englezoaico, a spus el. Încă ești palidă.

La semnul lui, mi-am ridicat ascultătoare picioarele și m-am întins pe sofa. Jamie s-a așezat lângă capul meu, odihnindu-și absent o mână pe umărul meu. Îi simțeam degetele calde și puternice, masând blând mica adâncitură a articulației.

— Marcus MacRannoch mi-a povestit că îl văzuse pe Randall călcat în picioare de vite în temnițele subterane de la

închisoarea Wentworth, a spus el din nou, căutând parcă astfel să se asigure de veridicitatea faptelor. „O păpușă din cârpe, plină de sânge.” Așa l-a descris Sir Marcus. Era foarte sigur în privința asta.

— Da.

Îmi sorbeam coniacul, simțind căldura revenindu-mi în obraji.

— La fel mi-a spus și mie. Nu, ai dreptate, căpitanul Randall este mort. Doar că m-a tulburat, amintindu-mi deodată de Mary Hawkins. Din cauza lui Frank.

Am aruncat o privire în jos spre mâna mea stângă, odihnindu-se pe burtă. În șemineu ardea un foc micuț și lumina lui s-a oglindit în aurul primului meu inel de nuntă. Inelul de la Jamie, din argint scoțian, își ocupa locul pe inelarul celeilalte mâini.

— Ah!

Mâna lui Jamie a rămas nemișcată pe umărul meu. Ținea capul plecat, însă a ridicat ochii pentru a-mi întâlni privirea. Nu mai vorbiserăm despre Frank din ziua în care îl salvasem pe Jamie de la Wentworth, și nici moartea lui Jonathan Randall nu mai fusese pomenită între noi. La acel moment, ni se păruse prea lipsit de importanță, căci Jack cel Negru nu ne mai putea amenința. Și de atunci, avusesem o strângere de inimă să aduc la lumină orice amintire despre Wentworth.

— Tu știi că e mort, nu-i așa, *mo duinne*? a șoptit Jamie, degetele odihnindu-i-se pe încheietura mâinii mele, și eu știam că vorbește despre Frank, nu despre Jonathan.

— Poate că nu, i-am răspuns, cu privirea încă ațintită asupra verighetei.

Am ridicat mâna și metalul a sclipit în lumina palidă a după-amiezii.

— Dacă e mort, Jamie – dacă el nu va mai exista, pentru că Jonathan e mort –, atunci eu de ce mai am încă inelul pe care mi l-a dat?

Jamie s-a uitat la inel și am văzut un mușchi zbătându-i-se lângă buze. Și el era palid la față. Nu știam dacă îi făcea rău să se gândească acum la Jack, dar se părea că nu aveam încotro.

— Ești sigur că Randall nu a avut niciun copil înainte de a muri? a întrebat el. Pentru că asta ar fi o posibilitate.

— Ar fi, am spus. Dar nu, nu sunt sigură. Frank…

Glasul mi-a tremurat ușor când i-am pronunțat numele și degetele lui Jamie s-au strâns pe încheietura mea.

— Frank mi-a vorbit destul de mult despre circumstanțele tragice în care a murit Jonathan Randall. Zicea că el, Jack Randall, murise pe Câmpia de la Culloden, în ultima bătălie din timpul răscoalei și că fiul său, adică străbunicul său de cinci generații, s-a născut la câteva luni după moartea tatălui său. Văduva lui s-a recăsătorit câțiva ani mai târziu. Dacă ar fi un copil din flori, nu ar apărea în arborele genealogic al lui Frank.

Fruntea lui Jamie era încruntată și o linie subțire verticală îi cobora între sprâncene.

— Atunci ar putea fi o greșeală – că acel copil nu era al lui Randall? Frank ar putea veni doar pe linia familiei lui Mary, căci știm cu siguranță că ea încă trăiește.

Am clătinat din cap, neputincioasă.

— Nu văd cum. Dacă l-ai fi cunoscut pe Frank… dar nu, cred că nu ți-am povestit niciodată. Când l-am văzut pentru prima dată pe Jonathan Randall, în prima clipă am crezut că este Frank. Nu erau identici, desigur, însă asemănarea era… tulburătoare. Nu, Jack Randall e strămoșul lui Frank, fără îndoială.

— Înțeleg.

Degetele lui Jamie se umeziseră; și le-a desprins de brațul meu, ștergându-le absent de kilt.

— Atunci… poate că inelul nu înseamnă nimic, *mo duinne,* a sugerat el blând.

— Poate că nu.

Am atins metalul cald precum carnea mea, apoi mi-am lăsat mâna în jos, neștiind ce să mai cred.

— O, Jamie, nu știu. Nu știu nimic!

Jamie și-a frecat pumnul obosit pe cuta dintre sprâncene.

— Nici eu, englezoaico.

Și-a coborât mâna și a încercat să îmi zâmbească.

— Mai e ceva, a reluat el. Ziceai că Frank ți-a povestit că Jonathan Randall va muri la Culloden.

— Da. De fapt, eu i-am spus asta chiar lui Jack Randall, ca să îl sperii… la Wentworth, când m-a aruncat afară, în zăpadă, înainte… înainte să se întoarcă la tine.

Buzele și ochii i s-au închis deodată într-un spasm subit, iar eu mi-am aruncat picioarele jos de pe sofa, speriată.

— Jamie! Te simți bine?

Am încercat să îi ating fruntea, însă el s-a ferit de atingerea mea, s-a ridicat și s-a îndreptat spre fereastră.

— Nu. Da. Sunt bine, englezoaico. Toată dimineața m-am ocupat de corespondență și simt că îmi explodează capul. Nu îți face griji pentru mine.

Mi-a făcut semn să îl las în pace, lipindu-și fruntea de geamul rece al ferestrei, cu pleoapele strânse. A continuat să vorbească, parcă pentru a-și distrage atenția de la durere.

— Așadar, dacă tu… și Frank știați că Jack Randall va muri la Culloden, însă noi știm că nu va fi așa… înseamnă că se poate face, Claire.

— Ce se poate face?

Șovăiam neliniștită, dorind să îl ajut, însă neștiind ce să fac. Era limpede că nu dorea să fie atins.

— Ceea ce știi tu că se va întâmpla poate fi schimbat.

Și-a dezlipit fruntea de fereastră și mi-a zâmbit obosit. Chipul îi era încă alb, însă urmele spasmului dispăruseră momentan.

— Jack Randall a murit înainte de vreme și Mary Hawkins se va căsători cu un alt bărbat. Chiar dacă asta înseamnă că Frank al tău nu se va mai naște – sau poate se va naște din alți strămoși, a adăugat pentru a mă consola, atunci înseamnă de asemenea că avem o șansă să reușim în ceea ce ne-am propus să facem. Poate că Jack Randall nu a murit pe Câmpia de la Culloden pentru că bătălia nu a avut loc niciodată.

Îl vedeam străduindu-se să se miște din loc, să vină la mine și să mă cuprindă în brațe. L-am strâns de mijloc ușor, fără să fac vreo mișcare. Și-a aplecat capul, odihnindu-și fruntea pe părul meu.

— Știu că asta te îndurerează, *mo duinne.* Dar nu te consolează gândul că din asta poate ieși ceva bun?

— Ba da, am șoptit în cele din urmă, cu chipul ascuns în faldurile cămășii lui.

M-am desprins încet din îmbrățișare și i-am pus palma pe obraz. Cuta dintre sprâncene se adâncise și privirea îi era ușor pierdută, însă mi-a zâmbit.

— Jamie, am spus, du-te și te întinde. Voi trimite un bilet familiei d’Arbanville să-i înștiințez că nu putem veni în seara asta.

— Ah, nu, a protestat el. Îmi revin imediat. Cunosc durerea asta de cap, englezoaico; e de la atâta scris, și scap de ea după un pui de somn. Mă duc acum sus.

S-a întors spre ușă, apoi a șovăit și s-a întors, zâmbind cu jumătate de gură.

— Și dacă o să strig în somn, englezoaico, să mă mângâi și să-mi spui „Jack Randall e mort”. Și voi dormi ca un prunc.

•

Atât mâncarea cât și compania erau plăcute la familia d’Arbanville. Ne-am întors acasă târziu și eu am adormit buștean în clipa în care mi-am pus capul pe pernă. Am avut un somn fără vise, însă m-am trezit deodată în toiul nopții, știind că ceva nu era în regulă.

Noaptea era rece și plapuma de la picioare alunecase pe podea, ca de obicei, lăsându-mă învelită doar cu o pătură subțire din lână. M-am învârtit, pe jumătate adormită, întinzând brațul în căutarea trupului cald al lui Jamie. Nu era în pat. M-am ridicat în capul oaselor, cercetând cu privirea și l-am văzut imediat, stând pe pervazul ferestrei, cu capul sprijinit în mâini.

— Jamie? Ce s-a întâmplat? Iarăși te doare capul?

Am bâjbâit după lumânare, cu intenția de a găsi cufărul cu leacuri, însă ceva din postura lui m-a făcut să îmi abandonez căutările și să mă duc îndată la el.

Respira sacadat, ca și cum ar fi alergat și deși în cameră era răcoare, trupul său era scăldat în sudoare. I-am atins umărul și l-am simțit tare și rece precum o statuie din oțel.

S-a tras în spate la atingerea mea și a sărit în picioare, cu ochii larg deschiși și negri în camera înecată în întunericul nopții.

— Nu am vrut să te sperii, am spus. Te simți bine?

Pentru o clipă m-am întrebat dacă era somnambul, căci expresia chipului său nu s-a schimbat; privea direct prin mine și, indiferent ce vedea, nu îi plăcea.

— Jamie! am spus răspicat. Jamie, trezește-te!

Atunci a clipit și m-a văzut, deși avea în continuare întipărită pe chip aceeași expresie de disperare a unei fiare hăituite.

— Mă simt bine, a zis el. Sunt treaz.

Vorbea ca și cum ar fi vrut să se convingă pe el însuși.

— Ce s-a întâmplat? Ai avut un coșmar?

— Un vis. Da. A fost un vis.

Am pășit în față și i-am pus o mână pe braț.

— Povestește-mi-l. Va trece dacă mi-l povestești.

M-a prins cu putere de antebrațe, pe de o parte să mă împiedice să îl ating și pe de cealaltă parte, să se țină pe picioare. În lumina lunii pline îi vedeam fiecare mușchi al trupului crispat, tare și nemișcat ca stânca, însă pulsând cu energie furioasă, gata să țâșnească în acțiune.

— Nu, a spus el, cu o voce încă amețită.

— Ba da, am zis. Jamie, vorbește cu mine. Spune-mi. Povestește-mi ce vezi.

— Nu… văd. Nimic. Nu pot vedea.

L-am tras, întorcându-l cu fața spre fereastra luminată de razele clare ale lunii. Lumina părea să ajute, căci respirația i s-a domolit și cuvintele au început să iasă, în reprize lente, dureroase.

Visase lespezile de la închisoarea Wentworth. Și pe măsură ce vorbea, silueta lui Jonathan Randall a pășit în cameră. Și s-a așezat gol pe patul meu, peste pătura din lână.

S-a auzit sunetul respirației greoaie chiar în spatele lui, și senzația de piele scăldată în transpirație, alunecând peste a sa. A scrâșnit din dinți în agonia frustrării. Bărbatul din spatele lui a simțit mișcarea discretă și a început să râdă.

— O, mai avem ceva timp la dispoziție înainte să te spânzure, băiete, a șoptit el. Timp berechet să savurezi ce urmează.

Randall s-a mișcat deodată, neașteptat și puternic și a scos un icnet involuntar.

Degetele lui Randall i-au îndepărtat părul de pe frunte, netezindu-i-l după ureche. Îi simțea în obraz respirația fierbinte și a întors capul încercând să scape, însă l-a urmărit, șoptindu-i:

— Ai văzut vreodată un om spânzurat, Fraser?

Cuvintele curgeau, fără să aștepte răspunsul lui și o mână lungă și suplă s-a ivit în jurul mijlocului său, mângâindu-i senzual unduirea pântecului, insinuându-se tot mai jos cu fiecare cuvânt.

— Da, bineînțeles că ai văzut; ai fost în Franța, trebuie să fi văzut dezertori spânzurați din când în când. Un om spânzurat își dă drumul la mațe, nu-i așa? Pe măsură ce lațul se strânge în jurul lui.

Mâna îl strângea ușor, dar ferm, presând și mângâind. Și-a încleștat mâna bună în jurul marginii patului și a băgat obrazul adânc în pătura aspră, însă cuvintele l-au urmărit.

— Asta se va întâmpla și cu tine, Fraser. Doar câteva ore mai sunt și vei simți lațul, a spus vocea râzând, încântată de propriile cuvinte. Vei merge la moarte cu fundul arzând de plăcerea mea și când o să-ți dai drumul la mațe, sperma mea o să ți se prelingă pe picioare, picurând pe pământul de sub eșafod.

Nu a scos niciun sunet. Își putea simți propriul trup, murdar după zilele petrecute în închisoare, mirosind acru a transpirație din cauza fricii și a furiei. Și bărbatul din spatele lui, cu putoarea râncedă de animal răzbătând prin parfumul delicat de lavandă al apei de toaletă.

— Pătura, a spus el.

Pleoapele îi erau închise, iar chipul, încordat în lumina lunii.

— Era aspră pe obraz și tot ce puteam vedea erau pietrele din zidul din față. Nu găseam nimic asupra căruia să mă concentrez… nu vedeam nimic. Așa că am ținut ochii închiși și m-am gândit la pătura de sub obraz. Era tot ce puteam simți în afară de durere… și de trupul lui. Și… m-am agățat de ea.

— Jamie, lasă-mă să te țin în brațe.

Vorbeam în șoaptă, încercând să calmez frenezia pe care o simțeam alergându-i prin sânge. Strânsoarea degetelor sale îmi amorțise brațele. Însă nu voia să mă lase să mă apropii; mă ținea la distanță și în același timp se agăța de mine.

Deodată mi-a dat drumul, smulgându-se și întorcându-se spre fereastra inundată de lumina lunii. A rămas în picioare încordat și vibrând precum un arc cu care tocmai s-a tras, însă vocea îi era calmă.

— Nu. Nu mă voi folosi de tine așa, fetițo. Nu te voi amesteca în asta.

Am făcut un pas spre el, însă m-a oprit cu o mișcare iute. Și-a întors din nou chipul spre fereastră; calm acum și golit de expresie precum sticla prin care privea.

— Du-te la culcare, englezoaico. Vreau să fiu singur câteva clipe; mă simt deja mai bine. Nu ai de ce să îți faci griji pentru mine.

Și-a întins brațele, prinzându-se de rama ferestrei, împiedicând lumina să intre în cameră cu propriul lui trup.

Umerii i s-au umflat din cauza efortului și îmi dădeam seama că împingea în lemn cu toată forța.

— A fost doar un vis. Jack Randall e mort.

•

În cele din urmă am adormit, cu Jamie în continuare nemișcat la fereastră, privind afară spre chipul lunii. Când m-am trezit în zori însă, Jamie dormea, ghemuit pe pervazul ferestrei, învelit în tartan, cu mantia mea trasă peste picioare pentru a se încălzi.

S-a trezit când m-a auzit mișcându-mă și părea să își fi recăpătat dispoziția obișnuită și iritant de veselă pe care o avea de obicei dimineața. Însă eu nu aveam de gând să uit întâmplările nopții trecute și după micul dejun mi-am căutat cufărul cu leacuri.

Spre iritarea mea, îmi lipseau câteva din ierburile de care aveam nevoie ca să prepar tonicul pentru somn la care mă gândeam. Însă mi-am amintit de bărbatul despre care îmi vorbise Marguerite. Raymond, vânzătorul de ierburi din Rue de Varennes. Un vrăjitor, îmi spusese ea. Un loc care merita văzut. Păi, foarte bine. Jamie urma să fie la depozit întreaga dimineață. Aveam o trăsură și un valet la dispoziție; mă voi duce la vrăjitor.

•

O tejghea curată din lemn se întindea de-a lungul prăvăliei pe ambele părți, iar în spatele ei se aflau rafturi înalte din podea până în tavan, de două ori mai mari decât un om. Unele dintre rafturi erau închise cu uși rabatabile din sticlă, protejând, am presupus, substanțele mai rare și mai scumpe. Cupidoni grași, poleiți cu aur stăteau tolăniți într-o atitudine desfrânată deasupra dulapurilor, sunându-și trâmbițele și fluturându-și mantiile, aparent îmbătați de substanțele alcoolice ale prăvăliei.

— Domnul Raymond? am întrebat-o politicos pe tânăra din spatele tejghelei.

— *Maître* Raymond, m-a corectat ea.

Și-a șters nasul roșu cu mâneca într-un gest lipsit de eleganță și mi-a făcut semn cu mâna spre capătul îndepărtat al prăvăliei, unde nori siniștri de fum maroniu pluteau deasupra traversei unei jumătăți de ușă.

Vrăjitor sau nu, Raymond crease cadrul perfect. Fumul ieșea dintr-un șemineu negru pentru a se strecura în rotocoale pe sub bârnele joase, din lemn întunecat ale tavanului.

Deasupra focului, o masă din piatră, cu găuri în care erau vârâte alambicuri, „pelicani” din cupru – căni din metal cu gâturi lungi din care picurau substanțe sinistre în cupe – și ceea ce părea a fi un distilator mic, însă funcțional. Am adulmecat aerul precaută. Printre celelalte arome puternice ale prăvăliei o notă grea de alcool venea din direcția focului. Un șir ordonat de sticle curate de-a lungul bufetului mi-a confirmat suspiciunile inițiale. Oricare ar fi fost negustoria lui constând în amulete și poțiuni, maestrul Raymond conducea în mod evident o afacere prosperă cu un coniac de cea mai bună calitate.

Maestrul distilator însuși era aplecat peste foc, împingând bucăți rătăcite de cărbune înapoi în grătar. Când m-a auzit intrând, s-a îndreptat de spate și s-a întors să mă întâmpine cu un zâmbet amabil.

— Bună ziua, am spus politicos.

Atât de puternică era impresia că pășisem în vizuina unui vrăjitor, încât nu aș fi fost surprinsă să aud un croncănit drept răspuns.

Căci maestrul Raymond era imaginea perfectă a unui broscoi mare și bonom. Puțin mai înalt de un metru douăzeci, cu pieptul bombat și picioare crăcănate, avea pielea groasă și cleioasă a unui locuitor al mlaștinilor și niște ochi negri, prietenoși și ușor bulbucați. Dincolo de faptul prea puțin important că nu era verde, singurul lucru care îi lipsea erau negii.

— *Madonna*! a spus el, cu chipul luminat de încântare. Cu ce am nemăsurata plăcere de a te ajuta?

Nu avea niciun dinte în gură, îmbogățind și mai mult impresia de broscoi și am rămas locului privindu-l fascinată.

— *Madonna?* a repetat el, ridicând privirea întrebătoare spre mine.

Dându-mi seama deodată cât de nepoliticos de insistent îl priveam, m-am înroșit și am spus fără să mă gândesc:

— Tocmai mă întrebam dacă ai fost vreodată sărutat de o tânără.

M-am înroșit și mai tare când el a izbucnit în râs. Cu un zâmbet larg, mi-a răspuns:

— De multe ori, *madonna.* Dar din păcate, nu ajută. După cum vezi. Oac.

Am izbucnit într-un râs nestăpânit, atrăgând atenția vânzătoarei, care ne-a aruncat o privire alarmată prin ușă.

Maestrul Raymond a concediat-o cu o fluturare a mâinii, apoi s-a îndreptat șontâcăit spre fereastră, tușind și ținându-se de coaste, pentru a deschide geamurile înnegrite, lăsând o parte din fum să iasă.

— O, așa e mai bine! a comentat el, inhalând adânc aerul rece de primăvară care a năvălit înăuntru.

S-a întors spre mine, netezindu-și pe spate părul lung și argintiu, lung până la umeri.

— Acum, *madonna.* Dacă tot suntem prieteni, poate mă vei aștepta o clipă până termin ceva?

Încă roșind, m-am învoit imediat și el s-a întors la masa lui de deasupra focului, sughițând încă de râs în timp ce reumplea rezervorul distilatorului. Profitând de ocazie pentru a-mi recăpăta stăpânirea de sine, am făcut câțiva pași în jurul atelierului, studiind lucrurile extraordinare adunate acolo.

Un crocodil de dimensiuni destul de impresionante, probabil împăiat, atârna din tavan. Mi-am ridicat privirea spre plăcile osoase și galbene de pe burtă, tari și strălucitoare precum ceara presată.

— Este adevărat? am întrebat, așezându-mă pe un scaun la masa zgâriată din stejar.

Maestrul Raymond și-a ridicat ochii, zâmbind.

— Crocodilul meu? Ah, desigur, *madonna.* Le dă încredere clienților mei.

Și-a înclinat capul spre raftul care se întindea de-a lungul peretelui chiar deasupra nivelului ochilor. Pe el erau aliniate borcane din porțelan ars alb, fiecare ornamentat cu înflorituri aurite, picturi cu flori și fiare sălbatice și o etichetă, scrisă într-o caligrafie neagră și elaborată. Trei dintre borcanele din apropierea mea aveau eticheta scrisă în latină, pe care am tradus-o cu o oarecare dificultate – sânge de crocodil și ficatul și bila aceleiași fiare, probabil ale fiarei care se legăna sinistru deasupra noastră în curentul provenind din camera principală a prăvăliei.

Am luat în mână unul dintre borcane, i-am ridicat capacul și am adulmecat delicat.

— Muștar, am spus, strâmbând din nas, și cimbru. În ulei de castane, cred, dar ce ați folosit pentru a-l face atât de scârbos?

Am aplecat borcanul, examinând curioasă lichidul gros și negru dinăuntru.

— Ah, vasăzică nasul dumitale nu e pur decorativ, *madonna*!

Un zâmbet larg a despicat chipul de broscoi, dezvelind gingiile tari și vineții.

— Chestia aia neagră e tulpină putrezită de dovleac, a mărturisit el, apropiindu-se și coborându-și vocea. Cât despre miros… ei bine, e chiar sânge.

— Dar nu de crocodil, am spus, ridicând privirea.

— Cât cinism pentru cineva atât de tânăr, s-a jelit Raymond. Din fericire doamnele și domnii de la Curte au o natură mai încrezătoare, nu că încrederea ar fi emoția care îți vine în minte imediat când te gândești la un aristocrat. Nu, în realitate e sânge de porc, *madonna.* Porcii fiind mult mai la îndemână decât crocodilii.

— Mmm, da, am încuviințat eu. Asta trebuie să te fi costat o sumă frumușică.

— Din fericire, l-am moștenit de la fostul proprietar, împreună cu aproape întregul stoc actual.

Mi s-a părut că zăresc un licăr slab de neliniște în străfundurile ochilor blânzi și negri, însă în ultima vreme devenisem mult prea sensibilă la nuanțele expresiilor de pe chipurile oamenilor, căutând în privirile celor invitați la petreceri indicii cât de discrete i-ar putea fi de folos lui Jamie în intrigile sale.

Negustorul bondoc s-a apropiat și mai mult, așezând o mână peste a mea, cu aerul unui confident.

— Suntem din aceeași breaslă, nu-i așa? a întrebat el. Deși, trebuie să mărturisesc, nu dai această impresie.

Primul meu impuls a fost să îmi smulg mâna, însă atingerea lui era straniu de reconfortantă; destul de impersonală, însă neașteptat de caldă și mângâietoare. Am aruncat o privire spre gheața sclipind pe marginea ferestrelor înnegrite și mi-am dat seama ce era atât de ciudat în atingerea lui; mâinile sale neînmănușate erau calde, lucru neobișnuit pentru oricine în această perioadă a anului.

— Depinde în totalitate de ce vreți să spuneți cu termenul „breaslă”, am răspuns cu afectare. Sunt vindecătoare.

— Ah, vindecătoare?

S-a lăsat pe spate în scaun, măsurându-mă cu o privire curioasă. Da, mă gândeam eu că asta trebuie să fie. Doar vindecătoare? Fără a ghici viitorului, fără poțiuni de dragoste?

Am simțit o strângere de inimă amintindu-mi de zilele petrecute pe drum cu Murtagh, atunci când îl căutasem pe Jamie prin ținuturile nordice ale Scoției, ghicind viitorul și cântând pentru mâncare precum doi țigani.

— Nu mă ocup cu așa ceva, am răspuns, îmbujorându-mă ușor.

— Dar nici la minciuni nu prea te pricepi, a spus el, privindu-mă amuzat. Păcat! Dar în fine, cu ce îți pot fi de folos, *madonna*?

I-am explicat ce îmi trebuia și el încuviința din cap în vreme ce mă asculta, părul argintiu și des legănându-i-se înainte și înapoi deasupra umerilor. Nu purta perucă în interiorul magazinului, nici nu își pudra părul. Avea o frunte înaltă și lată, iar părul pieptănat pe spate îi cădea drept ca bățul pe umeri, unde se termina abrupt, ca și cum ar fi fost retezat fără milă cu un foarfece.

Era foarte plăcut ca interlocutor și avea cunoștințe aprofundate despre folosirea ierburilor și a plantelor medicinale. A scos câteva borcane micuțe de ici și de colo, scuturând fragmente și zdrobind frunze în palmă pentru a le mirosi și a le gusta.

Conversația noastră a fost întreruptă de sunetul unor voci ridicate provenind din prăvălie. Un valet spilcuit stătea aplecat peste tejghea, spunându-i ceva vânzătoarei. Sau mai degrabă, dorind să spună ceva. Încercările sale anemice erau contracarate de un ropot de vorbe într-o provensală nimicitoare, venind din cealaltă parte a tejghelei. Era prea idiomatică pentru mine să o înțeleg în totalitate, însă am prins nuanța remarcilor sale. Ceva în legătură cu verze și cârnați, însă niciunele măgulitoare.

Tocmai mă gândeam la tendința interesantă a francezilor de a include mâncarea în practic orice gen de discuție, când ușa prăvăliei s-a trântit deodată de perete. În spatele valetului s-a strecurat în magazin un alt personaj, pudrat, rujat și înveșmântat în volane din cap până în picioare.

— Ah, a murmurat Raymond, privind curios pe sub brațul meu la spectacolul ce avea loc în prăvălia sa. Vicontesa de Rambeau.

— O cunoști?

Evident, vânzătoarea o cunoștea, căci a abandonat imediat atacul asupra valetului și s-a retras speriată lângă un dulap cu ierburi depurative.

— Da, *madonna*, a spus Raymond, încuviințând din cap. E destul de scumpă.

Și am înțeles ce vrea să spună, când doamna în chestiune a ridicat sursa clară a altercației, un borcan mic conținând o oarecare plantă murată, a țintit și l-a azvârlit cu forță considerabilă și precizie admirabilă în ușa de sticlă a dulapului. Zgomotul asurzitor a întrerupt pe loc orice altercație. Vicontesa a îndreptat un deget lung și noduros spre fată.

— Tu, a spus cu o voce rece ca oțelul, adu-mi poțiunea neagră. Acum.

Fata a deschis gura pentru a protesta, apoi, văzând că vicontesa întinde mâna după un alt proiectil, a închis-o și a pornit în grabă spre camera din spate. Anticipându-i venirea, Raymond a întins resemnat brațul deasupra capului și i-a aruncat o sticlă în brațe chiar în clipa în care intra pe ușă.

— Dă-i-o, a spus el, ridicând din umeri. Înainte să spargă totul.

În timp ce fata revenea timid în magazin pentru a livra sticla, Raymond s-a întors spre mine, făcând o grimasă.

— Otravă pentru o rivală, a comentat el. Sau cel puțin așa crede ea.

— Ah! am spus. Și ce este de fapt? Crușin?

M-a privit, plăcut surprins.

— Chiar te pricepi! a observat el. Talent natural sau ai fost învățată? În fine, nu contează, a rostit el fluturând o palmă lată, abandonând chestiunea. Da, ai dreptate, este crușin. Rivala sa va cădea bolnavă mâine și evident toată lumea va vedea cât suferă. Setea vicontesei de răzbunare va fi potolită și ea va rămâne convinsă că otrava a avut efect. Apoi rivala își va reveni, fără urmări permanente și vicontesa va pune această recuperare pe seama intervenției vreunui preot ori a descântecului vreunei vrăjitoare la cererea victimei.

— Mm, am spus. Și pagubele magazinului dumitale?

Soarele târziu al după-amiezii se reflecta în fragmentele de sticlă de pe tejghea și pe singurul ECU din argint pe care vicontesa îl aruncase drept plată.

Raymond a înclinat palma dintr-o parte în cealaltă, după obiceiul împământenit care semnifică ambiguitatea.

— Se echivalează, a răspuns el calm. Când va veni luna viitoare pentru un abortiv, îi voi cere suficient încât nu doar să repar stricăciunea, dar să și construiesc trei noi dulapuri. Și va plăti fără să crâcnească.

A zâmbit scurt, însă fără umorul pe care îl arborase mai devreme.

— Toate la momentul potrivit, înțelegi.

Eram conștientă de ochii negri care mă studiau cunoscători. Încă nu mi se vedea sarcina, dar eram destul de sigură că își dăduse seama.

— Și medicamentul pe care i-l vei da luna viitoare vicontesei va funcționa? am întrebat.

— Totul la momentul potrivit, a răspuns el din nou, aplecându-și interogativ capul într-o parte. Dacă îl iei din timp, totul decurge fără probleme. Dacă aștepți prea mult, e primejdios.

Nota de avertisment din vocea lui era clară și am zâmbit.

— Nu pentru mine, am spus. Pentru cultura mea generală.

Raymond s-a relaxat din nou.

— Ah, mă gândeam eu.

Un huruit în stradă a anunțat plecarea trăsurii în albastru și argintiu a vicontesei. Valetul a fluturat mâna și a strigat din spate la oamenii din stradă, forțați să fugă care încotro la adăpostul ușilor și al aleilor pentru a nu fi striviți.

— *À la lanterne*![3] am murmurat în barbă.

Rareori perspectiva mea neobișnuită asupra situației politice îmi oferea mare satisfacție, însă aceasta era cu siguranță una din ocaziile în care mă bucuram.

— Să nu întrebi pentru cine bat clopotele, am remarcat, întorcându-mă spre Raymond. Bat pentru dumneata.

Raymond m-a privit oarecum nedumerit.

— O? În fine, îmi povesteai despre vindeceaua neagră pe care o folosești ca purgativ? Eu aș folosi-o pe cea albă.

— Adevărat? De ce?

Și fără alte aluzii la recenta vizită a vicontesei, ne-am așezat să încheiem afacerea.

---

[3] Referire la sloganul popular din timpul Revoluției Franceze din 1789, în timpul căreia mulți nobili au fost executați. (n.tr.).

9. Splendorile de la Versailles

Am închis încet ușa salonului în urma mea și am rămas în picioare nemișcată o clipă, făcându-mi curaj. Am încercat să trag aer adânc în piept să mă liniștesc, dar strânsoarea corsetului cu oase de balenă l-a transformat într-un oftat gâtuit. Jamie, cufundat într-un maldăr de comenzi de livrare, a ridicat privirea la auzul zgomotului și a înghețat, cu ochii larg căscați. A deschis gura, însă nu a scos niciun sunet.

— Cum îți place?

Manevrând oarecum stângaci trena, am pășit în cameră, unduindu-mă ușor, așa cum mă instruise croitoreasa, pentru a dezvălui clinii diafani, din mătase plisată, prinși de fusta de deasupra.

Jamie a închis gura și a clipit de câteva ori.

— Este... ă... roșie, nu-i așa? a observat el.

— Aproximativ.

Sang du Christ, mai precis. Sângele lui Hristos, cea mai în vogă culoare a sezonului, sau cel puțin așa mi se dăduse de înțeles.

— Nu orice femeie o poate purta, *madame,* a declarat croitoreasa, articulând cuvintele perfect, în ciuda unui pumn de ace de siguranță pe care le ținea între buze. Dar dumneata, cu tenul acesta! Fecioară Maria, bărbații ți se vor strecura pe sub fuste întreaga noapte.

— Dacă încearcă vreunul, îl calc pe degete, am răspuns.

Nu era, la urma urmelor, acesta efectul intenționat. Dar voiam să mă fac vizibilă. Jamie îmi dăduse ordin să comand ceva care m-ar scoate în evidență din mulțime. În ciuda ceții de la primele ore ale dimineții, regele își amintise de el din timpul ceremoniei de trezire și fuseserăm invitați la un bal la Versailles.

— Trebuie să ajung la urechile oamenilor cu bani, spusese Jamie, făcând planuri cu mine mai devreme. Și cum nu am nicio poziție privilegiată, nici putere, va trebui să îi facem să îmi caute compania.

A oftat din greu, privindu-mă, lipsită de orice farmec în cămașa mea de noapte din lână.

— Mi-e teamă că, fiind la Paris, vom fi nevoiți să ieșim puțin în lume, să apărem la Curte, dacă reușim. Ei vor ști că sunt

scoțian, se înțelege de la sine că mă vor întreba despre prințul Charles și dacă Scoția abia așteaptă întoarcerea Stuarzilor. Pe urmă îi pot asigura discret că scoțienii ar plăti un preț bun să nu îi aibă pe Stuarzi înapoi, deși e cam împotriva firii să spun asta.

— Da, ai face bine să fii discret, am încuviințat. Ori prințul Charlie ar putea pune câinii pe tine data viitoare când te duci în vizită.

Conform planului său de a se ține la curent cu activitățile lui Charles, Jamie își făcuse obiceiul de a merge săptămânal în vizite de curtoazie la căsuța din Montmartre.

— Da, a spus el zâmbind o clipă. Păi, în ceea ce o privește pe Înălțimea Sa și pe susținătorii iacobiți, eu sunt un susținător loial al cauzei Stuarzilor. Atât timp cât Charles Stuart nu e primit la Curte, și eu sunt, șansele să afle ce vorbesc la Palat sunt destul de slabe. Iacobiții din Paris sunt destul de retrași, de regulă. În primul rând nici nu au banii să apară în cercurile mondene. Dar noi avem, mulțumită lui Jared.

Jared acceptase – din motive cu totul diferite – propunerea lui Jamie de a ne lărgi cercul obișnuit de cunoștințe de afaceri ale lui Jared, așa încât nobilii francezi și capetele familiilor bogate de bancheri să ne calce pragul și să fie seduși și amăgiți cu vin de Rin, discuții captivante, distracții fine și cantități uriașe de whisky scoțian pe care Murtagh își petrecuse ultimele două săptămâni să le aducă peste Canal și prin ținuturile franceze până în beciurile noastre.

— Distracția de un fel sau de altul e cea care îi atrage, înțelegi? spusese Jamie, schițând planurile noastre pe spatele unei foi mari pe care era tipărit un poem descriind amorul indecent dintre contele de Sévigny și soția ministrului Agriculturii. Nobililor nu le pasă decât de aparențe. Așadar, pentru început, trebuie să le oferim ceva interesant la care să se uite.

Judecând după expresia uluită de pe chipul său acum, începutul era promițător. M-am unduit puțin, făcând poala uriașă a rochiei să se legene ca un clopot.

— Nu e rău deloc, nu-i așa? am întrebat. Foarte vizibilă, asta e clar.

În cele din urmă, i-a revenit vocea.

— Vizibilă? a întrebat cu glas răgușit. Vizibilă? Dumnezeule, pot vedea fiecare centimetru din tine până la a treia coastă!

Am aruncat o privire în jos.

— Ba nu. Asta de sub dantelă nu e pielea mea, e o căptușeală din satin alb.

— Ah, mă rog, arată ca pielea ta!

S-a apropiat, aplecându-se pentru a inspecta corsajul rochiei. Și-a ațintit privirile în decolteul meu.

— Iisuse, pot vedea în jos până la buric! Doar nu ai de gând să ieși în public așa!

La această remarcă m-am zburlit puțin. Mă simțisem ușor stânjenită gândindu-mă la decolteul generos al rochiei, însă reacția lui Jamie mă făcea acum să mă simt defensivă și deci rebelă.

— Tu mi-ai spus să fiu vizibilă, i-am amintit. Și asta e o nimica toată în comparație cu ultima modă de la curte. Crede-mă, voi fi îmbrăcată absolut modest spre deosebire de madame de Pérignon și ducesa de Rouen.

Mi-am înfipt mâinile în șolduri și l-am măsurat cu o privire rece.

— Sau vrei să apar la Curte în rochia mea de catifea verde?

Jamie și-a mutat ochii de la decolteul meu și a strâns din buze.

— Îhî, a spus el cu o privire tipic scoțiană.

Încercând să fiu conciliantă, m-am apropiat de el și mi-am așezat o mână pe brațul lui.

— Hai să fim rezonabili, i-am sugerat. Tu ai mai fost la Curte înainte; sigur știi cum se îmbracă doamnele. Ești conștient că rochia asta nu e teribil de îndrăzneață după standardele de la Curte.

A privit în jos spre mine și a zâmbit, oarecum rușinat.

— Da, a admis. Da, e adevărat. Doar că… în fine, tu ești soția mea, englezoaico. Nu vreau ca alți bărbați să se uite la tine așa cum mă uitam eu la acele femei.

Am început să râd și mi-am încolăcit brațele în jurul gâtului său, trăgându-l înspre mine pentru o sărutare. M-a prins de mijloc, degetele mari mângâind inconștient moliciunea mătăsii roșii învelindu-mi trupul. Palmele lui au urcat peste materialul cald până la baza gâtului. Cealaltă mână mi-a mângâiat rotunjimea sânului, umflându-se deasupra strânsorii rigide a corsajului, voluptuos de liber pe sub un singur volan de mătase

transparentă. În cele din urmă mi-a dat drumul și s-a îndreptat de spate, scuturând sceptic din cap.

— Probabil că va trebui s-o porți, englezoaico, dar pentru numele lui Dumnezeu, fii cu băgare de seamă.

— Cu băgare de seamă? La ce?

Buzele i s-au arcuit într-un zâmbet trist.

— Doamne, femeie, tu nu înțelegi cum arăți în rochia asta? Îmi face poftă să te devorez pe loc. Și blestemații ăștia de mâncători de broaște nu au stăpânirea mea. Nu ai putea... să te acoperi aici sus puțin? a întrebat el încruntându-se ușor.

A fluturat vag o mână în direcția propriului jabou din dantelă, prins cu un ac cu rubin.

— Un volan ori ceva? O batistă?

— Bărbații, i-am spus, habar nu au ce e moda. Dar nu îți face griji. Croitoreasa mi-a sugerat că pentru asta este bun evantaiul.

Mi-am desfăcut evantaiul din dantelă asortată cu un gest al mâinii pe care îl exersasem un sfert de oră până să îl stăpânesc la perfecție și l-am fluturat seducător deasupra sânilor.

Jamie a clipit meditativ la spectacolul meu și s-a întors să îmi ia mantia din dulap.

— Fă-mi o favoare, englezoaico, a zis el, înfășurându-mi umerii cu catifeaua grea. Ia-ți un evantai mai mare.

•

Din punct de vedere al impactului, rochia a fost un succes răsunător. Cât despre tensiunea lui Jamie, a fost cumva mai discretă. Jamie a stat toată seara lângă mine, țintuind cu o privire feroce pe orice bărbat care îndrăznea să își îndrepte ochii spre mine, până când Annalise de Marillac, zărindu-ne din celălalt capăt al camerei, a pășit plutind în direcția noastră, trăsăturile ei delicate luminate de un zâmbet de bun venit. Eu mi-am simțit zâmbetul înghețând pe față. Annalise de Marillac era o „cunoștință” – din spusele lui – a lui Jamie din timpul perioadei anterioare petrecute la Paris. Era de asemenea frumoasă, fermecătoare și delicată ca un bibelou.

— *Mon petit sauvage*! l-a întâmpinat ea pe Jamie. Trebuie să îți prezint pe cineva. De fapt, pe mai mulți.

A înclinat capul ca o păpușă din porțelan în direcția unui grup de bărbați adunați în jurul unei mese de șah din colț, discutând aprins despre ceva. L-am recunoscut pe ducele de Orléans și pe

Gérard Gobelin, un bine cunoscut bancher. Vasăzică un grup de bărbați influenți!

— Vino să joci șah cu ei, l-a îndemnat Annalise, așezând o mână fină și străvezie pe brațul lui Jamie. Va fi un loc bun în care să te întâlnească mai târziu Maiestatea Sa.

Regele era așteptat să își facă apariția după cina pe care o găzduia, cândva peste un ceas, două. Între timp, invitații se plimbau de colo până colo, conversând, admirând picturile de pe pereți, flirtând în spatele evantaielor, mâncând cărnuri, tartine și vin, și dispărând la intervale mai mult sau mai puțin discrete în alcovurile neobișnuite, strâmte, învăluite în draperii. Acestea erau inteligent montate în lambriurile camerelor, astfel încât la prima vedere nu le observai dacă nu te apropiai suficient de mult încât să auzi sunete venind dinăuntru.

Jamie a ezitat și Annalise l-a tras de mână mai tare.

— Hai, vino, l-a zorit ea. Nu-ți face griji pentru doamna dumitale, l-a îndemnat ea, aruncând o privire admirativă spre rochia mea, nu va rămâne singură multă vreme.

— De asta mi-era și teamă, a bombănit Jamie în barbă. Prea bine, atunci, într-o clipă.

S-a desprins pentru moment din strânsoarea lui Annalise și s-a aplecat să îmi șoptească la ureche.

— Dacă te prind în vreunul din alcovurile astea, englezoaico, bărbatul cu care te găsesc e mort. Cât despre tine…

Mâinile i-au zvâcnit inconștient în direcția centurii în care avea prinsă sabia.

— Ah, ba nu, am răspuns. Ai jurat pe pumnalul tău că niciodată nu vei mai ridica mâna la mine. Ce e mai sfânt decât oțelul sfânt, eh?

Un zâmbet fără voie i-a înflorit în colțul buzelor.

— Nu, n-o să te bat, oricât de mult mi-aș dori.

— Bun. Atunci ce ai de gând să îmi faci? am întrebat, tachinându-l.

— Găsesc eu ceva, a răspuns el cu un aer ușor întunecat. Nu știu încă ce, dar n-o să-ți placă.

Și cu o ultimă privire aprigă în jur și o strângere sugestivă a umărului meu, i-a permis lui Annalise să îl conducă spre masa de șah, precum un remorcher mic, dar entuziast, trăgând după sine o șalupă mare și încăpățânată.

Annalise avea dreptate. Nemaifiind intimidați de prezența fioroasă a lui Jamie, domnii de la Curte s-au repezit asupra mea precum un stol de papagali asupra unei rodii coapte.

Mâinile mi-au fost sărutate în repetate rânduri și strânse senzual, am fost măgulită cu zeci de complimente și nenumărate cupe cu vin aromat mi-au fost aduse într-o procesiune fără sfârșit. După o jumătate de oră, picioarele au început să mă doară. La fel și obrajii, de la atâta zâmbit. Și mâna, din cauza fluturării evantaiului.

Am fost nevoită să îi mulțumesc în gând lui Jamie pentru intransigența sa în privința evantaiului. Cedând pudorii lui, luasem cel mai mare evantai pe care îl aveam, o enormitate cu o lungime de treizeci de centimetri, pictat cu ceva care se voia a fi cerbi scoțieni sărind prin ierburi. Lui Jamie nu îi plăcuse în mod deosebit pictura, însă fusese de acord cu mărimea. Respingând grațios atențiile înflăcărate ale unui tânăr înveșmântat într-un costum purpuriu, mi-am desfăcut nevinovat evantaiul sub bărbie, pentru a împiedica firimiturile să îmi intre în decolteu în vreme ce ronțăiam o bucată de pâine prăjită cu somon.

Și nu împiedicam doar firimiturile să îmi intre în decolteu. În vreme ce Jamie, de la înălțimea privirii lui, cu treizeci de centimetri deasupra mea, afirmase că îmi putea vedea burta, buricul meu era la adăpost de privirile curtenilor francezi, care erau în mare parte mai scunzi decât mine. Pe de altă parte…

Adeseori savurasem sentimentul de a mă cuibări la pieptul lui Jamie, cu nasul potrivindu-se confortabil în mica scobitură din centru. Câțiva dintre admiratorii mei mai scunzi și mai îndrăzneți păreau înclinați să se bucure de o experiență similară și eu eram foarte ocupată, fluturându-mi evantaiul cu suficientă putere încât să le suflu buclele de pe frunte, sau dacă asta nu era suficient pentru a-i descuraja, pocnind evantaiul cu putere, închizându-l și plesnindu-i cochet peste cap cu el.

Spre marea mea ușurare l-am auzit pe valetul de la ușă îndreptându-se deodată de spate și intonând:

— *Sa Maiesté, Le Roi Louis*!

Poate că regele se trezea la răsăritul soarelui, însă noaptea înflorea. Nu cu mult mai înalt de un metru șaptezeci cât aveam eu, Louis a intrat cu aerul unui bărbat mult mai mare, aruncând priviri semețe în stânga și în dreapta, înclinând fruntea grațios, salutându-și astfel supușii plecați.

În sfârșit, iată, mi-am spus în sinea mea, măsurându-l cu privirea, era mult mai apropiat de ideile mele despre cum ar trebui să arate un rege. Nu era un bărbat neapărat chipeș, dar se purta de parcă ar fi fost; o impresie întărită nu doar de bogăția veșmintelor sale, ci și de atitudinea celor din jurul său. Purta perucă pieptănată pe spate după ultima modă, iar vestonul său era din catifea plușată, brodată peste tot cu sute de fluturi ornamentali, din mătase. Era tăiat în talie pentru a pune în evidență vesta dintr-o mătase voluptoasă, de culoarea smântânii, cu butoni din diamant, asortați cu cataramele în formă de fluturi de la pantofi.

Ochii întunecați, cu pleoapele căzute, s-au plimbat pe deasupra mulțimii, nasul trufaș ridicat, parcă mirosind orice lucru interesant.

Îmbrăcat în kilt și tartan, însă cu un veston și o vestă din mătase galbenă, apretată și cu părul roșcovan lăsat liber până la umeri, cu o singură coadă într-o parte, în vechiul stil scoțian, Jamie cu siguranță putea fi considerat interesant. Cel puțin eu am avut impresia că Jamie a fost cel care i-a atras atenția regelui, când *Le Roi Louis* și-a schimbat în mod deliberat direcția și s-a întors spre noi, despicând mulțimea înaintea lui precum valurile Mării Roșii. Madame Nesle de La Tourelle, pe care am recunoscut-o de la o petrecere anterioară, l-a urmat îndeaproape, precum o muscă.

Uitasem de rochia mea roșie; Maiestatea Sa s-a oprit direct în fața mea și a făcut o plecăciune extravagantă, cu mâna la talie.

— *Chère madame*! a spus el. Suntem încântați!

L-am auzit pe Jamie inspirând adânc, apoi a făcut un pas în față și s-a înclinat înaintea regelui.

— Maiestatea Voastră, dați-mi voie să v-o prezint pe soția mea – Lady Broch Tuarach.

S-a îndreptat și a făcut un pas în spate. Atrasă de freamătul iute al degetelor lui Jamie, m-am uitat la el pentru un moment, neînțelegând, înainte să realizez deodată că îmi făcea semn să fac o reverență.

Fără să stau pe gânduri m-am lăsat în jos, străduindu-mă să îmi țin privirea în podea și întrebându-mă încotro să mă uit când aveam să mă ridic din nou. Madame Nesle de La Tourelle stătea în picioare chiar în spatele lui Louis, privind aceste prezentări cu o expresie destul de plictisită pe chip. Bârfele spuneau că

„Nesle” era favorita curentă a lui Louis. Purta, după moda actuală, o rochie cu decolteul până sub sâni, acoperit cu o fâșie de pânză vaporoasă, care era evident doar de dragul modei, căci nu putea servi nici să îi țină cald, nici să îi ascundă sânii.

Însă nici rochia, nici perspectiva pe care o revela nu au fost cele care m-au uluit. Sânii lui „Nesle”, de o mărime potrivită, plăcuți ca proporție și înzestrați cu o aureolă mare și întunecată, erau împodobiți cu o pereche de bijuterii de sfârcuri care făceau ca decorul în care erau așezați să cadă în derizoriu. O pereche de lebede incrustate cu diamante, cu ochi de rubine, își întindeau gâturile una spre cealaltă, legănându-se primejdios în verigile curbate, de aur, în care erau așezate. Lucrătura era superbă și materialele, extraordinare, însă faptul că fiecare verigă de aur era trecută prin sfârcul ei m-a adus aproape în pragul leșinului. Sfârcurile în sine erau destul de puternic retrase, însă acest amănunt era ascuns de o perlă mare, care îl acoperea pe fiecare, atârnând de un lanț subțire din aur, ce se prelungea într-o parte și în cealaltă a lanțului principal.

M-am ridicat, îmbujorată și tușind și am reușit să mă scuz, icnind politicos într-o batistă în vreme ce mă dădeam înapoi. Am simțit o prezență în spatele meu și m-am oprit chiar la timp pentru a evita să mă ciocnesc de Jamie, care o privea pe amanta regelui fără a simula cât de cât o discreție politicoasă.

— I-a povestit lui Marie d’Arbanville că maestrul Raymond însuși i-a făcut găurile, am remarcat printre dinți.

Privirea lui fascinată nu s-a clintit.

— Să îmi fac și eu o programare? am întrebat. Îmi imaginez că m-ar servi dacă i-aș da rețeta pentru tonicul cu chimen.

În cele din urmă Jamie și-a coborât privirea spre mine. Luându-mă de braț, m-a condus spre alcovul cu răcoritoare.

— Dacă mai vorbești vreodată cu maestrul Raymond, a spus el în colțul buzelor, îți fac eu însumi găurile – cu dinții.

Regele plecase de acum spre Salonul lui Apollo, spațiul lăsat de trecerea lui fiind iute ocupat de alții, veniți din camera de cină. Văzându-l pe Jamie absorbit într-o conversație cu un anume monsieur Genet, capul unei familii bogate de transportatori, am aruncat o privire furișă în jur după un locșor în care să îmi scot pantofii pentru o clipă.

Unul dintre alcovuri era la îndemână și părea gol. Am rugat un admirator de care nu mai puteam scăpa să îmi mai aducă niște vin, apoi, cu o privire iute împrejur, m-am strecurat în alcov.

Era mobilat destul de sugestiv cu o canapea, o măsuță joasă și două scaune – mai potrivite să așezi haine pe ele decât să te așezi tu însuți, am gândit critic. Cu toate acestea, eu m-am așezat, mi-am scos pantofii și, cu un oftat de ușurare, mi-am cocoțat picioarele pe celălalt scaun.

Un clinchet de inele de draperie în spatele meu mi-a dat de veste că dispariția mea nu trecuse tocmai neobservată.

— *Madame*! În sfârșit suntem singuri!

— Da, din păcate, am spus oftând.

Trebuie să fie unul din nenumărații conți, mi-am spus în sinea mea. Sau nu, acesta era un viconte; cineva mi-l prezentase mai devreme drept vicontele de Rambeau. Unul din cei scunzi. Parcă îmi aminteam ochișorii ca mărgelele privindu-mă admirativ de sub marginea evantaiului.

Fără să mai piardă timpul, vicontele s-a așezat îndemânatic pe celălalt scaun, ridicându-mi picioarele în poala lui. Mi-a lipit cu ardoare degetele strânse în ciorapi de mătase de vintrele lui.

— Ah, *ma petite*! Câtă delicatețe! Frumusețea dumitale îmi ia mințile!

De aceeași părere eram și eu, dacă își imagina că picioarele mele ar fi delicate. Ridicând o talpă la buze, a început să îmi ciugulească degetele.

— *C'est un cochon qui vit dans la ville, cest un cochon qui vit*…

Mi-am smuls piciorul din strânsoare și m-am ridicat în grabă, împiedicându-mă de jupoanele mele voluminoase.

— Apropo de purceluși care trăiesc în oraș, i-am spus, destul de speriată. Nu cred că soțul meu va fi deosebit de încântat să te găsească aici, domnule.

— Soțul dumitale? Ei!

L-a concediat pe Jamie cu o fluturare ușuratică a mâinii.

— Va fi ocupat o vreme, sunt sigur. Și când pisica nu-i acasă… vino la mine, șoricelul meu, chițăie-mi puțin la ureche.

Pentru mai mult chef de joacă, vicontele a scos din buzunar o cutie emailată de tutun, și-a vărsat expert niște granule întunecate pe dosul palmei și a ridicat-o la nas.

A tras adânc aer în piept, cu ochii sclipindu-i de anticipație, apoi a întors capul brusc, căci perdeaua a fost smucită deodată într-o parte, cu zgomot de inele din alamă. Distras de apariția neașteptată, vicontele a strănutat cu o vigoare surprinzătoare direct între sânii mei.

— Porc dezgustător! am țipat și l-am plesnit peste obraz cu evantaiul meu închis.

Vicontele a făcut câțiva pași împiedicați în spate, cu ochii în lacrimi. S-a împiedicat de pantofii mei mărimea patruzeci, ce zăceau pe podea, și a căzut cu capul înainte în brațele lui Jamie care stătea în cadrul ușii.

•

— Mă rog, nu ai trecut tocmai neobservat, am spus în cele din urmă.

— Ha, a spus el. Nenorocitul a avut noroc că nu i-am smuls capul și nu l-am pus să și-l înghită.

— Ah, ar fi fost chiar un spectacol interesant, am încuviințat sec. Dar și când l-ai aruncat în fântână a fost destul de palpitant.

A ridicat privirea, încruntătura făcând loc unui rânjet fără voie.

— Păi, la urma urmelor nu l-am înecat.

— Sunt convinsă că vicontele apreciază autocontrolul tău.

Jamie a pufnit din nou. Stătea în picioare în mijlocul unui salon, parte a unui mic apartament din palat, unde regele, îndată ce se oprise din râs, ne poftise, insistând să nu ne obosim cu drumul până la Paris în această seară.

— La o adică, *mon chevalier,* spusese el, măsurând cu privirea silueta uriașă, udă până la piele a lui Jamie pe terasă, ne-ar displăcea profund să răcești. Sunt convins că în acest caz Curtea ar fi vitregită de compania dumitale atât de antrenantă și *madame* nu mi-ar ierta-o niciodată. Nu-i așa, draga mea?

A întins brațul și a ciupit-o jucăuș pe madame de La Tourelle de unul dintre sfârcuri. Amanta lui părea ușor iritată, dar a zâmbit obedient. Am băgat de seamă că, de îndată ce atenția regelui fusese distrasă, privirea ei rătăcea asupra lui Jamie. Care era impresionant, am fost nevoită să recunosc, stând în picioare cu apa șiroind, în lumina lămpilor, cu hainele lipite de trup. Asta nu însemna că îmi plăcea privirea doamnei de La Tourelle.

Și-a dezbrăcat cămașa udă și a lăsat-o să cadă grămadă pe podea. Arăta mai bine fără ea.

— Cât despre tine, a spus el, cu o uitătură sinistră, nu ți-am zis eu să stai departe de alcovurile acelea?

— Ba da. Țara arde și ție îți pasă de alcovuri, am spus înțelept.

— Poftim?

Se uita la mine de parcă mi-aș fi pierdut mințile deodată.

— Nu contează; nu ai cum să știi despre ce vorbesc. Voiam să spun, ai întâlnit pe cineva util înainte de a te repezi să îți aperi drepturile conjugale?

Jamie și-a frecat părul viguros cu un prosop cules de pe lavoar.

— O, da. Am jucat o partidă de șah cu monsieur Duverney. L-am și bătut și l-am enervat.

— Ah, sună promițător. Și cine e monsieur Duverney?

Mi-a aruncat prosopul, rânjind cu gura până la urechi.

— Ministrul francez de Finanțe, englezoaico.

— Aha. Și tu ești încântat că l-ai enervat?

— S-a enervat pe el însuși că mânca bătaie, mi-a explicat el. Acum nu va avea somn până nu mi-o plătește. Vine pe la noi sâmbătă să își ia revanșa.

— O, excelent! am exclamat. Și între timp, îl poți asigura că perspectivele Stuarzilor sunt extrem de scăzute și îl poți convinge că Louis nu vrea să îl ajute financiar, rudă sau nu.

A încuviințat din cap, dându-și pe spate părul ud cu ambele mâini. Focul încă nu fusese aprins și tremura ușor.

— Unde ai învățat să joci șah? am întrebat curioasă. Habar n-aveam că știi să joci.

— Colum MacKenzie m-a învățat, a răspuns el. Când aveam șaisprezece ani și mi-am petrecut un an la Castelul Leoch. Am avut profesori de franceză, germană, matematică și alte din astea, însă în fiecare seară urcam în camera lui Colum pentru o oră să jucăm șah. Nu că i-ar fi luat o oră ca să mă bată, a adăugat el cu tristețe.

— Nici nu e de mirare că ai ajuns să joci atât de bine, am constatat.

Unchiul lui Jamie, Colum, victima unei boli deformante care îl lăsase aproape imobil, compensa cu o minte care l-ar fi făcut de rușine pe Machiavelli.

Jamie s-a ridicat și și-a desfăcut centura de care își ținea legată sabia, mijindu-și ochii spre mine.

— Să nu crezi că eu nu-mi dau seama ce faci, englezoaico. Schimbând subiectul și complimentându-mă ca o curtezană. Nu te-am avertizat despre acele alcovuri?

— Mi-ai spus că nu ai de gând să mă bați, i-am amintit, retrăgându-mă ușor în scaun, ca să fiu sigură.

A pufnit din nou în râs, azvârlindu-și centura pe o comodă și lăsându-și kiltul să cadă lângă cămașa îmbibată cu apă.

— Arăt eu ca genul de bărbat care să bată o femeie însărcinată? a întrebat el.

L-am măsurat cu o privire sceptică. Gol pușcă, părul ud, roșcat și inelat, dat pe spate și cicatricile albe încă vizibile pe întregul trup, arăta de parcă tocmai coborâse dintr-o barcă vikingă, cu gândul doar la jafuri și siluiri.

— De fapt, pari capabil de aproape orice, i-am spus. Cât despre alcovuri, da, m-ai avertizat. Probabil ar fi trebuit să ies din clădire ca să îmi scot pantofii, însă cum era să știu că idiotul acela mă va urmări înăuntru și se va apuca să îmi roadă degetele de la picioare? Și dacă nu intenționezi să mă bați, atunci ce ai de gând să îmi faci? am întrebat, apucându-mă strâns de mânerele scaunului în care stăteam.

S-a așezat pe pat și mi-a zâmbit larg.

— Scoate-și rochia aia de târfă, englezoaico, și vino în pat!

— De ce?

— Păi, de bătut nu te pot bate, de înecat în fântână nu te pot îneca, a spus el ridicând din umeri. Aveam de gând să îți trag o muștruluială zdravănă, dar nu cred că îmi pot ține ochii deschiși suficient de mult timp.

A căscat gata să-i trosnească fălcile, apoi a clipit și a rânjit din nou.

— Adu-mi aminte mâine-dimineață, da?

•

— Te simți mai bine?

Ochii albaștri ca noaptea ai lui Jamie erau extrem de îngrijorați.

— E normal să îți fie așa de rău, englezoaico?

Mi-am dat la o parte părul de pe tâmplele transpirate și mi-am tamponat fața cu un prosop îmbibat cu apă.

— Nu știu dacă e bine, am răspuns cu glas slab, dar cel puțin cred că e normal. Unele femei au grețuri pe toată durata sarcinii.

Un gând nu foarte plăcut în acel moment.

Jamie s-a uitat într-o parte, nu spre ceasul pictat în culori vesele de pe masă, ci, ca de obicei, spre soarele care își trimitea razele pe fereastră.

— Te simți suficient de înzdrăvenită încât să cobori la micul dejun, englezoaico, sau să îi spun cameristei să îți aducă ceva de mâncare aici?

— Nu, acum mă simt mai bine.

Și chiar mă simțeam. În maniera ciudată a răului de dimineață, îndată ce greața neîndurătoare își făcea de cap, în câteva minute mă simțeam perfect.

— Așteaptă-mă puțin să îmi clătesc gura.

Tocmai când mă aplecam peste chiuvetă stropindu-mă cu apă rece pe față, s-a auzit o bătaie ușoară în ușa apartamentului. Probabil e servitorul care fusese trimis la casa noastră din Paris pentru a ne aduce haine curate, mi-am zis.

Spre surpriza mea însă, era un curtean, cu o invitație scrisă pentru prânz.

— Maiestatea Sa ia prânzul astăzi în compania unui nobil englez proaspăt sosit la Paris, ne-a explicat curteanul. Maiestatea Sa i-a invitat la prânz pe câțiva dintre cei mai prosperi oameni de afaceri englezi din Paris, cu scopul de a-i oferi Excelenței Sale ducele compania unora dintre conaționalii săi. Și cineva i-a amintit Maiestății Sale că soția dumitale este de asemenea englezoaică, și astfel ar trebui să fiți invitați să participați.

— Prea bine, a răspuns Jamie după ce m-a privit scurt. Îi poți spune Maiestății Sale că vom fi onorați să rămânem.

Curând după aceea a sosit Murtagh, serios ca întotdeauna, purtând o boccea mare, cu haine curate și cufărul meu cu leacuri, pe care îl cerusem. Jamie l-a dus în salon pentru a-i da instrucțiunile pentru acea zi și eu m-am chinuit să mă îmbrac în grabă în rochia mea cea nouă, regretând pentru prima dată că refuzasem să angajez o cameristă. Întotdeauna încăpățânat, părul meu era acum și mai rebel după ce dormisem în brațele uriașe și ude ale scoțianului; șuvițele sălbatice stăteau rebele în toate direcțiile, refuzând îndărătnice să se lase îmblânzite de perie și pieptene.

În cele din urmă am ieșit din cameră, îmbujorată și enervată, însă cu părul aranjat într-o așa-zisă coafură. Jamie m-a privit și a

murmurat în barbă ceva în legătură cu aricii, însă a primit drept răspuns o privire ucigătoare și a avut prezența de spirit să închidă gura.

O plimbare printre florile și fântânile arteziene din grădinile palatului mi-a redat buna dispoziție. Cei mai mulți dintre copaci erau încă golași, însă ziua era neașteptat de caldă pentru sfârșitul lui martie și mirosul mugurilor aproape desfăcuți de pe ramuri era crud și înțepător. Aproape că puteai simți seva ridicându-se în castanii impunători și plopii care mărgineau aleile ținând companie sutelor de statui din marmură albă.

M-am oprit lângă o statuie înfățișând un bărbat înveșmântat până în talie, cu ciorchini de struguri în păr și un flaut la buze. O capră mare și mătăsoasă ronțăia strugurii care cădeau din belșug din faldurile de marmură ale veșmântului bărbatului.

— Cine e? am întrebat. Pan?

Jamie a clătinat din cap, zâmbind. Era îmbrăcat în vechiul său kilt și vestonul vechi și confortabil, însă arăta mult mai bine în ochii mei decât curtenii îmbrăcați luxos care treceau pe lângă noi în grupuri, sporovăind între ei.

— Nu, cred că există o statuie a lui Pan pe aici, pe undeva, însă nu e asta. Asta e una din cele Patru Umori Ale Omului.

— Păi, el pare destul de umoristic, am spus, ridicându-mi privirea spre prietenul zâmbitor al caprei.

Jamie a început să râdă.

— Și zici că ești vindecătoare, englezoaico! Nu umor, ci umori. Știi cele patru umori care formează corpul omenesc. Acela este Sângele, a spus el arătând cu mâna spre bărbatul cântând la flaut, apoi a arătat mai departe pe alee, și acolo e Bila neagră.

Aceasta era reprezentată de un bărbat înalt, înveșmântat într-un soi de togă, ținând în mână o carte deschisă.

Jamie a arătat în cealaltă parte a aleii.

— Iar acolo este Bila galbenă.

Un bărbat tânăr, musculos și dezbrăcat, care se încrunta feroce, fără să bage de seamă leul de marmură pe punctul de a-l mușca de picior.

— Și acolo este Flegma.

— Flegma zici?

Flegma, un bărbat de origine nobilă, cu o bonetă pe cap, cu ambele brațe încrucișate pe piept și o broască țestoasă la picioare.

— Aha, am remarcat.

— Vindecătorii nu învață despre umori pe vremea ta? m-a întrebat Jamie curios.

— Nu, am răspuns. În vremea noastră se vorbește despre microbi în schimb.

— Adevărat? Microbi, a spus el pentru sine, încercând cuvântul, pronunțându-l cu accentul lui puternic scoțian, care îl făcea să sune teribil de sinistru. Micrrrrooobi. Și cum arată microbii?

Am ridicat privirea spre o statuie înfățișând „America”, o slujnică tânără și voluptuoasă, cu o fustă din pene și o coroană tot din pene, cu un crocodil la picioare.

— Păi, nu atât de pitorești ca statuile astea, am spus.

Crocodilul de la picioarele Americii îmi amintea de prăvălia maestrului Raymond.

— Ai vorbit serios când ai zis că nu vrei să mă mai duc pe la prăvălia Maestrului Raymond? am întrebat. Sau doar că nu ești de acord să îmi găuresc sfârcurile?

— Categoric nu vreau să îți găurești sfârcurile, a răspuns el cu tărie, apucându-mă de braț și zorindu-mă înainte, ca nu care cumva să îmi vină vreo idee năstrușnică, inspirată de sânii goi ai Americii. Dar nu, nici nu vreau să te mai duci pe la maestrul Raymond. Circulă tot soiul de zvonuri pe seama lui.

— Zvonuri circulă despre toată lumea din Paris, am remarcat, și aș fi dispusă să pariez că maestrul Raymond este la curent cu toate.

Jamie a încuviințat din cap, părul sclipindu-i în soarele palid de primăvară.

— Ah, da, sunt convins. Dar cred că pot afla ce mă interesează din taverne și saloane. Se zvonește că maestrul Raymond ar fi centrul unui cerc anume, însă nu unul de simpatizanți iacobiți.

— Adevărat? Ce fel de cerc, atunci?

— De cabaliști și ocultiști. De vrăjitoare, poate.

— Jamie, sper că nu ești serios îngrijorat de vrăjitoare și demoni!

Ajunsesem în partea grădinilor cunoscută drept „Covorul verde”. Primăvara fiind atât de timpurie, verdele peluzei uriașe era doar o nuanță abia vizibilă, însă oamenii se plimbau de-a lungul ei, profitând de ziua neobișnuit de caldă.

— Nu de vrăjitoare, nu, a răspuns el în cele din urmă, găsind un loc în apropierea unei tufe de forsiția și așezându-se pe iarbă. De contele de Saint Germain, mai degrabă.

Mi-am amintit de privirea din ochii întunecați ai contelui Saint Germain la Le Havre și m-am înfiorat, în ciuda soarelui și a șalului de lână cu care eram înfășurată.

— Crezi că este asociat cu maestrul Raymond?

Jamie a ridicat din umeri.

— Nu știu. Dar tu mi-ai povestit despre zvonurile care circulă despre Saint Germain, nu? Și dacă maestrul Raymond face parte din acel cerc, atunci cred că trebuie să stai cât mai departe de el, englezoaico. La urma urmelor, a continuat el abia zâmbind, cu un aer îngrijorat, aș prefera să nu te mai scap o dată de rug.

Umbrele de sub copaci mi-au amintit de întunericul înghețat din groapa hoților din Cranesmuir și m-am cutremurat, apropiindu-mă mai mult de Jamie, în bătaia soarelui.

— Nici eu nu aș vrea să trec din nou prin ce am trecut.

Porumbeii se curtau pe iarba de sub tufișul înflorit de forsiția. Doamnele și domnii de la Curte săvârșeau un ritual asemănător pe potecile care traversau grădinile cu statui. Marea deosebire era că porumbeii erau mai tăcuți.

O apariție în mătase de un acvamarin în ape s-a ivit în spatele locului unde poposiserăm, lăudând gălăgios piesa de teatru din seara precedentă. Cele trei doamne din compania lui, deși înveșmântate mai puțin spectaculos, îi împărtășeau cuminți opiniile.

— Superb! O voce absolut superbă, La Couelle!

— O, superbă! Da, minunată!

— Încântătoare, încântătoare. Superb este singurul cuvânt potrivit.

— O, da, superb!

Glasurile – toate patru – erau ascuțite precum cuiele smulse din lemn. Prin contrast, porumbelul mascul, plimbându-se la mică distanță în fața mea, gângurea discret și muzical, trecând de la un murmur adânc, amoros, spre un șuierat puternic, în vreme ce își umfla pieptul și își pleca gâtul în mod repetat, depunându-și inima la picioarele alesei sale, care până acum nu părea deloc impresionată.

Mi-am îndreptat privirea dincolo de porumbel, spre curteanul înveșmântat în satin acvamarin, care se întorsese în grabă

pentru a ridica iute de jos o batistă cu margini de dantelă, scăpată viclean drept momeală de una dintre însoțitoarele sale de mai devreme.

— Doamnele îl numesc „L'Andouille”, am comentat. Mă întreb de ce.

Jamie a mormăit somnoros și a deschis un ochi, privind în urma curteanului care se îndepărta.

— Mmm? Ah, „Cârnatul”. Înseamnă că nu poate să își țină cocoșelul în pantaloni. Știi genul… doamne, valeți, curtezane, paji. Și cățeluși, dacă zvonurile au vreun sâmbure de adevăr, a adăugat el, mijind ochii în direcția în care dispăruse individul în mătase acvamarină și din care se apropia acum o doamnă de curte, cu un câine alb și pufos strâns protector la pieptul ei generos.

— Curată nebunie! Eu nu mi l-aș risca pe al meu în apropierea unui ghem din ăsta de păr gălăgios.

— Cocoșelul tău? am întrebat amuzată. Pe vremuri obișnuiam să îl numesc știulete. Și americanii, dintr-un motiv oarecare, obișnuiau să-i spună puță. Odată i-am spus unui pacient care mă tachina „Puță șmecheră” și era cât pe ce să îi pocnească firele de la operație de atâta râs.

Jamie a început să râdă și el, întinzându-se copios în soarele călduț de primăvară. A clipit de câteva ori, apoi s-a rostogolit, rânjind în sus spre mine.

— Și tu ai cam același efect asupra mea, englezoaico, mi-a spus el.

I-am netezit pe spate părul de pe frunte, sărutându-l între ochi.

— De ce își botează bărbații mădularul? am întrebat. Cum ar fi „John Thomas”. Ori Roger, de exemplu. Femeile nu fac asta.

— Nu? a întrebat Jamie, intrigat.

— Sigur că nu. Mai degrabă mi-aș boteza nasul Jane.

A început să hohotească, cu pieptul zguduindu-i-se de râs. M-am rostogolit deasupra lui, bucurându-mă să îl simt sub mine. L-am apăsat cu coapsele, dar straturile de jupoane dintre noi mi-au camuflat intenția, transformând-o într-un gest oarecare.

— Păi, a spus Jamie pragmatic, a ta nu se mișcă de bunăvoie în sus și în jos, nici nu are o voință proprie. Cel puțin din câte mă pricep eu, a adăugat el, ridicând o sprânceană, întrebător.

— Așa este, slavă Domnului! Mă întreb dacă francezii îl strigă pe al lor „Pierre”, am spus, aruncând o privire discretă spre un dandy care trecea, îmbrăcat în catifea verde, moarată.

Jamie a izbucnit într-un râs care a speriat porumbeii, făcându-i să-și ia zborul din tufa de forsiția. Au dat din aripi într-o fluturare indignată, împrăștiind fulgi cenușii în urma lor. Cățelul alb și pufos, până atunci mulțumit să se legene în brațele stăpânei sale ca un mănunchi de cârpe, s-a trezit pe dată să își asume responsabilitățile de câine. A sărit din cuibul său cald precum o minge de ping-pong și a luat-o la fugă entuziasmat pe urmele porumbeilor, lătrând nebunește, cu stăpâna sa țipând după el.

— Nu știu, englezoaico, a răspuns Jamie, recăpătându-și cumpătul suficient cât să își șteargă lacrimile de râs. Singurul francez pe care l-am auzit îl striga pe al lui „Georges”.

— Georges! am exclamat, suficient de tare încât să atrag atenția unui grup restrâns de curteni care treceau pe acolo.

Unul, un specimen scund, însă vivace, înveșmântat în satin negru, cu dungi albe s-a oprit din plimbare și a făcut o plecăciune adâncă, măturând pământul de la picioarele mele cu pălăria sa. Unul dintre ochi îi era încă prea umflat pentru a sta deschis, și o urmă vânătă i se întindea peste rădăcina nasului, dar stilul îi era neafectat.

— *À votre service, madame,* a spus el.

•

Aș fi reușit dacă n-ar fi fost blestematele de privighetori. Salonul de masă era înăbușitor și plin de gură-casă și curteni, una dintre balenele corsetului meu se desfăcuse și mă împungea îngrozitor sub rinichiul stâng de fiecare dată când trăgeam aer în piept și suferеam de cea mai insistentă pacoste a sarcinii, nevoia de a face pipi la fiecare câteva minute. Cu toate acestea, m-aș fi putut descurca. Era la urma urmelor o încălcare serioasă a codului bunelor maniere să te ridici de la masă înaintea regelui, deși prânzul era o chestiune destul de relaxată în comparație cu dineurile protocolare care aveau loc de obicei la Versailles – sau așa mi se spusese. „Relaxat” însă e un termen relativ.

Într-adevăr, erau doar trei varietăți de castraveți murați în loc de opt. Și doar un fel de supă, limpede, nu deasă. Vânatul era doar la proțap, nu era prezentat *en brochette,* iar peștele, deși

era gustos fiert puțin în vin, era servit filetat, nu întreg și nu pe un platou într-o mare de aspic, plină cu creveți.

Parcă frustrat de atâta simplitate rustică, unul dintre bucătari ne oferise un aperitiv încântător – un cuib, măiestrit realizat din fâșii de aluat de patiserie, ornamentat cu ramuri adevărate de măr înflorit, la capătul cărora stăteau două privighetori, jumulite și fripte, umplute cu măr și scorțișoară, apoi reînvelite în propriile pene. În plus, în cuib se afla întreaga familie de pui, cioturi minuscule de aripi întinse, arămii și crocante, piele fragedă, glazurată cu miere, ciocuri înnegrite, căscate doar cât să sugereze umplutura de pastă de migdale dinăuntru.

După un tur triumfal al mesei pentru expunere – în acompaniamentul murmurelor de admirație de jur împrejur –, aperitivul rafinat a fost așezat dinaintea regelui care s-a întrerupt din conversația pe care o purta cu madame de La Tourelle suficient cât să culeagă unul dintre puii din cuib și să-l arunce în gură. Cranț, cranț, cranț făceau măselele Maiestății Sale. Vrăjită, urmăream mușchii gâtului încordându-se și am simțit parcă alunecarea oaselor mici de-a lungul propriului meu esofag. Degetele maronii s-au întins după încă un pui. În acest punct, am ajuns la concluzia că există probabil lucruri mai grave care l-ar insulta pe Maiestatea Sa decât de a mă ridica de la masă, așa că am luat-o la goană.

Săltându-mă din genunchi în mijlocul tufelor din grădină câteva minute mai târziu, am auzit un sunet în spatele meu. Așteptându-mă să întâlnesc privirea unui grădinar pe bună dreptate furios, m-am întors vinovată ca să dau cu ochii de un soț furios.

— La naiba, Claire, chiar trebuie să faci asta mereu? a întrebat el.

— Într-un cuvânt… da, am spus, lăsându-mă epuizată pe marginea fântânii arteziene. Palmele îmi erau umede și le-am șters de rochie.

— Crezi că o fac de distracție?

Mă simțeam amețită și am închis ochii, încercând să îmi recapăt echilibrul interior înainte de a cădea în fântână.

Deodată am simțit o mână cuprinzându-mă de mijloc și m-am aplecat puțin, aproape prăbușindu-mă în brațele sale în timp ce s-a așezat lângă mine.

— O, Dumnezeule. Îmi pare rău, *mo duinne.* Te simți bine, Claire?

M-am tras ușor în spate cât să îmi ridic privirea și să zâmbesc.

— Da, sunt bine. Doar puțin amețită, atâta tot.

Am întins brațul și am încercat să netezesc cuta adâncă de îngrijorare de pe fruntea lui. Mi-a întors zâmbetul, însă ridul a rămas, o linie subțire și dreaptă între curbele groase ale sprâncenelor de culoarea nisipului. A băgat o mână în fântână, apoi mi-a umezit obrajii. Trebuie să fi părut destul de palidă.

— Îmi pare rău, am spus. Serios, Jamie, nu m-am putut abține.

Mâna lui udă m-a mângâiat reconfortant pe ceafă, puternică și sigură. O pulbere fină de stropi de apă din gura unui delfin cu ochi căscați mi-a umezit părul.

— Ah, nu mă băga în seamă, englezoaico. N-am vrut să te cert. Doar că…, a început el făcând un gest neajutorat cu mâna… doar că mă simt așa ca un prost. Văd că te simți rău, și știu că din cauza mea ești așa, și habar nu am cum să te ajut. Așa că dau vina pe tine și sunt morocănos și mă răstesc la tine… de ce nu mă trimiți pur și simplu la dracu', englezoaico? a izbucnit el.

Am râs până când au început să mă doară coastele pe sub corsetul strâmt, ținându-mă de brațul lui.

— Du-te dracului, Jamie, am exclamat în cele din urmă, ștergându-mă la ochi. Du-te direct la dracu'. Întoarce-te la Start. Nu încasa două sute de dolari[4]. Gata. Te simți mai bine acum?

— Da, a spus el, expresia chipului luminându-se. Când începi să vorbești păsărește, știu că ești bine. Te simți mai bine, englezoaico?

— Da, am spus, ridicându-mă și cuprinzând cu privirea împrejurimile.

•

Grădinile de la Versailles erau deschise publicului și grupuri mici de negustori și muncitori se amestecau ciudat cu nobilii înveșmântați în culori vii, savurând cu toții vremea bună.

Deodată ușa din apropiere, care dădea în terasă, a țâșnit în lături, invitații regelui revărsându-se în grădină într-o mare gălăgioasă. Exodul de la prânz fusese îmbogățit de o nouă delegație, după toate aparențele proaspăt coborâtă din cele

[4] Frază din Monopoly, folosită în cultura populară pentru a exprima un act ireversibil, cu consecințe dezastruoase. (n.tr.).

două trăsuri mari pe care le vedeam retrăgându-se pe la marginea grădinii, spre grajdurile din depărtare.

Era un grup mare de oameni, bărbați și femei, îmbrăcați sobru, în comparație cu hainele țipătoare ale curtenilor din jur. Însă vocile lor, mai degrabă decât înfățișarea, mi-au atras atenția. Franceza, vorbită de mai mulți oameni la distanță, seamănă foarte bine cu măcănitul rațelor și al gâștelor, cu tonuri nazale. Engleza, pe de altă parte, are o cadență mai lentă și intonația are mai puține suișuri și coborâșuri. Auzită de la distanță, unde vocile individuale sunt imposibil de distins, are monotonia răgușită, prietenoasă, a câinilor ciobănești lătrând. Și efectul general al exodului care se apropia în direcția noastră era a unei larme de gâște mânate de la spate spre piață de o haită de câini ciobănești.

Grupul de englezi ajunsese, cumva mai târziu. Fără îndoială erau diplomatic conduși în grădină în vreme ce personalul bucătăriei pregătea alt prânz și reașeza masa uriașă pentru ei.

Am studiat curioasă adunarea. Pe ducele de Sandringham îl cunoșteam, desigur, după ce îl întâlnisem odată înainte în Scoția la Castelul Leoch. Silueta sa cu pieptul bombat era ușor de recunoscut, pășind alături de Louis, cu peruca la modă înclinată cu o atenție politicoasă.

Majoritatea celorlalți invitați erau necunoscuți, deși mi-a părut că doamna elegantă, între două vârste, intrând pe ușă trebuia să fie ducesa de Claymore, despre care auzisem că era așteptată. Regina, în mod obișnuit lăsată în urmă în vreun castel la țară să se distreze cum poate, fusese adusă la Palat pentru această ocazie. Stătea de vorbă cu musafira, chipul ei blând și anxios acum îmbujorat de agitația ocaziei, cu care nu era obișnuită.

Fetița din spatele Ducesei mi-a atras atenția. Îmbrăcată destul de simplu, era genul de frumusețe care ar scoate-o în evidență în orice context. Era minionă, cu un chip cu osatură fină, însă frumos rotunjit, cu părul negru și lucios, nepudrat și un ten de alabastru fermecător, îmbujorat în obraji cu un roz aprins care o făcea să arate exact ca o petală de trandafir. Înfățișarea ei îmi amintea de o rochie pe care o avusesem cândva pe timpul meu, o rochie din bumbac, decorată cu maci roșii. Gândul m-a lovit deodată, umplându-mă cu un val neașteptat de dor de casă și m-am prins de marginea băncii de marmură, cu pleoapele

înlăcrimate. Trebuie să fi fost din cauza englezei brute pe care o auzisem vorbindu-se, mi-am zis, după atâtea luni petrecute în compania muzicalității scoțiene și a măcănitului franțuzesc. Vizitatorii vorbeau ca acasă.

Apoi l-am văzut. Îmi simțeam sângele scurgându-mi-se din obraji, în vreme ce privirea urmărea fără a putea înțelege curba elegantă a craniului, părul negru și îndrăzneț printre perucile pudrate din jurul său. Alarmele sunau în capul meu precum sirenele de raid aerian și m-am luptat să accept și să resping senzațiile care m-au asaltat. Subconștientul meu a sesizat linia nasului și a exclamat: „Frank!”, dictându-i trupului meu să sară în întâmpinarea lui. Dar centrul rațional al creierului meu a strigat ceva mai tare. „Știi că nu are cum să fie Frank”, înghețându-mă pe loc în timp ce vedeam curba familiară a buzelor arcuite într-o părere de zâmbet, repetând: „Știi că nu poate fi Frank” și mușchii picioarelor m-au țintuit locului. Apoi au urmat tremurul de panică, încleștarea mâinilor și nodul din stomacul, pe măsură ce procesele mai lente ale gândurilor logice au venit cuminți din urmă, pe calea instinctului sau a rațiunii, văzând fruntea înaltă și capul ridicat arogant, convingându-mă de ceea ce nu puteam crede. Nu putea fi Frank. Și dacă nu era Frank, atunci nu putea fi decât…

— Jack Randall.

Nu eu i-am rostit numele, ci Jamie, cu o voce straniu de calmă și detașată. Atenția fiindu-i atrasă de comportamentul meu bizar, își întorsese ochii în direcția privirii mele și văzuse ceea ce văzusem și eu.

Nu a făcut nicio mișcare. Din câte îmi puteam da seama în groaza crescândă, Jamie nu respira. Eram vag conștientă de un servitor din apropiere care privea curios în sus la silueta nemișcată a războinicului scoțian de lângă mine, tăcut precum statuia lui Marte. Însă grija mea nu era pentru Jamie.

El era complet nemișcat. Nemișcat așa cum un leu poate sta nemișcat, contopit cu iarba câmpiei, privirea fierbinte și neclintită precum soarele care pârjolește savana. Și am văzut ceva mișcându-se în adâncurile privirilor sale. O zvâcnire trădătoare a pisicii aflate la pândă, mica tresărire a pufului de la capătul cozii, înainte de carnaj.

A scoate armele în prezența regelui însemna condamnarea la moarte. Murtagh se afla în celălalt capăt al grădinii, mult prea

departe pentru a sări în ajutor. Încă doi pași îl aduceau pe Randall mult prea aproape. În bătaia paloșului. Mi-am așezat o mână pe brațul lui. Era rigid precum oțelul plăselelor de sub pumnul încleștat. Am simțit sângele dându-mi năvală în urechi.

— Jamie, am strigat. Jamie!

Și am leșinat.

10. O doamnă cu bucle bogate, castanii

M-am ridicat dintr-o ceață gălbuie, sclipitoare, compusă din raze de soare, praf și frânturi de amintiri, simțindu-mă complet dezorientată.

Frank stătea aplecat asupra mea, încruntat de îngrijorare. Mă ținea de mână. De fapt, nu mă ținea de mână. Mâna de care mă ţineam eu era mult mai mare decât a lui Frank și degetele mele au mângâiat încheietura acoperită cu fire de păr crețe și aspre. Mâinile lui Frank erau fine ca ale unei fete.

— Te simți bine?

Vocea nu era a lui Frank, joasă și cultivată.

— Claire!

Vocea, mai groasă și mai răgușită, nu era deloc a lui Frank. Nici nu era cultivată. Era încărcată de teamă și îngrijorare.

— Jamie.

În cele din urmă am găsit numele care se potrivea imaginii mentale.

— Jamie. Te rog, nu…

M-am ridicat în capul oaselor, privind speriată de la un chip la celălalt. Eram înconjurată de un cerc de fețe curioase. Curtenii făcuseră două, trei rânduri în jurul meu, printre ei aflându-se și Maiestatea Sa, care stătea aplecat, privind în jos spre mine cu o expresie de interes compătimitor.

Doi bărbați erau îngenuncheați în praf, alături de mine. Jamie la dreapta, cu ochii mari și chipul palid precum florile de păducel de deasupra lui. Și la stânga mea…

— Vă simțiți bine, *madame*?

Ochii precum alunele vădeau doar o îngrijorare respectuoasă și sprâncenele de un castaniu întunecat erau arcuite întrebător. Nu era Frank, desigur. Dar nu era nici Jonathan Randall. Acest

bărbat era mai tânăr decât căpitanul cu cel puțin zece ani, poate apropiat de vârsta mea, chipul palid și neridat din cauza expunerii la soare. Buzele aveau aceleași linii bine conturate, însă le lipseau ridurile de cruzime care mărgineau buzele căpitanului.

— Dumneata..., am spus răgușit, ferindu-mă de el. Dumneata ești...

— Lord Alexander Randall, *madame,* a răspuns el repede, ducând mâna la cap, ca și cum ar fi intenționat să își scoată o pălărie pe care nu o purta. Nu cred că ne cunoaștem, a continuat, cu o nuanță de îndoială.

— Eu... adică, nu, nu te cunosc, am spus, prăbușindu-mă pe spate pe brațul lui Jamie.

Brațul era neclintit precum o bară de oțel, dar mâna care o strângea pe a mea tremura, așa că am tras mâinile noastre încleștate între faldurile rochiei pentru a le ascunde.

— O prezentare cam neortodoxă, doamnă, ă... nu, e lady Broch Tuarach, nu-i așa?

Vocea înaltă și afectată mi-a atras atenția deasupra mea, spre chipul îmbujorat și bucălat al ducelui de Sandringham care privea intrigat peste umerii contelui de Sevigny și ai ducelui de Orléans. Și-a împins trupul greoi prin spațiul îngust dintre cei doi bărbați și a întins o mână pentru a mă ajuta să mă ridic în picioare. Încă ținându-mi palma transpirată în propria sa mână, a făcut o plecăciune în direcția lordului Alexander Randall, care privea cu o încruntătură nedumerită.

— Domnul Randall lucrează pentru mine ca secretar, lady Broch Tuarach. Ordinele Sfinte sunt o chemare nobilă, însă din păcate misiunile caritabile nu țin de foame, nu-i așa, Alex?

Tânărul s-a îmbujorat ușor la auzul unei asemenea grosolănii, însă și-a înclinat fruntea politicos spre mine, încuviințând prezentarea făcută de patronul său. Abia atunci am băgat de seamă costumul sobru, din stofă neagră și gulerul înalt, alb, care îl identifica drept cleric junior al unui ordin.

— Excelența Sa spune adevărul, doamna mea. Și aceasta fiind situația, sunt profund recunoscător pentru oferta domniei sale de a mă angaja.

Crisparea abia perceptibilă a buzelor din timpul acestui discurs părea să indice că recunoștința lui ar putea să nu fie chiar atât de profundă, în ciuda cuvintelor măgulitoare. Am

aruncat o privire spre duce, văzându-i ochii albaștri, mijiți în lumina soarelui, expresia chipului de o amabilitate impenetrabilă. Această mică scenă a fost întreruptă de o bătaie din palme a regelui chemând doi valeți care, la porunca lui, m-au apucat de ambele subsuori și m-au ridicat pe sus într-o lectică, în ciuda protestelor mele.

— Categoric nu, *madame,* a spus el, ignorând atât protestele, cât și mulțumirile. Du-te acasă și odihnește-te; nu dorim să fii indispusă pentru balul de mâine, *non*?

M-a privit cu ochii lui mari și căprui în timp ce mi-a ridicat mâna la buzele sale. Fără a-și desprinde privirea de pe chipul meu, a făcut o plecăciune formală spre Jamie, care între timp își recăpătase prezența de spirit suficient încât să rostească un discurs amabil de mulțumire și a spus:

— Probabil ar trebui să accept mulțumirile dumitale, domnul meu, sub forma permisiunii de a cere un dans din partea soției dumitale.

Buzele lui Jamie s-au crispat auzind acestea, însă a făcut la rândul său o plecăciune:

— Soția mea este la fel de onorată ca și mine de atențiile Maiestății Sale, a spus aruncând o privire înspre mine. Dacă se va simți suficient de înzdrăvenită mâine-seară pentru a veni la bal, sunt sigur că abia va aștepta să danseze cu Maiestatea Sa.

S-a întors fără a mai aștepta un răspuns din partea regelui și a înclinat din cap spre valeții care duceau lectica.

— Acasă, le-a cerut el.

•

Ajunși în cele din urmă acasă după o călătorie înăbușitoare și zdruncinătoare de-a lungul străzilor mirosind a flori și a canalizări desfundate, mi-am aruncat rochia grea și corsajul inconfortabil, înlocuind-o cu un halat de casă din mătase.

L-am găsit pe Jamie stând lângă șemineul gol, cu ochii închiși, palmele așezate pe genunchi, cufundat parcă în gânduri. Era palid ca pânza cămășii, strălucind în umbra căminului precum o nălucă.

— Fecioară Maria! a murmurat el, clătinând din cap. Dumnezeule și toți sfinții, am fost atât de aproape. Eram cât pe ce să îl ucid pe bărbatul acela. Îți dai seama, Claire, dacă nu ai fi leșinat... Iisuse, voiam să îl omor cu toată puterea voinței mele.

S-a oprit deodată, scuturându-se din nou tulburat.

— Uite, ridică-ți picioarele, i-am spus, trăgând de un taburet greu, din lemn sculptat.

— Nu, mă simt bine acum, a refuzat el, fluturându-și mâna. Era… fratele lui Jack Randall, vasăzică.

— Cred că asta e cea mai bună explicație, am răspuns sec. Altcineva nu are cum să fie, la urma urmelor.

— Mmm. Știai că lucrează pentru Sandringham?

— Nu știam, am spus scuturând din cap. Nu știu nimic despre el în afară de numele său și de faptul că e preot. F-Frank nu era interesat în mod special de el, nefiind un strămoș direct al său.

Tremurul ușor al vocii când am pronunțat numele lui Frank m-a trădat.

Jamie a lăsat jos sticla și a venit spre mine. Oprindu-se hotărât, m-a ridicat în brațe și m-a strâns la pieptul lui. Parfumul grădinilor de la Versailles emana proaspăt și înțepător din faldurile cămășii sale. Mi-a sărutat creștetul capului și s-a întors spre pat.

— Hai să te întinzi, Claire, a șoptit el. A fost o zi lungă pentru amândoi.

•

Mă temusem că întâlnirea cu Alexander Randall va declanșa din nou coșmarurile lui Jamie. Nu se întâmpla adesea, însă din când în când îl simțeam trezindu-se lângă mine, cu trupul încordat într-o bătălie iscată din senin. În momentele acelea sărea din pat și își petrecea restul nopții lângă fereastra care parcă îi oferea o cale de evadare, refuzând orice gest de consolare ori compania cuiva. Și până dimineață, Jack Randall și ceilalți demoni ai orelor întunecate erau alungați din nou în cufărul lor, cu capacul trântit și ferecat cu benzile de oțel ale voinței lui Jamie, și totul era din nou bine.

De astă dată Jamie a adormit imediat și emoțiile din timpul zilei se evaporaseră deja de pe chipul său, lăsându-l liniștit și neted când am stins eu lumânarea. Era o binecuvântare să stau întinsă fără să mă mișc, cu căldura strecurându-se prin membrele mele înghețate, o miriadă de ace de pe spate, de pe gât și din genunchi dispărând în moliciunea somnului care se apropia. Însă mintea mea, eliberată din starea de alertă, derula de o mie de ori scena din grădina palatului – părul negru și fruntea înaltă, urechi lipite de cap și bărbie fină – și acel prim șoc al recunoașterii greșite, care mi-a fulgerat inima cu o

lovitură de bucurie și de teamă. Frank, îmi spusesem în gând. Frank. Și cu chipul lui Frank dinaintea ochilor, m-am cufundat în somn.

•

Era una dintre sălile de lectură de la London University; tavanul antic, din lemn și podelele moderne, acoperite cu linoleum uzat de picioare neliniștite. Băncile erau vechi și tocite; birourile noi erau rezervate pentru conferințele științifice. Istoria se putea descurca cu lemnul zgâriat de șaizeci de ani; la urma urmelor, subiectul era definitivat și nu avea să se schimbe – de ce i s-ar schimba decorul?

— Obiecte de pus în vitrină, spune vocea lui Frank, și obiecte de utilizat.

Degetele sale fine au atins muchia sfeșnicului din argint și soarele intrând pe fereastră a sclipit pe metal, ca și cum atingerea lui ar fi fost electrică.

Obiectele, toate împrumutate din colecțiile de la British Museum, erau aliniate pe marginea mesei, suficient de aproape încât studenții din primul rând să bage de seamă crăpăturile fine din fildeșul îngălbenit al cutiei franțuzești cu jetoane pentru ruletă, petele de tutun fumat în urmă cu atât de mult timp încât înnegrise marginile pipei din argilă albă, o lingură din os de corn și un ceas mic, din marmură, deasupra căruia stăteau două lebede cu gâturile plecate.

Și în spatele șirului de obiecte, un rând de miniaturi pictate, culcate pe masă, ale căror detalii erau ascunse de lumina reflectată pe suprafața lor.

Frank s-a aplecat asupra obiectelor, absorbit. Soarele de după-amiază a aprins o sclipire roșcată, stingheră în părul lui. A ridicat pipa din argilă în podul palmei precum coaja unui ou.

— Pentru unele perioade istorice, a spus el, avem istoria în sine; mărturia scrisă a oamenilor care au trăit în acele vremuri. În cazul altora, avem doar obiectele acelei perioade, pentru a ne arăta cum trăiau oamenii.

A băgat pipa în gură, strângându-și buzele în jurul tubului, pufnindu-și fălcile, cu sprâncenele ridicate comic. S-a auzit un chicotit înfundat dinspre audiență și el a zâmbit și a așezat pipa pe masă.

— Arta și obiectele de artă, a reluat el fluturând o mână peste aglomerarea sclipitoare de obiecte, pe acestea le vedem cel mai adesea, decorațiunile unei întregi societăți. Și de ce nu?

A ales din public un băiat cu părul castaniu și o înfățișare inteligentă căruia să i se adreseze. Un truc al lectorului experimentat: alege unul din membrii publicului și discută cu el ca și cum ar fi doar ei doi. O clipă mai târziu, alege un altul. Și fiecare individ din public va avea senzația că este interlocutorul său.

— Acestea sunt niște lucruri drăguțe, la urma urmelor.

O atingere a degetului a făcut ca lebedele de pe ceas să înceapă să se învârtă, cu gâturile curbate într-o procesiune împerecheată.

— Merită să fie păstrate. Însă cine s-ar deranja să păstreze un înveliș vechi pentru ibric sau un cauciuc uzat de mașină?

O blondă drăguță, cu ochelari de data aceasta, care a zâmbit și a chicotit ușor drept răspuns.

— Dar obiectele uzuale, lucrurile care nu sunt menționate în documente, care sunt folosite, stricate și abandonate fără remușcări sunt cele care ne spun ceva despre cum trăiau oamenii obișnuiți. Numărul acestor pipe, de exemplu, ne spune ceva despre frecvența și tipurile de tutun folosit printre clasele sociale, de la cele înalte – a spus bătând cu degetul peste capacul cutiei smălțuite de tutun – până la cele de jos.

A mângâiat apoi cu degetul tubul lung și drept al pipei, cu o familiaritate afectuoasă.

Acum, o femeie între două vârste, mâzgălind frenetic pentru a prinde fiecare cuvânt, abia conștientă de privirea ațintită asupra ei. Liniile s-au adâncit în colțurile ochilor zâmbitori, de culoarea alunei.

— Nu e nevoie să scrieți totul, domnișoară Smith, a spus el râzând. Este o prezentare de o oră, la urma urmelor, creionul dumneavoastră nu va rezista atât.

Femeia s-a îmbujorat și a lăsat creionul să cadă, însă a zâmbit timid drept răspuns la zâmbetul larg și prietenos de pe chipul slab și întunecat al lui Frank. Acum îi avea sub farmecul său, cu toții încălziți de strălucirea umorului plăcut, atenția lor atrasă de micile sclipiri de poleială și lux. Acum îl urmau, fără să se opună și fără să se întrebe, de-a lungul potecii logicii și în desișurile discuției. Încordarea i-a părăsit mușchii gâtului în vreme ce

simțea atenția studenților concentrându-se și fixându-se asupra lui.

— Cel mai bun martor al istoriei este bărbatul… sau femeia – o înclinare a capului spre blonda drăguță – care a trăit-o, corect?

A zâmbit și a ridicat lingura crăpată din os.

— Mă rog, poate. La urma urmelor, este în natura umană să arate cea mai bună față a lucrurilor când știi că cineva va citi ce ai scris. Oamenii tind să se concentreze pe lucruri pe care ei le consideră importante și, cel mai adesea, cosmetizează lucrurile pentru consumul public. Rar găsești un Pepys care să consemneze cu interes egal detalii ale unei procesiuni regale și de câte ori pe noapte e obligat să folosească oala de noapte.

De data aceasta râsul a fost general și Frank s-a relaxat, rezemându-se nonșalant cu spatele de masă, gesticulând cu lingura.

— În mod similar, obiectele drăguțe, artefactele frumoase sunt cel mai adesea păstrate. Însă oalele de noapte, lingurile și pipele ieftine, din lut, ne pot dezvălui la fel de multe, ori chiar mai multe despre oamenii care le-au folosit. Și ce putem spune despre acești oameni? Noi considerăm persoanele istorice ca fiind diferite de noi înșine, câteodată aproape mitologice. Însă cineva a folosit cutia asta – degetul suplu a mângâiat cutia pentru jetoane –, o doamnă a folosit asta – mâna a mișcat sticla cu parfum –, picurând parfum în spatele urechilor, pe încheieturile mâinilor… unde mai picurați dumneavoastră doamnelor parfum?

Ridicându-și deodată fruntea, a zâmbit spre blonda planturoasă din rândul din față, care a roșit, a chicotit și s-a atins cochet deasupra decolteului bluzei.

— Ah, da. Chiar acolo. Păi, proprietara acestui parfum a făcut aceleași gesturi.

Încă zâmbind spre fată, a scos dopul sticlei cu parfum și l-a trecut ușor pe sub nas.

— Ce este, domnule profesor? Arpège?

Studenta aceasta nu era chiar atât de timidă; cu părul închis la culoare, ca al lui Frank și ochi cenușii care transmiteau mai mult decât o nuanță de flirt.

— Nu. Este L’Heure Bleue. Preferatul meu.

S-a întors din nou, concentrat, spre masă, părul căzându-i peste frunte în timp ce mâna îi șovăia peste șirul de miniaturi.

— Și apoi mai este o clasă specială de obiecte… portretele. Puțină artă și în același timp putem vedea și oamenii în sine. Dar cât de reali sunt ei pentru noi?

A ridicat un oval minuscul și l-a întors cu fața spre public, citind de pe eticheta lipită pe spate.

— O doamnă, de Nathaniel Plimer, semnat cu inițiale și datat 1786, cu părul castaniu, ondulat și adunat în vârful capului, purtând o fustă roz și cămașă cu volan la guler, într-un decor cu cer și nori.

A ridicat un tablou pătrat de lângă el.

— Un domn, de Horace Hone, semnat cu monogramă și datat 1780, cu părul pudrat, prins în coadă, purtând un veston cafeniu, vestă bleu, jabou din dantelă și un ordin de cavaler, posibil Cel mai de vază ordin din Bath.

Miniatura înfățișa un bărbat cu fața rotundă, gura rozie special țuguiată ceremonios în vederea realizării portretelor din secolul al optsprezecelea.

— Cunoaștem artiștii, a spus el, așezând portretul pe masă. Ei și-au semnat opera sau au lăsat indicii ale identității lor în tehnica și în subiectele folosite. Dar oamenii pe care i-au pictat? Îi vedem, însă nu știm nimic despre ei. Coafurile stranii, veșmintele neobișnuite – nu par oameni pe care i-am cunoaște, nu-i așa? Și felul în care atâția artiști i-au pictat, chipurile arată toate la fel; turtite și palide, cele mai multe dintre ele, și nu poți spune foarte mult despre ele. Din când în când câte una iese în evidență…

Mâna șovăind peste șirul de miniaturi a ales un alt oval.

— Un domn…

A ridicat o miniatură și ochii albaștri ai lui Jamie au sclipit pe sub smocul înflăcărat de păr, în sfârșit pieptănat, împletit și prins cu panglici într-o manieră neobișnuit de formală. Nasul subțire, semeț peste dantela gulerului și buzele late parcă stăteau să vorbească, ridicate ușor într-un colț.

— Însă ei au fost oameni în carne și oase, a insistat vocea lui Frank. Și ei făceau aproape aceleași lucruri pe care le faceți și dumneavoastră – mai mult sau mai puțin câteva detalii minore, cum ar fi mersul la film ori condusul pe autostradă…

Din rândul studenților s-au auzit chicoteli apreciative.

— … însă și ei aveau grijă de copiii lor, își iubeau soții sau soțiile… mă rog, uneori chiar îi iubeau…

Și mai multe râsete.

— O doamnă, a spus el în șoaptă, cuibărind ultimul dintre portrete în palmă, ascunzându-l pentru o clipă. Cu părul castaniu, cu bucle luxuriante peste umeri și un colier de perle. Nedatat. Artist necunoscut.

Era o oglindă, nu o miniatură. Obrajii îmi erau îmbujorați și buzele îmi tremurau în vreme ce degetul lui Frank îmi trasa linia bărbiei, linia grațioasă a gâtului. Lacrimile mi s-au adunat sub pleoape și s-au revărsat peste obrajii mei când i-am auzit vocea, continuându-și prezentarea, în timp ce a lăsat din mână miniatura și eu am rămas cu privirile în sus spre tavanul cu panouri din lemn.

— Nedatat. Necunoscut. Însă cândva… cândva ea a fost reală.

Simțeam că nu mai am aer și am crezut la început că mă înăbușea sticla așezată deasupra portretului. Însă materialul apăsând pe nasul meu era moale și umed, așa că mi-am întors capul și m-am trezit, simțind pânza pernei udă de lacrimile ce mi se scurseseră sub obraz. Mâna lui Jamie era mare și caldă pe umărul meu, scuturându-mă cu blândețe.

— Gata, fetițo. Gata! Ai visat doar… sunt aici.

Mi-am ascuns fața în căldura umărului său gol, simțind urma lacrimilor între obraz și pielea lui. M-am agățat cu toată puterea de trupul lui solid și zgomotele discrete ale casei din Paris au început încet să ajungă la urechile mele, aducându-mă înapoi la viața mea de acum.

— Îmi pare rău, am șoptit. Visam despre… despre…

M-a bătut ușor cu palma pe spate și a întins brațul sub pernă după o batistă.

— Știu. Îi strigai numele.

Vocea lui suna resemnată. Mi-am așezat capul înapoi pe umărul lui. Mirosea cald și dezordonat, propriul său miros de somn amestecându-se cu mirosul plăpumii din puf și al cearșafurilor din pânză curată.

— Îmi pare rău, am spus din nou.

A pufnit scurt, însă nu era chiar râs.

— Ei, nu o să neg că nu sunt verde de gelozie, a răspuns el trist, pentru că sunt. Dar nu prea îi pot cere socoteală pentru visele tale. Sau pentru lacrimile tale.

Degetul său s-a plimbat încetișor de-a lungul urmei lăsate de lacrimi pe obraz, apoi a șters-o blând cu batista.

— Nu poți?
A zâmbit pieziș în lumina întunecată.
— Nu. L-ai iubit. Și nu mă pot supăra pe niciunul din voi dacă plângi după el. Și mă consolează cumva să știu…
A ezitat și am întins mâna să îi netezesc pe spate părul ciufulit, căzut pe frunte.
— Să știi ce?
— Că dacă ar fi să mi se întâmple ceva, m-ai jeli și pe mine la fel, a șoptit el.
Mi-am apăsat obrazul cu putere la pieptul lui, astfel încât cuvintele îmi erau înăbușite.
— Nu te-aș jeli pentru că nu aș avea de ce. Pe tine nu te voi pierde niciodată!
Un gând mi-a venit în minte și mi-am ridicat privirea spre el, asprimea discretă a bărbii nerase umbrindu-i obrazul.
— Sper că nu ți-e teamă că m-aș întoarce. Doar nu crezi asta pentru că eu… mă gândesc la Frank.
— Nu.
Răspunsul a venit repede și blând, la fel de iute ca și strânsoarea posesivă a brațelor lui în jurul meu.
— Nu, a spus el din nou, mai blând. Noi suntem legați, tu și cu mine, și nimic de pe pământ nu mă va despărți de tine.
O mână mare s-a ridicat pentru a-mi mângâia părul.
— Mai ții minte jurământul de sânge pe care l-am făcut când ne-am căsătorit?
— Da, cred că da. „Sânge din sângele meu și carne din carnea mea…”
— „Îți dăruiesc trupul meu, până când noi doi vom fi unul”, a încheiat el. Da, și eu am respectat jurământul acela, englezoaico, la fel și tu.
M-a întors ușor și cu un gest firesc și-a așezat blând o mână deasupra micii umflături a burții mele.
— Sânge din sângele meu, a șoptit el, și os din osul meu. Mă porți în pântecele tău, Claire, și nu mă poți părăsi acum; indiferent de ce se întâmplă. Ești a mea pentru totdeauna, fie că vrei sau nu, fie că mă dorești sau nu. A mea și eu nu te voi lăsa să pleci.
Mi-am așezat o mână peste a lui, apăsând-o peste pântecul meu.
— Nu, am spus încetișor, nici tu nu mă poți părăsi.

— Nu, a răspuns el, zâmbind într-un colț al buzelor. Căci eu mi-am respectat și ultimul jurământ.

Și-a strâns ambele mâini în jurul meu, aplecându-și capul peste umărul meu, încât să îi simt respirația caldă a cuvintelor în ureche, și mi-a șoptit în noapte:

— Căci îți dăruiesc sufletul meu, până când viața noastră se va sfârși.

11. Ocupații folositoare

— Cine este omulețul acela bizar? l-am întrebat curioasă pe Jamie.

Bărbatul în chestiune își făcea loc încet printre grupurile de invitați adunați în salonul principal al familiei Rohan. Se oprea o clipă, studiind mulțimea cu un ochi critic, apoi fie scutura dintr-un umăr osos și trecea mai departe, fie se apropia deodată de un bărbat ori de o femeie, ridicând ceva spre ochii lor, parcă poruncitor. Nu știu ce făcea, dar faptele lui păreau să stârnească hohote de râs.

Înainte ca Jamie să poată răspunde, bărbatul, un individ mic de statură și uscățiv, îmbrăcat într-un costum din serj cenușiu, ne-a zărit și chipul i s-a luminat. S-a repezit la Jamie precum o mică pasăre de pradă coborând deodată asupra unui iepure mare și speriat.

— Cântă! a poruncit el.

— Ce? a clipit nedumerit Jamie spre silueta scundă.

— Am spus „Cântă”, a răspuns bărbatul, răbdător, împungându-l pe Jamie admirativ în piept. Cu o cavitate rezonantă precum asta, trebuie să ai un volum minunat.

— O, are volum, am răspuns, amuzată. Îl poți auzi din cealaltă parte a orașului când începe să strige.

Jamie mi-a aruncat o privire înciudată. Bărbatul îl încercuia, măsurându-i lățimea spatelui și bătându-l cu palma precum o ciocănitoare încercând un copac numai bun.

— Nu pot să cânt, a protestat el.

— Prostii, prostii. Sigur că poți. Și chiar ai o voce frumoasă, adâncă, de bariton, a murmurat omulețul aprobator. Excelent.

Exact ceea ce ne trebuia. Ia să vedem, un mic ajutor. Încearcă să cânți pe acest ton.

Sustrăgând dibace un mic diapazon din buzunar, l-a lovit iscusit de un stâlp și l-a ridicat la urechea stângă a lui Jamie.

Jamie și-a ridicat ochii spre cer, dar a scuturat din umeri și amabil a cântat nota. Bărbatul mărunt a sărit în spate ca ars.

— Nu, a spus el, nevenindu-i a crede.

— Ba mă tem că da, am răspuns eu, compătimitoare. Nu minte, ai auzit cu urechile dumitale. Chiar nu poate cânta.

Bărbatul a mijit ochii acuzator spre Jamie, apoi a lovit din nou diapazonul și l-a ridicat, invitându-l:

— Încă o dată, a insistat el. Doar ascultă-l și scoate același sunet.

Răbdător ca de obicei, Jamie a ascultat atent La-ul diapazonului și a intonat din nou, producând un sunet care se strecura undeva la hotarul dintre un Mi bemol și un Re diez.

— Imposibil! a exclamat omulețul, cu o expresie absolut dezamăgită. Nimeni nu poate fi atât de afon, nici măcar intenționat.

— Eu pot, l-a contrazis Jamie vesel, făcând o plecăciune politicoasă spre individ.

Începusem de pe acum să strângem în jur o mică mulțime de gură-cască interesați. Louise de Rohan era o gazdă excelentă și saloanele ei atrăgeau crema elitei pariziene.

— Ba poate, l-am asigurat eu pe invitatul nostru. Vezi dumneata, el este total afon.

— De văzut, văd, a spus omulețul cu un aer deprimat la culme, apoi a început să mă privească gânditor.

— Nu eu! am spus, râzând.

— Dumneata cu siguranță nu ești afonă, *madame*!

Cu ochii sclipind ca a unui șarpe alunecând spre o pasăre paralizată, omulețul a început să se insinueze spre mine, diapazonul tremurând precum limba iute a unei vipere.

— Stai o clipă, am spus, ridicând o palmă pentru a mă apăra. Cine ești dumneata?

— Dumnealui este Herr Johannes Gerstmann, englezoaico.

Cu o expresie amuzată, Jamie a făcut din nou o plecăciune spre bărbatul scund.

— Este dirijorul corului regelui. Herr Gerstmann, îmi dai voie să ți-o prezint pe soția mea, lady Broch Tuarach?

Numai Jamie putea cunoaște până la ultimul membru al Curții, indiferent cât de lipsit de importanță.

Johannes Gerstmann. Ei bine, asta explica accentul ușor pe care îl detectasem sub formalitatea francezei de Curte. German, mă întrebam, sau austriac?

— Mă ocup cu formarea unui cor ad-hoc, a explicat dirijorul mărunțel. Vocile nu au nevoie să fie cultivate, însă ele trebuie să fie puternice și frumoase.

A aruncat o privire deziluzionată spre Jamie, care doar a zâmbit nevinovat drept răspuns. A luat diapazonul din mâna lui Herr Gerstmann și l-a ridicat întrebător spre mine.

— Bine, fie, am spus și am cântat.

Herr Gerstmann a părut încurajat de ceea ce auzea, căci a pus deoparte diapazonul și m-a studiat cu interes. Peruca sa era puțin prea largă și avea tendința de a aluneca în față când înclina capul. Același lucru l-a făcut și acum, apoi a împins neatent peruca pe spate și a spus:

— Un ton excelent, *madame*! Cu adevărat foarte plăcut, foarte plăcut într-adevăr. Ești poate familiară cu *Le Papillon*? a întrebat, fredonând câteva acorduri.

— Păi, cel puțin îmi sună cunoscut, am răspuns precaută. A… melodia, vreau să spun; nu cunosc versurile.

— Ah! Nu este dificil, *madame.* Refrenul este simplu, așa…

Cu brațul prins în strânsoarea dirijorului, m-am trezit trasă fără cale de scăpare spre sunetul unui clavecin venind dintr-o cameră îndepărtată, Herr Gerstmann bâzâind în urechea mea precum un bondar nebun. Am aruncat o privire neajutorată înapoi spre Jamie, care a început să zâmbească cu gura până la urechi și a ridicat cupa sa cu sorbet într-un salut de drum-bun înainte de a se întoarce pentru a începe o conversație cu monsieur Duverney cel tânăr, fiul ministrului de finanțe. Casa familiei Rohan – dacă poți folosi un cuvânt simplu precum „casă” pentru a descrie o asemenea locuință – era luminată cu felinare atârnate în spatele grădinii și pe marginea terasei. În vreme ce Herr Gerstmann mă conducea cu forța pe coridoare, vedeam servitori grăbiți intrând și ieșind din saloanele în care era servită cina, așezând fețe de masă și argintărie pentru cina care avea să aibă loc mai târziu. Cele mai multe dintre saloane erau camere mici, intime, însă prințesa Louise de La Tour de Rohan era o personalitate expansivă.

O întâlnisem pe prințesă cu o săptămână înainte, în timpul unei alte serate și cunoscând-o avusesem o oarecare surpriză. Durdulie și destul de obișnuită, avea o față rotundă, cu obrajii mici și bucălați, ochi albaștri, mărginiți de gene palide și o aluniță falsă, în formă de stea care nu își îndeplinea prea bine rolul de semn de frumusețe. Așadar aceasta era doamna care îl vrăjise pe prințul Charles într-atât încât să ignore dictatele de protocol? m-am întrebat în sinea mea, făcând o reverență împreună cu ceilalți invitați din rând.

Cu toate acestea, plutea în jurul ei un aer de animație vivace destul de atrăgător și avea o gură drăguță, de un roz palid. De fapt, buzele erau cea mai animată parte a ei.

— Sunt încântată! a exclamat ea, apucându-mi mâna când i-am fost prezentată. Ce minunat să te cunosc în sfârșit! Soțul și tatăl meu nu mai contenesc cu laudele la adresa lordului Broch Tuarach, dar despre încântătoarea lui soție nu au spus nimic. Sunt deosebit de încântată de venirea dumitale, draga și dulcea mea doamnă – chiar trebuie să spun Broch Tuarach sau merge și dacă spun doar lady Tuarach? Nu sunt sigură că îmi amintesc întregul nume, dar un singur cuvânt, cu siguranță, chiar dacă este un cuvânt atât de neobișnuit… E scoțian? Ce încântător!

De fapt, Broch Tuarach însemna „turnul cu fața spre nord”, dar dacă ea voia să mă strige „doamna cu fața spre nord” eu nu aveam nimic de obiectat. Însă la scurt timp a renunțat să mai încerce să își amintească „Tuarach” și de atunci mă strigase doar „*ma chère Claire*”.

Louise în persoană făcea parte din grupul de cântăreți din salonul de muzică, agitându-se durdulie printre invitați, stând de vorbă și râzând. Când m-a văzut, a traversat camera cât de repede îi permiteau poalele rochiei, cu chipul șters animat de entuziasm.

— *Ma chère* Claire! a exclamat ea, smulgându-mă fără scrupule de lângă Herr Gerstmann. Ai sosit chiar la timp. Vino, trebuie să vorbești cu această copilă prostuță din Anglia pentru mine.

„Copila prostuță din Anglia” era într-adevăr foarte tânără; o fată ce nu putea să fi avut mai mult de cincisprezece ani, cu bucle negre și strălucitoare și obrajii atât de îmbujorați de rușine încât îmi amintea de un mac. De fapt, chiar obrajii mi-au amintit de ea; era fata pe care o surprinsesem în grădina de la

Versailles, chiar înainte de apariția tulburătoare a lui Alexander Randall.

— Madame Fraser este de asemenea englezoaică, i-a explicat ea fetei. În curând te va face să te simți ca acasă. Este timidă, mi-a explicat Louise întorcându-se către mine fără să se oprească să își tragă sufletul. Vorbește cu ea, convinge-o să cânte cu noi. Are o voce încântătoare, mi s-a spus. Gata, *mes enfants,* distracție plăcută!

Și cu o atingere ușoară a mâinii în semn de binecuvântare, a zbughit-o în celălalt capăt al camerei exclamând, lingușind, minunându-se de rochia unei nou-venite, oprindu-se să îl alinte pe băiatul grăsuț care stătea lângă clavecin, învârtindu-i buclele în jurul degetului ei în timp ce stătea de vorbă cu ducele din Castellotti.

— Te obosește puțin doar urmărind-o, nu-i așa? am întrebat în engleză, zâmbind spre fată.

Un zâmbet abia vizibil a apărut pe buzele ei și a înclinat ușor fruntea, însă nu a scos niciun cuvânt. Am presupus că toate acestea trebuie să fie destul de copleșitoare; petrecerile lui Louise aveau tendința de a îmi provoca amețeli și domnișoara mac de câmp abia părea ieșită de pe băncile pensionului.

— Eu sunt Claire Fraser, am spus, dar Louise a uitat să îmi spună numele dumitale.

M-am oprit așteptând, însă fata nu mi-a răspuns. Chipul ei a devenit din ce în ce mai roșu, buzele strânse și pumnii încleștați pe lângă trup. Eram oarecum alarmată de atitudinea ei, însă în cele din urmă și-a făcut curaj să vorbească. A tras adânc aer în piept, și-a ridicat bărbia precum un condamnat care urmează să urce pe eșafod.

— N-n-numele meu e… M-M-M, a început ea și am înțeles pe dată motivul tăcerii și al timidității ei dureroase.

A strâns pleoapele, mușcându-și buza cu sălbăticie, apoi a deschis ochii și a încercat cuminte încă o dată.

— M-M-Mary Hawkins, a reușit ea în cele din urmă. N-n-nu pot cânta, a adăugat ea defensiv.

Dacă înainte o găsisem interesantă, acum eram fascinată. Așadar aceasta era nepoata lui Silas Hawkins, fiica baronetului și logodnica promisă a vicontelui Marigny! Se părea că bărbații aveau așteptări prea mari de la fata aceasta atât de tânără. Am

aruncat o privire în jur să văd dacă vicontele era în cameră și spre ușurarea mea am văzut că nu era.

— Nu îți face griji, am spus, pășind în fața ei, pentru a o proteja de valurile de oameni care umpleau acum salonul de muzică. Nu e nevoie să vorbești dacă nu dorești. Deși poate ar trebui să încerci să cânți, am spus, venindu-mi o idee. Am cunoscut cândva un doctor specialist în tratarea bâlbâitului; spunea că oamenii care se bâlbâie nu o fac atunci când cântă.

Ochii lui Mary Hawkins s-au făcut mari de uimire auzind asta. Am privit în jur și am văzut un alcov în apropiere, cu perdele în spatele cărora se ascundea o banchetă confortabilă.

— Aici, am spus, luând-o de mână. Poți sta aici, astfel încât să nu fii nevoită să vorbești cu nimeni. Dacă vrei să cânți, poți ieși când începem; dacă nu vrei, rămâi înăuntru până când se termină petrecerea.

A rămas cu privirea ațintită spre mine o clipă, apoi mi-a dăruit un zâmbet strălucitor de recunoștință și s-a ascuns în alcov. Am mai zăbovit puțin afară pentru a împiedica orice servitor curios să o deranjeze în ascunzătoare, stând de vorbă cu diverși invitați care treceau pe acolo.

— Arăți splendid în seara asta, *ma chère*!

Era madame de Ramage, una dintre doamnele de companie ale reginei. O femeie mai în vârstă, elegantă, venise la câteva dineuri în Rue Tremoulins. M-a îmbrățișat călduros, apoi a aruncat o privire în jur pentru a se asigura că nu eram observate.

— Sperasem să te întâlnesc aici, draga mea, a zis ea, aplecându-se mai aproape și coborând vocea. Voiam să te avertizez să ai grijă în privința contelui Saint Germain.

Întorcându-mă pe jumătate în direcția privirii ei, l-am zărit pe bărbatul cu chipul slab de pe docurile din Le Havre intrând în salonul de muzică la braț cu o femeie elegantă, mai tânără. Din câte se părea, nu mă văzuse și m-am întors în grabă spre madame de Ramage.

— Ce… caută… adică…

Simțeam obrajii arzându-mi tot mai tare, tulburată de apariția posomorâtului conte.

— Păi, da, a fost auzit vorbind despre dumneata, a spus madame de Ramage, ajutându-mă amabil să îmi revin din confuzie. Înțeleg că ați avut oarece neînțelegeri la Le Havre?

— Da, cam așa, am încuviințat. Tot ce am făcut a fost să identific un caz de variolă, dar a rezultat în distrugerea unui vas și… Contele nu a fost prea bucuros de asta, am încheiat jalnic.

— Ah, deci asta a fost!

Madame de Ramage părea încântată. Îmi imaginam că acum, când știa povestea din interior, cum ar veni, avea un avantaj în schimbul de bârfe și informații care era activitatea principală a vieții mondene pariziene.

— Le spune tuturor că el crede că dumneata ai fi vrăjitoare, a continuat ea, zâmbind și făcând cu mâna unei prietene din celălalt capăt al încăperii. O poveste interesantă! Ah, nimeni nu îl crede, m-a asigurat ea. Toată lumea știe că, dacă e cineva implicat în astfel de chestiuni, acela e *monsieur le comte* în persoană.

— Adevărat?

Tocmai voiam să o întreb mai multe despre asta, când Herr Gerstmann a izbucnit, bătând din palme, parcă vrând să strângă laolaltă un cârd de gâște.

— Haideți, haideți, doamnele mele! a strigat el. Suntem în formație completă; muzica poate să înceapă!

În vreme ce corul se aduna în grabă lângă clavecin, am aruncat o privire în spate, spre alcovul unde o lăsasem pe Mary Hawkins. Mi s-a părut că zăresc draperia mișcându-se, însă nu eram sigură. Când muzica a început și glasurile s-au ridicat la unison, am avut senzația că aud o voce înaltă și limpede de soprană venind din direcția alcovului, însă din nou, nu eram sigură.

— Foarte frumos, englezoaico, a zis Jamie când am revenit alături de el, îmbujorată și cu răsuflarea tăiată, după ce cântasem. A rânjit spre mine și m-a bătut ușor cu palma peste umăr.

— De unde știi? am întrebat, acceptând un pahar de *punch* de la un valet care trecea pe acolo. Habar nu ai să deosebești o melodie de cealaltă.

— Păi, oricum, cântați suficient de tare, a spus el, netulburat. Am auzit fiecare cuvânt.

L-am simțit crispându-se lângă mine și m-am întors să văd ce – sau pe cine – privea.

Femeia care tocmai intrase era micuță, abia ajungându-i lui Jamie până la coaste, cu mâini și picioare ca ale unei păpuși,

sprâncene delicate ca în picturile chinezești, peste ochii de un negru adânc precum fructele de porumbar. A înaintat cu un pas care parcă își lua în râs propria lejeritate, astfel încât părea că dansează la câțiva centimetri de podea.

— Uite-o pe Annalise de Marillac, am spus cu admirație. Nu-i așa că e foarte drăguță?

— O, da.

Ceva din vocea lui m-a făcut să ridic iute privirea. Vârfurile urechilor îi erau colorate ușor într-un roz pal.

— Și eu care credeam că ți-ai petrecut cei patru ani în Franța luptând, nu făcând cuceriri romantice, am spus tăios.

Spre surpriza mea, Jamie a început să râdă la replica mea. Prinzând sunetul, femeia s-a întors spre noi. Un zâmbet strălucitor i-a luminat chipul când l-a văzut pe Jamie cu un cap mai înalt decât ceilalți invitați din salon. S-a întors parcă vrând să se îndrepte în direcția noastră, dar a fost distrasă de un domn cu perucă și un costum splendid din satin de culoarea lavandei, care a așezat o mână insistentă pe brațul ei fragil. Annalise a fluturat evantaiul fermecător spre Jamie într-un gest de regret cochet înainte de a-și îndrepta întreaga atenție spre noul ei companion.

— Ce e atât de distractiv? am întrebat, când l-am văzut încă rânjind cu gura până la urechi în urma fustelor din dantelă legănându-se ale doamnei.

S-a trezit, brusc conștient de prezența mea și mi-a zâmbit.

— Ah, nimic, englezoaico. Doar ce spuneai tu despre lupte. M-am luptat în primul duel – mă rog, singurul, de fapt – pentru Annalise de Marillac. Când aveam optsprezece ani.

Glasul îi era ușor visător, privind cocul întunecat mișcându-se prin mulțime, înconjurat oriunde mergea de ciorchine de peruci și păr pudrat, cu câte o perucă nuanțată în roz după ultima modă, din loc în loc, pentru divertisment.

— Un duel? Cu cine? am întrebat, aruncând priviri îngrijorate în jur spre orice bărbat aflat în compania păpușii din porțelan care s-ar simți înclinat să își amintească de o veche dispută.

— Ah, nu e aici, a spus Jamie, prinzând și interpretând corect privirea mea. A murit.

— Tu l-ai omorât?

Agitată, am ridicat vocea ceva mai mult decât intenționasem. Câteva capete s-au întors curioase în direcția noastră și Jamie

m-a luat de cot, împingându-mă în grabă spre cele mai apropiate uși franțuzești.

— Mai încet, englezoaico, a spus el cu o voce surprinzător de blândă. Nu, nu l-am omorât. Aș fi vrut, a adăugat cu tristețe, însă nu am făcut-o. A murit în urmă cu doi ani de o infecție nenorocită la gât. Mi-a povestit Jared.

M-a condus de-a lungul uneia din aleile grădinii, luminată de servitori purtând felinare ce stăteau precum bolarzii la intervale de aproape trei metri de la terasă până la fântâna din capătul aleii. În centrul unui bazin mare în care se oglindea grădina, patru delfini stropeau perdele de apă spre un Triton din mijloc cu o înfățișare încruntată, amenințându-i cu un trident.

— Păi, nu mă mai ține în suspans, l-am zorit când am ieșit din raza grupurilor de pe terasă. Ce s-a întâmplat?

— Of, prea bine, a spus el resemnat. Păi, ai băgat de seamă probabil că Annalise e destul de drăguță?

— Oare, am observat? Hm, acum, că ai menționat, parcă aș zice că e destul de atrăgătoare, am răspuns dulce, făcându-l să-și îndrepte iute privirea spre mine și să înceapă să zâmbească strâmb.

— Așa. Păi, nu eram singurul cavaler din Paris de această părere, nici singurul care să își piardă capul după ea. Umblam de colo până colo ca într-un vis, împiedicându-mă în propriile picioare. Așteptam în stradă, sperând să o zăresc ieșind din casă să ia trăsura. Ba chiar uitam să și mănânc; Jared spunea că atârnă vestonul pe mine ca pe o sperietoare de ciori și starea părului meu ajuta și mai mult la asemănare.

A ridicat absent o mână spre cap, mângâind coada imaculată care cobora, legată strâns pe lângă gât, cu o panglică albastră.

— Ai uitat să mănânci? Iisuse erai prins rău! am remarcat.

— O, da, a chicotit el. Și mai rău a fost când a început să flirteze cu Charles Gauloise. Adevărul este, a adăugat el de dragul dreptății, că ea flirta cu oricine – asta nu era o problemă –, dar l-a ales pe el drept partener pentru dineuri de prea multe ori pentru gustul meu și dansa prea des cu el la baluri și... ca să nu mai lungesc povestea, englezoaico, l-am prins sărutând-o în lumina lunii pe terasa tatălui ei într-o noapte și l-am provocat la duel.

Acum ajunseserăm la fântână în plimbarea noastră. Jamie s-a oprit și ne-am așezat pe marginea ei, cu stropi de apă venind

dinspre delfinii cu buze umflate și împroșcându-ne în față. Jamie și-a trecut mâna prin fântâna întunecată și a ridicat-o cu apa șiroind, privind absent picăturile argintii alunecându-i de-a lungul degetelor.

— Pe vremea aceea duelurile erau interzise la Paris, cum sunt și acum. Însă existau și locuri; cum sunt întotdeauna. Alegerea a fost a lui, iar el a optat pentru un loc în Bois de Boulogne. În apropierea Străzii celor șapte sfinți, însă ascuns de o perdea de stejari. Tot el a ales și armele. Eu mă așteptam la pistoale, dar el a preferat săbiile.

— De ce ar face asta? Trebuie să fi avut un avantaj de cincisprezece centimetri dacă nu mai mult.

Nu eram expertă, însă știam câte ceva despre strategie și tactică în mânuirea sabiei, prin natura situației în care mă aflam; Jamie și Murtagh se antrenau o dată la câteva zile pentru a se menține în formă, încrucișându-și săbiile, parând și fandând de-a lungul și de-a latul grădinii, spre deliciul dezlănțuit al servitorilor, bărbați și femei deopotrivă, care cu toții se repezeau la balcoane pentru a privi.

— De ce a ales săbiile scurte? Pentru că era foarte priceput în mânuirea lor. De asemenea, am bănuit că el se temea că l-aș putea ucide accidental cu pistolul, pe când cu un tăiș era convins că voi fi mulțumit să îi fac chiar și o rană superficială. Nu aveam intenția să îl ucid, înțelegi, a explicat el. Doar să îl umilesc. Și el știa asta. Charles al nostru nu era prost, mi-a zis el, scuturând trist din cap.

Stropii de apă de fântână îmi făceau șuvițele să se desprindă din coafură și să se încrețească în jurul frunții și a obrajilor.

— Și l-ai umilit? am întrebat, îndepărtându-mi o buclă de pe frunte.

— Păi, măcar l-am rănit.

Am fost surprinsă să aud o notă abia sesizabilă de satisfacție în vocea lui și am ridicat spre el o sprânceană.

— Deprinsese arta scrimei de la LeJeune, unul din cei mai buni spadasini din Franța, mi-a explicat el. Zbura ca o blestemată de muscă și eu mă mai băteam și cu brațul drept.

Și-a trecut din nou mâna prin păr, parcă vrând să vadă cât de bine era prins.

— Părul mi s-a dezlegat pe la jumătatea luptei, a continuat el. Șiretul cu care era prins s-a rupt și vântul mi-l sufla în ochi, așa

că tot ce puteam vedea era silueta măruntă a lui Charles în cămașă, țâșnind înainte și înapoi precum o plevușcă. Și așa l-am nimerit în cele din urmă – cum prinzi un pește cu o țepușă, a încheiat el pufnind pe nări. A scos un urlet de parcă l-aș fi sfârtecat, deși eu știam că abia îl ciupisem de un braț. Mi-am dat părul din ochi în cele din urmă și când mi-am aruncat privirea în spatele lui am văzut-o pe Annalise stând la marginea poienii, cu ochii mari și negri precum fântâna asta, a spus el arătând cu mâna spre suprafața întunecată, cu sclipiri argintii de lângă noi. Așa că mi-am băgat sabia în teacă, mi-am netezit părul pe spate și am rămas acolo neclintit, așteptând probabil ca ea să vină să mi se arunce în brațe.

— Și..., am spus delicat, să înțeleg că nu a venit?

— Păi, pe vremea aceea eu nu știam nimic despre mintea femeilor, nu-i așa? a întrebat el. Nu, a venit și s-a aruncat în brațele lui, bineînțeles.

A scos din gât un sunet de autoironie și dezgust amuzat, specific scoțian.

— Am auzit că s-a căsătorit cu el o lună mai târziu. În fine, a scuturat el deodată din umeri, cu un zâmbet trist. Așa că mi-a frânt inima. Am plecat în Scoția și am suferit câteva săptămâni până când tata și-a pierdut răbdarea cu mine. Chiar mi-a trecut prin minte să mă călugăresc, a mărturisit el și a început să râdă. Într-o seară, la cină, i-am spus tatei că mă gândeam că poate în primăvară mă întorc în Franța, la Abație, să devin novice.

Auzindu-l mi-a venit să râd.

— Măcar n-ai avea nicio dificultate cu jurământul de sărăcie; castitatea și supunerea ar fi ceva mai dificile. Și tatăl tău ce a zis?

A rânjit, dinții albi contrastând cu chipul întunecat.

— Tocmai mânca un castron cu terci. Și-a pus lingura jos și m-a privit o clipă. Apoi a oftat, a clătinat din cap și a conchis: „A fost o zi grea astăzi, Jamie.” Apoi a ridicat din nou lingura, și-a reluat cina, și n-a mai adus niciodată vorba despre asta.

A privit în sus spre panta care ducea la terasă, unde cei care nu dansau se plimbau înainte și înapoi, răcorindu-se între dansuri, sorbind vin și flirtând în spatele evantaielor. A oftat, cuprins de nostalgie.

— Da, o fată foarte drăguță, Annalise de Marillac. Grațioasă precum vântul și atât de mică încât îți vine să o bagi pe gura cămășii și s-o porți la sân ca pe o pisicuță.

Am rămas tăcută, ascultând muzica abia perceptibilă prin ușile deschise ale terasei, în vreme ce contemplam condurul din satin sclipitor, mărimea patruzeci, pe care îl purtam.

După o clipă, Jamie a băgat de seamă tăcerea mea.

— Ce s-a întâmplat, englezoaico? a întrebat el, punându-mi o mână pe braț.

— Ah, nimic, am răspuns cu un oftat. Mă gândeam doar că nu cred că pe mine m-ar descrie cineva vreodată drept „grațioasă precum vântul”.

— Ah.

Capul îi era pe jumătate întors, nasul lung și drept și barba fermă, luminate din spate de strălucirea unui felinar din apropiere. L-am observat zâmbind discret într-un colț al buzelor când s-a întors din nou spre mine.

— Păi, la drept vorbind, englezoaico, „grațioasă” nu e probabil primul cuvânt la care te gândești când vine vorba de tine.

Și-a strecurat un braț în spatele meu, punându-mi o mână mare și caldă pe umărul îmbrăcat în mătase.

— Dar când vorbesc cu tine, vorbesc cu propriul meu suflet, a spus el, întorcându-mi fața spre el.

A ridicat mâna și mi-a prins obrazul în palmă, degetele abia atingându-mi tâmplele.

— Și, englezoaico, a șoptit el, chipul tău e inima mea.

Câteva minute mai târziu, o boare de vânt, ne-a despărțit în cele din urmă, stropindu-ne cu o miriadă de stropi fini de apă aduși dinspre fântână. Ne-am desprins și ne-am ridicat în grabă, râzând de răcoarea neașteptată a apei. Jamie mi-a făcut semn întrebător spre terasă și l-am luat de braț, încuviințând din cap.

— Așadar, am observat, în vreme ce ne croiam drum în sus de-a lungul treptelor late care duceau spre sala de bal, între timp ai mai învățat câte ceva despre femei, din câte observ.

A început să râdă, discret și amuzat, întețindu-și strânsoarea în jurul taliei mele.

— Cel mai important lucru pe care l-am învățat despre femei, englezoaico, este pe care să o aleg.

A făcut un pas într-o parte, executând o plecăciune spre mine și arătând cu brațul ușile deschise, ce dădeau spre scena strălucitoare din interior.

— Mi-ați putea acorda acest dans, doamna mea?

•

Mi-am petrecut următoarea după-amiază la familia d'Arbanville, unde l-am întâlnit din nou pe dirijorul de cor al regelui. De data aceasta, am avut răgazul să purtăm o mică discuție, pe care i-am povestit-o lui Jamie după cină.

— Să faci ce? a mijit el ochii spre mine, parcă suspectându-mă că pun la cale vreo farsă.

— Am spus că Herr Gerstmann a sugerat că poate aș fi interesată să o cunosc pe o prietenă de-a lui. Maica Hildegarde se ocupă de L'Hôpital des Anges – îl știi, spitalul de caritate din apropierea catedralei.

— Știu unde este.

Glasul lui nu vădea nici cel mai mic semn de entuziasm.

— Îl durea gâtul, așa că i-am spus ce să ia și am discutat puțin despre leacuri în general, despre cum mă interesează pe mine să tratez diverse boli și în fine, știi cum dintr-una dai în alta.

— Cu tine, de obicei așa se întâmplă, a încuviințat el cu o notă distinctiv cinică.

Am ignorat tonul său și am continuat:

— Așadar mâine mă duc la spital.

M-am întins pe vârfuri pentru a-mi lua cufărul cu medicamente de pe raft.

— Poate n-o să-l iau cu mine în prima zi, am comentat, plimbându-mi meditativ privirea peste conținut. Aș putea părea prea băgăreață. Ce părere ai?

— Băgăreață? a spus el o voce uluită. Ai de gând să vizitezi spitalul sau să te muți în el?

— Păi..., am început, trăgând adânc aer în piept. Eu... mă gândeam că aș putea lucra acolo regulat. Herr Gerstmann spune că toți doctorii și vindecătorii de acolo sunt voluntari. Cei mai mulți dintre ei nu vin în fiecare zi, dar eu am o grămadă de timp și aș putea...

— O grămadă de timp?

— Încetează să repeți tot ce spun! i-am zis. Da, o grămadă de timp. Știu că e important să mergem la baluri și dineuri și toate

astea, însă nu îmi ocupă întreaga zi – sau cel puțin nu e nevoie să îmi ocupe întreaga zi. Aș putea…

— Englezoaico, tu ești gravidă! Doar nu ai de gând să te duci să îngrijești cerșetori și criminali!

Vocea lui căpătase un ușor ton disperat, parcă întrebându-se cum să se poarte cu cineva care își pierduse brusc mințile înaintea ochilor săi.

— Nu am uitat, l-am asigurat.

Mi-am apăsat palmele peste pântec, mijindu-mi ochii în jos.

— Încă nu se cunoaște foarte tare; cu o rochie largă mă pot descurca o vreme. Și nu am nicio problemă în afară de grețurile de dimineață; nu am niciun motiv pentru care să nu muncesc încă vreo câteva luni.

— Niciun motiv în afară de acela că eu nu îți dau voie!

Cum nu așteptam companie în seara aceasta, Jamie își scosese jaboul și își desfăcuse gulerul când venise acasă. Puteam vedea valul de roșeață întunecată care i se răspândea pe gât.

— Jamie, am spus, încercând să îl fac să gândească rațional. Tu știi ce sunt eu.

— Ești soția mea!

— Păi, da, și asta, am încuviințat, fluturând din degete. Dar sunt infirmieră, Jamie. Vindecătoare. Și tu știi foarte bine asta.

— Da, știu, a admis el, înroșindu-se în obraji. Și pentru că tu m-ai îngrijit când am fost rănit, eu ar trebui să consider potrivit pentru tine să îngrijești cerșetori și prostituate? Englezoaico, ai idee ce fel de oameni sunt internați în L'Hôpital des Anges?

M-a privit implorator, parcă așteptându-mă să îmi revin în simțiri dintr-o clipă într-alta.

— Dar ce contează?

A privit disperat în jurul camerei, parcă implorând portrete mute, atârnate deasupra șemineului să fie martore la nebunia mea.

— Ai putea căpăta o boală mizerabilă, pentru numele lui Dumnezeu! Gândește-te la copilul tău, dacă nu vrei să te gândești la mine!

Cu fiecare clipă care trecea, părea tot mai greu să mă facă să văd lucrurile rațional.

— Sigur că mă gândesc! Ce fel de persoană lipsită de grijă și de responsabilitate crezi că sunt?

— Genul de persoană care și-ar abandona soțul și s-ar duce să se joace cu gunoaiele în canale! a sărit el. Dacă tot ai întrebat.

Și-a trecut o mână prin păr, făcându-l să se ridice în vârful capului.

— Să te abandonez? De când înseamnă abandon sugestia de a face cu adevărat ceva în loc că putrezesc în salonul familiei d'Arbanville, privind-o pe Louise de Rohan cum se îndoapă cu prăjituri, ascultând poezii proaste și muzică și mai proastă? Vreau să fiu utilă!

— Să ai grijă de casa ta nu e util? Să fii măritată cu mine nu e util?

Dantela din părul său s-a desfăcut sub presiune și buclele dese au țâșnit în sus precum o aureolă înflăcărată. M-a țintuit cu o privire aspră, precum un înger al răzbunării.

— Adică tu poți face ce vrei, dar eu nu, am replicat cu răceală. Să fii însurat cu mine nu este o ocupație suficientă pentru tine? Nu am observat ca tu să stai acasă toată ziua, adorându-mă. Cât despre gospodărie, vax albina!

— Vax albina? Ce înseamnă asta? a întrebat el.

— Prostii, nonsensuri. Pârț. Scârț. Cu alte cuvinte, nu fi ridicol. Madame Vionnet face totul și îl face de câteva ori mai bine decât aș putea face eu.

Această afirmație era atât de evident adevărată încât pentru o clipă l-a lăsat fără grai. M-a săgetat cu privirea, scrâșnind din dinți.

— O, da? Și dacă îți interzic să te duci?

Asta m-a lăsat pe mine fără grai o clipă. M-am ridicat și l-am măsurat cu privirea din cap până în picioare. Ochii îi erau precum o ardezie întunecată de ploaie și buzele late și generoase erau strânse într-o linie subțire. Umerii ridicați și spatele drept, brațele încrucișate peste piept precum o statuie turnată în oțel, „interzis” era exact cuvântul care îl descria în acel moment.

— Îmi interzici?

Tensiunea dintre noi atingea cote alarmante. Îmi venea să clipesc, însă nu voiam să îi dau satisfacția de a ceda sub privirea sa neclintită. Ce puteam face dacă îmi interzicea să mă duc? Variantele îmi goneau prin minte, de la a-i împlânta cuțitașul de scrisori între coaste până la a da foc casei cu el în ea. Singura

idee pe care o respingeam categoric era aceea de a mă da bătută.

A făcut o pauză și a tras aer adânc în piept înainte de a vorbi. Ținea pumnii pe lângă trup și i-a desfăcut cu un efort conștient.

— Nu, a spus el. Nu ți-am interzis.

Vocea îi tremura ușor în încercarea de a o controla.

— Dar dacă ți-aș cere-o?

Atunci mi-am coborât privirea și m-am uitat la chipul său reflectat în furnirul mesei. La început, ideea de a vizita L'Hôpital des Anges îmi păruse vag interesantă, ca o alternativă atractivă la nesfârșitele bârfe și intrigile meschine ale societății pariziene. Însă acum… îmi simțeam mușchii brațelor încordându-se când am strâns pumnii. Nu doar că voiam să lucrez din nou, ci aveam nevoie de o activitate utilă.

— Nu știu, am spus în cele din urmă.

A tras adânc aer în piept și l-a expirat încet.

— O să te mai gândești, Claire?

Îi simțeam privirea țintuindu-mă. După o clipă care mi s-a părut cât o veșnicie, am încuviințat din cap.

— O să mă gândesc.

— Bine.

Tensiunea dintre noi risipindu-se, s-a întors neliniștit. S-a plimbat în jurul salonului, ridicând mici obiecte și punându-le jos la întâmplare, în cele din urmă s-a oprit lângă bibliotecă, unde s-a aplecat, privind absent volumele legate în piele. Am venit șovăind lângă el și mi-am așezat o mână pe brațul lui.

— Jamie, nu am vrut să te supăr.

A coborât privirea spre mine și a schițat un zâmbet strâmb.

— Da, mă rog. Nici eu nu am vrut să mă cert cu tine, englezoaico. Mă enervez din orice și sunt prea sensibil, probabil.

M-a bătut ușor peste mână drept scuză, apoi s-a dat într-o parte, rămânând în picioare lângă birou, cu privirea în jos.

— Ai muncit mult în ultima vreme, i-am spus liniștitor, urmându-l.

— Nu e asta.

A scuturat din cap și a întins brațul, deschizând registrul uriaș, așezat în centrul biroului.

— Afacerea cu vinul merge bine. Este mult de muncă, dar nu mă deranjează. Cealaltă treabă mă supără.

A făcut semn spre un teanc mic de scrisori, pe care era așezat un prespapier din alabastru. Unul de-al lui Jared, sculptat în forma unui trandafir alb – blazonul casei Stuart. Teancul de scrisori provenea de la abatele Alexander, de la lordul de Mar și de la alți iacobiți de vază. Toate conțineau întrebări voalate, promisiuni ascunse și așteptări contradictorii.

— Am senzația că mă lupt cu pene! a izbucnit Jamie cu violență. O luptă reală, ceva în care să mă implic concret, la aia m-aș pricepe. Însă asta…

A înhățat teancul de scrisori de pe birou și le-a aruncat în aer. Luate de curentul din cameră, scrisorile au zburat în toate părțile, plonjând sub mobilă și aterizând tremurat pe mochetă.

— Nu ai nimic de care să te agăți, a spus el descurajat. Pot sta de vorbă cu o mie de oameni, pot scrie o sută de scrisori sau bea cu Charles până nu mai văd în fața ochilor și tot nu voi ști vreodată dacă dau înainte sau înapoi.

Am lăsat scrisorile împrăștiate pe podea; una dintre slujnice le putea culege mai târziu.

— Jamie, am șoptit. Singurul lucru pe care îl putem face este să încercăm.

A zâmbit șters, cu mâinile întinse pe birou.

— Da. Mă bucur măcar că ai spus „noi”, englezoaico. Câteodată mă simt foarte singur cu toate astea.

Mi-am strecurat brațele în jurul mijlocului său, lipindu-mi obrazul de spatele lui.

— Știi că nu te-aș lăsa singur cu asta, i-am spus. La urma urmelor, eu te-am băgat în toată încurcătura de la bun început.

Am simțit o vibrație slabă de râs sub obraz.

— Da, așa-i. Dar nu o să mă supăr pe tine, englezoaico.

S-a întors și, aplecându-se, m-a sărutat ușor pe frunte.

— Arăți obosită, *mo duinne.* Urcă în dormitor acum. Mai am puțin de lucru și vin și eu curând.

— Bine.

Eram obosită în seara aceasta, deși oboseala cronică a primelor săptămâni de sarcină făcea loc unei noi energii; începeam să mă simt alertă în timpul zilei, fremătând de dorința de a fi activă.

În drum spre dormitor, m-am oprit în ușa de la salon. Jamie stătea încă în picioare lângă birou, cu privirile coborâte pe paginile registrului.

— Jamie? am întrebat.

— Da?

— Spitalul… eu am promis că mă voi gândi. Dar te vei gândi și tu, da?

Și-a întors capul, cu sprâncenele arcuite tăios. Apoi a zâmbit și a încuviințat scurt din cap.

— Vin și eu acuși, englezoaico, a spus.

•

Era încă lapoviță și particule minuscule de ploaie înghețată se loveau de geamuri și sfârâiau căzând în foc, atunci când vântul nopții le purta pe horn în jos. Vântul bătea cu putere, mârâia și huruia prin coș, făcând dormitorul să pară foarte confortabil în contrast cu vremea de afară. Patul era o oază de căldură și confort, prevăzut cu plăpumi din puf de gâscă, perne uriașe și pufoase. În plus, Jamie radia conștiincios căldură precum un reșou electric.

Mâna lui mare mi-a mângâiat abdomenul, caldă prin mătasea subțire a cămășii mele de noapte.

— Nu, acolo. Trebuie să apeși puțin mai tare.

I-am luat mâna și i-am apăsat degetele în jos, chiar deasupra osului pubian, acolo unde uterul începuse să se simtă, o umflătură rotundă și rigidă, puțin mai mare decât un grapefruit.

— Da, îl simt, a murmurat el. Chiar e acolo.

Un zâmbet micuț de încântare uluită i-a înflorit în colțul buzelor și a ridicat spre mine ochii sclipitori.

— Și tu îl simți deja mișcându-se?

— Nu încă, am spus, clătinând din cap. Peste încă o lună, cred, din ce mi-a povestit sora ta, Jenny.

— Mmm, a spus el, sărutând mica umflătură. Ce părere ai despre „Dalhousie”, englezoaico?

— Ce părere am despre „Dalhousie” ca ce? am întrebat.

— Păi, ca nume, a răspuns el, bătându-mă ușor cu mâna pe burtă. Băiețelul va avea nevoie de un nume.

— Adevărat, am spus. Dar ce te face să crezi că e băiat? Ar putea la fel de bine să fie și fată.

— O, da, e adevărat, a admis el, ca și cum această posibilitate abia acum îi trecuse prin minte. Totuși, de ce să nu începem cu nume de băieți? L-am putea numi după unchiul care te-a crescut pe tine.

— Ă…

M-am încruntat spre burta mea. Oricât de mult l-aș fi iubit pe unchiul Lamb, nu știu dacă voiam să nenorocesc un copil nevinovat numindu-l cu „Lambert” ori „Quentin”.

— Nu, nu cred. Pe de altă parte, nu cred că aș vrea să poarte nici numele vreunuia dintre unchii tăi.

Jamie îmi mângâia absent burta, adâncit în gânduri.

— Care e numele tatălui tău, englezoaico? a întrebat el.

Am avut nevoie de un moment pentru a-mi aminti.

— Henry, am răspuns. Henry Montmorency Beauchamp. Jamie, eu nu-mi voi numi copilul „Montmorency Fraser”, indiferent ce se va întâmpla. Nici după „Henry” nu mă dau în vânt, deși e mai bun decât „Lambert”. Ce părere ai de William? am sugerat. Ca pe fratele tău?

Fratele mai mare al lui Jamie murise în ultimii ani ai copilăriei, însă trăise suficient de mult încât Jamie să își amintească de el cu mare afecțiune.

A rămas pe gânduri, încruntat.

— Hmm. Da, poate, a zis el. Sau l-am putea numi…

— James, s-a auzit o voce dogită și funebră din șemineu.

— Poftim? am strigat, țâșnind în capul oaselor.

— James, a spus șemineul, nerăbdător. James, James!

— Sfinte Iisuse răstignit! a exclamat Jamie, cu privirea ațintită la flăcările care se ridicau în șemineu.

Îi simțeam firele de păr ridicându-i-se pe antebraț, țepene precum sârma. A rămas neclintit în capul oaselor o clipă, apoi, trecându-i prin minte un gând, a sărit în picioare și s-a dus la fereastra dormitorului, fără a se mai obosi să își pună ceva peste cămașă.

A deschis fereastra, lăsând să intre o pală de aer înghețat și scoțându-și capul în noapte. Am auzit un strigăt înfundat, apoi un sunet de pași repezi pe țiglele din acoperiș. Jamie s-a aplecat în afară, ridicându-se pe vârfuri pentru a se întinde, apoi s-a dat încet în spate în cameră, murat de ploaie și gâfâind de efort. Târa cu el, cu brațele încleștate în jurul gâtului, silueta unui băiat chipeș, în veșminte negre, ud până la piele și o bucată de pânză pătată cu sânge, legată în jurul unei mâini.

Musafirul și-a prins piciorul în pervazul ferestrei și s-a prăbușit, împiedicându-se, pe podea. S-a ridicat îndată în picioare însă și a făcut o plecăciune spre mine, smulgându-și de pe cap pălăria turtită.

— *Madame*, a spus el cu un accent puternic franțuzesc. Trebuie să îți cer iertare că am dat buzna în felul acesta lipsit de politețe. Vă deranjez, însă nevoia m-a împins să îi fac o vizită prietenului meu James la o oră atât de nepotrivită.

Era un băiat bine făcut, cu o înfățișare plăcută, cu părul șaten deschis revărsându-se în valuri peste umeri și un chip frumos, cu obrajii îmbujorați din cauza frigului și a oboselii. Nasul îi curgea puțin și l-a șters cu dosul mâinii bandajate, strâmbându-se ușor.

Jamie, ridicând ambele sprâncene, a făcut o reverență politicoasă spre musafir.

— Casa mea vă stă la dispoziție, Înălțimea Voastră, a spus el, măsurând dintr-o privire ținuta dezordonată a musafirului.

Jaboul îi era desfăcut și îi atârna liber în jurul gâtului, jumătate din butoni erau închiși strâmb, iar nasturii prohabului de la pantalonii până la genunchi erau parțial desfăcuți. L-am văzut pe Jamie încruntându-se ușor la vederea lor și s-a mișcat discret în fața băiatului, pentru a mă feri de acest detaliu lipsit de delicatețe.

— Dați-mi voie să v-o prezint pe soția mea, Înălțimea Voastră, a spus el. Claire, lady Broch Tuarach. Claire, dumnealui este Înălțimea Sa prințul Charles, fiul regelui James de Scoția.

— Ă... da, am spus. Mi-am cam dat seama. Bună seara, Înălțimea Voastră.

Am înclinat fruntea grațios, trăgând cearșafurile în jurul meu. Am presupus că în împrejurările de față nu era nevoie de reverența obișnuită, prințul profitase de introducerea extinsă a lui Jamie pentru a-și aranja iute pantalonii, iar acum a înclinat capul spre mine, cu toată demnitatea regală.

— Plăcerea este a mea, *madame,* a spus el, făcând o nouă plecăciune, de data aceasta mult mai elegantă.

S-a îndreptat de spate și a rămas în picioare, răsucindu-și pălăria în mâini, evident încercând să își găsească cuvintele. Jamie, stând lângă el cu picioarele goale și în cămașă, se uita de la mine la Charles, părând să fie la fel de surprins.

— Ați..., am spus, încercând să rup tăcerea. Ați suferit un accident, Înălțimea Voastră? am întrebat cu un semn discret din cap spre batista înfășurată în jurul mâinii.

Charles a coborât privirea, ca și cum abia acum ar fi observat-o pentru prima dată.

— Da, a răspuns, ah… nu. Adică… o nimica toată, *my lady.*

S-a îmbujorat mai mult, cu privirea ațintită spre mână. Manierele sale erau neobișnuite, o combinație de jenă și furie. Însă vedeam pata de pe bandaj întinzându-se și mi-am coborât picioarele din pat, bâjbâind după halatul de casă.

— Poate că ar fi bine să mă uit puțin, am sugerat.

Rana, expusă cu o oarecare reticență de prinț, nu era serioasă, însă era neobișnuită.

— Arată ca o mușcătură de animal, am spus uluită, tamponând semicercul micuț de răni ce se întindeau pe pielea dintre degetul mare și arătător.

Prințul Charles a făcut o grimasă când am strâns pielea din jur, cu intenția de a curăța rana prin sângerare înainte de a o pansa.

— Da, a răspuns el. Mușcătură de maimuță. O bestie dezgustătoare și plină de purici! a izbucnit el. I-am spus că trebuie să scape de ea. Fără îndoială că animalul e bolnav!

Îmi găsisem cufărul cu medicamente și aplicam acum un strat fin de alifie de gențiană.

— Nu cred că trebuie să vă îngrijorați, am spus, atentă la sarcina mea. Atât timp cât nu e rabie, vreau să spun.

— Rabie? a întrebat prințul albindu-se la față. Crezi că ar putea fi?

Era evident că habar nu avea ce este „rabia”, însă nu voia să audă de ea.

— Orice este posibil, am răspuns veselă.

Surprinsă de această subită apariție, tocmai începeam să îmi dau seama că, dacă acest tânăr ar cădea pradă unei boli rapide și mortale, ar salva pe toată lumea de o mare bătaie de cap pe termen lung. Cu toate acestea, nu aveam inima să îi doresc o cangrenă ori rabie, așa că i-am pansat frumos mâna cu o fâșie de pânză curată.

Mi-a zâmbit, făcând din nou o plecăciune și mi-a mulțumit într-o amestecătură simpatică de franceză și italiană. Scuzându-se din nou pentru vizita sa inoportună, a fost condus afară din cameră de Jamie, acum respectabil îmbrăcat în kilt, pentru un pahar de whisky în camerele de jos.

Simțind frigul din încăpere strecurându-mi-se prin halat și cămașă de noapte, m-am ghemuit din nou în pat, trăgându-mi plapuma până sub bărbie. Vasăzică așa arăta prințul Charles!

Destul de chipeș, asta era cert; cel puțin la prima vedere. Părea foarte tânăr – mult mai tânăr decât Jamie, deși știam că Jamie era cu doar un an sau doi mai în vârstă. Înălțimea Sa avea o purtare foarte șarmantă și destul de multă demnitate înfumurată, în ciuda înfățișării dezordonate. Dar era asta îndeajuns pentru a-l purta spre Scoția, în fruntea unei armate a restaurației? În timp ce adormeam, mă întrebam ce anume făcuse moștenitorul tronului Scoției, hălăduind peste acoperișurile pariziene în toiul nopții, cu o mușcătură de maimuță pe mână?

Întrebarea îmi mai bântuia gândurile când Jamie m-a trezit ceva mai târziu, strecurându-se în pat și cuibărindu-și picioarele mari și reci ca gheața în spatele genunchilor mei.

— Nu mai țipa așa, a spus el, o să trezești vecinii.

— Ce naiba căuta Charles Stuart să țopăie pe acoperișuri cu maimuțele? am întrebat, abia mișcându-mă. Și ia-ți cuburile de gheață blestemate de pe mine.

— În vizită la amantă, a răspuns Jamie succint. Gata, gata, nu mă mai lovi.

Și-a retras picioarele și m-a îmbrățișat, tremurând, în vreme ce mă întorceam cu fața spre el.

— Are o amantă? Cine e?

Stimulată de valurile de frig și de bârfe, reveneam la realitate cu pași iuți.

— E Louise de La Tour, mi-a explicat Jamie fără tragere de inimă, drept răspuns la insistențele mele.

Nasul îi părea mai lung și mai ascuțit decât de obicei, cu sprâncenele groase împreunate deasupra lui. Să ai o amantă era destul de grav în concepția lui de scoțian catolic, însă era bine cunoscut faptul că membrii familiei regale aveau anumite privilegii în această privință. Totuși, prințesa Louise de La Tour era căsătorită. Membru al familiei regale sau nu, o amantă căsătorită era cât se poate de imoral, vărul său Jared fiind un astfel de exemplu.

— Ha! am exclamat cu satisfacție. Știam eu!

— Susține că e îndrăgostit de ea, mi-a destăinuit el fără prea multe înflorituri, ridicând plapuma peste umeri. Insistă că și ea îl iubește; spune că i-a fost fidelă doar lui în ultimele trei luni. Pff!

— Păi, orice e posibil, am răspuns, amuzată. Așadar acum era în vizită la ea? Dar cum a reușit să ajungă pe acoperiș? Ți-a povestit?

— Ah, da. Mi-a povestit.

Charles, pregătit să facă față nopții cu ajutorul câtorva pahare din cel mai bun vin învechit, fusese destul de vorbăreț. Puterea dragostei adevărate fusese aspru pusă la încercare în această seară, din spusele lui Charles, de devotamentul iubitei sale față de animalul ei de companie, o maimuță cu un temperament destul de îndărătnic și care răspundea antipatiei Înălțimii Sale față de ea cu același sentiment, doar că dispunea de metode mai concrete de a-și exprima opiniile. Pocnindu-și degetele batjocoritor sub nasul maimuței, Înălțimea Sa simțise la început o mușcătură în mână, apoi, mușcătură mai dureroasă a vorbelor amantei sale, care îi făcuse reproșuri amare. Cuplul avusese o ceartă aprinsă până în punctul în care Louise, prințesă de Rohan, îl concediase pe Charles. La rândul său, prințul își exprimase dorința de a pleca și a nu se mai întoarce niciodată, după cum declarase el dramatic. Însă dramatismul plecării prințului fusese considerabil diminuat de descoperirea că soțul prințesei se întorsese devreme de la seara de jocuri de noroc și era confortabil așezat în anticameră, cu o sticlă de brandy alături.

— Așadar, a povestit Jamie, zâmbind fără să vrea, imaginându-și situația, prințul nu putea să stea cu fătuca, dar nici nu putea ieși pe ușă... așa încât a deschis fereastra și s-a suit pe acoperiș. A mers până aproape de stradă, a spus el, coborând pe țevile de scurgere; dar pe urmă a apărut o patrulă de gardieni și a fost nevoit să se cațere iar pe acoperiș ca să nu fie văzut. S-a chinuit ca vai de el, a zis, ascunzându-se pe după hornuri și alunecând pe șindrilele ude de ploaie, până când și-a amintit că noi locuiam la doar trei case mai departe, iar șirul de case și acoperișurile lor erau suficient de aproape încât să poată sări de pe unul pe celălalt ca pe niște frunze de nufăr.

— Mm, am spus, simțind căldura revenindu-mi în degetele de la picioare. L-ai trimis acasă cu trăsura?

— Nu, a luat un cal din grajd.

— Dacă a băut din vinul de Porto al lui Jared, sper că or să ajungă amândoi până în Montmartre, am remarcat. E cale lungă până acolo.

— Păi, o să fie o plimbare lungă și udă, asta e cert, a spus Jamie cu îngâmfarea omului cuibărit cuminte în așternuturi calde împreună cu nevasta lui cu cununie.

A suflat în lumânare și m-a tras aproape, lipindu-și pieptul de spatele meu.

— Să-i fie învățătură de minte! a murmurat el. Bărbatul ar trebui să fie însurat.

•

Servitorii se trezeau înainte de ivirea zorilor, lustruind și curățând camerele înainte de venirea domnului Duverney la o cină intimă în această seară.

— Nu știu de ce se mai chinuie, i-am spus lui Jamie, stând în pat cu ochii închiși, ascultând vânzoleala de la parter. Tot ce e nevoie să facă e să șteargă de praf piesele de șah și să scoată la iveală o sticlă de brandy; nici nu va băga de seamă altceva.

Jamie a râs și s-a aplecat să mă sărute de plecare.

— Lasă că e bine așa; am nevoie de o cină consistentă, dacă am de gând să câștig, a spus el bătându-mă ușor pe umăr de la revedere. Mă duc la depozit, englezoaico; mă întorc însă acasă ca să mă schimb înainte de cină.

Căutând ceva de făcut, astfel încât să nu le stau în cale servitorilor, am decis în cele din urmă să iau un valet cu mine până la casa familiei Rohan. Poate Louise ar avea nevoie de companie drept consolare, m-am gândit, după cearta din seara trecută. Curiozitatea vulgară, mi-am spus înțepat în sine mea, nu avea nimic de a face cu vizita mea.

•

Când m-am întors la sfârșitul după-amiezii, l-am găsit pe Jamie gârbovit într-un scaun de lângă fereastra dormitorului, cu picioarele ridicate pe masă, gulerul desfăcut și părul vâlvoi, în vreme ce se chinuia să lucreze, aplecat peste un teanc de hârtii mâzgălite. La sunetul ușii închizându-se, a ridicat privirea și expresia absorbită s-a topit într-un zâmbet larg.

— Englezoaico! În sfârșit!

Și-a coborât picioarele lungi pe podea și a traversat camera să mă îmbrățișeze. Și-a îngropat fața în părul meu, împungându-mă cu vârful nasului, apoi s-a dat înapoi și a strănutat. A strănutat din nou și mi-a dat drumul pentru a bâjbâi în mâneca vestonului după batista pe care o ținea acolo, în stil militar.

— A ce miroși, englezoaico? a întrebat el, apăsându-și pătratul de pânză la nas la timp pentru a înfunda un nou strănut exploziv.

Am băgat mâna în decolteul rochiei și am scos dintre sâni un săculeț.

— Iasomie, trandafir, zambilă și lăcrămioară… și ambrozie din câte se pare, am adăugat în timp ce Jamie strănuta și își sufla nasul în străfundurile încăpătoare ale batistei. Te simți bine? am întrebat, căutând din priviri un loc unde să pun săculețul și punându-l în cele din urmă într-o cutie cu obiecte de scris de pe biroul meu din colțul îndepărtat al camerei.

— Da, mă descurc. Este zam… zam… zamPCIUU!

— Dumnezeule!

Am deschis în grabă fereastra și i-am făcut semn să se apropie. Cuminte, și-a scos capul și umerii pe geam în ploaia măruntă, inspirând aerul proaspăt, fără parfum de zambile.

— Ah, acum e mai bine, a spus el ușurat, retrăgându-se de la fereastră câteva minute mai târziu. Ce faci acolo, englezoaico? a întrebat, făcând ochii mari.

— Mă spăl, i-am explicat, luptându-mă cu șnururile de la spate ale rochiei. Sau măcar mă pregătesc. Am pielea unsă cu ulei de zambilă, i-am explicat văzându-l cum clipește nedumerit. Dacă nu îl spăl, riști să explodezi.

Și-a tamponat meditativ nasul și a încuviințat din cap.

— Aici ai dreptate, englezoaico. Să chem valetul să îți aducă niște apă caldă?

— Nu, nu te deranja. Puțină apă îl va îndepărta imediat, l-am asigurat, desfăcându-mi nasturii și panglicile cât de repede puteam.

Mi-am ridicat brațele, întinzându-mi mâinile la ceafă pentru a-mi aduna părul într-un coc. Deodată Jamie s-a aplecat în față și mi-a prins încheietura mâinii, trăgându-mi brațul în aer.

— Ce faci? l-am întrebat, speriată.

— Ce ți-ai făcut, englezoaico? a întrebat el, cu privirea ațintită la subsuoara mea.

— M-am ras, am spus mândră. De fapt, m-am epilat cu ceară. Louise o avea pe *sa servante aux petits soins* – știi, cosmeticiana ei? – la ea în dimineața asta și m-a făcut și pe mine.

— Epilat cu ceară? a întrebat el, privind speriat la lumânarea de lângă urciorul cu apă, apoi spre mine. Ți-ai pus ceară la subsuori?

— Nu ceară din aceea, l-am liniștit. E ceară de albine, parfumată. Cosmeticiana a încălzit-o, apoi a aplicat-o. Când se răcește și se întărește, doar o smulgi, am spus, strâmbându-mă puțin la amintirea acelui moment, și ești ca atunci când te-a făcut mama ta!

— Nu cred că mama mea ar fi bucuroasă de asemenea isprăvi, a spus Jamie sever. Și de ce naiba ai făcut asta? a întrebat, apropiindu-se pentru a inspecta locul, ținându-mi încă brațul ridicat. Nu te-a du… rrut… pciuu!

A dat drumul brațului meu și a făcut repede câțiva pași în spate.

— Nu te-a durut? a întrebat el, ducându-și din nou batista la nas.

— Ba da, puțin, am recunoscut. Dar a meritat, nu crezi? am întrebat, ridicându-mi ambele brațe precum o balerină și întorcându-mă ușor într-o parte și în cealaltă. E pentru prima dată în ultimele luni când mă simt cu adevărat curată.

— A meritat? a spus el cu o voce ușor amețită. Ce legătură are curățenia cu smulsul firelor de păr de la subraț?

Puțin tardiv, am realizat că niciuna din femeile scoțiene pe care le cunoscusem nu folosea nicio formă de epilare. Mai mult, eram aproape sigură că Jamie nu fusese niciodată suficient de aproape de o pariziancă din clasa de sus pentru a ști că multe dintre ele se epilau.

— Păi, am spus, realizând deodată dificultățile pe care le are de îndurat un antropolog care încearcă să interpreteze obiceiurile specifice ale unui trib primitiv, miroase mult mai puțin, am încercat eu să-i explic.

— Și ce e în neregulă cu mirosul tău? a întrebat el aprins. Cel puțin miroși ca o femeie, nu ca o blestemată de grădină cu flori. Și tu ce crezi că sunt eu, bărbat ori bondar? Vrei rogu-te să te speli, englezoaico, să mă pot apropia la mai puțin de trei metri de tine?

Am luat o bucată de pânză și am început să mă spăl. Madame Laserre, cosmeticiana Louisei, îmi aplicase ulei parfumat pe tot corpul și acum speram să se spele cu ușurință. Jamie plimbându-se în afara razei olfactive, țintuindu-mă cu privirea

precum un lup care dă târcoale prăzii, îmi dădea o stare de neliniște.

M-am întors cu spatele și, înmuind pânza în lighean, am spus peste umăr cât se poate de degajat:

— M-am... epilat și pe picioare.

Am aruncat o privire pe furiș în spate. Șocul original făcea loc unei expresii de uluire totală.

— Picioarele tale nu miroseau a nimic, a spus el. Decât dacă mergeai prin balegă până la genunchi.

M-am întors și mi-am ridicat fusta până la genunchi, întinzând un picior în față, pentru a expune curbele delicate ale pulpei și ale gleznei.

— Dar arată mult mai frumos, am observat eu. Drăguțe și fine, nu ca ale lui Harry, maimuța păroasă.

S-a uitat în jos ofensat, spre genunchii săi acoperiți de păr.

— Eu sunt o maimuță?

— Nu tu, eu! am spus, pierzându-mi răbdarea.

— Picioarele mele sunt de o mie de ori mai păroase decât au fost ale tale vreodată!

— Păi, așa și trebuie să fie; tu ești bărbat!

Jamie a tras aer în piept, ca și cum ar fi fost pe punctul de a răspunde, apoi i-a dat din nou drumul, clătinând din cap și bombănind ceva în galeză ca pentru sine. S-a aruncat pe spate în scaun și s-a rezemat, privindu-mă prin ochii mijiți și mormăind din când în când câte ceva în barbă. M-am hotărât să nu-i cer să-mi traducă.

După ce baia mea fusese aproape complet încheiată în ceea ce ar putea fi cel mai bine descris drept atmosferă încărcată, am făcut o încercare de împăcare.

— Ar fi putut fi și mai rău, am spus, ștergându-mi pielea de pe interiorul unei pulpe. Louise și-a epilat părul de pe tot corpul.

Asta l-a uluit în asemenea măsură, încât a început din nou să vorbească în engleză.

— Poftim? Și-a smuls părul de pe fagure? a spus el, îngrozit.

— Îhî, am răspuns, încântată că această imagine cel puțin îi lua gândurile de la lipsa mea de păr, care părea să îl tulbure. Fiecare firicel de păr. Madame Laserre i le-a pensat pe cele încăpățânate.

— Doamne ferește!

Și-a închis strâns pleoapele, fie pentru a evita, fie pentru a contempla mai bine tortura pe care i-o descrisesem. Evident ultima variantă, căci a deschis din nou ochii, privindu-mă întrebător:

— Și acum o să umble fără niciun fir de păr ca o fetiță?

— Ea spune, am răspuns delicat, că bărbații găsesc asta erotic.

Sprâncenele îi ajungeau aproape de linia părului, un truc destul de impresionant pentru cineva cu o frunte atât de înaltă, după moda clasică.

— Aș prefera să nu mai mormăi, am remarcat, întinzând pânza la uscat pe spătarul unui scaun. Nu înțeleg nici măcar o iotă.

— Asta-i foarte bine, a replicat el.

12. L'Hôpital des Anges

— Prea bine, a spus Jamie resemnat la micul dejun, îndreptând amenințător o lingură spre mine. Du-te, dar pe lângă lacheu, îl iei și pe Murtagh cu tine drept escortă; în apropierea catedralei e un cartier sărac.

— Escortă? am spus ridicându-mă brusc în picioare și împingând în spate castronul cu terci pe care îl măsurasem din priviri cu o lipsă totală de entuziasm. Jamie! Vrei să spui că ești de acord să vizitez L'Hôpital des Anges?

— Nu știu dacă asta vreau să spun cu exactitate, a zis el, mestecându-și propriul terci cu un aer foarte serios. Dar cred că m-ar deranja mai mult dacă nu te-ai duce. Dacă muncești la spital, măcar n-o să-ți mai petreci toată ziua cu Louise de Rohan. Am impresia că sunt lucruri și mai rele decât să stai în compania cerșetorilor și borfașilor, a comentat el îngrijorat. Cel puțin nu mă aștept să vii de la spital cu părțile intime jumulite ca la găini.

— Îmi voi da toată silința, l-am asigurat.

•

Văzusem la viața mea multe asistente-șefe de spital, și câteva dintre ele cu adevărat excelente, care au ridicau profesia la stadiul de vocație. Cu maica Hildegarde procesul fusese invers,

cu rezultate impresionante. Hildegarde de Gascogne era cea mai potrivită persoană pe care mi-o puteam imagina la cârma unui spital precum L'Hôpital des Anges. Înaltă de aproape un metru optzeci, silueta ei uscățivă și osoasă, înfășurată în metri întregi de lână neagră, se înălța peste surorile ei infirmiere precum o sperietoare de ciori păzind un câmp de dovleci. Brancardierii, pacienții, surorile, infirmierele, novicele, vizitatorii, spițerii, erau cu toții spulberați de forța prezenței sale pentru a fi dispuși ordonat, acolo unde decreta maica Hildegarde.

Cu o asemenea înălțime și cu un chip de o sluțenie atât de transcendentală încât să pară grotesc de frumos, era de la sine înțeles de ce îmbrățișase viața monahală. Hristos era singurul bărbat de la care se putea aștepta la o mângâiere drept răspuns. Vocea ei era blândă, dar răsunătoare; cu accentul nazal gascon, glasul ei răzbătea de-a lungul coridoarelor spitalului precum ecoul clopotelor bisericii de alături. Uneori o auzeam înainte de a o vedea, vocea puternică intensificându-se în volum pe măsură ce se apropia pe coridor, intrând în biroul unde șase doamne de la Curte împreună cu mine ne strângeam ghem în spatele lui Herr Gerstmann, precum niște naufragiați pe o insulă care așteaptă sosirea unui uragan, pitiți în spatele unei baricade șubrede.

A umplut cadrul îngust al ușii cu o fluturare de mâneci largi și s-a aruncat asupra lui Herr Gerstmann cu un strigăt de încântare, depunând câte un sărut zgomotos pe fiecare obraz.

— *Mon cher ami*! Ce plăcere neașteptată – pe cât de neașteptată, pe atât de dulce. Ce te aduce la mine?

Îndreptându-se, ne-a adresat un zâmbet larg, care nu i s-a șters de pe chip cât timp Herr Gerstmann i-a explicat misiunea noastră, deși chiar și o ghicitoare mai puțin experimentată decât mine ar fi putut vedea mușchii obrazului încordându-se și transformând zâmbetul dintr-o amabilitate socială într-o strâmbătură necesară.

— Vă suntem nespus de recunoscătoare pentru gândurile și generozitatea dumneavoastră, doamnelor.

Glasul îi era blând și răsunător, ca de clopot, iar ochii, inteligenți, înfundați în orbite, pe sub arcadele osoase, mișcându-se înainte și înapoi, hotărând cum să se descotorosească mai bine de această pacoste venită fără veste pe capul ei, dar în același timp să le convingă pe aceste doamne

pioase să doneze atâția bani cât le-ar lăsa inima, pentru liniștea lor sufletească.

Ajungând la o decizie, a bătut iute din palme. O călugăriță scundă și îndesată ca un prihor a apărut în cadrul ușii precum un hopa-Mitică.

— Soră Angelique, fii drăguță și du-le pe aceste doamne la dispensar, a poruncit ea. Dă-le niște veșminte potrivite și pe urmă condu-le în saloane. Ar putea ajuta să împartă hrană pacienților dacă doresc.

O tresărire ușoară a buzelor subțiri și late a lăsat de înțeles că maica Hildegarde nu se aștepta ca înclinațiile pioase ale doamnelor să supraviețuiască turului prin saloane.

Maica Hildegarde avea un nas fin pentru natura umană. Trei dintre doamne au rezistat să treacă prin primul salon, în care erau cazuri de scrofuloză, râie, eczeme, inflamații și piemie puturoasă, înainte de a ajunge la concluzia că înclinațiile lor caritabile pot fi satisfăcute în întregime de o donație către spital și a o lua la goană înapoi, spre dispensar pentru a se lepăda de halatele din pânză scorțoasă cu care fuseseră înzestrate.

În centrul următorului salon, un bărbat înalt și slăbănog, într-o haină dintr-o stofă întunecată conducea ceea ce părea a fi amputarea iscusită a unui picior; deosebit de iscusită, deoarece pacientul nu dădea niciun semn că ar fi sedat și era în acel moment ținut locului prin eforturile a doi îngrijitori voinici și a unei călugărițe cu o constituție solidă care stătea peste pieptul pacientului, faldurile veșmântului său acoperind din fericire chipul bărbatului.

Una dintre doamnele din spatele meu a scos un sunet îngrețoșat; când am aruncat o privire în urmă, tot ce am văzut au fost posterioarele mari a două dintre potențialele samaritene, îngrămădite șold în șold în cadrul micuț al ușii care ducea spre dispensar și deci spre libertate. Cu o ultimă smucitură și un sunet de mătase ruptă, au reușit să țâșnească prin ușă și au zburat agitate de-a lungul coridorului întunecat, aproape trântind la pământ un infirmier mai în vârstă care venea alergând cu o tavă pe care erau stivuite cearșafuri și instrumente chirurgicale.

Am aruncat o privire într-o parte și m-a amuzat să o găsesc pe Mary Hawkins încă acolo. Cumva mai albă la chip decât cearșafurile chirurgicale – care erau de o dubioasă nuanță de

cenușiu, la drept vorbind – și cu o expresie îngrețoșată, dar încă pe poziții.

— *Vite*! *Dépêchez vous*! a emis chirurgul un strigăt poruncitor, îndreptat probabil spre infirmierul șovăitor care și-a reașezat în grabă tava și a venit în goană în locul unde bărbatul înalt și cu părul întunecat stătea neclintit, cu un ferăstrău de oase în mână, gata să amputeze osul expus al unei coapse. Infirmierul s-a aplecat să lege un al doilea bandaj de compresie peste locul operației și ferăstrăul s-a lăsat în jos cu un scrâșnet indescriptibil de os și, făcându-mi-se milă de Mary Hawkins, am întors-o în cealaltă direcție. Brațul îi tremura sub mâna mea și buzele de culoarea bujorului erau acum palide și crăpate precum ale unei flori atinse de brumă.

— Ai vrea să pleci? am întrebat politicos. Sunt convinsă că maica Hildegarde ți-ar putea chema o trăsură.

Am privit peste umăr spre coridorul întunecat și pustiu.

— Mi-e teamă că madame Lambert și contesa au plecat deja.

Mary și-a înghițit cu zgomot un nod din gât, însă și-a încleștat cu încăpățânare maxilarul și așa ferm.

— Nu... a răspuns ea. Dacă dumneata rămâi, rămân și eu.

Eu eram hotărâtă să stau; curiozitatea și dorința de a mă introduce în operațiunile Spitalului erau prea puternice pentru a se lăsa înfrânte de mila pe care o simțeam față de sensibilitatea lui Mary.

Sora Angelique ajunsese la o oarecare distanță când a băgat de seamă că noi ne oprisem. Întorcându-se, a rămas locului așteptându-ne răbdătoare, cu un zâmbet abia schițat pe chipul dolofan, parcă așteptându-se ca și noi să ne întoarcem și să plecăm. M-am aplecat peste o saltea din paie dintr-un colț al încăperii. O femeie îngrozitor de slabă stătea apatică pe o pătură fără așternuturi, privirea ei alunecând plictisită peste chipurile noastre, lipsită de interes. Nu femeia îmi atrăsese atenția, cât vasul de o formă neobișnuită aflat pe podea, lângă patul ei.

Vasul era plin ochi cu un lichid galben – urină, fără îndoială. Eram ușor surprinsă; fără teste chimice sau chiar fără hârtie de turnesol, cum se puteau face teste de urină? Trecând însă în revistă diversele metode prin care se putea testa urina, mi-a venit o idee.

Am ridicat cu grijă vasul, ignorând strigătul alarmat de protest al Sorei Angelique. Am mirosit cu grijă. Precum era de așteptat; pe jumătate ascuns de aburii acri de amoniac, mirosea înecăcios de dulce – ca mierea acrită cumva. Am ezitat, însă nu era decât o singură cale de a mă convinge. Cu o strâmbătură de greață, am băgat cu strângere de inimă vârful unui deget în lichid și l-am atins delicat de limbă.

Mary, stând lângă mine și urmărindu-mă cu ochii căscați, a icnit ușor, însă sora Angelique mă privea cu un interes proaspăt trezit. Mi-am așezat palma pe fruntea femeii; era rece, deci nu febra era responsabilă pentru starea ei de apatie.

— Vă este sete, *madame*? am întrebat-o pe pacientă.

Știam răspunsul înainte ca ea să deschidă gura, văzând carafa goală de la căpătâiul ei.

— Întotdeauna, *madame,* a răspuns ea. Și foame îmi este. Cu toate acestea, nimic nu se pune pe mine, oricât de mult aș mânca.

A ridicat un braț uscat ca un băț, cu încheietura osoasă, apoi l-a lăsat să cadă, ca și cum efortul o istovise. Am bătut ușor palma slăbănoagă și i-am murmurat câteva cuvinte de rămas-bun, entuziasmul de a fi intuit corect diagnosticul substanțial temperat de realizarea că nu exista niciun posibil tratament pentru vindecarea diabetului zaharat în acea epocă; femeia dinaintea mea era condamnată.

Cu inima strânsă, m-am ridicat pentru a o urma pe sora Angelique, care și-a încetinit mersul sprinten pentru a păși alături de mine.

— Puteți spune de ce suferă femeia, *madame*? a întrebat călugărița, curioasă. Doar din urină?

— Nu doar din asta, am răspuns. Dar da, știu. Are…

La naiba. Oare cum îi spuneau în vremurile acestea?

— Are… ă… boala zahărului. Nu asimilează nutrienți din mâncare și îi este cumplit de sete. În consecință, produce cantități mari de urină.

Sora Angelique încuviința din cap, cu o expresie de mare curiozitate întipărită de trăsăturile-i grăsuțe.

— Și ai putea spune dacă își va reveni, *madame*?

— Nu, nu își va reveni, am răspuns fără menajamente. Boala e deja foarte avansată; nu mai are de trăit mai mult de o lună.

— Ah.

Sprâncenele blonde s-au ridicat și expresia de curiozitate a fost înlocuită de una de respect.

— Asta a spus și monsieur Parnelle.

— Și cine este dumnealui, în timpul liber? am întrebat, fără ocolișuri.

Călugărița rotofeie s-a încruntat, nedumerită.

— Păi, când este acasă la dumnealui, cred că face brâie și bijuterii. Când vine aici însă, are rolul de urinoscopist.

Am ridicat din sprâncene nedumerită.

— Urinoscopist? am întrebat, nevenindu-mi a crede. Există cu adevărat o asemenea îndeletnicire?

— *Oui, madame.* Și dumnealui a spus același lucru ca și dumneata despre biata doamnă slabă. Nu am văzut niciodată o femeie care să cunoască știința urinoscopiei, a adăugat sora Angelique, privindu-mă cu o fascinație sinceră.

— Păi, mai sunt multe lucruri în cer și pe pământ decât putem cunoaște noi oamenii, soră, am răspuns amabil.

Călugărița a încuviințat serioasă, făcându-mă să mă rușinez într-o oarecare măsură de ipocrizia mea.

— Este adevărat, *madame.* Ai dori să-l examinezi pe domnul din patul de la capăt? Dumnealui are o problemă cu ficatul, credem.

Am continuat, de la un pat la celălalt, făcând un tur complet al salonului enorm. Am văzut exemple de boli pe care eu le întâlnisem doar în cărți și tot soiul de traumatisme, de la răni la cap cauzate de încăierări la beție până la un căruțaș al cărui torace fusese zdrobit de un butoi cu vin care se rostogolise peste el. M-am oprit la unele paturi, punând întrebări pacienților care păreau capabili să răspundă. O auzeam pe Mary respirând pe gură în spatele meu, însă nu m-am întors să văd dacă își dusese mâna la nas.

La sfârșitul plimbării noastre, sora Angelique s-a întors spre mine cu un zâmbet ironic.

— Așadar, *madame,* încă doriți să îl serviți pe Domnul ajutându-i pe acești năpăstuiți de soartă?

Eu începusem deja să îmi suflec mânecile rochiei.

— Adu-mi un lighean cu apă fierbinte, soră, am cerut, și niște săpun.

•

— Cum a fost, englezoaico? a întrebat Jamie.

— Oribil! am răspuns, rânjind cu gura până la urechi.

A ridicat o sprânceană, zâmbind în jos spre mine, care stăteam întinsă pe sofa.

— Ah, vasăzică te-ai distrat!

— O, Jamie, a fost atât de plăcut să fac din nou ceva util! Am spălat podelele și i-am hrănit pe bolnavi cu terci, iar când sora Angelique se uita în altă parte, am reușit să schimb câteva bandaje murdare și să drenez un abces.

— Ah, bun, a răspuns el. Ți-ai amintit să și mănânci în toiul acestor frivolități?

— Nu... chiar nu am mâncat, am recunoscut vinovată. Pe de altă parte, am uitat să și vomit.

Parcă amintindu-și de această scăpare, pereții stomacului meu s-au întors deodată pe dos. Mi-am apăsat cu pumnul în capul pieptului.

— Poate ar trebui să mănânc ceva.

— Poate că așa ar trebui, a încuviințat el, puțin sever, întinzând brațul să sune valetul.

M-a urmărit cu privirea în timp ce eu, ascultătoare, înfulecam plăcintă cu carne și brânză, descriindu-i entuziast, în detaliu și printre înghițituri, atât L’Hôpital des Anges, cât și pe pacienții săi.

— În unele saloane este foarte aglomerat – câte doi sau trei în pat, ceea ce e teribil. Nu vrei și tu o bucățică? m-am întrerupt pentru a-l întreba. E foarte bună.

Jamie a privit sceptic bucata de plăcintă pe care i-o țineam întinsă sub nas.

— Dacă tu crezi că te poți abține să îmi povestești despre unghii de la picioare gangrenoase suficient de mult timp cât să apuce îmbucătura să îmi ajungă în stomac, atunci da, vreau.

Într-un târziu am băgat de seamă paloarea obrajilor săi și nările strânse. Am turnat un pahar de vin și i l-am întins înainte de a mă întoarce din nou la farfuria mea.

— Și cum a fost ziua ta, dragul meu? am întrebat sfioasă.

•

L’Hôpital des Anges a devenit un refugiu pentru mine. Sinceritatea abruptă și nesofisticată a călugărițelor și a pacienților era o minunată gură de aer proaspăt, o evadare de la intrigile clevetitoare neîntrerupte ale doamnelor și ale domnilor de la Curte. Eram de asemenea convinsă că, fără răgazul în care

permiteam mușchilor mei faciali să se relaxeze în expresia lor naturală la spital, chipul meu se va crispa foarte curând într-un surâs prostesc permanent.

Văzând că păream să știu ce fac și că nu ceream nimic de la ele în afară de câteva pansamente și cearșafuri, călugărițele mi-au acceptat imediat prezența. Și, după șocul inițial al accentului și al titlului meu, la fel s-au acomodat și pacienții. Prejudecata socială este o forță puternică, însă nu se compară cu simpla competență atunci când ajutorul este la mare cerere și în cantități foarte limitate.

Maicii Hildegarde, așa ocupată cum era, i-a luat ceva mai mult timp să își facă propria părere despre mine. La început nu vorbea niciodată cu mine dincolo de simplul „*Bonjour, madame*” adresat în trecere, însă adesea simțeam greutatea acelor ochi mici și pătrunzători sfredelindu-mi ceafa în vreme ce mă aplecam peste patul unui bătrân cu zona zoster sau aplicam o alifie cu aloe peste plăgile unui copil ars într-unul din frecventele incendii izbucnite în casă, care devastau cartierele cele mai sărace ale orașului.

Niciodată nu dădea impresia că se grăbește, însă făcea o mulțime de treburi în timpul zilei, străbătând lespezile tocite de piatră cenușie ale curții spitalului cu un pas care acoperea un metru odată, micul ei câine alb Bouton alergând în urma ei pentru a ține pasul.

Total diferit de cățelușii pufoși care stăteau în poala doamnelor de la Curte, Bouton părea o încrucișare între un pudel și un șoricar, cu o blană aspră, creață, ale cărei lațe fâlfâiau sub burta bombată și în jurul unor picioare scurte și crăcănate. Picioarele, cu degetele răsfirate și gheare negre, țăcăneau frenetic pe lespezile de piatră în timp ce Bouton gonea pe urmele maicii Hildegarde, botul ascuțit aproape atingând faldurile negre ale veșmântului ei ce mătura caldarâmul.

— Ăla e un câine? l-am întrebat cu uimire pe unul din îngrijitori când l-am văzut pentru prima dată pe Bouton trecând prin spital pe urmele stăpânei sale.

Îngrijitorul s-a oprit din măturatul podelelor pentru a arunca o privire în urma cozii îmbârligate și stufoase care dispărea în următorul salon.

— Păi, a răspuns el aplecându-se, maica Hildegarde susține că e câine. Și n-aș vrea să fiu eu ăla care o contrazice.

Pe măsură ce m-am apropiat mai mult de călugărițele, îngrijitorii și medicii care veneau la spital, am auzit diverse păreri despre Bouton, trecând de la toleranță la superstiție. Făcuse parte din personalul spitalului vreme de câțiva ani cu un rang – în opinia maicii Hildegarde, care era singura care conta – cu mult peste infirmiere și cam pe picior de egalitate cu majoritatea medicilor și farmaciștilor.

Unii din această ultimă categorie îl priveau cu o antipatie suspicioasă, alții, cu o amabilitate amuzată. Unul dintre chirurgi îl denumea în mod curent – departe de urechile Maicii – „șobolanul scârbos”, altul îi spunea „iepurele împuțit” și altul, un ortoped scund și îndesat, îl striga fără ocolișuri „Monsieur Cârpă-de-vase”. Călugărițele îl luau drept ceva între o mascotă și un totem, în vreme ce preotul tânăr de la catedrala de lângă spital, care fusese mușcat de picior când venise să împărtășească pacienții, mi-a mărturisit că părerea lui personală era că Bouton era unul din diavolii de rang inferior, ascuns într-un trup de câine pentru a-și face propriile mendre.

În ciuda tonului mai puțin măgulitor al remarcilor preotului, îl consideram poate cel mai aproape de adevăr. După câteva săptămâni în care observasem perechea, ajunsesem la concluzia că Bouton era de fapt cel mai bun prieten al maicii Hildegarde.

Adesea stătea de vorbă cu el, însă nu pe tonul obișnuit cu care i te adresezi unui câine, ci precum două persoane care discută chestiuni importante de la egal la egal. Când se oprea lângă un pat sau altul, Bouton sărea adesea pe saltea, împungând cu botul și mirosind pacientul speriat. Apoi se așeza, de regulă, la picioarele pacientului, lătra o dată și ridica privirea inchizitorie spre Maică, dând din coada stufoasă parcă cerându-i părerea în legătură cu diagnosticul lui – lucru pe care dumneaei îl făcea întotdeauna.

Deși eram destul de intrigată de acest comportament, nu avusesem ocazia să observ îndeaproape această pereche neobișnuită la lucru până într-o dimineață întunecată și ploioasă de martie. Stăteam în picioare lângă patul unui căruțaș între două vârste, de vorbă despre una, despre alta, în timp ce încercam să înțeleg ce naiba era în neregulă cu el.

Era un caz internat în urmă cu o săptămână. Piciorul îi fusese prins în roata unei căruțe când coborâse neatent, înainte ca

vehiculul să se oprească. Era o fractură multiplă, însă una relativ lipsită de complicații. Îi reașezasem oasele și rana părea să se vindece bine. Țesutul era de un roz sănătos, cu granulație bună, fără miros neplăcut și fără striații roșii care să prevestească o infecție, fără moliciune extremă, absolut nimic care să explice de ce bărbatul încă ardea de febră și producea urina întunecată și urât mirositoare specifică unei infecții.

— *Bonjour, madame.*

Glasul adânc și timbrat venea de deasupra mea și am privit în sus spre silueta impunătoare a maicii Hildegarde. Am simțit o mișcare pe lângă cotul meu și Bouton a aterizat pe saltea cu o zdruncinătură care l-a făcut pe pacient să geamă slab.

— Ce părere ai? a întrebat maica Hildegarde.

Habar nu aveam dacă vorbea cu mine sau cu Bouton, însă am profitat de propria-mi confuzie pentru a-i prezenta observațiile mele.

— Așadar, trebuie să existe o a doua infecție, am concluzionat, însă nu îmi dau seama unde e localizată. Mă întreb acum dacă nu cumva este o infecție internă, fără legătură cu piciorul rănit. O apendicită ușoară, ori poate o infecție a vezicii urinare, deși nici la palpare abdominală nu se simte nimic.

Maica Hildegarde a încuviințat din cap.

— Desigur, e o posibilitate. Bouton!

Câinele și-a ridicat capul spre stăpâna lui, care a făcut un semn cu bărbia ascuțită în direcția pacientului.

— *À la bouche*, Bouton, a ordonat ea.

Cu pas mărunțel, câinele și-a apropiat năsucul negru și rotund, care probabil îi dăduse și numele, de chipul bărbatului. Simțindu-i prezența, omul a deschis ochii, cu pleoape grele de la febră, însă o privire spre silueta impunătoare a maicii Hildegarde l-a făcut să-și înghită orice comentariu îi stătea pe limbă.

— Deschide gura, l-a instruit maica Hildegarde și atât de puternică era personalitatea ei încât omul s-a conformat, deși buzele îi zvâcneau simțind apropierea lui Bouton.

Statul bot în bot cu un câine nu era, în mod evident, una dintre activitățile lui preferate.

— Nu, a spus maica Hildegarde gânditoare, privindu-l pe Bouton. Nu e asta. Trebuie să căutăm în altă parte, Bouton, însă cu băgare de seamă. Nu uita că omul are un picior rupt.

Ca și cum ar fi înțeles fiecare cuvințel, câinele a început să-l adulmece curios pe pacient, vârându-și nasul la subsuorile lui, așezându-și picioarele scurte și groase pe pieptul lui pentru a-l cerceta, împingându-l ușor cu botul de-a lungul vintrelor. Când s-a apropiat de piciorul rănit, a pășit cu grijă peste membru, înainte de a-și așeza nasul pe suprafața bandajelor.

S-a întors în zona vintrelor – păi, unde altundeva, mi-am spus în sinea mea, pierzându-mi răbdarea, doar e câine – a amușinat pielea de deasupra coapsei, apoi s-a așezat pe pat și a lătrat o dată, fluturându-și coada triumfător.

— Acolo este, a spus maica Hildegarde, arătând cu degetul spre o crustă mică și maronie vizibilă în pliul inghinal.

— Dar e aproape vindecată, am protestat. Nu e infectată.

— Nu?

Călugărița înaltă a așezat o palmă peste coapsa bărbatului și a apăsat cu putere. Degetele musculoase au intrat adânc în carnea palidă și moale, iar căruțașul a urlat ca ars cu fierul încins.

— Iată, a spus ea cu satisfacție, observând urmele adânci lăsate de atingerea ei. O pungă de puroi.

Așa era; crusta s-a desprins într-o parte, lăsând la vedere punga groasă de puroi galben de dedesubt. Un examen scurt, cu maica Hildegarde ținându-l pe bărbat de umăr și de picior, a dezvăluit problema. O așchie lungă de lemn, desprinzându-se de roata zdrobită, se ridicase, înfigându-se adânc în pulpă. Trecută cu vederea din cauza rănii de intrare aparent nesemnificative, fusese ignorată de pacientul însuși, al cărui întreg picior era străbătut de o durere cruntă. În vreme ce rana de intrare se vindecase frumos, rana mai adâncă se infectase și formase o pungă de puroi, îngropată în țesutul muscular unde niciun simptom de suprafață nu era vizibil – cel puțin nu pentru simțurile omenești.

Am lărgit încet rana de la suprafață cu un scalpel, am introdus repede un forceps cu brațele lungi în rană și pe urmă am extras ușor, dar ferm o așchie din lemn, lungă de aproape opt centimetri, acoperită cu sânge și puroi.

— N-a fost rău deloc, Bouton, am exclamat, plecându-mi capul admirativ spre câine.

Limba lui lungă și rozalie s-a legănat fericită și nările negre m-au adulmecat.

— Da, este pricepută, a spus maica Hildegarde și de această dată nu mai exista nicio îndoială cu cine vorbea, Bouton fiind mascul.

Bouton s-a aplecat în față și mi-a mirosit politicos mâna, apoi mi-a lins o dată monturile degetelor în aprecierea reciprocă a unui confrate. Mi-am reprimat impulsul de a-mi șterge palma de rochie.

— Uimitor, am exclamat sincer.

— Da, a răspuns maica Hildegarde relaxată, dar cu o notă evidentă de mândrie în glas. Se pricepe foarte bine să localizeze și tumorile de sub piele. Și deși nu întotdeauna pot ghici ce găsește în mirosurile din respirație și urină, latră cu un anumit ton, care indică fără greș prezența unui deranjament la stomac.

În aceste circumstanțe, nu aveam niciun motiv să mă îndoiesc de asta. M-am înclinat înaintea nasului lui Bouton și am luat în mâna un flacon de pudră de sunătoare pentru a trata infecția.

— Mulțumesc pentru ajutor, Bouton. Poți lucra cu mine oricând.

— Foarte amabil din partea dumitale, a spus maica Hildegarde dezvelindu-și o clipă dinții puternici. Mulți dintre doctorii și chirurgii care lucrează aici sunt mai puțin înclinați să profite de talentele lui.

— A… păi…

Nu doream să compromit reputația nimănui, însă o privire aruncată în celălalt capăt al salonului spre monsieur Voleru trebuie să fi fost grăitoare. Maica Hildegarde a început să râdă.

— Trebuie să profităm de toate ajutoarele pe care ni le trimite Dumnezeu, deși uneori mă întreb dacă nu cumva ni le trimite pentru a le feri de o primejdie mai mare în altă parte. Cu toate acestea, grupul nostru de doctori e mai bun decât nimic – chiar dacă nu cu mult mai bine. Dumneata însă – și dinții s-au arătat din nou, amintindu-mi de un cal blând, de povară – ești cu mult mai bine decât nimic, *madame.*

— Vă mulțumesc!

— Cu toate astea, mă întrebam, a continuat maica Hildegarde, urmărindu-mă cu privirea în timp ce aplicam o fașă cu alifie, de ce îngrijești doar pacienții cu răni și oase rupte? Îi eviți pe cei cu bube, tuse și febră, deși de obicei *les maîtresses* se ocupă de asemenea chestiuni. Nu cred că am mai văzut până acum o femeie chirurg. *Les maîtresses* erau vindecătoare

amatoare, cele mai multe din ele venite din diverse sate, care se ocupau cu ceaiuri, poțiuni și farmece. *Les maîtresses sage-femme* erau moașele, treapta cea mai de sus a profesiei în ceea ce privește vindecătorii. Multe dintre ele erau privite cu mai mult respect decât doctorii licențiați și erau mult mai agreate de pacienții din clasele de jos, căci erau probabil deopotrivă mai capabile și mai puțin scumpe.

Nu eram surprinsă că maica Hildegarde îmi observase obiceiurile; de multă vreme înțelesesem că foarte puține lucruri care se petreceau la spital scăpau atenției maicii Hildegarde.

— Nu este lipsă de interes, am asigurat-o. Doar că sunt însărcinată, deci nu mă pot expune la nimic contagios din cauza copilului. Oasele rupte nu sunt molipsitoare.

— Uneori mă întreb dacă nu or fi și astea molipsitoare, a comentat maica Hildegarde, aruncând o privire spre o targă pe care era adus un pacient. Săptămâna aceasta am avut un număr impresionant de oase rupte. Nu, nu te duce, a spus ea, făcându-mi semn să mă întorc. Sora Cecile se va ocupa de el. Te va chema dacă va fi nevoie.

Ochii mici și cenușii ai călugăriței mă cântăreau cu o privire curioasă.

— Vasăzică nu doar că faci parte din înalta societate, ci ești și însărcinată, dar soțul dumitale nu te ceartă că vii aici? Trebuie să fie un bărbat extraordinar.

— Păi, e scoțian, am spus în loc de explicații, nedorind să intru în detalii privitoare la obiecțiile soțului meu.

— Ah, scoțian! a înclinat maica Hildegarde din cap, binevoitor. Am înțeles.

Patul s-a cutremurat lângă coapsa mea când Bouton a sărit jos și a luat-o la pas spre ușă.

— Miroase un străin, mi-a explicat maica Hildegarde. Bouton îl asistă pe portar la fel ca și pe doctori; cu la fel de puțină recunoștință pentru eforturile sale, mă tem.

Lătrături energice și o voce ridicată de spaimă s-au făcut auzite prin ușile duble de la intrare.

— Ah, e Părintele Balmain din nou. Dumnezeule, de ce nu înțelege omul ăsta că trebuie să stea locului și să îl lase pe Bouton să îl miroase?

Maica Hildegarde a plecat în grabă în ajutorul companionului său, în- torcându-se în ultimul moment pentru a-mi trimite un zâmbet frumos:

— L-aș putea trimite pe Bouton la dumneata să te asiste, *madame*, în timp ce eu mă îngrijesc de Părintele Balmain? Deși e fără îndoială un sfânt, îi lipsește cu desăvârșire aprecierea pentru munca unui artist.

S-a îndreptat spre ieșire cu pasul ei lung și relaxat, iar eu, luându-mi rămas-bun de la căruțaș, m-am întors la sora Cecile și la ultimul ei caz.

•

Jamie stătea întins pe covorul din salon când m-am întors acasă, cu un băiețel așezat cu picioarele încrucișate pe podea, lângă el. Jamie ținea un *bilboquet* cu o mână și pe cealaltă o ținea peste un ochi.

— Sigur că pot, spunea el. Și cu ochii închiși, privește.

Acoperindu-și ochiul, a înfipt un deget în *bilboquet* și a scuturat cupa din fildeș. Mingea legată cu sfoară a sărit din locașul ei și a zburat într-un arc, apoi a căzut parcă ghidată de un radar, aterizând înapoi în cupă ca și cum ar fi știut unde îi e locul.

— Vezi? a spus el, luându-și palma de pe ochi.

S-a ridicat și i-a întins băiatului cupa.

— Ia, încearcă și tu.

A rânjit spre mine și a strecurat o mână pe sub poala rochiei mele, atingându-mi fin glezna îmbrăcată în mătase verde în semn de bun venit.

— Vă distrați? am întrebat.

— Încă nu, a răspuns el, strângându-mi ușor piciorul. Te așteptam, englezoaico.

Degetele lungi și calde s-au lipit de glezna mea și au alunecat mai sus, mângâindu-mi jucăuș curba coapsei, în vreme ce o pereche de ochi albaștri și limpezi s-au ridicat spre mine, întruchipând inocența. O dâră de noroi uscat îi brăzda un obraz într-o parte și pe cămașa și kiltul lui se vedeau stropi de murdărie.

— Chiar așa? am spus, încercând să îmi retrag discret piciorul din strânsoare. Aș fi crezut că micul tău tovarăș de joacă e compania perfectă pentru seara aceasta.

Neînțelegând o iotă din engleza în care avea loc acest schimb de replici, băiețelul îi ignora, concentrat să încerce mânuirea *bilboquet*-ului cu un ochi închis. După ce primele două încercări au eșuat, a deschis și celălalt ochi, țintuind cu privirea jucăria, parcă provocând-o să îndrăznească să nu se supună voinței lui. A închis din nou un ochi, însă nu complet; a rămas ușor întredeschis, sclipind alert pe sub genele dese și întunecate.

Jamie a plescăit din limbă dezaprobator și ochiul s-a închis ferm într-o clipită.

— Hei, Fergus, fără potlogării, dacă nu ți-e cu bănat, a spus el. Cinstea-i cinste.

Băiatul evident a prins ideea, chiar dacă nu a înțeles cuvintele; a zâmbit, prins cu mâța-n sac, dezvelind o pereche de dinți perfecți, mari, albi și sclipitori, pătrați ca ai unei veverițe.

Mâna lui Jamie mi-a tras piciorul pe nevăzute, forțându-mă să mă apropii mai mult de el, pentru a evita să mă împiedic în pantofii mei cu toc, din piele.

— Ah, a spus el. Fergus aici de față e un băiat cu multe talente și un tovarăș pe cinste pentru orele în care nu ai ce face și soția te-a părăsit și te-a lăsat să îți faci de cap în orașul depravat – degetele lungi s-au strâns delicat, atingându-mă în spatele genunchiului și gâdilându-mă sugestiv –, însă nu e bun ca partener pentru o anumită activitate, la care mă gândesc eu.

— Fergus? am întrebat, privindu-l pe băiat și încercând să ignor ce se petrecea sub fusta mea.

Băiatul avea nouă sau zece ani, însă era micuț pentru vârsta lui și cu niște oase delicate, ca ale unei nevăstuici. Îmbrăcat în haine curate și uzate, cu câteva numere mai mari, era de asemenea tipic francez, cu pielea pământie și palidă și ochii întunecați ai unui copil de pe străzile Parisului.

— Păi, adevăratul lui nume e Claudel, dar am hotărât că nu suna foarte masculin, așadar o să-l strigăm Fergus. Un nume potrivit unui luptător.

Auzindu-se strigat pe nume, băiatul a ridicat privirea și mi-a zâmbit timid.

— Dumneaei este *madame,* i-a explicat Jamie băiatului, gesticulând spre mine cu mâna liberă. Îi poți spune „Doamnă”. Nu cred că poate pronunța „Broch Tuarach”, a adăugat el privindu-mă, nici măcar Fraser nu cred că poate.

— Doamnă este bine, am spus, zâmbind.

Mi-am scuturat piciorul ceva mai tare, încercând să mă eliberez din strânsoarea de lipitoare.

— Dar… de ce, mă rog?

— Cum adică de ce? Oh, de ce Fergus, vrei să spui?

— Da, asta vreau să spun.

Nu știam cât va putea înainte brațul său, însă palma i se strecura încet în sus, pe spatele pulpei mele.

— Jamie ia-ți mâna de pe mine în secunda asta!

Degetele s-au mutat într-o parte și mi-au desfăcut abil panglica de la dres. Acesta mi-a alunecat în jos pe picior, căzând într-o grămăjoară în jurul gleznei mele.

— Bestie ce ești!

Am dat să-l lovesc, dar s-a ferit, râzând.

— Ah, sunt bestie! Ce fel de bestie?

— O javră sălbatică! i-am strigat, încercând să mă aplec în față să îmi ridic jartiera fără să cad în nas.

Băiețelul Fergus, după ce ne aruncase o privire scurtă și lipsită de curiozitate, își reluase încercările cu *bilboquet*-ul.

— Cât despre flăcău, a continuat el vesel, Fergus este acum în slujba mea.

— Să facă ce? am întrebat. Avem deja un băiat care curăță cuțitele și cizmele și un ajutor de grăjdar.

— Da, e adevărat, a încuviințat Jamie din cap. Dar nu avem un hoț de buzunare. Sau mai bine spus, nu aveam; avem acum.

Am tras aer în piept și am expirat încet.

— Înțeleg. Presupun că ar fi prostesc din partea mea să întreb de ce anume avem noi nevoie să adăugăm la personalul casei noastre un hoț de buzunare?

— Pentru a fura scrisori, englezoaico, a răspuns Jamie calm.

— Ah, am rostit, începând să înțeleg unde voia să ajungă.

— Nu pot obține nimic inteligent de la Înălțimea Sa; când e cu mine, nu face altceva decât să suspine după Louise de La Tour sau să scrâșnească din dinți și să blesteme pentru că s-au certat din nou. În ambele cazuri, tot ce vrea să facă este să se îmbete cât mai repede posibil. Mar își pierde și ultima brumă de răbdare cu el, căci e când arogant, când botos. Nici de la Sheridan nu pot scoate nimic.

Contele de Mar era cel mai respectat dintre iacobiții scoțieni exilați în Paris. Un bărbat a cărui strălucită și îndelungată vigoare abia începea acum să facă loc vârstei înaintate, fusese

principalul susținător al regelui James în răscoala înăbușită din 1715, și îl urmase pe regele său în exil după înfrângerea de la Sheriffsmuir.

Îl cunoscusem pe conte și îmi plăcuse; un bărbat în vârstă, curtenitor, cu o personalitate dreaptă precum coloana sa vertebrală. Acum făcea tot ce putea – cu puține rezultate, se părea – pentru fiul stăpânului său. Îl întâlnisem și pe Thomas Sheridan; tutorele prințului – un bărbat în vârstă care se ocupa de corespondența Înălțimii Sale, traducând nervozitatea și greșelile de exprimare într-o franceză și engleză manierată. M-am așezat și mi-am ridicat dresul. Fergus, după toate aparențele obișnuit să vadă picioare de femei, m-a ignorat cu totul, concentrându-se încruntat pe *bilboquet.*

— Scrisori, englezoaico, a spus el. Am nevoie de scrisori. Scrisori de la Roma, sigilate cu blazonul familiei Stuart. Scrisori din Franța, scrisori din Anglia, scrisori din Spania. Le putem obține fie din casa prințului – Fergus poate merge cu mine, ca paj –, fie de la mesagerul papal care le aduce; asta ar fi cel mai bine, căci am avea informația în avans. Așadar, am ajuns la o înțelegere, a spus Jamie, înclinând fruntea spre noul său servitor. Fergus își va da toată silința pentru a obține lucrurile de care am nevoie și eu îi voi da în schimb haine, mâncare, adăpost și treizeci de ludovici de argint pe an. Dacă e prins în timp ce îmi face servicii, voi face tot posibilul să îl răscumpăr. Dacă nu pot face nimic și își pierde o mână sau o ureche, atunci îl voi păstra în serviciul meu pentru tot restul vieții lui, căci nu va mai fi capabil să își continue profesia. Iar dacă e spânzurat, atunci eu mă angajez să îi port slujbele pentru iertarea păcatelor vreme de un an. Cred că e echitabil, nu?

Am simțit un fior rece străbătându-mi șira spinării.

— Iisuse Hristoase, Jamie, a fost tot ce am putut spune.

Jamie a scuturat din cap și a întins o mână după bilboquet.

— Nu rugăciuni adresate Dumnezeului nostru, englezoaico, ci Sfântului Dismas. Patronul hoților și al trădătorilor.

Jamie s-a întins și a luat bilboquet-ul din mâna băiatului. Și-a răsucit scurt încheietura mâinii și mingea din fildeș s-a ridicat descriind un semicerc perfect, apoi a coborât în cupă, după cum era de așteptat.

— Înțeleg, am spus.

L-am privit pe noul nostru servitor cu interes în vreme ce lua jucăria pe care i-a oferit-o Jamie și a început din nou să se lupte cu ea, ochii întunecați sclipind de concentrare.

— Unde l-ai găsit? am întrebat, curioasă.

— Într-un bordel.

— Ah, desigur, am spus. Așa, ca să fiu sigură, am spus, studiind dâra de murdărie de pe obraz și de pe haine, erai acolo în vizită dintr-un motiv bine întemeiat, nu-i așa?

— O, da, a admis el.

S-a lăsat pe spate, cu brațele încolăcite în jurul genunchilor, rânjind în vreme ce mă privea aranjându-mi jartiera.

— Credeam că ai prefera să fiu găsit într-un astfel de stabiliment, decât pe o alee întunecată, cu țeasta zdrobită.

Am văzut că privirea lui Fergus era concentrată într-un punct dincolo de *bilboquet,* unde, pe o masă lângă perete, se afla o tavă cu prăjituri glazurate. O limbă mică și ascuțită a trecut peste buza de jos.

— Cred că protejatului tău îi e foame, am remarcat. Ce-ar fi să îi dai ceva de mâncare și pe urmă să îmi povestești ce naiba s-a întâmplat în după-amiaza asta?

— Păi, mă îndreptam spre docuri, a început el, ridicându-se ascultător în picioare, tocmai trecusem de Rue Eglantine, când am început să simt furnicături în ceafă.

Jamie Fraser își petrecuse doi ani în armata franceză, luptase și furase alături de o bandă de „bărbați fără căpătâi”, apoi fusese vânat ca un proscris prin mlaștinile și munții țării de baștină. După toate acestea, căpătase o sensibilitate deosebită la senzația când cineva îl urmărea.

Nu ar fi putut spune dacă era sunetul unui pas, prea aproape în spatele său, ori vederea unei umbre care nu ar fi trebuit să se afle acolo sau ceva mai puțin tangibil – sau poate mireasma unui rău care plutea în aer –, însă învățase că fiorul de alarmă de pe puful de la ceafă era ceva care nu trebuie ignorat dacă ținea la viața lui.

Supunându-se prompt poruncilor vertebrelor sale cervicale, la următorul colț a luat-o spre stânga în loc de dreapta, s-a întors în jurul tarabei unui vânzător de melci de mare, a tăiat-o printre o roabă plină cu budinci aburinde și o alta cu dovlecei proaspeți și a intrat într-o mică băcănie.

Lipit de peretele din apropierea intrării, a aruncat o privire afară printr-o perdea de carcase de rață. O clipă mai târziu, doi bărbați au intrat în stradă, pășind unul lângă celălalt și aruncând priviri repezi dintr-o parte în cealaltă.

Fiecare om al muncii din Paris purta cu sine însemnele profesiei practicate și nu a durat mult până când aroma de apă sărată a putut fi simțită la cei doi. Dacă mica verigă de aur din urechea bărbatului mai scund nu fusese un indiciu suficient, nuanța arămie, profundă a chipurilor lor ar fi sugerat în mod cert că cei doi erau marinari de cursă lungă.

Obișnuiți cu spațiile înghesuite ale vaselor și ale tavernelor de pe chei, marinarii rareori mergeau în linie dreaptă. Aceștia doi se strecurau prin aleea aglomerată precum țiparii printre stânci, cu ochii sclipind pe lângă cerșetori, servitoare, gospodine, negustori; lupi de mare cântărind potențiala pradă.

— I-am lăsat să treacă de băcănie, mi-a explicat Jamie, și eram pe punctul de a ieși și a mă întoarce în direcția opusă, când l-am văzut pe un altul de-al lor la intrarea pe alee.

Acest bărbat purta aceeași uniformă ca și ceilalți doi; părul acoperit cu grăsime, un cuțit de pescar într-o parte și o țepușă marinărească, lungă cât un antebraț, vârâtă la cingătoare. Scund și îndesat, bărbatul stătea nemișcat în capătul aleii, țeapăn împotriva valurilor de comercianți care se loveau de el când intrau prin pasajul strâmt. Era limpede că fusese lăsat de strajă, în vreme ce tovarășii lui testau terenul.

— Așadar, m-am trezit întrebându-mă cum ar fi cel mai bine să procedez, a spus Jamie, scărpinându-și nasul. Acolo unde mă aflam eram destul de în siguranță, însă băcănia nu avea ieșire prin spate și în secunda în care aș fi pășit pe ușă, aș fi fost văzut.

A privit în jos gânditor, netezindu-și stofa purpurie a kiltului peste coapsă. Un uriaș barbar, roșcovan avea să iasă în evidență, indiferent cât de densă era mulțimea.

— Deci ce ai făcut? am întrebat.

Fergus, ignorând conversația noastră, își burdușea metodic buzunarele cu prăjituri, oprindu-se din când în când să mai muște în grabă câte o gură. Jamie m-a observat uitându-mă spre băiat și a ridicat din umeri.

— Până acum nu a știut când va fi următoarea masă, l-a scuzat el. Lasă-l în pace.

— Prea bine, am spus. Dar continuă… ce ai făcut mai departe?

— Am cumpărat un cârnat, a răspuns el prompt.

Un Dunedin, mai precis. Făcut din carne condimentată de rață, porc și vânat, fiert, umplut și uscat la soare, un cârnat Dunedin măsura o jumătate de metru de la un capăt la celălalt și era tare ca o pingea.

— Nu puteam păși afară cu sabia trasă, mi-a explicat Jamie, dar nici nu mă încânta ideea de a trece pe lângă individul din capătul aleii fără un spate acoperit și cu mâinile goale.

Purtând cârnatul în față ca pe o pușcă și ținând precaut sub supraveghere mulțimea care trecea, Jamie ieșise îndrăzneț pe alee, îndreptându-se spre tipul care păzea intrarea.

Bărbatul îi întâlnise privirea destul de calm, fără a da vreun semn de intenții necurate. Poate că Jamie s-ar fi gândit că presimțirile lui inițiale fuseseră greșite, dacă nu i-ar fi zărit privirea fugind iute spre ceva aflat în spatele lui Jamie. Ascultându-și instinctele care îl ținuseră până atunci în viață, Jamie se aruncase în față, răsturnându-l pe bărbat la pământ și alunecând pe burtă peste pietricelele murdare ale caldarâmului.

Mulțimea s-a retras din calea lui scoțând strigăte speriate și Jamie s-a rostogolit pe picioare la timp pentru a vedea pumnalul aruncat, care nu-și nimerise ținta, înfigându-se și trepidând în scândurile unei gherete de panglici.

— Dacă mai avusesem vreo îndoială că pe mine mă doreau, acum aceasta era complet spulberată, a remarcat el cu o voce seacă.

Ținând încă în mâini cârnatul, s-a folosit de el ca să-și pocnească cu putere atacatorul peste față.

— Cred că i-am spart nasul, a spus el gânditor. Oricum, s-a dat îndărăt și eu am țâșnit pe lângă el și am luat-o la fugă, pe Rue Pelletier.

Locuitorii străzii s-au împrăștiat din calea lui precum gâștele, speriați la vederea unui scoțian dezlănțuit, cu fustele învolburându-i-se în jurul genunchilor încordați. Jamie nu s-a oprit să privească în spate; din strigătele trecătorilor indignați își dădea seama că atacatorii erau încă pe urmele sale.

Această parte a orașului era arareori patrulată de Garda regelui și mulțimea în sine nu oferea mare protecție în afară de o simplă obstrucționare care îi putea încetini pe urmăritori.

Probabil că nimeni nu avea să se bage într-o încăierare pentru a apăra un străin.

— Din Rue Pelletier nu iese nicio alee. Aveam nevoie măcar să ajung într-un loc unde să îmi pot scoate sabia și să am un zid în spate, mi-a explicat Jamie. Așadar împingeam ușile pe măsură ce treceam pe lângă ele până când am nimerit una deschisă.

Intrând într-un coridor întunecat, trecând pe lângă un portar prea uluit pentru a reacționa și printr-o draperie atârnândă, Jamie nimerise în centrul unei camere largi și bine luminate și se oprise țintuit locului în mijlocul salonului unei anume madame Elise, cu parfumul greu invadându-i nările.

— Aha, am spus, mușcându-mi buza. Sper că nu ți-ai scos sabia acolo.

Jamie a mijit ochii spre mine, însă nu s-a deranjat să îmi răspundă imediat.

— Las în seama ta, englezoaico, a spus el fără umor, să îți imaginezi cum e să pici pe neașteptate în mijlocul unui bordel, în posesia unui cârnat foarte lung.

Imaginația mea s-a achitat remarcabil de sarcină și am izbucnit în râs.

— Doamne, cât mi-ar fi plăcut să te văd! am spus.

— Slavă Domnului că nu m-ai văzut! a răspuns el înflăcărat.

O roșeață aprinsă îi lumina obrajii.

Ignorând remarcile doamnelor fascinate, Jamie își croise drum stânjenit prin ceea ce a descris, scuturându-se înfiorat, drept „o încâlceală de membre despuiate” până când îl zărise pe Fergus rezemând un perete și privind spre intrus cu ochii căscați de uimire.

Profitând de această manifestare neașteptată de masculinitate, Jamie îl apucase pe băiat de umăr și îl implorase disperat să îi arate fără întârziere cea mai apropiată ieșire.

— Auzeam vacarmul care se iscase pe coridor, a explicat, și știam că vin după mine. Nu voiam să fiu nevoit să mă lupt pentru viața mea cu o grămadă de femei goale, care-mi stăteau în cale.

— Înțeleg că perspectiva te-ar putea speria, am încuviințat, mușcându-mi buza de sus. Dar evident, Fergus te-a salvat.

— Așa-i. Dragul de flăcău nu a ezitat o clipă. „Pe aici, *monsieur*!” mi-a spus și am urcat împreună pe o scară, am trecut printr-o cameră, am sărit printr-o fereastră pe acoperiș și

duși am fost amândoi, a continuat el aruncând o privire mândră spre noul său angajat.

— Știi, am remarcat eu, unele neveste nu ar crede o poveste ca asta.

Ochii lui Jamie s-au căscat de uimire.

— N-ar crede? Și de ce, mă rog?

— Poate pentru că nu sunt măritate cu tine, am răspuns eu serioasă. Mă bucur că ai scăpat cu virtutea neatinsă, dar pentru moment mă interesează mai mult indivizii care te-au fugărit în bordel.

— Nu am prea avut timp să mă gândesc la ei în acele momente, a răspuns Jamie. Dar acum că am, tot nu pot spune cine erau sau de ce mă vânau.

— Crezi că voiau să-ți fure banii?

Banii peșin din afacerea de vinuri erau plimbați între depozitul Fraser, Rue Tremoulins și banca lui Jared într-un seif sub pază strictă. Cu toate acestea, Jamie sărea în ochi în mulțimea din apropierea docurilor și era fără îndoială cunoscut drept un negustor străin bogat… sau mă rog, bogat în contrast cu cei mai mulți dintre locuitorii acelui cartier.

Jamie a clătinat din cap, scuturându-se de bucățelele de noroi uscat care i se prinseseră de partea din față a cămășii.

— Ar putea fi, cred. Dar nu au încercat să mă acosteze; ei aveau de gând să mă omoare direct.

Tonul său era destul de degajat, însă am simțit că mi se înmoaie genunchii și m-am lăsat să cad pe sofa. Mi-am lins buzele, deodată uscate.

— Cine… cine crezi…?

A ridicat din umeri, încruntându-se în vreme ce a luat pe deget un strop de glazură de pe farfurie și l-a lins.

— Singurul la care mă pot gândi că m-a amenințat este contele Saint Germain. Dar nu știu ce ar câștiga dacă ar pune pe cineva să mă omoare.

— Ai spus că e rivalul de afaceri al lui Jared.

— Ah, da. Însă pe conte nu îl interesează vinurile din Germania și nu îl văd deranjându-se să mă omoare doar ca să îi strice lui Jared noua afacere, forțându-l să se întoarcă în Paris. Pare cam exagerat, a spus el rece, chiar și pentru un om cu temperamentul contelui.

— Păi, crezi că…

Ideea îmi dădea o senzație ușoară de greață și am înghițit de două ori înainte de a continua.

— Crezi că ar fi putut fi… răzbunare? Pentru faptul că s-a ordonat arderea vasului *Patagonia*?

Jamie a scuturat din cap, nedumerit.

— E o posibilitate, însă a trecut cam mult de atunci. Și la o adică, de ce să mă omoare pe mine, a adăugat el. Pentru că tu l-ai enervat, englezoaico. De ce nu te-ar omorî pe tine, dacă dorește răzbunare?

Senzația de greață s-a înrăutățit puțin.

— De ce trebuie să fii atât de cinic de logic? am spus.

A văzut expresia de pe chipul meu și a zâmbit deodată, înconjurându-mă cu brațul, să mă liniștească.

— Nu, *mo duinne.* Contele are un temperament vulcanic, însă nu îl văd să se deranjeze și să cheltuie bani ca să ne ucidă, doar așa, din răzbunare. Dacă asta i-ar aduce vasul înapoi, atunci da, a adăugat el, dar în situația de față, cred că nu ar arunca banii degeaba ca să angajeze niște asasini, după ce a pierdut deja o avere.

M-a bătut ușor pe umăr și s-a ridicat.

— Nu, cred că la urmelor a fost doar o încercare de tâlhărie. Nu te mai gândi la asta. De acum înainte îl voi lua pe Murtagh cu mine la docuri, ca să stau mai liniștit.

S-a întins și a scuturat ultimele firimituri de murdărie de pe kilt.

— Sunt decent să cinez așa? a întrebat, privind critic în jos, spre piept. Trebuie să fie aproape gata.

— Ce trebuie să fie gata?

A deschis ușa și o aromă bogată și condimentată a năvălit îndată din salonul de masă de dedesubt.

— Păi, cârnatul, bineînțeles, a spus el, aruncându-mi un zâmbet larg peste umăr. Doar nu credeai că l-am aruncat la câini!

13. Lucruri care nu sunt ce par a fi

„Frunze de agrișă, trei mâini într-un decoct, lăsat peste noapte, scurs peste o jumătate de mănunchi de spânz negru.”

Am așezat lista cu ingredientele pe masa ornamentată ca și cum ar fi fost ușor alunecoasă la atingere.

— O am de la madame Rouleaux. Dar chiar și dumneaei, care se pricepe cel mai bine să facă avorturi, spune că e primejdios. Louise, ești sigură că vrei să faci asta?

Fața ei rotundă era congestionată și buza de jos, groasă, îi tremura din când în când.

— Păi, am de ales?

A ridicat rețeta pentru licoarea cauzatoare de avorturi și a rămas cu privirea ațintită spre ea, într-o fascinație plină de repulsie.

— Spânz negru, a rostit ea, cutremurându-se. Până și numele sună a piază rea!

— Păi, e o porcărie nenorocită, am răspuns fără menajamente. Te va face să te simți ca și cum ți-ar ieși mațele pe afară. Dar s-ar putea să iasă și copilul. Nu întotdeauna funcționează.

Mi-am amintit de avertismentul maestrului Raymond – „E primejdios să aștepți prea mult.” – și m-am întrebat cât de avansată era sarcina ei. Cu siguranță nu mai mult de șase săptămâni sau cam așa; îmi spusese în clipa în care începuse să bănuiască.

A ridicat privirea speriată spre mine, cu ochii înroșiți.

— Ai folosit-o și dumneata?

— Nu, Doamne-ferește! m-am speriat eu însămi de vehemența exclamației mele și am tras adânc aer în piept. Nu. Însă am văzut femei care o făcuseră, la L’Hôpital des Anges.

Femeile care făceau avorturi – sau făcătoarele de îngeri – cele mai multe dintre ele o făceau în intimitatea locuințelor propriilor cliente. Operațiile care reușeau nu erau cele care ajungeau la spital. Mi-am așezat propria palmă pe abdomen, parcă pentru a-l proteja pe ocupantul ei cel lipsit de apărare. Louise a observat gestul meu și s-a lăsat să cadă pe sofa, sprijinindu-și capul în mâini.

— Of, mai bine aș muri! a gemut ea. De ce, de ce nu pot fi și eu la fel de norocoasă ca dumneata… să port copilul soțului meu pe care să îl iubesc?

Și-a prins burta durdulie cu ambele mâini, țintuind-o cu privirea, parcă așteptând copilul să se ițească printre degetele ei.

Existau câteva răspunsuri la această întrebare a ei, însă nu cred că voia cu adevărat să audă niciunul dintre ele. Am tras adânc aer în piept și m-am așezat lângă ea, bătând-o ușor cu palma pe umărul îmbrăcat în damasc, tresăltând trist.

— Louise, am spus. Tu dorești acest copil?

Louise a ridicat fruntea și m-a privit uluită.

— Bineînțeles că mi-l doresc! a exclamat. E al lui… al lui Charles! E…

Chipul i s-a schimonosit și a aplecat din nou capul peste mâinile cu care își ținea strâns burta.

— E al meu, a suspinat ea.

După o vreme, și-a ridicat chipul ud de lacrimi și cu o încercare jalnică de a se aduna, și-a șters nasul cu o mânecă lungă.

— Dar nu îmi ajută cu nimic, a spus ea. Dacă eu nu…

A aruncat o privire spre rețeta de pe masă și a înghițit un nod din gât.

— Atunci Jules o să divorțeze de mine; o să mă alunge de acasă. O să fie un scandal monstru. Aș putea fi excomunicată! Nici măcar părintele n-o să mă poată proteja.

— Da, am spus. Dar…

Am ezitat, apoi am lăsat deoparte precauția.

— Există vreo șansă ca Jules să poată fi convins că acest copil este al lui? am întrebat direct.

Pentru o clipă, m-a privit prostește. Îmi venea să o scutur.

— Nu văd cum, dacă nu… ah!

Dumirindu-se, a îndreptat privirea spre mine, oripilată.

— Adică să mă culc cu Jules? Dar Charles ar fi furios!

— Charles nu e gravid! am mârâit eu printre dinți.

— Păi, dar el e… adică… n-aș putea!

Groaza din privirea ei se estompa însă, fiind încet înlocuită de realizarea crescândă a unei posibilități. Eu nu voiam să o presez; cu toate acestea, nici nu vedeam un motiv întemeiat pentru a-și risca viața de dragul mândriei lui Charles Stuart.

— Crezi că Charles ar dori să îți pui viața în pericol? am spus. Că tot veni vorba… el știe despre copil?

Louise a încuviințat din cap, cu buzele ușor întredeschise în vreme ce se gândea, cu palmele încă strâns lipite de bună.

— Da. De asta ne-am și certat data trecută, s-a smiorcăit ea. Era furios; a spus că e numai vina mea, că ar fi trebuit să aștept

până când ar fi revendicat tronul tatălui său. Apoi, într-o bună zi, ar fi rege și ar putea veni să mă ia departe de Jules și Papa mi-ar anula căsătoria și fiii săi ar putea fi moștenitori ai Angliei și ai Scoției…

S-a lăsat din nou copleșită, smiorcăindu-se și bocind incoerent în faldurile rochiei. Mi-am dat ochii peste cap, exasperată.

— Ah, mai taci din gură, Louise! m-am repezit la ea.

A fost suficient de șocată încât să înceteze a se miorlăi, cel puțin pe moment, și am profitat de această clipă de tăcere pentru a insista cu planul meu.

— Uite, am spus, cât mai convingător posibil, nu cred că Charles ar dori ca tu să îi sacrifici fiul, nu-i așa? Legitim sau nu.

De fapt, eram mai degrabă de părere că Charles ar prefera orice pas care i-ar înlătura obstacolul din cale, indiferent de efectele pe care le-ar avea asupra lui Louis ori ale presupusei sale progenituri. Pe de altă parte, prințul avea un filon puternic de romantism, poate ar putea fi convins să vadă această situație ca pe un obstacol temporar, întâmpinat adesea de monarhii exilați. Desigur, știam că voi avea nevoie de ajutorul lui Jamie. Am făcut o grimasă gândindu-mă la ce avea să spună despre asta.

— Păi…

Louise șovăia, dorind cu disperare să fie convinsă. O clipă am avut o strângere de inimă pentru Jules, prințul de Rohan, însă imaginea unei tinere servitoare murind într-o agonie însângerată și prelungită pe o saltea de paie întinsă pe lespezile de piatră de pe coridorul de la L'Hôpital des Anges îmi era încă brutal de proaspătă în memorie.

Apusul era aproape când am părăsit reședința familiei Rohan, târându-mi picioarele. Louise, palpitând de nervozitate, era sus în budoarul ei, camerista coafându-i părul și îmbrăcând-o în cea mai îndrăzneață ținută înainte de a coborî la o cină privată cu soțul ei. Mă simțeam complet sleită de puteri și speram că Jamie nu adusese pe nimeni acasă la cină; aveam și eu nevoie de puțină intimitate.

Nu adusese; când am intrat în birou, stătea așezat la masa de scris, aplecat peste câteva coli umplute de un scris mărunt.

— Crezi că „negustorul de blănuri" se referă mai degrabă la Louis al Franței sau la ministrul său Duverney? a întrebat el fără a-și ridica privirea.

— Bine, mulțumesc, dragule, și tu ce mai faci? am spus.

— Bine, a răspuns el absent.

Șuvițele de păr rebele din vârful capului îi stăteau drept în sus; și-a masat viguros scapul în vreme ce îl priveam, încruntându-se la hârtie.

— Sunt convins că „croitorul din Vendôme” trebuie să fie monsieur Geyer, a spus el, plimbându-și degetul de-a lungul rândurilor scrisorii, și „prietenul nostru comun” – ăsta poate fi contele de Mar, dacă nu chiar trimisul papal. Cred că e contele, din restul depeșei, însă…

— Ce Dumnezeu e asta? am întrebat privind peste umărul său și am rămas cu gura căscată văzând semnătura din josul paginii.

James Stuart, regele Angliei și al Scoției, cu îndurarea lui Dumnezeu.

— Isuse Hristoase! Vasăzică a funcționat!

Răsucindu-mă pe călcâie, l-am zărit pe Fergus ghemuit pe un taburet în fața focului, înfundându-și de zor plăcinte pe gât.

— Băiat cuminte, am spus, zâmbindu-i.

A rânjit spre mine, cu obrajii umflați ca ai unei veverițe cu tartă de castane.

— Am obținut-o de la mesagerul papal, mi-a explicat Jamie, revenindu-și din gânduri suficient de mult încât să realizeze că eram acolo. Fergus i-a sustras-o din desagă în timp ce omul servea cina într-o tavernă. Și își va petrece noaptea acolo, deci va trebui să i-o punem la loc înainte de ivirea zorilor. Floare la ureche, așa-i Fergus?

Băiatul a înghițit și a încuviințat din cap.

— Așa-i, milord. Doarme singur; se teme că niște eventuali tovarăși de cameră i-ar putea fura conținutul desăgii, a spus el rânjind. A doua fereastră la stânga, deasupra grajdurilor, a precizat apoi, fluturându-și mâna, degetele dibace și soioase întinzându-se după o altă bucată de tartă. O nimica toată, milord.

Am avut deodată o vedenie cu mâna aceea cu oase fine ținută cu teamă pe un bloc de piatră, cu tăișul ascuțit al lamei unui călău ridicat deasupra încheieturii cioturoase. Am înghițit cu greu, când stomacul mi-a tresărit. Fergus purta o medalie mică, din cupru verzui, legată de o sfoară în jurul gâtului; portretul Sfântului Dismas, speram.

— Păi, am spus, trăgând adânc aer în piept pentru a-mi recăpăta stăpânirea de sine, care e povestea cu negustorii de blănuri?

Nu aveam suficient răgaz pentru o inspecție pe îndelete. În cele din urmă, am făcut iute o copie fidelă a scrisorii și originalul a fost reîmpăturit cu grijă, iar sigiliul original, pus la loc cu ajutorul unei lame de cuțit încălzită la flacăra lumânării.

Urmărind cu un ochi critic întreaga operațiune, Fergus a scuturat din cap spre Jamie.

— Ai talent, milord. Păcat că o mână ți-e beteagă!

Jamie a privit rece spre mâna sa dreaptă. Nu era chiar atât de rău; avea două degete ușor strâmbe și o cicatrice groasă i se întindea de-a lungul degetului mijlociu. Singura mare stricăciune era degetul inelar, care se ridica țeapăn, a doua încheietură atât de rău strivită încât vindecarea îi prinsese două oase împreună. Mâna îi fusese strivită în închisoarea Wentworth, în urmă cu mai puțin de patru luni, de Jack Randall.

— Nu contează, a spus el zâmbind.

Și-a flexat mâna și a agitat degetele jucăuș spre Fergus.

— Oricum, lăboanțele mele sunt prea mari ca să-mi câștig traiul furând din buzunare.

Își recăpătase uluitor de mult mobilitatea în degete, m-am gândit. Încă mai ducea cu el mingea moale din cârpe pe care i-o făcusem, strângând-o pe nevăzute de sute de ori într-o zi în vreme ce își vedea de treburi. Și dacă oasele de legătură îl dureau, nu se plângea niciodată.

— Atunci ia-ți picioarele la spinare, i-a spus lui Fergus. Du-te și când te întorci viu și nevătămat, vino la mine, ca să știu că nu ai picat în mâinile poliției ori ale cârciumarului.

Fergus a strâmbat din nas disprețuitor la auzul unei asemenea idei, însă a încuviințat din cap, vârând scrisoarea cu grijă în interiorul pardesiului înainte de a se face nevăzut pe scara din dos ieșind în noaptea care îi era deopotrivă cadru natural și paznic. Jamie a rămas multă vreme privind în urma lui, apoi s-a întors spre mine. Pentru prima dată în acea seară mă vedea cu adevărat și a ridicat din sprâncene surprins.

— Hristoase, englezoaico! Ești albă precum cămașa mea. Te simți bine?

— Mi-e doar foame, i-am răspuns.

A sunat îndată pentru cină și am mâncat împreună în fața șemineului în vreme ce i-am povestit despre Louise. Spre surpriza mea, deși s-a încruntat auzind situația și a bombănit în galeză remarci înțepătoare pe sub mustață la adresa lui Louise și a lui Charles Stuart, a fost de acord cu soluția mea la problemă.

— Am crezut că te vei înfuria, am spus, înfulecând o gură de *cassoulet* suculent cu o bucată de pâine.

Fasolea caldă, aromată cu șuncă, mă alina, umplându-mă de un sentiment de confort liniștit. Afară era frig și noapte și vântul șfichiuitor șuiera, dar aici, alături de Jamie era cald și liniște lângă foc.

— Ah, ideea că Louise de La Tour îi va băga pe sub nas soțului copilul ei din flori? a spus el încruntându-se spre farfurie și plimbându-și degetul în jurul marginii pentru a prinde și ultimii stropi de sos. Mă rog, nu agreez foarte mult ideea, îți spun sincer, englezoaico. E o scamatorie scârboasă pe care i-o faci unui bărbat, dar ce altceva să facă biata femeie proastă?

A clătinat din cap, apoi a aruncat o privire spre biroul din celălalt colț al camerei și a zâmbit strâmb.

— În afară de asta, nu-s eu ăla care să le țin teorie altora. Să furi și să spionezi și în general să încerci să sabotezi un bărbat pe care familia ta îl consideră rege? Nici mie nu mi-ar conveni ca altcineva să mă judece pe mine după faptele mele, englezoaico.

— Tu ai un motiv al dracului de bine întemeiat! am obiectat.

Jamie a ridicat din umeri. Lumina șemineului jucându-i pe chip îi scobea obrajii și-i arunca umbre sub ochi, făcându-l să pară mai bătrân decât era. De multe ori uitam că nu avea decât douăzeci și patru de ani.

— Da, în fine. Și Louise de La Tour are un motiv, a spus el. Vrea să salveze o viață, eu vreau să salvez zece mii de vieți. Dar oare asta mă scuză că risc viața micului Fergus… și afacerea lui Jared… și pe tine?

A întors capul și a zâmbit spre mine, lumina sclipind pe nasul său lung și drept, strălucind precum safirul în ochiul întors spre foc.

— Nu, nu cred că îmi voi mai încărca conștiința deschizând scrisorile altcuiva, a spus el. S-ar putea ajunge la mult mai rău înainte de sfârșit, Claire, și nu pot ști dinainte cât va suporta

conștiința mea, cel mai bine e să nu o pun la încercare prea devreme.

Nu mai era nimic de spus, totul era adevărat. Am întins brațul și i-am pus o mână pe obraz. Și-a pus propria lui mână peste a mea, cuibărind-o pentru o clipă, apoi și-a întors capul și mi-a sărutat ușor palma.

— Așa, a spus el trăgând adânc aer în piept și revenind la problema noastră. Acum că am mâncat, ce zici, aruncăm o privire pe scrisoarea asta?

Scrisoarea era codificată; era evident. Pentru a-i deruta pe posibilii interceptori, mi-a explicat Jamie.

— Cine ar dori să intercepteze corespondența Înălțimii Sale, am întrebat. În afară de noi, se înțelege.

Jamie a pufnit în râs, amuzat de naivitatea mea.

— Aproape toată lumea, englezoaico. Spionii lui Louis, spionii lui Duverney, spionii lui Philip al Spaniei. Lorzii iacobiți și cei care cred că ar putea deveni iacobiți, dacă bate vântul în direcția bună. Traficanți de informații, care nu dau o ceapă degerată pe cine trăiește și cine moare în toată treaba asta. Papa însuși; Sfântul Părinte îi susține pe Stuarzi în exil de cincizeci de ani... Îmi imaginez că stă cu un ochi pe ei.

A bătut cu un deget copia pe care o făcusem la scrisoarea lui James către fiul său.

— Sigiliul scrisorii ăsteia a fost desfăcut cam de trei ori înainte să i-l desfac eu însumi, a spus el.

— Înțeleg, am zis. Nici nu e de mirare că James își codează scrisorile. Crezi că poți descifra ce scrie?

Jamie a luat în mână colile, încruntându-se.

— Nu știu; unele fragmente cred că pot fi descifrate. Alte porțiuni, habar n-am. Cred însă că pot desluși ceva, dacă reușesc să pun mâna pe alte scrisori pe care le-a trimis regele James. O să-l întreb pe Fergus dacă mă poate ajuta.

A împăturit copia și a așezat-o cu grijă într-un sertar pe care l-a încuiat.

— Nu poți avea încredere în nimeni, englezoaico, mi-a explicat el văzând că fac ochii mari. Unii dintre servitorii noștri ar putea foarte ușor să fie spioni.

A dat drumul cheiței în buzunarul hainei și a întins brațul spre mine.

Am luat lumânarea într-o mână și cu cealaltă l-am apucat de braț și ne-am întors spre scări. Restul casei era cufundat în beznă, servitorii – toți cu excepția lui Fergus – dormind conștiincios. M-a trecut un fior pe șira spinării, realizând că unul sau mai mulți din cei care dormeau în tăcere în camerele de dedesubt sau de deasupra ar putea fi altceva decât păreau.

— Nu îți dă un sentiment de nervozitate? am întrebat în timp ce urcam scările.

— Să nu pot avea niciodată încredere în nimeni?

A râs ușor.

— Păi, nu aș putea spune că nu am încredere în nimeni, englezoaico. Am încredere în tine și în Murtagh, și în sora mea, Jenny, și în cumnatul meu, Ian. În voi patru am încredere cu viața mea – de fapt, chiar am avut, și nu o singură dată.

M-am scuturat înfiorată în timp ce Jamie a tras deoparte draperiile patului mare. Focul fusese stins pentru noapte și camera se răcea.

— Patru oameni în care să ai încredere nu par deloc mulți, am spus, dezlegându-mi panglicile rochiei.

Jamie și-a scos cămașa pe cap și a aruncat-o pe un scaun. Cicatricile de pe spate îi străluceau argintiu în lumina slabă a cerului nopții de afară.

— Da, mă rog, a spus el degajat. Sunt cu patru mai mulți decât are Charles Stuart.

Afară se auzea o pasăre cântând, deși mai erau câteva ceasuri bune până la ivirea zorilor. O mierlă, exersându-și trilurile și ariile iar și iar, cocoțată pe un burlan de apă undeva în apropiere, învăluită în noapte.

Mișcându-se somnoros, Jamie și-a frecat obrazul de pielea moale a subsoarei mele proaspăt epilate, apoi și-a întors capul și a depus un sărut moale în scobitura caldă, trimițând un mic fior delicios pe trup în jos.

— Mmm, a murmurat el, mângâindu-mă ușor pe coaste. Îmi place când te înfiori așa, englezoaico.

— Așa? am întrebat, plimbându-mi unghiile mâinii drepte molcom pe pielea spatelui său, care s-a făcut ca pielea de găină sub tachinarea atingerii.

— Ah!

— Ah și la tine, deci, am răspuns moale, mângâindu-l din nou.

— Mmmmm.

Cu un geamăt senzual, s-a rostogolit pe o parte, trecându-și brațele în jurul meu, în vreme ce mă lipeam de el, savurând contactul neașteptat al fiecărui centimetru de piele goală, față în față, din cap până în picioare. Era fierbinte ca un foc mocnit și căldura lui îmi ajungea întreaga noapte pentru a se aprinde din nou dogoritor în frigul întunecat al zorilor.

Buzele i s-au strâns blând în jurul sfârcului meu și am gemut, arcuindu-mă puțin pentru a-l încuraja să îl ia mai adânc în căldura gurii sale. Sânii mei deveneau mai plini și mai sensibili pe zi ce trecea; sfârcurile mă dureau și mă furnicau uneori pe sub corsajul strâns al rochiilor mele, râvnind să fie supte.

— O să îmi dai voie să fac asta mai târziu? a murmurat el, mușcându-mă moale. După ce naști și sânii îți vor fi plini de lapte? O să mă hrănești și pe mine, atunci, lângă inima ta?

I-am prins obrajii și i-am cuibărit la sânul meu, înfigându-mi adânc degetele în părul moale ca de copil care îi creștea des la ceafă.

— Întotdeauna, am șoptit.

14. Meditații despre carne

Fergus era mai mult decât priceput în profesia lui și aproape în fiecare zi aducea o nouă selecție din corespondența Înălțimii Sale; uneori lucram de zor să copiez totul înainte de următoarea expediție a lui Fergus, când avea să pună la loc scrisorile sustrase, înainte de a șterpeli altele noi.

Unele din acestea erau alte mostre de mesaje codate din partea regelui James aflat la Roma; Jamie punea deoparte copiile acestora pentru mai târziu, când avea să le studieze pe îndelete. Cea mai mare parte a corespondenței era inofensivă – bilete de la prieteni din Italia, un număr tot mai mare de note de plată de la negustorii locali – lui Charles îi plăceau îmbrăcămintea luxoasă și încălțămintea fină – și câte un bilet răzleț din partea iubitei sale, Louise de La Tour de Rohan. Acestea erau destul de ușor de reperat; dincolo de caligrafia minusculă și elegantă pe care o folosea, care făcea ca scrisorile ei să arate de parcă o vrăbiuță lăsase urme pe coala de hârtie,

Louise satura invariabil hârtia cu parfumul ei cu aromă de zambile. Jamie refuza cu îndârjire să citească aceste scrisori.

— Nu voi citi scrisorile de dragoste ale omului, a spus el cu fermitate. Chiar și un complotist trebuie să aibă puțin respect.

A strănutat și a băgat ultima scrisoare înapoi în buzunarul lui Fergus.

— Oricum, a spus el ceva mai practic, Louise îți povestește totul.

Era adevărat, Louise îmi devenise prietenă apropiată și își petrecea aproape la fel de mult timp în salonul meu precum și-l petrecea singură, frângându-și mâinile de dorul lui Charles, apoi uitându-l fascinată, pierdută în discuții despre minunile sarcinii – ea nu suferea de grețuri matinale, fir-ar ea să fie! Așa aiurită cum era, îmi făcea mare plăcere compania ei; cu toate acestea era o mare ușurare să evadez la L'Hôpital des Anges în fiecare după-amiază.

Deși erau slabe șansele ca Louise să pună vreodată piciorul în L'Hôpital des Anges, nu eram niciodată singură când mergeam acolo. Netulburată de prima ei experiență la spital, Mary Hawkins și-a făcut curaj să mă însoțească din nou. Dar în ciuda faptului că nu avea încă tăria să privească direct spre o plagă, se făcea utilă hrănind pacienții cu terci și spălând podelele. După toate aparențele, considera aceste activități o schimbare binevenită de la adunările de la Curte sau de la viața în locuința unchiului său.

Deși era frecvent uluită de anumite gesturi pe care le vedea la Curte – nu că vedea cine știe ce, însă era ușor impresionabilă –, nu lăsa să-i scape niciun gest de repulsie sau groază la vederea vicontelui Marigny, lucru care m-a făcut să înțeleg că familia ei încă nu finalizase negocierile mariajului ei, și deci nu o înștiințase de acest lucru.

Această concluzie mi-a fost confirmată într-o zi, pe la finele lui April, în drum spre L'Hôpital des Anges, când roșind mi-a destăinuit că era îndrăgostită.

— Ah, e atât de chipeș! a rostit ea entuziasmată, uitând cu totul de bâlbâială. Și atât de... spiritual de asemenea.

— Spiritual? am întrebat. Mm, da, foarte frumos.

În sinea mea m-am gândit că această calitate nu era una pe care aș fi pus-o în capul listei cu calitățile pe care eu le-aș căuta la un iubit, însă gusturile diferă.

— Și cine este acest domn atât de apreciat? am tachinat-o ușor. Îl cunosc?

Roșeața obrajilor s-a întețit.

— Nu, nu cred.

Și-a ridicat privirea, cu ochii scăpărând.

— Dar… oh, nu ar trebui să îți spun, dar nu mă pot abține. I-a scris tatălui meu. Se întoarce la Paris săptămâna viitoare!

— Adevărat?

Asta era o veste interesantă.

— Am auzit că contele de Palles este așteptat la Curte săptămâna viitoare, am spus. Este… febletea dumitale în anturajul contelui?

Mary a părut oripilată de sugestia mea.

— Un francez! O, nu, Claire; zău, cum m-aș putea mărita cu un francez?

— Dar ce au francezii? am întrebat, luată puțin prin surprindere de vehemența ei. Dumneata vorbești franceza, la o adică.

Poate însă că aceasta era chiar problema, căci, deși Mary vorbea foarte bine franceza, timiditatea ei îi accentua bâlbâială în franceză mai mult decât în engleză. Chiar cu o zi în urmă dădusem peste doi băieți de la bucătărie care se distrau copios imitând-o crud pe *la petite Anglaise maladroite.*

— Nu știi ce se spune despre francezi? a șoptit ea, cu ochii mari și îngroziți. Ah, dar desigur, nu ai de unde să știi. Soțul dumitale este atât de blând și liniștit… el nu ar, v-vreau să spun că știu că n-nu te supără în felul acela…

Chipul îi era inundat de o roșeață precum petalele de bujor care se întindea de la gât până la frunte și cuvintele începeau să i se oprească în gât.

— Vrei să spui…, am început, încercând să găsesc o metodă blândă prin care să o liniștesc fără a mă adânci în speculații privind obiceiurile francezilor.

Cu toate acestea, luând în considerare ceea ce domnul Hawkins îmi povestise despre tatăl lui Mary și despre planurile lui de a o căsători, m-am gândit că poate ar fi bine să încerc să o scap de prejudecățile pe care clar le prinsese din bârfele de salon și de budoar. Nu voiam să moară de spaimă dacă ajungea căsătorită cu un francez.

— Ce f-fac în… în… în pat! a șoptit ea răgușit.

— Păi, am spus pe un ton degajat, la urma urmelor, nu sunt foarte multe lucruri pe care le poți face în pat cu un bărbat. Și din moment ce văd un număr destul de mare de copii prin oraș, aș zice că francezii sunt destul de bine familiarizați cu metodele tradiționale.

— Ah! Copii… păi, da, desigur, a spus ea vag, parcă neînțelegând prea bine legătura. D-d-dar se spune…, a rostit ea, coborându-și privirea rușinată și glasul i-a scăzut și mai mult, că la el, la francez, treaba aia… știi…

— Da, știu, am spus, încercând să îmi țin răbdarea în frâu. Din câte știu eu, e la fel ca a oricărui alt bărbat. Englezii și scoțienii sunt dotați cam la fel.

— Da, însă ei… ei… o p-pun între p-p-picioarele unei doamne! Vreau să spun, chiar înăuntru!

Reușind să rostească în sfârșit o asemenea noutate îngrozitoare, a tras adânc aer în piept, lucru care a părut să o întremeze, căci roșeața violentă din obraji a părut să se mai estompeze.

— Un englez sau chiar un scoțian… o, nu am vrut să sune așa! a exclamat ea stânjenită și a dus o mână spre buze. Dar un bărbat decent precum soțul dumitale cu siguranță nu ar îndrăzni vreodată să își oblige soția să îndure așa ceva!

Am așezat o mână peste burta mea ușor bombată și am privit-o gânditor, începeam să înțeleg de ce spiritualitatea era la rang de cinste în palmaresul calităților masculine în viziunea lui Mary Hawkins.

— Mary, am spus, cred că trebuie să avem o mică discuție.

•

Încă mai zâmbeam în sinea mea când am ieșit în holul mare de la L’Hôpital des Anges, cu rochia acoperită de stofa posomorâtă și bățoasă a veșmântului de novice.

Foarte mulți chirurgi, urologi, ortopezi, medici generaliști și alte feluri de vindecători își petreceau timpul oferindu-și serviciile în scopuri caritabile; alții veneau pentru a deprinde sau pentru a-și rafina talentele. Nefericiții pacienți de la L’Hôpital des Anges nu erau în poziția de a protesta că erau subiectele diverselor experimente medicale. În afară de călugărițe, personalul medical se schimba aproape zilnic, în funcție de cine se găsea fără pacienți cu plată programați în acea zi sau cine avea de îmbogățit experiența profesională. Cu toate acestea, cei

mai mulți dintre medicii liber profesioniști veneau suficient de des, încât să învăț în scurt timp a-i recunoaște pe cei care lucrau aici regulat.

Unul din cei mai interesanți era bărbatul înalt și slăbănog pe care îl văzusem amputând un picior în timpul primei mele vizite la spital. Când am întrebat, am înțeles că numele său era monsieur Forez. De profesie ortoped, din când în când își mai dădea mâna încercând diverse tipuri de amputări mai complicate, mai ales atunci când era vorba despre un membru întreg mai degrabă decât o articulație. Călugărițele și personalul medical păreau oarecum speriați în privința lui monsieur Forez; niciodată nu îl luau peste picior și nu făceau glume proaste la adresa lui, cum procedau cu cei mai mulți dintre ajutoarele medicale voluntare.

Monsieur Forez era astăzi de gardă. M-am apropiat în tăcere să văd ce face. Pacientul, un muncitor tânăr, zăcea palid la față și cu respirația sacadată pe o saltea din paie. Căzuse de pe schela catedralei – mereu în construcție – și își rupsese un braț și un picior. Am băgat de seamă că brațul nu era o problemă pentru un ortoped cu experiență – doar o simplă fractură a radiusului. Piciorul însă era altă chestiune; o dublă fractură combinată impresionantă, implicând deopotrivă jumătatea femurului și tibia. Fragmente ascuțite de os ieșeau prin pielea coapsei și a gambei, iar carnea sfâșiată era vânătă pe cea mai mare parte din suprafața superioară a piciorului.

Nu doream să distrag atenția ortopedului de la cazul său, însă monsieur Forez părea adâncit în gânduri, încercuindu-l încet pe pacient, alunecând înainte și înapoi precum o cioară neagră, mare în jurul unui stârv, precaută ca nu cumva victima să nu fie încă în viață. Chiar arăta ca un cioroi, m-am gândit, cu un nas proeminent și încovoiat ca un cioc și părul negru și drept pe care îl purta nepudrat, pieptănat pe spate și legat într-o coadă subțire la ceafă. Straiele îi erau de asemenea negre și sumbre, deși de bună calitate, sugerând că deține un cabinet profitabil în afara orelor petrecute la L’Hôpital.

Hotărând în cele din urmă cum să acționeze, monsieur Forez și-a ridicat barba din căușul palmei și a aruncat o privire în jur pentru asistență. Privirea i s-a aprins întâlnind-o pe a mea și mi-a făcut semn să mă apropii. Eram îmbrăcată într-un veșmânt de novice din stofă aspră, și pierdut în gândurile sale, nu a băgat

de seamă că nu purtam acoperământul și vălul unei călugărițe infirmieră.

— Aici, *ma soeur,* m-a ghidat el, apucând glezna pacientului. Apucă strâns chiar în spatele călcâiului. Nu aplica presiune până când nu îți spun eu, dar când îți zic, trage piciorul direct spre dumneata. Trage foarte încet, dar cu forță – va fi nevoie de putere considerabilă, înțelegi.

— Înțeleg.

Am apucat piciorul așa cum fusesem instruită, în vreme ce monsieur Forez s-a strecurat încet și fără grație spre celălalt capăt al saltelei, privind contemplativ piciorul fracturat.

— Am aici un stimulent, poate ajută, a spus el, scoțând un flacon mic din buzunarul vestonului și așezându-l la căpătâiul bolnavului. Contractează vasele sangvine de la suprafața pielii și trage sângele înăuntru, unde i-ar putea fi mai de folos tânărului nostru prieten.

Vorbind astfel, a apucat pacientul de păr și i-a vârât flaconul în gură, golind îndemânatic medicamentul în gâtul lui fără a vărsa o picătură.

— Așa, a spus el aprobator când bărbatul a înghițit și a tras adânc aer în piept. Asta o să ajute. Acum, cu durerea – da, e mai bine dacă putem amorți piciorul, astfel încât să nu aibă tendința de a rezista eforturilor noastre când încercăm să îl îndreptăm.

A băgat din nou mâna în buzunarul încăpător, de data aceasta scoțând un mic ac din alamă, lung cam de opt centimetri și un cap mare și turtit. O mână osoasă, cu încheieturi proeminente a explorat blând interiorul coapsei pacientului în apropierea vintrelor, urmărind linia subțire, albăstruie a unei vene groase, vizibile sub piele. Degetele pipăinde au ezitat, s-au oprit, au palpat descriind un cerculeț, apoi s-au oprit într-un punct. Înfigând un deget arătător ascuțit în piele, parcă pentru a marca locul, monsieur Forez a așezat vârful ascuțit al acului de alamă în același loc. O altă incursiune rapidă în buzunarul comorilor a scos la iveală un mic ciocan din alamă cu care a împlântat acul drept în picior cu o lovitură scurtă.

Piciorul a tresărit violent, apoi a părut să se relaxeze fără vlagă. Leacul vasoconstrictor administrat mai devreme chiar părea să funcționeze; șuvoiul de sânge din țesuturile vătămate s-a diminuat considerabil.

— Uimitor! am exclamat. Ce ați făcut?

Monsieur Forez a zâmbit timid, o paloare rozie colorându-i obrajii încercănați de plăcere la admirația mea.

— Ah, nu întotdeauna funcționează atât de bine, a recunoscut el modest. Norocul a fost de partea mea de data aceasta.

A arătat cu degetul spre acul din alamă, explicând:

— Acolo se află un nod mare de terminațiuni nervoase, soră, în locul denumit plexus, din câte i-am auzit pe anatomiști. Dacă ești destul de norocos încât să îl înțepi direct, amorțește o mare parte din extremitățile inferioare.

S-a îndreptat deodată de spate, parcă realizând că își pierdea vremea pălăvrăgind în loc să acționeze.

— Hai, *ma soeur,* a poruncit el. Înapoi la postul dumitale! Acțiunea stimulentului nu durează mult; trebuie să operăm acum, cât sângerarea e suprimată.

Aproape lipsit de viață, piciorul s-a îndreptat fără dificultate, capetele sparte ale oaselor retrăgându-se prin piele. Urmând indicațiile lui monsieur Forez, mi-am strecurat mâinile în jurul toracelui tânărului, în vreme ce ortopedul îi manevra gamba și laba piciorului, astfel încât amândoi am tras constant până când am reușit să facem ultimele mici ajustări.

— E suficient, soră. Acum ține-l nemișcat o clipă.

L-a strigat pe un brancardier care a apărut cu două bețe groase și niște cârpe și cât ai clipi aveam piciorul legat fedeleș și rănile deschise frumos pansate cu bandaje de presiune.

Monsieur Forez și cu mine am zâmbit larg unul spre celălalt felicitându-ne peste trupul pacientului.

— Excelentă treabă! am spus admirativ, dându-mi de pe frunte o șuviță de păr care se desprinsese în timpul chinurilor noastre.

Am văzut chipul lui monsieur Forez schimbându-se pe dată, dându-și seama că nu purtam văl, și chiar în acea clipă s-a auzit sunetul puternic al clopotelor bătând pentru vecernie în biserica de lângă clădirea spitalului. Am privit cu gura căscată spre fereastra înaltă din capătul salonului, lăsată fără sticlă pentru a permite aerului încărcat dinăuntru să iasă liber. Bineînțeles, peticul lunguieț de cer era de un indigo întunecat al primelor ceasuri de seară.

— Mă scuzați, am spus, începând să îmi dau jos veșmântul de deasupra. Trebuie să plec imediat; soțul meu își va face griji că

ajung acasă atât de târziu. Dar mă bucur foarte mult că mi-ați dat ocazia să vă asist, monsieur Forez.

Ortopedul m-a urmărit cum îmi scoteam veșmântul evident uluit.

— Dar dumneata… mă rog, nu, bineînțeles că nu ești călugăriță, trebuia să îmi dau seama de asta înainte… dar dumneata… cine ești? m-a întrebat curios.

— Numele meu este Fraser, i-am spus scurt. Uitați, trebuie să plec, altfel soțul meu…

S-a ridicat cât era de lung și a făcut o plecăciune cu adânc respect.

— Mi-ați face o mare cinste dacă mi-ați permite să vă conduc acasă, madame Fraser.

— Vai, mulțumesc, am rostit, impresionată de galanteria lui. Dar am o escortă, i-am spus aruncând o privire fugară în jurul salonului căutându-l pe Fergus, care preluase datoria de escortă de la Murtagh, când nu era solicitat să mai șterpelească ceva.

Era acolo, sprijinindu-se de cadrul ușii, foindu-se nerăbdător. Mă întrebam de cât timp stătea acolo – surorile nu i-ar fi îngăduit prezența în holul principal sau în saloane, insistând întotdeauna să mă aștepte lângă ușă. Monsieur Forez mi-a măsurat escorta cu o privire sceptică, apoi m-a apucat ferm de braț.

— Vă conduc până la ușa casei, *madame,* a declarat el. Această parte a orașului e mult prea primejdioasă în ceasurile serii pentru ca să umblați pe drumuri doar cu un copil drept escortă.

Îl vedeam pe Fergus umflându-se de indignare auzindu-se numit copil și s-a grăbit să protesteze că el este o escortă excelentă, întotdeauna având grijă să mă conducă pe cele mai sigure străzi. Monsieur Forez ne-a ignorat pe amândoi, abia încuviințând din cap impunător spre sora Angelique în vreme ce mă conducea prin ușile duble, imense ale spitalului.

Fergus alerga în urma mea, trăgându-mă de mânecă.

— *Madame*! a șoptit el cu o voce repezită. *Madame*! I-am promis stăpânului că în fiecare zi vă voi conduce acasă în siguranță și că nu voi permite să vă asociați cu indezirabili…

— Ah, gata. *Madame,* așezați-vă aici, băiatul dumneavoastră poate ocupa celălalt scaun.

Ignorând protestele lui Fergus, monsieur Forez l-a ridicat și l-a aruncat fără prea multe menajamente în trăsura care aștepta.

Trăsura era una mică și deschisă, însă echipată elegant, cu scaune tapițate cu catifea de un albastru închis și un mic baldachin pentru a proteja pasagerii de accesele subite de vreme rea ori de murdăria care ar putea pica de deasupra. Pe ușa trăsurii nu se vedea niciun blazon ori alte decorații; monsieur Forez nu făcea parte din nobilime, deci trebuie să fie un burghez bogat, m-am gândit.

În drum spre casă am făcut conversație politicoasă, discutând chestiuni medicale, în vreme ce Fergus stătea bosumflat în colț, aruncând priviri furioase pe sub claia de păr des. Când am oprit în Rue Tremoulins, a sărit din trăsură fără a mai aștepta valetul să deschidă ușa și a țâșnit în casă. Am privit în urma lui, întrebându-mă ce i-o fi venit, apoi m-am întors pentru a-mi lua rămas de la monsieur Forez.

— Chiar nu e niciun deranj, m-a asigurat el amabil ca răspuns la mulțumirile mele exagerate. Casa dumneavoastră e în drum spre locuința mea oricum. Și nu puteam lăsa o doamnă atât de elegantă să colinde singură străzile Parisului la această oră.

Mi-a întins mâna pentru a mă ajuta să cobor din trăsură și deschidea gura pentru a mai spune ceva când poarta s-a deschis deodată în spatele nostru. M-am întors la timp pentru a vedea expresia lui Jamie trecând de la ușoară iritare la uluire.

— O! a exclamat el. Bună seara, *monsieur.*

A făcut o plecăciune spre monsieur Forez care i-a întors salutul cu mare solemnitate.

— Soția dumneavoastră mi-a făcut deosebita onoare de a-mi permite să o conduc în siguranță până la ușa casei dumneavoastră, milord. Cât despre întârziere, vă implor să aruncați întreaga vină asupra mea, domnia sa doar m-a asistat cu milostenie nobilă într-o mică chestiune la L'Hôpital des Anges.

— Îmi închipui, a spus Jamie pe un ton resemnat. La urma urmelor, a adăugat el în engleză, ridicând o sprânceană la mine, nu te poți aștepta ca un biet soț să fie la fel de interesant precum o vezică inflamată sau un caz de bube dulci, nu-i așa?

Însă colțurile buzelor i-au tresărit și mi-am dat seama că nu era cu adevărat enervat, ci doar îngrijorat că nu mă întorsesem

mai devreme acasă; am simțit cum mi se strânge inima de regret că și-a făcut griji pentru mine.

Făcând o nouă plecăciune înaintea lui monsieur Forez, m-a prins de braț și m-a condus spre poartă.

— Unde e Fergus? am întrebat, îndată ce poarta s-a închis în urma noastră.

— În bucătărie, probabil, așteptându-și răsplata, a spus Jamie pufnind pe nări.

— Răsplată? Ce vrei să spui? am întrebat.

A izbucnit pe neașteptate în râs.

— Păi, a început el, stăteam în birou, întrebându-mă pe unde naiba umbli, pe punctul de a pleca eu însumi la spital, când ușa s-a izbit de perete și Fergus a țâșnit înăuntru și s-a aruncat pe podea la picioarele mele, implorându-mă să îl ucid pe loc.

— Să-l ucizi? De ce?

— Păi, același lucru l-am întrebat și eu, englezoaico. M-am gândit că poate v-au pândit niște hoți pe drum – pe străzi bântuie cete primejdioase, știi, și m-am gândit că singurul lucru care l-ar face să se comporte așa ar fi să te fi pierdut. Dar mi-a spus că ești la poartă, deci am plecat în goană să văd dacă ești bine, cu Fergus pe urmele mele, bălmăjind că mi-a trădat încrederea și nu merită să fiu stăpânul lui și implorându-mă să îl omor în bătaie. Nu mă puteam concentra din cauza smiorcăielilor lui, așa că i-am spus că mă voi ocupa de el mai târziu și l-am trimis la bucătărie.

— O, la naiba! am exclamat. Chiar crede că ți-a trădat încrederea, doar pentru că am venit acasă puțin mai târziu?

Jamie mi-a aruncat o privire într-o parte.

— Da, așa crede. Și de fapt chiar a făcut-o, lăsându-te să vii în compania unui străin. El jură că s-ar fi aruncat în fața cailor înainte de a te lăsa să urci în căruță, doar că tu, a adăugat el de dragul adevărului, păreai să fii în relații amiabile cu bărbatul.

— Normal că eram în relații amiabile cu el, am răspuns indignată. Tocmai îl ajutasem să îndrepte un picior rupt.

— Îhî.

Argumentele mele nu păreau să sune prea convingător în urechile lui Jamie.

— Prea bine, am încuviințat fără tragere de inimă. Poate a fost puțin cam naiv. Însă părea cât se poate de respectabil, iar eu mă grăbeam să ajung acasă – știam că vei fi îngrijorat.

Cu toate acestea, acum îmi doream să fi fost mai atentă la bălmăjelile frenetice ale lui Fergus în timp ce mă trăgea de mânecă. Atunci singura mea grijă fusese să ajung acasă cât mai repede posibil.

— Doar nu ai de gând să îl bați, nu-i așa? am întrebat ușor alarmată. El nu are absolut nicio vină; eu am insistat să merg împreună cu monsieur Forez. Vreau să spun, dacă merită cineva o bătaie, atunci eu sunt aceea.

Întorcându-se în direcția bucătăriei, Jamie a ridicat sardonic o sprânceană spre mine.

— Da, așa e, a încuviințat el. Dar cum am jurat să mă abțin de la astfel de acțiuni, va trebui să mă mulțumesc cu Fergus.

— Jamie! Nu face asta! m-am oprit deodată locului, trăgându-l de braț. Jamie! Te rog!

Apoi am văzut zâmbetul ascuns în colțul buzelor și am oftat de ușurare.

— Nu, a spus el, îngăduind zâmbetului să iasă la iveală. Nu voiam să îl omor; nici măcar să îl bat. Dar s-ar putea să fiu nevoit să îl trag de urechi de câteva ori, să îi salvez onoarea, a adăugat el. Fergus consideră că a comis o mare greșeală când nu mi-a respectat ordinele de a te păzi; nu pot lăsa incidentul să treacă fără a da niciun semn oficial de supărare.

S-a oprit în fața ușii capitonate a bucătăriei pentru a-și strânge butonii cămășii și a-și lega din nou eșarfa în jurul gâtului.

— Sunt decent? a întrebat, netezindu-și pe spate părul des și dezordonat. Poate ar trebui să mă duc să îmi iau haina – nu știu prea bine care e ținuta adecvată muștruluielilor.

— Arăți bine, am spus, reținându-mi un zâmbet. Foarte sever.

— O, asta-i bine, a zis el, îndreptându-și umerii și strângând din buze. Sper să nu mă apuce râsul, aș strica tot, a bombănit el, împingând ușa spre scara bucătăriei.

Atmosfera din bucătărie era însă departe de a fi veselă. La intrarea noastră, pălăvrăgeala obișnuită a încetat imediat și întregul personal s-a ridicat iute în picioare într-un colț al camerei. Toată lumea a rămas stană de piatră o clipă, apoi am văzut o mișcare ușoară între două slujnice de la bucătărie și Fergus a făcut un pas înainte în spațiul liber din fața noastră.

Obrajii băiatului erau palizi și brăzdați de urme de lacrimi, însă acum nu mai plângea. Cu o demnitate impresionantă a făcut o plecăciune întâi spre mine, apoi spre Jamie.

— *Madame, monsieur*, îmi este rușine, a spus el cu voce joasă, însă clară. Nu sunt demn să rămân în slujba dumneavoastră, cu toate acestea, vă implor să nu mă alungați.

Vocea lui subțire a tremurat ușor la acest gând, însă mi-am mușcat buza. Fergus a privit într-o parte la rândurile de servitori, căutând parcă sprijinul lor moral și a primit o încuviințare de încurajare din partea vizitiului Fernand. Trăgând adânc aer în piept pentru a-și face curaj, s-a îndreptat de spate și i s-a adresat direct lui Jamie.

— Acum sunt pregătit să îmi primesc pedeapsa, milord, a spus el.

Ca la un semn, unul dintre valeți a pășit în față din mulțimea nemișcată, a condus băiatul spre masa lustruită din scânduri și, trecând de cealaltă parte, a apucat palmele băiatului, trăgându-l pe jumătate peste suprafața blatului și ținându-l astfel întins.

— Dar…, a început Jamie, dezorientat de repeziciunea evenimentelor.

Nu a mai apucat să spună altceva când Magnus, majordomul cel bătrân, a pășit grav și i-a înmânat cureaua din piele folosită pentru ascuțirea cuțitelor de bucătărie, așezată ceremonios pe tava de carne.

— A…, a spus Jamie privindu-mă neputincios.

— Păi…, am spus și am făcut un pas în spate.

Îngustându-și pleoapele, m-a apucat de mână, strângându-mă cu putere.

— Nici să nu te gândești, englezoaico, a mârâit el în engleză. Dacă eu trebuie să o fac, tu va trebui să asiști!

Aruncând priviri disperate când la viitoarea lui victimă, când la instrumentul de tortură oferit, Jamie a ezitat îndelung, apoi s-a dat bătut.

— O, futu-i paștele mă-sii, a bombănit el în engleză pe sub mustață, apucând cureaua de la Magnus.

A flexat fâșia lată între mâini, curios; lată de opt centimetri și groasă de o jumătate de centimetru, era o armă formidabilă. Blestemând situația în care era pus, a înaintat spre trupul întins al lui Fergus.

— Prea bine, atunci, a spus el aruncând priviri feroce în cameră. Zece lovituri și nu vreau să aud niciun piuit.

Câteva dintre servitoare s-au albit la față auzind asta și s-au agățat una de cealaltă pentru a-și face curaj, însă atunci când a ridicat cureaua s-a lăsat o tăcere solemnă în camera largă.

Pocnetul rezultat din impact m-a făcut să tresar și s-au auzit câteva scânceli îngrijorate ale servitoarei, însă Fergus nu a scos niciun sunet. Trupul micuț a tremurat și Jamie a închis o secundă pleoapele, apoi și-a strâns buzele și s-a apucat să aplice restul pedepsei, cu intervale egale între lovituri. Simțeam că mi se face rău și mi-am șters pe furiș palmele umede de rochie. În același timp, simțeam un impuls nebun să izbucnesc în râs la teribilul ridicol al situației.

Fergus a îndurat totul într-o tăcere totală, și când Jamie a terminat și a pășit în spate, palid și transpirat, trupul mic al băiețelului a rămas atât de cuminte, încât pentru o clipă mi-a fost teamă că murise – de șoc, dacă nu de efectele reale ale bătăii. Dar pe urmă un fior adânc a părut să treacă peste silueta fragilă și băiatul s-a tras în spate și s-a ridicat țeapăn de pe blatul mesei.

Jamie a sărit în față pentru a-l apuca de un braț, netezindu-și îngrijorat părul ud de transpirație de pe frunte.

— Ești bine, bărbate? a întrebat. Pentru Dumnezeu, Fergus, spune-mi că ești bine!

Băiatul avea buzele albe și ochii îi erau rotunzi ca niște mărgele, însă a zâmbit la acest gest de bunăvoință din partea stăpânului său, dinții lătăreți sclipind în lumina lămpii.

— O, da, milord, a rostit el fără aer. Sunt iertat?

— Iisuse Hristoase, a mormăit Jamie, strângându-l pe băiat la pieptul său cu putere. Da, bineînțeles că ești iertat, nătărăule.

L-a desprins de la pieptul lui scuturându-l ușor.

— Nu mai vreau să te mai pedepsesc niciodată, ai înțeles?

Fergus a încuviințat din cap, cu ochii scăpărând, apoi s-a desprins din strânsoare și a căzut în genunchi dinaintea mea.

— Mă iertați și dumneavoastră, *madame*? a întrebat, încrucișându-și palmele solemn în față și ridicând privirea plină de speranță, precum o veveriță cerșind alune.

Am crezut că o să intru în pământ de rușine, însă am reușit să mă stăpânesc și să mă aplec pentru a-l ridica pe băiat în picioare.

— Nu e nimic de iertat, i-am spus cu fermitate, simțindu-mi obrajii în flăcări. Ești un flăcău foarte curajos, Fergus. Ce-ai zice… să… mănânci ceva acum?

La aceasta, atmosfera din bucătărie s-a relaxat de parcă toată lumea a scos un oftat imens de ușurare. Ceilalți servitori au pășit în față bombănind cuvinte de îngrijorare și de încurajare, iar Fergus a fost purtat pe sus ca un mic erou, în vreme ce Jamie și cu mine ne-am luat tălpășița cât mai repede în camerele noastre de la etaj.

— O, Doamne! a exclamat Jamie, prăbușindu-se în fotoliul său, sleit parcă de puteri. Iisuse răstignit, Sfântă Fecioară, Sfinți apostoli și bunule Dumnezeu, am nevoie de ceva de băut. Nu suna! a exclamat alarmat, deși nu făcusem niciun gest spre sfoara cu clopoțel. Nu aș putea da ochii cu niciunul dintre servitori în clipa asta.

S-a ridicat și a scormonit în bufet.

— Dar cred că am o sticlă pe aici pe undeva.

Într-adevăr, avea un whisky vechi, foarte bun. Scoțându-i fără ceremonie dopul de plută cu dinții, a băut vreo câțiva centimetri, apoi mi-a întins sticla. I-am urmat exemplul fără a mai sta pe gânduri.

— Iisuse Hristoase! am exclamat după ce mi-am recăpătat răsuflarea.

— Da, a spus el, luând înapoi sticla și dând pe gât o gură bună.

Punând sticla jos, și-a prins capul în mâini, trecându-și degetele prin păr, zburlindu-l. A început să râdă ușor.

— Niciodată nu m-am mai simțit atât de prost în viața mea. Dumnezeule, m-am simțit ca un idiot!

— Și eu la fel, am recunoscut, luând sticla. Chiar mai mult decât tine, cred. La urma urmelor, a fost vina mea. Jamie, nu am cuvinte să îți spun cât de rău îmi pare; nu mi-am imaginat niciodată…

— Ah, nu-ți face griji.

Tensiunea din ultima jumătate de oră se risipi, apoi îmi strânse umărul cu afecțiune.

— Nu aveai de unde să știi. Nici eu nu aveam cum să știu, a adăugat el gânditor. Cred că i-a fost teamă că îl voi alunga și că se va întoarce pe stradă… bietul potlogar mic. Nici nu e de mirare că s-a considerat norocos că a scăpat cu o bătaie.

M-am scuturat înfiorată, amintindu-mi de străzile prin care trecuse trăsura lui monsieur Forez. Cerșetori îmbrăcați în zdrențe și acoperiți cu bube care se luptau încăpățânați să-și apere teritoriile, dormeau pe pământ chiar și în cele mai reci nopți, dacă nu se ivea vreun rival care să le ocupe colțișorul călduros. Copii mult mai mici decât Fergus se strecurau prin mulțimile din piețe ca niște șoricei flămânzi, cu privirile mereu ațintite spre vreo firimitură scăpată, spre vreun buzunar nepăzit. Pentru cei prea bolnavi pentru a munci, prea sluți pentru a se vinde în bordeluri sau pur și simplu prea ghinioniști urma să fie o viață foarte scurtă și cât se poate de tristă. Nici nu era de mirare că perspectiva de a fi azvârlit din luxul a trei mese pe zi și haine curate înapoi în cazanul acela sordid fusese suficientă pentru a-l arunca pe Fergus în ghearele disperării dintr-o vină inexistentă.

— Așa e, am spus.

De pe acum, trecusem de la a bea cu înghițituri mari la înghițituri mai mici și mai blânde. Am mai sorbit puțin, apoi i-am dat înapoi sticla lui Jamie, băgând de seamă destul de relaxată că era acum mai bine de jumătate goală.

— Cu toate acestea, sper că nu l-ai rănit.

— Păi, sigur o să-l mai doară o vreme.

Accentul său scoțian, de obicei abia simțit, devenea întotdeauna mai pronunțat când bea ceva mai mult. A clătinat din cap mijind ochii spre sticlă pentru a măsura cât whisky mai rămăsese în ea.

— Știi, englezoaico, niciodată până în seara asta nu mi-am dat seama cât de greu trebuie să îi fi fost tatălui meu să mă bată. Întotdeauna am zis că dintre noi doi, eu eram cel care suferea cel mai mult.

Și-a dat capul pe spate și a băut din nou, apoi a pus sticla pe masă și a rămas cu privirea holbată în foc.

— Cred că e mai complicat să fii tată decât mi-am imaginat eu. Va trebui să mă gândesc la asta.

— Ai grijă să nu te gândești prea mult, am spus. Ai băut cam mult.

— Ah, nu îți face griji, a răspuns el vesel. Mai am o sticlă în bufet!

15. În care muzica joacă un rol

Am rămas până târziu savurând cea de-a doua sticlă, trecând iar și iar peste ultimele scrisori încifrate ale Cavalerului de Saint George – altfel cunoscut drept Maiestatea Sa, James al III-lea – și peste scrisorile adresate prințului Charles de către susținătorii iacobiți.

— Fergus a pus mâna pe un pachet mare, destinat Înălțimii Sale, mi-a explicat Jamie. Erau multe scrisori acolo și nu aveam răgaz să le copiem pe toate, așa că am păstrat câteva pe care să i le dăm mai târziu. Vezi, a spus el extrăgând o coală din teanc și așezând-o pe genunchiul meu, scrisorile sunt codate, precum e aceasta: „Aud că potârnichile sunt multe anul acesta în dealurile din apropiere de Salerno; vânătorii din zonă vor avea ce vâna.” Asta e ușor; e o referire la Manzetti, bancherul italian; el e din Salerno. Am aflat că Charles a cinat în compania lui și a reușit să ia cu împrumut cincisprezece mii de livre; se pare că sfatul lui James a fost bun. Dar aici…

A vânturat teancul de hârtii, scoțând o nouă coală.

— Privește, a spus el, întinzându-mi o foaie acoperită cu mâzgălelile lui lăbărțate.

Mi-am mijit ochii în hârtie, cuminte, însă abia puteam distinge litere disparate, legate între ele cu o rețea de săgeți și semne de întrebare.

— Ce fel de limbă e asta? am întrebat, studiind intens foaia. Poloneză?

Mama lui Charles Stuart, răposata Clementina Sobieski, fusese la urma urmelor poloneză.

— Nu, e engleză, a spus Jamie rânjind. Nu poți s-o citești?

— Tu poți?

— O, da, a zis, mândru de el. E un cifru, englezoaico, și nu e unul foarte complicat. Vezi tu, tot ce trebuie să faci e să grupezi literele câte cinci, pentru început – doar că nu trebuie să iei în calcul literele Q și X. X-urile reprezintă spațiile dintre propoziții, în timp ce Q-urile au rolul să te inducă în eroare.

— Dacă spui tu, am zis, privind de la scrisoarea care arăta extrem de enigmatic, începând cu „Mrti ocruti dlopro qahstmin…” spre coala din mâna lui Jamie, cu o serie de grupuri

de câte cinci litere pe un rând, și litere singuratice scrise îngrijit deasupra lor, fără nicio legătură.

— Vasăzică, o literă trebuie înlocuită cu alta, însă în aceeași ordine, explica Jamie, dacă ai un text măricel de la care să pleci și dacă poți ghici câte un cuvânt ici și colo, apoi tot ce ai de făcut este să transcrii dintr-un alfabet în altul… vezi?

A fluturat o panglică lungă de hârtie pe sub nasul meu, cu două alfabete scrise unul deasupra celuilalt, ușor decalat.

— Mă rog, mai mult sau mai puțin, am spus eu. Dar înțeleg că tu vezi și asta e important. Ce spune?

Expresia de interes intens cu care Jamie aborda orice fel de ghicitoare s-a estompat puțin și a lăsat coala de hârtie să îi cadă în poală. M-a privit, mușcându-și buza de jos, dus pe gânduri.

— Păi, a spus el, tocmai asta nu pricep. Însă nici nu văd cum m-aș putea înșela. Tonul general al scrisorilor lui James este într-o anumită direcție, iar misiva asta cifrată o spune răspicat.

M-a privit cu ochii lui albaștri pe sub sprâncenele groase și roșcovane.

— James vrea ca Charles să îl câștige de partea sa pe Louis, a rostit el rar, însă nu dorește ajutor pentru invadarea Scoției. Pe James nu îl interesează revenirea la tron.

— Poftim?

Am înșfăcat scrisoarea din mâna lui, cercetând febril textul mâzgălit.

Jamie avea dreptate; în vreme ce scrisorile din partea adepților vorbeau pline de speranță despre restaurația iminentă, scrisorile lui James către fiul său nu menționau un asemenea lucru, însă toate îi cereau lui Charles să-i facă o impresie bună lui Louis. Chiar și împrumutul din partea lui Manzetti din Salerno fusese cerut pentru a-i permite lui Charles să trăiască la Paris, dându-se drept gentilom; și nu pentru a ajuta vreo mobilizare armată.

— Mă gândesc că James e un omuleț viclean, spusese Jamie, bătând cu degetul într-una din scrisori. Pentru că vezi tu, englezoaico, el are foarte puțini bani ai lui; nevasta lui a avut mulți, însă Unchiul Alex mi-a spus că i-a lăsat pe toți bisericii când a murit. Papa a susținut familia lui James – la urma urmelor, e un monarh catolic și Papa e obligat să își susțină interesele împotriva intereselor Electorului de Hanovra.

Și-a împreunat palmele în jurul unui genunchi, privind absent spre maldărul de hârtii așezat acum între noi pe sofa.

— Acum treizeci de ani Filip al Spaniei și Louis – adică Bătrânul rege – i-au dat un mic număr de trupe și câteva nave cu care să încerce să-și recâștige tronul. Dar totul a decurs prost; vremea proastă a scufundat câteva nave, iar celelalte nu aveau căpitani și au ajuns unde nu trebuia; totul a mers prost și la sfârșit francezii pur și simplu au ridicat din nou pânzele, iar James nici măcar nu a apucat să pună piciorul pe pământul Scoției. Așa că, în anii care s-au scurs de atunci, probabil că și-a luat gândul de la a-și mai recăpăta vreodată tronul. Cu toate acestea, are doi fii care se apropie de maturitate, dar nu au niciun rost în viață. Eu stau și mă întreb, englezoaico, a continuat el, legănându-se ușor pe spate, ce aș face eu dacă aș fi în locul lui? Răspunsul ar fi că aș putea încerca să văd dacă bunul meu văr Louis – care la urma urmelor e regele Franței – nu mi-ar putea aranja unul din fii într-o poziție călduță; să i se dea poate un post de conducere în armată și oameni în subordine. General al Franței nu e o poziție rea în viață.

— Mmm, am încuviințat, adâncită în gânduri. Da, dar eu dacă aș fi un om foarte inteligent, nu m-aș duce pur și simplu la Louis cu căciula în mână să cerșesc, precum o rudă săracă. Mi-aș trimite fiul la Paris și aș încerca să îi forțez mâna lui Louis să îl accepte de rușine la Curte. Și în tot acest timp aș menține vie iluzia că încerc activ să aranjez restaurația.

— Căci în clipa în care James admite deschis că Stuarzii nu vor mai conduce niciodată Scoția, a adăugat Jamie cu glas blând, nu mai prezintă niciun interes pentru Louis.

Și fără perspectiva unei invazii armate iacobite care să ocupe Anglia, Louis nu ar avea niciun motiv să îi ofere vărului său mai tânăr, Charles, altceva decât o mică sumă de consolare pe care decența și opinia publică i-ar impune-o.

Nu era sigur; scrisorile pe care Jamie reușise să le sustragă datau doar din ianuarie anul trecut, când Charles ajunsese în Franța. Și astfel codată și în general într-un limbaj ambiguu, situația era foarte incertă. Însă în mare, dovezile duceau în această direcție. Și dacă Jamie ghicise corect motivele Cavalerului, atunci sarcina noastră era deja îndeplinită; de fapt ea nici nu existase vreodată.

•

Gândindu-mă la evenimentele nopții trecute, am fost cu mintea aiurea pe întregul parcurs al zilei următoare, în timpul vizitei la salonul de dimineață organizat de Marie d'Arbanville pentru a asculta un poet ungur, când m-am dus la spițerul din cartier să cumpăr niște valeriană și rădăcină de iris și după-amiaza, pe toată durata vizitelor în saloanele de la L'Hôpital des Anges. În cele din urmă, mi-am abandonat munca, de teamă că, din neatenție, aș putea răni pe cineva fără să vreau. Nici Murtagh, nici Fergus nu ajunseseră la spital pentru a mă escorta acasă, așa încât mi-am scos veșmântul cu care mă acoperisem și m-am așezat la biroul gol al maicii Hildegarde din holul spitalului pentru a-i aștepta.

Stătusem acolo cam o jumătate de ceas, jucându-mă absent cu stofa rochiei când am auzit câinele afară.

Portarul era absent, ca de obicei. Plecat să cumpere mâncare, fără îndoială, sau cu o misiune din partea vreuneia dintre călugărițe. Ca întotdeauna, în absența lui, paza intrării în spital era încredințată labelor – și colților – lui Bouton. Prima lătrătură de avertisment a fost urmată de o mârâitură joasă, care îl avertiza pe intrus să rămână pe loc, ori va face cunoștință cu colții lui Bouton. M-am ridicat și am scos capul pe ușa biroului, să văd dacă Părintele Balmain își va face curaj să înfrunte din nou demonul primejdios în exercitarea îndatoririlor sacre. Dar silueta profilată pe sticla pictată a holului de la intrare nu era forma uscățivă a preotului novice. Era un trup înalt, al cărui kilt se contura legănându-se grațios în jurul picioarelor în vreme ce se retrăgea din calea caninilor animăluțului de la picioarele sale.

Jamie a clipit, țintuit locului de asalt. Ferindu-și ochii de bătaia soarelui în fereastră, a mijit ochii privind în holul umbrit.

— O, ziua bună, cățelușule, a spus el politicos și a făcut un pas în față cu mâinile întinse.

Bouton și-a intensificat lătratul cu câțiva decibeli și s-a retras un pas în spate.

— O, vasăzică așa? a spus Jamie, studiindu-l pe Bouton mai îndeaproape. Ia mai gândește-te, flăcăule, l-a sfătuit el, privindu-l. Din câte văd eu, sunt al naibii de mare față de tine. Dacă aș fi în locul tău, nu m-aș hazarda.

Bouton s-a mișcat ușor, mârâind încă precum un Fokker îndepărtat.

— Și mai rapid, a spus Jamie, fandând într-o parte.

Colții lui Bouton au clănțănit la doar câțiva centimetri de glezna lui Jamie când acesta a făcut rapid un pas în spate. Rezemându-se de perete, și-a încrucișat brațele și a înclinat capul spre câine.

— Sunt de acord, aici ai dreptate. Când vine vorba de colți, ai avantaj în fața mea, recunosc.

Bouton a ciulit o ureche, circumspect la auzul acestui discurs amabil, și-a reluat mârâitul discret.

Jamie și-a așezat un picior peste celălalt, de parcă avea tot timpul din lume la dispoziție și era pregătit să și-l petreacă acolo. Lumina multicoloră din fereastră îi colora chipul în albastru, făcându-l să semene cu una dintre statuile de marmură înghețată ale catedralei de alături.

— Dar tu nu ai altceva mai bun de făcut decât să-i sperii pe musafirii nevinovați? a întrebat el prietenește. Am auzit multe despre tine; ești un tip faimos care miroase de la o poștă boala, nu-i așa? Păi, în cazul ăsta, de ce îți irosești talentul cu prostioare din astea precum păzitul ușii, când ai putea să te faci util adulmecând degete de picioare umflate de gută sau funduri buboase? Asta să-mi răspunzi tu, dacă nu te superi!

Singurul răspuns a fost un lătrat ascuțit drept reacție când Jamie și-a desfăcut picioarele.

În spatele meu s-a auzit un foșnet de fuste când maica Hildegarde a intrat în biroul său.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat ea, văzându-mă că trag cu ochiul după colț. Avem vizitatori?

— Bouton nu pare să fie de acord cu soțul meu, am spus.

— Știi, eu nu trebuie să stau aici cu tine, spunea Jamie pe un ton amenințător.

Și-a strecurat o mână spre fibula care îi ținea tartanul prins la umăr.

— O mișcare iute cu tartanul meu și te leg fedeleș ca pe un… o, *Bonjour, Madame*! a spus el deodată în franceză la vederea maicii Hildegarde.

— *Bonjour,* monsieur Fraser.

A înclinat grațios vălul, mai mult pentru a-și ascunde zâmbetul larg decât pentru a-l saluta, am băgat de seamă.

— Văd că ați făcut deja cunoștință cu Bouton. O căutați poate pe soția dumneavoastră?

Văzând asta ca pe un semnal de a-mi face apariția, m-am strecurat afară din birou. Devotatul meu soț și-a plimbat privirea de la Bouton la ușa biroului, evident trăgând concluzii.

— Și cam de când stai acolo, englezoaico? a întrebat el cu o voce seacă.

— De suficient de mult timp, am spus, umflându-mă în pene, căci eu eram în grațiile lui Bouton. Ce ai fi făcut cu el, după ce l-ai fi înfășurat în tartanul tău?

— L-aș fi aruncat pe fereastră și aș fi fugit mâncând pământul, a răspuns el, aruncând iute o privire mirată spre silueta impunătoare a maicii Hildegarde. Vorbește cumva engleză?

— Nu, spre norocul tău, am răspuns, apoi am trecut la franceză pentru a face prezentările.

— *Ma mère, je vous présente mon mari, le seigneur de Broch Tuarach.*

— *Milord.*

Maica Hildegarde își recăpătase de pe acum simțul umorului și l-a salutat cu expresia sa obișnuită de formidabilă bună dispoziție.

— Ne va lipsi soția dumitale, însă dacă ai nevoie de dumneaei, desigur...

— Nu am venit pentru soția mea, a întrerupt-o Jamie. Am venit să vă văd pe dumneavoastră, *ma mère.*

•

Instalat în biroul maicii Hildegarde, Jamie a așezat teancul de hârtii pe care îl adusese pe lemnul strălucitor al mesei sale de scris. Bouton, stând vigilent cu ochii pe intrus, s-a culcat la picioarele stăpânei sale. Stând cu botul pe labe, a rămas însă cu urechile ciulite și cu buza ridicată peste un canin în cazul în care i s-ar porunci să se repeadă să îl sfâșie pe musafir bucată cu bucată.

Jamie a mijit ochii spre Bouton, ferindu-și intenționat picioarele de nasul negru și nervos.

— Herr Gerstmann m-a sfătuit să mă consult cu dumneavoastră, Maică, în legătură cu aceste documente, a început el, desfășurând teancul și netezindu-l cu podul palmei.

Maica Hildegarde l-a studiat o clipă pe Jamie, ridicând întrebător dintr-o sprânceană groasă. Apoi și-a îndreptat atenția spre maldărul de hârtii, cu acea viclenie a administratorului care părea să se concentreze cu totul asupra chestiunii imediate,

menținându-și totodată starea de alertă pentru a detecta cele mai mici urgențe din cotloanele îndepărtate ale spitalului.

— Da? a spus ea.

Un deget bont a alunecat ușor peste șirurile de note muzicale mâzgălite, unul câte unul, ca și cum ar fi auzit notele atunci când le atingea. O atingere ușoară cu degetul și coala a alunecat într-o parte, descoperind-o pe cealaltă pe jumătate.

— Ce anume dorești să afli, monsieur Fraser? a întrebat ea.

— Nu știu, Maică.

Jamie s-a aplecat în față, concentrat. A atins liniile cu propriile lui degete, insistând pe o pată, acolo unde mâna copistului ștersese neglijent portativele înainte ca cerneala să se fi uscat.

— E ceva în neregulă cu muzica aceasta, Maică.

Buzele călugăriței au tresărit ușor în ceea ce trebuie să fi fost un zâmbet.

— Adevărat, monsieur Fraser? Cu toate acestea, eu înțeleg – nădăjduind că nu te vei ofensa – că pentru dumneata muzica este… un lacăt a cărui cheie nu o deții?

Jamie a început să râdă și o infirmieră care trecea pe coridor s-a întors, speriată să audă un asemenea sunet între zidurile spitalului. Era un loc zgomotos, însă râsul era un sunet neobișnuit.

— Asta e o descriere foarte diplomată a handicapului meu, maică. Și e întrutotul adevărată. Dacă ar fi să interpretați una dintre aceste bucăți – degetul lui, mai lung și mai suplu, însă aproape la fel de mare ca al maicii Hildegarde, a bătut ușor în pergamentul care a foșnit discret – eu nu aș deosebi-o de Kyrie Eleison sau de „La Dame fait bien”, cu excepția cuvintelor, a adăugat el cu un zâmbet larg.

Acum era rândul maicii Hildegarde să izbucnească în râs.

— Într-adevăr, monsieur Fraser, a spus ea. Dar cel puțin asculți cuvintele!

A luat snopul de hârtii în mâinile ei, răsfoindu-le pe cele de deasupra. Vedeam ușoara pulsație a gâtului ei peste banda strânsă a acoperământului în timp ce citea, ca și cum ar fi cântat în sinea ei, iar unul din picioare îi tresărea ușor, bătând ritmul. Jamie stătea complet nemișcat în scaunul său, cu mâna bună așezată pe un genunchi, deasupra celei strâmbe, și o urmărea cu privirea. Ochii oblici, albaștri erau concentrați și ignora cu totul sunetul permanent venind din măruntaiele

spitalului, din spatele său. Pacienții urlau, îngrijitorii și călugărițele strigau unii la ceilalți, membrii familiilor țipau de jale sau de groază, și clinchetul îndepărtat al instrumentelor metalice răsuna între pietrele antice ale zidurilor clădirii, însă nici Jamie, nici maica Hildegarde nu s-au mișcat.

În cele din urmă, maica Hildegarde a coborât paginile, privindu-l pe Jamie peste marginea de sus. Ochii îi scăpărau și arăta deodată ca o fetișcană.

— Cred că ai dreptate! Acum nu îmi pot permite răgazul să le studiez cu atenție, a spus ea aruncând o privire spre ușă, întunecată în acea clipă de silueta unui îngrijitor ce trecea pe coridor cu un sac mare de câlți, însă este ceva neobișnuit aici.

A bătut ușor cu palma paginile de pe birou, așezându-le într-un teanc ordonat.

— Extraordinar! a exclamat ea.

— Oricum ar fi, Maică, puteți, cu darul dumneavoastră, discerne care este această structură neobișnuită? Este foarte dificil; am un motiv bine întemeiat să cred că este un cifru și că limba mesajului este engleza, deși textul pieselor muzicale este în germană.

Maica Hildegarde a scos un mormăit scurt de surpriză.

— Engleză? Ești sigur?

Jamie a scuturat din cap.

— Nu, sigur nu sunt, dar așa cred. În primul rând, e țara de origine; cântecele au fost trimise din Anglia.

— Păi, monsieur, a spus ea. Soția dumitale vorbește engleza, nu-i așa? Și îmi imaginez că ai fi dornic să te lipsești de compania dumneaei pentru a-i permite să mă asiste în îndeplinirea acestei sarcini pentru dumneata?

Jamie a măsurat-o din priviri, zâmbetul abia înflorit pe chipul său oglindindu-l pe al călugăriței. A coborât ochii spre vârful picioarelor, unde mustățile lui Bouton tremurau cu amintirea unui mârâit.

— Maică, facem o învoială, a propus el. Dacă nu mă mușcă de fund cățelușul dumneavoastră în drum spre ieșire, v-o las pe soția mea.

•

Și astfel, în acea seară, în loc să mă întorc acasă în locuința lui Jared din Rue Tremoulins, am luat cina în compania surorilor de la Couvent des Anges la lunga lor masă din sala de mese, și

apoi m-am retras pentru restul serii să lucrez în camerele private ale maicii Hildegarde.

Apartamentul maicii Superioare avea trei încăperi. Prima dintre ele era mobilată ca un salon, într-un stil oarecum luxos. Acolo, în fond, primea adesea musafirii oficiali. Cea de-a doua cameră a fost oarecum un șoc, pur și simplu pentru că m-a luat pe nepregătite. La început, am avut impresia că în încăperea mică nu se afla nimic, cu excepția unui clavecin mare, făcut din lemn de nuc, lustruit, strălucitor și decorat cu flori mici, pictate manual, răsărind dintr-un rug răsucit care se întindea de-a lungul cutiei de rezonanță deasupra clapelor de abanos strălucitor.

La o a doua privire, am zărit alte câteva piese de mobilier în cameră, inclusiv câteva rafturi de cărți care se întindeau pe toată lungimea unuia dintre pereți, ticsite cu lucrări de muzicologie și manuscrise legate manual, asemănătoare celui pe care maica Hildegarde l-a așezat acum pe stativul clavecinului.

Mi-a făcut semn spre un scaun așezat în fața unui mic birou de lângă un perete.

— Vei găsi coli de hârtie și cerneală acolo, milady. Acum, hai să vedem ce ne poate spune această mică arie muzicală.

Era scrisă pe un pergament gros, liniile de portativ, trasate curat dintr-un capăt în celălalt al paginii. Notele înșele, cheile, pauzele și aberațiile erau toate desenate cu deosebită grijă; era, în mod cert, o copie finală și curată, nu o ciornă sau o bucată muzicală mâzgălită la repezeală. În partea de sus a paginii era scris titlul: „Lied des Landes”. Lied pastoral.

— Vezi dumneata, titlul sugerează ceva simplu, precum un *volkslied,* a spus maica Hildegarde, întinzând un deget lung și cioturos spre pagină. Cu toate acestea, forma compoziției este cu totul diferită. Poți citi un portativ la prima vedere?

Palma ei dreaptă, mare, cu monturi proeminente și unghii scurte a coborât pe clape cu o atingere incredibil de delicată.

Aplecându-mă peste umărul înveșmântat în negru al maicii Hildegarde, am cântat primele trei portative ale ariei, încercând să pronunț cât mai bine versurile în germană. Apoi maica Hildegarde s-a oprit și s-a întors spre mine, ridicând privirea.

— Aceasta e linia melodică de bază. Apoi se repetă cu variațiuni – însă ce variațiuni! Știi, am văzut unele acorduri care

îmi amintesc de această piesă. La un bătrânel neamț, pe nume Bach; îmi trimite compozițiii din când în când…

A fluturat neglijent un braț spre raftul cu manuscrise.

— El le numește „Invenții” și sunt chiar inteligente, jonglează variațiunile în două sau trei linii melodice simultan. Aceasta, a spus ea țuguindu-și buzele spre „Lied”-ul din fața noastră, e ca o imitație stângace a uneia dintre aceste „Invenții”. De fapt, aș putea jura că…

Murmurând în barbă, a împins în spate bancheta de nuc și s-a îndreptat spre raft, plimbând rapid un deget de-a lungul șirurilor de manuscrise.

A găsit ce căuta și s-a întors la banchetă cu trei manuscrise legate.

— Aici sunt compozițiile lui Bach. Sunt destul de vechi, nu le-am mai cântat de câțiva ani. Cu toate acestea, sunt aproape sigură…

S-a adâncit în tăcere, frunzărind la repezeală printre paginile manuscriselor lui Bach așezate în poala ei, câte una o dată, aruncând din când în când câte o privire spre liedul de pe stativ.

— Ha! a scos un strigăt de triumf și a ridicat una dintre piesele lui Bach spre mine. Vezi?

Hârtia era intitulată „Variațiuni Goldberg” într-o caligrafie ilizibilă și ștearsă. Am atins hârtia cu venerație, am înghițit un nod din gât și am privit înapoi spre lied. Mi-a luat doar un moment să compar cele două piese înainte de a înțelege ce voia să spună.

— Ai dreptate, este aceeași! am exclamat. O notă diferită ici și colo, însă în esență este exact aceeași ca tema originală a compoziției lui Bach. Cât de straniu!

— Nu-i așa? a spus ea cu mare satisfacție. Acum, de ce ar fura acest compozitor anonim melodiile și le-ar trata într-o asemenea manieră stranie?

Era clar o întrebare retorică la care nu m-am străduit să găsesc un răspuns, dar am pus la rândul meu o întrebare:

— Este muzica lui Bach la modă în aceste zile, Maică?

Eu cu siguranță nu o auzisem la saloanele muzicale pe care le frecventam.

— Nu, a răspuns ea, clătinând din cap în vreme ce examina aria muzicală. Herr Bach nu este foarte cunoscut în Franța; cred că s-a bucurat de puțină popularitate în Germania și Austria în

urmă cu cincisprezece, douăzeci de ani, însă nici măcar acolo compozițiile lui nu sunt interpretate prea mult în public. Mi-e teamă că muzica lui nu este genul care să dăinuiască; este inteligentă, dar nu are suflet. Hmm. Acum, vezi aici?

A bătut ușor cu arătătorul bont indicând trei locuri distincte, întorcând paginile cu rapiditate.

— Compozitorul a repetat aceeași melodie – aproape aceeași –, însă de fiecare dată a schimbat gama. Cred că tocmai asta i-a atras atenția soțului dumitale; este evidentă chiar și pentru cineva care nu se pricepe la muzică, din cauza schimbării gamelor – nota tonică.

Într-adevăr! Fiecare schimbare de gamă era marcată de o linie verticală dublă, urmată de o nouă cheie sol și semnele de bemoli și diezi.

— Cinci schimbări de gamă într-o bucată atât de scurtă, a remarcat ea, bătând cu degetul pe ultima, pentru a sublinia. Și schimbări care nu au niciun sens, din punct de vedere muzical. Uite, linia de bază este exact aceeași, totuși ne mutăm de la o gamă cu doi bemoli, care este Si bemol major, la o gamă cu trei diezi, cum e La major. Și mai straniu, acum merge pe o semnătură de doi diezi și cu toate acestea folosește aberația Sol diez!

— Foarte neobișnuit, am spus.

Adăugând aberația Sol diez secțiunii în Sol major avea efectul de a face linia muzicală identică cu secțiunea în La major. Cu alte cuvinte, schimbarea gamei fusese complet inutilă.

— Nu vorbesc germana, am spus. Înțelegeți versurile, Maică?

A încuviințat din cap, faldurile vălului ei negru foșnind, cu ochii mici, concentrați pe manuscris.

— Ce versuri cumplit de proaste! a murmurat ea ca pentru sine. Nu că te-ai putea aștepta la mare poezie din partea germanilor în general, și totuși…

S-a oprit scuturându-și vălul.

— Trebuie să plecăm de la premisa că, dacă soțul dumitale are dreptate când consideră partitura un soi de cifru, mesajul este ascuns în aceste versuri. Așadar ele în sine nu contează foarte mult.

— Ce spun? am întrebat.

— „Ciobănița mea zburdă cu mieii săi pe dealurile înverzite”, a tradus ea. Teribilă gramatică, deși desigur anumite libertăți

sunt permise adesea în compunerea cântecelor, dacă poeții lirici insistă ca versurile să rimeze, cum se întâmplă aproape întotdeauna în cântecele de dragoste.

— Știți multe despre cântecele de dragoste? am întrebat curioasă.

Maica Hildegarde era un izvor de surprize în seara aceasta.

— Orice bucată muzicală este în esență un cântec de dragoste, a replicat ea ca fapt divers. Dar ca să răspund întrebării dumitale, da, am văzut multe. Când eram fetiță, a spus ea dezvelindu-și dinții mari și lați într-un zâmbet, înțelegând dificultatea mea de a mi-o imagina copil, eram considerată cumva un talent precoce, înțelegi dumneata. Puteam reproduce din memorie tot ce auzeam și am scris prima mea compoziție la vârsta de șapte ani.

A fluturat mâna spre clavecin, cu furnirul elegant strălucind, bine lustruit.

— Familia mea era înstărită; dacă aș fi fost bărbat, nu am nicio îndoială că aș fi ajuns muzician.

Vorbea simplu, fără urmă de regret.

— Dar cu siguranță ai mai fi putut compune, dacă te-ai fi căsătorit, nu-i așa? am întrebat, curioasă.

Maica Hildegarde și-a răsfirat degetele, grotești în lumina lămpii. Văzusem acele mâini trăgând un pumnal împlântat în os, repunând o articulație la locul ei, prinzând capul mânjit de sânge al unui nou-născut între coapsele mamei sale. Apoi văzusem aceleași degetele atingând clapele de abanos cu delicatețea unei aripi de fluture.

— Păi, a spus, după o clipă de contemplare, este vina Sfântului Anselm.

— Ah, da?

A zâmbit cu gura până la urechi văzându-mi expresia, chipul ei urât lepădându-și masca rigidă pe care o afișa în public.

— O, da. Nașul meu, bătrânul rege Soare, a adăugat ea relaxată, mi-a dăruit o carte cu Viețile Sfinților de ziua propriului meu sfânt, când aveam opt ani. Era o carte superbă, a spus ea nostalgică, avea paginile aurite și o copertă încrustată cu pietre prețioase; era mai mult o operă de artă decât o lucrare de literatură. Cu toate acestea, am citit-o. Și deși mi-au plăcut toate poveștile – în special cele ale martirilor –, o singură frază din povestea Sfântului Anselm mi-a ajuns la suflet.

Și-a închis ochii, lăsându-și capul pe spate, copleșită de amintiri.

— Sfântul Anselm a fost un bărbat de o mare înțelepciune și cu o aleasă educație, Doctor în Teologie. A fost de asemenea episcop, un om căruia îi păsa de oamenii din turma sa și s-a îngrijit de nevoile lor vremelnice precum și de nevoile lor spirituale. Povestea detalia întreaga sa muncă și se încheia cu următoarele cuvinte: „Și a murit, la capătul unei vieți eminamente folositoare și astfel și-a căpătat coroana în Paradis.”

S-a oprit, plimbându-și palmele ușor peste genunchi.

— Ceva din această frază mi-a atins o coardă foarte sensibilă. „O viață eminamente folositoare”, a spus ea zâmbindu-mi. Am văzut și epitafuri mult mai rele, milady.

Și-a răsfirat deodată palmele și s-a scuturat, un gest neobișnuit de grațios.

— Mi-am dorit să fiu folositoare.

Apoi, dând la o parte pălăvrăgeala, s-a întors brusc spre partitura de pe stativ.

— Așadar, a reluat ea, în mod evident schimbarea de game – nota tonică – aceasta este ciudățenia. Dar ce vrea să însemne?

Am deschis gura, scoțând un țipăt ușor. Vorbind în franceză, nu băgasem de seamă mai devreme. Dar ascultând povestea maicii Hildegarde, gândisem în engleză și când am privit din nou la partitură, mi-a picat fisa.

— Ce e? a întrebat călugărița. Ți-a venit vreo idee?

— Cheia! am spus râzând pe jumătate. În franceză, o cheie muzicală e „o notă tonică”, însă cuvântul pentru un obiect care descuie…

Am arătat spre o legătură mare de chei, pe care maica Hildegarde o ținea de obicei la brâu și pe care o pusese deoparte, pe raftul de cărți când intraserăm în cameră.

— Acesta e un paspartu, nu-i așa?

— Așa este, a răspuns ea, privindu-mă nedumerită, atingând la rândul ei cheia universală. Un paspartu. Aceasta, a reluat ea, arătând spre o cheie cu butuc și dinți, e de obicei numită *clef.*

— Un *clef*! Am exclamat bucuroasă. Perfect!

Am împuns cu un deget coala cu portative de pe stativ.

— Vezi dumneata, maică, în engleză se folosește un singur cuvânt. O „cheie” dă baza unei bucăți de muzică și tot o „cheie”

descuie uși. În franceză, „clef” este o cheie și în engleză, „clef”-ul este de asemenea parte a semnăturii muzicale. Iar cheia muzicală e de asemenea cheia cifrului. Jamie a spus că el crede că e un cifru englezesc! Făcut de un englez cu un simț al umorului cu adevărat diabolic! am adăugat.

Cu această mică descoperire, cifrul s-a dovedit a fi destul de ușor de dezlegat. Dacă autorul era un englez, mesajul cifrat era probabil tot în engleză, ceea ce însemna că cuvintele nemțești erau folosite doar ca sursă pentru litere. Și după ce văzusem cu o seară în urmă încercările lui Jamie de a jongla cu alfabetele și cu literele, a fost nevoie doar de câteva încercări pentru a stabili șablonul cifrului.

— Doi bemoli înseamnă că trebuie să iei fiecare a doua literă, plecând de la începutul secțiunii, am spus, mâzgălind frenetic rezultatele. Și trei diezi înseamnă că trebuie să iei fiecare a treia literă, începând de la sfârșitul secțiunii. Cred că a folosit germana și pentru a ascunde mesajul, dar și pentru că are o grămadă de cuvinte; îți ia aproape de două ori mai multe cuvinte să spui același lucru ca în engleză.

— Ai cerneală pe nas, a observat maica Hildegarde, apoi a privit peste umărul meu. Are vreun sens?

— Da, am spus, simțindu-mi deodată gura uscată. Da, are sens.

Descifrat, mesajul era scurt și simplu. De asemenea, profund tulburător.

— „Supușii loiali ai Maiestății Sale așteaptă reînscăunarea Sa cuvenită. Suma de cincizeci de mii de lire este la dispoziția dumneavoastră. Ca un semn de bună-credință, aceasta va fi plătită doar în persoană, la sosirea Înălțimii Sale pe pământul Angliei”, am citit. Și mai este o literă separată, un „S”. Nu știu dacă e vreun soi de semnătură sau doar ceva de care autorul a avut nevoie pentru a alcătui un cuvânt german corect.

— Hmmm.

Maica Hildegarde a aruncat o privire curioasă spre mesajul mâzgălit, apoi spre mine.

— O știi deja, desigur, a spus ea, plecându-și fruntea, însă îl poți asigura pe soțul dumitale că nu voi spune nimănui nimic despre asta.

— Nu ți-ar fi cerut ajutorul dacă nu ar fi avut încredere în dumneata, am protestat.

A ridicat din sprâncenele rare mărginite de acoperământ, apoi a bătut cu degetele ferm în hârtia pe care scrisesem.

— Dacă acesta e genul de acțiune la care se angajează soțul dumitale, atunci riscă teribil având încredere în cineva. Asigură-l că am apreciat onoarea pe care mi-a făcut-o, a adăugat ea pe un ton sec.

— Așa voi face, am spus, zâmbind.

— Vai de mine, *chère madame,* a exclamat ea, privindu-mă mai bine, arăți foarte palidă! Și eu mai rămân trează mult după ora de culcare când lucrez la o nouă partitură, încât uit să verific ce oră e, însă trebuie să fie foarte târziu pentru dumneata.

A aruncat o privire spre lumânarea cu orele marcate, care ardea pe măsuța de lângă ușă.

— Dumnezeule! S-a făcut târziu. Să o chem pe sora Madeleine să te conducă în camera dumitale?

Jamie acceptase, deși nu prea încântat, sugestia maicii Hildegarde de a-mi petrece noaptea la Couvent des Anges, pentru a nu fi nevoită să mă întorc acasă pe străzile întunecate târziu în noapte.

Am clătinat din cap. Eram obosită și spatele mă durea de la atâta stat pe scaun, însă nu voiam să mă duc la culcare. Oricum, implicațiile mesajului muzical erau prea tulburătoare pentru a-mi da voie să adorm imediat.

— Păi, atunci, să servim ceva, pentru a sărbători descoperirea noastră.

Maica Hildegarde s-a ridicat și a ieșit în cealaltă cameră unde am auzit-o sunând clopoțelul. Câteva minute mai târziu, una dintre călugărițele servitoare a venit cu o tavă cu lapte fierbinte și prăjituri mici, glazurate, urmată de Bouton. Sora servitoare a pus o prăjitură pe o farfurie de porțelan și a așezat-o pe podea dinaintea lui ca și cum era ceva absolut firesc, punând alături și un castron cu lapte.

În vreme ce îmi sorbeam laptele fierbinte, maica Hildegarde a lăsat deoparte sursa muncilor noastre, așezând-o pe birou și în locul ei, pe stativul clavecinului, a pus o singură foaie dintr-un manuscris muzical.

— Acum voi cânta pentru dumneata, a anunțat ea. Te va ajuta să-ți aduni gândurile pentru culcare.

Muzica era ușoară și liniștitoare cu o melodie care curgea lin de la vocea de sopran până la bas și înapoi pe o temă de o complexitate plăcută, dar fără forța poruncitoare a lui Bach.

— Este a dumitale? am întrebat, într-o pauză, când și-a ridicat mâinile la finalul bucății.

A scuturat din cap, fără a se întoarce spre mine.

— Nu. A unui prieten al meu, Jean Philippe Rameau. Un bun teoretician, care însă nu pune mare pasiune în compoziție.

Trebuie să fi ațipit, muzica legănându-mi simțurile, căci m-am trezit deodată în murmurul vocii Surorii Madeleine în ureche, și atingerea caldă și fermă sub braț, ridicându-mă în picioare și conducându-mă în altă cameră.

Privind în urmă, am văzut spatele lat, înveșmântat în negru al maicii Hildegarde, și încordarea umerilor puternici pe sub faldurile vălului ei în timp ce cânta, surdă acum la lumea aflată dincolo de sanctuarul camerei sale.

Pe podea, la picioarele ei stătea Bouton, cu botul pe labe, trupul micuț întins drept ca acul unei busole.

•

— Așadar, a spus Jamie, ați mers ceva mai departe decât o simplă conversație… poate.

— Poate? am repetat. O ofertă de cincizeci de mii de lire sună destul de concret.

După standardele curente, cincizeci de mii de lire reprezentau venitul anual al unui ducat măricel.

Jamie a ridicat cinic o sprânceană spre manuscrisul muzical pe care îl adusesem înapoi cu mine de la mănăstire.

— Da, mă rog. O ofertă ca asta e destul de sigură, cu condiția ca fie Charles, fie James să pună piciorul în Anglia. Dacă Charles e în Anglia, înseamnă că a făcut rost de suport din altă parte pentru a ajunge mai întâi în Scoția. Nu, a spus el, frecându-și gânditor barba, interesant la oferta asta e că e primul semn clar pe care l-am văzut că Stuarzii – sau măcar unul din ei – fac eforturi concrete să pună la cale o încercare de restaurație.

— Unul din ei? am prins sublinierea. Deci tu crezi că James nu e implicat?

Am privit spre mesajul codat cu și mai mult interes.

— Mesajul a venit la Charles, mi-a amintit Jamie, și a venit din Anglia, nu pe la Roma. Fergus a luat-o de la un mesager

obișnuit, într-un colet marcat cu sigilii englezești, nu de la un mesager papal. Și tot ce am văzut în scrisorile lui James…

A clătinat din cap, încruntându-se. Încă nu se bărbierise și lumina dimineții aprindea din loc în loc scântei de cupru în barba lui scurtă, castanie.

— Coletul fusese deschis; Charles văzuse manuscrisul. Nu are nicio dată pe el, deci nu știu acum cât timp a fost primit. Și desigur, noi nu avem scrisorile pe care Charles le-a trimis tatălui său. Însă în niciuna din scrisorile lui James nu există vreo referință privitoare la cineva care ar putea fi compozitorul, cu atât mai puțin vreo referire la promisiuni concrete de ajutor din Anglia.

Intuiam direcția în care se îndrepta.

— Și Louise de La Tour bâiguia despre cum Charles intenționa să îi anuleze căsătoria și să o declare soția lui îndată ce avea să devină rege. Deci crezi că Charles nu vorbea doar așa, ca să o impresioneze pe ea?

— Poate că nu, a spus el.

A turnat apă din carafa din dormitor în lighean și și-a clătit obrajii înainte de a se rade.

— Deci e posibil ca Charles să acționeze pe cont propriu? am întrebat, îngrozită și intrigată de această posibilitate. Și ca James să îi pună la cale o mascaradă, în care să se prefacă a începe o încercare de restaurație, pentru ca Louis să rămână impresionat de valoarea potențială a Stuarzilor, însă…

— Însă Charles nu se preface? m-a întrerupt Jamie. Da, așa se pare. E vreun prosop pe aici, englezoaico?

Cu pleoapele strâns închise și fața picurând, pipăia pe suprafața mesei. Am ferit manuscrisul ca să nu fie udat și am găsit prosopul, așezat peste tăblia patului.

Jamie și-a cercetat critic lama și s-a aplecat aprobator peste măsuța mea de toaletă pentru a se privi în oglindă în timp ce își freca obrajii cu săpun de ras.

— De ce e barbar din partea mea să scap de părul de pe picioare și subsuori și nu e barbar ca tu să te razi pe față? am întrebat, privindu-l cum își coboară buza de sus peste dinți în timp ce se rădea sub nas cu mișcări scurte și delicate.

— Este barbar, a răspuns el, mijind ochii în oglindă. Dar mă mănâncă în draci dacă nu mă rad.

— Ți-ai crescut vreodată barbă? am întrebat curioasă.

— Nu de bunăvoie, a răspuns el, schițând un zâmbet în vreme ce-și rădea un obraz, dar am avut barbă uneori, când nu aveam încotro – în perioada în care am trăit ca proscris în Scoția. Când am avut de ales între a mă rade în ger cu o lamă neascuțită în fiecare dimineață sau să mă mănânce, am ales să mă mănânce.

Am început să râd, privindu-l cum plimbă lama de-a lungul maxilarului într-o singură mișcare lungă.

— Nu îmi pot imagina cum ai arăta cu barbă lungă. Te-am văzut doar cu barba scurtă.

A zâmbit într-un colț al gurii, ridicându-l pe celălalt pentru a se rade sub pometele înalt și lat al obrazului.

— Data viitoare când vom fi invitați la Versailles, englezoaico, voi cere permisiunea să vizităm grădina zoologică regală. Louis are acolo o creatură pe care unul din căpitanii săi a adus-o din Borneo, care se numește orangutan. Ai văzut vreodată unul?

— Da, am spus, grădina zoologică din Londra avea o pereche înainte de război.

— Atunci știi cum aș arăta cu barbă, a spus el, zâmbindu-mi în timp ce se termina de ras, înaintând cu grijă peste conturul obrazului. Neîngrijit și mâncat de molii. Cam ca vicontele Marigny, a adăugat el, doar că roșcovan.

Ca și cum numele i-ar fi reamintit, a revenit la principalul subiect de discuție, ștergându-și rămășițele de săpun de pe față cu prosopul de bumbac.

— Deci cred că ce trebuie să facem noi acum, englezoaico, a spus el, este să stăm cu ochii pe englezii din Paris.

A ridicat manuscrisul de pe pat și l-a răsfoit gânditor.

— Dacă cineva chiar e dispus să ia în calcul un ajutor de o asemenea amploare, cred că i-ar putea trimite un emisar lui Charles. Dacă eu mi-aș risca cincizeci de mii de lire, măcar aș vrea să văd pe ce se duc banii ăștia, tu nu ai face la fel?

— Ba da, am răspuns. Și apropo de englezi, Înălțimea Sa, din patriotism, își cumpără coniacul de la tine și Jared, sau preferă cumva serviciile domnului Silas Hawkins?

— Ale domnului Silas Hawkins, care este doritor să afle care e climatul politic în Highlands? a întrebat Jamie clătinând admirativ din cap. Și eu care credeam că m-am însurat cu tine pentru că erai frumoasă și aveai un fund mare și fain. Și când colo tu ai și minte!

S-a ferit la timp din calea unui pumn îndreptat spre urechea lui și a rânjit spre mine.

— Nu știu, englezoaico, dar voi afla până la apusul soarelui.

16. Natura sulfului

Prințul Charles chiar își cumpăra coniacul de la domnul Hawkins. Dincolo de această descoperire însă, nu am mai aflat mare lucru în decursul următoarelor patru săptămâni. Lucrurile au continuat la fel ca și înainte. Louis al Franței a continuat să îl ignore pe Charles Stuart. Jamie a continuat să se ocupe de afacerea cu vin și să îl viziteze pe prințul Charles. Fergus a continuat să fure scrisori. Louise, prințesa de Rohan, a apărut în public la brațul soțului ei, melancolică, însă înfloritoare. Eu am continuat să vomit dimineața, să lucrez la spital după-amiaza și să zâmbesc grațios la cină seara.

Două lucruri s-au petrecut însă care păreau să ne îndrepte spre țelul nostru. Charles, plictisit de inactivitate, a început să îl invite pe Jamie să îl însoțească seara în taverne – adesea fără prezența restrictivă și arbitrară a tutorelui său, domnul Sheridan, care s-a declarat mult prea bătrân pentru astfel de distracții.

— Dumnezeule, omul bea ca un pește! a exclamat Jamie întorcându-se dintr-una din aceste escapade, duhnind a vin ieftin. Va trebui să comand o cămașă nouă, a spus el examinând critic o pată întinsă pe poalele cămășii sale.

— Ar merita banii, am spus eu, dacă ți-ar spune ceva în timp ce bea. Despre ce vorbește?

— Vânătoare și femei, a răspuns Jamie succint și a refuzat categoric să detalieze.

Fie că politica nu cântărea la fel de mult în mintea lui Charles precum Louise de La Tour, fie era capabil de discreție, chiar și în absența tutorelui său, domnul Sheridan.

Al doilea lucru care s-a petrecut a fost că monsieur Duverney, ministrul de Finanțe, a pierdut la șah în fața lui Jamie. Nu o dată, ci de mai multe ori. Și așa cum prevăzuse Jamie, eșecurile nu făceau altceva decât să îl îndârjească și mai mult pe monsieur Duverney, și astfel eram invitați frecvent la Versailles, unde eu

mă plimbam de colo până colo, colecționând bârfe și evitând alcovuri, și Jamie juca șah, în general atrăgând spectatori admirativi, deși eu personal nu consideram șahul un sport care să atragă audiență.

Jamie și ministrul de Finanțe, un bărbat scund și rotofei, cu umeri gârboviți, stăteau aplecați peste tabla de șah, amândoi părând atât de absorbiți de partida lor, încât nici nu simțeau ce se petrece în jurul lor, în ciuda murmurului de voci și a clinchetului de pahare din apropiere.

— Rareori am văzut ceva mai plictisitor decât șahul, îi șoptea o doamnă alteia. Și i se mai spune amuzament! Aș fi mai amuzată privind-o pe camerista mea curățându-i de purici pe paji. Cel puțin băieții aceia mai chițăie și mai chicotesc din când în când.

— Pe mine nu m-ar deranja să îl fac pe roșcovan să chițăie și să chicotească puțin, a spus prietena ei, zâmbind fermecător spre Jamie, care își ridicase fruntea și privea absent peste umărul lui monsieur Duverney.

Prietena ei m-a văzut și a împuns-o pe doamnă, o blondă voluptoasă, în coaste.

I-am adresat un zâmbet amabil, savurând ușor răutăcios roșeața aprinsă care i s-a ridicat din decolteul generos, acoperindu-i pielea cu pete roz. Cât despre Jamie, nici dacă doamna i-ar fi înfipt degetele grăsuțe în păr nu l-ar fi trezit la realitate, atât de absorbit părea.

Mă întrebam chiar ce îl preocupa într-atât. Cu siguranță nu șahul; monsieur Duverney se încăpățâna să joace cu mutări precaute, însă folosea aceleași gambituri de fiecare dată. Degetul mijlociu și cel inelar al mâinii drepte a lui Jamie s-au deplasat ușor pe coapsă, o ușoară tresărire iute mascată de nerăbdare și am înțeles că gândurile lui nu erau îndreptate spre partida de șah. Putea să dureze încă o jumătate de oră, însă îl avea pe monsieur Duverney la degetul său mic.

Ducele de Neve stătea în picioare lângă mine. I-am văzut ochii mici și negri fixându-se o clipă pe degetele lui Jamie, apoi mutându-se în altă parte. S-a oprit meditativ un moment, studiind tabla de șah, apoi s-a îndepărtat discret pentru a mări suma pe care o pariase.

Un valet s-a oprit lângă mine și s-a aplecat serviabil, oferindu-mi încă un pahar cu vin. I-am făcut semn că nu doresc, băusem

destul în timpul serii și îmi simțeam capul ușor și picioarele, primejdios nesigure.

Întorcându-mă să găsesc un loc să mă așez, l-am zărit pe contele Saint Germain în celălalt capăt al camerei. Poate într-acolo privise Jamie. La rândul său, contele mă privea; de fapt mă sorbea din priviri, cu un zâmbet întipărit pe chip. Nu era expresia lui obișnuită și nu i se potrivea. Prea puțin îmi păsa, însă am făcut o plecăciune cât mai grațioasă în direcția lui, apoi m-am strecurat prin mulțimea de doamne, pălăvrăgind despre una, despre alta, dar încercând oriunde aveam ocazia, să conduc conversația în direcția Scoției și a regelui exilat.

În general, perspectivele reînscăunării Stuarzilor nu păreau să preocupe aristocrația Franței. Când îl menționam din când în când pe Charles Stuart, lumea de obicei dădea ochii peste cap și ridica din umeri neinteresată. În ciuda recomandărilor ducelui de Mar și a altor iacobiți din Paris, Louis refuza cu încăpățânare să îl primească pe Charles la Curte. Și un exilat fără o lețcaie care nu era în grațiile regelui nu avea șanse să fie invitat în societate pentru a intra în legătură cu bancherii bogați.

— Regele nu e deloc încântat că vărul său a venit în Franța fără a-i cere permisiunea, mi-a spus contesa de Brabant când am deschis subiectul. A fost auzit spunând că Anglia poate rămâne protestantă, din partea lui, mi-a destăinuit ea. Și dacă Anglia ar arde în focul iadului cu George de Hanovra, cu atât mai bine. Îmi pare rău, mi-a spus ea țuguindu-și buzele compătimitor, fiind o fire sensibilă. Știu cât de dezamăgiți trebuie să fiți, dumneata și soțul dumitale, însă chiar…

A scuturat din umeri.

M-am gândit că am putea veni în întâmpinarea acestei dezamăgiri și am încercat să aflu alte bârfe similare, însă nu am avut mare succes în seara aceasta. Iacobiții, din câte mi s-a dat de înțeles, erau niște plicticoși.

— Gambitul damei jucat de un amator, a murmurat Jamie mai târziu în noapte în timp ce ne pregăteam de culcare.

Eram din nou invitați la Palat. Cum partida de șah se întinsese mult după miezul nopții, și ministrul nici nu voise să audă că ne întoarcem în Paris la o asemenea oră, fusesem invitați într-un mic apartament, situat cu un etaj sau două deasupra primului, din câte am observat. Era înzestrat cu pat din pene și o fereastră cu vedere la parterul sudic.

— Amatori, nu? am spus, strecurându-mă în pat și întinzându-mă cu un mormăit. Ai de gând să visezi șah la noapte?

Jamie a încuviințat din cap, căscând atât de tare, încât i-au dat lacrimile.

— Cu siguranță. Sper să nu te deranjez, englezoaico, dacă fac vreo rocadă în somn.

Mi-am îndoit picioarele, savurând senzația de ușurare și descătușare a greutății mele tot mai incomode, și șalele mele trimiteau săgeți ascuțite de durere surdă și plăcută pe măsură ce se acomodau în poziție culcat.

— Poți să stai și în cap în timpul somnului dacă vrei, am spus, căscând la rândul meu. Nimic nu mă va tulbura în noaptea asta.

Rareori m-am înșelat atât de amarnic în viață.

Îl visam pe bebeluș. Crescut aproape de termen, lovea și se mișca în pântecul meu umflat. Mâinile mi s-au îndreptat spre burtă, masând pielea întinsă, încercând să liniștesc tumultul dinăuntru. Însă foiala a continuat și, în maniera perversă a viselor, mi-am dat seama că nu era un copil, ci un șarpe care mi se încolăcea în burtă. M-am încovoiat, ridicându-mi genunchii în vreme ce mă luptam cu șarpele, mâinile mele bâjbâind și lovind neîncetat, încercând să prind capul bestiei care se mișca iute și lovea pe sub țesuturi. Pielea îmi era fierbinte la atingere și intestinele mi se încovrigau, transformându-se în șerpi la rândul lor, mușcându-mă și lovindu-mă pe măsură ce se încâlceau laolaltă.

— Claire! Trezește-te, fetițo! Ce s-a întâmplat?

Strigătele și scuturăturile m-au trezit în cele din urmă, începând să înțeleg unde mă aflu. Eram în pat, cu mâna lui Jamie pe umărul meu sub cearșafurile de pânză. Însă șerpii au continuat să se zbată în pântecul meu și am scos un geamăt puternic, sunetul speriindu-mă și pe mine la fel de tare ca și pe Jamie.

A smuls într-o parte cearșafurile și m-a rostogolit pe spate, încercând să îmi împingă genunchii în jos. Am rămas încovrigată cu încăpățânare, ținându-mă cu mâinile de burtă, încercând să liniștesc săgețile ascuțite de durere care mă străpungeau.

Jamie a trântit din nou plapuma peste mine și a ieșit în fugă din cameră, abia oprindu-se să își însface kiltul de pe scaun.

Abia mă puteam concentra la altceva decât la zbuciumul din interiorul meu. Urechile îmi țiuiau și o transpirație rece îmi scălda obrajii.

— *Madame*? *Madame*!

Am deschis ochii suficient cât să văd camerista care avea grijă de apartamentul nostru, cu privirea dezorientată și părul dezordonat, aplecându-se peste pat. Jamie, pe jumătate despuiat și încă mai dezorientat, stătea în spatele ei. Am strâns pleoapele, gemând, însă înainte l-am văzut apucând-o pe slujnică de umăr, scuturând-o atât de puternic, încât i-au ieșit zulufii de sub boneta de noapte.

— Pierde copilul? Spune!

Așa se părea. M-am zvârcolit în pat, gemând și m-am încovrigat și mai strâns, parcă pentru a proteja ghemul de durere pe care îl țineam în pântec.

În cameră, murmurul de voci s-a întețit, cele mai multe din ele femeiești și am simțit niște mâini împungându-mă și pipăindu-mă. În toată cacofonia, am auzit o voce masculină; nu era a lui Jamie, vorbea franțuzește. La porunca acelei voci, niște mâini m-au prins de glezne și de umeri și m-au lungit cu totul pe pat.

O mână s-a întins pe sub cămașa mea de noapte și mi-a pipăit burta. Am deschis ochii, cu răsuflarea tăiată și l-am văzut pe monsieur Flèche, medicul regelui, îngenunchind lângă pat și concentrându-se încruntat. Ar fi trebuit să fiu flatată de această favoare din partea regelui, însă nu mă puteam concentra. Durerea părea să își schimbe caracterul; deși se intensifica în spasme, era mai mult sau mai puțin constantă, și părea aproape să se mute, călătorind de undeva din partea de sus a abdomenului într-un punct mai jos.

— Nu e un avort, l-a asigurat monsieur Flèche pe Jamie, care stătea aplecat peste umărul medicului, îngrijorat. Nu sângerează.

Am văzut-o pe una din doamnele prezente privind îngrozită spre cicatricile de pe spatele lui. A luat-o de mânecă pe una dintre prietenele ei, făcând-o atentă.

— Poate e o inflamație a vezicii biliare, a spus monsieur Flèche. Sau o criză subită de ficat.

— Idiotule! am zis, printre dinții încleștați.

Monsieur Flèche s-a uitat arogant spre mine peste nasul borcănat, punându-și pe urmă pince-nez-ul pentru a întări

efectul. A așezat o mână pe fruntea mea umedă de transpirație, acoperindu-mi cu ocazia asta ochii, ca să nu îmi mai vadă privirea furioasă.

— Cel mai probabil ficatul, îi spunea el lui Jamie. Impactarea vezicii biliare cauzează această acumulare de umori biliare în sânge, care poate cauza durere – și un deranj temporar, a adăugat autoritar, apăsând și mai puternic pe măsură ce eu mă zbăteam pe toate părțile. Ar trebui să îi luăm sânge imediat. Plato, bazinul!

Mi-am smucit o mână, eliberând-o și am plesnit palma care mă apăsa pe cap.

— Ia-ți labele de pe mine, șarlatan nenorocit! Jamie! Nu-i lăsa să mă atingă cu ăla!

Plato, asistentul lui monsieur Flèche, venea spre mine cu un cuțit și cu un lighean, în vreme ce doamnele din spate icneau de teamă și își făceau vânt cu mâna una alteia, pentru a nu se lăsa copleșite de agitația acestei întâmplări.

Jamie, palid la față, privea neajutorat când la mine, când la monsieur Flèche. Hotărându-se deodată, l-a înșfăcat pe neajutoratul Plato și l-a tras de lângă pat, l-a întors și l-a împins spre ușă, cu vârful cuțitului împungând aerul. Slujnicele și doamnele s-au retras din calea lui, scoțând țipete îngrozite.

— *Monsieur*! *Monsieur chevalier*! protesta medicul.

Când fusese chemat, își pusese expert peruca pe cap, însă nu avusese timp să se îmbrace și mânecile cămășii sale de noapte fluturau ca niște aripi în timp ce îl urmărea pe Jamie prin cameră, scuturându-și brațele precum o sperietoare de ciori dementă.

Durerea a crescut din nou în intensitate, strângându-mi măruntaiele ca într-o menghină, și am rămas fără glas, ghemuindu-mă din nou. Când m-a mai lăsat puțin, am deschis ochii și am văzut-o pe una dintre doamne privindu-mă insistent. Expresia unei revelații teribile i-a trecut peste chip și cu privirea încă ațintită spre mine, s-a aplecat pentru a-i șopti ceva uneia dintre companioanele ei. În cameră era prea mult zgomot pentru a o auzi, însă i-am citit limpede pe buze.

„Otravă” spusese.

Durerea a coborât deodată cu un chiorăit interior, prevestitor de rele și am înțeles în cele din urmă ce aveam. Nu pierdeam

sarcina. Nici apendicită nu aveam și cu atât mai puțin o criză de ficat. Și nici otravă nu era. Era scoarță de crușin.

•

— Dumneata! am spus înaintând amenințător spre maestrul Raymond, ghemuit defensiv în spatele mesei sale de lucru, sub scutul protector al crocodilului său împăiat.

— Dumneata! Vierme prăpădit cu mutră de broscoi!

— Eu, *madonna*? Nu ți-am pricinuit niciun necaz, nu-i așa?

— În afară de faptul că mi-ai cauzat o diaree violentă în prezența a aproximativ treizeci de oameni, m-ai făcut să cred că avortez și ai băgat spaima în soțul meu, alt necaz nu mi-ai pricinuit!

— O, soțul dumitale era prezent?

Maestrul Raymond părea stânjenit.

— Era, l-am asigurat.

De fapt dusesem o muncă grea de lămurire încercând să îl împiedic pe Jamie să vină în prăvălia spițerului și să smulgă cu forța informația pe care o deținea maestrul Raymond. Reușisem în cele din urmă să îl conving să aștepte cu trăsura afară, în timp ce eu stăteam de vorbă cu proprietarul său amfibiu.

— Dar nu ai murit, *madonna,* a subliniat micul vânzător de plante medicinale.

Deși nu avea nicio sprânceană pe care să o ridice, o jumătate a frunții late și bombate s-a arcuit pe dată.

— Ai fi putut muri, știi?

În vâltoarea serii și în tulburarea fizică ce urmase, îmi cam scăpase din vedere această posibilitate.

— Vasăzică nu a fost o simplă farsă? am întrebat, cu glas ușor tremurător. Cineva chiar a vrut să mă otrăvească, dar eu nu am murit datorită scrupulelor dumitale?

— Poate că scrupulele mele nu sunt în totalitate responsabile pentru salvarea dumitale, *madonna,* e posibil să fi fost o glumă – îmi imaginez că sunt și alți furnizori de la care cineva poate obține coajă de crușin. Însă eu am vândut acea substanță către două persoane luna trecută – și niciuna dintre ele nu a cerut asta.

— Înțeleg.

Am tras îndelung aer în piept și mi-am șters transpirația de pe frunte cu mănușa. Vasăzică aveam doi potențiali ucigași pe urmele mele; exact de asta aveam nevoie.

— Poți să îmi spui cine? am întrebat direct. Data viitoare ar putea cumpăra de la altcineva. Cineva fără scrupulele dumitale.

A încuviințat din cap, buzele lui lătărețe, de broscoi schimonosindu-se în timp ce se gândea.

— E o posibilitate, *madonna.* Cât despre cumpărătorii de fapt, am îndoieli că această informație te va ajuta. Erau servitori; evident acționând la ordinele stăpânilor lor. Una era camerista vicontesei de Rambeau; și un bărbat pe care nu l-am recunoscut.

Am bătut cu degetele în tejghea. Singura persoană care mă amenințase vreodată era contele Saint Germain. Ar fi putut el tocmi un servitor oarecare pentru a procura ceea ce el credea că e otravă și apoi să mi-o fi strecurat el însuși în pahar? Ducându-mă cu gândul înapoi la întrunirea de la Versailles, am ajuns la concluzia că era o ipoteză posibilă. Cupele de vin fuseseră plimbate de servitori prin salon pe tăvi; deși contele nu se apropiase de mine în persoană, nu ar fi fost pentru el o mare problemă să dea câțiva bani unui servitor care să îmi întindă un pahar anume.

Raymond mă privea curios.

— Dacă îmi permiți să te întreb, *madonna,* ai făcut ceva pentru a o supăra pe vicontesă? E o femeie foarte geloasă; și nu ar fi prima dată când îmi cere ajutorul pentru a se descotorosi de o rivală, deși din fericire gelozia ei nu durează foarte mult. Vicontelui îi mai fug ochii, dacă mă înțelegi... Întotdeauna există o nouă rivală care să ia locul ultimei în gândurile vicontesei.

M-am așezat, fără a aștepta să fiu invitată.

— Rambeau? am întrebat, încercând să asociez numele unui chip.

Apoi ceața memoriei s-a risipit, dezvăluind un trup înveșmântat elegant și un chip rotund, lipsit de frumusețe, ambele duhnind a tutun.

— Rambeau! am exclamat. Da, l-am cunoscut, însă tot ce am făcut a fost să îl plesnesc peste ochi cu evantaiul, când mi-a mușcat degetele de la picioare.

— În unele situații, aceasta ar fi o provocare suficientă pentru vicontesă, a remarcat maestrul Raymond. Și dacă e așa, atunci sunt aproape sigur că nu ai de ce să te temi de alte atacuri.

— Mulțumesc, am răspuns sec. Și dacă nu a fost vicontesa?

Micul spițer a ezitat o clipă, cu ochii mijiți în soarele sclipitor de dimineață care pătrundea prin geamurile romboidale din spatele meu. Apoi s-a hotărât și s-a întors spre masa de piatră unde îi fierbeau alambicurile, făcându-mi semn din cap să îl urmez.

— Vino cu mine, *madonna.* Am ceva pentru dumneata.

Spre surpriza mea, s-a aplecat și a dispărut sub masă. Cum nu se mai întorcea, m-am aplecat și am aruncat o privire dedesubt. În cămin strălucea un pat de cărbuni, însă și într-o parte, și în cealaltă era un loc gol. Iar în peretele din spatele mesei, ascuns în umbre, se afla o intrare întunecată.

Ezitând doar o clipă, mi-am ridicat fustele și m-am strecurat sub masă în urma lui.

De cealaltă parte a zidului era suficient loc cât să stai în picioare, deși încăperea era destul de înghesuită. De afară nici nu ai fi bănuit că aici mai există o cameră. Două laturi ale încăperii secrete erau ocupate de rafturi în formă de fagure, fiecare celulă strălucind de curățenie și găzduind câte un craniu de animal. Imaginea zidului era suficientă pentru a mă face să mă trag un pas în spate; toate găoacele lipsite de ochi păreau îndreptate spre mine, cu dinții dezveliți într-un rânjet strălucitor de bun venit.

Am clipit de câteva ori înainte de a-l putea localiza pe Raymond, ghemuit precaut la baza osuarului său precum un slujitor credincios. Și-a ridicat brațele protejându-și fața cu o expresie cumva speriată, măsurându-mă din priviri de parcă s-ar fi așteptat să țip ori să mă reped asupra lui. Însă eu văzusem la viața mea lucruri mult mai înfricoșătoare decât un șir de oase lustruite, așa că am înaintat cu calm pentru a le examina îndeaproape.

Din câte se părea, avea de toate. Cranii minuscule de liliac, de șoarece și de chițcan, cu oasele translucide și dinții ascuțiți, trădând ferocitatea carnivoră. Cai, de la armăsarii uriași Percheron, cu maxilarele masive în formă de iatagan, părând oricând gata să nimicească armate întregi de filistini, până la cranii de măgar, îndurând la fel de încăpățânat în nișele lor miniaturale ca și craniile uriașilor cai de povară.

Aveau un anume farmec, atât de rigide și de frumoase, ca și cum fiecare dintre ele ascundea esența proprietarului său, ca și

cum liniile oaselor conțineau fantoma cărnii și a blănii cu care cândva fuseseră învelite.

Am întins mâna și am atins unul dintre cranii; osul nu era atât de rece pe cât m-aș fi așteptat, dar straniu de inert, ca și cum căldura demult dispărută plutea undeva în apropiere.

Văzusem rămășițe omenești tratate cu mult mai puțină reverență; craniile primilor martiri creștini erau înghesuite unele într-altele în grămezi în catacombe, oasele picioarelor înghesuite dedesubt, într-un maldăr, ca vreascurile.

— Un urs? am întrebat în șoaptă.

Era un craniu uriaș, cu caninii curbați pentru a rupe carnea, însă molarii turtiți nefiresc.

— Da, *madonna.*

Văzând că nu îmi este teamă, Raymond s-a relaxat.

A întins mâna ușor, abia atingând curbele craniului dur și tocit.

— Vezi dinții? Ai unui mâncător de pește, de carne – un deget scurt a urmărit curba lungă și nemiloasă a caninului, și zimții plați ai molarului –, dar și ai unui zdrobitor de fructe de pădure, de larve. Foarte rar urșii mor de foame, pentru că mănâncă orice.

M-am întors încet dintr-o pare în alta, admirând, atingând diverse cranii.

— Sunt frumoase, am spus.

Vorbeam în șoaptă, ca și cum, dacă am fi vorbit cu glas tare, i-am fi trezit pe locatarii scufundați în tăcere.

— Da.

Degetele lui Raymond le atingeau la fel ca și ale mele, mângâind oasele frontale lungi, trasând arcada scuamoasă, delicată a obrazului.

— Vezi dumneata, ele conțin caracterul unui animal. Poți spune multe despre ce a fost doar analizând ce a rămas.

S-a întors spre un craniu mai mic, arătând cu degetul spre umflăturile de dedesubt, ca niște baloane mici, cu pereți subțiri.

— Aici, canalul urechii intră în acestea, astfel încât sunetele să răsune în craniu. De aici și auzul ascuțit al șoarecilor, *madonna.*

— Bula timpanică, am spus, încuviințând din cap.

— Așa? Eu nu cunosc termenii latini. Denumirile mele pentru asemenea lucruri sunt… ale mele.

— Acelea..., am arătat în sus. Acelea sunt speciale, nu-i așa?

— Ah. Da, *madonna.* Sunt cranii de lupi. Foarte vechi.

A ridicat unul dintre cranii, manevrându-l cu o grijă respectuoasă. Botul era lung, specific canidelor, cu niște canini masivi și măsele carnasiere mari și tăioase. Sutura sagitală se ridica ascuțită și poruncitoare din spatele craniului, martor al mușchilor greoi ai grumazului puternic care cândva îl susținea.

Spre deosebire de albul șters și catifelat al celorlalte cranii, acestea erau pătate și dungate cu cafeniu și sclipeau de la atâta lustruit.

— Asemenea bestii nu mai trăiesc, *madonna.*

— Nu mai trăiesc? Adică au dispărut ca specie?

L-am atins încă o dată, fascinată.

— De unde Dumnezeu le ai?

— Nu de pe pământ, *madonna.* De dedesubt. Vin dintr-o mlaștină de turbă, îngropată la mulți metri sub pământ.

Privind îndeaproape, vedeam deosebirile între aceste cranii și cele mai noi, mai albe, așezate pe peretele opus. Aceste animale fuseseră mai masive decât lupii obișnuiți, cu fălci care ar fi putut rupe oasele picioarelor unui elan aflat în fugă ori ar fi putut sfâșia grumazul unui cerb căzut.

M-am înfiorat ușor la atingere, amintindu-mi de lupul pe care îl omorâsem sub închisoarea Wentworth, și de tovarășii lui de haită care mă pândiseră în amurgul înghețat, cu nici șase luni în urmă.

— Nu îți plac lupii, *madonna*? a întrebat Raymond. Cu toate acestea, nu te supără urșii și vulpile? Și aceștia sunt animale de pradă, mâncători de carne.

— Da, dar nu a mea, am răspuns tulburată, înapoindu-i craniul înnegrit de ani. Simt mult mai multă simpatie față de prietenul nostru elan.

Am bătut ușor cu palma botul ascuțit, cu o oarecare afecțiune.

— Simpatie? a întrebat el, ochii negri și catifelați privindu-mă curios. E un sentiment neobișnuit față de un os, *madonna.*

— Păi... da, am spus, oarecum rușinată, dar nu arată ca niște simple oase, știi asta. Vreau să spun că poți înțelege ceva despre ele și poți intui cum arăta animalul respectiv doar privind aceste cranii. Nu sunt niște simple obiecte lipsite de viață.

Gura știrbă a lui Raymond s-a lățit într-un zâmbet, ca și cum aș fi spus întâmplător ceva pe placul lui, însă nu a răspuns nimic.

— De unde ai toate aceste cranii? am întrebat brusc, realizând deodată că rafturile cu cranii de animale nu erau accesoriile obișnuite ale prăvăliei unui spițer. Crocodili împăiați, poate, însă nu tot acest arsenal.

Raymond a scuturat din umeri binevoitor.

— Păi, îmi țin într-un fel companie în timp ce îmi văd de munca mea.

A gesticulat spre o bancă de lucru dintr-un colț, plină ochi.

— Și deși îmi pot spune o mulțime de lucruri, nu sunt atât de gălăgioși încât să atragă atenția vecinilor. Vino aici, a spus el, schimbând deodată subiectul. Am ceva pentru dumneata.

L-am urmat spre un dulap înalt din capătul camerei, întrebându-mă ce avea să îmi arate. Nu era un naturalist, cu siguranță nu un om de știință, așa cum înțelegeam eu acest termen. Nu avea notițe, nu făcea desene, nu păstra însemnări pe care alții să le poată consulta și din care să învețe. Și cu toate acestea, aveam convingerea stranie că dorea foarte mult să mă învețe lucrurile pe care el le știa – o simpatie pentru oase, poate? Dulapul era pictat cu câteva semne ciudate, lunguiețe și verticale, printre niște semne care păreau a fi pentagoane și cercuri; simboluri cabalistice. Am recunoscut câteva dintre referințele istorice ale unchiului Lamb.

— Ești interesat de Cabbala? am întrebat, studiind simbolurile cu un oarecare amuzament.

Asta ar fi explicat prezența atelierului tainic. Deși prin anumite cercuri intelectuale și aristocrate franțuzești exista un interes puternic în chestiunile oculte, acest secret era păzit cu strășnicie, de teama mâniei purificatoare a Bisericii.

Spre uimirea mea, Raymond a început să râdă. A apăsat ici și colo pe partea din față a dulapului, cu degetele sale groase, cu unghii scurte, atingând când centrul unui simbol, când coada altuia.

— Nu, *madonna.* Majoritatea cabaliștilor rămân destul de săraci, deci nu le caut compania prea des. Dar simbolurile îi țin pe curioși departe de dulapul meu. Care, dacă te gândești, e o forță destul de puternică pentru o mână de vopsea. Dar poate

că, la urma urmelor, cabaliștii au dreptate când spun că aceste simboluri sunt puternice.

A zâmbit viclean când ușa dulapului s-a deschis. Atunci am văzut că dulapul era de fapt dublu; dacă cineva curios ignora avertismentul simbolurilor și se apuca să deschidă ușa, fără îndoială avea să vadă doar conținutul inofensiv al dulapului unui farmacist. Dar, dacă zăvoarele tainice erau desfăcute în secvența corectă, atunci se deschideau și rafturile interioare, dezvăluind în spatele lor o scobitură adâncă.

A tras afară unul din sertarele mici care umpleau dulapul și l-a răsturnat în palmă. Amestecând conținutul, a cules o singură piatră cristalină, mare și albă și mi-a întins-o.

— Pentru dumneata, a spus el. Ca să te protejeze.

— Ce? Magie? am întrebat cinic, rostogolind cristalul dintr-o parte în alta în palmă.

Raymond a început să râdă. Și-a ridicat palma deasupra biroului și a lăsat o mână de pietricele colorate să i se strecoare printre degete, rostogolindu-se pe coala de sugativă acoperită cu pete de cerneală.

— Cred că o poți numi magie, *madonna.* Aș putea lua mai mulți bani pentru ea.

A ales cu vârful unui deget un cristal verzui din grămada de pietre colorate.

— Nu au nici mai multă – și cu siguranță nici mai puțină – magie decât craniile. Le poți numi oasele pământului. Conțin esența matricei în care au crescut și, oricare ar fi puterile acestei matrici, ele se găsesc și în aceste cristale.

A aruncat o piatră mică și gălbuie în direcția mea.

— Sulful. Freacă-l cu alte lucruri mărunte, atinge-l cu un chibrit și va exploda. Praful de pușcă. E magic? Sau pur și simplu aceasta e natura sulfului?

— Presupun că depinde cu cine vorbești, am remarcat și chipul i s-a luminat într-un zâmbet încântat.

— Dacă vreodată vei dori să îți părăsești soțul, *madonna,* a spus el, chicotind, să fii sigură că nu vei muri de foame. Am spus că ești pricepută, nu-i așa?

— Soțul meu! am exclamat, pălind.

Mintea mea a realizat deodată ce însemnau zgomotele înfundate care veneau dinspre prăvălie. S-a auzit o bufnitură puternică, de parcă un pumn imens ar fi izbit cu o forță

considerabilă blatul galantarului și murmurul gros al unei voci care nu suportă a fi întreruptă s-a făcut auzit în mijlocul bâlbâielilor celorlalte voci.

— Iisuse Hristoase! Am uitat de Jamie!

— Soțul dumitale este aici?

Ochii lui Raymond s-au căscat și mai mult decât de obicei și, dacă nu ar fi fost deja atât de palid, îmi imaginez că s-ar fi albit și la față.

— L-am lăsat afară, am explicat, aplecându-mă pentru a trece prin deschizătura tainică. Trebuie să se fi plictisit să aștepte.

— Stai, *madonna*!

Raymond m-a prins de cot, oprindu-mă. Cu cealaltă mână mi-a acoperit mâna în care țineam cristalul alb.

— Acel cristal, *madonna.* Am spus că este pentru protecția dumitale.

— Da, da, am zis, auzind cum mă strigă de afară din ce în ce mai tare. Deci ce face?

— Este sensibil la otravă, *madonna.* Își va schimba culoarea în prezența anumitor substanțe malefice.

Aceste cuvinte m-au oprit locului. M-am îndreptat de spate, țintuindu-l cu privirea.

— Otravă? am spus încet. Atunci…

— Da, *madonna.* Ai putea fi încă în primejdie.

Chipul de broscoi al lui Raymond era întunecat.

— Nu pot spune sigur sau din ce direcție, căci nu știu. Dacă voi afla, fii sigură că te voi anunța.

Privirea i s-a îndreptat o clipă spre intrarea prin șemineu. Lovituri puternice răsunau ca un tunet în peretele exterior.

— Te rog, *madonna,* asigură-l de asta și pe soțul dumitale.

— Nu-ți face griji, i-am spus, aplecându-mă sub polița joasă. Jamie nu mușcă… nu cred.

— Nu îmi făceam griji de dinții lui, *madonna,* s-a auzit din spatele meu, în timp ce pășeam, ghemuită, peste cenușa din șemineu.

Jamie, care tocmai își ridica spada pentru a izbi din nou cu ea în perete, m-a văzut ieșind din șemineu și s-a liniștit.

— Ah, acolo erai, a remarcat el calm.

Și-a înclinat capul într-o parte, urmărindu-mă cu privirea în timp ce îmi ștergeam funinginea și cenușa de pe poala rochiei,

apoi s-a încruntat la vederea lui Raymond ițindu-se precaut de sub masa de uscat ierburi.

— Ah, și iată-l și pe broscoiul nostru mititel. Are vreo explicație, englezoaico, sau să-l agăț în cui, lângă ceilalți?

Fără a-și muta privirea de la Raymond, a indicat din cap spre peretele prăvăliei din față, unde câteva broaște uscate erau prinse în cuie pe o fâșie lungă de flanel atârnat în perete.

— Nu, nu, am răspuns repede, observându-l pe Raymond care se ghemuise la loc în sanctuarul lui. Mi-a spus totul. De fapt, chiar m-a ajutat mult.

Cu o oarecare reticență, Jamie și-a pus spada la loc în teacă, iar eu am întins un braț pentru a-l scoate pe Raymond din ascunzătoare. Spițerul a tresărit ușor la vederea lui Jamie.

— Acesta e soțul dumitale, *madonna*? a întrebat el, sperând că răspunsul va fi „nu”.

— Da, desigur, am încuviințat. Soțul meu, James Fraser, lord de Broch Tuarach, am spus, arătând spre Jamie, deși nu aveam la cine altcineva să mă refer. Maestrul Raymond, l-am prezentat, fluturând mâna în cealaltă direcție.

— Mi-am dat seama, a răspuns Jamie sec.

A făcut o plecăciune și a întins brațul spre Raymond, al cărui cap abia trecea cu câțiva centimetri de talia lui Jamie. Raymond a atins o clipă mâna întinsă și s-a tras iute îndărăt, abia stăpânindu-și un fior ușor. M-am uitat la el uluită.

Jamie a ridicat ușor o sprânceană, apoi s-a îndreptat de spate și s-a sprijinit de marginea tejghelei, încrucișându-și brațele la piept.

— Prea bine, a spus el. Despre ce e vorba?

Eu am oferit cele mai multe din explicații, Raymond adăugând doar din când în când câteva confirmări monosilabice. Micul spițer părea să-și fi pierdut spiritul șiret obișnuit, ghemuindu-se pe un taburet în apropierea focului, cu umerii aplecați de teamă. Doar când am încheiat, povestind despre cristalul alb – și despre presupusa lui utilitate –, s-a foit în scaun și a părut să își recapete puțin vioiciunea.

— Este adevărat, milord, l-a asigurat el pe Jamie. De fapt, nu știu dacă soția dumitale ori dumneata sunteți în primejdie sau poate sunteți amândoi. Nu am auzit nimic anume; doar numele „Fraser” menționat într-un loc unde numele sunt rareori folosite pentru binecuvântare.

Jamie i-a aruncat o privire ascuțită.

— Așa deci? Și dumneata frecventezi asemenea locuri, nu, monsieur Raymond? Și cei despre care vorbești sunt tovarășii dumitale?

Raymond a zâmbit stins.

— I-aș descrie mai degrabă ca pe rivali în afaceri, milord.

— Îhî, a mormăit Jamie. Da, și oricine ar încerca, ar putea primi ceva mai mult decât a sperat, a spus el ducându-și mâna la spadă și îndreptându-se de spate. Cu toate acestea, îți mulțumesc pentru avertisment, maestre Raymond.

A făcut o plecăciune spre farmacist, însă de data asta nu i-a mai întins mâna.

— Cât despre cealaltă treabă, a spus el arcuind o sprânceană spre mine, dacă soția mea e dispusă să îți ierte faptele, nu e treaba mea să mă amestec. Nu că nu te-aș sfătui, a adăugat el, să te vâri din nou în gaura dumitale data viitoare când mai intră vicontesa în prăvălie. Hai să mergem, englezoaico.

•

În vreme ce trăsura se îndrepta huruind spre Rue Tremoulins, Jamie era tăcut, privind pe geam și bătând cu degetele înțepenite ale palmei drepte în coapsă.

— Un loc unde numele sunt arareori folosite pentru binecuvântare, a murmurat în timp ce trăsura se întorcea pe Rue Gamboge. Care ar fi un astfel de loc, mă întreb?

Mi-am amintit simbolurile cabalistice de pe dulapul lui Raymond și un fior slab mi-a ridicat părul de pe brațe. Mi-am amintit relatarea lui Marguerite despre contele Saint Germain și avertismentul lui madame de Ramage. I-am povestit lui Jamie ce îmi spuseseră femeile și ce aflasem de la Raymond.

— El le-ar putea privi ca pe niște desene decorative, am spus în încheiere, însă e clar că știe oameni pentru care aceste simboluri înseamnă ceva și în plus pe cine încearcă el să țină departe de dulapul lui?

Jamie a înclinat din cap.

— Da. Am auzit ceva – foarte puțin – despre astfel de ocupații pe la Curte. La vremea aceea nu am acordat nicio atenție, considerându-le prostii, însă acum voi afla mai multe.

Deodată a început să râdă și m-a tras mai aproape de el.

— O să-l pun pe Murtagh să îl urmărească pe contele Saint Germain. O să aibă și contele un demon real cu care să se joace.

17. Gelozie

Murtagh a fost trimis de îndată să urmărească plecările și sosirile contelui Saint Germain, însă nu a avut de raportat nimic misterios, în afară de faptul că primea acasă la el un număr impresionant de persoane de ambele sexe și din toate clasele sociale. Contele a avut însă un musafir interesant – Charles Stuart, care a venit într-o după-amiază, a stat un ceas, apoi a plecat.

Charles începuse să solicite tot mai des compania lui Jamie în expedițiile sale prin tavernele și locurile rău famate ale orașului. Eu, personal, eram de părere că asta avea mai mult de a face cu petrecerea lui Jules de La Tour de Rohan, pentru a celebra anunțul sarcinii soției sale decât cu influența sinistră a contelui.

Aceste expediții se întindeau uneori mult în noapte, așa că m-am obișnuit să mă duc la culcare fără Jamie, să mă trezesc atunci când se strecura în pat lângă mine, cu trupul înghețat după plimbările prin ceața nocturnă și cu părul și pielea mirosind a tutun și a lichior.

— E atât de absorbit de femeia aceea, încât nici nu cred că își mai amintește că e moștenitorul tronurilor Scoției și al Angliei, a spus Jamie, întorcându-se dintr-una din expediții.

— Dumnezeule, trebuie să fie foarte trist, am spus sarcastic. Să sperăm că rămâne așa.

O săptămână mai târziu însă, m-am trezit în lumina rece și cenușie a răsăritului găsind patul încă gol lângă mine, plapuma întinsă și neatinsă.

— Soțul meu este în biroul său? am întrebat, aplecându-mă peste balustradă în cămașă de noapte, speriindu-l pe Magnus, care trecea prin holul de jos.

Poate că Jamie alesese să doarmă pe sofaua din birou, ca să nu mă deranjeze.

— Nu, milady, a răspuns el, ridicând privirea spre mine. Am venit să descui ușa din față și am băgat de seamă că nici nu a fost încuiată. Domnul nu a venit acasă noaptea trecută.

M-am așezat greoaie pe treapta din capătul de sus al scărilor și trebuie să fi arătat destul de alarmant, căci bătrânul valet a țâșnit în sus pe scări spre mine.

— *Madame,* a spus el, frecându-mi speriat o mână. *Madame,* vă simțiți bine?

— Am avut și momente mai bune, dar nu contează. Magnus, trimite îndată pe unul dintre lachei la reședința prințului Charles din Montmartre. Să întrebe dacă soțul meu e acolo.

— Îndată, milady. Și o voi trimite pe Marguerite la dumneavoastră.

S-a întors și a coborât scările în fugă, papucii din fetru moale pe care îi purta la treburile de dimineață făcând un zgomot moale și înfundat pe podeaua din lemn lustruit.

— Și pe Murtagh! am strigat în urma lui Magnus. Ruda soțului meu. Adu-l la mine, te rog!

Primul gând care îmi trecuse prin minte a fost că Jamie rămăsese poate peste noapte în vila lui Charles; al doilea a fost că ceva i se întâmplase; fie suferise un accident, fie căzuse victima cuiva.

— Unde e? s-a auzit vocea spartă a lui Murtagh la picioarele scărilor.

Din câte se părea, tocmai fusese trezit din somn; pielea obrazului păstra urmele așternutului și în cutele cămășii sale ponosite erau fire de paie.

— De unde să știu eu? am sărit.

Murtagh arăta întotdeauna de parcă suspecta pe toată lumea de ceva, și faptul că fusese trezit pe nepusă masă nu îmbunătățea încruntătura sa obișnuită. Însă mă liniștea să-l văd acolo; dacă ne aștepta vreo surpriză neplăcută, Murtagh părea persoana potrivită să o întâmpine.

— A plecat aseară cu prințul Charles în oraș și nu s-a mai întors. Asta e tot ce știu.

M-am ridicat sprijinindu-mă de balustradă, trăgându-mi în jurul picioarelor faldurile cămășii de noapte. Focurile fuseseră aprinse, însă în casă nu apucase să se încălzească și tremuram de frig.

Murtagh a început să își frece obrajii cu palma, să își limpezească mintea.

— Îhî. S-a dus în Montmartre?

— Da.

— Atunci o să aștept până îmi aduc vești. Dacă Jamie e acolo, totul e în regulă. Dacă nu e, poate știu când s-a despărțit de Înălțimea Sa și unde.

— Și dacă au dispărut amândoi? Dacă nici prințul nu s-a mai întors? am întrebat.

Dacă în Paris erau iacobiți, erau și din cei care se opuneau reîntoarcerii la tron a dinastiei Stuarzilor. Și deși asasinarea lui Charles nu avea să garanteze eșecul unei potențiale revolte scoțiene – Charles avea, la urma urmelor, un frate mai tânăr, Henry putea într-un fel să mai tempereze din entuziasmul lui James pentru o asemenea întreprindere – dacă avea vreun pic, mi-am spus în sinea mea, cu gândul în altă parte.

Îmi era încă foarte proaspătă în minte întâmplarea pe care mi-o povestise Jamie, atentatul la viața lui în timpul căruia îl cunoscuse pe Fergus. Asasinatele stradale erau destul de obișnuite și bande de huligani vânau pe străzile Parisului după lăsarea serii.

— Ai face bine să pui ceva pe dumneata, domniță, a remarcat Murtagh. Ți se vede pielea de găină de aici.

— Ah! Da, să mă îmbrac.

Mi-am privit mâinile; mă cuprinsesem cu brațele în timp ce tot soiul de supoziții îmi goneau prin minte, însă fără prea mult efect; începeau să îmi clănțăne dinții.

— *Madame*! O să vă pricopsiți cu o răceală, zău!

Marguerite a urcat scările cu pas apăsat și iute și m-a condus spre dormitor, în timp ce eu am aruncat o privire peste umăr să-l văd pe Murtagh dedesubt, examinând cu atenție vârful jungherului înainte de a-l vârî înapoi în teacă.

— Ar trebui să fiți în pat, *madame*! m-a certat Marguerite. Nu e bine pentru copil să stați așa până înghețați de frig. Vă aduc îndată o tigaie cu cărbuni să încălziți patul; unde vă e halatul de casă? Înveliți-vă degrabă, da, așa-i bine…

Mi-am pus halatul greu de lână peste cămașa de noapte din mătase, ignorând însă cotcodăcitul lui Marguerite și m-am dus la fereastră și am deschis obloanele.

Afară strada începea să strălucească pe măsură ce soarele răsărea, încălzind fațada superioară a caselor de piatră. În ciuda orei matinale, Rue Tremoulins zumzăia de activitate; cameristele și valeții curățau treptele și lustruiau feroneria de alamă a porților; negustorii ambulanți vindeau fructe, legume și pește proaspăt, lăudându-și marfa de-a lungul străzii, în vreme ce bucătarii caselor mari se iveau pe la ușile de la subsol precum niște spirite chemate de strigătele negustorilor. O

căruță încărcată cu cărbuni huruia încet de-a lungul străzii, trasă de un cal bătrân care arăta de parcă ar fi preferat să rămână în grajdul său. Dar nici urmă de Jamie.

În cele din urmă i-am îngăduit anxioasei Marguerite să mă bage în pat, de dragul căldurii, căci nu puteam adormi la loc. Fiecare sunet de dedesubt mă aducea în stare de alertă, cu speranța că fiecare pas pe caldarâmul de afară va fi urmat de vocea lui Jamie în holul de la intrare. Chipul contelui Saint Germain îmi venea în minte întruna, împiedicându-mă să adorm. Singurul dintre nobilii francezi care avea o oarecare legătură cu Charles Stuart. Din câte se părea, el fusese în trecut în spatele atentatului la viața lui Jamie... și a mea. Era cunoscut pentru legăturile lui dubioase. Era oare posibil să fi aranjat îndepărtarea lui Charles și a lui Jamie din peisaj? Fie că scopurile lui erau politice sau personale nu mai conta prea mult în acest moment.

Când în cele din urmă s-a auzit jos sunetul pașilor, eram atât de absorbită de viziuni cu Jamie zăcând într-un șanț cu beregata tăiată, încât nu am realizat că e acasă decât abia după ce s-a deschis ușa dormitorului.

— Jamie! m-am ridicat în pat cu un strigăt de bucurie.

El mi-a zâmbit, apoi a căscat de i-au trosnit fălcile, fără să se obosească să își pună mâna la gură. Spre ușurarea mea, am văzut că avea gâtul neatins. Pe de altă parte, arăta frânt de oboseală. S-a așezat în pat lângă mine și s-a întins cât era de lung, apoi s-a relaxat cu un geamăt mulțumit.

— Ce s-a întâmplat cu tine? am întrebat.

A deschis un ochi cu o pleoapă înroșită.

— Mi-ar trebui o baie, a spus el și l-a închis din nou.

M-am aplecat spre el și l-am mirosit ușor. Nasul meu a detectat mireasma obișnuită și înecăcioasă de camere închise și de lână umedă, ascunzând o combinație cu adevărat remarcabilă de băuturi alcoolice – bere, vin, whisky și brandy – care corespundeau varietății de pete de pe cămașa lui. Și adăugând o notă înaltă acestui amestec, un damf de parfum ieftin, deosebit de pătrunzător și înecăcios.

— Chiar că îți trebuie! am încuviințat.

M-am dat jos din pat și, scoțând capul în hol, am strigat-o pe Marguerite, cerându-i să aducă o vană și să o umple cu apă. Ca dar de despărțire primisem de la fratele Ambrose câteva

calupuri de săpun de casă fin, cu ulei esențial de trandafiri și i-am spus să le aducă și pe acelea.

În timp ce slujnica a pornit în dificila misiune de a căra până sus uriașele canistre din cupru pentru baie, mi-am îndreptat atenția spre uriașul din pat.

I-am scos papucii și șosetele, apoi i-am desfăcut catarama de la kilt și i l-am scos. Mâinile i s-au îndreptat din reflex spre vintre, însă privirile mele erau ațintite în altă parte.

— Ce-ai pățit? am întrebat din nou.

Pe coapse i se vedeau câteva zgârieturi lungi, de un roșu aprins pe pielea palidă. Și sus, pe interiorul unui coapse avea ceva ce nu putea fi decât o mușcătură; urmele de dinți erau cât se poate de vizibile.

În timp ce turna apa fierbinte, slujnica a aruncat o privire curioasă spre rană și a găsit de cuviință să își dea cu părerea în această chestiune delicată.

— *Un petit chien*? a întrebat ea.

Un câine mic? Sau altceva. Deși nu cunoșteam prea bine expresiile acelei epoci, învățasem că *les petits chiens* mergeau adesea pe stradă pe două picioare și aveau obrajii vopsiți.

— Afară! am poruncit scurt în franceză, cu tonul unei matroane.

Slujnica și-a luat bidoanele și a ieșit din cameră, țuguindu-și ușor buzele, supărată. M-am întors la Jamie care a deschis un ochi și după ce mi-a aruncat o privire, l-a închis la loc.

— Deci? am întrebat.

În loc să îmi răspundă, a dat din umeri. După un moment, s-a ridicat în capul oaselor și s-a frecat cu mâinile pe față, barba scurtă scoțând un scrâșnet ușor. A ridicat interogativ o sprânceană roșcovană.

— N-aș îndrăzni să cred că o domniță atât de finuță ca tine ar fi familiară cu sensul alternativ al termenului *soixante-neuf*?

— Am auzit termenul, am spus, încrucișându-mi brațele pe piept și privindu-l cu o oarecare suspiciune. Și aș putea să te întreb unde ai întâlnit acest număr atât de interesant?

— Mi-a fost sugerat, cu o oarecare insistență, drept o activitate plăcută de către o doamnă pe care am întâlnit-o întâmplător astă-noapte.

— Cumva a fost doamna care te-a mușcat de coapsă?

Jamie a coborât privirea, mângâindu-și meditativ semnul.

— Mmm, nu. Chiar nu a fost. Doamna respectivă părea preocupată cu numerele mai mici. Cred că avea de gând să se mulțumească și cu șase, în timp ce nouă putea să se ducă dracului.

— Jamie, am spus bătând apăsat din picior, unde ai fost toată noaptea?

Jamie a luat un pumn de apă din vană și s-a stropit pe față, lăsând câteva firișoare să se prelingă printre firele de păr de un roșu închis de pe piept.

— Mm, a spus el, clipind pentru a scăpa de stropii de apă de pe genele groase, păi, să vedem. Întâi am luat cina la o tavernă. Acolo i-am întâlnit pe Glengarry și pe Millefleurs.

Domnul Millefleurs era un bancher parizian, în vreme ce Glengarry era unul din iacobiții mai tineri, căpetenia unui trib al clanului MacDonell. Mai degrabă în vizită la Paris decât cu locuință permanentă, în ultima vreme își petrecuse mult timp în compania lui Charles, din spusele lui Jamie.

— Iar după cină ne-am dus la reședința ducelui Di Castellotti, să jucăm cărți.

— Și pe urmă? am întrebat.

Într-o nouă tavernă, din cate a reieșit. Și pe urmă o alta. Iar apoi, un stabiliment care părea să aibă caracteristicile unei taverne însă era mai atrăgător prin prezența unor doamne cu o înfățișare interesantă și înzestrate cu talente și mai interesante.

— Talente, eh? am spus, aruncând o privire spre urmele de pe piciorul lui.

— Dumnezeule, au făcut-o în public! a exclamat el, scuturându-se la amintirea acelor momente. Două din ele, pe masă. Chiar între pulpa de oaie și cartofii fierți. Cu sos de gutui.

— *Mon dieu*! a exclamat slujnica tocmai întoarsă în cameră, punând jos o nouă carafă cu apă, cât să își facă semnul crucii.

— Tu să taci din gură, am spus, încruntându-mă amenințător spre ea, apoi mi-am îndreptat din nou atenția spre soțul meu. Și pe urmă ce s-a mai întâmplat?

Apoi, din câte se pare, acțiunea devenise cumva mai generală, deși încă îndeplinită într-o manieră destul de publică. Din respect pentru sensibilitatea lui Marguerite, Jamie a așteptat până când a ieșit din cameră după un nou bidon de apă înainte de a continua.

— … și pe urmă Castellotti le-a luat pe grăsana roșcată și pe miniona blonda, le-a dus într-un colț și…

— Și tu ce făceai în tot acest timp? am întrerupt fascinanta povestire.

— Mă uitam la ei, a răspuns el, parcă surprins de întrebare. Nu părea decent, dar nu aveam prea multe opțiuni, în aceste împrejurări.

În vreme ce vorbea, eu continuam să îi pipăi geanta și în acel moment am pescuit nu doar un mic portmoneu, ci și un inel din metal, decorat cu un blazon. L-am încercat curioasă pe deget; era cu mult mai larg decât un inel normal și atârna pe degetul meu precum o potcoavă pe un băț.

— Al cui e inelul? am întrebat, ridicându-l. Seamănă cu blazonul ducelui di Castellotti, dar proprietarul inelului, oricine ar fi el, trebuie să aibă niște degete precum cârnații.

Castellotti era un italian slăbănog și gălbejit, cu chipul scofâlcit al unui om suferind de dispepsie cronică; nici nu era de mirare, judecând după relatarea lui Jamie.

Sos de gutui, într-adevăr!

Am ridicat privirea și l-am văzut pe Jamie îmbujorat de la buric până în vârful frunții.

— A…, a început el, privind cu mare interes o pată de noroi de pe genunchi, inelul ăla… nu intră pe degetul unui bărbat.

— Dar pe… ah!

Am inspectat obiectul circular cu un interes reînnoit.

— Dumnezeule! Am mai auzit de așa ceva înainte…

— Ai auzit? a întrebat Jamie de-a dreptul scandalizat.

— Dar nu am văzut niciodată unul. Ție îți vine? am zis, întinzând brațul pentru a încerca.

Jamie și-a strâns din reflex palmele în jurul părților intime. Marguerite, intrând cu o nouă carafă de apă, l-a asigurat:

— *Ne vous en faîtes pas, monsieur. J’en ai déjà vu un.*

Nu vă faceți griji, domnule, am mai văzut.

Străfulgerându-ne cu privirea când pe mine, când pe slujnică, Jamie și-a tras plapuma în poală.

— Nu e suficient că mi-am petrecut întreaga noapte apărându-mi virtutea, a remarcat el cu o oarecare asprime, trebuie să mai suport și comentarii în privința ei dimineața.

— Ți-ai apărat virtutea?

Am aruncat inelul dintr-o mână într-alta, prinzându-l cu arătătorul celeilalte mâini.

— L-ai primit în dar? am întrebat. Sau ca „împrumut”?

— În dar. Nu face asta, englezoaico, a spus el, crispându-se. Trezești amintiri.

— Ah, da, am spus, privindu-l cu băgare de seamă. În legătură cu amintirile astea…

— Nu eu! a protestat el. Doar nu crezi că aș face așa ceva? Doar sunt bărbat însurat!

— Monsieur Millefleurs nu e însurat?

— Nu doar că e însurat, dar mai are și două metrese, a spus Jamie. Dar el e francez; e altă poveste.

— Ducele di Castellotti nu e francez… e italian.

— Dar el e duce. Și asta e diferit.

— Ah, chiar e? Mă întreb dacă ducesa e de aceeași părere.

— Luând în considerare că sunt câteva lucruri pe care ducele pretinde că le-a învățat de la ducesă, îmi imaginez că e. Nu e gata baia aia?

Strângându-și kiltul în jurul lui, s-a îndreptat agale spre vana aburindă și a pășit înăuntru. Și-a aruncat kiltul și s-a lăsat în jos, însă nu suficient de repede.

— Enorm! a exclamat slujnica, făcându-și cruce.

— *C’est tout,* am repezit-o. *Merci bien.*

A lăsat ochii în jos, s-a îmbujorat și s-a făcut nevăzută.

Când ușa s-a închis în urma servitoarei, Jamie s-a relaxat în vana cu spatele drept, numai bun pentru a te destinde; sentimentul epocii părea să fie că odată ce te-ai deranjat să umpli vana, e normal să te bucuri de ea. Chipul lui acoperit cu o barbă scurt și țepoasă a căpătat o expresie de extaz pe măsură ce se cufunda treptat în apa fierbinte, pielea albă înroșindu-i-se din cauza căldurii. Broboane de transpirație abia vizibile îi acopereau pomeții înalți și lați, sclipind în golurile de sub ochii închiși.

— Săpun? a cerut el, deschizând ochii.

— Într-adevăr.

Am luat un calup și i l-am întins, apoi m-am așezat pe un taburet de lângă vană. Am stat o vreme privindu-l în vreme ce se curăța riguros, apoi i-am întins o cârpă și o piatră ponce cu care și-a frecat minuțios pielea de la călcâie și de la coate.

— Jamie, am spus în cele din urmă.

— Da?

— Nu vreau să pun la îndoială metodele tale, am spus, și am fost amândoi de acord că ai putea fi nevoit să faci anumite eforturi, însă… chiar trebuia să…

— Să ce, englezoaico?

Se oprise din spălat și mă privea intens, cu capul înclinat într-o parte.

— Să… să…

Spre enervarea mea, eram la fel de îmbujorată ca și el, însă fără scuza apei fierbinți.

O mână mare s-a ridicat plină de apă din vană și s-a așezat pe brațul meu. Fierbințeala udă ardea prin mătasea fină a mânecii mele.

— Englezoaico, a spus el, ce crezi că am făcut?

— Păi, am rostit, încercând fără prea mare succes să îmi țin privirile departe de semnele de pe coapsa lui.

A început să râdă, cu toate că nu suna cu adevărat amuzat.

— „O, voi puțin credincioșilor!” a exclamat el sardonic.

M-am ferit de atingerea lui.

— Păi, când soțul tău vine acasă mușcat, zgâriat și duhnind a parfum și recunoaște că și-a petrecut noaptea într-o casă rău famată, și…

— Și îți spune din capul locului că și-a petrecut noaptea privind, nefăcând?

— Dar nu ai căpătat semnele acelea pe picior doar privind! am sărit deodată, apoi mi-am mușcat limba.

Eram geloasă și nu-mi păsa. Jurasem în sinea mea că voi lua totul cu calm, ca o femeie umblată prin lume, spunându-mi că am încredere totală în Jamie și că, în orice caz, nu poți face omletă fără să spargi ouăle. Chiar dacă s-ar fi întâmplat ceva…

Mi-am scuturat mâneca udă, simțind aerul înghețat prin mătasea rece. M-am luptat să îmi recapăt tonul relaxat, obișnuit.

— Sau or fi răni de luptă onorabilă, căpătate în timp ce-ți apărai virtutea?

Cu toate acestea, nu reușeam să adopt un ton relaxat. Auzindu-mă, am fost nevoită să admit că era chiar arțăgos. Dar îmi păsa tot mai puțin.

Neobișnuit să distingă între tonurilor vocii, Jamie și-a mijit ochii, gata să răspundă. A tras aer în piept, apoi s-a gândit probabil că mai bine își ține gura și a expirat.

— Da, a încuviințat apoi, calm.

A bâjbâit în vană printre picioare în căutarea bucății de săpun, o sferă neregulată de seu alb. A ridicat-o în palmă.

— Vrei să mă ajuți să mă spăl pe cap? Înălțimea Sa a vomitat pe mine în trăsură în drum spre casă, și îmi pute părul, pe lângă altele.

Am ezitat o clipă, însă am acceptat creanga de măslin, cel puțin pentru moment. Îi simțeam curba solidă a craniului sub părul des, acoperit de clăbuc, și urma cicatricii vindecate traversându-i ceafa. I-am masat puternic mușchii gâtului cu degetele mari și l-am simțit relaxându-se puțin.

Bulele de săpun i se prelingeau peste curbele sclipind de apă ale umerilor, și mâinile mele le-au urmat, întinzând săpunul alunecos, astfel încât degetele păreau să plutească pe suprafața pielii lui.

Chiar că era mare, mi-am zis. Stând în preajma lui atât de mult, aveam tendința de a uita cât de uriaș e până când îl vedeam de departe, cu un cap mai înalt decât restul mulțimii, și eram din nou copleșită de grația și de frumusețea trupului său. Dar acum stătea cu genunchii strânși sub bărbie și umerii lui umpleau vana dintr-o parte în alta. S-a aplecat puțin în față pentru a mă ajuta să îl spăl, dezvelindu-și cicatricile hidoase de pe spate. Urmele late și sângerii ale darului de Crăciun din partea lui Jack Randall se întindeau groase peste cicatricile fine și albe, cauzate de loviturile de bici mai vechi.

I le-am atins ușor, cu inima strânsă. Știam aceste răni de când erau proaspete, îl văzusem aproape de pragul nebuniei din cauza torturii și a abuzului, însă îl vindecasem și el luptase cu toată voința inimii lui nobile să fie din nou întreg, să se întoarcă la mine. Cuprinsă de un val de tandrețe, i-am dat la o parte vârfurile șuvițelor de păr și m-am aplecat să îl sărut pe ceafă.

Deodată m-am ridicat. A simțit mișcarea și a întors ușor capul într-o parte.

— Ce s-a întâmplat, englezoaico? m-a întrebat, cu glasul moale de plăcere amorțită.

— Absolut nimic, am răspuns, cu ochii țintă la petele stacojii de pe laterala gâtului.

Infirmierele din spitalul de la Pembroke obișnuiau să le ascundă sub eșarfe elegante, legate în jurul gâtului dimineața după întâlnirile cu soldații de la baza din apropiere. Întotdeauna am avut convingerea că eșarfele erau mai degrabă o metodă de a atrage atenția asupra acelor semne decât de a le ascunde.

— Absolut nimic, am spus din nou, întinzând brațul după carafa de pe stativ. Așezată lângă fereastră, se simțea înghețată la atingere. Am pășit în spatele lui Jamie și i-am răsturnat-o peste cap.

Mi-am ridicat poalele cămășii de noapte de mătase pentru a mă feri de valul neașteptat care s-a scurs pe lângă vană. Jamie împroșca cu apă din cauza răcelii, prea șocat încă pentru a articula cuvintele pe care i le vedeam formându-i-se pe buze. Dar i-am luat-o înainte.

— Doar ai privit, nu-i așa? am întrebat cu răceală. Și tu nu te-ai înfruptat nici măcar puțin, nu? Bietul de tine!

S-a lăsat pe spate în vană cu o violență care a făcut apa să se reverse peste margini, inundând podeaua de piatră și s-a întors să mă privească.

— Ce vrei să spun? a întrebat el. Că voiam și eu să mă desfrăbălez cu ei? Da, voiam! Destul de tare încât să mă doară ouăle de frustrare. Și destul încât să îmi vină să vomit la gândul că aș putea-o atinge pe vreuna din prostituatele ala.

Și-a smuls într-o parte masa de păr ud care îi intra în ochi, străfulgerându-mă cu privirea.

— Asta voiai să afli? Ești mulțumită acum?

— Nu chiar, am spus.

Fața îmi ardea și mi-am lipit obrazul de geamul înghețat al ferestrei, cu mâinile strânse pumn pe pervaz.

— Bărbatul care privește o femeie cu poftă în inimă a comis deja adulterul. Așa vezi tu lucrurile?

— Așa vezi tu?

— Nu, a răspuns el scurt. Nu văd așa. Și ce ai face dacă eu m-aș fi culcat cu o prostituată, englezoaico? Mi-ai trage o palmă? Mi-ai porunci să dorm în altă cameră? Mi-ai interzice să mai pun mâna pe tine?

M-am întors și l-am privit în ochi.

— Te-aș ucide, i-am spus printre dinți.

A ridicat brusc din sprâncene și colțurile gurii i-au alunecat ușor în jos de uimire.

— Să mă ucizi? Dumnezeule, eu dacă te-aș prinde cu un alt bărbat, l-aș ucide pe el!

S-a oprit și un colț al gurii s-a ridicat strâmb.

— Mă rog, a spus el. N-aș fi foarte mulțumit nici de tine, însă tot pe el l-aș ucide.

— Tipic bărbătesc, am constatat. Niciodată nu vede punctul esențial.

Jamie a pufnit pe nări cu un umor amar.

— Așa zici tu? Deci nu mă crezi. Vrei să îți dovedesc, englezoaico, că nu m-am culcat cu nicio femeie în ultimele câteva ceasuri?

S-a ridicat în picioare, apa rostogolindu-se peste mușchii lungi ai picioarelor. Lumina de la fereastră îi sublinia firele de păr arămii de pe trup și aburul i se ridica de pe piele în fuioare. Arăta ca o statuie proaspăt turnată în aur. Privirea mi-a coborât o clipă.

— Ha! am exclamat cât se poate de disprețuitor.

— Apă fierbinte, a răspuns el scurt, ieșind din vană. Nu-ți face griji, trece repede.

— Asta s-o crezi tu! am exclamat eu delicat și sigur.

Chipul i s-a înroșit și mai mult și pumnii i s-au strâns involuntar.

— N-am nicio șansă să discut rațional cu tine, nu? a întrebat el. Dumnezeule, mi-am petrecut noaptea zbătându-mă între dezgust și agonie, batjocorit de ceilalți că nu sunt destul de bărbat, ca pe urmă să vin acasă, să fiu acuzat că n-am onoare! *Mallaichte bàs*![5]

Aruncând priviri enervate în jur, a văzut pe podea, lângă pat, hainele aruncate și s-a repezit spre ele.

— Ține, atunci! a spus el, căutându-și frenetic centura. Ia de aici! Dacă a pofti înseamnă adulter pentru care tu m-ai omorî, atunci mai bine-ai face-o!

A ridicat jungherul, o lamă de douăzeci și cinci de centimetri de oțel negru, și l-a întins spre mine, cu plăselele înainte. S-a îndreptat de umeri, rămânând cu pieptul lat dezgolit în fața mea, străpungându-mă cu o privire aprigă.

— Ce mai aștepți? a insistat el. Doar n-ai vorbit prostii, sper. Că doar ții atât de mult la onoarea ta de nevastă!

[5] La naiba! – în lb. celtică în orig. (n. tr.).

O adevărată ispită. Pumnii încleștați mi-au tremurat pe lângă trup, sub tentația de a înșfăca jungherul și de a i-l împlânta adânc între coaste. Doar gândul că, lăsând la o parte teatralitatea, cu siguranță nu m-ar lăsa să îl înjunghii, m-a împiedicat să încerc. Mă simțeam suficient de ridicol, fără să mă umilesc și mai mult. M-am întors cu spatele la el într-o învolburare de mătase.

După o clipă, am auzit clinchetul jungherului pe lespezile de piatră. Am rămas nemișcată, cu privirea ațintită pe fereastra care dădea în curtea interioară. În spatele meu am auzit foșnete ușoare și m-am uitat în reflexia palidă din geam. Îmi vedeam chipul, ca un oval neregulat înconjurat de un nimb de păr castaniu, ciufulit de somn. Silueta despuiată a lui Jamie se mișca încet reflectată în geam, ca prin apă, căutând un prosop.

— Prosopul e în sertarul de jos al dulapului de sub carafa cu apă, am spus, întorcându-mă.

— Mulțumesc.

A dat drumul cămășii murdare cu care începuse să se șteargă fără tragere de inimă și s-a întins după prosop, fără să mă privească.

Și-a șters obrajii, apoi a părut să ajungă la o decizie. A coborât prosopul și s-a uitat drept spre mine. Îi vedeam fața străbătută de emoție și parcă mă uitam la propriul meu chip în geamul ferestrei. Rațiunea a triumfat în amândoi în același timp.

— Îmi pare rău, am spus la unison.

Și am început să râdem.

Umezeala pielii lui pătrundea prin mătasea subțire, însă nu îmi păsa.

Câteva minute mai târziu, Jamie a murmurat ceva în părul meu.

— Poftim?

— Prea aproape, a repetat el, dându-se puțin în spate. A fost prea aproape, englezoaico, și m-a speriat.

Am privit în jos, spre jungherul ce zăcea uitat pe podea.

— Speriat? Nu am văzut în viața mea pe cineva mai puțin speriat. Știai prea bine că n-o s-o fac.

— O, asta, a rânjit el. Nu, nu credeam că o să mă omori, oricât ți-ar plăcea să o faci. Nu, a spus el, redevenind serios, a fost… în fine, femeile acelea. Ce am simțit când eram cu ele. Nu le doream, chiar nu…

— Da, știu, l-am întrerupt întinzându-mă spre el, dar încă nu terminase ce avea de spus.

S-a retras cu o expresie tulburată.

— Dar... pofta, cred că ai putea-o numi... aceea era... prea aproape de ceea ce simt uneori pentru tine și asta... mă rog, nu mi se pare în regulă.

S-a întors cu spatele, ștergându-și părul cu un prosop de pânză, astfel încât vocea îi suna pe jumătate înfundată.

— Întotdeauna am crezut că e ceva simplu să te culci cu o femeie, a spus el încet. Și cu toate acestea... îmi vine să cad la picioarele tale și să te venerez, a continuat el, apoi a lăsat prosopul să cadă și a întins brațele, luându-mă de după umeri, și în același timp îmi vine să te pun în genunchi în fața mea și să te țin acolo, să îmi strâng mâinile în părul tău și gura ta să mă servească... și vreau ambele lucruri în același timp, englezoaico.

Și-a ridicat palmele prin părul meu și mi-a prins fața între ele, cu putere.

— Nu mă înțeleg deloc, englezoaico. Sau poate că mă înțeleg.

Mi-a dat drumul și s-a întors într-o parte. Fața i se uscase de mult, dar a ridicat prosopul căzut și a început să își frece obrajii, făcând barba scurtă să foșnească ușor sub asprimea pânzei. Glasul îi era tot scăzut, abia audibil la un metru distanță.

— Lucrurile astea, de fapt, conștientizarea lor mi-a venit la puțin timp după... după Wentworth.

Wentworth. Unde își dăduse sufletul pentru a-mi salva viața și unde îndurase chinurile condamnaților pentru a și-l răscumpăra.

— La început am crezut că Jack Randall mi-a furat o parte din suflet și pe urmă am știut că era mai rău decât atât. Sufletul meu era întreg; și întreg fusese în tot acel timp; doar că el mi-l arătase și mă făcuse conștient de existența lui. Asta mi-a făcut și pentru asta nu îl pot ierta, putrezi-i-ar sufletul!

A coborât prosopul și m-a privit, cu chipul obosit de încercările nopții, dar ochii strălucind de ardoare.

— Claire. Când îți simt oasele fine ale gâtului sub palme și pielea aceea fină și subțire a sânilor și brațele... Dumnezeule, ești soția mea, pe care o prețuiesc și o iubesc cu toată ființa mea, și tot vreau să te sărut până când îți simt buzele sângerând și vreau să văd urmele degetelor mele pe pielea ta.

A lăsat prosopul să cadă. Și-a ridicat palmele și le-a ținut tremurând în aer în fața propriilor săi ochi, apoi foarte încet le-a

coborât pentru a se odihni pe capul meu, parcă binecuvântându-mă.

— Vreau să te țin ca pe o pisicuță în cămașa mea, *mo duinne,* și în același timp vreau să îți desfac picioarele și să te pătrund ca un taur în călduri.

Degetele i s-au strâns în părul meu.

— Nu mă înțeleg!

Mi-am tras capul îndărăt, eliberându-mă, și am făcut un pas în spate. Simțeam parcă tot sângele năvălindu-mi la suprafața pielii și un fior rece mi-a străbătut trupul când m-am desprins de el.

— Crezi că pentru mine e altfel? Crezi că eu nu simt la fel? am întrebat. Crezi că eu nu vreau uneori să te mușc până simt gustul sângelui sau să te zgârii până când țipi?

Am întins încet brațul să îl ating. Pielea de pe piept îi era caldă și umedă. Doar unghia arătătorului îl atingea, chiar sub sfârc. Ușor, abia simțit, am plimbat unghia în sus, apoi în jos, încercuindu-l, privind mugurele întărindu-se în mijlocul firelor roșcovane de păr.

Unghia a apăsat puțin mai tare, alunecând în jos, lăsând o urmă rozalie pe pielea albă a pieptului. Tremuram deja din cap până în picioare, dar nu mă îndepărtam.

— Uneori vreau să te călăresc ca pe un cal sălbatic, să te îmblânzesc, știai asta? O pot face, știu că pot. Să te aduc până la limită și să te las fără suflare. Să te duc până la marginea prăpastiei și uneori savurez acest sentiment, Jamie, îl iubesc! Și cu toate acestea, vreau de multe ori să... – glasul mi s-a frânt deodată și am fost nevoită să înghit cu greu înainte de a continua – vreau să îți țin capul între sâni și să te cuibăresc ca pe un copil și să te legăn până adormi.

Ochii îmi erau atât de plini de lacrimi, încât nu îi vedeam limpede chipul, nu vedeam dacă și el plânge. Brațele lui s-au strâns în jurul meu și căldura lui umedă m-a cuprins precum adierea unui muson.

— Claire, mă omori, cu jungher sau fără, a șoptit el, cu buzele îngropate în părul meu.

S-a aplecat și m-a ridicat, purtându-mă pe brațe spre pat. S-a lăsat în genunchi, așezându-mă în mijlocul păturilor răvășite.

— Acum o să faci dragoste cu mine, a spus el încet. Și eu o să te iubesc după pofta inimii. Și tu o să te răzbuni și o să mă iei

așa cum sunt, căci sufletul meu e al tău, cu toate ungherele lui întunecate.

Pielea umerilor lui era caldă de la fierbințeala băii, dar s-a înfiorat parcă de răceală când mi-am plimbat palmele în sus spre gât și l-am tras spre mine.

Și când în cele din urmă mi-am satisfăcut setea de răzbunare l-am cuibărit la sânul meu, îndepărtându-i încet de pe frunte șuvițele aspre, pe jumătate uscate.

— Și uneori, i-am șoptit, mi-aș dori să te țin în mine. Să te iau în mine și să țin în siguranță pentru totdeauna.

Palma lui mare și caldă s-a ridicat încet de pe pat și s-a așezat peste rotunjimea pântecelui meu, protejând-o și mângâind-o.

— Sunt în tine, iubirea mea. Sunt.

•

Și atunci am simțit pentru prima dată, stând întinsă în pat a doua zi, privindu-l pe Jamie care se îmbrăca. O senzație abia perceptibilă, deopotrivă complet familiară și complet nouă. Jamie stătea cu spatele la mine, în timp ce își trăgea pe cap cămașa până la genunchi și își întindea brațele, aranjând faldurile de pânză albă peste umerii lați.

Am rămas aproape nemișcată, așteptând, sperând să mai simt o dată. Și am mai simțit, de data aceasta ca o serie de mișcări iuți, infinitezimale, precum explozia de bule ridicându-se pe suprafața unei băuturi carbogazoase.

Mi-am amintit deodată de coca-cola; acea băutură americană ciudată, întunecată și acidulată. O gustasem o dată, în timpul unei cine cu un colonel american care o servea drept delicatesă – ceea ce era, în vreme de război. Venea în sticle groase, verzui, suple și conice, cu o talie alungită, aducând pe departe cu silueta unei femei, cu o umflătură rotundă sub gât, și apoi încă una mai largă ceva mai jos.

Îmi aminteam cum milioane de bule minuscule dăduseră năvală în gâtul îngust când sticla fusese deschisă, mai mici și mai fine decât bulele de șampanie, explodând voioase în aer. Mi-am așezat o mână foarte ușor pe abdomen, chiar deasupra pântecului.

Acolo. El sau ea nu se simțea, așa cum crezusem, însă cu certitudine era sentimentul prezenței cuiva. M-am întrebat dacă poate copiii nu aveau sex – lăsând caracteristicile fiziologice

deoparte – până la naștere, când actul expunerii în fața lumii exterioare i-l stabilea o dată pentru totdeauna.

— Jamie, am spus.

Tocmai își lega părul la spate, adunându-l într-un mănunchi gros la ceafă și legându-l de jur împrejur cu un șnur de piele. Cu capul aplecat, m-a privit pe sub sprâncene și a zâmbit.

— Te-ai trezit? E încă devreme, *mo duinne.* Mai dormi puțin.

Aveam de gând să îi spun, însă ceva m-a oprit. El nu putea simți încă. Nu pentru că am crezut că nu-i va păsa, ci fiindcă acel sentiment mi s-a părut deodată intim; a doua taină împărtășită cu copilul – prima fiind realizarea existenței sale, a mea fiind o realizare conștientă, a embrionului fiind simpla sa existență. Taina aceasta ne lega precum sângele care ne curgea amândurora prin vene.

— Vrei să îți împletesc coada? am întrebat.

Când mergea în port, uneori mă ruga să îi împletesc coama bogată într-o coadă strânsă, împotriva vânturilor puternice care îl ciufuleau în port și pe chei. Întotdeauna glumea că își va înmuia părul în catran, cum făceau marinarii, ca să rezolve problema pentru totdeauna. A scuturat din cap și a întins brațul după kilt.

— Nu, astăzi mă duc în vizită la Înălțimea Sa, prințul Charles. Oricât de mult curent ar fi în casă, nu cred că îmi va sufla părul în ochi.

Mi-a zâmbit, oprindu-se lângă pat. Mi-a văzut mâna pe burtă și a așezat-o pe a lui peste ea.

— Te simți bine, englezoaico? Grețurile s-au mai liniștit?

— Mult.

Grețurile încetaseră de fapt, deși în unele momente mă mai asaltau valuri de amețeală. Descoperisem că nu suportam mirosul de măruntaie prăjite cu ceapă și fusesem nevoită să interzic acest popular fel de mâncare din meniul servitorilor, din cauză că aroma se strecura din bucătăria de la subsol pe scările din dos până sus, pentru a-mi asalta pe neașteptate nările când deschideam ușa salonului meu.

— Bine.

Mi-a ridicat mâna și s-a aplecat să mi-o sărute de rămas-bun.

— Culcă-te la loc, *mo duinne.*

A închis ușor ușa în urma lui, de parcă adormisem deja, lăsându-mă în tăcerea matinală a camerei, cu zgomotele

înfundate ale agitației casei ținute în siguranță la distanță de panoul de stejar.

Pătrate de soare palid răzbăteau prin ochiurile de fereastră proiectându-se pe peretele opus. Avea să fie o zi splendidă, puteam spune, aerul primăvăratic dogorind și bobocii înflorind roz și alb în prunii încărcați cu albine din grădinile de la Versailles. Curtenii aveau să fie astăzi acolo, bucurându-se de vreme la fel de mult ca și negustorii ambulanți care își împingeau mărfurile pe străzi.

Așa încât m-am bucurat și eu de primăvară, singură și totuși însoțită, în coconul meu tihnit de căldură și liniște.

— Bună, am șoptit, cu o mână peste aripile de fluture care fremătau în pântecul meu.

PARTEA A TREIA

NENOROC

18. Viol la Paris

La începutul lui mai a avut loc o explozie în depozitul regal de armament. Mai târziu am auzit că un ușier neglijent așezase torța unde nu trebuia și o clipă mai târziu colecția cea mai extinsă de praf de pușcă și arme de foc din Paris explodase cu un bubuit care speriase porumbeii de pe Notre Dame.

Ocupată la L'Hôpital des Anges, nu am auzit explozia în sine, însă cu siguranță am simțit ecourile. Deși spitalul se afla în capătul opus al orașului de Armurărie, au existat suficiente victime ale exploziei încât celelalte spitale să fie umplute până la refuz, iar restul să fie aduse la noi, schilodite, arse și gemând în căruțe ori transportate pe tărgi de prieteni care i-au cărat pe străzile orașului.

Se lăsase cu totul întunericul înainte ca ultima dintre victime să fi fost îngrijită, și ultimul trup înfășurat în bandaje să fi fost așezat cu blândețe printre celelalte șiruri de pacienți necunoscuți și murdari ai spitalului.

Îl trimisesem pe Fergus acasă cu vorbă că întârzii când văzusem magnitudinea sarcinii care le aștepta pe călugărițele de la Anges. Fergus se înapoiase cu Murtagh și cei doi stăteau tolăniți pe treptele de afară, așteptând să ne conducă acasă.

Când Mary și cu mine am ieșit obosite pe ușile duble, l-am găsit pe Murtagh inițiindu-l pe Fergus în arta aruncării cuțitului.

— Hai, aruncă, spunea el cu spatele spre noi. Cât de drept poți, când ajung la trei. Unu… doi… trei!

La „trei”, Fergus a aruncat o ceapă mare, albă, pe care o ținea în mână, lăsând-o să se rostogolească și să salte pe pământul denivelat.

Murtagh stătea relaxat, cu brațul retras într-o postură neglijentă, ținând jungherul cu vârful lamei între degete. Când ceapa a trecut pe dinaintea lui, încheietura mâinii i-a țâșnit o

dată, iute și scurt. Nimic altceva nu s-a mișcat, nici măcar faldurile kiltului nu au tresăltat, însă ceapa a sărit într-o parte, străbătută de jungher, și a căzut rănită de moarte, rostogolindu-se fără vlagă în praful de la picioarele lui.

— B-bravo, domnule Murtagh! a strigat Mary, zâmbind.

Luat prin surprindere, Murtagh s-a întors și am văzut sângele năvălindu-i în obrajii slabi în lumina ce trecea prin ușile duble din spatele nostru.

— Îhî, a răspuns el.

— Îmi pare rău că a durat atât, m-am scuzat. Ne-a luat ceva vreme să-l așezăm pe fiecare la locul lui.

— Ah, da, a răspuns laconic scoțianul scund, apoi s-a întors spre Fergus. Hai să găsim o trăsură, flăcăule; e prea târziu pentru doamne să meargă pe jos.

— Nu e niciuna pe aici, a spus Fergus ridicând din umeri. În ultimul ceas m-am plimbat în sus și în jos pe stradă, toate trăsurile libere din oraș au plecat spre Armurărie. Am putea însă prinde una în Rue du Faubourg Saint Honoré.

A arătat cu mâna în capătul străzii spre un spațiu îngust și întunecat dintre două clădiri care trăda prezența unui pasaj de trecere spre următoarea stradă.

— Se ajunge repede pe acolo.

După o scurtă pauză în care s-a gândit încruntat, Murtagh a încuviințat.

— Bine, flăcăule. Să mergem atunci.

Pe alee era frig și vedeam ieșind aburi în fuioare mici și albe din gură, în ciuda nopții fără lună. Oricât de întuneric era în Paris, întotdeauna exista o lumină pe undeva; sclipirea lămpilor și a lumânărilor se strecura prin obloane și prin crăpăturile pereților din lemn ale clădirilor, lumina strălucea în jurul tejghelelor vânzătorilor ambulanți sau se împrăștia din lămpile de metal care atârnau de cozile căruțelor și de grinzile trăsurilor.

Următoarea stradă era una cu prăvălii și din loc în loc proprietarii atârnaseră lămpi din metal găurit deasupra ușilor și a intrărilor în curte. Cum nu se mulțumeau să se bazeze doar pe Poliție pentru a-și proteja proprietatea, adesea câțiva negustori se asociau și angajau un paznic care să le supravegheze prăvăliile în timpul nopții. Când am văzut silueta unui paznic în fața prăvăliei unui vânzător de vele, stând ghemuit în umbră pe

un maldăr de pânză împăturită, am înclinat fruntea drept răspuns la salutul său morocănos:

— *Bonsoir, monsieur, mes dames.*

Trecând însă pe lângă prăvălie, am auzit deodată un strigăt alarmat venind dinspre paznic.

— *Monsieur*! *Madame*!

Murtagh a sărit împrejur îndată pentru a întâmpina provocarea, sabia șuierând deja din teacă. Mai înceată în reflexe, eu eram abia pe jumătate întoarsă când el a pășit în față și cu coada ochiului am prins mișcarea în cadrul ușii din spatele său. Murtagh a fost lovit din spate înainte ca eu să apuc să strig avertizându-l și a căzut cu nasul pe caldarâm, cu brațele și picioarele lipsite de vlagă și de simțire, sabia și jungherul zburându-i din mâini și izbindu-se zăngănind de lespezile din piatră.

M-am aplecat repede să prind jungherul când a alunecat pe lângă piciorul meu, însă o pereche de mâini m-au prins de brațe din spate.

— Ai grijă de bărbat, a poruncit un glas din dinapoia mea. Repede!

M-am zbătut în strânsoarea tâlharului care mă ținea; individul m-a apucat de încheieturi și mi-a sucit brațele, făcându-mă să țip de durere. „Paznicul” a apărut ca o nălucă în strada prost luminată și s-a aplecat peste trupul prăbușit al lui Murtagh, cu o fâșie de pânză albă atârnându-i din mână.

— Ajutor! am strigat. Lăsați-l în pace! Ajutor! Tâlharii! Asasinii! AJUTOR!

— Stai locului!

O palmă repezită peste ureche m-a făcut să văd stele verzi o clipă.

Când ochii mi s-au oprit din lăcrimat, am reușit să disting în canal o siluetă lunguiață ca un cârnat alb; era Murtagh, învelit și legat fedeleș într-un sac din pânză de vapor. Falsul paznic era ghemuit deasupra lui; s-a ridicat, rânjind și am observat că purta mască, o fâșie de pânză neagră legată de la frunte până la buza de sus. O rază subțire, provenind de la un felinar din apropiere i-a luminat trupul său când s-a ridicat. În ciuda frigului serii, nu purta decât o cămașă care a strălucit o clipă într-un verde-smarald în lumina care se abătea asupra lui. O pereche de pantaloni cu cataramă la genunchi și ceea ce, spre uimirea

mea, păreau a fi ciorapi de mătase și pantofi din piele, și nu picioare goale sau saboți, cum mă așteptasem. Vasăzică aceștia nu erau niște bandiți obișnuiți.

Într-o laterală am văzut-o o secundă pe Mary. Unul dintre indivizii mascați o imobilizase din spate, cu un braț petrecut strâns peste trup, în timp ce cu cealaltă îi bâjbâia pe sub fuste precum un animal care încearcă să se strecoare în vizuină.

Cel din fața mea m-a apucat cu o mână libidinoasă de ceafă și m-a tras mai aproape. Masca îi acoperea fața de la frunte până sub nas, lăsându-i gura liberă pentru motive evidente. Limba lui mi-a pătruns în gură, duhnind a băutură și ceapă. Am icnit, am mușcat și am scuipat când bărbatul și-a retras limba. M-a lovit cu putere, trântindu-mă în genunchi în șanț.

Pantofii cu cataramă din argint al lui Mary loveau periculos de aproape de nasul meu în vreme ce tâlharul care o ținea brutal i-a ridicat poalele rochiei în jurul taliei. S-a auzit satinul rupându-se, urmat de un țipăt ascuțit când degetele i-au pătruns între coapsele zbătându-se.

— O virgină! Am prins o virgină! a cârâit el.

Unul dintre bărbați a făcut o plecăciune batjocoritoare spre Mary.

— Mademoiselle, felicitările mele. Soțul dumitale va avea motiv să ne mulțumească în noaptea nunții, căci nu va întâlni niciun obstacol care să îi stingherească plăcerea. Dar noi suntem altruiști; nu vrem mulțumiri, ne facem doar datoria. Acest mic serviciu este o plăcere în sine.

Dacă aș mai fi avut nevoie de încă o dovadă, dincolo de ciorapii din mătase, care să îmi spună că atacatorii noștri nu erau hoți la drumul mare, acest discurs – întâmpinat cu urlete de veselie – ar fi fost suficient. Însă era cu totul altă provocare să asociez vocile cu chipurile mascate.

Mâinile care mă apucaseră de braț pentru a mă ridica în picioare erau îngrijite, cu o mică aluniță chiar deasupra degetului mare. Trebuie să îmi amintesc acest detaliu, mi-am spus în sinea mea îngrijorată. Dacă ne mai lăsau în viață după ce terminau cu noi, îmi putea fi de folos. Altcineva mi-a prins brațele din spate, trăgându-mă atât de brutal, încât am strigat de durere. Această nouă postură îmi scotea sânii în evidență în corsajul decoltat ca și cum ar fi fost oferiți pe o tavă. Bărbatul care părea să fie capul bandiților purta o cămașă largă, de o

culoare ștearsă, decorată cu puncte mai închise la culoare, brodate probabil. Îi dădea un contur neclar în umbre, împiedicându-mă să îl văd clar de aproape. Când s-a aplecat în față, plimbându-și un deget apreciativ peste vârfurile sânilor mei, am văzut părul închis la culoare, lipit cu grăsime de cap și am simțit mirosul greu de pomadă. Avea urechi mari, numai bune pentru a-i susține panglicile măștii.

— Nu vă faceți griji, doamnele mele, a spus cel cu cămașa brodată. Nu vrem să vă facem niciun rău; avem de gând să vă călărim nițel – soții sau logodnicii dumneavoastră nici nu e nevoie să afle – și pe urmă vă dăm drumul. Mai întâi, ne puteți onora cu buzele dumneavoastră dulci, doamnele mele, a anunțat el, făcând un pas în spate și trăgând de șireturile pantalonilor până la genunchi.

— Nu aia, a protestat cel cu cămașa verde, arătând spre mine. Mușcă.

— Nu și dacă vrea să își păstreze dinții, a răspuns tovarășul lui. În genunchi, *madame,* vă rog frumos.

M-a împins cu putere de umeri și m-am tras îndărăt poticnindu-mă. M-a prins pentru a mă împiedica să scap și gluga mantiei mi-a căzut pe spate, dezvelindu-mi părul. Agrafele s-au desfăcut în timpul luptei și părul mi-a căzut peste umeri, șuvițele răsfirându-se precum panglicile în vântul nopții, orbindu-mă când mi-au fluturat peste obraz.

M-am dat în spate împleticindu-mă, trăgându-mă din strânsoarea tâlharului și scuturând din cap pentru a-mi da părul din ochi. Strada era întunecată, dar puteam vedea câteva lucruri în strălucirea palidă a lămpilor prin obloanele trase ale vitrinelor, sau în sclipirea stelelor care luminau unele zone întunecate ale străzii.

Cataramele din argint ale pantofilor lui Mary au lucit în lumină, când ea a lovit din picioare. Era întinsă pe spate, luptându-se cu unul dintre bărbații așezați deasupra ei, care înjura în timp ce se căznea să își dea jos pantalonii și totodată să o stăpânească. S-a auzit un sunet de pânză sfâșiată și fesele lui au strălucit palide în raza de lumină venind dinspre poarta unei curți.

Niște brațe mi-au cuprins talia și m-au tras în spate ridicându-mi picioarele de la pământ. L-am zgâriat pe tâlhar cu tocul pantofului de-a lungul pulpei și acesta a țipat de durere.

— Ține-o! a poruncit cel cu cămașa brodată, ieșind din umbră.

— Ba tu s-o ții!

Cel care mă înlănțuise m-a aruncat fără menajamente în brațele prietenului său și lumina din curte mi-a bătut în ochi, orbindu-mă pentru o clipă.

— Maica Domnului!

Mâinile care îmi imobilizaseră brațele și-au slăbit strânsoarea și m-am smucit eliberându-mă, pentru a-l vedea pe cel cu cămașa brodată stând cu gura căscată într-o uluire îngrozită în spatele măștii. S-a retras din fața mea, făcându-și cruce în timp ce se îndepărta.

— În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, a bâiguit el, făcându-și mereu cruce. *La Dame Blanche*!

— La Dame Blanche! a repetat îngrozit bărbatul dinapoia mea.

Cel cu cămașa brodată continua să se dea îndărăt, acum făcând semne mult mai puțin creștine decât semnul crucii, dar care probabil aveau același scop. Îndreptând degetul arătător și pe cel mic spre mine, în semnul antic al coarnelor împotriva răului, își croia drum printr-o listă de autorități spirituale, de la Sfânta Treime spre puteri de un nivel mai jos, murmurând nume în latină atât de repede încât silabele se amestecau între ele.

Am rămas țeapănă în stradă, zdruncinată și amețită, până când cineva a țipat la picioarele mele, trezindu-mă la realitate. Prea ocupat cu ale lui pentru a mai acorda atenție altor chestiuni, atacatorul lui Mary a scos un sunet gutural de satisfacție și a început să își miște coapsele ritmic, în acompaniamentul răcnetelor sfâșietoare ale fetei.

Acționând pur și simplu din instinct, am făcut un pas spre ei, mi-am tras piciorul în spate și l-am lovit cât de tare am putut în coaste. Respirația i-a explodat din plămâni cu un vaiet speriat și bărbatul s-a rostogolit într-o parte.

Unul dintre prietenii săi a înaintat și l-a apucat de braț, strigându-i speriat:

— Ridică-te! Sus! E *La Dame Blanche*! Fugi!

Încă adâncit în frenezia violului, bărbatul îi privea prostește și a încercat să se întoarcă la Mary, care se zbătea și se smucea frenetic, încercând să își elibereze faldurile rochiei de sub greutatea care o țintuia locului. Atât cel cu cămașa verde, cât și cel cu cămașa brodată îl trăgeau acum pe violator de brațe și au

reușit să îl ridice în picioare. Pantalonii sfâșiați îi atârnau în jurul coapselor, mădularul erect și mânjit de sânge tremurând cu dorință prostească între poalele fluturânde ale cămășii.

Zgomotul de pași care se apropiau au reușit în cele din urmă să îl dezmeticească. Cei doi care îl ajutau, auzind sunetul, i-au lăsat brațele și au luat-o de grabă la fugă, lăsându-l să își înfrunte soarta. Mormăind o înjurătură, individul s-a îndreptat spre cea mai apropiată alee, țopăind și șchiopătând în timp ce încerca să își ridice pantalonii.

— *Au secours*! *Au secours*! *Gendarmes*!

O voce fără suflare striga după ajutor în capătul aleii, în vreme ce posesorul ei își croia cu greu drum în direcția noastră, împiedicându-se în întuneric de mormanele de gunoaie. Era puțin probabil că un hoț la drumul mare ori vreun alt tâlhar s-ar repezi într-o alee strigând după ajutorul jandarmilor, deși în starea de șoc în care mă aflam, aproape nimic nu m-ar fi surprins. Dar am fost surprinsă când silueta întunecată care a țâșnit de pe alee s-a dovedit a fi Alexander Randall, înfășurat într-o mantie neagră și cu o pălărie trasă pe ochi. A aruncat o privire speriată în jur, înconjurând mica înfundătură, de la Murtagh, deghizat într-un sac de gunoi, spre mine, stând înghețată și cu răsuflarea tăiată lângă un zid, spre trupul chircit al lui Mary, aproape invizibilă printre celelalte umbre. O clipă a rămas locului neștiind ce să facă, apoi s-a întors pe călcâie și s-a cățărat pe poarta de fier de unde apăruseră tâlharii care ne atacaseră. Din vârful porții, putea ajunge ușor la lampa suspendată de căpriorul de deasupra.

Lumina era reconfortantă, oricât de jalnică ar fi fost priveliștea pe care o dezvăluia, cel puțin ținea deoparte umbrele ascunse care amenințau în orice clipă să se transforme în noi primejdii.

Mary stătea în genunchi, ghemuită. Cu fața ascunsă în palme, tremura într-o tăcere mormântală. Unul dintre pantofi zăcea într-o rână pe caldarâm, catarama de argint sclipind în lumina legănată a lămpii.

Precum o pasăre prevestitoare de rele, Alex s-a năpustit la pământ, lângă ea.

— Domnișoară Hawkins! Mary! Domnișoară Hawkins! Te simți bine?

— Dintre toate întrebările tâmpite pe care i le puteai pune, am spus cu o oarecare asprime când Mary a gemut și s-a ghemuit, retrăgându-se de lângă el. Bineînțeles că nu se simte bine. Tocmai a fost violată.

Cu un efort considerabil, m-am dezlipit de zidul reconfortant din spate și m-am îndreptat spre el, remarcând cu cinică detașare că îmi tremurau genunchii.

În clipa următoare m-au lăsat cu totul când o siluetă uriașă ca a unui liliac a pus un picior în fața mea, aterizând pe caldarâm cu o bufnitură teribilă.

— Măi, măi, ia te uită cine a venit pe la noi! am exclamat și am început să râd isteric.

O pereche de mâini mari m-au prins de umeri și m-au scuturat zdravăn.

— Mai încet, englezoaico, a spus Jamie, cu ochii albaștri strălucind întunecat și primejdios în lumina lămpii.

S-a îndreptat de spate, faldurile mantiei sale din catifea albastră căzându-i de pe umeri când și-a întins brațele spre acoperișul de pe care sărise. Stând pe vârfuri, ajungea să se prindă cu mâna de margine.

— Hai, coboară odată! a spus el iritat, privind în sus. Pune-ți picioarele peste margine pe umerii mei și te poți da jos pe spatele meu. Cu un zăngănit de șindrilă alunecând, o mică siluetă întunecată s-a furișat precaut în spate, apoi a coborât de pe silueta înaltă precum o maimuță pe un par.

— Bravo, Fergus!

Jamie l-a bătut ușor pe umăr pe băiat și chiar și în lumina slabă am văzut strălucirea de bucurie care i-a luminat obrajii. Jamie a cercetat împrejurimile cu un ochi expert și murmurând câteva vorbe, l-a trimis pe băiat în capătul aleii pentru a aștepta venirea jandarmilor. Rezolvând chestiunile esențiale, s-a lăsat din nou în genunchi în fața mea.

— Ești bine, englezoaico? a întrebat el.

— Drăguț din partea ta să întrebi, am răspuns politicos. Da, mulțumesc. Însă ea nu e la fel de bine, am spus, arătând în direcția lui Mary.

Era încă strânsă ghem, scuturându-se și tremurând ca o piftie, ferindu-se de Alex care încerca să o mângâie drept consolare.

Jamie abia i-a aruncat o privire.

— Văd. Unde naiba e Murtagh?

— Acolo, am răspuns el. Ajută-mă să mă ridic.

M-am îndreptat clătinat spre șanț, unde sacul în care era legat Murtagh se zbătea în toate părțile ca o omidă agitată, emițând o amestecătură uluitoare de blasfemii în trei limbi.

Jamie și-a tras jungherul și cu o brutalitate care mi s-a părut o totală nepăsare față de conținut, a tăiat sacul dintr-un capăt în celălalt. Murtagh a țâșnit prin deschizătură ca o marionetă pe arcuri. Jumătate din părul lui negru și ciufulit era lipit de pielea capului din pricina lichidului murdar în care zăcuse sacul. Cealaltă jumătate îi stătea în sus, împrumutând o expresie și mai feroce chipului său deja suficient de războinic din cauza unui cucui purpuriu umflat și a unui ochi care se învinețea cu fiecare clipă.

— Cine m-a lovit? a lătrat el.

— Păi, nu eu, a răspuns Jamie, ridicând o sprânceană. Hai, omule, revino-ți, nu avem toată noaptea la dispoziție.

— Așa nu merge, am bombănit eu prinzându-mi la întâmplare agrafele de păr decorate cu briliante. Trebuie să primească îngrijiri medicale, în primul rând. Are nevoie de un doctor!

— Are unul, a remarcat Jamie, ridicându-și bărbia și privindu-se în oglindă în timp ce își lega la gât eșarfa. Pe tine.

Terminând cu eșarfa, a apucat pieptenele și l-a trecut grăbit prin buclele dese și roșcovane.

— Nu mai e timp să o împletesc, a mormăit, ținând între degete coada groasă la ceafă în vreme ce răscolea printr-un sertar. Ai o panglică, englezoaico?

— Dă-mi voie.

M-am mișcat repede în spatele lui, ascunzând capetele șuvițelor dedesubt și înfășurând coada cu o fâșie de panglică verde.

— Cea mai potrivită seară pentru un blestemat de dineu!

Și nu orice dineu! Ducele de Sandringham era invitatul de onoare, cu un cerc restrâns, dar select, care să îl întrețină. Venea și monsieur Duverney cu fiul său cel mare, un bancher de vază. Louise și Jules de La Tour veneau, și familia d’Arbanville. Pentru a face lucrurile și mai interesante, contele Saint Germain fusese de asemenea invitat.

— Saint Germain! exclamasem uimită când mă anunțase Jamie cu o seară înainte. De ce, mă rog?

— Fac afaceri cu el, remarcase Jamie. A mai fost la cină aici și altă dată, cu Jared. Dar ce vreau eu este să am ocazia de a-l urmări când vorbește cu tine la masă. Din cât l-am cunoscut ca afacerist, nu e omul care să își ascundă gândurile.

A ridicat cristalul alb pe care mi-l dăduse maestrul Raymond și l-a cântărit gânditor în palmă.

— E destul de drăguț, spusese el. Voi pune să fie montat în aur, ca să îl porți la gât. Joacă-te cu el în timpul cinei până când cineva te întreabă de el, englezoaico. Atunci să povestești pentru ce e și ai grijă să îl urmărești pe Saint Germain când o faci. Dacă el ți-a dat otravă la Versailles, cred că vei observa un semn.

Tot ce voiam în acel moment era pace, liniște și să fiu lăsată singură să tremur ca un iepure. Ce primeam în schimb era un dineu cu un duce care putea fi iacobit sau spion englez, un conte pe care îl bănuiam că mă otrăvise, și victima unui viol ascunsă la etaj. Mâinile îmi tremurau atât de tare încât nu puteam închide lanțul de care era atârnat cristalul. Jamie a pășit în spatele meu și a strâns încuietoarea cu o mișcare scurtă a degetului mare.

— Nu ai emoții? l-am întrebat.

S-a strâmbat la mine în oglindă și mi-a pus o mână pe burtă.

— Ba da, dar la mine se duce la stomac, nu la mâini. Mai ai medicamentul acela pentru crampe?

— Acolo, am fluturat mâna spre cutia cu medicamente de pe masă, lăsată deschisă după ce o doftoricisem pe Mary. Sticluța verde. O lingură.

Ignorând lingura, Jamie a ridicat flaconul și a dat pe gât câteva înghițituri sănătoase. Apoi a lăsat-o jos și a mijit ochii spre lichidul dinăuntru.

— Dumnezeule, ce porcărie! Ești gata, englezoaico? Musafirii trebuie să apară dintr-o clipă în alta.

Mary stătea ascunsă pentru moment în dormitorul liber de la al doilea etaj. O examinasem cu atenție să nu fie rănită, dar părea să fie doar zgâriată și în stare de șoc, apoi îi administrasem repede o doză zdravănă, dar rezonabilă, de sirop de mac.

Alex Randall rezistase tuturor încercărilor lui Jamie de a-l trimite acasă și drept urmare fusese lăsat să o păzească pe

Mary, cu instrucțiuni stricte să mă cheme când ea avea să se trezească.

— Cum naiba s-a nimerit tăntălăul ăsta acolo? am întrebat, răscolind în sertar după o cutie cu pudră.

— Eu l-am trimis, a răspuns Jamie. Se pare că bietul prost e îndrăgostit de Mary Hawkins. Umblă după ea peste tot prin oraș, bleg ca o floare ofilită, fiindcă știe că se va mărita cu Marigny.

Cutia de pudră mi-a căzut din mână.

— E... îndrăgostit de ea? am șuierat, fluturând din mâini să alung norul de particule plutind.

— El așa susține și eu n-am niciun motiv să mă îndoiesc, a răspuns Jamie, scuturându-mi scurt pudra de pe pieptul rochiei. Era destul de tulburat când mi-a povestit.

— Îmi imaginez.

În învălmășeala de emoții contradictorii care mă cuprinseseră se contura acum și mila pentru Alex Randall. Sigur că el nu i-ar fi vorbit niciodată lui Mary, gândindu-se că devoțiunea unui secretar sărac nu se compară cu poziția socială și averea unei partide cu Casa de Gascogne. Și oare cum se simțea el acum, văzând-o victima unui atac brutal, practic sub nasul lui?

— De ce naiba nu a zis nimic? Ea ar fi fugit cu el într-o clipă.

Căci desigur, curatul englez cu chipul palid trebuie să fie obiectul „spiritual” al devoțiunii mute a lui Mary.

— Randall e un gentleman, a răspuns Jamie, întinzându-mi o pană și cutia cu ruj.

— Vrei să spui că e un papă-lapte, l-am contrazis, necruțător.

— Poate, a încuviințat el cu un colț al buzei zvâcnind. Și mai e și sărac, nu are un venit ca să întrețină o soție, dacă familia ei ar renega-o – ceea ce ar face cu siguranță dacă s-ar căsători în secret cu el. Și are sănătatea șubredă; i-ar veni greu să găsească o altă poziție, căci ducele probabil l-ar concedia fără o recomandare.

— Unul dintre servitori o va găsi, am spus, revenind la temerile de mai devreme pentru a evita să mă gândesc la această ultimă tragedie.

— Ba nu. Sunt cu toții ocupați cu servitul. Și până dimineață s-ar putea să se înzdrăvenească și să se întoarcă la reședința unchiului ei. I-am trimis un bilet, a adăugat el, să îi spun că va rămâne în noaptea asta la o prietenă și că e târziu. Nu voiam să plece în căutarea ei.

— Da, dar…

— Englezoaico!

M-a oprit punându-mi mâinile pe umeri și a privit peste umărul meu, întâlnindu-mi ochii în oglindă.

— Nu pot permite să fie văzută de nimeni până când nu va fi capabilă să vorbească și să se poarte ca de obicei. Dacă se află ce i s-a întâmplat, reputația ei va fi cu totul distrusă.

— Reputația ei! Dar nu e vina ei că a fost violată!

Vocea îmi tremura ușor și strânsoarea pe umeri s-a întețit.

— Nu e normal, englezoaico, dar așa stau lucrurile. Dacă se află că nu mai e fecioară, niciun bărbat nu o va lua; va cădea în dizgrație și va trăi ca domnișoară bătrână până la sfârșitul zilelor.

Mâna lui mi-a strâns ușor umărul, apoi s-a îndepărtat și s-a întors în păr, pentru a mă ajuta să prind o agrafă în cocul abia strunit.

— E tot ce putem face pentru ea, Claire, a spus el. Să o ferim de pericole, să o vindecăm atât cât putem… și să îi găsim pe ticăloșii care i-au făcut asta.

S-a întors și a băgat mâna în cutia mea cu bijuterii pentru a-și găsi acul de eșarfă.

— Hristoase, a adăugat el în șoaptă, cu nasul în catifeaua verde din interiorul cutiei, crezi că eu nu știu ce o așteaptă pe ea? Sau pe el?

Mi-am așezat mâna pe degetele lui bâjbâinde și am strâns încet. Mi-a întors gestul, apoi mi-a ridicat mâna la buze și a sărutat-o ușor.

— Dumnezeule, englezoaico! Ai degetele reci ca gheața.

S-a întors să mă privească în ochi.

— Te simți bine, fetițo?

Ceea ce a văzut pe chipul meu l-a făcut să murmure din nou „Iisuse!”, să cadă în genunchi și să mă tragă la pieptul lui. Am abandonat masca bravă și m-am agățat de el, îngropându-mi obrajii în cămașa lui caldă și apretată.

— O, Dumnezeule, Jamie. Mi-a fost atât de teamă! Îmi este atât de teamă! Oh, Dumnezeule, dacă ai putea face dragoste cu mine acum!

Pieptul i s-a scuturat de râs sub obrazul meu, dar m-a strâns mai aproape.

— Crezi că ar ajuta?

— Da.

Credeam că nu mă voi mai simți vreodată în siguranță până când nu voi sta liniștită în patul nostru, la adăpostul casei tăcute, simțind puterea și căldura lui în jurul meu și în trupul meu, hrănindu-mi curajul cu bucuria împreunării noastre, ștergând groaza neputinței și a violului cât pe ce să se întâmple, cu certitudinea iubirii unuia pentru celălalt.

Mi-a ținut fața între palmele sale și m-a sărutat și pentru o clipă teama de viitor și groaza nopții s-au risipit. Apoi s-a retras și a zâmbit. Îi vedeam propria teamă întipărită pe chip, dar ochii lui nu reflectau decât o mică parte din îngrijorarea mea.

— Pentru liniștea ta, atunci, a șoptit el.

•

Ajunseserăm la al doilea fel de mâncare fără niciun incident și începeam să mă relaxez ușor, deși mâna încă îmi mai tremura ușor peste *consommé.*

— Absolut fascinant! am exclamat, drept răspuns la o întâmplare povestită de tânărul domn Duverney, pe care nu o ascultam, urechile fiindu-mi ciulite la sunetele suspecte care se puteau auzi de la etaj. Povestiți-mi mai multe.

Am prins privirea lui Magnus în vreme ce îl servea pe contele Saint Germain, așezat în fața mea la masă și i-am zâmbit, felicitându-l cât de bine puteam cu gura plină de pește. Prea bine instruit pentru a zâmbi în public, a înclinat capul demn câțiva centimetri și a continuat servitul. Mâna mi s-a îndreptat spre cristalul de la gât și l-am mângâiat ostentativ în vreme ce contele, fără un semn de tulburare pe trăsăturile sale întunecate, a atacat păstrăvul cu migdale.

Jamie și bătrânul Duverney erau absorbiți într-o conversație la celălalt capăt al mesei, uitând de mâncare, în vreme ce Jamie mâzgălea cifre cu mâna stângă pe o bucată de hârtie cu un ciot de creion. Șah sau afaceri? m-am întrebat.

Ca invitat de onoare, ducele era așezat în centrul mesei. Savurase primele feluri cu apetitul unui gurmand înnăscut, și acum era antrenat într-o conversație animată cu *madame* d’Arbanville, așezată în dreapta lui. Cum ducele era, evident, cel mai de vază englez în Paris în acele zile, Jamie găsise profitabil să cultive relația cu el, în speranța că va descoperi vreun zvon care să îl poată conduce la expeditorul mesajului muzical către

Charles Stuart. Atenția mea însă continua să se abată de la duce la domnul așezat vizavi de el, Silas Hawkins.

Crezusem că voi muri pe loc și că voi scăpa pe toată lumea de o grijă când ducele pășise pe ușă, gesticulând relaxat peste umăr și rostind:

— Ia spune, doamnă Fraser, îl cunoști pe Hawkins, nu-i așa?

Ochii albaștri, mici și veseli ai ducelui îi întâlniseră pe ai mei cu o expresie de încredere inocentă că toanele lui vor fi satisfăcute și eu nu avusesem altă soluție decât să zâmbesc și să încuviințez din cap, rugându-l pe Magnus să mai pună un tacâm pe masă. Jamie, văzându-l pe domnul Hawkins când a intrat pe ușa salonului, arăta de parcă avea nevoie de o altă doză de sirop de stomac, dar s-a recules îndeajuns încât să întindă o mână spre domnul Hawkins și să înceapă o conversație despre calitatea hanurilor în drum spre Calais.

Am aruncat o privire spre orologiul de pe polița șemineului. Cât va mai trece până vor pleca cu toții? Am numărat în gând felurile de mâncare deja servite și cele care mai urmau. Ne apropiam de desert. Apoi urmau salata și brânza. Coniac și cafea, vin de Porto pentru domni, lichioruri pentru doamne. Un ceas sau două de conversație antrenantă. Nu foarte antrenantă, te rog Doamne, sau vor rămâne aici până în zori. În acest moment discutau despre pericolul bandelor de huligani. Am abandonat peștele și am luat o chiflă.

— Și am auzit că unele bande de răufăcători sunt compuse nu din coate-goale, cum te-ai aștepta, ci din unii dintre membrii tineri ai nobilimii!

Generalul d’Arbanville a pufnit neîncrezător la auzul unei asemenea idei monstruoase.

— O fac din amuzament... amuzament! Ca și cum tâlhărirea oamenilor decenți și îngrozirea doamnelor nu ar fi altceva decât o luptă de cocoși!

— Extraordinar! a exclamat ducele cu indiferența unui om care niciodată nu a fost nicăieri fără o escortă substanțială.

Tava cu aperitive a plutit pe lângă obrazul lui, iar el a cules în farfurie o jumătate de duzină de saleuri. Jamie mi-a aruncat o privire și s-a ridicat de la masă.

— Dacă mă scuzați, doamnelor, domnilor, a spus el cu o plecăciune, am un vin special de Porto pe care aș dori să i-l ofer spre degustare Înălțimii Sale. Voi coborî în cramă să îl aduc.

— Trebuie să fie Belle Rouge, a comentat Jules de La Tour, lingându-și buzele cu nerăbdare. Înălțimea Voastră, vă așteaptă o tratație nemaipomenită. Niciodată nu am mai gustat un asemenea vin în altă parte.

— Atunci, vei gusta curând, domnule prinț, a intervenit contele Saint Germain. Ceva chiar mai bun.

— Cu siguranță nu există ceva mai bun decât Belle Rouge! a exclamat generalul d'Arbanville.

— Ba există, a declarat contele cu îngâmfare. Am găsit un nou vin, produs și îmbuteliat pe insula Gostos, lângă coasta Portugaliei. Un roșu aprins precum rubinele și o aromă care îl face pe Belle Rouge să pară doar apă colorată. Am un contract pentru livrarea întregului stoc în august.

— Chiar așa, domnule conte? s-a mirat Silas Hawkins ridicându-și sprâncenele groase și cărunte spre capătul nostru de masă. Vasăzică ai găsit un nou partener de investiții? Am înțeles că resursele dumitale au fost… epuizate, să spunem? după incendierea vasului Patagonia.

A luat o plăcintă cu brânză de pe platou și a îndesat-o delicat în gură.

Mușchii fălcilor contelui au zvâcnit și un fior a coborât deodată peste capătul nostru de masă. Din privirea pe care domnul Hawkins mi-a strecurat-o și zâmbetul subțire care se ascundea pe buzele lui ocupate cu mestecatul, îmi era clar că știa totul despre rolul meu în distrugerea ghinionistului vas.

Am dus mâna din nou spre cristalul de la gât, însă contele nu privea spre mine. Un val de roșeață i se ridicase din eșarfa de dantelă în timp ce îl privea pe domnul Hawkins cu o antipatie fățișă. Jamie avea dreptate; contele nu era omul care să își ascundă emoțiile.

— Din fericire, *monsieur,* a spus el, stăpânindu-și furia cu un oarecare efort, am găsit un partener care este dispus să investească în această întreprindere. De fapt, un concetățean al onorabilei noastre gazde.

A înclinat sardonic capul spre ușă, unde Jamie tocmai își făcuse apariția, urmat de Magnus care purta în brațe o carafă enormă cu vin Belle Rouge.

Hawkins s-a oprit din mestecat o clipă, cu gura hidos deschisă de curiozitate.

— Un scoțian? Cine? Nu credeam că mai există vreun scoțian în afacerea cu vinuri din Paris în afară de casa Fraser.

O sclipire limpede de amuzament a luminat ochii contelui în vreme ce își plimba privirea de la domnul Hawkins la Jamie.

— Presupun că e discutabil dacă investitorul în chestiune poate fi considerat scoțian în acest moment; cu toate acestea, e concetățeanul lordului Broch Tuarach. Numele său e Charles Stuart.

Această veste a avut întregul impact pe care îl scontase contele. Silas Hawkins a țâșnit drept în picioare cu o exclamație care l-a făcut să se înece cu rămășițele îmbucăturii. Jamie, care era pe punctul de a spune ceva, a închis gura și s-a așezat, privindu-l pe conte gânditor. Jules de La Tour a început să facă tot soiul de comentarii împroșcând cu salivă, și ambii d'Arbanville au scos exclamații de uluire. Chiar și ducele și-a ridicat ochii din farfurie și a clipit spre conte cu interes.

— Adevărat? a spus el. Eu știam că Stuarzii sunt săraci lipiți pământului. Sunteți convins că nu vă duce de nas?

— Nu am niciun chef să vorbesc de rău pe cineva sau să trezesc suspiciuni, s-a băgat în discuție și Jules de La Tour, dar e bine cunoscut la Curte faptul că Stuarzii nu au nicio lețcaie. E adevărat că unii dintre suporterii iacobiți au căutat în ultima vreme să strângă fonduri, însă nu au avut noroc, din câte am auzit eu.

— E adevărat, a intervenit tânărul Duverney, aplecându-se în față cu interes. Charles Stuart în persoană a discutat în particular cu doi bancheri pe care îi cunosc, însă niciunul nu se hazardează să îi împrumute vreo sumă substanțială în circumstanțele actuale.

I-am aruncat iute o privire lui Jamie, care a răspuns cu o înclinare aproape imperceptibilă a capului. Acestea erau vești bune. Dar pe urmă, ce era cu povestea contelui despre investiție?

— E adevărat, a răspuns el încrâncenat. Înălțimea Sa a făcut rost de un împrumut de cincisprezece mii de livre de la o bancă italiană și a pus întreaga sumă la dispoziția mea, să o folosesc pentru a angaja un vas și a cumpăra provizia de sticle a podgoriei din Gostos. Am chiar aici scrisoarea semnată, a spus bătând ușor cu palma pieptul vestonului cu satisfacție, apoi s-a rezemat de spătarul scaunului și a privit triumfător în jurul

mesei, oprindu-se la Jamie. Ei, milord, a spus el, fluturând mâna spre carafa așezată pe ștergarul alb din fața lui Jamie, ai de gând să ne permiți să gustăm acest vin faimos?

— Da, sigur, a murmurat Jamie.

Brațul i s-a întins mecanic spre primul pahar.

Louise, care stătuse tăcută mâncând pe aproape toată durata cinei, a băgat de seamă disconfortul lui Jamie. Prietenă bună, s-a întors spre mine, în încercarea evidentă de a schimba cursul conversației pe un subiect neutru.

— Ce piatră frumoasă porți la gât, *ma chère,* a spus ea, arătând spre cristal. De unde o ai?

— O, asta, am spus. Păi, e…

Am fost întreruptă de un țipăt asurzitor. A întrerupt orice sunet și ecourile lui ascuțite au reverberat în cristalul candelabrului de deasupra.

— *Mon Dieu,* a exclamat contele Saint Germain în tăcerea care se lăsase. Ce…

Țipătul s-a mai auzit o dată, apoi încă o dată. Zgomotul a năvălit pe scările late și în foaier.

Musafirii, ridicați de la masă precum un stol de prepelițe speriate, s-au repezit de asemenea în foaier, la timp pentru a o vedea pe Mary Hawkins, îmbrăcată în rămășițele sfâșiate ale cămășii, făcându-și apariția în capul scărilor. A rămas țintuită locului, parcă pentru efect maxim, cu gura larg căscată, palmele răsfirate peste sâni acolo unde pânza ruptă lăsa limpede să se vadă rănile cauzate de niște mâini brutale pe piept și pe brațe.

Pupilele îi erau cât gămălia unui ac în lumina candelabrului, ochii îi păreau ape negre în care se reflecta groaza. Stătea cu privirea în pământ, însă în mod cert nu vedea nici scările, nici mulțimea de spectatori cu gurile căscate.

— Nu! a strigat ea. Nu! Lasă-mă! Te rog, te implor! NU MĂ ATINGE!

Orbită cum era de medicament, probabil a simțit o mișcare în spate, căci s-a întors și a lovit aerul cu sălbăticie, mâinile încleștându-se ca niște gheare pe chipul lui Alex Randall, care încerca în zadar să o țină locului, să o calmeze. Din păcate, de la parter, încercările lui păreau mai degrabă ale unui seducător respins pregătit pentru un nou asalt.

— *Nom de Dieu*! a izbucnit generalul d’Arbanville. *Racaille*! Las-o imediat în pace!

Bătrânul soldat s-a repezit pe scări în sus cu o agilitate surprinzătoare pentru anii lui, brațul întins instinctiv după sabia pe care, din fericire, o lăsase la intrare.

Ridicându-mi poalele voluminoase ale rochiei, m-am repezit îndată în calea contelui și a tânărului Duverney, care păreau gata să-l urmeze pe general în misiune, însă nu am putut face nimic să îl împiedic pe unchiul lui Mary, Silas Hawkins. Cu ochii ieșindu-i din orbite, negustorul de vinuri a rămas uluit o clipă, apoi și-a coborât fruntea și s-a repezit înainte ca un taur, făcându-și loc printre musafiri. Am aruncat o privire speriată în jur după Jamie și l-am găsit la marginea mulțimii. Ne-am privit în ochi și am ridicat sprâncenele într-o întrebare mută; oricum, nimic din ce aș fi spus nu ar fi fost auzit peste gălăgia din foaier, întreruptă de țipetele precum fluierul de vapor ale lui Mary de la etaj.

Jamie a ridicat din umeri la mine, apoi a privit în jur. I-am văzut ochii luminându-se o clipă la vederea unei mese cu trei picioare de lângă perete, pe care se afla o vază înaltă cu crizanteme. A privit în sus, măsurând distanța, a închis ochii o clipă, încredințându-și parcă sufletul lui Dumnezeu, apoi a acționat cu hotărâre.

A sărit de pe podea pe masă, s-a prins cu mâna de balustradă și s-a avântat peste ea, pe scări, la câțiva centimetri înaintea generalului. A fost o mișcare atât de acrobatică, încât una sau două doamne au rămas fără suflare și s-au auzit câteva țipete ușoare de admirație amestecate cu exclamații de groază.

Exclamațiile s-au întețit când Jamie s-a aruncat pe scări în sus, și-a făcut loc cu coatele între Mary și Alex și prinzându-l pe cel din urmă de umăr, a ochit cu grijă și l-a pocnit cu sete în vârful bărbiei.

Alex, care rămăsese privindu-și stăpânul cu gura căscată de uluire, a căzut ușor în genunchi și s-a făcut ghem, cu ochii încă mari, dar deodată la fel de goi și de orbi ca ai lui Mary.

19. Jurământul

Orologiul de pe șemineu avea un ticăit enervant de tare. Era singurul sunet din casă, în afară de scârțâitul podelelor și de

bufniturile înfundate ale servitorilor care munceau până târziu în bucătăria de dedesubt. Avusesem însă parte de suficient zgomot cât să îmi ajungă o vreme și tot ce doream era puțină liniște pentru a-mi calma nervii zdruncinați. Am deschis cutia ceasului și i-am scos contragreutatea, iar ticăitul a încetat imediat.

Fusese fără îndoială dineul sezonului. Cei care nu fuseseră destul de norocoși să fie prezenți vor pretinde luni întregi că fuseseră acolo, susținându-și povestea cu fragmente de bârfă repetate la nesfârșit și descrieri denaturate.

Reușisem în cele din urmă să o rețin pe Mary suficient de mult timp cât să îi torn pe gât o nouă doză puternică de sirop de mac. S-a prăbușit într-o grămadă jalnică de haine pătate cu sânge, lăsându-mi libertatea de a-mi îndrepta atenția spre disputa trilaterală între Jamie, general și domnul Hawkins. Alex avusese prezența de spirit să rămână inconștient și i-am aranjat frumos trupul inert alături de al lui Mary pe palier, ca pe o pereche de sardine în conservă. Arătau precum Romeo și Julieta expuși în piața publică spre rușinea familiilor lor, însă această asemănare îi scăpa domnului Hawkins.

— Mi-ai ruinat-o! continua el să țipe. Mi-ai ruinat nepoata! Vicontele nu va mai dori să o ia acum! Ticălos mizerabil scoțian! Tu și cu otreapa ta! Târfo! a strigat el întorcându-se spre mine. Proxeneto! Seduci fete nevinovate și inocente în ghearele tale malefice pentru plăcerea târâturilor tale bastarde! Tu…

Cu ferocitate oarecum întristată, Jamie a așezat o mână pe umerii domnului Hawkins, l-a întors spre el și i-a aplicat o lovitură chiar sub bărbia atârnândă. Apoi a rămas în picioare frecându-și pumnul, privind cum corpolentul negustor de vinuri dă ochii peste cap. Domnul Hawkins a căzut pe spate lovindu-se de lambriu și a alunecat ușor pe perete în jos, în poziția șezând.

Jamie și-a întors privirea de un albastru înghețat spre generalul d'Arbanville care, observând soarta celor căzuți, a pus jos sticla de vin pe care o flutura în aer și a făcut un pas îndărăt.

— O, hai odată nu mai sta pe gânduri, l-a zorit un glas din spatele meu. De ce să te oprești acum, Tuarach? Lovește-i pe toți trei! Mătură-i pe toți!

Generalul și Jamie au aruncat o privire plină de repulsie spre silueta elegantă din spatele meu.

— Pleacă de aici, Saint Germain, a spus Jamie. Nu te privește.

Glasul îi suna obosit, însă a ridicat vocea pentru a se face auzit peste hărmălaia de dedesubt. Cusăturile de pe umărul vestonului i se desfăcuseră și faldurile albe ale cămășii de pânză fină i se zăreau albe prin deschizături.

Buzele subțiri ale lui Saint Germain s-au arcuit într-un zâmbet fermecător. În mod evident contele se distra de minune.

— Nu mă privește? Cum pot asemenea evenimente să nu privească pe orice om cu spirit civic?

Privirea sa amuzată a măturat holul de la etaj, presărat cu trupuri prăbușite.

— La urma urmelor, dacă un musafir al Maiestății Sale a pervertit într-o asemenea măsură noțiunea de ospitalitate încât să întrețină un bordel în propria sa locuință, nu e asta… nu, să nu faci asta! a spus el când Jamie a făcut un pas spre el.

O lamă i-a sclipit deodată în mână, apărând ca prin minune din dantela învolburată în jurul încheieturii. L-am văzut pe Jamie strâmbându-se ușor și îndreptându-se de umeri în rămășițele vestonului ruinat, pregătit de luptă.

— Încetați imediat! a rostit o voce poruncitoare și cei doi Duverney, cel bătrân și cel tânăr, și-au croit drum spre etajul și așa supraaglomerat.

Duverney cel tânăr s-a întors și a fluturat autoritar brațele spre grupul de oameni de pe scări care au fost îndeajuns de intimidați de privirea lui cruntă pentru a se da un pas în spate.

— Dumneata, a spus Duverney cel bătrân, arătând spre Saint Germain. Dacă ai vreun spirit civic, precum pretinzi, poate îl vei folosi în mod util pentru a trimite acasă pe câțiva dintre cei de pe scări.

Saint Germain a rămas cu privirea ațintită spre bancher, însă după o clipă nobilul a scuturat din umeri și pumnalul a dispărut. Saint Germain s-a întors fără o vorbă și a coborât scările, împingându-i pe cei care îi stăteau în cale, îndemnându-i cu voce ridicată să plece la casele lor.

În ciuda îndemnurilor sale și ale tânărului Duverney, Gérard, aflat în spatele său, cea mai mare parte a invitaților, întărâtați de scandal, au plecat abia la apariția jandarmilor din Garda Regală.

Domnul Hawkins care între timp își revenise, a depus imediat o plângere de răpire și proxenetism împotriva lui Jamie. Pentru o clipă, am avut chiar impresia că Jamie îl va lovi din nou; mușchii

s-au încordat pe sub catifeaua azurie, dar pe urmă s-au relaxat ca și cum s-ar fi răzgândit.

După nenumărate argumente confuze și explicații, Jamie a fost de acord să meargă la sediul Jandarmeriei de la Bastilia, probabil pentru a da explicații.

Alex Randall, alb la față, transpirat și evident fără nici cea mai mică idee despre cele ce se petreceau, a fost luat de asemenea. Ducele nu așteptase să vadă ce soartă va avea secretarul său, ci își chemase discret trăsura și plecase înainte de sosirea Gărzii. Oricare ar fi fost misiunea sa diplomatică, implicarea într-un scandal nu avea să ajute. Mary Hawkins, încă aflată în stare de inconștiență, a fost mutată în casa unchiului ei, înfășurată într-o pătură.

Scăpasem ca prin urechile acului să fiu inclusă în grupul de arestați când Jamie a refuzat categoric să permită ridicarea mea, insistând că mă aflam într-o condiție delicată și sub nicio formă nu puteam fi dusă într-o închisoare. În cele din urmă, văzând că Jamie era mai mult decât doritor să înceapă a împărți din nou pumni pentru a-și demonstra punctul de vedere, căpitanul jandarmilor s-a înduplecat, cu condiția ca eu să accept să nu părăsesc orașul. Deși fuga din Paris avea avantajele ei, nu prea puteam pleca fără Jamie, deci mi-am dat fără rețineri cuvântul de onoare.

În vreme ce grupul se plimba confuz prin foaier, aprinzând felinare și adunându-și pălăriile și mantiile, l-am văzut pe Murtagh, cu o expresie întunecată pe chipul zgâriat, bântuind pe la marginea mulțimii. Evident, intenționa să îl însoțească pe Jamie oriunde se ducea și am simțit o mică ușurare. Cel puțin soțul meu nu va fi singur.

— Nu-ți face griji, englezoaico, mi-a șoptit el în ureche, îmbrățișându-mă o clipă. Mă întorc cât ai clipi. Dacă se întâmplă ceva…

A șovăit o clipă, apoi a spus cu fermitate:

— Nu va fi cazul, însă dacă ai nevoie de o prietenă, du-te la Louise de La Tour.

— Așa voi face.

Nu am avut răgaz pentru mai mult decât un sărut furat înainte ca jandarmii să îl înconjoare.

Ușile casei s-au deschis larg și l-am văzut pe Jamie aruncând o privire în spate, spre Murtagh, și deschizând gura parcă pentru

a spune ceva. Înfigându-și mâinile în centura de sabie, Murtagh a luat o înfățișare îndârjită și și-a croit drum spre Jamie, aproape împingându-l pe tânărul Duverney în stradă. S-au înfruntat mutește, aruncându-și priviri feroce, Jamie dând din umeri în cele din urmă și ridicându-și mâinile în aer, resemnat.

A ieșit în stradă, ignorându-i pe jandarmii care se strângeau din toate direcțiile, dar s-a oprit la vederea unei siluete micuțe stând în picioare în apropierea porții. S-a aplecat și a rostit ceva, apoi s-a îndreptat de spate, s-a întors spre casă și mi-a trimis un zâmbet, clar vizibil în lumina lămpilor. Apoi, cu o înclinare a frunții spre bătrânul monsieur Duverney, a urcat în trăsura care aștepta și dus a fost, cu Murtagh agățat în spatele trăsurii.

Fergus a rămas în mijlocul străzii, privind în urma trăsurii până când s-a făcut nevăzută. Apoi, urcând treptele cu un pas hotărât, m-a luat de mână și m-a condus înăuntru.

— Hai, milady, a spus el. Milord mi-a cerut să am grijă de tine până se întoarce el.

•

Fergus s-a strecurat în salon, ușa închizându-se în tăcere în urma lui.

— Am făcut turul casei, milady, mi-a șoptit el. E toată ferecată.

În ciuda îngrijorării, mi-a venit să zâmbesc la auzul tonului său, care imita vocea lui Jamie. Idolul său îi încredințase o responsabilitate și, evident, el își lua îndatoririle în serios.

După ce mă escortase în salon, plecase să facă turul casei, cum făcea Jamie în fiecare seară, verificând încuietorile obloanelor și drugii ușilor exterioare – pe care știam că abia îi poate ridica –, precum și vetrele de foc. O pată de cenușă i se întindea pe o laterală a feței, de la frunte până la obraz, însă cândva în timpul misiunii se frecase la ochi, căci acum ochiul îi era încercuit de o mică zonă albă, ca la ratoni.

— Ar trebui să te odihnești, milady, m-a sfătuit el. Să nu îți faci griji, eu voi fi aici.

Nu am râs, dar i-am zâmbit.

— Nu aș putea dormi, Fergus. Voi sta aici o vreme. Poate tu ar trebui să dormi puțin, a fost o seară lungă.

Nu mă lăsa inima să îi poruncesc să se culce, nedorind să îi știrbesc noua sa demnitate de bărbat al casei pentru o vreme, însă era limpede că abia se mai ținea pe picioare. Umerii mici și

slabi erau lăsați în jos și cearcăne întunecate i se vedeau sub ochi, mai întunecate chiar decât stratul de cenușă.

A căscat din toată inima, dar a clătinat din cap.

— Nu, milady. Voi sta cu tine… dacă nu te deranjează! a adăugat el în grabă.

— Nu mă deranjează.

De fapt, era prea obosit să vorbească ori să se miște de colo până colo cum o făcea de obicei, iar prezența lui somnoroasă pe rogojină era reconfortantă, asemenea unei pisici ori a unui câine.

Am stat cu privirile ațintite spre flăcările mocnite, încercând să îmi induc măcar iluzia de seninătate. Am încercat să revăd în minte imagini cu lacuri liniștite, poieni în păduri, chiar și pacea întunecată a capelei din Abație, însă nimic nu părea să funcționeze: peste toate imaginile serene se așezau cele din această seară: brațe încordate și dinți sclipind, ieșind dintr-un întuneric îmbibat cu teamă; chipul îngrozit și palid al lui Mary, chipul lui Alex Randall oglindindu-l pe al ei; izbucnirea de ură din ochii porcini ai domnului Hawkins; suspiciunea subită de pe chipul generalului și al celor doi Duverney; încântarea prost mascată a lui Saint Germain la izbucnirea scandalului, strălucind cu malițiozitate precum picăturile de cristal ale candelabrelor. Și la urmă, zâmbetul lui Jamie, în care se împleteau nesiguranța și încurajarea, în lumina schimbătoare a lămpilor legănate.

Dacă nu se întorcea? Era un gând pe care încercasem să îl suprim, încă de când îl luaseră. Dacă nu reușea să scape de condamnare? Dacă magistratul era unul din aceia care îi privea cu neîncredere pe străini – unul mai suspicios decât de obicei, m-am corectat –, ar putea fi ușor încarcerat pe termen nelimitat. Și pe deasupra și dincolo de teama că această criză nedorită ar putea ruina toată munca atentă din ultimele săptămâni era imaginea lui Jamie într-o celulă precum cea în care îl găsisem la Wentworth. În lumina crizei actuale, vestea că Charles Stuart investea în vinuri părea trivială.

Rămasă singură, aveam acum timp berechet la dispoziție să mă gândesc, însă gândurile mele nu păreau să mă ducă nicăieri. Cine sau ce era „La Dame Blanche”? Ce fel de „doamnă albă” și de ce menționarea acelui nume îi făcuse pe atacatori să o ia la fugă?

Trecând din nou în revistă evenimentele care urmaseră dineului, mi-am amintit de remarca generalului despre bandele de criminali care cutreierau străzile Parisului și despre cum unele din ele includeau membri ai nobilimii. Acestea erau confirmate de vorbirea și ținuta conducătorului bandei care ne atacase pe mine și pe Mary, deși tovarășii săi păreau mult mai neciopliți ca aspect. Am încercat să mă gândesc dacă bărbatul îmi amintea de cineva pe care îl cunoșteam însă amintirea lui era vagă, confuzie accentuată de întuneric și de ceața șocului care se atenua tot mai mult.

Ca aspect general, nu se deosebea foarte mult de contele Saint Germain, deși cu siguranță vocea îi era diferită. Dar pe urmă, dacă era implicat contele, cu siguranță s-ar fi străduit la fel de mult să își ascundă vocea așa cum își ascundea chipul. În același timp, mi se părea aproape imposibil ca el să fi putut lua parte la un asemenea atac, și pe urmă să stea calm față în față cu mine la masă două ore mai târziu, sorbindu-și supa.

Mi-am trecut degetele prin păr de frustrare. Nu puteam face nimic până dimineață. Dacă venea dimineața, dar Jamie nu se întorcea, atunci puteam începe să colind pe la cunoștințe și presupuși prieteni, din care unul sigur mi-ar fi oferit vești ori s-ar fi oferit să mă ajute. Însă în orele nopții, eram lipsită de ajutor; incapabilă să mă mișc, precum o libelulă captivă în chihlimbar.

Degetele mi-au găsit una dintre agrafele decorate, și am smuls-o enervată, încâlcită în păr, nu voia să iasă.

— Au!

— Așteaptă o clipă, milady. O scot eu.

Nu îl auzisem trecând prin spatele meu, însă am simțit degetele mici și abile ale lui Fergus în părul meu, descâlcind micul ornament. Apoi l-a pus deoparte șovăind și a întrebat:

— Și pe celelalte, milady?

— O, mulțumesc, Fergus, am răspuns recunoscătoare. Dacă nu te superi.

Atingerea lui de hoț de buzunare era ușoară și sigură și buclele bogate au început să îmi cadă în jurul obrajilor, eliberate din strânsoare. Puțin câte puțin, respirația mi s-a domolit pe măsură ce el mi-a desfăcut părul.

— Ești îngrijorată, milady? s-a auzit glasul subțire și blând din spatele meu.

— Da, am spus, prea obosită pentru a mai face pe viteaza.

— Și eu, a răspuns el simplu.

Ultima dintre agrafe a clincănit pe masă, iar eu m-am prăbușit în scaun, cu ochii închiși. Pe urmă am simțit din nou o atingere și mi-am dat seama că Fergus îmi pieptăna părul, descâlcind șuvițele încurcate.

— Îmi dai voie, milady? a rostit el, simțindu-mă cum mă încordez de surpriză. Doamnele obișnuiau să spună că le face bine, atunci când sunt îngrijorate ori supărate.

M-am relaxat din nou sub atingerea liniștitoare.

— Îți dau voie, am spus. Mulțumesc.

După o clipă, am întrebat:

— Care doamne, Fergus?

A ezitat o clipă, ca un păianjen tulburat în timp ce țese o pânză, și pe urmă și-a reluat pieptănatul delicat al șuvițelor.

— Acolo unde obișnuiam să dorm, milady. Nu puteam ieși din cauza clienților, dar madame Elise îmi dădea voie să dorm într-o debara de sub scări dacă nu făceam zgomot. Și după ce plecau toți bărbații, aproape de răsăritul soarelui, ieșeam din dulap și câteodată doamnele împărțeau micul dejun cu mine. Eu le ajutam să își lege desuurile – spuneau că am atingerea cea mai ușoară din lume, a adăugat el cu o oarecare mândrie, și eu le pieptănam părul, dacă voiau.

— Mmm…

Șoapta fină a pieptenului prin părul meu era hipnotică. Fără ceasul de pe polița șemineului, nu știam cât e ora, însă tăcerea de pe stradă însemna că era într-adevăr foarte târziu.

— Cum ai ajuns să dormi la madame Elise, Fergus? am întrebat, abia înăbușindu-mi un căscat.

— M-am născut acolo, milady, a răspuns el.

Ritmul pieptenului a încetinit și glasul lui a devenit tot mai lipsit de vlagă.

— Obișnuiam să mă întreb care dintre doamne e mama mea, dar nu am aflat niciodată.

•

M-am trezit când s-a deschis ușa de la salon. Jamie stătea acolo, cu ochii înroșiți și tras la față de oboseală, dar zâmbind în prima geană de lumină cenușie a zilei.

— Mi-a fost teamă că nu te mai întorci, am spus un moment mai târziu, peste creștetul său.

Părul lui avea mireasma acrișoară de fum stătut și seu, iar vestonul devenise și mai ponosit, însă Jamie era cald și solid și eu nu aveam chef să fac mofturi în privința felului în care îi mirosea capul pe care îl cuibăream la sân.

— Și mie mi-a fost, a spus el, cu voce înăbușită, dar i-am reperat zâmbetul.

Mi-a cuprins talia cu brațele, apoi mi-a dat drumul și s-a dat în spate, netezindu-mi părul care îmi căzuse pe ochi.

— Dumnezeule, cât de frumoasă ești! a șoptit el. Nearanjată și nedormită, cu buclele încadrându-ți obrajii. Iubirea mea frumoasă! Așadar ai stat aici toată noaptea?

— Nu am fost singura, am spus, arătând spre podea unde Fergus dormea ghemuit pe covor, cu capul pe o pernă la picioarele mele. S-a foit ușor în somn, gura deschizându-i-se puțin, rozie și cu buze rotunde ca ale unui bebeluș, cum fusese cu atât de puțin timp în urmă. Jamie a așezat ușor o mână mare pe umărul lui.

— Hai, flăcăule. Ai păzit-o bine pe stăpâna ta.

L-a ridicat pe băiat în brațe, așezându-l pe umărul lui, mormăind și cu ochii lipiți de somn.

— Ești un băiat de ispravă, Fergus, și acum meriți să te odihnești. Hai în patul tău.

I-am văzut pleoapele lui Fergus deschizându-se de surpriză, apoi coborându-se pe jumătate când s-a relaxat, încuviințând din cap în brațele lui Jamie.

Deschisesem obloanele și reaprinsesem focul până când s-a întors Jamie în salon. Își lepădase vestonul distrus, însă mai purta restul hainelor din seara precedentă.

— Poftim.

I-am întins un pahar de vin pe care l-a băut stând în picioare, din trei înghițituri, s-a cutremurat, apoi s-a prăbușit pe mica sofa, și a întins paharul să îi mai torn.

— Nicio picătură, am refuzat eu, până nu îmi spui ce se întâmplă. Nu ești în închisoare, deci presupun că totul este în regulă, dar…

— Nu e totul în regulă, englezoaico, m-a întrerupt el, însă ar putea fi și mai rău.

După o lungă serie de argumente pro și contra – o mare parte din ele fiind reiterările impresiilor originale ale domnului Hawkins –, judecătorul-magistrat care fusese scos din patul lui

cald pentru a prezida peste această investigație pe nepusă masă decretase îmbufnat că, din moment ce Alex Randall era unul dintre acuzați, nu putea fi considerat martor imparțial. Cum nu puteam fi nici eu, ca soție și posibilă complice a celuilalt acuzat. Conform propriei sale declarații, Murtagh fusese inconștient în timpul pretinsului atac, iar din punct de vedere legal, copilul Claudel nu putea să fie martor.

În mod clar, spusese *monsieur le juge,* aruncând o privire sfredelitoare spre căpitanul Jandarm, singura persoană capabilă să furnizeze adevărul în această chestiune era Mary Hawkins, care, din câte se înțelegea, era incapabilă să facă acest lucru la momentul actual. În concluzie, toți acuzații trebuie închiși în Bastilia până în momentul în care Mademoiselle Hawkins va putea fi chestionată și desigur, *monsieur le capitaine* ar fi putut ajunge la aceeași concluzie de unul singur.

— Și atunci de ce nu ești închis în Bastilia? am întrebat.

— Bătrânul domn Duverney a oferit garanție pentru mine, a răspuns Jamie, trăgându-mă pe sofa lângă el. A stat ghemuit într-un colț ca un arici, pe parcursul întregii tevaturi. Și pe urmă, când judecătorul a pronunțat decizia, s-a ridicat și a spus că, după ce a avut ocazia să joace șah cu mine în câteva ocazii, nu considera că eu am un caracter atât de desfrânat încât să creadă că aș fi putut înfăptui unui asemenea act de depravare…

S-a întrerupt, ridicând din umeri.

— Mă rog, tu știi cum vorbește el când se încinge. În mare, ideea a fost că un om care îl poate bate la șah de șase ori din șapte meciuri nu ar putea ademeni fete inocente în casa lui pentru a fi batjocorite.

— Foarte logic, am spus sec. Îmi imaginez că ceea ce a vrut el să spună cu adevărat a fost că dacă te bagă la închisoare, nu vei mai putea juca șah cu el.

— Cred că da, a încuviințat Jamie, apoi s-a întins, a căscat și a clipit spre mine, zâmbind. Dar sunt acasă și în clipa asta chiar nu îmi pasă de ce. Vino la mine, englezoaico.

Apucându-mă cu ambele mâini de mijloc, m-a tras în poala lui, și-a încolăcit brațele în jurul meu și a oftat de plăcere.

— Tot ce vreau să fac, a murmurat el în urechea mea, este să arunc zdrențele astea mizerabile și să fac dragoste cu tine pe covorul din fața șemineului și să adorm imediat după aceea cu capul pe umărul tău și să stau așa până mâine.

— Destul de incomod pentru servitori, am remarcat. Vor fi nevoiți să măture pe lângă noi.

— La naiba cu servitorii! a exclamat el, întinzându-se confortabil. Pentru ce-s făcute ușile?

— Ca să bați în ele, evident, am spus când de afară s-a auzit o bătaie ușoară.

Jamie s-a oprit o clipă cu nasul îngropat în părul meu, apoi a oftat și a ridicat fruntea, coborându-mă din poala lui pe sofa.

— Treizeci de secunde, mi-a promis el în șoaptă. *Entrez*! a spus apoi cu glas tare.

Ușa s-a dat în lături și Murtagh a pășit în cameră. Îl cam uitasem pe Murtagh în forfota și confuzia nopții trecute și acum mi-am spus în sinea mea că înfățișarea lui nu se îmbunătățise prin neglijență. Și el era la fel de nedormit ca și Jamie; singurul ochi pe care îl avea deschis era roșu, cu pleoape grele și sângerii. Celălalt ochi, vânăt ca o banană putrezită, era o dungă de un negru sclipitor, abia vizibil în carnea umflată. Cucuiul din frunte acum atinsese apogeul: un ou de gâscă purpuriu chiar deasupra unei sprâncene, străbătut de o tăietură urâtă.

Micuțul scoțian abia rostise un cuvânt de când fusese scos din sac noaptea trecută. După ce întrebase scurt unde îi sunt cuțitele – găsite de Fergus, care, scotocind în maniera lui de câine de vânătoare, îi găsise atât jungherul, cât și pumnalul micuț în spatele unei grămezi de gunoi –, păstrase o tăcere posacă în timpul evadării noastre, păzindu-ne spatele în vreme ce alergam pe aleile întunecate ale Parisului. Și imediat cum ajunseserăm acasă, o privire ascuțită cu ochiul bun fusese suficientă pentru a înăbuși orice curiozitate indiscretă din partea servitorilor de la bucătărie.

Probabil că trebuie să fi spus ceva la Comisariat, chiar și numai pentru a confirma caracterul moral al stăpânului său, deși mă întrebam câtă credibilitate aș fi eu înclinată să îi acord lui Murtagh dacă aș fi un judecător francez. Dar acum era la fel de tăcut precum garguiele de pe Notre Dame, cu care de altfel semăna destul de bine.

Însă oricât de îndoielnică i-ar fi fost înfățișarea, lui Murtagh niciodată nu părea să îi lipsească demnitatea, cum nu îi lipsea nici acum. Drept de spate precum o vergea, a traversat covorul și a îngenuncheat protocolar dinaintea lui Jamie, care părea încurcat de acest comportament.

Bărbatul mărunt și slăbănog și-a tras pumnalul de la centură fără înflorituri, însă cu o încetineală deliberată și l-a ridicat cu mânerul înainte. Chipul osos și brăzdat era lipsit de orice expresie, însă și-a pironit privirea pe obrazul lui Jamie.

— Te-am dezamăgit, a spus el încet. Și fiind stăpânul meu, îți cer să îmi iei viața acum, ca să nu fiu nevoit să mai trăiesc cu această rușine.

Jamie s-a îndreptat încet de spate și l-am simțit cum își alungă oboseala în vreme ce își cobora privirea spre servitorul lui. O clipă a rămas aproape nemișcat, cu palmele odihnindu-se pe genunchi. Apoi a întins brațul și a așezat delicat o mână peste cucuiul vânăt de pe fruntea lui Murtagh.

— Nu e nicio rușine să fi căzut în bătălie *mo caraidh,* a spus el cu blândețe. Și cei mai viteji dintre războinici pot fi înfrânți.

Însă bărbatul mărunt a clătinat din cap cu încăpățânare, fără a clipi.

— Nu, a spus el. Eu nu am căzut în bătălie. Tu mi-ai oferit încrederea ta; pe soția ta și pe copilul tău nenăscut să-i protejez, și pe domnița englezoaică. Și eu am acordat atât de puțină importanță sarcinii, încât nici nu am apucat să mișc un deget când primejdia a lovit. Ca să spun drept, nici măcar nu am văzut brațul care m-a doborât.

Abia atunci a clipit, o dată.

— Trădarea…, a început Jamie.

— Și acum uite unde s-a ajuns, l-a întrerupt Murtagh.

Niciodată nu îl auzisem rostind atât de multe cuvinte odată de când îl cunoșteam.

— Numele tău târât în noroi, soția atacată și flăcăiașul…

Linia subțire a buzelor s-a strâns o clipă și gâtul slăbănog s-a încordat o dată când a înghițit.

— Numai pentru asta, tristețea amară mă îneacă.

— Așa-i, a răspuns Jamie încet, încuviințând din cap. Așa-i, înțeleg, bărbate. Și eu simt la fel.

Și-a atins o clipă pieptul chiar deasupra inimii. Cei doi bărbați ar fi putut fi singuri, cu frunțile plecate la doar câțiva centimetri una de cealaltă, în vreme ce Jamie s-a aplecat spre bărbatul mai în vârstă.

Cu mâinile împreunate în poală, nu am făcut nicio mișcare, nu am rostit niciun cuvânt; nu mă privea pe mine.

— Dar eu nu sunt căpetenia ta, bărbate, a continuat Jamie cu un ton mai ferm. Nu mi-ai jurat nimic și eu nu am nicio putere asupra ta.

— Ba ai.

Vocea lui Murtagh era la fel de fermă și mânerul pumnalului nu a tremurat nicio clipă.

— Dar...

— Ți-am jurat, Jamie Fraser, când nu aveai mai mult de o săptămână, un copilaș frumos la sânul mamei tale.

Am simțit tresărirea ușoară de uluire când Jamie a deschis ochii mari.

— Am îngenuncheat la picioarele lui Ellen, cum îngenunchez acum la ale tale, a continuat scoțianul micuț, cu bărbia îngustă ridicată mândru. Și am jurat pe Sfânta Treime că te voi urma mereu, oriunde vei merge, să îți păzesc spatele, când vei deveni bărbat în toată firea și vei avea nevoie de ajutorul meu.

Vocea aspră s-a înmuiat atunci și pleoapa a coborât peste ochiul ostenit.

— Da, flăcăule, te prețuiesc ca pe propriul meu fiu. Dar ți-am trădat încrederea.

— N-ai făcut-o și nici n-ai putea vreodată să o faci.

Jamie și-a pus mâinile pe umerii lui Murtagh, strângând cu fermitate.

— Nu, nu o să îți iau viața. Dar o să îți cer un jurământ și tu o să-l accepți.

O clipă lungă de ezitare s-a scurs, apoi capul cu părul negru și ciufulit s-a înclinat abia simțit.

Vocea lui Jamie a coborât și mai mult, însă nu era o șoaptă. Ridicându-și cele trei degete din mijloc ale mâinii drepte țepene, le-a așezat peste tăișul pumnalului, între plăsele și dosul lamei.

— Te însărcinez, așadar, prin jurământul pe care mi l-ai făcut și prin promisiunea către mama mea, să îi găsești pe cei care te-au atacat. Vânează-i, iar când îi găsești, te însărcinez să răzbuni onoarea soției mele... și sângele inocenței lui Mary Hawkins.

S-a oprit o clipă, apoi a luat mâna de pe pumnal. Murtagh l-a ridicat, ținându-l în sus de lamă. Privindu-mă pentru prima dată de când intrase în cameră, și-a plecat fruntea spre mine și a spus:

— Precum a vorbit stăpânul meu, așa voi face. Făgăduiesc că te voi răzbuna.

Mi-am umezit buzele uscate, neștiind ce să spun. Însă niciun răspuns nu părea necesar; Murtagh și-a dus pumnalul la buze și l-a sărutat, apoi s-a ridicat hotărât și a vârât arma în teacă.

20. La Dame Blanche

S-a crăpat de ziuă până când ne-am schimbat hainele, iar micul dejun tocmai ne era adus la etaj de la bucătărie.

— Ce vreau eu să știu, am spus, turnând ciocolată, este cine naiba e La Dame Blanche?

— La Dame Blanche?

Magnus, aplecat peste umărul meu cu un coș cu pâine fierbinte în mână, a tresărit atât de violent, încât una din chifle s-a rostogolit afară din paner. Am prins-o din zbor și m-am întors cu privirea ridicată spre valet, care avea o expresie cam tulburată.

— Da, chiar ea, am spus. Ai auzit vreodată numele ăsta, Magnus?

— Păi, cum să nu, milady, a răspuns bătrânul servitor. La Dame Blanche este o vrăjitoare.

Magnus s-a scuturat, trăgând ștergarul peste chifle cu o grijă exagerată, evitându-mi privirea.

— Doamna Albă, a murmurat el. Se spune că e o femeie înțeleaptă, o vindecătoare. Și cu toate astea… ea vede în inima unui om și îi poate transforma sufletul în cenușă, dacă găsește acolo răul.

A dat din cap, s-a întors și s-a îndreptat grăbit spre bucătărie. I-am văzut cotul mișcându-se și am realizat că își făcea cruce în timp ce se îndepărta.

— Iisuse Hristoase, am exclamat, întorcându-mă spre Jamie. Ai auzit vreodată de La Dame Blanche?

— Hm? Oh? Ah, da, am… auzit povești.

Ochii lui Jamie erau ascunși de genele lungi, arămii în timp ce își băgase nasul în cana cu ciocolată, însă îmbujorarea obrajilor săi era prea accentuată pentru a o pune pe seama aburului ce se ridica din cană.

M-am rezemat de spătarul scaunului, încrucișându-mi brațele pe piept și l-am privit cu ochii mijiți.

— Ah, deci ai auzit? am spus. Te-ar surprinde să auzi că bărbații care ne-au atacat pe Mary și pe mine seara trecută au folosit numele La Dame Blanche referindu-se la mine?

— Chiar așa? a spus el speriat, ridicând privirea.

Am încuviințat din cap.

— S-au uitat o dată la mine în lumină și au strigat „La Dame Blanche”, iar apoi au luat-o la fugă de parcă tocmai ar fi băgat de seamă că am ciumă.

Jamie a tras adânc aer în piept și l-a suflat încet pe gură. Sângele începea să i se scurgă din obraji, lăsându-i albi precum farfuria de porțelan dinaintea sa.

— Dumnezeule din cer! a exclamat el, mai mult pentru sine. Dumnezeule… din… cer!

M-am aplecat peste masă și i-am luat ceașca din mână.

— Ești amabil să îmi spui și mie ce știi despre La Dame Blanche? i-am sugerat cu voce blândă.

— Păi, a șovăit el, apoi a ridicat o privire timidă spre mine. Nu e nimic, doar că… eu i-am spus lui Glengarry că tu ești La Dame Blanche.

— I-ai spus lui Glengarry ce? am repetat eu, înecându-mă cu înghițitura pe care o luasem.

Jamie m-a bătut amabil pe spate.

— Păi, a fost Glengarry și Castellotti, asta a fost, a spus el defensiv. Adică, să joci cărți și zaruri e una, dar ei nu s-au oprit acolo. Și li s-a părut foarte straniu că eu vreau să îi fiu fidel nevestei mele. Au spus… în fine, au spus niște lucruri și eu… m-am săturat la un moment dat.

Și-a ferit privirea, vârfurile urechilor arzând.

— Mmm, am rostit, sorbind din ceai.

Știind de ce era capabilă limba spurcată a lui Castellotti, îmi puteam imagina ce tachinări fără milă îndurase Jamie.

Și-a dat pe gât ceașca dintr-o singură înghițitură, apoi și-a făcut de lucru umplând-o din nou cu grijă, ținându-și privirea ațintită pe samovar pentru a o evita pe a mea.

— Dar nici eu nu aveam cum să mă ridic și să plec, nu? a întrebat el. Trebuia să rămân cu Înălțimea Sa toată seara, și în plus nu puteam să îi las să creadă că nu-s suficient de bărbat.

— Așa că le-ai spus că eu sunt La Dame Blanche, am rostit, încercând din răsputeri să mă abțin să nu râd. Și că dacă făceai vreo prostie cu doamnele serii, îți voi scofâlci părțile intime.

— Ă… mă rog…
— Dumnezeule, și ei au crezut?
Îmi simțeam propriii obraji împurpurându-se la fel de tare ca și ai lui Jamie, în efortul de a mă stăpâni.
— Am povestit foarte convingător, a spus el și un colț al gurii a început să-i tresară. I-am pus să jure pe viața mamelor lor că vor păstra taina.
— Și cât băuserăți cu toții înainte de asta?
— O, băuserăm ceva. Am așteptat până la a patra sticlă.
M-am dat bătută și am izbucnit în râs.
— O, Jamie! am exclamat. Dragul de tine!
M-am aplecat spre el și l-am sărutat cu foc pe obrazul îmbujorat.
— Păi, a spus el stânjenit, ungând cu unt o bucată de pâine. A fost cea mai bună ieșire care mi-a trecut prin minte. Și lor le-a pierit cheful să îmi mai împingă târfe în brațe.
— Bun, am spus, i-am luat bucata de pâine, am uns-o cu miere și i-am dat-o înapoi. Nici nu mă pot plânge, am remarcat. Din moment ce, în afară de faptul că ți-a salvat onoarea, se pare că m-a salvat și pe mine de la viol.
— Da, slavă Domnului!
A așezat chifla pe masă și m-a luat de mână.
— Iisuse, dacă ți s-ar fi întâmplat ceva, englezoaico, eu…
— Da, l-am întrerupt, însă bărbații care ne-au atacat știau că eu eram presupusă a fi La Dame Blanche…
— Așa-i englezoaico, a rostit el înclinând fruntea. Dar nu putea fi nici Glengarry, nici Castellotti, căci ei erau cu mine acasă când Fergus a venit să mă ia după ce ați fost voi atacate. Însă trebuie să fi fost cineva cu care ei au vorbit.
Nu mi-am putut reprima un tremur ușor la amintirea măștii albe și a vocii batjocoritoare din spatele ei.
Cu un oftat, Jamie a dat drumul mâinii mele.
— Ceea ce înseamnă, probabil, că aș face bine să mă duc să stau de vorbă cu Glengarry, să aflu pe câtă lume a încântat el cu povești despre viața mea de familie.
Și-a trecut o mână prin păr, enervat.
— Și pe urmă trebuie să trec pe la Înălțimea Sa, să aflu ce mama naibii are de gând cu aranjamentul pe care l-a făcut cu Saint Germain.

— Cred că asta trebuie să faci, am spus căzând pe gânduri, deși cunoscându-l pe Glengarry, jumătate din Paris știe de pe acum. Și eu trebuie să fac câteva vizite în această după-amiază.

— Ah, da? Și pe cine ai de gând să vizitezi, englezoaico? a întrebat el, privindu-mă îndeaproape.

Am tras adânc aer în piept, pregătindu-mă la gândul corvoadei care mă aștepta.

— Mai întâi pe maestrul Raymond, am spus. Și pe urmă, pe Mary Hawkins.

•

— Lavandă, poate?

Raymond s-a ridicat în vârful picioarelor pentru a lua un borcan de pe raft.

— Nu pentru a o aplica, însă aroma e liniștitoare; calmează nervii.

— Păi, asta depinde ai cui nervi trebuie calmați, am spus, amintindu-mi de reacția lui Jamie la mirosul de lavandă.

Era parfumul preferat de Jack Randall, dar pentru Jamie expunerea la parfumul plantei nu era deloc liniștitoare.

— În acest caz însă, ar putea ajuta. Sau oricum, nu ar face niciun rău.

— Nu ar face niciun rău, a repetat el gânditor. Un principiu foarte sănătos.

— Acesta este primul fragment din Jurământul lui Hipocrat, știi? am spus, privindu-l cum se apleacă pentru a scotoci în sertare și coșuri. Jurământul pe care îl face un doctor. Mai întâi, să nu faci rău.

— Ah! Și ai făcut un astfel de jurământ chiar dumneata, *madonna*?

Ochii amfibieni strălucitori m-au privit peste marginea tejghelei înalte.

Am simțit sângele năvălindu-mi în obraji sub privirea neclintită.

— A… păi, nu. Nu chiar. Eu nu sunt doctor adevărat. Nu încă.

Nu aș fi putut spune ce m-a făcut să adaug cea din urmă propoziție.

— Nu? Cu toate acestea, cauți să îndrepți ceea ce un doctor „adevărat” nu ar încerca niciodată, știind că fecioria odată pierdută nu se mai poate recăpăta.

Ironia era evidentă.

— Ah, nu? am întrebat, sec.

Fergus îmi povestise, la încurajările mele, câte puțin despre „doamnele” din casa lui madame Elise.

— Și ce e povestea aceea cu vezică de porcușor plină cu sânge de găină, hm? Sau vrei să spui că asemenea lucruri țin de competența unui spițer, dar nu de a unui doctor?

Deși nu avea deloc sprâncene, pielea grea de pe fruntea lui se ridica ușor când era amuzat.

— Și cui îi face rău asta, *madonna*? Cu siguranță nu vânzătorului. Și nici cumpărătorului – ba chiar s-ar putea să se distreze mai bine pentru banii dați decât cumpărătorul articolului veritabil. Nici măcar fecioria în sine nu e vătămată. Cu siguranță o întreprindere foarte morală și hipocratică, pe care orice doctor ar fi încântat să o îndeplinească?

Am început să râd.

— Și probabil că dumneata știi câțiva care o fac? am spus. Voi prezenta chestiunea în fața următoarei Comisii Medicale pe care o întâlnesc. Între timp, cum nu putem înfăptui minuni, ce putem face în cazul de față?

— Mm.

A așezat o bucată pătrată de pânză pe tejghea și în centrul ei a turnat o mână de frunze uscate, fin mărunțite. O aromă plăcută și picantă s-a ridicat din grămăjoara de ierburi verzi-cenușii.

— Aceasta e tătănească sarazină, a spus el, împăturind dibace bucata de pânză într-un pătrat ordonat, cu marginile băgate înăuntru. Bună pentru piele iritată, lacerații minore și răni în părțile intime. Utilă, nu crezi?

— Da, într-adevăr, am spus, ușor înverșunată. Ca infuzie sau decoct?

— Infuzie. Caldă, probabil, în aceste circumstanțe.

S-a întors spre un alt raft și a extras unul dintre borcanele mari, albe, din porțelan pictat. Pe o latură a acestuia scria ROSTOPASCĂ.

— Pentru a induce somnul, a explicat el și gura lui lipsită de buze s-a întins spre urechi. Cred că ar fi mai bine dacă ai evita să folosești derivatele din opiu de mac; pacienta pare să aibă un răspuns imprevizibil la ele.

— Ai auzit deja întreaga poveste, nu-i așa? am întrebat resemnată.

Nici nu puteam spera să nu fi auzit. Eram cât se poate de conștientă că informația era una dintre cele mai importante mărfuri pe care le vindea; în consecință, prăvălia lui era un nod important de bârfă venită din zeci de surse, de la vânzătorii ambulanți până la nobilii Dormitorului Regal.

— Din trei surse diferite, a răspuns Raymond.

A aruncat o privire afară pe fereastră, lungindu-și gâtul pentru a vedea orologiul uriaș atârnat pe zidul clădirii din apropierea colțului.

— Și abia e ora două. Mă aștept să mai aud și alte variante ale evenimentelor care s-au petrecut la dineul dumitale înainte de căderea serii.

Gura largă, toată numai gingii, s-a căscat, chicotind ușor.

— Mi-a plăcut în mod deosebit versiunea în care soțul dumitale l-a provocat la duel pe generalul d’Arbanville în stradă, în vreme ce dumneata, mai pragmatică, i-ai oferit domnului conte plăcerea trupului fetei inconștiente, dacă nu va chema Garda Regală.

— Mhm, am rostit, cu un accent mult prea scoțian pentru propriile mele urechi. Ai vreun motiv anume pentru care vrei să afli ce s-a întâmplat de fapt?

Tonicul de mac galben, o ambră palidă în lumina după-amiezii, a strălucit în vreme ce Raymond îl turna într-un flacon micuț.

— Adevărul e întotdeauna de folos, *madonna,* a răspuns el, cu privirea ațintită pe firul subțire de licoare. Are valoarea rarității, știi?

A așezat borcanul de porțelan cu zgomot pe tejghea.

— Și astfel își merită prețul la schimb, a adăugat el.

Banii pe care îi adusesem pentru medicamente stăteau pe tejghea, monedele strălucind în soare. L-am privit cu ochi mijiți, însă farmacistul mi-a zâmbit prietenos, de parcă n-ar fi auzit niciodată de picioare de broască în sos de unt cu usturoi.

Orologiul de afară a bătut ora două. Am calculat distanța până la casa lui Hawkins din Rue Malory. Cel mult o jumătate de oră, dacă puteam prinde o trăsură. Timp berechet.

— În acest caz, am spus, putem intra pentru câteva minute în camera dumitale secretă?

•

— Și asta e tot, am spus, sorbind prelung din coniacul de cireșe.

Aburii din laborator erau aproape la fel de puternici ca și cei care ieșeau din paharul meu și îmi simțeam capul dilatându-se sub influența lor, precum un balon mare, de un roșu vesel.

— L-au lăsat pe Jamie să plece, însă tot suntem sub urmărire. Nu cred însă că va dura foarte mult, dumneata ce crezi?

Raymond a scuturat din cap. Un curent de aer a mișcat crocodilul de deasupra și Raymond s-a ridicat pentru a închide fereastra.

— Da. O simplă bătaie de cap și nimic mai mult. Monsieur Hawkins are bani și influență și desigur este afectat, și totuși. Este evident că dumneata și soțul dumitale nu puteți fi acuzați de altceva decât de bunătate excesivă, încercând să păstrați secret necazul fetei.

A luat o înghițitură zdravănă din propriul său pahar.

— Și aceasta este preocuparea dumitale la ora actuală, desigur. Fata?

— Una dintre preocupări, am spus, încuviințând din cap. Nu pot face nimic pentru reputația ei în acest moment. Tot ce pot face este să încerc să o ajut să se vindece.

Un ochi negru m-a privit sardonic peste marginea pocalului de metal pe care îl ținea în mână.

— Cei mai mulți dintre doctorii pe care îi cunosc ar spune: „Tot ce pot face e să încerc să o vindec.” O vei ajuta să se vindece? E interesant că dumneata percepi diferența, *madonna.* Mă așteptam să o sesizezi.

Am pus cana jos, simțind că am băut suficient. Obrajii îmi ardeau și aveam sentimentul clar că mi se înroșise vârful nasului.

— Ți-am spus că nu sunt doctor cu adevărat.

Am închis o clipă ochii, m-am convins că încă mă mai puteam orienta în spațiu și i-am deschis din nou.

— În afară de asta am mai... avut de a face cu un caz de viol înainte. Din afară, nu poți face mai nimic. Poate nu poți face mai nimic nicăieri, punct, am adăugat.

M-am răzgândit și am ridicat din nou cupa.

— Poate că nu, a încuviințat Raymond. Dar dacă e cineva capabil să atingă centrul unui pacient, cu siguranță aceea ar fi La Dame Blanche.

Mi-am pus cupa jos, țintuindu-l cu privirea. Rămăsesem cu gura deschisă inestetic și am închis-o. Gânduri, suspiciuni și revelații mi se învârteau prin cap, ciocnindu-se unele de celelalte, corelându-se între ele. Ocolind pentru o vreme capcana, m-am agățat de cealaltă jumătate a remarcii sale pentru a-mi lua răgazul să mă gândesc.

— Centrul pacientului?

Raymond a întins mâna spre un borcan desfăcut de pe masă, a scos un vârf de deget de pudră albă și i-a dat drumul în cupă. Ambra cafenie a coniacului a împrumutat pe dată culoarea sângelui și a început să bolborosească.

— Sânge de dragon, a remarcat el, fluturând relaxat mâna spre lichidul care bolborosea. Funcționează doar într-un vas acoperit cu o foaie de argint. Strică paharul, desigur, însă e cât se poate de eficient, folosit în împrejurările potrivite.

Am scos un gâlgâit abia auzit.

— O, centrul pacientului, a spus, ca și cum și-ar fi amintit de ceva despre care vorbisem în urmă cu multe zile. Da, desigur. Toate vindecările se fac esențialmente atingând... cum să îi spunem? sufletul? esența? centrul, să-i spunem. Atingând centrul pacientului, din care el se poate vindeca singur. Cu siguranță l-ai văzut, *madonna.* Cazurile de pacienți atât de bolnavi ori atât de răniți, încât este limpede că vor muri... însă nu mor. Sau cazurile celor care suferă de ceva atât de ușor, încât au toate șansele de a se recupera, cu îngrijire adecvată. Însă se sting, în ciuda eforturilor de a-i salva.

— Oricine îngrijește bolnavi a văzut lucruri din acestea, am răspuns precaută.

— Da, a încuviințat el. Și mândria doctorului fiind ceea ce e, cel mai adesea el se învinuiește pe sine însuși, nu pe cei care mor și se felicită singur pentru triumful priceperii sale când pacienții trăiesc. Însă La Dame Blanche vede esența unui om și o transformă într-una vindecătoare – ori într-una ucigătoare. Așadar, un ticălos ar face bine să se teamă de privirea ei.

A luat cupa și a ridicat-o spre mine, toastând, apoi a dat pe gât lichidul bolborosind. Pe buzele sale a rămas o urmă rozalie.

— Mulțumesc, am spus sec. Cred. Deci nu a fost doar credulitatea lui Glengarry?

Raymond a ridicat din umeri, părând mulțumit de sine însuși.

— Inspirația îi aparține soțului dumitale, a rostit el cu modestie. Și ce idee excelentă! Dar desigur, în vreme ce soțul dumitale se bucură de respectul oamenilor pentru calitățile sale înnăscute, nu poate fi considerat o autoritate în materie de manifestări supranaturale.

— Dar dumneata, desigur, poți.

Umerii masivi s-au ridicat ușor pe sub halatul din catifea verde. Pe una din mâneci se vedeau câteva găuri mici, cu marginile ușor arse, ca și cum niște cărbuni minusculi ar fi pătruns prin material. Neglijent în timpul scamatoriilor, am presupus.

— Ai fost văzută în prăvălia mea, a remarcat el. Povestea vieții dumitale e un mister. Așa cum a notat și soțul dumitale, reputația mea e oarecum suspectă. Mă învârt în… cercuri, să le spunem? – gura lipsită de buze s-a căscat într-un rânjet – unde speculațiile privind adevărata dumitale identitate ar putea fi cântărite cu cea mai mare seriozitate. Și dumneata știi că lumea vorbește, a adăugat el cu un aer de dezaprobare pretențioasă care m-a făcut să izbucnesc în râs.

A așezat cupa pe tejghea și s-a aplecat în față.

— Ai spus că sănătatea domnișoarei Hawkins este una dintre preocupările dumitale. Mai ai și altele?

— Am, am răspuns, sorbind o înghițitură mică de coniac. Cred că ai auzit multe despre ce se întâmplă în Paris, nu-i așa?

A zâmbit, cu ochii negri, ageri și veseli.

— O, da, *madonna.* Ce dorești să știi?

— Ai auzit ceva despre Charles Stuart? Înainte de toate, știi cine este?

Întrebarea l-a luat prin surprindere; a tresărit o clipă, ridicând din sprâncene. Apoi a luat un flacon mic de sticlă de pe masa din fața lui, rostogolindu-l meditativ între palme.

— Da, *madonna,* a spus el. Tatăl său este – sau ar trebui să fie – regele Scoției, nu-i așa?

— Păi, depinde cum privești, am spus, înghițindu-mi o mică râgâială. E fie regele Scoției în exil, fie pretendentul la tron, însă asta nu mă interesează prea mult. Ce vreau eu să știu este… dacă Charles Stuart face ceva care i-ar determina pe unii să creadă că ar putea plănui o invazie armată în Scoția sau în Anglia.

Raymond a izbucnit în râs.

— Dumnezeule, *madonna*! Ești o femeie cât se poate de neobișnuită. Ai idee cât de rară este o asemenea franchețe?

— Da, am recunoscut, dar chiar nu am altă soluție. Nu mă pricep să mă învârt în jurul cozii.

Am întins brațul și i-am luat sticla din mână.

— Ai auzit ceva?

A aruncat instinctiv o privire spre jumătatea de ușă, însă vânzătoarea era ocupată să prepare un parfum pentru un client guraliv.

— Foarte puțin, *madonna,* doar o mențiune întâmplătoare într-o scrisoare din partea unui prieten, însă răspunsul este categoric da.

Îl vedeam stând la îndoială dacă să îmi spună mai multe. Am rămas cu privirea pironită pe sticla din mână, pentru a-i acorda răgaz să se hotărască. Conținutul se rostogolea cu o senzație plăcută, în vreme ce învârteam micuțul flacon între palme. Era neobișnuit de greu pentru mărimea sa și avea o aparență stranie, o fluiditate densă, de parcă ar fi fost umplut cu metal lichid.

— Este mercur, m-a lămurit Maestrul Raymond, răspunzând la întrebarea mea nerostită.

Se pare că ceea ce ghicise în gândurile mele îl convinsese în favoarea mea, căci a luat înapoi flaconul, a răsturnat lichidul într-o baltă mică de argint sclipitor pe masa din fața noastră, apoi s-a lăsat pe spătarul scaunului pentru a-mi povesti ce știa.

— Unul dintre agenții Înălțimii Sale a făcut investigații în Olanda, a spus el. Un bărbat pe nume O'Brien și un bărbat și mai incapabil în munca lui, pe care sper să nu îl angajez niciodată, a adăugat el. Un agent secret care bea până nu mai vede pe unde merge?

— În jurul lui Charles Stuart toată lumea bea până nu mai vede pe unde merge, am spus. Și O'Brien ce misiune avea?

— Voia să deschidă negocierile pentru un transport de paloșuri. Două mii de paloșuri de cumpărat în Spania și expediate prin Olanda pentru a li se ascunde proveniența.

— De ce ar face asta? am întrebat.

Nu eram sigură dacă eram cu adevărat proastă ori doar amețită cu coniac de cireșe, însă mi se părea o acțiune fără rost, chiar și pentru Charles Stuart.

Raymond a ridicat din umeri, împungând mica baltă de mercur cu degetul său arătător bont.

— Nu poți decât să speculezi, *madonna.* Regele spaniol este vărul regelui scoțian, nu-i așa? La fel ca și bunul nostru rege Louis?

— Da, dar…

— Poate fiindcă el dorește să ajute cauza Stuarzilor, însă nu în văzul lumii?

Aburii coniacului mi se evaporau din minte.

— Poate.

Raymond a bătut deodată cu degetul în băltoaca de mercur, făcându-l să se împrăștie în câteva picături mici tremurând aprig peste blatul mesei.

— Se zvonește, a adăugat el blând, cu privirea încă ațintită pe picăturile de mercur, că regele Louis întreține un duce englez la Versailles. Se mai aude și că ducele e acolo pentru a încheia niște aranjamente comerciale. Dar pe urmă, rar se aude ceva, *madonna.*

Am rămas cu ochii la picăturile de mercur, cântărind toate cele aflate până acum. Jamie de asemenea, auzise zvonul cum că misiunea lui Sandringham viza mai mult decât comerțul. Dacă vizita ducelui viza în realitate încheierea unui posibil aranjament între Franța și Anglia – poate cu privire la viitorul Bruxelles-ului? Și dacă Louis negocia în taină cu Anglia în vederea primirii de ajutoare pentru invadarea Bruxelles-ului – atunci ce ar putea face Filip al Spaniei dacă ar fi abordat de un văr sărac cu puterea de a distrage atenția Angliei de la orice aventuri în afara granițelor sale?

— Trei veri din familia Bourbon, a murmurat Raymond ca pentru sine.

A împins una dintre picături spre o alta; când se atingeau, picăturile se uneau pe loc, formând una mai mare, rotundă, care prindea viață ca prin farmec. Degetul poruncitor a împins o altă picătură și picătura mare s-a mărit și mai mult.

— Un singur sânge. Dar și un singur interes?

Degetul a lovit din nou și fragmentele sclipitoare s-au împrăștiat pe masă în toate direcțiile.

— Nu cred, *madonna,* a spus el cu o voce calmă.

— Înțeleg, am spus eu, trăgând adânc aer în piept. Și ce părere ai dumneata despre noua tovărășie cu contele Saint Germain?

Zâmbetul amfibian larg s-a lățit și mai mult.

— Am auzit că Înălțimea Sa merge adesea la docuri zilele astea pentru a discuta cu noul său partener, firește. Și caută vapoarele la ancoră – atât de frumoase și rapide și… scumpe. Pământul Scoției doar e peste apă, nu-i așa?

— Așa-i, într-adevăr, am spus.

O rază de lumină s-a oglindit scânteind în bula de mercur, atrăgându-mi atenția la soarele care apunea. Era timpul să plec.

— Mulțumesc, am spus. Îmi trimiți vorbă? Dacă mai auzi ceva?

Raymond a înclinat grațios capul masiv, lațele de păr împrumutând culoarea mercurului în lumina soarelui, apoi și-a ridicat fruntea dintr-odată.

— Ah! Nu atinge mercurul, *madonna*! m-a avertizat în timp ce întindeam mâna spre o picătură ce se rostogolea spre muchia mesei. Se unește pe loc cu orice metal atinge.

A întins brațul și a tras cu blândețe picătura minusculă spre el.

— Nu dorești să îți strici inelele frumoase.

— Aha, am spus. Păi, trebuie să recunosc că până acum mi-ai fost de mare ajutor. În ultima vreme nimeni nu a mai încercat să mă otrăvească. Nu cred că dumneata sau Jamie aveți de gând să mă vedeți arsă pe rug pentru vrăjitorie în Place de la Bastille, nu-i așa?

Vorbeam degajat, însă amintirile din groapa hoților și procesul de la Cranesmuir erau încă proaspete în mintea mea.

— Bineînțeles că nu, a rostit el cu demnitate. Nimeni nu a mai fost ars pentru vrăjitorie în Paris de… oh, douăzeci de ani, cel puțin. Ești în perfectă siguranță. Atât timp cât nu omori pe nimeni, a adăugat el.

— Mă voi strădui, am răspuns și m-am ridicat să plec.

•

Fergus mi-a găsit fără greutate o trăsură și mi-am petrecut scurtul răgaz până la locuința familiei Hawkins revizuind ultimele evenimente. Probabil că Raymond îmi făcuse de fapt o favoare, brodând pe marginea poveștii nebunești a lui Jamie pentru clienții săi ceva mai superstițioși, deși gândul că numele

meu era invocat în timpul ședințelor de spiritism și a Slujbelor negre îmi lăsa un gust puțin amar.

De asemenea mi-a trecut prin minte că, presată de timp fiind și amețită cu speculații despre regi, săbii și vase de război, nu avusesem răgazul să îl întreb pe Raymond unde – și dacă undeva – intra contele Saint Germain în sfera sa de influență. Opinia publică părea să îl plaseze pe conte ferm în centrul „cercurilor" misterioase la care Raymond făcuse referire. Însă ca participant – sau ca rival? Și ecourile acestor cercuri ajungeau atât de departe, încât să ajungă în dormitorul regelui? Se zvonea că Louis era interesat de astrologie; ar putea fi vreo legătură, prin canalele întunecate ale cabbalismului și vrăjitorie, între Louis, conte și Charles Stuart?

Am clătinat enervată din cap, pentru a-l limpezi de aburii coniacului și de întrebările fără rost. Singurul lucru care putea fi spus cu certitudine era că Saint Germain intrase într-un parteneriat primejdios cu Charles Stuart și acest fapt era suficient de îngrijorător pentru moment.

Rezidența familiei Hawkins de pe Rue Malory era o clădire solidă, cu trei etaje, cu o înfățișare respectabilă, însă tumultul intern era vizibil chiar și unui observator neștiutor. Ziua era caldă, dar toate obloanele erau încă lăsate pentru a ține departe privirile curioase. Treptele nu fuseseră frecate în această dimineață și piatra albă era pătată de urme de pantofi murdari. În fața casei nu era nici urmă de bucătar ori servitoare care să se tocmească pentru carne proaspătă ori să stea la bârfă cu negustorii ambulanți. Era o casă cu geamurile bătute în cuie, împotriva dezastrului ce avea să urmeze.

Simțindu-mă ca un vestitor ce aduce știri proaste, în ciuda rochiei mele relativ vesele, de culoare galbenă, l-am rugat pe Fergus să urce scările și să bată la ușă în locul meu. S-a auzit un schimb de replici între Fergus și persoana care îi deschisese ușa, însă una dintre marile lui calități era incapacitatea de a accepta un refuz, așa că imediat m-am trezit față în față cu o femeie care părea să fie stăpâna casei și deci doamna Hawkins, mătușa lui Mary.

Am fost nevoită să îmi trag propriile concluzii, căci femeia părea mult prea afectată pentru a mă ajuta, oferindu-mi orice soi de informație concretă, cum ar fi propriul său nume.

— Dar nu puteți vedea pe nimeni! continua ea să exclame, aruncând priviri furișe peste umăr, parcă așteptând silueta masivă a domnului Hawkins să se materializeze în orice clipă, acuzator, în spatele ei.

— Suntem… avem… adică…

— Nu vreau să vă văd pe dumneavoastră, am spus cu fermitate. Doresc să o văd pe nepoata dumneavoastră, Mary.

Numele a părut să îi stârnească un nou atac de panică.

— Ea… dar… Mary? Nu! Ea… nu se simte bine!

— Nici nu mă așteptam să se simtă bine, am răspuns, răbdătoare, ridicând coșul cu medicamente. I-am adus câteva leacuri.

— O! Dar… dar… ea… dumneavoastră… nu sunteți dumneavoastră…?

— Nu mai bălmăji prostii, femeie, a spus Fergus cu un perfect accent scoțian.

Nu vedea cu ochi buni acest spectacol isteric.

— Servitoarea spune că tânăra stăpână e în camera ei de la etaj.

— Bun așa, am spus. Condu-mă, Fergus.

Fără a mai aștepta alte încurajări, s-a strecurat pe sub brațul întins, care ne bloca drumul și s-a făcut nevăzut în încăperile întunecate ale casei. Doamna Hawkins s-a întors în urma lui cu un strigăt incoerent, permițându-mi astfel să mă furișez pe lângă ea.

O slujnică stătea de pază în fața camerei lui Mary, o femeie solidă, cu un sorț în dungi, care însă nu a opus nicio rezistență când i-am zis că doresc să intru.

— Eu nu pot face nimic pentru ea, *madame,* a spus ea, scuturând tristă din cap. Poate dumneavoastră veți avea mai mult noroc.

Nu suna deloc promițător, însă nu vedeam altă soluție. Cel puțin nu aveam să îi produc mai mult rău. Mi-am netezit rochia și am deschis ușa.

Parcă pășeam într-o peșteră. Ferestrele erau acoperite cu draperii grele, din catifea cafenie, perfect trase, astfel încât să nu lase nicio rază de lumină înăuntru și orice rază de lumină care se strecura înăuntru era imediat estompată de stratul gros de fum care plutea în cameră din șemineu.

Am tras adânc aer în piept și am expirat repede, tușind. Silueta de pe pat nu s-a clintit; o formă jalnic de micuță, ghemuită sub o plapumă din pene de gâscă. Efectele drogului trebuie să fi trecut de acum și nu putea să doarmă după toată hărmălaia care avusese loc în hol. Probabil se prefăcea că doarme, în cazul în care mătușa ei se întorcea să îi mai țină o predică lipsită de tact. Și eu, în locul ei, aș fi făcut același lucru.

M-am întors și am închis ușa cu fermitate în nasul nefericitei doamne Hawkins, apoi m-am îndreptat spre pat.

— Eu sunt, am spus. Ce-ar fi să ieși înainte să te sufoci acolo?

Deodată așternuturile s-au mișcat și Mary a țâșnit dintre pături ca un delfin ieșind din valurile mării și m-a apucat de după gât.

— Claire! O, Claire! Mulțumesc lui Dumnezeu! Am crezut că nu te voi mai vedea n-niciodată! Unchiul mi-a spus că ești la închisoare! A s-spus că tu…

— Dă-mi drumul!

Am reușit să mă desprind din strânsoarea ei și să o împing în spate cât să mă uit mai bine la ea. Era roșie la față, transpirată și zburlită după ce stătuse ascunsă sub pături, însă altfel arăta bine. Ochii căprui erau mari și strălucitori, fără nicio urmă de intoxicație cu opiu și deși avea un aer agitat și alarmat, se părea că un somn bun, combinat cu rezistența tinereții, avuseseră grijă de mare parte din rănile sale fizice. Însă celelalte răni mă îngrijorau pe mine.

— Nu, nu sunt la închisoare, am spus încercând să opresc avalanșa întrebărilor. Evident, deși unchiul tău s-a străduit din răsputeri.

— D-dar i-am spus…, a început ea, apoi s-a bâlbâit și a plecat privirea, cel puțin am în-ncercat să îi spun, dar el – dar eu…

— Nu îți face griji, am liniștit-o. E atât de supărat, încât nu ar auzi nimic din ce i-ai spune, oricum i-ai spune-o. În orice caz, nu contează. Important e ca tu să fii bine. Cum te simți?

I-am ridicat părul negru și greu de pe frunte și am privit-o îndeaproape.

— Mă simt bine, a răspuns ea, înghițindu-și nodul din gât. Am… sângerat puțin, dar s-a oprit.

Sângele i-a năvălit în obraji, însă nu și-a coborât privirea.

— Încă… mă doare. D-dispare durerea?

— Da, dispare, am răspuns blând. Ți-am adus niște ierburi. Trebuie lăsate în apă fierbinte și când infuzia se răcește, o poți aplica cu o bucată de pânză, ori te poți așeza în ea într-o vană, dacă ai una la îndemână. Te va ajuta.

Am scos legăturile de ierburi din poșetă și le-am așezat pe noptieră.

A încuviințat din cap, mușcându-și buza. Evident mai dorea să spună ceva, timiditatea ei nativă luptându-se cu nevoia de a discuta deschis.

— Ce este? am întrebat, pe un ton cât mai degajat.

— Voi avea un copil? a exclamat ea, privindu-mă temătoare. Dumneata mi-ai povestit…

— Nu, am spus, cu toată fermitatea de care eram capabilă. Nu vei avea. Nu a reușit să… termine.

Mi-am strâns pumnii în faldurile rochiei, sperând din tot sufletul să am dreptate. Șansele erau într-adevăr foarte slabe, dar se știe că asemenea accidente se mai întâmplă. Cu toate acestea, nu avea niciun sens să o alarmez și mai mult cu această probabilitate slabă. Gândul îmi dădea amețeli. Ar putea un asemenea accident să fie răspunsul posibil la enigma existenței lui Frank? Am pus această ipoteză deoparte; o lună de așteptare avea să îmi confirme sau să îmi infirme temerile.

— Aici e cald ca într-un cuptor, am spus, descheindu-mi gulerul rochiei pentru a putea respira. Și e fum ca în cazanele iadului, cum obișnuia să spună unchiul meu.

Neștiind ce Dumnezeu să mai fac, m-am ridicat și am traversat camera, dând la o parte draperiile și deschizând ferestrele.

— Mătușa Helen a spus că nu trebuie să mă vadă nimeni, a zis Mary, îngenunchind pe pat în vreme ce mă privea. A spus că m-am făcut de rușine și că oamenii mă vor arăta cu degetul dacă voi ieși afară.

— S-ar putea să te arate cu degetul, hienele!

După ce am luat suficient aer, m-am întors lângă ea.

— Asta nu înseamnă să te îngropi de vie și să te sufoci între timp.

M-am așezat alături de ea și m-am rezemat de spătarul scaunului, simțind aerul proaspăt și răcoros fluturându-mi prin păr în vreme ce mătura fumul din cameră.

A rămas tăcută multă vreme, jucându-se cu mănunchiurile de ierburi de pe noptieră. În cele din urmă a ridicat privirea spre mine, zâmbind curajoasă, deși buza de jos îi tremura ușor.

— Cel puțin nu voi fi nevoită să mă m-mărit cu vicontele. Unchiul spune că nu mă va lua n-niciodată.

— Nu, cred că nu.

A înclinat fruntea, privind în jos la pătratul de pânză împăturită din poală. Degetele i se jucau neliniștite cu sfoara, care s-a desfăcut și câteva firimituri de splinuță s-au împrăștiat pe cuvertură.

— Obișnuiam să... mă g-gândesc la asta; la ce mi-ai povestit dumneata, cum un bărbat...

S-a oprit și a înghițit în sec și am văzut o singură lacrimă căzând peste săculețul de pânză.

— Nu credeam că voi suporta ca Vicontele să îmi facă așa ceva. Ac-cum că a fost făcut... și n-nimeni nu poate schimba asta, iar eu nu voi fi nevoită să o mai f-fac vreodată... și... și... o, Claire, Alex nu va mai vorbi niciodată cu mine! Nu îl voi revedea niciodată!

S-a prăbușit în brațele mele, plângând isteric și împrăștiind ierburile. Am strâns-o în brațe și am bătut-o ușor pe spate, șoptindu-i vorbe de alinare, deși am vărsat și eu câteva lacrimi care au căzut neobservate în părul ei negru și strălucitor.

— Îl vei vedea din nou, i-am șoptit. Sigur îl vei revedea. Pentru el nu va conta. E un om bun.

Însă știam că va conta. Văzusem agonia pe chipul lui Alex Randall cu o seară în urmă și în acel moment crezusem că era doar acea milă neputincioasă pentru suferința ei pe care o vedeam și la Jamie și Murtagh. Însă între timp aflasem despre dragostea mărturisită a lui Alex pentru Mary și realizasem cât de adâncă trebuie să fi fost propria sa durere – și teamă.

Părea un om bun. Dar era și sărac, mezinul familiei, cu sănătate șubredă și slabe șanse de avansare; poziția pe care o avea depindea în totalitate de bunăvoința ducelui de Sandringham. Și speranțele erau slabe că ducele va privi cu ochi buni ideea uniunii secretarului său cu o fată dezmoștenită și întinată, care nu avea nici legăturile sociale, nici zestrea cu care să se ridice.

Și dacă Alex găsea undeva curajul să o ia de soție în ciuda tuturor, ce șanse ar avea ei, fără bani, izgoniți la marginea

societății gentile și cu amintirea hidoasă a violului umbrindu-le bucuria descoperirii reciproce? Nu puteam face nimic decât să o țin în brațe și să plâng împreună cu ea pentru ceea ce era pierdut.

•

Când am plecat, coborâse amurgul și primele stele răsăreau sclipind timid peste hornurile șemineelor. Aveam în buzunar o scrisoare întocmită de Mary, cu martori în regulă, conținând declarația ei privitoare la evenimentele din seara precedentă. Imediat ce aceasta avea să fie trimisă autorităților responsabile, nu mai exista niciun motiv să ne temem de lege. Cu atât mai bine; ne pândeau suficiente necazuri de altă natură.

Atentă, de data aceasta, la primejdii, nu am obiectat atunci când, fără tragere de inimă, doamna Hawkins s-a oferit să ne trimită, pe mine și pe Fergus, acasă cu trăsura familiei. Mi-am aruncat pălăria pe măsuța din vestibul, observând numărul mare de bilete și buchețele de flori care umpleau tava de acolo. După toate aparențele, încă nu eram paria, deși veștile scandalului trebuia să fi împânzit de mult toate straturile sociale ale Parisului.

Am concediat cu o mână întrebările îngrijorate ale servitorilor și m-am târât cu greu pe scări în sus, spre dormitor, aruncându-mi nepăsător pe drum hainele de oraș. Mă simțeam prea stoarsă de puteri să îmi mai pese de ceva.

Dar când am deschis ușa dormitorului și l-am văzut pe Jamie stând relaxat în fotoliul din fața șemineului, oboseala mi-a fost îndată înlocuită cu o nevoie stringentă de tandrețe. Avea ochii închiși și părul îi stătea ciufulit în toate direcțiile, semn evident al frământărilor sale interioare. Dar a deschis ochii la zgomotul ușor produs de intrarea mea și a zâmbit, cu privirea senină și albastră în lumina caldă a candelabrului.

— Totul e bine, mi-a șoptit, strângându-mă în brațe. Ești acasă.

Pe urmă am rămas tăcuți în vreme ce ne dezbrăcam unul pe celălalt, așezându-ne în cele din urmă pe podea, fiecare găsind sanctuar târziu și mut în îmbrățișarea celuilalt.

21. O resurecție inoportună

Mintea mea era încă la bancheri când trăsura noastră a tras în fața rezidenței închiriate a ducelui din Rue Sainte Anne. Era o casă frumoasă, spațioasă, cu o alee de intrare lungă și curbată, străjuită de plopi și terenuri întinse. Un om bogat, ducele.

— Crezi că Charles a investit împrumutul obținut de la Manzetti în afacerea lui Saint Germain? am întrebat.

— Așa ar trebui, a răspuns Jamie.

Și-a pus mănușile din piele de porc, potrivite pentru o vizită protocolară, strâmbându-se ușor în vreme ce netezea pielea strâmtă peste inelarul țeapăn al mâinii drepte.

— Banii pe care taică-său crede că îi cheltuie să se întrețină la Paris.

— Vasăzică Charles chiar încearcă să strângă bani pentru o armată, am spus, simțind împotriva voinței mele admirație față de Charles Stuart.

Trăsura s-a oprit și valetul a sărit de pe capră pentru a deschide ușa.

— Cel puțin încearcă să strângă bani, m-a corectat Jamie, ajutându-mă să cobor din trăsură. Din câte știu eu, vrea să fugă în lume cu Louise de La Tour și bastardul lui.

— Nu cred, am spus, scuturând din cap. Nu din câte mi-a povestit maestrul Raymond ieri. În afară de asta, Louise spune că nu l-a văzut de când ea și Jules... mă rog...

— Măcar are puțin simț al onoarei din câte înțeleg, a comentat Jamie pufnind ușor pe nări.

— Nu știu dacă asta e, am remarcat, luându-i brațul în timp ce urcam scările spre ușa de la intrare. Louise susține că Charles a fost atât de furios că ea s-a culcat cu soțul ei, încât a plecat ca o furtună și de atunci nu l-a mai văzut. Charles îi scrie din când în când scrisori pasionale, jurându-i că va veni și o va lua și pe ea și pe copil departe cu el, imediat cum își va ocupa locul cuvenit în lume, însă ea nu îi permite să vină să o viziteze; îi e prea teamă că Jules va descoperi adevărul.

Jamie a scos un sunet de dezaprobare în stil scoțian.

— Dumnezeule, există vreun bărbat căruia să nu i se fi pus coarne?

— Unii mai mult decât alții, i-am spus, atingându-i ușor brațul.

— Crezi? a spus, zâmbindu-mi.

Ușa s-a deschis și în cadrul ei a apărut un majordom scund și îndesat, cu un cap chel și o uniformă imaculată, și o ținută extrem de demnă.

— Milord, a spus el, făcând o plecăciune spre Jamie, și milady. Sunteți așteptați. Vă rog, intrați.

•

Ducele era șarmul întruchipat când ne-a primit în salonul principal.

— Prostii, prostii, a spus el, concediind scuzele lui Jamie pentru întâmplarea nefericită din timpul dineului. Sunt niște tipi ai dracului de agitați, francezii ăștia. Fac un capăt de țară din orice. Acum, hai să discutăm toate aceste fascinante propuneri, ce spui? Și poate buna dumitale doamnă ar dori să... se amuze studiind aceste...?

A fluturat vag un braț în direcția peretelui, sugerând că poate m-ar amuza să studiez câteva tablouri mari, biblioteca bine dotată sau cele câteva vitrine în care trona colecția de cutii de tutun a ducelui.

— Vă mulțumesc, am murmurat cu un zâmbet fermecător și m-am îndreptat spre perete, prefăcându-mă absorbită de un Boucher mare, înfățișând un nud de femeie văzut din spate, generos înzestrată și șezând pe o piatră în sălbăticie. Dacă aceasta era reflectarea actualului curent de gusturi în anatomia feminină, nici nu era de mirare că Jamie avea o părere atât de bună despre fundul meu.

— Ha, am spus. Ce atâtea corsaje și talie de viespe, eh?

— Poftim?

Jamie și ducele, luați prin surprindere, au ridicat privirea de pe portofoliul de hârtii de investiții care reprezentau motivul aparent al vizitei noastre.

— Nu mă luați în seamă, am spus, fluturând o mână grațioasă. Savuram arta.

— Sunt profund flatat, doamnă, a zis ducele politicos, și concentrându-se din nou asupra hârtiilor, când Jamie a început să vorbească despre anevoiosul și dureros de realul motiv al vizitei – extragerea discretă a informațiilor pe care ducele ar fi dispus să le împărtășească ținând cont de propriile lui simpatii – ori antipatii – față de cauza Stuarzilor.

Eu aveam propria mea agendă pentru această vizită. Pe măsură ce bărbații se adânceau tot mai mult în discuțiile lor, eu m-am apropiat tot mai mult de ușă, prefăcându-mă că răsfoiesc printre rafturile bine puse la punct. Imediat ce drumul avea să fie liber, intenționam să mă strecor în hol și să încerc să îl găsesc pe Alex Randall. Făcusem tot ce putusem pentru a repara răul pricinuit lui Mary Hawkins; restul trebuia să vină de la el. Date fiind regulile etichetei sociale, el nu o putea vizita la reședința unchiului ei, și nici ea nu îl putea contacta. Însă eu le puteam înlesni cu ușurință o întâlnire în Rue Tremoulins.

Conversația din spatele meu devenise un murmur tainic. Mi-am ițit capul în hol, însă nu am văzut imediat valetul. Cu toate acestea, nu putea fi foarte departe; o reședință de o asemenea amploare trebuie să aibă zeci de servitori. La cât de mare era casa, voi avea nevoie de indicații pentru a-l localiza pe Alex Randall. Am ales o direcție la întâmplare și am înaintat prin hol, căutând un servitor pe care să îl întreb.

La capătul coridorului am văzut o mișcare discretă și am strigat. Oricine era acolo nu mi-a răspuns, însă am auzit zgomot de pași furișându-se pe parchetul lustruit.

Un comportament curios pentru un servitor. M-am oprit la capătul holului și am aruncat o privire împrejur. Perpendicular cu holul în care mă aflam se întindea un altul, cu uși aliniate pe un perete și ferestre care se deschideau spre alee și grădină pe celălalt perete. Majoritatea ușilor erau închise, însă cea mai apropiată era ușor întredeschisă.

Mișcându-mă fără zgomot, am pășit spre ușă și mi-am lipit urechea de lemn. Cum nu auzeam nimic, am apăsat pe clanță și am deschis cu îndrăzneală ușa.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce cauți aici? am exclamat uluită.

— O, ce spaimă mi-ai tras! Iisuse, am crezut că o să m-mor!

Mary Hawkins și-a apăsat ambele mâini pe corsajul rochiei. Chipul îi era alb ca varul, iar ochii întunecați și mari de spaimă.

— Dar n-o să mori, am spus. Asta dacă nu află unchiul tău că ești aici; caz în care probabil te va ucide. Sau știe?

A clătinat din cap.

— Nu. Nu am s-spus nimănui. Am luat o trăsură publică.

— Dar, pentru Dumnezeu, de ce?

A aruncat o privire în jur ca un iepure speriat căutând o vizuină, însă negăsind vreuna, s-a îndreptat de spate și a încleștat fălcile.

— Trebuia să îl găsesc pe Alex. Trebuia să v-vorbesc cu el. Să văd dacă el… dacă el…

Își frământa mâinile și vedeam limpede efortul pe care îl făcea pentru a rosti cuvintele.

— Nu contează, am spus resemnată. Înțeleg. Dar unchiul tău nu înțelege, și nici ducele nu va înțelege. Nici Excelența Sa nu știe că ești aici?

Mary a scuturat din cap, mută.

— Prea bine, am spus, analizând situația. Păi, primul lucru pe care trebuie să îl facem este să…

— *Madame*? Vă pot ajuta cu ceva?

Mary a sărit speriată ca un iepure și eu mi-am simțit inima tresăltând neplăcut. Ai naibii valeți, niciodată nu sunt unde trebuie, atunci când trebuie.

Nu aveam altă soluție decât să iau taurul de coarne. M-am întors spre lacheul care stătea țeapăn ca o coadă de mătură în cadrul ușii, privindu-mă demn și suspicios.

— Da, am spus cu toată aroganța de care eram capabilă într-un timp atât de scurt. Te rog, fii bun și anunță-l pe domnul Alexander Randall că are vizitatori.

— Îmi pare rău, însă nu pot face asta, *madame,* a spus valetul, formal și distant.

— Și de ce, mă rog? am întrebat.

— Pentru că, *madame,* a răspuns el, domnul Alexander Randall nu mai lucrează pentru Excelența Sa. A fost concediat.

Valetul a aruncat o privire spre Mary, apoi și-a coborât privirea câțiva centimetri și s-a îndreptat suficient cât să spună:

— Din câte am înțeles, domnul Randall a luat vaporul înapoi spre Anglia.

— Nu! Nu se poate să fi plecat, imposibil!

Mary s-a repezit spre ușă, aproape lovindu-se de Jamie care tocmai intra. S-a oprit deodată cu un oftat speriat, în vreme ce Jamie o privea, nevenindu-i să-și creadă ochilor.

— Ce…, a început, apoi m-a văzut în spatele ei. O, aici erai, englezoaico? M-am scuzat ca să vin să te găsesc; Excelența Sa tocmai mi-a spus că Alex Randall…

— Știu, l-am întrerupt. A plecat.

— Nu! a gemut Mary. Nu!

S-a repezit spre ușă și a ieșit înainte ca vreunul din noi să o poată opri, tocurile ei păcănind pe parchetul lustruit.

— Gâscă îndrăgostită!

Mi-am aruncat pantofii din picioare, mi-am ridicat fustele și am luat-o pe urmele ei. Încălțată doar cu ciorapi, eram mult mai rapidă decât ea, în saboții ei cu toc înalt. Poate reușeam să o ajung din urmă înainte să dea nas în nas cu altcineva și să fie prinsă, cu tot scandalul care ar urma.

Am urmat-o, luându-mă după faldurile fustelor ei care dispăreau după un colț al holului. Aici, podeaua era acoperită cu covoare; dacă nu mă grăbeam, riscam să o pierd la întretăierea a două culoare, incapabilă să discern direcția în care o apucase, în lipsa zgomotului de pași. Cu capul plecat, am atacat ultima cotitură, lovindu-mă cu capul de un bărbat care venea din direcția opusă.

Am scos un „Oof!” speriat când l-am izbit în piept și el m-a cuprins de brațe pentru a mă ține în picioare în vreme ce ne legănam și ne luptam să ne recăpătăm echilibrul.

— Mă scuzați..., am început, cu respirația întretăiată. Am crezut că sunteți... O, Iisuse Roosevelt drace Hristoase!

Impresia mea inițială – că dădusem nas în nas cu Alexander Randall – nu durase mai mult de o fracțiune de secundă necesară cât să-i observ ochii deasupra acelor buze fin conturate. Gura semăna mult cu cea a lui Alex, mai puțin ridurile adânci din jurul ei. Însă acei ochi reci nu puteau aparține decât unui singur om.

Șocul a fost atât de puternic, încât pentru o clipă totul a părut paradoxal de normal: am avut tendința să îmi cer scuze, să mă desprind de lângă el și să îmi continui expediția, lăsându-l singur în coridor, ca pe un oarecare. Dar glandele mele suprarenale s-au grăbit să îndrepte acest impuls, pompând o asemenea doză de adrenalină în sânge, încât inima mea s-a strâns ca un pumn încleștat.

De pe acum, el își recăpăta respirația, împreună cu stăpânirea de sine, momentan spulberată.

— Sunt înclinat să vă răspund cu aceleași sentimente, *madame,* chiar dacă nu în aceeași manieră de exprimare.

Încă strângându-mă de coate, m-a ținut puțin mai departe de el, mijind ochii să îmi vadă chipul în coridorul slab luminat. Apoi

am văzut cum sângele i se scurge din obraji când m-a recunoscut.

— La dracu’, dumneata ești! a exclamat el.

— Credeam că ai murit!

Mi-am agitat brațele, încercând să mă eliberez din strânsoarea de fier a lui Jonathan Randall.

Mi-a dat drumul la unul dintre brațe, pentru a-și masa mijlocul, privindu-mă cu răceală. Trăsăturile suple și fine erau bronzate și sănătoase; niciun semn evident nu trăda faptul că fusese călcat în picioare de treizeci de bestii de câteva sute de kilograme cu doar cinci luni în urmă. Doar pe frunte mai păstra o urmă de copită.

— Încă o dată, doamnă, mă găsesc împărtășindu-ți sentimentele. Și eu aveam aceeași impresie greșită privind starea dumitale de sănătate. Poate că la urma urmelor ești o vrăjitoare! Ce ai făcut, te-ai transformat în lup?

Antipatia circumspectă întipărită pe chipul său era amestecată cu o notă de groază superstițioasă. La urma urmelor, când arunci pe cineva în mijlocul unei haite de lupi într-o seară înghețată de iarnă, te cam aștepți să coopereze cu tine și să se lase sfâșiat imediat. Transpirația propriilor mele palme și bătăile puternice ale inimii mele erau mărturia efectului tulburător pe care îl are asupra ta învierea din morți, chiar în fața ochilor tăi, a cuiva pe care îl credeai mort de-a binelea. Presupuneam că și el trebuia să se simtă oarecum uimit.

— Nu-i așa că ți-ar plăcea să știi?

Nevoia de a-l enerva – de a tulbura acel calm înghețat – a fost prima emoție care a ieșit la suprafață din masa clocotindă de sentimente care a erupt în mine la vederea chipului său. Degetele i s-au strâns pe brațul meu și buzele i s-au subțiat. Îi vedeam mintea lucrând, luând în calcul posibilitățile.

— Dacă nu a fost al dumitale, atunci al cui trup au luat oamenii lui Sir Fletcher din temniță? am întrebat, încercând să profit de orice șovăială din calmul său.

Un martor îmi descrisese cum luaseră o „păpușă de cârpe, îmbibată în sânge” – probabil Randall – după invazia vitelor care mascase evadarea lui Jamie din aceeași închisoare.

Randall a zâmbit însă fără mult umor. Dacă și el era la fel de tulburat ca și mine, nu o arăta. Respira ceva mai rapid decât de obicei, și ridurile care îi mărgineau gura și ochii erau mai adânci

decât îmi aminteam, însă el nu respira ca un pește pe uscat cum făceam eu. Am inhalat cât de mult oxigen mi-au permis plămânii și am încercat să expir pe nas.

— A fost ordonanța mea, Marley. Deși dacă dumneata nu răspunzi întrebărilor mele, de ce aș răspunde eu la ale dumitale?

M-a măsurat din cap până în picioare, evaluându-mi cu atenție înfățișarea: rochie de mătase, ornamente de păr, bijuterii și ciorapi în picioare.

— Te-ai măritat cu un francez, nu? a întrebat el. Întotdeauna am fost de părere că ești spion francez. Nădăjduiesc că soțul dumitale te struneşte mai bine decât…

Cuvintele i-au rămas în gât în clipa în care și-a ridicat privirea spre sursa zgomotului de pași care se apropia pe hol în urma mea. Dacă aș fi vrut vreodată să îl văd pierzându-și cumpătul, acea dorință îmi era acum pe deplin satisfăcută. Niciun Hamlet pe scenă nu ar fi putut reacționa vreodată la apariția unei fantome cu o groază mai convingătoare decât cea pe care am văzut-o întipărită pe chipul acela aristocratic. Mâna care îmi ținea încă brațul s-a înfipt adânc în carnea mea și am simțit fiorul de șoc care l-a străbătut precum un impuls electric.

Știam ce a văzut în spatele meu și îmi era teamă să mă întorc. În hol s-a lăsat o liniște mormântală; chiar și atingerea crengilor de chiparos pe ferestre părea să facă parte din această liniște, precum tăcerea bubuitoare pe care o fac valurile pe fundul mării. Foarte încet, m-am desprins din strânsoarea lui și mâna sa a căzut, lipsită de viață, pe lângă trup. Nu se auzea niciun sunet în spatele meu, deși un zgomot de voci răzbătea din camera de la capătul holului. Mă rugam ca ușa să rămână închisă și încercam cu disperare să îmi amintesc ce arme avea Jamie cu el.

Mintea mi s-a golit, apoi am avut în fața ochilor imaginea reconfortantă a sabiei mici, atârnată de un cui în dulap, lângă centura sa, cu soarele strălucind în mânerul smălțuit. Însă tot avea jungherul cu el, desigur, și micul pumnal pe care îl ținea de obicei la ciorap. Dacă se ajungea la asta, eram absolut convinsă că, în caz de forță majoră, Jamie se va lupta la fel de bine cu brațele goale. Și dacă puneai la socoteală starea în care mă aflam în acel moment, stând între ei doi, drept un caz de forță

majoră… am înghițit greu un nod în gât și m-am întors încet împrejur.

Jamie stătea aproape nemișcat la mai puțin de un metru în spatele meu. Una dintre ferestrele înalte de lângă el s-a deschis și umbrele întunecate ale acelor de chiparos s-au abătut peste silueta lui precum apa revărsându-se peste o rocă scufundată. Iar chipul lui era la fel de nemișcat ca o stâncă. Privirea lui nu trăda nicio emoție; ochii îi erau largi și goi precum geamurile, ca și cum sufletul pe care îl oglindeau își luase de mult zborul.

Nu a scos un cuvânt, însă după un moment, a întins o mână spre mine. A rămas o clipă desfăcută în aer și eu am reușit în cele din urmă să îmi recapăt prezența de spirit și să o apuc. Era rece și tare și m-am prins de ea ca de lemnul unei plute.

M-a tras lângă el, m-a luat de braț și m-a întors, fără să articuleze vreun cuvânt sau să își schimbe expresia. Când am ajuns la colțul holului, s-a auzit Randall vorbind în spatele nostru:

— Jamie, a spus el.

Vocea îi era răgușită de șoc, iar tonul îi trăda surpriza și implorarea.

Atunci Jamie s-a oprit și s-a întors să îl privească. Chipul lui Randall era înspăimântător de alb, cu o pată mică, de un roșu-vinețiu pe fiecare obraz. Își scosese peruca și o strângea în pumni, și transpirația îi lipise părul fin de tâmple.

— Nu.

Vocea era moale, aproape lipsită de orice tonalitate.

Privind în sus, vedeam că trăsăturile chipului erau în continuare destinse, însă pulsul îi bătea iute și clocotind în gât, și cicatricea triunghiulară de deasupra gulerului ardea, roșie de fierbințeală.

— Mi se spune Lord Broch Tuarach oficial, a zis el cu un puternic accent scoțian. Și dincolo de cerințele protocolare, nu mi te vei adresa niciodată – până când nu mă vei implora să îți cruț viața, când te vei afla sub amenințarea sabiei mele. Atunci îmi vei putea spune pe nume, căci va fi ultimul lucru pe care îl vei mai rosti.

Cu o violență neașteptată, s-a întors și tartanul s-a ridicat învolburându-se, blocându-mi vederea spre Randall când am cotit în hol.

•

Trăsura aștepta încă lângă poartă. Temându-mă să-l privesc pe Jamie, am urcat și am început să îmi așez faldurile de mătase galbenă în jurul picioarelor. Pocnetul ușii trăsurii închizându-se m-a făcut să îmi ridic deodată privirea, însă înainte de a putea ajunge la mâner, trăsura a luat-o din loc cu o smucitură care m-a aruncat la loc pe banchetă.

Zbătându-mă și înjurând m-am luptat să mă ridic în genunchi și am privit pe geamul din spate. Dispăruse. Nimic nu se mai mișca pe alee în afara umbrelor chiparoșilor și a plopilor.

Am bătut disperată în tavanul trăsurii, însă vizitiul a început să-și îndemne caii să gonească mai repede. Deși era puțin trafic la această oră, goneam pe străzile lăturalnice de parcă am fi fost urmăriți de o ceată de diavoli.

Când am ajuns în Rue Tremoulins, am sărit din trăsură, cuprinsă deodată de teamă și de furie.

— De ce nu ai oprit? l-am întrebat pe vizitiu.

A ridicat din umeri, cocoțat în siguranță pe capra lui.

— Stăpânul mi-a poruncit să vă conduc acasă neîntârziat, *madame.*

A ridicat biciul și a atins ușor crupa unuia din cai.

— Stai! am strigat. Vreau să mă întorc.

Dar el s-a prefăcut că nu mă aude și și-a vârât capul între umeri precum o broască-țestoasă, în timp ce trăsura a luat-o din loc.

Spumegând de frustrare, m-am întors spre ușă, unde s-a ivit silueta micuță a lui Fergus, cu sprâncenele subțiri ridicate întrebător spre mine.

— Unde e Murtagh? l-am repezit eu.

Micul scoțian era singura persoană care credeam că poate mai întâi să îl găsească pe Jamie și pe urmă să îl oprească.

— Nu știu, *madame.* Poate acolo.

Băiatul a făcut semn din cap spre Rue Gamboge, unde se aflau câteva cârciumi, unele mai respectabile decât altele, de la cele unde o doamnă putea lua cina cu soțul ei, până la bârlogurile din apropierea râului, unde chiar și un bărbat înarmat ezita să intre singur.

Am așezat o mână pe umărul lui Fergus, atât ca să mă sprijin, cât și ca îndemn:

— Fugi și găsește-l, Fergus! Cât de repede poți!

Alarmat de tonul meu, a sărit de pe treaptă și s-a făcut nevăzut înainte să pot adăuga:

— Fii cu băgare de seamă!

Cu toate acestea, cunoștea viața claselor de jos din Paris mult mai bine decât mine; nimeni nu e mai bine adaptat pentru a se strecura printr-o mulțime într-o cârciumă decât un fost hoț de buzunare. Cel puțin eu speram să fi fost un hoț de buzunare.

Dar nu îmi puteam face griji decât pentru un singur lucru odată și posibilitatea ca Fergus să fie prins și spânzurat pentru activitățile sale s-a estompat în fața imaginii evocate de ultimele cuvinte pe care Jamie i le adresase lui Randall.

Sigur, dar absolut sigur nu s-ar fi întors în casa ducelui? Nu, m-am încurajat în sinea mea. Nu avea sabie. Oricare ar fi fost sentimentele lui – și sufletul mi s-a strâns la gândul emoțiilor pe care trebuia să le fi simțit –, nu ar fi acționat din impuls. Îl văzusem înainte în bătălie, mintea funcționându-i cu un calm înghețat, desprinsă de emoțiile care i-ar putea întuneca gândirea. Și pentru aceasta, mai presus de orice, sigur ar apela la formalități. Ar căuta soluțiile rigide, formulele care i-ar satisface onoarea, ca un refugiu – ceva de care să se agațe împotriva curenților care îl zdruncinau: impulsul adânc de a vărsa sânge și răzbunarea. M-am oprit în hol, scoțându-mi mecanic mantia și întârziind o clipă în fața oglinzii pentru a-mi aranja părul. Gândește-te, Beauchamp, am îndemnat în gând reflexia palidă din oglindă. Dacă are de gând să se dueleze, de ce ar avea nevoie mai întâi?

De o sabie? Nu, imposibil. Propria lui sabie era la etaj, atârnând în dulap. Deși putea împrumuta cu ușurință una, nu mi-l puteam imagina pregătindu-se pentru cel mai important duel al vieții sale fără a fi înarmat cu propria sabie. Unchiul său, Dougal MacKenzie, i-o dăruise când avea șaptesprezece ani, îl instruise cum să o mânuiască și îl învățase trucurile și avantajele unui spadasin stângaci, folosind acea sabie. Dougal îl pusese să exerseze, de la stângaci la stângaci, ceasuri întregi, până când, îmi povestea el, simțise lungimea metalului spaniol prinzând viață, ca o extensie a propriului său braț, cu plăselele sudate de palma sa. Jamie îmi spusese că se simte despuiat fără ea. Și asta nu era o luptă la care să se ducă despuiat.

Nu, dacă sabia ar fi fost primul lucru de care avea nevoie, ar fi venit acasă să o ia. Mi-am trecut enervată mâna prin păr,

încercând să gândesc. La naiba, care era protocolul unui duel? Înainte să se ajungă la săbii, ce se întâmpla? O provocare, desigur. Fuseseră cuvintele lui Jamie din hol o provocare? Aveam o vagă idee despre bărbați plesnindu-se peste obraz cu mănușa, însă habar nu aveam dacă într-adevăr acesta era obiceiul ori era doar un vestigiu al memoriei, născocit de imaginația unui regizor de film.

Apoi mi-a venit ideea. Mai întâi provocarea, apoi trebuia aranjat locul – un loc discret, care să nu cadă în vizorul poliției ori al Gărzii regelui. Și pentru a trimite provocarea, pentru a aranja locul, era nevoie de un secund. Așadar într-acolo plecase; să își găsească secundul. Murtagh. Chiar dacă Jamie îl găsea pe Murtagh înaintea lui Fergus, tot ar mai fi de aranjat niște formalități. Respirația mi s-a mai domolit, deși inima încă îmi bătea cu putere și panglicile rochiei păreau prea strâns legate. Niciunul dintre servitori nu era prin preajmă; am desfăcut repede panglicile și am tras adânc aer în piept.

— Dacă știam că ai obiceiul să te dezbraci în hol, aș fi rămas în salon, s-a auzit o voce ironică de scoțian în spatele meu.

M-am întors pe călcâie cu inima bătându-mi atât de tare încât am rămas fără aer.

Bărbatul stând în picioare în cadrul ușii de la salon a întins brațele ridicate, apucându-se relaxat de partea de sus a cadrului; era mare, aproape la fel de înalt ca Jamie, cu aceeași grație felină a mișcărilor, aceeași stăpânire rece de sine. Părul îi era însă negru și ochii, adânciți în orbite, de un verde întunecat. Dougal MacKenzie, apăruse brusc în casa mea, parcă invocat de gândurile mele. Vorbești de lup și lupul în salon.

— Ce Dumnezeu cauți aici?

Șocul revederii începea să dispară, deși inima încă îmi bătea cu putere. Nu mâncasem nimic de la micul dejun și am simțit un val de amețeală copleșindu-mă. Dougal a făcut un pas în față și m-a apucat de braț, conducându-mă spre un scaun.

— Ia stai jos, fătuco, a spus el. După cum arăți, nu prea ești în apele tale.

— Foarte bun observator, am zis.

Puncte negre îmi pluteau la marginea câmpului vizual și mici fulgere îmi dansau prin fața ochilor.

— Mă scuzi, am spus politicos, așezându-mi capul între picioare.

Jamie. Frank. Randall. Dougal. Chipurile lor mi se perindau prin fața ochilor și numele lor îmi răsunau parcă în urechi. Palmele îmi erau transpirate și mi le-am băgat sub brațe, îmbrățișându-mă pentru a încerca să opresc tremurul de surpriză. Jamie nu avea să se confrunte cu Randall chiar acum; acesta era cel mai important lucru. Aveam puțin timp în care să mă gândesc și să fac ceva pentru a-l împiedica. Însă ce să fac? Lăsându-mi subconștientul să se lupte cu această problemă, m-am forțat să respir lent și mi-am îndreptat atenția spre chestiunile mai apropiate.

— Mai întreb o dată, am spus îndreptându-mă de spate și netezindu-mi părul, ce cauți aici?

El a ridicat din sprâncenele negre.

— Îmi trebuie vreun motiv să îmi vizitez nepotul?

Încă mai simțeam gustul bilei în gât, însă măcar mâinile încetaseră să mai tremure.

— Ținând cont de circumstanțe, da, am răspuns.

M-am ridicat, ignorând mândră panglicile desfăcute și am întins brațul după carafa cu coniac. Anticipându-mi gestul, Dougal a luat un pahar de pe tavă și mi-a turnat un strop. Apoi, aruncându-mi o privire atentă, a dublat doza.

— Mulțumesc, am răspuns sec, acceptând paharul.

— Circumstanțe? Și care ar fi aceste circumstanțe?

Fără a aștepta răspunsul ori permisiunea mea, și-a turnat și pentru el calm un pahar, apoi l-a ridicat pentru a toasta degajat:

— În sănătatea Maiestății Sale!

Mi-am simțit buzele strâmbându-se.

— Regele James, presupun?

Am sorbit puțin din băutură și am simțit aburii aromatici fierbinți arzând membranele din spatele ochilor.

— Și faptul că ești la Paris înseamnă că l-ai convins pe Colum să adere la convingerile dumitale?

Căci în vreme ce Dougal MacKenzie putea fi iacobit, fratele lui, Colum, era cel care îi conducea pe cei din clanul MacKenzie de Leoch jucând rolul de căpetenie. Cu picioarele oloage și deformate de boală, Colum nu își putea conduce clanul în bătălie; Dougal era căpetenia lor de război. Dar deși Dougal putea conduce oamenii în bătălie, Colum era cel care decidea dacă bătălia va avea loc sau nu.

Dougal mi-a ignorat întrebarea și, după ce și-a golit paharul, l-a umplut îndată la loc. De data aceasta a savurat prima sorbitură, învârtind vizibil lichidul prin gură și lingând o ultimă picătură de pe buze în timp ce înghițea.

— Nu e rău, a spus el. Trebuie să îi duc și lui Colum. Are nevoie de ceva mai tare decât vinul, să îl ajute să doarmă noaptea.

Era un răspuns indirect la întrebarea mea. Așadar starea sănătății lui Colum se înrăutățea. Mereu suferind de durere de pe urma bolii care îi măcina trupul, Colum obișnuia să bea vin combinat cu o altă băutură tare, pentru a-l ajuta să doarmă. Acum voia doar coniac simplu. Mă întrebam cât avea să mai treacă până când va fi nevoit să apeleze la opiu pentru ușurare.

Căci ziua în care o va face va fi și ultima în care își va conduce clanul. Privat de resurse fizice, el comanda încă prin pura forță a caracterului său. Însă dacă puterea minții lui Colum avea să fie pierdută în fața durerilor și a drogurilor, clanul urma să aibă o nouă căpetenie – Dougal.

L-am privit peste marginea paharului. Mi-a întors privirea fără un semn de rușine, gura mare, specifică neamului MacKenzie, zâmbind discret. Chipul lui semăna mult cu al fratelui său – și cu al nepotului – modelat puternic și îndrăzneț, cu pomeți lați și înalți și un nas lung și drept precum lama unui cuțit. Jurase încă de când avea doar optsprezece ani să își sprijine fratele în fruntea clanului și își ținuse legământul timp de aproape treizeci de ani. Și știam că-l va respecta până în ziua în care Colum murea sau nu mai putea conduce. Dar în acea zi, mantia de șef va cădea pe umerii lui și bărbații din clanul MacKenzie îl vor urma oriunde îi va conduce – după Crucea Sfântului Andrei a Scoției și sub steagul regelui James, în avangarda prințului Charlie cel Frumos.

— Circumstanțe? am spus eu, întorcându-mă la întrebarea lui de mai devreme. Păi, nu cred că cineva ar considera un gest de foarte mult bun gust să vii în vizită la un om pe care l-ai lăsat să moară și pe a cărui nevastă ai încercat să o seduci.

Fiind Dougal MacKenzie, a început să râdă. Nu știam ce l-ar tulbura pe acest bărbat, însă cu siguranță speram să fiu acolo când avea să se întâmple în cele din urmă.

— Să seduc? a spus el, zâmbind amuzat. M-am oferit să te iau de nevastă.

— Te-ai oferit să mă violezi, din câte îmi aduc aminte, l-am repezit eu.

La drept vorbind se oferise să mă ia de soție – cu forța – după ce refuzase să mă ajute să îl scap pe Jamie din închisoarea Wentworth cu o iarnă înainte. Deși principalul său motiv fusese dobândirea moșiei lui Jamie de la Lallybroch – care urma să fie a mea la moartea lui Jamie –, nu fusese deloc oripilat la gândul micilor recompense ale mariajului, cum ar fi să se bucure în mod regulat de corpul meu.

— Cât despre faptul că l-am lăsat pe Jamie în închisoare, a continuat el, ignorându-mă ca de obicei, nu vedeam nicio cale de a-l scoate de acolo și niciun sens să risc viețile unor oameni viteji într-o încercare sortită eșecului. El ar fi fost primul care să înțeleagă asta. Și era datoria mea ca rudă a lui să îi ofer soției sale protecție dacă el murea. Eram tatăl adoptiv al flăcăului, nu?

Și-a lăsat capul pe spate și a dat băutura pe gât.

Am luat și eu o gură zdravănă și am înghițit-o repede, să nu mă înec.

Alcoolul mă ardea pe gât și în piept, potrivindu-se cu fierbințeala care mi se urca în obraji. Avea dreptate; Jamie nu îl învinovățise pentru refuzul de a intra cu forța în închisoarea Wentworth, nu se așteptase nici la mine să o fac și reușisem numai printr-o minune. Însă deși îi povestisem foarte pe scurt lui Jamie despre intenția lui Dougal de a mă lua de soție, nu încercasem să îi ascund aspectele carnale ale acelei intenții. La urma urmelor nu mă așteptasem să îl revăd vreodată pe Dougal MacKenzie.

Știam din experiențele trecute că era genul de om care profită de orice oportunitate; cu Jamie pe cale să fie spânzurat, nici nu așteptase executarea sentinței înainte de a încerca să pună mâna pe mine și pe viitoarea mea moștenire. Dacă – nu, când, m-am corectat – Colum murea sau devenea incompetent, Dougal avea să preia cu totul comanda clanului MacKenzie într-o săptămână. Și dacă Charles Stuart găsea ajutorul de care avea nevoie, Dougal avea să fie acolo. La o adică, avea ceva experiență pe postul din spatele tronului.

Mi-am ridicând paharul, gândind. Colum avea interese pecuniare în Franța; comerțul cu vin și lemn, în cea mai mare parte a lor. Acestea erau pretextul vizitei lui Dougal la Paris, poate chiar motivul principal. Însă mai avea și altele, eram

convinsă. Și prezența în oraș a prințului Charles Edward Stuart era aproape cu certitudine unul din ele.

Un lucru cert despre Dougal MacKenzie era că o întâlnire cu el stimula procesele mentale, din pura necesitate de a încerca să ghicești care era următoarea lui mișcare în orice moment. Sub inspirația prezenței sale și a unui gât zdravăn de coniac portughez, subconștientul meu clocotea la gândul unei noi idei.

— Păi, ce-a fost a fost, acum mă bucur că ești aici, am spus, așezând la loc paharul gol pe tavă.

— Te bucuri?

Sprâncenele groase și întunecate s-au ridicat surprinse.

— Da, am încuviințat, gesticulând spre hol. Adu-mi mantia în timp ce eu îmi leg corsajul. Am nevoie să mă însoțești la comisariatul poliției.

Văzându-l că a rămas cu gura căscată, am simțit primul fior de speranță. Dacă reușeam să îl iau pe Dougal MacKenzie prin surprindere, sigur puteam să opresc un duel!

•

— Vrei să îmi spui și mie ce ai de gând să faci? a întrebat Dougal, în timp ce trăsura înconjura Cirque du Mireille, zdruncinându-ne și evitând la muchie o caleașcă ce venea din direcție opusă și o căruță plină cu dovlecei.

— Nu, am răspuns scurt, dar probabil că voi fi nevoită să îți spun. Știai că Jack Randall încă trăiește?

— Nici nu auzisem că a murit, a spus Dougal rezonabil.

Asta m-a bulversat o clipă. Desigur, avea dreptate; noi crezuserăm că Randall e mort doar pentru că Sir Marcus MacRannoch confundase trupul zdrobit al ordonanței lui Randall cu ofițerul însuși, în timpul evadării lui Jamie din închisoarea Wentworth. Logic, nicio veste despre moartea lui Randall nu făcuse înconjurul Scoției, din moment ce Randall nu era mort. Am încercat să îmi adun gândurile răvășite.

— Nu e mort, am spus. Dar e la Paris.

— La Paris?

Asta i-a deșteptat interesul; sprâncenele i s-au ridicat și pe urmă ochii i s-au căscat cu următorul gând.

— Unde e Jamie? a întrebat el cu o voce tăioasă.

Eram încântată să văd că intuiește punctul cel mai important. Deși nu știa ce se petrecuse între Jamie și Randall în închisoarea Wentworth – nimeni nu avea vreodată să știe asta cu excepția

lui Jamie, Randall și, într-o oarecare măsură, eu –, știa mai mult decât suficient despre acțiunile anterioare ale lui Randall pentru a realiza exact care ar fi primul impuls al lui Jamie dacă l-ar întâlni aici, departe de adăpostul Angliei.

— Nu știu, am răspuns, privind pe geam.

Treceam pe lângă Les Halles, și mirosul de pește îmi înțepa nările. Am scos o batistă și mi-am acoperit nasul și gura. Mireasma puternică și tăioasă a uleiului de perișor cu care o stropisem nu reușea să ascundă mirosul greu de la o duzină de tarabe de vânzători de țipari, însă îl estompa puțin. Am vorbit prin pânza cu miros iute:

— Ne-am întâlnit pe neașteptate cu Randall la ducele de Sandringham astăzi. Jamie m-a trimis acasă cu trăsura și de atunci nu l-am mai văzut.

Dougal a ignorat deopotrivă miasma și țipetele răgușite ale precupețelor lăudându-și marfa. M-a privit încruntat.

— Are de gând să-l omoare, nu-i așa?

Am clătinat din cap și i-am explicat ipoteza mea în legătură cu sabia.

— Nu îl pot lăsa să se dueleze, am spus, coborând batista pentru a vorbi mai clar. Nu pot!

Dougal a încuviințat din cap, absorbit de gânduri.

— Da, ar fi primejdios. Nu că flăcăul nu l-ar putea ușor ucide pe Randall – eu l-am învățat să mânuiască sabia, a adăugat el cu o oarecare mândrie, dar sentința pentru duel…

— Exact! am încuviințat.

— Prea bine, a spus el încet. Dar de ce mergi la poliție? Doar nu vrei să îl închizi înainte de duel, nu? Pe propriul dumitale soț.

— Nu pe Jamie, l-am contrazis. Pe Randall.

Un zâmbet larg amestecat cu îndoială i-a luminat fața.

— O, așa? Și cum ai de gând să faci asta?

— O prietenă de-a mea și cu mine am fost… atacate pe stradă în urmă cu câteva seri, i-am povestit, înghițind un nod din gât. Bărbații erau mascați; nu am putut vedea cine sunt. Însă unul dintre ei avea cam aceeași înălțime și constituție ca Jonathan Randall. Am de gând să declar că l-am întâlnit astăzi pe Randall într-o casă și l-am recunoscut drept unul dintre bărbații care ne-au atacat.

Dougal a ridicat din sprâncene, apoi s-a încruntat, măsurându-mă cu o privire rece. Deodată o nouă speculație îi încolțea în minte.

— Hristoase, dar ai îndrăzneală, nu glumă. V-au prădat? a întrebat el blând.

În ciuda propriei voințe, mi-am simțit obrajii arzând de furie.

— Nu, am spus, tăios.

— Ah.

S-a rezemat pe spate de bancheta capitonată a trăsurii, cu privirea încă ațintită spre mine.

— Dar sper că nu ați pățit vreun necaz.

Am aruncat o privire într-o parte, spre stradă, însă îi simțeam ochii sfredelindu-mi decolteul rochiei, apoi alunecând peste curba coapselor mele.

— Nu eu, am spus. Dar prietena mea…

— Înțeleg.

A rămas tăcut o clipă, apoi a zis, gânditor:

— Ai auzit vreodată de „Les Disciples”?

M-am întors spre el. S-a întins într-un colț ca o pisică la pândă, privindu-mă prin ochii mijiți în bătaia soarelui.

— Nu. Cine sunt? am întrebat.

A scuturat din umeri și s-a îndreptat de spate, privind pe lângă mine la clădirea masivă de pe Quai des Orfèvres, ridicându-se cenușie și sumbră deasupra sclipirilor argintii ale Senei.

— O societate… de un anume fel. Tineri de familie bună, cu un interes în lucruri… mai puțin onorabile, să spunem?

— Hai să spunem, am răspuns. Și dumneata ce știi despre Les Disciples?

— Doar ce am auzit într-o tavernă în oraș, a spus el. Că societatea cere multe de la membrii săi și prețul inițierii este mare… după anumite standarde.

— Acesta fiind? l-am provocat din priviri.

Dougal a zâmbit sumbru înainte de a răspunde.

— O feciorie, ar fi unul. Sfârcurile unei femei măritate, ar fi altul, a spus el aruncând o privire iute spre decolteul meu. Prietena dumitale e virgină, nu-i așa? Ori a fost?

Mă simțeam străbătută când de fiori fierbinți, când reci. Mi-am șters obrajii cu batista și am îndesat-o în buzunarul mantiei. Am fost nevoită să încerc de două ori, căci îmi tremura mâna.

— A fost. Ce ai mai auzit? Știi cine e legat de Les Disciples?

Dougal a scuturat din cap. În părul ruginiu de la tâmple se zăreau firișoare argintii care străluceau în lumina după-amiezii.

— Doar zvonuri. Vicontele de Busca, cel mai tânăr dintre fiii lui Charmisse... poate. Contele de Saint Germain. Ei! Te simți bine, fato?

S-a aplecat în față și m-a cercetat cu o oarecare consternare.

— Bine, am spus, respirând adânc pe nas. Al dracului de bine.

Am scos batista și mi-am șters transpirația rece de pe frunte.

„Nu vrem să vă facem rău, doamnele mele."

Vocea ironică răsuna în întunericul memoriei mele. Bărbatul cu cămașa verde era de înălțime medie, brunet, suplu și cu umeri înguști. Dacă această descriere i se potrivea lui Jonathan Randall, atunci i se potrivea și contelui Saint Germain. Însă nu i-aș fi recunoscut vocea? Ar fi putut orice om normal să stea la masă în fața mea, să mănânce spumă de somon și să poarte conversații de complezență, la nici două ceasuri după incidentul din Rue du Faubourg Saint Honoré?

Gândindu-te logic, de ce nu? La urma urmelor, eu însămi o făcusem. Și nu aveam niciun motiv special să îl consider pe conte un om normal – după standardele mele – dacă zvonurile erau adevărate.

Trăsura se oprea și nu aveam timp să mă pierd în gânduri. Eram cumva pe cale să mă asigur că bărbatul vinovat de violarea lui Mary avea să scape nepedepsit, în vreme ce îl ascundeam la loc sigur pe cel mai urât dușman al lui Jamie? Am tras adânc și tremurat aer în piept. Nu prea aveam de ales. Viața era cea mai importantă; justiția va trebui să mai aștepte până îi vine rândul.

Vizitiul coborâse de pe capră și întindea brațul spre mânerul ușii. Mi-am mușcat buza și am aruncat o privire spre Dougal MacKenzie. Mi-a întâlnit privirea scuturând din umeri. Ce doream de la el?

— Vei susține povestea mea? am întrebat deodată.

A privit în sus spre clădirea impozantă de pe Quai des Orfèvres. Lumina strălucitoare a după-amiezii scăpăra prin ușa deschisă.

— Ești sigură? a întrebat el.

— Da.

Mi-am simțit gura uscată.

S-a aplecat peste canapea și a întins brațul spre mine.

— Atunci, să ne rugăm la Dumnezeu să nu sfârșim amândoi într-o celulă, a spus el.

•

O oră mai târziu, ne aflam pe strada goală din fața Comisariatului de Poliție. Trimiseserăm trăsura acasă, pentru ca niciunul dintre cunoscuții noștri să nu o vadă în fața clădirii Poliției. Dougal mi-a oferit un braț și l-am luat de voie, de nevoie. Pământul era moale sub tălpile noastre și pavajul străzii era alunecos sub condurii mei cu tocuri înalte.

— *Les Disciples,* am spus în vreme ce ne îndreptam încet de-a lungul cheiurilor Senei spre turnurile Catedralei Notre Dame. Chiar crezi că contele Saint Germain ar fi putut fi unul dintre bărbații care ne-au… oprit în Rue du Faubourg Saint Honoré?

Începeam să tremur de încordare și de oboseală… și de foame; nu mâncasem nimic de la micul dejun și foamea începea să își facă simțită prezența. Disperarea pură mă făcuse să rezist în timpul întrevederii cu poliția. Acum, nevoia de a gândi se estompa și, cu ea, capacitatea de a judeca. Simțeam brațul puternic al lui Dougal sub palma mea, însă nu puteam ridica privirea spre el; aveam nevoie de toată concentrarea pentru a îmi menține echilibrul. Cotisem în Rue Elise, unde pietrele străluceau de umezeală și erau mânjite cu tot soiul de mizerii. Un hamal cărând o ladă s-a oprit în calea noastră să-și tragă nasul și a scuipat zgomotos la picioarele mele. Flegma verzuie s-a prelins pe curba unei pietre și a alunecat în cele din urmă dedesubt, plutind greoi pe suprafața unei mici băltoace de noroi care se formase în gaura unei pietre care lipsea.

— Hmm.

Dougal se uita în sus și în jos de-a lungul străzii după o trăsură, cu fruntea încrețită de gânduri.

— Nu știu; am auzit și lucruri mai rele despre el, însă nu am avut onoarea să îl întâlnesc, a spus el coborând privirea spre mine. Te-ai descurcat bine până acum. Îl vor închide pe Jack Randall în Bastilia într-un ceas. Dar mai devreme sau mai târziu, vor fi nevoiți să îl elibereze și eu nu aș pune rămășag că între timp Jamie s-ar mai putea liniști. Vrei să vorbesc eu cu el… să îl conving să nu facă vreo prostie?

— Nu! Pentru Dumnezeu, nu te băga!

Zgomotul roților de căruță era puternic pe pavaj, însă vocea mea era suficient de ridicată încât să îl facă pe Dougal să ridice din sprâncene, mirat.

— Prea bine, atunci, a spus el blând. Las în seama dumitale să te ocupi de el. E încăpățânat ca un catâr... dar cred că ai dumneata metode, nu-i așa?

Și-a însoțit ultimele vorbe de o privire furișă și un rânjet cunoscător.

— Mă voi descurca.

Mă voi descurca. Voi fi nevoită să mă descurc. Căci tot ce îi povestisem lui Dougal era adevărat. Cât se poate de adevărat. Și în același timp, atât de departe de adevăr. Căci aș fi trimis bucuroasă la naiba cauza lui Charles Stuart și a tatălui său, aș fi sacrificat orice speranță de a opri ambiția lor prostească, aș fi riscat chiar șansa lui Jamie de a face închisoare, dacă aș fi putut vindeca rana pe care învierea lui Randall o redeschisese în mintea soțului meu. L-aș ajuta să îl ucidă pe Randall și aș simți doar bucurie făcând-o, cu o singură excepție. Singurul motiv suficient de puternic încât să cântărească mai mult decât mândria lui Jamie, mai presus decât simțul său bărbătesc și decât pacea primejduită a sufletului său. Frank.

Era singura idee care mă susținuse în această zi, dincolo de punctul în care m-aș fi putut prăbuși. Patru luni de zile îl crezusem pe Randall mort și fără copii și mă temusem pentru viața lui Frank. Însă în toate aceste luni fusesem mângâiată de prezența inelului simplu, din aur de pe inelarul mâinii mele stângi.

Inelul geamăn al lui Jamie pe mâna dreaptă era un talisman în orele întunecate ale nopții, când îndoielile îmi înecau visele. Dacă încă mai purtam acest inel, atunci bărbatul care mi-l dăruise va trăi. Îmi spusesem asta de o mie de ori. Chiar dacă nu știam cum un bărbat mort fără moștenitori ar putea avea urmași, printre care și Frank; inelul era acolo, așa că Frank va trăi.

Acum știam de ce inelul încă strălucea pe mâna mea, rece ca și degetul meu înghețat. Randall încă trăia, încă se putea căsători, încă putea face un copil care să îi dea viață lui Frank. Asta dacă nu îl ucidea Jamie mai întâi.

Pentru moment, eu făcusem tot ce putusem, însă ceea ce văzusem pe coridorul ducelui era real. Prețul pentru viața lui Frank era sufletul lui Jamie și cum puteam eu alege între ei?

Trăsura care se apropia a ignorat chemarea lui Dougal și a gonit fără a se opri, roțile trecând suficient de aproape de noi încât să împroaște cu noroi ciorapii de mătase ai lui Dougal și poala rochiei mele.

Abținându-se de la o salvă de sudalme mânioase în galeză, Dougal și-a încleștat pumnul fluturându-l în urma trăsurii gonind.

— Și acum ce facem? a întrebat el retoric.

Pata de scuipat amestecat cu flegmă plutea în băltoaca de la picioarele mele, reflectând lumina cenușie. Îi simțeam mâzga rece, vâscoasă pe limbă. Am ridicat o mână și am prins brațul lui Dougal, tare ca o ramură de sicomor cu coaja netedă. Deși tare, părea să se legene amețit, purtându-mă departe peste apa murdară, împuțită, sclipitoare și rece din apropiere. Am văzut puncte negre în fața ochilor.

— Acum, am spus, mie o să mi se facă rău.

•

Era aproape de apusul soarelui când m-am întors în Rue Termoulins. Genunchii îmi tremurau și duceam o adevărată luptă să îmi ridic un picior în fața celuilalt pe scări.

Am urcat direct în dormitor pentru a-mi scoate mantia, întrebându-mă dacă Jamie se întorsese.

Se întorsese. M-am oprit brusc în pragul ușii, privind în cameră. Cutia mea cu leacuri zăcea deschisă pe masă. Foarfecele pe care îl foloseam pentru a tăia bandajele stătea pe jumătate desfăcut pe masa mea de toaletă. Era un foarfece ceva mai deosebit, dăruit de un meșter cuțitar care lucra din când în când la Hôpital des Anges; mânerele erau aurite, în forma unor capete de lebădă, ale căror ciocuri lungi reprezentau lamele din argint. Sclipeau în razele soarelui la apus, așezate peste niște fire de mătase arămie.

Am făcut câțiva pași spre măsuța de toaletă și firele mătăsoase și sclipitoare s-au ridicat în aerul învolburat de mișcarea mea, alunecând pe suprafața măsuței.

— Sfinte Iisuse Hristoase! am exclamat, cu răsuflarea tăiată.

Fusese acasă, într-adevăr, însă acum dispăruse. La fel și sabia.

Părul lui zăcea în smocuri groase și strălucitoare, căzute pe măsuța de toaletă, pe taburet și podeaua. Am ridicat o șuviță de pe masă și am ținut-o în mână, simțind firele subțiri și moi de păr desfăcându-se între degetele mele precum firele de mătase pentru brodat. Panica m-a cuprins rece, strecurându-se dintre omoplați și furnicându-mă de-a lungul coloanei. Îmi aminteam de Jamie, stând pe fântâna din spatele casei familiei Rohan, când mi-a povestit cum s-a duelat el pentru prima dată la Paris.

„Șiretul din păr mi s-a desfăcut și vântul mi-a suflat-o în față, așa încât abia vedeam ce făceam."

A doua oară nu avea să mai riște. Văzând mărturia rămasă în urma lui, simțind șuvița de păr în mână, mătăsoasă și încă vie, îmi imaginam determinarea rece cu care o făcuse; tăietura lamelor metalice pe scalpul său când a retezat toată moliciunea de păr care i-ar fi afectat vederea. Nimic nu va sta între el și dorința de a-l ucide pe Jonathan Randall.

Nimic în afară de mine. Ținând încă în mână șuvița de păr, m-am dus la fereastră și am privit afară, parcă sperând să îl văd în stradă. Rue Tremoulins era tăcută, nicio mișcare cu excepția umbrelor tremurătoare ale plopilor de lângă poartă și a gesturilor discrete ale unui servitor ce stătea la poarta casei din stânga vorbind cu un jandarm care își flutura pipa pentru a-și susține un argument.

Casa zumzăia tăcut în jurul meu, pregătirile pentru cină desfășurându-se la parter. În seara aceasta nu așteptam musafiri, deci zarva obișnuită era discretă; când eram singuri, mâncam simplu.

M-am așezat pe pat și am închis ochii, încrucișându-mi brațele peste pântecul umflat, strângând în pumn șuvița de păr, ca și cum l-aș fi putut proteja cât timp nu îi dădeam drumul.

Ajunsesem la timp? Îl găsise Poliția pe Jack Randall înaintea lui Jamie? Dar dacă ajunseseră în același timp ori tocmai la timp pentru a-l găsi pe Jamie provocându-l pe Randall la un duel formal? Am frecat șuvița de păr între degetul mare și cel arătător, împrăștiind marginile tăiate într-un mic evantai castaniu și auriu. Dacă s-a întâmplat asta, cel puțin amândoi vor fi în siguranță. În închisoare, poate, dar aceasta era doar o mică neplăcere în contrast cu alte primejdii.

Și dacă Jamie îl găsise primul pe Randall? Am aruncat o privire afară; lumina se stingea cu repeziciune. Duelurile aveau în mod

tradițional loc la răsăritul soarelui, dar nu știam dacă Jamie ar fi așteptat până dimineață. S-ar putea afla chiar acum unul în fața celuilalt, ascunși undeva unde clinchetul armelor de oțel și strigătul rănii mortale nu ar atrage atenția nimănui.

Căci va fi o luptă pe viață și pe moarte. Tot ce se petrecuse între cei doi bărbați nu putea fi rezolvat decât prin moarte. Și a cui moarte va fi? A lui Jamie? Sau a lui Randall – și odată cu ea, moartea lui Frank? Jamie era probabil un spadasin mai bun, dar fiind cel provocat, Randall putea alege arma. Iar în cazul pistoalelor, succesul depindea mai puțin de dibăcia luptătorului și mai mult de noroc; doar pistoalele de calitate aveau ținta precisă și chiar și acelea puteau ochi greșit sau se puteau descărca accidental. Deodată mi-a trecut prin fața ochilor imaginea lui Jamie, fără vlagă și mut în iarbă, cu sângele șiroind dintr-o orbită goală, și mirosul înțepător de pudră neagră printre aromele primăverii în Bois de Boulogne.

— Ce naiba faci, Claire?

Am ridicat capul atât de brusc, încât mi-am mușcat limba. Ambii ochi erau la locurile lor și în pozițiile corecte, privindu-mă din lateralele nasului ascuțit la lama unui cuțit. Nu-l mai văzusem niciodată cu părul tuns atât de scurt. Părea un străin, cu oasele puternice ale feței proeminente sub piele și craniul vizibil sub brazda scurtă și deasă de păr.

— Ce fac? am repetat întrebarea, apoi am înghițit un nod din gât, încercând să îmi umezesc gura uscată. Ce fac? Stau aici, cu o șuviță din părul tău în mână și mă întreb dacă ești mort sau nu. Asta fac!

— Nu sunt mort.

A traversat camera spre dulap și l-a deschis. Avea sabia la brâu, dar își schimbase hainele pe care le purtase în timpul vizitei noastre acasă la Sandringham; acum era îmbrăcat cu vechiul său veston, cel care îi permitea să își miște brațele în voie.

— Da, am observat. Amabil din partea ta să vii să îmi spui!

— Am venit să îmi iau hainele.

A scos două cămăși și mantaua lungă și le-a așezat pe un taburet, apoi s-a dus să scormonească în comodă pentru lenjerie curată.

— Hainele? Unde Dumnezeu pleci?

Nu știam la ce să mă aștept când aveam să îl revăd, însă cu siguranță nu mă așteptasem la asta.

— La un han.

Mi-a aruncat o privire, apoi a părut să ajungă la concluzia că meritam o explicație mai amplă decât trei cuvinte. S-a întors și s-a uitat la mine, cu ochii albaștri și opaci precum azuritul.

— Când te-am trimis acasă cu trăsura, am făcut o plimbare ca să-mi revin în fire. Apoi m-am întors acasă să îmi iau sabia și m-am dus la reședința ducelui să îl provoc oficial pe Randall la duel. Valetul mi-a spus că Randall fusese arestat.

Mă privea, adâncit în gânduri abisale precum oceanele. Am înghițit un nod în gât.

— Am fost la Bastilia. Mi-au spus că tu ai depus plângere împotriva lui Randall, acuzându-l că v-a atacat pe tine și pe Mary Hawkins acum două nopți. De ce, Claire?

Mâinile îmi tremurau și am scăpat șuvița de păr pe care o strângeam. Nemaifiind ținută laolaltă de degetele mele, firele fine de păr s-au împrăștiat și mi s-au revărsat în poală.

— Jamie, am zis, băgând de seamă că și vocea îmi tremura. Jamie, nu îl poți ucide pe Jack Randall.

Un colț al buzelor a tresărit, abia vizibil.

— Nu știu dacă să fiu mișcat de grija ta față de siguranța mea sau să fiu jignit de lipsa ta de încredere. Dar în ambele cazuri, nu e nevoie să îți faci griji. Îl pot ucide. Ușor.

Ultimul cuvânt a fost rostit încet, cu un ton subtil, în care se amesteca veninul, nu satisfacția.

— Nu asta am vrut să spun! Jamie…

— Din fericire, a continuat el, de parcă nu mă auzise, Randall are dovada că a fost la reședința ducelui pe toată durata serii în care a avut loc violul. Imediat ce Poliția termină de chestionat invitații care au fost prezenți și stabilesc că Randall e nevinovat – cel puțin de acuzația aceea –, îl vor lăsa să plece. Eu voi sta la han până când va fi liber. Și atunci îl voi găsi.

Privirea îi era pironită pe șifonier, însă era limpede că vedea altceva.

— El mă va aștepta, a spus el în șoaptă.

Și-a îndesat cămășile și schimburile într-o geantă de voiaj și și-a aruncat mantia peste braț. Se întorcea să iasă pe ușă când am țâșnit din pat și l-am prins de mânecă.

— Jamie! Pentru numele lui Dumnezeu, Jamie, ascultă-mă! Nu îl poți ucide pe Jack Randall pentru că eu nu îți voi permite!

S-a uitat în jos la mine mut de uimire.

— Din cauza lui Frank, am spus.

Am dat drumul mânecii și am făcut un pas în spate.

— Frank, a repetat el, scuturându-și capul ușor, parcă vrând să scape de un bâzâit în urechi. Frank.

— Da, am spus. Dacă îl ucizi pe Jack Randall acum, atunci Frank… nu va exista. Nu va fi născut. Jamie, nu poți ucide un om nevinovat!

Chipul său, palid în mod normal și ușor roșcovan, devenise de un alb marmorat pe măsură ce vorbeam. Și pe urmă roșeața a început din nou să se ridice, arzându-i vârful urechilor și dogorindu-i obrajii.

— Un om nevinovat?

— Frank e un om nevinovat! Nu îmi pasă de Jack Randall.

— Păi, mie îmi pasă!

A înșfăcat geanta și s-a îndreptat cu pași mari spre ușă, mantia învolburându-i-se peste braț.

— Iisuse Doamne, Claire! Vrei să mă împiedici să mă răzbun pe bărbatul care m-a făcut să-i stau la dispoziție! Care m-a forțat să stau în genunchi și să îi sug mădularul, mânjit cu propriul meu sânge? Hristoase, Claire!

A trântit ușa de perete cu un bubuit și a ieșit pe hol înainte să pot ajunge la el.

Se lăsase întunericul, iar servitorii aprinseseră lumânările și holul era scăldat într-o lumină caldă. L-am prins de braț și l-am smucit.

— Jamie! Te rog!

Și-a retras nervos brațul din strânsoarea mea. Îmi venea să plâng, dar mi-am înghițit lacrimile. Am prins geanta și i-am smuls-o din mână.

— Jamie, te rog! Așteaptă, doar un an. Copilul – lui Randall – va fi conceput la anul, în decembrie. După aceea nu va mai conta. Dar te rog – de dragul meu, Jamie – așteaptă până atunci!

Lumânările din suportul de pe masa cu muchia aurită îi proiectau umbra mare și pâlpâindă pe perete. A rămas cu privirea ațintită spre ea, cu pumnii încleștați, parcă înfruntând un uriaș fără chip și amenințător, care trona deasupra lui.

— Da, a răspuns el ca pentru sine. Sunt un tip mare. Mare și puternic. Pot îndura multe. Da, pot îndura.

S-a răsucit spre mine, urlând.

— Pot îndura multe! Dar doar pentru că pot, nu înseamnă că trebuie! Trebuie să suport slăbiciunile tuturor? Și eu nu pot avea slăbiciunea mea?

A început să se plimbe în sus și în jos pe hol, umbra urmându-l într-o agitație tăcută.

— Nu îmi poți cere asta! Tu dintre toți oamenii! Tu care știi ce… ce…

S-a înecat, mut de furie.

A lovit repetat peretele din piatră al holului în vreme ce mergea, zdrobindu-și muchia pumnului nemilos de zidul din calcar. Piatra înghițea fiecare lovitură cu o violență tăcută.

S-a întors și s-a oprit în fața mea, respirând greoi. Am rămas țintuită locului, prea speriată pentru a face vreun gest ori a scoate vreun cuvânt. A înclinat din cap de câteva ori, rapid, parcă luând o decizie, apoi și-a scos jungherul din centură cu un șuierat și mi l-a ridicat la nivelul ochilor. Cu un efort vizibil, a vorbit calm:

— Va trebui să alegi, Claire. El sau eu.

Flăcările lumânărilor dansau pe metalul lustruit când a întors încet lama pumnalului.

— Eu nu pot să trăiesc cât timp el e în viață. Dacă nu vrei să mă lași să îl ucid, atunci ucide-mă tu, acum!

Mi-a înșfăcat mâna și mi-a strâns degetele în jurul mânerului. Trăgând de jabou până l-a sfâșiat, și-a dezvelit gâtul și mi-a tras mâna în sus, degetele lui apăsându-le cu putere pe ale mele.

M-am tras înapoi cu toată forța, însă el a presat vârful lamei în golul moale de deasupra claviculei, chiar sub cicatricea lividă pe care însuși pumnalul lui Randall i-o pricinuise cu câțiva ani în urmă.

— Jamie! Oprește-te! Oprește-te imediat!

Am ridicat cealaltă mână și i-am apucat încheietura mâinii, trăgând-o în jos cu toată puterea, slăbindu-i strânsoarea cât să îmi eliberez degetele. Pumnalul a căzut cu pocnet pe podeaua din piatră și a aterizat tăcut pe un colț al covorului moale Aubusson. Cu acuitatea cu care surprindem micile detalii în cele mai îngrozitoare momente ale vieții, am văzut lama zăcând neatinsă peste tulpina răsucită a unui ciorchine gras de struguri

verzi, parcă pe punctul de a o tăia și de a împrăștia strugurii de pe ciorchine, rostogolindu-i la picioarele noastre.

Stătea nemișcat în fața mea, alb ca varul și cu ochii arzând. L-am prins de brațul tare ca marmura la atingere.

— Te rog, crede-mă, te rog. Nu aș face asta dacă ar exista o altă cale.

Am tras adânc și tremurat aer în piept, pentru a-mi potoli inima care gonea nebunește.

— Îmi datorezi viața, Jamie. Nu o dată, ci de două ori. Te-am scăpat de spânzurătoare la Wentworth și de febră, la Abație. Îmi datorezi o viață, Jamie.

A rămas uitându-se la mine îndelung înainte de a răspunde. Când a vorbit, glasul îi era din nou calm, cuprins de amărăciune.

— Înțeleg. Și vrei să îți plătesc acum datoria?

Ochii lui ardeau precum miezul albastru, clar și adânc al unei flăcări.

— Sunt nevoită! Nu te pot convinge altfel să gândești rațional!

— Rațional. Ah, rațional. Nu, nu pot spune că gândesc rațional în acest moment.

Și-a împreunat brațele la spate, apucându-și degetele țepene ale mâinii drepte cu cele încleștate ale mâinii stângi. S-a îndepărtat de mine, spre capătul opus al holului, cu capul plecat.

Culoarul era mărginit de tablouri, unele luminate de dedesubt cu torțe sau suporturi de lumânări, altele de deasupra, cu candelabre de perete aurite; câteva, mai puțin favorizate, stăteau cuminți în întuneric, între cele luminate. Jamie pășea încet printre ele, ridicând din când în când privirea parcă pentru a conversa cu personajele cu peruci.

Holul era lung cât tot etajul al doilea, podeaua era acoperită de covoare și pereții, tapițați, cu vitralii enorme, încastrate în ziduri la ambele capete. Jamie a pășit până în capătul îndepărtat, apoi, făcând stânga-mprejur cu precizia unui soldat la paradă, a revenit cu același pas rar și protocolar, înainte și înapoi, înainte și înapoi, iar și iar.

Cu picioarele tremurând, m-am prăbușit într-un fotoliu, aproape de capătului coridorului. Îndată unul dintre servitorii omniprezenți s-a apropiat politicos să întrebe dacă *madame* nu dorește un pahar de vin sau poate un biscuit. L-am concediat cu toată politețea de care eram capabilă și am așteptat.

În cele din urmă s-a oprit în fața mea, cu picioarele depărtate înfipte în pantofii cu cataramă de argint, cu mâinile încă împreunate la spate. A așteptat să ridic privirea spre el înainte de a vorbi. Chipul îi era împietrit, nicio zvâcnire de emoție care să îl trădeze, deși ridurile ochilor erau adânci de încordare.

— Un an, deci, a fost tot ce a spus.

S-a întors imediat și se îndepărtase deja câțiva metri până când am reușit să mă ridic din fotoliul de catifea verde-închis. Abia izbutisem să mă pun pe picioare când deodată a țâșnit pe lângă mine, a ajuns din trei pași la vitraliul uriaș și l-a lovit aprig cu mâna dreaptă.

Fereastra era făcută din mii de fragmente minuscule colorate, ținute laolaltă de fâșii de plumb topit. Deși întreaga fereastră, o scenă mitologică a Judecății de la Paris, s-a cutremurat în ramă, plumbul a menținut cele mai multe fragmente intacte, în ciuda loviturii de pumn care a făcut o gaură neregulată la picioarele Afroditei pe unde a intrat aerul cald de primăvară.

Jamie a rămas nemișcat un moment, apăsându-și ambele mâini cu putere pe abdomen. O pată vișinie a crescut pe manșeta cu volane dantelate precum o cămașă de mire. Când am dat să mă apropii de el, a trecut din nou pe lângă mine și s-a îndepărtat fără să îmi vorbească.

M-am prăbușit iar în fotoliul din pluș, suficient de tare cât să stârnesc un norișor de praf. Am rămas acolo, lipsită de vlagă, cu ochii închiși, simțind briza răcoroasă a nopții învăluindu-mă. Părul îmi era umed la tâmple și îmi simțeam pulsul, iute ca al unei vrăbii, zbătându-se la baza gâtului.

Mă va ierta vreodată? Inima mi s-a strâns ca un pumn când mi-am amintit privirea lui în care se oglindea durerea trădării.

„ — Cum îmi poți cere asta? mă întrebase el. Tu, care știi…”

Da, știam, și mă temusem că asta m-ar smulge de lângă Jamie, așa cum mă rupsese de lângă Frank.

Dar indiferent dacă Jamie mă putea ierta sau nu, eu nu mă puteam ierta niciodată dacă condamnam un om nevinovat – și pe care cândva îl iubisem.

— Păcatele părinților, am murmurat în sinea mea. „Copiii nu trebuie să ispășească păcatele părinților.”

— *Madame*?

Am sărit, deschizând ochii, iar servitoarea s-a retras și ea la fel de speriată. Am dus o mână la inima care-mi gonea nebunește, trăgând adânc aer în piept.

— *Madame,* nu vă simțiți bine? Să chem…

— Nu, am spus cu toată fermitatea de care eram capabilă. Mă simt destul de bine. Doresc să mai stau aici o vreme. Te rog să mă lași.

Fata părea mai mult decât dornică să îmi facă pe plac.

— *Oui, madame*! s-a conformat ea și s-a făcut nevăzută în capătul coridorului, lăsându-mă să privesc în gol spre o scenă de amor într-o grădină, agățată pe peretele opus.

Simțind deodată că mi-e frig, am tras peste mine faldurile mantiei pe care nu apucasem să o dezbrac și am închis din nou ochii.

•

Trecuse de miezul nopții când m-am dus în cele din urmă în dormitorul nostru. Jamie stătea așezat dinaintea unei măsuțe, aparent urmărind o pereche de fluturi de noapte zburând primejdios de aproape de o lumânare care era unica lumină din cameră. Am dat drumul mantiei pe podea și m-am apropiat de el.

— Nu mă atinge! Du-te în pat!

Vorbea aproape absent, dar m-am oprit.

— Mâna ta…, am început.

— Nu contează. Du-te în pat! a repetat el.

Monturile degetelor de la mâna dreaptă erau pline de sânge și manșeta cămășii stătea țeapănă, îmbibată cu sânge, însă nu aș fi îndrăznit să mă ating de el cât timp avea pumnalul înfipt în cingătoare. L-am lăsat urmărind dansul morții fluturilor de noapte și m-am băgat în pat.

M-am trezit cândva, înainte de răsărit, cu prima lumină a zilei ce venea conturând vag mobila din cameră. Prin ușile duble ale anticamerei îl vedeam pe Jamie la fel cum îl lăsasem, încă așezat la masă. Acum lumânarea arsese și fluturii plecaseră, iar el stătea cu capul în mâini, cu degetele în părul tuns extrem de scurt. Lumina difuză estompa orice culoare din cameră; chiar și părul țepos printre degetele lui părea de culoarea cenușii.

Am coborât din pat, simțind frigul prin mătasea fină a cămășii de noapte brodate. Nu s-a întors când m-am oprit în spatele lui, dar știa că sunt acolo. Când i-am atins mâna, și-a așezat-o pe

masă și și-a lăsat capul pe spate, sprijinindu-l chiar sub sânii mei. A oftat adânc când l-am mângâiat, și l-am simțit detensionându-se treptat. Mâinile mele și-au croit drum în jos, spre gât și umeri, simțindu-i pielea înghețată prin pânza subțire. În cele din urmă l-am ocolit, oprindu-mă în fața lui. A întins mâna și m-a cuprins de mijloc, trăgându-mă mai aproape și îngropându-și capul în cămașa mea de noapte, deasupra pântecului ce-l adăpostea pe pruncul nostru nenăscut.

— Mi-e frig, am șoptit în cele din urmă. Vii să mă încălzești?

După o clipă, a încuviințat și s-a ridicat clătinându-se în picioare. L-am condus spre pat și l-am dezbrăcat în vreme ce stătea cuminte, fără să opună rezistență, apoi l-am înfășurat în plapumă. M-am cuibărit în brațele sale, lipindu-mă strâns de el, până când răceala pielii lui s-a evaporat și am rămas învăluiți într-un cocon plăcut de căldură.

Mi-am așezat într-o doară o mână pe pieptul lui, mângâindu-l ușor până când sfârcul i s-a întărit, un boboc minuscul de dorință. Și-a pus palma peste a mea, oprindu-mă. Mi-a fost teamă că mă va îndepărta și a făcut-o, însă doar pentru a se întoarce cu fața spre mine.

Lumina devenea tot mai puternică, iar el a rămas multă vreme privindu-mi chipul, mângâindu-l de la tâmplă la bărbie, plimbându-și degetul mare în jos pe linia gâtului și mai jos, de-a lungul claviculei.

— Dumnezeule, cât de iubesc! a șoptit el ca pentru sine.

M-a sărutat, împiedicându-mă să-i răspund, și mi-a încercuit un sân cu mâna dreaptă schilodită, pregătit să facă dragoste cu mine.

— Dar mâna ta…, am spus pentru a doua oară în acea noapte.

— Nu contează, a răspuns el pentru a doua oară în acea noapte.

PARTEA A PATRA

SCANDALUL

22. Herghelia regală

Trăsura se hurduca încet pe o porțiune foarte proastă de drum, una lăsată știrbă și desfundată de înghețul iernii și de ploile de primăvară. Fusese un an ploios; chiar și acum, la începutul verii, se mai vedeau petice umede, mlăștinoase pe sub ierburile luxuriante ce creșteau sub tufele de agrișe de pe marginea drumului.

Jamie stătea lângă mine pe bancheta îngustă, capitonată reprezentând un loc din trăsură. Fergus dormea tolănit în colțul celeilalte banchete și mișcarea trăsurii îi făcea capul să se legene și să se bâțâie ca al unei păpuși mecanice cu un arc pe post de gât. Aerul din trăsură era cald și praful intra pe ferestre în norișori aurii de fiecare dată când dădeam peste un petic de pământ uscat.

La început vorbiserăm mai în glumă, mai în serios despre ținuturile din afara Parisului, despre grajdurile regale de la Argentan spre care ne îndreptam, despre bârfele ce reprezentau porția zilnică de conversație la Curte și în cercurile de afaceri. Trebuie să fi adormit și eu, legănată de ritmul trăsurii și de căldura zilei, însă contururile în continuă creștere ale trupului meu făceau statul într-o singură poziție inconfortabilă și spatele mă durea din cauza zdruncinatului. Copilul devenea și el tot mai activ și micile fluturări de aripi ale primelor mișcări se transformaseră în împunsături și ghionturi cât se poate de reale; erau plăcute în felul lor, dar deranjante.

— Poate ar fi trebuit să rămâi acasă, englezoaico, a spus Jamie, încruntându-se ușor când m-am foit, schimbându-mi din nou poziția.

— Mă simt bine, am zis, zâmbind. Sunt doar neliniștită. Și ar fi fost păcat să pierd toate astea.

Am făcut un semn spre fereastra trăsurii, unde câmpuri întinse străluceau verzi precum smaraldele între șirurile întunecate și drepte de plopi menite să oprească vânturile. Prăfuit sau nu, aerul proaspăt de țară era bogat și îmbătător după miasmele închise și fetide ale orașului și mirosurile medicinale de la Hôpital des Anges.

Louis acceptase, ca un gest de indulgență precaută față de începutul negocierilor diplomatice cu englezii, să îi îngăduie ducelui de Sandringham să achiziționeze patru iepe de prăsilă Percheron din Herghelia Regală de la Argentan, cu care să îmbunătățească pedigriul micii herghelii de cai de povară pe care Excelența Sa o menținea în Anglia. Așadar, Excelența Sa urma să viziteze astăzi Argentanul și îl invitase și pe Jamie pentru a-l sfătui ce iepe ar trebui să aleagă. Invitația a fost înaintată la un dineu și, dintr-una într-alta, vizita s-a transformat într-un picnic în toată puterea cuvântului, implicând patru trăsuri și câteva doamne și domni de la Curte.

— E un semn bun, nu crezi? am întrebat, aruncând o privire precaută, pentru a mă asigura că tovarășii noștri erau într-adevăr adormiți de-a binelea. Că Louis i-a permis ducelui să cumpere cai, vreau să spun. Dacă e amabil cu englezii, atunci probabil că nu intenționează să fie îngăduitor față de James Stuart – cel puțin nu în mod fățiș.

Jamie a scuturat din cap. Refuza categoric să poarte perucă și forma cheală și perfectă a capului său ras stârnise de câteva ori o adevărată senzație la Curte. În momentul actual, lipsa perucii avea avantajele ei; deși câteva broboane de sudoare îi sclipeau la baza nasului, el nu era nici pe departe la fel de toropit ca mine.

— Nu, sunt destul de convins acum că Luis nu dorește să aibă nimic de a face cu Stuarzii, cel puțin nu într-atât încât să facă vreo mișcare pentru a-l ajuta în restaurație. Monsieur Duverney mă asigură că Consiliul se opune categoric unei asemenea politici; deși Luis s-ar putea îndupleca în cele din urmă, la presiunile Papei, să îi facă lui Charles o mică rentă, nu e dispus să le ofere o poziție importantă Stuarzilor în Franța, cu Geordie al Angliei privindu-i peste umăr.

Astăzi își purta tartanul prins cu o broșă pe umăr – o fibulă frumoasă, trimisă de sora lui din Scoția, întruchipând doi cerbi în goană, cu trupurile încordate astfel încât să formeze împreună

un cerc, cu capetele și cozile atingându-se. A apucat un fald al tartanului și și-a șters fruntea cu el.

— Cred că am vorbit cu fiecare bancher din Paris cu o oarecare greutate în ultimele câteva luni și sunt uniți în același dezinteres fundamental, a spus el, zâmbind strâmb. Toată lumea stă destul de prost cu banii încât nimeni nu e dispus să susțină o propunere atât de riscantă precum reînscăunarea familiei Stuart.

— Și astfel rămâne în ecuație Spania, am spus eu, întinzându-mi spatele cu un geamăt.

— Da, a încuviințat Jamie din cap. Și Dougal MacKenzie.

Părea încântat de sine și m-am ridicat, intrigată.

— Ai primit vreo veste de la el?

În ciuda rezervei inițiale, Dougal îl acceptase pe Jamie ca tovarăș devotat iacobit și lotul obișnuit de scrisori codificate fusese îmbogățit de o serie de bilete discrete trimise de Dougal din Spania, menite să fie citite de Jamie și înmânate lui Charles Stuart.

— Am primit, într-adevăr.

Îmi dădeam seama din expresia lui că erau vești bune, și erau, însă nu pentru Stuarzi.

— Filip a refuzat să acorde vreun sprijin Stuarzilor, a spus Jamie. A primit vești de la biroul papal, știi; trebuie să se țină deoparte de întreaga chestiune a tronului scoțian.

— Știm de ce?

Ultima interceptare a mesagerului papal conținuse câteva scrisori, însă cum acestea erau toate adresate lui James sau lui Charles Stuart, era evident că nu conțineau nicio referire la conversațiile Sfinției Sale cu Spania.

— Dougal crede că știe, a râs Jamie. E destul de dezgustat, Dougal. A spus că își tot răcorește picioarele în Toledo pentru aproape o lună, și a fost trimis acasă doar cu o promisiune vagă de ajutor „când va veni timpul, *Deo volente*”.

Glasul lui gros a imitat perfect intonația pioasă și am izbucnit în râs.

— Benedict dorește să evite fricțiunile între Spania și Franța; nu vrea ca Filip și Louis să își irosească banii pe care i-ar putea folosi el, a adăugat, cinic. Nu total nepotrivit ca un Papă să spună asta, însă Benedict se îndoiește că un rege catolic ar mai putea conduce Anglia. Scoția își are căpeteniile scoțiene printre

clanurile din Highlands, însă a trecut ceva timp de când Anglia a avut un rege catolic și probabil va mai trece încă multă vreme până când va avea din nou unul – *Deo volente,* a adăugat el, zâmbind cu gura până la urechi.

S-a scărpinat în cap, zburlindu-și părul auriu-roșcat de la tâmple.

— Șansele sunt foarte slabe pentru Stuarzi, englezoaico, și asta e o veste bună. Nu, ajutorul monarhilor Bourboni nu ar fi de niciun folos. Singurul lucru care mă preocupă acum este această investiție pe care a făcut-o Charles Stuart în afacerea contelui Saint Germain.

— Așadar, nu crezi că este doar un aranjament comercial?

— Păi, este, a spus el, încruntându-se, și totuși, sunt mai multe în spatele acestei asocieri. Am auzit vorbe.

În vreme ce familiile de bancheri din Paris nu erau înclinate să îl ia în serios pe Tânărul Pretendent la tronul Scoției, situația se putea schimba foarte ușor, dacă Charles Stuart avea dintr-odată bani de investit.

— Înălțimea Sa îmi spune că a discutat cu familia Gobelin, a spus Jamie. Saint Germain l-a introdus, altfel nici nu s-ar fi uitat la el. Și bătrânul Gobelin îl consideră un terchea-berchea și un nătărău și aceeași părere o are și unul din fiii lui Gobelin. Celălalt însă – a spus că el va aștepta și va vedea; dacă lui Charles îi reușește afacerea, atunci îi poate oferi și alte avantaje.

— Nu e bine deloc, am remarcat.

— Nu, a spus Jamie scuturând din cap. Ban la ban trage, înțelegi? Dacă îi reușește una sau două investiții mari, bancherii vor începe să îl asculte. Nu e el un mare gânditor, a continuat, strâmbându-și buzele, însă e un tip foarte șarmant; îi poate convinge pe oameni să facă lucruri împotriva voinței lor. Chiar și așa, nu va putea face mare lucru fără un mic capital pe numele său – ceea ce va avea dacă îi reușește investiția.

— Mm.

Mi-am schimbat din nou poziția, mișcându-mi degetele de la picioare în strânsoarea încălțărilor de piele. Pantofii îmi fuseseră făcuți special, însă picioarele începeau să mi se umfle ușor și ciorapii de mătase erau îmbibați în transpirație.

— Putem face ceva?

Jamie a scuturat din umeri, cu un zâmbet strâmb.

— Să ne rugăm să fie vreme proastă pe coasta Portugaliei, bănuiesc. Sincer, întreprinderea aceasta nu are cum să eșueze decât în cazul în care li se scufundă vasul. Saint Germain are deja contracte pentru vânzarea întregii încărcături. Atât el, cât și Charles Stuart își vor tripla banii investiți.

Am tremurat ușor auzind numele contelui. Nu puteam să nu îmi amintesc de ideile lui Dougal. Nu îi povestisem lui Jamie despre vizita lui Dougal, nici despre speculațiile sale privind activitățile nocturne ale contelui. Nu îmi plăcea să am secrete față de el, însă Dougal îmi ceruse să păstrez tăcerea în schimbul ajutorului pe care mi-l oferise în chestiunea lui Jonathan Randall și nu avusesem altă soluție decât să accept.

Jamie mi-a zâmbit și mi-a întins o mână.

— Mă voi gândi eu la ceva, englezoaico. Pentru moment, întinde picioarele. Jenny a spus că masajul meu la picioare a ajutat-o enorm când era însărcinată.

Nu am avut nimic de obiectat, ci m-am descălțat de pantofii încinși și mi-am ridicat picioarele în poala lui, oftând de ușurare când aerul care intra pe fereastră a răcorit mătasea umedă ce-mi acoperea degetele.

Mâinile lui erau mari, iar degetele, deopotrivă puternice și blânde. A înfipt monturile degetelor de-a lungul arcadei tălpii, iar eu m-am lăsat pe spate, gemând ușor. Și așa am petrecut câteva minute, în care m-am relaxat, tăcută și extaziată. Cu fruntea aplecată peste degetele mele îmbrăcate în mătase verde, Jamie a remarcat, degajat:

— Nu era chiar o datorie, știi?

— Ce nu era?

Amețită din cauza soarelui și a masajului la picioare, nu aveam nici cea mai vagă idee despre ce vorbea.

Fără a se opri din masaj, a ridicat privirea spre mine. Avea o mină serioasă, deși un zâmbet ascuns i-a luminat o clipă ochii.

— Ai spus că îți datorez o viață, englezoaico, pentru că tu ai salvat-o pe a mea, a explicat el apucând un deget mare și scuturându-l. Dar m-am tot gândit și nu sunt sigur că e adevărat. Mi se pare că suntem chit, ținând cont de toate cele întâmplate.

— Ce vrei să spui?

Am încercat să îmi eliberez piciorul, dar mi l-a ținut strâns.

— Dacă tu mi-ai salvat viața – și chiar mi-ai salvat-o –, atunci și eu ți-am salvat-o și cel puțin de tot atâtea ori. Te-am salvat de Jack Randall la Fort William, îți amintești, apoi de gloata de la Cranesmuir, nu-i așa?

— Așa-i, am răspuns precaut.

Nu aveam idee încotro bătea, însă nu făcea doar conversație ca să treacă timpul.

— Și îți sunt recunoscătoare, desigur.

Mi-a concediat răspunsul, scoțând un sunet specific scoțian din gât.

— Nu e o chestiune de recunoștință, englezoaico, nici din partea ta, nici din a mea; nu vreau să spun decât că nu e nici măcar o chestiune de datorie.

Zâmbetul îi pierise de pe chip.

— Eu nu ți-am dăruit viața lui Randall la schimb pentru viața mea, și nici nu ar fi drept, la o adică. Închide gura, englezoaico, a adăugat el pragmatic, îți intră muștele.

De fapt, chiar erau câteva insecte în trăsură; trei dintre ele se odihneau pe cămașa lui Fergus, netulburate de respirația lui.

— De ce te-ai mai învoit, atunci?

Am încetat să mă zbat și el m-a strâns de tălpi cu ambele mâini, plimbându-și leneș degetul mare peste călcâie.

— Păi, nu m-a convins niciunul din motivele pe care ai încercat să mi le prezinți. Cât despre Frank, a spus el, e adevărat că i-am luat soția și chiar îl compătimesc – uneori mai mult, alteori mai puțin, a adăugat el, ridicând nerușinat o sprânceană. Cu toate acestea, lucrurile ar sta altfel dacă rivalul meu ar fi aici? Tu ai fost liberă să alegi între noi și m-ai ales pe mine, deși el avea avantajul de a-ți putea oferi băi calde. Uuuf!

Mi-am smucit piciorul și i l-am înfipt în coastă. S-a îndreptat de spate și l-a prins la timp pentru a mă împiedica să îl lovesc din nou.

— Îți pare cumva rău de alegerea făcută?

— Nu încă, am spus, luptându-mă să îmi eliberez piciorul, dar ar putea în orice clipă. Continuă-ți ideea.

— Și atunci nu pot să înțeleg de ce faptul că m-ai ales pe mine îi conferă anumite avantaje lui Frank Randall. În afară de asta, a rostit el cu sinceritate, recunosc că sunt puțin gelos pe el.

Am încercat să-l lovesc cu celălalt picior, însă mi l-a prins înainte de a-l atinge, răsucindu-mi dibaci glezna.

— Cât despre a-i datora viața, pe principiul dreptății, a continuat el, ignorând încercările mele de a scăpa, acesta e un argument la care Fratele Anselm de la Abație ți-ar putea răspunde mai bine decât mine. Cu siguranță nu aș putea ucide cu sânge rece un om nevinovat. Dar pe urmă, eu am ucis oameni în bătălie, e vreo diferență?

Îmi aminteam de soldatul și de băiatul din zăpadă pe care îi omorâsem când evadasem din Wentworth. Amintirea lor nu mă mai chinuia, însă știam că nu îi voi uita niciodată.

— Nu, a spus el scuturând din cap, îmi poți aduce multe argumente pentru a-ți susține punctul de vedere, dar la sfârșit, asemenea alegeri se reduc la un singur principiu: Ucizi când trebuie să ucizi și pe urmă trăiești cu asta. Îmi amintesc chipul fiecărui bărbat pe care l-am omorât și nu-i voi uita niciodată. Dar adevărul rămâne unul: eu sunt în viață, și ei nu, iar asta e singura mea justificare, fie că e corectă sau nu.

— Dar nu e valabil în acest caz, am argumentat. Nu e o situație în care ucizi sau ești ucis.

A clătinat din cap, alungând o muscă ce i se odihnea în păr.

— Aici te înșeli, englezoaico. Ce e între mine și Jack Randall va fi rezolvat doar atunci când unul din noi va muri – și poate nici atunci. Sunt și alte căi de a ucide un om decât cu un pumnal ori un pistol și sunt și lucruri mai urâte decât moartea fizică. La Sfânta Anna, a continuat el și vocea i s-a înmuiat, tu m-ai scăpat de mai multe ori de la moarte, *mo duinne,* și să nu crezi că eu nu știu. Poate că îți datorez mai mult decât îmi datorezi tu mie, la urma urmelor, a spus, clătinând din cap.

Mi-a dat drumul tălpilor și și-a îndreptat picioarele.

— Și asta mă face să mă gândesc la conștiința ta la fel de mult ca la a mea. Habar n-aveai ce se va întâmpla când ai ales și în plus una e să abandonezi un om, și alta e să îl condamni la moarte.

Nu îmi plăcea deloc această manieră de a-mi descrie acțiunile, însă nici nu puteam nega adevărul. Îl abandonasem de fapt pe Frank și, deși nu îmi părea rău de alegerea făcută, știam că voi regreta întotdeauna necesitatea ei. Următoarele cuvinte ale lui Jamie au dat în mod straniu glas gândurilor mele.

— Dacă ai fi știut că alegerea ta înseamnă moartea lui Frank, a continuat el, poate ai fi procedat altfel. Ținând cont că m-ai ales pe mine, am eu oare dreptul să adaug noi consecințe alegerii tale decât ai intenționat tu?

Absorbit de pledoarie, nu remarcase efectul pe care aceasta îl avea asupra mea. Observându-mi chipul, s-a oprit brusc, privindu-mă în tăcere în vreme ce trăsura străbătea câmpurile înverzite, hurducăindu-se.

— Nu văd de ce ar fi un păcat felul în care ai procedat, Claire, a spus el în cele din urmă, punând mâna pe piciorul meu acoperit de ciorap. Eu sunt soțul tău legitim, la fel cum a fost și el – sau va fi. Tu nici măcar nu știi dacă te-ai fi întors la el; *mo duinne,* te-ai fi putut duce mai înapoi în timp, sau în viitor, într-un perioadă cu totul diferită. Ai procedat așa cum ai crezut tu că e mai bine și nimeni nu poate face mai mult de-atât.

A ridicat privirea și expresia ochilor lui mi-a sfâșiat sufletul.

— Sincer, nu îmi pasă dacă e bine sau rău, atât timp cât ești aici, cu mine, Claire, a șoptit el. Și dacă e un păcat că m-ai ales… atunci eu mă voi duce la Diavol și îl voi binecuvânta că te-a ispitit să o faci.

Mi-a ridicat piciorul și mi-a sărutat ușor vârful degetului mare. I-am pus o mână pe cap; părul scurt era țepos, însă moale ca al unui pui de arici.

— Nu cred că a fost greșit, am murmurat. Iar dacă a fost, voi merge cu tine la Diavol, Jamie Fraser.

A închis ochii și și-a plecat capul peste piciorul meu. Mă ținea atât de strâns încât îmi simțeam oasele lungi și subțiri gata să se rupă, însă nu mi-am tras piciorul. Mi-am înfipt degetele în scalpul lui și l-am tras ușor de păr.

— Atunci, de ce, Jamie? De ce ai hotărât să îl lași pe Jack Randall să trăiască?

Încă strângându-mi piciorul, a deschis ochii și mi-a zâmbit.

— Păi, m-am gândit la mai multe lucruri în seara aceea, englezoaico. În primul rând, mi-am zis că tu vei suferi dacă îl ucid pe gunoiul ăla nenorocit. Aș face, sau nu, câteva lucruri ca să nu te supăr, englezoaico, dar cât de greu cântărește conștiința ta împotriva onoarei mele? Nu, a spus el clătinând din nou din cap și trecând la următorul punct. Fiecare din noi poate fi responsabil doar de propriile lui fapte și de propria sa

conștiință. Tu nu poți fi responsabilă de acțiunile mele, indiferent care ar fi efectul lor.

A clipit, lăcrimând din cauza prafului care-i intra în ochi și și-a trecut o mână prin păr într-o încercare zadarnică de a netezi vârfurile dezordonate. Părul tăiat scurt forma un vârtej în vârful capului, ca un evantai sfidător.

— De ce, atunci? am întrebat aplecându-mă în față. Mi-ai mărturisit toate motivele pentru care nu l-ai fi lăsat să trăiască; ce a mai rămas?

A ezitat o clipă, pe urmă s-a uitat drept în ochii mei.

— Din cauza lui Charles Stuart, englezoaico. Până acum am depășit toate obstacolele, însă această investiție a lui ar putea încă reuși să conducă o armată în Scoția. Și dacă va reuși… știi mai bine decât mine ce va urma.

Știam și gândul acesta îmi îngheța sângele în vine. Nu mă puteam împiedica să îmi amintesc cum descrisese un istoric soarta scoțienilor la Culloden – „morții zăceau îngrămădiți unii peste alții, înmuiați în ploaie și în propriul lor sânge”.

Scoțienii, prost conduși și morți de foame, dar neînfricați până la sfârșit, vor fi nimiciți într-o jumătate de oră. Vor fi lăsați să zacă în grămezi, sângerând în ploaia de aprilie, cauza pe care o prețuiseră vreme de un secol moartă împreună cu ei.

Jamie s-a aplecat deodată în față și mi-a apucat mâinile.

— Cred că nu se va întâmpla, Claire; cred că îl vom opri. Și dacă nu, tot nu cred că mi se va întâmpla ceva. Dar, dacă se va întâmpla, a șoptit sincer, dacă se va întâmpla, vreau să existe un loc în care să te duci; vreau să ai la cine să te duci dacă eu… nu voi putea avea grijă de tine. Și dacă nu pot fi eu, atunci va trebui să fie un bărbat care te iubește.

Mi-a strâns degetele și mai tare; Cele două inele îmi săpau în carne, iar mâinile îi transmiteau încordarea.

— Claire, tu știi ce înseamnă pentru mine să fac asta – să-i cruț viața lui Randall. Promite-mi că, dacă va fi cazul, te vei întoarce la Frank.

Mi-a cercetat chipul cu niște ochi de un albastru intens precum cerul vizibil pe fereastra din spatele lui.

— Până acum am încercat de două ori să te trimit înapoi. Și mulțumesc lui Dumnezeu că nu te-ai dus. Dar dacă va mai fi o a treia oară, atunci promite-mi că te vei întoarce la el, la Frank.

Căci motivul pentru care l-am cruțat pe Jack Randall un an de zile ești tu. Îmi promiți, Claire?

— *Allez*! *Allez*! *Montez*! striga vizitiul de pe capră, încurajând expediția să urce un deal. Eram aproape de destinație.

— Prea bine, am spus în cele din urmă. Promit.

•

Grajdurile de la Argentan erau curate și aerisite, mirosind a vară și cai. Într-un staul deschis, Jamie se învârtea în jurul unei iepe Percheron, îndrăgostit ca un tăun.

— Ce fetiță frumoasă ești! Vino aici, dulceață, lasă-mă să-ți văd crupa aceea grasă și frumoasă! Da, așa!

— Ce n-aș da să îmi vorbească și mie așa soțul meu, a remarcat ducesa de Neve, stârnind un chicot din partea grupului de doamne care priveau de pe culoarul central presărat cu fân.

— Poate că ar face-o, *madame,* dacă posteriorul dumitale ar fi la fel de apetisant. Dar pe urmă, poate că soțul dumitale nu împărtășește aprecierea lordului Broch Tuarach pentru o crupă la fel de frumos conturată.

Contele Saint Germain m-a privit amuzat și ușor disprețuitor. Am încercat cu succes să-mi imaginez acei ochi negri strălucind prin găurile unei măști. Din păcate, volanele dantelate ale cămășii îi acopereau aproape toată palma și nu îi puteam vedea degetul mare.

Auzind ce se vorbește pe margine, Jamie s-a sprijinit confortabil de crupa lată a iepei, partea superioară a corpului vizibilă peste trupul animalului.

— Lordul Broch Tuarach apreciază frumusețea oriunde poate fi ea întâlnită, *monsieur le comte*; la un animal sau la un femeie. Contrar părerii unora însă, sunt capabil să fac diferența între cele două.

A rânjit malițios spre Saint Germain apoi a bătut ușor gâtul iepei în semn de adio, în vreme ce toată lumea a izbucnit în râs.

Jamie m-a luat de braț pentru a mă conduce spre următorul grajd, urmați îndeaproape de restul grupului.

— Ah, a spus el, trăgând în piept aerul în care se amestecau miros de cal, de harnașament, de balegă și de fân de parcă ar fi fost parfum. Îmi lipsește mirosul de grajd. Și când sunt la țară, mi se face dor de Scoția.

— Nu prea seamănă cu Scoția, am spus, mijind ochii în lumina arzătoare a soarelui când am ieșit din umbra grajdului.

— Nu, dar e la țară, a spus el. Totul e verde și curat, pe cer nu e fum și nu există canalizare – asta dacă nu pui la socoteală balega de cal, pe care eu nu o pun.

Soarele de vară timpurie strălucea pe acoperișurile de la Argentan, cuibărit între dealuri verzi și line. Grajdurile Regale se aflau chiar la marginea Parisului, și erau niște construcții mult mai solide decât casele din oraș ale supușilor regelui. Fanarele și staulele erau făcute din piatră de carieră, cu podele din piatră și acoperiș din ardezie, și erau păstrate într-o stare de curățenie care o depășea cu mult pe cea de la Hôpital des Anges.

Un strigăt puternic a răzbătut de după colț și Jamie s-a oprit locului chiar la timp pentru a-l evita pe Fergus care a țâșnit în fața noastră ca aruncat dintr-o praștie, urmat îndeaproape de doi grăjdari, amândoi mult mai voinici decât el. O dâră verde de balegă proaspătă pe obrazul primului dintre băieți ne oferea un indiciu despre cauza altercației.

Cu o admirabilă prezență de spirit, Fergus a iuțit pasul, a trecut ca vântul pe lângă urmăritorii săi, a trecut prin grupul nostru și s-a refugiat în spatele lui Jamie, ca după un parapet. Constatând că prada lor intrase parcă în pământ, urmăritorii săi s-au uitat temători spre mulțimea de curteni și doamne, au schimbat o privire decisivă și, ca unul, au făcut stânga-mprejur și au luat-o la fugă.

Văzându-i că pleacă, Fergus și-a ițit capul de după fustele mele și a strigat ceva într-o franceză de mahala care i-a adus o urecheală zdravănă din partea lui Jamie.

— Hai, fuga, a spus el brusc. Și pentru numele lui Dumnezeu nu mai arunca cu merele cailor în oameni mai solizi decât tine. Acum, valea și nu te mai băga în belele!

Și-a însoțit sfatul cu o palmă zdravănă aplicată peste posteriorul pantalonilor scurți, care l-a trimis pe Fergus împleticindu-se în direcția opusă celei în care o apucaseră urmăritorii săi mai devreme.

Stătusem în cumpănă dacă să îl luăm pe Fergus cu noi în această expediție, însă cele mai multe dintre doamne aduceau cu ele paji care să îndeplinească diverse servicii, să care coșurile cu mâncare și alte nimicuri considerate esențiale pentru o ieșire în aer liber. În plus, Jamie voia să îi arate băiatului împrejurimile Parisului, simțind că ar merita o mică vacanță. Totul bine și frumos, doar că lui Fergus, care nu mai ieșise

niciodată din Paris în viața lui, i se urcaseră la cap aerul curat, lumina puternică și animalele frumoase și mari și, încântat la culme, făcuse numai boacăne de la sosirea noastră.

— Dumnezeu știe ce va face acum, am spus îngândurată, privind după Fergus care se îndepărta. Probabil că va da foc unei căpițe de fân.

Jamie nu a părut tulburat de sugestia mea.

— O să fie bine. Toți băieții se bat cu balegă.

— Serios?

M-am întors, scrutând veșmintele imaculate din pânză, serj și mătase albă ale lui Saint Germain, aplecat curtenitor să o asculte pe ducesă, care traversa cu pași mărunți curtea presărată cu paie.

— Poate tu, am spus. Dar el nu. Și nici episcopul, nu cred.

Mă întrebam dacă această excursie fusese o idee bună, cel puțin pentru mine. Jamie era în elementul lui cu Percheronii uriași și ducele era evident impresionat de el, ceea ce era foarte bine. Pe de altă parte, mă durea teribil spatele din pricina călătoriei cu trăsura, iar picioarele îmi erau fierbinți și umflate în pantofii strânși.

Jamie m-a privit și a zâmbit, strângându-mi mâna cu care-l țineam de braț.

— Nu mai e mult, englezoaico. Ghidul vrea să ne arate adăposturile de împerechere și pe urmă tu și celelalte doamne vă puteți așeza să mâncați în timp ce bărbații vor sta prin preajmă, glumind pe seama mărimii cocoșelului fiecăruia.

— Așa se întâmplă întotdeauna când te uiți la cai împerechindu-se? am întrebat, fascinată.

— Păi, cu bărbații așa e; nu știu ce efect are asupra doamnelor. Stai cu urechea ciulită și îmi povestești mai târziu.

De fapt, plutea un aer de entuziasm reținut printre membrii grupului în timp ce ne înghesuiam cu toții în adăpostul de împerechere.

Din piatră, ca și celelalte clădiri, acesta nu era echipat cu staule împărțite de ambele părți, ci cu un țarc mic, împrejmuit, cu staule deschise de o parte și de cealaltă și un soi de tobogan sau podium în spate, cu câteva porți care puteau fi deschise ori închise pentru a controla mișcările unui cal.

Clădirea în sine era luminoasă și aerisită, grație unor ferestre uriașe fără sticlă situate la ambele capete, prin care se vedea

un padoc plin cu iarbă. Câteva iepe enorme Percheron păşteau la marginea padocului; câteva dintre ele păreau neliniştite, luând-o la galop câteva clipe, apoi mergând la trap ori la pas, scuturându-şi capetele şi coamele cu un nechezat ascuţit. Dintr-un staul din capăt s-a auzit un nechezat puternic drept răspuns adăpostului şi uşa s-a cutremurat sub loviturile puternice de copită aplicate de locatarul său.

— Armăsarul e gata, a murmurat o voce admirativă din spatele meu. Mă întreb care e norocoasa domnişoară.

— Cea mai aproape de poartă, a sugerat ducesa, întotdeauna gata să pună rămăşag. Cinci livre pe ea.

— Ah, nu! Vă înşelaţi, *madame,* e prea calmă. Va fi cea micuţă, de sub măr, care îşi roteşte privirea, cochetă. Vedeţi cum îşi scutură capul? Aceea e alegerea mea.

Iepele se opriseră toate la strigătul armăsarului, ridicând boturile întrebătoare şi fluturând neliniştite urechile. Cele agitate şi-au scuturat capetele şi au nechezat; una şi-a întins gâtul şi a eliberat un nechezat prelung şi înalt.

— Aceea, a spus Jamie în şoaptă, arătând cu capul spre ea. O auzi cum îl strigă?

— Şi ce spune, domnul meu? a întrebat episcopul, cu o sclipire în ochi.

Jamie a clătinat grav din cap.

— Este un cântec, my lord, pe care un om al bisericii nu îl poate înţelege – sau nu ar trebui să îl înţeleagă, a adăugat el, stârnind hohote de râs.

După cum era de aşteptat iapa care nechezase prelung a fost cea aleasă. Odată intrată, s-a oprit ţintuită locului, cu capul sus, şi a rămas adulmecând aerul cu nări fremătânde. Armăsarul o mirosea; strigătele lui răsunau straniu sub acoperişul de lemn, atât de puternice încât orice conversaţie era imposibilă.

Şi oricum, nimeni nu voia să vorbească. Oricât de jenant era, am simţit un fior rapid de excitaţie străbătându-mi sânii şi o încordare a pântecelui umflat când iapa a răspuns încă o dată chemării armăsarului.

Caii Percheron sunt foarte mari. Unul matur depăşeşte un metru şi jumătate la umăr, iar crupa unei iepe bine hrănite ajunge la aproape un metru dintr-o parte în alta, cu pielea de un cenuşiu şters, cu pete albe, sau de un negru strălucitor,

împodobit cu o cascadă de păr negru, gros cât brațul meu la rădăcină.

Armăsarul a țâșnit din staulul său spre iapa legată, cu o iuțeală care a făcut pe toată lumea să se retragă un pas de lângă gard. Copitele uriașe loveau pământul uscat al adăpostului stârnind nori de praf și picături de salivă zburau dintre buzele sale întredeschise. Grăjdarul care deschisese ușa staulului a sărit într-o parte, minuscul și insignifiant față de furia magnifică pe care o lăsase să năvălească în adăpost. Iapa a ridicat picioarele din față și a nechezat alarmată, apoi armăsarul a încălecat-o, strângându-i cu dinții curbura arcuită a gâtului, forțând-o să își plece capul, supusă. Iapa și-a ridicat coada groasă, oferindu-i-se.

— *Jésus*! a exclamat *monsieur* Prudhomme.

Totul a decurs foarte repede, însă celor prezenți nu li s-a părut așa, în timp ce urmăreau pielea animalelor, întunecată de transpirație, respirația grea, părul învolburat care sclipea în razele soarelui și strălucirea mușchilor uriași, încordați și întinși în agonia suplă a împerecherii.

Toată lumea a ieșit din adăpost foarte tăcută. În cele din urmă, ducele a râs, împungându-l pe Jamie cu cotul și zicând:

— Ești obișnuit cu astfel de scene, my lord Broch Tuarach?

— Da, a răspuns Jamie. Am văzut de multe ori cai împerechindu-se.

— Serios? Și spune-mi, domnul meu, ce sentimente te încearcă privind această scenă, după ce ai văzut-o de atâtea ori?

Un colț al buzelor lui Jamie a tresărit când a răspuns, însă și-a păstrat chipul lipsit de expresie.

— Foarte modest, Excelența Voastră, a spus el.

•

— Ce priveliște! a exclamat ducesa de Neve, rupând visătoare un biscuit și mestecându-l încet. Atât de excitant, nu-i așa?

— Vrei să spui ce mădular! a corectat-o madame Prudhomme, grosolan. Ce bine era să aibă și Philip unul așa! Căci a lui e…

A ridicat o sprânceană semnificativ spre o farfurie cu cârnați minusculi, fiecare lung cam de cinci centimetri, și doamnele așezate pe pătură au început să chicotească.

— Adu-mi puțin pui, te rog, Paul, i-a spus contesa Saint Germain pajului ei.

Era tânără și conversația indecentă a doamnelor mai în vârstă o făcea să roșească. Mă întrebam ce soi de căsătorie avea ea cu Saint Germain; niciodată nu o scotea în public, cu excepția ocaziilor cum era aceasta, unde prezența episcopului îl împiedica să apară însoțit de una din amantele sale.

— Ei, a intervenit madame Montresor, una dintre doamnele de onoare, al cărei soț era prieten cu episcopul. Mărimea nu e totul. La ce folosește mărimea unui armăsar, dacă nu ține? Mai puțin de două minute? Vă întreb, la ce e bună?

A ridicat un castravecior murat între două degete și l-a lins delicat cu vârful limbii ei ascuțite și grațioase.

— Eu spun că nu contează ce au în pantaloni, ci ce fac cu el.

Madame Prudhomme a pufnit pe nări.

— Păi, dacă găsești pe vreunul care să știe să facă altceva decât să îl vâre în cea mai apropiată gaură, să îmi spui și mie. Aș fi interesată să văd ce altceva se mai poate face cu așa ceva.

— Măcar tu ai unul care e interesat, a intervenit ducesa de Neve.

A aruncat o privire dezgustată spre soțul ei, înghesuit cu ceilalți bărbați în jurul unuia din padocuri, urmărind o iapă înhămată care era plimbată pentru a-i fi admirate calitățile.

— „Nu în seara asta, draga mea”, a imitat ea tonurile nazale și sonore ale soțului ei la perfecțiune. „Sunt extenuat. Afacerile sunt atât de obositoare”, a exemplificat ea, ducând o mână la frunte și dându-și ochii peste cap.

Încurajată de chicoteli, a continuat să își imite soțul, acum căscând ochii oripilată și încrucișându-și mâinile în poală.

— „Poftim, din nou? Știi că dacă îi irosești unui bărbat esența bărbătească fără rost riști să îl îmbolnăvești? Nu e destul că cerințele tale m-au secătuit de vlagă, Mathilde? Vrei să fac un atac?”

Doamnele râdeau strident, suficient de tare încât să atragă atenția episcopului, care a fluturat o mână spre noi și a zâmbit indulgent, provocând noi hohote de râs.

— Cel puțin el nu își irosește toată esența masculină în bordeluri… sau în altă parte, a spus madame Prudhomme, privind-o cu compătimire pe contesa Saint Germain.

— Nu, a spus Mathilde serioasă. O strânge de parcă ar fi aur. Ai zice că nu mai are alta, la cum… oh, Excelența Voastră! Doriți o cupă cu vin?

I-a zâmbit fermecător ducelui, care se apropiase pe nesimțite. El a rămas în picioare zâmbindu-le doamnelor, cu o sprânceană frumoasă ușor arcuită. Nu dădea niciun semn că auzise ce discutam.

Așezându-se lângă mine pe pătură, Excelența Sa a început o conversație relaxată cu doamnele, cu vocea sa neobișnuit de subțire, ca și a interlocutoarelor sale. Deși părea să fie foarte atent la discuție, am băgat de seamă că privirea i se abătea din când în când spre grupul mic de bărbați de lângă gardul padocului. Kiltul viu colorat al lui Jamie ieșea în evidență între veșmintele din catifea și mătase, minunat croite și apretate.

Ezitasem să mă întâlnesc din nou cu ducele. La urma urmelor, ultima noastră vizită se încheiase cu arestarea lui Jonathan Randall, la acuzația mea de tentativă de viol. Însă ducele fusese plin de amabilitate șarmantă în timpul acestei ieșiri, și nu pomenise niciun cuvânt despre vreunul dintre frații Randall. Arestul nu fusese comentat public; oricare ar fi fost legăturile diplomatice ale ducelui, păreau să fie suficient de solide încât să merite pecetea tainei regale.

Așadar, am primit cu bucurie apariția ducelui pe pătura de picnic. Mai întâi că prezența lui le împiedica pe doamne să mă întrebe – cum unele persoane mai îndrăznețe o făceau adesea la petreceri – dacă era adevărat ce se spunea că poartă scoțienii pe sub kilt. Ținând cont de tonul conversației actuale, nu credeam că răspunsul meu obișnuit „Ah, ce poartă toată lumea” va fi suficient.

— Soțul dumitale se pricepe la cai, a remarcat ducele, când ducesa de Neve, aflată lângă el, s-a aplecat să discute cu madame Prudhomme. Mi-a spus că atât tatăl, cât și unchiul lui au câte o mică, dar frumoasă herghelie în Scoția.

— Da, e adevărat, am încuviințat, sorbindu-mi vinul. Dar dumneata l-ai vizitat pe Colum MacKenzie la Castelul Leoch; sigur ai văzut grajdurile cu ochii dumitale.

Îl cunoscusem pe duce la Leoch cu un an în urmă, deși întâlnirea noastră fusese scurtă; plecase într-o expediție vânătorească cu foarte puțin timp înainte ca eu să fiu arestată pentru vrăjitorie. M-am gândit că sigur trebuie să fi aflat de asta, însă dacă știa, nu a dat niciun semn.

— Desigur.

Ducele s-a uitat în stânga, apoi în dreapta, pentru a vedea dacă e observat, după care a zis în engleză:

— La vremea aceea, soțul dumitale mi-a spus că nu se afla în posesia averilor sale, din cauza unei nefericite – și eronate – acuzații de omor făcute de Coroana Engleză. Mă întrebam, doamna mea, dacă această scoatere în afara legii mai este încă valabilă.

— Încă mai există un preț pe capul lui, am răspuns fără ocolișuri.

Expresia de interes politicos de pe chipul ducelui nu s-a schimbat. A întins mâna după unul din cârnăciorii de pe platou.

— Aceasta nu este o chestiune iremediabilă, a rostit el încet. După întâlnirea pe care am avut-o cu soțul dumitale la Leoch, am făcut unele săpături – O, cât se poate de discret, te asigur, draga mea doamnă. Și cred că chestiunea poate fi aranjată fără prea multe complicații, cu condiția ca urechea potrivită să audă cuvintele potrivite – din sursele potrivite.

Era o veste interesantă. Jamie îi povestise ducelui de Sandringham despre acuzația la adresa lui mai întâi la sugestia lui Colum MacKenzie, în speranța că ducele ar putea fi convins să intervină în favoarea sa. Cum Jamie nu comisese de fapt crima cu pricina, nu putea exista nicio dovadă împotriva lui; era foarte posibil ca ducele, o voce puternică în rândul nobilimii engleze, să poată într-adevăr aranja ca aceste acuzații să fie anulate.

— De ce? am întrebat. Ce dorești în schimb?

A ridicat din sprâncenele blonde și subțiri și a zâmbit, dezvelindu-și dinții mici și albi.

— Vai de mine, dar ești directă, nu glumă! Nu ar putea fi un semn de apreciere pentru expertiza și ajutorul soțului dumitale în alegerea cailor și că aș dori să îl văd repus într-o poziție în care talentul său să fie din nou exersat în mod util?

— Ar putea fi, dar nu e, am spus.

Am văzut-o pe madame Prudhomme privindu-ne tăios, iar eu am zâmbit spre ea fermecător.

— De ce?

A băgat cârnăciorul întreg în gură și l-a mestecat încet, fața sa rotundă și anostă trădând doar plăcerea zilei și a mesei. În cele din urmă, a înghițit și și-a tamponat buzele delicat cu unul din șervețelele de pânză.

— Păi, a spus el, doar ca o supoziție, înțelegi…

Am încuviințat și el a continuat:

— Așadar, am putea presupune că recenta prietenie a soțului dumitale cu… un anume personaj recent sosit de la Roma…? Ah, văd că mă înțelegi. Da. Să presupunem că această prietenie a devenit un motiv de îngrijorare pentru anumite părți care ar prefera ca acest personaj să se întoarcă liniștit la Roma – sau să se stabilească în Franța, deși la Roma ar fi mai bine… mai în siguranță, înțelegi?

— Înțeleg.

Am luat și eu un cârnăcior. Erau bogat condimentați și aroma de usturoi îmi invada nările la fiecare îmbucătură.

— Și aceste părți iau această prietenie suficient de în serios încât să ofere în schimb o anulare a acuzațiilor împotriva soțului, dacă ar pune capăt acestei legături? Din nou, de ce? Soțul meu nu e o personalitate importantă.

— Nu acum, a încuviințat ducele. Dar ar putea fi în viitor. Are legături cu mai multe interese puternice printre familiile de bancheri francezi și mai multe printre negustori. De asemenea, a fost primit la Curte și are o oarecare influență asupra lui Louis. Pe scurt, dacă nu deține puterea de a dispune de sume substanțiale de bani și de influență, foarte probabil o va face în curând, probabil. Totodată, este membru nu al unuia ci a două dintre cele mai puternice clanuri din Highlands. Și părțile care doresc ca personajul în chestiune să se întoarcă la Roma sunt cuprinși de o teamă justificată că această influență ar putea fi exercitată în direcții nedorite. Mult mai bine ar fi dacă soțul dumitale s-ar întoarce – cu bunul său nume restabilit – la moșiile sale din Scoția, nu crezi?

— E o idee, am spus.

Era de asemenea un stimulent, și încă unul atractiv. Să rupă orice legătură cu Charles Stuart și să fie liber să se întoarcă în Scoția și Lallybroch fără a risca să fie spânzurat. Îndepărtarea unui susținător al Stuarzilor care ar putea crea probleme, fără a cheltui banii Coroanei, era o propunere atractivă și pentru partea engleză.

L-am măsurat din priviri pe duce, încercând să înțeleg cam care era locul lui în această ecuație. Aparent un emisar al lui George al II-lea, Elector al Hanovrei și rege – atât timp cât James Stuart rămânea la Roma – al Angliei, putea avea foarte bine un

scop dublu pentru vizita în Franța. Să înceapă cu Louis delicatul schimb de amabilități și amenințări care constituie o relație diplomatică, și în același timp să distrugă spectrul unei noi răscoale iacobite? Câțiva dintre tovarășii obișnuiți ai lui Charles se făcuseră nevăzuți în ultima vreme, invocând treburi urgente în străinătate. Cumpărați sau speriați? mă întrebam.

Înfățișarea lui anostă îi ascundea perfect gândurile. A împins spre spate peruca de pe fruntea cu un început de chelie, scărpinându-se în cap nestingherit.

— Gândește-te la asta, draga mea, m-a îndemnat el. Și când te vei fi gândit, vorbește cu soțul dumitale.

— De ce nu vorbești chiar domnia ta?

A scuturat din umeri și a mai luat trei cârnăciori.

— Mi-am dat seama că cel mai adesea bărbații sunt mai dispuși să plece urechea la o vorbă venită din partea unei rude în care au încredere, decât din partea unei surse exterioare pe care ar putea-o percepe ca o presiune, a spus el zâmbind. Trebuie luat în considerare și aspectul mândriei; acesta trebuie tratat cu delicatețe. Și când vine vorba de delicatețe…

Încă nu apucasem să răspund, când un strigăt a atras privirile tuturor spre grajdul principal.

Un cal venea spre noi, pe aleea îngustă dintre grajdul principal și magazia lungă și deschisă în care se afla fierăria. Un mânz din rasa Percheron, tânăr, de vreo doi sau trei ani, judecând după petele de pe piele. Chiar și mânjii Percheron sunt mari, iar acesta părea uriaș, cum pășea nesigur la trap lent, lovind cu coada într-o parte și în cealaltă. Era limpede că mânzul nu era încă obișnuit cu șaua, căci umerii masivi zvâcneau în efortul de a se desface din strânsoarea micului călăreț agățat de greabănul său, cu ambele mâini înfipte adânc în coama neagră și deasă.

— Sfinte Iisuse, e Fergus!

Tulburate de strigăte, doamnele se ridicaseră toate în picioare și priveau curioase înspre grajduri. Nu realizasem că bărbații ni se alăturaseră, până când una dintre femei a zis:

— Pare atât de primejdios! Băiatul se va răni dacă va cădea!

— Oricum, dacă nu se rănește, o să mă ocup personal de asta, imediat ce pun mâna pe pezevenchiul ăsta mic, a spus o voce supărată din spatele meu.

M-am întors și l-am văzut pe Jamie privind peste capul meu spre calul care se apropia.

— N-ar trebui să-i spui să se dea jos? am întrebat.

— Nu, a spus el clătinând din cap, o las pe seama calului.

De fapt, mânzul părea mai degrabă uimit decât speriat de greutatea stranie din spatele său. Pielea cenușie, pătată, zvâcnea și tremura de parcă ar fi fost atacată de hoarde de muște și calul își scutura confuz capul, parcă întrebându-se ce se întâmplă.

Cât despre Fergus, ședea cu picioarele aproape perfect perpendicular peste spatele lat al Percheronului; aparent, singura lui salvare era să rămână agățat cu toate puterile de coama calului. Astfel, ar fi putut să se lase să alunece ori cel puțin să se rostogolească fără să se rănească, dacă victimele bătăii cu balegă nu și-ar fi îndeplinit planul pentru a-și desăvârși răzbunarea.

Câțiva lachei urmăreau calul la o distanță sigură, blocând aleea din spatele lui. Un altul reușise să o ia înainte, deschizând poarta spre un padoc gol din apropierea noastră. Poarta se afla între grupul de vizitatori așezați la picnic și aleea dintre clădiri; în mod evident intenția era să îl facă pe cal să intre liniștit în padoc, unde îl putea călca în picioare pe Fergus, sau nu, după cum dorea, dar cel puțin avea să fie în afara pericolului de a scăpa sau de a se răni.

Înainte ca acest plan să poată fi dus la îndeplinire însă, o siluetă ageră și-a ițit capul printr-o ferestruică a fânarului, chiar deasupra aleii. Cum spectatorii erau cu ochii ațintiți asupra calului, nimeni în afară de mine nu a băgat de seamă. Băiatul din fânar a analizat situația, s-a retras și a reapărut aproape imediat cu un braț de fân. Cu mare precizie, a dat drumul fânului chiar în clipa în care Fergus și calul său au trecut pe sub fereastră.

Efectul a fost similar unei bombe detonate. Paiele s-au împrăștiat acolo unde fusese Fergus și mânzul a nechezat speriat, s-a cabrat și a țâșnit ca un câștigător de derbi, îndreptându-se direct spre micul grup de curteni care s-au împrăștiat care încotro, țipând ca niște gâște. Jamie se repezise spre mine, împingându-mă într-o parte și trântindu-mă la pământ. S-a ridicat repede de pe mine care rămăsesem întinsă pe spate, înjurând de mama focului în galeză. Fără să se

oprească să mă întrebe dacă sunt bine, a luat-o la fugă spre Fergus.

Calul dădea înapoi și se învârtea, speriat de-a binelea, lovind cu picioarele din față pentru a ține la distanță grupul mic de rândași și grăjdari care cu toții își pierdeau calmul profesional la gândul că unul din caii de valoare ai regelui își făcea singur rău chiar sub ochii lor.

Printr-o minune, fie din încăpățânare, ori teamă, Fergus era încă pe cal, dând energic din picioare în vreme ce aluneca și sălta pe spatele arcuit. Rândașii îi strigau cu toții să dea drumul calului, însă el le ignora sfatul, strângând din ochi și agățat cu disperare de coama calului, ca de ultima sa speranță. Unul dintre rândași ținea în mână o furcă, pe care a început să o agite amenințător în aer, provocând un strigăt de spaimă din partea doamnei Montresor, care probabil credea că avea de gând să îl împungă pe băiat.

Țipătul însă nu a avut un efect calmant asupra nervilor mânzului. Dansa pe loc și tresărea, retrăgându-se din fața oamenilor care începeau să îl încercuiască. Deși nu credeam că grăjdarul avea de gând să îl împungă pe Fergus cu furca pentru a-l da jos de pe cal, băiatul chiar era în primejdie de a fi călcat în picioare dacă aluneca din șa – și nu vedeam cum avea să evite această soartă pentru multă vreme. Calul s-a avântat deodată spre un pâlc mic de copaci din apropierea padocului, căutând probabil să scape de gloată, sau poate ajungând la concluzia că arătarea de pe spinarea lui putea fi doborâtă de o creangă.

În clipa în care a trecut pe sub primele ramuri, am zărit tartanul roșu printre frunze când Jamie a țâșnit ca o săgeată de la adăpostul unui copac. A atins razant trupul mânzului și s-a prăbușit la pământ într-o încâlceală de tartan și picioare goale care ar fi dezvăluit unui ochi ager că scoțianul nu purta nimic pe sub kilt în acel moment.

Curtenii au năvălit cu toții în același timp, concentrându-se asupra lordului Broch Tuarach, căzut la pământ, în vreme ce rândașii alergau pe urmele mânzului care se făcea nevăzut pe lângă copacii de pe partea opusă.

Jamie stătea întins pe spate sub fagi, cu chipul de o paloare verzui-cenușie, cu ochii mari și gura căscată. Îl ținea strâns în brațe pe Fergus, care se agăța de el ca o lipitoare. Jamie mi-a aruncat o privire în timp ce alergam spre el și a schițat cu mare

efort un zâmbet. Șuieratul discret care ieșea printre buzele întredeschise s-a transformat într-o respirație sacadată, așa că am răsuflat ușurată; șocul impactului îl luase pe nepregătite.

În cele din urmă, dându-și seama că nu se mai mișca, Fergus a ridicat capul precaut. Apoi s-a aruncat pe abdomenul stăpânului său și a rostit entuziasmat:

— Ce distracție strașnică, milord! Mai putem sări o dată?

•

Jamie făcuse o întindere musculară în timpul aventurii de la Argentan și șchiopăta serios când ne-am întors la Paris. L-a trimis pe Fergus – neatins nici de escapadă, nici de mustrarea care i-a urmat – jos, la bucătărie, să ia cina și s-a lăsat greu într-un fotoliu de lângă vatră, frecându-și piciorul umflat.

— Te doare tare? am întrebat compătimitor.

— Puțin. Dar am nevoie de odihnă.

S-a ridicat și s-a întins, aproape atingând cu brațele lungi grinzile înnegrite din stejar de deasupra poliței vetrei.

— Era înghesuială în trăsură; mai degrabă aș fi călărit.

— Și eu la fel.

Mi-am masat șalele care mă dureau din pricina efortului din timpul călătoriei. Durerea părea să apese în jos, prin pelvis, spre picioare – articulațiile relaxându-se din cauza sarcinii, am presupus.

L-am mângâiat ușor pe picior, apoi, făcând semn spre canapea, i-am zis:

— Vino și întinde-te pe o parte. Am un unguent bun cu care să îți masez piciorul; îți va ușura durerea.

— Dacă nu te deranjează…

S-a întins pe partea stângă, cu kiltul ridicat deasupra genunchiului.

Mi-am deschis cufărul cu leacuri și am scotocit printre cutii și borcane. Turiță mare, ulm alunecos, paracherniță… ah, iată-l. Am scos flaconul din sticlă albastră pe care mi-l dăduse monsieur Forez și i-am desfăcut capacul. Am mirosit precaut; unguentele se râncezeau repede, însă acesta părea să aibă în compoziție o doză potrivită de sare pentru conservare. Avea o aromă plăcută, discretă și o culoarea alb-gălbuie frumoasă a smântânii proaspete.

Am luat cu degetul o parte din unguent și l-am aplicat peste mușchiul lung al coapsei, împingând kiltul lui Jamie deasupra

șoldului pentru a nu mă incomoda. Avea pielea caldă; nu febra infecției, doar căldura normală a unui trup de bărbat tânăr, roz din cauza efortului și a pulsului radiind de sănătate. Am masat crema delicat pe piele, simțind umflătura mușchiului contractat, pipăind diviziunile cvadricepșilor și tendonul genunchiului. Jamie a gemut ușor când am apăsat mai tare.

— Doare? am întrebat.

— Da, puțin, dar nu te opri, mi-a răspuns el. Parcă-mi e mai bine. A fost distractiv, dar rămâne între noi, englezoaico, a rostit râzând pe înfundate. Nu m-am mai mișcat așa de luni de zile.

— Mă bucur că te-ai distrat, am spus sec, luând încă puțină cremă. Și eu am petrecut câteva ore interesante.

Masându-l fără să mă opresc, i-am povestit despre oferta lui Sandringham. A mormăit drept răspuns, strâmbându-se ușor când am atins un punct sensibil.

— Așadar Colum avea dreptate, când zicea că ducele mă poate ajuta cu acuzele împotriva mea.

— Așa se pare. Dar întrebarea este: vrei să îl lași să te ajute?

Am încercat să mă relaxez, așteptându-i răspunsul. Știam care va fi; cei din neamul Fraser erau renumiți pentru încăpățânarea lor și în ciuda faptului că mama lui fusese o MacKenzie, Jamie era un Fraser până în măduva oaselor. După ce luase hotărârea de a-l opri pe Charles Stuart, nu prea mai aveai șanse să îl convingi să-și abandoneze misiunea. Cu toate acestea, era o momeală interesantă – pentru mine, la fel de bine ca și pentru el. Să ne putem întoarce în Scoția, acasă la el; să trăim în pace. Dar desigur, mai era o problemă. Dacă ne întorceam, lăsând planurile lui Charles să își urmeze cursul spre viitorul pe care îl cunoșteam, atunci pacea în Scoția avea să dureze foarte puțin.

Jamie a pufnit ușor, după ce aparent îmi urmărise firul gândurilor.

— Îți spun eu, englezoaico. Dacă aș crede că Charles Stuart ar putea reuși – că ar putea elibera Scoția de sub puterea englezilor – mi-aș da pământurile, libertatea și propria mea viață pentru a-l ajuta. Căci așa prost cum e, e un prost cu sânge albastru și încă unul curajos, aș zice. Dar îl cunosc, a continuat el, oftând. Am stat de vorbă cu el și cu toți iacobiții care au luptat alături de tatăl lui. Ținând cont și de ceea ce mi-ai spus că se va întâmpla dacă va avea loc o nouă răscoală... nu cred că

am altă soluție decât să rămân, englezoaico. După ce îl oprim, am putea avea o șansă să ne întoarcem, sau poate că nu. Dar pentru moment, trebuie să refuz oferta Excelenței Sale, cu mulțumiri.

L-am bătut ușor cu palma peste coapsă.

— Asta mă gândeam și eu că vei spune.

Mi-a zâmbit, apoi a arătat spre degetele mele acoperite de cremă gălbuie.

— Ce e chestia aia?

— Un unguent pe care mi l-a dat monsieur Forez. Nu a spus cum se numește. Nu cred că are niciun ingredient activ, dar e o cremă grasă, plăcută.

Jamie s-a crispat sub atingerea mea și s-a uitat peste umăr la flaconul albastru.

— Monsieur Forez ți l-a dat? a întrebat el, încruntat.

— Da, am răspuns, surprinsă. Ce s-a întâmplat?

Căci îmi împinsese mâinile unse cu cremă și, trecându-și picioarele peste brațul fotoliului, a întins brațul după un prosop.

— Flaconul acela are o floare de crin pe capac, englezoaico? a întrebat el, ștergând unguentul de pe picior.

— Da, am spus. Jamie ce e în neregulă cu crema?

Expresia de pe chipul lui Jamie era stranie prin paradoxul ei; oscila în continuu între spaimă și amuzament.

— O, nu aș spune că e ceva în neregulă cu ea, englezoaico, a răspuns el în cele din urmă.

După ce își frecase piciorul suficient de aspru încât firele de păr auriu-roșcate rămăseseră zburlite peste pielea înroșită, a zvârlit prosopul, privind gânditor spre flacon.

— Monsieur Forez trebuie să te stimeze destul de mult, englezoaico, a spus. Ăsta e scump!

— Dar…

— Nu că nu apreciez efortul, a încercat el să mă liniștească. Doar că după ce am fost cât pe ce să devin eu însumi unul dintre ingrediente, îmi dă fiori pe șira spinării.

— Jamie! am zis ridicând tonul. Ce unguent e ăla?

Am înșfăcat prosopul, ștergându-mi speriată palmele acoperite cu cremă.

— Grăsime de om spânzurat, a răspuns el fără tragere de inimă.

— S-s-s… nici măcar nu puteam pronunța cuvântul, deci am încercat din nou. Vrei să spui…

Am simțit că mi se face pielea de găină, firele fine de păr zburlindu-se precum boldurile înfipte într-o pernă.

— Ă… da. Grăsime obținută de la criminali spânzurați, a răspuns el vesel, recăpătându-și stăpânirea de sine la fel de repede pe cât o pierdeam eu pe a mea. Se spune că e foarte bună pentru reumatism și artrită.

Mi-am amintit de maniera ordonată în care monsieur Forez adunase rezultatele operațiilor sale la L'Hôpital des Anges și expresia ciudată de pe chipul lui Jamie când îl văzuse pe medicul înalt escortându-mă acasă. Genunchii mi se înmuiaseră și aveam un gol în stomac.

— Jamie! Cine mama dracului e monsieur Forez? aproape am urlat.

Amuzamentul câștiga detașat bătălia pe chipul său.

— E călăul din Arondismentul al Cincilea, englezoaico. Credeam că știi.

Jamie s-a întors ud și înghețat din curtea grajdurilor unde plecase să se spele căci baia impusă de împrejurări era mai mult decât putea oferi vana din dormitor.

— Nu-ți face griji, s-a dus totul, m-a asigurat el, dezbrăcându-și cămașa și strecurându-se despuiat sub plapumă. Pielea îi era aspră și înghețată, cu porii ca de găină, și tremura ușor când m-a luat în brațe.

— Ce e, englezoaico? Doar nu mai miros, nu-i așa? a întrebat el când m-am ghemuit țeapănă sub pături, înconjurându-mă cu brațele.

— Nu, am spus. Mi-e teamă Jamie, sângerez.

— Iisuse! a spus el în șoaptă.

Simțeam fiorul brusc de teamă care l-a străbătut auzindu-mi cuvintele, identic cu ceea ce simțeam și eu. M-a ținut strâns în brațe, netezindu-mi părul și mângâindu-mi spatele, însă amândoi ne simțeam teribil de neajutorați în fața dezastrului fizic în fața căruia acțiunile sale erau inutile. În ciuda forței lui, nu mă putea proteja; cu toată voința lui, nu mă putea ajuta. Pentru prima dată, nu eram în siguranță în brațele lui, fapt care ne îngrozea pe amândoi.

— Crezi…, a început el, apoi s-a întrerupt și a înghițit în sec; îl simțeam tremurând de frică. E rău, englezoaico? Poți spune?

— Nu, am răspuns, strângându-l tare, încercând să mă agăț de el. Nu știu. Nu e o sângerare puternică; sau oricum, nu încă.

Lumânarea era încă aprinsă. Jamie și-a coborât spre mine ochii întunecați de îngrijorare.

— Ar trebui să chem pe cineva să te vadă, Claire? Un vindecător sau pe una dintre femeile de la spital?

Am clătinat din cap și mi-am lins buzele uscate.

— Nu. Nu cred… nu cred că pot face ceva.

Era ultimul lucru pe care voiam să-l spun; mai mult decât orice, voiam să găsim pe cineva care să știe cum să ne ajute. Dar mi-am amintit de primii ani de instruire ca asistentă medicală, de cele câteva zile petrecute în salonul de obstetrică și de cuvintele unuia din doctori când a plecat ridicând din umeri de lângă patul unei paciente care pierduse o sarcină.

— Chiar nu o poți ajuta cu nimic, spusese el. Dacă e să piardă sarcina, o va pierde, indiferent ce încerci să faci. Odihna la pat e singurul lucru, și cel mai adesea, nici asta nu ajută.

— S-ar putea să nu fie nimic, am spus, încercând să ne îmbărbătez pe amândoi. Nu e ceva neobișnuit ca uneori femeile să sângereze ușor în timpul sarcinii.

Nu era ceva neobișnuit – în timpul primelor trei luni. Dar eu eram în luna a cincea și sângerarea nu era nicidecum obișnuită. Cu toate acestea, putea avea multe cauze, și nu toate erau serioase.

— Ar putea fi în regulă, am spus.

Mi-am pus mâna pe burtă, apăsând ușor.

Am simțit un răspuns imediat din partea pruncului, o mișcare leneșă care m-a făcut pe dată să mă simt mai bine. M-a cuprins un val de recunoștință înflăcărată care m-a făcut să lăcrimez.

— Englezoaico, ce pot face? a șoptit Jamie.

M-a cuprins cu brațul, punându-și peste a mea, protejându-mi abdomenul tulburat.

Mi-am așezat cealaltă palmă peste a lui, și am rămas așa.

— Roagă-te, am spus. Roagă-te pentru noi, Jamie.

23. Cele mai bune planuri ale șoarecilor și oamenilor

Sângerarea se oprise până dimineață. M-am ridicat foarte precaut din pat, dar nu s-a întâmplat nimic. Cu toate acestea, era limpede că sosise timpul să încetez munca la Hôpital des Anges și l-am trimis pe Fergus cu un bilet pentru maica Hildegarde, în care-mi ceream scuze și îi explicam situația în care mă aflam. S-a întors cu binecuvântări și urări de bine și cu un flacon cu un elixir maroniu foarte prețuit – conform biletului care îl însoțea – de către *les maîtresses sage-femme* pentru prevenirea avorturilor. După unguentul lui monsieur Forez, eram destul de reticentă în a folosi medicamente pe care nu le pregătisem eu însămi, însă după ce l-am adulmecat precaut m-am asigurat că cel puțin ingredientele erau pur botanice.

După multe ezitări, am băut o lingură. Lichidul era amar și mi-a lăsat un gust oribil în gură, dar simplul gest de a face ceva – chiar și ceva de a cărui utilitate mă îndoiam – îmi îmbunătățea starea. Acum îmi petreceam cea mai mare parte a fiecărei zile odihnindu-mă într-un fotoliu din cameră, citind, ațipind, cosând, sau pur și simplu privind în gol, cu mâinile peste pântec. Asta când eram singură. Când era acasă, Jamie stătea în majoritatea timpului cu mine, vorbind despre treburile de peste zi, sau discutând despre cele mai recente scrisori iacobite. Din câte se părea, regele James fusese informat despre propunerea primită de fiul său de a investi în comerțul de vin și o încurajase din toată inima ca fiind „... un plan foarte bun, despre care simt că va fi o modalitate foarte bună de a face rost de bani, căci doresc să te văd stabilit în Franța.”

— Așadar, James crede că banii sunt doar pentru a-l ajuta pe Charlie să se stabilească aici ca un gentleman, să îi ofere o oarecare poziție, am spus. Crezi că asta e tot ce intenționează? Louise a fost aici în această după-amiază; mi-a povestit că Charles a venit să o vadă săptămâna trecută – a insistat să o vadă, deși ea a refuzat la început să îl primească. Mi-a spus că era foarte agitat și înfoiat nevoie mare, însă nu a vrut să îi spună de ce; îi făcea doar apropouri misterioase despre ceva extraordinar pe care urma să îl realizeze. „O aventură măreață”

mi-a povestit ea că i-ar fi spus el. Nu sună a simplă investiție în comerțul cu vin, nu-i așa?

— Nu, nu sună, a confirmat Jamie cu o voce sumbră.

— Luând toate lucrurile în considerare, pare o ipoteză plauzibilă că Charles nu urmărește doar profitul de pe urma căruia să devină un negustor respectabil în Paris.

— Dacă aș fi un parior, mi-aș pune și ultimul bănuț rămășag, a spus Jamie. Întrebarea este cum îl oprim?

•

Răspunsul a sosit câteva zile mai târziu, după o mulțime de discuții și sugestii inutile. Murtagh era cu noi în dormitorul meu, după ce adusese câteva cupoane de stofă de pe docuri pentru mine.

— Se zvonește că a fost o epidemie de vărsat în Portugalia, ne-a înștiințat el, trântind mătasea lucioasă pe pat de parcă ar fi fost un braț de pânză de sac uzată. Azi-dimineață a venit un vapor care transporta fier din Lisabona și căpitanul portului împreună cu trei ajutoare l-au analizat pe toate părțile, dar n-au găsit nimic.

Zărind sticla de coniac pe masa mea, și-a turnat jumătate de păhărel și l-a băut ca pe apă, cu înghițituri lacome, sănătoase. Îl priveam cu gura căscată, trezită din reverie abia la exclamația lui Jamie:

— Vărsat?

— Da, a spus Murtagh, oprindu-se între înghițituri. Vărsat.

A ridicat din nou paharul și a reluat degustarea sistematică.

— Vărsat, a murmurat Jamie ca pentru sine. Vărsat.

Încet, chipul i s-a înseninat și ridul vertical dintre sprâncene a dispărut. Cu o expresie contemplativă, s-a rezemat de spătarul fotoliului, cu palmele împreunate la ceafă, străpungându-l cu privirea pe Murtagh. A schițat un zâmbet.

Murtagh observa scena cu o resemnare sceptică. Și-a golit paharul și s-a ghemuit nepăsător pe scaunul său în timp ce Jamie a sărit în picioare și a început să îl înconjoare pe scoțianul mărunțel, fluierând aiurea printre dinți.

— Să înțeleg că ai o idee? am spus.

— O, da, a spus el, râzând ușor în barbă. Oh, da, am.

S-a întors spre mine cu ochii sclipind poznaș, plini de inspirație.

— Ai ceva în cutia ta care ar putea cauza febră? Sau diaree? Ori bube?

— Păi, da, am încuviințat încet, gânditoare. Rozmarin. Sau ardei roșu. Și cascara, desigur, pentru diaree. De ce?

Jamie s-a uitat spre Murtagh rânjind cu gura până la urechi, apoi, entuziasmat de ideea lui, a început să râdă încet și i-a zburlit părul tovarășului său, care acum arăta ca niște țepi. Murtagh i-a aruncat o privire supărată, izbitor de asemănătoare cu maimuța lui Louise.

— Ascultați, a spus Jamie, aplecându-se conspirativ spre noi. Dacă vasul contelui Saint Germain s-ar întoarce din Portugalia cu vărsat de vânt la bord?

M-am uitat la el nevenindu-mi a crede.

— Ți-ai pierdut mințile? am întrebat politicos. Și dacă ar fi așa?

— Dacă ar fi așa, a întrerupt Murtagh, ar pierde încărcătura. Prin lege, ar fi arsă sau aruncată în apă, în larg. Și cum ai de gând să faci asta, flăcăule? a întrebat el, cu ochii mici și negri sclipind de interes.

Entuziasmul lui Jamie s-a mai domolit, deși ochii au continuat să-i sclipească.

— Mă rog, a recunoscut el. Încă nu m-am gândit la toate, însă pentru început…

A durat câteva zile de discuții și cercetări pentru a pune la punct planul, însă acesta a fost în cele din urmă finalizat. Cascara pentru a cauza diaree fusese respinsă ca fiind prea puternică. Cu toate acestea, găsisem câteva substitute bune într-unul din atlasele botanice pe care mi le împrumutase maestrul Raymond.

Înarmat cu un săculeț plin cu esență de rozmarin, suc de urzici și rădăcină de roibă, Murtagh urma să pornească la sfârșitul săptămânii spre Lisabona, unde avea să închege discuții prin tavernele marinarilor, să găsească vasul închiriat de contele Saint Germain și să aranjeze să se îmbarce la bordul lui, trimițând între timp vorbă la Paris cu numele vasului și data plecării.

— Nu, e ceva obișnuit, a răspuns Jamie când l-am întrebat dacă nu cumva căpitanul ar putea găsi purtarea lui dubioasă. Aproape toate vasele de transport au la bord câțiva pasageri; câți poți înghesui între punți. Și Murtagh va avea suficienți bani

pentru a-l face bine venit, chiar dacă vor fi nevoiți să îi dea cabina căpitanului. Și să îți iei o cabină, auzi? a fluturat un deget dojenitor spre Murtagh. Nu mă interesează cât costă; vei avea nevoie de un loc retras pentru a lua ierburile și nu vrem să riscăm să fii văzut de cineva, dacă nu ai decât un hamac atârnat în santină. Ai un veston decent? a întrebat el, măsurându-și nașul cu un ochi critic. Dacă te duci în străinătate arătând ca un cerșetor, ai toate șansele să fii azvârlit în stradă înainte să vadă ce ai în geantă.

— Îhî, a răspuns Murtagh.

Micul scoțian nu scotea de obicei multe cuvinte, însă ce spunea era logic și concis.

— Și când iau licorile? a întrebat el.

Am luat o foaie de hârtie pe care scrisesem instrucțiunile și dozajele.

— Două linguri de roibă – adică asta, am spus bătând cu degetul în flaconul din sticlă transparentă, plină cu un fluid de un roz închis – trebuie luate cu două ore înainte de momentul în care ai de gând să prezinți simptomele. Ia alte două linguri la fiecare două ore după prima doză – nu știm cât timp vei fi nevoit să continui.

I-am întins cel de-al doilea flacon, de data aceasta din sticlă verde, umplut cu un lichior negru-purpuriu.

— Aici este esență concentrată de frunze de rozmarin. Are efect rapid. Bea cam un sfert de flacon cu o jumătate de oră înainte să te arăți; febra ar trebui să se manifeste în jumătate de ceas. Efectul trece imediat, prin urmare vei mai bea când nu vei fi observat.

Am scos un alt flacon, mai mic, din cutia mea cu leacuri.

— Și imediat cum se instalează „febra”, te poți unge cu suc de urzică pe brațe și față pentru a te umple de bube. Vrei să păstrezi instrucțiunile astea?

A clătinat hotărât din cap.

— Nu, o să țin minte. Mai mult risc dacă îmi găsesc hârtia decât dacă uit cât să iau.

S-a întors spre Jamie.

— Și tu ieși înaintea vasului la Orvieto, flăcăule?

— Da, a încuviințat Jamie. Acolo va face o oprire; toți comercianții de vinuri o fac, ca să ia apă proaspătă. Dacă cumva nu oprește, atunci…, a ridicat din umeri. Voi închiria o barcă și

voi încerca să vă prind din urmă. Atât timp cât mă urc pe punte înainte să ajungem în Le Havre, va fi în regulă, dar e mai bine dacă o putem face cât suntem încă aproape de coasta Spaniei. Nu vreau să petrec mai mult pe mare decât e nevoie.

A arătat spre sticla din mâna lui Murtagh.

— Mai bine aștepți să ajung la bord înainte să iei medicamentele. Fără martori, căpitanul ar putea lua calea cea mai ușoară și să scape de tine în timpul nopții.

— Îhî, a mormăit Murtagh, ar putea încerca.

Și-a atins mânerul jungherului cu un ușor accent ironic pe cuvântul „încerca”.

— Nu uita de misiunea ta, s-a încruntat Jamie spre el. Trebuie să pari că suferi de variolă. Dacă ai noroc, le va fi teamă să pună mâna pe tine, dar ca să fii sigur… așteaptă până ajung în apropiere și suntem în siguranță în larg.

— Îhî.

Mi-am plimbat privirea de la unul la celălalt. Oricât de exagerat părea planul nostru, avea șanse de reușită. În cazul în care căpitanul vasului putea fi convins că unul dintre pasagerii lui era infectat cu variolă, nu putea sub nicio formă să își ducă vasul în portul din Le Havre, unde restricțiile de sănătate publică franceze ar impune distrugerea lui. Și, pus în fața necesității de a călători înapoi cu încărcătura spre Lisabona și a-și pierde întregul profit pe drum, sau a pierde două săptămâni în Orvieto în timp ce trimitea vorbă la Paris, ar putea foarte bine în schimb să se învoiască să-i vândă încărcătura bogatului negustor scoțian care tocmai ajunsese la bord.

Personificarea unei victime a variolei era rolul crucial în această mascaradă. Jamie se oferise să fie cobaiul meu pentru testarea ierburilor care dăduseră rezultate minunate. Pielea sa albă se umpluse de bube purpurii în câteva minute și sucul de urzici îi provocase imediat bășici care puteau fi ușor confundate cu cele specifice variolei de un medic de pe vas ori de un căpitan panicat. Și dacă ar mai rămâne vreun sâmbure de îndoială, urina colorată din cauza roibei oferea iluzia perfectă a unui om eliminând sânge din pricina variolei care îi ataca rinichii.

— Hristoase! exclamase Jamie, speriat la vederea eficacității ierburilor.

— O, foarte bine! am spus, aruncând o privire peste umărul lui la porțelanul alb al oalei de noapte și la conținutul ei de un roșu intens. E mai bine decât mă așteptam.

— Ah, da? În cât timp îi trece efectul, atunci? întrebase Jamie, privind în jos cu o expresie ușor panicată.

— În câteva ore, cred, i-am spus. De ce? Te simți rău?

— Nu foarte rău, a spus el, scărpinându-se. Mă mănâncă puțin.

— Asta nu e de la ierburi, a intervenit Murtagh morocănos. E doar o stare naturală a unui flăcău de vârsta ta.

Jamie a rânjit spre nașul său.

— Îți mai aduci aminte după atâta amar de vreme?

— A fost așa de demult, că tu nici nu te născuseși, nici măcar nu fuseseși plănuit, flăcăiașule, spusese Murtagh, clătinând din cap.

Scoțianul micuț și-a vârât flacoanele în geantă, înfășurându-l metodic fiecare într-o fâșie de piele moale pentru a nu le sparge.

— Îți voi trimite vorbă despre navă și ziua când va ridica ancora îndată ce voi ști mai multe. Și ne vedem într-o lună în Spania. Până atunci faci rost de bani?

— O, da, a încuviințat Jamie din cap. Până săptămâna viitoare, cred.

Afacerea lui Jared prosperase sub conducerea lui Jamie, însă rezervele de bani lichizi nu erau suficiente pentru a achiziționa o întreagă încărcătură a unei nave din port, și în același timp să acopere celelalte comisioane ale Casei Fraser. Jocurile de șah dăduseră roade în mai multe privințe și tânărul domn Duverney, un bancher renumit, garantase cu mare plăcere un împrumut considerabil pentru prietenul tatălui său.

— Ce păcat că nu putem aduce marfa în Paris! a remarcat Jamie în timp ce puneam planul la punct, dar Saint Germain sigur va afla. Probabil că cel mai bine ar fi să o vindem printr-un agent din Spania – cunosc un tip priceput în Bilbao. Profitul va fi mult mai mic decât cel pe care l-am obține în Franța, și taxele sunt mai mari, dar nu le poți avea pe toate, nu-i așa?

— Eu sunt mulțumită și dacă putem achita împrumutul de la Duverney, am spus. Și apropo de împrumuturi, ce va face Signore Manzetti în legătură cu banii pe care i-a împrumutat lui Charles Stuart?

— Va fluiera a pagubă, probabil, a răspuns Jamie vesel. Și între timp le va ruina reputația Stuarzilor în fața tuturor bancherilor de pe continent.

— Pare cam greu pentru bietul bătrân Manzetti, am remarcat.

— Da, mă rog. Nu poți avea omletă fără să spargi ouăle, spunea bunica mea cea bătrână.

— Tu nu ai avut o bunică bătrână, am remarcat eu.

— Nu, a recunoscut el, dar, dacă aș fi avut, asta ar fi spus.

Apoi a renunțat pentru o clipă la tonul glumeț:

— Oricum, nu e prea corect față de Stuarzi. De fapt, dacă ar afla vreunul din nobilii iacobiți ce fac eu, probabil că m-ar numi trădător și pe bună dreptate.

Și-a trecut o mână peste frunte, a clătinat din cap și am văzut seriozitatea gravă ce se ascundea în spatele tonului său glumeț.

— Nu putem face nimic, englezoaico. Dacă e adevărat – și până acum nu am avut niciun motiv să mă îndoiesc de acest adevăr –, atunci avem de ales între aspirațiile lui Charles Stuart și viețile unei mulțimi foarte mari de scoțieni. Nu mă dau în vânt după regele Geordie – eu, cu un preț pe capul meu? –, dar nu cred că aș proceda altfel.

S-a încruntat, trecându-și o mână prin păr, cum făcea întotdeauna când gândea ori era supărat.

— Dacă ar exista o șansă ca Charles să reușească… ar fi altceva. Să îți asumi un risc pentru o cauză nobilă – dar conform istoriei tale că el nu va izbândi și trebuie să spun că, din câte îl cunosc, e foarte posibil să ai dreptate. E poporul meu și viitorul familiei mele e în joc, dar dacă prețul vieții lor e aurul unui bancher… atunci nu mi se pare că e un sacrificiu mai mare decât cel al onoarei proprii. Așadar, a spus el ridicând din umeri pe jumătate cu disperare, pe jumătate în glumă, acum am trecut de la șterpelitul corespondenței Înălțimii Sale la jefuit bănci și piraterie în largul mării, și se pare că nu am altă soluție.

A tăcut un moment, privindu-și palmele sale împreunate pe birou. Apoi a întors capul spre mine și a zâmbit.

— Când eram copil, întotdeauna am visat să fiu pirat, a spus el. Păcat că nu pot purta hanger.

•

M-am întins pe pat, cu capul și umerii sprijiniți pe perne, cu palmele așezate ușor peste pântece, gândind. După prima sperietură, mai sângeram foarte puțin și mă simțeam bine. Cu

toate acestea, orice sângerare în acest stadiu era un motiv de îngrijorare. Mă întrebam în sinea mea ce s-ar întâmpla dacă s-ar ivi vreo urgență în timp ce Jamie ar fi în Spania, însă nu rezolvam nimic făcându-mi griji. Trebuia să plece; acel transport de vinuri era mult prea important pentru a mai lăsa loc de îngrijorări personale. Și dacă totul mergea bine, trebuia să se întoarcă acasă cu mult înainte de nașterea copilului.

La cum stăteau lucrurile, toate temerile noastre personale trebuiau puse deoparte, oricare ar fi fost primejdia.

Incapabil să își stăpânească încântarea, Charles îi mărturisise lui Jamie că în scurtă vreme va avea nevoie de două vase – poate chiar mai multe – și îi ceruse sfatul pentru a proiecta o carenă și a monta un tun de punte. Cele mai recente scrisori ale tatălui său de la Roma trădaseră un ton subtil interogativ – cu nasul fin al Bourbonilor pentru politică, James Stuart mirosise un șobolan, însă evident nu fusese informat despre planurile fiului său. Jamie, băgat până în gât în scrisori codificate, a fost de părere că probabil Filip al Spaniei nu menționase încă negocierile diplomatice ale lui Charles ori interesele Papei, însă și James Stuart avea spionii lui.

După câteva clipe, am simțit o schimbare ușoară în atitudinea lui Jamie. Aruncându-i o privire, am văzut că în vreme ce ținea o carte deschisă pe genunchi, încetase să mai întoarcă paginile – sau chiar să le citească. În schimb, se uita la mine; sau și mai exact, spre punctul în care cămașa mea de noapte se desfăcea cu câțiva centimetri mai jos decât ar fi decent, decența nefiind tocmai necesară când te afli în pat cu soțul tău. Privirea îi era pierdută, întunecată de dorință și am realizat că deși decența nu era impusă din punct de vedere social, putea fi măcar un semn de grijă în aceste împrejurări. Desigur, există și variante.

Prinzând de veste că mă uitam la el, Jamie s-a îmbujorat ușor și s-a întors grăbit, cu un interes exagerat la cartea sa. M-am rostogolit pe o parte și i-am pus o mână pe coapsă.

— Interesantă cartea? am întrebat, mângâindu-l ușor.

— O, da.

Roșeața s-a adâncit, însă nu și-a luat ochii de pe pagină.

Rânjind în sinea mea, mi-am strecurat palma pe sub cearșafuri. Jamie a trântit cartea jos.

— Englezoaico! a spus el. Doar știi că nu poți.

— Nu, am spus, dar tu poți. Sau mai degrabă, pot eu pentru tine.

Mi-a îndepărtat mâna cu fermitate.

— Nu, englezoaico. Nu ar fi bine.

— Nu? am întrebat, surprinsă. De ce nu?

S-a foit jenat, ferindu-și privirea.

— Păi, eu… eu nu m-aș simți bine. Să îmi iau plăcerea de la tine și să nu îți pot da… mă rog, eu nu m-aș simți bine, asta-i tot.

Am izbucnit în râs, rezemându-mi capul de coapsa lui.

— Jamie, cât de dulce ești!

— Nu sunt dulce, a spus el, indignat. Dar nu pot fi atât de egoist… Claire, încetează!

— Aveai de gând să aștepți câteva luni de acum înainte? am continuat fără să mă opresc.

— Aș putea, a răspuns el, cât mai demn în împrejurările date. Am așteptat douăzeci și doi de ani, mai pot…

— Nu, nu mai poți, am spus, trăgând într-o parte plapuma și admirând forma atât de clar vizibilă pe sub cămașa lui de noapte. Am atins-o și a tresărit ușor, doritoare lângă mâna mea. Orice ar fi vrut Dumnezeu să fii, Jamie Fraser, nu a vrut să fii pustnic.

Cu o mână sigură, i-am ridicat cămașa de noapte.

— Dar…, a dat să spună.

— Doi împotriva unuia, am spus, aplecându-mă. Ești în minoritate.

•

În următoarele câteva zile, Jamie a fost ocupat să lase afacerile în ordine pe timpul absenței sale. Cu toate acestea, în cele mai multe zile își făcea timp să urce să stea cu mine câteva minute după masa de prânz, astfel se face că eram împreună când a fost anunțat un musafir. Vizitatorii nu erau ceva neobișnuit; Louise venea cam la câteva zile să îmi vorbească despre sarcină sau să plângă după dragostea pierdută – deși în sinea mea eram de părere că acum se bucura mai mult de Charles ca obiect al sacrificiului nobil decât atunci când era iubitul ei. Îmi promisese niște delicatese turcești și așteptam să îi văd chipul rozaliu și bucălat ivindu-se în ușă.

Spre surpriza mea însă, musafirul era monsieur Forez. Magnus în persoană l-a condus în salon, luându-i pălăria și mantia cu un respect aproape superstițios.

Jamie a fost surprins la vederea musafirului, dar s-a ridicat pentru a-l saluta politicos pe călău și a-i oferi ceva de băut.

— În general, nu beau tărie, a spus monsieur Forez cu un zâmbet. Dar nu aș putea insulta ospitalitatea stimatei mele colege, a spus el făcând o plecăciune ceremonioasă în direcția fotoliului în care mă legănam. Sunteți bine, sper, madame Fraser?

— Da, am răspuns precaut. Vă mulțumesc!

Mă întrebam care era motivul pentru care mă onorase cu vizita sa. Căci deși monsieur Forez se bucura de un prestigiu considerabil și de o oarecare bunăstare ca urmare a datoriilor sale oficiale, nu credeam că munca sa îi aducea multe invitații la cină. M-am trezit deodată întrebându-mă dacă cei care spânzurau oameni aveau viață socială.

A traversat camera și a pus un pachețel pe fotoliu, lângă mine, ca un tată vultur aducând acasă cina pentru puii săi. Aducându-mi aminte de untura de spânzurat, am ridicat precaut pachetul și l-am cântărit în mână: ușor pentru dimensiunile sale, și cu un miros puțin astringent.

— O mică atenție din partea maicii Hildegarde, a explicat el. Am înțeles că e un remediu preferat de *les maîtresses sage-femme.* A scris de asemenea instrucțiunile de administrare.

A scos din buzunarul interior al vestonului un bilet împăturit și sigilat și mi l-a întins.

Am mirosit ușor pachetul. Frunze de zmeură și zaxifragă; și încă ceva ce nu recunoșteam. Speram ca maica Hildegarde să fi inclus și o listă cu ingredientele.

— Vă rog să îi transmiteți mulțumirile mele maicii Hildegarde, am spus. Și cum e toată lumea la spital?

Îmi lipsea enorm munca la spital, precum și călugărițele și varietatea stranie de doctori și lecuitori. Am sporovăit o vreme despre spital și cei de acolo, Jamie contribuind din când în când cu câte un comentariu, dar în general doar ascultând cu un zâmbet politicos ori – când subiectul devenea clinic – plecându-și nasul peste paharul cu vin.

— Ce păcat! am spus cu părere de rău când monsieur Forez a încheiat descrierea reparării unui omoplat strivit. Niciodată nu am văzut această operație. Îmi lipsește mult munca de spital.

— Da, și mie îmi va lipsi, a încuviințat din cap monsieur Forez, sorbind puțin din paharul său de vin.

Era încă plin mai mult de jumătate; din câte se părea, nu glumise în legătură cu abstinența de la băuturi alcoolice.

— Plecați din Paris? a întrebat Jamie cu o oarecare surprindere.

Monsieur Forez a ridicat din umeri, faldurile vestonului său lung foșnind precum penele.

— Doar pentru o vreme, a răspuns el. Însă voi lipsi pentru cel puțin două luni. De fapt, *madame,* a plecat el capul din nou spre mine, acesta este principalul motiv al vizitei mele de astăzi.

— Așa?

— Da. Plec în Anglia, mă înțelegeți, și m-am gândit că, dacă doriți, *madame,* pentru mine ar fi foarte ușor să transmit orice mesaj doriți. Dacă există cineva cu care doriți să comunicați, vreau să spun, a adăugat el cu precizia lui obișnuită.

Am aruncat o privire spre Jamie al cărui chip s-a trecut deodată de la expresia deschisă de interes politicos la acea mască zâmbitoare, afabilă care îi ascundea toate gândurile. Un străin nu ar fi remarcat diferența, însă eu o sesizam.

— Nu, am răspuns șovăitor. Nu am prieteni sau rude în Anglia; mi-e teamă că nu am deloc legături acolo de când… am rămas văduvă.

Am simțit o ușoară strângere de inimă la această referire la Frank, dar mi-am suprimat-o.

Dacă i s-a părut ciudat lui monsieur Forez, nu a arătat-o. A dat ușor din cap și a pus jos paharul de vin pe jumătate băut.

— Înțeleg. Atunci e foarte bine că aveți prieteni aici.

Vocea sa părea să conțină un soi de avertisment, însă nu m-a privit când s-a aplecat să își îndrepte ciorapul înainte de a se ridica.

— Atunci vă voi face o vizită când mă voi întoarce și sper să vă găsesc sănătoasă.

— Ce treburi vă trimit în Anglia, *monsieur*? a întrebat Jamie fără ocolișuri.

Monsieur Forez s-a întors spre el cu un zâmbet abia vizibil. Și-a lăsat capul într-o parte, cu ochii sclipind și am fost din nou

uluită de asemănarea lui cu o pasăre mare. Însă nu cu o cioară semăna în acel moment, ci cu o pasăre de pradă.

— Și cu ce treburi ar putea călători un om cu profesia mea, monsieur Fraser? a întrebat el. Am fost angajat să îmi îndeplinesc datoriile profesionale obișnuite la Smithfield.

— Înțeleg că e o ocazie însemnată, a spus Jamie. Pentru a explica chemarea unui om cu abilitățile dumneavoastră, adică.

Privirea îi era precaută, deși pe chipul său nu se putea citi decât curiozitate politicoasă.

Ochii lui monsieur Forez au sclipit și mai aprins. S-a ridicat încet în picioare, privind în jos spre Jamie, care era așezat lângă fereastră.

— Este adevărat, monsieur Fraser, a rostit el blând. Căci este o chestiune de îndemânare, asta e un lucru cert. Să sugrumi un om până moare la capătul unei sfori... pah! Oricine poate face asta. Să rupi curat un gât, cu o căzătură iute, aceasta cere anumite calcule în termeni de greutate și de cădere și o anumită experiență în așezarea sforii, de asemenea. Însă a merge pe muchia dintre aceste metode, pentru a executa așa cum trebuie sentința morții unui trădător, asta cere într-adevăr o mare măiestrie.

Deodată mi-am simțit gura uscată și am întins brațul după propriul meu pahar.

— Moartea unui trădător? am spus, simțind că nu voiam cu adevărat să aud răspunsul.

— Spânzurarea, trasul și tăierea în patru[6], a spus Jamie scurt. Asta doriți să spuneți, desigur, monsieur Forez?

Călăul a încuviințat din cap. Jamie s-a ridicat în picioare, parcă împotriva voinței sale, rămânând în fața musafirului costeliv, înveșmântat în negru. Aveau cam aceeași înălțime și se puteau privi în ochi fără dificultate. Monsieur Forez a făcut un pas spre Jamie, expresia chipului deodată absorbită, parcă pe punctul de a demonstra o teorie medicală.

— O, da, a spus el. Da, aceasta e moartea unui trădător. Mai întâi, omul trebuie spânzurat, precum spuneți, însă cu o precizie

---

[6] Metodă de pedepsire pentru înaltă trădare stabilită în Actul de Trădare din 1351 în Anglia, prin care condamnatul era legat de un panou înalt din lemn, tras de un cal până la locul execuției, apoi spânzurat până aproape de moarte, eviscerat și tăiat în patru. Rămășițele erau adesea expuse în locuri publice, precum Podul Londrei. Această metodă a fost abolită în 1870. Pedeapsa cu moartea pentru înaltă trădare a fost abolită în 1998. (n. tr.).

măiastră, astfel încât gâtul să nu fie rupt, nici traheea zdrobită – rezultatul dorit nu este sufocarea, mă înțelegeți.

— O, înțeleg.

Glasul lui Jamie era moale, cu o nuanță aproape batjocoritoare, și i-am aruncat o privire uluită.

— Chiar înțelegeți, *monsieur*? a întrebat monsieur Forez zâmbind ușor, apoi a continuat fără a mai aștepta un răspuns. Pe urmă e o chestiune de coordonare; trebuie să judeci din priviri. Sângele îi va întuneca aproape imediat chipul – mai repede dacă condamnatul are pielea albă – și când începe să se înece, limba e scoasă forțat din gură. Desigur, asta distrează mulțimile, ca și ochii ieșiți din orbite. Dar trebuie să urmărești semnele de roșeață din colțurile ochilor, când se sparg micile vase de sânge. Când se întâmplă aceasta, trebuie imediat să dai semnalul ca subiectul să fie tăiat de pe sfoară – un asistent de nădejde e indispensabil, mă înțelegeți, a spus el întorcându-se pe jumătate spre mine, pentru a mă include în această conversație macabră și eu am încuviințat din cap, împotriva propriei voințe. Apoi, a continuat el întorcându-se înapoi spre Jamie, trebuie să îi administrezi imediat un stimulent, pentru a revigora subiectul în timp ce cămașa îi este scoasă – trebuie să insiști să fie furnizată o cămașă care se deschide în față; adesea este dificil să scoți cămașa pe cap.

A întins un deget lung și subțire, arătând spre nasturele din mijloc al cămășii lui Jamie, fără să atingă pânza proaspăt apretată.

— Așa cred și eu, a spus Jamie.

Monsieur Forez și-a retras degetul, înclinând aprobator fruntea la această dovadă de înțelegere.

— Exact. Asistentul va fi aprins focul dinainte; aceasta e sub demnitatea unui călău. Și pe urmă vine momentul cuțitului.

În cameră s-a lăsat o tăcere mormântală. Chipul lui Jamie devenise o mască indescifrabilă, însă broboane fine de transpirație îi străluceau pe gât.

— Aici e nevoie de o pricepere deosebită, a explicat monsieur Forez, ridicând sever degetul arătător. Trebuie lucrat repede, ca nu cumva subiectul să moară înainte să apuci să termini. Mixarea unei doze dintr-un stimulent care contractă vasele de sânge îți va oferi câteva clipe de grație, însă nu foarte mult.

Zărind pe masă un cuțitaș din argint de deschis corespondența, a traversat camera și l-a apucat. L-a ridicat de plăsea, cu degetul arătător peste lama îndreptată în jos, spre furnirul de nuc lustruit al mesei.

— Chiar acolo, a spus el, aproape visător. La baza osului pieptului. Și repede, la creasta vintrelor. În cele mai multe cazuri, poți vedea ușor osul. Din nou – și lama cuțitașului sclipind pe o parte, apoi pe cealaltă, iute și delicată precum zborul zigzagat al unei păsări colibri – urmând arcul coastelor. Nu trebuie să tai adânc, pentru că nu dorești să ciupești sacul care învelește intestinele. Cu toate acestea, trebuie să pătrunzi prin piele, grăsime și mușchi, și trebuie să o faci cu o singură lovitură. Aceasta, a spus el cu satisfacție, privind în jos spre propria sa reflexie în furnirul mesei, este o artă.

A așezat ușor cuțitul pe masă și s-a întors spre Jamie. A scuturat amabil din umeri.

— La urma urmelor, e o chestiune de viteză și o oarecare abilitate, dar dacă ai fost precis în metodă, nu vei avea nicio dificultate. Intestinele sunt învelite cu o membrană asemănătoare unui sac. Dacă nu l-ai tăiat din greșeală, e o chestiune simplă, necesitând doar puțină forță, să îți bagi mâinile pe sub stratul muscular și să tragi afară întreaga masă. O tăietură scurtă la stomac și anus – a aruncat o privire disprețuitoare spre cuțitașul de scrisori – și pe urmă intestinele pot fi aruncate în foc. Acum – a ridicat el un deget autoritar – dacă ai fost iute și delicat în acțiune, ai un moment de liniște, căci niciun vas mare de sânge nu va fi fost încă tăiat.

Simțeam că mă ia cu leșin, deși eram așezată și eram convinsă că eram la fel de albă la față ca și Jamie. Palid cum era, Jamie a zâmbit, parcă făcându-i pe plac musafirului.

— Așadar… subiectul… mai poate trăi pentru o scurtă perioadă de timp?

— *Mais oui, monsieur.*

Ochii negri, strălucitori ai călăului s-au plimbat peste trupul solid al lui Jamie, măsurând lărgimea umerilor și picioarele musculoase.

— Efectele unui asemenea șoc sunt imprevizibile, însă am văzut un bărbat puternic trăind mai bine de un sfert de ceas în această stare.

— Îmi imaginez că pentru subiect pare mult mai mult, a spus Jamie sec.

Monsieur Forez nu a părut să audă, ridicând din nou cuțitașul de corespondență și fluturându-l în aer în vreme ce vorbea.

— Apoi, când se apropie sfârșitul, trebuie să bagi mâna în cavitatea toracică și să prinzi inima. Aici e nevoie din nou de măiestrie. Vedeți dumneavoastră, fără sprijinul de jos al viscerelor, inima se retrage și adesea e surprinzător de sus. Mai rău, e foarte alunecoasă, a spus el, ștergându-și o palmă de veston, mimând. Dar cea mai mare dificultate constă în tăierea rapidă a vaselor mari de deasupra, astfel încât organul să poată fi extras din corp cât încă mai bate. Dorești să încânți mulțimea, a explicat el. Cântărește greu la remunerație. Cât despre restul, a ridicat el un umăr osos, disprețuitor, e doar măcelărie. Odată ce viața s-a stins, nu mai e nevoie de îndemânare.

— Nu, probabil că nu, am spus slab.

— Dar sunteți palidă, *madame*! V-am reținut mult prea mult în această conversație plictisitoare! a exclamat el.

A întins brațul spre mâna mea și am rezistat impulsului foarte puternic de a mi-o retrage. Mâna sa era rece, însă căldura buzelor lui când au atins ușor palma mea a fost atât de neașteptată încât am tresărit de surpriză. Monsieur Forez mi-a strâns ușor, pe nevăzute, mâna și s-a întors cu o plecăciune ceremonioasă spre Jamie.

— Trebuie să plec, monsieur Fraser. Sper să vă revăd pe dumneavoastră și pe încântătoarea dumneavoastră soție… în circumstanțe la fel de încântătoare precum cele de care ne-am bucurat astăzi.

Privirile celor doi bărbați s-au intersectat pentru o clipă. Apoi monsieur Forez a părut să își aducă aminte de cuțitașul de corespondență pe care îl ținea încă în palmă. Cu o exclamație de surpriză, a întins palma deschisă. Jamie a înălțat o sprânceană și a ridicat delicat cuțitașul de vârf.

— *Bon voyage,* monsieur Forez, a spus el. Și vă mulțumim pentru vizita atât de instructivă, a zis Jamie, strâmbându-se.

A insistat să îl conducă el însuși pe musafir până la ușă. Rămasă singură, m-am ridicat și m-am dus la fereastră, unde am rămas în picioare respirând adânc până când trăsura albastru-închis a dispărut după colț pe Rue Gamboge. Ușa s-a deschis în spatele meu și Jamie a intrat. Încă mai ținea în mână

cuțitașul pentru corespondență. A traversat camera încet până la vaza mare, din porțelan chinezesc de lângă șemineu și a aruncat cuțitul înăuntru cu un zăngănit puternic, apoi s-a întors spre mine, făcând eforturi să zâmbească.

— Ei bine, a spus el, avertismentul ăsta a fost foarte eficient.

Am ridicat ușor din umeri, înfiorată.

— A fost, nu-i așa?

— Cine crezi că l-a trimis? a întrebat Jamie. Maica Hildegarde?

— Probabil. M-a avertizat, când decodificam partiturile. A spus că treburile noastre sunt primejdioase.

Gravitatea primejdiei îmi scăpase până la vizita călăului. Nu mai suferisem de grețuri matinale de ceva vreme, dar acum am simțit cum mi se ridică un nod în gât. Dacă nobilii iacobiți ar afla despre acțiunile noastre, le-ar numi trădare. Și ce măsuri ar lua, dacă ar afla?

După toate aparențele, Jamie era un iacobit convins; sub acest pretext îl vizita pe Charles, îl întreținea pe lordul Mareșal la cină și mergea la Curte. Și până acum fusese suficient de abil în jocurile de șah, în timpul vizitelor în taverne și la petrecerile bahice, să submineze cauza Stuarzilor în timp ce aparent o sprijinea. În afară de noi doi, doar Murtagh mai știa că încercam să împiedicăm o revoltă a Stuarzilor – iar Murtagh nici măcar nu cunoștea motivul, el doar accepta cuvântul căpeteniei sale că așa era bine. Această prefăcătorie era necesară cât timp ne aflam în Franța. Dar aceeași prefăcătorie l-ar acuza pe Jamie de trădare, dacă ar călca vreodată pe pământ englez.

Știusem asta, desigur, dar în ignoranța mea mă gândisem că nu e o mare diferență între a fi spânzurat drept proscris și executat drept trădător. Vizita lui monsieur Forez avusese grijă de această mică naivitate.

— Ești al naibii de calm în privința asta! am constatat.

Inima îmi bătea nebunește și palmele îmi erau reci și umede. Mi le-am șters de poala rochiei și mi le-am vârât între genunchi să se încălzească.

Jamie a ridicat ușor din umeri și mi-a zâmbit într-un colț al buzelor.

— Ei bine, sunt multe modalități neplăcute de a muri, englezoaico. Și dacă eu aș avea parte de una din ele, nu mi-ar plăcea foarte mult. Dar întrebarea este: sunt eu suficient de

speriat de această posibilitate încât să mă opresc din ce fac pentru a evita o astfel de moarte?

S-a așezat pe fotoliu, lângă mine, și mi-a luat o mână. Palmele îi erau calde și masivitatea trupului său lângă mine era reconfortantă.

— M-am gândit la toate acum o vreme, englezoaico, în acele săptămâni la Abație în timp ce mă vindecam. Și din nou, când am ajuns la Paris. Și încă o dată, când l-am cunoscut pe Charles Stuart, a spus, clătinând din cap, aplecat peste mâinile noastre împletite. Da, mă pot vedea stând pe un eșafod. Am văzut spânzurătorile la Wentworth… ți-am povestit?

— Nu, nu mi-ai spus.

A încuviințat din cap, privind în gol.

— Ne plimbau de colo până colo prin curte; pe noi, cei din celula condamnaților. Și ne puneau să stăm încolonați pe pietre, să privim execuțiile. În acea zi au spânzurat șase oameni, pe care îi cunoșteam. L-am urmărit pe fiecare din ei urcând treptele – erau douăsprezece trepte – și am stat, cu mâinile legate la spate, cu privirea în jos spre curte în timp ce îi legau sfoara în jurul gâtului. Și atunci mă întrebam cum mă voi descurca când îmi va veni rândul să urc acele trepte. Voi suspina și mă voi ruga, precum John Sutter, ori voi fi în stare să stau drept precum Willie MacLeod și să-i zâmbesc unui prieten de jos, din curte?

Deodată a dat din cap, ca un câine care se scutură de apă și mi-a zâmbit, oarecum sinistru.

— Oricum, monsieur Forez nu mi-a spus nimic din ce nu îmi trecuse mie prin minte înainte. Dar e prea târziu, *mo duinne,* a zis el, așezând o mână peste a mea. Da, așa mi-e teamă. Dar dacă nu mă întorc pentru casa mea și pentru libertate, nu mă voi întoarce nici de frică. Nu, *mo duinne.* Este prea târziu.

24. Bois de Boulogne

Vizita lui monsieur Forez s-a dovedit a fi abia prima dintr-o serie de vizite neobișnuite.

— E un italian jos, *madame,* m-a informat Magnus. Nu dorește să îmi spună numele.

În colțul buzelor valetului se vedeau riduri de crispare: mi-am dat seama că, deși vizitatorul refuzase să își dea numele, fusese mai mult decât dornic să îi spună valetului alte cuvinte.

Aceasta împreună cu titlul de „italian” au fost îndeajuns pentru a-mi da un indiciu în privința identității musafirului și nu am fost foarte surprinsă atunci când am intrat în salon și l-am găsit pe Charles Stuart stând în picioare lângă fereastră. La intrarea mea a sărit împrejur, cu pălăria în mâini. Era vădit surprins să mă vadă; pentru o clipă a rămas cu gura căscată, apoi s-a recules și a făcut o plecăciune scurtă drept binețe.

— Lordul Broch Tuarach nu e acasă? a întrebat el, încruntându-și sprâncenele nemulțumit.

— Nu este, am răspuns. Ați dori ceva de băut, Înălțimea Voastră?

A privit cu interes în jurul salonului bogat decorat, însă a clătinat din cap. Din câte știam eu, mai fusese în casă doar o singură dată înainte, când fugise pe acoperișuri de la întâlnirea de taină cu Louise. Nici el, nici Jamie nu consideraseră că e potrivit să îl invite aici la cină: fără recunoașterea oficială din partea lui Louis, nobilii francezi nu îl vedeau cu ochi buni.

— Nu, vă mulțumesc, *madame* Fraser. Nu pot rămâne; servitorul meu așteaptă afară și avem drum lung la întoarcere. Voiam doar să îi adresez o rugăminte prietenului meu, James.

— Sunt sigură că soțul meu va fi fericit să îi facă pe plac Înălțimii Voastre – dacă va putea, am răspuns precaut, întrebându-mă totodată care era rugămintea.

Un împrumut, probabil; ultimele furtișaguri ale lui Fergus induseseră un număr destul de mare de scrisori nerăbdătoare din partea unor croitori, cizmari și a altor creditori. Charles a zâmbit, expresia lui transformându-se într-una surprinzător de dulce.

— Știu. Nu vă pot spune, *madame*, cât de mult stimez devoțiunea și serviciile soțului dumneavoastră; vederea chipului său loial îmi încălzește inima în toată singurătatea care mă înconjoară în aceste momente.

— Ah? am întrebat.

— Nu e o mare favoare, m-a liniștit el. Doar că am făcut o mică investiție; o încărcătură cu vin îmbuteliat.

— Adevărat? am spus. Cât de interesant!

Murtagh plecase în acea dimineață la Lisabona, cu flacoanele de suc de urzică și de rădăcină de roibă în geantă.

— E un lucru mărunt, a fluturat Charles din mână, ignorând investirea fiecărui cent pe care fusese capabil să îl împrumute. Dar aș dori ca prietenul meu James să se ocupe de vânzarea încărcăturii, îndată ce va ajunge aici. Nu se cade, mă înțelegeți – și aici și-a îndreptat umerii, ridicându-și vârful nasului abia simțit, aproape inconștient – pentru o… persoană ca mine, să fie văzută ocupându-se de comerț.

— Da, vă înțeleg destul de bine, Înălțimea Voastră, am spus, mușcându-mi buza.

Mă întrebam dacă îi împărtășise acest punct de vedere și partenerului său de afaceri, Saint Germain, care fără îndoială îl privea pe tânărul pretendent la tronul Scoțian drept o persoană mai puțin importantă decât oricare din nobilii francezi care se implicau cu totul în „comerț”, oriunde li se oferea șansa unui profit.

— Înălțimea Voastră e singur în această întreprindere? am întrebat inocent.

— Nu, a răspuns, încruntându-se ușor, am un partener, dar e francez. Totuși, aș prefera mai degrabă să încredințez frâiele afacerii mele în mâinile unui conațional. Oricum, a adăugat el absorbit, am auzit că dragul meu James este un negustor cât se poate de muncitor și de capabil. Nădăjduiesc că el ar putea fi capabil să crească valoarea investiției mele printr-o vânzare înțeleaptă.

Am presupus că cine îi povestise despre aptitudinile lui Jamie nu se deranjase să adauge informația că probabil nu exista în Paris un negustor de vinuri pe care Saint Germain să îl antipatizeze mai mult. Însă, dacă toate mergeau conform planului, asta nu va mai conta. Și dacă nu, era posibil ca Saint Germain să ne rezolve toate problemele strângându-l de gât pe Charles Stuart de îndată ce afla că a contractat livrarea unei jumătăți din vinul său exclusiv Gostos celui mai de temut rival la său.

— Sunt convinsă că soțul meu nu va precupeți niciun efort pentru a dispune de marfa Înălțimii Voastre cu cel mai bun profit pentru toate părțile implicate, am spus cu cea mai profundă sinceritate.

Înălțimea Sa mi-a mulțumit politicos, așa cum se cuvenea ca un prinț să accepte serviciul unui supus loial. A făcut o plecăciune, sărutându-mi mâna cu o politețe desăvârșită și a plecat intonând necontenit declarații de recunoștință față de Jamie. Cu o expresie severă, neimpresionat de vizita regală, Magnus a închis ușa în urma lui. În acea seară Jamie nu a sosit acasă decât după ce eu adormisem, însă i-am povestit a doua zi, la micul dejun despre vizita lui Charles și despre cererea lui.

— Dumnezeule, mă întreb dacă Înălțimea Sa îi va povesti contelui, a spus el.

După ce se asigurase de sănătatea intestinelor sale înfulecând rapid un castron de terci, a continuat prin a adăuga peste el un mic dejun franțuzesc, cu chifle unse cu unt și ciocolată fierbinte. Un zâmbet larg i s-a întins pe față gândindu-se la reacția contelui, în vreme ce își sorbea ciocolata.

— Mă întreb dacă este lezmajestate să bumbăcești un prinț exilat. Pentru că, dacă nu e, sper că Înălțimea Sa îl va avea pe Sheridan ori pe Balhaldy aproape când va auzi asta Saint Germain.

Alte speculații pe această temă au fost întrerupte de zgomot de glasuri care s-a auzit deodată în hol. O clipă mai târziu, Magnus a apărut în cadrul ușii, cu un bilet pe tava din argint.

— Îmi cer iertare, milord, a spus el, făcând o plecăciune. Mesagerul acestui bilet a dorit neapărat ca el să vă fie adus imediat.

Ridicând sprâncenele, Jamie a luat biletul de pe tavă, l-a deschis și l-a citit.

— O, fir-ar să fie! a spus el dezgustat.

— Ce este? am întrebat. Doar nu e vreo veste de la Murtagh?

— Nu, a spus el clătinând din cap. Este de la paznicul depozitului.

— Probleme pe docuri?

Un amestec straniu de emoții se citea pe chipul lui Jamie; iritarea își disputa locul cu amuzamentul.

— Nu chiar. Din câte se pare, omul s-a băgat într-un bucluc la un bordel. Îmi cere umil iertare – a spus el, fluturând ironic mâna spre bilet, dar speră că voi putea veni să îi dau o mână de ajutor. Cu alte cuvinte, a tradus el, strângându-și șervetul în timp ce se ridica, dacă aș putea să îi plătesc nota de plată.

— Și i-o vei plăti? am întrebat, amuzată.

A pufnit scurt, scuturându-și firimiturile de pâine din poală.

— Ei bine, cred că voi fi nevoit, dacă nu vreau să păzesc eu însumi depozitul, și nu am timp de asta.

S-a încruntat în vreme ce revizuia în minte îndatoririle zilei. Era o sarcină care îi putea lua ceva vreme și avea câteva comenzi pe birou, căpitani de vase care așteptau pe docuri și butoaie în depozit.

— Cel mai bine ar fi să-l iau pe Fergus cu mine să îmi trimită mesajele, a spus el, resemnat. Poate să se ducă în Montmartre cu o scrisoare, dacă eu nu mai am timp.

— O inimă mare face mai mult decât o pungă cu bani, i-am spus lui Jamie, în vreme ce stătea în picioare lângă birou, frunzărind prin teancul impresionant de hârțoage în așteptare.

— O, da? Și cine zice asta?

— Alfred, lordul Tennyson, cred, am spus. Nu cred că s-a născut încă, dar e un poet. Unchiul Lamb avea o carte cu poeți iluștri britanici. Erau și câteva poezii ale lui Burns acolo, din câte îmi amintesc… e un poet scoțian, i-am explicat. El a spus „Libertatea și whisky-ul sunt buni tovarăși."

— N-aș putea spune că e poet, a răspuns Jamie pufnind, dar măcar e scoțian.

Apoi a zâmbit și s-a aplecat să îmi sărute fruntea.

— Mă întorc la prânz, *mo duinne.* Ai grijă de tine.

•

Mi-am terminat propriul mic dejun și, pentru a nu irosi nimic, am înfulecat și pâinea prăjită a lui Jamie, apoi am urcat greoi scările pentru somnul de dimineață. De la prima sperietură mai avusesem câteva mici sângerări, deși nu mai mult de o picătură, două, apoi nimic în următoarele câteva săptămâni. Cu toate acestea, stăteam cât mai mult în pat sau în fotoliu, aventurându-mă jos, în salon doar pentru a primi musafiri ori în sufragerie, atunci când luam masa cu Jamie. Însă când am coborât la prânz, am găsit masa pregătită doar pentru o singură persoană.

— Stăpânul nu s-a întors încă? am întrebat cu o oarecare mirare.

Valetul bătrân a clătinat din cap.

— Nu, milady.

— Îmi imaginez că se va întoarce curând; ai grijă să aibă mâncare când ajunge.

Îmi era prea foame pentru a-l mai aștepta pe Jamie; amețeala avea tendința să reapară dacă stăteam prea mult fără să mănânc.

După prânz, m-am întins din nou să mă odihnesc. Relațiile conjugale fiind temporar suspendate, nu aveam mare lucru de făcut în pat, în afară de citit sau dormit, intenționând să le fac pe amândouă din plin. Îmi era imposibil să dorm pe burtă, iar pe spate era inconfortabil, căci îl făcea pe copil să se miște. Drept urmare, dormeam pe o parte, strângându-mă în jurul pântecului meu care creștea de la o zi la alta, precum un crevete în jurul unei capere. Foarte rar dormeam profund, având mai degrabă obiceiul de a ațipi, lăsându-mi mintea să se legene în ritm cu mișcările ușoare și aleatoare ale copilului. Undeva, în visele mele, mi s-a părut că îl simt pe Jamie lângă mine, dar când am deschis ochii camera era goală și i-am închis din nou, legănându-mă de parcă și eu pluteam în imponderabilitate într-o mare caldă precum sângele.

În cele din urmă am fost trezită, cândva pe la sfârșitul după-amiezii, de un ciocănit ușor în ușa dormitorului.

— *Entrez,* am spus, clipind pe măsură ce mă trezeam. Era valetul, Magnus, anunțându-mă stânjenit că aveam din nou musafiri.

— E prințesa de Rohan, *madame*, a spus el. Prințesa a dorit să aștepte până vă treziți, dar când a sosit și madame d'Arbanville, m-am gândit că poate…

— Este în regulă, Magnus, am spus, luptându-mă să mă ridic în capul oaselor și coborându-mi picioarele într-o parte a patului. Vin imediat.

Abia așteptam musafirii. Încetasem să mai primim invitați la cină în timpul ultimei luni și îmi lipsea destul de mult agitația și conversația, oricât de frivolă ar fi fost. Louise venea adesea să stea cu mine și îmi povestea ultimele evenimente de la Curte, însă pe Marie d'Arbanville nu o mai văzusem de ceva vreme. Mă întrebam ce o aducea astăzi la mine.

Am coborât scările încet, anevoios, greutatea mea tot mai mare trimițând săgeți dureroase din călcâie pe picior în sus la fiecare pas. Ușa din lemn masiv a salonului era închisă, dar am auzit cu claritate vocea dinăuntru.

— Crezi că știe?

Întrebarea, rostită pe un ton scăzut care prevestea cele mai savuroase bârfe, a ajuns la urechile mele chiar când eram pe punctul de a intra în salon. Așa că nu am intrat, ci m-am oprit în pragul ușii, ferită privirilor.

Marie d'Arbanville era cea care vorbise. Bine venită oriunde datorită poziției soțului ei mai în vârstă decât ea și ramolit chiar și după standardele franțuzești, Marie auzea tot ce merita să fie auzit în mediile pariziene.

— Ce să știe?

Replica era a lui Louise; vocea ei înaltă și profundă avea încrederea perfectă a unei aristocrate pursânge, căreia nu îi pasă de cine și ce aude.

— O, dumneata nu ai auzit! a sărit Marie ca o pisicuță încântată să prindă un nou șoricel cu care să se joace. Dumnezeule! Desigur, abia am auzit eu în urmă cu o oră.

Și ai dat fuga direct aici pentru a-mi da de veste, am spus în sinea mea. Orice ar fi fost. Din ascunzătoarea mea, probabil aveam o șansă mai bună de a auzi versiunea integrală.

— Este lordul Broch Tuarach, a spus Marie și nu aveam nevoie să o văd, pentru a mi-o imagina aplecându-se în față, ochii verzi sclipind de plăcerea veștilor. Chiar în această dimineață, a provocat un englez la duel – pentru o prostituată!

— Ce! strigătul uluit al lui Louise l-a acoperit pe al meu.

M-am prins de o măsuță din hol și am rămas agățată, văzând puncte negre în fața ochilor când lumea a început să se destrame.

— O, da! spunea Marie. Jacques Vincennes era acolo; el i-a povestit soțului meu! Era în bordelul acela din apropiere de piața de pește – imaginează-ți, să se ducă la un bordel la ora aceea a dimineții! Bărbații sunt atât de ciudați! Oricum, Jacques serveaceva de băut cu madame Elise, care conduce bordelul, când deodată s-a auzit un strigăt teribil de la etaj și tot soiul de bocănituri și țipete.

S-a oprit o clipă să își tragă sufletul – pentru un efect dramatic – și am auzit pe cineva turnând un lichid.

— Așa că Jacques a dat fuga spre scări – mă rog, cel puțin asta spune el; eu cred că de fapt s-a ascuns în spatele canapelei, e un asemenea laș – și după mai multe țipete și bocănituri, s-a auzit un trosnet groaznic și un ofițer englez a coborât în goană pe scări, pe jumătate despuiat, fără perucă,

împiedicându-se și lovindu-se de pereți. Și cine a apărut în capul scărilor, arătând precum îngerul răzbunării? Micul nostru James!

— Nu! Și aș fi putut jura că era ultimul… dar continuă! Ce s-a întâmplat pe urmă?

O ceașcă de ceai a poposit cu un clinchet pe farfurioara sa, urmată de glasul lui Mary, eliberată de tonul secretos de agitația momentului.

— Ei bine… bărbatul a ajuns în capul scărilor pe picioare, printr-un miracol, și s-a întors imediat și a privit în sus spre lordul Tuarach. Jacques susține că bărbatul era foarte sigur pe sine pentru cineva care tocmai fusese aruncat pe scări în jos, cu pantalonii în vine. A zâmbit – nu un zâmbet real, știi, ci unul din acela răutăcios – și a spus: „Nu e nevoie de violență, Fraser; ai fi putut aștepta să îți vină rândul! Aș fi zis că ai destul acasă. Dar pe urmă, unii bărbați găsesc plăcere acolo unde trebuie să plătească pentru ea."

— Îngrozitor! a exclamat Louise cu o voce șocată. Canalia! Dar desigur, lordul Tuarach nu are nicio vină…

Simțeam tensiunea din vocea ei în vreme ce prietenia se războia cu nevoia de a bârfi. După cum era de așteptat, nevoia de bârfă a învins.

— Milord Tuarach nu se poate bucura de favorurile soției pentru moment; ea așteaptă un copil și sarcina e primejdioasă. Deci e normal să își satisfacă nevoile într-un bordel; care gentilom ar proceda altfel? Dar continuă, Marie! Ce s-a întâmplat apoi?

— Ei bine, a spus Marie ținându-și răsuflarea când s-a apropiat de punctul culminant al povestirii. Milordul Tuarach a năvălit pe scări, l-a prins pe englez de beregată și l-a scuturat ca pe un șobolan!

— *Non*! *Ce n'est pas vrai*!

— O, da! A fost nevoie de trei din servitorii lui *madame* pentru a-l stăpâni – un bărbat atât de chipeș și de mare, nu-i așa? Cu o înfățișare atât de fioroasă!

— Da, și pe urmă?

— O… păi, Jacques a spus că englezul s-a luptat să respire o vreme, apoi s-a îndreptat de spate și i-a spus lordului Tuarach; „E a doua oară când ești la un pas să mă ucizi, Fraser. Într-o zi s-ar putea să reușești." Și pe urmă lordul Tuarach a înjurat în scoțiana aceea teribilă – eu nu înțeleg o boabă, tu înțelegi? – și

apoi s-a zbătut să se elibereze din strânsoarea servitorilor și l-a plesnit pe englez peste obraz cu mâna goală – Louise a oftat la această insultă – și a spus: „Zorile de mâine te vor prinde mort!”, după care s-a întors pe călcâie și a fugit în sus pe scări și englezul a plecat. Jacques spune că era cam palid. Nici nu e de mirare! Imaginează-ți!

Îmi imaginam prea bine.

— Vă simțiți bine, *madame*?

Vocea îngrijorată a lui Magnus a acoperit celelalte exclamații ale lui Louise. Am întins o mână și el mi-a luat-o, apucându-mă cu cealaltă de cot pentru a mă sprijini.

— Nu. Nu mă simt bine. Spune-le doamnelor, te rog!

Am fluturat ușor o mână în direcția salonului.

— Sigur, *madame.* Într-o clipă; acum permiteți-mi să vă conduc în camera dumneavoastră. Pe aici, *chère madame*...

M-a dus pe scări în sus, murmurându-mi cuvinte de încurajare în timp ce mă sprijinea. M-a condus spre fotoliul din dormitor, unde m-a lăsat, promițându-mi că va trimite îndată o slujnică, pentru a avea grijă de mine.

Nu am așteptat ajutor; după ce primul șoc a trecut, mă puteam ține pe picioare destul de bine, așa că m-am ridicat și am traversat camera până la cufărul cu leacuri așezat pe măsuța de toaletă. Nu credeam că voi leșina acum, însă pentru orice eventualitate era acolo o sticlă cu vapori de amoniac pe care o voiam la îndemână.

Am ridicat capacul și am rămas țintuită locului, privind în cufăr. Pentru o clipă, mintea mea refuza să înregistreze ceea ce ochii vedeau; pătratul de hârtie albă, împăturită, așezat cu grijă în sus între flacoanele multicolore. Am băgat de seamă destul de absentă că degetele îmi tremurau când am luat hârtia; am încercat de câteva ori înainte de a reuși să o deschid.

Îmi pare rău. Cuvintele erau mari și negre, literele caligrafiate cu grijă în centrul hârtiei, cu singura literă „J” scrisă cu aceeași grijă dedesubt. Și sub ele, încă două cuvinte, mâzgălite la repezeală, ca un post-scriptum al disperării: *Sunt nevoit*!

— Ești nevoit, am murmurat ca pentru mine, și apoi m-au lăsat genunchii.

Zăcând la podea, cu panourile sculptate ale tavanului licărind slab deasupra, m-am trezit gândindu-mă că eu întotdeauna presupusesem înainte că tendința doamnelor din secolul al

optsprezecelea de a leșina era pricinuită de corsaje; acum știam însă că era mai degrabă din cauza idioțeniei bărbaților din secolul al optsprezecelea.

Undeva în apropiere s-a auzit un strigăt de spaimă și pe urmă niște brațe binevoitoare m-au ridicat și am simțit moliciunea elastică a saltelei de lână sub mine și batiste răcoritoare, mirosind a oțet pe frunte și la încheieturi. Curând mi-am revenit, însă nu doream să văd pe nimeni în fața ochilor. Le-am asigurat pe servitoare că mă simțeam chiar bine, le-am alungat din cameră și m-am lăsat pe perne, încercând să judec.

Era, desigur, Jack Randall, și Jamie plecase să îl ucidă. Acesta era singurul gând lucid în amestecul de groază clocotindă și speculații care îmi umpleau mintea. De ce, însă? Ce l-ar fi putut determina să încalce promisiunea pe care mi-o făcuse?

Încercând să cumpănesc atent evenimentele pe care le povestise Marie – așa cum erau ele la mâna a treia –, m-am gândit că trebuia să fi fost ceva mai mult decât doar șocul unei întâlniri neprevăzute. Îl cunoșteam pe căpitan, îl cunoșteam mult mai bine decât aș fi dorit. Și dacă era un lucru de care eram sigură era că el nu ar fi cumpărat serviciile obișnuite ale unui bordel; simpla plăcere cu o femeie nu era în natura lui. Ce savura el – ce căuta – era durere, teamă, umilire.

Iar aceste trăiri puteau, desigur, fi cumpărate, chiar dacă la un preț mai ridicat. Văzusem suficient, în timpul orelor petrecute la L'Hôpital des Anges, pentru a ști că erau *les putains* a căror marfă nu se afla între picioare, ci în oasele puternice, acoperite cu piele prea fragilă, care se rănea ușor și care purtau urmele loviturilor de palme sau de bici.

Și dacă Jamie, cu pielea lui albă acoperită de cicatricile capriciilor lui Randall, dăduse peste căpitan în timp ce acesta se distra într-o manieră asemănătoare cu una din doamnele stabilimentului... – Asta, mi-am spus în gând, l-ar fi putut purta dincolo de orice promisiune sau stăpânire de sine. Pe piept, în partea stângă, chiar sub sfârc, era o urmă mică; o cută minusculă și albicioasă, acolo unde își tăiase propria piele marcată cu inelul cu sigiliu încins al lui Jonathan Randall. Furia care îl făcuse să îndure automutilarea mai degrabă decât să îndure acel semn rușinos putea erupe din nou, pentru a-l distruge pe cel care o cauzase – și pe nefericita lui progenitură.

— Frank! am spus, și mi-am încleștat palma stângă pe verigheta mea lucitoare din aur. O, Doamne, Frank!

Pentru Jamie, Frank nu era altceva decât o fantomă, vaga posibilitate a unui refugiu pentru mine, în cazul improbabil al necesității. Pentru mine, Frank era bărbatul cu care trăisem, cu care împărțisem patul și trupul – și pe care în cele din urmă îl abandonasem pentru a rămâne cu Jamie Fraser.

— Nu pot, am șoptit în camera goală, spre pruncul care se întindea și mi se învârtea leneș în pântec, neafectat de propria mea tulburare. Nu îi pot permite să facă asta!

Lumina după-amiezii se stinsese în umbrele cenușii ale apusului și camera părea cufundată în toată disperarea sfârșitului lumii. „Zorii zilei de mâine te vor afla mort.” Nu aveam nicio șansă de a-l găsi pe Jamie în seara asta. Știam că nu se va întoarce în Rue Tremoulins; nu mi-ar fi lăsat acel bilet dacă avea de gând să se întoarcă. Niciodată nu ar fi putut sta întreaga noapte în pat cu mine știind ce avea de gând să facă a doua zi dimineață. Nu, fără îndoială căutase adăpost în vreun han ori vreo tavernă, pentru a se pregăti în singurătate pentru îndeplinirea dreptății, după cum jurase.

Credeam că știu care va fi locul execuției. Cu amintirea primului duel încă puternică în minte, Jamie își tunsese părul pentru a se pregăti. Acea amintire îl inspirase, eram sigură, în alegerea unui loc pentru a-și întâlni dușmanul. Pădurea Boulogne, în apropierea drumului celor șapte sfinți. Pădurea era o zonă populară pentru duelurile ilicite, arborii deși ascunzând participanții. Mâine, una din poienile umbroase va găzdui întâlnirea dintre Jamie Fraser și Jack Randall. Și mine.

Stăteam întinsă pe pat, fără a mă deranja să mă dezbrac ori să mă învelesc, cu mâinile împreunate peste burtă. Am privit amurgul întunecându-se și am știut că în această noapte nu voi dormi. Mă consolam cum puteam cu micile mișcări ale bebelușului meu, cu ecoul cuvintelor lui Jamie răsunându-mi în urechi: „Zorile de mâine te vor găsi mort.”

•

Bois de Boulogne era un petic mic de pădure aproape virgină, ciudat înălțat la marginea Parisului. Se spunea că lupii precum și vulpile și bursucii încă mai puteau fi zăriți umblând prin desișurile sale, însă această legendă nu reușea să descurajeze cuplurile de amorezi care se hârjoneau pe sub ramurile

copacilor, pe pământul acoperit de iarbă al pădurii. Era o evadare din zgomotul și mizeria orașului, și doar zona o salva de la a deveni locul preferat de joacă al nobilimii. Așa cum era, stăpânită în mare parte de cei care trăiau în apropiere și care găseau un moment de respiro la umbra stejarilor masivi și a mestecenilor pădurii, și de cei care veneau mai de departe, căutând intimitate.

Era o pădure mică, și totuși prea întinsă pentru a fi străbătută la picior, căutând o poiană suficient de largă încât să găzduiască doi bărbați care se duelau. Începuse să plouă în timpul nopții și zorii își croiau drum cu greu, strălucind stins printre norii care întunecau cerul. Pădurea își șoptea ei înseși, murmurul slab al ploii pe frunze amestecându-se cu foșnetul și scrâșnetul încet ale frunzelor și crengilor.

Trăsura s-a oprit pe drumul care ducea prin pădure, în apropierea unui grup de clădiri dărăpănate. Îi spusesem vizitiului ce să facă. Acesta a sărit de pe capră, a legat caii și a dispărut între clădiri. Oamenii care trăiau în apropierea pădurii știau ce se petrece acolo.

Nu puteau fi atât de multe locuri potrivite unui duel; cu siguranță oamenii știau de ele.

M-am lăsat pe spate și mi-am strâns mantia grea în jurul trupului, tremurând în frigul zorilor. Mă simțeam îngrozitor, oboseala unei nopți nedormite atârnând greu, iar groaza și tristețea teribilă formând un nod în capul pieptului. Peste toate trona o furie clocotindă pe care încercam să o domolesc, pentru a nu mă abate de la misiunea pe care o aveam de îndeplinit.

Însă revenea mereu, bolborosind de fiecare dată când lăsam garda jos, cum se întâmpla acum. Cum a putut face una ca asta? continua să bombăne mintea mea, spumegând de furie. Ce caut eu aici, când ar trebui să fiu acasă, dormind alături de Jamie. Nu ar trebui să fiu nevoită să îl urmăresc, să îl strunesc, să mă lupt deopotrivă cu furia și cu boala. O durere surdă pricinuită de călătoria cu trăsura mi se instalase la baza coloanei. Da, era și el nervos; puteam înțelege asta. Dar pentru numele lui Dumnezeu, în joc era *viața* unui om. Cum putea fi blestemata lui mândrie mai importantă decât asta? Și cum să mă lase, fără nicio explicație! Să mă lase să aflu ce se întâmplase din bârfele vecinilor.

— Mi-ai promis, Jamie, fir-ai tu să fii, mi-ai *promis*! am murmurat în barbă.

Pădurea era tăcută, învăluită în ceață și udă. Sosiseră deja? Vor fi aici? Mă înșelasem în alegerea locului? Vizitiul a reapărut, însoțit de un tânăr de vreo paisprezece ani, care a sărit dibaci pe capră și a fluturat mâna, indicând înainte și la stânga. Pocnind scurt din bici și plescăind din limbă, vizitiul a mânat caii la trap ușor și am pornit la drum în umbrele pădurii care abia se deșteaptă la viață.

Ne-am oprit de două ori, făcând o pauză în vreme ce tânărul a sărit de pe capră și s-a avântat în desișuri, de fiecare dată apărând după câteva momente, clătinând din cap. A treia oară a venit alergând, agitația pe chipul lui fiind atât de evidentă, încât am deschis ușa de la trăsură înainte ca el să se apropie suficient încât să strige la vizitiu.

Aveam banii pregătiți; i-am aruncat spre el, în același timp prinzându-l de mânecă:

— Arată-mi unde! Repede, repede!

Abia am băgat de seamă crengile ca niște gheare încâlcindu-se peste potecă ori umezeala neașteptată care mi-a îmbibat cu apă rochia când am trecut pe lângă ele. Poteca era moale, acoperită cu frunze căzute și nici pantofii mei, nici cei ai călăuzei mele nu făceau vreun zgomot în vreme ce îl urmam pe băiatul în cămașă zdrențuită și jilavă.

I-am auzit înainte de a-i vedea; începuseră deja. Clinchetul metalului era camuflat de frunzișul ud, cu toate acestea, se auzea destul de limpede. Nicio pasăre nu cânta în răsăritul ud, însă vocea mortală a bătăliei îmi răsuna în urechi.

Era o poiană largă, adânc în pădure, accesibilă însă de pe drum pe cărare. Suficient de largă încât să ofere spațiu de manevră pentru un duel serios. Rămăseseră doar în cămașă, luptând în ploaie, pânza udă lipindu-li-se de piele, dezvăluind linia umărului și a coloanei vertebrale.

Jamie spusese că el era mai priceput; putea fi, însă nici Jonathan Randall nu era un spadasin slab. Balestra și fenta, mlădios precum un șarpe, spada lovind ca un colț veninos, din argint. Jamie era deopotrivă de iute, cu o grație uluitoare pentru un bărbat atât de masiv, cu picioarele ușoare și un braț sigur. Priveam, țintuită locului, temându-mă să strig ca nu cumva să îi

distrag atenția lui Jamie. Săreau într-un cerc strâns de lovituri și contralovituri, picioarele atingându-se ușor ca un dans pe iarbă.

Stăteam nemișcată, privindu-i. Venisem prin noaptea care se risipea pentru a-i găsi și a-i opri. Dar acum, că îi găsisem, nu puteam interveni, de teamă că voi cauza o întrerupere fatală. Și tot ce puteam face era să aștept, să văd care dintre bărbații mei va muri.

Randall a ridicat sabia pentru a para lovitura, însă nu suficient de repede încât să contraatace sălbăticia cu care i-a azvârlit arma în aer.

Am deschis gura. Intenționasem să-l strig pe Jamie pentru a-l opri acum, în acel moment de grație între dezarmarea oponentului său și lovitura mortală care urma. Și chiar am strigat, însă sunetul a ieșit slab și sugrumat. Cum stăteam acolo, privind, durerea surdă din spate s-a adâncit, strângând ca un pumn. Și în acea clipă am simțit deodată că ceva se rupe, ca și cum pumnul se desfăcuse și eliberase ceea ce ținea în el.

Am bâjbâit orbește, prinzându-mă de o ramură din apropiere. I-am văzut chipul lui Jamie, concentrat într-un soi de extaz calm și mi-am dat seama că nu putea auzi nimic prin ceața de violență care îl învăluia. Nu vedea nimic în afară de țelul său până când lupta nu se termina. Retrăgându-se dinaintea tăișului nemilos, Randall a alunecat pe iarba udă și a căzut la pământ. Și-a arcuit spatele, încercând să se ridice, însă iarba era alunecoasă. Pânza jaboului său era sfâșiată și capul îi era dat pe spate, părul negru îmbibat cu apă, gâtul expus precum a unui lup implorând milă. Dar răzbunarea nu cunoaște mila, și nu spre gâtul dezvăluit cădea sabia.

Prin ceața întunecată, am văzut sabia lui Jamie coborând, grațioasă și letală, rece precum moartea. Vârful a atins talia pantalonilor din piele de căprioară, a străpuns și a tăiat jos cu o răsucire care a murdărit materialul cafeniu cu roșeața întunecată a sângelui deodată eliberat.

Sângele îmi aluneca fierbinte de-a lungul pulpelor și răcoarea de pe piele a migrat spre interiorul corpului. Osul unde pelvisul se unea cu spatele se rupea; simțeam presiunea cu fiecare săgeată dureroasă, ca un fulger lovind de-a lungul șirei spinării pentru a exploda și a mi se aprinde între coapse, în bazin, o lovitură distrugătoare, lăsând totul ars și pârjolit în urmă.

Trupul meu precum și simțurile au părut să mi se sfâșie. Nu vedeam nimic, nu puteam spune dacă ochii îmi erau deschiși ori închiși; totul se învârtea în beznă, sclipind din când în când cu fragmente agitate pe care le vezi noaptea când ești copil și îți apeși degetele de pleoapele strâns închise.

Picăturile de ploaie mi se loveau de obraji, de gât și umeri. Fiecare strop greu cădea rece, apoi se dizolva într-un firicel cald, alunecându-mi pe pielea înghețată. Senzația era diferită, spre deosebire de agonia violentă de mai jos. Am încercat să îmi canalizez mintea aici, să îmi forțez atenția de la vocea micuță și detașată din centrul creierul meu, cea care îmi spunea, parcă înregistrând într-o fișă medicală: „Desigur, ai o hemoragie. Probabil o placentă fisurată, judecând după cantitatea de sânge. De obicei e fatală. Pierderea sângelui cauzează amorțeala în mâini și picioare și vederea întunecată. Se spune că auzul e ultimul simț care dispare; se pare că e adevărat."

Fie că era sau nu ultimul simț care îmi mai rămăsese, de auzit, auzeam. Și auzeam voci, foarte agitate, unele încercând să adopte un ton calm, toate vorbind în franceză. Un singur cuvânt auzeam și puteam înțelege – propriul meu nume, strigat mereu, însă de foarte departe.

„Claire! Claire!"

— Jamie, am încercat să spun, însă buzele îmi erau țepene și amorțite de frig.

Îmi era imposibil să mă mișc. Agitația din apropierea mea se domolea; cineva sosise și părea să acționeze ca și cum ar fi știut ce să facă.

Poate chiar așa era. Poala îmbibată a rochiei mele a fost ușor ridicată între picioare și în locul ei a fost băgat un tampon gros de pânză. Mâini dibace m-au întors pe partea stângă și mi-au îndoit genunchii spre piept.

— Să o ducem la spital, a sugerat o voce din apropiere.

— Nu va supraviețui drumului, a spus o alta, pesimist. Am putea să mai așteptăm câteva minute, apoi să trimitem după dric.

— Nu, a insistat o alta. Sângerarea scade; ar putea trăi. În afară de asta, o cunosc; am văzut-o la L'Hôpital des Anges. Du-o la maica Hildegarde.

Mi-am adunat toate puterile pe care le mai aveam și am reușit să murmur „maica”. Apoi am renunțat la luptă și am lăsat întunericul să mă învăluie.

25. Raymond ereticul

Acoperișul înalt, arcuit de deasupra mea era sprijinit de ogive, acele sisteme arhitecturale ale secolului al paisprezecelea în care patru coaste se ridică din vârfurile coloanelor, pentru a se uni în două arcade încrucișate.

Patul meu era așezat sub una din acestea, cu perdele din pânză ușoară trase în jurul meu pentru intimitate. Punctul central al ogivei nu era exact deasupra mea însă; patul meu era așezat cam cu un metru în afara centrului. Acest detaliu mă enerva de fiecare dată când ridicam privirea; voiam să mut patul cu puterea minții, de parcă fiind chiar sub centrul tavanului mă va ajuta să îmi regăsesc centrul interior. Dacă mai aveam un centru. Îmi simțeam trupul rănit și moale, de parcă aș fi fost bătută. Articulațiile mă dureau și le simțeam fragile, precum dinții slăbiți de scorbut. Câteva pături groase mă acopereau, însă nu puteau face altceva decât să țină căldura înăuntru, iar eu nu aveam căldură de păstrat. Frigul din zorii ploioși mi se instalase în oase.

Observam toate aceste simptome obiectiv, ca și cum ar fi aparținut altcuiva; în afară de asta nu simțeam nimic. Centrul mic, rece și logic al creierului meu era încă acolo, însă filtrul de sentimente prin care treceau de obicei discursurile sale dispăruse; mort, ori paralizat, sau pur și simplu dispărut. Nu știam și nu îmi păsa. Stătusem în L’Hôpital des Anges cinci zile. Degetele lungi ale maicii Hildegarde pipăiau cu neobosită delicatețe prin pânza cămășii de noapte pe care o purtam, încercând adâncimile pântecelui meu, căutând marginile tari ale unui uter contractându-se. Carnea era însă moale ca un fruct pârguit și delicată sub degetele ei. Am strâns pleoapele când degetele ei s-au afundat mai adânc și ea s-a încruntat, murmurând ceva în barbă care ar fi putut fi o rugăciune.

Printre murmure am prins un nume și am întrebat:

— Raymond? Îl cunoști pe maestrul Raymond?

Nu cred că ar exista vreo pereche mai puțin potrivită decât această redutabilă călugăriță și micul gnom din peștera cu cranii.

Maica Hildegarde a ridicat uluită din sprâncenele groase.

— Maestrul Raymond ai spus? Șarlatanul eretic? *Que Dieu nous en garde*! Să ne ferească Dumnezeu!

— O! Mi s-a părut că vă aud rostind „Raymond”.

— Ah.

Degetele și-au reluat lucrul, pipăind în cuta vintrelor în căutarea nodulilor limfatici inflamați care ar semnala o infecție. Erau acolo, știam; îi simțisem eu însămi când îmi mișcăm palmele într-o suferință agitată deasupra trupului meu gol. Simțeam febra, o durere și un fior rece adânc, în oase, care va izbucni în flăcări când va atinge suprafața pielii.

— Invocam ajutorul Sfântului Raymond Nonnatus, mi-a explicat maica Hildegarde, storcând o cârpă înmuiată în apă rece. El este un ajutor neprețuit în ajutarea mamelor care așteaptă un copil.

— Ceea ce eu nu mai sunt.

Am observat absentă mica grimasă dureroasă care i-a apărut pe chip. A dispărut aproape imediat când s-a aplecat să îmi șteargă fruntea, întinzând repede apa rece peste pomeții obrajilor și în jos spre gâtul meu înfierbântat și transpirat.

Am tremurat deodată când am simțit apa rece și s-a oprit imediat, punându-mi o mână grijulie pe frunte.

— Sfântul Raymond nu e pretențios, a spus ea, mustrându-mă absent. Eu însămi primesc orice ajutor îmi iese în cale; același lucru ți-l recomand și dumitale.

— Mmm.

Am închis ochii, retrăgându-mă la adăpostul ceții cenușii. Mi s-a părut că zăresc lumini slabe în ceață, mici sclipiri precum un fulger împrăștiindu-se pe orizontul verii.

Am auzit clinchetul mărgelelor de mătănii din lignit când maica Hildegarde s-a îndreptat de spate, și glasul blând al uneia dintre surori în pragul ușii chemând-o spre o altă urgență. Ajunsese aproape de ușă când i-a venit un gând. S-a întors cu un foșnet de fuste grele, arătând spre piciorul patului meu cu un deget autoritar.

— Bouton! a spus ea. *Au pied, reste*!

Câinele, la fel de sigur pe sine ca și stăpâna lui, s-a întors imediat din drum și a sărit pe pat. Odată ajuns acolo, a zăbovit o clipă, frământând așternuturile cu labele și întorcându-se de trei ori în sensul opus acelor de ceasornic, parcă pentru a spulbera farmecele rele ale locului său de odihnă înainte să se întindă la picioarele mele, odihnindu-și botul pe labe, cu un oftat adânc.

Satisfăcută, maica Hildegarde a murmurat drept rămas-bun, înainte de a se face nevăzută:

— *Que Dieu vous bénisse, mon enfant.*

Prin ceața care cobora și prin frigul care mă învăluia, am apreciat puțin gestul ei. Cum nu aveam un copil pe care să îl țin în brațe, ea îmi lăsase substituentul ei cel mai bun.

Ghemul păros de la picioarele mele era de fapt o mică mângâiere fizică. Bouton stătea nemișcat precum câinii de la picioarele regilor, sculptați pe pietrele funerare ale mormintelor de la Saint Denis, căldura lui luptând împotriva răcelii de marmură a picioarelor mele, prezența lui, o îmbunătățire a singurătății mele și un înlocuitor al companiei omenești, căci nu cerea nimic de la mine. Nimic era exact ceea ce simțeam și tot ce puteam oferi. Bouton a făcut un soi de pârț câinesc, un pârâit scurt, și s-a așezat să doarmă. Eu mi-am tras cuverturile peste nas și am încercat să fac același lucru.

În cele din urmă am adormit. Și am visat. Vise de febră, îngrijorate și dezolate, despre o sarcină imposibilă la care eram supusă iar și iar. Un efort dureros și fără oprire, într-un loc gol și împietrit. Învăluit în ceață deasă, cenușie, prin care tristețea pierderii mă urmărea precum un demon în negură.

M-am trezit brusc, băgând de seamă că Bouton dispăruse, însă nu eram singură. Linia părului lui Raymond era complet netedă, o linie plată, trasată de-a lungul frunții late parcă cu o riglă. Își purta părul des și sur pieptănat pe spate și lăsat să cadă drept spre umeri, astfel încât fruntea masivă părea ca un bloc de piatră, estompând cu totul restul feței. Acum plutea deasupra mea, părând o lespede de mormânt pentru privirea mea înfierbântată de febră.

Trăsăturile feței rămâneau aproape neschimbate în vreme ce vorbea cu surorile și mi s-a părut că ridurile de pe fruntea lui seamănă cu niște litere sculptate în piatră, încercând să se adâncească în suprafață astfel încât numele celui mort să poată fi citit. Eram convinsă că în următoarea clipă numele meu va

apărea citeț pe lespedea albă și că în acel moment voi muri cu adevărat. Mi-am arcuit spatele și am început să țip.

— Vezi ce se întâmplă? Nu te vrea, creatură dezgustătoare... îi tulburi odihna. Pleacă de acolo imediat!

Maica Hildegarde l-a prins pe Raymond de braț imperativ, trăgându-l de lângă pat. El s-a opus, rămânând înfipt precum un pitic de grădină în iarbă, dar sora Celeste a adăugat propriul ei efort, deloc neglijabil, la cel al maicii Hildegarde și împreună l-au ridicat frumușel pe picioare și l-au luat pe sus, un pantof căzând dintr-un picior care se zbătea agitat în timp ce se îndepărtau.

Pantoful a rămas acolo unde căzuse, într-o rână, exact în mijlocul unei lespezi frecate cu peria. Cu fixația intensă a febrei, nu eram capabilă să îmi iau privirea de pe papuc. Am urmărit iar și iar curba incredibil de netedă a marginii tocite, de fiecare dată retrăgându-mi privirea de la întunericul impenetrabil dinăuntru. Dacă îmi permiteam să pătrund în acel întuneric, sufletul avea să îmi fie smuls din trup și înghițit de haos. În vreme ce privirea mi se odihnea pe el, auzeam din nou sunetele trecerii timpului prin cercurile de piatră și mi-am ridicat brațele în sus, prinzându-mă frenetic de așternuturile vătuite, căutând o ancoră de care să mă agăț împotriva delirului.

Deodată un braț a țâșnit printre draperii și o mână înroșită de muncă a înșfăcat papucul și a dispărut. Rămasă fără un punct focal, mintea mea încinsă de febră a rătăcit în jurul canelurilor pavelelor pentru o vreme, apoi, legănată de regularitatea geometrică, s-a închis în sine și s-a lăsat toropită în somn precum un titirez agonizând.

Dar nu exista liniște în visele mele, căci alergam împleticit prin labirinturi de figuri care se repetau prin bucle și spirale nesfârșite. Cu o profundă ușurare am văzut în cele din urmă aspectul neregulat al unui chip omenesc. Și era clar un chip neregulat, cu o încruntătură feroce și cu buzele strânse implorator. Abia când am simțit presiunea mâinii peste gură mi-am dat seama că nu mai dormeam.

Gura largă și fără buze a garguiului s-a aplecat să-mi șoptească la ureche:

— Stai cuminte, *ma chère,* dacă mă găsesc iar aici, s-a zis cu mine!

Ochii mari și negri se mișcau dintr-o parte în cealaltă, pândind orice mișcare a draperiilor.

Am încuviințat încet din cap, iar el și-a retras mâna, degetele sale lăsând în urmă un damf slab de amoniac și sulf. Găsise – sau furase, m-am gândit prin ceață – un veșmânt cenușiu și zdrențuros de călugăr pentru a acoperi mantia sa de spițer din catifea verde, soioasă, și gluga largă îi ascundea deopotrivă părul lung, argintiu, care îl putea trăda și fruntea monstruoasă.

Delirul febril se estompase ușor, înlocuit de ultimele rămășițe de curiozitate. Eram prea slăbită pentru a spune mai mult de „Ce...” când a așezat din nou un deget peste buzele mele și a aruncat într-o parte cearșaful care mă învelea. Am privit cu un oarecare amuzament când a dezlegat iute panglicile cămășii mele de noapte și a desfăcut-o până la talie. Mișcările sale erau dibace și profesioniste, lipsite de orice nuanță senzuală. Nu că mi-aș fi imaginat că cineva ar putea fi capabil să necinstească o carcasă devastată de febră ca a mea, mai ales atât de aproape de maica Hildegarde. Cu toate acestea...

Am privit cu o fascinație absentă când și-a așezat palmele făcute căuș peste sânii mei. Erau late și aproape pătrate, degetele aveau toate aceeași lungime. Degete mari, neobișnuit de lungi și de suple, se curbau în jurul sânilor mei cu o delicatețe uluitoare. Privindu-le, am avut înaintea ochilor o amintire neobișnuit de vie cu Marian Jenkinson, o fată pe care o instruisem la Pembroke Hospital, povestindu-le asistentelor că mărimea și forma degetelor mari ale unui bărbat erau o indicație sigură a calității organului său intim.

— E adevărat, jur, spunea Marian, scuturându-și dramatic pe spate părul ei blond.

Dar când era presată să dea exemple, începea să chicotească și să facă gropițe în obraji, rotindu-și ochii spre locotenentul Hanley, care semăna foarte bine cu o gorilă, și spre degetele sale mari.

Degete mari lungi îmi apăsau acum sânii ușor, dar ferm, și îmi simțeam sfârcurile umflate ridicându-se în palmele tari, reci în comparație cu pielea mea fierbinte.

— Jamie, am spus și un fior mi-a traversat trupul.

— Șșș, *madonna,* a spus Raymond.

Vorbea în șoaptă, cu vocea blândă, însă cumva absentă, de parcă nu era atent la mine, în ciuda gesturilor sale.

Fiorul a revenit; era ca și cum căldura trecea de la mine spre el, însă palmele lui nu s-au încălzit. Degetele au rămas reci și eu

tremuram de frig pe măsură ce febra scădea și mi se scurgea din oase.

Lumina după-amiezii era slabă prin pânza groasă a draperiilor din jurul patului meu și mâinile lui Raymond erau întunecate pe pielea albă a sânilor mei. Însă umbrele dintre degetele groase și tuciurii nu erau întunecate. Mi se păreau… albastre.

Am închis ochii, urmărind atentă un vârtej multicolor de modele care mi-au apărut imediat în dosul pleoapelor. Când i-am redeschis, am avut senzația că acea culoare a rămas în urmă, acoperind mâinile lui Raymond.

Când febra s-a mai domolit, lăsându-mi mintea mai limpede, am clipit, încercând să îmi ridic capul pentru a vedea mai bine. Raymond a apăsat mai tare, cerându-mi să mă întind pe spate și mi-am lăsat capul pe pernă, privind în jos, spre piept.

Doar nu aveam vedenii… sau aveam? Deși palmele lui Raymond nu se mișcau, o sclipire palidă de lumină colorată părea să se miște deasupra lor, aruncând o strălucire roz și o paloare albastră peste propria mea piele.

Sânii începeau să mi se încălzească, însă acum de la căldura naturală, nu de focul febrei. Curentul din arcada deschisă de afară s-a strecurat printre draperii și mi-a ridicat părul umed de la tâmple, însă acum nu mai simțeam atingerea ca de gheață.

Capul lui Raymond era aplecat, chipul ascuns în gluga robei sale. După un timp care mi s-a părut o veșnicie, și-a mișcat palmele de pe sânii mei, foarte încet peste brațe, oprindu-se și strângând ușor articulațiile umărului și ale coatelor, încheieturile mâinilor și ale degetelor. Durerea s-a estompat și mi s-a părut că zăresc o linie albastră, abia vizibilă în braț sus, ca fantoma iradiantă a osului.

Atingându-mă mereu, fără a se grăbi, și-a adus mâinile din nou peste curba adâncită a claviculei mele și în jos, pe meridianul trupului meu, răsfirându-și palmele peste coastele mele.

Cel mai straniu lucru în toată povestea era că eu nu eram deloc speriată. Mi se părea un lucru absolut natural, trupul meu torturat relaxându-se recunoscător în grija mâinilor sale tari, topindu-se și modelându-se precum ceara topită. Doar conturul scheletului meu rămânea ferm.

O căldură neobișnuită părea să emane acum din acele mâini late, pătrățoase, de muncitor. Se mișcau cu o încetineală

migăloasă peste trupul meu și simțeam cum sunt distruse bacteriile microscopice care îmi populau sângele, micile explozii care făceau să dispară fiecare strop de infecție. Îmi simțeam fiecare organ intern, complet și tridimensional, și îl puteam vedea, de parcă ar fi fost așezat pe masă, în fața mea. Acolo era stomacul cu pereții concavi și aici era ficatul cu lobii săi puternici, și fiecare convoluție și întorsătură a intestinului, răsucit înăuntru și în afară în jurul lui însuși, împachetat ordonat în plasa sclipitoare a membranei mezenterului. Căldura strălucea și împânzea fiecare organ, iluminându-l ca un mic astru în interiorul meu, apoi se stingea și pornea mai departe.

Raymond s-a oprit, cu palmele apăsate una lângă cealaltă pe pântecele meu umflat. Mi s-a părut că s-a încruntat, însă nu puteam spune cu certitudine. Capul acoperit cu glugă s-a întors, ascultând, însă sunetele obișnuite ale spitalului au continuat în depărtare, fără ca vreun zgomot de pași să se apropie, avertizându-ne.

Am tras iute aer în piept și am tresărit involuntar când o mână s-a mișcat mai jos, între picioarele mele. O intensificare a presiunii celeilalte mâini m-a avertizat să păstrez tăcerea și degetele boante și-au croit drum în interiorul meu.

Am închis pleoapele și am așteptat, simțind pereții interiori ajustându-se la această intruziune stranie și inflamația s-a retras puțin câte puțin pe măsură ce atingerea a înaintat gentil mai adânc.

În acea clipă a atins centrul golului meu și un spasm de durere a contractat pereții grei ai uterului meu inflamat. Un geamăt înfundat mi-a scăpat și am strâns buzele când a clătinat din cap.

Mâna i-a alunecat în jos pentru a se odihni reconfortant pe burta mea în vreme ce degetele celeilalte pipăiau interiorul pântecelui meu. Apoi a rămas nemișcat, ținând sursa durerii mele între palmele lui precum o sferă de cristal, grea și fragilă.

— Acum, a spus el în șoaptă. Cheamă-l. Cheamă-l pe roșcovan. Cheamă-l.

Presiunea degetelor din interior și a palmei de pe burtă s-au intensificat și mi-am înfipt picioarele în pat, luptându-mă cu ea. Însă nu mai aveam putere să opun rezistență și presiunea inexorabilă continua, crăpând sfera de cristal, eliberând haosul dinăuntru.

Mintea mi s-a umplut de imagini, mai teribile decât visele triste induse de febră, căci erau mai reale. Tristețea, pustiul și teama au pus stăpânire pe mine și mireasma prăfuită de moarte și de var mi-a invadat nările. Căutând disperată prin minte după ajutor, am auzit vocea încă murmurând, răbdător, dar ferm:

— Cheamă-l.

Și mi-am găsit ancora.

— Jamie! JAMIE!

Un fulger de căldură a lovit prin pântecul meu, de la o palmă la cealaltă, precum o săgeată trecând prin centrul bazinului. Strânsoarea s-a relaxat, retrăgându-se și lumina armoniei m-a inundat.

Rama patului s-a scuturat când s-a pitit dedesubt, în ultima clipă.

— Milady! Sunteți bine?

Sora Angelique s-a ivit printre draperii, cu fața rotundă crispată de îngrijorare sub acoperământ. În spatele îngrijorării se putea întrezări resemnarea; surorile știau că voi muri curând – dacă aceasta părea să fie ultima mea luptă, era pregătită să cheme preotul.

Mâna ei mică și fermă mi-a atins o clipă obrazul, a urcat repede pe frunte și a revenit pe obraz. Cearșaful zăcea mototolit în jurul coapselor mele și cămașa mea de noapte era desfăcută. Mâinile ei au alunecat înăuntru, la subsuori, unde au rămas pentru o clipă înainte de a se retrage.

— Slăvit fie Dumnezeu! a strigat ea, cu ochii umeziți. A dispărut febra!

S-a aplecat mai aproape, privindu-mă cuprinsă deodată de panică, pentru a se asigura că dispariția febrei nu însemna că eram moartă. I-am zâmbit, slăbită.

— Mă simt bine, am rostit. Spuneți-i Maicii.

A încuviințat iute din cap, oprindu-se doar cât să mă învelească cu cearșaful înainte de a ieși în grabă din cameră. Draperiile abia fuseseră trase la loc când Raymond și-a făcut apariția de sub pat.

— Trebuie să plec, a spus el, punându-mi o mână pe cap. Fă-te bine, *madonna.*

Așa slăbită cum eram, m-am ridicat, prinzându-l de braț. Mi-am strecurat o mână în sus de-a lungul mușchiului tare ca

oțelul, căutând, însă negăsind. Pielea îi era netedă pe umăr. A coborât privirea spre mine, uimit.

— Ce faci, *madonna*?

— Nimic, am răspuns și m-am lăsat din nou pe pernă, dezamăgită.

Eram prea slabă și prea amețită pentru a-mi alege cu grijă cuvintele.

— Voiam să văd dacă ai o cicatrice de la vaccin.

— Vaccin?

Pricepută în a citi expresia de pe fețele oamenilor acum, aș fi văzut și cea mai mică tresărire, oricât de dibaci ar fi fost ascunsă. Însă nu am văzut nimic.

— Și de ce îmi mai spui *madonna*? am întrebat.

Mâinile mi s-au odihnit pe umflătura mică a stomacului, blând, parcă pentru a nu tulbura golul nimicitor dinăuntru.

— Mi-am pierdut copilul.

M-a privit ușor surprins.

— Ah, dar nu ți-am spus *madonna* pentru că așteptai un copil, doamna mea.

— De ce, atunci?

Nu mă așteptam cu adevărat să răspundă, însă a făcut-o. Obosiți și istoviți cum eram amândoi, parcă eram suspendați împreună într-un spațiu lipsit de timp și de urmări; căci între noi nu mai era loc de nimic altceva în afară de purul adevăr.

A oftat.

— Toată lumea are o culoare în jur, a spus el cu simplitate. Peste tot în jurul lor, precum un nor. A dumitale era albastru, *madonna.* Precum mantia Fecioarei. Cum e și a mea.

Perdeaua de pânză a tremurat o clipă și Raymond s-a făcut nevăzut.

26. Fontainebleau

Timp de câteva zile, am dormit. Fie că era o parte necesară a recuperării fizice sau un refugiu încăpățânat împotriva realității concrete, nu știu, însă mă trezeam împotriva voinței mele doar cât să mănânc ceva, căzând imediat la loc într-un somn al uitării, ca și cum greutatea mică și caldă a supei de oase din

stomacul meu era o ancoră care mă trăgea în jos după ea, prin adâncurile mocirloase ale somnului.

Câteva zile mai târziu m-am trezit la sunetul insistent de voci de alături și la atingerea unor mâini care mă ridicau din pat. Brațele care mă țineau erau puternice și masculine și, preț de o clipă, am simțit că plutesc de bucurie. Apoi m-am trezit de-a binelea, luptându-mă slab cu valul de arome de tutun și vin ieftin, găsindu-mă în brațele lui Hugo, valetul uriaș al lui Louise de La Tour.

— Pune-mă jos! am spus, lovindu-l fără vlagă.

Pe chipul lui Hugo s-a așternut o expresie uluită la această înviere din morți, și aproape că mi-a dat drumul când o voce puternică și poruncitoare ne-a oprit pe amândoi.

— Claire, draga mea prietenă! Nu-ți fie teamă, *ma chère,* nu-ți face nimic. Te duc la Fontainebleau. Aerul și mâncarea bună sunt ceea ce îți trebuie. Și odihnă, ai nevoie de odihnă…

Am clipit în lumină precum un miel nou-născut. Chipul rotund, rozaliu și îngrijorat al lui Louise plutea undeva în apropiere precum un heruvim pe un nor. Maica Hildegarde stătea în picioare în spatele ei, înaltă și neclintită precum îngerul de la porțile Raiului, această iluzie celestă fiind îmbogățită și de faptul că amândouă femeile se opriseră în fața vitraliului din vestibulul spitalului.

— Da, a spus ea, vocea ei dând și celui mai simplu cuvânt mai multă semnificație decât toată ciripeala lui Louise. Va fi bine pentru dumneata. *Au revoir,* draga mea.

Și cu aceasta, am fost purtată în jos pe scările spitalului și băgată vrând-nevrând în trăsura lui Louise, fără putere ori voință să protestez.

Zdruncinăturile trăsurii cauzate de gropi și șanțuri m-au ținut trează pe tot parcursul călătoriei până la Fontainebleau. Asta, și vorbăria fără întrerupere a lui Louise, care a contribuit din plin. La început am făcut câteva încercări amețite să răspund, însă curând mi-am dat seama că nu aștepta niciun răspuns din partea mea și că de fapt putea vorbi mai ușor fără ele. După zilele petrecute în cripta rece, din piatră cenușie a spitalului, mă simțeam ca o mumie proaspăt dezvelită, și mă feream din fața asaltului luminii prea puternice și a culorilor prea vii. Simțeam că îmi era mai ușor să mă obișnuiesc dacă mă retrăgeam puțin

și lăsam totul să treacă pe lângă mine fără a încerca să disting fiecare detaliu.

Această strategie a funcționat până când am ajuns într-o mică pădure de lângă Fontainebleau. Trunchiurile stejarilor erau întunecați și groși, cu coroane mari și joase, care umbreau pământul de dedesubt cu o lumină zglobie, astfel încât întreaga pădure părea să se miște ușor în bătaia vântului. Admiram vag efectul când am băgat de seamă că ceva ce crezusem a fi trunchiurile copacilor se mișcau foarte ușor dintr-o parte în alta.

— Louise! am exclamat prinzând-o strâns de braț, făcând-o astfel să își întrerupă monologul la jumătatea cuvântului.

S-a aplecat greoaie peste mine ca să vadă la ce mă uitam, apoi s-a rostogolit înapoi în partea ei de trăsură și a scos capul pe geam, strigând spre vizitiu.

Ne-am oprit alunecând în praf chiar în fața pădurii. Erau trei, doi bărbați și o femeie. Vocea înaltă și agitată a lui Louise a continuat, protestând și chestionând, întreruptă din când în când de încercările vizitiului de a explica ori de a se scuza, însă eu nu eram atentă la ei.

În ciuda legănării și a ușoarei fluturări a hainelor, erau aproape nemișcați, mai inerți decât copacii în care erau agățați. Chipurile le erau negre de sufocare; monsieur Forez nu ar aproba deloc o asemenea metodă, mi-am spus, șocată. O execuție de amatori, însă foarte eficientă. Vântul și-a schimbat direcția și un miros oribil, gazos ne-a năvălit în nări.

Louise a țipat și a bătut cu pumnii în cadrul geamului într-o indignare frenetică și trăsura a luat-o din loc cu o zdruncinătură care a aruncat-o în spate, pe locul ei.

— *Merde*! a exclamat ea, făcându-și vânt agitată, cu obrajii în flăcări. Prostia idiotului ăstuia, să se oprească așa chiar acolo! Câtă lipsă de discernământ! Șocul nu face bine copilului, sunt convinsă, și tu, biata de tine… o, draga de tine, biata mea Claire! Îmi pare atât de rău, nu am vrut să îți amintesc… Te rog să mă ierți, sunt atât de lipsită de tact…

Din fericire, agitația ei pentru că mă putuse necăji a făcut-o să-și uite propria spaimă la vederea trupurilor, însă era foarte obositor pentru mine să încerc să îi temperez scuzele. În cele din urmă, de disperare, am schimbat din nou subiectul către cei spânzurați.

— Cine?

Tactica mea funcționa; a clipit și, amintindu-și de șocul pe care îl suferise, a scos flaconul cu vapori de amoniac și a tras puternic în piept, provocându-și un strănut din reflex.

— Huu... ciuu! Hughenoți, a reușit să rostească, pufnind și fornăind. Eretici protestanți. Așa zice vizitiul.

— Îi spânzură? Încă?

Cumva crezusem că persecuțiile religioase erau o amintire a vremurilor mai de demult.

— Ei bine, de obicei acesta nu e singurul motiv, deși e suficient, a spus Louise, pufnind.

Și-a tamponat delicat nasul cu o batistă brodată, examinând rezultatele cu un ochi critic, apoi a dus din nou pânza la nas și a suflat cu un fluierat satisfăcător.

— Ah, așa e mai bine, a spus îndesându-și batista înapoi în buzunar și rezemându-se pe spate cu un oftat. Acum mi-am revenit. Ce șoc teribil! Dacă trebuie să îi spânzure n-au decât, dar chiar e nevoie să o facă în public, unde doamnele să fie expuse unei asemenea priveliști dezgustătoare? Ai observat cum miroseau? Pfuuu! Acestea sunt pământurile contelui Medard; îi voi trimite o scrisoare foarte aspră despre asta, să vezi tu de n-oi face-o!

— Dar de ce îi spânzură pe acești oameni? am întrebat, întrerupând-o în maniera brutală care era singura metodă posibilă de a conversa cu adevărat cu Louise.

— O, pentru vrăjitorie cel mai probabil. Era și o femeie, ai văzut. De obicei când sunt femei implicate, e vrăjitorie. Dacă sunt doar bărbați, cel mai adesea predică răzvrătirea și erezia, însă femeile nu predică. Ai văzut hainele negre și urâte pe care le purta? Oribil! Atât de deprimant să porți mereu numai culori întunecate; ce fel de religie și-ar obliga credincioșii să poarte asemenea haine în fiecare zi? Este limpede lucrarea Diavolului, oricine poate vedea asta. Le e teamă de femei, asta e, așa că...

Am închis ochii și m-am lăsat pe spate în scaun. Speram că nu eram foarte departe de casa de la țară a lui Louise.

•

Pe lângă maimuță, de care nu voia să se despartă, casa de la țară a lui Louise era decorată cu alte obiecte de un gust îndoielnic. În Paris, gustul soțului ei și al tatălui ei trebuia fi consultat, și drept urmare, camerele casei erau mobilate luxos, dar în tonuri liniștite. Însă în casa de la țară Jules venea foarte

rar, fiind prea ocupat în oraș, și în consecință Louise avusese mână liberă să mobileze casa după gustul ei.

— Aceasta e noua mea jucărie; nu e drăguță? a gângurit ea încântată, plimbându-și mâna drăgăstos peste lemnul întunecat al unei case miniaturale răsărind excentric din perete alături de un suport auriu de lumânări în forma unei Euridice.

— Parcă e un ceas cu cuc, am spus, nevenindu-mi a crede.

— Ai mai văzut până acum unul? Nu credeam că se găsește vreunul în Paris!

Louise s-a bosumflat puțin la gândul că jucăria ei ar putea să nu fie unică, dar s-a luminat când a învârtit limbile ceasului spre următoarea oră. S-a dat un pas în spate, radiind mândră când micul cuc și-a ițit capul și a emis o succesiune de ciripituri.

— Nu e minunat? a întrebat ea, atingând o clipă capul păsării când a dispărut înapoi în ascunzătoarea ei. Berta, jupâneasa de aici mi l-a procurat; fratele ei l-a adus tocmai din Elveția. Se poate spune orice despre elvețieni, dar sunt niște sculptori în lemn foarte îndemânatici, nu?

Voiam să spun nu, în schimb abia am bâiguit diplomat câteva cuvinte admirative.

Mintea de lăcustă a lui Louise a zburat sprintenă spre un alt subiect, posibil provocat de gândul la servitorii elvețieni.

— Știi, Claire, a spus ea cu o nuanță de reproș în glas, chiar ar trebui să vii la Slujbă în capelă în fiecare dimineață.

— De ce?

Și-a aplecat capul în direcția ușii, pe unde trecea una din slujnice cu o tavă.

— Pe mine nu mă interesează personal, dar servitorii… Sunt foarte superstițioși aici, la țară, știi? Și unul din valeții casei de la Paris a fost suficient de nesăbuit încât să îi povestească bucătarului toată istoria cum că tu ai fi La Dame Blanche. Eu le-am spus desigur că sunt numai prostii și am amenințat că voi concedia pe oricine care va răspândi această bârfă, dar… mă rog, poate ar ajuta dacă ai veni la slujbă. Sau cel puțin te-ai ruga cu voce tare din când în când, astfel încât să te poată auzi.

Necredincioasă cum eram, mi s-a părut că slujba zilnică în capela casei ar putea fi prea mult, însă am încuviințat, vag amuzată, să fac tot ce pot pentru a potoli temerile servitorilor; drept consecință, Louise și cu mine ne-am petrecut următoarea oră citind cu glas tare psalmi una alteia și recitând la unison și

cu voce tare Tatăl Nostru. Habar n-aveam ce efect ar putea avea acest spectacol asupra servitorilor, dar cel puțin m-a epuizat suficient, încât am urcat în camera mea să trag un pui de somn și am dormit fără vise până a doua zi dimineața.

Aveam adesea probleme cu somnul, poate din cauză că starea de trezie se deosebea foarte puțin de o toropeală agitată. Stăteam trează în timpul nopții privind în sus la tavanul alb de ghips cu muluri de fructe și flori. Atârna deasupra mea precum o siluetă de un cenușiu stins în întuneric, personificarea depresiei care îmi încețoșa mintea în timpul zilei. Când reușeam să închid ochii în timpul nopții, visam. Nu puteam opri visele cu ternul cenușiu; veneau în culori vii pentru a mă asalta în întuneric. Așadar, dormeam foarte rar.

•

Nu aveam nicio veste de la Jamie ori despre Jamie. Fie că era sentimentul de vinovăție, fie vreo rană care îl împiedicase să vină la mine la spital, nu știam. Însă nu venise, și nu a venit nici la Fontainebleau. Acum probabil că plecase spre Orvieto.

Uneori mă trezeam întrebându-mă când – sau dacă – îl voi revedea și ce – dacă ne revedeam – ne-am putea spune unul celuilalt. Căci în cea mai mare parte preferam să nu mă gândesc la asta, lăsând zilele să treacă, una câte una, evitând gândurile despre viitor sau despre trecut, trăind doar în prezent.

Pierzându-și idolul, Fergus se ofilea. Îl vedeam zi de zi de la fereastra mea, stând inconsolabil sub o tufă de păducel din grădină, cu genunchii strânși la piept și privind de-a lungul drumului spre Paris. În cele din urmă, m-am hotărât să ies la el, croindu-mi drum cu greu pe scări în jos și de-a lungul potecii din grădină.

— Nu găsești nimic de făcut, Fergus? l-am întrebat. Sigur vreunul din băieții de la grajd ar putea avea nevoie de o mână de ajutor, sau ceva.

— Da, milady, a încuviințat el sceptic.

S-a scărpinat absent la fund. Îl urmăream cu o profundă suspiciune.

— Fergus, am spus, încrucișându-mi brațele pe piept, ai păduchi?

Și-a retras imediat mâna de parcă s-ar fi ars.

— O, nu, milady!

Am întins brațul în jos și l-am tras pe picioare, apoi l-am mirosit delicat, după care l-am apucat de guler, trăgându-l cât să văd un inel soios în jurul gâtului.

— Baie, am spus scurt.

— Nu!

S-a smucit într-o parte, dar l-am apucat de umăr. Eram surprinsă de vehemența lui; deși nu era mai amator de baie decât parizianul obișnuit – care privea prospectul îmbăierii cu o repulsie soră cu groaza, totuși nu puteam asocia copilul pe care îl cunoșteam, de obicei ascultător, cu mica furie dezlănțuită deodată în fața mea.

S-a eliberat cu un sunet de material rupt, țâșnind prin tufele de mure precum un iepure fugărit de o nevăstuică. Un foșnet de frunze și un scrâșnet de pietre și dus a fost peste zid, îndreptându-se spre dependințele din spatele moșiei.

Mi-am croit drum prin labirintul de acareturi șubrede din spatele castelului, înjurând în barbă în vreme ce săream peste băltoace de noroi și mormane de bălegar.

Deodată s-a auzit un bâzâit ascuțit și un nor de muște s-a ridicat din maldărul aflat la un metru în fața mea, cu trupurile sclipind albastru în lumina soarelui.

Eu nu eram suficient de aproape încât să le fi tulburat; trebuie să fi fost o mișcare în cadrul întunecat al ușii, lângă movila de bălegar.

— Aha! am spus cu voce tare. Te-am prins, fiu murdar de ce vrei tu! Ieși imediat de acolo!

Nimeni nu s-a arătat, însă din interiorul șopronului s-a auzit o mișcare vagă și mi s-a părut că văd o sclipire de alb. Ținându-mă de nas, am pășit peste maldărul de bălegar în șopron.

S-au auzit două oftaturi de oroare; al meu, văzând ceva care semăna cu unul din Sălbaticii din Borneo[7] întins de-a lungul peretelui îndepărtat, și al lui, la vederea mea.

Razele soarelui pătrundeau printre crăpăturile dintre scânduri, lăsând să intre suficientă lumină încât să ne vedem clar unul pe celălalt, îndată ce ochii mei s-au adaptat la întuneric. Nu arăta, la urma urmelor, atât de înfiorător cum crezusem inițial, dar nici cu mult mai bine. Barba sa era la fel de murdară și încâlcită ca și părul de pe cap, care îi cădea peste umeri pe o cămașă

[7] Wild Men of Borneo – Waino and Plutanor, doi frați pitici circari, care au trăit în America în secolul al XIX-lea. (n.tr.).

zdrențuroasă ca a unui cerșetor. Era desculț și dacă termenul *sans-culottes*[8] nu devenise încă un termen uzual, nu era din cauză că el nu ar fi încercat.

Nu îmi era teamă de el, pentru că era limpede că lui îi era foarte teamă de mine. Se lipea de zid parcă încercând să treacă prin el prin osmoză.

— Stai liniștit, am spus blând. Nu îți fac nimic.

Dar în loc să se liniștească, omulețul a țâșnit deodată în sus, a vârât brațul în gura cămășii și a scos un crucifix din lemn, legat cu o fâșie din piele. L-a ridicat spre mine și a început să se roage, cu o voce îngrozită.

— O, la naiba! am spus enervată. Încă unul! Am tras adânc aer în piept. „Pater-Noster-qui-es-in-coeliset-in-terra...”

A căscat ochii la mine, continuând să se agațe de crucifix, dar cel puțin încetase cu propriile rugăciuni, văzându-mă pe mine recitând.

— ... Amin! am încheiat cu un oftat.

Mi-am ridicat ambele mâini și le-am agitat în fața lui.

— Vezi? Nu am spus niciun cuvânt pe de-a-ndoaselea, nu am spus nici măcar un singur „dă-ne-o nouă astăzi” nelalocul lui, corect? Nici măcar nu mi-am încrucișat degetele. Deci nu pot fi o vrăjitoare, nu-i așa?

Bărbatul și-a coborât crucifixul și a rămas privindu-mă cu gura căscată.

— Vrăjitoare? a spus el.

Mă privea de parcă ar fi crezut că sunt nebună, ceea ce mi se părea oarecum ironic în aceste circumstanțe.

— Nu ai crezut că sunt vrăjitoare? am spus, începând să mă simt ușor ridicol.

Ceva ce aducea cu un zâmbet s-a ivit printre șuvițele încâlcite ale bărbii.

— Nu, *madame,* a spus el. Eu sunt obișnuit ca oamenii să spună astfel de lucruri despre mine.

— Ah, da?

L-am studiat mai bine. În afară de zdrențe și de murdărie, bărbatul era evident nemâncat; încheieturile mâinilor care ieșeau din cămașă erau sfrijite ca ale unui copil. În același timp,

---

[8] Termen folosit pentru clasele de jos la sfârșitul secolului al XVIII-lea în Franța. (n.red.).

franceza lui era politicoasă și educată, deși cu un accent neobișnuit.

— Dacă ești vrăjitor, am spus eu, atunci nu ai foarte mult succes. Cine naiba ești?

La auzul acestor vorbe, privirile i s-au umplut din nou de teamă. Ochii îi fugeau dintr-o parte în alta, căutând scăpare, dar șopronul era construit solid, deși vechi, cu o singură intrare, cea în fața căreia stăteam eu. În cele din urmă, adunându-și rezerve ascunse de curaj, s-a ridicat cât era de înalt – avea cu vreo șapte centimetri mai puțin decât mine – și cu mare demnitate a rostit:

— Sunt reverendul Walter Laurent, din Geneva.

— Ești preot?

Parcă mă lovise trăsnetul. Nu îmi puteam imagina ce putuse aduce un preot – elvețian sau nu – în această stare.

Părintele Laurent părea aproape la fel de îngrozit ca și mine.

— Preot? a repetat el. Un papist? Niciodată!

Deodată mi-am dat seama care era adevărul.

— Un hughenot! am spus. Asta e… ești protestant, nu-i așa?

Îmi aminteam de trupurile pe care le văzusem spânzurate în pădure. Asta, mi-am dat seama, explica multe.

Buzele îi tremurau, însă și le-a strâns pentru o clipă, înainte de a le deschide să îmi răspundă.

— Da, *madame,* sunt pastor; predic în acest district de o lună. Mă ierți, *madame,* a spus el lingându-și o clipă buzele, măsurându-mă cu privirea, cred că nu ești franțuzoaică?

— Sunt englezoaică, am spus și s-a relaxat deodată, ca și cum cineva i-ar fi luat cu mâna toată încordarea din șira spinării.

— Mare e Dumnezeu din cer, a spus el, smerit. Așadar, și dumneata ești protestantă?

— Nu, sunt catolică, am răspuns. Însă nu sunt foarte strictă, am adăugat, văzând expresia alarmată întipărindu-se din nou în ochii căprui-deschis. Nu-ți face griji, nu voi spune nimănui că ești aici. Cred că ai venit să încerci să furi puțină mâncare? am întrebat compătimitor.

— Furtul e un păcat! a răspuns el, îngrozit. Nu, *madame.* Dar…

A strâns din buze, însă privirea furișată spre castel l-a dat de gol.

— Vasăzică unul dintre servitori îți aduce mâncare, am spus. Așa că îi lași pe ei să fure pentru dumneata. Dar pe urmă, presupun că îi poți absolvi de păcat, deci se rezolvă. Cam subțire gheața morală pe care umbli, dacă mă întrebi pe mine, am spus dezaprobator, dar la urma urmelor, nu mă privește pe mine, probabil.

Un licăr de speranță i-a sclipit în ochi.

— Vrei să spui… că nu vei porunci să fiu arestat, *madame*?

— Bineînțeles că nu. Am un fel de slăbiciune pentru cei care fug de lege, după ce am fost și eu odată la un pas de a fi arestată.

Nu prea înțelegeam de ce sunt atât de volubilă; ușurarea de a găsi pe cineva care părea inteligent, am crezut. Louise era dulce, devotată și bună, dar avea tot atâta creier cât ceasul ei cu cuc din salon. Gândindu-mă la ceasul ei elvețian, mi-am dat seama deodată cine trebuie să fie enoriașii lui tainici.

— Uite, am spus, dacă vrei să stai aici, mă voi duce la castel și le voi spune Bertei sau lui Maurice că ești aici.

Bietul om nu era decât piele, oase și ochi. Tot ce gândea era reflectat în pupile mari, de un cafeniu cald. În acea clipă, se vedea limpede părerea lui că aceia care încercaseră să mă ardă pe rug intuiseră adevărul.

— Am auzit, a început el rar, întinzând din nou mâna după crucifix, despre o englezoaică pe care parizienii o numesc „La Dame Blanche”. O asociată a lui Raymond Ereticul.

— Eu sunt aceea, am spus oftând. Deși nu sunt asociata maestrului Raymond, nu cred. Îmi e doar prieten.

Văzându-l mijind privirea sceptică spre mine, am tras din nou adânc aer în piept.

— „Tatăl nostru…”

— Nu, nu, *madame,* te rog.

Spre surpriza mea, coborâse crucifixul și zâmbea.

— Și eu sunt o cunoștință a maestrului Raymond, pe care îl cunosc din Geneva. Acolo dumnealui era un renumit vindecător și botanist. Acum, din păcate, mi-e teamă că a apucat pe cărări mai întunecate, deși nimic nu a fost dovedit, desigur.

— Dovedit? În legătură cu ce? Și care este toată povestea cu Raymond Ereticul?

— Nu știai? a zis, ridicând din sprâncenele subțiri. Ah. Atunci nu ești asociată cu… activitățile maestrului Raymond, a continuat, relaxându-se considerabil.

„Activitate” părea o descriere modestă a metodei prin care mă vindecase Raymond, deci am clătinat din cap.

— Nu, însă aș vrea să îmi spui. Ah, dar nu ar trebui să pierd vremea stând de vorbă; ar trebui să mă duc să o trimit pe Berta cu ceva de mâncare.

El a fluturat o mână, cu o oarecare demnitate.

— Nu e urgent, *madame.* Poftele trupului nu au nicio importanță când cântăresc împotriva celor ale sufletului. Și catolică sau nu, ai fost bună cu mine. Dacă nu ești implicată în activitățile oculte ale maestrului Raymond, atunci e bine să fii avertizată din timp.

Și ignorând mizeria și scândurile crăpate de pe podea, și-a încrucișat picioarele și s-a așezat pe jos, rezemat de peretele șopronului, făcându-mi semn amabil să mă așez și eu. Intrigată, m-am lăsat în fața lui, ridicând faldurile fustei pentru a nu le târî prin bălegar.

— Ai auzit vreodată de un bărbat numit du Carrefours, *madame*? a întrebat pastorul. Nu? Ei bine, e un nume celebru în Paris, te asigur, însă ai face bine să nu îl pronunți. Acest bărbat este organizatorul și conducătorul unui cerc de vicii și depravare de nepovestit, în asociere cu cele mai decăzute practici oculte. Nici nu am curajul să îți povestesc despre unele dintre ceremoniile care au avut loc în secret în cercurile nobilimii. Și ei spun despre mine că aș fi vrăjitor! a murmurat el aproape ca pentru sine.

A ridicat un arătător noduros, parcă pentru a contracara obiecția mea nerostită.

— Sunt conștient, *madame*, de genul de bârfă care este răspândită de obicei fără legătură cu faptele – cine ar putea ști mai bine decât noi? Însă activitățile lui du Carrefours și ale adepților săi… despre ele știe toată lumea, căci a fost judecat pentru ele, închis și în cele din urmă ars în Piața Bastiliei ca pedeapsă pentru crimele sale.

Îmi aminteam de remarca lui Raymond: „Nimeni nu a mai fost ars la Paris… cel puțin în ultimii douăzeci de ani” și m-am înfiorat, în ciuda vremii calde.

— Și spui că maestrul Raymond era asociat cu acest du Carrefours?

Pastorul s-a încruntat, scărpinându-și barba încâlcită. Probabil avea și păduchi și purici, mi-am spus în sinea mea și am încercat să mă îndepărtez discret.

— E dificil de spus. Nimeni nu știe de unde a venit maestrul Raymond; vorbește câteva limbi, fără un accent sesizabil. Un individ foarte misterios, maestrul Raymond, dar – aș jura în numele lui Dumnezeu –, un om bun.

— Și eu sunt aceeași părere, am spus, zâmbindu-i.

A încuviințat din cap, întorcându-mi zâmbetul, apoi a redevenit serios și și-a reluat povestirea.

— Cu toate acestea, a corespondat cu du Carrefours din Geneva. Știu asta pentru că mi-a spus-o el însuși – furniza diverse substanțe la comandă: plante, elixiruri și piei uscate de animale. Chiar și un soi de pește – o chestie cât se poate de ciudată și de înspăimântătoare, care mi-a povestit că era adusă din cele mai întunecate adâncimi ale mării; un animal oribil, tot numai dinți, aproape lipsit de carne, dar cu cele mai înspăimântătoare… luminițe… precum niște felinare minuscule, sub ochi.

— Adevărat? am spus, fascinată.

Pastorul Laurent a ridicat din umeri.

— Toate astea ar putea fi destul de inofensive, desigur, doar o chestiune de afaceri. Însă a dispărut din Geneva în aceeași perioadă cu execuția, și începusem să aud povești cum că maestrul Raymond își stabilise afacerea la Paris, și că preluase totodată o parte dintre activitățile clandestine ale lui du Carrefours.

— Hmmm, am spus, gândindu-mă la camera tainică a lui Raymond și la dulapul decorat cu semne cabalistice, pentru a-i ține deoparte pe cei care credeau în ele. Altceva?

Sprâncenele reverendului Laurent s-au arcuit în sus.

— Nu, *madame,* a spus el, cam slab. Nimic altceva, din cunoștințele mele.

— Ei bine, eu nu mă dedau la asemenea practici, l-am asigurat.

— O? Bun, a spus el, șovăind.

A rămas tăcut un moment, parcă gândindu-se la ceva, apoi a înclinat amabil capul spre mine.

— Mă vei ierta dacă mă bag unde nu îmi fierbe oala, *madame*? Berta și Maurice mi-au menționat ceva despre pierderea dumitale. Îmi pare rău, *madame.*

— Mulțumesc, am spus, privind la razele de soare proiectate pe podea.

S-a lăsat din nou tăcerea, apoi pastorul Laurent a rostit cu delicatețe:

— Soțul dumitale, *madame?* El nu e aici?

— Nu, am răspuns, cu privirea plecată.

Pentru câteva clipe muștele au coborât, apoi s-au îndepărtat, negăsind de mâncare.

— Nu știu unde e.

Nu voiam să spun mai multe, însă ceva m-a făcut să ridic privirea spre pastorul scund, în zdrențe.

— Îi păsa mai mult de onoarea lui decât de mine sau de copilul lui sau de un om nevinovat, am spus amar. Nu îmi pasă unde este; nu vreau să îl mai văd niciodată!

M-am oprit deodată, zdruncinată. Până acum, nu formulasem acest gând în cuvinte, nici măcar pentru mine însămi. Între noi fusese o mare încredere pe care Jamie o spulberase, de dragul răzbunării. Înțelegeam, văzusem puterea motivului care îl mâna și știam că nu putea fi negat la nesfârșit. Însă îi cerusem câteva luni de grație, pe care mi le făgăduise. Și pe urmă, incapabil să aștepte, își încălcase cuvântul și astfel sacrificase tot ce era între mine și el. Nu doar asta: pusese în pericol misiunea în care noi eram angajați. Puteam înțelege, dar nu puteam ierta.

Pastorul Laurent a pus o mână peste a mea. Era murdară și aspră, iar unghiile îi erau rupte și negre, însă nu mi-am ferit mâna. Așteptam să-mi spună tot soiul de banalități sau să-mi țină o predică, însă nu a rostit niciun cuvânt; doar mi-a ținut îndelung mâna, cu multă blândețe, pe măsură ce soarele se deplasa peste scândurile podelei și muștele bâzâiau leneș și greu deasupra capetelor noastre.

— Ar trebui să pleci, a spus el în cele din urmă, dând drumul mâinii mele. Vor băga de seamă că ai dispărut.

— Cred că da.

Am tras adânc aer în piept, simțindu-mă cel puțin mai stăpână pe mine, dacă nu mai bine. Am băgat mâna în buzunarul rochiei; aveam cu mine un mic portmoneu.

Am ezitat, căci nu doream să îl ofensez. La urma urmelor, după credința lui, eram o eretică, dacă nu chiar o vrăjitoare.

— Îmi permiți să îți ofer niște bani? am întrebat precaută.

A stat pe gânduri o clipă, apoi a zâmbit, ochii căprui-deschis sclipind.

— Cu o condiție, *madame.* Îmi vei permite să mă rog pentru dumneata.

— Bună afacere, am spus și i-am întins portmoneul.

27. O audiență cu Maiestatea Sa

Pe măsură ce treceau zilele la Fontainebleau, am început treptat să îmi recapăt puterile trupești, deși mintea mea continua să o ia razna și mă feream de orice amintire sau acțiune.

Aveam puțini vizitatori; casa de la țară era un refugiu, unde viața socială frenetică a Parisului părea încă unul din visurile agitate care mă bântuiau. Am fost surprinsă, deci, când o slujnică m-a chemat în salon pentru a întâmpina un musafir. Mi-a trecut prin minte că ar putea fi Jamie, și am simțit cum îmi vine să vomit de amețeală. Dar pe urmă a intervenit rațiunea: Jamie trebuie să fi plecat în Spania de acum, nu avea cum să se întoarcă înainte de ultimele zile ale lui august. Și când avea să o facă?

Nu mă puteam gândi la asta. Am împins ideea într-un colț al minții, însă mâinile îmi tremurau în timp ce îmi legam panglicile pentru a coborî.

Spre surpriza mea, „musafirul” era Magnus, majordomul casei lui Jared din Paris.

— Vă cer iertare, *madame,* a spus el, făcând o plecăciune adâncă atunci când m-a văzut. Nu am vrut să îmi dau cu părerea… însă nu știam dacă nu cumva chestiunea era importantă… și cum stăpânul e plecat…

Demn în propria sa sferă de influență, bătrânul majordom își pierduse toată stăpânirea de sine atât de departe de casă. Mi-a luat ceva vreme până am reușit să scot de la el o poveste coerentă, dar în cele din urmă mi-a întins un bilet împăturit și sigilat, adresat mie.

— Scrisul e al lui monsieur Murtagh, a spus Magnus, pe un ton de uluire amestecat cu o doză de oroare.

Asta explica ezitarea, mi-am spus în sinea mea. Servitorii de la casa din Paris îl priveau cu toții pe Murtagh cu un soi de groază respectuoasă, exacerbată și de povestirea întâmplărilor din Rue du Faubourg Saint Honoré. Biletul sosise la casa din Paris în urmă cu două săptămâni, mi-a explicat Magnus. Neștiind ce să facă cu el, servitorii s-au codit și s-au sfătuit, dar în cele din urmă, el hotărâse că biletul trebuie supus atenției mele.

— Stăpânul fiind plecat, a repetat el.

De data aceasta, am fost atentă la vorbele lui.

— Plecat? am repetat.

Biletul era mototolit și pătat de la drum, ușor ca o frunză în mâna mea.

— Vrei să spui că Jamie a plecat înainte ca acest bilet să ajungă?

Nu înțelegeam nimic; acesta trebuie să fie biletul prin care Murtagh îi spunea numele și data la care urma să ridice ancora vasul care transporta vinul lui Charles Stuart din Lisabona. Jamie nu putea să fi plecat spre Spania înainte de a primi această informație.

Parcă pentru a verifica informația, am rupt sigiliul și am desfăcut biletul. Îmi era adresat mie, pentru că Jamie socotise că șansele ca scrisorile mele să fie interceptate erau mai mici decât scrisorile lui. De la Lisabona, datată cu aproape o lună în urmă, scrisoarea nu purta nicio semnătură, însă nici nu era nevoie.

„Salamandra ridică ancora din Lisabona pe 18 iulie” era tot ce conținea nota.

Eram uimită să văd ce scris mic și îngrijit avea Murtagh; cumva mă așteptasem la o mâzgălitură fără formă.

Am ridicat privirea de pe hârtie și i-am văzut pe Magnus și Louise schimbând priviri foarte stranii.

— Ce este? am spus tăios. Unde e Jamie?

Pusesem absența lui de la Hôpital des Anges după pierderea sarcinii pe seama vinovăției, știind că acțiunea lui lipsită de judecată ne ucisese copilul, îl ucisese pe Frank și aproape mă costase viața. În acel moment, nu îmi păsa; nici eu nu doream să îl văd. Acum am început să mă gândesc la o altă explicație a absenței sale, una mai sinistră.

Louise a fost cea care a vorbit în cele din urmă, îndreptându-și umerii grăsuți, pregătindu-se pentru ce urma:

— E închis în Bastilia, a spus ea, trăgând adânc aer în piept. Pentru duel.

Am simțit că mi se taie genunchii și m-am așezat pe dată unde mi-a venit la îndemână.

— Și de ce naiba nu mi-ai spus?

Nu știam sigur ce simt la auzul acestei vești: șoc sau groază... Frică? Sau un mic sentiment de satisfacție?

— Nu... nu voiam să te supăr, *chèrie,* s-a bâlbâit Louise, luată prin surprindere de disperarea care se citea pe chipul meu. Erai atât de slăbită... și nu puteai face nimic, la urma urmelor. Și nici nu ai întrebat, a remarcat ea.

— Dar cum... cât... cât de lungă e sentința? am întrebat.

Oricare ar fi fost sentimentul meu inițial, era acum înlocuit de o panică bruscă și de nedescris. Biletul lui Murtagh ajunsese în Rue Tremoulins în urmă cu două săptămâni. Jamie ar fi trebuit să plece la primirea ei... dar nu plecase.

Louise a chemat servitorii poruncindu-le să aducă vin și vapori de amoniac, și pene arse, toate deodată; trebuie să fi arătat destul de alarmant.

— E o încălcare a poruncii regelui, a spus ea, domolindu-se. Și va rămâne în închisoare cât dorește acesta.

— Iisuse Roosevelt Hristoase! am murmurat, dorindu-mi să am altceva mai dur de spus.

— Din fericire *le petit* James nu și-a omorât oponentul, s-a grăbit Louise să adauge. Căci pedeapsa ar fi fost mult mai... aaau!

Și-a tras fustele în dungi într-o parte pentru a evita cascada de ciocolată și biscuiți când am dat peste gustările proaspăt aduse. Tava s-a prăbușit pe podea, în vreme ce eu rămăsesem cu privirile ațintite asupra ei. Mâinile îmi erau strâns lipite de coaste, cea dreaptă răsucită protector peste inelul din aur de la mâna stângă. Metalul subțire părea să îmi ardă pielea.

— Așadar n-a murit? am întrebat ca prin vis. Căpitanul Randall... trăiește?

— Păi, da, a spus ea, ridicând privirea nedumerită spre mine. Nu știai? E grav rănit, dar se zice că se va recupera. Te simți bine, Claire? Arăți...

Dar celelalte cuvinte s-au pierdut în mugetul care mi-a inundat urechile.

•

— Ai făcut prea multe, prea curând, a spus Louise cu severitate, trăgând într-o parte draperiile. Ți-am spus eu, nu?

— Cred că da, am zis.

M-am ridicat în capul oaselor și mi-am coborât picioarele peste marginea patului, atentă la oricare semn cât de mic de amețeală. Capul nu mi se învârtea, urechile nu îmi țiuiau, vederea dublă dispăruse, ca și tendința de a mă prăbuși la podea. Semnele vitale erau în regulă.

— Am nevoie de rochia galbenă și pe urmă, ești drăguță să chemi trăsura, Louise? am întrebat.

Louise m-a privit cu oroare.

— Doar nu ai de gând să ieși! Nici nu vreau să aud! Monsieur Clouseau vine să te examineze! Am trimis un mesager să îl aducă aici imediat.

Vestea că monsieur Clouseau, un doctor renumit în societate, venea la Paris să mă examineze, ar fi fost un motiv suficient de întemeiat să mă pună pe picioare, dacă aș fi avut nevoie de un motiv.

Optsprezece iulie era peste zece zile. Cu un cal iute, vreme bună și ignorarea disconfortului fizic, călătoria de la Paris la Orvieto putea fi făcută în șase zile. Asta îmi lăsa patru zile să pun la cale eliberarea lui Jamie din Bastilia; nu-mi puteam pierde vremea cu monsieur Clouseau.

— Hmm, am spus, privind gânditoare în jurul camerei. Atunci, cheamă o slujnică să mă îmbrace. Nu vreau să mă găsească monsieur Clouseau în cămașă de noapte.

Deși continua să mă măsoare cu îndoială, argumentul meu suna plauzibil; cele mai multe dintre doamnele de la Curte s-ar ridica și de pe patul de moarte pentru a se asigura că erau îmbrăcate potrivit pentru ocazie.

— Prea bine, a încuviințat, întorcându-se să plece. Dar să stai în pat până când urcă Yvonne, auzi?

Rochia galbenă era una din cele mai frumoase ale mele, lejeră și elegantă, croită în stilul *sacque* la modă, cu un guler larg rulat, mâneci lungi și încheietori brodate cu mărgele în față. Pudrată, pieptănată, cu ștrampii trași și parfumată în sfârșit, am cercetat perechea de pantofi pe care Yvonne îi așezase în fața

mea, așteptându-mă să mă încalț. Mi-am întors capul dintr-o parte în cealaltă, încruntându-mă gânditoare.

— Mmm, nu, am spus în cele din urmă. Nu cred. Ii voi purta pe ceilalți, pe cei cu tocuri din piele roșie marocană.

Servitoarea a privit sceptică spre rochia mea, cântărind parcă mental efectul pieii roșii cu moarul de mătase galbenă, dar s-a întors ascultătoare să scotocească în partea de jos a dulapului uriaș.

Pășind pe vârfuri fără un sunet în spatele ei, încălțată doar în ciorapi, am împins-o cu capul înainte în dulap și am trântit ușa peste femeia agitată, care țipa de sub maldărul de rochii căzute dinăuntru. Încuind ușa, am băgat cheia frumos în buzunarul rochiei, felicitându-mă în gând. Bună treabă, Beauchamp! mi-am spus. Toate aceste intrigi politice te învață lucruri la care profesorii tăi de la școala sanitară nici nu visau, fără îndoială.

— Nu te îngrijora, am spus consolator către dulapul care se zguduia. Îmi închipui că nu va trece multă vreme până când va intra cineva în cameră și te va scoate de acolo. Și îi poți spune prințesei că tu nu mi-ai dat voie să plec nicăieri.

Printre vaietele disperate dinăuntru mi s-a părut că aud menționându-se numele lui monsieur Clouseau.

— Spune-i să consulte maimuța, am strigat peste umăr. Are râie.

Succesul întâlnirii cu Yvonne m-a revigorat. Dar îndată ce am pornit cu trăsura, hodorogind înapoi spre Paris, m-am dezumflat din nou.

Deși nu mai eram atât de furioasă pe Jamie, tot nu doream să îl văd. Sentimentele mele clocoteau amestecate și nu aveam nicio intenție să le analizez îndeaproape; mă durea prea mult. Simțeam amărăciune și un oribil sentiment de eșec și mai presus de toate, sentimentul trădării; din partea lui și a mea. El nu ar fi trebuit niciodată să se ducă în Bois de Boulogne; iar eu nu ar fi trebuit să merg după el. Însă amândoi am acționat sub impulsul firii și a sentimentelor noastre și împreună am cauzat – probabil – moartea copilului nostru. Nu doream să îmi întâlnesc partenerul de crimă, cu atât mai puțin să îmi dezvălui durerea în fața lui, să mă simt la fel de vinovată ca și el. Am fugit de tot ce îmi amintea de dimineața ploioasă din pădure; cu siguranță am fugit de orice imagine cu Jamie, absorbit cum îl văzusem ultima dată, ridicându-se de deasupra victimei sale, cu chipul

strălucind de răzbunarea care la scurt timp avea să îi lovească propria familie.

Nu mă puteam gândi la asta nici măcar în trecere, fără să îmi simt stomacul strângându-se dureros, ca o amintire a durerii travaliului prematur. Mi-am apăsat pumnii peste catifeaua albastră a banchetei trăsurii, îndreptându-mi spatele pentru a mă elibera de fantoma presiunii.

M-am întors pentru a privi pe fereastră, sperând să îmi distrag astfel gândurile, însă imaginile treceau fără ca eu să le văd, pe măsură ce mintea mi-a revenit, din proprie voință, la gândurile călătoriei mele. Oricare ar fi fost sentimentele mele pentru Jamie – dacă aveam să ne mai revedem vreodată, ce mai puteam fi sau nu unul pentru celălalt –, rămânea faptul că era în închisoare. Și credeam că știu ce însemna pentru el închisoarea, date fiind amintirile lui legate de închisoarea Wentworth; mâinile insistente care îl pipăiau în vise, zidurile de piatră în care lovea în timpul somnului. Și mai importantă era chestiunea lui Charles și a vasului din Portugalia; împrumutul de la monsieur Duverney și Murtagh, pe cale să se îmbarce din Lisabona pentru a-și da întâlnire cu el în Orvieto. Erau lucruri prea importante pentru a permite emoțiilor mele să o ia razna. Pentru clanurile scoțiene și pentru scoțienii înșiși, pentru familia lui Jamie și pentru arendașii de la Lallybroch, pentru miile care aveau să moară la Culloden și după bătălie – trebuia să încercăm. Iar pentru a încerca, Jamie trebuia să fie eliberat; nu era o acțiune pe care să o pot duce singură la bun sfârșit.

Nu, nici nu se punea problema. Trebuia să fac tot posibilul pentru a-l scoate din Bastilia.

Și ce puteam face concret?

Am privit cerșetorii târându-se și făcând semne spre trăsură când am intrat pe Rue du Faubourg Saint Honoré. Când nu știi ce să faci, mi-am spus în gând, caută ajutorul unei autorități mai înalte.

Am bătut în panoul de lângă capra vizitiului. S-a dat într-o parte cu un scârțâit ascuțit și chipul mustăcios al vizitiului lui Louise s-a ivit, privindu-mă.

— *Madame.*

— La stânga, am spus. Spre L'Hôpital des Anges.

•

Maica Hildegarde a lovit cu degetele sale boante în hârtia cu portative, gânditoare, parcă bătând măsura unui fragment complicat. S-a așezat la masa din mozaic din biroul ei personal, față în față cu Herr Gerstmann, chemat să participe la acest sfat urgent.

— Ei bine, da, a spus Herr Gerstmann sceptic. Da, cred că pot aranja o audiență privată cu Maiestatea Sa, însă… sunteți sigură că soțul dumneavoastră…

Dirijorul părea să aibă mari dificultăți în a se exprima, ceea ce mă făcea să suspectez că cererea de eliberare a lui Jamie adresată regelui s-ar putea dovedi ceva mai complicată decât crezusem eu inițial.

Maica Hildegarde a răspuns acestei suspiciuni cu propria ei reacție.

— Johannes! a exclamat ea, atât de agitată încât să omită formula sa obișnuită de adresare. Nu poate face asta! La urma urmelor, madame Fraser nu este una din doamnele de la Curte – dumneaei e o persoană virtuoasă!

— A… mulțumesc, am răspuns politicos. Dacă nu vă supărați totuși… ce anume ar avea de a face virtutea mea cu audiența la rege pentru a solicita eliberarea lui Jamie?

Călugărița și dirijorul au schimbat priviri în care oroarea față de naivitatea mea se amesteca cu o rezervă vagă de a remedia situația. În cele din urmă, maica Hildegarde, cea mai curajoasă dintre ei doi, a luat taurul de coarne.

— Dacă te duci singură pentru a cere o asemenea favoare din partea regelui, se va aștepta să se culce cu dumneata, a răspuns ea fără menajamente.

După cât se codiseră să îmi spună, nici nu m-a surprins, dar am aruncat o privire spre Herr Gerstmann pentru confirmare, pe care mi-a acordat-o printr-o înclinare a frunții.

— Maiestatea Sa e sensibil la cereri venite din partea unor doamne cu un anumit șarm personal, a spus el delicat, devenind brusc interesat de unul din ornamentele de pe birou.

— Dar există un preț pentru asemenea cereri, a adăugat maica Hildegarde, nici pe de parte la fel de delicată. Majoritatea curtenilor sunt cât se poate de încântați atunci când soțiile lor intră în grațiile regelui; câștigurile dobândite merită sacrificarea virtuții soțiilor lor.

S-a strâmbat la acest gând, apoi și-a reluat expresia obișnuită de umor sever.

— Dar soțul dumitale, a spus ea, nu îmi pare genul care să stea cuminte dacă îi pui coarne.

Sprâncenele puternic arcuite înlocuiau semnul de întrebare de la sfârșitul frazei, așa că eu am clătinat din cap drept răspuns.

— Nu cred.

De fapt, era una din cele mai modeste afirmații pe care o auzisem în viața mea. Dacă „cuminte” nu era ultimul cuvânt care îmi venea în minte când mă gândeam la Jamie Fraser, cu siguranță era foarte aproape de coada listei. Am încercat să îmi imaginez cam ce ar gândi Jamie, sau ce ar spune, ori ar face, dacă ar auzi vreodată că mă culcasem cu un alt bărbat, până la și incluzându-l pe regele Franței.

Gândul m-a făcut să îmi amintesc de încrederea care existase între noi, încă din ziua căsătoriei noastre și m-a cuprins deodată un sentiment de dezolare. Mi-am închis ochii o clipă, luptându-mă cu starea de rău fizic, dar trebuia să mă gândesc și la posibilitatea aceasta.

— Dar, am spus, trăgând adânc aer în piept, mai există vreo altă modalitate?

Maica Hildegarde s-a încruntat spre Herr Gerstmann, parcă așteptându-l să răspundă. Însă micul dirijor a ridicat din umeri, încruntându-se la rândul său.

— Dacă ai avea un prieten cu o oarecare poziție importantă, care ar putea interveni pentru soțul dumitale pe lângă Maiestatea Sa? a întrebat el.

— Nu prea.

Analizasem eu însămi toate posibilitățile de felul acesta în trăsura de la Fontainebleau, și fusesem nevoită să concluzionez că nu era nimeni căruia să îi pot cere în mod rezonabil să transmită o asemenea solie. Din cauza naturii ilegale și scandaloase a duelului – căci sigur Marie d’Arbanville răspândise bârfa în tot Parisul –, niciuna din cunoștințele noastre franceze nu își putea permite să se intereseze de situația noastră. Monsieur Duverney, care încuviințase să mă primească, fusese amabil, însă nu îmi dăduse prea multe speranțe. Sfatul său fusese să aștept. În câteva luni, când scandalul se va mai fi liniștit puțin, atunci Maiestatea Sa putea fi abordat. Însă acum…

La fel și ducele de Sandringham, atât de legat de protocoalele delicate ale diplomației, încât își concediase secretarul personal doar din cauza aparentei implicări într-un scandal, nu era în poziția de a-i cere lui Louis o favoare de acest fel.

Am privit în jos spre blatul intarsiat al biroului, abia văzând curbele complexe de email care se unduiau printre formele geometrice și culorile abstracte. Degetul meu arătător trasa buclele și verticalele dinaintea ochilor, furnizându-mi o ancoră precară pentru gândurile mele care goneau. Dacă era într-adevăr necesar ca Jamie să fie eliberat din închisoare, pentru a preveni invazia iacobită a Scoției, atunci se părea că eu trebuia să mă ocup de eliberarea lui, prin orice mijloace, și cu orice consecințe.

În cele din urmă am ridicat ochii, întâlnind privirea dirijorului.

— Va trebui să o fac, am spus în șoaptă. Nu am altă soluție.

S-a lăsat un moment de tăcere. Apoi Herr Gerstmann a privit spre maica Hildegarde.

— Ea va sta aici, a declarat maica Hildegarde cu fermitate. Poți trimite veste să îi spui când va avea loc audiența, odată ce ai aranjat-o, Johannes.

S-a întors spre mine.

— La urma urmelor, dacă ești cu adevărat hotărâtă să urmezi această cale, draga mea prietenă…, a spus ea, lipindu-și buzele strâns, apoi a continuat: Ar fi un păcat să te ajut să comiți o imoralitate. Cu toate acestea, o voi face. Știu că motivele dumitale ți se par bune, oricare ar fi ele. Și poate că păcatul va fi răscumpărat prin grația prieteniei dumitale.

— O, Maică!

Simțeam că voi plânge dacă spuneam mai multe, așa încât m-am mulțumit doar să strâng ușor mâna mare, aspră de muncă ce se odihnea pe umărul meu. Am simțit deodată o nevoie puternică de a mă arunca în brațele ei și de a-mi îngropa fața la sânul ei reconfortant, înveșmântat în serj negru, însă mâna ei s-a ridicat de pe umărul meu și s-a îndreptat spre mătăniile lungi, din lignit ce clincăneau printre faldurile robei când pășea.

— Mă voi ruga pentru dumneata, a spus ea, schițând un zâmbet tremurat.

Expresia ei s-a schimbat deodată într-una de adâncă considerație.

— Dar mă întreb, a adăugat ea meditativ, ce sfânt ar fi potrivit să invocăm în aceste împrejurări?

•

Mi-a venit în minte numele Mariei Magdalena în timp ce îmi ridicam palmele deasupra capului într-o simulare de rugăciune, pentru a permite corsajului mic din răchită să îmi alunece peste umeri și să mi se așeze pe șolduri. Sau Mata Hari, însă eram destul de sigură că ea nu a ajuns niciodată în Calendarul Sfinților. Nu eram sigură în legătură cu Magdalena, însă o prostituată reformată părea să fie printre figurile cerești cea mai înțelegătoare față de aventura în care mă îmbarcam acum.

M-am gândit că probabil Mănăstirea Îngerilor nu mai văzuse veșminte ca acestea. Deși postulantele pe cale să își facă ultimele jurăminte erau înfățișate în cel mai splendid mod drept miresele lui Hristos, mătasea roșie și pudra de orez nu se întâlnea probabil foarte des în ceremoniile lor.

Foarte simbolic, mi-am spus în sinea mea, în timp ce mă strecuram între faldurile de un roșu aprins. Alb pentru puritate și roșu pentru... ce era asta. Sora Minèrve, o călugăriță tânără dintr-o familie nobilă înstărită, fusese selectată să mă ajute la toaletă; cu o considerabilă îndemânare și aplomb, mi-a coafat părul, fixând până și cel mai mic fragment de pană de struț finisată cu perle minuscule. Mi-a pieptănat sprâncenele cu atenție, înnegrindu-le cu piepteni mici din plumb și mi-a vopsit buzele cu o pană înmuiată într-un borcan cu ruj. Buzele mă gâdilau insuportabil, exagerându-mi impulsul de a izbucni în chicote incontrolabile. Nu era ilaritate; era isterie.

Sora Minèrve a întins brațul după oglinda de mână. Am oprit-o cu un gest: nu voiam să mă privesc în ochi. Am tras adânc aer în piept, și am încuviințat din cap.

— Sunt gata, am spus. Trimite după trăsură.

•

Nu mai fusesem până acum în această parte a palatului. De fapt, după ce am străbătut mai multe coridoarele de oglinzi luminate cu lumânări, nu mai știam cu siguranță câte reflexii ale mele erau acolo și încotro se îndreptau ele.

Discretul și anonimul Paznic al Dormitorului m-a condus spre o ușă mică, de lemn într-un alcov. A bătut ușor o dată, apoi a făcut o plecăciune spre mine, s-a întors pe călcâie și a plecat

fără să mai aștepte un răspuns. Ușa s-a deschis dinăuntru și am intrat.

Regele era încă îmbrăcat. Văzând aceasta, bătăile inimii s-au mai domolit, estompându-mi sentimentul că aș putea vărsa în orice clipă.

Nu știam exact la ce mă așteptasem, însă realitatea era ușor reconfortantă. Era îmbrăcat relaxat, în cămașă și pantaloni până la genunchi, cu un halat din mătase cafenie aruncat peste umeri. Maiestatea Sa a zâmbit și mi-a făcut semn să mă ridic, luându-mă de braț. Palma lui era caldă – subconștient mă așteptasem ca atingerea lui să fie rece și umedă – și i-am întors zâmbetul cât de bine am putut.

Încercarea mea nu a fost probabil foarte reușită, căci m-a bătut ușor pe braț cu amabilitate și a spus:

— Nu îți fie teamă de mine, *chère madame.* Nu mușc.

— Nu, am spus. Sigur că nu.

Era mult mai stăpân pe sine decât mine. Păi, sigur că era, mi-am spus în sinea mea, asta face mereu. Am tras adânc aer în piept și am încercat să mă relaxez.

— Dorești puțin vin, *madame*? a întrebat el.

Eram singuri; nu era niciun servitor, însă vinul era deja turnat în două cupe, pe masă, strălucind precum rubinele în lumina lumânărilor. Camera era bogat împodobită, însă foarte mică, iar pe lângă masă și o pereche de scaune cu spătarele ovale, conținea doar un șezlong luxos, tapițat cu catifea verde. Am încercat să evit a mă uita spre el când am luat cupa mea cu vin, murmurând mulțumiri.

— Ia loc, te rog.

Louis s-a lăsat pe unul din scaune, făcându-mi semn să mă așez pe celălalt.

— Acum, rogu-te, a zis el, zâmbindu-mi, spune-mi ce pot face pentru dumneata.

— S-soțul meu, am început, bâlbâindu-mă puțin de emoție. E în Bastilia.

— Desigur, a murmurat regele. Pentru că s-a duelat. Îmi amintesc, a spus el, luându-mi mâna liberă într-a sa, degetele odihnindu-se ușor pe încheietura mea. Și ce dorești să fac, *chère madame*? Știi că e o ofensă serioasă; soțul dumitale a încălcat decretul meu.

Un deget a mângâiat interiorul încheieturii mâinii, stârnind fiori ușori de-a lungul brațului.

— D-da, înțeleg asta. Dar a fost… provocat.

Deodată mi-a venit o idee.

— Știți că e scoțian; bărbații din acea țară sunt… – am încercat să găsesc un sinonim bun pentru „nebun” – foarte aprinși când vine vorba de onoarea lor.

Louis a încuviințat, cu fruntea plecată, aparent absorbit de mâna pe care o ținea. Îi vedeam grăsimea pielii strălucind discret și îi simțeam în nări parfumul. Violete. Un parfum puternic și dulce, însă nu suficient încât să mascheze cu totul mirosul propriu de transpirație masculină. Și-a golit cupa din două înghițituri lungi, apoi a lăsat-o, pentru a-mi prinde mai bine mâna între ambele sale palme. Un deget cu unghia tăiată scurt a trasat liniile verighetei mele, cu zalele intercalate și florile de ciulin.

— Într-adevăr, a spus el, trăgându-mi mâna mai aproape, ca pentru a examina inelul. Într-adevăr, *madame.* Cu toate acestea…

— V-aș fi… absolut recunoscătoare, Maiestatea Voastră, l-am întrerupt.

Regele a ridicat fruntea și i-am întâlnit privirea, întunecată și întrebătoare. Inima îmi bătea să spargă pieptul.

— Foarte… recunoscătoare.

Avea buze subțiri și dinți cariați; îi simțeam respirația duhnind a ceapă și putreziciune. Am încercat să îmi țin răsuflarea, însă nu era decât o soluție temporară.

— Ei bine, a spus el încet, ca și cum ar fi stat pe gânduri. Și eu aș fi înclinat spre clemență, *madame*…

Am expirat scurt aerul din plămâni, și degetele i s-au strâns peste ale mele, avertizându-mă.

— Dar vezi dumneata, sunt complicații.

— Complicații? am spus cu voce slabă.

A încuviințat din cap, continuând să mă fixeze din ochi. Degetele i s-au plimbat ușor pe dosul mâinii mele, trasând venele.

— Englezul care a avut nenorocul de a-l ofensa pe lordul Broch Tuarach, a explicat el. Era în slujba unui… anume domn, un nobil englez de o anumită importanță.

Sandringham. Inima mi-a tresărit la menționarea lui, indirectă cum era.

— Acest nobil este angajat în… să spunem, anumite negocieri care îl îndreptățesc să fie luat în considerare, a rostit el, arcuindu-și buzele subțiri într-un zâmbet care îi scotea în evidență proeminența nasului poruncitor. Și acest nobil s-a interesat în chestiunea duelului dintre soțul dumitale și căpitanul englez Randall. Mă tem că a cerut cât se poate de insistent ca soțul dumitale să ispășească întreaga pedeapsă pentru indiscreția sa, *madame.*

Blestemat de cârnat gras, am înjurat în sinea mea. Desigur, din moment ce Jamie refuzase să accepte oferta lui, ce cale mai bună de a-l preveni să se „implice” în afacerile familiei Stuart decât să se asigure că Jamie rămânea întemnițat în siguranță în Bastilia pentru următorii câțiva ani? Sigur, discret și ieftin; o metodă menită să îl încânte pe duce.

Pe de altă parte, Louis continua să mă țină de mână, semn că nu era totul pierdut. Dacă nu avea să îmi îndeplinească cererea, nu se putea aștepta să mă culc cu el – ori dacă visa asta, îl aștepta o surpriză neplăcută.

Mi-am luat inima în dinți pentru o nouă încercare.

— Și Maiestatea Voastră acceptă ordine din partea unui englez? am întrebat cu îndrăzneală.

Ochii lui Louis s-au căscat o clipă de surpriză. Apoi a zâmbit strâmb, văzând intenția mea. Cu toate acestea, atinsesem un punct sensibil: am văzut o ușoară mișcare a umerilor săi când și-a restabilit credința în propria putere precum o mantie invizibilă.

— Nu, *madame*, nu accept, a spus el cu o oarecare asprime. Cu toate acestea, iau în considerare… anumiți factori.

A închis ochii o clipă, dar a continuat să mă țină de mână.

— Am auzit că soțul dumitale e interesat de treburile vărului meu, a spus el.

— Maiestatea Voastră este bine informată, am răspuns politicos. Dar dacă tot veni vorba, trebuie să știți că soțul meu nu sprijină restaurarea Stuarzilor pe tronul Scoției.

Mă rugam ca acesta să fie răspunsul pe care dorea să îl audă. După toate aparențele, era; a zâmbit, ridicându-mi mâna la buze și sărutând-o ușor.

— Ah? Eu auzisem… povești contradictorii despre soțul dumitale.

Am tras adânc aer în piept și am rezistat tentației de a-mi retrage mâna.

— Ei bine, e o chestiune de afaceri, am spus, încercând să par cât mai degajată posibil. Vărul soțului meu, Jared Fraser, e un iacobit înrăit; Jamie, soțul meu, nu prea poate să își dezvăluie adevăratele păreri în public, fiind în parteneriat cu Jared.

Văzând că îndoiala începe să dispară de pe chipul său, m-am grăbit:

— Întrebați-l pe *monsieur* Duverney, am sugerat. El știe foarte bine care sunt adevăratele simpatii ale soțului meu.

— L-am întrebat.

Louis a tăcut vreme îndelungată, studiindu-și propriile degete, întunecate și groase și trasând cercuri delicate pe dosul palmei mele.

— Atât de albă, a murmurat el. Și atât de fină. Cred că pot vedea sângele curgându-ți pe sub piele.

Apoi a dat drumul mâinii mele și s-a îndreptat de spate, privindu-mă. Mă pricepeam foarte bine să citesc chipurile oamenilor, însă în acel moment, chipul lui Louis era aproape impenetrabil. Mi-am dat deodată seama că fusese rege de la vârsta de cinci ani; abilitatea de a-și ascunde gândurile era o parte din el, la fel ca și nasul familiei Bourbon și ochii negri, adormiți.

Acest gând a atras după sine un altul și m-am simțit străbătută de un fior. El era regele. Cetățenii Parisului nu se vor revolta încă patruzeci de ani sau mai mult de acum înainte; până în acea zi, puterea lui în Franța era absolută. Îl putea elibera pe Jamie cu un cuvânt, ori îl putea ucide. Putea să facă ce poftea cu mine; fără să fie acuzat de ceva. Cu o încuviințare a capului, cuferele Franței puteau revărsa aurul care l-ar lansa pe Charles Stuart, trimițându-l precum un fulger ucigător să lovească în inima Scoției.

El era regele. Putea face ce poftea. Am privit ochii lui întunecați și îngândurați și am așteptat, tremurând de nerăbdare să văd care va fi pofta regală.

— Spune-mi, *ma chère madame,* a zis el în cele din urmă, trezindu-se din introspecție. Dacă ți-aș îndeplini rugămintea, să îl eliberez pe soțul dumitale…, a făcut o pauză, reflectând.

— Da?

— Va fi nevoit să părăsească Franța, a spus el, ridicând o sprânceană groasă, în semn de avertisment. Aceasta ar fi o condiție a eliberării sale.

— Înțeleg.

Inima îmi bătea atât de tare în urechi, încât aproape îi îneca cuvintele. Tocmai acesta era și scopul nostru, ca Jamie să părăsească Franța.

— Dar este exilat din Scoția.

— Cred că se poate aranja.

Am șovăit, însă nu prea aveam altă soluție decât să fiu de acord, în numele lui Jamie.

— Prea bine.

— Bun.

Regele a încuviințat din cap, mulțumit. Apoi și-a mutat privirea spre mine, examinându-mi chipul, coborând de-a lungul gâtului, spre sâni, pe trup.

— Aș avea să îți cer doar o mică favoare în schimb, *madame,* a șoptit el.

L-am privit o clipă drept în ochi, apoi mi-am plecat fruntea.

— Sunt cu totul la dispoziția Maiestății Voastre, am spus.

— Ah!

S-a ridicat și și-a scos halatul, aruncându-l neglijent peste spătarul fotoliului. A zâmbit și mi-a întins o mână.

— *Très bien, ma chère.* Atunci, vino cu mine.

Am închis pleoapele o clipă, poruncindu-le genunchilor să mă asculte. Ai fost măritată de două ori, pentru numele lui Dumnezeu, mi-am spus în sinea mea. Nu mai face atâta dramă din asta!

M-am ridicat în picioare și i-am luat mâna. Spre surpriza mea, nu s-a întors spre șezlongul din catifea, ci m-a condus spre ușa din capătul îndepărtat al camerei.

În clipa în care mi-a lăsat mâna pentru a deschide ușa, totul a devenit limpede.

Naiba să te ia Jamie Fraser, am rostit în gând. Naiba să te ia!

•

Am rămas aproape nemișcată în pragul ușii, clipind. Speculațiile mele privind ritualul de dezbrăcare a regelui au fost înlocuite de o uluire completă.

Camera era destul de întunecată, luminată doar de câteva lămpi minuscule cu ulei, așezate în grupuri de câte cinci în

alcovurile din peretele camerei. Încăperea în sine era rotundă și la fel era și masa uriașă din mijlocul ei, lemnul întunecat aruncând reflexii minuscule. Câțiva oameni stăteau așezați în jurul mesei, siluete aplecate de umeri abia vizibile în semiobscuritate.

La intrarea mea s-a auzit un murmur, potolit iute de apariția regelui. Pe măsură ce ochii mi s-au obișnuit tot mai mult cu întunericul, am realizat cu un sentiment de șoc că persoanele de la masă purtau glugi; bărbatul din apropierea mea s-a întors și am prins o sclipire slabă de ochi prin găurile din catifea. Părea o întrunire a călăilor.

Din câte se părea, eu eram invitatul de onoare. M-am întrebat într-un moment de nervozitate ce se aștepta din partea mea. Din ceea ce lăsaseră să se înțeleagă Raymond și Marguerite, aveam coșmaruri cu viziuni despre ceremonii oculte implicând sacrificii de copii, violuri ceremoniale și rituale satanice cu scopuri generale. Este, totuși, destul de rar ca supranaturalul să fie la înălțimea așteptărilor și eu speram că această situație nu va fi o excepție.

— Am auzit vorbindu-se despre talentul dumitale, *madame*, și despre… reputația dumitale.

Louis a zâmbit, însă în privirea lui se citea precauția, ca și cum nu ar fi fost sigur de ce aș putea eu face.

— Am fi profund recunoscători, draga mea doamnă, dacă ai dori să ne pui la dispoziție beneficiile talentului tău în această seară.

Am încuviințat din cap. Profund recunoscători, nu? În cazul ăsta era foarte bine; îl doream recunoscător față de mine. Dar ce aștepta din partea mea? Un servitor a așezat pe masă o lumânare uriașă și a aprins-o, aruncând un cerc de lumină palidă pe lemnul lustruit. Lumânarea era decorată cu simboluri precum cele pe care le văzusem în camera secretă a maestrului Raymond.

— *Regardez, madame.*

Regele mă ținea de cot, atrăgându-mi atenția spre ceva dincolo de masă. Acum că lumânarea era aprinsă, puteam vedea cele două siluete care stăteau în picioare tăcute printre umbrele licărind. Am tresărit la vederea lor și regele și-a întețit strânsoarea pe brațul meu.

Acolo se aflau contele Saint Germain și maestrul Raymond, la o distanță de aproximativ doi metri unul față de celălalt. Raymond nu a schițat niciun semn că m-ar fi recunoscut, ci stătea tăcut, privind într-o parte cu ochii negri, lipsiți de pupile ale unei broaște într-un puț fără fund.

Când m-a văzut, contele a făcut ochii mari, nevenindu-i să creadă; apoi s-a încruntat spre mine. Era înveșmântat în haine frumoase, complet albe, ca de obicei; un veston din satin alb apretat peste vesta de culoarea untului și pantaloni până la genunchi. Un șirag de perle mici îi decora manșetele și poalele, sclipind în lumina lumânărilor. Lăsând la o parte splendoarea vestimentară, contele arăta destul de rău, mi s-a părut – chipul îi era supt de încordare, iar dantela jaboului îi era ofilită și gulerul umed de transpirație. Raymond în schimb arăta calm ca un calcan pe gheață, stând nepăsător cu ambele mâini vârâte în mânecile robei sale soioase din catifea pe care o purta de obicei, chipul lat și turtit afișând o expresie placidă și impenetrabilă.

— Acești doi bărbați sunt acuzați, *madame,* de vrăjitorie, de magie neagră, de explorare a artelor ezoterice în căutare de cunoștințe, a spus Louis cu un glas rece și neîndurător, făcând un gest spre Raymond și conte. Asemenea practici au înflorit în timpul domniei bunicului nostru: însă noi nu vom tolera asemenea perversiune în regatul nostru.

Regele a pocnit din degete spre una dintre siluetele cu glugă, care stătea cu un toc și o călimară de cerneală în fața unui teanc de hârtii.

— Citește rechizitoriul, rogu-te, a spus el.

Bărbatul cu glugă s-a ridicat obedient în picioare și a început să citească de pe una din hârtii: acuzații de bestialitate și sacrificiu necurat, de vărsare de sânge inocent, profanarea ritului sacru al Slujbei prin pângărirea Jertfei, săvârșirea de ritualuri păgâne pe altarul Domnului. Am avut o scurtă viziune a ceea ce săvârșise Raymond asupra mea la Hôpital des Anges și m-am simțit profund recunoscătoare că nimeni nu îl descoperise.

Am auzit menționându-se numele „du Carrefours” și am înghițit nodul amar ce mi se pusese în gât. Ce spusese Pastorul Laurent? Vrăjitorul du Carrefours fusese ars în Paris, cu doar douăzeci de ani înainte, pe baza unor acuzații asemănătoare

celor pe care le auzeam acum: „invocarea de diavoli și puteri ale întunericului, inducerea de boală și de moarte contra plată” – mi-am pus o mână pe burtă la amintirea vie a cascarei amare –, „blestemarea membrilor Curții, pângărirea fecioarelor”. Am aruncat o privire fugară spre conte, însă chipul său era împietrit, buzele strânse în vreme ce asculta.

Raymond stătea aproape nemișcat, părul argintiu măturându-i umerii, de parcă asculta ceva lipsit de importanță, cum ar fi fost cântecul unui sturz în tufișuri. Văzusem simbolurile cabalistice pe dulapul său, dar nu-l puteam asocia pe bărbatul pe care îl cunoșteam – vânzătorul de otrăvuri milostiv și spițerul cu simț practic – cu lista de fapte malefice care era citită.

În cele din urmă acuzațiile au încetat. Bărbatul cu glugă a privit spre rege și, la un semnal, s-a așezat în scaunul său.

— A fost condusă o anchetă extinsă, a spus regele, întorcându-se spre mine. S-au prezentat dovezi și mulți oameni au depus mărturie. Pare limpede, a zis el întorcând o privire rece spre cei doi bărbați acuzați de magie, că amândoi au studiat intens scrierile filosofilor antici și au folosit arta divinației, calculând mișcările corpurilor cerești. Și totuși…, a spus el ridicând din umeri, aceasta în sine nu este o crimă. Mi s-a dat de înțeles – a aruncat o privire spre bărbatul greoi cu glugă, pe care îl suspectam ca fiind episcopul Parisului – că aceasta nu ar fi neapărat în neconcordanță cu învățăturile Bisericii; chiar și binecuvântatul Sfânt Augustin era cunoscut ca făcând cercetări în misterele astrologiei.

Îmi aminteam vag că Sfântul Augustin se preocupase într-adevăr de astrologie și o anulase destul de disprețuitor ca fiind o prostie. Însă mă îndoiam că Louis citise Confesiunile Sfântului Augustin și această linie de argumentație era fără îndoială în favoarea acuzatului vrăjitor; privitul la stele părea destul de inofensiv, comparativ cu sacrificarea pruncilor și cu orgiile de nedescris. Începeam să mă întreb, cu îngrijorare crescândă, care anume era rolul meu în această adunare. Oare îl văzuse cineva pe maestrul Raymond cu mine în spital, la urma urmelor?

— Nu avem nicio problemă cu folosirea potrivită a cunoștințelor, nici cu căutarea înțelepciunii, a continuat regele cu voce măsurată. Multe se pot învăța din scrierile filosofilor antici, dacă sunt studiate cu prudența potrivită și umilința spiritului. Dar este adevărat că, deși se pot afla multe lucruri

bune din asemenea scrieri, la fel poate fi descoperit și răul, iar pura căutare a înțelepciunii poate fi pervertită în dorința de putere și înavuțire, ispite lumești.

A privit încă o dată spre fiecare din cei doi acuzați, evident concluzionând care ar putea fi mai înclinat spre acel soi de pervertire. Contele încă transpira, pete de umezeală formându-se pe mătasea albă a vestonului său.

— Nu, Maiestatea Voastră! a spus el, fluturându-și pletele negre și aruncând priviri arzătoare asupra maestrului Raymond. E adevărat că în țară sunt antrenate forțe ale întunericului – răul despre care vorbiți pășește printre noi. Însă o asemenea ticăloșie nu sălășluiește în sânul celor mai loiali dintre supușii Voștri! Pentru pervertirea cunoașterii și folosirea artelor interzise trebuie să căutați dincolo de propria Voastră Curte!

Nu îl acuza direct pe maestrul Raymond, însă direcția în care se îndrepta privirea sa era evidentă.

Regele a rămas netulburat de această izbucnire.

— Asemenea abominații au înflorit în timpul domniei bunicului nostru, a spus el blând. Le-am scos din rădăcini acolo unde le-am găsit; am eliminat amenințarea unui asemenea rău acolo unde exista în regatul nostru. Vrăjitori, magicieni și cei care pervertesc învățămintele Bisericii... Domnilor, nu vom îngădui ca asemenea fapte să se manifeste din nou. Așadar...

A lovit ușor în masă cu ambele palme și s-a îndreptat de spate. Cu privirile încă ațintite asupra lui Raymond și a contelui, a ridicat o mână în direcția mea.

— Am adus aici un martor, a declarat el. Un judecător infailibil al adevărului, al purității inimii.

Am scos un sunet slab, ca un gâlgâit care l-a făcut pe rege să se întoarcă să mă privească.

— O Doamnă Albă, a șoptit el. La Dame Blanche nu poate minți; ea vede inima și sufletul unui om și poate transforma acel adevăr în viață... sau în moarte.

Aerul de irealitate care plutea peste întreaga seară s-a spulberat într-o clipită. Amețeala ușoară, cauzată de vin, s-a evaporat și m-am trezit deodată mai trează ca niciodată. Am deschis gura, apoi am închis-o, realizând că nu aveam nimic de spus. Oroarea cobora șerpuind de-a lungul coloanei mele vertebrale și mi se încolăcea în pântec în vreme ce regele își rostea poruncile. Trebuiau desenate pe podea două pentagrame

în care să stea cei doi vrăjitori. Apoi fiecare avea să-și mărturisească activitățile și motivele. Iar La Dame Blanche avea să judece adevărul spuselor sale.

— Iisuse Hristoase! am spus în șoaptă.

— Domnule conte?

Regele a arătat spre prima pentagramă, desenată cu creta pe covor. Doar un rege putea trata un Aubusson cu o asemenea nepăsare trufașă.

Contele a trecut pe lângă mine când s-a îndreptat spre locul său. În trecere, l-am auzit șoptindu-mi foarte discret.

— Te avertizez, *madame*, că nu lucrez singur.

Și-a ocupat locul și s-a întors cu fața spre mine, făcând o plecăciune ironică, aparent stăpân pe sine.

Implicațiile erau cât se poate de clare; eu îl condamnam și acoliții lui se înființau prompt și îmi tăiau sfârcurile, dând apoi foc depozitului lui Jared. Mi-am lins buzele uscate, blestemându-l pe Louis. Nu putea și el doar să îmi vrea trupul? Raymond a pășit degajat în spațiul său desenat cu creta și a înclinat cordial fruntea în direcția mea. Nici cel mai mic gest de călăuzire în ochii rotunzi și negri. Nu aveam nici cea mai vagă idee ce să fac mai departe. Regele mi-a făcut semn să stau în picioare față în față cu el, între cele două pentagrame. Bărbații cu glugă s-au ridicat și au venit în spatele regelui; o mulțime amenințătoare, cu chip impenetrabil.

S-a lăsat o tăcere mormântală. Fumul din lumânare plutea ca un giulgiu sub tavanul poleit, fuioare plutind leneș purtați de curenții de aer. Toate privirile erau ațintite asupra mea. În cele din urmă, de disperare, m-am întors spre conte și am înclinat din cap.

— Puteți începe, domnule conte, am spus.

A zâmbit – cel puțin am bănuit că era menit să fie un zâmbet – și a început, cu o explicație a înființării Cabalei și continuând cu o exegeză a celor douăzeci și trei de litere ale alfabetului ebraic și simbolismul profund al acestora. Suna absolut școlărește, complet inofensiv și teribil de plictisitor. Regele a căscat, fără a se deranja să își ducă mâna la gură.

Între timp, eu învârteam soluțiile prin minte. Acest om mă amenințase, mă atacase și încercase să îl asasineze pe Jamie – din motive personale ori politice, nu conta foarte mult. Fusese, cel mai probabil, căpetenia bandei de violatori care ne atacase

pe mine și pe Mary. Dincolo de toate acestea și dincolo de zvonurile pe care le auzisem despre celelalte activități ale lui, era o amenințare serioasă pentru succesul încercării noastre de a-l opri pe Charles Stuart. Aveam de gând să îl las să scape? Să îi permit să continue a-și exercita influența pe lângă rege în numele familiei Stuart și să continue să cutreiere străzile întunecate ale Parisului cu banda sa de huligani mascați?

Îmi vedeam sfârcurile, întărite de teamă, ieșind obraznic în relief prin mătasea rochiei. Dar m-am îndreptat de spate și l-am străpuns cu privirea.

— Doar o clipă, am rostit. Tot ce ați spus până acum e adevărat, *monsieur le comte*, dar zăresc o umbră în spatele vorbelor dumneavoastră.

Contele a rămas cu gura căscată. Louis, deodată captivat, s-a ridicat de deasupra mesei peste care se aplecase și s-a îndreptat de spate. Am închis ochii și mi-am așezat degetele peste pleoape, parcă privind în interiorul meu.

— Văd un nume în mintea dumneavoastră, *monsieur le comte*, am spus.

Vocea mea suna pe jumătate sugrumată de spaimă, dar nu aveam scăpare.

Mi-am lăsat mâinile să cadă și l-am privit drept în ochi.

— *Les Disciples du Mal*, am spus. Ce legătură aveți dumneavoastră cu *Les Disciples*, domnule conte?

Nu se pricepea deloc să își ascundă emoțiile. Ochii i s-au bulbucat, iar chipul i s-a albit și am simțit un val sălbatic de satisfacție dincolo de teamă. Numele de *Les Disciples du Mal* îi era familiar și regelui, care a mijit deodată ochii negri, adormiți.

Contele putea să fie un escroc și un șarlatan, însă nu era un laș. S-a recules și m-a străfulgerat cu privirea, dându-și capul pe spate.

— Această femeie minte, a spus el, la fel de categoric ca atunci când informase audiența că litera alef simboliza Sfântul Graal. Ea nu este Doamna Albă, ci e slujitoarea Satanei! În cârdășie cu maestrul ei, vrăjitorul notoriu, ucenicul lui du Carrefours! a arătat el dramatic spre Raymond, care a părut ușor surprins.

Unul dintre bărbații cu glugă și-a făcut cruce și l-am auzit rostind încet o scurtă rugăciuni printre umbre.

— Îmi pot dovedi spusele, a declarat contele, fără a lăsa pe cineva să intervină peste el.

A băgat mâna în buzunarul de la pieptul vestonului.

Mi-am amintit de pumnalul pe care îl scosese din mânecă în seara dineului și m-am încordat, pregătită să mă las în jos. Însă nu a scos un pumnal.

— Sfânta Biblie spune „Vor lua în mână șerpii", a tunat el. „Iată semnele ce vor însoți pe cei ce vor crede."[9]

Am crezut că probabil era un mic piton. Avea aproape un metru lungime, o suprafață netedă și sclipitoare, auriu-cafenie, alunecoasă precum o funie uleiată, cu o pereche de ochi aurii, tulburători.

Celor prezenți li s-a tăiat respirația la această apariție, și doi dintre judecătorii cu glugă au făcut rapid un pas în spate. Tulburat la rândul său, Louis arunca priviri speriate în jur după garda sa de corp care stătea lângă ușă, cu ochii căscați.

Șarpele a scos limba de câteva ori, adulmecând aerul. Aparent concluzionând că amestecul de ceară de lumânări și tămâie nu era comestibil, s-a întors și a făcut o încercare de a se strecura înapoi în buzunarul cald de unde fusese atât de brutal scos. Contele l-a prins expert de după cap și l-a împins spre mine.

— Vedeți? a spus el triumfător. Femeia se dă înapoi îngrozită! E o vrăjitoare.

De fapt, în comparație cu unul din judecători, care se ghemuise lângă peretele îndepărtat, eu eram un monument de curaj, dar trebuie să admit că făcusem involuntar un pas în spate la apariția șarpelui. Acum am înaintat, cu intenția de a i-l lua. Blestematul de șarpe nu era veninos, la urma urmelor. Poate că aveam să vedem cât de inofensiv e, dacă i-l înfășuram în jurul gâtului.

Înainte de a putea pune mâna pe el însă, maestrul Raymond a vorbit în spatele meu. Cu toată agitația, uitasem de el.

— Asta nu e tot ce spune Biblia, *monsieur le comte.*

Vorbea cu voce calmă și fața amfibiană era nevinovată ca a unui prunc. Cu toate acestea, murmurul de voci a încetat și regele s-a întors să asculte.

— Așa, domnule? a întrebat el.

---

[9] Evanghelia după Marcu 16:18 (n. tr.).

Raymond a înclinat fruntea încredințat că toți ochii erau ațintiți asupra lui și a băgat ambele mâini sub roba sa. Dintr-un buzunar a scos un flacon și din celălalt, o cupă mică.

— „Șerpi vor lua în mână”, a citat el, „și chiar ceva dătător de moarte de vor bea nu-i va vătăma”.

A ridicat cupa în căușul palmei, marginea argintie sclipind în lumina lumânării. Ținea flaconul înclinat deasupra ei, gata să verse lichidul.

— Din moment ce atât Lady Broch Tuarach cât și eu am fost acuzați, a spus Raymond, aruncând o privire rapidă spre mine, aș sugera ca toți trei să fim supuși acestei încercări. Cu permisiunea Voastră, Maiestate?

Louis părea copleșit de viteza cu care evoluau evenimentele, însă a încuviințat din cap, și un firicel subțire de lichid arămiu a șiroit în cupă, care îndată s-a făcut sângeriu și a început să bolborosească, de parcă lichidul ar fi fiert.

— Sânge de dragon, a explicat Raymond pe un ton informativ, agitând cupa. Cu totul inofensiv pentru inima curată.

Cu un zâmbet știrb și încurajator, mi-a întins cupa.

Se părea că nu aveam altă ieșire decât să beau. Sângele de dragon părea să fie o formă de bicarbonat de sodiu; avea un gust de brandy cu sifon. Am luat câteva înghițituri potrivite și i-am înapoiat cupa.

Cu toată ceremonia cuvenită, Raymond a băut și el. A coborât cupa, dezvăluind buzele colorate roz și s-a întors spre rege.

— La Dame Blanche poate fi rugată să îi dea cupa domnului conte? a spus el.

A gesticulat spre liniile din cretă de la picioare, indicând că nu poate păși în afara protecției pentagramei.

La încuviințarea regelui, am luat cupa și m-am întors spre conte. Aveam de traversat vreo șase pași pe covor. Am făcut primul pas, apoi un altul, genunchii tremurându-mi mai violent decât îmi tremuraseră în anticameră, singură cu regele.

Doamna Albă vede adevăratul suflet al omului. Dar oare eu îl vedeam? Chiar știam cine sunt Raymond și contele?

Aș fi putut eu opri totul? M-am întrebat asta de sute de ori, de mii de ori – mai târziu. Aș fi putut proceda altfel?

Îmi aminteam gândul rătăcitor când îl întâlnisem pe Charles Stuart; cât de convenabil ar fi fost pentru toată lumea dacă ar fi murit. Însă nu poți ucide un om pentru convingerile sale, nici

dacă exercitarea acelor convingeri înseamnă moartea unor nevinovați – sau poți?

Nu știam. Nu eram convinsă de vinovăția contelui, nici de nevinovăția lui Raymond. Nu știam dacă urmarea unei cauze onorabile justifica folosirea de mijloace lipsite de onoare. Nu știam dacă o viață merita – sau o mie. Nu cunoșteam adevăratul preț al răzbunării.

Dar știam că pocalul pe care îl țineam în mâini însemna moarte. Cristalul alb atârna la gâtul meu, greutatea lui, o amintire a otrăvii care mi se turnase în băutură. Nu îl văzusem pe Raymond adăugând ceva în cupă; nimeni nu văzuse, de asta eram sigură. Însă nu era nevoie să îmi înmoi cristalul în lichidul sângeriu pentru a ști ce conținea acum.

Contele a citit pe chipul meu; La Dame Blanche nu poate minți. A șovăit, privind cupa bolborosind.

— Bea, *monsieur,* a spus regele, cu ochi întunecați, impenetrabili. Sau îți este teamă?

Contele putea avea multe defecte, însă lașitatea nu era unul din ele. Chipul său era palid și împietrit. Totuși, l-a privit pe rege drept în ochi, cu un zâmbet abia vizibil.

— Nu, Maiestate, a răspuns.

A luat cupa din mâna mea și a golit-o, cu ochii ațintiți asupra mea.

A rămas privindu-mă fix, chiar și atunci când conștiința morții s-a oglindit în ei. Doamna Albă poate întoarce sufletul unui om în viață sau în moarte. Trupul contelui s-a prăbușit pe podea, zvârcolindu-se, și un cor de țipete și strigăte a izbucnit din piepturile privitorilor cu glugă, înecând orice sunet pe care l-ar fi putut scoate contele. Călcâiele au lovit scurt și înfundat covorul înflorat; trupul i s-a arcuit, apoi i s-a înmuiat fără viață. Șarpele, supărat foc, s-a strecurat dintre faldurile dezordonate de satin alb și s-a târât iute de lângă conte, căutând adăpost spre picioarele lui Louis.

Și iadul s-a dezlănțuit.

28. Apariția Luminii

M-am întors de la Paris la reședința lui Louise de la Fontainebleau. Nu voiam să merg în Rue Tremoulins sau altundeva unde mă putea găsi Jamie. Va avea puțin timp la dispoziție să mă caute; va fi nevoit să plece în Spania practic imediat sau să riște să-și ruineze planurile.

Louise, ca o prietenă bună ce era, a iertat subterfugiul meu și – spre cinstea ei – a evitat să mă întrebe unde fusesem sau ce făcusem acolo. Nu am vorbit mare lucru cu nimeni, ci am rămas în camera mea, mâncând puțin și stând cu privirile ațintite spre îngerașii dolofani și despuiați care decorau tavanul alb. Nevoia urgentă de a pleca la Paris mă trezise o vreme, însă acum nu aveam nimic de făcut, nicio rutină zilnică pentru a mă ajuta. Lipsită de un scop, am început din nou să cad în apatie.

Cu toate acestea, uneori făceam eforturi. Îndemnată de Louise, mai coboram la câte un dineu sau o însoțeam la ceai cu câte o prietenă venită în vizită. Și încercam să fiu atentă la Fergus, singura persoană din lume pentru care mai aveam încă un oarecare sentiment de responsabilitate.

Așa că, atunci când i-am auzit vocea ridicată într-o altercație cu cineva din cealaltă parte a unei clădiri din grădină în vreme ce îmi făceam cuminte plimbarea de după-amiază, m-am simțit obligată să mă duc să văd care e problema.

Era nas în nas cu unul dintre băieții de la grajduri, un puști mai mare decât el, cu o expresie ursuză și umeri lați.

— Tacă-ți gura, prostovanule, spunea băiatul de la grajduri. Nu știi despre ce vorbești.

— Știu mai bine decât tine… tu, a cărei mamă s-a culcat cu un porc când te-a făcut.

Fergus și-a înfipt două degete în nări, împingându-și nasul în sus și a început să danseze, strigând întruna „Guiț, guiț!”

Ajutorul de grăjdar, care avea niște nări destul de vizibil întoarse în sus, nu a stat prea mult pe gânduri, ci s-a repezit înainte cu ambii pumni strânși și îndreptați spre Fergus. În câteva secunde, amândoi se rostogoleau prin noroi, zburliți ca două pisici și rupându-și hainele unul altuia.

În vreme ce stăteam pe gânduri dacă să mă bag sau nu, băiatul de la grajduri s-a rostogolit peste Fergus, i-a cuprins

gâtul cu amândouă mâinile și a început să îl izbească cu capul de pământ. Pe o parte, înclinam să cred că Fergus o căutase cu lumânarea. Pe de altă parte, chipul lui începea să capete o nuanță vișinie și aveam o oarecare strângere de inimă să îl văd răpus în floarea tinereții. Cântărind bine situația, am pășit în spatele celor doi războinici.

Băiatul de la grajduri îl încălecase cu totul pe Fergus, strângându-l de gât. Stătea cu spatele la mine, cu pantalonii perfect întinși pe fund; mi-am retras piciorul și i-am aplicat o lovitură cu vârful botinei. Dezechilibrat, a căzut în nas cu un strigăt uluit, peste corpul victimei sale. S-a rostogolit rapid pe o parte și a sărit în picioare, cu pumnii încleștați. Când a dat cu ochii de mine, a luat-o la fugă fără să scoată un cuvânt.

— Ce crezi că faci aici? am întrebat.

L-am ridicat în picioare pe Fergus, care abia-și trăgea sufletul, și am început să îi scutur hainele de praf și de paie.

— Uite ce ai făcut, l-am certat. Ți-ai rupt nu doar singura cămașă, dar și pantalonii. Va trebui să o rugăm pe Berta să ți-i cârpească.

L-am întors împrejur și am prins între degete o porțiune de pânză ruptă. Din câte se părea, ajutorul de grăjdar se apucase cu o mână de betelia pantalonilor sfâșiindu-i de-a lungul cusăturii laterale; vatirul îi atârna pe coapsele înguste, dezgolindu-i o fesă.

Deodată am amuțit, cu privirile ațintite asupra lui. Nu vederea rușinoasă a cărnii goale m-a lăsat fără grai, ci semnul mic roșu, vizibil. Cam de mărimea unei monede de o jumătate de penny, avea culoarea vinețiu-închis a unei arsuri proaspăt vindecate. Nevenindu-mi a crede, am atins-o, făcându-l pe Fergus să tresară speriat. Contururile semnului erau incizate; cine îl arsese, intrase în carne. L-am apucat pe băiat de braț pentru a-l împiedica să fugă și m-am aplecat să examinez semnul mai îndeaproape.

De la o distanță de cincisprezece centimetri, forma semnului era clară; era un oval, inscripționat cu niște forme neclare care trebuie să fi fost litere.

— Cine ți-a făcut asta, Fergus? am întrebat.

Vocea îmi suna straniu în propriile urechi; nenatural de calmă și detașată.

Fergus s-a smucit, încercând să scape, însă nu i-am dat drumul.

— Cine, Fergus? am întrebat, smucindu-l ușor.

— Nu e nimic, *madame*; m-am rănit alunecând de pe un gard. E doar o zgârietură.

— Asta nu e zgârietură. Știu bine ce e, Fergus. Dar vreau să știu cine ți-a făcut-o.

Mai văzusem ceva asemănător înainte și acea rană era proaspătă, în vreme ce aceasta avusese ceva timp să se vindece. Însă urma de arsură era inconfundabilă.

Văzând că vorbeam serios, a încetat să se mai zbată. Și-a lins buzele, șovăind, însă umerii i s-au lăsat în jos și am știut că acum mă asculta.

— Era… un englez, milady. Cu un inel.

— Când?

— De mult, *madame*! În mai.

Am tras adânc aer în piept, calculând. Trei luni. Cu trei luni în urmă, când Jamie plecase de acasă să viziteze un bordel, în căutarea paznicului de la depozitul său. În compania lui Fergus. Trei luni de când Jamie îl întâlnise pe Jack Randall în stabilimentul lui madame Elise, și văzuse ceva care anulase toate promisiunile pe care mi le făcuse și care împietrise în el hotărârea de a-l ucide pe Jack Randall. Trei luni de când plecase – pentru a nu se mai întoarce vreodată.

Mi-a luat multă răbdare, însoțită de o strânsoare zdravănă a brațului lui Fergus, însă în cele din urmă am reușit să-l fac să-mi povestească.

Când au ajuns la stabilimentul lui madame Elise, Jamie îi spusese lui Fergus să îl aștepte cât el se ducea la etaj pentru a aranja o chestiune financiară. Crezând din experiențele trecute că aceasta avea să dureze o vreme, Fergus intrase în salonul mare, unde câteva domnișoare pe care le cunoștea „se odihneau”, vorbind între ele și aranjându-și una alteia părul în așteptarea clienților.

— Treburile se mișcă uneori greu dimineața, mi-a explicat el. Dar în zilele de marți și vineri, pescarii urcă pe Sena să își vândă peștele în piață dimineața. Pe urmă au niște bani și madame Elise se umple de clienți, așa că tinerele domnișoare trebuie să fie gata chiar înainte de micul dejun.

Cele mai multe „fete” erau de fapt cele mai bătrâne locatare ale stabilimentului; pescarii nu sunt dintre cei mai pretențioși clienți, așa că li se ofereau din oficiu serviciile prostituatelor cel mai puțin căutate. Printre acestea erau cele mai multe dintre fostele prietene ale lui Fergus și a petrecut un sfert de oră agreabil în salon, mângâiat și tachinat. Pe urmă au apărut câțiva clienți matinali, care au ales fetele și au urcat la camerele de la etaj – casa lui madame Elise avea patru etaje înguste – fără a tulbura conversația doamnelor rămase jos.

— Și pe urmă a apărut domnul englez cu madame Elise.

Fergus s-a oprit și a înghițit în sec, mărul lui Adam urcând și coborând neliniștit în gâtu-i slăbănog.

Era evident pentru Fergus, care văzuse bărbați în orice stare de ebrietate și excitație, că domnul englez petrecuse o noapte de orgii. Era îmbujorat în obraji și neglijent îmbrăcat, și avea ochii injectați. Ignorând încercările lui madame Elise de a-l cupla cu una din prostituate, el se îndepărtase de ea și se plimba prin salon, examinând agitat marfa expusă. Apoi, la vederea lui Fergus, privirea i se luminase.

— Domnul a spus: „Tu. Vino.” Și m-a luat de braț. Eu m-am tras îndărăt, *madame*... i-am spus că stăpânul meu e sus și că nu pot... dar nu a vrut să mă asculte. Madame Elise mi-a șoptit în ureche că ar trebui să mă duc cu el și că va împărți pe urmă banii cu mine.

Fergus a ridicat din umeri și s-a uitat neajutorat spre mine.

— Știam că cei cărora le plac băieții tineri de obicei nu țin foarte mult; am zis că o să termine cu mult înainte ca milord că fie gata de plecare.

— Sfinte Iisuse Hristoase! am exclamat.

Degetele mele și-au slăbit strânsoarea și au alunecat lipsite de vlagă în jos, pe mânecă.

— Fergus, vrei să spui că... ai mai făcut-o înainte?

Se uita la mine de parcă îi venea să plângă. Și mie îmi venea să plâng.

— Nu foarte des, *madame,* a spus el, parcă rugându-mă să îl înțeleg. Sunt case unde e o specialitate și de obicei bărbații care preferă asta se duc acolo. Dar uneori mă mai vede un client și îi place...

Îi curgea nasul și l-a șters cu dosul palmei.

Am bâjbâit în buzunar după o batistă și i-am întins-o. Începea să scâncească pe măsură ce își amintea de acea dimineață de vineri.

— Era mult mai mare decât am crezut. L-am întrebat dacă nu aș putea să o iau în gură, dar el… voia să…

L-am tras spre mine și i-am apăsat capul strâns de umărul meu, înăbușindu-i vocea în pânza rochiei mele. Oasele fragile ale omoplaților lui erau ca aripile unei vrăbii sub mâna mea.

— Nu îmi mai povesti, am spus. Gata. Este în regulă, Fergus; nu sunt furioasă. Dar nu îmi mai spune.

Însă era un îndemn zadarnic; nu se putea opri, după atâtea zile de teamă și tăcere.

— E numai vina mea, *madame*! a izbucnit el, trăgându-se din brațele mele, buzele tremurându-i și lacrimile năvălindu-i în ochi. Trebuia să nu scot un sunet; nu trebuia să fi țipat! Dar nu m-am putut abține și milord m-a auzit și… și a năvălit înăuntru… și… oh, *madame,* nu trebuia să fac asta, dar eram atât de fericit și am alergat la el și el m-a tras în spatele lui și l-a lovit pe englez în față. Și pe urmă englezul s-a ridicat de la podea cu scaunul în mână și l-a aruncat și îmi era atât de teamă, că am fugit din cameră și m-am ascuns în dulapul de la capătul holului. Pe urmă s-au auzit o mulțime de strigăte și pocnete și o bubuitură teribilă și iar strigăte. Apoi s-a oprit și la scurt timp milord a deschis ușa dulapului și m-a scos afară. Mi-a adus hainele și m-a îmbrăcat chiar el, că eu nu îmi puteam încheia nasturii… Îmi tremurau degetele.

Mi-a apucat rochia cu ambele mâini, nevoia de a mă convinge schimonosindu-i chipul într-o mască de durere care îl făcea să semene cu o maimuță.

— Este vina mea, *madame,* dar nu am știut! Nu am știut că se va lua la bătaie cu englezul. Și acum milord a plecat și nu se mai întoarce și e numai vina mea!

Hohotind de-a binelea, s-a aruncat cu fața la pământ la picioarele mele. Plângea atât de tare, încât nu cred că m-a auzit când m-am aplecat să îl ridic, dar i-am spus oricum:

— Nu este vina ta, Fergus. Nu e nici a mea, dar ai dreptate, a plecat.

•

După dezvăluirea lui Fergus, m-am adâncit și mai mult în apatie. Norul cenușiu care mă încercuise de la pierderea sarcinii

părea să se strângă și mai aproape, învăluindu-mă în falduri adânci care întunecau până și lumina celei mai însorite zile. Sunetele păreau să ajungă la mine slab, ca strigătul îndepărtat al unei sirene peste marea acoperită de ceață.

Louise stătea în fața mea, încruntându-se îngrijorată în timp ce mă privea.

— Ești mult prea slabă, mă certa ea. Și albă ca o farfurie plină cu mațe. Yvonne a spus că iar nu ai mâncat micul dejun!

Nu îmi aminteam când îmi fusese ultima dată foame. Nici nu mi se părea foarte important. Cu mult înainte de Bois de Boulogne, cu mult înainte de călătoria mea la Paris. Mi-am fixat privirea pe polița șemineului și de acolo a alunecat pe înfloriturile decorului rococo. Louise continua să vorbească, însă nu mai eram atentă; era doar un zgomot de fundal, precum foșnetul unei ramuri frecându-se de zidul de piatră al castelului sau zumzetul muștelor atrase de mirosul micului meu dejun abandonat.

Am urmărit-o pe una din ele ridicându-se de pe ouă cu o mișcare bruscă atunci când Louise a pocnit din palme. A bâzâit în cercuri mici și enervante înainte de a se așeza din nou pe farfuria din care se hrănea. În spatele meu s-a auzit un sunet de pași repezi apropiindu-se, apoi o poruncă severă din partea lui Louise și un „*Oui, madame*” supus și deodată pleosc! Slujnica a lovit cu pliciul și s-a apucat să culeagă muștele una câte una. A băgat fiecare leș mic, negru în buzunar, culegându-l de pe masă și ștergând cu un colț al șorțului mica pată rămasă în urmă.

Louise s-a aplecat, chipul ivindu-i-se brusc în câmpul meu vizual.

— Ți se văd toate oasele feței! Dacă nu mănânci, măcar ieși puțin la aer! a spus ea pierzându-și răbdarea. Ploaia s-a oprit; hai să vedem dacă a mai rămas vreun strugure tămâios în umbrar. Poate o să mănânci câteva boabe.

Înăuntru sau afară îmi era totuna; norul gri, moale și anesteziant încă mă învăluia, ștergând contururile și făcând fiecare lucru să pară nelalocul lui. Însă părea important pentru Louise, așa încât m-am ridicat ascultătoare să plec cu ea. Dar în apropierea ușii care dădea în grădină i-a ieșit în cale bucătăreasa cu o serie de întrebări și nemulțumiri privind meniul pentru cină. Fuseseră invitați musafiri cu intenția de a mă mai

înveseli, dar febra pregătirilor cauzase mici certuri domestice toată dimineața.

Louise a oftat chinuit, apoi m-a bătut ușor cu palma pe spate.

— Du-te înainte, a spus ea, împingându-mă spre ușă. Voi trimite un valet cu mantia.

Era o zi răcoroasă de august din cauza ploii care începuse de noaptea trecută. Băltoace de apă se vedeau din loc în loc în potecile pietruite și picăturile de ploaie curgeau fără încetare din ramurile îmbibate cu apă, ca ploaia însăși. Cerul era încă acoperit cu nori cenușii, însă vinețiul furios al norilor încărcați cu apă se mai domolise. Mi-am încrucișat brațele peste coate; soarele părea să iasă curând dintre nori, însă era încă suficient de răcoare încât să am nevoie de o mantie. Când am auzit pași în spatele meu, pe potecă, m-am întors și am dat cu ochii de François, al doilea valet, care însă nu aducea nimic. Părea ciudat de șovăitor, privind spre mine de parcă nu era sigur că eu eram persoana pe care o căuta.

— *Madame,* a spus el, aveți un vizitator.

Am oftat în sinea mea; nu voiam să fiu deranjată de efortul de a mă strădui să fiu amabilă față de un musafir.

— Spune-i că sunt indispusă, te rog, am zis, întorcându-mă să îmi continui plimbarea. Și când a plecat, adu-mi mantia.

— Dar, *madame,* a insistat el, ținându-se după mine, este *le seigneur* Broch Tuarach... soțul dumneavoastră.

Speriată, m-am întors să privesc spre casă. Era adevărat; vedeam deja silueta înaltă a lui Jamie, apărând de după colțul casei. M-am întors, prefăcându-mă că nu l-am observat și am pornit spre foișor. Frunzișul era des acolo; mă puteam ascunde.

— Claire!

Era inutil să mă prefac; mă văzuse și el și venea de-a lungul potecii în urma mea. Am iuțit pasul, însă el avea picioarele prea lungi.

Suflam greu înainte să fi parcurs jumătate din distanța până la foișor și am fost nevoită să încetinesc pasul; nu aveam condiție fizică pentru un exercițiu de anduranță.

— Așteaptă, Claire!

M-am întors pe jumătate; era aproape de mine. Amorțeala sumbră și moale din jurul meu a fost înlocuită de un soi de panică la gândul că vederea lui ar putea-o smulge de la mine. Și dacă se întâmplă asta, voi muri, mi-am spus în gând, precum o

larvă scoasă din pământ și aruncată pe o piatră să se usuce, goală și lipsită de apărare în lumina soarelui.

— Nu! am spus. Nu vreau să vorbesc cu tine. Pleacă!

A șovăit o clipă, iar eu m-am întors cu spatele la el și am pornit-o repede pe potecă, spre foișor. I-am auzit pașii în spatele meu, pe pietrișul potecii, dar am rămas întoarsă cu spatele și am iuțit pasul, aproape alergând.

Când m-am oprit să mă aplec sub frunzar, s-a aruncat deodată în față și mi-a cuprins încheietura mâinii. Am încercat să mă trag, însă mă ținea strâns.

— Claire! a spus din nou.

Mă luptam, ținându-mi fața întoarsă; dacă nu îl priveam, mă puteam preface că nu este acolo. Puteam rămâne în siguranță.

A dat drumul încheieturii mele, apucându-mă în schimb de umeri, astfel încât am fost nevoită să îmi ridic capul pentru a-mi menține echilibrul. Chipul îi era ars de soare și palid, cu linii aspre adâncite în jurul buzelor și ochii îi erau întunecați de durere.

— Claire, a șoptit, acum că mă vedea uitându-mă la el. Claire… era și copilul meu.

— Da, era… și tu l-ai ucis!

M-am smuls de lângă el, repezindu-mă prin arcada îngustă. M-am oprit înăuntru, respirând sacadat precum un câine speriat. Nu băgasem de seamă că arcada ducea într-un turn îngust, acoperit cu viță-de-vie. Pereți cu zăbrele mă înconjurau din toate părțile – eram prinsă fără scăpare. Lumina din spatele meu s-a stins când trupul lui a acoperit arcada.

— Nu mă atinge.

M-am dat în spate, cu privirile ațintite în pământ. Pleacă! am strigat în gând, frenetic. Te rog, pentru numele lui Dumnezeu, lasă-mă în pace. Simțeam norul cenușiu smuls ireparabil și sclipiri firave și strălucitoare de durere pătrunzându-mă precum fulgerele care străpung norii.

S-a oprit la câțiva pași distanță. M-am îndreptat orbește spre zidul cu zăbrele și m-am prăbușit pe o bancă din lemn. Mi-am închis pleoapele și am rămas nemișcată, tremurând.

Deși nu mai ploua, un vânt rece și umed pătrundea printre zăbrele, înghețându-mi gâtul.

Nu s-a apropiat mai mult. Îl simțeam stând acolo, privindu-mă. Îi auzeam respirația neregulată.

— Claire, a reluat, cu un soi de disperare în voce. Claire, nu înțelegi… Claire, trebuie să vorbești cu mine! Pentru numele lui Dumnezeu, Claire, nici măcar nu știu dacă era fată sau băiat!

Am rămas înghețată, mâinile strângând lemnul aspru al băncii. După o clipă s-a auzit un scrâșnet greoi în fața mea. Am deschis ochii și am văzut că se așezase așa cum era pe pietrișul ud de la picioarele mele. Stătea cu capul plecat și ploaia îi lăsase picături sclipitoare în părul întunecat de umezeală.

— Vrei să te implor? a spus el.

— Era fetiță, am spus după un moment.

Vocea îmi suna straniu; răgușită și aspră.

— Maica Hildegarde a botezat-o. Faith. Faith Fraser. Maica Hildegarde are un simț al umorului neobișnuit.

Capul plecat nu s-a clintit. După o clipă, a întrebat încet:

— Ai văzut copilul?

Ochii mi s-au deschis cu totul acum. Am rămas cu privirea ațintită spre genunchi unde picăturile de apă scuturate din rugii de vie din spatele meu lăsau urme ude pe mătase.

— Da. *La maîtresse sage femme* a spus că ar trebui, deci mi-au arătat-o.

Îmi aminteam vocea joasă și degajată a lui madame Bonheur, cea mai în vârstă și mai respectată dintre moașele care își dedicau timpul spitalului.

— Dă-i copilul; întotdeauna e bine să vadă. Ca să nu-și imagineze lucruri.

Așa că nu îmi imaginam. Îmi aminteam.

— Era perfectă, am spus în șoaptă, ca pentru mine. Atât de mică. Îi puteam ține capul în căușul palmei. Urechile îi ieșeau doar puțin în afară – puteam vedea lumina strălucind prin ele.

Lumina strălucea și prin pielea ei, sclipind în rotunjimea obrazului și a funduleţului cu strălucirea perlelor; rece și nemișcată cu atingerea stranie a lumii apelor încă pe ele.

— Maica Hildegarde a înfășurat-o într-o bucată de satin, am spus, cu privirea coborâtă spre pumnii încleștați în poală. Ochii îi erau închiși. Încă nu avea gene însă ochii îi erau oblici. Eu am spus că erau ca ai tăi, dar ele mi-au zis că ochii tuturor copiilor sunt așa.

Zece degete la mâini și zece la picioare. Fără unghii, doar cu o sclipire de articulație minusculă, rotule și degete la mâini

precum opalele, precum oasele prețioase ale pământului. Amintește-ți, omule, că nu ești decât țărână…

Îmi aminteam murmurul îndepărtat al spitalului, acolo unde viața continua să curgă și șoapta înceată dintre maica Hildegarde și madame Bonheur, în apropiere, vorbind despre preotul care va face o slujbă specială la cererea maicii Hildegarde. Îmi aminteam privirea calmă cu care mă măsurase madame Bonheur când s-a întors spre mine, văzându-mă cât sunt de sfârșită. Poate văzuse de asemenea și roșeața prevestind febra ce avea să urmeze; se întorsese din nou spre maica Hildegarde, coborând și mai mult vocea – poate sugerându-i să mai aștepte, că poate va fi nevoie de două înmormântări.

Și în țărână te vei întoarce.

Însă eu mă întorsesem din morți. Doar gândul la Jamie fusese suficient de puternic încât să mă tragă înapoi din fața ultimei bariere, și maestrul Raymond o știuse. Știam că doar Jamie în carne și oase mă putea trage înapoi restul drumului, în tărâmul celor vii. De aceea fugisem de el și făcusem tot ce îmi stătea în puteri să îl țin departe de mine, să mă asigur că niciodată nu se va mai apropia de mine. Nu doream să mă întorc, nu aveam nicio dorință să simt din nou. Nu voiam să cunosc iubirea, doar ca să mi-o mai smulg încă o dată din inimă.

Dar era prea târziu. Știam asta, chiar în vreme ce mă luptam să mențin coconul cenușiu în jurul meu. Lupta nu făcea decât să grăbească disoluția; parcă mă prindeam de fărâme de nor care se risipeau într-o ceață rece între degetele mele. Simțeam lumina venind, orbindu-mă și pârjolind totul.

Se ridicase în picioare și stătea în fața mea. Umbra lui cădea peste genunchii mei, semn sigur că norul se risipise; o umbră nu cade fără lumină.

— Claire, a șoptit el. Te rog. Lasă-mă să îți alin suferința.

— Să mă alini? am spus. Și cum intenționezi să faci asta? Îmi poți da înapoi copilul?

S-a lăsat în genunchi în fața mea, dar mi-am ținut fruntea aplecată, privind spre mâinile mele stând goale, cu podul palmelor în sus în poala rochiei. I-am simțit mișcarea când a întins mâna să mă atingă, a șovăit, s-a retras, a întins-o din nou.

— Nu, a spus el, cu glasul abia auzit. Nu, nu pot face asta. Dar… cu mila lui Dumnezeu… ți-aș putea da un altul?

Mâna lui a plutit deasupra mâinii mele, suficient de aproape încât să îi simt căldura pielii. Mai simțeam și alte lucruri: durerea pe care o ținea în frâu, furia și teama care îl sugrumau și curajul care îl făcea să vorbească în ciuda lor. Mi-am adunat propriul curaj, un substitut palid al giulgiului cenușiu. Apoi i-am luat mâna și am ridicat fruntea, privind drept în față soarele.

•

Am rămas cu mâinile strânse și cu trupurile lipite pe bancă fără să ne mișcăm, fără să scoatem o vorbă, pentru o vreme care mi s-au părut ore, cu vântul umed și rece șoptindu-ne gândurile în frunzele de vie de deasupra. Picăturile de apă se împrăștiau peste noi purtate de vânt, plângând pentru moarte și pentru despărțire.

— Ți-e frig, a murmurat Jamie în cele din urmă, trăgând un fald al mantiei sale în jurul meu, aducând cu el căldura pielii sale. M-am apropiat încet de el sub adăpost, tremurând mai mult de surpriza trupului său solid și cald decât din cauza frigului.

Mi-am pus palma pe pieptul lui, șovăind de parcă atingerea lui mă putea arde la propriu, și am rămas așa încă o bună bucată de vreme, lăsând frunzele de vie să vorbească pentru noi.

— Jamie, am șoptit în cele din urmă. O, Jamie. Unde ai fost?

Brațul lui s-a strâns în jurul meu, dar a mai trecut un timp până mi-a răspuns.

— Am crezut că ai murit, *mo duinne,* a spus el, atât de încet, încât abia îl auzeam peste foșnetul frunzelor.

— Ultima dată te-am văzut acolo… la pământ. Dumnezeule! Erai atât de albă și fustele îți erau toate îmbibate cu sânge… am încercat să vin la tine, Claire, imediat cum te-am văzut – am alergat spre tine și în clipa aceea m-au luat jandarmii.

Am înghițit ca să scap de nodul din gât; simțeam un tremur traversându-i curba lungă a șirei spinării.

— M-am luptat cu ei… m-am luptat și pe urmă i-am implorat… dar nu au vrut să rămână și m-au luat cu ei. Și m-au închis într-o celulă și m-au lăsat acolo… crezând că ești moartă, Claire; știind că eu te omorâsem.

Tremurul ușor a continuat și știam că plângea, deși nu îi puteam vedea chipul. Cât timp stătuse singur în întunericul Bastiliei, singur doar cu mirosul de sânge și cu dezamăgirea răzbunării?

— Este în regulă, am spus, apăsându-l ușor cu palma pe piept, parcă încercând să liniștesc galopul inimii sale. Jamie, e în regulă. Nu… nu a fost vina ta.

— Am încercat să îmi lovesc capul de zid, doar ca să nu mă mai gândesc, a spus el abia șoptit. Așa că m-au legat de mâini și de picioare. A doua zi m-a găsit de Rohan și mi-a spus că trăiești, deși probabil nu pentru multă vreme.

Apoi a tăcut, dar îi simțeam durerea lăuntrică, ascuțită precum niște țepușe din cristal de gheață.

— Claire, a murmurat în cele din urmă. Îmi pare rău.

Îmi pare rău. Cuvintele erau cele din biletul pe care mi-l lăsase înainte ca lumea să se spulbere. Dar acum le înțelegeam.

— Știu, am spus. Jamie, știu. Mi-a povestit Fergus. Știu de ce ai plecat.

A tras adânc și tremurat aer în piept.

— Da, păi…, a început, apoi s-a oprit.

Mi-am lăsat mâna să cadă pe pulpa lui; înghețați și uzi de la ploaie, pantalonii lui de călărie erau aspri sub palma mea.

— Ți-au spus – când ți-au dat drumul – de ce te-au eliberat?

Am încercat să îmi țin propria respirație sub control, dar am eșuat.

Piciorul i s-a încordat sub palma mea, însă vocea îi era acum mai sigură pe sine.

— Nu, a spus el. Doar că asta… a fost plăcerea Maiestății Sale.

Cuvântul „plăcere” a fost accentuat abia perceptibil, rostit cu o ferocitate delicată care îmi spunea cât se poate de clar că știa într-adevăr calea eliberării sale, fie că paznicii de la închisoare îi spuseseră sau nu.

Mi-am mușcat tare buza, încercând să decid ce să îi spun acum.

— A fost maica Hildegarde, a continuat el cu vocea limpede. Imediat am plecat în căutarea ta la L'Hôpital des Anges. Am găsit-o pe maica Hildegarde și bilețelul pe care îl lăsaseși pentru mine. Ea… mi-a spus.

— Da, am confirmat, înghițind în gol. Am fost în audiență la rege…

— Știu!

Mâna și-a întețit strânsoarea peste a mea și din sunetul respirației sale mi-am dat seama că își ținea dinții încleștați.

— Dar, Jamie… când m-am dus…

— Hristoase! a spus el și s-a ridicat deodată, întorcându-se cu fața spre mine. Nu știi ce aș… Claire, a rostit, apoi a închis o clipă ochii, trăgând cu putere aer în piept. Am călărit tot drumul spre Orvieto, imaginându-mi; i-am văzut mâinile pe albeața pielii tale, buzele pe gâtul tău, i-am văzut… mădularul – sculat – am văzut blestematul, jegosul de mădular gros ridicându-se… Dumnezeule, Claire! Am fost în închisoare crezând că ești moartă și pe urmă am plecat în Spania, rugându-mă la Dumnezeu să te găsesc!

Monturile degetelor mâinii care o ținea pe a mea erau albe și îmi simțeam oasele mici ale degetelor pocnind sub strânsoarea de fier.

Mi-am smuls mâna, eliberând-o.

— Jamie, ascultă-mă!

— Nu! a spus el. Nu, nu vreau să aud…

— Ascultă-mă, fir-ai tu să fii!

Era suficientă forță în glasul meu pentru a-l face să tacă o clipă și în răgazul în care a rămas mut, am început repede să îi povestesc ce s-a întâmplat în camera regelui; despre bărbații cu glugi pe cap, despre încăperea întunecată, despre duelul vrăjitorilor și despre moartea contelui Saint Germain.

Pe măsură ce vorbeam, culoarea aprinsă din obrajii bătuți de vânt s-a atenuat și expresia chipului i s-a înmuiat, trecând de la furie și teamă la uluire și treptat, la încredere buimacă.

— Iisuse! a răsuflat el în cele din urmă. O, Dumnezeule sfânt!

— Habar nu aveai ce urma să stârnească minciuna ta nu-i așa? am spus reușind să zâmbesc, în ciuda oboselii teribile. Deci… deci contele… e în regulă, Jamie. Am… scăpat de el.

Nu a răspuns nimic, ci doar m-a tras blând spre el astfel încât fruntea mi se odihnea pe umărul lui și lacrimile-mi curgeau pe pânza cămășii lui.

După o clipă însă m-am ridicat și m-am uitat la el, ștergându-mi nasul.

— Tocmai m-am gândit, Jamie! Vinul – investiția lui Charles Stuart! Din moment ce contele e mort…

A clătinat din cap, zâmbind ușor.

— Nu, *mo duinne.* E în siguranță.

Am simțit un val de ușurare.

— O, mulțumesc, Dumnezeule! Ai reușit, deci? Au avut efect medicamentele asupra lui Murtagh?

— Ei bine, nu, a spus, zâmbind larg, dar au dat rezultate pe mine.

Ușurată deodată de teamă și de furie, mă simțeam aeriană și amețită. Mirosul strugurilor spălați de ploaie era puternic și dulce și era o ușurare binecuvântată să mă rezem de el, simțindu-i căldura reconfortantă și nu amenințătoare în timp ce ascultam povestea pirateriei cu vin.

— Sunt bărbați născuți să umble pe mări, englezoaico, a început el, dar mi-e teamă că eu nu sunt unul dintre ei.

— Știu, am spus. Ți-a fost rău?

— Rareori mi-a fost mai rău, m-a asigurat el crispat.

Mările din afara portului din Orvieto fuseseră aspre și într-o oră devenise limpede că Jamie nu va fi capabil să își ducă la îndeplinire partea lui de plan.

— Nu puteam face nimic altceva decât să zac în hamac și să gem toată ziua, a spus el, ridicând din umeri, așa că puteam la fel de bine să am și vărsat de vânt.

El și cu Murtagh schimbaseră îndată rolurile și la douăzeci și patru de ore după ce părăsiseră coasta Spaniei, căpitanul Salamandrei descoperise spre groaza sa că boala se instalase sub punte.

Jamie și-a scărpinat ceafa gânditor, parcă simțind încă efectele sucului de urzică.

— Când au aflat s-au gândit să mă arunce peste bord, a spus el. Și trebuie să recunosc că mi s-a părut o idee strălucită, a continuat, zâmbindu-mi într-un colț al gurii. Ai avut vreodată rău de mare în timp ce erai plină de bube de urzici, englezoaico?

— Nu, slavă cerului! m-am cutremurat. Și Murtagh i-a oprit?

— O, da. A fost foarte aprig, Murtagh. A dormit întins pe pragul ușii cu mâna pe jungher până am ajuns în siguranță să acostăm în Bilbao.

Așa cum prevăzusem, căpitanul Salamandrei, pus în fața alegerii neprofitabile de a pleca spre Le Havre și a-și pierde încărcătura sau a se întoarce în Spania, așteptând în vreme ce o depeșă era trimisă la Paris, profitase de ocazia de a vinde încărcătura de vin noului cumpărător pe care șansa i-l scosese în cale.

— Nu că nu ar fi încercat să se tocmească, a remarcat Jamie, scărpinându-și antebrațul. S-a târguit o jumătate de zi... în timp ce eu mă prăpădeam în hamac, urinând sânge și vomitându-mi mațele!

Însă târgul a fost încheiat, portul și pacientul cu vărsat de vânt descărcate prompt la Bilbao, și – pe lângă tendința de a urina sângeriu care durase câteva zile – recuperarea lui Jamie fusese rapidă.

— Am vândut vinul unui comisionar de acolo, din Bilbao, a spus el. L-am trimis imediat pe Murtagh la Paris, să achite împrumutul lui monsieur Duverney și pe urmă... Am venit aici.

Și-a coborât privirea spre mâinile care i se odihneau tăcute în poală.

— Nu m-am putut decide, a șoptit el. Dacă să vin sau nu. Am mers, știi, ca să am timp să mă gândesc. Am parcurs pe jos tot drumul de la Paris până la Fontainebleau. Și aproape tot drumul înapoi. M-am întors din drum de câteva ori, gândindu-mă că eram un ucigaș și un idiot, neștiind dacă mai degrabă m-aș ucide pe mine sau pe tine...

Apoi a oftat și a ridicat privirea spre mine, ochii întunecați reflectând frunzele tremurând.

— Trebuia să vin, a spus el simplu.

Nu am răspuns nimic. Mi-am așezat palma peste a lui și am stat lângă el. Boabele de struguri cădeau pe pământul de sub foișor, aroma puternică de struguri fermentați promițând uitarea vinului.

Soarele apunea printre nori și o sclipire aurie a conturat silueta respectuoasă a lui Hugo, stând întunecată în intrarea foișorului.

— Mă iertați, *madame*, a spus el. Stăpâna dorește să știe – domnul va rămâne la cină?

Am privit spre Jamie. Stătea nemișcat, așteptând, soarele străbătând printre frunzele de viță și colorându-i părul cu o sclipire de tigru, iar umbrele brăzdându-i chipul.

— Cred că ai face bine să rămâi, am spus. Ești tare slab.

M-a măsurat cu o zâmbet într-un colț al gurii.

— Și tu ești slabă, englezoaico.

S-a ridicat și mi-a oferit brațul. L-am luat și am pornit să cinăm împreună, lăsând frunzele de viță să-și continue murmurul.

•

Stăteam întinsă lângă Jamie, lipită de el, mâna lui odihnindu-se pe coapsa mea în timp ce dormea. Am rămas privind în sus în întunericul dormitorului și ascultând zgomotul liniștit al respirației sale, inspirând eu însămi aroma proaspătă a aerului umed al nopții, amestecată cu mirosul de glicină.

Prăbușirea contelui Saint Germain marcase sfârșitul serii pentru toți cei implicați, mai puțin Louis. În vreme ce toți cei prezenți se pregăteau să plece, murmurând agitați, Louis mi-a luat brațul și m-a condus prin aceeași ușă scundă pe care intrasem. Priceput la vorbe atunci când situația o cerea, nu avea nevoie de ele acolo.

Am fost condusă spre șezlongul din mătase verde, așezată pe spate și cu fustele ușor ridicate înainte să pot scoate un cuvânt. Nu m-a sărutat; nu mă dorea. Acesta era ritualul plății pe care o convenisem. Louis era un negociator viclean și nu uita de o datorie care credea că i se cuvine, indiferent dacă plata valora ceva pentru el sau nu. Și poate că valora, la urma urmelor; în pregătirile lui se putea ghici o nuanță de nerăbdare pe jumătate înfricoșată – dar cine dacă nu un rege ar îndrăzni să o posede pe Doamna Albă?

Eram strânsă și uscată, nepregătită. Pierzându-și răbdarea, a apucat un flacon de ulei de trandafiri de pe masă și m-a masat o clipă între picioare. Am rămas nemișcată, fără să scot un sunet, în vreme ce degetul său m-a pătruns în grabă, apoi s-a retras, fiind înlocuit îndată de un membru puțin mai mare și – „am suferit” este cuvântul greșit, căci nu am simțit nici durere, nici umilință; era o tranzacție – am așteptat apoi, în timpul unei agitații scurte, și pe urmă s-a ridicat în picioare, cu chipul îmbujorat de excitație, mâinile moșmondind să își încheie nasturii de la pantaloni peste mica umflătură dinăuntru. Nu risca posibilitatea unui bastard pe jumătate regal pe jumătate magic; nu cu madame de La Tourelle pregătită – mult mai pregătită decât mine, speram – și așteptându-l în propriile ei dormitoare de la capătul holului.

Eu mă achitasem de promisiunea implicită; acum el putea îndeplini onorabil cererea mea, simțind că nu fusese tras pe sfoară. Cât despre mine, am răspuns plecăciunii curtenitoare cu o plecăciune, mi-am retras cotul din strânsoarea cu care mă escortase galant până la ușă și am părăsit camera de audiențe

la câteva minute după ce intrasem în ea, cu asigurarea regelui că ordinul de eliberare al lui Jamie va fi trimis dimineață.

•

Gentilomul de strajă la ușa dormitorului stătea în hol, așteptând. A făcut o plecăciune spre mine, eu i-am răspuns cu o plecăciune, apoi l-am urmat de-a lungul Sălii Oglinzilor, simțindu-mi coapsele uleiate în timp ce se frecau una de cealaltă și mirosind parfumul puternic de trandafiri dintre picioare.

Auzind poarta palatului închizându-se în urma mea, încinsesem ochii și mă gândisem că nu îl voi mai vedea niciodată pe Jamie. Și că, dacă din întâmplare îl voi vedea, îl voi freca cu nasul de locul acela cu miros de trandafiri până când sufletul i se va îmbolnăvi și va muri. Însă acum îi țineam mâna pe pulpa mea, ascultându-i respirația, adâncă și regulată în întuneric, lângă mine. Și am lăsat ușa să se închidă pentru totdeauna în urma audienței cu Maiestatea Sa.

29. Înțepătura urzicii

— Scoția, am oftat, gândindu-mă la pâraiele reci și cafenii și la brazii de un verde întunecat de la Lallybroch, moșia lui Jamie. Chiar putem merge acasă?

— Probabil că vom fi nevoiți, a răspuns el crispat. Regele m-a iertat cu condiția să plec din Franța până la jumătatea lui septembrie, altfel mă întorc în Bastilia. Probabil Maiestatea Sa a aranjat să fiu pardonat și de Coroana Engleză, încât să nu fiu spânzurat direct când cobor de pe vapor la Inverness.

— Am putea merge la Roma sau în Germania, am sugerat.

Nu voiam nimic mai mult decât să merg acasă, la Lallybroch, și să mă vindec în liniștea din Highlands. Inima mi s-a strâns la gândul intrigilor de la curtea regală, unde pericolul și lipsa de siguranță erau două prezențe constante. Dar dacă Jamie simțea că trebuie…

A clătinat din cap, părul roșcovan căzându-i peste față când s-a aplecat să își pună ciorapii.

— Nu, e Scoția sau Bastilia, a spus el. Călătoria a fost aranjată deja, ca să fie siguri.

S-a îndreptat de spate, netezindu-și spre ceafă părul cu un zâmbet strâmb.

— Îmi imaginez că ducele de Sandringham – și posibil regele George – dorește să mă vadă în siguranță acasă, unde mă pot ține sub observație. Nu să spionez la Roma sau să strâng fonduri în Germania. Cele trei săptămâni de grație cred că sunt un gest de curtoazie față de Jared, prin care îi dau timp să vină acasă înainte să plec eu.

Stăteam în fotoliul de la fereastră din dormitorul meu, privind afară peste întinderea verde și agitată a pădurii de la Fontainebleau. Aerul fierbinte și stătut al verii părea apăsător, absorbind întreaga energie.

— Nu pot spune că nu mă bucur.

Am oftat lipindu-mi obrazul de geam, căutând un strop de răcoare.

Singura amintire a ploii reci de ieri era o umiditate înăbușitoare care-ți făcea părul și hainele să se lipească de piele, înțepătoare și umede.

— Dar crezi că suntem în siguranță? Vreau să spun, crezi că Charles va renunța acum, când contele e mort și banii de la Manzetti sunt pierduți?

Jamie s-a încruntat, trecându-și mâna peste bărbie pentru a analiza lungimea bărbii.

— Aș vrea să aflu dacă a primit vreo scrisoare de la Roma în ultimele două săptămâni, a spus el, și dacă a primit, ce conținea. Dar da, cred că am reușit. Niciun bancher din Europa nu va împrumuta nimănui cu numele de Stuart vreo centimă, asta e sigur. Filip al Spaniei are și alte treburi și Louis…, a zis el, ridicând din umeri și strâmbându-se. Între monsieur Duverney și Ducele de Sandringham, aș spune că așteptările lui Charles în acest sens sunt cumva foarte slabe. Să mă rad, ce zici?

— Nu pentru mine, am răspuns.

Intimitatea relaxată a întrebării m-a făcut deodată să mă rușinez. Împărțiserăm patul cu o seară înainte, însă amândoi fuseserăm epuizați și pânza delicată țesută între noi în foișor păruse prea slabă pentru a suporta presiunea unei încercări de a face dragoste. Îmi petrecusem noaptea într-o teribilă stare de încordare, conștientă fiind de căldura trupului său lângă mine, dar crezusem că în împrejurările actuale trebuie să îi las lui prima mutare.

Acum, văzând lumina reflectându-se peste umerii săi când s-a întors să își caute cămașa, am fost cuprinsă de dorința de a-l atinge; de a-l simți, catifelat și tare și plin de dorință, lipit de mine din nou.

Capul i s-a ițit prin gulerul cămășii și privirea lui a întâlnit-o pe neașteptate pe a mea. S-a oprit o clipă, uitându-se la mine, dar fără să vorbească. Sunetele matinale ale castelului se auzeau limpede, în afara bulei de tăcere care ne înconjura; forfota servitorilor, vocea subțire și înaltă a lui Louise, ridicată în timp ce se certa probabil cu cineva.

Nu aici, spunea privirea lui Jamie. Nu înconjurați de atâția oameni. A coborât privirea, încheindu-și cu grijă nasturii cămășii.

— Louise are cai pentru călărie? a întrebat, cu privirea ațintită spre cămașă. Sunt niște stânci la câteva mile depărtare; mă gândeam că am putea merge până acolo – poate că aerul e mai răcoros.

— Cred că are, am răspuns. O voi întreba.

•

Am ajuns la stânci chiar înainte de prânz. Nu erau chiar stânci, ci mai degrabă niște coloane și creste din calcar ridicându-se din iarba îngălbenită a dealurilor din jur precum ruinele unui oraș antic. Culmile palide erau despicate și fisurate de timp și vremuri, întesate cu mii de plante ciudate, minuscule, care-și găsiseră refugiu în cea mai mică fisură a solului erodat.

Am lăsat caii priponiți în iarbă și am urcat la picior spre o terasă largă și plată de calcar, acoperită cu smocuri de iarbă aspră, la picioarele celei mai mari grămezi de pietre prăbușite. Tufele dezordonate dădeau puțină umbră, însă la această înălțime bătea un vânticel slab.

— Dumnezeule, cât e de cald! a spus Jamie.

Și-a desfăcut cureaua de la kilt, lăsând-o să-i alunece în jos în jurul picioarelor și a început să se zvârcolească în încercarea de a-și scoate cămașa.

— Ce faci, Jamie? am întrebat, pe jumătate amuzată.

— Mă dezbrac, a răspuns, foarte degajat. De ce nu faci și tu același lucru, englezoaico? Ești mai transpirată decât mine și nu te vede nimeni aici.

După ce am șovăit o clipă, am făcut precum îmi sugerase. Era un loc cu totul izolat; prea abrupt și prea arid pentru oi, șansa ca un cioban rătăcit să ne găsească era foarte slabă. Și singuri,

amândoi despuiați, departe de Louise și mulțimea ei de servitori băgăcioși… Jamie și-a întins tartanul pe pământul bolovănos în vreme ce eu mă dezbrăcăm de hainele lipicioase de transpirație.

S-a întins leneș și s-a lăsat pe spate, cu brațele sub cap, complet nepăsător la furnicile curioase, la pietrișul și la iarba țepoasă de dedesubt.

— Trebuie să ai o piele de capră, am remarcat. Cum poți sta așa pe pământul gol?

Despuiată ca și el, eu mă odihneam mai confortabil pe un fald gros al tartanului pe care Jamie îl întinsese grijuliu pentru mine.

A ridicat din umeri, cu ochii închiși în soarele cald al după-amiezii. Lumina îi poleia pielea cu aur în adâncitura în care stătea culcat, făcându-l să sclipească arămiu în contrast cu iarba întunecată și aspră de sub el.

— Mă descurc, a spus relaxat și s-a cufundat în tăcere, cu respirația suficient de puternică încât să îmi ajungă la urechi peste geamătul slab al vântului strecurându-se printre crestele de deasupra noastră.

M-am rostogolit pe burtă și mi-am lăsat obrazul pe brațele încrucișate, privindu-l. Avea umerii lați și șoldurile înguste, cu pulpele ușor crispate de mușchii conturați chiar și atunci când se relaxa. Briza caldă și ușoară a înfiorat la subsuoară smocurile moi de păr de culoarea scorțișoarei și firele arămii și aurii, zburlite care se unduiau ușor peste încheieturile mâinilor acolo unde sprijineau capul. Vânticelul blând era bine venit, căci soarele de toamnă timpurie era încă fierbinte pe umerii și pulpele mele.

— Te iubesc, am spus ușor, fără a mă aștepta să fiu auzită, doar pentru plăcerea de a rosti cuvintele.

Jamie a auzit însă, căci un zâmbet discret i-a arcuit buzele late. După o clipă, s-a rostogolit pe burtă pe tartan, lângă mine. Câteva fire de iarbă i se lipiseră de spate și fese. Am îndepărtat unul delicat cu palma și pielea i s-a înfiorat ușor sub atingerea mea.

M-am aplecat să îi sărut umărul, savurând parfumul cald al pielii lui și gustul puțin sărat.

În loc să răspundă sărutului meu, s-a retras ușor și a rămas proptit într-un cot, privindu-mă. Era ceva în expresia sa pe care nu o înțelegeam și mă neliniștea cumva.

— Un penny pentru gândurile tale, am spus, plimbându-mi un deget în jos de-a lungul curburii adânci a șirei spinării.

S-a retras suficient de departe încât să nu îl pot ajunge, și a tras adânc aer în piept.

— Ei bine, mă întrebam…, a început, apoi s-a oprit.

Privea în jos, jucându-se cu o floricică din iarbă.

— Ce te întrebai?

— Cum a fost… cu Louis?

Am avut senzația că inima mi s-a oprit o clipă. Știam că tot sângele mi se scursese de pe chip, căci îmi simțeam buzele amorțite când m-am forțat să rostesc cuvintele.

— Cum… a… fost?

Atunci a ridicat privirea, făcând o încercare admirabilă de a zâmbi în- tr-un colț al buzelor.

— Păi, e rege. Ai crede că trebuie să fie… diferit, cumva. Înțelegi… special, poate?

Zâmbetul se stingea și chipul îi devenise la fel de livid ca al meu. Și-a plecat din nou ochii, evitându-mi privirea îngrozită.

— Cred că tot ce voiam să știu, a murmurat el, a fost dacă… el… a fost altfel decât mine?

L-am văzut mușcându-și buza ca și cum și-ar fi dorit să nu rostească acele cuvinte, însă era prea târziu pentru regrete.

— De unde naiba știi? am spus.

Mă simțeam amețită și demascată și m-am rostogolit pe burtă, apăsându-mă cu putere în iarba scurtă.

A clătinat din cap, mușcându-și în continuare buza de jos. Când într-un final i-a dat drumul, o urmă de un roșu aprins subliniind locul unde fusese agresată.

— Claire, a spus în șoaptă. O, Claire! Mi te-ai dăruit cu totul din prima clipă și nu te-ai ferit cu nimic de mine. Niciodată. Când ți-am cerut să fii onestă cu mine, ți-am spus că tu nu poți să minți. Când te ating așa…

A întins mâna, cuprinzându-mi fesa și am tresărit, luată prin surprindere.

— De cât timp te iubesc eu pe tine? a întrebat el, foarte încet. Un an? Din clipa în care te-am văzut. Și ți-am iubit trupul de câte ori – de cinci sute de ori sau poate mai mult?

Un deget m-a atins apoi, delicat ca aripa unui fluture, trasând linia brațului și a umărului, alunecând de-a lungul coastelor

până când am început să freamăt și m-am rostogolit mai departe, oprindu-mă cu fața spre el.

— Niciodată nu te-ai retras când te-am atins, a spus el, cu ochii ațintiți pe linia pe care călătorea degetul său, coborând pentru a urma curbura sânului. Nici măcar la început, când ai fi putut să o faci și nu m-ar fi surprins. Însă nu ai făcut-o. Mi-ai dăruit totul de prima dată; fără rezerve mi-ai dăruit fiecare părticică din tine.

— Dar acum..., a spus el, retrăgându-și mâna. La început am crezut că era doar pentru că ai pierdut copilul, poate că erai timidă față de mine, sau te simțeai stingher după ce fuseserăm atât de mult separați. Dar pe urmă am știut că nu era asta.

Apoi s-a lăsat o tăcere îndelungată. Îmi simțeam inima bubuind regulat și dureros peste pământul rece și auzeam șoapta vântului în pinii de dedesubt. În depărtare ciripeau păsărele. Mi-am dorit să fiu o pasăre. Sau să fiu departe, oricum.

— De ce? a întrebat, șoptit. De ce m-ai mințit? Când oricum venisem la tine crezând că știu.

Am privit în jos spre mâinile mele, împreunate sub bărbie și am înghițit în gol.

— Dacă..., am început și am înghițit din nou. Dacă ți-aș fi spus că l-am lăsat pe Louis... m-ai fi întrebat despre asta. M-am gândit că nu ai putea uita. Poate pe mine m-ai ierta, însă de uitat, nu ai uita niciodată și asta va fi mereu între noi.

Am înghițit din nou nodul din gât. Mâinile îmi erau reci în ciuda căldurii și în stomac simțeam un bulgăre de gheață. Dar dacă îi spuneam acum adevărul, trebuia să i-l spun pe tot.

— Dacă ai fi întrebat – și ai întrebat, Jamie, ai întrebat! Ar fi trebuit să vorbesc despre asta și să retrăiesc și îmi era teamă...

Glasul mi s-a stins, incapabil să mai articuleze vreun cuvânt, însă nu avea de gând să mă lase.

•

— De ce-ți era teamă? a insistat el.

Mi-am întors ușor capul, fără a-i întâlni privirea, dar suficient încât să îi văd conturul întunecat în lumina soarelui ridicându-se prin perdeaua părului meu sclipind în razele soarelui.

— Mi-a fost teamă să îți spun de ce am făcut-o, am răspuns șoptit. Jamie... trebuia, pentru a te elibera din Bastilia... aș fi făcut și mai mult decât atât dacă era nevoie. Dar atunci... și pe urmă... am sperat cu jumătate de inimă că cineva îți va spune,

că vei afla. Eram atât de furioasă, Jamie, din cauza duelului și a copilului. Și pentru că mă forțaseși să o fac... să mă duc la Louis. Voiam să fac ceva pentru a te îndepărta de mine, să mă asigur că nu te voi mai vedea vreodată. Am făcut-o... parțial... pentru că voiam să te rănesc, am șoptit.

Un mușchi s-a contractat în colțul buzelor sale, dar a continuat să privească în jos, spre palmele încleștate. Prăpastia dintre noi, cu un pod atât de fragil, se căsca din nou, adâncă și de netrecut.

— Da. Ei bine, ai reușit.

Buzele i s-au strâns într-o linie subțire și nu a mai vorbit o vreme. În cele din urmă și-a întors capul și m-a privit drept în ochi. Aș fi vrut să îi evit privirea, însă nu puteam.

— Claire, a spus el încet. Ce ai simțit tu – când eu i-am dat trupul meu lui Jack Randall? Când l-am lăsat să mă posede, la Wentworth?

Un fior ușor m-a străbătut din vârful capului până în degetele de la picioare. Era ultima întrebare pe care mă așteptasem să o aud. Am închis și am deschis gura de câteva ori înainte de a găsi un răspuns.

— Nu... nu știu, am rostit slab. Nu m-am gândit. Am simțit furie, desigur. Am fost furioasă, revoltată. Și scârbită. Și îmi era teamă pentru tine. Și îmi părea rău pentru tine.

— Ai fost geloasă? Când ți-am povestit mai târziu... că m-a excitat, deși eu nu am vrut?

Am tras adânc aer în piept, simțind firele de iarbă gâdilându-mi sânii.

— Nu. Cel puțin așa cred; nu am crezut așa atunci. La urma urmelor nu a fost ca și cum tu... ai vrut.

Mi-am mușcat buza, coborând privirea. Vocea lui era calmă și relaxată lângă umărul meu.

— Eu nu am crezut că tu ai vrut să te culci cu Louis... sau ai vrut?

— Nu.

— Așa, bun, a rostit el.

A apucat un fir de iarbă între degetele mari și s-a concentrat să îl tragă ușor în sus de rădăcini.

— Și eu am fost furios. Și scârbit și mi-a părut rău.

Firul de iarbă a ieșit din locașul lui cu un scârțâit discret.

— Când am fost eu, a continuat el în șoaptă, am crezut că nu poți suporta gândul și nu te-aș fi condamnat. Știam că trebuie să îți fie silă și am încercat să te alung, ca să nu văd pe chipul tău dezgustul și durerea.

A închis ochii și a ridicat iarba între degete, abia atingându-i buzele.

— Dar tu nu ai vrut să pleci. M-ai luat la sânul tău și m-ai iubit. În loc să mă lași, tu m-ai vindecat. Și m-ai iubit, în ciuda celor întâmplate.

A tras adânc aer în piept și a întors din nou capul spre mine. Ochii îi scânteiau de lacrimi, însă niciuna nu i se scursese pe obraji.

— Am crezut, poate, că eu voi avea tăria să fac asta pentru tine, cum ai făcut-o tu pentru mine. Și măcar din acest motiv am venit la Fontainebleau.

A clipit o dată, tare și ochii i s-au limpezit.

— Dar pe urmă tu mi-ai spus că nu se întâmplase nimic… pentru scurtă vreme, te-am crezut, pentru că voiam atât de mult să te cred. Dar pe urmă… mi-am dat seama, Claire. Nu o puteam ascunde de mine însumi și știam că tu mă mințiseși. M-am gândit că tu nu aveai încredere în mine că te iubesc, sau… că tu îl doriseși și îți era teamă ca eu să aflu asta.

A dat drumul firului de iarbă și a lăsat capul în față, odihnindu-l pe dosul palmelor.

— Ai spus că voiai să mă rănești. Ei bine, gândul la tine culcându-te cu regele m-a durut mai mult decât însemnul ars pe piept sau tăietura biciului pe spatele dezgolit. Dar faptul că ai gândit că nu poți avea încredere în mine să te iubesc e ca și cum m-aș trezi din ștreang și aș simți un pumnal împlântat în măruntaie. Claire…

Buzele i s-au deschis fără un sunet, apoi s-au închis strâns pentru o clipă, până a găsit puterea de a continua.

— Nu știu dacă rana e mortală, dar Claire – mă simt ca și cum sângele nu mi-ar mai curge prin vene când mă uit la tine.

Tăcerea dintre noi a crescut și s-a adâncit. Un bâzâit slab de gâze venind dinspre stânci vibra în aer.

Jamie era nemișcat ca o stâncă, privind în pământ complet inexpresiv. Nu puteam suporta chipul acela gol și gândul la ce se ascundea în spatele lui. Văzusem un semn al furiei sale disperate în foișor și îmi simțeam inima pustie gândindu-mă la

acea furie, ținută în frâu cu atâta efort, acum înfrânată de o voință de fier care stăvilea totodată bucuria și încrederea. Căutam cu disperare o cale de a rupe tăcerea care ne despărțea; un gest care să restabilească încrederea pierdută dintre noi. Apoi Jamie s-a ridicat în capul oaselor, cu brațele strânse în jurul coapselor și s-a întors într-o parte, privind peste valea liniștită. Mai bine violență, mi-am spus în gând, decât tăcere. Am întins brațul peste prăpastia dintre noi și am pus o mână peste a lui. Era caldă de la soare și vie sub atingerea mea.

— Jamie, am murmurat. Te rog.

A întors încet capul spre mine. Părea calm încă, deși ochii de pisică s-au îngustat și mai mult în vreme ce mă privea în tăcere. A întins în cele din urmă brațul și m-a cuprins cu o mână de încheietură.

— Atunci, vrei să te bat? a întrebat el cu blândețe.

Strânsoarea s-a întețit încât am tresărit involuntar, încercând să mă dau înapoi. Dar el m-a tras lângă el pe iarba aspră. Am simțit că tremur și un fior m-a străbătut, ridicându-mi părul de pe brațe, însă am reușit să vorbesc:

— Da, am răspuns.

Expresia lui era impenetrabilă. Privindu-mă în continuare în ochi, a întins brațul liber peste pietre bâjbâind în căutarea unei tufe de urzici. Și-a ținut respirația când degetele au atins tulpinile țepoase și a încleștat fălcile; a strâns pumnul și a smuls plantele cu tot cu rădăcină.

— Țăranii din Gasconia își bat soțiile necredincioase cu urzici, a spus el.

A coborât mănunchiul țepos de frunze, plimbându-mi delicat capetele florilor peste un sân. Am rămas fără aer când am simțit deodată o înțepătură și un punct roșu a apărut ca prin farmec pe pielea mea.

— Să îți fac asta? a întrebat el. Să te pedepsesc astfel?

— Dacă… asta vrei.

Buzele îmi tremurau atât de tare încât abia puteam rosti cuvintele. Câteva firimituri de pământ îmi căzuseră între sâni de pe rădăcinile urzicilor; una s-a rostogolit de-a lungul coastelor, dislocată de inima care-mi bătea cu putere, mi-am imaginat. Semnul de pe sân ardea ca focul. Am închis ochii, imaginându-mi în detalii vii cum trebuie să te simți atunci când ești bătut cu un smoc de urzici.

Deodată strânsoarea de oțel s-a relaxat. Am deschis ochii. Jamie stătea lângă mine cu picioarele încrucișate, plantele împrăștiate alături, la pământ. Buzele îi afișau un zâmbet trist, abia vizibil.

— Te-am bătut o dată pe bună dreptate, englezoaico, și m-ai amenințat că o să îmi scoți măruntaiele cu propriul meu jungher. Acum îmi ceri să te biciuiesc cu urzici?

Și-a clătinat încet din cap, uimit, și mâna lui s-a întins parcă din proprie voință spre obrazul meu.

— Deci mândria mea contează atât de mult pentru tine?

— Da! Contează al dracului de mult!

M-am ridicat pe neașteptate, l-am prins de umeri și l-am sărutat cu putere. El a tresărit involuntar, apoi m-a tras spre el, cuprinzându-mă strâns cu brațul, gura lui răspunzând gurii mele. Apoi m-a întins la pământ, trupul lui țintuindu-mă locului sub el. Umerii lui au întunecat cerul senin de deasupra mea și brațele lui îmi țineau brațele pe lângă corp, făcându-mă prizonieră.

— Prea bine, a șoptit el, sfredelindu-mă cu privirea, provocându-mă să închid ochii, obligându-mă să mă uit la el. Prea bine. Dacă asta dorești, te voi pedepsi.

M-a împins imperios cu coapsele și mi-am simțit picioarele depărtându-se, lăsând porțile larg deschise pentru a întâmpina asaltul.

— Niciodată, mi-a șoptit el. Niciodată! Nimeni în afară de mine! Uită-te în ochii mei! Spune-mi! Uită-te la mine, Claire!

Când m-a pătruns sălbatic, am gemut și mi-aș fi întors capul, dar mi-a prins obrajii între palme, forțându-mă să îi văd ochii, și buzele dulci, crispate de durere.

— Niciodată, a spus el, mai încet. Căci ești a mea. Ești soția mea, inima mea, sufletul meu.

Greutatea lui mă ținea nemișcată, ca o stâncă prăvălită pe pieptul meu, dar frecarea trupurilor noastre m-a făcut să mă împing spre el, dorind mai mult. Și mai mult.

— Ești trupul meu, a spus el, rămânând fără suflare când mi-a dat ce doream.

Mă zbăteam sub el parcă aș fi căutat să scap, cu spatele arcuit precum un arc, împingându-mă spre el. Atunci s-a întins cât era de lung peste mine, abia mișcându-se, astfel încât legătura noastră intimă să pară puțin mai apropiată decât unirea trupurilor noastre.

Simțeam iarba aspră și ascuțită sub mine, mireasma puternică a firelor strivite era înțepătoare precum mirosul bărbatului care mă poseda. Sânii îmi erau striviți sub el și am simțit ușoara gâdilitură a firelor de păr de pe pieptul lui când trupurile noastre se mișcau la unison înainte și înapoi. Mă frământam, cerându-i mai mult, simțindu-i coapsele umflându-se când m-a apăsat mai cu forță.

— Niciodată, mi-a șoptit, cu fața la câțiva centimetri deasupra mea.

— Niciodată, am spus și am întors capul, închizând ochii pentru a scăpa de intensitatea privirii lui.

M-a întors din nou cu fața spre el, blând, dar neînduplecat, în vreme ce mișcările ușoare și ritmate continuau.

— Nu, englezoaica mea, a spus el tandru. Deschide ochii. Privește-mă. Căci asta e pedeapsa ta, cum e și a mea. Să vezi ce mi-ai făcut, cum știu că ți-am făcut și eu ție. Uită-te la mine.

Și m-am uitat, prizonieră, legată de el. Am privit când a lăsat să cadă și ultima sa mască și mi-a dezvăluit adâncurile și rănile sufletului său. Și aș fi plâns pentru durerea lui și pentru a mea, dacă aș fi fost capabilă... Dar ochii lui îi țintuiau pe ai mei, secătuiți de lacrimi și deschiși, nemărginiți ca marea sărată. Și trupul lui îl ținea pe al meu captiv, ducându-mă cu forța lui, la fel cum vântul de la apus suflă în pânzele unei corăbii.

Și am plutit în el și el în mine, astfel încât, atunci când ultima mică furtună a iubirii a început să mă zguduie, a strigat cu voce tare și împreună am înfruntat valurile ca un singur trup și ne-am oglindit fiecare în ochii celuilalt.

•

Soarele după-amiezii, fierbinte pe stâncile din calcar, arunca umbre adânci prin crăpături și scobituri. Am găsit în cele din urmă ce căutam, crescând crăpătură îngustă a unui bolovan uriaș, sfidând vesel lipsa celui mai mic firicel de pământ. Am rupt o frunză cărnoasă de aloe, am despicat-o și am împrăștiat lichidul răcoros și verde peste bășicile din palma lui Jamie.

— Mai bine? am întrebat.

— Mult, a spus el, strângând pumnul și strâmbându-se. Iisuse, ce înțeapă urzicile alea!

— Înțeapă.

Trăgând apoi de corsaj, m-am uns delicat pe sân cu puțin suc de aloe. Răcoarea m-a liniștit imediat.

— Mă bucur că nu ai acceptat oferta mea, am spus crispată, aruncând o privire spre o tufă de urzici înflorite din apropiere.

A zâmbit larg și m-a bătut ușor pe fund cu mâna bună.

— Ei bine, am fost cât pe ce, englezoaico. Nu ar trebui să mă tentezi cu astfel de oferte!

Apoi, redevenind serios, s-a aplecat și m-a sărutat tandru.

— Nu, *mo duinne.* Ți-am jurat o dată și așa rămâne. Nu voi mai ridica mâna asupra ta la mânie niciodată. La urma urmelor, a adăugat el în șoaptă întorcându-se într-o parte, te-am rănit destul.

M-am ghemuit la durerea amintirii, însă trebuia să fiu dreaptă și cu el.

— Jamie, am spus, cu buzele tremurându-mi ușor. Copilul… Nu a fost vina ta. Eu am simțit ca și cum ar fi, însă nu era. Cred… cred că s-ar fi întâmplat oricum, fie că te luptai cu Jack Randall sau nu.

— Da? Ah… bine.

Brațul său era cald și reconfortant în jurul meu și mi-a aplecat capul în curba umărului său.

— Mă consolează puțin vorbele tale. Dar era mai degrabă pentru Frank decât pentru copil. Crezi că mă poți ierta pentru asta?

M-a privit cu ochii albaștri, tulburi.

— Frank?! am exclamat surprinsă. Dar… nu e nimic de iertat.

Apoi am realizat; poate chiar nu știa că Jack Randall era încă în viață – la urma urmelor, fusese arestat imediat după duel. Dar dacă nu știa… am tras adânc aer în piept. Va trebui să afle oricum; poate ar fi mai bine să afle de la mine.

— Nu l-ai ucis pe Jack Randall, Jamie, am spus.

Spre mirarea mea, nu părea nici șocat, nici surprins. A clătinat din cap, soarele după-amiezii scânteind în părul lui. Deși nu era încă suficient de lung încât să poată fi prins din nou în coadă, crescuse destul de mult în închisoare și era nevoit să și-l dea mereu cu mâna de pe ochi.

— Știu, englezoaico.

— Știi? Dar… ce… am întrebat, nedumerită.

— Nu… știi ce s-a întâmplat?

Un fior rece mi s-a strecurat pe brațe, în ciuda fierbințelii soarelui.

— Ce să știu?

Și-a mușcat buza de jos, măsurându-mă ezitant. În cele din urmă a tras adânc aer în piept și a scos un oftat.

— Nu, nu l-am ucis. Dar l-am rănit.

— Da, Louise mi-a spus că l-ai rănit grav. Dar a zis că se va face bine.

Deodată am revăzut în minte ultima scenă din Bois de Boulogne; ultimul lucru la care asistasem înainte ca întunericul să mă învăluie. Vârful ascuțit al sabiei lui Jamie, străpungând pielea de căprioară stropită de ploaie. Pata de sânge apărând deodată pe suprafața materialului… și unghiul tăișului, scânteind cu forța care l-a împins în jos.

— Jamie! am spus, căscând ochii de groază. Nu cumva… Jamie, ce ai făcut!

A coborât privirea, frecându-și palma rănită de un fald al kiltului. A clătinat din cap, surprins de el însuși.

— Am fost atât de prost, englezoaico. Nu mă puteam considera bărbat dacă îl lăsam să plece nepedepsit pentru ce îi făcuse băiețelului și cu toate astea… îmi spunea în fiecare clipă: „Nu-l poți omorî acum pe ticălos, ai promis. Nu îl poți omorî.”

A schițat un zâmbet fals, privindu-și semnele din palmă.

— Îmi fierbea mintea ca un ceaun cu terci pus la foc și m-am agățat de gândul acela, „Nu-l poți ucide”. Și nu l-am ucis. Dar eram pe jumătate nebun de furia luptei și sângele îmi năvălea în urechi. Totuși, nu m-am oprit nici măcar o clipă să mă gândesc de ce nu trebuie să îl ucid, dincolo de promisiunea pe care ți-o făcusem. Iar când l-am văzut acolo, la pământ în fața mea și amintirea închisorii Wentworth și a lui Fergus și cu sabia în mână…

S-a întrerupt deodată. Am simțit că pălesc și m-am așezat pe o stâncă.

— Jamie!

A ridicat din umeri, neajutorat.

— Ei bine, englezoaico, a reluat, evitându-mi privirea, tot ce pot spune e că nu e foarte plăcut să fii rănit în acel loc.

— Iisuse!

Am rămas nemișcată, uluită de această dezvăluire. Jamie stătea lângă mine fără să spună nimic, studiindu-și dosul palmelor late. Pe dreapta mai era încă un semn mic, rozaliu. Jack Randall i-o străpunsese cu un cui, în Wentworth.

— Mă urăști pentru asta, Claire?

Vocea îi era coborâtă, aproape temătoare. Am scuturat din cap, cu ochii închiși.

— Nu.

I-am deschis și i-am văzut chipul aproape de al meu, încruntându-se neliniștit.

— Nu știu ce cred acum, Jamie. Chiar nu știu. Dar nu te urăsc, l-am asigurat, așezând o mână peste a lui și strângând-o ușor. Doar… lasă-mă singură o clipă, te rog, bine?

•

Îmbrăcată din nou în rochia de acum zvântată, mi-am răsfirat palmele pe coapse. Una din aur, cealaltă din argint. Ambele verighete erau încă acolo și nu aveam nicio idee ce însemna asta.

Jack Randall nu va avea niciodată copii. Jamie părea sigur, așa că nu puteam pune asta la îndoială. Cu toate acestea, eu încă purtam verigheta lui Frank, încă îmi aminteam de bărbatul care fusese primul meu soț, îmi puteam oricând reculege gândurile și amintirile despre bărbatul care fusese și ce făcuse el. Cum era posibil, așadar, ca el să nu existe?

Am clătinat din cap, dându-mi după urechi buclele uscate de vânt. Nu știam. Era posibil să nu aflu niciodată. Dar fie că cineva putea schimba viitorul sau nu – și se părea că noi puteam –, eram sigură că nu puteam schimba trecutul imediat. Ce fusese făcut fusese făcut și nu aveam cum să îndreptăm lucrurile. Jack Randall nu va avea copii.

O piatră s-a rostogolit pe pantă în spatele meu, sărind și provocând în cădere mici alunecări de pietriș. M-am întors și am ridicat privirea spre locul unde Jamie, acum îmbrăcat, explora împrejurimile.

Stâncile de deasupra se prăbușiseră de curând. Suprafețe curate, albe se vedeau acolo unde calcarul acoperit cu pete cafenii de la vreme se fracturase și doar cele mai mici plante rămăseseră agățate în urma acestei alunecări, spre deosebire de tufele dese ce se rostogoliseră pe deal.

Jamie s-a aplecat într-o parte, concentrat să găsească ceva de care să se agațe prin mulțimea de pietre. L-am văzut cuprinzând cu brațele un bolovan uriaș și am auzit scârțâitul slab al jungherului său pe piatră în aerul nemișcat al după-amiezii.

Apoi a dispărut. L-am așteptat să iasă de cealaltă parte a pietrei, savurând căldura soarelui care-mi mângâia umerii. Însă

nu a apărut și după câteva clipe, am început să îmi fac griji. Putea să fi alunecat și să fi căzut ori să se fi lovit cu capul de o piatră.

Mi-am dezlegat din nou șireturile de la botinele cu toc, ceea ce mi s-a părut o veșnicie, și tot nu s-a întors. Mi-am suflecat poalele și am pornit în sus pe deal, pipăind precaut pietrele aspre și calde cu degetele de la picioare.

— Jamie!

— Aici, englezoaico.

Vocea venind din spatele meu m-a speriat și aproape că mi-am pierdut echilibrul. M-a prins de braț și m-a ridicat într-un gol dintre pietrele diforme căzute.

M-a întors spre peretele de calcar, pătat de rugină și fum. Și altceva.

— Uite, a spus el în șoaptă.

Am privit spre locul pe care mi-l arăta, deasupra întinderii netede a peretelui peșterii, și am rămas fără suflare.

Animale pictate galopau pe piatră, cu copitele în aer, avântându-se spre lumina de deasupra. Erau bizoni și căprioare, gonind în grupuri, cu cozile ridicate, iar la capătul stâncii, un stol de păsări delicate, cu aripile întinse pluteau pe deasupra animalelor care alergau la sol.

Pictate în roșu, negru și ocru, cu o grație delicată care folosea liniile stâncii pentru a le scoate în relief, ropoteau mut, cu grumazul rotunjit de efort, speriind păsările din crevasele de piatră. Trăiseră cândva în întunericul peșterii, luminate doar de flăcările celor care le pictaseră. Expuse la lumina soarelui de prăbușirea acoperișului, păreau la fel de însuflețite ca orice vietate care pășea pe fața pământului.

Pierdută în contemplarea umerilor masivi care își croiau drum din stâncă, nu am văzut până când nu m-a strigat Jamie.

— Englezoaico! Vino aici!

Vocea lui suna straniu, așa că am alergat spre el. Stătea în picioare la intrarea în peștera mică și privea în jos.

Erau întinși în spatele unui afloriment, ca și cum căutaseră adăpost de vântul care alunga bizonii.

Erau doi, zăcând împreună pe pământul bătătorit ce forma podeaua peșterii. Conservate în aerul uscat al peșterii, oasele rezistaseră trecerii anilor, deși carnea se uscase de mult, prefăcându-se în pulbere. O rămășiță minusculă de piele uscată,

maronie atârna de curba rotundă a unui craniu, o șuviță de păr înroșită de ani fluturând ușor în curentul creat de apariția noastră.

— Dumnezeule! am spus în șoaptă, parcă temându-mă să nu îi deranjez.

M-am apropiat de Jamie și el m-a cuprins de mijloc.

— Crezi… că au fost… omorâți aici? Un sacrificiu, poate?

Jamie a clătinat din cap, privind gânditor la grămada de oase friabile, delicate.

— Nu, a spus el.

Și el vorbea în șoaptă, ca în sanctuarul unei biserici. S-a întors și a ridicat o mână spre peretele din spatele nostru, unde căprioara sărea și cocorii se ridicau în spațiul de dincolo de piatră.

— Nu, a rostit din nou. Oamenii care au desenat animalele astea… ei nu puteau face asemenea lucruri.

S-a întors din nou spre cele două schelete, îmbrățișate la picioarele noastre. S-a ghemuit deasupra lor, trasând linia oaselor cu un deget ușor, atent să nu atingă suprafața ca de fildeș.

— Vezi cum stau întinși, a spus el. Nu au căzut aici și nimeni nu le-a pus trupurile așa. S-au așezat singuri.

Mâna i-a plutit pe deasupra oaselor lungi ale brațelor scheletului mai mare, o umbră întunecată tremurând precum un fluture uriaș când a trecut prin dreptul coastelor fragile.

— El o ținea în brațe, a spus el. Stătea în spatele ei, coapsele lipite de ale ei și o ținea strâns lângă el, în vreme ce capul i se odihnea pe umărul ei.

Mâna lui a trecut de câteva ori peste oase, explicând, indicând, îmbrăcându-le din nou cu carnea imaginației lui, astfel încât i-am putut vedea așa cum fuseseră, îmbrățișați pentru o ultimă dată, pentru totdeauna. Oasele mici ale degetelor se împrăștiaseră, dar un vestigiu de cartilaj lega încă metacarpienele mâinilor. Falangele mici erau așezate unele peste altele: își împreunaseră mâinile într-o ultimă așteptare. Jamie se ridicase și cerceta interiorul cavernei, în timp ce soarele ultimelor ore ale după-amiezii picta pereții în purpuriu și ocru.

— Acolo.

A întins mâna spre un loc din apropierea intrării în peșteră. Pietrele erau cafenii de praf și de ani, însă nu erau ruginite, și nici erodate precum cele din adâncul peșterii.

— Aceea a fost cândva intrarea, a spus el. Pietrele au mai căzut o dată înainte și au închis locul.

S-a întors și a așezat o mână pe aflorimentul stâncos care-i protejase pe îndrăgostiți de lumină.

— Trebuie să fi bâjbâit prin peșteră mână în mână, căutând o ieșire, în praf și în beznă, am zis.

— Da, a spus el, rezemându-și fruntea de piatră, cu ochii închiși. Și lumina se stinsese și au rămas fără aer. Așa că s-au lăsat la pământ în întuneric, așteptând să moară.

Lacrimile îmi șiroiau pe obrajii prăfuiți. Mi le-am șters și i-am luat mâna liberă, împletindu-mi cu grijă degetele cu ale sale.

S-a întors spre mine, fără un cuvânt și a expirat tare când m-a tras cu putere spre el. Mâinile noastre au bâjbâit în lumina stinsă a soarelui apunând, febrile în atingerea căldurii, în mângâierea cărnii, duritatea osului invizibil pe sub piele amintindu-ne cât de scurtă e viața.

PARTEA A CINCEA

„O SĂ VIN ACASĂ”

30. Lallybroch

Era numit Broch Tuarach datorită cilindrului antic de piatră, clădit în urmă cu câteva secole, care se ridica de pe dealul din spatele conacului. Oamenii care trăiau pe moșie o numeau „Lallybroch”. Din ce înțelesesem până acum, asta însemna „turnul leneș”, denumire care părea cel puțin la fel de lipsită de sens ca și termenul de „turn cu fața spre nord” aplicat structurii cilindrice.

— Cum poate ceva rotund să fie cu fața spre nord? am întrebat în vreme ce ne croiam anevoie drum de-a lungul pantei întinse acoperite de ierburi și granit, mânând caii unul câte unul pe poteca îngustă și întortocheată pe care cerbii roșii o făcuseră prin tufișurile dese. Turnul acela nu are față.

— Are o ușă, a spus Jamie înțelept. Ușa e cu fața spre nord.

Și-a înfipt picioarele în pământ când panta a coborât abrupt, șuierând printre dinți spre calul care îl urma. Picioarele posterioare musculoase ale calului din fața mea s-au încordat subit, iar mersul precaut s-a transformat în pași mărunți, nesiguri, fiecare copită alunecând câțiva centimetri în pământul ud înainte să mai facă un alt pas. Caii, cumpărați în Inverness, erau niște animale frumoase, de statură potrivită. Poneii scoțieni, mărunței și vânjoși, ar fi făcut o treabă mai bună pe o asemenea pantă abruptă, însă caii aceștia, cu toții iepe, erau cumpărați pentru prăsilă, nu pentru muncă.

— Prea bine, am spus eu, pășind cu grijă peste un firicel de apă ce traversa poteca de căprioare. O explicație destul de rezonabilă. Dar „Lallybroch”? De ce e un „turn leneș”?

— Pentru că e puțin înclinat, a răspuns Jamie.

Îi vedeam ceafa aplecată în timp ce înainta concentrat pe potecă, câteva șuvițe subțiri de păr auriu-roșcat ridicându-i-se în

vârful capului, stârnite de vânticelul de după-amiază care sufla pe deal.

— Nu se vede prea bine din casă, dar dacă stai în partea de apus, vei observa că e ușor înclinat înspre nord. Și dacă privești printr-una dintre canelurile de sus, deasupra ușii, poți vedea zidul de dedesubt, din cauza înclinării.

— Păi, presupun că nimeni nu auzise de firele cu plumb în secolul al treisprezecelea, am remarcat. E o minune că nu s-a prăbușit până acum.

— O, a căzut de câteva ori, a spus Jamie, ridicând ușor vocea pe măsură ce vântul se întețea din nou. Oamenii care au trăit acolo l-au înălțat din nou; probabil de aceea e aplecat.

— Îl văd! Îl văd!

Vocea lui Fergus, ascuțită de nerăbdare, s-a auzit din spatele meu. Îi fusese îngăduit să rămână pe calul său, căci greutatea lui neglijabilă era puțin probabil să îi îngreuneze sarcina calului, cu atât mai puțin să îl împiedice la mers. Aruncând o privire în urmă, îl vedeam îngenunchind în șa, sărind în sus și în jos de bucurie. Calul său, o iapă murgă cuminte și răbdătoare, a scos un fornăit scurt, dar, indulgentă, s-a abținut să îl arunce în tufe. După aventura sa cu mânzul Percheron la Argentan, Fergus nu pierduse nicio ocazie de a urca pe un cal, și Jamie, amuzat și binevoitor față de un tovarăș iubitor de cai, îi făcuse pe plac, luându-l în spatele lui pe șa când călărea pe străzile Parisului, dându-i voie din când în când să urce singur pe unul din caii de trăsură ai lui Jared, niște creaturi uriașe și placide, care abia fluturau din urechi nedumerite la strigătele și loviturile lui Fergus.

Mi-am pus mâna streașină la ochi, privind în direcția pe care mi-o arăta. Avea dreptate; din punctul lui înalt de observație, reperase silueta întunecată a vechiului turn de piatră, cocoțat pe dealul său. Casa-conac modernă de dedesubt era mai dificil de văzut; era construită din piatră tencuită alb și soarele strălucea în zidurile sale ca și în câmpurile dimprejur. Cuibărit între lanuri de orz, conacul era încă parțial ascuns de ochii noștri de un șir de copaci de la poalele dealului care formau o barieră pentru vânt.

L-am văzut pe Jamie ridicând capul și privind țintă când a zărit ferma Lallybroch dedesubt. A rămas aproape nemișcat preț de un minut, fără să spună nimic, dar i-am văzut umerii ridicându-

se și îndreptându-se. Vântul îi sufla în păr și în faldurile tartanului, înfoindu-le, dând impresia că s-ar putea ridica în aer, vesel ca un zmeu. Îmi amintea de vântul care umflă velele, întorcându-se pe lângă promontoriu și intrând în canalele de navigare când părăseau portul din Le Havre. Stătusem la capătul cheiurilor, privind acel du-te-vino de vase și comercianți. Pescărușii se aruncau în apă și țipau printre pânze, cu glasurile lor răgușite precum strigătele marinarilor.

Jared Munroe Fraser stătuse lângă mine, privind senin cum se descărca marfa bogată obținută pe mare, o parte din ea fiind a lui. Era unul din vasele lui, *Portia,* care avea să ne ducă în Scoția. Jamie îmi spusese că toate vasele lui Jared erau botezate după amantele lui, cu galionul sculptat să semene cu doamnele în chestiune. Mi-am mijit ochii împotriva vântului spre prora corăbiei, încercând să îmi dau seama dacă Jamie mă tachinase. Dacă nu, am concluzionat, atunci Jared avea slăbiciune pentru doamnele bine înzestrate.

— Îmi va fi dor de voi, a spus Jared, pentru a patra oară în ultima jumătate de oră.

Arăta cu adevărat trist, chiar și nasul său vesel părând mai puțin cârn și optimist decât de obicei. Călătoria în Germania fusese un succes; avea un diamant mare în dantela jaboului, și vestonul pe care îl purta era din catifea de un verde intens, cu butoni din argint.

— Ah, în fine, a spus el, dând din cap. Oricât de mult mi-ar plăcea să îl păstrez pe flăcău cu mine, nu pot să îl privez de bucuria de a se întoarce acasă. Poate într-o zi voi veni în vizită, draga mea; a trecut atât de mult timp de când nu am mai pus piciorul în Scoția.

— Și nouă ne va fi dor de tine, i-am răspuns, sincer.

Mai erau și alții care aveau să-mi lipsească: Louise, maica Hildegarde, Herr Gerstmann. Maestrul Raymond cel mai mult dintre toți. Cu toate acestea, așteptam cu nerăbdare să ne întoarcem în Scoția, la Lallybroch. Nu aveam nicio dorință să mă întorc în Paris, și erau oameni pe care cu siguranță nu doream să îi mai revăd vreodată, Louis al Franței fiind unul dintre ei.

Charles Stuart, un altul. Făcând cercetări discrete printre iacobiții din Paris, Jamie își confirmase impresia inițială; mica flacără de optimism aprinsă de entuziasmul lui Charles pentru „marea lui afacere” se stinsese, și în vreme ce suporterii loiali ai

regelui James erau fideli suveranului lor, nu părea să fie vreo șansă ca această loialitate calmă de o durabilitate încăpățânată să ducă la acțiune.

Să-l lăsăm pe Charles să își găsească locul în exil, atunci, mi-am spus în gând. Exilul nostru se terminase. Noi plecam acasă.

— Bagajul e la bord, mi-a spus la ureche o voce acră, cu accent scoțian. Căpitanul vasului a zis că acum să urci; ridicăm ancora la flux.

Jared s-a întors spre Murtagh, apoi a aruncat o privire în stânga și în dreapta de-a lungul cheiurilor.

— Atunci, unde e flăcăul? a întrebat el.

Murtagh a arătat din cap spre capătul cheiurilor.

— În tavernă. Se îmbată ca porcul.

Chiar mă întrebasem cum avea Jamie de gând să înfrunte traversarea Canalului. Aruncase o singură privire spre cerul roșcat al zorilor care prevestea furtuni mai târziu, se scuzase față de Jared și se făcuse nevăzut. Privind în direcția indicată de Murtagh, l-am văzut pe Fergus așezat pe un morman la intrarea unei taverne, evident stând de strajă.

Jared, care la început se arătase sceptic, apoi amuzat când i se povestise despre neputința nepotului său, a început să zâmbească cu gura până la urechi auzind vestea.

— Ah, da? a spus el. Atunci sper că și-a mai lăsat un păhărel pentru când venim noi să-l luăm. Altfel va fi al dracului de greu de cărat pe pasarelă.

— De ce ar face asta? l-am întrebat pe Murtagh, cu o oarecare nedumerire. Am niște laudanum pentru el, am zis, bătând ușor cu palma în săculețul din mătase pe care îl purtam cu mine. L-ar adormi mult mai repede.

— Așa-i, a spus Murtagh, abia clipind. Zicea că dacă tot se va alege cu o durere de cap, măcar să se bucure înainte. Și whisky-ul are un gust mai bun când alunecă pe gât decât licoarea ta negricioasă, a continuat înclinând fruntea spre săculețul meu, apoi spre Jared. Hai atunci, dacă ai de gând să mă ajuți să îl cărăm.

În cabina de la proră a *Portiei*, stătusem pe patul căpitanului, privind țărmul tot mai îndepărtat mișcându-se în sus și-n jos în ritmul valurilor, cu capul soțului meu cuibărit pe genunchi.

A deschis ușor un ochi și s-a uitat la mine. I-am mângâiat coama de păr transpirat de pe frunte. Mireasma de bere și whisky plutea în jurul lui ca un parfum.

— Te vei simți fix ca naiba când te vei trezi în Scoția, i-am spus.

A deschis și celălalt ochi și a privit dansul valurilor de lumină reflectată peste tavanul din bârne de lemn. Apoi m-a fixat cu ochii lui ca două lacuri adânci, de albastru limpede.

— Între iadul de acum și iadul de mai târziu, englezoaico, a spus el clar și răspicat, îl prefer oricând pe cel de mai târziu.

Ochii i s-au închis. A râgâit o dată încetișor și trupul lung s-a relaxat, legănat ușor în brațele unui somn adânc.

•

Caii păreau la fel de nerăbdători ca și noi; simțind apropierea grajdurilor și a mâncării, au început să iuțească pasul, cu capetele ridicate și urechile ciulite, dornici. Tocmai mă gândeam că și mie mi-ar prinde bine o baie și o gură de mâncare când calul meu, puțin mai în față decât ceilalți, și-a înfipt picioarele în pământ și s-a oprit locului, cu copitele adâncite până la chișiță în praful roșcat. Iapa și-a scuturat violent capul dintr-o parte în cealaltă, pufnind și nechezând.

— Hei, fetițo, ce s-a întâmplat? Ți-a intrat o albină în nas?

Jamie s-a dat jos de pe calul său și a alergat să apuce căpăstrul iepei cenușii. Simțind spatele lat tremurând și convulsionându-se sub mine, am alunecat și eu din șa.

— Ce s-a întâmplat cu ea?

Am privit curioasă spre calul ce se retrăgea din mâna lui Jamie care ținea căpăstrul, scuturându-și coama, cu ochii căscați. Ceilalți cai, parcă molipsiți de neliniștea ei, au început să se foiască și să bată din copite.

Jamie a aruncat o privire iute peste umăr la drumul pustiu.

— Vede ceva.

Fergus s-a ridicat în scărițele lui scurtate și punându-și mâna streașină la ochi, a privit peste coama iepei. Coborându-și mâna, s-a uitat la mine și a dat din umeri. Am ridicat și eu din umeri; nu știam ce o neliniștea pe iapă – drumul și lanurile se întindeau pustii de jur împrejurul nostru, grânele pârguindu-se și uscându-se în soarele ultimelor zile de vară. Cel mai apropiat pâlc de copaci era la o depărtare de mai bine de o sută de metri, în spatele unei mici movile de pietre care trebuie să fi fost

rămășițele unui coș de vatră prăbușit. Lupii erau aproape inexistenți într-un ținut atât de întins precum acesta, iar o vulpe ori un bursuc nu puteau supăra un cal de la o asemenea distanță. Renunțând să mai mâne calul înainte, Jamie l-a plimbat descriind un semicerc, înapoi în direcția din care venisem, iar calul l-a urmat docil.

I-a făcut semn lui Murtagh să mâne ceilalți cai în afara drumului, apoi s-a aruncat el însuși în șa și, aplecându-se în față, cu o mână strânsă de coama iepei, a îndemnat-o blând în față, șoptindu-i în ureche. Ea a pășit șovăitor, dar nu a opus rezistență, până când a ajuns în punctul în care se oprise data trecută. Acolo s-a oprit din nou și a rămas tremurând și nimic nu a putut-o convinge să mai facă un pas în față.

— Prea bine, atunci, a spus Jamie, resemnat. Fie cum vrei tu.

A întors iapa și a condus-o în câmp, spicele galbene măturând părul aspru de pe burta ei. Noi i-am urmat în tăcere, caii plecându-și gâturile din când în când să înșface câte o gură de grăunțe în vreme ce treceam prin câmpuri. Trecând prin jurul unui afloriment mic chiar sub creasta dealului, am auzit un lătrat scurt de avertisment chiar în față. Am ieșit în drum și am găsit un câine ciobănesc negru cu alb stând de pază, cu botul în sus și coada țeapănă în vreme ce ne țintuia cu o privire circumspectă.

A mai scos un lătrat scurt și o altă figură identică, negru cu alb, a țâșnit dintr-o tufă de anini, urmată de o silueta înaltă și mai înceată a unui om, învelit într-un tartan cafeniu de vânătoare.

— Ian!

— Jamie!

Jamie mi-a aruncat înapoi hățurile iepei și l-a întâlnit pe cumnatul său în mijlocul drumului, unde cei doi bărbați s-au strâns unul pe celălalt de după umeri, râzând și bătându-se reciproc pe spate. Scăpând de suspiciune, câinii zburdau veseli în jurul lor, dând din coadă, dându-se într-o parte din când în când pentru a mirosi picioarele cailor.

— Nu vă așteptam decât cel mai devreme mâine, a spus Ian, chipul lui lunguieț radiind de bucurie.

— Am avut vânt bun la traversare, a explicat Jamie. Sau cel puțin așa a spus Claire; eu nu prea eram atent.

A aruncat o privire în spate spre mine, zâmbind cu gura până la urechi, și Ian s-a apropiat să îmi strângă mâna.

— Cumnată, m-a salutat el politicos, apoi a zâmbit, căldura zâmbetului aprinzându-i ochii calzi, căprui. Claire.

Fericit, mi-a sărutat degetele, strângându-mi mâna.

— Jenny ne-a înnebunit cu gătitul și curățenia, a spus el, zâmbindu-mi. Veți fi norocoși dacă veți avea un pat în care să dormiți la noapte; a scos toate saltelele afară, să le bată.

— După trei nopți petrecute sub cerul liber, nu m-ar deranja să dorm pe podea, l-am liniștit. Jenny și copiii sunt bine?

— O, da. Jenny e din nou însărcinată, a adăugat el. Trebuie să nască în februarie.

— Din nou?

Jamie și cu mine am întrebat în același timp și obrajii slabi ai lui Ian s-au îmbujorat.

— Dumnezeule, bărbate, micuța Maggie are mai puțin de un an, a spus Jamie, ridicând sever o sprânceană. Nu te poți abține?

— Eu? a spus Ian indignat. Crezi că eu am avut ceva de a face cu asta?

— Păi, dacă nu ai avut, cred că ar trebui să te intereseze cine a avut, a spus Jamie, un colț al buzelor tresărind.

Rozul obrajilor a fost înlocuit de un roșu aprins, contrastând frumos cu șatenul mătăsos al părului lui Ian.

— Știi foarte bine ce vreau să spun, a rostit el. Am dormit două luni cu Jamie cel mic în patul cu roți și pe urmă Jenny…

— O, vrei să spui că sora mea e o desfrânată, nu?

— Vreau să spun că e la fel de încăpățânată ca și fratele ei când vrea să obțină ceva, a zis Ian.

S-a lăsat într-o parte, apoi în jos și i-a aplicat lui Jamie o lovitură în stomac. Jamie s-a aplecat în față, râzând.

— Atunci e bine că am venit acasă, a spus el. O să te ajut să o mai ții în frâu.

— Ah, da? a întrebat Ian sceptic. O să chem arendașii să fie de față.

— Ai pierdut câteva oi, așa-i?

Jamie a schimbat subiectul arătând spre câinii și toiagul lui Ian, aruncat în praf, pe drum.

— Cincisprezece și un berbec, a spus Ian, încuviințând din cap. Turma lui Jenny de oi merinos, pe care o ține pentru lâna

specială. Berbecul a fost de vină; a rupt poarta. Speram că poate le găsesc aici, în lanul de grâne, dar nici urmă de ele.

— Nu le-am văzut sus pe munte, am răspuns.

— Ah, nu au cum să fie acolo, a spus Ian, fluturând o mână. Niciun animal nu trece de colibă.

— Colibă?

Fergus, pierzându-și răbdarea cu acest schimb de politețuri, își mânase calul lângă al meu.

— Nu am văzut nicio colibă, milord, doar un morman de pietre.

— Asta a mai rămas din coliba familiei MacNab, flăcăule, a spus Ian, mijind ochii în sus spre Fergus, al cărui trup era conturat de soarele după-amiezii târzii. Și te sfătuiesc să te ții departe de ea.

Părul mi s-a zburlit pe ceafă, în ciuda căldurii zilei. Ronald MacNab era arendașul care îl trădase pe Jamie față de oamenii santinelei anul trecut, bărbatul care murise pentru trădarea sa la o zi după ce fusese descoperit trădător. Murise, mi-am amintit, în cenușa casei cale, incendiată de bărbații de la Lallybroch. Mormanul de pietre de sobă, atât de inofensiv când trecuserăm pe lângă el în urmă cu puțin timp, avea acum aerul macabru al unor pietre de mormânt. Am înghițit nodul care mi se pusese în gât.

— MacNab? a întrebat Jamie încet, deodată alert. Ronnie MacNab?

Îi povestisem lui Jamie despre trădarea lui MacNab și despre moartea lui, însă nu și despre împrejurări.

— Da, a spus Ian încuviințând din cap. A murit aici, în noaptea în care te-au luat englezii, Jamie. Stuful trebuie să fi prins vreo scânteie și el era mult prea beat ca să mai iasă la timp din casă.

L-a privit grav pe Jamie drept în ochi.

— Așa? Și soția și copilul?

Privirea lui Jamie era la fel ca a lui Ian; rece și incrutabilă.

— În siguranță. Mary MacNab ajută la bucătărie în conac și Rabbie muncește în grajduri, a spus Ian, privind fără să vrea peste umăr în direcția casei distruse. Mary mai urcă până aici din când în când; ea e singura care se duce la vechea casă.

— Deci îl iubea?

Jamie se întorsese pentru a se uita în direcția casei, astfel încât nu îi puteam vedea chipul, dar spatele îi trăda încordarea.

— Nu cred, a zis Ian, ridicând din umeri. Un bețiv și un depravat, asta era Ronnie; nici măcar maică-sa nu știa ce să facă cu el. Nu, cred că Mary considera că e de datoria ei să se roage pentru sufletul lui – de mare folos îi va fi, a adăugat el.

— Ah.

Jamie s-a oprit o clipă, căzut parcă pe gânduri, apoi a azvârlit hățurile calului peste gâtul lui și a luat-o în sus pe deal.

— Jamie, am spus, însă el înainta deja spre poiana micuță de lângă crâng.

I-am întins hățurile pe care le țineam lui Fergus care ne privea nedumerit.

— Stai aici cu caii, am spus. Eu trebuie să mă duc cu el.

Ian a dat să vină cu mine, dar Murtagh l-a oprit clătinând din cap, așa că am pornit singură pe urmele lui Jamie peste creasta dealului.

Avea pasul lung și neobosit al unui om obișnuit cu dealurile și ajunsese în micul luminiș înainte ca eu să-l ajung din urmă. Stătea la marginea a ceea ce fusese peretele exterior. Forma pătrată a podelei bordeiului era încă ușor vizibilă, deși acoperită de iarba nouă, mai rară decât orzul din apropiere, mai verde și mai sălbatică în umbra copacilor.

Rămăsese o mică urmă a focului; câteva bucăți de lemn ars se iveau prin iarba din apropierea căminului din piatră care acum stătea descoperit, doborât la pământ și expus precum un mormânt. Atent să nu pășească în contururile pereților dispăruți, Jamie a început să facă ocolul poienii. A încercuit movila de pietre de trei ori, în sensul opus al acelor de ceasornic, spre stânga, apoi iar spre stânga, pentru a induce în eroare orice spirit rău care-l putea urmări.

Stăteam deoparte și priveam. Era o confruntare personală, însă nu îl puteam lăsa singur, și deși nu se uita spre mine, tot știam că se bucura că sunt în preajmă.

În cele din urmă s-a oprit lângă mormanul de pietre. Întinzând brațul a așezat cu grijă o palmă peste el și a închis o clipă ochii, parcă rugându-se. Apoi, aplecându-se, a ridicat o piatră de mărimea pumnului său și a așezat-o ușurel pe movilă, temându-se parcă să nu îngreuneze sufletul neliniștit al fantomei. Și-a făcut cruce, s-a întors și s-a îndreptat spre mine încet, dar cu un pas sigur.

— Nu privi în urmă, a șoptit, luându-mă de braț când ne-am întors spre drum.

Nu am privit.

Jamie, Fergus și Murtagh au plecat cu Ian și câinii în căutarea oilor, lăsându-mă să duc caii de hățuri spre conac de una singură. Nu mă prea pricepeam să mân caii, dar consideram că mă pot descurca un kilometru, atât timp cât nimic nu îmi țâșnea în cale pe neașteptate.

Lucrurile stăteau cu totul altfel față de prima noastră sosire la Lallybroch; atunci, amândoi eram fugari. Eu fugeam de viitor, Jamie de trecut. Șederea noastră aici fusese una fericită, însă scurtă și primejdioasă; riscam mereu să fim descoperiți și Jamie, arestat. Acum, mulțumită intervenției Ducelui de Sandringham, Jamie venise să își ia în primire moștenirea de familie, și eu, locul alături de el ca soția sa.

Data trecută ajunseserăm pe neașteptate, jerpeliți, întrerupând violent bunul mers al gospodăriei. De această dată, veniserăm anunțați, cu toată ceremonia cuvenită, aducând daruri din Franța. Deși eram sigură că primirea noastră va fi una călduroasă, mă întrebam cum aveau să primească Ian și sora lui Jamie întoarcerea noastră permanentă. La urma urmelor, trăiseră ca stăpân și stăpână a moșiei vreme de câțiva ani, de la moartea tatălui lui Jamie și de la evenimentele dezastruoase care îl forțaseră pe Jamie să ducă o viață de proscris și exilat.

Am ajuns în vârful ultimului deal fără incidente. Conacul și acareturile sale se întindeau la picioarele mele, acoperișul din piatră întunecându-se odată cu sosirea primilor nori de ploaie. Deodată iapa mea a tresărit, și la fel și eu, luptându-mă să țin hățurile când s-a încordat și a sărit într-o parte speriată.

Nu că aș fi putut să o învinovățesc; de după colțul casei apăruseră două lucruri uriașe și pufoase, rostogolindu-se pe pământ precum niște nori imenși.

— Stop! am strigat. Ptru!

Toți caii săreau într-o parte și trăgeau de hățuri și eram la un pas de un haos total. Frumoasă venire acasă o să avem, mi-am spus în gând, dacă lăsam caii de prăsilă ai lui Jamie să își rupă picioarele.

Unul dintre nori s-a ridicat ușor, apoi s-au întins la pământ și Jenny Fraser Murray, eliberată de povara saltelei de pene pe

care o căra, a țâșnit spre drum, cu buclele întunecate fluturând în vânt.

Fără a ezita o clipă, s-a repezit spre căpăstrul celui mai apropiat dintre cai și a tras de el cu putere.

— Stai! a spus ea.

Calul, evident recunoscând glasul autoritar, s-a oprit. Cu puțin efort, au fost liniștiți și ceilalți cai și, înainte să apuc să cobor din șa, mai sosise încă o femeie, însoțită de un băiat de vreo nouă, zece ani care ne-au dat o mână de ajutor cu celelalte animale.

L-am recunoscut pe Rabbie MacNab și am dedus că femeia trebuia să fie mama lui, Mary. Agitația și fornăitul cailor, precum și lenjeriile și saltelele împrăștiate pe jos nu ne lăsau răgazul să vorbim prea mult, însă am reușit să o îmbrățișez scurt pe Jenny de bun găsit. Mirosea a scorțișoară și a miere, deși ușor transpirată din pricina efortului. Era un miros ciudat de copil mic, de lapte și de caca și totodată de cea mai curată, mai proaspătă și mai fină piele.

Ne-am îmbrățișat cu putere o clipă, amintindu-ne de ultimul nostru rămas-bun călduros, când ne despărțiserăm noaptea la marginea unei păduri – eu pornind în căutarea lui Jamie, ea întorcându-se la fetița ei nou-născută.

— Ce face micuța Maggie? am întrebat desprinzându-mă în cele din urmă din îmbrățișare.

Jenny s-a strâmbat, mândră.

— Tocmai a început să meargă și e teroarea casei. V-ați întâlnit cu Ian, nu? a întrebat ea aruncând o privire spre drumul pustiu.

— Da. Jamie, Murtagh și Fergus au plecat cu el să caute oile.

— Mai bine că s-au dus ei decât noi, a spus ea, ridicând iute mâna spre cer. Stă să plouă. Lasă-l pe Rabbie să ducă în grajd caii și vino să ne dai o mână de ajutor cu saltelele, că altfel o să dormiți la noapte în patul ud.

Cu toții s-au pus pe treabă, iar când a venit ploaia, Jenny și cu mine stăteam confortabil în salon, desfăcând pachetele pe care le aduseserăm din Franța și admirând cât de mare și precoce era micuța Maggie, o domnișoară vioaie de vreo zece luni, cu ochi rotunzi, albaștri și o coamă de păr roșcovan și pe fratele ei, micuțul Jamie, un băiețel bine legat, de aproape patru ani. Următorul membru al familiei nu era decât o mică umflătură sub

șorțul mamei lui, însă am văzut-o pe Jenny mângâindu-și tandru burta din când în când și am simțit o mică strângere de inimă.

— Ai spus Fergus? a întrebat ea la un moment dat. Cine e?

— Ah, Fergus? El e… păi, e…

Am șovăit, neștiind exact cum să îl descriu pe Fergus. Șansele ca un hoț de buzunare să găsească de lucru la o fermă păreau limitate.

— E al lui Jamie, am spus în cele din urmă.

— Ah, da? Ei bine, cred că poate să doarmă în grajduri, a spus Jenny, resemnată. Apropo de Jamie, a continuat ea, privind pe fereastră unde ploaia turna cu găleata, sper că găsească oile cât mai repede. Am pregătit o cină pe cinste și nu vreau să se răcească.

Însă până au ajuns bărbații se lăsase noaptea și Mary MacNab pusese masa. Am privit-o trebăluind; o femeie micuță, cu oase delicate, părul castaniu și o expresie vag îngrijorată care s-a transformat într-un zâmbet când Rabbie s-a întors din grajduri și s-a îndreptat spre bucătărie întrebând flămând când se servește cina.

— Când se întorc bărbații, *mo luaidh,* a răspuns ea. Doar știi asta. Du-te și te spală, ca să fii pregătit.

Când în cele din urmă au apărut și bărbații, păreau să aibă mult mai multă nevoie de apă și săpun decât Rabbie. Murați de ploaie, murdari și înnămoliți până la genunchi, au intrat anevoie în salon. Ian și-a desfăcut tartanul ud de pe umeri și l-a agățat în fața vetrei. Apa picura din el, iar materialul scotea aburi în căldura focului. Fergus, epuizat de această introducere abruptă în viața de la fermă, s-a așezat pur și simplu pe podea acolo unde era și a rămas cu privirea ațintită la picioarele lui.

Jenny a ridicat privirea spre fratele pe care nu îl mai văzuse de aproape un an. Văzându-i părul ud și încălțările pline de noroi, a făcut semn spre ușă.

— Afară și scoate-ți cizmele! a spus ea cu autoritate. Și dacă ai fost pe deal, nu uita să faci pipi la tocul ușii când te întorci. Ca să nu intre fantomele în casă, mi-a explicat ea în șoaptă, uitându-se fugitiv spre ușa pe care ieșise Mary MacNab ca să aducă cina.

Jamie, așezat pe scaun, a deschis un ochi albastru-închis, uitându-se la sora sa.

— Sosesc în Scoția aproape mort după călătoria pe mare, alerg patru zile în șa peste dealuri până aici și când ajung, nici măcar nu pot intra în casă pentru a-mi umezi gâtul uscat; în schimb sunt trimis prin noroi să caut oi rătăcite. Și când în sfârșit mă întorc, tu vrei să mă trimiți din nou afară în noapte să mă piș pe tocul ușii! Pfff!

A închis din nou ochiul, cu mâinile împreunate pe burtă și s-a relaxat și mai mult în scaun, o întruchipare a îmbufnării neîmpăcate.

— Jamie, dragule, a răspuns dulce sora lui. Vrei să servești cina sau să o dau câinilor?

Jamie a rămas nemișcat îndelung, cu ochii închiși. Apoi, cu un oftat de resemnare, s-a ridicat cu greu în picioare. Ridicând ursuz din umeri, i-a făcut un semn lui Ian și au pornit amândoi pe urma lui Murtagh care ieșise deja pe ușă. În trecere, Jamie a întins un braț lung și l-a ridicat pe Fergus pe picioare, trăgându-l după el pe băiatul care aproape adormise.

— Bine ai venit acasă! a bombănit Jamie, aruncând o privire jinduitoare spre foc și spre whisky, târându-și din nou picioarele pe ușă afară.

31. Poșta

După această sosire acasă prea puțin promițătoare, lucrurile s-au îmbunătățit repede. Lallybroch l-a absorbit imediat pe Jamie, ca și cum nici nu ar fi plecat vreodată și eu m-am trezit la rândul meu atrasă lin în curentul vieții de la fermă.

Era o toamnă instabilă, cu ploi frecvente, dar și cu zile luminoase și senine care ne încântau. Moșia zbârnâia de viață, toată lumea agitându-se pe perioada recoltei și a pregătirilor pentru iarna care urma să sosească.

Lallybroch era o fermă izolată chiar și pentru standardele scoțiene. Nu exista un drum în adevăratul sens al cuvântului care să ducă aici, iar poșta ajungea la noi doar cu un mesager, peste piscuri și dealuri acoperite de ierburi înalte, o legătură cu lumea din afară. Mi-o aminteam ca pe un vis ireal, de parcă nu aș fi dansat niciodată în mijlocul oglinzilor de la Versailles. Dar citind scrisorile din Franța, vedeam plopii de-a lungul străzii

Tremoulins sau auzeam gongul clopotului din catedrală care răsuna peste L'Hôpital des Anges.

Louise a născut fără complicații un băiețel. Scrisorile ei, întesate cu semne de exclamație și sublinieri, debordau de descrieri fermecate ale angelicului Henri. Despre tatăl său, oficial sau real, nicio vorbă.

Scrisoarea lui Charles Stuart, sosită o lună mai târziu, nu menționa copilul, însă după părerea lui Jamie, era chiar mai incoerentă decât de obicei, abundând în planuri vagi și mărețe.

Contele de Mar scria sobru și circumspect, însă starea lui generală de iritare față de Charles reieșea limpede. Prințul cel Frumos nu era cuminte. Era nepoliticos și arogant cu partizanii săi cei mai loiali, îi ignora pe cei care i-ar fi putut fi de folos, îi insulta pe cei pe care nu trebuia să îi insulte, vorbea aiurea și – citind printre rânduri – bea peste măsură. Cunoscând vederile acelor vremuri față de cât alcool putea bea un bărbat de neam ales, m-am gândit că prestația lui Charles trebuie să fi fost absolut spectaculoasă, pentru a da ocazia unor asemenea comentarii. Am presupus că nașterea fiului său nu scăpase, la o adică, atenției sale.

Maica Hildegarde scria din când în când, note scurte, informative, încropite în câteva minute pe care și le putea rupe din programul ei zilnic. Fiecare scrisoare se încheia cu aceleași cuvinte: „Bouton îți trimite de asemenea salutări."

Maestrul Raymond nu îmi scria, însă din când în când sosea un pachet care îmi era adresat, nesemnat și fără alte date, conținând lucruri neobișnuite: ierburi rare și cristale mici, cu fațete lucioase; o colecție de pietre, toate de mărimea degetului mare al lui Jamie, netede și în formă de disc. Fiecare din ele avea sculptată pe o față o figură minusculă; unele cu litere scrise deasupra sau pe revers. Și pe urmă mai erau oasele – un deget de urs, cu gheara mare și curbată încă atașată; toate vertebrele unui șarpe mic, păstrate în cea mai bună formă și prinse pe un cordon de piele, astfel încât întregul șir de oase flexa precum trupul unui șarpe; o colecție de dinți, plecând de la un șir de dinți rotunzi ca niște dopuri despre care Jamie spunea că provin de la o focă, trecând prin dinții lungi și înclinați, cu vârful ascuțit precum coasa, ai căprioarelor, până la ceva care aducea dubios de mult cu un molar uman.

Din când în când, purtam în buzunar câte una dintre pietrele netede și sculptate, savurând senzația pe care o aveam când le strângeam între degete. Erau vechi, asta știam. Cel puțin din vremuri romane, poate chiar mai străvechi. Și după cum arătau creaturile de pe ele, cine le sculptase le dorise magice. Fie că erau ierburile – având ceva virtuți reale – sau doar un simbol, precum semnele Cabalei, nu știam. Dar mi se păreau inofensive, așa că le-am păstrat.

Deși îmi plăceau treburile domestice zilnice, cel mai mult savuram plimbările lungi până la diversele căsuțe ale moșiei. În aceste vizite luam mereu cu mine un coș mare, conținând o varietate de lucruri, de la mici daruri pentru copii până la leacurile cel mai des folosite. De acestea era nevoie în permanență, căci sărăcia și igiena defectuoasă ducea adesea la boli și nu existau doctori la nord de Fort William ori la sud de Inverness.

Unele boli puteau fi tratate imediat, precum gingii sângerânde și plăgile ușoare caracteristice scorbutului în stadiu incipient. Alte boli erau peste puterea mea de vindecare.

•

Am pus o palmă pe fruntea lui Rabbie MacNab. Părul moale îi era transpirat la tâmple și falca îi atârna deschisă, relaxată și lipsită de vlagă, iar la gât pulsul bătea încet.

— E bine acum, am spus.

Mama lui vedea asta la fel de bine ca și mine; băiatul zăcea întins, dormind liniștit cu obrajii îmbujorați de căldura focului din apropiere. Cu toate acestea, ea a rămas încordată și atentă, șovăind la capătul patului până când am vorbit. Abia când i-am confirmat ceea ce văzuse cu propriii ei ochi, a fost gata să creadă; umerii ei încordați s-au relaxat pe sub șal.

— Mulțumesc Ție, maică Binecuvântată! a murmurat Mary MacNab, făcându-și cruce. Și dumitale, doamna mea.

— Eu nu am făcut nimic, am protestat.

Și chiar așa era; singurul ajutor pe care fusesem capabilă să i-l ofer tânărului Rabbie fusese să o conving pe mama lui să îl lase în pace. De fapt, avusesem nevoie de o oarecare insistență pentru a descuraja eforturile ei de a-l hrăni cu tărâțe amestecate cu sânge de cocoș și de a-i plimba pe sub nas pene arzând ori de a-l uda cu apă rece, niciunul din aceste remedii nefiind recunoscut a fi de folos pentru cineva aflat în criză

epileptică. Când am sosit, mama lui tocmai își exprima foarte vocal regretul că nu fusese capabilă să îi administreze cel mai eficace dintre remedii: apă de izvor băută din craniul unui sinucigaș.

— Mă bagă în boală când face așa, a spus Mary MacNab, privind cu îngrijorare spre patul în care zăcea fiul ei. Data trecută l-am chemat la căpătâiul lui pe părintele MacMurtry și el s-a rugat îndelung și l-a stropit cu agheasmă, să alunge dracii din el. Dar acum, s-au întors.

Își frângea mâinile, parcă vrând să își mângâie fiul, dar neîndrăznind să o facă.

— Nu sunt draci, am spus. E doar o boală, și nu una foarte gravă.

— Da, *my lady,* dacă spui dumneata, a murmurat ea, nevrând să mă contrazică, însă evident fără prea multă convingere.

— Va fi bine.

Am încercat să o liniștesc pe femeie, fără a-i da speranțe deșarte.

— Întotdeauna își revine din aceste crize, nu-i așa?

Crizele începuseră în urmă cu doi ani – probabil ca urmare a rănilor la cap pricinuite de bătăile administrate de răposatul său tată, am zis eu în gând – și deși nu erau frecvente, erau fără îndoială înspăimântătoare pentru mama sa.

A încuviințat din cap, clar sceptică.

— Da... deși câteodată se lovește la cap de mă sperie, cum dă așa din el.

— Da, e și ăsta un risc, am spus, calmă. Dacă mai face așa, trage-l de lângă obiectele tari și lasă-l în pace. Știu că ți se pare că se chinuie, dar nu e chiar atât de grav. Lasă criza să treacă și când e gata, du-l în pat să doarmă.

Știam că vorbele mele erau neconvingătoare oricât de adevărate ar fi fost. Aveam nevoie de ceva mai concret pentru a o convinge. Când m-am întors să ies, am auzit un clinchet slab în buzunarului fustei și mi-a venit deodată inspirația. Întinzând mâna, am scos câteva din cristalele mici pe care mi le trimisese Raymond. L-am ales pe cel alb-lăptos – probabil calcedonie –, cu o fațetă sculptată întruchipând silueta minusculă a unui om zvârcolindu-se. Deci pentru asta era, mi-am zis.

— Coase-i asta în buzunar, am spus, așezând solemn micul cristal în palma femeii. Îl va proteja de... de draci, am explicat

dregându-mi glasul. Atunci nu vei mai fi nevoită să îți faci griji pentru el, chiar dacă va avea o altă criză; va ieși din ea nevătămat.

Apoi am plecat, simțindu-mă deopotrivă foarte ridicol și pe jumătate încântată, copleșită de un val entuziast de mulțumiri de ușurare. Nu eram sigură dacă deveneam o mai bună vindecătoare sau doar o escroacă ceva mai versată. Cu toate acestea, dacă nu puteam face mare lucru pentru Rabbie, măcar o puteam ajuta pe mama lui – sau cel puțin o ajutam să se ajute singură. Vindecarea vine de la cel vindecat, nu de la vindecător. Măcar atât mă învățase Raymond.

•

Apoi am plecat de acasă pentru a-mi îndeplini sarcinile zilnice, vizitând două dintre colibele de la capătul dinspre apus al fermei. Totul era bine cu cei din familia Kirby și în casa lui Weston Fraser și curând eram pe drumul de întoarcere spre casă. În vârful unei pante m-am așezat sub un fag mare să mă odihnesc o clipă înainte de drumul lung care mă aștepta. Soarele cobora pe cer, dar încă nu atinsese șirul de pini aflați pe coama dinspre apus a Lallybroch-ului. Erau ultimele ceasuri ale după-amiezii și lumea strălucea în culorile toamnei târzii.

Simțeam jirul căzut rece și alunecos sub mine, însă mai erau încă multe frunze agățate, îngălbenite și răsucite pe ramurile de deasupra. M-am rezemat de trunchiul copacului cu coaja netedă și am închis ochii, stingând strălucirea aprinsă a lanurilor de orz pârguit până la o sclipire de un roșu întunecat în spatele pleoapelor.

Aerul închis al bordeielor arendașilor îmi stârnise o durere de cap. Mi-am rezemat capul de coaja netedă a fagului și am început să respir rar și adânc, lăsând aerul proaspăt să îmi umple plămânii, începând ceea ce numeam întotdeauna „vindecarea”.

Încercam astfel să imit – deși nu prea bine – sentimentul procesului pe care mi-l arătase Maestrul Raymond la L’Hôpital des Anges. Încercam să vizualizez și să simt fiecare părticică din mine, imaginându-mi exact cum arătau și cum se simțeau diversele organe când funcționau așa cum trebuie. Am rămas liniștită, cu mâinile așezate relaxat în poală și mi-am ascultat bătăile inimii. Accelerate din cauza urcușului, acestea au încetinit curând.

Vânticelul de toamnă mi-a zburlit cârlionții delicați și mi-a răcorit obrajii aprinși.

Am rămas cu ochii închiși, parcurgând în minte traseul sângelui meu din camerele secrete, cu pereți groși ale inimii, albastru-purpuriu prin artera pulmonară, înroșindu-se într-o clipită când plămânii și-au revărsat încărcătura de oxigen. Apoi l-am văzut țâșnind prin aortă și gonind învolburat în sus și în jos, trecând prin carotide, artera renală și artera subclaviculară. L-am urmărit până în cele mai mici capilare, l-am văzut înflorind sub piele, l-am urmat de-a lungul sistemelor trupului meu, amintindu-mi senzația de perfecțiune, de sănătate. De pace.

Am stat nemișcată, respirând rar, simțindu-mă moale și grea de parcă tocmai îmi reveneam după ce făcusem dragoste. Îmi simțeam pielea subțire, buzele ușor umflate și presiunea hainelor era precum atingerea mâinilor lui Jamie. Invocarea numelui său pentru a mă vindeca nu fusese o alegere întâmplătoare. Fie că era sănătatea minții sau a trupului, dragostea lui îmi era la fel de necesară precum aerul sau propriul meu sânge. Mintea mea tânjea după el, în vis ori la trezire, și găsindu-l, era satisfăcută. Trupul mi se încălzea și strălucea, iar pe măsură ce se revenea complet la viață, avea nevoie de al lui. Durerea de cap îmi dispăruse. Am mai stat un moment, respirând. Apoi m-am ridicat în picioare și am coborât dealul spre casă.

Niciodată nu avusesem un cămin în adevăratul sens al cuvântului. Rămasă orfană la cinci ani, îmi petrecusem următorii treisprezece ani alături de unchiul meu, Lamb, ducând o viață de vagabond academic. Trăisem în cort pe un câmp prăfuit, în peșteri în munți, în camerele măturate și bogat împodobite ale unei piramide goale. Quentin Lambert Beauchamp, doctor în științe și membru al Societății Regale de Arheologie, printre altele, așezase o serie de tabere temporare în care își efectua munca arheologică ce avea să-l facă celebru cu mult înainte ca un accident de mașină să curme viața fratelui său și să mă arunce pe mine într-a lui. Nefiind o persoană care să își piardă vremea cu detalii precum o nepoată orfană, unchiul Lamb mă înscrisese fără întârziere la un liceu cu internat.

Eu nu eram genul care să mă las doborâtă de loviturile soartei, așa că am refuzat categoric să plec la școală. Și, recunoscând în mine ceva ce el însuși avea din abundență,

unchiul Lamb ridicase din umeri și fără să mai stea pe gânduri, mă luase pentru totdeauna din lumea ordinii și a rutinei, a lecțiilor, a cearșafurilor curate și a băilor zilnice, pentru a-l urma în peregrinările lui.

Viața de hoinar continuase alături de Frank, deși schimbasem siturile arheologice cu universitățile, căci săpăturile unui istoric se desfășoară de obicei între ziduri. Așadar, când a izbucnit războiul, în 1939, pentru mine nu a fost o ruptură chiar atât de mare ca pentru majoritatea oamenilor. Mă mutasem din ultimul nostru apartament închiriat în dormitoarele infirmierelor de la spitalul Pembroke și de acolo, la spitalul de campanie din Franța, apoi din nou la Pembroke, înainte de sfârșitul războiului. Și pe urmă, acele câteva luni care trecuseră atât de repede cu Frank, înainte de a veni în Scoția pentru a încerca să ne regăsim. Doar pentru a ne pierde din nou, când eu trecusem într-un cerc de piatră, prin nebunie, ieșind în cealaltă parte, în trecutul care era acum prezentul meu.

Așadar era neobișnuit, dar minunat să mă trezesc alături de Jamie în dormitorul de la etaj al conacului de la Lallybroch și să realizez, atingându-i chipul adormit în vreme ce priveam răsăritul, că el fusese născut în acest pat. Toate sunetele casei, de la scârțâitul scării din dos sub pașii slujnicei care se trezea cu noaptea în cap, până la răpăitul ploii pe ardeziile acoperișului erau sunete pe care el le mai auzise de mii de ori înainte, le auzise de atâtea ori, încât nu le mai sesiza. Însă eu le percepeam.

Mama sa, Ellen, plantase lângă ușă o tufă de trandafiri care înfloreau târziu. Aroma lor bogată, abia simțită, urca încă de-a lungul zidurilor casei până la fereastra dormitorului. Era ca și cum intra ea însăși în cameră, pentru a-l atinge ușor, în treacăt. Să mă atingă și pe mine, de bun venit.

Dincolo de casa în sine se întindea Lallybroch-ul, lanuri și hambare și ferme mici. Jamie pescuise în pârâul care curgea din vârful dealurilor, se cățărase în stejarii și zadele uriașe, mâncase lângă soba fiecăreia din fermele arendașilor. Era locul lui.

Dar și el trăise o viață fragmentată și schimbătoare. Arestul și fuga în haiducie; viața dezrădăcinată a unui soldat mercenar. Din nou arestul, închisoarea, tortura și fuga într-un exil abia recent terminat. Însă trăise într-un singur loc în primii paisprezece ani ai vieții. Și chiar la acea vârstă, când fusese

trimis, după cum era tradiția, să stea vreme de doi ani cu fratele mamei sale, Dougal MacKenzie, parcursese o etapă a vieții obișnuite pentru un bărbat care se va întoarce să trăiască pentru totdeauna pe pământul său, să aibă grijă de moșia și arendașii săi, să fie o parte dintr-un organism mai mare. Permanența era destinul lui.

Însă mai fusese acea perioadă de absență și experiența lucrurilor de dincolo de hotarele moșiei, chiar de dincolo de coastele stâncoase ale Scoției. Jamie vorbise cu regi, cunoștea legea și negustoria, văzuse aventura și violența și magicul. Odată ce hotarele casei fuseseră trecute, oare destinul său putea fi îndeajuns pentru a-l reține? mă întrebam.

Când am coborât de pe culmea dealului l-am văzut reparând o crăpătură într-un dig din pietre așezate unele peste altele, ce mărginea unul din lanurile mai mici. Lângă el pe pământ zăceau doi iepuri eviscerați, însă nejupuiți încă.

— „Acasă-i marinarul, sosit de pe mări, și vânătorul de peste munți și văi”[10], am recitat, zâmbindu-i când am ajuns lângă el.

Mi-a zâmbit la rândul său, și-a șters transpirația de pe frunte, apoi s-a prefăcut că tremură:

— Nu îmi mai pomeni de mare, englezoaico. Am văzut doi flăcăiași plutind pe o bucată de lemn în iazul morii în dimineața asta și am fost cât pe ce să dau afară micul dejun.

— Deci nu te trage inima să te întorci în Franța? am întrebat râzând.

— Dumnezeule, nu! Nici măcar pentru coniac.

A săltat un ultim bolovan peste zid și l-a așezat în loc.

— Te întorci la conac?

— Da. Vrei să iau eu iepurii?

— Nu e nevoie, a spus, dând din cap și aplecându-se să îi culeagă; vin și eu. Ian are nevoie de o mână de ajutor la noul beci în care să pună cartofii.

Prima recoltă de cartofi plantați vreodată la Lallybroch urma să fie culeasă în câteva zile și – la sfatul meu șovăielnic și lipsit de experiență – un mic beci era acum săpat pentru a-i depozita. Eram cuprinsă de sentimente foarte amestecate de fiecare dată când priveam spre câmpul de cartofi. Pe de o parte, simțeam o mare mândrie văzând tulpinile înfrunzite care se întindeau în toate părțile, acoperindu-l. Pe de altă parte, mă cuprindea

[10] *Recviem* – Robert Louis Stevenson (n. tr.).

panica la gândul că șaizeci de familii ar putea depinde de ceea ce se ascundea sub acele tulpini pentru a supraviețui pe durata iernii. La sfatul meu grăbit din urmă cu un an, un prim câmp de orz fusese înlocuit cu cartofi, o recoltă până atunci necunoscută în Scoția.

Știam că atunci când va veni timpul, cartofii vor deveni o legumă importantă în viața scoțienilor, mai puțin predispusă spre mană sau eșec decât culturile de orz ori ovăz. Una era să știu asta dintr-un paragraf citit într-o carte de geografie în urmă cu mult timp și alta era să îmi iau în mod deliberat responsabilitatea pentru viețile oamenilor care vor mânca din recoltă.

Mă întrebam dacă asumarea riscurilor pentru alți oameni va deveni mai ușoară cu trecerea timpului. Jamie o făcea în mod constant, ocupându-se de treburile moșiei și ale arendașilor, de parcă ar fi făcut asta de când se născuse.

— E aproape gata beciul? am întrebat.

— Ah, da. Ian a făcut ușile, puțul e aproape săpat. A mai rămas o bucată de pământ moale aproape în spate și piciorul de lemn îi rămâne înțepenit acolo.

Deși Ian se descurca foarte bine cu piciorul de lemn pe care îl purta ca înlocuitor pentru jumătatea inferioară a piciorului său drept, mai existau din când în când și situații incomode, precum aceasta.

Jamie a privit gânditor spre dealul din spatele nostru.

— Trebuie ca beciul să fie terminat și acoperit până diseară; până în zori vine ploaia.

M-am întors în direcția privirii sale. Nu se zărea nimic pe pantă în afară de tufe și de iarbă, câțiva copaci și crestele din granit care își ițeau marginile schiloade prin ierburile înalte și dezordonate.

— Cum Dumnezeu îți dai seama?

A zâmbit, ridicând bărbia spre coama dealului.

— Vezi micul stejar de acolo? Și frasinul din apropiere?

Am privit spre copaci, nedumerită.

— Da. Ce-i cu ei?

— Frunzele, englezoaico. Vezi cum amândoi copacii arată mai luminoși decât de obicei? Când aerul este umed, frunzele de stejar sau de frasin se întorc, astfel încât li se vede partea de jos. Întregul copac arată cu câteva nuanțe mai luminos.

— S-ar putea, am încuviințat sceptică. Dacă se întâmplă să știi ce culoare are copacul în mod obișnuit.

Jamie a început să râdă și m-a luat de braț.

— N-oi avea eu ureche pentru muzică, englezoaico, dar am ochi în cap. Și am văzut copacii ăia cam de zece mii de ori, pe orice vreme.

De la câmpuri până la fermă era ceva de mers și am parcurs mare parte din drum în tăcere, savurând scurtul răgaz în care soarele după-amiezii ne încălzea spatele. Am adulmecat aerul și m-am gândit că Jamie avea probabil dreptate în legătură cu venirea ploii: toate aromele obișnuite ale toamnei păreau intensificate, de la parfumul înțepător de rășină de pin până la mireasma prăfuită de struguri copți. Mi-am zis că și eu învățam la rândul meu, devenind sensibilă la ritmurile, priveliștile și mirosurile de la Lallybroch. Poate cu timpul voi ajunge să le știu și eu la fel de bine precum Jamie. L-am strâns ușor de braț și i-am simțit mâna apăsând peste a mea drept răspuns.

— Ți-e dor de Franța, englezoaico? a întrebat deodată.

— Nu, am răspuns, luată prin surprindere. De ce?

A ridicat din umeri, fără să mă privească.

— Mă gândeam și eu așa, văzându-te cum coborai de pe deal cu coșul pe braț, cât de frumoasă erai cu soarele sclipind în părul castaniu. Mă gândeam că arăți de parcă ai fi crescut acolo, ca un puiet – ca și cum ai fi fost întotdeauna parte din locul ăsta. Și pe urmă m-a lovit gândul că pentru tine Lallybroch trebuie să fie un locșor prăpădit. Aici mă tem că te vei plictisi de mine... cu timpul, a spus, aruncându-mi o privire timidă.

M-am oprit înainte de a-i răspunde, deși nu era ceva la care să nu mă fi gândit înainte.

— Cu timpul, am spus grijuliu. Jamie – am văzut o mulțime de lucruri în viață și am fost într-o mulțime de locuri. De acolo de unde vin... sunt lucruri care îmi lipsesc uneori. Mi-ar plăcea să merg din nou cu autobuzul în Londra sau să ridic receptorul unui telefon și să vorbesc cu cineva aflat departe. Aș vrea să răsucesc un robinet, să am apă fierbinte, să nu o car de la fântână și să o încălzesc într-un cazan. Mi-ar plăcea toate astea, însă nu am nevoie de ele. Cât despre viața grandioasă, nu am dorit-o nici când am avut-o. Hainele frumoase sunt foarte bune, însă dacă cu ele vin și bârfele, și intrigile, și grijile, și petrecerile

prostești și micile reguli de etichetă… nu. Mai degrabă aș trăi în combinezon și aș spune ce poftesc.

Auzindu-mă a început să râdă și l-am strâns din nou de braț.

— Cât despre muncă… am de muncă și aici.

Am aruncat o privire în coșul cu ierburi și leacuri de pe braț.

— Pot fi de folos. Și dacă îmi e dor de maica Hildegarde sau de ceilalți prieteni – mă rog, nu sunt la fel de rapide ca un telefon, dar există întotdeauna scrisori.

M-am oprit, ținându-l de braț și am ridicat privirea spre el. Soarele apunea și razele îi mângâiau un obraz, scoțând în relief oasele puternice.

— Jamie… nu doresc altceva decât să fiu unde ești și tu. Nimic mai mult.

A rămas nemișcat o clipă, apoi s-a aplecat în față și m-a sărutat foarte tandru pe frunte.

•

— E ciudat, am spus când am trecut peste coama ultimului delușor care cobora spre casă. Tocmai îmi pusesem și eu același soi de întrebări despre tine. Dacă vei fi fericit aici, după lucrurile pe care le-ai făcut în Franța.

Jamie a zâmbit ușor trist și a privit spre casă, spre cele trei etaje ale ei din piatră văruită în alb, strălucind precum aurul și ocrul în lumina apusului.

— Ei bine, aici e acasă, englezoaico. E locul meu.

— Și ai fost născut pentru asta, vrei să spui? am întrebat atingându-l ușor pe braț.

A tras adânc aer în piept și-a sprijinit o mână de scândura gardului care separa aceste lanuri joase de terenurile dimprejurul casei.

— De fapt, nu m-am născut pentru asta. Willie ar fi trebuit să fie stăpânul de drept aici. Dacă ar fi trăit, probabil eu aș fi fost soldat, sau poate negustor, precum Jared.

Willie, fratele mai mare al lui Jamie, murise de vărsat de vânt la vârsta de unsprezece ani, lăsându-l pe fratele său mai mic, în vârstă de șase ani, moștenitorul moșiei de la Lallybroch.

A ridicat puțin din umeri, stângaci, parcă încercând să își ușureze apăsarea cămășii peste umeri. Făcea acest gest de fiecare dată când se simțea stingher ori nesigur; nu îl mai văzusem să îl facă de luni de zile.

— Dar Willie a murit. Și deci eu sunt stăpânul.

A aruncat o privire spre mine, puțin timid, apoi a băgat mâna în geanta sa și a scos ceva. Un mic șarpe din lemn de cireș pe care Willie i-l sculptase în dar pentru ziua lui, cu capul întors, parcă surprins să vadă coada cu care i se continua trupul.

Jamie a mângâiat ușor șarpele; lemnul era strălucitor și tocit de atâtea atingeri, curbele trupului sclipind precum solzii în lumina amurgului.

— Uneori vorbesc în gând cu Willie, a spus Jamie, răsucind șarpele în palmă. Dacă ai fi trăit, frate, dacă ai fi fost stăpân, după cum erai menit, ai fi făcut ce am făcut eu sau ai fi găsit o cale mai bună? Îți sună prostește? a întrebat aruncând o privire spre mine și îmbujorându-se ușor.

— Nu.

Am atins cu vârful degetului capul neted al șarpelui. Cântecul înalt și limpede al unei ciocârlii s-a auzit de departe, din câmp, subțire precum cristalul în aerul serii.

— Și eu fac la fel, am spus în șoaptă după o clipă. Cu unchiul Lamb. Și cu părinții mei. În special cu mama. Eu… când eram mică nu mă gândeam foarte des la ea, doar din când în când, visam pe cineva blând și cald, cu o voce frumoasă, melodioasă. Dar când am fost bolnavă după… Faith – uneori îmi imaginam că mama e acolo. Cu mine.

Un val subit de tristețe m-a copleșit la amintirea pierderilor recente și a celor de odinioară. Gata, *mo mûirninn.*

Jamie mi-a atins delicat obrazul, ștergând lacrima care îmbobocise în colțul ochiului, dar încă nu căzuse.

— Cred că uneori morților le e dor de noi, așa cum și nouă ne e dor de ei, a spus el în șoaptă. Hai, englezoaico. Să facem o plimbare; mai avem timp până la cină.

Mi-a încolăcit brațul peste al lui, strângându-mă lângă el și ne-am întors de-a lungul gardului, pășind încet, iarba uscată foșnindu-mi printre poalele fustei.

— Știu ce vrei să spui, englezoaico, a reluat Jamie. Uneori eu aud vocea tatei în șopron ori pe câmp. De obicei când nici măcar nu mă gândesc la el. Dar dintr-odată îmi întorc capul, parcă tocmai l-am auzit afară, râzând cu vreunul din arendași, ori în spatele meu, îmblânzind un cal.

Brusc a început să râdă și a înclinat capul spre un colț al pășunii din fața noastră.

— E de mirare că nu l-am auzit aici, dar niciodată nu s-a întâmplat asta.

Era un loc cu totul neinteresant, o poartă din scânduri în gardul de piatră care mărginea drumul.

— Adevărat? Ce spunea de obicei aici?

— De obicei era „Dacă ai terminat de vorbit, Jamie, întoarce-te și apleacă-te.”

A râs, oprindu-se să se sprijine peste gard. M-am apropiat, mijind ochii spre lemn.

— Deci aici te bătea? Nu văd nicio urmă de mușcătură, am spus.

— Nu, că nu era atât de rău, a spus el, râzând.

A plimbat tandru o mână peste scândura de frasin tocită.

— Ian și cu mine ne mai alegeam uneori cu așchii sub piele. Pe urmă intram în casă și doamna Crook ori Jenny ni le scoteau, certându-ne mereu.

A aruncat o privire spre conac, unde toate ferestrele de la primul etaj străluceau luminate în întunericul nopții care cobora. Siluete întunecate se mișcau iute prin dreptul ferestrelor, umbre mici și repezi în ferestrele de la bucătărie, unde doamna Crook și slujnicele se ocupau cu pregătirea cinei. O siluetă mai mare, înaltă și suplă ca un par de gard s-a ridicat deodată la una din ferestrele salonului. Ian a rămas în picioare o clipă, conturat în lumină, chemat parcă de amintirile lui Jamie.

Apoi a tras draperiile și lumina puternică a fost înlocuită de una mai palidă, blândă.

— Mă bucuram de fiecare dată când Ian era cu mine, a spus Jamie, cu privirea ațintită încă spre casă. Când eram prins cu vreo boacănă și mâncam bătaie, vreau să spun.

— Tristețea jinduiește după tovărășie? am întrebat zâmbind.

— Puțin. Nu mă simțeam chiar atât de obraznic când împărțeam frățește sentimentul de vinovăție. Dar mai ales că întotdeauna mă puteam bizui pe el să facă multă hărmălaie.

— Adică să plângă?

— Da. Întotdeauna urla ca din gură de șarpe și știam că dacă el o făcea, eu nu mă mai simțeam rușinat de propriile mele urlete, dacă trebuia să plâng.

Era prea întunecat ca să-i mai văd chipul, dar îl vedeam ridicând ușor din umeri, gest pe care îl făcea când era rușinat sau stânjenit.

— Întotdeauna încercam să nu plâng, desigur, însă nu întotdeauna îmi reușea. Dacă tata considera că meritam bătut, atunci socotea că meritam să își dea toată silința. Și tatăl lui Ian avea un braț drept precum un trunchi de copac.

— Știi, am spus, privind în jos, spre casă. Niciodată nu m-am gândit în mod special la asta înainte, dar de ce Dumnezeu te bătea tatăl tău tocmai aici, Jamie? Doar avea loc berechet în casă, ori în șopron.

Jamie a rămas tăcut o vreme, apoi a ridicat din nou din umeri.

— Nu l-am întrebat niciodată. Dar cred că era ceva ca regele Franței?

— Regele Franței?

Această explicație aparent fără nicio legătură cu discuția noastră m-a luat puțin prin surprindere.

— Da. Habar nu am, a spus el sec, cum e să fii nevoit să te speli și să te îmbraci și să îți faci nevoile în public, dar îți pot spune că e o experiență foarte umilitoare să fii obligat să stai și să explici unuia din arendașii tatălui tău ce ai făcut de urmează să îți ia foc fundul.

— Îmi imaginez, am spus, compasiunea amestecându-se cu impulsul de a izbucni în râs. Pentru că urma să fii stăpânul moșiei? De aceea te bătea aici?

— Probabil că da. Arendașii vedeau că înțeleg dreptatea – cel puțin atunci când eram cel care o primea.

32. Ogorul cu vise

Lanul fusese arat cu „valurile” obișnuite, movilele înalte de pământ ridicat, cu șanțuri adânci săpate printre ele. Movilele ajungeau până la genunchi, astfel încât un om care pășea de-a lungul șanțurilor să poată așeza semințele ușor cu mâna pe moțul movilei de lângă el. Făcute inițial pentru semănarea orzului sau ovăzului, fuseseră păstrate la fel și pentru plantarea cartofilor.

— Zicea „dealuri”, a spus Ian, privind peste întinderea verde a câmpului de cartofi, dar am considerat că și movilele merg. Scopul dealurilor pare să fie împiedicarea recoltei să

putrezească din cauza acumulării de apă, și un lan vechi, cu movile ridicate pare să facă același lucru.

— Pare rezonabil, a încuviințat Jamie. Părțile de sus par să înflorească. Dar ți-a spus omul cum știi când să sapi cartofii ca să îi scoți din pământ?

Însărcinat cu plantarea cartofilor într-un ținut unde nu fuseseră văzuți vreodată cartofi, Ian se apucase de treabă cu metodă și logică, trimițând pe cineva la Edinburgh după semințe de cartofi, dar și după o carte despre cultivarea lor. Prompt, își făcuse apariția un *Tratat științific de metode agricole,* de Sir Walter O'Bannion, cu o mică secțiune privind plantarea cartofului așa cum se practica în acel moment în Irlanda.

Ian ducea tratatul voluminos sub un braț – Jenny îmi povestise că nu se apropia de lanul de cartofi fără el, ca nu cumva vreo întrebare delicată despre filosofie sau tehnică să îi treacă prin minte în timp ce se afla acolo – și acum l-a deschis, sprijinindu-l pe un antebraț în timp ce bâjbâia în geantă după ochelarii de citit. Îi aparținuseră răposatului său tată; cerculețele de sticlă, montate în rame din sârmă și purtate de obicei pe vârful nasului îl făceau să arate precum un bărzoi tânăr, foarte studios.

— „Recoltarea cartofilor trebuie să aibă loc simultan cu apariția primelor gâște de iarnă", a citit el, apoi a ridicat privirea, mijind ochii acuzator peste ochelari spre câmpul de cartofi, parcă așteptând o gâscă să îi dea un semn, ițindu-și ciocul dintre brazde.

— Gâște de iarnă? a întrebat Jamie, aruncând o privire spre carte peste umărul lui Ian. Adică ce fel de gâște? Cenușii? Păi, pe astea le vezi tot anul. Nu are cum să fie asta.

— Poate că în Irlanda le vezi numai iarna, a spus Ian, ridicând din umeri. Sau poate se referă la un anume soi de gâscă irlandeză, nu la gâștele cenușii.

— Pfff, a pufnit Jamie, asta nu prea mă încălzește pe mine. Mai zice ceva care ne-ar putea fi de folos?

Ian și-a plimbat degetul de-a lungul rândurilor tipărite, mișcându-și buzele în tăcere. Acum se adunaseră în jurul nostru un grup de fermieri, fascinați cu toții de această abordare inedită a agriculturii.

— „Nu sapi cartofii când e ud afară", ne-a informat Ian, făcându-l din nou pe Jamie să pufnească. Hmm, a murmurat el ca pentru sine. Putregai de cartofi, gândaci de cartofi – nu am

avut niciun gândac, cred că am fost norocoși, rugi araci de cartofi… ă… nu, asta e ce să faci când se ofilesc plantele de la secetă. Mana cartofilor – nu știm dacă avem așa ceva până nu vedem cartofii. Semințe de cartofi, depozitarea cartofilor…

Pierzându-și răbdarea, Jamie s-a întors de lângă Ian, cu mâinile în șolduri.

— Știința agriculturii, ha? a întrebat el, privind încruntat spre lanul de lujeri cu frunze de un verde închis. O fi prea științific să explice cum îți dai seama când sunt buni de mâncat blestemații ăștia!

Fergus, care se ținuse ca de obicei după Jamie, a ridicat privirea de la o omidă pufoasă care își croia drum încet pe degetul său arătător.

— De ce nu scoateți unul din pământ să vedeți? a întrebat el.

Jamie a rămas o clipă cu privirile ațintite spre Fergus. Buzele i s-au deschis, dar nu a scos niciun sunet. Apoi le-a închis, bătându-l ușor pe Fergus cu mâna pe creștet și a plecat să ia o furcă sprijinită de gard.

Fermierii, toți oamenii care ajutaseră la plantarea și îngrijirea ogorului sub îndrumarea lui Ian – asistat de Sir Walter – s-au adunat să vadă roadele muncii lor.

Jamie a ales un rug mare și înflorit din apropierea marginii ogorului și a înfipt grijuliu furca în apropierea rădăcinilor. Ținându-și răsuflarea, a pus un picior pe furcă și a împins. Dinții au alunecat ușor în pământul umed și cafeniu.

Îmi țineam și eu respirația. Mult mai multe lucruri depindeau de acest experiment decât reputația lui Sir Walter O'Bannion Reilly. Sau a mea, la o adică.

Jamie și Ian confirmaseră că recolta de orz de anul acesta era mai mică decât cea din anii trecuți, însă era suficientă pentru nevoile arendașilor de la Lallybroch. Însă încă un an prost avea să epuizeze resursele sărace de grâne. Pentru o moșie scoțiană, Lallybroch era prosperă; dar asta spunea ceva doar prin comparație cu alte ferme scoțiene. Cultivarea cu succes a cartofilor putea face diferența între foame și belșug pentru oamenii de la Lallybroch în decursul următorilor doi ani.

Jamie a apăsat cu călcâiul pe furcă, apoi s-a lăsat pe mânerul ei. Solul s-a sfărâmat și a crăpat în jurul tulpinii și, cu un pârâit, tulpina cartofului a fost ridicată și pământul și-a dezvăluit bogăția.

Un „Ah!” colectiv s-a ridicat din piepturile celor prezenți, la vederea miriadei de globule maronii agățate de rădăcinile butucului scos din pământ. Ian și cu mine am căzut în genunchi, scormonind în pământ după bulbii rupți de pe butuc.

— A funcționat! continua să spună Ian, în vreme ce scotea din pământ cartof după cartof. Uită-te la ăsta! Vezi ce mare e?

— Da, uită-te la ăsta! am exclamat încântată, fluturând în aer unul mare cât ambii mei pumni strânși laolaltă.

Într-un sfârșit, strânsesem rodul într-un coș; cam zece cartofi numai buni ca mărime, cam douăzeci și cinci de specimene de mărimea unui pumn și câțiva cartofi mici de mărimea unei mingi de golf.

— Ce zici? a spus Jamie, studiind concentrat colecția noastră. Ar trebui să îi mai lăsăm, să mai crească cei mici? Sau să îi scoatem acum, înainte de venirea gerului?

Ian a bâjbâit absent după ochelari, apoi și-a amintit că Sir Walter fusese lăsat lângă gard și a renunțat.

— Nu, a clătinat el din cap, cred că e bine acum. Cartea spune că trebuie să îi păstrăm pe cei mititei ca semințe pentru la anul. Și vom avea nevoie de o mulțime.

A zâmbit spre mine radiind de încântare, un smoc de păr des și drept căzându-i pe frunte. Pe un obraz se vedea o urmă de murdărie. Una din soțiile fermierilor s-a aplecat peste coș, privind curioasă înăuntru.

Cu un deget șovăitor a împuns unul din cartofi.

— Și zici că îs buni de mâncat? a întrebat ea, ridicând din sprâncene, sceptică. Nu văd cum o să-i putem măcina pe piatră pentru pâine sau terci.

— Păi, nu cred că trebuie să îi măcinăm, jupâneasă Murray, a explicat Jamie politicos.

— Ah, da? a întrebat femeia, privind spre coș cu ochii mijiți. Și atunci ce să faci cu ei?

— Ă… poți să…, a început Jamie, apoi s-a oprit.

Mi-a trecut prin minte, așa cum fără îndoială tocmai îi trecuse și lui că, deși mâncase cartofi în Franța, niciodată nu văzuse cum erau pregătiți. Mi-am reținut un zâmbet în vreme ce Jamie se uita neajutorat la cartoful murdar de pământ din palma sa. Ian de asemenea privea încurcat; după toate aparențele Sir Walter nu scosese o vorbă pe subiectul gătirii cartofilor.

— Îi coci, ne-a salvat încă o dată Fergus, ițindu-și capul pe sub brațul lui Jamie și plescăind din buze la vederea cartofilor. Îi pui pe jăratec. Îi mănânci cu sare. Și cu unt, dacă ai.

— Avem, a spus Jamie, ușurat, aruncându-i cartoful doamnei Murray, parcă nerăbdător să scape de el. Îi coacem, a informat-o el cu fermitate.

— Îi mai poți fierbe, am adăugat și eu. Și îi poți zdrobi cu puțin lapte. Sau îi poți prăji. Sau îi tai și îi pui în supă. E o legumă care se poate găti în foarte multe feluri.

— Asta spune și la carte, a murmurat Ian cu satisfacție.

Jamie a privit spre mine, un colț al buzelor ridicându-se într-un zâmbet.

— Niciodată nu mi-ai spus că știi să gătești, englezoaico.

— Nici nu aș spune că asta e gătit, am spus, dar probabil că m-aș pricepe să fierb un cartof.

— Bun.

Jamie a aruncat o privire spre grupul de fermieri și soțiile lor, care treceau cartofii din mână în mână, analizându-l destul de sceptic. A bătut din palme pentru a face pe toată lumea atentă.

— Vom mânca aici, afară, le-a spus el. Hai să adunăm niște lemne să facem un foc, Tom și Willie. Doamnă Willie, fii bună și adu ceaunul dumitale cel mare. Da, e bun, unul din bărbați să te ajute să îl cari până aici. Tu, Kincaid, a strigat el, întorcându-se spre unul din bărbații mai tineri și a făcut semn cu mâna în direcția colibelor de la marginea pădurii. Du-te și spune-le tuturor – avem cartofi la cină!

Și astfel, cu ajutorul lui Jenny, a zece găleți de lapte din cămara cu lactate, a trei găini înhățate din coteț și a patru duzini de praji din grădina de zarzavaturi, am coordonat prepararea unei supe de găină cu praz și coacerea cartofilor pentru stăpânul și arendașii de la Lallybroch.

Soarele coborâse dincolo de linia orizontului până când a fost gata mâncarea, însă cerul era încă luminos, cu dungi aurii și roșietice vizibile prin ramurile întunecate ale crângului de pini de pe culmea dealului. Când fermierii au văzut noua legumă introdusă în meniul lor au șovăit o clipă, însă atmosfera de petrecere – ajutată de o vadră generoasă de whisky făcut în gospodărie – a învins orice ezitare și în curând alături de câmpul de cartofi s-au adunat toți oaspeții la cină, ghemuiți peste castroanele ținute pe genunchi.

— Ce părere ai, Dorcas? am auzit o femeie întrebându-și vecina. Sunt puțin altfel la gust, nu?

Dorcas a încuviințat din cap și a înghițit înainte de a răspunde.

— Așa-i. Dar stăpânul a mâncat deja vreo șase din astea și văd că încă n-a murit de la ele.

Răspunsul bărbaților și al copiilor a fost mult mai entuziast, probabil datorită cantităților generoase de unt care însoțeau cartofii.

— Bărbații ar mânca și balegă de cal dacă ar fi unsă cu unt, a comentat Jenny drept răspuns la o remarcă pe tema asta. Bărbații! Burta să fie plină și un loc unde să-și pună capul când sunt beți și altceva nu mai cer de la viață.

— E o minune că tu ne suporți pe mine și pe Jamie, a tachinat-o Ian, auzind-o, dacă ai o părere atât de proastă despre bărbați.

Jenny și-a fluturat batjocoritor polonicul de supă spre soțul și fratele ei, așezați unul lângă celălalt pe pământ, lângă ceaun.

— O, voi doi nu sunteți „bărbați”.

Ian și Jamie au ridicat brusc din sprâncene.

— Ha, nu suntem? Dar ce suntem? a întrebat Ian.

Jenny s-a întors spre el cu un zâmbet, dinții albi sclipind în lumina focului. L-a bătut ușor pe Jamie cu palma peste cap și a depus un sărut pe fruntea lui Ian.

— Voi sunteți ai mei, a spus ea.

•

După cină, unul dintre bărbați a început să cânte. Un altul a scos un fluier de lemn și l-a acompaniat, sunetul subțire străpungând noaptea rece de toamnă. Aerul era înghețat, dar nu sufla niciun vânt și atmosfera era plăcută, cu toții înfășurați în șaluri și pături, fiecare familie ghemuită în jurul focului. După ce terminaseră de gătit, focul fusese întețit, iar acum flăcările tăiau în întunericul nopții.

În grupul familiei noastre era cald, deși cam multă agitație. Ian se dusese să aducă un braț de lemne și micuța Maggie stătea agățată de mama ei, forțându-l pe fratele ei mai mare să caute adăpost și căldură lângă altcineva.

— O să te bag cu picioarele în sus în ceaunul de supă, dacă mă mai împingi în boașe, l-a avertizat Jamie pe nepotul său, care se agita nevoie mare în poala unchiului său. Ce e cu tine, ai furnici în izmene?

Întrebarea a stârnit chicoteli din partea băiatului care și-a întețit efortul de a se cuibări și mai bine în poala unchiului său. Jamie a bâjbâit în întuneric, încercând voit neîndemânatic să îi prindă picioarele și mâinile tizului său, apoi și-a încolăcit brațele în jurul băiatului și s-a rostogolit deodată deasupra lui, făcându-l pe micul Jamie să scoată un chiot de surpriză și bucurie.

Jamie l-a țintuit pe nepotul său la pământ și l-a ținut acolo cu o mână în vreme ce cu cealaltă pipăia în jur. Luând un pumn de iarbă udă, s-a ridicat cât să i-o vâre băiețelului pe gura cămășii, transformând chicotele în țipete ascuțite nu mai puțin încântate.

— Gata, îți ajunge, a spus Jamie eliberând trupul micuț. Acum du-te și necăjește-o puțin pe mătușă-ta.

Ascultător, micul Jamie s-a târât în patru labe spre mine, încă chicotind și mi s-a cuibărit în poală, printre faldurile mantiei. A stat cât de cuminte poate sta un băiețel de patru ani – adică nu foarte cuminte – și mi-a dat voie să îi scot mănunchiul de iarbă din cămașă.

— Miroși frumos, mătușico, a spus el, mângâindu-mi obrazul tandru cu coama de bucle întunecate. A mâncare.

— Ah, mulțumesc, am răspuns. Adică ți-e foame iar?

— Îhî. E lapte?

— Este.

Am întins mâna și am apucat urciorul de lut. L-am scuturat, am decis că nu mai rămăsese destul încât să merite să torn într-o cană, așa încât am înclinat urciorul, ținându-l astfel încât micul Jamie să bea din el.

Ocupat pentru câteva clipe cu mâncarea, a stat nemișcat, trupul micuț și îndesat apăsând greu pe piciorul meu, cu spatele sprijinit de brațul meu în vreme ce ținea palmele durdulii în jurul vasului.

Ultimii stropi de lapte au susurat în urcior. Micul Jamie s-a relaxat dintr-odată și a râgâit ușor. Îl simțeam cald în brațele mele, așa cum sunt copiii foarte mici înainte de somn. L-am înfășurat cu faldurile mantiei și l-am legănat ușor înainte și înapoi, fredonând melodia pe care o cântau ceilalți adunați lângă foc. Sub degete îi simțeam vertebrele rotunde și tari precum marmura.

— A adormit, așa-i?

Silueta masivă a lui Jamie s-a profilat lângă umărul meu, lumina flăcărilor scânteind în tăișul jungherului și în sclipirea de aramă a părului său.

— Da, am spus. Sau măcar nu se mai foiește, deci trebuie să fi adormit. E ca și cum ai ține în brațe o halcă mare de șuncă.

Jamie a râs, apoi a rămas el însuși nemișcat. Îi simțeam brațul puternic atingându-l pe al meu și căldura trupului radiind prin faldurile tartanului.

O boare de vânt mi-a fluturat o șuviță de păr peste obraz. Am dat-o pe spate și am descoperit că micul Jamie avea dreptate; mâinile mele miroseau a praz, a unt și a cartofi proaspăt tăiați. Adormit, era ca un bolovan și cu toate că era reconfortant să îl țin în brațe, greutatea lui îmi amorțea piciorul stâng. M-am întors puțin, încercând să îl așez în poală.

— Nu te mișca, englezoaico, l-am auzit pe Jamie șoptindu-mi la ureche. Stai așa o clipă, *mo duinne.*

Am rămas nemișcată până când l-am simțit atingându-mi umărul.

— E în regulă, englezoaico, a spus el zâmbind. Doar că erai atât de frumoasă, cu focul jucându-se pe obrazul tău și cu vântul jucându-se prin păr. Voiam să îmi întipăresc în minte imaginea asta.

M-am întors atunci și i-am zâmbit peste trupul adormit al copilului.

Noaptea era întunecată și rece, animată cu oamenii din jur, dar acolo unde stăteam noi era doar lumină și căldură – și noi doi.

33. Tovarășul fratelui tău

După o perioadă de început în care studiase totul în tăcere de pe la colțuri, Fergus devenise un membru al casei, ocupând poziția oficială de grăjdar, împreună cu Rabbie MacNab.

Deși Rabbie era cu un an sau doi mai mic decât Fergus, era la fel de înalt ca plăpândul băiat francez și în scurtă vreme au devenit prieteni inseparabili cu excepția momentelor în care se certau – adică de două sau trei ori pe zi – și încercau să se omoare unul pe celălalt. Într-o dimineață, o ceartă s-a

transformat într-o ploaie de lovituri de picioare și de pumni, iar cei doi s-au rostogolit prin cămara cu lactate și au răsturnat două urcioare cu lapte pus la prins, așa că Jamie a pus piciorul în prag.

Cu un aer de tristețe îndelung răbdătoare, îi luase pe fiecare din cei doi certăreți de ceafa slăbănoagă și îi dusese în șopronului unde, am presupus eu, și-a depășit orice rămășițe de scrupule pe care le-ar mai fi putut avea despre administrarea pedepselor fizice. A ieșit din șopron clătinând din cap și închizându-și cureaua și a plecat cu Ian călare peste vale spre Broch Mordha. Ceva mai târziu ieșiseră băieții, mult cumințiți și – uniți în suferință – din nou cei mai buni prieteni.

Atât de mult liniștiți, încât să îi permită lui Jamie cel mic să se țină după ei în timp ce își duceau la îndeplinire sarcinile. Când am aruncat o privire afară pe geam aproape de ora prânzului, i-am văzut pe toți trei jucându-se în curte cu o minge făcută din cârpe. Era o zi rece și cețoasă și respirația băieților se ridica în norișori pufoși în timp ce alergau și strigau.

— Ce flăcău frumos și bine legat ai, i-am zis lui Jenny care scotocea într-un coș cu lucruri necesare cusutului în căutarea unui nasture.

A ridicat privirea, a văzut încotro mă uitam și a început să zâmbească.

— O, da, Jamie cel mic e un copil drăgălaș.

A venit alături de mine la fereastră, urmărind jocul din curte.

— E leit taică-său, a observat ea cu drag, dar cred că va fi ceva mai lat în umeri. Probabil va fi mare ca unchiul lui; vezi picioarele alea?

Probabil avea dreptate, mi-am spus în gând; deși micul Jamie, de aproape patru ani, avea încă rotunjimea dolofană a unui bebeluș, picioarele lui erau lungi și spatele micuț era lat și suplu. Avea oasele lungi și grațioase ale unchiului său și părea, ca și tizul său mai mare, alcătuit parcă pe de-a-ntregul din ceva mai dur și mai elastic decât o biată carne.

L-am urmărit pe băiețel năpustindu-se asupra mingii, înșfăcând-o cu dexteritate și aruncând-o suficient de tare încât să zboare peste capul lui Rabbie MacNab, care a luat-o la fugă, strigând să o aducă înapoi.

— Și mai are ceva de la unchiul lui, am spus. Cred că s-ar putea să fie și stângaci.

— O, Doamne! a spus Jenny, cu fruntea încruntat, în vreme ce își urmărea odorul. Sper că nu, dar s-ar putea să ai dreptate, a zis ea clătinând din cap și oftând. Iisuse, când îmi amintesc ce necazuri a avut bietul Jamie, pentru că era stângaci! Toată lumea a încercat să îl lecuiască, de la părinții mei până la învățător, dar el întotdeauna era îndărătnic ca un catâr și nu se clintea. Numai tatăl lui Ian nu a făcut nimic, a adăugat ea, parcă gândindu-se mai bine.

— El nu considera că a fi stângaci e un mare defect? am întrebat curioasă, conștientă că opinia generală a vremurilor era că stângăcia era în cel mai bun caz un nenoroc și în cel mai rău, un simptom al posedării demonice. Jamie scria – cu dificultate – cu mâna dreaptă, pentru că fusese bătut cu regularitate la școală fiindcă ținea pana în mâna stângă.

Jenny a clătinat din cap, buclele negre mișcându-i-se sub bonetă.

— Nu, bătrânul John Murray era un om neobișnuit. Spunea că dacă Dumnezeu a ales să îi întărească lui Jamie brațul stâng, atunci ar fi un păcat să irosești un asemenea dar. Și era foarte iscusit în mânuirea armelor, bătrânul John, deci tatăl meu l-a ascultat și l-a lăsat pe Jamie să învețe să lupte cu brațul stâng.

— Am crezut că Dougal MacKenzie l-a învățat pe Jamie să lupte cu stânga, am spus.

Chiar mă întrebam ce părere avea Jenny despre unchiul ei, Dougal.

A încuviințat din cap, lingând capătul aței înainte de a-l băga cu precizie prin urechea acului.

— Da, așa e, dar asta a fost mai târziu, când Jamie a crescut și a plecat să locuiască la Dougal. Primele mișcări le-a învățat de la tatăl lui Ian.

A zâmbit, cu ochii ațintiți spre cămașa din poală.

— Îmi amintesc, când eram mici, bătrânul John i-a spus lui Ian că treaba lui era să stea la dreapta lui Jamie, ca să păzească brațul mai slab al căpeteniei lui în luptă. Și Ian așa a făcut – amândoi au luat totul foarte solemn. Și cred că bătrânul John a avut dreptate în privința asta, a adăugat ea, mușcând capătul de ață rămasă. După o vreme, nimeni nu se mai lua cu ei la luptă, nici măcar băieții MacNab. Jamie și Ian erau amândoi potriviți ca înălțime și buni luptători, iar când stăteau umăr la

umăr, nimeni nu îi putea învinge, nici măcar atunci când ceilalți îi întreceau numeric.

A început deodată să râdă, dându-și o buclă după ureche.

— Să îi privești uneori, când merg împreună pe câmp. Cred că nici măcar nu își dau seama că mai fac aceleași gesturi. Jamie întotdeauna se mută în stânga, lăsându-l pe Ian să își ocupe locul în dreapta, păzindu-i partea mai slabă.

Jenny a rămas cu privirea pierdută pe fereastră, uitând pe moment de cămașa din poală, și a pus o mână pe pântecul ușor umflat.

— Sper că e băiat, a spus ea, privind spre băiețelul cu bucle negre ce se juca în curte. Stângaci sau nu, e bine pentru un bărbat să aibă un frate care să îl ajute.

Am surprins-o privind spre tabloul de pe perete – un Jamie foarte mic, stând între genunchii fratelui său mai mare, Willie. Ambii copii aveau nasuri cârne și priviri solemne; mâna lui Willie se odihnea protector pe umărul fratelui său mai mic.

— Jamie e norocos că îl are pe Ian, am spus.

Jenny și-a luat privirea de la tablou, clipind. Ea era cu doi ani mai mare decât Jamie; trebuie să fi fost cu trei ani mai mică decât William.

— Da, este. Și eu la fel, a șoptit apoi, ridicând din nou cămașa.

Am luat o cămașă de copil din coșul cu rufe pentru cârpit și am întors-o pe dos, pentru a repara o gaură de la subraț. Doar bărbații ieșiți cu treburi și copiii la joacă se mai aventurau afară unde era prea frig, însă în salon era cald și confortabil; geamurile s-au aburit repede în vreme ce noi lucram, izolându-ne de lumea înghețată de afară.

— Că tot vorbim despre frați, am spus, mijind ochii în vreme ce coseam, i-ai văzut des pe la voi pe Dougal sau pe Colum MacKenzie când erați mici?

Jenny a clătinat din cap.

— Nu l-am întâlnit niciodată pe Colum. Dougal a venit o dată sau de două ori pe aici, să îl aducă pe Jamie acasă pentru Hogmanay, sau cam așa ceva, dar nu pot spune că îl cunosc bine.

A ridicat privirea de la cămașa pe care o cârpea, cu ochii oblici aprinși de curiozitate.

— Dar tu trebuie să îi cunoști. Spune-mi cum e Colum MacKenzie? Întotdeauna m-am întrebat, din frânturile pe care le auzeam de la musafiri, dar părinții mei nu vorbeau niciodată despre el.

A tăcut o clipă, încruntându-se.

— Nu, greșesc; tata a spus o dată ceva despre el. Asta a fost chiar după ce plecase Dougal cu Jamie înapoi la Beannachd. Tata îi privea îndepărtându-se călare, rezemat de gard și eu ieșisem să îi fac cu mâna lui Jamie – întotdeauna eram foarte tristă când pleca, fiindcă nu știam cât timp aveam să nu-l mai văd. În fine, îi urmăream dispărând peste culmea dealului și pe urmă tata s-a foit puțin, a mormăit și a spus: „Dumnezeu să-l ajute pe Dougal MacKenzie când o muri fratele lui, Colum.” Apoi parcă și-a amintit că eram acolo, căci s-a întors, mi-a zâmbit și a zis: „Ei, fătuco, ce avem la cină?” și asta a fost tot.

Sprâncenele negre, subțiri și arcuite, ca pictate, s-au ridicat întrebător.

— Mi s-a părut ciudat, căci eu auzisem – cine nu auzise? – că Colum e bolnav și invalid și că Dougal îi îndeplinește îndatoririle de căpetenie, să culeagă arendele, să rezolve disputele... și să conducă bărbații clanului în bătălie, când va fi nevoie.

— Așa este. Dar..., am șovăit, neștiind cum să descriu acea stranie legătură simbiotică. În fine, am spus zâmbind, cel mai bine îți pot spune că odată i-am auzit certându-se și Colum i-a zis lui Dougal: „Îți spun, dacă frații MacKenzie au împreună un mădular și o minte, atunci sunt bucuros cu jumătatea care mi-a revenit mie!”

Jenny a izbucnit în râs luată prin surprindere, apoi și-a ațintit asupra mea privirea sclipind de curiozitate.

— Ah, care vasăzică așa stă treaba. Chiar m-am întrebat o dată, auzindu-l pe Dougal vorbind despre fiul lui Colum, micul Hamish; părea mai iubitor decât ar trebui să fie un unchi.

— Ești perspicace, Jenny, am constatat, întorcându-i privirea. Foarte perspicace. Mie mi-a luat multă vreme să îmi dau seama, și i-am văzut zi de zi timp de câteva luni.

A ridicat modest din umeri, dar buzele afișau un zâmbet discret.

— Eu doar ascult, a spus ea cu simplitate. La ce spun oamenii... și la ce nu spun. Și oamenii bârfesc mult aici, în Highlands. Deci, a zis ea mușcând ața și scuipând cuminte

capetele în palmă, vorbește-mi despre Leoch. Se spune că e mare, dar nu atât de grandios precum Beauly sau Kilravock.

Am sporovăit și am muncit întreaga dimineață, trecând de la cârpitul hainelor la depănatul lânii pentru împletit, la croitul unei rochițe pentru micuța Maggie. Afară strigătele băieților au încetat, fiind înlocuite de zgomote înfundate și bubuituri provenind din spatele casei, care sugerau că băieților li se făcuse frig și veniseră în casă, invadând bucătăriile.

— Mă întreb dacă o să ningă în curând, a spus Jenny, aruncând o privire pe fereastră. E umezeală în aer; ai văzut ceața peste lac în dimineața asta?

— Sper să nu ningă, am spus clătinând din cap. Le va îngreuna drumul la întoarcere lui Jamie și Ian.

Satul de la Broch Mordha se afla la mai puțin de șaisprezece kilometri de Lallybroch, însă drumul se întindea peste dealuri cu pante abrupte și stâncoase și nu era cu mult mai bun decât potecile căprioarelor.

În cele din urmă a nins, la puțin timp după prânz, vântul viscolind fulgii mult timp după lăsarea nopții.

— Trebuie să fi rămas în Broch Mordha, a spus Jenny, trăgându-și înapoi capul cu boneta de noapte după ce inspectase cerul înnorat, strălucind rozaliu de zăpadă. Nu te îngrijora; vor găsi un adăpost confortabil peste noapte în coliba cuiva.

Mi-a zâmbit reconfortant în timp ce trăgea obloanele. Un scâncet supărat s-a auzit deodată în capătul holului și Jenny și-a ridicat poalele cămășii de noapte cu o exclamație înfundată.

— Noapte bună, Claire, a strigat ea, dispărând să își îndeplinească datoria maternă. Somn ușor.

De obicei dormeam bine; în ciuda climatului rece și umed, casa era construită robust, iar patul cu saltea din pene de gâscă avea plăpumi groase din belșug. În seara aceasta însă nu îmi găseam liniștea fără Jamie. Patul mi se părea prea mare, umed și rece și îmi simțeam picioarele neliniștite și tălpile reci.

Am încercat să mă întind pe spate, cu mâinile strâns împreunate peste coaste, cu ochii închiși, respirând adânc, să revăd în minte chipul lui Jamie; dacă mi-l puteam închipui acolo, lângă mine, respirând adânc în întuneric, poate eram în stare să adorm.

Cântecul cocoșului a răsunat puternic, ridicându-mă de pe pernă ca și cum un baton de dinamită fusese detonat sub patul meu.

— Ce tâmpit! am exclamat, fiecare nerv al trupului meu vibrând de șoc.

M-am ridicat și am desfăcut puțin oblonul. Ninsoarea se oprise, dar cerul era încă ușor acoperit de nori dintr-un capăt în celălalt. Cocoșul a mai cântat o dată din cotețul găinilor de dedesubt.

— Tacă-ți pliscul! am spus. E toiul nopții, ticălos plin de pene!

Echivalentul păsăresc al unui plescăit batjocoritor din limbă a răsunat în liniștea nopții și în capătul holului un copil a început să plângă, urmat de o înjurătură colorată, dar înfundată, intonată în galeză de Jenny.

— Hei, tu, i-am spus cocoșului nevăzut, orele-ți sunt numărate!

N-am mai primit niciun răspuns și după o pauză pentru a mă asigura că pasărea chiar s-a culcat, am închis obloanele și am făcut același lucru.

Gălăgia îmi risipise orice gând coerent. În loc să le reiau, am decis să-mi concentrez atenția spre interior, în speranța că meditația mă va relaxa suficient încât să adorm.

A funcționat. Când am început să plutesc la hotarul somnului, cu mintea hoinărind undeva în zona pancreasului, l-am auzit pe micuțul Jamie lipăind în capătul holului spre dormitorul mamei sale. Trezit din somn de vezica plină, rareori avea prezența de spirit de a face pasul următor firesc și adesea cobora scările bâjbâind din camera lui în căutare de ajutor.

Când veneam la Lallybroch mă întrebasem dacă îmi va fi greu să stau în preajma lui Jenny; dacă îi voi invidia fertilitatea. Și poate că aș fi făcut-o, dacă nu aș fi văzut că maternitatea repetată are și ea un preț.

— E o oală de noapte chiar lângă patul tău, zevzecule, s-a auzit vocea exasperată a lui Jenny în fața ușii mele în timp ce îl împingea pe micuțul Jamie înapoi în patul lui. Trebuie să fi călcat în ea în drum spre ușă; cum de nu ți-a trecut prin cap să o folosești? De ce trebuie să vii să o folosești pe a mea în fiecare noapte lăsată de la Dumnezeu?

Vocea i s-a stins când a urcat pe scări și am zâmbit, vizualizându-mi acum curba largă a intestinelor.

Mai exista un motiv pentru care nu o invidiam pe Jenny. La început mă temusem că nașterea lui Faith îmi cauzase o problemă internă, însă această teamă îmi dispăruse odată cu atingerea lui Raymond. Când am completat inventarul propriului meu corp și mi-am simțit șira spinării relaxându-se la hotarul somnului, am simțit că totul era în regulă acolo. Se întâmplase o dată, se mai putea și a doua oară. Aveam nevoie doar de timp. Și de Jamie.

Pașii lui Jamie au răsunat pe podeaua de scânduri din coridor, grăbindu-se când Maggie a protestat adormită din celălalt capăt al casei.

— Cine are să-i trăiască, cine nu, să nu-și dorească, am murmurat încet și am adormit.

•

Pe parcursul următoarei zile, am așteptat, văzându-ne de treburi și de rutina zilnică, cu urechile ciulite să auzim sunetele cailor în curte.

— Au rămas cu vreo treabă, a spus Jenny, aparent sigură pe ea.

Dar am văzut-o oprindu-se de fiecare dată când trecea pe lângă fereastra care dădea spre aleea ce ducea spre casă.

Cât despre mine, mă străduiam să îmi țin în frâu imaginația. Scrisoarea semnată de regele George, confirmând iertarea lui Jamie, era încuiată în sertarul biroului stăpânului casei. Jamie o privea ca pe o umilință și ar fi ars-o, dar eu insistasem să o păstrăm, pentru orice eventualitate. Acum, ascultând sunetele prin vuietul vântului de iarnă, aveam închipuiri dintre cele mai rele cum că totul fusese o greșeală ori o farsă și că Jamie era din nou arestat de dragonii cu vestoane roșii, dus din nou în închisoarea aceea mizerabilă și vedeam parcă pericolul iminent al lațului spânzurătorii.

•

În cele din urmă, bărbații s-au întors chiar înainte de căderea nopții, caii încărcați cu desagi pline cu sare, ace, condimente pentru murături și alte mărunțișuri pe care Lallybroch nu și le putea face singură.

Am auzit unul din cai nechezând când a intrat în curte și am luat-o la fugă pe scări, întâlnindu-mă cu Jenny care se pregătea să iasă prin bucătărie.

Un val de ușurare m-a cuprins când am văzut silueta înaltă a lui Jamie, întunecată lângă șură. Am alergat prin curte, ignorând stratul subțire de zăpadă care se așternuse pe pământ și m-am aruncat în brațele lui.

— Unde naiba ai fost? am întrebat.

Jamie m-a sărutat înainte de a-mi răspunde. Obrajii lui erau reci peste ai mei și buzele aveau un gust discret și plăcut de whisky.

— Mmm, avem cârnați la cină? a spus el încântat, adulmecându-mi părul care mirosea a fum din bucătărie. Bun, sunt rupt de foame.

— Mațe umplute și piure, am spus. Unde ați fost?

A început să râdă, scuturându-și tartanul acoperit de zăpadă.

— Mațe umplute cu piure? Asta-i de mâncare, da?

— Cârnați și cartofi pisați, am tradus. Un fel de mâncare gustos, tradițional englezesc, până acum necunoscut în tărâmurile întunecate ale Scoției. Acum, scoțian nenorocit, unde naiba ai fost în ultimele două zile? Jenny și cu mine ne-am făcut griji!

— Păi, am avut un mic accident..., a început Jamie, când a zărit silueta micuță a lui Fergus, ținând în mână o lampă. Ah, ai adus lumină, Fergus? Bravo, flăcăule! Pune-o aici, să nu dea foc paielor, și pe urmă ia biata mea iapă de aici și du-o în staulul ei. După aceea, du-te să mănânci și tu. Cred că de acum poți sta în fund, nu?

S-a prefăcut că îi trage o palmă peste ureche lui Fergus. Băiatul s-a ferit și a zâmbit cu gura până la urechi; după toate aparențele, întâmplarea de ieri din șopron nu stârnise animozitate între ei.

— Jamie, am spus cu un ton măsurat, dacă nu încetezi să vorbești despre cai și cârnați, să îmi spui ce accident ați avut, o să îți ard una în fluierele picioarelor. Va fi destul de dureros pentru degetele mele, căci sunt încălțată doar în saboți, dar te avertizez că o voi face oricum.

— Mă amenințí cumva? a întrebat el, râzând. Nu a fost nimic serios, englezoaico, doar...

— Ian!

Jenny, reținută câteva momente de Maggie, tocmai ajunsese, când soțul ei a pășit în lumina lămpii. Speriată de tonul vocii ei,

m-am întors și am văzut-o repezindu-se înainte și așezând o mână pe obrazul lui Ian.

— Ce-ai pățit, bărbate? a spus ea.

După cum arăta, Ian fusese cel mai afectat de accidentul care se petrecuse. Avea un ochi vânăt și pe jumătate închis de umflat ce era, și o zgârietură lungă și roșie îi cobora pe unul dintre pomeții obrajilor.

— Sunt bine, *mi dhu,* a spus el, bătând-o ușor cu palma pe Jenny când ea l-a îmbrățișat, cu micuța Maggie înghesuită incomod între ei. Sunt doar nițel zgâriat ici și colo.

— Coboram de pe un deal la vreo trei kilometri depărtare de sat, pe lângă cai, fiindcă drumul era tare rău, când Ian a călcat într-o vizuină de cârtiță și și-a rupt piciorul, a explicat Jamie.

— Cel din lemn, a detaliat Ian, zâmbind rușinat. Cârtița a ieșit cea mai câștigată din tărășenia asta.

— Așa că am rămas într-o colibă din apropiere până când a fost gata un picior nou, a încheiat Jamie povestea. Putem să mâncăm ceva? Mi s-a lipit burta de spate de foame.

Fără a mai lungi vorba, am intrat în casă și doamna Crook și cu mine am servit cina în vreme ce Jenny i-a șters fața lui Ian cu tinctură de alun, întrebându-l îngrijorată de alte răni.

— Nu e nimic grav, a liniștit-o el. Doar zgârieturi din loc în loc.

Însă eu îl urmărisem în drum spre casă și văzusem că șchiopăta mai tare decât de obicei. Am schimbat câteva vorbe cu Jenny în timp ce strângeam farfuriile și îndată ce ne-am așezat în salon, după ce conținutul desagilor fusese depozitat în siguranță, ea a îngenuncheat pe covor lângă Ian și a pus mâna pe piciorul nou.

— Hai să îl scoatem, a spus ea cu fermitate. Te-ai rănit și vreau să arunce Claire o privire. Ea te-ar putea ajuta mai mult decât mine.

Amputarea fusese făcută cu ceva îndemânare și cu foarte mult noroc; chirurgul militar care îi amputase gamba reușise să-i salveze articulația genunchiului. Aceasta îi asigura lui Ian o mult mai mare flexibilitate decât dacă nu ar fi avut-o. În clipa de față însă, articulația genunchiului era mai degrabă un punct slab decât un avantaj.

Își sucise piciorul destul de rău în cădere; capătul ciotului era plin de vânătăi și sfâșiat acolo unde muchia rigidă a protezei pătrunsese prin piele. Trebuie să fi fost agonizant să apeși orice

greutate pe ea, chiar și dacă restul ar fi fost normal. Acum, și genunchiul se răsucise, iar carnea de pe partea interioară a articulației era umflată, roșie și fierbinte.

Chipul oval și bonom al lui Ian era aproape la fel de roșu ca articulația rănită. Deși vorbea cât se poate de deschis despre infirmitatea lui, știam că nu suferea neputința pe care i-o producea din când în când. Rușinea pe care o simțea acum, când era astfel expus, îl durea probabil la fel de mult ca și atunci când îi atingeam piciorul.

— Ți-ai rupt un ligament pe aici, i-am spus, trasând ușor cu degetul umflătura de pe partea interioară a genunchiului. Nu știu cât de grav este, însă e destul de serios. Ai lichid în interiorul articulației, de aceea e umflat.

— Îl poți ajuta, englezoaico?

Jamie stătea aplecat peste umărul meu, încruntându-se îngrijorat spre membrul cu înfățișare fioroasă.

— Nu pot face mare lucru, am spus, clătinând din cap, îi pot pune doar comprese reci pentru a reduce inflamația.

Am ridicat privirea spre Ian, fixându-l cu o privire ce o imita cât putea de bine pe cea a maicii Hildegarde.

— Ce poți face tu e să stai în pat. Mâine poți bea whisky pentru durere; în seara asta îți voi da laudanum ca să poți dormi. Stai cuminte cel puțin o săptămână și vei vedea cum se comportă.

— Nu pot face asta! a protestat Ian. Grajdul trebuie reparat, sunt două diguri de săpat sus, în câmp și lamele de plug trebuie ascuțite, și…

— Și un picior care trebuie să se vindece, l-a întrerupt Jamie cu fermitate.

L-a străfulgerat pe Ian cu o privire pe care eu o numeam în secret „privirea de stăpân”, o căutătură pătrunzătoare care îi făcea pe cei mai mulți să sară în ghete la porunca lui. Ian, care împărțise mâncarea, jucăriile, expedițiile de vânătoare, bătăile și bătăliile cu Jamie, era mult mai puțin sensibil decât majoritatea oamenilor.

— Ba pe naiba, a spus el sec.

Ochii lui căprui, arzători i-au întâlnit pe ai lui Jamie, privindu-l cu un amestec de durere și mânie – și un alt sentiment pe care nu l-am recunoscut.

— Crezi că mie îmi poți porunci?

Jamie s-a lăsat pe călcâie, roșu în obraji de parcă ar fi primit o palmă. Și-a înghițit cele câteva replici care se citeau pe chip, în cele din urmă răspunzând încet.

— Nu. Nu voi încerca să îți poruncesc. Dar pot să îți cer… să ai grijă de tine?

Cei doi bărbați s-au privit îndelung, transmițându-și ceva ce nu puteam înțelege. În cele din urmă, umerii lui Ian s-au lăsat în jos și s-a relaxat, încuviințând din cap cu un zâmbet strâmb.

— Da, poți.

A oftat, și-a scărpinat zgârietura de pe obraz, crispându-se când a atins pielea sensibilă. A tras adânc aer în piept, făcându-și curaj, apoi a ridicat o mână spre Jamie.

— Ei bine, mă ajuți să mă ridic?

Era o treabă anevoioasă să urci un bărbat cu un singur picior două rânduri de trepte, dar a fost în cele din urmă dusă la bun sfârșit. În ușa dormitorului, Jamie l-a lăsat pe Ian în grija lui Jenny. Când a dat să se retragă, Ian i-a șoptit rapid ceva lui Jamie în galeză. Eu nu vorbeam încă limba fluent, dar mi s-a părut că a spus:

— Să fii sănătos, frate.

Jamie s-a oprit, privind în urmă și a zâmbit, flăcările calde ale lămpii luminându-i ochii.

— Și tu, *mo brathair.*

L-am urmat pe Jamie pe hol, spre camera noastră. Vedeam, după cum își ținea umerii aplecați, că era obosit, dar eu aveam câteva întrebări pe care doream să i le pun înainte de a adormi.

„Sunt doar zgârieturi ici și colo” spusese Ian, liniștind-o pe Jenny. Erau. Ici și colo. În afară de rănile de pe față și picior. Văzusem vânătăi ascunse pe jumătate de gulerul cămășii. Indiferent cât de mult i-ar fi displăcut cârtiței atacul lui Ian, nu îmi puteam imagina o cârtiță încercând să îl strângă de gât ca să se răzbune.

•

Coincidența a făcut că nici Jamie nu dorea să adoarmă imediat.

— Ah, depărtarea face dragostea mai dulce, așa-i? am întrebat.

Patul, atât de mare înainte, acum părea neîncăpător.

— Mm? a spus el, cu pleoapele pe jumătate închise de încântare. O, dragostea? Da, așa-i. Oh, Dumnezeule, nu te opri; e minunat ce faci.

— Nu-ți face griji, îți mai fac, l-am liniștit. Dar stai să sting lumânarea.

M-am ridicat și am suflat în ea; cu obloanele deschise, cerul încărcat cu zăpadă lumina suficient încăperea, chiar și în lipsa lumânării. Îl vedeam pe Jamie cu claritate, forma lungă a trupului său relaxată sub plapumă, palmele pe jumătate desfăcute pe lângă trup. M-am ghemuit lângă el și i-am luat mâna dreaptă, masându-i lent degetele și palma. A oftat prelung, aproape ca un geamăt, când am apăsat circular cu un deget peste umflăturile de la baza degetelor. Crispate după ceasuri întregi în care strânseseră frâiele calului, degetele s-au încălzit și s-au relaxat treptat sub atingerea mea. Casa era tăcută, iar în cameră era frig, exceptând sanctuarul patului nostru. Mă cuprindea o senzație plăcută simțindu-i trupul lung și cald lângă mine și savuram intimitatea atingerii, fără un sentiment urgent de dorință. În timp, această mângâiere ar putea însemna mai mult; era iarnă și nopțile erau lungi. El era acolo; și eu la fel, mulțumită că lucrurile erau așa cum erau pentru moment.

— Jamie, am spus, după o vreme, cine l-a lovit pe Ian?

Nu a deschis ochii, însă a oftat îndelung înainte de a răspunde. Nu s-a crispat însă; așteptase întrebarea mea.

— Eu l-am lovit, a răspuns el.

— Poftim?

De surpriză, am dat drumul mâinii sale. A închis pumnul, apoi l-a deschis, testând mișcările degetelor. Apoi a pus mâna stângă pe plapumă lângă cealaltă, arătându-mi monturile degetelor ușor umflate de la contactul cu protuberanțele trupului osos al lui Ian.

— De ce? am întrebat, îngrozită.

Băgasem de seamă că între Jamie și Ian plutea un aer nou de încordare, deși nu părea chiar ostilitate. Nu îmi imaginam ce l-ar fi putut determina pe Jamie să îl lovească pe Ian; cumnatul său îi era aproape la fel de drag ca și sora sa, Jenny.

Acum, Jamie stătea cu ochii deschiși, dar nu mă privea. Jamie își freca întruna monturile pumnului, analizându-i. Dincolo de

câteva zgârieturi simple de pe mâini, Jamie nu mai avea alte urme; din câte se părea, Ian nu-i întorsese lovitura.

— Ah, Ian e însurat de prea mult timp, a spus el, defensiv.

— Aș spune că pe tine te-a bătut soarele în cap prea mult timp, am remarcat, țintuindu-l cu privirea, doar că nu e niciun soare afară. Ai cumva febră?

— Nu, a spus el, ferindu-se de încercările mele de a-i pipăi fruntea. Nu, doar că... încetează englezoaico, n-am nimic.

A strâns din buze încăpățânat, dar pe urmă s-a dat bătut și mi-a povestit întreaga întâmplare.

Ian chiar își rupsese piciorul din lemn călcând într-o vizuină de cârtiță în apropiere de Broch Mordha.

— Se lăsa seara – avusesem multe de făcut în sat – și ningea. Vedeam că pe Ian îl doare piciorul rău, deși insista că poate merge călare. Oricum, în apropiere erau câteva colibe, așa că l-am suit pe unul dintre ponei și am urcat pe deal pentru a cere adăpost peste noapte.

Cu ospitalitatea caracteristic scoțiană, țăranii au sărit imediat să le ofere hrană și adăpost și, după un castron de terci și turte proaspete de ovăz, amândoi oaspeții au fost poftiți pe o saltea de paie în fața focului.

— Abia era loc să întinzi o plapumă lângă foc și eram înghesuiți, dar ne-am așezat unul lângă celălalt și ne-am făcut cât de comozi am putut.

A tras adânc aer în piept și m-a privit oarecum rușinat.

— Mă rog, eu eram obosit de la drum, și am adormit buștean și cred că și Ian a făcut la fel. Doar că el a dormit cu Jenny în fiecare noapte în ultimii cinci ani și cred că, simțind pe cineva cald lângă el în pat... ă... cândva în timpul nopții s-a rostogolit spre mine, m-a cuprins în brațe și m-a pupat pe ceafă. Și eu..., a șovăit și îi vedeam sângele năvălind în obraji chiar și în lumina aceea difuză dată de zăpadă – eu m-am trezit dintr-un somn profund crezând că e Jack Randall.

Îmi ținusem răsuflarea pe parcursul poveștii; acum am expirat încet aerul.

— Trebuie să fi tras o spaimă soră cu moartea, am comentat.

Un colț al buzelor lui Jamie a tresărit.

— Asta e nimic pe lângă ce a tras Ian. M-am rostogolit și i-am ars un pumn în nas și până m-am trezit cu totul la realitate, eram urcat pe el, strângându-l de gât, și el cu limba ieșită de un

cot. Și ce spaimă au tras ai lui Murray, care dormeau în pat, a adăugat el gânditor. Le-am spus că avusesem un coșmar – mă rog, într-un fel chiar avusesem –, dar s-a dezlănțuit iadul, copiii urlau cât îi ținea gura și Ian se îneca de tuse într-un colț, iar doamna Murray se ridicase în capul oaselor în pat zicând: „Cine, cine?” ca o bufniță mititică și grasă.

Am început să râd fără să vreau, imaginându-mi scena.

— O, Dumnezeule, Jamie! Și Ian era bine?

— Păi, a spus el, ridicând ușor din umeri, l-ai văzut. După o vreme toată lumea s-a întors la culcare, și eu am rămas lângă foc până dimineață, cu ochii ațintiți pe bârnele din tavan.

Nu s-a opus când i-am ridicat mâna stângă, mângâindu-i ușor monturile rănite. Degetele lui s-au închis peste ale mele, strângându-le.

— Și când am plecat a doua zi dimineață, a continuat el, am așteptat până am ajuns într-un loc în care ne puteam așeza și din care se vedea valea de dedesubt. Și atunci – a înghițit în sec și m-a strâns ușor de mână – i-am povestit. Despre Randall. Și despre tot ce s-a întâmplat.

Am început să înțeleg ambiguitatea privirii pe care Ian i-o aruncase lui Jamie. Și acum înțelegeam expresia încordată de pe chipul lui Jamie și dârele de sub ochii lui. Neștiind ce să spun, l-am strâns doar de mână.

— Nu crezusem că voi mai povesti cuiva în afară de tine, a spus el strângându-mi la rândul său mâna, apoi a zâmbit scurt și a retras o mână să își frece obrazul. Dar Ian… în fine, el e… a șovăit, căutând cuvântul potrivit. El mă cunoaște, înțelegi?

— Cred că da. Doar îl știi de o viață întreagă, nu?

A încuviințat din cap, privind în gol spre fereastră. Începuse din nou să ningă viscolit, fulgii mici învolburându-se pe lângă fereastră, mai albi decât cerul.

— El e doar cu un an mai mare decât mine. Când am crescut, el era mereu cu mine. Până când am împlinit paisprezece ani, nu era zi lăsată de la Dumnezeu în care să nu îl văd pe Ian. Și chiar mai târziu, după ce plecasem cu Dougal și la Leoch și apoi mai târziu la Paris, la universitate – când veneam acasă, îl găseam acolo și era ca și cum nu aș fi plecat niciodată. Când mă vedea, zâmbea simplu, așa cum o făcea întotdeauna și pe urmă plecam împreună pe coclauri, peste câmpuri și izvoare, vorbind despre câte-n lună și în stele.

A oftat adânc, trecându-și o mână prin păr.

— Ian… e partea din mine care aparține locului, care nu a plecat niciodată, a spus el, străduindu-se să-mi explice. Mi-am zis că… trebuie să îi spun; nu voiam să mă simt… rupt. De Ian. De tot ce e aici, a spus arătând spre fereastră, apoi s-a întors spre mine, cu ochii negri în lumina slabă. Înțelegi de ce?

— Cred că da, i-am șoptit. Ian a înțeles?

Jamie a ridicat ușor și jenat din umeri, parcă aranjându-și pe spate cămașa prea strâmtă.

— Ei bine, nu mi-am dat seama. La început, când am început să îi povestesc, doar dădea din cap, de parcă nu îi venea a crede și pe urmă când m-a crezut…

S-a oprit și și-a umezit buzele și mi-am dat seama cam cât trebuie să îl fi costat această mărturisire.

— … Vedeam că vrea să sară în picioare și să umble de acolo până colo, dar nu putea, din cauza piciorului. Își ținea pumnii încleștați și era palid la față și spunea întruna: „Cum? Naiba să te ia, Jamie, cum de l-ai lăsat să îți facă asta?” Nu îmi amintesc ce i-am spus, a continuat el clătinând din cap. Sau ce a zis el. Tot ce știu e că urlam unul la celălalt. Și voiam să îl lovesc, dar nu puteam, din cauza piciorului. Și el voia să mă lovească, dar nu putea… din cauza piciorului, a glumit, pufnind ușor în râs. Iisuse trebuie să fi arătat ca doi nebuni, agitându-ne brațele și răcnind unul la celălalt. Dar eu am țipat mai mult și în cele din urmă Ian a tăcut și m-a ascultat până la capăt. Și pe urmă dintr-odată n-am mai putut vorbi; mi se părea pur și simplu inutil. Așa că m-am așezat pe un bolovan și mi-am prins capul în mâini. După o vreme, Ian a spus că ar trebui să mergem. Și eu am aprobat, m-am ridicat și l-am ajutat să urce pe cal, apoi am pornit la drum fără să scoatem o vorbă.

Dintr-odată Jamie și-a dat seama cât de tare mă strângea de mână. Și-a slăbit strânsoarea, dar a continuat să mă țină de mână, învârtindu-mi verigheta între degetul mare și cel arătător.

— Am mers multă vreme, a șoptit el. Pe urmă am auzit un zgomot ușor în spatele meu și am tras de hățuri, astfel încât calul lui Ian să ajungă lângă mine și am văzut că Ian plânsese – încă mai plângea, cu lacrimile șiroindu-i pe obraji. M-a văzut uitându-mă la el și a dat tare din cap ca și cum ar fi fost încă furios, dar pe urmă mi-a întins mâna. I-am luat-o și el mi-a

strâns-o atât de tare, încât am crezut că îmi rupe oasele. Și pe urmă mi-a dat drumul și am venit acasă.

Simțeam tensiunea părăsindu-i trupul, pe măsură ce se apropia de finalul poveștii. „Să fii sănătos, frate”, îi spusese Ian, sprijinindu-se pe singurul său picior în ușa dormitorului.

— Deci totul e bine? am întrebat.

— Va fi.

Apoi s-a relaxat complet, lăsându-se pe pernele din puf de gâscă. M-am strecurat sub plapumă lângă el și m-am lipit strâns de trupul lui. Am privit zăpada căzând, șuierând șoptit pe lângă fereastră.

— Mă bucur că te-ai întors acasă cu bine, am spus.

•

M-am trezit dimineață în aceeași lumină cenușie. Jamie, deja îmbrăcat în hainele de zi, stătea în picioare la fereastră.

— O, te-ai trezit, englezoaico? a spus el, când m-a văzut ridicând capul de pe pernă. Bun. Ți-am adus un cadou.

A băgat mâna în geantă și a scos câteva monede din cupru, două sau trei pietricele, un bețigaș înfășurat cu ață de pescuit, o scrisoare mototolită și un ghem de panglici de păr.

— Panglici de păr? am întrebat. Mulțumesc; sunt foarte frumoase.

— Nu, alea nu sunt pentru tine, a spus încruntându-se în timp ce descâlcea firele albastre de pe piciorul de cârtiță pe care îl purta ca pe o amuletă împotriva reumatismului. Sunt pentru micuța Maggie.

A mijit ochii, concentrându-se la pietricelele din palmă. Spre uluirea mea, a luat una și a lins-o.

— Nu, nu asta, a mormăit el și a băgat din nou mâna în geantă.

— Ce Dumnezeu faci acolo? am întrebat privindu-l curioasă.

Nu a răspuns, ci a scos un alt pumn de pietricele, pe care le-a mirosit rând pe rând, aruncându-le înapoi în geantă până când a găsit o piatră mică ce părea să îi placă. A lins-o o dată, ca să fie sigur, apoi a așezat-o în palma mea, radiind de încântare.

— Chihlimbar, a spus el cu satisfacție, în timp ce eu întorceam bulgărașul neregulat în palmă cu degetul arătător.

Părea cald la atingere și l-am strâns în pumn aproape fără să îmi dau seama.

— Sigur, trebuie lustruit, mi-a explicat el. Dar m-am gândit că ți-ai putea face un medalion frumos din el. Este... s-a îmbujorat ușor, privindu-mă. Este un dar pentru primul an de căsătorie. Când l-am văzut, mi-am amintit de bucata de chihlimbar pe care ți-a dat-o Hugh Munro când ne-am căsătorit.

— Încă o mai am, am murmurat mângâind bulgărele mic și straniu de rășină pietrificată.

Bulgărele de ambră de la Hugh, cu o față lustruită în care sculptase o ferestruică, avea în el o libelulă, suspendată într-un zbor etern. O păstram în cufărul meu cu leacuri, cea mai puternică dintre amuletele mele.

Un dar pentru prima noastră aniversare. Noi ne căsătoriserăm în iunie, desigur, nu în decembrie. Însă la data primei noastre aniversări Jamie fusese în Bastilia și eu... eu fusesem în brațele regelui Franței. Acela nu fusese un moment pentru a sărbători fericirea conjugală.

— Se apropie Hogmanay, a spus Jamie privind pe fereastră la omătul pufos care acoperea lanurile de la Lallybroch. Mi se pare momentul potrivit pentru orice început.

— Și mie.

M-am ridicat din pat și am venit lângă el la fereastră, înconjurându-i mijlocul cu brațele. Am rămas îmbrățișați, fără să scoatem o vorbă, până când privirea mi-a căzut deodată pe celelalte pietricele gălbejite pe care Jamie le scosese din geantă.

— Ce Dumnezeu sunt astea, Jamie? am întrebat, dându-i drumul pentru a i le arăta.

— Ah, acelea? Sunt bile de miere, englezoaico.

A ridicat una, ștergând-o cu degetele.

— Doamna Gibbons din sat mi le-a dat. Sunt foarte bune, deși mă tem că s-au cam prăfuit la mine în geantă.

A ridicat palma spre mine, zâmbind.

— Vrei una?

34. Poștașul sună întotdeauna de două ori

Nu știam ce – sau cât – îi povestise Ian lui Jenny din conversația lui cu Jamie în zăpadă. Se purta cu fratele ei ca

întotdeauna, relaxat și acerb, tachinându-l afectuos. Însă eu o cunoșteam de suficient de mult timp pentru a-mi da seama că una din cele mai mari calități ale lui Jenny era abilitatea ei de a vedea ceva cu absolută claritate – și apoi privea drept prin lucrul respectiv, ca și cum nici nu ar fi fost acolo.

Dinamica sentimentelor și a comportamentului s-a schimbat între noi patru în lunile următoare, relația noastră devenind mai solidă, bazată pe prietenie și întărită prin muncă. Respectul reciproc și încrederea erau pur și simplu o necesitate; erau atâtea de făcut.

Pe măsură ce sarcina lui Jenny a avansat, eu am preluat tot mai multe din îndatoririle domestice și ea se baza pe mine tot mai des. Nu voiam să îi iau locul vreodată; de la moartea mamei sale ea fusese întotdeauna stâlpul de susținere al casei și la ea veneau cel mai adesea servitorii sau arendașii. Cu toate acestea, ei s-au obișnuit cu mine, tratându-mă cu un respect prietenos care uneori se afla la hotarul acceptării și alteori la cel al respectului amestecat cu teamă.

Primăvara a fost marcată mai întâi de plantarea unei recolte enorme de cartofi; peste jumătate din pământul arabil a fost alocat noii recolte – o decizie justificată în câteva săptămâni de o furtună care a culcat la pământ mlădițele proaspăt ivite de ovăz. Tufele de cartofi, care împânziseră încăpățânate solul, au supraviețuit.

Al doilea eveniment al primăverii a fost nașterea celei de a doua fiice a lui Jenny și Ian, Katherine Mary. A venit pe lume cu o iuțeală care a surprins pe toată lumea, inclusiv pe Jenny. Într-o zi Jenny s-a plâns de o durere de spate și s-a dus să se întindă. La foarte scurt timp a devenit limpede ce se întâmpla cu adevărat și Jamie a plecat în mare grabă să o aducă pe moașă, doamna Martins. S-au întors amândoi chiar la timp pentru a ciocni un pahar de vin când țipetele subțiri și ascuțite ale nou-născutei au răsunat prin coridoarele casei.

Și astfel noul an a îmbobocit și a crescut, iar eu am înflorit, ultima mea rană vindecându-se în inima iubirii și a muncii.

Scrisorile ajungeau la intervale neregulate; uneori venea poșta o dată pe săptămână, alteori trecea o lună sau mai mult fără să primim ceva. Luând în considerare greutățile prin care erau nevoiți să treacă mesagerii pentru a livra scrisorile în Highlands, mi se părea incredibil că mai ajungea ceva vreodată.

Astăzi însă, a sosit un colet mare cu scrisori și cărți, învelite în hârtie cerată și legate cu sfoară pentru a le proteja de vremea de afară. Trimițând mesagerul în bucătărie pentru o gustare, Jenny a deznodat cu grijă sfoara și a pus-o, grijulie, în buzunar. A frunzărit teancul micuț de scrisori, punând deoparte pentru moment un pachet aspectuos, sosit de la Paris.

— O scrisoare pentru Ian – probabil că e factura pentru semințe, și o alta de la mătușica Jocasta – ah, bun, nu am mai primit vești de la ea de luni de zile, mă gândeam că ar putea fi bolnavă, dar văd că a scris-o ea însăși.

O scrisoare cu o caligrafie mare și neagră a căzut pe maldărul de scrisori al lui Jenny, urmată de o notă din partea uneia dintre fiicele căsătorite ale Jocastei. Apoi o alta pentru Ian, din Edinburgh, o alta pentru Jamie de la Jared – am recunoscut scrisul mărunt, pe jumătate lizibil – și o alta, pe o hârtie groasă de culoarea smântânii, sigilată cu blazonul Casei de Stuart. Alte tânguiri ale lui Charles privind rigorile vieții în Paris și durerile intermitente ale dragostei neîmpărtășite, mi-am imaginat. Cel puțin aceasta părea scurtă; de obicei se întindea pe câteva pagini, descărcându-și sufletul în fața lui „*cher* James” într-un amestec agramat de patru limbi din care reieșea măcar cu claritate că nu-și dorea un secretar care să-i scrie corespondența personală.

— Ah, trei romane franțuzești și o carte cu poezii de la Paris! a exclamat Jenny încântată, deschizând pachetul învelit în hârtie. *C’est un embarras de richesse,* nu? Pe care să o citim în seara asta?

A ridicat micul teanc de cărți din hârtia cu care erau învelite, mângâind coperta din piele moale de pe una din ele cu un deget ce tremura de încântare. Jenny iubea cărțile cu aceeași pasiune pe care fratele ei o avea pentru cai. La conac se afla chiar o mică bibliotecă și deși seara avea puțin timp liber între muncă și culcare, de obicei citea măcar câteva minute.

— Îți dă ceva la care să te gândești în timp ce îți faci treburile, mi-a explicat Jenny când am găsit-o într-o noapte abia ținându-se pe picioare de oboseală și am sfătuit-o să meargă la culcare decât să stea trează să ne citească mie, lui Ian și lui Jamie. A căscat, ducându-și palma la gură. Chiar dacă sunt atât de obosită încât abia disting cuvintele pe foaie, mâine-dimineață îmi vor reveni în memorie, în timp ce bat untul sau învârt roata

sau când împâslesc lâna, și le pot întoarce pe toate fețele în minte.

Mi-am ascuns un zâmbet la auzul împâslirii lânii. Singurele printre fermele Scoției, eram sigură, femeile de la Lallybroch dădeau lâna la piuă și torceau nu doar acompaniate de cântecele tradiționale, ci de asemenea în rimele lui Molière și ale lui Piron.

Mi-am amintit deodată de șopronul unde se împâslea lâna, în care femeile stăteau pe două șiruri față în față, cu picioarele și brațele goale, îmbrăcate în hainele lor cele mai vechi, rezemându-se de pereți în vreme ce loveau cu picioarele în vălătucul de țesătură de lână, bătându-l până devenea țesătura deasă și pâslită care avea să înfrunte ceața scoțiană și chiar ploaia ușoară, ferindu-l de îngheț pe cel care o purta. Din când în când o femeie se mai ridica și ieșea pentru a aduce ceaunul cu urină aburindă de pe foc. Cu fustele ridicate, ea mergea crăcănată până în centrul șopronului, înmuind țesătura de la picioarele ei; aburii fierbinți se ridicau proaspeți și sufocanți din lâna udă, în vreme ce femeile își fereau picioarele să nu fie stropite și făceau glume deocheate.

— Vopseaua prinde mai bine cu pipi fierbinte, mi-a explicat una din femei în vreme ce lăcrimam, când am intrat pentru prima dată în șopron.

Celelalte femei stătuseră în expectativă, să vadă dacă mă sperii de muncă, dar împâslirea lânii nu era mare lucru, după tot ce văzusem și făcusem în Franța, atât în timpul războiului din 1944 cât și la spital, în 1744. Timpul nu schimbă foarte mult realitățile de bază ale vieții. Lăsând deoparte mirosul, șopronul era o încăpere mică și caldă unde veneau femeile din Lallybroch și glumeau printre vălătucii de lână și cântau cu toate în vreme ce munceau, mâinile mișcându-se ritmic peste masă, ori picioarele goale înfigându-se adânc în stofa aburindă când stăteam pe podea, împingând lâna de la una la alta.

Am fost trezită la realitate de amintirile împâslirii lânii de zgomotul greu de pași din coridor și o pală de aer rece și ploios a năvălit în cameră când s-a deschis ușa. Erau Jamie și Ian, vorbind în galeză, confortabil și degajat despre treburile fermei.

— La anul va fi nevoie să drenăm lanul acela, spunea Jamie când a intrat pe ușă.

Văzându-i, Jenny pusese jos scrisorile și plecase să aducă prosoape curate de pânză din dulapul din hol.

— Uscați-vă înainte să udați covorul, le-a poruncit ea, întinzând fiecăruia câte un prosop. Și scoteți-vă ciubotele alea împuțite. A venit poșta, Ian – e o scrisoare pentru tine din partea bărbatului aceluia din Perth, cel căruia i-ai scris despre semințele de cartofi.

— Ah, da? Voi veni să o citesc, dar nu s-ar putea să mâncăm între timp? a întrebat Ian, ștergându-se pe cap cu prosopul până când părul castaniu și des stătea ridicat precum țepii. Sunt mort de foame și lui Jamie îi aud mațele chiorăind de aici.

Jamie s-a scuturat ca un câine ud, făcând-o pe sora lui să țipe scurt când stropii reci au zburat peste tot în coridor. Cămașa îi era lipită de umeri și șuvițe de păr îmbibat cu apă îi atârnau peste ochi, de culoarea fierului ruginit. I-am înfășurat un prosop în jurul gâtului.

— Usucă-te și mă duc să îți aduc ceva de mâncare.

Eram în bucătărie când l-am auzit țipând. Niciodată nu îl auzisem emițând un asemenea sunet. În el se amestecau șocul și groaza și încă ceva – o notă de finalitate, precum țipătul unui om prins în ghearele unui tigru. Înainte de a conștientiza gândul am luat-o la fugă de-a lungul holului spre salon, cu o tavă de prăjituri de ovăz în mâini.

Când am năvălit pe ușă, l-am văzut stând în picioare lângă masa unde lăsase Jenny scrisorile. Chipul îi era cadaveric și se legăna ușor pe picioare, precum un copac tăiat din rădăcini, așteptând pe cineva să strige „La o parte!” înainte de a cădea.

— Ce e? am întrebat speriată de moarte de expresia chipului său. Jamie, ce e? Ce s-a întâmplat?

Cu un efort vizibil, a ridicat una dintre scrisorile de pe masă și mi-a întins-o.

Am așezat prăjiturile pe masă și am luat foaia de hârtie, parcurgând-o cu repeziciune. Era de la Jared; am recunoscut imediat caligrafia mică și încâlcită.

— „Dragă nepoate”, am citit în gând, „atât de încântat... cuvintele nu pot exprima admirația mea... îndrăzneala și curajul tău vor fi o inspirație... nu încape îndoială de succes... rugăciunile mele te vor însoți...”

Am ridicat privirea de pe foaia de hârtie, uluită.

— Despre ce Dumnezeu vorbește? Ce ai făcut, Jamie?

Pielea îi era perfect întinsă pe pomeți. A rânjit îngrozitor, ca rânjetul morții, în vreme ce ridica o altă foaie de hârtie, una subțire, volantă, cu tipăritură ieftină.

— Nu e vorba despre ce am făcut, englezoaico, a spus el.

Foaia avea pe antet blazonul Casei Regale a Stuarzilor. Mesajul de dedesubt era scurt, emis într-un limbaj oficial.

Stipula că prin porunca Preaputernicului Dumnezeu, regele James al VIII-lea al Scoției și al III-lea al Angliei și Irlandei declara prin prezenta drepturile sale juste de a pretinde tronul celor trei regate. Și prin aceasta solicita recunoașterea acestor drepturi divine de către căpeteniile clanurilor scoțiene, lorzilor iacobiți, și de către „alți asemenea subiecți loiali ai Maiestății Sale, regele James, după cum și-au înscris numele pe această Declarație de Asociere inclusă aici."

Degetele îmi înghețau în timp ce citeam și eram conștientă de un sentiment de teroare atât de acut încât era un adevărat efort să continui să respir. Urechile îmi țiuiau de năvala sângelui și vedeam puncte întunecate în fața ochilor.

În josul foii erau enumerate căpeteniile clanurilor scoțiene care își declaraseră loialitatea în fața lumii și își puseseră viețile și reputațiile la bătaie pentru succesul lui Charles Stuart. Erau acolo Clanranald și Glengarry. Stewart de Appin, Alexander MacDonald de Keppoch, Angus MacDonald de Scotus.

Și în coada listei era scris „James Alexander Malcolm MacKenzie Fraser, de Broch Tuarach".

— Futu-i Hristoșii mă-sii, am murmurat, dorindu-mi să am la îndemână o înjurătură mai puternică decât atât să mă ușurez. Ticălosul acela nenorocit ți-a trecut numele aici!

Jamie, încă palid și crispat la chip, începea să își revină.

— Da, a făcut-o, a spus el scurt.

A întins mâna după scrisoarea rămasă nedeschisă pe masă, un pergament greu, cu blazonul Stuarzilor clar imprimat pe sigiliul de ceară. Jamie a tras sigiliul nervos, rupând hârtia. A citit-o repede, apoi a aruncat-o la loc pe masă de parcă i-ar fi ars degetele.

— O scuză, a spus el răgușit. Pentru că nu a avut timp să îmi trimită documentul, să îl semnez cu mâna mea. Și recunoștința lui pentru ajutorul meu loial. Iisuse, Claire! Ce mă fac?

Era un strigăt din inimă, unul la care nu aveam niciun răspuns. L-am privit neputincioasă ghemuindu-se la podea, cu

privirea ațintită în foc. Jenny, încremenită la auzul acestei drame, a pășit acum în față și a luat scrisorile și pergamentul. Le-a parcurs cu atenție, buzele ei mișcându-se ușor în vreme ce le citea, apoi le-a lăsat cu grijă pe blatul lustruit al mesei. Le-a privit încruntată, apoi s-a dus la fratele ei și i-a pus o mână pe umăr.

— Jamie, a spus ea, foarte palidă. Nu ai decât o soluție, dragul meu. Trebuie să te duci să lupți pentru Charles Stuart. Trebuie să îl ajuți să câștige.

Adevărul vorbelor ei m-a trezit încet din starea de șoc ce mă învăluise. Publicarea Declarației de Asociere îi clasa pe toți cei care o semnaseră drept rebeli și trădători ai coroanei engleze. Nu conta acum cum reușise Charles sau de unde făcuse rost de fonduri pentru a începe; pornise cu adevărat pe calea rebeliunii, iar Jamie – și cu mine – porniserăm cu el, vrând-nevrând. Nu exista, după cum spusese Jenny, o altă soluție. Privirea mi s-a oprit pe scrisoarea lui Charles, căzută din mâna lui Jamie.

Deși ar fi mulț care să îmi spună că sunt un prost că mă îmbarc întro asemenea ăntreprindere fără ajutorul lui Louis – sau cel puțin a-l bancherilor lui! *– eu nu mă voi întoarce sub nicio formă acolo de unde vin, scria el. Bucurâte cu mine, preten drag, căci eu a să vin Acasă.*

35. Lumina Lunii

Pe măsură ce pregătirile de plecare avansau, o stare de nerăbdare și de meditație a cuprins întreaga casă. Armele ascunse de la Răscoala din 1715 au fost scoase din acoperișurile de stuf, de sub căpițele de fân și din sobe, lustruite și ascuțite. Bărbații se întâlneau în trecere și se opreau să discute în grupuri serioase, cu capetele plecate sub soarele fierbinte de august. Privindu-i, femeile deveneau tot mai tăcute.

Ca și fratele ei, Jenny era impenetrabilă, chipul ei nu oferea niciun indiciu legat de gândurile care o frământau. Eu, care eram transparentă ca o sticlă, îi invidiam pentru abilitatea lor. Așadar, când Jenny m-a rugat într-o dimineață să îl aduc pe Jamie la ea în magazia de bere, nu aveam nici cea mai vagă idee ce ar putea dori de la el.

Jamie a intrat în spatele meu și a rămas în picioare în pragul ușii, așteptând ca privirea să i se acomodeze cu semiîntunericul. A tras adânc aer în piept, inhalând aroma umedă și amară cu o bucurie evidentă.

— Ah, a spus el, oftând visător. M-aș putea îmbăta doar respirând.

— Atunci ține-ți respirația un moment, că am nevoie de tine treaz, l-a sfătuit sora lui.

Ascultător, și-a umplut plămânii cu aer și și-a umflat obrajii, așteptând. Jenny l-a împuns iute în burtă cu mânerul zdrobitorului, făcându-l să se încovoaie, expirând exploziv.

— Măscăriciule, a spus ea fără ranchiună. Voiam să îți vorbesc despre Ian.

Jamie a luat o găleată goală de pe raft și întorcând-o cu fundul în sus, s-a așezat pe ea. O sclipire palidă dintr-o fereastră acoperită cu hârtie cerată de deasupra lui îi lumina părul cu o strălucire de aramă.

— Ce e cu Ian? a întrebat el.

Acum era rândul lui Jenny să tragă adânc aer în piept. Butoiul mare cu tărâțe dinaintea ei degaja o căldură umedă, de fermentație, în care se îmbinau aroma efervescentă a cerealelor, hameiul și alcoolul.

— Vreau să îl iei pe Ian cu tine când pleci.

Jamie a ridicat surprins din sprâncene, dar nu a spus nimic imediat. Jenny se uita la zdrobitorul cu care învârtea încet amestecul. Jamie a privit-o gânditor, mâinile lui mari atârnând între picioare.

— Te-ai săturat de el, este? a spus el, relaxat. Parcă mi-ar fi mai ușor să îl duc în pădure și să-l împușc pentru tine.

Doi ochi albaștri m-au privit fulgerător pe deasupra butoiului.

— Dacă vreau să împușc pe cineva, Jamie Fraser, o pot face cu mâna mea. Și Ian nu ar fi prima mea țintă, ca să știi.

Jamie a pufnit scurt și a zâmbit într-un colț al buzelor.

— O, da? Atunci de ce să-l iau cu mine?

Umerii ei se mișcau într-un ritm constant.

— Pentru că ți-o cer eu.

Jamie și-a răsfirat palma dreaptă peste genunchi, mângâind absent cicatricea neregulată ce se întindea în zigzag de-a lungul degetului mijlociu.

— E primejdios, Jenny, i-a explicat el încet.

— Știu.

El a clătinat ușor din cap, cu privirea încă pironită spre mână. Se vindecase bine și se putea folosi de ea la toate treburile, însă cel de-al patrulea deget țeapăn și bucata aspră de țesut cicatrizat de pe dosul palmei îi dădea un aspect straniu, strâmb.

— Tu doar crezi că știi.

— Știu, Jamie.

Atunci și-a ridicat fruntea. Părea nervos, dar încerca să rămână rațional.

— Da, știu că Ian ți-a povestit despre lupta din Franța și toate astea. Dar tu nu știi cu adevărat cum este în realitate, Jenny. *Mo cridh* nu e ca atunci când mâni vitele. E război și se pare că va fi unul al dracului de sângeros. E…

Zdrobitorul a lovit peretele butoiului cu un clic și a căzut înapoi în păsat.

— Nu-mi spune că nu știu cum este! s-a repezit Jenny la el. Povești, spui tu? Cine crezi că l-a îngrijit pe Ian când s-a întors din Franța cu o jumătate de picior și o febră care aproape l-a omorât?

A bătut cu palma în lemnul băncii. Nervii încordați cedaseră.

— Nu știu? Eu nu știu? Eu am cules viermii din carnea vie a piciorului său, căci propria lui mamă nu era în stare să o facă! Eu am ținut cuțitul fierbinte pe picior pentru a închide rana! Eu am mirosit carnea sfârâind ca a unui porc la proțap și l-am ascultat răcnind în timp ce o făceam! Îndrăznești să stai în fața mea și să îmi spui mie că eu… nu… ȘTIU cum e!

Lacrimi furioase se scurgeau pe obrajii ei. Le-a șters, bâjbâind în buzunar după batistă.

Cu buzele strânse, Jamie s-a ridicat, a tras o batistă din mânecă și i-a întins-o. Știa că nu trebuie să o atingă sau să încerce să o mângâie. A rămas în picioare privind-o o clipă, în vreme ce ea se ștergea furioasă la ochi și la nas.

— Da, bun, atunci știi, a spus el. Și cu toate acestea vrei să îl iau cu mine?

— Vreau.

Și-a suflat nasul și l-a șters cu un gest brusc, apoi a îndesat batista în buzunar.

— El știe destul de bine că e infirm, Jamie. Știe chiar prea bine. Dar se poate descurca cu tine. Poate să ia și un cal; nu e nevoie să meargă pe jos.

Jamie a dat nerăbdător din mână.

— Nu se pune problema dacă se poate descurca, nu? Un bărbat poate face ce crede că trebuie să facă… de ce crezi tu că trebuie să vină cu mine?

Recăpătându-și stăpânirea de sine, Jenny a pescuit zdrobitorul din amestec și l-a scuturat. Picături cafenii au sărit în butoi.

— El nu te-a întrebat, nu? Dacă vei avea nevoie de el ori nu?

— Nu.

A împuns cu zdrobitorul din nou în butoi și și-a reluat munca.

— El crede că tu nu îl vrei alături de tine pentru că e infirm și nu ți-ar fi de niciun folos, a spus ea și a ridicat privirea, ochii tulburați de un albastru întunecat aidoma fratelui ei. Tu îl cunoști pe Ian de dinainte, Jamie. Acum e schimbat.

Jamie a încuviințat din cap fără tragere de inimă, reluându-și locul pe căldare.

— Da. Păi, te puteai aștepta la asta, nu? Și pare destul de bine.

A privit în sus spre sora lui și a zâmbit.

— E fericit cu tine, Jenny. Cu tine și cu copiii.

Ea a încuviințat din cap, scuturându-și buclele negre.

— Da, este, a șoptit. Dar asta pentru că în ochii mei e bărbat întreg și așa va fi întotdeauna. Însă, a spus ea privindu-și fratele în ochi, dacă el crede că nu îți poate fi de folos, nu va fi întreg în propriii lui ochi. Și de aceea vreau să îl iei cu tine.

Jamie și-a împreunat mâinile, cu coatele sprijinite pe genunchi și și-a sprijinit bărbia în monturile alăturate ale degetelor.

— Aici nu va fi ca în Franța, a spus el încetișor. Luptând acolo, nu îți riscai decât viața în bătălie. Aici…, a ezitat el apoi a continuat: Jenny, asta e trădare. Dacă se termină rău, cei care i-au urmat pe Stuarzi vor sfârși probabil pe eșafod.

Tenul ei natural palid a devenit acum o nuanță mai deschisă, dar mișcările ei nu au încetinit.

— Eu nu am de ales, a continuat el, cu privirea ațintită asupra ei. Dar tu ne vei risca pe amândoi? Vrei să îl vezi pe Ian privind în jos pe eșafodul în flăcări să își vadă măruntaiele? Riști să îți crești copiii fără tată pentru a-i salva orgoliul?

Chipul lui era aproape la fel de palid ca și al ei, strălucind în întunericul din șopron.

Acum zdrobitorul se învârtea mai încet, fără mișcările ei violente de dinainte, însă vocea îi era la fel de hotărâtă:

— Ori voi avea un bărbat întreg, a spus ea neclintită, ori niciunul.

Jamie a rămas nemișcat multă vreme, privind capul întunecat al surorii lui aplecat peste butoi.

— Prea bine, a spus el în cele din urmă, încet.

Jenny nu și-a ridicat privirea și nu a încetinit mișcările, dar boneta ei albă a părut să se încline ușor înspre el.

Jamie a răsuflat exploziv, apoi s-a ridicat și s-a întors deodată spre mine.

— Hai să ieșim, englezoaico, a spus el. Iisuse, trebuie să fiu beat.

•

— Ce te face să crezi că îmi poți porunci ce să fac?

Vena de la tâmpla lui Ian se zbătea cu furie. Mâna lui Jenny a strâns-o pe a mea mai cu putere. Cererea lui Jamie ca Ian să vină cu el să se alăture armatei Stuarzilor fusese inițial întâmpinată cu scepticism, apoi cu neîncredere și – pe măsură ce Jamie insista – cu furie.

— Ești un prost, a declarat Ian fără menajamente. Sunt invalid, și tu știi asta foarte bine.

— Știu că ești un bun luptător și nu aș vrea să am pe altcineva alături de mine în bătălie, a spus Jamie cu fermitate.

Chipul lui nu trăda nicio urmă de îndoială ori de șovăială; acceptase cererea lui Jenny și avea să o ducă la bun sfârșit, indiferent de mijloace.

— Ai luptat de atâtea ori cu mine; vrei să mă lași tocmai acum?

Ian a fluturat o mână nerăbdătoare, alungând lingușeala lui Jamie.

— O fi așa. Dar dacă piciorul meu iese de la locul lui ori cedează, nu prea voi putea lupta – voi zace la pământ ca un vierme, așteptând ca primul veston stacojiu să treacă pe acolo să mă scuipe. În afară de asta, a spus el, încruntându-se spre cumnatul său – cine crezi că va avea grijă de moșie până te întorci tu, dacă eu plec la război?

— Jenny, a răspuns Jamie prompt. Voi lăsa în urmă suficient de mulți bărbați, încât să aibă grijă de muncă; ea poate administra totul foarte bine.

Ian a ridicat din sprâncene și a rostit o înjurătură în galeză.

— *Pog ma mahon*! Vrei să o las să ducă singură toate grijile gospodăriei, cu trei copii după ea și doar jumătate din bărbații de care e nevoie? Omule, ți-ai pierdut mințile!

Fluturându-și ambele brațe, Ian s-a întors împrejur spre dulapul unde se ținea whisky-ul.

Jenny, așezată lângă mine pe sofa cu Katherine în poală, a mormăit ușor în barbă. Mâna ei a căutat-o pe a mea sub ascunzătoarea fustelor noastre amestecate și i-am strâns ușor degetele.

— Ce te face să crezi că îmi poți porunci ce să fac?

Jamie a privit o clipă încruntat spatele încordat al cumnatului său. Deodată, un mușchi din colțul buzelor a tresărit.

— Pentru că sunt mai mare decât tine, a spus el războinic, cu un aer amenințător.

Ian s-a întors spre el cu o expresie uluită întipărită pe chip. Pentru o fracțiune de secundă în ochi i s-a citit nehotărârea. Apoi și-a îndreptat umerii și a ridicat bărbia.

— Eu sunt mai bătrân decât tine, a răspuns el, cu o încruntătură identică.

— Eu sunt mai puternic.

— Ba nu ești!

— Ba sunt!

— Ba eu sunt!

Vocile lor vesele trădau o nuanță serioasă; deși mica lor confruntare putea fi privită drept o glumă, erau la fel de atenți unul la celălalt cum fuseseră în tinerețe ori în copilărie și ecourile provocării răsunau în vocea lui Jamie în timp ce își desfăcea manșeta și își sufleca mâneca de la cămașă.

— Dovedește-o, a spus el.

A golit masa de șah, măturând-o neglijent cu mâna, s-a așezat și și-a proptit cotul pe suprafața furniruită, degetele flexate pentru o ofensivă. Ochii albaștri întunecați au străfulgerat ochii căprui-închis ai lui Ian, aprinși de aceeași furie.

Într-o jumătate de secundă Ian a evaluat situația, apoi a încuviințat scurt din cap, făcând smocul de păr castaniu să îi cadă pe ochi. Și l-a dat pe spate cu o încetineală calmă, și-a desfăcut manșeta și și-a suflecat mâneca, fără a-și lua o clipă ochii de pe cumnatul său.

De unde stăteam eu, îi vedeam chipul lui Ian, ușor îmbujorat, obrazul alungit și îngust crispat de încăpățânare. Nu îi vedeam

fața lui Jamie, dar hotărârea lui era subliniată de linia spatelui și a umerilor. Cei doi bărbați și-au pus cu grijă coatele pe masă, așezându-le pentru a găsi un loc potrivit, ștergând înainte și înapoi pentru a se asigura că suprafața nu era alunecoasă.

Conform ritualului, Jamie și-a desfăcut degetele, cu palma spre Ian. Ian și-a așezat grijuliu propria palmă peste a lui Jamie. Degetele s-au atins pentru o clipă într-o imagine în oglindă, apoi s-au mișcat, unul în stânga și unul în dreapta, legate ca într-un clește.

— Gata? a întrebat Jamie.

— Gata.

Vocea lui Ian era calmă, dar ochii îi scăpărau pe sub sprâncenele subțiri.

Mușchii s-au tensionat îndată, de-a lungul ambelor brațe, bine conturați când s-au mișcat pe scaune, căutând să se contreze.

Jenny mi-a prins privirea și și-a ridicat ochii spre tavan. Orice ar fi așteptat din partea lui Jamie, nu era asta.

Ambii bărbați erau concentrați asupra degetelor crispate și încleștate, nemaivăzând altceva în jur. Ambele chipuri erau de un roșu aprins din cauza efortului, transpirația înmuindu-le părul de la tâmple, ochii ieșind ușor din orbite din cauza efortului. Deodată i-am văzut privirea lui Jamie pierzându-și concentrarea pe pumnii încleștați când a văzut buzele lui Ian strângându-se. Ian a simțit schimbarea, a ridicat privirea, a întâlnit-o pe a lui Jamie… și cei doi bărbați au izbucnit în râs.

Mâinile au mai rămas încleștate o clipă, apoi s-au desfăcut.

— Așadar, remiză, a spus Jamie, dându-și peste cap o șuviță de păr ud de transpirație.

A clătinat vesel din cap spre Ian.

— Prea bine, bărbate. Dacă nu îți pot porunci, atunci n-o voi face. Dar te pot ruga, nu? Vrei să vii cu mine?

Ian și-a tamponat o laterală a gâtului, unde un firicel de transpirație îi udase gulerul. Privirea lui s-a plimbat prin cameră, oprindu-se o clipă asupra lui Jenny. Chipul ei nu era mai palid decât de obicei, însă îi vedeam pulsul grăbit, gonind chiar sub bărbie. Ian a privit-o intens în vreme ce își desfăcea tacticos mâneca suflecată. O roșeață aprinsă începea a se ridica vizibil de sub gulerul rochiei sale.

Ian și-a frecat obrazul, parcă pierdut în gânduri, apoi s-a întors spre Jamie, clătinând din cap.

— Nu, dragul meu, a spus el în șoaptă. Ai nevoie de mine aici și aici voi rămâne.

Ochii lui s-au oprit asupra lui Jenny, care o ținea pe Katherine pe umăr, și asupra micuței Maggie, care strângea poala rochiei mamei sale cu mânuțele durdulii. Și asupra mea. Buzele groase ale lui Ian au schițat un zâmbet slab.

— Voi rămâne aici, a mai spus el o dată. Să am grijă de latura ta vulnerabilă, omule.

•

— Jamie?

— Da?

Răspunsul a venit imediat; știam că nu adormise, deși stătea nemișcat ca un gisant. Luna lumina camera, astfel încât i-am putut vedea chipul când m-am ridicat într-un cot; stătea cu privirea ațintită în sus, ca și cum ar fi văzut dincolo de grinzile grele cerul deschis al nopții înstelate de deasupra noastră.

— Doar nu ai de gând să încerci să mă lași aici, nu-i așa?

Nici nu mi-ar fi trecut prin minte să întreb, dacă nu ar fi fost scena cu Ian din acea seară. Căci îndată ce s-a stabilit că Ian va rămâne acasă, Jamie se așezase la masă cu el pentru a pune treburile la punct – alegând cine va pleca la luptă cu stăpânul pentru a-l sprijini pe prinț și cine va rămâne în urmă pentru a avea grijă de animale, de ogoare și de întreținerea moșiei.

Știam că luarea acestor decizii nu fusese câtuși de puțin simplă, deși nu dăduse niciun semn, în timp ce discuta calm cu Ian dacă Ross, fierarul, putea fi lăsat să meargă cu ei și hotărând că putea, deși plugurile de care era nevoie la primăvară trebuiau cu toate reparate înainte de a pleca. Dacă Joseph Fraser Kirby ar putea merge și el și hotărând că nu, căci el era principalul sprijin nu doar pentru propria sa familie, dar și pentru sora lui văduvă. Brendan era cel mai mare băiat al ambelor familii și, la vârsta de nouă ani, nu era pregătit să îi ia locul tatălui său, dacă Joseph nu se întorcea acasă.

Chestiunea necesita cea mai atentă pregătire. Câți bărbați trebuiau să plece pentru a putea influența mersul războiului? Căci Jenny avea dreptate, Jamie nu avea altă soluție acum – altă soluție decât să îl ajute pe Charles Stuart să câștige. Și pentru aceasta era nevoie să pornească la luptă cu cât mai mulți bărbați disponibili și cât mai multe arme.

Dar de cealaltă parte eram eu și informația mortală pe care o dețineam – sau lipsa ei. Reușisem să îl împiedicăm pe Charles Stuart să strângă banii pentru a-și finanța răzmerița; și cu toate acestea, Prințul cel Frumos, nesăbuit, iresponsabil și hotărât să își ceară dreptul la tron, venise să adune clanurile la Glenfinnan. Dintr-o scrisoare venită mai târziu din partea lui Jared, aflasem că Charles traversase Canalul Mânecii cu două mici fregate puse la dispoziție de un anume Antoine Walsh, un fost proprietar de sclavi, mare amator de câștiguri ușoare. Din câte se părea, aventura lui Charles îi păruse mai puțin riscantă decât o vânătoare de sclavi, un joc de noroc din care putea sau nu să câștige ceva. O fregată fusese capturată de englezi; cealaltă îl adusese pe Charles în siguranță pe insula Eriskay.

Charles debarcase cu doar șapte tovarăși, inclusiv proprietarul unei mici bănci, pe nume Aeneas MacDonald. Incapabil să finanțeze o întreagă expediție, MacDonald furnizase fondurile pentru o mică provizie de paloșe care constituiau întregul armament al lui Charles. Jared părea deopotrivă plin de admirație și îngrozit de nebunia acestei întreprinderi, dar iacobit loial cum era, își dădea toată silința să își înghită îndoielile.

Și până acum, Charles izbutise. Din zvonurile care circulau prin Highland, am aflat că el debarcase la Eriskay, traversase ținuturile până la Glenfinnan, și acolo aștepta, cu doar câteva butoaie mari de brandy, să vadă dacă răspunsurile clanurile vor fi pe măsura așteptărilor sale. Și după câteva ore în care se perpelise de unul singur, trei sute de bărbați din clanul Cameron coborâseră prin defileurile dealurilor înverzite și abrupte, conduși nu de căpetenia lor, care era plecată de acasă, ci de sora sa, Jenny Cameron.

Cei din clanul Cameron fuseseră primii, însă li se alăturaseră și alții, după cum arăta Declarația de Asociere.

Dacă Charles se îndrepta acum spre dezastru, în ciuda tuturor eforturilor, atunci câți bărbați de la Lallybroch puteau fi scutiți și lăsați acasă pentru a mai salva ceva din dezastru?

Ian va fi în siguranță; măcar atât știam cu certitudine, o mică mângâiere pentru inima lui Jamie. Dar ceilalți – cele șaizeci de familii care trăiau la Lallybroch? A decide care va pleca și care va rămâne putea să pară ca și cum ai alege bărbații pentru sacrificiu. Mai văzusem la viața mea comandanți – bărbați pe

care războiul îi obliga să facă asemenea alegeri – și știam ce însemna pentru ei.

Jamie o făcuse – nu avusese încotro –, dar în două chestiuni fusese de neclintit; nicio femeie nu avea să însoțească trupele sale și niciun băiat sub optsprezece ani nu avea voie să plece de acasă. Ian păruse ușor surprins de aceste condiții; deși cele mai multe dintre femei și copiii mici rămâneau de obicei în urmă, nu era ceva neobișnuit ca soțiile scoțienilor să își urmeze soții în bătălie, gătindu-le, având grijă de ei și împărțind rațiile soldaților. Iar băieții, care se credeau bărbați la vârsta de paisprezece ani, urmau să considere decizia de a nu fi luați în armată o ofensă deosebit de gravă. Dar Jamie dăduse aceste porunci pe un ton care nu suporta obiecții și Ian, după o clipă de ezitare, dăduse ușor din cap și le scrisese în catastif.

Eu nu dorisem să îl întreb în prezența lui Ian și a lui Jenny dacă această interdicție la adresa femeilor mă includea și pe mine. Căci, fie că mă includea sau nu, eu urma să merg cu el și asta, mi-am spus în gând, era hotărârea mea definitivă.

— Să te las în urmă? a spus el acum și i-am văzut buzele ridicându-se într-un rânjet strâmb. Crezi că aș avea vreo șansă să te conving?

— Nu, am spus, ghemuindu-mă lângă el, cuprinsă deodată de ușurare. Nu ai putea. Dar am crezut că ți-ar putea trece prin minte.

A pufnit scurt în râs și m-a tras mai aproape de el, sprijinindu-mi capul de umărul lui.

— O, da. Și dacă mă gândeam că te-aș putea lăsa, te legam cu lanțuri de stâlpul porții. Altă soluție nu aș fi avut ca să te opresc. Nu, a spus el și l-am simțit clătinând din cap. Trebuie să te iau cu mine, englezoaico, fie că vreau sau nu. Ne-ai putea fi utilă pe drum – chiar dacă acum nu pare să existe nicio problemă, situația s-ar putea schimba. Și ești o vindecătoare pricepută cum rar întâlnești, englezoaico, iar eu nu îi pot priva pe oamenii mei de talentul tău de care sigur vor avea nevoie.

M-a bătut ușor cu palma pe umăr și a oftat.

— Aș da orice, *mo duinne,* să te pot lăsa aici, în siguranță, dar nu pot. Așa că vei merge cu mine – tu și Fergus.

— Fergus? am întrebat surprinsă. Dar am crezut că nu vei lua niciun băiat mai mic de optsprezece ani!

A oftat din nou, iar eu mi-am pus palma pe pieptului său, acolo unde inima îi bătea încet și regulat.

— Ei bine, Fergus e ceva mai diferit. Pe ceilalți băieți nu îi voi lua pentru că ei aparțin moșiei; dacă vom pierde, ei vor rămâne aici pentru ca familiile lor să nu moară de foame, să muncească pe câmpuri și să îngrijească animalele. Dacă se întâmplă asta, probabil că vor fi nevoiți să se maturizeze repede, dar cel puțin vor fi aici. Însă Fergus... locul lui nu e aici, englezoaico. Nici în Franța, că l-aș trimite înapoi. Dar nici acolo nu e locul lui.

— Locul lui e cu tine, am șoptit, înțelegătoare. Ca și locul meu.

A rămas tăcut multă vreme, apoi mâna lui a strâns-o ușor pe a mea.

— Da, așa e, a spus el încet. Acum dormi, *mo duinne,* e târziu.

•

Plânsetul agitat m-a smuls din brațele somnului pentru a treia oară. Micuței Katherine îi dădeau dinții și voia ca toată lumea să afle. Din camera lor aflată în capătul holului, am auzit mormăitul somnoros al lui Ian și vocea mai ascuțită a lui Jenny când s-a ridicat resemnată din pat și s-a dus să liniștească bebelușul.

Apoi am auzit pașii grei și înfundați pe coridor și mi-am dat seama că Jamie, încă treaz, se plimba în picioarele goale prin casă.

— Jenny?

Vocea lui, coborâtă pentru a nu deranja, se auzea totuși clar în tăcerea mormântală a conacului.

— Am auzit-o pe mititică plângând, a spus el. Dacă ea nu poate dormi, nici eu nu pot, dar tu poți. Dacă e hrănită și schimbată, poate ne ținem companie unul altuia o vreme, în timp ce tu te poți întoarce în pat.

Jenny și-a înăbușit un căscat și percepeam zâmbetul în glasul ei.

— Jamie, dragule, ești o binecuvântare pentru o mamă. Da, are burta plină și tocmai i-am schimbat scutecul. Ia-o, vă doresc distracție plăcută.

O ușă s-a închis și am auzit din nou zgomotul de pași îndreptându-se spre camera noastră și murmurul înfundat al vocii lui Jamie în timp ce-i șoptea micuței cuvinte liniștitoare. M-am cuibărit mai bine în patul moale din puf de gâscă și mi-am reluat somnul, abia auzind vaietul copilului, punctat de suspine

și sughițuri și murmurul baritonal al lui Jamie, la fel de reconfortant precum gândul la stupii de albine în razele soarelui.

— Eh, micuță Kitty, *ciamar a tha thu*? *Much, mo naoidheachan, much*.[11]

Îi auzeam plimbându-se de acolo până colo pe coridor, pe jumătate trează, pe jumătate adormită, din dorința de a-i urmări. Într-o zi poate va face același lucru cu propriul său copil, căpșorul rotund cuibărit în mâinile lui mari, trupul mic și dolofan sprijinit în siguranță de umărul lui. Și la fel i-ar murmura și fiicei lui, un descântec liniștitor și cald în întuneric. Durerea surdă și constantă din inima mea a fost inundată de un val de tandrețe. Rămăsesem însărcinată o dată; puteam rămâne din nou. Faith îmi dăruise această certitudine, Jamie îmi dăruise curajul și capacitatea de a o transforma în realitate. Palmele mi se odihneau peste sâni, strângându-i ușor, știind fără nicio urmă de îndoială că într-o zi ei vor hrăni copilul inimii mele. Am adormit cu vocea lui Jamie cântându-mi în urechi.

•

Ceva mai târziu, am revenit din nou la realitate și am deschis ochii în camera inundată de lumină. Răsărise luna, plină și strălucitoare, luminând clar toate lucrurile din jur.

Bebelușul tăcuse, însă îi auzeam vocea lui Jamie pe coridor, încă vorbind, însă mult mai încet, aproape un murmur. Și tonul vocii i se schimbase; nu mai era ritmic și pe jumătate bălmăjit ca atunci când vorbești cu copiii, ci vorbirea întreruptă, șovăitoare a unui om căutându-și calea prin desișul propriei sale inimi.

Curioasă, am coborât din pat și m-am strecurat în tăcere spre ușă. Îi vedeam pe amândoi acolo, în capătul holului. Jamie stătea sprijinit de cadrul ferestrei, îmbrăcat doar în cămașă. Picioarele lui goale erau ridicate, formând un spătar pe care se sprijinea Katherine Mary așezată în poala lui, cu fața spre el, lovindu-l neîntrerupt cu picioroușele ei durdulii în stomac.

Chipul copilului era luminos și lipsit de orice expresie precum al lunii, ochii ei, lacuri adânci înghițindu-i cuvintele. El îi mângâia întruna obrajii rotunzi cu un deget, șoptindu-i cu o blândețe care îți înmuia inima.

Îi vorbea în galeză, atât de încet, încât nu aș fi putut înțelege ce spune, chiar dacă aș fi cunoscut cuvintele. Dar șoapta îi era

---

[11] Ce mai faci, micuță Kitty? Șșș, copilul meu, șșș. (n. tr.).

răgușită, iar lumina lunii proiectată pe fereastra din spatele lui dezvăluiau urmele lacrimilor ce-i cădeau necontenit pe obraji.

Era un moment pe care nu îl puteam întrerupe. M-am întors în patul cald încă, păstrând în minte imaginea stăpânului de la Lallybroch, pe jumătate despuiat în lumina lunii, descărcându-și sufletul în fața viitorului necunoscut, ținând în poală promisiunea sângelui său.

•

Când m-am trezit dimineață am simțit lângă mine un parfum cald și necunoscut și ceva era agățat de părul meu. Când am deschis ochii am văzut gurița ca un boboc de trandafir a lui Katherine Mary plescăind adormită la câțiva centimetri de nasul meu, degetele ei grăsuțe strângând un smoc din părul de deasupra urechii mele stângi. M-am eliberat încet și ea s-a mișcat, s-a rostogolit pe burtă, și-a strâns genunchii la piept și a adormit la loc.

Jamie stătea întins în cealaltă parte a patului, cu obrazul pe jumătate îngropat în pernă. A deschis un ochi, limpede și albastru asemenea cerului dimineții.

— Bună dimineața, englezoaico, a spus el în șoaptă pentru a nu deranja micul nostru musafir. Arătați foarte dulce, voi amândouă, dormind așa, nas în nas, a spus el zâmbind când m-am ridicat în pat.

Mi-am plimbat o mână prin păr și am zâmbit la rândul meu văzând fundul lui Kitty bombat în aer.

— Poziția asta nu pare deloc confortabilă, am remarcat. Dar încă doarme, deci nu poate fi atât de rea. Până când ai stat treaz azi-noapte? Nu te-am auzit când ai venit în pat.

A căscat și și-a netezit cu o mână părul căzut pe față. Avea cearcăne, însă părea liniștit și mulțumit.

— A, am venit destul de târziu. Oricum înainte de apusul lunii. Nu voiam să o trezesc pe Jenny ducându-i înapoi odorul, așa că am așezat-o în pat între noi și nu s-a mai mișcat o dată tot restul nopții.

Bebelușul frământa salteaua cu coatele și genunchii, cuibărindu-se în așternuturi cu un mormăit discret. Probabil că se apropia timpul pentru prima ei masă. Această supoziție a fost confirmată în următoarea clipă, când fetița și-a ridicat capul, cu ochii încă strâns închiși, și a eliberat un țipăt sănătos. M-am întins iute spre ea și am ridicat-o în brațe.

— Gata-gata-gata, am șoptit, bătând-o ușor cu palma pe spate.

Mi-am coborât picioarele din pat, apoi am întins brațul și l-am mângâiat pe Jamie pe cap. Părul roșcovan și aspru era cald la atingere.

— O duc eu la Jenny, am spus. E încă devreme; mai dormi puțin.

— Așa o să fac, englezoaico, a spus Jamie, tresărind la auzul țipetelor. Ne vedem la micul dejun, bine?

S-a rostogolit pe spate, și-a încrucișat brațele pe piept în poziția lui preferată de somn și până ca eu și Katherine Mary să ajungem la ușă, respirația lui și-a încetinit ritmul.

Copilașul se zvârcolea cu putere, căutând cu disperare un sfârc și țipând de frustrare că niciunul nu îi venea în întâmpinare. În timp ce mă grăbeam de-a lungul holului, Jenny mi-a ieșit în întâmpinare, alergând din dormitor la chemarea fiicei ei, trăgând pe ea din mers un halat de casă verde. I-am întins bebelușul care își agita pumnii micuți cerând imperativ să i se dea mâncare.

— Gata, *mo mùirninn*[12], șșș, gata acum, a liniștit-o Jenny.

Ridicând din sprâncene spre mine, a luat copilul din brațele mele și s-a întors în camera ei.

Am urmat-o și m-am așezat pe patul dezordonat în vreme ce ea s-a dus pe un fotoliu de lângă vatră și a dezgolit în grabă un sân. Gurița gălăgioasă a apucat îndată sfârcul și ne-am relaxat cu toate atunci când asupra noastră a coborât deodată liniștea.

— Ah, a oftat Jenny, umerii relaxându-se ușor când a simțit laptele începând să curgă. E mai bine acum, purcelușule?

A deschis ochii și mi-a zâmbit, cu ochii limpezi și albaștri ca ai fratelui ei.

— A fost frumos din partea voastră că ați ținut-o pe mândra mea toată noaptea; am dormit buștean.

Am ridicat din umeri, zâmbind la imaginea mamei și a copilului, atât de liniștit și mulțumite una în compania celeilalte. Capul rotund al bebelușului imita la perfecțiune curba rotundă și mai înaltă a sânului lui Jenny și înghițiturile micuțe se auzeau în vreme ce trupul ei se relaxa lipit de al mamei ei.

— Jamie a ținut-o, nu eu, am spus. El și nepoata lui par să se înțeleagă de minune.

---

[12] Draga mea (n. tr.).

Imaginea lor mi-a revenit în memorie, Jamie vorbindu-i cu sufletul deschis în șoaptă, cu lacrimile alunecându-i pe obraji.

Jenny a încuviințat din cap, privindu-mă.

— Da. M-am gândit eu că se vor mângâia unul pe altul. Nu prea doarme în perioada asta?

— Nu, am răspuns în șoaptă. Îl frământă multe gânduri.

— Așa se pare, a spus ea, privind spre pat în spatele meu.

Ian se trezise în zori și plecase să vadă ce stocuri erau în hambar. Caii de care se puteau dispensa de la treburile fermei – și chiar și cei de care nu se puteau despărți – trebuiau potcoviți, aveau nevoie de harnașamente pentru călătoria spre rebeliune.

— Poți sta de vorbă cu un copil mic, știi? a spus ea deodată, întrerupându-mi gândul. Adică chiar să îi vorbești. Îi poți spune orice, indiferent cât de prostește ar suna în urechile cuiva care te-ar putea înțelege.

— O. Deci l-ai auzit? am întrebat.

A încuviințat din cap, cu privirea ațintită asupra obrajilor rotunzi ai lui Katherine, acolo unde genele negre contrastau cu pielea ei albă ca laptele, când ținea închiși ochii extaziați.

— Da. Nu trebuie să îți faci griji, a adăugat ea, zâmbindu-mi blând. Nu înseamnă că el simte că nu poate vorbi cu tine; el știe că poate. Dar e altceva să vorbești așa cu un bebeluș. E un suflet; tu știi că nu ești singur. Dar copiii nu înțeleg vorbele tale și tu nu îți faci griji despre ce vor gândi despre tine, sau ce ar putea simți că trebuie să facă. Îți poți descărca inima înaintea lor fără să îți alegi cuvintele sau să te abții să spui ceva, iar asta e foarte liniștitor pentru suflet.

Vorbea degajat, ca și cum era un fapt bine cunoscut. M-am întrebat dacă ea vorbea adesea în felul acesta cu copilul ei. Gura largă și generoasă ca a fratelui ei s-a lărgit într-un zâmbet.

— La fel cum vorbești cu ei înainte să se nască, a spus ea în șoaptă. Știi cum?

Mi-am așezat mâinile ușor peste pântec, una peste alta, amintindu-mi.

— Da, știu.

Jenny a băgat un deget mare în gurița copilului, întrerupând suptul și cu o mișcare abilă, a mutat trupul micuț lângă celălalt sân, plin cu lapte.

— M-am gândit că poate de asta femeile sunt adesea triste după ce nasc, a spus ea meditativ, parcă gândind cu voce tare.

Visezi la ei în timp ce vorbești și ești conștientă că sunt în pântecul tău, așa cum crezi că sunt. Și pe urmă se nasc și sunt cu totul diferiți – nicidecum așa cum ți i-ai imaginat tu când erau în pântec. Și sigur, îi iubești și ajungi să îi cunoști așa cum sunt… cu toate astea, te gândești la copilul cu care vorbeai în inima ta, și copilul acela nu mai e. Deci eu cred că simți durere pentru copilul acela, deși tu ții în brațe copilul născut.

S-a aplecat și a sărutat capul fetiței acoperit cu puf.

— Da, am spus. Înainte… totul e numai posibilitate. Ar putea fi un băiat, ori o fată. Un copil și atât, un copil frumos. Și pe urmă se naște și toate lucrurile care puteau să fie nu mai sunt, pentru că acum acel copil e ceea ce e.

Jenny se legăna ușor înainte și înapoi, și pumnul micuț ce strângea cutele din mătase verde de deasupra sânului au început să își slăbească strânsoarea.

— Și se naște o fiică, iar fiul care ar fi putut fi e mort, a spus ea încet. Și băiețelul frumos de la sânul tău o ucide pe fetița drăgălașă pe care credeai că o porți în pântece. Și tu plângi pentru ceea ce nu știai și care a plecat pentru totdeauna, până când îl cunoști pe copilul pe care îl ai și pe urmă e ca și cum nici nu ar fi putut fi altceva decât ceea ce este și nu mai simți decât bucurie în el. Dar până atunci, plângi din orice.

— Și bărbații…, am spus, cu gândul la Jamie, șoptind taine în urechile surde ale bebelușului.

— Da. Își țin în brațe copiii și simt toate lucrurile care pot fi și toate lucrurile care nu vor fi niciodată. Dar e atât de ușor pentru un bărbat să plângă pentru lucrurile pe care nu le știe.

PARTEA A ȘASEA

FLĂCĂRILE REBELIUNII

36. Prestonpans

Scoția, septembrie 1745

Patru zile de mărșăluit ne-au găsit pe coama unui deal din apropiere de Calder. O mlaștină imensă se întindea la poalele dealului, dar noi am făcut tabără la adăpostul copacilor de deasupra. Două pârâiașe tăiau prin stânca acoperită cu mușchi a cușmei dealului și aerul proaspăt al primelor zile de toamnă ca această expediție să arate mai mult ca un picnic decât ca un marș de război. Însă era șaptesprezece septembrie și dacă cunoștințele mele vagi de istorie iacobită erau corecte, aveam să intrăm în război în câteva zile.

— Mai povestește-mi o dată, englezoaico, îmi spusese Jamie pentru a zecea oară în vreme ce ne croiam drum de-a lungul potecilor șerpuite și a drumurilor prăfuite. Eu îl călăream pe Donas, în timp ce Jamie mergea alături, însă acum am coborât să înaintez pe jos, alături de el, pentru a face conversația mai ușoară. Deși Donas și cu mine ajunsesem la un soi de înțelegere, era genul de cal care îți solicita întreaga concentrare pentru a-l călări; îi plăcea la nebunie să răstoarne un călăreț neatent trecând pe sub crengile joase, de exemplu.

— Ți-am mai spus și înainte, nu știu atât de multe, am zis. S-a scris prea puțin despre asta în cărțile de istorie și la momentul respectiv nu am acordat prea multă importanță. Tot ce pot să îți spun este că bătălia s-a purtat – ă… se va purta – în apropierea orașului Preston și astfel se va numi Bătălia de la Prestonpans, deși scoțienii i-au spus – îi vor spune – Bătălia de la Gladsmuir, din cauza unei vechi profeții care spunea că regele întors va fi victorios la Gladsmuir. Dumnezeu știe unde e adevăratul Gladsmuir, dacă există într-adevăr.

— Da. Și?

M-am încruntat, încercând să îmi amintesc și cea mai mică informație. Îmi puteam aminti imaginea copiei mici și jerpelite din Istoria Angliei pentru copii, citită la lumina pâlpâindă a lămpii cu kerosen, într-o colibă de lut undeva în Persia. Dând mental paginile, îmi puteam aminti secțiunea de doar două pagini pe care autorul găsise de cuviință să le aloce celei de a doua revolte iacobite, cunoscută printre istorici drept „cea din ’45”. Și din secțiunea de două pagini, îmi aminteam singurul paragraf în care se vorbea despre bătălia pe care noi eram pe cale să o purtăm.

— Scoțienii vor învinge, am spus binevoitor.

— Păi, asta e cel mai important, a încuviințat el, oarecum sarcastic, dar mi-ar fi de folos dacă am ști mai multe.

— Dacă voiai o profeție, trebuia să cauți un cititor în stele, am replicat, apoi m-am mai îmbunat. Îmi pare rău. Doar că nu știu mai mult și este foarte frustrant.

— Da, este.

A întins brațul și mi-a luat mâna, strângând-o, apoi mi-a zâmbit.

— Nu te îngrijora, englezoaico. Nu poți spune mai mult decât știi, dar mai povestește-mi încă o dată totul de la început. Doar o dată.

— Bine, am răspuns strângându-i mâna drept răspuns și am mers mai departe, mână în mână. A fost o victorie remarcabilă, am început, citind din pagina pe care o vedeam cu ochii minții, pentru că iacobiții erau mult mai puțini decât englezii. Ei au luat prin surprindere armata generalului Cope în zori – au atacat dinspre răsărit, îmi amintesc asta – și au înfrânt-o. În tabăra englezilor au fost sute de victime, și doar câteva în tabăra iacobiților – treizeci de bărbați, atât. Doar treizeci de bărbați au fost uciși.

Jamie a aruncat o privire în spatele nostru, spre șirul de bărbați de la Lallybroch, răsfirați în timp ce înaintau la pas de-a lungul drumului, strigând și cântând în grupuri mici. Treizeci de bărbați aduseserăm cu noi de la Lallybroch. Uitându-ne spre ei, nu ni se mai părea un număr mic. Dar eu văzusem câmpurile de luptă din Alsacia – Lorena, acri întregi de pajiști transformate în cimitire acoperite de noroi după ce fuseseră îngropați miile de soldați uciși acolo.

— La o privire de ansamblu, am spus, simțindu-mă puțin stânjenită, mi-e teamă că a fost destul de… lipsit de importanță, istoric vorbind.

Jamie a suflat printre buzele strânse, și m-a privit cu o expresie destul de sumbră.

— Lipsit de importanță. Da, mă rog.

— Îmi pare rău, am spus.

— Nu e vina ta, englezoaico.

Dar nu mă puteam împiedica să nu simt că într-un fel era.

După masa de prânz bărbații s-au așezat în jurul focului, savurând sentimentul burții pline, spunând povești și scărpinându-se. Scărpinatul era molipsitor; apropierea fizică și lipsa de igienă răspândea păduchii de piele, așa încât nimeni nu făcea nicio remarcă atunci când vreunul dintre bărbați desprindea câte un specimen reprezentativ din faldul tartanului și îl arunca în flăcări. Păduchele se aprindea instantaneu, o scăpărare printre flăcările focului, și pe urmă dispărea.

Tânărul bărbat pe care toți îl strigau Kincaid – numele său era Alexander, dar erau atât de mulți numiți Alexander încât sfârșeau prin a fi strigați pe porecle sau după cel de-al doilea nume – părea în mod special afectat de mâncărime în această seară. Săpa adânc sub un subraț, printre cârlionții de păr șaten și, aruncând iute o privire în jur să vadă dacă mă uitam în direcția lui, s-a scărpinat la vintre.

— Te supără, nu, flăcăule, a remarcat Ross, fierarul, compătimitor.

— Îhî, a răspuns el, arătările astea mici mă mănâncă de viu.

— Ai băgat-o pe mânecă dacă ți se bagă în părul de la puță, a remarcat Wallace Fraser, scărpinându-se la rândul lui cu empatie. Mă ia cu mâncărimi numai uitându-mă la tine, flăcăule.

— Știi care-i cea mai bună metodă să scapi de bestiile astea mititele? a întrebat binevoitor Sorley McClure și, când Kincaid a clătinat din cap, s-a aplecat și a scos cu grijă un băț aprins din flăcări.

— Ridică-ți o clipă kiltul, flăcăule, ca să ți-i afum, s-a oferit el, în fluierăturile și hohotele de râs ale celorlalți bărbați.

— Blestemat de fermier, a mormăit Murtagh. De unde știi tu cum se face?

— Ai tu o idee mai bună? a ridicat Wallace din sprâncenele groase sceptic.

— Bineînțeles, a spus el trăgându-și jungherul cu o înfloritură. Flăcăul e soldat acum; lasă-l să facă precum soldații.

Chipul sincer al lui Kincaid era inocent și nerăbdător.

— Cum e asta?

— Păi, foarte simplu. Iei jungherul în mână, îți ridici fusta, și razi jumătate din părul dintre picioare. Dar fii atent, doar jumătate, a spus el ridicând jungherul în semn de avertisment.

— Jumătate? Ah, păi…

Kincaid părea sceptic, însă asculta cu mare atenție. Vedeam rânjetele de anticipație lățindu-se pe fețele bărbaților din jurul focului, dar niciunul nu râdea încă.

— Pe urmă…, a continuat Murtagh, gesticulând spre Sorley și bățul lui. *Pe urmă*, flăcăule, dai foc la cealaltă jumătate și când bestiile o iau la fugă, îi străpungi cu vârful jungherului.

Kincaid s-a aprins în obraji suficient încât să fie văzut chiar și în lumina focului în timp ce grupul de bărbați din jur a izbucnit în hohote de râs. Bărbații au început să se îmbrâncească grosolan când câțiva dintre ei s-au prefăcut că încearcă să îi vindece pe alții prin metoda focului, împungându-se cu surcele aprinse. Atunci când jocul lor brutal părea că scăpa de sub control și era pe cale să ducă la lovituri serioase, s-a întors Jamie care se dusese să priponească animalele. A pășit în cerc și le-a aruncat câte o butelcă din lut de la subsuoară lui Kincaid și lui Murtagh și ghionturile s-au potolit.

— Sunteți niște proști cu toții, a declarat el. Cea mai bună a doua soluție ca să scapi de păduchi e să torni whisky peste ei ca să-i îmbeți. Și când au căzut sforăind, atunci te ridici în picioare și ei or să cadă singuri.

— Așadar asta-i a doua? a întrebat Ross. Și care e cea mai bună, sire, dacă pot să întreb?

Jamie le-a zâmbit cu indulgență celor din cerc, precum un părinte amuzat de poznele copiilor săi.

— Ei bine, o lași pe nevastă-ta să îi culeagă unul câte unul.

A îndoit un braț și a făcut o plecăciune spre mine, ridicând o sprânceană.

— Dacă binevoiești, doamna mea?

•

Deși spusă drept glumă, înlăturarea individuală era de fapt singura metodă efectivă de a scăpa de păduchi. Eu îmi pieptănam părul cu pieptănul des – tot părul – dimineața și

seara și îl spălam cu coada șoricelului de fiecare dată când ne opream lângă o apă suficient de adâncă încât să mă spăl în ea și până acum evitasem să fiu năpădită de păduchi. Conștientă de faptul că situația era sub control atât timp cât și Jamie era ferit de ei, îi aplicam și lui același tratament de fiecare dată când îl puteam convinge să stea locului suficient de mult timp.

— Babuinii o fac mereu, am remarcat eu, descâlcind delicat un fir de iarbă din coama deasă și roșcovană. Dar cred că ei își mănâncă roadele muncii.

— Nu mă lăsa să te opresc, englezoaico, dacă simți nevoia, a răspuns el.

Și-a încovoiat ușor umerii de plăcere în vreme ce pieptănul aluneca prin șuvițele groase și lucioase. Lumina flăcărilor îmi umplea mâinile cu o explozie de scântei și panglici aurii de foc.

— Mm. Nici nu am știut cât de plăcut e să îți pieptene cineva părul.

— Așteaptă până când termin, am spus, pișcându-l afectuos și făcându-l să chicotească. Deși sunt tentată să încerc și metoda lui Murtagh.

— Dacă îmi atingi părul de acolo cu flacăra, vei primi același tratament, m-a amenințat el. Cum spunea Louise de La Tour că sunt femeile fără păr acolo?

— Erotice.

M-am aplecat în față și i-am strâns ușor marginea urechii între dinți.

— Îhî.

— Mă rog, gusturile sunt diferite, am spus. *Chacun à son goût* și așa mai departe.

— O opinie franțuzească, dacă mă întrebi pe mine.

— Păi, și nu e adevărat?

Un chiorăit puternic de mațe mi-a întrerupt munca. Am pus deoparte pieptănul și am aruncat o privire ostentativă spre copacii întunecați.

— Fie sunt urși în pădurea asta, fie… de ce nu ai mâncat?

— Eram ocupat cu animalele, a răspuns el. Unul dintre ponei are o copită crăpată și a trebuit să-i pun o cataplasmă. Nu că aș avea cine știe ce poftă de mâncare după toate discuțiile astea despre mâncatul păduchilor.

— Ce soi de cataplasmă folosești pentru potcoava unui cal? am întrebat, ignorându-i remarca.

— Diverse lucruri; balega proaspătă e foarte eficientă, de pildă. De data asta am folosit frunze de măzăriche pisate, amestecate cu miere.

Desagile cailor fuseseră aruncate lângă focul nostru, la marginea poieniței unde bărbații îmi ridicaseră cortul. Deși aș fi fost dispusă să dorm sub cerul liber, ca și ei, eram recunoscătoare pentru stropul de intimitate pe care mi-o oferea pânza cortului. Și, după cum remarcase Murtagh cu franchețea lui obișnuită, când i-am mulțumit pentru ajutorul dat la ridicarea adăpostului, aranjamentul nu era doar pentru beneficiul meu.

— Și dacă el se mai liniștește între picioarele tale o noapte, nimeni n-o să i-o ia în nume de rău, a spus scoțianul mărunțel făcând un semn din cap spre Jamie, care era adâncit în conversație cu câțiva din ceilalți bărbați. Totuși nu e nevoie să îi faci pe oameni să se gândească prea mult la lucrurile de care duc lipsă, nu-i așa?

— Așa-i, am încuviințat, cu o voce ușor tăioasă. Foarte grijuliu din partea ta.

Un zâmbet i-a înflorit în colțul gurii, ceea ce se întâmpla rar.

— Da, grijuliu.

Am scormonit repede prin desagi și am găsit o bucată de brânză și câteva mere. I le-am dat lui Jamie, care le-a examinat nedumerit.

— Fără pâine? a întrebat el.

— Trebuie să fie niște pâine în cealaltă desagă. Dar mănâncă-le pe acelea întâi, o să-ți prindă bine.

Jamie împărtășea suspiciunea înnăscută a scoțienilor față de fructele și legumele proaspete, deși la pofta lui uriașă de mâncare ar fi mâncat aproape orice și în orice cantitate.

— Mm, a exclamat el, mușcând o gură de măr. Dacă așa spui tu, englezoaico.

— Așa spun eu. Uite, am zis și i-am arătat dinții. Câte femei de vârsta mea cunoști care au încă toți dinții?

Un rânjet i-a dezvăluit dantura excelentă.

— Da, sunt de acord că ești foarte bine conservată, englezoaico, pentru o asemenea cotoroanță bătrână.

— Sunt bine hrănită, asta sunt, am replicat. Jumătate din oamenii de pe moșia ta suferă de o ușoară formă de scorbut și, din câte am văzut pe drum, în alte părți e mai rău. Vitamina C previne apariția scorbutului și merele o au din belșug.

A luat mărul de la gură și l-a privit suspicios.

— Merele au vitamina C?

— Da, am răspuns ferm. O au cele mai multe soiuri de plante – portocalele și lămâile sunt cele mai bune, dar desigur nu poți avea din acelea aici –, însă ceapa, varza, merele… dacă mănânci câte puțin din ele în fiecare zi, nu vei avea scorbut. Chiar și plantele verzi și iarba din poiană au vitamina C.

— Îhî. De asta cerbii nu își pierd dinții când îmbătrânesc?

— E foarte posibil.

A întors mărul pe toate părțile, examinându-l critic, apoi a ridicat din umeri.

— Aha, bine, a spus el mușcând din nou.

Tocmai mă întorsesem să iau pâinea când un pârâit abia auzit mi-a atras atenția. Cu coada ochiului am surprins o mișcare discretă în întuneric și flăcările focului au luminat ceva din apropierea capului lui Jamie. M-am întors spre el, strigând chiar în momentul în care l-am văzut căzând pe spate de pe buturugă și dispărând în bezna nopții.

Nu era lună și singurul indiciu despre ceea ce se întâmpla era zgomotul unei bătăi teribile în frunzele uscate de anin și sunetul unei lupte mute, dar acerbe între bărbați, însoțită de mormăieli, icneli și ici și acolo câte o înjurătură înfundată. S-a auzit un țipăt scurt și ascuțit și pe urmă s-a lăsat o tăcere deplină. A durat doar câteva secunde, deși a părut o veșnicie.

Stăteam încă în picioare, înmărmurită în poziția inițială, când Jamie a ieșit din întunericul de cărbune al pădurii, aducând un captiv, cu brațul răsucit la spate. Slăbindu-și strânsoarea, a învârtit silueta întunecată pe călcâie și pe neașteptate i-a tras o lovitură făcându-l să se izbească de un copac din spatele lui. Bărbatul s-a lovit cu putere de trunchiul copacului, stârnind o ploaie de frunze și ghinde, apoi a alunecat ușor în fund pe covorul de frunze, amețit.

Atrași de zgomot, Murtagh, Ross și alți doi bărbați din neamul Fraser s-au materializat lângă foc. Ridicându-l în picioare, l-au tras cu de-a sila în cercul de lumină al focului. Murtagh l-a prins pe captiv de păr și i-a tras capul pe spate, dezvăluindu-i chipul.

Era o față micuță, cu oase delicate, cu ochi mari cu gene lungi care-i priveau uluiți pe cei din jur.

— Dar e doar un băiețel! am exclamat. Nu poate avea mai mult de cincisprezece ani!

— Șaisprezece! a replicat băiatul, scuturând din cap, cu simțurile revigorate. Nu că ar face vreo diferență, a adăugat el trufaș, cu un accent englezesc. Hampshire, mi-am spus în gând. Era foarte departe de casă.

— Așa e, a încuviințat Jamie întunecat. Șaisprezece ori șaizeci, tocmai a încercat foarte dibaci să îmi taie beregata.

Am băgat de seamă batista înroșită, apăsată într-o parte a gâtului.

— Nu vă spun nimic, a zis băiatul.

Ochii îi erau ca niște lacuri întunecate pe chipul palid, deși lumina flăcărilor sclipea în părul blond. Ținea o mână în față, strâns lipită de corp; mi-am zis că poate era rănit. În mod evident băiatul făcea un efort extraordinar să stea în picioare între ceilalți bărbați, cu buzele strânse pentru a nu trăda vreo expresie de teamă ori durere.

— Nici nu e nevoie să îmi spui unele lucruri, a zis Jamie, analizându-l atent. Unu, ești englez, deci probabil că ajutoarele tale sunt în apropiere. Și doi, ești singur.

— Cum ai știut asta? a întrebat băiatul părând uluit.

— Presupun că nu m-ai fi atacat dacă nu ai fi crezut că eu și cu doamna suntem singuri, a spus Jamie ridicând din sprâncene. Dacă mai erai cu cineva care credea același lucru, probabil ți-ar fi sărit deja în ajutor – ia spune-mi ai brațul rupt? Mi s-a părut că simt ceva pocnind. Dacă ai fi fost cu altcineva care știa că nu suntem singuri, te-ar fi împiedicat să încerci ceva atât de stupid.

În ciuda acestor concluzii, am băgat de seamă că, la un semn discret al lui Jamie, trei dintre bărbați se făcuseră nevăzuți în pădure, probabil pentru a căuta alți intruși.

Expresia de pe chipul băiatului s-a înăsprit auzindu-și faptele descrise drept prostești. Jamie și-a tamponat gâtul, apoi a inspectat critic batista.

— Dacă încerci să ucizi pe cineva pe la spate, flăcăiașule, alege un om care să nu stea pe un maldăr de frunze uscate, l-a sfătuit el. Și dacă folosești pumnalul cuiva mai mare decât tine, alege un loc mai sigur; e destul de riscant să tai gâtul cuiva dacă victima nu stă nemișcată să te aștepte pe tine.

— Mulțumesc pentru aceste sfaturi neprețuite, a replicat băiatul batjocoritor.

Se descurca destul de bine în atitudinea lui sfidătoare, deși privirea îi trecea de la un chip amenințător și mustăcios la altul.

Niciunul dintre scoțieni nu ar fi câștigat vreun premiu pentru frumusețe la lumina zilei; pe timpul nopții nu erau genul cu care să vrei să dai ochii într-un loc întunecat.

— Ești chiar bine venit, a răspuns Jamie curtenitor. Din păcate nu vei mai avea șansa de a le pune în aplicare în viitor. De ce m-ai atacat, dacă tot veni vorba?

Atrași de zgomot, bărbații începuseră să se apropie dinspre taberele din apropiere, plutind ca niște fantome ivite din pădure. Băiatul a scrutat cu privirea cercul de bărbați care se tot mărea, oprindu-se în cele din urmă asupra mea. A șovăit o clipă, însă a răspuns:

— Speram să o eliberez pe doamnă din custodia dumitale.

Un mic val de amuzament suprimat a traversat cercul, pentru a fi redus la tăcere de un gest scurt al lui Jamie.

— Înțeleg, a spus Jamie evaziv. Ne-ai auzit vorbind și ai tras concluzia că doamna e englezoaică și de origine nobilă. În vreme ce eu…

— În timp ce dumneata, domnule, ești un proscris lipsit de conștiință, căruia i s-a dus faima pentru violență și pungășie! Chipul și descrierea dumitale apar peste tot în Hampshire și Sussex! Te-am recunoscut îndată; ești un rebel și un desfrânat lipsit de scrupule! a izbucnit băiatul înfierbântat, cu chipul de un roșu mai aprins decât flăcările.

Mi-am mușcat buza privind în jos spre pantofi pentru a nu întâlni privirea lui Jamie.

— Aha, bun. Așa e precum spui, a încuviințat Jamie vesel. În cazul ăsta, poate binevoiești să îmi oferi un motiv pentru care să nu te ucid pe loc?

Trăgându-și încet jungherul din teacă, l-a răsucit delicat, făcând flăcările să-i lucească pe tăiș.

Sângele îi pierise din obraji, prefăcându-l într-o nălucă în semiîntuneric, dar auzind aceasta s-a îndreptat de spate, smucindu-se din mâinile paznicilor care îl țineau din ambele părți.

— Mă așteptam la asta. Și sunt pregătit să mor, a spus el, încordându-și umerii.

Jamie a înclinat fruntea gânditor, apoi, aplecându-se, a așezat lama jungherului în foc. O dâră de fum s-a ridicat în jurul metalului care se înnegrea, mirosind puternic a fier ars. Cu toții priveam cu o fascinație mută când flacăra, un albastru spectral

acolo unde atingea tăișul, părea să trezească la viață oțelul ucigător într-un șuvoi de căldură de un roșu aprins.

Înfășurându-și mâna în pânza pătată de sânge, Jamie a tras cu atenție jungherul din foc. A înaintat cu pași rari spre băiat, lăsând lama să coboare, parcă din proprie voință, până când a atins vesta băiatului. Din pânza înfășurată în jurul mânerului ieșea un miros puternic de ars, ce s-a intensificat odată ce jungherul a urcat pe partea din față a vestei. Vârful, înnegrindu-se pe măsură ce se răcea, s-a oprit la câțiva centimetri de bărbia crispată, îndreptată în sus. Vedeam firicelele subțiri de transpirație sclipind pe gâtul subțire și încordat al băiatului.

— Ai bine, mi-e teamă că nu sunt pregătit să te ucid – pentru moment.

Vocea blândă a lui Jamie era ușor amenințătoare și cu cât era mai controlată, cu atât era mai înspăimântătoare.

— Cu cine ai venit la luptă?

Întrebarea a lovit ca un bici, făcându-i pe cei care au auzit-o să tresară. Vârful jungherului s-a apropiat și mai mult, fumegând în vântul nopții.

— N-n… n-o să-ți spun! s-a bâlbâit băiatul.

A strâns din buze și tremurul lor a coborât pe gâtul delicat.

— N-o să-mi spui nici cât de departe sunt camarazii tăi? Nici în ce număr? Nici în ce direcție se îndreaptă?

Întrebările erau din nou rostite lent, însoțite de o mișcare ușoară a lamei de-a lungul bărbiei băiatului. Ochii îi fugeau în toate părțile, ca ai unui cal speriat, dar a clătinat cu putere din cap, fluturându-și părul auriu. Ross și Kincaid și-au întețit strânsoarea pe brațele băiatului. Lama întunecată a apăsat deodată cu toată lungimea, adânc sub unghiul bărbiei. S-a auzit un țipăt slab și în aer a plutit mirosul greu de piele arsă.

— Jamie! am spus, incapabilă să mă stăpânesc din cauza șocului.

Nu s-a întors să mă privească; a rămas cu privirea fixată asupra prizonierului, care, eliberat din strânsoare, se prăbușise în genunchi pe mormanul de frunze uscate, cu mâna strânsă la gât.

— Asta nu te privește, doamnă, a spus el printre dinți.

Întinzând brațul, l-a prins pe băiat de partea din față a cămășii și l-a smucit în sus, trăgându-l în picioare. Șovăind, lama jungherului s-a ridicat între ei și s-a oprit chiar sub ochiul stâng

al băiatului. Jamie și-a plecat capul într-o parte într-o întrebare mută, pentru a primi drept răspuns o minimă, dar hotărâtă clătinare din cap.

Glasul băiatului nu era mai mult decât o șoaptă tremurată; a fost nevoit să își dreagă vocea pentru a se face auzit.

— N-nu, a spus el. Nu. Nu îmi poți face nimic pentru a mă determina să îți spun ceva.

Jamie l-a mai ținut o clipă, privindu-l drept în ochi, apoi a dat drumul pânzei strânse în pumn și a făcut un pas în spate.

— Nu, a spus el încet. Nu cred că aș putea. Să îți fac ție. Dar doamnei?

La început nu am realizat că vorbea despre mine, până când m-a apucat de încheietura mâinii și m-a tras cu putere spre el, făcându-mă să mă împiedic ușor pe pământul bolovănos. M-am împleticit spre el și mi-a răsucit brațul la spate cu brutalitate.

— Poate că ți-e indiferent ce se întâmplă cu tine, dar poate ai o oarecare grijă pentru onoarea doamnei, din moment ce te-ai expus unui asemenea risc să o salvezi.

Întorcându-mă spre el, și-a înfipt degetele în părul meu, mi-a tras capul pe spate și m-a sărutat cu o brutalitate deliberată care m-a făcut să mă zbat involuntar.

Dându-mi drumul la păr, m-a tras cu putere spre el, cu fața spre băiatul aflat de cealaltă parte a focului. Ochii tânărului erau enormi, reflectând îngroziți flăcările în pupilele întunecate și largi.

— Dă-i drumul! a cerut el răgușit. Ce ai de gând să faci cu ea?

Mâinile lui Jamie s-au îndreptat spre gulerul rochiei mele. Cu o smuci- tură bruscă, a smuls pânza rochiei și a corsajului, expunându-mi aproape în totalitate sânii. Reacționând instinctiv, l-am lovit în vintre. Băiatul a icnit și s-a repezit în față, dar a fost imediat oprit de Ross și Kincaid.

— Din moment ce întrebi, s-a auzit din spatele meu vocea jovială a lui Jamie, intenționez să o violez pe această doamnă chiar sub ochii tăi. Și pe urmă le-o voi da oamenilor mei să facă ce vor cu ea. Poate vei dori și tu o tură înainte să te ucid? Un bărbat nu ar trebui să moară flăcău, nu crezi?

Acum mă luptam cu toată seriozitatea, cu brațul ținut într-o strânsoare de oțel la spate, protestele mele reduse la tăcere de palma mare și caldă a lui Jamie care îmi acoperea gura. Mi-am înfipt dinții cu putere în podul palmei lui, simțind în gură gustul

de sânge. Și-a smuls îndată mâna cu un strigăt înăbușit, dar și-a așezat-o aproape imediat la loc, vârându-mi un căluș de cârpe între dinți. Am început să strig înfundat când mâinile lui Jamie au coborât iute peste umerii mei, forțând pânza sfâșiată a rochiei mele să se desfacă și mai mult. Rupând pânza și finetul straielor mele, m-a dezgolit până la mijloc, lipindu-mi mâinile pe lângă trup. L-am văzut pe Ross uitându-se la mine și apoi iute în altă parte, fixându-și încăpățânat privirea pe prizonier, cu obrajii îmbujorați. Kincaid, care nu avea mai mult de nouăsprezece ani, se holba uluit, cu gura căscată, parcă vrând să prindă muște.

— Oprește-te!

Vocea băiatului tremura, însă mai degrabă de furie decât de teamă.

— Dumneata… ești un poltron mizerabil! Cum îndrăznești să dezonorezi o doamnă, șacal scoțian ce ești!

A rămas nemișcat o clipă, cu pieptul ridicându-se și coborând de furie, apoi s-a hotărât. A ridicat capul cu bărbia în aer.

— Prea bine. Văd că nu am nicio șansă cu onoarea. Eliberează-o pe doamnă și îți voi spune ce dorești să afli.

Una din mâinile lui Jamie s-a ridicat o clipă de pe umărul meu. Eu nu am observat, însă Ross a dat imediat drumul brațului rănit al băiatului și a fugit să îmi ia mantia căzută la pământ în agitația stârnită de capturarea băiatului. Jamie mi-a tras amândouă brațele la spate și smulgându-mi centura, mi le-a legat la spate. Luând mantia de la Ross, mi-a așezat-o pe umeri și a legat-o cu grijă. S-a retras un pas în spate, a făcut o plecăciune ironică spre mine, apoi s-a întors spre prizonierul său.

— Ai cuvântul meu că nu-i voi mai face avansuri doamnei, a spus el.

Tonul vocii putea trece ușor drept furie și poftă nesatisfăcută, abia stăpânite; se abținea cu greu să nu râdă, și l-aș fi ucis cu mare bucurie.

Cu chipul împietrit, băiatul a oferit informația cerută, răspunzând scurt.

Numele său era William Grey, al doilea fiu al vicontelui Melton. Însoțea un regiment de două sute de soldați, călătorind spre Dunbar, cu intenția de a se uni acolo cu armata generalului Cope. În acel moment, tovarășii lui își aveau tabăra undeva la cinci kilometri spre apus. El, William, plimbându-se prin pădure,

văzuse lumina de la focul nostru și venise să investigheze. Nu, nu mai era nimeni cu el. Da, trupele aveau mult armament, șaisprezece tunuri urcate în căruțe trase de cai și două aruncătoare de proiectile de patruzeci de centimetri. Majoritatea soldaților erau înarmați cu muschete și mai era o companie cu treizeci de călăreți.

Băiatul începea să cedeze sub presiunea combinată a interogatoriului și a brațului rănit, însă a refuzat să stea jos. În schimb, s-a rezemat de copac, sprijinindu-și cotul în palma stângă.

Întrebările au durat aproape o oră, reluate iar și iar, scoțând în evidență discrepanțele, hiperbolizând detaliile, analizând fiecare omisiune ciudată și fiecare punct trecut cu vederea. Satisfăcut în cele din urmă, Jamie a oftat adânc și s-a întors de la băiat care s-a ghemuit sub stejarul umbros. A ridicat o mână fără să scoată un cuvânt; Murtagh, ca de obicei ghicindu-i intenția, i-a întins un pistol.

S-a întors spre prizonier, verificând cum funcționează și cum se încarcă. Cei treizeci de centimetri de metal ghintuit străluceau întunecat, lumina focului scânteind argintie pe trăgaci și cocoș.

— Inimă sau cap? a întrebat Jamie într-o doară, ridicând capul în cele din urmă.

— Ha?

Băiatul a căscat gura, neînțelegând întrebarea.

— Te voi împușca, a explicat Jamie răbdător. Spionii sunt de obicei spânzurați, dar din respect pentru galanteria ta, sunt dispus să îți ofer o moarte rapidă și curată. Preferi să primești glonțul în cap sau în inimă?

Băiatul s-a ridicat repede, îndreptându-și umerii.

— Ah, ah, da, desigur, a spus umezindu-și buzele și înghițind în gol. Cred că în... în inimă. Mulțumesc, a adăugat el, după ce s-a mai gândit o clipă.

Și-a ridicat bărbia, strângând din buzele care încă mai păstrau trăsături moi și copilărești.

Înclinând din cap, Jamie a armat pistolul cu un clic ce a răsunat în tăcerea de sub stejari.

— O clipă! a spus prizonierul.

Jamie l-a privit întrebător, cu pistolul ridicat spre pieptul slab.

— Ce asigurare am că doamna va fi în siguranță după ce eu… după ce eu nu voi mai fi? a întrebat băiatul, privind războinic în jur la cercul de bărbați.

Singura mână bună îi era strânsă aprig, dar tot tremura. Ross a pufnit în râs, mimând un strănut.

Jamie a coborât pistolul, stăpânindu-se perfect și afișând o expresie solemnă.

— Ei bine, a spus el cu un puternic accent scoțian, ai cuvântul meu, desigur, deși înțeleg că nu ai încredere în cuvântul unui… unui poltron scoțian, a continuat schițând un zâmbet involuntar. Poate dacă doamna însăși te va asigura…?

A ridicat o sprânceană în direcția mea și Kincaid a sărit îndată să mă elibereze, încercând stângaci să îmi scoată căușul.

— Jamie! am exclamat furioasă, liberă în sfârșit să vorbesc. Este de neconceput! Cum ai putut să faci așa ceva? Ești… ești!

— Un poltron? a sugerat el binevoitor. Sau șacal, dacă îți place mai mult. Ce spui, Murtagh, a întrebat, întorcându-se spre locotenentul său, sunt un poltron sau un șacal?

Murtagh i-a adresat o strâmbătură dezagreabilă.

— Aș spune că ești mâncat dacă îți dezlegi femeia fără un jungher în mână.

Jamie s-a întors spre prizonier, scuzându-se.

— Trebuie să îmi cer iertare față de soția mea pentru că am forțat-o să ia parte la această înscenare. Te asigur că participarea ei a fost întrutotul împotriva voinței ei.

Și-a examinat trist în lumina focului palma mușcată.

— Soția dumitale!

Băiatul ne privea uluit când pe mine, când pe Jamie.

— De asemenea te asigur că deși doamna onorează ocazional patul meu cu prezența ei, nu o face niciodată sub amenințare. Și nici acum nu o va face, a adăugat el apăsat, dar nu o dezlega încă, Kincaid.

— James Fraser, am mârâit printre dinții încleștați. Dacă te atingi de băiatul acela, te asigur eu că niciodată n-o să mai împart patul cu tine!

Jamie a ridicat o sprânceană. Caninii lui au sclipit o secundă în lumina flăcărilor.

— Ah, asta e o amenințare serioasă, pentru un desfrăbălat lipsit de scrupule ca mine, dar într-o asemenea situație propriile

mele interese nu sunt importante. La urma urmelor, războiul e război.

Pistolul, coborât mai devreme, a fost din nou ridicat.

— Jamie! am strigat.

Jamie a lăsat din nou pistolul în jos și s-a întors spre mine extrem de răbdător.

— Da?

Am tras adânc aer în piept, pentru a controla tremurul de furie din voce. Puteam doar să-mi imaginez planul său și speram că procedez cum trebuie. Dacă era așa sau mă înșelam, când totul avea să se sfârșească… mi-am înăbușit o viziune extrem de plăcută în care Jamie se zvârcolea la picioarele mele în timp ce eu îl călcam pe gât, pentru a mă putea concentra asupra rolului pe care îl aveam de jucat acum.

— Nu ai nicio dovadă că băiatul e spion, am spus. Susține că a dat peste noi din întâmplare. Cine nu ar fi curios dacă ar vedea un foc în pădure?

Jamie a încuviințat din cap, urmărind raționamentul.

— Da, dar cum rămâne cu tentativa de a mă ucide? Spion sau nu, a încercat să mă omoare și recunoaște asta.

Și-a pipăit delicat zgârietura încă sensibilă de pe gât.

— Normal, am spus înfierbântată. A zis că știa că ești proscris. Pe capul tău e pusă o blestemată de recompensă, pentru Dumnezeu!

Jamie și-a frecat gânditor obrazul, apoi s-a întors spre prizonier.

— Hm, e un punct de vedere, a spus el. William Grey, avocatul tău pledează bine în favoarea ta. Nici Înălțimea Sa, prințul Charles, nici eu nu executăm persoane pe nedrept, dușman ori ba.

L-a chemat pe Kincaid făcându-i semn cu mâna.

— Kincaid, tu și cu Ross duceți-l pe acest bărbat spre locul unde susține că se află tabăra lui. Dacă informația pe care ne-a oferit-o se dovedește a fi adevărată, legați-l de un copac la un kilometru de tabără. Prietenii lui îl vor găsi acolo mâine. Dacă ce ne-a spus nu e adevărat… – s-a oprit și l-a fixat cu o privire rece pe prizonier –, tăiați-i beregata.

L-a privit pe băiat drept în față, și a zis cât se poate de serios:

— Îți cruț viața. Sper că o vei folosi așa cum trebuie.

S-a dus în spatele meu și mi-a tăiat legătura de pânză de la mâini. Când m-am întors furioasă, mi-a făcut semn spre băiat, care se lăsase deodată la pământ, sub stejar.

— Fii bună și îngrijește-i brațul băiatului înainte să plece?

Pretinsa încruntătură feroce a dispărut, lăsându-i chipul lipsit de expresie precum un zid. Pleoapele îi erau coborâte, împiedicându-mă să îi întâlnesc privirea.

Fără un cuvânt, m-am apropiat de băiat și m-am așezat în genunchi lângă el. Părea cu totul năucit și nu s-a împotrivit câtuși de puțin la examinarea mea sau la manevrele ulterioare, deși trebuie să fi fost dureroase.

Corsajul desfăcut îmi aluneca întruna de pe umeri și am bombănit în barbă în timp ce ridicam fie o parte, fie cealaltă pentru a zecea oară. Oasele antebrațului băiatului erau firave și ascuțite pe sub piele, ușor mai groase decât ale mele. Am pus o atelă și am legat-o cu propriul meu șal.

— Este o fractură simplă, i-am spus cu un ton impersonal. Încearcă să ții brațul nemișcat cel puțin două săptămâni.

A încuviințat din cap, fără să se uite la mine.

Jamie stătea în tăcere pe o buturugă și mă privea în timp ce îl îngrijeam pe băiat. Cu respirația întretăiată, m-am apropiat de el și l-am plesnit cu toată puterea. Lovitura i-a lăsat o urmă albă pe un obraz și i-a făcut ochii să lăcrimeze, dar nu s-a mișcat și nu a schițat niciun gest.

Kincaid l-a ridicat pe băiat în picioare și i-a tras o palmă pe spate, împingându-l spre marginea poienii. Ajuns acolo, s-a oprit și s-a întors. Evitând să se uite spre mine, i-a vorbit doar lui Jamie:

— Îți datorez viața mea, a spus el ceremonios. Aș fi preferat să nu fie cazul, dar din moment ce mi-ai oferit cu forța acest dar, trebuie să-l iau ca pe o datorie de onoare. Sper să îmi plătesc această datorie în viitor, și odată ce o voi face…

Glasul băiatului a tremurat ușor de ură stăpânită, pierzându-și caracterul formal sub imboldul sentimentelor sale sincere:

— … te voi ucide!

Jamie s-a ridicat de pe buturugă cât era de lung. Chipul îi era calm și serios. S-a înclinat grav spre prizonierul său care pleca.

— În acest caz, sire, trebuie să sper că nu ne vom mai întâlni.

Băiatul și-a îndreptat umerii și a întors țeapăn plecăciunea.

— Un Grey nu uită niciodată o datorie, domnule, a spus el, și s-a făcut nevăzut în beznă, însoțit de Kincaid care-l ținea de braț.

Au rămas în așteptare o clipă, cu răsuflarea întretăiată, în vreme ce zgomotul de pași înaintând prin frunze s-a îndepărtat în pădurea întunecată.

Apoi au început să râdă, mai întâi un bărbat a pufnit ușor pe nas, urmat de chicotul altuia. Râsul a devenit tot mai tare, cuprinzând toată adunarea.

Jamie a făcut un pas în mijloc, privindu-și oamenii. Râsul s-a curmat dintr-odată. Uitându-se în jos spre mine, a spus scurt:

— Du-te în cort.

Pus în gardă de expresia mea, mi-a prins încheietura mâinii înainte de a-mi putea ridica brațul.

— Dacă ai de gând să mă plesnești din nou, cel puțin lasă-mă să întorc și celălalt obraz, a spus sec. În plus, cred că te pot scăpa de acest deranj. Totuși, te sfătuiesc să te duci în cort.

Dându-mi drumul la braț, a pășit în afara luminii focului și cu un semn poruncitor din cap, i-a adunat în jurul lui pe bărbații împrăștiați într-un grup șovăitor și circumspect. Îl priveau cu ochi enormi, adânciți în orbitele umbrite de întunericul din jur.

Nu am înțeles tot ce spunea, căci vorbea într-o amestecătură ciudată de gaeză și engleză, însă am dedus că întreba, pe un ton calm și lent care părea să îi împietrească pe cei cu care vorbea, cine stătuse de pază în acea seară.

Cei prezenți și-au aruncat priviri furișe unii altora, apoi s-au foit neliniștiți, unindu-se parcă în fața primejdiei. Dar pe urmă doi bărbați au pășit în față, s-au uitat scurt în sus, apoi și-au ațintit privirea în pământ și au rămas umăr la umăr, lipsiți de protecția tovarășilor lor.

Erau frații McClure, George și Sorley. Apropiați de vârstă, undeva pe la treizeci de ani, stăteau copleșiți de rușine, degetele mâinilor bătătorite de muncă parcă încercând să se atingă și să se unească, ca pentru a căuta un adăpost cât de mic împotriva furtunii care se apropia.

Câteva clipe s-au scurs fără cuvinte în vreme ce Jamie i-a măsurat cu privirea pe cei doi străjeri culpabili. Au urmat cinci minute lungi și chinuitoare, toate marcate de aceeași voce calmă și domoală. Nu se auzea niciun sunet din adunare și cei doi McClure, bărbați voinici, păreau să se facă tot mai mici sub

greutatea acestei voci. Mi-am șters palmele transpirate de rochie, bucuroasă că nu înțelegeam tot ce spunea și începând să regret că nu ascultasem porunca lui Jamie de a mă întoarce în cort. În clipa următoare am regretat și mai mult, când Jamie s-a întors deodată spre Murtagh, care, așteptând porunca, era pregătit cu o curea de piele lungă de aproape un metru, înnodată la un capăt pentru a putea fi ținută bine.

— Dezbrăcați-vă și întorceți-vă cu spatele la mine, amândoi.

Cei doi McClure s-au mișcat îndată, degetele groase bâjbâind în căutarea chiotorilor cămășilor, parcă bucuroși să se conformeze, ușurați că preliminariile se încheiau și sosise momentul socotelilor.

Am crezut că o să mi se facă rău, deși mi-am dat seama că pedeapsa era considerată ușoară, după standardele aplicate unor asemenea fapte. În poiană nu se auzea niciun sunet cu excepția șfichiuitului curelei și a unui icnet sau a unui geamăt răzleț al bărbatului care era biciuit.

La cea din urmă lovitură, Jamie a coborât cureaua pe lângă trup. Transpira din abundență și pânza murdară a cămășii îi era lipită de spate. A înclinat capul spre cei doi McClure alungându-i și și-a șters fața cu mâneca în timp ce unul dintre bărbați s-a aplecat anevoie să ridice cămășile abandonate, iar fratele lui, tremurând și el, îl sprijinea din cealaltă parte.

În timpul aplicării pedepsei bărbații din poiană păreau să fi încetat să mai respire. Acum, un tremur a trecut prin grup, ca și cum au răsuflat cu toții odată de ușurare.

Jamie i-a străfulgerat cu privirea, clătinând ușor din cap. Vântul de noapte se întețea, înfiorându-i și ridicându-i părul din vârful capului.

— Nu ne putem permite nicio scăpare, *mo duinnen,* a spus el cu blândețe. Din partea nimănui. Și asta mă include și pe mine, a zis, trăgând adânc aer în piept și buzele i s-au strâmbat trist. Focul meu deschis l-a adus pe băiat spre noi.

Noi broboane de sudoare i-au apărut pe frunte și a trecut o mână brusc peste față, ștergând-o apoi de kilt. A înclinat capul spre Murtagh, care stătea încruntat deoparte de ceilalți bărbați, și i-a întins cureaua de piele.

— Te rog, fă-mi un serviciu, domnule.

Ezitând o clipă, Murtagh a întins o mână noduroasă și a luat cureaua. O expresie amuzată parcă a sclipit în ochii negri ai micului scoțian.

— Cu plăcere, sire.

Jamie s-a întors cu spatele la oamenii lui și a început să își desfacă nasturii cămășii. Privirea lui s-a oprit asupra mea, care stăteam țintuită locului între copaci, și o sprânceană s-a ridicat într-o întrebare ironică. Voiam să asist la biciuirea lui? Am clătinat din cap frenetic, am făcut stânga împrejur și m-am îndepărtat bâjbâind printre copaci, urmându-i tardiv sfatul.

•

Dar nu m-am întors în cort. Nu puteam suporta gândul de a sta închisă în el; simțeam că mă apasă pieptul și aveam nevoie de aer.

L-am găsit pe coama unei mici ridicături, chiar în spatele cortului. M-am oprit deodată într-un luminiș mic, m-am aruncat la pământ cât eram de lungă și mi-am pus ambele brațe peste cap. Nu voiam să aud nici cel mai mic ecou al ultimului act al dramei de lângă focul din spatele meu.

Simțeam iarba aspră, rece pe pielea goală și m-am ghemuit să mă învelesc cu mantia. Protejată ca într-un cocon, am rămas nemișcată, ascultându-mi bătăile inimii, așteptând ca tumultul din interiorul meu să se potolească.

Ceva mai târziu am auzit bărbații trecând pe lângă mine în grupuri mici de câte patru sau cinci, întorcându-se la locurile lor de dormit. Înăbușite de faldurile stofei, nu le puteam distinge cuvintele, însă vocile lor păreau îngândurate, poate ușor uluite. A mai trecut un timp până să realizez că era acolo. Nu a vorbit și nu a scos niciun sunet, dar am știut deodată că era în apropiere. Când m-am rostogolit și m-am ridicat, i-am văzut silueta întunecată pe o piatră, cu capul odihnindu-se pe antebrațele încrucișate peste genunchi.

Prinsă între impulsul de a-l mângâia și a-i sparge capul cu o piatră, am rămas imobilă.

— Ești bine? am întrebat după o clipă, ceva mai rece.

— Da, sunt binișor.

S-a ridicat și s-a întins, mișcându-se cu multă băgare de seamă și oftând din rărunchi.

— Îmi pare rău pentru rochie, a spus el o clipă mai târziu.

Am realizat că îmi vedea pielea goală strălucind în întunericul palid și mi-am tras brusc marginile mantiei.

— O, pentru rochie? am întrebat cu o voce tăioasă.

A oftat din nou.

— Da, și pentru restul, a zis, s-a oprit, apoi a continuat. Mă gândisem că poate ai fi dispusă să îți sacrifici modestia pentru ca eu să nu fiu nevoit să îi fac rău băiatului, dar în împrejurările date, nu aveam timp să îți cer permisiunea. Dacă am greșit, atunci îți cer iertare, doamnă.

— Vrei să spui că l-ai mai fi torturat?

Era iritat și nu s-a deranjat să o ascundă.

— Torturat, ce să spun! Doar nu l-am rănit.

Mi-am strâns mai bine faldurile mantiei pe lângă mine.

— Ah, deci nu consideri că rupându-i brațul și arzându-l cu un cuțit încins l-ai rănit?

— Nu, nu consider.

A înaintat iute câțiva pași prin iarbă și m-a prins de braț, întorcându-mă cu fața spre el.

— Ascultă-mă. El singur și-a rupt brațul ca prostul, încercând să rupă un lanț care nu se putea rupe. Este un băiat curajos, dar nu are experiență în lupta corp la corp.

— Și cuțitul?

— Pff! a pufnit el. Are o rană micuță sub o ureche pe care până mâine la cină nici n-o s-o mai simtă. Probabil l-a durut puțin, dar am făcut-o ca să-l sperii, nu ca să-l rănesc.

— Ah!

M-am retras și m-am întors spre pădurea întunecată, căutând cortul nostru. Vocea lui m-a ajuns din spate.

— L-aș fi putut nenoroci, englezoaico. Dar ar fi fost foarte neplăcut și probabil ar fi rămas cu urme pe viață. Aș prefera să nu folosesc asemenea mijloace dacă nu sunt nevoit. Să nu uiți, englezoaico – vocea lui m-a urmărit în beznă, cu o notă de avertisment –, uneori aș putea fi nevoit să o fac. Trebuia să aflu unde sunt tovarășii lui, ce arme au și toate celelalte. Nu îl puteam speria încât să îmi spună; aveam de ales între a-l păcăli și a-l nenoroci.

— El ți-a spus că nu-i poți face nimic pentru a-l determina să vorbească.

— Hristoase, a spus el, cu o voce obosită, sigur că aș fi putut. Poți convinge pe oricine dacă ești pregătit să îl rănești suficient de mult. Eu știu asta mai bine decât oricine.

— Da, am spus în șoaptă. Probabil că știi.

Pentru câteva clipe am rămas amândoi nemișcați, fără să scoatem un cuvânt. Auzeam murmurele bărbaților pregătindu-se de culcare și din când în când zgomot de cizme pe pământul tare, însoțit de foșnetul frunzelor în copaci înșirați ca o barieră împotriva frigului toamnei. Ochii mei se acomodaseră suficient cu întunericul încât să disting conturul cortului nostru, cam la zece metri depărtare sub coroana unei zade uriașe. Îi vedeam și silueta neagră a lui Jamie în lumina lunii.

— Prea bine, am spus în cele din urmă. Prea bine. Având în vedere că aveai de ales între ce ai făcut și ce ai fi putut face… da, bine.

— Mulțumesc.

Nu îmi dădeam seama dacă zâmbea sau nu, dar după tonul vocii, zâmbea.

— Dar mai departe te-ai jucat cu focul, am spus. Dacă eu nu ți-aș fi oferit o scuză pentru a nu-l omorî, ce-ai fi făcut?

Silueta masivă s-a foit ușor și a ridicat din umeri, iar din întuneric s-a auzit un râs slab.

— Nu știu, englezoaico. Mi-am imaginat că o să te gândești tu la ceva. Dacă nu te-ai fi gândit… probabil că aș fi fost nevoit să îl împușc pe băiat. Nu puteam să îl dezamăgesc și să îl las pur și simplu să plece, nu-i așa?

— Scoțian ticălos! am exclamat cu răceală.

A oftat adânc, exasperat.

— Englezoaico, am fost înjunghiat, mușcat, plesnit și biciuit de când m-am așezat să mănânc cina – pe care nici nu am apucat să o termin. Nu îmi place să sperii copiii și nici nu îmi place să biciuiesc bărbați, și totuși a trebuit să le fac pe amândouă. Două sute de englezi își au tabăra la cinci kilometri depărtare și habar nu am ce să fac în privința lor. Sunt obosit, rănit și flămând. Dacă ai cât de puțină milă femeiască în tine, aș avea nevoie de ea.

Suna atât de îndurerat încât am izbucnit în râs fără să vreau. M-am ridicat și m-am îndreptat spre el.

— Probabil că ți-ar prinde bine. Vino aici și o să vedem dacă găsesc o firimitură.

Își pusese din nou cămașa descheiată pe umeri, fără a se obosi să o încheie. Mi-am strecurat palmele sub ea, peste pielea fierbinte și rănită de pe spate.

— Nu ți-a tăiat pielea, am spus, pipăindu-l cu grijă.

— Cureaua nu taie, doar ustură.

I-am scos cămașa și l-am așezat jos pentru a-i spăla spatele cu un burete îmbibat cu apă rece de la izvor.

— Mai bine? am întrebat.

— Mmm.

Mușchii umerilor s-au relaxat, dar a tresărit ușor când i-am atins un punct care părea mai sensibil.

Mi-am îndreptat atenția spre zgârietura de sub ureche.

— Nu l-ai fi împușcat, nu-i așa?

— Drept cine mă iei, englezoaico? a întrebat el prefăcându-se jignit.

— Drept un poltron scoțian. Sau cel mai bine, un proscris lipsit de conștiință. Cine știe de ce ar fi capabil un asemenea individ? Ca să nu mai vorbim despre un desfrânat fără scrupule.

A râs și el, umărul zguduindu-se sub mâna mea.

— Întoarce capul! Dacă vrei milă femeiască, va trebui să stai nemișcat în timp ce ți-o administrez.

— Mmm.

O clipă s-a lăsat tăcerea.

— Nu, a spus în cele din urmă. Nu l-aș fi împușcat. Dar trebuia să îi salvez cumva onoarea după ce l-am făcut să se simtă ridicol în privința ta. E un flăcău curajos; merita să se simtă demn de a fi ucis.

— Niciodată n-o să înțeleg bărbații, am murmurat dând din cap și ungându-i zgârietura cu puțină alifie de gălbenele.

A întins brațul în spate după mâinile mele și și le-a ridicat împreunate la obraz.

— Nu e nevoie să mă înțelegi, englezoaico, a spus el în șoaptă. Atât timp cât mă iubești, a spus aplecându-și fruntea și sărutându-mi tandru palmele împreunate. Și cât mă hrănești, a adăugat el dându-le drumul.

— O, milă femeiască, iubire *și* hrană? am spus râzând. Nici nu ceri mult.

În desagi erau turte de ovăz, brânză și puțină șuncă. Tensiunile și absurditățile ultimelor două ceasuri fuseseră mai istovitoare decât realizasem și am cinat și eu flămândă.

Murmurul bărbaților din jurul nostru se stinseseră de pe acum și niciun sunet, nicio sclipire de foc nepăzit nu sugera că ne aflam la mii de kilometri depărtare de vreun suflet de om. Doar vântul foșnea neobosit printre frunze, făcând din când în când câte o crenguță uscată să alunece printre ramuri. Jamie s-a lăsat pe spate rezemându-se de un copac, cu chipul abia vizibil în lumina stelelor, dar cu trupul fremătând de neastâmpăr.

— Îți dau cuvântul meu de cavaler că nu te voi deranja cu avansurile mele dezgustătoare. Asta înseamnă că dacă nu mă inviți să împart patul cu tine, voi fi nevoit să dorm cu Murtagh sau Kincaid. Și Murtagh sforăie.

— Și tu sforăi, am răspuns.

L-am privit o clipă, apoi m-am scuturat, lăsând jumătate din rochia mea distrusă să îmi alunece de pe umeri.

— Păi, oricum primul pas spre seducerea mea a fost făcut.

Mi-am scuturat și celălalt umăr și pânza sfâșiată a alunecat până la mijloc.

— Ai face bine să vii să faci treaba așa cum se cuvine.

Căldura brațelor sale era precum mătasea încălzită, alunecând peste pielea mea rece.

— Ah, păi, mi-a murmurat la ureche, războiul e război, nu?

•

— Nu mă pricep deloc la ani, am spus cândva, mai târziu cu fața spre cerul încărcat de stele. Miguel Cervantes s-a născut?

Jamie stătea întins vrând-nevrând – pe burtă lângă mine, capul și umerii ieșind de sub adăpostul cortului. Un ochi s-a deschis greoi și s-a rotit spre orizontul de la est negăsind nici urmă de răsărit, s-a întors și s-a oprit pe chipul meu, cu o expresie de resemnare iritată.

— Ți-a venit deodată pofta să discuți despre romane spaniole? a întrebat el, puțin aspru.

— Nu chiar, am spus. Doar mă întrebam dacă îți e cunoscut termenul de „donchișotesc”.

S-a ridicat în coate, frecându-și capul cu ambele mâini pentru a se trezi cu totul, apoi s-a întors spre mine, clipind, dar alert.

— Cervantes s-a născut cu aproape două sute de ani în urmă, englezoaico, și eu, beneficiind de o educație aleasă, da, îl cunosc pe acest domn. Doar nu vrei să sugerezi ceva personal cu ultima remarcă, sper.

— Te doare spatele?

Și-a încordat umerii pentru a testa.

— Nu prea mult. Sunt puțin sensibili, cred.

— Jamie, de ce, pentru numele lui Dumnezeu? am izbucnit.

Și-a odihnit obrazul pe brațele încrucișate, capul astfel întors scoțându-i în evidență oblicitatea ochilor. Cel pe care îl vedeam s-a îngustat și mai mult când a zâmbit.

— Păi, lui Murtagh i-a făcut plăcere. Îi sunt dator cu o bătaie încă de când aveam nouă ani, pentru că i-am pus niște faguri cu miere în cizme când și le-a scos să își răcorească picioarele. La vremea aceea nu m-a putut prinde, dar în timp ce mă fugărea în picioarele goale am învățat o mulțime de cuvinte noi și interesante. El…

L-am oprit lovindu-l în umăr cât am putut de tare. Luat prin surprindere, și-a lăsat brațul să cadă sub el cu un vaiet ascuțit și s-a rostogolit pe o parte, cu spatele la mine.

M-am ridicat în spatele lui, înconjurându-i mijlocul cu un braț. Spatele lui acoperea lumina stelelor, lat și cu mușchi netezi, sclipind încă discret de transpirație de la efort. L-am sărutat între omoplați, apoi m-am retras și am suflat ușor, pentru plăcerea de a-i simți pielea tremurând sub degetele mele și firele fine de păr ridicându-se pe pielea înfiorată jos, la baza coloanei vertebrale.

— De ce? am întrebat din nou.

Mi-am așezat obrazul pe spatele lui cald și umed.

Umbrite de întuneric, cicatricile erau invizibile, dar le simțeam, linii discrete și tari sub obrazul meu.

A rămas tăcut o clipă, pieptul ridicându-se și coborând cu fiecare respirație adâncă și înceată.

— Da, ei bine, a spus, apoi a rămas din nou tăcut, gândindu-se. Nu știu exact, englezoaico, a zis în cele din urmă. Poate pentru că ți-o datoram. Sau poate mi-o datoram mie.

I-am pus ușor o palmă pe un omoplat, lat și plat, muchiile osului ieșind netede pe sub piele.

— Nu mie.

— Nu? E normal pentru un gentilom să își despoaie soția în prezența a treizeci de bărbați?

Vocea îi era deodată amară și palmele mele s-au oprit, apăsându-i pielea.

— E normal pentru un bărbat galant să folosească violența împotriva unui dușman captiv și un copil pe deasupra? Sau chiar

mai rău? Ar fi fost mai bine să mă cruți pe mine – sau pe el – și să pierzi jumătate din oameni în două zile? Tu trebuia să știi. Nu puteai – nu poți să îți permiți să lași noțiunile de conduită cavalerească să te influențeze.

— Nu, a spus el încet. Nu pot. Și astfel trebuie să mă alătur unui bărbat – fiul regelui meu – pe care onoarea mă obligă să îl urmez – și să caut mijloace pentru a-i perverti cauza pe care am jurat să o urmez. Eu sunt jurat fals pentru viețile celor pe care îi iubesc – eu trădez numele de onoare pentru ca aceia pe care îi onorez să poată supraviețui.

— Onoarea a ucis foarte mulți oameni, am șoptit din spatele său. Onoarea fără rost este… prostie. O prostie cavalerească, dar tot prostie.

— Da, este. Și se va schimba – așa mi-ai spus. Dar dacă eu voi fi printre primii care sacrifică onoarea pentru oportunitate… nu voi simți oare nicio rușine făcând-o?

S-a întors deodată spre mine, cu privirea îngrijorată în lumina stelelor.

— Nu mă voi întoarce din drum – nu mai pot, acum –, dar englezoaico, uneori plâng după bucățica aceea din mine pe care am lăsat-o în urmă.

— E vina mea, am șoptit.

I-am atins chipul, sprâncenele groase, buzele late și barba mijind țepoasă de-a lungul bărbiei netede și lungi.

— A mea. Dacă nu aș fi venit… și nu ți-aș fi spus ce se va întâmpla…

Mi se rupea inima că îl schimbasem și împărtășeam cu el durerea că băiatul acela naiv și cu o noblețe pură pierise. Și cu toate acestea… ce altă soluție aveam eu sau el, fiind cine eram? Eu fusesem nevoită să îi spun, iar el fusese nevoit să acționeze în consecință. Un verset din Vechiul Testament mi-a trecut atunci prin minte: „Câtă vreme am tăcut, mi se topeau oasele de gemetele mele necurmate. Căci zi și noapte mâna Ta apăsa asupra mea.”[13]

Parcă ghicind gândul meu biblic, a zâmbit ușor.

— Ah, în fine, a spus el. Nu-mi amintesc ca Adam să îl fi rugat pe Dumnezeu să o ia înapoi pe Eva – și uite ce i-a făcut ea lui.

S-a aplecat în față și m-a sărutat pe frunte în timp ce eu râdeam, apoi a tras pătura peste umerii mei goi.

---

[13] Psalmi, 32:3,4 (n. tr.).

— Dormi, coasta mea mititică. Dimineață voi avea nevoie de un tovarăș lângă mine.

•

Un zgomot straniu, metalic m-a trezit. Mi-am scos capul din pătură și am clipit în direcția sunetului, găsindu-mă cu nasul la câțiva centimetri de genunchiul acoperit cu tartan al lui Jamie.

— Te-ai trezit?

Ceva argintiu și zornăitor a coborât deodată peste ochii mei și ceva greu mi s-a așezat în jurul gâtului.

— Ce naiba e asta? am întrebat ridicându-mă nedumerită și privind în jos.

Se părea că aveam la gât un colier compus din multe obiecte metalice de vreo opt centimetri, fiecare cu o coadă despărțită și un cap ca un inel, legate cu un șiret de gheată din piele. Unele dintre obiecte erau ruginite la capete, altele erau nou-nouțe. Toate erau zgâriate, ca și cum ar fi fost smulse cu forța de pe un obiect mai mare.

— Trofee de război, englezoaico, a spus Jamie.

Am ridicat privirea spre el și am scos un țipăt scurt la vederea lui.

— O! a exclamat el ducându-și mâna spre obraz. Am uitat. N-am avut timp să mă șterg.

— M-ai speriat de moarte, am zis, apăsându-mă cu mâna pe inima care o luase la galop. Ce ai pe față?

— Cărbune, a explicat el cu vocea înăbușită de cârpa cu care se ștergea pe față. A lăsat-o în jos și a rânjit spre mine. Cârpa îndepărtase ceva din negreala de pe nas, obraz și frunte, care străluceau bronz-rozaliu printre urmele rămase de murdărie, însă ochii erau în continuare încercuiți cu negru ca ai unui raton și buzele îi erau înconjurate de linii de cărbune. Abia răsărise soarele și, în lumina slabă a cortului, fața lui murdară și părul păreau să se confunde cu pânza ponosită de cort din spatele lui, dându-mi senzația distinctă și tulburătoare că vorbeam cu un trup lipsit de cap.

— A fost ideea ta, a spus el.

— A mea? Arăți ca un măscărici plouat, am răspuns. Ce naiba ai făcut?

Dinții îi erau de un alb strălucitor prin contrast cu urmele murdare de pe fața lui.

— Raid comando, a spus el cu o satisfacție imensă. Comando? E cuvântul care trebuie?

— O, Dumnezeule! Ai fost în tabăra englezilor? Iisuse! Sper că nu singur!

— Nu îmi puteam priva soldații de distracție, nu? Am lăsat trei dintre ei să te păzească și noi, ceilalți, am avut parte de o noapte foarte profitabilă.

A gesticulat spre salbă cu mândrie.

— Cuie spintecate de la căruțele cu tunuri. Nu am putut să luăm tunurile sau să le stricăm fără să facem zgomot, dar nu vor ajunge departe fără roți. Și generalul Cope o să aibă mare folos de pe urma celor șaisprezece tunuri proptite în mijlocul mlaștinii.

Am examinat concentrată colierul.

— Totul e bine și frumos, dar nu pot face rost de cuie noi? Am impresia că se pot confecționa din sârmă groasă.

A încuviințat din cap, fără a-și pierde nici măcar o fărâmă din aerul mulțumit de sine.

— O, da. Ar putea. Dar nu le sunt de niciun folos fără roți noi la care să le pună.

A ridicat pânza de cort și a gesticulat spre poalele dealului, unde îl puteam vedea acum pe Murtagh, negru ca un drac sfrijit, supraveghind activitatea altor câțiva draci subalterni similar decorați, care aruncau cu mare veselie ultimele dintre cele treizeci și două de roți din lemn în flăcările care mugeau flămânde. Cadrele de fier ale roților zăceau stivă într-o parte; Fergus, Kincaid și unul dintre bărbații tineri improvizaseră un joc cu unul din ele, rostogolindu-l înainte și înapoi cu niște bețe. Ross stătea pe o buturugă din apropiere, sorbind dintr-un corn de băut și învârtind absent un altul în jurul antebrațului său voinic.

Văzându-l, am început să râd.

— Jamie, tu chiar ești inteligent!

— Oi fi eu inteligent, a răspuns el, dar tu ești pe jumătate goală și noi plecăm acum. Ai ceva să pui pe tine? Am lăsat santinelele legate fedeleș într-un țarc de oi abandonat, dar restul trebuie să se fi trezit acum și nu sunt mult în urma noastră. Am face bine să pornim la drum.

Ca pentru a-i sublinia cuvintele, cortul s-a zguduit deodată deasupra mea, ca și cum cineva ar fi smuls dintr-odată sârmele

dintr-o parte. Am scos un strigăt alarmat și m-am aruncat spre desagi în vreme ce Jamie a plecat să supravegheze ultimele pregătiri pentru plecare.

•

Era deja la jumătatea după-amiezii când am ajuns în satul Tranent. Cocoțat pe dealurile de deasupra falezei, cătunul de obicei liniștit fremăta acum sub ocuparea armatei scoțienilor. Principalul corp de armată era vizibil de pe dealurile din depărtare de unde se zărea un mic platou întins spre țărm. Dar cu atâtea veniri și plecări, erau la fel de mulți oameni în Tranent pe cât erau și în afara lui; detașamente întregi soseau și intrau în sat într-o formație mai mult sau mai puțin militară, mesagerii galopând încoace și încolo – unii pe ponei, alții pe propriile picioare – și soțiile, copiii și cei care veneau în urma taberelor, care ocupau până la refuz bordeiele și rămâneau afară, rezemându-se de zidurile de piatră și hrănind copiii în soarele intermitent, strigând după mesagerii care treceau ca să afle ultimele știri.

Ne-am oprit la hotarul acestui clocot de activitate, iar Jamie l-a trimis pe Murtagh să afle unde era tabăra lordului George Murray, comandantul armatei, în timp ce el s-a dus în grabă să își schimbe hainele într-unul din bordeie.

Propria mea înfățișare lăsa puțin de dorit; deși nu eram mânjită în mod voit cu cărbune, chipul meu fără îndoială păstra urme de murdărie lăsate drept amintire de cele câteva nopți dormite sub cerul liber. Jupâneasa se oferise cu bunătate să îmi împrumute un ștergar și un pieptene și eram așezată la masa ei, luptându-mă cu șuvițele mele rebele, când ușa s-a deschis și lordul George în persoană a dat năvală înăuntru fără nicio introducere.

Ținuta lui, de obicei impecabilă, era acum dezordonată, cu câțiva butoni descheiați la veston, cu eșarfa desfăcută și un ciorap dezlegat. Își îndesase neglijent peruca în buzunar și propriile lui bucle șatene rare stăteau zburlite, de parcă trăsese de ele din frustrare.

— Slavă Domnului! a exclamat el. În sfârșit un chip de om întreg la minte!

Apoi s-a aplecat în față, mijind ochii spre Jamie. Cele mai multe urme de cărbune fuseseră îndepărtate din părul roșcat, dar dâre cenușii încă îi șiroiau pe față și îi picurau pe cămașă,

iar urechile, care fuseseră trecute cu vederea în graba pregătirii, erau încă negre ca smoala.

— Ce…, a început lordul George uluit, apoi s-a oprit, a clătinat din cap de câteva ori parcă vrând să alunge o născocire a imaginației sale și a reluat conversația de parcă nu ar fi văzut nimic ieșit din comun.

— Cum merge, sire? a întrebat Jamie respectuos, prefăcându-se la rândul său a nu băga de seamă coada înfășurată cu fundă a perucii care atârna din buzunarul lordului George, scuturându-se precum coada unui cățeluș, în timp ce Excelența Sa gesticula violent.

— Cum merge? a repetat el. Ei bine, îți voi spune, domnule! Merge spre răsărit, apoi merge spre apus și pe urmă jumătate coboară dealul să ia prânzul în timp ce cealaltă jumătate mărșăluiește dracu’ știe unde. *Așa* merge asta! „*Asta*”, a spus el, momentan ușurat de izbucnirea sa, fiind armata scoțiană loială Înălțimii Sale.

Cumva mai calm, a început să ne povestească evenimentele care se petrecuseră de la sosirea armatei în Tranent cu o zi în urmă. Ajungând cu o armată, lordul George lăsase cea mai mare parte a bărbaților în sat și plecase în mare grabă cu un mic detașament să ocupe creasta de deasupra platoului. Prințul Charles, ajungând puțin mai târziu, fusese nemulțumit de această acțiune și o spusese – tare și public. Înălțimea Sa luase jumătate din armată și mărșăluise spre apus, ducele de Perth – numit celălalt comandant al armatei – plecând cuminte împreună cu el, probabil pentru a estima șansele de a ataca prin Preston.

Cu armata divizată și Excelența Sa ocupat să stea de vorbă cu sătenii care știau cu mult mai mult despre terenul din împrejurimi decât știa Înălțimea Sa *ori* Excelența Sa, O’Sullivan, unul dintre confidenții irlandezi ai prințului, se apucase de la sine putere să comande un contingent al bărbaților lui Lochiel Cameron spre curtea bisericii din Tranent.

— Cope, desigur, a adus o pereche de tunuri trase de cai și i-a bombardat, a spus supărat lordul George. Și am dat de naiba în după-amiaza asta cu Lochiel. Era, pe bună dreptate, supărat că mai mulți dintre oamenii lui au fost răniți fără niciun motiv logic. A cerut ca soldații să fie retrași, cerere pe care în mod evident am acceptat-o. După care mă trezesc cu broscoiul de companie

al Înălțimii Sale, O'Sullivan… parazitul! Doar pentru că a debarcat la Eriskay cu Înălțimea Sa, omul ăsta crede că el… în fine, vine la mine smiorcăindu-se că prezența celor din clanul Cameron e esențială – esențială, ține minte! – dacă avem de gând să atacăm de la apus.

I-am spus cât se poate de categoric că noi vom ataca dinspre răsărit, dacă atacăm. Fapt destul de incert în clipa de față, până în acest moment noi neștiind exact unde se află jumătate din oamenii noștri și nici unde se află Înălțimea Sa, că tot veni vorba, a adăugat el pe un ton din care se ghicea limpede că el considera regiunea unde se găsește prințul Charles o chestiune de interes pur academic.

— Și căpeteniile de clan! Oamenii lui Lochiel Cameron au ales bucata de pământ care le conferă onoarea de a lupta pe flancul drept al câmpului de luptă – dacă va fi vreo bătălie –, dar cei din clanul MacDonald, după ce au fost de acord cu acest aranjament, acum neagă cu vehemență că au făcut o asemenea ispravă și insistă că ei nu vor lupta deloc dacă nu li se acordă privilegiul tradițional de a ataca pe flancul drept.

După ce începuse a-și intona păsul pe un ton destul de calm, lordul George se încinsese iar în timpul relatării și în acest moment a țâșnit din nou în picioare, frecându-și capul nervos cu ambele mâini.

— Cameronii s-au plimbat de acolo până colo toată ziua. Până acum, au mărșăluit atât de mult, încât nici nu mai știu unde le e puța și unde le e gaura fundului… îmi cer iertare, doamnă, a adăugat el aruncându-mi o privire aiurită, și oamenii lui Clanranald s-au luat la pumni cu cei din clanul Glengarry.

A făcut o pauză, cu bărbia ridicată și obrajii aprinși.

— Dacă Glengarry nu era cine este, eu i-aș fi… ah, în fine.

L-a concediat pe Glengarry cu o fluturare a mâinii, reluându-și plimbarea agitată.

— Singurul lucru bun în toată tevatura asta, a continuat el, e că englezii au fost obligați să-și vânture trupele în toate părțile, drept răspuns la mișcările noastre. Au întors întreaga armată a lui Cope nu mai puțin de patru ori și acum el și-a strâns flancul drept în apropiere de faleză, întrebându-se fără îndoială ce Dumnezeu urmează să mai facem în orele următoare.

S-a aplecat și a privit pe fereastră, parcă așteptându-se să îl vadă pe generalul Cope în persoană apărând pe ulița mare să întrebe:

— Ă... unde anume e jumătatea dumitale de armată în acest moment, sire?

Jamie a făcut o mișcare parcă pentru a-l însoți pe Excelența Sa în plimbările sale haotice în jurul colibei, dar eu l-am ținut locului, strângându-l de gulerul cămășii.

Înarmată cu un prosop și un castron cu apă caldă, mă îndeletnicisem în timpul exegezei Excelenței Sale cu îndepărtarea murdăriei de pe urechile soțului meu. Acum răsăreau strălucind rozalii.

— Pe creastă, chiar la miazăzi de sat.

— Prin urmare, încă avem terenul înalt?

— Da, sună bine, nu? a zâmbit Excelența Sa trist. Oricum, ocuparea terenului înalt nu prea ne e de folos, având în vedere că terenul de sub creastă e întesat cu bălți și mlaștini mocirloase. La naiba! E un șanț de aproape doi metri, plin cu apă, care se întinde vreo treizeci de metri la baza stâncii! Între armate abia sunt vreo cinci sute de metri, dar ar putea la fel de bine să fie și cinci sute de kilometri, că tot aia e.

Lordul George a vârât o mână în buzunar în căutarea unei batiste, a scos-o și a rămas privind uluit spre peruca cu care era cât pe ce să își șteargă fața.

I-am oferit delicat batista mea murdară. A închis ochii, inhalând profund, cu amândouă nările, apoi i-a deschis și a făcut o plecăciune spre mine în obișnuita lui manieră curtenitoare.

— Servitorul dumneavoastră, doamnă.

Și-a șters fața insistent cu batista murdară, mi-a înapoiat-o delicat, punându-și peruca ciufulită pe cap.

— Să mă ia naiba, a spus el apăsat, dacă îl las pe prostul ăla să ne facă să pierdem lupta.

S-a întors hotărât spre Jamie.

— Câți oameni ai, Fraser?

— Treizeci, domnule.

— Cai?

— Șase, domnule. Și patru ponei, animale de povară.

— Povară? Ah. Adică încărcați cu provizii pentru oamenii tăi?

— Da, domnule. Și șaizeci de saci de merinde furate astă-noapte de la un detașament englez. Și un aruncător de proiectile de patruzeci de centimetri, domnule.

Jamie i-a servit ultima informație cu un aer atât de relaxat, încât aș fi vrut să îi îndes cârpa murdară pe gât. Lordul George a rămas privindu-l o clipă, apoi colțul gurii i s-a ridicat într-un zâmbet.

— Așa? Atunci, vino cu mine, Fraser. Îmi poți povesti totul pe drum.

S-a întors spre ușă, și Jamie, căscând ochii spre mine, a prins din zbor pălăria și l-a urmat.

La ușa bordeiului, lordul George s-a oprit deodată și a făcut stânga-mprejur. A măsurat cu privirea trupul solid al lui Jamie, cu gulerul cămășii desfăcut și vestonul aruncat în grabă peste un braț.

— Oi fi eu presat de timp, Fraser, dar am încă suficient de mult timp să respect eticheta. Du-te și sărută-ți soția de rămas-bun, omule. Te aștept afară.

Luând poziție de drepți, a făcut o plecăciune atât de adâncă, încât coada perucii sale a sărit în față.

— Servitorul dumneavoastră, doamnă.

•

Aveam suficiente cunoștințe militare încât să îmi dau seama că probabil nu avea să se întâmple nimic o vreme și, bineînțeles, așa a fost. Plutoane răzlețe de bărbați mărșăluiau încoace și încolo pe singura stradă din Tranent. Soțiile, cei care însoțeau convoaiele și cetățenii Tranentului scoși din casele lor umblau fără nicio țintă, neștiind unde să stea ori încotro să pornească. Mesagerii se strecurau rapid prin mulțime, aducând bilete. Îl întâlnisem pe lordul George înainte, la Paris. Nu era omul care să piardă vremea când era mai bine să acționeze, deși m-am gândit că probabil exasperarea față de acțiunile prințului Charles și dorința acută de a scăpa de compania lui O'Sullivan erau mai degrabă responsabile pentru venirea lui în persoană să îl întâmpine pe James decât vreo dorință de a eficientiza campania ori de a se confesa cuiva. Când capacitatea totală a armatei scoțiene măsura undeva între o mie cinci sute și două mii de suflete, treizeci de oameni nu puteau fi priviți drept un dar de la zei, dar nici nu puteau fi luați în derâdere.

Am aruncat o privire spre Fergus, care se foia de colo până colo ca un broscoi cuprins de ciuma dansului[14] și am decis că aș putea la fel de bine să trimit și eu câteva mesaje. Vorba aceea, în țara orbilor, chiorul este împărat. Și am inventat pe loc o analogie bazată pe experiență: Când nimeni nu știe ce să facă, oricine vine cu o sugestie rezonabilă va fi ascultat.

În desagi erau cerneală și hârtie. M-am așezat, sub privirea uluită și superstițioasă a jupânesei, care probabil nu mai văzuse până atunci o femeie care să scrie ceva și am compus o misivă pentru Jenny Cameron. Era cea care condusese trei sute de bărbați din clanul Cameron peste munți pentru a se alătura prințului Charles, când el își ridicase stindardul pe coastă, la Glenfinnan. Fratele ei Hugh, ajungând acasă mai târziu și auzind ce se petrecuse, pornise călare în mare grabă spre Glenfinnan pentru a-și ocupa locul de căpetenie de clan în fruntea oamenilor săi, dar Jenny refuzase să plece acasă și să piardă toată distracția. Se bucurase din plin de scurta oprire la Edinburgh, unde Charles primise ovațiile supușilor săi loiali, însă ea fusese la fel de entuziasmată să îl acompanieze pe prințul ei în drumul său spre bătălie.

Nu aveam vreun sigiliu, însă bereta lui Jamie era într-una din desagi, purtând o insignă cu blazonul și deviza clanului Fraser. Am scos-o și am apăsat-o pe pata de ceară caldă de lumânare cu care sigilasem misiva. Avea o înfățișare foarte oficială.

— Pentru doamna scoțiană cu pistrui, îl instruisem pe Fergus și l-am văzut cu mare satisfacție că țâșnește pe ușă afară în tumultul uliței. Nu aveam nici cea mai vagă idee unde se află Jenny Cameron în acel moment, dar ofițerii erau cantonați în casa parohială de lângă biserică și acolo era locul perfect de unde să înceapă căutările. Măcar sarcina aceasta avea să îl țină pe Fergus ocupat, să nu facă vreo poznă.

După ce am văzut misiva plecată, m-am întors spre jupâneasă.

— Ia să vedem, am spus. Ce aveți în materie de pături, prosoape și jupoane?

•

[14] Choreomanie (de la grecescul „choros”, care înseamnă „dans”, și „manie” – nebunie), ciuma dansului, dansul Sfântului Ioan sau dansul Sfântului Vitus – epidemie consemnată de numeroase ori în timpul Evului Mediu în Europa (cu precădere în secolele XIV-XVII), bolnavii suferind de această boală dansau până la epuizare. (n. tr.).

Nu după mult timp am aflat că avusesem dreptate când îmi imaginasem forța personalității lui Jenny Cameron. O femeie care putea mobiliza trei sute de bărbați și conduce peste munți pentru a lupta pentru un filfizon cu accent italian cu dragoste pentru coniac era înzestrată deopotrivă cu un nivel foarte ridicat de agerime și un talent rar de a convinge oamenii să facă ce dorește ea.

— Foarte rezonabil, a spus ea după ce mi-a auzit planul. Vărul Archie a făcut, cred, ceva aranjamente, dar desigur în acest moment el dorește să fie cu trupele. Acolo e distracția, la urma urmelor, a spus ea crispat, ridicând bărbia.

— Sunt mirată că nu ai insistat să te duci și dumneata, am spus.

A început să râdă, chipul ei micuț și lipsit de frumusețe cu bărbia proeminentă făcând-o să arate ca un buldog simpatic.

— M-aș duce dacă aș putea, dar nu pot, a recunoscut ea franc. Acum că a venit Hugh, încearcă întruna să mă convingă să mă întorc acasă. I-am spus că aș fi – a aruncat o privire în jur să se asigure că nu ne aude nimeni, apoi și-a coborât vocea, adoptând un ton conspirativ – *proastă* să mă duc acasă și să stau cu mâinile în sân. Nu cât timp pot fi de folos aici.

Stând în picioare în cadrul ușii, a privit gânditoare pe drum într-o parte și în cealaltă.

— Am crezut că nu mă vor asculta pe mine, am spus. Englezoaică fiind.

— Da, ai dreptate, a încuviințat ea, dar mă vor asculta pe mine. Nu știu câți răniți vor fi – să dea Domnul să nu fie mulți, a zis făcându-și cruce discret. Dar ar fi cel mai bine să începem cu locuințele din apropierea casei parohiale; ne-ar fi mai ușor să cărăm apă de la fântână.

Cu hotărâre, a pășit peste prag și s-a îndreptat spre capătul străzii, eu urmând-o îndeaproape.

Am fost ajutate nu doar de puterea de convingere dată de poziția domnișoarei Cameron și de persoana sa, ci și de faptul că a sta degeaba și a aștepta sunt unele dintre cele mai urâte ocupații cunoscute omului – nu că de obicei bărbații ar cunoaște foarte bine statul degeaba, dar femeile o fac mult mai des. Până când soarele a apus în spatele bisericii de la Tranent, noi încropiserăm deja un fel de spital rudimentar de campanie.

•

Frunzele începuseră să cadă din zadele și aninii din pădurea din apropiere, zăcând împrăștiate, netede și aurii pe pământul nisipos. Din loc în loc, câte o frunză se uscase și se încovoiase maronie, apoi fusese purtată de vânt precum o barcă în valurile agitate ale mării.

Una din ele a trecut învârtindu-se pe lângă mine, lăsându-se lin la pământ când curentul de aer care o purta s-a domolit. Am prins-o în palmă și am ținut-o o clipă, admirându-i perfecțiunea pețiolului și a nervurilor, un schelet dantelat care va dăinui după ce limbul va fi putrezit. O boare de vânt s-a stârnit deodată și frunza curbată s-a ridicat din palma mea și a plutit spre pământ, și de acolo s-a rostogolit de-a lungul străzii pustii. Făcându-mi mâna streașină la ochi, vedeam creasta de dincolo de sat, acolo unde se instalase armata scoțiană. Jumătatea de armată a Înălțimii Sale se întorsese cu o oră în urmă, măturând ultimii cheflii din sat în vreme ce mărșăluiau pentru a se alătura lordului George. De la această distanță, abia puteam distinge câte o siluetă miniaturală, întunecată pe cerul cenușiu, când din loc în loc câte un bărbat se urca pe coama stâncilor. La patru sute de metri după ce se termina strada, vedeam primele lumini ale focurilor englezilor, strălucind palide în amurg. Mirosul greu de turbă arsă ce ieșea din colibe se unea cu mireasma mai înțepătoare de la focul de lemne al englezilor, înecând parfumul puternic al mării din apropiere.

Pregătirile erau aproape gata. Soțiile și familiile soldaților scoțieni fuseseră primite cu ospitalitate generoasă și erau acum găzduite în cea mai mare parte în colibele aliniate pe ulița mare, împărțind cu gazdele lor cina frugală, constând din terci de ovăz și hering sărat. Propria mea cină aștepta înăuntru, deși nu aveam prea multă poftă de mâncare.

O siluetă micuță a apărut lângă mine, tăcută precum umbrele care se alungeau.

— Veniți înăuntru să mâncați, *madame*? Jupâneasa v-a păstrat mâncare.

— Poftim? O, da, Fergus. Da, vin acum.

Am aruncat o ultimă privire spre creastă, apoi m-am întors spre colibe.

— Vii, Fergus? am întrebat, când l-am văzut pironit în mijlocul străzii.

Își pusese mâna la ochi, încercând să zărească activitățile de pe creasta de dincolo de sat. Cum Jamie îi poruncise ferm să rămână cu mine, jinduia să fie acolo, cu soldații, să se pregătească pentru bătălia din mlaștină.

— Hm? O, da, *madame.*

S-a întors oftând, resemnat pentru moment să rămână într-un loc plictisitor.

•

Zilele lungi de vară făceau repede loc întunericului și lămpile erau aprinse cu mult înainte ca noi să fi terminat pregătirile. Era o noapte agitată, iar la orizont sclipeau focuri. Fergus, incapabil să stea locului, se perinda întruna pe ușa colibelor când afară, când înăuntru, ducând mesaje, iscodind și țâșnind din umbre la intervale regulate precum o fantomă mică și întunecată, cu ochii sclipind de încântare.

— *Madame*! a zis trăgându-mă de mânecă în timp ce eu rupeam pânza în fâșii și le aruncam într-un maldăr pregătit pentru dezinfectat. *Madame*!

— Ce mai e de data asta, Fergus? am întrebat ușor iritată de întrerupere; tocmai ținusem o prelegere în fața unui grup de jupânese despre importanța spălării frecvente a mâinilor în timpul tratării răniților.

— Un bărbat, *madame.* Dorește să stea de vorbă cu comandantul armatei Înălțimii Sale. Zice că are informații importante.

— Păi, și cine îl oprește?

Am tras cu putere de un tiv de cămașă mai rezistent, apoi am rupt ața cu dinții și am smucit. S-a sfâșiat frumos, cu un pârâit satisfăcător.

Am scuipat câteva fragmente de ață. Fergus era tot acolo, așteptând răbdător.

— Prea bine, am spus, resemnată. Ce crezi tu – sau el – că pot face eu?

— Dacă îmi dai permisiunea, *madame,* a răspuns el agitat, îl pot conduce la stăpân. El poate să aranjeze ca domnul să discute cu comandantul.

„El”, desigur, putea face orice, după părerea lui Fergus, inclusiv să pășească pe apă, să transforme apa în vin sau să îl convingă pe lordul George să stea de vorbă cu străini misterioși

care se materializau din întunericul nopții aducând informații importante.

Mi-am netezit părul care îmi căzuse pe frunte; îl legasem pe sub bonetă, dar șuvițe ondulate continuau să scape.

— Bărbatul ăsta e undeva în apropiere?

Atât a fost suficient pentru Fergus; s-a făcut nevăzut prin ușa deschisă, întorcându-se după o clipă însoțit de un tânăr subțirel a cărui privire zeloasă s-a oprit îndată pe chipul meu.

— Doamnă Fraser?

A făcut o plecăciune stângace la încuviințarea mea din cap, ștergându-și palmele de pantalonii până la genunchi de parcă nu știa prea bine ce să facă cu ele, dar dorea să fie pregătit dacă i se ivea vreo ocazie.

— S-sunt Richard Anderson, din Whitburgh.

— Așa? Foarte bine, am zis politicos. Servitorul meu îmi spune că ai informații importante pentru lordul George Murray.

A încuviințat, dând din cap precum o mierlă de apă.

— Vedeți dumneavoastră, doamnă Fraser, eu am trăit toată viața prin părțile astea. Eu… eu cunosc foarte bine terenul pe care se află armatele, îl știu ca pe propriul meu buzunar. Și de pe creasta unde sunt instalate trupele scoțiene e un drum de coborâre – o potecă ce îi va scoate în spatele văgăunii de la baza crestei.

— Înțeleg.

Am simțit un gol în stomac la auzul acestor cuvinte. Dacă scoțienii aveau să atace la răsăritul soarelui a doua zi dimineața, vor fi nevoiți să coboare de pe coama crestei în timpul nopții. Și pentru ca atacul să fie încununat de succes, în mod evident, acea prăpastie trebuia traversată sau ocolită.

Deși credeam că știu ce urma, nu aveam nicio certitudine. Fusesem căsătorită cu un istoric – și am simțit obișnuita strângere de inimă gândindu-mă la Frank – și știam cât de nestatornice sunt adesea sursele istorice. De aceea nu aveam niciun fel de certitudine că propria mea prezență nu poate sau nu va schimba întreaga situație.

Căci preț de o clipă, m-am întrebat speriată ce se putea întâmpla dacă încercam să îl împiedic pe Richard Anderson să discute cu lordul George. Finalul bătăliei de mâine va fi altul? Armata scoțiană – inclusiv Jamie și oamenii lui – va fi nimicită în timp ce va năvăli pe creastă în jos peste pământul mlăștinos și

apoi într-o prăpastie? Sau lordul George va veni cu un alt plan care va funcționa? Sau Richard Anderson va merge de capul lui și va găsi o cale de a-i vorbi lordului George, indiferent ce făceam eu.

Nu era un risc pe care să mi-l asum de dragul experimentului. Am privit în jos spre Fergus care stătea ca pe ghimpi, dornic să plece.

— Crezi că îl poți găsi pe stăpânul tău? Pe creasta aceea e beznă ca într-o groapă cu cărbuni. Nu aș vrea ca vreunul dintre voi să fie împușcat din greșeală în timpul urcușului.

— Îl pot găsi, *madame*, a spus Fergus încrezător.

Probabil putea, mi-am spus în gând. Părea să aibă un soi de radar care detecta mereu unde se afla Jamie.

— Prea bine, atunci, am încuviințat. Dar pentru numele lui Dumnezeu, fii cu băgare de seamă.

— *Oui*, *madame*!

A zbughit-o ca un fulger spre ușă, vibrând de nerăbdare.

Trecuse o jumătate de oră de când plecaseră când am băgat de seamă că jungherul pe care îl lăsasem pe masă dispăruse de asemenea. Și abia atunci mi-am amintit, cu un nod în stomac, că deși îi spusesem lui Fergus să fie cu băgare de seamă, uitasem cu totul să îi poruncesc să se întoarcă.

•

Primul bubuit al tunului s-a auzit înainte de răsăritul soarelui, un bubuit înfundat care părea să răsune prin scândurile de lemn pe care dormeam. Fundul mi s-a încordat, ca un animal care-și bagă coada între picioare de frică, și degetele mele le-au apucat strâns pe ale femeii care dormea sub pătură, lângă mine. A ști că ceva e pe cale să se întâmple ar trebui să fie un fel de pavăză, însă niciodată nu e așa.

Un geamăt slab s-a auzit dintr-un colț al colibei și femeia de lângă mine a murmurat în barbă „Sfântă Treime ai grijă noi”. Pe podea s-a iscat o mică agitație când femeile au început să se trezească. Se vorbea puțin, de parcă toate urechile ar fi fost ciulite ca să perceapă sunetul bătăliei de pe câmpia de dincolo de sat.

Am zărit-o pe una dintre soțiile scoțienilor, o anume doamnă MacPherson în timp ce își strângea pătura lângă fereastra care se lumina discret. Chipul îi era lipsit de orice expresie din cauza

fricii și a închis pleoapele ridicând ușor din umeri când o altă bubuitură înfundată s-a auzit din depărtare.

Mi-am revizuit părerea despre inutilitatea cunoașterii. Aceste femei nu știau nimic despre potecile secrete, atacurile din zori și schimbările de tactică. Tot ce știau ele era că soții și fiii lor se aflau acum în fața tunurilor și a focurilor de muschetă ale unei armate engleze de patru ori mai mare decât a lor.

De cele mai multe ori predicția este o treabă riscantă și știam că ele nu mă vor asculta. Cel mai bun lucru pe care îl puteam face pentru ele era să le țin ocupate. O imagine fugară mi-a trecut prin minte – soarele răsărind, sclipind aprins într-un păr roșcovan, făcând din posesorul lui o țintă perfectă. O a doua imagine a urmat-o imediat – un băiat cu dinți de veveriță, înarmat cu un cuțit de măcelar furat și cu o încredere idealistă în gloria războiului. Am închis ochii și am înghițit un nod din gât. Și pentru mine era cel mai bine să îmi ocup mintea.

— Doamnelor! am spus. Am făcut multe, dar mai sunt încă multe de pregătit. Vom avea nevoie de apă fierbinte. Aduceți cazane pentru fiert apa și vase pentru înmuiat bandajele. Terci pentru cei care pot mânca; lapte pentru cei care nu pot. Seu și usturoi pentru bandaje. Surcele din lemn pentru atele. Butelci și ulcioare, căni și linguri. Ace de cusut și ață rezistentă. Doamnă MacPherson, dacă ești atât de bună…

•

Știam puține despre bătălie, cu excepția taberei care avea să învingă și a faptului că numărul soldaților iacobiți răniți avea să fie „neglijabil”. Din imaginea îndepărtată și încețoșată a paginii din cartea de istorie am extras din nou acel fragment minuscul: „ … iacobiții au triumfat, cu doar treizeci de victime.”

Victime. Uciși, am corectat. Orice rănit e o victimă, în termeni de infirmerie, și erau mult mai mulți de treizeci în bordeiul meu în timp ce soarele se ridica arzător pe cer, despicând ceața de deasupra mării spre amiază. Încet, învingătorii bătăliei își croiau drum în glorie înapoi spre Tranent, cei mai mulți dintre soldați ajutându-și camarazii răniți.

În mod straniu, Înălțimea Sa ordonase ca răniții englezii să fie retrași mai întâi de pe câmpul de luptă și îngrijiți cu atenție.

— Ei sunt supușii tatălui meu, a spus el cu fermitate, accentuând litera „t”, și eu îl voi îngriji așa cum se cuvine.

Faptul că scoțienii care tocmai îi câștigaseră o bătălie erau de asemenea supușii tatălui său părea să fi scăpat atenției sale pentru moment.

— Ținând cont de comportamentul Tatălui și al Fiului, a bombănit Jenny Cameron, auzind asta, armata scoțiană mai bine ar spera că Sfântul Duh să nu aleagă să se pogoare astăzi.

•

La auzul acestei observații blasfematorii, o expresie de indignare s-a ivit pe chipul doamnei MacPherson, însă Jenny a râs.

Uralele și strigătele victoriei galice au acoperit gemetele răniților, aduși pe tărgi improvizate, făcute din scânduri și muschete sau, cel mai adesea, sprijiniți de brațele tovarășilor. Unii dintre ei au venit singuri, șontâcăind, însă radioși și îmbătați de propria bucurie, durerea fizică părându-li-se doar o măruntă neplăcere pe lângă izbânda glorioasă a credinței lor. În ciuda rănilor care îi aduseseră acolo pentru a fi îngrijiți, entuziasmul produs de victorie făcea să domnească în casă o atmosferă de voioșie.

— Iisuse! I-ai văzut cum se strecurau ca niște șoricei urmăriți de pisică? i-a zis un pacient altuia, părând să nu bage în seamă arsura urâtă de praf de pușcă ce îi pârlise brațul de la încheietura palmei la umăr.

— Și mulți dintre ei nu mai aveau nici codițe, a răspuns tovarășul lui chicotind.

Veselia nu domnea pretutindeni; ici și colo, pe dealuri, se vedeau grupuri mici de scoțieni tăcuți cărând trupul nemișcat al vreunui prieten, capătul tartanului acoperind un chip încremenit și o privire goală, îndreptată spre cer.

Era primul test al asistentelor pe care mi le alesesem și s-au ridicat la înălțimea așteptărilor la fel de glorios ca și războinicii pe câmpul de bătălie. Cu alte cuvinte, s-au codit și s-au plâns, și au fost o pacoste, dar pe urmă, la ceas de nevoie, s-au aruncat în luptă cu o încrâncenare fără seamăn.

Nu că ar fi încetat să se plângă.

Doamna McMurdo s-a întors cu încă o butelcă plină, pe care a atârnat-o în locul stabilit pe perete, înainte de a se apleca să cotrobăie în vana în care erau băgate butelcile cu apă cu miere. Soția mai în vârstă a unui pescar din Tranent, luat cu forța în armată, era cea care se ocupa de apă pe tura ei; avea sarcina

de a merge la fiecare bărbat, îndemnându-l să bea cât mai mult din lichidul dulce, apoi să facă un al doilea rond pentru a se ocupa de rezultate, echipată cu două sau trei butelci goale.

— Dacă nu le-ai da atâta de băut, nici nu s-ar pișa în halul ăsta, s-a plâns ea, nu pentru prima dată.

— Au nevoie de apă, i-am explicat răbdătoare, nu pentru prima dată. Le ține ridicată presiunea sângelui și înlocuiește o parte din lichidele pe care le-au pierdut. Îi ajută să nu intre în șoc. Uite, femeie, vezi că mor mulți? am întrebat-o, pierzându-mi deodată aproape întreaga răbdare în fața scepticismului și a reclamațiilor nesfârșite ale doamnei McMurdo; gura ei aproape complet știrbă dădea un aer trist unei mutre și așa acre. Totul e pierdut, părea să spună, la ce să ne mai chinuim?

— Îhî, a răspuns ea.

Dar văzând-o că ia sticla cu apă și se întoarce la datorie fără alte obiecții, am luat acest sunet drept un consimțământ, fie el și temporar.

Am pășit afară pentru a scăpa deopotrivă de doamna McMurdo și de atmosfera din colibă. Era încărcată de fum, căldură și miasmele trupurilor nespălate și mă simțeam ușor amețită.

Pe străzi forfoteau bărbați beți, sărbătorind, încărcați cu pradă de război de pe câmpul de bătaie. Un grup de bărbați în tartanul roșcat al clanului MacGillivray trăgea un tun englez, legat cu sfori precum o fiară sălbatică și primejdioasă. Asemănarea era sporită și de imaginile artistice cu lupi sprijiniți pe labele din față care decorau gura și țeava. Una dintre piesele de expoziție ale generalului Cope, am presupus.

Apoi am recunoscut silueta întunecată și plăpândă care călărea cu picioarele rășchirate țeava tunului, cu părul zburlit ca al unei perii de spălat sticle. Am închis ochii o clipă mulțumind cerului, apoi i-am deschis și am luat-o la fugă pe stradă să îl dau jos de pe tun.

— Obrăznicătură! am spus, scuturându-l zdravăn, apoi strângându-l la piept. Ce cauți să te furișezi printre soldați? Dacă nu aș fi atât de ocupată, ți-aș da câteva palme de ți-ar răsuna urechile!

— *Madame,* a spus el, clipind prostește în soarele de după-amiază. *Madame.*

Atunci mi-am dat seama că nu auzise niciun cuvânt din ce spusesem.

— Te simți bine? am întrebat, pe un ton mai blând.

O expresie uluită s-a așternut pe chipul murdar de noroi și praf de pușcă. A încuviințat din cap și un soi de zâmbet nătâng și-a făcut apariția printre dârele de murdărie.

— Am ucis un soldat englez, *madame.*

— Serios?

Nu eram sigură dacă voia să fie felicitat ori mângâiat. Nu avea decât zece ani. S-a încruntat ca și cum ar fi încercat din răsputeri să își aducă aminte ceva.

— *Cred* că l-am omorât. A căzut jos și eu l-am împuns cu cuțitul.

M-a privit uluit, parcă așteptând un răspuns din partea mea.

— Hai cu mine, Fergus, am spus. O să-ți găsim ceva de mâncare și un loc unde să dormi. Nu te mai gândi la asta.

— *Oui, madame.*

Ascultător, a pornit târșâindu-și picioarele alături de mine, dar după câteva clipe am băgat de seamă că mai avea puțin și cădea în nas. L-am ridicat în brațe cu oarecare greutate și l-am cărat spre căsuțele din apropiere de biserică, acolo unde ne concentraserăm activitățile spitalicești. Intenționam să-l hrănesc mai întâi, dar a adormit buștean până când am ajuns în locul unde O'Sullivan încerca, fără mare succes, să își organizeze căruțele cu provizii.

L-am lăsat ghemuit pe un pat de campanie dintr-o casă, unde o femeie avea grijă de niște copii în vreme ce mamele lor îngrijeau răniții. Părea locul cel mai potrivit pentru el.

•

Până la jumătatea după-amiezii, în colibă erau douăzeci sau treizeci de bărbați și cele două femei ale mele de-abia pășeau printre ei. Coliba adăpostea în mod obișnuit o familie cu cinci sau șase membri, iar bărbații care mai aveau cât de cât putere stăteau în picioare pe tartanele celor care zăceau întinși la pământ. În depărtare, peste micul platou, vedeam ofițeri intrând și ieșind din casa parohială, ocupată de comandamentul superior. Trăgeam cu ochiul spre ușa veche și ponosită care rămânea mereu deschisă, dar nu l-am văzut pe Jamie printre cei sosiți pentru a raporta victime și a primi felicitări. Am alungat gândul îngrijorător care nu îmi dădea pace, spunându-mi că nu

l-am văzut nici printre răniți. Nu găsisem timp în primele ore ale dimineții să merg la micul cort din vârful dealului, unde cei căzuți în bătălie erau așezați în șiruri ordonate, parcă așteptând o ultimă inspecție. Dar cu siguranță nu putea fi acolo.

Cu siguranță nu, am spus în sinea mea.

Ușa s-a deschis larg și Jamie a pășit înăuntru.

Mi-am simțit genunchii înmuindu-se ușor la vederea lui și am întins o mână pentru a mă sprijini de polița căminului. Pe mine mă căuta; și-a rotit ochii prin încăpere, apoi privirea luminoasă i s-a oprit asupra mea și un zâmbet fermecător i-a însuflețit chipul.

Era murdar, mânjit cu funingine, stropit de sânge, desculț, cu gambele și labele picioarelor acoperite cu noroi. Dar era întreg și stătea în fața mea. Nu aveam de gând să mă pierd în detalii.

Strigăte de bun venit din partea câtorva bărbați răniți de pe podea l-au făcut să-și ia privirea de la mine. A coborât ochii și i-a surâs lui George McClure, care zâmbea cu toată gura spre comandantul său, deși o ureche îi atârna abia ținându-se într-o fâșie de piele, apoi și i-a îndreptat iute înapoi spre mine.

Mulțumesc lui Dumnezeu, spuneau ochii săi de un albastru întunecat, iar ai mei răspundeau: *Mulțumesc lui Dumnezeu.*

Nu era timp pentru mai mult; răniții continuau să sosească și fiecare persoană din sat capabilă să se miște fusese chemată să îi îngrijească. Archie Cameron, fratele doctor al lui Lochiel, alerga înainte și înapoi printre colibe, fiind numit responsabil, dar în realitate dând o mână de ajutor ici și colo.

Aranjasem ca toți bărbații Fraser de la Lallybroch să fie aduși în căsuța unde eu făceam triajul, evaluând repede gravitatea rănilor, trimițându-i pe cei în stare să meargă în capătul străzii, pentru a fi îngrijiți de Jenny Cameron, și pe muribunzi, spre cartierul general al lui Archie Cameron, în biserică – îl credeam capabil să distribuie laudanum, iar decorul trebuia să furnizeze o oarecare consolare.

De rănile grave mă ocupam atât cât puteam. De oasele rupte se ocupau alături doi doctori din regimentul Macintosh, care puteau aplica ațele și bandaje.

Cei care nu aveau răni mortale la piept erau rezemați cât de cât confortabil de un perete, într-o poziție pe jumătate șezând pentru a-i ajuta să respire; în lipsa oxigenului ori a dotărilor pentru o operație chirurgicală, nu puteam face mare lucru

pentru ei. Răniții grav la cap erau duși la biserică, împreună cu muribunzii; nu aveam ce să le ofer și le era mai bine în mâinile lui Dumnezeu, dacă nu într-ale lui Archie Cameron.

Membrele zdrobite sau retezate și rănile abdominale se dovedeau cele mai rele. Nu exista un mediu steril; tot ce puteam face era să îmi curăț mâinile între pacienți și să le cicălesc pe asistentele mele să facă același lucru – măcar cât erau sub stricta mea observație – și să încerc să mă asigur că bandajele pe care le aplicam fuseseră fierte. Știam, fără nicio urmă de îndoială, că astfel de precauții erau considerate pierdere de vreme în celelalte case și ignorate, în ciuda predicilor mele. Dacă n-am putut să-i conving pe doctorii și pe surorile de la L'Hôpital des Anges de existența microbilor, era improbabil că voi reuși cu o amestecătură de gospodine scoțiene și de chirurgi militari care în timpul liber erau potcovari. Am încercat să nu mă gândesc la oamenii cu răni tratabile care aveau să moară din cauza infecțiilor. Le puteam oferi bărbaților de la Lallybroch, și altor câtorva, avantajul mâinilor și bandajelor curate, nu îmi puteam face griji pentru ceilalți. O zicală pe care o învățasem pe câmpurile de luptă din Franța, într-un război îndepărtat, spunea: „Nu poți salva lumea, dar îl poți salva pe omul din fața ta, dacă te miști suficient de repede.”

Jamie a rămas o clipă în picioare în pragul ușii, cântărind situația, apoi s-a apucat să ajute cu munca grea, să ridice pacienții, să ridice cazanele cu apă fierbinte, să aducă găleți cu apă curată de la fântâna din piața mare din Tranent. Scăpată de teamă pentru viața lui și prinsă în vâltoarea muncii și a feluritelor detalii, am uitat de el mare parte din timp.

Punctul de triaj al oricărui spital de campanie seamănă foarte bine cu un abator, iar cel de aici nu se deosebea prin nimic. Podeaua era din pământ bătătorit, o suprafața nu tocmai rea, pentru că absorbea sângele și alte lichide. Pe de altă parte, porțiunile îmbibate deveniseră alunecoase, făcând mersul primejdios.

Aburul ridicat din cazanul ce fierbea deasupra focului sporea căldura. Pielea tuturor lucea de transpirație; cei care munceau erau scăldați în sudoarea efortului, răniții, în cea urât mirositoare a fricii și a furiei îndelungate. Fumul de la praful de pușcă începea să se risipească deasupra câmpului de luptă din depărtare, se strecura pe străzile Tranentului și intra pe ușile

deschise, pulberea usturătoare punând în pericol pânzele curate, proaspăt fierte și întinse scurgându-se de apă pe grătarul de uscat macroul de lângă foc.

Răniții veneau întruna, ca o mare ce lovește casa și spală totul, zdruncinând-o cu fiecare nou val. Ne zbăteam, luptându-ne împotriva curentului, care ne lăsa în urmă cu răsuflarea tăiată, să ne ocupăm de răniții rămași, când valul se retrăgea.

Dar în orice activitate, oricât de frenetică există, desigur, și momente de liniște. Acestea au devenit tot mai dese după-amiază și spre seară, pe măsură ce fluxul de răniți a scăzut. Doar din când în când mai sosea câte unul, iar noi am început să stabilim o rutină pentru a-i îngriji pe cei rămași cu noi. Era încă aglomerat, dar aveam în sfârșit răgaz să ne tragem sufletul, să ne oprim o clipă și să privim în jur.

Stăteam în picioare în cadrul ușii, trăgând în piept aerul proaspăt ce venea cu briza dinspre mare, când Jamie s-a întors în casă, aducând un braț de lemne de foc. Le-a lăsat să cadă lângă cămin, a venit la mine și a pus o clipă mâna pe umărul meu. Picături de sudoare i se prelingeau pe bărbie și am întins mâna să i le șterg cu un colț al șorțului.

— Ai fost în celelalte case? am întrebat.

A încuviințat din cap, respirația începând să i se liniștească. Mi s-a părut că e palid, dar avea fața atât de murdară de funingine și sânge, încât nu puteam fi sigură.

— Da. Pe câmpul de bătălie încă se jefuiesc cadavre și mulți soldați sunt încă dispăruți. Însă toți răniții noștri sunt aici – nu e niciunul în altă parte.

A făcut un semn din cap spre colțul îndepărtat al încăperii, unde cei trei bărbați din Lallybroch stăteau întinși ori în capul oaselor, discutând lângă foc și schimbând în glumă înjurături cu ceilalți scoțieni. Cei câțiva răniți englezi stăteau singuri, în apropierea ușii. Vorbeau mult mai puțin, mărginindu-se să contemple perspectiva întunecată a captivității.

— Niciunul nu e grav? m-a întrebat el, privind spre cei trei.

Am clătinat din cap.

— George McClure și-ar putea pierde urechea, nu știu sigur. Dar cred că vor fi bine.

— Bun.

A zâmbit obosit și și-a șters obrazul înfierbântat cu un capăt al tartanului. Am văzut că și-l înfășurase neglijent în jurul trupului

în loc să și-l așeze în falduri peste umăr. Probabil pentru a nu-l incomoda, însă trebuie să-i fi fost tare cald.

Întorcându-se să plece, a întins brațul spre o butelcă de apă agățată în cuiul de la ușă.

— Nu din aceea! am spus.

— De ce nu? a întrebat el nedumerit. E plină, a spus, scuturând vasul cu gură largă ce scotea un clipocit înfundat.

— Știu că e, am spus. Dar pe asta am folosit-o drept pisoar.

— O!

Ținând-o cu două degete, a întins brațul să o pună la loc, dar l-am oprit.

— Nu, ia-o, am sugerat. O poți goli afară, iar pe asta să o umpli la fântână.

I-am întins o altă butelcă, la fel cu prima.

— Încearcă să nu le încurci, am adăugat binevoitoare.

— Îhî, a răspuns el, aruncându-mi o privire care se potrivea de minune cu mormăitul lui și s-a răsucit spre ușă.

— Hei! am strigat când l-am văzut mai bine din spate. Ce-i asta?

— Ce? m-a întrebat mirat, încercând să privească peste umăr.

— Asta!

Degetele mele au urmat conturul noroios pe care îl observasem deasupra tartanului atârnând, imprimat pe pânza murdară a cămășii atât de clar, că parcă ar fi fost desenat cu penița.

— Arată ca o potcoavă, am spus, nevenindu-mi a-mi crede ochilor.

— O, aia, a zis el dând din umeri.

— Un cal a trecut peste tine?

— Da, mă rog, nu voit, i-a luat el apărarea calului. Cailor nu le place să calce peste oameni, probabil că simt ceva moale și sfărâmicios sub copită.

— Probabil, am încuviințat, prinzându-l de mânecă pentru a-l împiedica să plece. Stai locului. Cum naiba s-a întâmplat?

— Nu contează, a protestat el. Nu îmi simt coastele rupte, doar nițel zgâriate.

— O, doar nițel, am aprobat sarcastic.

Reușisem să îi ridic pânza murdară de pe spate și vedeam urma clară și adâncă a unei potcoave curbate, imprimată în pielea albă a spatelui, chiar deasupra mijlocului.

— Iisuse! Se văd cuiele potcoavei.

S-a crispat involuntar când am trecut un deget peste urme.

Se petrecuse în timpul unui asalt scurt al cavaleriei dragonilor, mi-a explicat el. Scoțienii, majoritatea neobișnuiți cu cai mai mari decât poneii scoțieni pletoși, erau convinși că englezii își antrenaseră caii să îi atace cu copitele și dinții. Îngroziți de atacul cailor, se lăsaseră în jos sub copitele cailor, împungându-i feroce în picioare și burți cu săbii, coase și topoare.

— Și tu crezi că nu sunt?

— Bineînțeles că nu, englezoaico, a zis el iritat. Calul nu încerca să mă atace. Călărețul voia să scape, dar era blocat din cealaltă parte. Nu avea pe unde să treacă decât peste mine.

Văzând hotărârea din ochii călărețului, cu o fracțiune de secundă înainte ca dragonul să își înfigă pintenii în burta calului, Jamie se aruncase cu fața la pământ, acoperindu-și capul cu brațele.

— Apoi am simțit că plămânii mi se golesc de aer, mi-a explicat. Am simțit apăsarea, dar nu a durut. Nu atunci.

Și-a trecut absent palma peste umăr, strâmbându-se ușor.

— Bine, am spus, lăsând în jos poala cămășii. Ai făcut pipi de atunci?

A rămas privindu-mă de parcă aș fi înnebunit dintr-odată.

— Tocmai a călcat pe unul dintre rinichii tăi un cal greu de cinci sute de kilograme, i-am explicat, ușor enervată, căci ne așteptau bărbați răniți. Vreau să știu dacă ai sânge în urină.

— Ah, a rostit el, cu o expresie ușurată. Nu știu.

— Păi, hai să aflăm, nu?

Îmi așezasem cufărul mare cu leacuri într-un colț. Am scotocit în el și am scos unul din vasele mici din sticlă pentru urinoscopie pe care le căpătasem de la L’Hôpital des Anges.

— Umple-l și dă-mi-l înapoi.

I-am întins vasul și m-am întors spre foc, să verific feșele ce fierbeau într-un cazan. M-am uitat înapoi și l-am văzut cu privirea încă ațintită spre recipient, cu o expresie nedumerită.

— Ai nevoie de o mână de ajutor, flăcăule?

Un soldat englez corpolent de pe podea privea în sus din așternutul său, rânjind spre Jamie.

Dinții albi ai lui Jamie au sclipit pe chipu-i murdar.

— O, da, a spus el. S-a aplecat și i-a oferit bărbatului vasul. Ia, ține aici, cât timp eu țintesc.

Un val de hohote s-a răspândit printre bărbații de lângă ei, distrăgându-le pentru o clipă atenția de la durerea lor.

După o clipă de șovăială, pumnul uriaș al englezului s-a închis în jurul vasului fragil. Îl lovise o schijă în șold și strânsoarea lui nu era foarte sigură, dar a zâmbit, în ciuda broboanelor de sudoare de pe buza de sus.

— Pe șase penny[15] că nu reușești, a spus el.

A așezat vasul la un metru de tălpile goale ale lui Jamie.

— Din locul în care stai acum.

Jamie a privit în jos gânditor, frecându-și bărbia cu o mână, în timp ce măsura din ochi distanța. Bărbatul al cărui braț îl bandajam se oprise din gemut, absorbit de cele ce se petreceau sub ochii lui.

— Păi, nu spun că va fi ușor, a zis Jamie, intenționat cu un puternic accent scoțian. Dar pentru șase penny? Ei bine, pentru suma asta ar merita efortul, nu?

Și zâmbi larg, ochii lui migdalați semănând cu ai unei pisici.

— Bani câștigați ușor, flăcăule, i-a întors-o englezul, respirând greu, dar cu zâmbetul încă pe buze. Pentru mine.

— Doi penny de argint că flăcăul nimerește, a strigat unul din bărbații din clanul MacDonald din colțul sobei.

Un soldat englez, cu vestonul întors pe dos pentru a arăta că e prizonier, scormonea de zor, căutând deschizătura buzunarului.

— Ha! Pe o pungă de iarbă că nu nimerește! a strigat el, ridicând triumfător o punguță cu tutun.

Pariuri strigate și remarci porcoase au început să zboare prin aer în vreme ce Jamie s-a lăsat în jos și a făcut un spectacol din a estima distanța până la borcan.

— Bun, a spus el în cele din urmă, ridicându-se în picioare și îndreptându-și umerii. Ești gata?

Englezul de pe podea a început a râde ușor.

— O, eu sunt gata, flăcăule.

— Prea bine, atunci.

Liniștea așteptării s-a așternut în cameră. Bărbații s-au ridicat în coate pentru a privi, ignorând deopotrivă suferințele și faptul că se aflau în tabere potrivnice.

---

[15] Veche monedă englezească, retrasă din circulație în 1980. (n. tr.).

Jamie și-a rotit privirea prin cameră, a înclinat capul spre bărbații din Lallybroch, apoi și-a ridicat încet poala kiltului și a întins mâna dedesubt. S-a încruntat concentrat, bâjbâind la întâmplare, apoi a lăsat o expresie de îndoială să îi apară pe chip.

— O aveam când am ieșit, a spus el și camera s-a umplut de hohote de râs.

Zâmbind fericit de succesul glumei sale, a ridicat mai sus kiltul, și-a apucat arma clar vizibilă și a ochit cu grijă. A mijit ochii, și-a îndoit ușor genunchii și degetele sale și-au întețit strânsoarea.

Nu s-a întâmplat nimic.

— Na că nu se aprinde! a țipat unul din englezi.

— E praful ud! a hohotit un altul.

— N-ai gloanțe pe țeavă, flăcăule? a continuat gluma complicele său de pe podea.

Jamie s-a uitat bănuitor la echipamentul său, stârnind o nouă rafală de hohote și fluierături. Apoi chipul i s-a înseninat.

— Ha! Țeava mea chiar e goală, ca să vezi!

A întins un braț spre șirul de butelci de pe perete, ridicând o sprânceană spre mine și primind încuviințarea mea, a luat una și a răsturnat-o peste buzele deschise. Apa a început să-i șiroiască pe față și pe cămașă, iar mărul lui Adam i se mișca nefiresc în timp ce bea.

— Ah!

A lăsat butelca, s-a șters pe față cu mâneca și a făcut o plecăciune spre audiență.

— Acum să vedem, a început el, coborându-și din nou mâna sub kilt.

Dar mi-a observat privirea și brațul i s-a oprit la jumătatea drumului. Nu putea să vadă ușa deschisă în spatele lui, nici pe bărbatul care stătea în prag, dar tăcerea care s-a lăsat deodată trebuie să-i fi spus că rămășagul fusese dat uitării.

•

Înălțimea Sa prințul Charles Edward și-a ferit capul de pragul de sus pentru a intra în casă. Venise să vadă răniții. Era îmbrăcat pentru această ocazie în pantaloni până la genunchi, din catifea purpurie, cu ciorapi asortați, cămașă din pânză imaculată și – pentru a-și arăta solidaritatea cu trupele, fără îndoială – o vestă și un veston din tartan în culorile clanului

Cameron, cu un alt tartan aruncat peste un umăr și prins cu o agrafă din cuarț fumuriu. Avea părul proaspăt pudrat și Ordinul Sfântului Andrei îi sclipea pe piept.

Stătea în dreptul ușii, inspirând noblețe tuturor și împiedicându-i vădit pe cei din spatele lui să intre. S-a uitat pe îndelete în jur, cuprinzându-i cu privirea pe cei douăzeci și cinci de bărbați înghesuiți umăr lângă umăr pe podea, pe îngrijitorii aplecați deasupra lor, maldărul de bandaje îmbibate de sânge aruncate într-un colț, medicamentele și instrumentele împrăștiate pe masă și pe mine stând îndărătul ei.

Înălțimii Sale nu îi păsa prea mult de femeile care însoțeau în general trupele, însă cunoștea foarte bine regulile de curtoazie. Eu eram femeie, în ciuda petelor de sânge și de vomă de pe rochie și a faptului că părul îmi ieșea de sub bonetă în bucle încâlcite.

— Doamnă Fraser, a spus el, făcând o plecăciune galantă spre mine.

— Înălțimea Voastră.

Am făcut o mică reverență, sperând că nu avea de gând să stea prea mult.

— Eforturile dumitale pentru cauza noastră sunt foarte mult apreciate, doamnă, a continuat el, accentul său moale italian fiind mai evident decât de obicei.

— Ă… Vă mulțumesc, am răspuns. Atenție la sânge. Pe acolo e alunecos.

A strâns puțin din buze când a ocolit balta spre care tocmai arătasem. Cadrul ușii eliberându-se, Sheridan, O’Sullivan și lordul Balmerino au pășit înăuntru, sporind înghesuiala din încăpere. Acum, că formalitățile de curtoazie fuseseră îndeplinite, Charles s-a ghemuit grijuliu între două paturi improvizate. A lăsat o mână blândă pe umărul unui bărbat.

— Care este numele tău, tovarășul meu viteaz?

— Gilbert Munro… ăă, Înălțimea Voastră, a adăugat omul în grabă, uluit la vederea prințului.

Degetele manichiurate au atins bandajul și atelele care înfășurau ce mai rămăsese din brațul drept al lui Gilbert Munro.

— Sacrificiul tău este măreț, Gilbert Munro, a spus simplu Charles. Îți făgăduiesc că nu va fi uitat.

Mâna a mângâiat obrazul cu favoriți și Munro s-a înroșit de plăcere rușinată.

În fața mea aveam un bărbat cu o rană la scalp care trebuia cusută, dar puteam să trag cu coada ochiului la Charles. Se mișca încet prin încăpere, mergând la fiecare pat fără a ocoli vreunul, oprindu-se să-l întrebe pe fiecare bărbat cum îl cheamă și de unde este, să îi ofere mulțumiri și afecțiune, felicitări și compasiune.

Oamenii erau muți de uimire, englezi și scoțieni deopotrivă abia reușind să-i răspundă Înălțimii Sale prin murmure abia auzite. În cele din urmă, prințul s-a ridicat și s-a întins, cu trosnet de încheieturi. Un colț al tartanului căzuse în mizeria de pe jos, însă el nu părea să bage de seamă.

— Vă aduc binecuvântările și mulțumirile tatălui meu, a spus el. Faptele voastre de astăzi nu vor fi uitate niciodată.

Bărbații de pe podea nu erau în dispoziția potrivită pentru a aclama, însă zâmbeau și au rostit în șoaptă mulțumiri.

Întorcându-se să iasă, Charles l-a zărit pe Jamie, stând într-un colț, pentru a nu risca să se trezească cu degetele picioarelor zdrobite de cizmele lui Sheridan. Chipul Înălțimii Sale s-a luminat de încântare.

— *Mon cher*! Nu te-am văzut astăzi. Mă temeam că ai avut vreun ghinion.

O expresie de reproș se citea pe chipul frumos și rumen.

— De ce nu ai venit să mănânci în casa parohială cu ceilalți ofițeri?

Jamie a zâmbit și a făcut o plecăciune respectuoasă.

— Oamenii mei sunt aici, Înălțimea Voastră.

Prințul a înălțat din sprâncene auzind răspunsul și buzele i s-au deschis parcă pentru a rosti ceva, însă lordul Balmerino a pășit în față și i-a șoptit ceva la ureche. Expresia lui Charles s-a transformat într-una de îngrijorare.

— Dar ce îmi aud urechile? i-a spus el lui Jamie, încurcând cuvintele, așa cum pățea în momentele de emoție. Excelența Sa îmi spune că ai fost rănit chiar dumneata.

Jamie părea puțin încurcat. S-a uitat scurt la mine, să vadă dacă am auzit și, convingându-se că nu mi-a scăpat niciun cuvânt, și-a mutat privirea din nou spre prinț.

— O nimica toată, Înălțimea Voastră. Doar o zgârietură.

— Arată-mi.

Era simplu formulat, însă neîndoielnic un ordin și tartanul pătat a căzut fără ca Jamie să mai protesteze.

Faldurile tartanului întunecat erau aproape la fel de negre pe partea interioară. Cămașa de dedesubt era plină, de la subsuoară la coapsă, de pete maronii întărite acolo unde sângele începuse a se usca.

Lăsându-mi rănitul să își poarte singur de grijă o clipă, am pășit în față și i-am desfăcut cămașa, trăgând-o cu grijă de pe partea rănită. În ciuda cantității de sânge, știam că nu era o rană serioasă; Jamie stătea bine înfipt pe picioare și sângerarea se oprise.

Era o lovitură de paloș în curmeziș peste coaste. Un unghi norocos; dacă ar fi fost drept, lama ar fi pătruns adânc în mușchii intercostali. Chiar și așa, o bucată de piele de douăzeci de centimetri atârna desprinsă, sângele începând a se ivi din nou odată cu slăbirea presiunii. Avea să necesite un număr destul de mare de cusături, însă dincolo de pericolul constant de infectare, rana nu părea în niciun fel serioasă.

M-am întors pentru a-l înștiința de acest lucru pe Înălțimea Sa, însă n-am apucat să deschid gura, oprită de expresia stranie de pe chipul său. Pentru o clipă, am crezut că are „tremuratul începătorului”, șocul persoanei neobișnuite să vadă răni sau sânge. Multe infirmiere începătoare în spitalul de campanie îndepărtaseră un bandaj aplicat în tranșee, aruncaseră o privire și se repeziseră afară, pentru a vomita în liniște înainte de a se întoarce să se ocupe de pacient. Rănile din bătălii au un aspect deosebit de înspăimântător.

Dar nu putea fi asta. Deși nu era deloc un războinic înnăscut, Charles primise botezul focului, ca și Jamie, la vârsta de paisprezece ani, în prima sa bătălie de la Gaeta. Nu, am decis chiar în momentul în care expresia fugară de șoc s-a stins în ochii căprui și blânzi. Nu era speriat de răni sau de sânge.

Înaintea lui nu stătea un țăran sau un păstor. Un supus fără nume, a cărui datorie era să lupte pentru cauza Stuarzilor. Cel din fața lui era un prieten. Și m-am gândit că poate rana lui Jamie îl adusese în sfârșit cu picioarele pe pământ. Se vărsase sânge din porunca sa, iar bărbații fuseseră răniți pentru cauza lui – nici n-ar fi fost de mirare dacă înțelegerea acestui fapt l-ar fi lovit adânc, precum o tăietură de sabie.

A rămas cu privirea ațintită asupra rănii, apoi, când a ridicat ochii, a întâlnit privirea lui Jamie. L-a prins de mână și a făcut o plecăciune.

— Îți mulțumesc, i-a șoptit.

Și măcar pentru o secundă, am avut sentimentul că ar fi fost un rege bun, la urma urmelor.

•

Pe o mică pantă în spatele bisericii, fusese ridicat un cort din porunca Înălțimii Sale, ca ultim adăpost pentru cei uciși în luptă. Deși se bucurau de privilegii ca pacienți, aici englezii nu primeau nimic; bărbații zăceau în șiruri, cu fețe acoperite cu pânze, scoțienii distingându-se prin tartane, așteptând cu toții să fie îngropați a doua zi. MacDonald din Keppoch adusese cu el un preot francez. Bărbatul, cu umerii căzuți de oboseală, cu patrafirul purpuriu părând nelalocul lui peste un tartan scoțian pătat, pășea încet prin cort, oprindu-se să se roage la picioarele fiecărui trup întins.

— Odihna veșnică dă-le-o lor, Doamne, și lumina fără de sfârșit să le strălucească lor.

Își făcea cruce cu gesturi mecanice și pleca spre un alt trup.

Fusesem mai devreme în cort și, cu un nod în gât, numărasem scoțienii morți. Douăzeci și doi. Acum, când am intrat, am văzut că numărul lor se ridicase la douăzeci și șase.

Al douăzeci și șaptelea zăcea în biserica din vecinătate, aproape de sfârșitul călătoriei sale. Alexander Kincaid Fraser murea încet din cauza rănilor care îi sfârtecaseră pântecul și pieptul, provocând o hemoragie internă ce nu putea fi oprită. L-am văzut când l-au adus, alb ca varul după ce sângerase o după-amiază întreagă, singur în câmp, printre leșurile dușmanilor săi.

A încercat să-mi zâmbească și eu i-am udat buzele crăpate cu apă și i le-am uns cu seu. Să-i fi dat să bea ar fi însemnat să-l ucid pe loc, căci lichidul ar fi curs prin intestinele perforate, cauzându-i un șoc fatal. Am ezitat, văzând gravitatea rănilor sale și gândindu-mă că o moarte rapidă ar fi fost mai bună… dar pe urmă m-am oprit. Mi-am dat seama că ar dori măcar să vadă un preot și să se spovedească. De aceea l-am trimis la biserică, acolo unde părintele Benin avea grijă de cei care mureau, cum eu aveam grijă de cei care trăiau. Jamie se ducea din jumătate în jumătate de ceas la biserică, dar Kincaid rezistase pentru o vreme extraordinar de lungă, agățându-se de viață în ciuda slăbirii constante a substanței ei. Însă Jamie nu se întorsese de

la ultima sa vizită. Știam că lupta se sfârșise în cele din urmă și am plecat să văd dacă puteam ajuta.

Spațiul de sub fereastră unde stătuse întins Kincaid era gol, cu o pată mare și întunecată. Dar Kincaid era în cortul celor morți, iar Jamie nu se zărea nicăieri.

Într-un târziu, l-am găsit pe Jamie la o oarecare distanță pe dealul din spatele bisericii. Stătea pe o piatră, ținând în brațe trupul lui Alexander Kincaid, capul cu bucle ondulate odihnindu-se pe umărul lui, picioarele lungi și păroase zăcând fără viață într-o parte. Amândoi încremeniți ca piatra pe care stăteau. Neclintiți ca moartea, deși doar unul din ei era mort.

Am atins mâna albă și moale, ca să fiu sigură, și mi-am lăsat palma pe părul castaniu și des ce părea, în mod cu totul nepotrivit, viu. Un bărbat nu ar trebui să moară fecior, dar acesta murise.

— S-a dus, Jamie, am șoptit.

O clipă nu a făcut nicio mișcare, apoi a încuviințat din cap, deschizând ochii parcă fără voie, să dea piept cu realitățile nopții.

— Știu. A murit la puțină vreme după ce l-am scos din biserică, dar nu voiam să îi dau drumul.

L-am prins pe Kincaid de umeri și l-am lungit ușor pe pământ. Era iarbă acolo și vântul nopții o unduia în jurul lui, atingându-i obrajii, ca o mângâiere de bun venit a pământului.

— Nu voiai să îl lași să moară sub un acoperiș, am spus, înțelegând.

Cerul se întindea deasupra noastră presărat cu nori, dar nesfârșit în promisiunea sa de a ne oferi adăpost. Jamie a încuviințat ușor din cap, apoi a îngenuncheat lângă trupul neînsuflețit și a sărutat fruntea lată și palidă.

— Și eu aș vrea să facă cineva pentru mine același lucru, a șoptit el.

A tras un fald al tartanului peste buclele castanii și a murmurat câteva cuvinte în galeză pe care nu le-am înțeles.

Un spital de campanie unde se primesc răniții nu e un loc pentru jelit; sunt mult prea multe lucruri de făcut. Nu-mi cursese o lacrimă întreaga zi, în ciuda tuturor lucrurilor pe care le văzusem, dar acum am cedat, chiar și pentru o clipă. Mi-am rezemat fruntea de umărul lui Jamie să găsesc putere și el m-a bătut ușor cu palma. Când am ridicat privirea, ștergându-mi

lacrimile de pe obraji, l-am văzut privind cu ochii uscați la silueta tăcută de pe pământ. A simțit că mă uitam la el și a coborât privirea.

— Am plâns pentru el cât era încă viu, ca să știe, englezoaico, mi-a spus încet. Ce se întâmplă în colibă?

Mi-am suflat nasul și l-am prins de braț în timp ce ne întorceam.

— Am nevoie de ajutorul tău cu un rănit.

— Care din ei?

— Hamish MacBeth.

Chipul lui Jamie, încordat atâtea ceasuri, s-a relaxat puțin sub petele și dârele de murdărie.

— Așadar, s-a întors? Mă bucur. Dar cât de grav e?

— Vei vedea, am spus, dându-mi ochii peste cap.

MacBeth era unul din favoriții lui Jamie. Un bărbat masiv cu o barbă castanie și ondulată și o purtare timidă, mereu aproape la chemarea lui Jamie, pregătit întotdeauna când era nevoie de ceva în timpul călătoriei. Vorbea rar, avea un zâmbet domol și sfios, care înflorea din barba lui precum o floare ce se deschide noaptea, rară, dar strălucitoare.

Știam că absența uriașului după bătălie îl neliniștise pe Jamie, chiar așa adâncit în probleme și griji cum era. Pe măsură ce ziua se scursese și întârziații apăruseră unul câte unul, îl căutasem pe MacBeth. Soarele apusese și focurile se întinseseră în tabără, însă nici urmă de Hamish MacBeth, iar eu începusem să mă tem că îl vom găsi și pe el printre morți.

Dar el se întorsese în coliba pentru răniți în urmă cu o jumătate de oră, abia mișcându-se, dar neavând nevoie de sprijin. Un picior îi era murdar de sânge până la gleznă și mergea anevoie, crăcănat, însă nu voia sub nicio formă să dea voie unei „fomei” să-l atingă și să vadă despre ce este vorba.

Uriașul stătea întins pe o pătură lângă o lampă, cu mâinile împreunate pe pântecul bombat, cu privirea răbdător îndreptată spre tavanul pe care se vedeau căpriorii acoperișului. Și-a rotit ochii atunci când Jamie a îngenuncheat lângă el, dar altfel nu a făcut nicio mișcare. Eu stăteam cuminte, ascunsă vederii de spatele lat al lui Jamie.

— MacBeth, a spus Jamie, punându-și mâna pe încheietura groasă a bărbatului. Cum te simți, omule?

— Binișor, domnule, a vorbit cu voce groasă uriașul. Binișor. Doar că e nițel..., s-a oprit șovăind.

— Păi atunci, hai să ne uităm.

MacBeth nu a protestat când Jamie i-a tras în lături un capăt al kiltului. Privind pe furiș prin deschizătura dintre brațul și trupul lui Jamie, am văzut cauza ezitărilor lui MacBeth.

O sabie ori o lance îi străpunsese vintrea și îl tăiase în jos. Scrotul îi fusese sfârtecat într-o parte și un testicul îi atârna pe jumătate afară, suprafața sa netedă și rozalie strălucind ca un ou descojit.

Jamie și ceilalți câțiva bărbați care au văzut rana s-au albit la față și am observat că unul dintre ei și-a pipăit din reflex părțile intime, parcă vrând să se asigure că erau întregi.

În ciuda aspectului îngrozitor al rănii, testiculul în sine părea nevătămat și nu sângera abundent. L-am atins pe Jamie pe umăr și am clătinat din cap pentru a-i sugera că rana nu era serioasă, indiferent de efectul ei asupra moralului masculin. Zărindu-mi gestul cu coada ochiului, Jamie l-a bătut ușor cu palma peste genunchi pe MacBeth.

— Ah, nu e atât de rău, MacBeth. N-ai grijă, încă mai poți face copii.

Bărbatul masiv privise în jos cu mari temeri, dar auzind aceste cuvinte, și-a ridicat ochii spre comandantul său.

— Păi, asta nu e mare grijă, domnule, că eu am deja șase copii. Doar că ce-o să zică nevasta mea, dacă eu...

MacBeth s-a făcut ca focul în obraji când bărbații din jurul său au început să râdă și să strige.

Aruncându-mi din nou o privire pentru confirmare, Jamie și-a stăpânit rânjetul și a spus cu fermitate:

— Și asta o să fie bine, MacBeth.

— Mulțumesc, domnule, a răsuflat omul recunoscător, încrezându-se cu totul în asigurarea comandantului său.

— Cu toate acestea, a continuat Jamie repede, vei avea nevoie de niște cusături, omule. Acuma, tu gândește-te ce vrei să faci.

A băgat mâna într-o cutie deschisă pe masă, în care țineam acele de sutură făcute de mine. Îngrozită de obiectele grosolane pe care chirurgii militari le foloseau pentru a-și coase pacienții, îmi făcusem trei duzini pentru uzul meu personal. Alesesem cele mai fine ace de broderie pe care le găsisem, le încălzisem în

clești la flacăra unei lămpi cu alcool și le îndoisem ușor până când obținusem forma de semilună potrivită pentru a coase țesuturile tăiate. La fel îmi făcusem și propriile catguturi[16]; o treabă murdară și dezgustătoare, dar măcar aveam siguranța că materialele mele erau sterile.

Acul minuscul de sutură arăta ridicol între cele două degete uriașe ale lui Jamie. Încercările chiorâșe ale lui Jamie de a trece ața prin urechile acului nu întrețineau deloc iluzia priceperii sale medicale.

— Fie o fac eu însumi, a spus el, scoțând vârful limbii printre buze din pricina concentrării, fie…

S-a întrerupt când a scăpat din mână acul și a bâjbâit printre faldurile tartanului lui MacBeth să-l găsească.

— Fie, a reluat el ridicând triumfător acul în dreptul ochilor îngrijorați ai pacientului său, soția mea o poate face.

Cu o ușoară înclinare a capului m-a chemat lângă el. Mi-am dat toată silința să par cât mai degajată, luând acul din mâinile incompetente ale lui Jamie și vârând ața prin urechile lui cu o mișcare scurtă și precisă.

Ochii mari și căprui ai lui MacBeth s-au plimbat încet între mâinile mari ale lui Jamie, pe care el se străduise să le facă să pară cât mai neîndemânatice, așezându-și palma dreaptă curmeziș peste mâna stângă, și degetele mele mici și dibace. În cele din urmă, și-a lăsat capul pe spate cu un oftat sfâșietor și a bălmăjit încuviințarea de a lăsa o „fomeie” să-i atingă părțile intime.

— Nu-ți face griji, omule, a spus Jamie bătându-l prietenește pe umăr. La urma urmelor, ea se ocupă și de ale mele de ceva vreme și încă nu m-a lăsat fără ele până acum.

Printre râsetele ajutoarelor și ale pacienților din apropiere, a dat să se ridice, dar l-am oprit, împingându-i un flacon în mâini.

— Ce e asta? a întrebat el.

— Alcool și apă, am răspuns. Soluție dezinfectantă. Dacă vrem să nu facă febră sau puroi sau altceva mai grav, rana va trebui spălată.

MacBeth venise pe jos de la locul bătăliei, unde fusese rănit, și până aici, așa că în preajma rănii se vedeau dâre de murdărie pe lângă cele de sânge. Alcoolul etilic era un dezinfectant agresiv, chiar și diluat în părți egale cu apă distilată, dar eu

[16] Fir resorbabil fabricat din intestinele unor animale și folosit în chirurgie. (n. tr.).

continuam neînduplecată să îl folosesc, în ciuda plângerilor pe care mi le adresau ajutoarelor mele și a urletelor chinuite ale pacienților care aveau de a face cu el.

Jamie s-a uitat la recipientul cu alcool, apoi la rana deschisă și s-a scuturat nițel. Își primise și el porția când îi cususem rana, mai devreme în acea seară.

— Ei bine, MacBeth, mulțumesc lui Dumnezeu că nu sunt în locul tău, a spus și, apăsând cu un genunchi abdomenul bărbatului, a turnat conținutul recipientului peste țesuturile expuse.

Un muget îngrozitor a zguduit pereții și MacBeth s-a zbătut ca un șarpe tăiat. Când zgomotul s-a potolit într-un târziu, chipul îi căpătase o paloare verzuie și n-a mai zis nici pâs când mi-am început munca de rutină, chiar dacă dureroasă, de a-i coase scrotul. Cei mai mulți dintre pacienți, deși cu răni oribile, îndurau stoici tratamentul primitiv la care îi supuneam și MacBeth nu făcea excepție. Stătea întins fără să se miște, cuprins de o jenă teribilă, cu privirea fixată pe flacăra lămpii și nu a mișcat un mușchi cât l-am cusut. Doar schimbarea culorilor chipului său, de la verde la alb, la roșu și din nou de la capăt, îi trăda emoțiile.

În cele din urmă, totuși, s-a făcut ca para focului. Când terminam de suturat, penisul lipsit de vlagă a început să se întărească ușor, atins în trecere de mâna mea. Zguduit cu totul de această dovadă a încrederii în cuvântul lui Jamie, MacBeth și-a tras kilturile în secunda în care am terminat, a sărit în picioare și a țâșnit împiedicându-se pe ușă, lăsându-mă chicotind peste trusa mea medicală.

•

Am găsit un colț unde m-am putut așeza pe un cufăr cu materiale medicale și m-am rezemat de perete. O săgeată dureroasă mi-a urcat pe gambe; eliberarea bruscă de tensiune și reacția nervilor. Mi-am scos papucii și m-am lăsat pe spate la perete, savurând micile spasme ce urcau de-a lungul coloanei și al gâtului, pe măsură ce tensiunea statului în picioare scădea.

Fiecare centimetru pătrat de piele pare sensibil într-o asemenea stare de oboseală. Când nevoia de a forța corpul să execute diverse sarcini dispare dintr-odată, imboldul care încă persistă pare să împingă sângele spre suprafață, ca și cum sistemului nervos nu i-ar veni a crede ceea ce mușchii deja au

acceptat cu recunoștință; în astfel de momente nici nu trebuie să te miști.

Aerul din colibă era cald și încărcat de șuieratul respirațiilor, nu zarva sănătoasă a sforăielilor de bărbați, ci răsuflările greoaie ale unor oameni pe care îi doare să respire și gemetele acelora care găsiseră în somn o uitare temporară ce îi elibera de obligația bărbătească de a suferi în tăcere.

Bărbații din această încăpere erau răniți grav, dar nu în pericol imediat. Știam însă că moartea se plimbă noaptea printre paturile de spital, căutându-i pe cei care lăsaseră garda jos și care îi pot ieși în cale în necunoștință de cauză, din singurătate sau teamă. Unii dintre răniți aveau soții care dormeau alături de ei, pentru a-i mângâia în întuneric, dar nu cei din această încăpere. Ei mă aveau pe mine. Chiar dacă nu puteam face prea multe pentru a-i vindeca sau pentru a le lua durerea, măcar le dădeam de înțeles că nu mureau singuri, că cineva stătea de pază între ei și umbre. Mai presus de orice altceva, era de datoria mea să fiu acolo pur și simplu.

M-am ridicat și mi-am croit drum încet printre saltelele de paie de pe podea, oprindu-mă la fiecare, murmurând încurajări și mângâind, îndreptând o pătură, netezind părul încâlcit, masând nodurile care se formau în membrele suferind de cârcei. O gură de apă aici, un bandaj schimbat acolo, înțelegerea faptului că o expresie de rușine încordată însemna că era nevoie de o ploscă și gest firesc de a-i permite bărbatului să se ușureze, butelca de lut încălzindu-se și îngreunându-se în mâna mea.

Am pășit afară pentru a goli una dintre ele și m-am oprit o clipă, savurând aerul rece și umed al nopții, lăsând răcoarea blândă să șteargă atingerea pielii aspre și păroase și mirosul de bărbați asudând.

— Nu ai prea dormit, englezoaico.

Vocea domoală venea dinspre drum. Celelalte case unde erau îngrijiți rănițiii se aflau în direcția aceea, cartierul ofițerilor, în partea opusă, în casa parohială.

— Nici tu nu ai prea dormit, am răspuns sec.

Cât timp trecuse de când nu mai închisese ochii? m-am întrebat.

— Am dormit azi-noapte pe câmp cu oamenii.

— O, da? Foarte odihnitor, am replicat pe un ton ironic care l-a făcut să izbucnească în râs.

Șase ore de somn pe un câmp jilav, urmat de o bătălie în timpul căreia fusese călcat de un cal, tăiat de o sabie, și făcuse Dumnezeu mai știe ce. Apoi își adunase oamenii, strânsese răniții, îi îngrijise pe cei vătămați, își plânsese morții și își slujise prințul. Și nu îl văzusem să se oprească să mănânce, să bea ceva ori să se odihnească.

Nu mi-am bătut capul să-l cert. Nici măcar nu avea rost să îi atrag atenția că ar fi trebuit să se găsească printre pacienții întinși la podea. Era de datoria lui să fie și aici.

— Mai sunt și alte femei, englezoaico, a spus el cu blândețe. Să îi spun lui Archie Cameron să trimită pe cineva la tine?

Era o idee tentantă, dar am alungat-o înainte să reflectez prea mult, de teamă că, dacă admiteam că sunt obosită, nu m-aș mai putea mișca în veci. Mi-am îndreptat spatele, cu palmele lipite de mijloc.

— Nu, am răspuns. Mă descurc până în zori. Apoi poate să mă înlocuiască cineva o vreme.

Cumva simțeam că trebuie să am grijă de răniți în această noapte, la răsărit vor fi în siguranță.

Nici Jamie nu m-a certat. Mi-a pus mâna pe umăr și m-a tras să mă reazem de el pentru o clipă. Ne dădeam putere unul altuia, fără să ne spunem nimic.

— Stau cu tine, atunci, a spus el desprinzându-se de mine într-un târziu. Nici eu nu pot dormi înainte de ivirea zorilor.

— Și ceilalți oameni din Lallybroch?

A făcut semn din cap spre câmpurile de lângă oraș unde era campată armata.

— Murtagh e la comandă.

— O, păi e bine. Nu ai de ce să îți faci griji, am spus și l-am văzut zâmbind în lumina ce venea de la fereastră.

Lângă ușă era o bancă pe care de obicei stătea stăpâna casei în zilele însorite să curețe pește ori să coase hainele. L-am tras în jos lângă mine și s-a prăbușit, proptindu-se de peretele casei cu un oftat. Epuizarea vădită mi-a amintit de Fergus și de expresia băiatului de uluire confuză după bătălie.

Am întins brațul și i-am mângâiat ceafa, iar el a întors capul spre mine fără să mă privească, sprijinindu-și fruntea de a mea.

— Cum a fost, Jamie? am întrebat în șoaptă, degetele mele apăsând lent și cu putere mușchii încordați ai gâtului și ai umerilor. Cum a fost? Povestește-mi.

S-a lăsat o tăcere scurtă, apoi a oftat și a început să vorbească, la început șovăind, apoi mai repede, de parcă ar fi vrut să spună totul.

— Nu aveam niciun foc, căci lordul George a socotit că trebuie să plecăm de pe creastă înainte de ivirea zorilor și voia ca de jos să nu se vadă nici cel mai mic semn că ne mișcăm. Am stat în întuneric o vreme. Nici nu puteam să vorbim, căci sunetul ar fi răzbătut spre câmpie. Așa că am stat pur și simplu. Apoi am simțit ceva prinzându-mă de coapsă în întuneric și am tras o sperietură soră cu moartea.

Și-a vârât un deget în gură și a masat prudent.

— Era cât pe ce să îmi mușc limba.

I-am simțit mușchii mișcându-se când a zâmbit, deși chipul îi era ascuns.

— Fergus?

Năluca unui râs a plutit prin întuneric.

— Da, Fergus. S-a târât pe burtă prin iarbă, afurisit mic, și eu am crezut că e un șarpe. Mi-a spus ceva în șoaptă despre Anderson și eu am plecat târâș în urma lui și l-am dus pe Anderson să discute cu lordul George.

Glasul îi era tărăgănat și adormit, vorbind sub vraja masajului meu.

— După care a venit ordinul să plecăm, urmând poteca lui Anderson. Și toate trupele s-au ridicat în picioare și s-au pornit la vale în beznă.

•

Noaptea era senină și fără lună, lipsită de pătura obișnuită de nori care oprea lumina stelelor și o trimitea difuză spre pământ. Armata scoțienilor își croia drum în tăcere în jos, de-a lungul potecii înguste, în urma lui Richard Anderson și niciun bărbat nu putea vedea mai departe de călcâiele târșâite ale bărbatului din fața lui, fiecare pas lărgind poteca bătătorită prin iarba udă.

Armata se mișca aproape fără zgomot. Ordinele se răspândeau în șoaptă de la un bărbat la altul, fără a fi strigate. Paloșele și topoarele erau învelite în faldurile tartanelor, cartușele cu praf de pușcă, ascunse în cămăși, lângă inimile bătând cu iuțeală.

Odată ajunși la loc sigur, scoțienii s-au așezaseră pe pământ, într-o tăcere deplină și fără a aprinde focul, și-au mâncat rațiile reci pe care le aveau și s-au pregătit să doarmă, înfășurați în tartanele lor, cu privirile ațintite spre focurile de tabără ale dușmanilor.

— Îi auzeam vorbind, a spus Jamie.

Stătea rezemat de peretele casei, cu ochii închiși și mâinile împreunate la ceafă.

— E ciudat să auzi oameni râzând la o glumă sau cerând un praf de sare ori o gură din butelca de vin și să știi că, în câteva ceasuri, s-ar putea să îi omori sau ei să te omoare pe tine. Știi… Nu poți să nu te întrebi cum arată omul a cărui voce o auzi. Îl vei recunoaște când îl vei întâlni dimineață?

Cu toate acestea, emoția bătăliei viitoare era mult mai puternică decât oboseala și „Fraserii negri” – porecliți astfel pentru urmele de cărbuni care încă le mai decorau fețele – și căpetenia lor de clan erau treji de mai bine de treizeci și șase de ore. Jamie alesese un smoc de iarbă drept pernă, își trăsese tartanul peste umeri și se culcușise în iarba legănată de vânt, lângă oamenii săi. În perioada petrecută cu armata franceză, în urmă cu mulți ani, unul din sergenți le explicase mercenarilor mai tineri trucul adormitului în noaptea dinaintea unei bătălii.

— Așază-te comod, examinează-ți conștiința și căiește-te bine. Părintele Hugo spune că în vreme de război, chiar dacă nu e niciun preot căruia să i te spovedești, păcatele tale pot fi astfel iertate. Din moment ce nu poți comite niciun păcat în timp ce dormi – nici măcar tu, Simenon! – te vei trezi într-o stare de grație, gata să te repezi asupra ticăloșilor. Și fiindcă nu te așteaptă decât victoria sau cerurile, cum să-ți mai fie teamă?

Deși considera că argumentația avea unele lipsuri, Jamie găsea totuși că sfatul e bun: ușurându-ți conștiința, îți ușurai sufletul, iar repetarea reconfortantă a rugăciunii distrăgea mintea de la închipuiri înspăimântătoare și o legăna purtând-o spre somn.

A ridicat privirea spre bolta întunecată a cerului, lăsându-și gâtul și umerii să se relaxeze pe pământul tare. Stelele erau palide și cețoase în noaptea aceasta, aproape invizibile față de sclipirea focurilor englezilor din apropiere. Gândurile i s-au îndreptat spre oamenii din jurul lui, poposind câteva clipe asupra fiecăruia, pe rând. Pata păcatului era mică pe conștiința

sa, în comparație cu a celorlalți. Ross, McMurdo, Kincaid, Kent, McClure… s-a oprit să mulțumească scurt cerului că măcar soția sa și băiatul Fergus erau în siguranță. Mintea i-a zăbovit asupra soției lui, dorind să se încălzească la amintirea zâmbetului ei liniștitor, la căldura minunată a trupului ei în brațele lui, strâns lipită de el când o sărutase de rămas-bun în acea după-amiază. În ciuda oboselii și a prezenței lordului George, care aștepta afară, îi venise poftă să o rostogolească pe saltea, chiar în acea clipă, și să o posede iute, dintr-odată, fără să se mai dezbrace. Ciudat cum apropierea luptei îl făcea atât de pregătit, întotdeauna. Chiar și acum…

Dar nici nu a apucat să-și ducă la bun sfârșit inventarul mintal și a simțit cum pleoapele îi coborau, când oboseala a încercat să-l doboare. A ignorat presiunea slabă a testiculelor, care apăruse la amintirea soției, și a reluat lista, un cioban ce ademenește cu viclenie somnul numărând oile pe care le va duce la tăiere.

Dar nu va fi măcel, a încercat să se îmbărbăteze. Pierderi minore în tabăra iacobiților. Treizeci de oameni uciși. Din două mii, erau șanse minime ca printre ei să se numere și bărbații din Lallybroch, nu-i așa? Dacă soția lui avea dreptate.

S-a scuturat ușor sub tartan și s-a luptat cu îndoiala care îi strânsese o clipă stomacul. Dacă… Doamne, dacă… Încă îi venea greu să o creadă, deși o văzuse el însuși lângă piatra aceea blestemată, cu chipul dizolvându-i-se îngrozit și ochii măriți de spaimă, contururile trupului ei estompându-se în timp ce el, de asemenea îngrozit, se agățase de ea, trăgând-o înapoi, abia simțindu-i osul delicat al brațului în mâna lui. Poate ar fi trebuit să o lase să plece, să se întoarcă în lumea ei. Nu, nu poate. Sigur așa ar fi trebuit. Dar el o trăsese îndărăt. Îi îngăduise să aleagă, dar o păstrase cu el prin simpla forță a dorinței pe care o simțea pentru ea. Și astfel ea rămăsese. Și îi dăduse lui șansa de a alege – să o creadă sau nu. Să acționeze sau să fugă. Și alegerea era făcută acum și nicio forță de pe pământ nu putea împiedica zorile să se ivească.

Inima îi bătea cu putere, pulsul izbind în încheieturile mâinilor și în vintre, și în coșul pieptului. A încercat să se liniștească, reluându-și numărătoarea, un nume pentru fiecare bătaie de inimă. Willie McNab, Bobby McNab, Geordie McNab… Slavă Domnului, micul Rabbie McNab era în siguranță, acasă… Will

Fraser, Ewan Fraser, Geoffrey McClure… McClure… Îi pusese la socoteală pe George și pe Sorley?

S-a mișcat ușor, zâmbind slab, simțind durere în coastele din partea stângă. Murtagh. Da, Murtagh, cizma bătrână și tăbăcită… măcar conștiința mea e curată în privința ta. William Murray, Rufus Murray, Geordie, Wallace, Simon…

În cele din urmă, a închis pleoapele, i-a lăsat pe toți în grija cerului întunecat de deasupra și s-a pierdut în cuvintele șoptite care încă îi veneau natural în franceză – „*Mon Dieu, je regrette*…”

•

Mi-am făcut rondul printre răniți, schimbând bandajele îmbibate de sânge de la piciorul unui bărbat. Sângerarea ar fi trebuit să înceteze până acum, dar nu se oprise. Hrană proastă și oase slabe. Dacă sângerarea nu înceta până la cântatul cocoșilor, eram nevoită să îl chem pe Archie Cameron sau pe unul dintre chirurgii militari pentru a amputa piciorul și a cauteriza ciotul rămas.

Uram gândul acesta. Viața era și așa aspră pentru un bărbat cu membrele întregi. Sperând că lucrurile mergeau spre bine, am acoperit noile bandaje cu un strat fin de alaun și sulf. Chiar dacă nu-l ajuta, nu-i pricinuia nici vreun rău. Avea să doară, dar în privința asta nu îl puteam ajuta.

— Va ustura un pic, i-am șoptit în timp ce îi înfășuram piciorul în fâșii de pânză.

— Nu-ți face griji, domniță, a murmurat el.

Mi-a zâmbit, în ciuda transpirației care îi curgea pe obraji, strălucitoare în lumina lumânării.

— O să suport.

— Bun.

L-am bătut ușor pe umăr, i-am netezit spre spate părul care îi căzuse pe frunte și i-am dat să bea niște apă.

— Mai vin într-o oră, dacă poți sta cu fașa atât de mult.

— O să suport, a spus el din nou.

•

Când am ieșită din nou afară, am crezut că Jamie adormise. Obrazul i se odihnea pe brațele încrucișate pe genunchi. Dar și-a ridicat privirea la sunetul pașilor mei și mi-a luat mâna când m-am așezat lângă el.

— Am auzit tunul în zori, am spus, gândindu-mă la bărbatul cu piciorul sfârtecat de o ghiulea. Mi-a fost teamă pentru tine.

A început să râdă încetișor.

— Și mie mi-a fost teamă, englezoaico. Tuturor ne-a fost teamă.

Tăcuți precum fuioarele de ceață, scoțienii au înaintat prin iarba uscată, pas cu pas. Nu exista niciun semn că întunericul s-ar ridica, însă aerul nopții se schimbase. Vântul se schimbase, asta era; bătea dinspre mare peste ținutul rece înainte de ivirea zorilor și zgomotul slab al valurilor se auzea din depărtare.

În ciuda senzației de întuneric fără sfârșit, zorii aveau să răsară curând. A văzut chiar la timp trupul de la picioarele sale; încă un pas și ar fi căzut peste bărbatul ghemuit.

Cu inima bătând să-i spargă pieptul din cauza șocului unei ciocniri evitate în ultima clipă, s-a lăsat pe vine pentru a vedea mai bine. Un om cu veston roșu, dormind, viu și nevătămat. Și-a mijit ochii concentrat în întunericul din jur, ciulindu-și urechile pentru a auzi și respirația altor bărbați care dormeau. Nu se mai auzea nimic în afară de sunetele mării, ale ierbii și ale vântului, ce ascundea foșnetul slab al pașilor furișați. A privit scurt în urma lui, umezindu-și buzele care se uscaseră în ciuda aerului jilav. În urma lui veneau oameni; nu îndrăznea să mai șovăie mult. Poate următorul bărbat n-ar fi fost la fel de atent când pășea și nu puteau risca să provoace un strigăt de avertisment.

Și-a așezat mâna pe pumnal, dar a ezitat. Războiul era război, însă nu putea să ucidă un dușman adormit. Bărbatul părea să fie singur, la o oarecare distanță de tovarășii lui. Nu era un străjer, nici cei mai neglijenți paznici nu ar putea dormi știind că scoțienii aveau tabăra pe creasta de deasupra. Poate că soldatul se ridicase pentru a se ușura, se îndepărtase grijuliu de tovarășii săi pentru a-și face nevoile, apoi, pierzându-și simțul orientării în întuneric, se așezase să doarmă acolo unde se afla.

Metalul muschetei era alunecos în palma lui transpirată. Și-a frecat mâna de tartan, apoi s-a ridicat în picioare, și-a încleștat mâinile pe țeava muschetei și a lovit în jos cu patul de lemn al armei. Șocul impactului i-a scuturat omoplații; un cap nemișcat e solid. Brațele bărbatului s-au ridicat brusc, dar, în afară de un icnet, n-a mai scos niciun sunet, iar acum zăcea cu fața în jos, ca o potcoavă căzută.

Cu palmele furnicându-l, s-a aplecat din nou și a pipăit sub bărbia soldatului, căutându-i pulsul. L-a găsit și, liniștindu-se, s-a ridicat. Atunci a auzit în spatele său un strigăt de surpriză înăbușit și s-a repezit într-acolo cu muscheta ridicată la umăr, pentru a-și da seama că țeava împungea în obrazul unuia dintre bărbații din clanul lui Keppoch MacDonald.

— *Mon Dieu*! a șoptit bărbatul, făcându-și cruce.

Jamie a strâns din dinți de furie. Era blestematul de preot franțuz al lui Keppoch, îmbrăcat, la sugestia lui O'Sullivan, în cămașă și tartan, la fel ca bărbații care luptau.

— A insistat că este de datoria lui să ofere răniților și muribunzilor sfânta împărtășanie pe câmpul de luptă, mi-a explicat Jamie, trăgându-și tartanul pătat mai sus pe umăr, întrucât noaptea devenea tot mai rece. Ideea lui O'Sullivan era că, dacă englezii l-ar fi prins pe câmpul de luptă în sutană, l-ar fi rupt în bucăți. Asta nu știm, poate că da, poate că nu. Dar arăta ca un prost în tartan, a adăugat el fără rețineri.

Iar comportamentul preotului n-a fost în măsură să îmbunătățească impresia lăsată de înfățișarea lui. Înțelegând că atacatorul lui era un scoțian, a răsuflat ușurat și a dat să deschidă gura. Cu o mișcare rapidă, Jamie i-a acoperit-o cu palma, înainte ca vreo întrebare imprudentă să țâșnească.

— Ce cauți aici, părinte? a mârâit el cu buzele lipite de urechea preotului. Trebuia să fii în spatele liniilor.

Ochii holbați ai preotului la auzul acestor cuvinte i-au dezvăluit lui Jamie adevărul. Omul lui Dumnezeu, rătăcit în întuneric, crezuse că încă se afla în spatele liniilor și, când a priceput într-un târziu că ajunsese de fapt în fața scoțienilor care avansau, i s-au înmuiat genunchii.

Jamie a aruncat o privire în urmă. Nu îndrăznea să-l trimită pe preot înapoi. În întunericul cețos, putea ușor să dea nas în nas cu un scoțian, care să-l confunde cu un dușman și să-l ucidă pe loc. Ținându-l pe bărbatul mai plăpând de ceafă, l-a împins în genunchi.

— Întinde-te la pământ și rămâi așa până când încetează focul, i-a șuierat la ureche.

Preotul a încuviințat cu însuflețire din cap, apoi deodată a văzut trupul soldatului englez zăcând la un metru distanță. A ridicat o privire îngrozită spre Jamie și a întins brațul spre

sticluțele cu mir și agheasmă pe care le purta la cingătoare în loc de pumnal.

Dându-și ochii peste cap de exasperare, Jamie a făcut câteva gesturi violente, menite să arate că omul nu era mort și, ca atare, nu avea nevoie de serviciile preotului. Cum preotul nu părea că ar înțelege, Jamie s-a aplecat, i-a luat mâna și i-a apăsat degetele pe gâtul englezului, cea mai simplă metoda de a dovedi că bărbatul nu era prima victimă a bătăliei. Prins în această poziție ridicolă, a înghețat când o voce a răzbătut prin ceața din spatele său.

— Stai! Cine e acolo?

•

— Ai puțină apă, englezoaico? a întrebat Jamie. Mi se cam face sete de la povestit.

— Ticălosule! am zis. Nu te poți opri acum! Ce s-a întâmplat?

— Apă, a repetat el rânjind, și îți spun mai departe.

— Prea bine, am consimțit, întinzându-i o butelcă și urmărindu-l cum o înclină spre buze. Ce s-a întâmplat pe urmă?

— Nimic, a răspuns el, coborând butelca și ștergându-se la gură cu mâneca. Doar nu crezi că am răspuns.

A rânjit spre mine obraznic și s-a ferit când am încercat să îi ard o palmă peste ureche.

— Gata, gata, m-a dojenit el. Nu așa trebuie să te porți cu un om rănit în slujba regelui!

— Rănit, ha? am spus. Crede-mă, Jamie Fraser, o biată tăietură de paloș e nimic în comparație cu ce îți voi face dacă…

— Ah, trecem și la amenințări? Care era poemul acela despre care mi-ai spus? „Când durerea și teama îți încrețesc fruntea, un înger îndurător…”[17] Au!

— Data viitoare o să ți-o răsucesc chiar din rădăcină, am spus eliberându-i urechea. Hai, zi mai departe, trebuie să mă întorc într-un minut.

Și-a frecat cu grijă urechea, dar s-a rezemat de zid și a reluat povestirea.

— Am rămas așa, pe vine, eu și părintele, holbându-ne unul la celălalt și ascultând străjile la doi metri de noi. „Ce-a fost asta?” a întrebat unul și eu m-am gândit că mă puteam ridica la timp, să îl dobor cu pumnalul înainte ca el să mă împuște în spate, dar

---

[17] •

ce făceam cu tovarășul lui? Căci nu puteam aștepta ajutor din partea preotului, în afară, poate, de o ultimă rugăciune peste leșul meu.

S-a lăsat o tăcere lungă și grea, iar cei doi iacobiți s-au ghemuit în iarbă, mâna lui Jamie rămânând încleștată pe a preotului, atât de speriați încât nu îndrăzneau să și le elibereze.

— Ahh, ai vedenii, s-a auzit într-un final dinspre celălalt străjer.

Jamie a simțit fiorul de ușurare al preotului și degetele lui umede s-au desprins din strânsoare.

— Nu e nimic aici în afară de tufe de grozamă. Fii pe pace, flăcăule, a rostit străjerul liniștitor.

Jamie a auzit o ușoară bătaie ușoară pe umăr și pasul pe loc al unor picioare încălțate cu cizme, încercând să se încălzească.

— Sunt ale dracului de multe, sigur, și în bezna asta poate fi și întreaga armată scoțiană, că tot n-o vezi.

Lui Jamie i s-a părut că aude un râs înăbușit dinspre una dintre „tufele de grozamă” de pe deal.

A aruncat o privire spre coama dealului, acolo unde stelele începuseră să pălească. Mai puțin de zece minute până la prima lumină, a socotit el. Moment în care trupele lui Johnnie Cope vor înțelege repede că armata scoțienilor nu era, așa cum își închipuiau, la o oră de mărșăluit în direcția opusă, ci deja în fața liniilor de luptă.

În stânga s-a auzit un sunet, în direcția mării. Un sunet slab și nedeslușit, dar îngrijorător pentru urechile unui om deprins cu lupta. Cineva, a dedus Jamie, se împiedicase de o tufă de grozamă.

— Hei!

Și una dintre străjile din apropiere chiar se îngrijorase.

— Ce se întâmplă?

Preotul va trebui să se descurce singur, s-a gândit Jamie, apoi a tras paloșul, s-a ridicat în picioare și, dintr-un pas, a ajuns lângă străji. Bărbatul era doar o siluetă în întuneric, însă destul de clară. Tăișul nemilos a lovit cu toată puterea, despicând pe loc țeasta soldatului.

— Scoțienii! a strigat tovarășul bărbatului.

Al doilea străjer a țâșnit ca un iepure din crâng, sărind în întunericul tot mai palid înainte ca Jamie să-și poate elibera arma din țeasta însângerată. Și-a proptit un picior de spatele

soldatului căzut și a tras, scrâșnind din dinți din cauza senzației neplăcute date de carnea lipsită de viață și osul aspru.

Alarma se răspândea în tabăra englezilor. Jamie o simțea și o auzea – forfota oamenilor treziți pe neașteptate, bâjbâind orbește după arme, căutând în toate părțile amenințarea nevăzută.

Cimpoierii lui Clanranald erau în spate, în dreapta, însă nu se auzea încă niciun semnal de atac. Așa că Jamie a continuat să înainteze, cu inima bubuindu-i în piept și brațul stâng amorțit de pe urma loviturii mortale, cu mușchii stomacului încordați și privirea atentă în întunericul ce pălea, stropii fini de sânge de pe chipul său devenind reci și lipicioși în răcoarea dimineții.

— Întâi i-am auzit, mi-a mărturisit uitându-se pierdut în bezna nopții, căutând încă soldați englezi. Pe urmă i-am și văzut. Pe englezi, șerpuind pe pământ precum viermii pe carne, și pe bărbații din spatele meu. George McClure a venit cu mine, Wallace și Rodd fiind de cealaltă parte, și am mers mai departe, pas cu pas, dar din ce în ce mai repede, iar englezii se agitau întruna în fața ochilor noștri.

Un bubuit a răsunat în dreapta; un singur tun a tras. După o clipă, un altul, și, ca la un semnal, un strigăt șovăielnic s-a ridicat din piepturile scoțienilor care năvăleau.

— Apoi au început cimpoaiele, a continuat Jamie cu ochii închiși. Nu mi-am amintit de muscheta mea până când nu am auzit un foc aproape în spatele meu. O lăsasem în iarbă lângă preot. Când e așa, nu vezi nimic, doar lupta care se poartă în jurul tău. Auzi un strigăt și deodată te trezești alergând. Încet, câțiva pași, în vreme ce îți desfaci centura și pe urmă tartanul îți cade și tu alergi în salturi, tălpile îți împroașcă noroi pe picioare și simți răceala ierbii ude, și poalele cămășii îți zboară de pe fundul gol. Vântul suflă și îți umflă cămașa… Pe urmă te înconjoară zgomotul și tu țipi, ca atunci când erai copil și coborai în fugă un deal strigând în bătaia vântului, să vezi dacă te ridici de la pământ cu sunetul.

Valurile propriilor strigăte i-au purtat până în câmpie, unde forța asaltului scoțian s-a lovit de bancurile de nisip ale armatei engleze, sufocându-le într-o revărsare clocotindă de sânge și teroare.

— Au luat-o la fugă, a spus el în șoaptă. Un bărbat s-a ridicat să mă înfrunte – în tot timpul bătăliei, unul singur. Pe ceilalți i-am lovit din spate.

Și-a mângâiat trist obrazul și am simțit cum un ușor tremur pune stăpânire pe el.

— Îmi amintesc... totul, mi-a spus aproape șoptind. Fiecare lovitură. Fiecare chip. Bărbatul zăcând la pământ în fața mea care făcuse pe el de teamă. Caii nechezând. Toate miasmele – de praf de pușcă și de sânge și mirosul propriei sudori. Absolut totul. Dar mă simțeam ca și cum aș fi stat deoparte, privindu-mă pe mine însumi. Parcă nu eram cu adevărat acolo.

A deschis ochii și mi-a aruncat o privire piezișă. S-a aplecat până și-a sprijinit fruntea pe genunchi, tremurând vizibil acum.

— Știi cum e? m-a întrebat.

— Știu.

Deși nu mânuisem sabia sau pumnalul, luptasem destul de des cu mâinile și cu puterea voinței, răzbind prin haosul morții doar pentru că nu exista altă scăpare. Și chiar dacă apărea acel sentiment straniu de detașare, creierul părea să se ridice deasupra trupului, judecând rece și dând ordine, mădularele supunându-se până când trecea criza. Întotdeauna tremuratul începea cândva mai târziu.

Eu încă nu ajunsesem în acest punct. Mi-am tras mantia de pe umeri și l-am acoperit pe Jamie înainte de a mă întoarce înăuntru.

•

Au venit zorii și odată cu ei ajutoarele, adică două femei din sat și a un chirurg militar. Bărbatul cu piciorul rănit era palid și slăbit, dar sângerarea se oprise. Jamie m-a luat de braț și m-a condus de-a lungul uliței din Tranent.

Dificultățile constante ale lui O'Sullivan cu proviziile fuseseră temporar rezolvate de căruțele capturate și acum era de mâncare din belșug. Am mâncat repede, abia gustând terci-ul fierbinte, conștienți de hrană doar ca necesitate trupească, precum respiratul. Senzația de sațietate a început să mi se strecoare în trup, ajutându-mă să mă gândesc la următoarea nevoie presantă – somnul.

Bărbați răniți erau încartiruiți în fiecare casă și colibă, dar cei mai mulți dintre soldați dormeau în general pe câmpurile de lângă sat. Deși Jamie ar fi putut obține un loc în casa parohială,

cu ceilalți ofițeri, m-a luat de braț și m-a tras după el, prin spațiul dintre colibe, sus pe un deal, într-una din dumbrăvile mici din preajma Tranentului.

— E nițel de mers, a spus el scuzându-se, privind în jos spre mine, dar m-am gândit că poate vrei puțină intimitate.

— Mi-ar plăcea.

Deși fusesem crescută în condiții care ar surprinde pe majoritatea oamenilor din epoca mea ca fiind primitive, adesea locuind în corturi și case de lut în expedițiile unchiului Lamb, nu eram obișnuită să trăiesc cu mulți oameni laolaltă, după cum era obiceiul aici. Oamenii mâncau, dormeau și adesea făceau dragoste înghesuiți în colibe strâmte și sufocante, luminate și încălzite de focuri înecăcioase de turbă. Singurul lucru pe care nu îl făceau laolaltă era spălatul – în principal pentru că nu se spălau.

Jamie s-a oprit sub ramurile aplecate ale unui castan uriaș, într-un mic luminiș, cu un covor gros de frunze de frasin, arin și sicomor. Soarele abia răsărise și era încă rece sub copaci, pojghița subțire a brumei zărindu-se pe unele frunze îngălbenite.

Jamie a săpat cu călcâiul o adâncitură grosolană în stratul de frunze, apoi, stând în picioare, a pus mâna pe catarama curelei și mi-a zâmbit.

— E puțin jenant când îl îmbraci, dar e foarte ușor când îl dezbraci.

Și-a desfăcut cureaua dintr-o mișcare și tartanul i-a căzut pe glezne, lăsându-l doar în cămașa ce-i ajungea până la jumătatea coapselor. De obicei purta „micul kilt” militar pe care îl prindea cu centura în talie, cu tartanul înfășurat pe umeri. Dar kiltul se rupsese și se murdărise în timpul luptei, așa că își luase unul dintre tartanele mai vechi, de fapt o fâșie lungă de stofă, răsucită pe șolduri și ținută în loc de o curea.

— Și cum o îmbraci? am întrebat, curioasă.

— Păi, o întinzi pe pământ așa – a îngenuncheat, așternând bucata de stofă ca să acopere adâncitura mărginită de frunze – și pe urmă îi faci pliuri din zece în zece centimetri, te așezi pe ea și te învârți.

Am izbucnit în râs și m-am lăsat în genunchi, să îl ajut să netezească stofa groasă de lână.

— Chiar aș vrea s-o văd și pe asta, i-am spus. Trezește-mă înainte să te îmbraci.

A scuturat capul vesel și razele soarelui pătrunzând printre frunze au sclipit în părul său.

— Englezoaico, șansele ca eu să mă trezesc înaintea ta sunt mai mici decât ale unei râme într-o curte cu găini. Nu îmi pasă nici dacă mai calcă un cal pe mine, nu mă mișc de aici până mâine-dimineață.

S-a așezat cu grijă, împingând frunzele într-o parte.

— Hai, vino lângă mine, a spus, întinzând un braț drept invitație. Ne vom acoperi cu mantia ta.

Frunzele de sub tartan formau o saltea neașteptat de confortabilă, deși în aceste momente aș fi dormit bucuroasă și pe un pat de cuie. M-am lăsat moale lângă el, savurând plăcerea desăvârșită de a sta pur și simplu lungită.

Frigul inițial a dispărut pe măsură ce trupurile noastre s-au încălzit în coconul în care stăteam. Ne aflam suficient de departe de sat încât forfota activităților ne ajungea la urechi doar în frânturi aduse de vânt și, pe jumătate adormită, m-am gândit cu satisfacție că s-ar putea ca abia mâine să îl caute cineva pe Jamie și să ne găsească.

Îmi scosesem corsajele și le sfâșiasem pentru a face din ele mai multe bandaje noaptea trecută și între trupurile noastre nu mai era nimic în afară de pânza subțire a rochiei mele și cămașa lui Jamie. Ceva tare și cald s-a zbătut o clipă lipit de stomacul meu.

— Ești sigur? am spus, amuzată în ciuda oboselii. Jamie, trebuie să fii pe jumătate mort.

A râs obosit, ținându-mă strâns lângă el cu o mână mare și caldă așezată pe spatele meu.

— Mult mai mult decât pe jumătate, englezoaico. Sunt zdrobit, dar mădularul meu e singurul prea prost ca să știe asta. Nu pot să stau întins lângă tine fără să te doresc, dar probabil că o să rămân cu dorința.

Am bâjbâit după poala cămășii, i-am ridicat-o și l-am îmbrățișat. Chiar mai fierbinte decât pielea de pe pântec, penisul îi era mătăsos sub atingerea degetului meu mare, pulsând cu putere în ritmul bătăilor inimii.

A scos un sunet slab de plăcere amestecată cu durere și s-a rostogolit încet pe spate, lăsându-și picioarele să se desfacă ușor în lături, acoperit pe jumătate cu mantia mea.

Soarele ajunsese pe maldărul nostru de frunze și umerii mei s-au relaxat sub atingerea caldă a luminii. Totul mi se părea ușor poleit, din pricina epuizării și a culorilor toamnei timpurii. Mă simțeam amorțită și oarecum separată de trup, privindu-i pielea ce se înfiora la atingerea mea. Toată groaza și truda, și vacarmul ultimelor două zile s-au risipit încet și am rămas doar noi doi.

Ceața oboselii părea să acționeze ca o lupă, amplificând detaliile și senzațiile mărunte. Urma rănii de paloș era vizibilă sub cămașa ridicată, o crustă întunecată pe pielea albă. Câteva muște au bâzâit deasupra noastră, curioase, dar le-am alungat cu mâna. Îmi țiuiau urechile de atâta liniște, foșnetul copacilor acoperind ecourile satului.

Mi-am așezat obrazul pe trupul lui, simțind curba netedă și tare a osului bazinului aproape de suprafața pielii. Pielea îi era transparentă la încheietură, venele ramificate, albastre și delicate ca ale unui copil.

Mâna lui s-a ridicat ușor, plutind precum frunzele și s-a așezat lin pe capul meu.

— Claire. Am nevoie de tine, mi-a șoptit. Am atâta nevoie de tine.

În lipsa jupoanelor stânjenitoare, era ușor. Mă simțeam de parcă pluteam la rândul meu, săltându-mă fără efort, trăgându-mi fustele în sus, peste trupului său, așezându-mă deasupra, ca un nor pe vârful unui deal, răspunzând nevoii sale.

Ochii îi erau închiși, capul dat pe spate, părul auriu-roșcat răsfirat printre frunze. Dar brațele lui mi-au cuprins ferm mijlocul, odihnindu-se pe curba șoldurilor mele.

Am închis și eu ochii, iar mințile și trupurile ni s-au contopit. Epuizarea ne bloca orice gând sau amintire, orice senzație în afară de cea de cunoaștere reciprocă a trupurilor.

— Nu… mult, a șoptit el.

Am încuviințat din cap, știind că simte ceea ce nu vede și m-am ridicat deasupra lui, cu coapsele puternice și sigure pe sub stofa murdară a rochiei.

O dată, de două ori, și încă o dată, și din nou și un tremur a trecut prin el și prin mine așa cum apa urcă din rădăcinile unei plante spre frunzele ei.

A suspinat și am simțit cum alunecă în somn la fel cum scade lumina unei lămpi. M-am lăsat în jos lângă el, abia având timp să trag faldurile grele ale mantiei peste noi înainte ca întunericul să mă învăluie și m-am întins pe pământ cu căldura intensă a seminței lui în pântecul meu. Am adormit.

37. Holyrood

Edinburgh, octombrie 1745

Bătaia în ușă m-a surprins când îmi verificam cutiile medicale pline din nou. După victoria uluitoare de la Prestonpans, Charles își condusese triumfător armata înapoi în Edinburgh, pentru a se bucura de adulația supușilor săi. În vreme ce el se bucura, generalii și căpeteniile de clanuri munceau din greu, adunându-și oamenii și procurând armele de care era nevoie, pregătindu-se pentru ceea ce îi aștepta.

Îmbătat de reușită, Charles vorbea entuziasmat despre cucerirea Stirlingului, apoi a Carlyleului și, poate, despre o înaintare spre sud, chiar spre Londra. Eu îmi petreceam timpul liber numărând acele de sutură, strângând coajă de salcie și șterpelind orice dram de alcool pe care puteam pune mâna, pentru a-l fierbe și a-l transforma în dezinfectant.

— Ce este? am întrebat, deschizând ușa.

Mesagerul era un băiat cu câțiva ani mai mare decât Fergus. Încerca să arate grav și respectuos, însă nu își putea înfrâna curiozitatea firească. I-am văzut privirea iscodind prin cameră, oprindu-se fascinată pe cufărul mare cu leacuri din colțul camerei. În mod cert, zvonurile despre mine se răspândiseră prin palatul de la Holyrood.

— Înălțimea Sa solicită prezența dumneavoastră, doamnă Fraser, a spus el.

Ochii căprui luminoși m-au privit atenți, fără îndoială căutând semne de putere supranaturală. Părea ușor dezamăgit de înfățișarea mea deprimant de normală.

— O, da? am spus. Bine. Deci unde este Înălțimea Sa?

— În salonul de dimineață, doamnă. Vă conduc eu. O…

Când s-o ia din loc, și-a adus brusc aminte ceva și s-a repezit înapoi până să apuc să închid ușa.

— Și să luați și cutia cu leacuri, dacă sunteți bună.

Însoțitorul meu era pătruns de importanța misiunii sale de a mă conduce de-a lungul holului, spre aripa regală a palatului. Evident cineva îl învățase cum trebuie să se poarte ca un paj regal, dar din când în când, un pas prea vioi trăda noutatea acestei îndeletniciri.

Ce Dumnezeu voia Charles de la mine? m-am întrebat. Deși mă tolera de dragul lui Jamie, povestea Doamnei Albe îl tulburase fără îndoială și era neliniștit în privința mea. Nu doar o dată îl surprinsesem făcându-și cruce în prezența mea ori semnul „coarnelor”, cu două degete, pentru a fi păzit de cele rele. Ideea că m-a solicitat pentru a-l trata era puțin probabilă.

Când ușa masivă s-a deschis spre micul salon, ideea părea și mai greu de crezut. Prințul, evident în cea mai bună formă, stătea aplecat peste un clavecin pictat, cântând șovăielnic o melodie, cu un singur deget. Pielea delicată a obrajilor i se înroșise ușor, dar de emoție, nu de febră și ochii săi erau limpezi și atenți când i-a ridicat spre mine.

— Doamnă Fraser! Ești foarte amabilă că ai venit la mine atât de curând!

În această dimineață purta haine și mai bogate decât de obicei, avea perucă și o vestă nouă din mătase de culoarea untului, brodată cu flori. Trebuie să fie încântat de ceva, mi-am spus în gând; engleza lui o lua razna de fiecare dată când devenea agitat.

— Este plăcerea mea, Înălțimea Voastră, am spus cu sfială, făcând o scurtă reverență.

Era singur, în mod surprinzător. Ar putea avea nevoie de serviciile mele medicale, oare?

A arătat cu un gest scurt și nervos spre unul dintre scaunele tapițate cu damasc auriu, îndemnându-mă să mă așez. Alături, întors spre mine, se afla un al doilea scaun, dar prințul a început să pășească încoace și încolo prin fața mea, prea neliniștit pentru a sta jos.

— Am nevoie de ajutorul dumitale, a spus el deodată.

— Da? am zis politicos și întrebător.

Gonoreea? m-am gândit, cercetându-l cu privirea pe furiș. Nu auzisem să fi avut vreo femeie de la Louise de La Tour, dar, la o adică, o dată era suficient. Își țuguia și își sugea buzele, căutând parcă o cale ocolită de a-mi spune, dar s-a dat bătut în cele din urmă.

— Am aici un *capo* – o căpetenie, înțelegi? Se gândește să se alăture cauzei tatălui meu, dar mai are încă unele îndoieli.

— O căpetenie de clan, vreți să spuneți?

A încuviințat din cap și pe frunte i s-au ivit cute sub buclele elaborate ale perucii.

— *Oui, madame.* Desigur, e de acord cu tot ceea ce tatăl meu cere…

— Desigur, am murmurat.

— … dar dorește să discute cu dumneata, *madame,* înainte să le poruncească oamenilor săi să mă urmeze.

În voce i se ghicea mirarea, de parcă nici el nu credea ce spune, și mi-am dat seama că roșeața din obrajii săi venea dintr-un amestec de nedumerire și furie stăpânită.

Eram mirată, la rândul meu. Imediat mi-a apărut în minte imaginea unei căpetenii de clan cu vreo boală îngrozitoare, a cărui aderare la cauză depindea de un tratament miraculos pe care eu i-l puteam oferi.

— Sunteți sigur că dorește să discute cu mine? am întrebat.

Reputația mea nu putea să fi ajuns atât de departe.

Charles a înclinat capul cu răceală înspre mine.

— Așa spune el, *madame.*

— Dar eu nu cunosc nicio căpetenie de clan. Cu excepția lui Glengarry și a lui Lochiel, desigur. Oh, și Clanranald și Keppoch, firește. Dar ei vi s-au alăturat deja. Și de ce Dumnezeu…

— În fine, el are părerea că îl cunoști dumneata, m-a întrerupt prințul, cuvintele încurcându-i-se pe măsură ce furia îi creștea.

Și-a strâns pumnii, evident impunându-și să mă trateze curtenitor.

— Este important – foarte important, *madame,* să devină convins să mi se alăture. Cer… îți cer… dumitale așadar, ca dumneata… să îl convingi.

Mi-am scărpinat nasul, pe gânduri, privindu-l. Încă un punct-cheie. Încă o ocazie de a îndrepta evenimentele pe drumul pe care îl alegeam. Și încă o dată, neputința mea de a ști cum să procedez mai bine.

Avea dreptate. Era important să o conving pe această căpetenie de clan să își încredințeze forțele cauzei iacobite. Cu cei din clanul Cameron, cu diversele clanuri MacDonald și cu ceilalți alăturați până acum, armata iacobită număra abia două mii de oameni, una dintre cele mai pestrițe amestecături de sărăntoci și scursuri pe care un general o avusese vreodată sub comanda sa. Cu toate acestea, acea gloată de zurbagii cucerise orașul Edinburgh, biruise o forță engleză superioară la Preston și dăduse semne de netăgăduit că avea de gând să treacă prin ținuturi ca prin brânză.

Fusesem incapabili să îl oprim pe Charles; poate, după cum spunea Jamie, singura cale de a evita nenorocirea era acum să facem tot ce se putea pentru a-l ajuta. O căpetenie importantă de clan care s-ar număra de-acum printre susținătorii lui Charles ar influența mult șansele ca și alții să ni se alăture. Ar putea fi un moment de cotitură, forțele iacobite ar crește până la nivelul unei adevărate armate, capabile cu adevărat să invadeze Anglia. Și dacă va fi așa, ce naiba se va întâmpla după aceea?

Am oftat. Indiferent ce decideam să fac, nu puteam lua nicio hotărâre până când nu mă întâlneam cu această persoană misterioasă. Am aruncat o privire în jos pentru a mă asigura că rochia mea era suficient de prezentabilă pentru o întâlnire cu o căpetenie de clan, bolnavă ori ba, și m-am ridicat, luându-mi cutia cu leacuri subraț.

— Voi încerca, Înălțimea Voastră, am spus.

Pumnii strânși s-au desfăcut, dezvăluind unghiile roase, și fruntea s-a înseninat.

— Ah, bun, a spus el, apoi s-a întors spre ușa salonului pentru recepțiile de după-amiază. Vino, te voi conduce eu însumi.

•

Lacheul de la ușă a sărit îndărăt de surpriză când Charles a deschis brusc ușa și a trecut iute pe lângă el fără să îi arunce nicio privire. În capătul îndepărtat al camerei lungi, cu pereții acoperiți cu tapiserii, se afla un șemineu enorm din marmură, mărginit cu faianță de Delft, pictată cu scene pastorale flamande în nuanțe de albastru și purpuriu. O mică sofa era așezată în fața focului și un bărbat înalt, cu umeri lați, în ținută scoțiană, stătea în picioare lângă ea.

Într-o încăpere mai puțin impozantă, bărbatul ar fi părut uriaș, cu picioarele ca niște trunchiuri de copac în ciorapii în carouri pe

sub kilt. Dar în această cameră imensă, sub tavanele cu ornamente, era doar mare, potrivindu-se cu figurile eroice ale mitologiei care decorau tapiseriile din ambele capete ale camerei.

Am încremenit la vederea musafirului uriaș. Eram șocată și nu-mi puteam crede ochilor. Charles continuase să meargă și acum privea înapoi spre mine oarecum nerăbdător, făcându-mi semn cu mâna să vin lângă foc. Am înclinat capul spre bărbatul masiv. Apoi am pășit încet, am ocolit capătul sofalei și m-am uitat în jos, spre bărbatul așezat pe ea.

A zâmbit slab când m-a văzut, ochii cenușii precum penele de porumbel scăpărând amuzați.

— Da, a spus el, răspunzând uimirii mele. Nici eu mă așteptasem să ne întâlnim. Mai că ai putea spune că soarta ne aduce împreună.

A întors capul și a ridicat o mână spre servitorul său uriaș.

— Angus, vrei, rogu-te, să îi aduci doamnei Claire un strop de brandy? Mi-e teamă că surpriza revederii a afectat-o nițel.

Puțin spus, am replicat în sinea mea. M-am prăbușit într-un fotoliu cu picioare curbate și am acceptat cupa de cristal pe care mi-a întins-o Angus Mhor.

Ochii lui Colum MacKenzie rămăseseră neschimbați, la fel și vocea. Și în ochi, și voce se regăsea esența bărbatului care condusese clanul MacKenzie vreme de treizeci de ani, în ciuda bolii care îl transformase într-un invalid încă din adolescență. Toate celelalte însă păreau să se fi înrăutățit: părul negru era acum aproape complet argintiu, trăsăturile feței își pierduseră conturul și oasele ascuțite ale feței parcă ieșeau prin pielea lipsită de vigoare. Chiar și pieptul lat se strânsese, iar umerii puternici se încovoiaseră, carnea atârnând pe scheletul fragil.

Avea deja în mână un pahar pe jumătate plin cu o licoare ca ambra sclipind în lumina focului. S-a așezat cu greutate în poziție șezândă și a ridicat paharul într-un salut ironic.

— Arăți foarte bine… nepoată.

Cu coada ochiului l-am văzut pe Charles rămânând cu gura căscată.

— Dumneata nu arăți, am spus fără menajamente.

Colum a privit calm în jos, spre picioarele strâmbe și crăcănate. Peste un secol, lumea medicală va numi această

boală după cea mai ilustră victimă a sa: sindromul Toulouse-Lautrec.

— Nu, a spus el. Dar au trecut doi ani de când ne-am văzut ultima dată. La vremea aceea, doamna Duncan a socotit că nu voi trăi mai mult de doi ani.

Am luat o înghițitură de brandy. Avea un gust minunat. Charles era nerăbdător.

— N-aș fi crezut că vei pune mare preț pe blestemul unei vrăjitoare, am spus.

Un zâmbet i-a făcut buzele subțiri să tresară. Avea frumusețea îndrăzneață a fratelui său Dougal, așa afectat de boală cum era, și când renunța la atitudinea detașată, puterea bărbatului strălucea peste ruina trupului său.

— Nu, sigur că nu. Am avut impresia limpede că doamna spunea asta ca o observație, nu ca un blestem. Și rar am întâlnit un observator mai ager decât Geillis Duncan, cu o singură excepție.

A înclinat curtenitor capul spre mine, pentru a-și face clară aluzia.

— Mulțumesc, am spus.

Colum a privit spre Charles, care urmărea mut de uimire acest schimb de replici.

— Vă mulțumesc pentru bunăvoința de a-mi permite să folosesc locuința Înălțimii Voastre ca să mă întâlnesc cu doamna Fraser, a spus el, cu o ușoară înclinare a capului.

Cuvintele erau suficient de politicoase, însă în ton se ghicea invitația evidentă de a ne lăsa singuri.

Charles, care nu fusese niciodată în viața sa trimis la plimbare, s-a îmbujorat și a deschis gura. Apoi, recăpătându-și stăpânirea de sine, a închis-o, a făcut o scurtă plecăciune și s-a întors pe călcâie.

— Nu vom avea nevoie nici de lacheu, am strigat în urma lui.

Umerii i-au căzut și ceafa i-a devenit roșie sub coada perucii, dar a făcut un gest iute și lacheul de la ușă, aruncându-mi o privire uluită, l-a urmat afară.

— Hm, a zis Colum, uitându-se o clipă dezaprobator spre ușă.

Apoi și-a îndreptat atenția spre mine.

— Am cerut să te văd pentru că îți datorez scuze, a spus, fără nicio introducere.

M-am rezemat de spătarul scaunului, așezându-mi cu nonșalanță paharul pe abdomen.

— O, scuze? am spus, cu cât de mult sarcasm puteam strânge într-un cuvânt. Pentru că ai încercat să mă arzi pe rug sub acuzația de vrăjitorie, vrei să zici? Ah, o nimica toată, am fluturat o mână, respingându-i grațios scuzele. Scuze?! am repetat sfredelindu-l cu privirea.

A zâmbit fără a da vreun semn de tulburare.

— Probabil că sună cam nepotrivit, a rostit el.

— Nepotrivit?! Pentru că ai permis să fiu arestată și aruncată în groapa hoților trei zile, fără mâncare și apă? Pentru că am fost despuiată și biciuită în fața tuturor sătenilor din Cranesmuir? Pentru că m-ai lăsat la o distanță de-un fir de păr de un butoi cu smoală și un mănunchi de vreascuri?

M-am oprit și am tras adânc aer în piept.

— Acum, că l-ai spus, am continuat ceva mai calmă, „nepotrivit" este exact cuvântul pe care l-aș folosi și eu.

Zâmbetul îi dispăruse.

— Îmi cer iertare pentru frivolitatea de care am dat dovadă, a spus el încet. Nu aveam intenția de a te lua în râs.

M-am uitat la el, dar nu am văzut nici urmă de amuzament în ochii cu gene negre.

— Nu, am spus, trăgând din nou adânc aer în piept. Probabil că nu ai vrut. Și probabil că ai de gând să spui și că nu aveai intenția de a mă da pe mâna justiției pentru vrăjitorie.

Privirea cenușie a devenit mai vie.

— Știai asta?

— Geillis mi-a spus. În timp ce eram în groapa hoților. A spus că de ea voiai dumneata să scapi, eu am fost o întâmplare.

— Ai fost, a rostit el, arătând deodată foarte obosit. Dacă ai fi fost în castel, te-aș fi putut proteja. Ce Dumnezeu te-a făcut să pleci în sat?

— Cineva mi-a spus că Geillis Duncan e bolnavă și mă cheamă la ea, am răspuns scurt.

— Aha, a spus el în șoaptă. Cineva ți-a spus. Cine, dacă pot să întreb?

— Laoghaire.

Nici măcar acum nu mi-am putut stăpâni o mică izbucnire de furie când am pronunțat numele fetei. Dintr-o criză de gelozie pentru că mă căsătorisem cu Jamie, încercase cu bună știință să

mă trimită la moarte. O ură de o profunzime îngrijorătoare pentru o fată de șaisprezece ani. Dar chiar și acum, amestecată cu furie, exista un strop de aprigă satisfacție: e al meu, mi-am spus aproape fără să vreau. Al meu. Niciodată nu îl vei putea lua de lângă mine. Niciodată.

— Aha, a spus Colum din nou, privindu-mi gânditor chipul aprins. Eu am crezut că așa a fost să fie. Spune-mi, a continuat el, ridicând o sprânceană, dacă niște biete scuze ți se par nepotrivite, ai accepta în schimb răzbunare?

— Răzbunare?

Trebuie să fi arătat uluită de această idee, căci a zâmbit ușor, însă fără amuzament.

— Da. Fătuca s-a măritat în urmă cu șase luni cu Hugh MacKenzie din Maldaur, unul dintre arendașii mei. El va face cu ea ce zic eu, iar dumneata dorești să fie pedepsită. Ce vrei să-i fac?

Am clipit, uluită de oferta lui. Nu dădea semne de nerăbdare așteptând un răspuns, stătea tăcut, sorbind din paharul cu brandy pe care Angus i-l umpluse din nou. Nici nu mă privea. M-am ridicat și m-am îndreptat spre ferestre, simțind nevoia de a fi singură o clipă.

Zidurile aici erau groase de un metru și jumătate; aplecându-mă în față în cadrul adânc al ferestrei puteam să mă asigur că sunt aproape singură. Soarele strălucitor lumina firele blonde de păr de pe brațe, când le-am sprijinit de pervaz. Mă ducea cu gândul la groapa hoților, grota aceea umedă și împuțită, și la singura rază de lumină care sclipise prin deschizătura de deasupra, făcând borta întunecată să pară, prin contrast, mai degrabă un mormânt.

Îmi petrecusem prima zi acolo în frig și mizerie, copleșită de o uimire care mă paralizase. A doua zi am tremurat de suferință și de teamă, pe măsură ce descopeream întreaga amploare a ticăloșiei lui Geillis Duncan și măsurile lui Colum împotriva ei. În cea de-a treia zi, fusesem dusă la proces. Și stătusem, cuprinsă de rușine și groază, sub norii unui cer de toamnă apăsător, simțind fălcile capcanei lui Colum strângându-se în jurul meu, capcană declanșată de un cuvânt al lui Laoghaire.

Laoghaire. Cu pielea albă și ochii albaștri, cu un chip rotund și drăgălaș, dar fără nimic altceva care să o deosebească de celelalte fete de la Leoch. Mă gândisem la ea – în groapă, alături

de Geillis Duncan, avusesem timp să mă gândesc la o mulțime de lucruri. Dar oricât de furioasă și îngrozită fusesem, oricât de furioasă eram încă, nu puteam, nu putusem atunci și nu puteam nici acum, să o văd ca pe o femeie rea din fire.

— Avea doar șaisprezece ani, pentru numele lui Dumnezeu!

— Era destul de matură să se poată mărita, s-a auzit o voce sardonică din spatele meu și mi-am dat seama că vorbisem cu voce tare.

— Da, îl voia pe Jamie, am spus, întorcându-mă.

Colum era încă așezat pe sofa, picioarele strâmbe fiind acoperite cu o pătură. Angus Mhor stătea în picioare în spatele lui, ținându-și ochii cu pleoape grele ațintiți asupra stăpânului său.

— Poate credea că îl iubește, am rostit.

Bărbații se antrenau în curte, în strigăte și zăngănit de arme. Soarele sclipea pe metalul săbiilor și al muschetelor, pe alama stâlpilor de țintă… și în părul arămiu al lui Jamie, care flutura în vânt în vreme ce el își trecea o mână peste chipul înroșit și transpirat din cauza efortului, râzând la una din remarcile acre ale lui Murtagh.

Poate o judecasem greșit pe Laoghaire, la urma urmelor, gândind că sentimentele ei ar fi mai puțin profunde decât ale mele. Nu aveam să aflu niciodată dacă acționase dintr-o furie copilărească ori dintr-o pasiune adevărată. În oricare dintre cazuri eșuase. Eu supraviețuisem. Și Jamie era al meu. În timp ce priveam, Jamie și-a ridicat kiltul și și-a scărpinat relaxat fundul, razele soarelui strălucind în puful roșcovan care acoperea curba tare ca oțelul a coapsei. Am zâmbit și m-am întors pe fotoliul de lângă Colum.

— Accept scuzele, am spus.

A încuviințat din cap, ochii cenușii privindu-mă gânditori.

— Așadar, crezi în iertare, doamnă?

— Mai degrabă cred în dreptate, am spus. Că tot vorbim de dreptate, nu cred că ai bătut atâta drum de la Leoch la Edinburgh doar ca să-mi ceri iertare. Trebuie să fi fost o călătorie de coșmar.

— Da, a fost.

Silueta masivă și tăcută a lui Angus Mhor s-a mișcat câtiva centimetri în spatele lui și capul uriașului s-a aplecat spre stăpânul lui ca o mărturie grăitoare. Colum a simțit mișcarea și

a ridicat scurt o mână – este în regulă, spunea gestul, sunt bine acum.

— Nu, a continuat Colum. N-am știut de fapt că ești în Edinburgh până când Înălțimea Sa nu l-a menționat pe Jamie Fraser și atunci am întrebat. Înălțimea Sa nu are o părere tocmai bună despre dumneata, doamnă Claire, a spus el și a zâmbit. Dar cred că știai asta, nu?

M-am făcut că nu am auzit întrebarea.

— Deci te gândești cu adevărat să te alături prințului Charles?

Colum, Dougal și Jamie aveau capacitatea de a ascunde ceea ce gândeau cu adevărat, când doreau asta, dar, dintre toți trei, Colum era fără îndoială cel mai priceput. Puteai afla mai mult de la capetele sculptate pe fântâna din curte, dacă el se închidea în sine.

— Am venit să îl văd, a fost tot ce a spus.

Am stat o clipă întrebându-mă ce aș putea – sau ar trebui – să spun în numele lui Charles. Poate ar fi mai bine să las asta în seama lui Jamie. În fond, deși Colum regreta că aproape mă ucisese din greșeală nu însemna neapărat că era înclinat să aibă încredere în mine. Și chiar dacă faptul de a mă afla acolo, ca parte din suita lui Charles, demonstra că nu eram spion englez, nu era totuși imposibil să fiu.

Încă mai stăteam pe gânduri când Colum a pus deodată paharul cu brandy pe masă și m-a privit drept în ochi.

— Știi cât de mult am băut de azi-dimineață?

— Nu.

Mâinile îi erau sigure, cu pielea bătătorită și aspră din cauza bolii, dar bine întreținute. Pleoapele înroșite și ochii un pic injectați puteau avea drept cauză drumul, nu băutura. Nu ezita deloc când vorbea și doar o ușoară încetineală în gesturi ar fi dovedit că nu era treaz precum un judecător. Dar eu îl mai văzusem și înainte bând și aveam un mare respect pentru rezistența lui.

L-a îndepărtat pe Angus Mhor cu un gest al mâinii, aplecându-se peste carafă.

— O jumătate de sticlă. Până diseară o termin pe toată.

— Ah.

Vasăzică de asta mi se ceruse să aduc cu mine cutia cu leacuri. Am întins mâna spre ea, acolo unde o așezasem pe podea.

— Dacă ai nevoie de atât de mult brandy, nu pot face mare lucru pentru a te ajuta, în afară de un fel de opiu, am spus, scotocind printre diversele mele sticluțe și borcane. Cred că am niște laudanum aici, dar îți pot aduce niște…

— Nu asta vreau de la dumneata.

Tonul autoritar m-a oprit și am ridicat privirea. Dacă își putea ține gândurile pentru sine, putea să le și dezvăluie atunci când dorea.

— Pot obține laudanum foarte ușor, a spus el. Îmi imaginez că prin târg trebuie să fie vreun spițer care vinde laudanum sau sirop de mac ori opiu nediluat, dacă e nevoie.

Am lăsat capacul micului cufăr să cadă și mi-am așezat palmele peste el. Deci nu dorea să se stingă sub influența drogurilor, lăsând incertă conducerea clanului. Și dacă nu căuta la mine uitarea temporară, atunci ce? Uitarea permanentă, poate. Îl cunoșteam pe Colum MacKenzie. Și mintea clară și necruțătoare care plănuise nimicirea lui Geillis Duncan cu siguranță nu ar ezita s-o plănuiască și pe a sa.

Acum era limpede. Venise să îl vadă pe Charles Stuart pentru a decide dacă să încredințeze clanul MacKenzie de la Leoch cauzei iacobite. Odată hotărârea luată, Dougal va fi cel care va conduce clanul. Și pe urmă…

— Aveam impresia că sinuciderea e considerată un păcat capital, am spus.

— Probabil că este, a spus el netulburat. Un păcat al mândriei, în cele din urmă, câtă vreme îmi pot alege o moarte curată într-un moment anume, după cum îmi folosește mai bine. Totuși nu mă aștept să sufăr prea mult de pe urma acestui păcat, nemaicrezând în Dumnezeu încă de când aveam vreo nouăsprezece ani.

În cameră nu se auzea niciun sunet, în afară de trosnetul focului și de strigătele înfundate din curte. Îi auzeam respirația, un suspin încet și constant.

— De ce îmi ceri mie asta? am întrebat. Ai dreptate, îți poți lua laudanum de unde poftești, atât timp cât ai bani – și dumneata ai. Cu siguranță știi că, dacă iei destul, te poate ucide. E o moarte ușoară.

— Prea ușoară, a spus el clătinând capul. Am puține lucruri în viață pe care să mă pot baza în afară de mintea mea. Și doresc să o păstrez, chiar și în fața morții. Cât despre ușurință…

S-a mișcat ușor pe sofa, fără a se strădui să își ascundă disconfortul.

— Voi avea destulă curând.

A făcut un semn cu capul spre cufărul meu.

— Dumneata știi la fel de multe despre leacuri ca și doamna Duncan. M-am gândit că poate cunoști ce a folosit ea pentru a-și ucide soțul. Mi s-a părut ceva cu efect imediat și sigur. Și potrivit, a adăugat el crispat.

— A folosit vrăjitoria, conform verdictului judecătorilor.

Curtea a condamnat-o la moarte, așa cum plănuiseși, am adăugat în gând.

— Sau nu crezi în vrăjitorie? am întrebat.

A râs, un sunet pur și lipsit de griji care a înseninat camera.

— Un om care nu crede în puterea lui Dumnezeu nu prea poate crede în puterea Diavolului, nu-i așa?

Încă șovăiam, dar Colum era un bărbat care îi judeca pe ceilalți la fel de inteligent cum se judeca pe sine însuși. Îmi ceruse iertare înainte de a-mi cere o favoare și aflase mulțumit că eu credeam în dreptate sau în îndurare. Și așa era, după cum o spusese, potrivit. Am deschis cufărul și am scos mica sticluță cu cianură pe care o păstram pentru a omorî șobolani.

— Îți mulțumesc, doamnă Claire, a spus el, din nou protocolar, deși zâmbetul încă îi mai lumina ochii. Chiar dacă nepotul meu nu ți-ar fi dovedit nevinovăția în chip atât de strălucit la Cranesmuir, tot nu aș fi crezut niciodată că ești vrăjitoare. Nu știu nici acum mai multe decât știam la prima noastră întâlnire, cine ești sau de ce te afli aici, dar niciodată nu am luat în considerare posibilitatea că ai fi o vrăjitoare.

S-a oprit o clipă, ridicând o sprânceană.

— Aș putea spera că ai fi dispusă să îmi dezvălui cine – sau ce – ești?

O clipă am stat în cumpănă. Dar un bărbat care nu crede nici în Dumnezeu, nici în diavol nu putea crede nici adevărul despre prezența mea aici. I-am strâns ușor mâna înainte de a-i da drumul.

— Mai bine să zicem că sunt o vrăjitoare, am spus. Ar fi cel mai aproape de adevăr.

•

Mergând spre curte a doua zi dimineață, m-am întâlnit pe scări cu lordul Balmerino.

— O, doamnă Fraser! m-a salutat el jovial. Chiar persoana pe care o căutam.

I-am zâmbit. Era un bărbat durduliu și vesel, era una dintre cele mai înviorătoare prezențe de la Holyrood.

— Dacă nu e febră, diaree sau sifilis, am spus, poate aștepta o clipă? Soțul meu și unchiul său fac o demonstrație de luptă cu sabia în stil scoțian în onoarea lui Don Francisco de la Quintana.

— O, adevărat? Trebuie să mărturisesc că mi-ar plăcea să văd și eu un asemenea spectacol.

Balmerino și-a potrivit pașii după ai mei, capul mișcându-i-se vesel la nivelul umărului meu.

— Îmi place să văd un bărbat frumos cu o sabie în mână, a spus el. Și orice i-ar putea îndulci pe spanioli are încuviințarea mea din toată inima.

— Și a mea.

Găsind că e prea primejdios pentru Fergus să șterpelească scrisorile Înălțimii Sale în interiorul castelului de la Holyrood, Jamie depindea pentru informații de ceea ce afla de la Charles personal. Asta părea să fie însă destul de mult; Charles îl considera pe Jamie unul din apropiații săi – practic singura căpetenie de clan scoțian căreia i se acorda această favoare, deși contribuția sa în bani și oameni era nesemnificativă.

În ceea ce privește procurarea banilor, Charles îi mărturisise că avea mari speranțe în sprijinul lui Filip al Spaniei, a cărui ultimă scrisoare adresată lui James la Roma fusese cât se poate de încurajatoare. Don Francisco, deși nu chiar un emisar, era cu siguranță membru al Curții spaniole și cu siguranță avea să raporteze acasă cum stăteau lucrurile cu răscoala Stuarzilor. Era o ocazie pentru Charles de a vedea cât de departe avea să îl ducă încrederea în propriul destin, convingând căpeteniile scoțiene și regii străini să lupte alături de el.

— De ce doreați să mă vedeți? am întrebat când am ieșit într-o galerie care mărginea curtea de la Holyrood.

O mică mulțime de spectatori se adunase, însă nici Don Francisco, nici cei doi combatanți nu se vedeau încă.

— O! și-a amintit lordul Balmerino, începând să scotocească în interiorul hainei.

— Nimic foarte important, draga mea doamnă. Am primit astea de la unul dintre mesagerii mei, care le-a obținut de la un

bărbat din clanul meu din sud. M-am gândit că poate le-ai găsi amuzante.

Mi-a întins un teanc subțire de hârtii tipărite grosolan. Le-am recunoscut drept foi volante, anunțurile populare împărțite prin taverne sau agățate la uși și pe garduri prin orașe și sate.

CHARLES EDWARD STUART, cunoscut de toți drept Tânărul Pretendent, scria unul. *Aducem la cunoștință tuturor că această Persoană Depravată și Primejdioasă, după ce a debarcat Ilegal pe țărmurile Scoției, a Îndemnat la Revoltă Populația acestei Țări și a Dezlănțuit asupra Cetățenilor Inocenți Furia unui Război Nedrept.* Scria mai multe, în același ton, și încheia îndemnând pe Toți Cetățenii Inocenți care citeau acest rechizitoriu *să facă tot ce le stă în Puteri pentru ca această Persoană să primească Pedeapsa pe care o Merită pe Deplin.* Foaia era decorată în partea de sus cu ceea ce se voia a fi un desen înfățișându-l pe Charles; nu semăna foarte bine cu originalul, dar arăta cu siguranță Depravat și Primejdios, ceea ce am presupus a fi ideea generală.

— Aceasta e destul de temperată, a spus Balmerino, privind peste umărul meu. Unele din celelalte etalează o imaginație impresionantă și o bogăție de insulte; ia citește-o pe asta. Ăsta sunt eu, a spus el, arătând spre foaie cu o încântare evidentă.

Foaia volantă înfățișa un scoțian ciolănos, cu niște perciuni groși, cu sprâncene stufoase și priviri care te străpungeau cu sălbăticie din umbra unei berete scoțiene. M-am uitat pieziș la lordul Balmerino, îmbrăcat, după cum îi era obiceiul, în pantaloni până la genunchi și veston, cu cel mai rafinat gust, veșminte din cea mai bună stofă, dar cuminți, având culori și croială deopotrivă de sobre, pentru a ascunde silueta lui mică și îndesată. S-a uitat la foaia volantă, gânditor, mângâindu-și obrajii rotunzi și proaspăt rași.

— Nu știu ce să zic, a rostit el. Favoriții îmi dau un aer cât se poate de pitoresc, nu găsești? Dar barba te mănâncă îngrozitor, nu sunt sigur că aș putea s-o suport, nici măcar de dragul de a avea o înfățișare pitorească.

Am trecut la următoarea foaie și era cât pe ce să scap din mână întregul teanc.

— Au făcut o treabă ceva mai bună cu soțul dumitale, a observat Balmerino, dar, desigur, dragul nostru Jamie chiar aduce oarecum cu ideea populară englezească de tâlhar scoțian

– îmi cer iertare, draga mea, nu o spun ca pe o ofensă. Dar e mare, nu?

— Da, am zis încet, citind pe diagonală acuzațiile de pe foaie.

— Nu am știut că soțul dumitale obișnuiește să prăjească și să mănânce copii mici, dumneata ai știut? a întrebat Balmerino, chicotind. Întotdeauna am crezut că e atât de mare pentru că mănâncă ceva special.

Atitudinea ireverențioasă a micului conte mă ajuta mult să mă calmez. Aproape îmi venea să zâmbesc citind acuzațiile și descrierile ridicole, deși mă întrebam cât de mult credeau cititorii acestor foi volante cele scrise în ele. Destul de mult, mă temeam; oamenii păreau adesea nu doar dispuși, ci chiar dornici să creadă ce e mai rău – cu cât mai rău, cu atât mai bine.

— Am zis că ultima te va interesa cel mai mult, mi-a întrerupt Balmerino firul gândurilor, dând la o parte penultima foaie.

VRĂJITOAREA STUARZILOR, scria drept titlu. O femeie cu nasul lunguieț și pupile mici și negre mă țintuia cu privirea, deasupra unui text în care Charles Stuart era acuzat că invocă „Puterile Întunericului” în slujba cauzei sale ilegitime. Păstrând în anturajul său apropiat o bine cunoscută vrăjitoare – una care deținea puterea vieții și a morții asupra oamenilor, precum și puterea ceva mai obișnuită de a distruge recoltele, de a seca laptele vitelor și de a cauza orbire – Charles dovedea că își vânduse sufletul diavolului și astfel „Va Arde în Iad pentru Vecie”, după cum încheia sumbru foaia volantă.

— Asta cred că trebuie să fii dumneata, a spus Balmerino. Deși te asigur, draga mea, că desenul te nedreptățește.

— Foarte distractiv, am spus.

I-am înapoiat foile Excelenței Sale, înfrânându-mi impulsul de a-mi șterge palma de rochie. Simțeam-o ușoară stare de rău, dar am încercat să îi zâmbesc lordului Balmerino. El mi-a aruncat o privire șireată, apoi m-a prins de braț strângându-mă ușor, pentru a mă îmbărbăta.

— Nu te necăji, draga mea, a spus el. Îndată ce Majestatea Sa își va recăpăta coroana, toate aceste prostii vor fi uitate. Nemernicul de ieri este eroul de mâine în ochii norodului, am văzut-o de nenumărate ori.

— *Plus ça change, plus c’est la même chose*[18], am murmurat.

---

[18] „Cu cât se schimbă lucrurile, cu atât rămân la fel.” (în fr. în orig.). Cuvinte aparținându-i lui Jean-Baptiste Alphonse Karr (1808-1890), critic, jurnalist și romancier

Și dacă Maiestatea Sa regele James nu își recăpăta coroana…

— Iar dacă eforturile noastre, dintr-o neșansă, nu vor fi încununate de succes, a spus Balmerino, parcă auzindu-mi gândurile, cuvintele scrise în aceste foi vor fi ultima noastră grijă.

•

— *En garde.*

Cu deschiderea tradițională franțuzească, Dougal a luat poziția clasică a spadasinului, întors în lateral față de adversarul său, brațul din față ținând sabia cu tăișul pregătit, brațul din spate îndoindu-se grațios, cu palma deschisă, pentru a dovedi că nu ascundea nimic.

Sabia lui Jamie s-a încrucișat cu a lui Dougal, metalul lovindu-se cu un zăngănit ușor.

— *Je suis prest.*

Jamie mi-a surprins privirea și i-am văzut scânteia veselă din ochi luminându-i chipul. Răspunsul clasic al unui duelist era deviza propriului său clan*. Je suis prest.* Sunt pregătit.

Pentru o clipă, mi-a fost teamă că nu ar fi și fără să vreau am suspinat când sabia lui Dougal a țâșnit ca un fulger înainte. Dar Jamie îi ghicise intenția și în clipa în care sabia a zvâcnit, el nu mai era în același loc.

Un pas într-o parte, o șarjă și un contraatac care a adus laolaltă tăișurile scrâșnind pe toată lungimea lor. Mânerele cele două săbii s-au atins o clipă, apoi spadasinii au făcut un pas în spate, desprinzându-se unul de altul, s-au rotit și s-au întors la atac.

Cu o ciocnire și o lovitură, o parare și o fandare în terță, Jamie s-a apropiat la câțiva centimetri de șoldul lui Dougal, apoi s-a aruncat îndemânatic într-o parte cu o fluturare de kilt verzui. O paradă, o eschivă și un atac iute, care a împins sabia în lături, și Dougal a fandat, forțându-l pe Jamie să se retragă un pas.

Îl vedeam pe Don Francisco în partea opusă a curții, cu Charles, Sheridan și Tullibardine cel mai în vârstă și alți câțiva. Un zâmbet subțire arcuia buzele spaniolului sub smocul mustății unse cu ceară, dar nu puteam spune dacă era un gest de admirație pentru luptători sau doar o variantă a expresiei sale de obicei disprețuitoare. Colum nu se vedea nicăieri. Nu era de

---

francez. (n. tr.).

mirare; dincolo de reținerea lui obișnuită de a apărea în public, trebuie să fi fost epuizat de călătoria până la Edinburgh.

Amândoi spadasini talentați și amândoi stângaci, unchiul și nepotul dădeau un adevărat spectacol de măiestrie, cu atât mai impresionant cu cât luptau după cele mai stricte reguli ale scrimei franțuzești, însă nu foloseau nici sabia scurtă care făcea parte din costumul unui gentilom, nici spada unui soldat. În schimb, amândoi mânuiau paloșe scoțiene, din oțel călit, lungi de un metru și cu un tăiș ascuțit ce putea despica țeasta unui om până la gât. Mânuiau armele enorme cu o grație și o forță pe care un bărbat mai mărunt nu le-ar fi putut egala.

I-am văzut pe Charles șoptindu-i ceva la ureche lui Don Francisco și pe spaniol încuviințând din cap, fără a-și lua vreo clipă privirea de la iureșul înfruntării din curtea acoperită cu iarbă. Asemănători ca agilitate și statură, Jamie și unchiul său dădeau impresia foarte credibilă că au de gând să lupte pe viață și pe moarte. Dougal fusese maestrul lui Jamie în arta mânuirii sabiei și luptaseră spate în spate și umăr la umăr de multe ori; fiecare cunoștea bine și șiretlicurile, și stilul celuilalt – sau cel puțin așa speram eu.

Dougal a profitat de avantaj cu o dublă fandare, forțându-l pe Jamie să se retragă spre marginea curții. Jamie a executat o eschivă în lateral, a îndepărtat tăișul sabiei lui Dougal dintr-o lovitură, apoi a atacat pe partea cealaltă atât de repede că tăișul paloșului a trecut prin mâneca dreaptă a lui Dougal. S-a auzit un pârâit puternic și o fâșie de pânză albă s-a desprins, fluturând în bătaia vântului ușor.

— O, frumos executat, domnule!

M-am întors să văd cine vorbise și l-am văzut pe lordul Kilmarnock stând lângă umărul meu. Un bărbat serios, cu o figură ștearsă, în jur de treizeci de ani. El și fiul său erau de asemenea găzduiți ca oaspeți în castelul de la Holyrood.

Fiul său îl însoțea aproape întotdeauna și am aruncat o privire în jur, căutându-l. Nu a fost nevoie să privesc prea departe; stătea în picioare în cealaltă parte a tatălui său, cu buzele ușor întredeschise, urmărind lupta. Cu coada ochiului am prins o mișcare slabă în zona mai depărtată a unui pilastru. Era Fergus, cu ochii negri ațintiți fără să clipească asupra lui Johnny. Mi-am încruntat și l-am sfredelit amenințător cu privirea.

Johnny, prea conștient de faptul că era moștenitorul Kilmarnockului și chiar mai conștient de privilegiul de a merge la război cu tatăl său la vârsta de doisprezece ani, avea pornirea de a-i trata cu superioritate pe ceilalți băieți. Și, așa cum fac băieții, cei mai mulți dintre ei fie îl evitau pe Johnny, fie aveau răbdare, așteptându-l să iasă din umbra protectoare a tatălui său.

Fergus categoric intra în ultima categorie. Ofensându-se la o remarcă disprețuitoare a lui Johnny despre „căpeteniile cu berete”, pe care el o interpretase – destul de corect – drept o insultă la adresa lui Jamie, Fergus fusese împiedicat cu forța să-l atace pe Johnny în grădina alpină în urmă cu câteva zile. Jamie îl potolise, apoi îi explicase că, deși loialitatea era o virtute admirabilă și de mare valoare pentru cel care se bucura de ea, prostia nu era.

— Flăcăul acela e cu doi ani mai mare decât tine și cu vreo treisprezece kilograme mai greu, îi spusese el, scuturându-l ușor pe Fergus de umăr. Crezi că mă ajuți dacă primești o mamă de bătaie? Sunt momente în care să lupți fără să te intereseze cât trebuie să plătești, dar sunt și clipe în care trebuie să îți muști limba și să ai răbdare.

— *Ne pétez plus haut que votre cul*[19], da?

Fergus a încuviințat din cap, ștergându-și obrajii murdari de lacrimi cu poala cămășii, dar aveam mari îndoieli că vorbele lui Jamie lăsaseră o impresie foarte puternică asupra lui Fergus. Nu îmi plăcea privirea gânditoare pe care o vedeam acum în ochii aceia mari și negri și m-am gândit că, dacă Johnny ar fi fost nițel mai firav, ar fi stat acum între mine și tatăl său.

Jamie se lăsase pe jumătate într-un genunchi și a împuns ucigător în sus, tăișul armei vâjâind pe lângă urechea lui Dougal. MacKenzie s-a smucit în spate, uluit o clipă, apoi a rânjit dezvelindu-și dinții albi și l-a lovit pe Jamie în creștet cu latul paloșului, într-un zăngănit răsunător.

Am auzit aplauzele din cealaltă parte a curții. Lupta degenera dintr-un duel elegant franțuzesc într-o încăierare scoțiană și spectatorii erau foarte încântați de această glumă.

Lordul Kilmarnock, care le auzise și el, a privit peste curte și s-a strâmbat acru.

---

[19] „Nu sări mai sus decât te ține coarda”! (n. tr.).

— Sfetnicii Înălțimii Sale sunt chemați să fie prezentați spaniolului, a remarcat el sarcastic. O'Sullivan și filfizonul acela bătrân Tullibardine. Dar vrea să accepte vreun sfat din partea lordului Elcho? De la Balmerino, Lochiel sau chiar de la umilul lui servitor, eu însumi?

Evident, era o întrebare retorică și m-am mulțumit să bălmăjesc câteva cuvinte de înțelegere, ținându-mi privirile îndreptate spre luptători. Oțelul a izbit zgomotos piatra, aproape acoperind cuvintele lui Kilmarnock. Însă odată pornit, lordul părea incapabil să își stăpânească amărăciunea.

— Nicidecum! a spus el. O'Sullivan și O'Brien și restul irlandezilor nu riscă nimic! Dacă e să se întâmple ce e mai rău, ei pot invoca imunitate penală pe motivul naționalității lor. Dar noi – cei care ne riscăm averile, onoarea – noi plătim cu viața. Noi suntem ignorați și tratați ca niște dragoni oarecare. I-am spus ieri bună dimineața Înălțimii Sale și a trecut pe lângă mine cu nasul pe sus de parcă aș fi comis o gravă încălcare a etichetei adresându-mă astfel!

Kilmarnock era, fără îndoială, furios, și pe bună dreptate. Ignorându-i pe bărbații pe care îi fermecase și îi curtase ca să facă rost de oameni și de bani pentru aventura lui, Charles îi respingea, întorcându-se la vechii săi sfetnici de pe continent – dintre care cei mai mulți vedeau Scoția ca pe un ținut în care urlă lupii, iar pe locuitorii ei ca pe niște indivizi puțin mai domesticiți decât sălbaticii.

S-a auzit un șuierat de surpriză din partea lui Dougal și un râset exuberant din partea lui Jamie. Mâneca stângă a lui Dougal atârna liberă de umărul lui, dar pe pielea bronzată și netedă de dedesubt nu se zărea nici măcar o zgârietură ori un strop de sânge.

— Pentru asta o să te mângâi pe creștet, mititelule, a spus Dougal rânjind.

Picături de sudoare îi curgeau pe chip.

— Chiar așa, unchiule? i-a răspuns Jamie abia suflând. Cu ce?

Un fulger de metal, mânuit cu o precizie uluitoare, și punga de la brâul lui Dougal a zburat peste pietre, tăiată de la centură.

Am prins o mișcare cu coada ochiului și mi-am întors iute capul.

— Fergus! am spus.

Kilmarnock s-a întors în direcția privirii mele și l-a zărit pe Fergus. Băiatul ducea într-o mână un băț gros cu o degajare atât de perfect jucată, că ar fi părut o glumă, dacă nu aș fi știut ce îi poate pielea.

— Nu te deranja, lady Broch Tuarach, a spus lordul Kilmarnock, aruncând o scurtă privire spre Fergus. Poți conta pe fiul meu că știe să se apere onorabil, dacă ocazia o cere.

A zâmbit cu dragoste indulgentă spre Johnny, apoi s-a întors spre cei doi spadasini. M-am întors și eu, dar am ciulit urechea în direcția lui Johnny. Nu că aș fi crezut că lui Fergus îi lipsea simțul onoarei, doar că aveam impresia că era la polul opus noțiunii pe care o avea lordul Kilmarnock despre această virtute.

— *Gu leoir*[20]!

La strigătul lui Dougal, lupta s-a oprit abrupt. Transpirând din abundență, ambii spadasini au făcut o plecăciune spre oaspeții regali și au pășit în față pentru a accepta felicitările și a fi prezentați lui Don Francisco.

— Milord! s-a auzit o voce subțire dintre stâlpi! Te rog – *le parabola*!.

Jamie s-a răsucit, încruntându-se ușor la această întrerupere, apoi a dat din umeri, a zâmbit și a pășit din nou în centrul curții. *Le parabola* era denumirea pe care o găsise Fergus pentru această scamatorie.

Făcând o scurtă plecăciune spre Înălțimea Sa, Jamie a apucat paloșul cu grijă de vârf, s-a aplecat ușor și, luându-și elan, a aruncat arma drept în sus. Toți ochii s-au fixat pe garda sabiei, de forma unui glob, pentru a proteja mâna spadasinului. Lama oțelită scânteia în soare pe măsură ce se învârtea fără încetare în aer, apoi a părut că rămâne suspendată o clipă, înainte de a cădea pe pământ.

Esența acestui truc era, desigur, să arunci arma în așa fel încât să se îngroape cu vârful în pământ atunci când venea în jos. Varianta îmbunătățită a lui Jamie era să stea direct sub arcul de coborâre și să pășească într-o parte în ultimul moment pentru a evita să fie secerat de lama care cade.

Paloșul s-a împlântat în pământ la picioarele lui într-un „ah” general din partea spectatorilor. Abia în clipa în care Jamie s-a aplecat să scoată sabia din teaca de pământ ierbos, am băgat de seamă că din rândul spectatorilor dispăruseră doi.

---

[20] „Ajunge!” (în galeza scoțiană, în orig.) (n tr.).

Unul, stăpânul de doisprezece ani de la Kilmarnock, zăcea cu fața la pământ pe iarba grădinii, cucuiul umflat fiind deja vizibil prin părul rar castaniu. Al doilea nu se vedea nicăieri, dar am prins o șoaptă slabă din umbrele din spatele meu.

— *Ne pétez plus haut que votre cul,* spunea cu satisfacție.

Să nu tragi pârțuri mai sus de propriul fund.

•

Vremea era nefiresc de caldă pentru noiembrie și norii omniprezenți se împrăștiaseră, lăsând un soare palid de toamnă să strălucească pentru scurtă vreme peste cenușiul Edinburgh-ului. Profitasem de căldura trecătoare pentru a sta afară, oricât de puțin, și mă târam în genunchi prin grădina alpină din spatele castelului, spre marele amuzament al câtorva scoțieni care se plimbau pe acolo, bucurându-se de soare în propriul lor stil, cu o carafă de whisky făcut în casă.

— Vânezi omizi, domniță? a strigat unul.

— No, umblă după zâne, nu după omizi, a glumit un altul.

— Mai degrabă găsești dumneata zâne în carafa aceea decât găsesc eu sub pietre, am strigat înapoi.

Bărbatul a ridicat carafa, a închis un ochi și s-a holbat teatral în fundul vasului.

— Da, păi, e bine, dacă sunt zâne și nu omizi, a replicat el și a mai tras o dușcă.

De fapt, ceea ce vânam eu era la fel de logic – sau ilogic – pentru ei ca și omizile, mi-am zis în sinea mea, împingând un bolovan câțiva centimetri într-o parte pentru a dezveli lichenii portocaliu-maronii de pe suprafața lui. Răzuiam ușor cu un cuțitaș și adunam în palmă câteva fărâme din simbiotul straniu, pe care apoi îi puneam cu mare grijă în cutia de tutun ieftină din tablă care conținea comoara mea obținută cu mari sacrificii.

Ceva din atitudinea relativ cosmopolită a Edinburghului se transmisese și scoțienilor aflați în vizită. Deși în satele izolate de munte un asemenea comportament ar fi fost privit cu suspiciune, dacă nu de-a dreptul cu ostilitate, aici nu părea nimic mai mult decât o excentricitate inofensivă. Cu toate că scoțienii mă tratau cu mare respect, eram ușurată să văd că în acest respect nu se amesteca teama.

Chiar și faptul că eram englezoaică era iertat îndată ce se afla cine e soțul meu. Bănuiam că nu aveam să aflu vreodată mai mult decât îmi povestise Jamie despre ce făcuse în timpul

bătăliei de la Prestonpans, dar orice ar fi fost, lăsase o impresie puternică în conștiința scoțienilor și „Jamie Roșcovanul” stârnea strigăte și urale oriunde se aventura în afara zidurilor castelului Holyrood.

De fapt, un strigăt al scoțienilor din apropiere mi-a atras atenția în acea clipă și când am ridicat privirea, chiar Jamie Roșcovanul pășea pe iarbă, fluturând absent brațul spre bărbați în vreme ce scruta cu privirea pietrele înghesuite în spatele palatului. Chipul i s-a luminat când m-a văzut și a pornit spre locul unde stăteam în genunchi printre bolovani.

— Aici erai, a spus. Poți veni cu mine o clipă? Și adu și coșul cu tine, te rog.

M-am ridicat anevoie în picioare, scuturându-mi iarba uscată de pe genunchi cu mănușa și am aruncat cuțitașul în coș.

— Bine. Unde mergem?

— Colum a trimis vorbă că vrea să discute cu noi. Amândoi.

— Unde? am întrebat, lungindu-mi pașii pentru a mă putea ține după el de-a lungul potecii.

— În biserica din Canongate.

Asta era interesant. Indiferent de motivul pentru care Colum dorea să ne vadă, în mod clar nu voia să se știe la Holyrood că vorbise doar cu noi.

Nici Jamie nu dorea să se afle, din moment ce îmi spusese să iau cu mine coșul. Dacă ieșeam braț la braț pe poartă, coșul meu dădea impresia că mergem în Royal Mile fie pentru a face cumpărături, fie pentru a împărți leacuri bărbaților și familiilor lor de la periferia Edinburghului.

Orașul pornea într-o pantă abruptă de-a lungul singurei sale străzi principale. Holyrood stătea demn la poalele sale, bolta fragilă a Abației întinzându-se pe lângă el conferindu-i un aer fals de siguranță plină de grație. Ignora trufaș prezența amenințătoare a Castelului Edinburgh, cocoțat pe creasta dealului stâncos de deasupra. Între cele două castele, Royal Mile răsărea la un unghi abrupt de patruzeci și cinci de grade. Roșie la față și abia trăgându-mi răsuflarea alături de Jamie, mă întrebam cum naiba reușise Colum MacKenzie să urce panta pietruită de aproape un kilometru, de la palat până la biserică. L-am găsit pe Colum în curtea bisericii, stând pe o bancă de piatră unde soarele după-amiezii târzii îi putea încălzi spatele. Bastonul din lemn de porumbar se afla alături de el, iar

picioarele lui scurte și strâmbe atârnau la câțiva centimetri deasupra pământului. Cu umerii încovoiați și capul plecat, dus pe gânduri, părea de la depărtare un pitic, un musafir natural al acestei grădini de piatră făcută de mâna omului, cu lespezile sale înclinate și lichenii strecurându-se peste tot. Mi-a atras atenția o lespede frumoasă pe un mormânt bătut de ploi, dar bănuiam că nu era indicat să zăbovim.

Iarba înăbușea sunetul pașilor noștri, însă Colum a ridicat capul cât încă eram la o oarecare distanță. Deci simțurile sale nu erau deloc afectate.

Umbra de sub un tei din apropiere s-a mișcat puțin la apropierea noastră. Deci și simțurile lui Angus Mhor funcționau impecabil. Mulțumit să vadă că noi eram, servitorul uriaș și-a reluat paza mută, devenind din nou parte din peisaj.

Colum a înclinat capul în semn de bun venit și ne-a arătat cu mâna locul de lângă el. De aproape, nimic nu sugera scurtimea trupului, în ciuda picioarelor strâmbe. Când te găseai față în față cu el, nu vedeai decât omul care era.

Jamie mi-a găsit un loc pe o lespede din apropiere, înainte de se așeza alături de Colum. Marmura era surprinzător de rece, o simțeam chiar și prin fustele groase și m-am foit nițel, incomodată de craniul și oasele sculptate pe lespedea funerară. Am văzut epitaful săpat mai jos și am zâmbit cu gura până la urechi.

Aici se odihnește trupul lui Martin Elginbrod
Și pe el să îl ierte bunul Dumnezeu.
Că și eu te-aș ierta dacă aș fi Dumnezeu
Și tu ai fi Martin Elginbrod.

Jamie a ridicat o sprânceană la mine drept avertisment, apoi s-a întors spre Colum.

— Ai cerut să ne vezi, unchiule?

— Am o întrebare pentru tine, Jamie Fraser, a spus Colum fără nicio introducere. Mă consideri neam cu tine?

Jamie a rămas tăcut un moment, cercetând chipul unchiului său. Apoi a schițat un zâmbet.

— Ai ochii mamei mele, a spus el. Cum să neg asta?

Colum a părut uluit o clipă. Ochii săi aveau cenușiul blând și limpede ale penelor unui porumbel și gene dese și negre. În

ciuda frumuseții lor, puteau sclipi reci precum oțelul și m-am întrebat, nu pentru prima dată, cum arătase mama lui Jamie.

— Îți amintești de mama ta? Nu erai decât un flăcăiaș când a murit.

Buzele lui Jamie s-au strâmbat ușor auzind asta, dar a răspuns cu calm.

— Eram destul de mare. Și casa tatălui meu avea o oglindă; mi se spune că semăn cu ea puțin.

Colum a râs scurt.

— Mai mult decât puțin.

L-a privit pe Jamie îndeaproape, mijindu-și ochii puțin în soarele strălucitor.

— O, da, flăcăule, ești fiul lui Ellen, n-am nicio îndoială. Părul, mai întâi, a spus cu un gest spre coama lui Jamie care sclipea castanie și chihlimbarie, roșcată și stacojie, o masă deasă și ondulată, cu o mie de nuanțe de roșu și auriu. Și gura, a continuat el, un colț al buzelor ridicându-i-se, parcă amintindu-și ceva fără să vrea. Mare ca a unei păpălude, obișnuiam să o tachinez. Poți prinde gândaci ca o broască, obișnuiam să îi spun, dacă ai avea limba lipicioasă.

Luat prin surprindere, Jamie a râs.

— Willie mi-a spus mie asta o dată, a rostit el, apoi buzele sale pline au amuțit.

Vorbea rareori despre fratele său mai mare mort și mi-am imaginam că niciodată nu-i pomenise de el lui Colum.

Dacă unchiul său observase scăparea, nu a lăsat să se vadă.

— I-am scris atunci, a rostit el, privind pierdut spre una dintre lespezile înclinate din apropiere. Când fratele tău și bebelușul au murit de vărsat. Atunci a fost prima dată, de când plecase din Leoch.

— De când se măritase cu tatăl meu, adică.

Colum a încuviințat încet din cap, cu privirea încă departe.

— Da. Ea era mai mare decât mine, știi, cam cu doi ani. Cam aceeași diferență care e și între tine și sora ta.

Ochii cenușii adânciți în orbite s-au întors și s-au fixat asupra lui Jamie.

— Nu am întâlnit-o niciodată pe sora ta. Sunteți apropiați voi doi?

Jamie nu a zis nimic, ci doar a înclinat ușor capul, studiindu-l atent pe unchiul său, căutând parcă răspuns la o ghicitoare pe

care o citea pe chipul îmbătrânit dinaintea lui. Colum a înclinat la rândul lui capul.

— La fel eram și eu cu Ellen. Eu am fost un copil bolnăvicios și ea mă îngrijea adesea. Îmi amintesc soarele strălucind în părul ei și mi-o amintesc cum îmi spunea povești, iar eu stăteam în pat. Chiar și mai târziu…, buzele fin conturate s-au ridicat într-un zâmbet firav – când picioarele mele au cedat, venea sau pleca din Leoch și se oprea în fiecare dimineață și seară în dormitorul meu, să îmi povestească cu cine se întâlnise și ce vorbiseră. Discutam despre chiriași și despre arendași și cum puteau fi lucrurile rezolvate. Eu eram căsătorit pe atunci, dar Letitia nu avea minte pentru asemenea treburi, iar interes nici atât.

A fluturat o mână, alungând amintirea soției sale.

— Vorbeam între noi – uneori cu Dougal, alteori doar noi doi – despre cum puteau fi cel mai bine păstrate averile clanului; cum trebuie păstrată pacea între familii, ce alianțe puteau fi făcute cu alte clanuri, cum ar trebui împărțite pământurile și pădurile… Și pe urmă ea a plecat, a spus el deodată, privind în jos spre mâinile late sprijinite pe genunchi. Fără să ceară voie și fără o vorbă de rămas-bun. A plecat. Și mai auzeam despre ea din când în când de la alții, dar de la ea – niciun cuvânt.

— Nu ți-a răspuns la scrisoare? l-am întrebat în șoaptă, nedorind să-l deranjez.

A clătinat capul, cu privirea încă în jos.

— Era bolnavă, pierduse un copil și suferea și ea de vărsat. Și poate avea de gând să scrie mai târziu, e o treabă ușor de amânat.

A zâmbit scurt și amar, apoi redevenind serios.

— Și până la Crăciunul următor era moartă.

S-a uitat drept în ochii lui Jamie, care i-a susținut privirea fără ocolișuri.

— Așa că am fost un pic surprins, pe urmă, când tatăl tău mi-a scris pentru a-mi spune că te duce la Dougal și dorea ca după aceea să vii la mine, la Leoch, ca să îți continui educația.

— Așa se convenise, la nunta lor, a răspuns Jamie. Ca eu să stau acasă la Dougal și pe urmă să vin la dumneata pentru o vreme.

Ramurile uscate ale unei zade au trosnit scuturate de vânt, iar el și Colum și-au aplecat deopotrivă umerii în pala rece de vânt, cu gesturi asemănătoare care le trădau înrudirea.

Colum m-a văzut zâmbind la gândul că semănau și un colț al gurii i s-a ridicat drept răspuns.

— O, da, i-a spus el lui Jamie. Dar înțelegerile valorează tot atât cât oamenii care le fac și nimic mai mult. Și la vremea aceea eu nu îl cunoșteam pe tatăl tău.

A deschis gura pentru a continua, dar pe urmă a părut să se răzgândească. Liniștea din curtea bisericii a umplut golul din conversația lor, de parcă niciun cuvânt nu fusese rostit vreodată.

Jamie a fost cel care, într-un târziu, a spart din nou tăcerea.

— Și ce părere aveai despre tatăl meu? a întrebat și am ghicit în tonul lui curiozitatea copilului care și-a pierdut devreme părinții și caută indicii despre identitatea acelor oameni cunoscuți doar din punctul de vedere limitat al unui copil. Înțelegeam acel impuls; puținele lucruri pe care le știam despre propriii mei părinți proveneau aproape în întregime din răspunsurile scurte și nesatisfăcătoare ale unchiului Lamb la întrebările mele – nu era omul care să stea și să-i studieze pe ceilalți.

Colum, pe de altă parte, era.

— Cum era el, vrei să spui?

Și-a măsurat nepotul cu atenție, apoi a scos un mârâit scurt, amuzat.

— Uită-te în oglindă, flăcăule, a spus el, cu un zâmbet pe jumătate supărat întârziindu-i pe chip. Chiar dacă vezi în ea chipul mamei tale, tatăl tău te privește prin acei blestemați de ochi de pisică ai neamului Fraser.

S-a întins, schimbându-și poziția, întinzându-și oasele pe banca de piatră acoperită cu mușchi. Își ținea buzele strânse, după cum îi era obiceiul, pentru a nu scăpa vreo exclamație de durere, și puteam vedea ce cauzase ridurile acelea adânci din jurul nasului și al gurii.

— Dar, ca să-ți răspund, a continuat el îndată ce s-a așezat mai confortabil, nu l-am plăcut foarte mult – nici el pe mine –, dar mi-am dat seama imediat că e un om de onoare. Și la tine am remarcat același lucru, Jamie MacKenzie Fraser, a adăugat foarte încet, după o scurtă pauză.

Expresia lui Jamie nu s-a schimbat, dar am remarcat un ușor tremur al pleoapelor; doar cineva la fel de obișnuit cu chipul lui cum eram eu – ori la fel de fin observator cum era Colum – ar fi băgat de seamă.

Colum a răsuflat cu un oftat prelung.

— Așadar, flăcăule, de asta am dorit să stau de vorbă cu tine. Vezi tu, eu trebuie să decid dacă cei din clanul MacKenzie de la Leoch merg cu regele James sau regele Geordie. Acum, a spus el zâmbind amar, e ceva de felul dracul pe care îl cunoști și dracul pe care nu-l cunoști, dar e o alegere pe care trebuie să o fac.

— Dougal..., a început Jamie, dar unchiul său l-a oprit cu un gest scurt al mâinii.

— Da, știu ce gândește Dougal, în ultimii doi ani n-am avut pace cu el, a spus el iritat. Dar eu sunt căpetenia clanului și decizia îmi aparține. Dougal se va supune poruncii mele. Eu aș vrea să știu ce m-ai sfătui tu să fac – pentru clanul al cărui sânge curge și în venele tale.

Jamie și-a ridicat ochii albaștri întunecați și de nepătruns, cu pleoapele pe jumătate coborâte ca să se apere de soarele după-amiezii ce-i bătea în față.

— Eu sunt aici și oamenii mei sunt cu mine, a spus el. Alegerea mea nu e evidentă?

Colum s-a foit din nou, înclinându-și capul spre nepotul său, parcă pentru a surprinde orice nuanță a vocii sau a expresiei feței lui care i-ar putea oferi un indiciu.

— Oare? a întrebat el. Bărbații jură credință pentru tot soiul de motive, flăcăule, și puține dintre ele au de-a face cu motivele pe care le rostesc cu voce tare. Eu am stat de vorbă cu Lochiel, cu Clanranald, cu Angus și cu Alex MacDonald din Scotus. Crezi că ei sunt aici doar pentru că simt că James Stuart e regele lor de drept? Acum voi vorbi cu tine și vreau să aud adevărul, în numele onoarei tatălui tău.

Văzându-l pe Jamie că șovăie, Colum a continuat, cu privirea încă ațintită asupra lui.

— Nu cer asta pentru mine. Dacă ai ochi, poți vedea și singur că această chestiune nu e una care să mă mai frământe pentru multă vreme. Ci pentru Hamish. Amintește-ți că băiatul îți este văr. Dacă vreau să mai existe un clan pe care să îl conducă,

când va ajunge la vârsta cuvenită, eu trebuie să aleg drept, acum.

A tăcut și a rămas nemișcat, încordarea lui obișnuită părăsindu-i acum trăsăturile, ochii cenușii rămânând larg deschiși și atenți.

Jamie încremenise ca și Colum, neclintit precum îngerul de marmură de pe mormântul din spatele lui. Știam în ce dilemă se afla, deși niciun semn nu i se citea pe chipul puternic și împietrit. Era aceeași dilemă cu care ne mai confruntaserăm înainte, când fusese nevoit să hotărască dacă să meargă sau nu cu bărbații de la Lallybroch. Răscoala lui Charles stătea pe muchie de cuțit; alianța cu un clan mare precum MacKenzie din Leoch îi putea încuraja pe alții să vină alături de nesăbuitul Tânăr Pretendent și să ducă la victoria sa. Totuși, dacă această aventură avea să se încheie dezastruos, clanul MacKenzie de la Leoch putea sfârși odată cu ea.

În cele din urmă, Jamie a întors capul spre mine și m-a fixat cu ochii lui albaștri. Tu ai un cuvânt de spus aici, îmi transmitea el. Ce să fac?

Simțeam și privirea lui Colum îndreptată spre mine și mai mult ghiceam decât vedeam sprâncenele dese și întunecate ridicate a întrebare. Dar ce am văzut cu ochii minții a fost tânărul Hamish, un roșcovan de zece ani, care arăta mai degrabă ca fiul lui Jamie decât ca vărul lui. Și viața care i-ar aștepta pe el și pe oamenii clanului său, dacă ar cădea împreună cu Charles la Culloden. Bărbații de la Lallybroch îl aveau pe Jamie care să-i salveze de măcelul final, dacă se ajungea la asta. Bărbații de la Leoch nu ar avea nimic. Cu toate acestea, alegerea nu putea fi a mea. Am ridicat din umeri, plecându-mi fruntea. Jamie a tras adânc aer în piept și s-a hotărât.

— Întoarce-te acasă la Leoch, unchiule, a spus el. Și ține-ți oamenii acolo.

Colum a stat nemișcat vreme îndelungată, uitându-se drept la mine.

În cele din urmă, buzele i s-au arcuit în sus, dar nu chiar într-un zâmbet.

— Am fost la un pas să îl opresc pe Ned Gowan când a plecat să te salveze de rug, mi-a spus. Cred că sunt bucuros că nu am făcut-o.

— Mulțumesc, am spus pe un ton care se potrivea cu al lui.

A oftat, frecându-și ceafa cu mâna noduroasă, de parcă l-ar fi apăsat greutatea răspunderii pentru clanul său.

— Bine, atunci. Mă voi întâlni cu Înălțimea Sa mâine-dimineață și îi voi spune ce-am hotărât.

Mâna a coborât și a rămas inertă pe banca de piatră, la jumătatea distanței dintre el și nepotul lui.

— Îți mulțumesc, Jamie, pentru sfat.

A șovăit, apoi a adăugat:

— Și Dumnezeu să fie cu tine.

Jamie s-a aplecat în față, așezându-și mâna peste a lui Colum. A zâmbit larg și dulce ca mama sa și a rostit:

— Și cu tine, *mo caraidh*[21].

•

Royal Mile era aglomerat, oamenii forfoteau, căutând a folosi cât mai bine puținele ceasuri de căldură. Pășeam în tăcere prin mulțime, mâna mea, cuibărită adânc în scobitura brațului îndoit al lui Jamie. Într-un târziu a clătinat din cap, murmurând ca pentru sine ceva în galeză.

— Ai făcut bine, i-am spus, răspunzând mai degrabă gândului decât vorbelor. Și eu aș fi făcut același lucru. Orice s-ar întâmpla, măcar cei din neamul MacKenzie vor fi în siguranță.

— Da, poate.

A înclinat capul răspunzând la salutul unui ofițer care își croia drum prin mulțimea ce împresura World’s End.

— Dar ce se va întâmpla cu restul, MacDonald, MacGillivray și ceilalți care au venit? Vor fi distruși acum și poate că nu ar fi fost, dacă aș fi avut eu curajul să-i spun lui Colum să li se alăture. Nu avem cum să știm, englezoaico, nu-i așa? a clătinat el capul cu tristețe.

— Nu, am spus încet, strângându-i brațul. Niciodată nu știi destul. Sau poate știi prea mult. Dar nu poți face nimic.

Mi-a zâmbit pieziș drept răspuns și mi-a strâns mâna.

— Nu, englezoaico. Nu cred că poți. Și acum zarurile sunt aruncate și nimic nu se mai poate schimba, deci nu are rost să ne mai facem griji. Clanul MacKenzie va sta deoparte.

Straja de la poarta Holyroodului era un MacDonald, unul dintre bărbații lui Glengarry. L-a recunoscut pe Jamie și a dat din cap lăsându-ne să intrăm, abia uitându-se spre noi din postul lui

[21] Prietene (n. tr.).

de observație. Vremea caldă făcea paraziții activi și, când ieșeau din cuiburile lor de la subsuori și de la vintre, puteai adesea să-i zărești în vreme ce traversau terenul periculos al unei cămăși ori al unui tartan și puteai să-i îndepărtezi de pe trupul gazdei lor.

Jamie i-a spus bărbatului câteva cuvinte în galeză, zâmbind. Omul a râs, și-a cules ceva de pe cămașă și l-a aruncat spre Jamie care s-a prefăcut că îl prinde, a cântărit din privire bestia imaginară, apoi, făcându-mi cu ochiul, a vârât-o în gură.

•

— Și cum se mai prezintă capul fiului dumitale, lord Kilmarnock? am întrebat politicoasă în vreme ce pășeam împreună pe ringul de dans al Marii Galerii de la Holyrood.

Nu îmi păsa foarte tare, însă m-am gândit că subiectul nu putea fi cu totul evitat și poate era mai bine să îl deschid într-un loc unde ostilitatea nu putea fi expusă fățiș.

Galeria mi se părea că îndeplinea acest criteriu. Camera lungă cu tavan înalt, cu două șemineuri largi și ferestre impunătoare, fusese scena a numeroase baluri și banchete de la intrarea triumfală a lui Charles în Edinburgh, în septembrie. Acum, plină de membrii elitei din Edinburgh, cu toții nerăbdători să îl întâmpine cu onoruri pe prinț – odată ce a devenit limpede că ar putea chiar învinge – camera era într-adevăr plină de strălucire. Don Francisco, invitatul de onoare, stătea împreună cu Charles în capătul îndepărtat al încăperii, înveșmântat în mohorâtul stil spaniol, cu pantaloni lungi și largi din stofă întunecată, o haină fără formă și chiar un mic guler plisat, care părea să stârnească o mulțime de chicoteli înfundate printre invitații mai tineri și mai în pas cu moda.

— O, face destul de bine, doamnă Fraser, a răspuns Kilmarnock netulburat. Un cucui nu e prea mult timp o tragedie pentru un băiat de vârsta lui, deși mândria s-ar putea să i se vindece un pic mai greu, a adăugat el, cu o strâmbătură veselă a gurii sale mari.

Am zâmbit spre el, ușurată.

— Nu ești furios?

A clătinat din cap, privind spre podea pentru a se asigura că picioarele sale nu atingeau poalele largi ale rochiei mele.

— Am încercat să îl învăț pe John lucrurile pe care trebuie să le știe ca moștenitor al Kilmarnockului. În privința modestiei, se

pare că am eșuat lamentabil, poate servitorul domniilor voastre va avea mai mult succes.

— Sper că nu l-ai scărmănat afară, am spus distrată.

— Poftim?

— Nimic, am spus îmbujorându-mă. Ia uite, e Lochiel? Am crezut că e bolnav.

Dansul aproape că îmi tăia răsuflarea și lordul Kilmarnock nu părea să fie amator de conversație, așa încât aveam timp să privesc în jur. Charles nu dansa. Deși era un bun dansator și tinerele femei din Edinburgh se întreceau să-i câștige favorurile, în seara aceasta era preocupat să-și întrețină musafirul. După-amiază văzusem cum un mic butoi cu un nume portughez marcat pe el fusese rostogolit spre bucătării, iar acum pahare pline cu un lichid rubiniu continuau să apară ca prin farmec lângă mâna stângă a lui Don Francisco întreaga seară.

Ne-am intersectat cu Jamie care dansa cu una dintre domnișoarele Williams. Erau trei, aproape imposibil de deosebit una de cealaltă – tinere, cu părul castaniu, drăguțe și „vai, atât de interesate, domnule Fraser, de această Cauză nobilă”. Pe mine mă cam oboseau, însă Jamie, întruchiparea răbdării, a dansat cu toate trei, pe rând, și a răspuns acelorași întrebări prostuțe de fiecare dată.

— Păi, e ceva nou și pentru bietele fete să iasă din casă, mi-a explicat el îngăduitor. Tatăl lor e un negustor bogat, așa că Înălțimea Sa ar dori să încurajeze simpatia familiei pentru cauza sa.

Domnișoara Williams care dansa cu el părea cu totul fermecată și m-am întrebat răutăcioasă cam cât de încurajator era Jamie cu ele. Apoi atenția mi-a fost atrasă de Balmerino care dansa cu soția lordului George Murray. I-am văzut pe cei doi soți Murray schimbând în treacăt priviri afectuoase, el conducând-o pe o altă domnișoară Williams, și mi s-a făcut puțin rușine că remarcasem cu cine dansa Jamie.

Deloc surprinzător, Colum nu era la bal. Mă întrebam dacă avusese ocazia să discute cu Charles înainte, dar mi-am zis că probabil nu; Charles arăta mult prea vesel și plin de însuflețire pentru a fi primit vreo veste proastă în ultimele ceasuri.

Într-o parte a Galeriei, am zărit cu coada ochiului două siluete îndesate, aproape identice în veșminte protocolare incomode și nefamiliare. Era John Simpson, maestrul Ghildei Armurierilor din

Glasgow și fiul său, pe care îl chema tot John Simpson. Veniți pe la începutul săptămânii pentru a-i dărui Înălțimii Sale unul din magnificele paloșe cu gardă rotundă pentru care erau renumiți în întreaga Scoție, cei doi meșteri fuseseră evident invitați în această seară pentru a-i arăta lui Don Francisco larga susținere de care se bucurau Stuarzii.

Ambii bărbați aveau părul și barba negre, încărunțite. Simpson cel bătrân avea mai multe fire albe decât negre, pe când Simpson cel tânăr dădea impresia unei coaste de deal întunecate mărginite de o pojghiță de zăpadă, din pricina firelor de păr alb apărute la tâmple și în partea de sus a obrajilor. În timp ce îi priveam, bătrânul armurier l-a împins pe fiul său de la spate și a înclinat capul cu subînțeles spre una dintre fiicele negustorului care stăteau aproape de capătul sălii, alături de tatăl lor.

Simpson cel tânăr i-a aruncat tatălui o privire sceptică, pe urmă a ridicat din umeri, a luat-o din loc și i-a oferit brațul cu o plecăciune celei de-a treia domnișoare Williams. I-am privit cu amuzament și fascinație cum s-au învârtit în pașii de dans, căci Jamie, care îi cunoscuse mai devreme pe cei doi Simpson, îmi spusese că fiul era aproape surd.

— De la toată bocăneala din forjă, cred, îmi spusese el, arătându-mi cu mândrie sabia frumoasă pe care o cumpărase de la meșteri. E surd ca o piatră. Tatăl e cu vorbitul, dar cel tânăr vede tot.

I-am văzut ochii iuți și întunecați măsurând cu repeziciune podeaua, judecând cu o precizie milimetrică distanța de la un cuplu la altul. Tânărul armurier dansa nițel greoi, dar păstra măsura dansului destul de bine – cel puțin la fel de bine ca mine. Închizând ochii, simțeam ritmul muzicii vibrând prin podeaua de lemn, de la violoncelele rezemate de ea, și am socotit că după ele se ghida și el. Apoi, deschizând ochii pentru a nu mă ciocni de cineva, l-am văzut pe tânăr crispându-se la auzul unui arcuș care scotea un sunet strident printre viori. Deci era posibil să audă unele sunete.

Învârtindu-ne împreună cu ceilalți dansatori, Kilmarnock și cu mine am ajuns aproape de locul unde se aflau Charles și Don Francisco, încălzindu-și pulpanele hainelor în fața șemineului uriaș, decorat cu plăci de faianță. Spre surpriza mea, Charles s-a uitat urât la mine peste umărul lui Don Francisco, făcându-mi

semn să mă îndepărtez cu o mișcare furișă a mâinii. Văzând gestul în timp ce ne învârteam, Kilmarnock a scos un hohot de râs.

— Deci Înălțimii Sale îi e teamă să te prezinte spaniolului, a spus el.

— Adevărat?

Am privit în urmă în timp ce ne îndepărtam, dar Charles se întorsese la conversația sa, fluturându-și mâinile cu gesturi expresive italiene în timp ce vorbea.

— Așa cred.

Lordul Kilmarnock dansa foarte bine și eu începeam să mă relaxez suficient încât să pot vorbi, fără să mă mai îngrijorez mereu că mă voi împiedica în propriile fuste.

— Ai văzut acele foi volante prostești pe care Balmerino le arată la toată lumea? m-a întrebat el și când am încuviințat din cap, a continuat: Îmi imaginez că și Înălțimea Sa le-a văzut. Și spaniolii sunt suficient de superstițioși încât să fie ridicol de sensibili la idioțenii de acest soi. Nicio persoană cu ceva minte ori educație nu ar putea lua asemenea lucru în serios, m-a asigurat el, dar fără îndoială Înălțimea Sa consideră că e mai bine să nu riște. Aurul spaniol merită un sacrificiu serios, la urma urmelor, a adăugat el.

După toate aparențele, asta includea sacrificarea propriei sale mândrii; Charles încă îi mai trata pe conții scoțieni și pe căpeteniile de clanuri ca pe niște cerșetori la masa lui, deși măcar îi invitase la festivitățile din această seară – fără îndoială pentru a-l impresiona pe Don Francisco.

— Ai băgat de seamă tablourile? am întrebat, vrând să schimb subiectul.

Erau mai mult de o sută înșirate pe pereții Marii Galerii, toate portrete, toate de regi și regine. Și cu toții semănau între ei tulburător de mult.

— O, nasul? a spus el, un zâmbet amuzat înlocuind expresia posomorâtă care îi acaparase trăsăturile la vederea lui Charles și a spaniolului. Da, desigur. Cunoști povestea din spatele lor?

Se pare că portretele erau opera unui singur pictor, un anume Jacob DeWitt, căruia Charles al II-lea, după acea restaurație extraordinară, îi ceruse ca să picteze portretele tuturor strămoșilor regelui, de pe timpul lui Robert Bruce până la el.

— Pentru a convinge pe toată lumea de vechimea descendenței sale și de corectitudinea restaurației sale, mi-a explicat Kilmarnock, strâmbându-se. Mă întreb dacă regele James va începe ceva asemănător când își va recăpăta tronul. În orice caz, a continuat el, DeWitt a pictat ca un turbat, isprăvind un portret în două săptămâni, pentru a îndeplini porunca monarhului. Dificultatea era, desigur, că DeWitt nu avea de unde să știe cum arătau cu adevărat strămoșii lui Charles și prin urmare a folosit drept model orice individ pe care îl putea târî în studioul său, înzestrând însă fiecare portret cu același nas mare, astfel asigurând o asemănare de familie. Acesta e prințul Charles însuși, mi-a arătat Kilmarnock, înclinând capul spre un portret înfățișându-l pe rege în picioare, îmbrăcat splendid în catifea roșie și purtând pălărie cu pene.

A aruncat o privire critică spre Charles cel tânăr, al cărui chip îmbujorat dovedea că își întreținuse ospitalier musafirul bând pahar după pahar.

— Oricum are un nas mai frumos, a murmurat contele, parcă pentru sine. Mama lui era poloneză.

Se făcuse târziu și lumânările în candelabrele de argint începuseră să pâlpâie și să se stingă înainte ca nobilii din Edinburgh să se sature de vin și de dans. Don Francisco, probabil nu la fel de obișnuit precum Charles cu băutura la discreție, moțăia cu capul căzut în gulerul său plisat.

Jamie după ce o dăduse în grija tatălui ei și pe ultima domnișoară Williams, cu o expresie vădită de ușurare, venise lângă mine într-un colț unde găsisem un loc care îmi permitea să îmi scot pantofii sub pavăza fustelor înfoiate. Speram să nu fiu nevoită să îi încalț prea curând. Jamie s-a așezat alături pe un scaun, ștergându-și obrajii lucind de transpirație cu o batistă mare și albă. A întins brațul pe lângă mine, spre măsuța unde era așezată o tavă cu câteva prăjituri rămase.

— Sunt rupt de foame, a spus el. Dansul îți deschide pofta de mâncare și statul de vorbă e și mai rău.

A vârât o prăjitură întreagă în gură, a mestecat-o repede și s-a întins după alta.

L-am văzut pe prințul Charles aplecându-se peste silueta încovoiată a invitatului său de onoare, scuturându-l de umăr, fără niciun efect. Capul emisarului spaniol căzuse pe spate și gura îi era căscată pe sub mustața pleoștită. Înălțimea Sa a

rămas locului, clătinându-se ușor, și a privit în jur căutând ajutor, dar Sheridan și Tullibardine, ambii domni în vârstă, adormiseră la rândul lor, rezemați unul de celălalt precum o pereche de bețivani bătrâni ai satului înveșmântați în dantele și catifea.

— Ai putea să te duci să îi dai o mână de ajutor Înălțimii Sale? am sugerat.

— Îhî.

Resemnat, Jamie a înghițit restul de prăjitură, însă înainte de a se ridica, a văzut că tânărul Simpson, care observase imediat situația, îl înghiontea pe tatăl său în coaste.

Tatăl s-a urnit din loc și a făcut o plecăciune ceremonioasă spre prințul Charles, apoi, înainte ca prințul amețit să poată răspunde, meșterii l-au înșfăcat pe mesagerul spaniol de mâini și de picioare. Cu o sforțare a mușchilor căliți la forjă, l-au ridicat din scaun și l-au scos din încăpere, legănându-l ușor între ei ca pe un vânat mare. Au dispărut prin ușa din capătul îndepărtat al sălii, urmați de Înălțimea Sa cam nesigur pe picioare.

Această plecare oarecum neceremonioasă a dat semnalul de închidere a balului.

Ceilalți invitați au început să se relaxeze și să se miște de colo până colo. Doamnele au dispărut în anticameră pentru a-și lua șalurile și mantiile, iar domnii s-au strâns nerăbdători în grupuri mici, plângându-se unul altuia despre cât le ia femeilor să se pregătească.

Cum noi eram găzduiți în Holyrood, am ieșit pe cealaltă ușă, din capătul nordic al galeriei, trecând prin saloanele de zi și de seară, până la scara principală.

Holul și pereții de lângă scări erau căptușiți cu tapiserii, modelele lor părând șterse și argintii în lumina lumânărilor. Sub ele aștepta silueta gigantică a lui Angus Mhor, umbra lui uriașă tremurând pe perete ca figurile tapiseriilor mișcate de curentul de aer.

— Stăpânul meu e mort, a spus el.

•

— Înălțimea Sa a spus că poate așa e mai bine, a raportat Jamie.

Vorbea cu un ton de amărăciune sarcastică.

— Din cauza lui Dougal, a adăugat el, văzându-mi uluirea la auzul acestei remarci. Dougal a fost întotdeauna mai mult decât

doritor să se alăture Înălțimii Sale pe câmpul de luptă. Acum Colum a murit, deci Dougal e căpetenie. Și astfel, cei din clanul MacKenzie de la Leoch vor pleca la luptă cu armata scoțiană. Spre victorie sau nu, a adăugat el încet.

Ridurile de durere și de oboseală îi erau săpate adânc pe chip și nu a protestat când m-am apropiat de spatele lui și mi-am așezat mâinile pe umerii săi lați. A scos un mic sunet de ușurare când vârfurile degetelor mele au apăsat cu putere pe mușchii de la baza gâtului și și-a lăsat capul să cadă în față, sprijinindu-l pe brațele încrucișate. Era așezat în fața mesei din camera noastră, înconjurat de teancuri de scrisori și ordine. Printre documente se găsea și un mic carnet, destul de ponosit, legat în marochin roșu. Jurnalul lui Colum, pe care Jamie îl luase din camera unchiului său în speranța că va descoperi o însemnare recentă care să confirme decizia lui Colum de a nu sprijini cauza iacobită.

— Nu că asta l-ar putea îndupleca pe Dougal, a spuse el, frunzărind încruntat paginile acoperite cu litere mărunte, dar nu mai am ce altceva să încerc.

Însă Colum nu scrisese nimic în jurnal în ultimele trei zile, cu excepția unei scurte însemnări făcute, evident, la întoarcerea din curtea bisericii, cu o zi în urmă.

M-am întâlnit cu Jamie și cu soția lui. În cele din urmă, m-am împăcat cu Ellen.

Și asta era, desigur, important pentru Colum, pentru Jamie, posibil și pentru Ellen, dar nu ne ajuta cu nimic să schimbăm convingerile lui Dougal MacKenzie.

Jamie s-a îndreptat de spate și s-a întors spre mine. Privirea îi era umbrită de griji și resemnare.

— Asta înseamnă că acum suntem legați de el, Claire. De Charles, vreau să spun. Acum chiar nu mai avem cale de ieșire. Trebuie să încercăm să îi asigurăm victoria.

Îmi simțeam gura uscată de la prea mult vin. Înainte de a răspunde, mi-am lins buzele pentru a mi le umezi.

— Așa se pare. La naiba! De ce nu a putut Colum să mai aștepte puțin? Doar până dimineață, când s-ar fi întâlnit cu Charles.

Jamie a zâmbit strâmb.

— Nu cred că a avut de ales în privința asta, englezoaico. Puțini oameni își aleg ceasul morții.

— Colum asta dorea.

Stătusem pe gânduri dacă să îi povestesc ce se petrecuse între mine și Colum în timpul primei noastre întâlniri din Holyrood, dar acum nu mai avea niciun rost să păstrez tainele lui Colum.

Jamie a clătinat din cap nevenindu-i a crede și a oftat, încovoindu-și umerii sub apăsarea revelației că unchiul său intenționa să-și ia viața.

— Și atunci mă întreb, a murmurat el, mai mult ca pentru sine, a fost un semn? Ce crezi, Claire?

— Un semn?

— Moartea lui Colum acum, înainte de a putea face ce avea de gând, să refuze rugămintea lui Charles de a-l ajuta. E un semn că Charles e destinat să câștige această luptă?

Îmi aminteam ultima imagine a lui Colum. Moartea îl prinsese în timp ce stătea în pat, cu un pahar de brandy neatins la îndemână. O întâlnise așa cum își dorea, cu mintea limpede și pregătită. Capul îi căzuse pe spate, ochii îi rămăseseră deschiși, dar orbi la ceea ce lăsase în urma lui. Avea buzele strânse și liniile obișnuite săpate adânc de la nas până la bărbie. Durerea care fusese tovarășa lui toată viața îl însoțise cât de departe putuse.

— Dumnezeu știe, am spus în cele din urmă.

— Da? a spus el, glasul său sunând înfundat dintre brațe. Da, mă rog. Sper că cineva știe.

38. Un pact cu diavolul

Guturaiul a pus stăpânire pe Edinburgh la fel ca norii de ploaie înghețată ce ascundeau vederii castelul pe dealul său. Apa curgea zi și noapte pe străzi și, chiar dacă pietrele erau pentru moment curățate de murdăria excrementelor, mirosul pestilențial era înlocuit de flegmele care acopereau fiecare fundătură și uliță, iar un nor înecăcios de fum de sobă umplea jumătatea de sus a oricărei camere.

Înfrigurată și tristă precum vremea de afară, îmi petreceam o mare parte din timp plimbându-mă pe terenurile de la Holyrood și Canongate. Ploaia care îmi spăla obrajii părea de preferat

fumului care îmi sufoca plămânii și aerului plin de microbi din încăperi. Tusea și strănuturile se auzeau în tot palatul, deși constrângerile prezenței nobile a Înălțimii Sale îi făceau pe cei mai suferinzi să scuipe în batiste murdare sau în șemineuri decorate cu faianță de Delft, și nu pe podelele lustruite din lemn scoțian.

Lumina se stingea devreme în această perioadă a anului și m-am întors din drum la jumătatea străzii principale, pentru a ajungea la Holyrood înainte de căderea întunericului. Nu mă temeam deloc că m-ar fi atacat cineva. Chiar dacă de-acum nu aș fi fost cunoscută de toate trupele iacobite care ocupau orașul, groaza pe care o aveau toți de aerul proaspăt îi ținea în case.

Bărbații care se simțeau destul de bine încât să iasă cu treburi și le terminau în grabă, apoi se afundau recunoscători în taverna plină de fum a lui Jenny Ha și rămâneau acolo, cuibăriți comod în aerul irespirabil și cald, unde mirosul de lână udă, trupuri nespălate, whisky și bere aproape că reușea să acopere duhoarea sobei.

Singura mea teamă era să nu îmi alunece piciorul în întuneric pe pietrele pline de mâzgă și să-mi rup glezna. Orașul era luminat doar de lămpile firave ale paznicilor, dar aceștia aveau obiceiul derutant de a se piti sub câte un portic, flăcările apărând și dispărând ca licuricii. Uneori dispăreau cu totul pentru câte o jumătate de ceas, când purtătorul lămpii se adăpostea în taverna The World’s End de la poalele Canongateului, pentru o halbă salvatoare de bere fierbinte.

Stăteam cu privirea ațintită spre licărul slab de deasupra bisericii de la Canongate, estimând cât timp mai rămânea până la căderea serii. Cu puțin noroc, mai aveam timp să mă opresc la spițeria domnului Haugh. Deși nu se compara cu bogăția magazinului lui Raymond din Paris, domnul Hugh avea o afacere prosperă cu castane și coajă de ulm și de obicei îmi putea oferi, pe deasupra, mentă și agrișe. În această perioadă a anului, principalul său venit provenea din vânzarea de bomboane de camfor, considerate remediul suveran împotriva răcelilor, a guturaiului și a tuberculozei. Deși nu erau mai eficiente decât remediile moderne împotriva răcelii, am reflectat, nu erau nici mai rele, și măcar miroseau înviorător de sănătos.

În ciuda chipurilor palide și a nasurilor roșii ale celor mai mulți, câteva nopți pe săptămână se organizau petreceri la palat, căci nobilimea Edinburghului își primea prințul cu entuziasm. Încă două ore și pe Strada Mare vor începe să sclipească lămpile servitorilor ce-și însoțesc stăpânii care se îndreaptă spre bal.

Am oftat la gândul unui alt bal, cu nobili care strănută, făcând complimente cu voci încărcate de flegmă. Poate ar trebui să adaug pe listă niște usturoi. Purtat la gât într-un medalion de forma unei sfere de argint găurite, se spunea că ține departe boala. De fapt, credeam eu, utilitatea lui era să-i țină la distanță sigură pe interlocutorii bolnavi – un rol la fel de important ca al unui medicament, din punctul meu de vedere.

Orașul era ocupat de trupele lui Charles și englezii, deși nu erau sub asediu, erau măcar izolați în castelul de deasupra. Cu toate acestea, veștile – de o credibilitate dubioasă – păreau să se scurgă în ambele direcții. După spusele domnului Haugh, cel mai recent zvon susținea că ducele de Cumberland aduna trupe la sud de Perth, cu intenția de a pleca la luptă imediat. Nu aveam nici cea mai vagă idee dacă era adevărat; de fapt, aveam îndoielile mele, fiindcă nu îmi aminteam să fi întâlnit vreo menționare despre activitățile lui Cumberland înainte de primăvara lui 1746, care încă nu sosise. Totuși, nici nu puteam ignora zvonul. Straja de la poartă m-a lăsat să intru, tușind. Sunetul a fost preluat de străjerii înșirați pe coridoare și pe platformele dintre etaje. Rezistând impulsului de a-mi flutura coșul cu usturoi spre ei ca o cădelniță în timp ce treceam, mi-am croit drum pe scări, în sus, spre salonul de după-amiază, unde am fost primită imediat.

L-am găsit pe Înălțimea Sa cu Jamie, Aeneas MacDonald, O’Sullivan, secretarul Înălțimii Sale și un bărbat taciturn pe nume Francis Townsend, care în ultima vreme intrase mult în grațiile Înălțimii Sale. Aproape toți aveau nasurile roșii și strănutau, iar flegma scuipată murdărea podeaua din fața șemineului cu polița frumos decorată. Am aruncat o privire iute spre Jamie, care stătea obosit în fotoliul său, palid și toropit.

Obișnuiți cu drumurile mele prin oraș și nerăbdători să afle vreo informație despre mișcările de trupe engleze, bărbații m-au ascultat cu mare atenție.

— Îți suntem profund îndatorați pentru aceste vești, doamnă Fraser, a spus Înălțimea Sa cu o plecăciune grațioasă și un zâmbet. Trebuie să îmi spui dacă există vreo posibilitate de a răsplăti serviciile dumitale generoase.

— Există, am spus, profitând de ocazie. Aș dori să-l duc pe soțul meu în cameră, în pat. Acum.

Ochii prințului s-au căscat ușor, dar și-a recăpătat iute stăpânirea de sine. Nu la fel de diplomat, Aeneas MacDonald a izbucnit într-o criză de tuse dubios de gâtuită. Chipul palid al lui Jamie s-a învăpăiat brusc. A strănutat, băgându-și nasul într-o batistă, ochii albaștri săgetându-mă peste faldurile de pânză.

— Ah… soțul dumitale, a spus Charles, stăpânindu-se elegant în fața provocării. Păi…

O îmbujorare ușoară a început să îi coloreze obrajii.

— E bolnav, am spus cu o oarecare asprime. Nu vedeți? Vreau să se bage în pat să se odihnească.

— O, să se odihnească, a murmurat MacDonald, ca pentru sine.

Am căutat în minte câteva cuvinte suficient de curtenitoare.

— Îmi pare nespus de rău că o lipsesc deocamdată pe Înălțimea Voastră de prezența soțului meu, dar, dacă nu se va odihni suficient, mi-e teamă că nu va putea multă vreme să vă fie de folos.

Charles, revenindu-și din surpriza de moment, părea acum să găsească stânjeneala evidentă a lui Jamie distractivă.

— Nu încape îndoială, a spus el, măsurându-l cu privirea pe Jamie a cărui paloare se schimbase acum într-o albeață ca de marmură, că ne-ar displăcea profund să se întâmple ceea ce spui, doamnă, a spus el înclinându-și capul spre mine. Fie precum dorești. Dragul de James este iertat de compania noastră până când își va reveni. Chiar te rog, ia-l pe soțul dumitale îndată în cameră și ă-ă… aplică-i tratamentul care… ă-ă… ți se pare potrivit.

Colțul buzelor prințului au tresărit deodată și, trăgând o batistă mare din buzunar, a urmat exemplul lui Jamie și și-a îngropat jumătate de față în ea, tușind delicat.

— Ați face bine să fiți cu băgare de seamă, Înălțimea Voastră, l-a sfătuit MacDonald cu un dram de ironie. Să nu vă molipsiți de la domnul Fraser.

— Așa o boală ca a domnului Fraser ar vrea oricine să aibă, a murmurat Francis Townsend, fără a încerca să își ascundă zâmbetul sardonic care îl făcea să arate precum o vulpe în cotețul găinilor.

Jamie, acum semănând cu o roșie degerată, s-a ridicat brusc, a făcut o plecăciune în fața prințului cu un „Vă mulțumesc, Înălțimea Voastră” și s-a îndreptat spre ușă, prinzându-mă de mână.

— Dă-mi drumul, am mârâit când am ieșit trecând pe lângă gărzile din anticameră. Îmi rupi brațul.

— Bun, a mormăit el. Imediat cum rămânem singuri, o să-ți rup gâtul.

Dar am observat cum colțurile buzelor se ridică ușor și știam că această asprime era doar de fațadă.

Odată ajunși în apartamentul nostru, cu ușa închisă bine, m-a tras spre el, s-a rezemat de ușă și a început să râdă, cu obrazul lipit de creștetul meu.

— Mulțumesc, englezoaico, a spus el, respirând cam anevoie.

— Nu ești supărat? am întrebat, cu vocea înăbușită de cămașa lui. Nu am vrut să te pun într-o situație jenantă.

— Nu, nu m-am supărat, mi-a răspuns dându-mi drumul. Dumnezeule, nu mi-ar fi păsat nici dacă ai fi spus că ai de gând să îmi dai foc în Marea Galerie, câtă vreme puteam să plec și să mă odihnesc puțin. Sunt sătul de omul ăsta până peste cap și fiecare mușchi mă doare.

Un acces subit de tuse l-a scuturat și s-a rezemat din nou de ușă, de data aceasta pentru a nu se prăbuși.

— Te simți bine?

M-am întins pe vârfuri să îi ating fruntea. Nu eram surprinsă, dar m-am alarmat puțin când am simțit cum îi ardea pielea sub palma mea.

— Tu ai febră, am spus dojenitor.

— Ah, păi, toată lumea are febră, englezoaico, a spus el nițel iritat. Doar că unii sunt mai fierbinți decât alții, nu?

— Îți arde de glume, am spus, ușurată că încă se simțea destul de bine, încât s-o facă pe deșteptul. Scoate-ți hainele. Și nu spune nimic, am adăugat înțepată, văzând începutul de rânjet când a deschis gura să îmi răspundă. Nu am nicio poftă de hoitul tău încins de febră, vreau doar să te văd înfofolit în pat.

— O, nu? Nu crezi că mi-ar prinde bine nițel exercițiu? m-a tachinat el descheindu-și cămașa. Parcă ziceai că exercițiul e sănătos.

Râsul i s-a transformat într-un acces de tuse răgușită care l-a lăsat fără suflu și roșu în obraji. A aruncat cămașa pe podea și aproape imediat a început să tremure cuprins de frisoane.

— E mult prea sănătos pentru tine, flăcăul meu.

I-am tras cămașa de noapte groasă de lână peste cap, lăsându-l să se lupte s-o îmbrace în timp ce eu i-am scos kiltul și ciorapii.

— Hristoase, picioarele tale sunt ca un sloi de gheață!

— Ai putea… să mi le… încălzești.

Dar cuvintele îi ieșeau cu greu dintre dinții clănțănind și nu a protestat când l-am împins spre pat.

Tremura prea tare pentru a mai vorbi. Am înșfăcat cu cleștele o cărămidă fierbinte din foc, am înfășurat-o într-o bucată de flanel și i-am strecurat-o la picioare. Frisonul a fost puternic, dar scurt și era din nou liniștit când am pus o oală cu apă să fiarbă cu o mână de mentă și coacăze negre.

— Ce e asta? a întrebat el suspicios, adulmecând aerul când am deschis un alt flacon din cufărul meu. Doar nu vrei să o beau! Miroase ca o rață care a stat prea mult la uscat.

— Ești pe aproape, i-am spus. E untură de gâscă amestecată cu camfor. Și am de gând să te masez pe piept cu ea.

— Nu!

A smucit păturile până sub bărbie, ca să se apere.

— Ba da! am spus ferm, apropiindu-mă de el cu pas hotărât.

În toiul muncilor mele, mi-am dat seama că aveam public. Fergus stătea de cealaltă parte a patului, privind cu fascinație gesturile mele, cu nasul curgându-i în voie. Mi-am ridicat genunchiul de pe abdomenul lui Jamie și m-am întins după o batistă.

— Ce cauți aici? a întrebat Jamie, încercând să-și tragă în jos cămașa.

Fără a se arăta în vreun fel intimidat de tonul mai puțin prietenos al acestui salut, Fergus a ignorat batista întinsă și și-a șters nasul cu mâneca, holbându-se cu admirație la pieptul larg, musculos și sclipitor.

— Domnul slăbănog m-a trimis după un pachet despre care spune că îl ai pentru el. Toți scoțienii au așa de mult păr pe piept, milord?

— Hristoase! Am uitat cu totul de depeșe! Așteaptă, o să i le duc eu însumi lui Cameron.

Jamie a dat să se ridice anevoie din pat, o mișcare care i-a adus nasul lângă locul pe care tocmai îl frecționasem.

— Pfuu!

A tras iute cămașa deasupra, în încercarea de a alunga aroma pătrunzătoare și m-a țintuit cu o privire acuzatoare.

— Cum o să scap eu de putoarea asta? Cum vrei să ies eu în lume duhnind ca o gâscă moartă, englezoaico.

— Nu vreau să ieși nicăieri, i-am spus. Vreau să stai în pat și să te odihnești. Altfel, o să ajungi o gâscă moartă.

Și l-am străpuns cu o privire la fel de mustrătoare.

— Pot să duc eu pachetul, milord, a încercat să-l liniștească Fergus.

— Ba n-o să duci nimic, l-am repezit, băgând de seamă obrajii aprinși și privirea sticloasă a băiatului.

I-am pus o mână pe frunte.

— Să nu-mi spui! a rostit Jamie sarcastic. Are febră?

— Da, are.

— Aha, a zis el către Fergus cu o satisfacție mocnită. Acum tu ești la rând. Să vezi cum e să fii uns cu grăsime de gâscă.

După un efort scurt și intens, Fergus stătea pe salteaua lui de paie de lângă foc, grăsimea de gâscă și ceaiul fuseseră împărțite cu generozitate și câte o batistă curată se afla sub bărbia fiecăruia din cei doi pacienți.

— Gata, am spus, clătindu-mi scrupulos mâinile în lighean. Acum, eu voi duce acest prețios pachet domnului Cameron. Voi doi să vă odihniți, să beți ceai fierbinte, să vă suflați nasurile și pe urmă să vă odihniți, în această ordine. S-a înțeles, soldați?

Vârful nasului lung și roșu, abia vizibil peste cearșafuri, s-a plimbat încet încoace și-ncolo când Jamie a clătinat din cap.

— Beată de putere, a remarcat el dezaprobator uitându-se în tavan. O atitudine foarte puțin feminină, să știi.

Am depus un sărut pe fruntea lui încinsă și mi-am luat mantia din cuier.

— Cât de puțin cunoști femeile, iubirea mea! am spus.

•

Ewan Cameron era responsabil cu ceea ce trecea drept servicii secrete la Holyrood. Biroul său era la capătul aripii vestice, ascuns în apropierea bucătăriilor. Strategic, am suspectat, după ce observasem apetitul său în acțiune. Probabil avea viermi intestinali, mi-am spus în sinea mea, văzându-i aspectul cadaveric în vreme ce desfăcea pachetul și frunzărea depeșele.

— Toate sunt în ordine? am întrebat după un moment.

A trebuit să îmi înghit nevoia de a adăuga automat „domnule”.

Întrerupt din gândurile sale, Cameron și-a ridicat imediat fruntea dintre hârtii și s-a uitat la mine clipind.

— Hm? Ah!

Venindu-și în fire, mi-a zâmbit și s-a grăbit să se scuze.

— Îmi pare rău, doamnă Fraser. Ce lipsă de politețe din partea mea să uit de mine și să vă las să stați în picioare acolo. Da, totul pare să fie în ordine… Foarte interesant, a murmurat el pentru sine, apoi a devenit brusc conștient de prezența mea. Sunteți amabilă să îi spuneți soțului dumneavoastră că aș dori să discut cu el despre aceste hârtii cât mai curând posibil? Înțeleg că nu se simte foarte bine, a adăugat el delicat, evitându-mi cu grijă privirea.

Din câte se părea, nu îi luase mult lui Aeneas MacDonald să povestească întrevederea mea cu prințul.

— Așa este, am răspuns evaziv.

Ultimul lucru pe care îl doream era ca Jamie să se ridice din pat și să își bată capul toată noaptea cu depeșe secrete, împreună cu Cameron și cu Lochiel.

Asta ar fi aproape la fel de rău ca și cum ar dansa întreaga noapte cu doamnele din înalta societate. Mă rog, nu chiar la fel de rău, m-am corectat, amintindu-mi de cele trei domnișoare Williams.

— Sunt convinsă că va discuta cu dumneavoastră imediat cum se va simți în stare, am spus, petrecându-mi marginile mantiei. Îi voi spune.

Și chiar îi voi spune… Mâine. Sau poimâine. Oriunde se găseau în acest moment forțele engleze, eram convinsă că nu se aflau la o sută cincizeci de kilometri depărtare de Edinburgh.

•

Aruncând o privire fugară în dormitor la întoarcere, am văzut două movile nemișcate sub cearșafuri. Sunetele respirațiilor – încete și regulate, chiar dacă puțin congestionate – umpleau camera. Liniștită, mi-am scos mantia și m-am așezat în salon, după ce mi-am turnat preventiv o cană de ceai fierbinte, în care am adăugat o cantitate generoasă de brandy medicinal.

Sorbind încet, am simțit cum căldura lichidului alunecă spre mijlocul pieptului, se răspândește plăcut prin abdomen și începe să își croiască drum încet și sigur spre degetele de la picioare, înghețate după plimbarea prin curte, pe care o alesesem în locul pasajului interior ocolitor, cu nesfârșitele sale scări și cotituri.

Am ținut cana sub bărbie, inhalând parfumul plăcut și amărui, simțind cum aburii încălziți ai brandy-ului îmi desfundă sinusurile. Tot mirosind, m-am întrebat din ce motiv obscur, într-un oraș și într-o clădire unde oamenii sufereau de răceală și gripă, sinusurile mele nu erau afectate.

De fapt, în afară de febra pierderii sarcinii, nu fusesem nici măcar o dată bolnavă de când trecusem prin cercul de piatră. Mi s-a părut straniu, ținând cont de standardele de igienă și salubritate și de mediile aglomerate în care trăiam adesea, m-am gândit că ar fi trebuit să sufăr barem o dată de nas înfundat. Dar eu rămâneam sănătoasă ca întotdeauna.

În mod evident, nu eram imună la toate bolile sau n-aș fi făcut febră. Dar bolile molipsitoare obișnuite? În privința unora exista, desigur, explicația vaccinurilor. Nu puteam, de exemplu, să mă molipsesc de vărsat, tifos, holeră și febră galbenă. Nu că exista vreun risc de febră galbenă, dar totuși. Am lăsat jos cana și mi-am pipăit brațul stâng prin pânza mânecii. Cicatricea vaccinului se estompase cu timpul, dar era încă suficient de pronunțată ca s-o detectezi; o urmă circulară de piele ciupită, cu un diametru de aproape un centimetru.

M-am scuturat ușor înfiorată, amintindu-mi din nou de Geillis Duncan, apoi am alungat gândul, adâncindu-mă iar în studierea stării sănătății mele pentru a evita să mă gândesc fie la femeia care murise în foc, fie la Colum MacKenzie, bărbatul care o trimisese acolo.

Cana era aproape goală și, pierdută în gânduri, m-am ridicat să o umplu iar. O imunitate dobândită, oare? Învățasem în timpul cursurilor de asistentă că răcelile sunt cauzate de nenumărați viruși, fiecare distinct și într-o perpetuă evoluție.

Odată expus la un anume virus, ne explicase instructorul, devii imun la el. Continui să contractezi răceli pe măsură ce întâlnești noi și diferiți viruși, dar șansele să întâlnești unul la care să nu mai fi fost expus înainte devin tot mai mici pe măsură ce îmbătrânești. De aceea, ne spusese el, în vreme ce copiii fac în medie șase răceli pe an, oamenii de vârstă medie contractează doar două, iar persoanele vârstnice pot trăi ani de zile fără să răcească, doar pentru că au întâlnit deja virușii cei mai comuni și au devenit imuni.

Ar fi o posibilitate, m-am gândit. Dacă anumite tipuri de imunitate deveneau ereditare, pe măsură ce virușii și oamenii evoluau împreună? Anticorpii multor boli puteau fi transmiși de la mamă la copil, asta știam. Prin placentă ori prin laptele matern, astfel copilul era imun, temporar, la orice boală la care mama fusese expusă. Poate că nu răceam pentru că dețineam anticorpi ancestrali la virușii secolului al optsprezecelea, beneficiind de pe urma răcelilor de care se molipsiseră toți strămoșii mei în decursul ultimelor două sute de ani? Cântăream în minte această idee interesantă, atât de absorbită de ea încât nici nu mă mai așezasem, ci stăteam în picioare în mijlocul camerei, când am auzit o bătaie ușoară în ușă.

Am oftat enervată, nemulțumită că sunt deranjată. Nu m-am sinchisit să las cana jos, ci m-am dus la ușă pregătită să primesc – și să resping – întrebările despre sănătatea lui Jamie la care mă așteptam. Probabil Cameron dăduse peste vreun pasaj neclar dintr-o depeșă ori Înălțimea Sa se răzgândise în privința generozității de a se lipsi de prezența lui Jamie la bal. Prea bine, vor putea să îl scoată astăzi din pat peste trupul meu mort și călcat în picioare.

Am smucit ușa în lături și cuvintele de întâmpinare mi-au înghețat pe buze. Jack Randall stătea în umbrele din prag.

•

Ceaiul vărsat pătrunsese prin stofa rochiei și senzația m-a trezit la realitate, dar el deja pășise înăuntru. M-a măsurat cu privirea de sus în jos cu obișnuitul său aer disprețuitor, apoi a privit spre ușa închisă de la dormitor.

— Ești singură?

— Da!

Ochii de culoarea alunei se plimbau de la mine la ușă, cântărindu-mi sinceritatea. Chipul îi era ridat din cauza bolii,

palid din cauza proastei alimentații și a iernii petrecute în casă, dar nu trăda vreo diminuare a agerimii. Mintea iute și necruțătoare se retrăsese puțin în dosul cortinei acelor ochi de gheață, însă era acolo, fără îndoială.

S-a hotărât într-un târziu, m-a apucat de braț, iar cu cealaltă mână a înhățat mantia mea din cuier.

— Vino cu mine.

L-aș fi lăsat să mă taie în bucăți înainte de a scoate un sunet care să facă ușa dormitorului să se deschidă.

Abia la jumătatea coridorului de afară am simțit că puteam să deschid gura în siguranță. În partea alocată personalului, nu era niciun paznic, dar în curtea de jos gărzile patrulau temeinic. Doar nu spera să mă ducă prin grădina alpină ori prin porțile laterale fără să fie văzut, iar despre intrarea principală în palat nici nu putea fi vorba. În concluzie, orice dorea cu mine, trebuia să fie ceva care putea fi rezolvat între zidurile Holyroodului.

Să mă ucidă, poate, drept răzbunare pentru rana pe care i-o cauzase Jamie? Stomacul mi s-a strâns la acest gând și îl cântăream din priviri pe Randall când treceam în grabă prin lumina aruncată de lumânări din suporturile de pe zid. Nefiind puse acolo pentru decor ori ca un moft, lumânările din această aripă a palatului erau mici și rare, cu flăcări plăpânde, menite doar să-i ajute pe musafiri să se întoarcă în camerele lor.

Randall nu purta uniforma și părea neînarmat. Era îmbrăcat într-o haină fără formă din pânză țărănească, un veston gros, pantaloni până la genunchi din stofă simplă de culoare închisă și ciorapi. Nimic în afară de bățoșenia trupului și poziția arogantă a capului fără perucă nu îi trăda identitatea – putea ușor să se fi strecurat în palat cu unul dintre grupurile care soseau la bal, dându-se drept servitor.

Nu, am decis, privind precaut spre el în timp ce treceam de la întuneric la lumină, nu era înarmat, deși mâna strânsă în jurul brațului meu era tare precum oțelul. Cu toate acestea, dacă avea de gând să mă strângă de gât, nu mă voi dovedi o victimă sigură: eram aproape la fel de înaltă ca și el și mult mai bine hrănită.

Parcă ghicindu-mi gândul, s-a oprit în apropiere de capătul coridorului și m-a întors cu fața spre el, încleștându-și degetele deasupra coatelor mele.

— Nu vreau să-ți fac niciun rău, a spus el cu vocea joasă, dar fermă.

— Mai spune-mi o glumă ca asta, am rostit, întrebându-mă ce șanse aveam să mă audă cineva dacă țipam aici.

Știam că trebuie să fie un paznic la piciorul scării, dar ne despărțeau de el două uși, un hol scurt și o scară lungă.

Pe de altă parte, ne găseam într-un impas. El nu mă putea duce mai departe, dar nici eu nu puteam striga de acolo după ajutor. Prin acest capăt al coridorului rar trecea cineva, iar cei ce locuiau aici erau fără îndoială în cealaltă aripă a clădirii acum, fie participând la bal, fie servind la el.

A început a vorbi nerăbdător.

— Nu fi proastă. Dacă aș vrea să te omor, aș putea s-o fac aici. Ar fi mult mai simplu decât să te duc afară. În plus, a adăugat el, dacă doream să-ți fac rău, înăuntru ori afară, de ce ți-aș mai fi luat mantia?

Și drept dovadă, a ridicat haina pe care o ținea pe braț.

— De unde naiba să știu eu? am spus, deși părea un argument valabil. De ce ai luat-o?

— Pentru că vreau să vii cu mine afară. Am o propunere să-ți fac și nu vreau să risc să fiu auzit.

A aruncat o privire spre ușa din capătul coridorului. Ca și celelalte din Holyrood, era construită în stilul „cruce și carte”, cele patru panouri din partea superioară formând o cruce, iar cele două panouri de jos semănând cu o Biblie deschisă. Holyrood fusese cândva abație.

— Vii în biserică? Putem vorbi fără teama că ne va întrerupe cineva.

Era adevărat. Biserica de lângă palat, parte din abația originală, era părăsită, considerată nesigură, din cauză că ani în șir nu fusese întreținută. Am șovăit, întrebându-mă ce să fac.

— Gândește, femeie!

M-a scuturat ușor, apoi mi-a dat drumul și s-a tras un pas în spate. Lumina lumânării îi contura silueta, astfel încât trăsăturile chipului său nu erau mai mult decât o pată întunecată.

— De ce aș risca să intru în palat?

Asta era o întrebare bună. Odată ce ieșea deghizat din adăpostul palatului, străzile orașului îi erau deschise. Ar fi putut colinda pe alei și ulițe până când m-ar fi zărit în timpul plimbărilor mele zilnice și m-ar fi pândit acolo. Singurul motiv

plauzibil pentru a veni aici era cel pe care mi-l mărturisise: avea nevoie să stea de vorbă cu mine fără riscul de a fi auzit ori văzut de cineva. A observat pe chipul meu că ajunsesem la o concluzie și umerii i s-au relaxat ușor. A desfăcut mantia, ținându-mi-o.

— Ai cuvântul meu că te vei înapoia neatinsă după discuția noastră, doamnă.

Am încercat să îi deslușesc expresia, dar nimic nu se vedea pe trăsăturile ascuțite și bine conturate. Mă privea fix, însă eu nu reușeam să citesc în ochii lui mai mult decât putea citi el într-ai mei.

Am întins mâna după mantie.

— Prea bine, am spus.

Am ieșit în întunericul grădinii alpine, trecând pe lângă străjer doar cu o înclinare a capului. M-a recunoscut, însă nu era ceva neobișnuit pentru mine să ies noaptea, pentru a merge la vreun caz urgent în oraș. Străjerul i-a aruncat o privirea scurtă lui Jack Randall – de obicei mă însoțea Murtagh, când Jamie nu putea – dar, așa cum era îmbrăcat, nimic nu trăda adevărata identitate a căpitanului. I-a susținut cu indiferență privirea străjerului și ușa palatului s-a închis în urma noastră, lăsându-ne în bezna înghețată de afară.

Plouase mai devreme, dar furtuna începea să se potolească. Norii grei se împrăștiau și alergau deasupra noastră, alungați de vântul care îmi flutura mantia într-o parte și îmi lipea poalele rochiei de picioare.

— Pe aici.

Am strâns bine pe mine catifeaua groasă, mi-am aplecat capul împotriva vântului și am urmat silueta suplă a lui Jack Randall pe poteca dintre pietre.

Am ajuns la capătul ei, ne-am oprit să facem ochii roată și am traversat în grabă porțiunea de iarbă până la portalul bisericii.

Ușa se scorojise și atârna deschisă. Nu mai era folosită de câțiva ani din cauza unor greșeli structurale care făcea clădirea primejdioasă și nimeni nu se deranjase să o repare. Mi-am croit drum printr-o barieră de frunze moarte și gunoaie, trecând de la lumina lunii ce sclipea în grădina din spatele palatului la întunericul absolut al bisericii.

Sau nu chiar absolut. Pe măsură ce privirea mi s-a acomodat cu întunericul, am putut vedea liniile înalte ale coloanelor, care

se ridicau de o parte și de alta a naosului, și dantelăria delicată din piatră a ferestrei enorme din capătul îndepărtat, cu geamul aproape în întregime dispărut.

O mișcare în umbră mi-a arătat încotro dispăruse Randall. M-am întors între coloane și l-am găsit în spațiul unde o firidă folosită cândva drept baptisteriu lăsase un pervaz din piatră de-a lungul peretelui. De-o parte și de alta se vedeau pete decolorate pe ziduri, plăcile comemorative ale celor îngropați în biserică. Altele odihneau culcate, încastrate în podea pe ambele părți ale culoarului central, cu numele șterse de picioarele care călcaseră pe ele.

— Prea bine, am spus. Acum nu putem fi auziți. Ce vrei de la mine?

— Am nevoie de priceperea dumitale ca tămăduitor și de totala dumitale discreție. În schimbul informației pe care o dețin privind mișcările și planurile trupelor electorului, a răspuns el prompt.

Am rămas fără suflare. La orice mă așteptasem, numai la asta nu. Doar nu voia să spună…

— Ai nevoie de un tratament medical? am întrebat, fără a face vreun efort să îmi ascund oroarea amestecată cu uluirea. De la mine? Am înțeles că dumneata… adică…

Cu un mare efort de voință m-am oprit din bâlbâială și am spus cu fermitate:

— Dar nu ai primit deja un tratament medical? Pari să fii într-o formă destul de bună.

Cel puțin la înfățișare. Mi-am mușcat buza, înghițindu-mi pornirea spre isterie.

— Mi se spune că sunt norocos că mă aflu în viață, doamnă, a răspuns el cu răceală. Punctul acesta e discutabil.

A așezat lampa într-o nișă din perete, unde se vedea scobitura uscată a unui bazin pentru spălatul mâinilor.

— Presupun că întrebarea dumitale este motivată de curiozitatea medicală mai degrabă decât de îngrijorarea pentru binele meu, a continuat el.

Îl vedeam în lumina lămpii doar de la coaste în jos, capul și umerii rămânându-i ascunși. Și-a așezat o mână pe talia pantalonilor, întorcându-se ușor spre mine.

— Dorești să inspectezi rana, pentru a judeca eficiența tratamentului?

Umbrele îi ascundeau chipul, dar așchiile de gheață ale vocii sale erau înmuiate în otravă.

— Poate mai târziu, am răspuns cu aceeași răceală în voce. Dacă nu pentru dumneata, atunci pentru cine ai nevoie de priceperea mea?

A șovăit, dar era mult prea târziu să dea înapoi.

— Pentru fratele meu.

— Fratele dumitale? am spus, neputându-mi ascunde șocul din voce. Alexander?

— Din moment ce fratele meu mai mare, William, se ocupă cu toată seriozitatea, din câte știu, de administrarea moșiilor familiei în Sussex și nu are nevoie de niciun ajutor..., a spus el sec. Da, fratele meu Alex.

Mi-am sprijinit palmele de piatra rece a unui sarcofag pentru a mă ține pe picioare.

— Povestește-mi, am spus.

•

Era o poveste destul de simplă și tristă. Dacă mi-ar fi spus-o altcineva, și nu Jonathan Randall, aș fi căzut pradă milei. Rămas fără slujba de la ducele de Sandringham din cauza scandalului cu Mary Hawkins și cu sănătatea prea șubredă pentru a face rost de o alta, Alexander Randall fusese nevoit să apeleze la ajutorul fraților săi.

— William i-a trimis două lire și o scrisoare plină de încurajări și îndemnuri sincere, a spus Jack Randall rezemându-se cu spatele de zid, încrucișându-și picioarele. Mi-e teamă că William e un tip foarte corect. Dar nu era pregătit să îl primească pe Alex acasă, în Sussex. Soția lui William este puțin cam... excesivă, dacă putem spune așa, în convingerile sale religioase.

În voce i se ghicea o undă de amuzament care m-a făcut să-l plac pentru o clipă. În alte circumstanțe, ar fi putut să fie precum strănepotul său cu care semăna?

Gândul subit la Frank m-a tulburat într-atât încât am pierdut următoarea sa remarcă.

— Îmi pare rău. Ce-ai spus?

Mi-am cuprins mâna stângă cu cea dreaptă, degetele mele strângând cu putere verigheta de aur. Frank nu mai era. Trebuia să încetez a mă gândi la el.

— Am spus că i-am găsit lui Alex o locuință lângă castel, pentru a-l putea îngriji eu, fiindcă nu dispun de suficiente

mijloace ca să-mi permit să angajez un servitor potrivit pentru el.

Dar, evident, ocuparea Edinburgh-ului îngreunase lucrurile și Alex Randall fusese lăsat mai mult sau mai puțin singur în ultima lună, cu excepția unei femei care venea din când în când să deretice. Cum sănătatea lui fusese șubredă de la început, vremea rea, mâncarea pe sponci și condițiile mizere îi înrăutățiseră starea fizică până când, serios îngrijorat, Jack Randall venise să îmi ceară ajutorul. Și să se ofere, în schimbul acestui ajutor, să-și trădeze regele.

— De ce te-ai gândit la mine? am întrebat în cele din urmă, răsucindu-mă pe placa de marmură.

Jack a părut oarecum surprins.

— Pentru că ești cine ești.

Colțurile buzelor i s-au ridicat într-un zâmbet firav, autoironie.

— Dacă cineva încearcă să-și vândă sufletul, nu e cel mai potrivit să meargă la puterile întunericului?

— Chiar crezi că eu sunt o forță a întunericului, nu-i așa?

În mod evident, asta credea; era mai mult decât capabil de ironie, însă în propunerea lui originală nu exista nici urmă de așa ceva.

— Dincolo de poveștile care circulă prin Paris pe seama dumitale, mi-ai spus-o chiar dumneata, a remarcat el. Când te-am lăsat să pleci de la Wentworth.

S-a întors în întuneric, mișcându-se pe banca de piatră.

— A fost o mare greșeală, a continuat el în șoaptă. Nu ar fi trebuit să pleci vie din locul acela, creatură primejdioasă. Însă nu aveam altă soluție, viața dumitale era prețul pe care el mi-l ceruse. Și aș fi plătit chiar mai mult decât atât, pentru ce mi-a oferit.

Am scos un mârâit ușor, pe care mi l-am stăpânit imediat, dar era prea târziu, mă auzise. S-a ridicat pe jumătate, cu o coapsă rezemându-se de piatră și celălalt picior întins în jos pentru a-și ține echilibrul. Luna se strecura printre norii ce alergau iute, luminându-l din spate prin fereastra spartă. În întuneric, cu capul pe jumătate întors și cu ridurile din jurul gurii, ce vădeau cruzime, șterse de beznă, îl puteam confunda iarăși, cum o mai făcusem și înainte, cu bărbatul pe care îl iubisem. Cu Frank.

Și totuși eu îl trădasem pe acel bărbat. Din cauza alegerii mele, bărbatul acela nu mai putea exista vreodată. *Căci copiii*

vor plăti pentru păcatele părinților… și tu trebuie să îl distrugi, rădăcină ori ramură, astfel încât numele lui să nu mai fie cunoscut printre triburile lui Israel.

— Ți-a povestit? a întrebat o voce ușoară, plăcută, din umbre. Ți-a povestit vreodată tot ce s-a întâmplat între noi, între mine și el, în acea cămăruță de la Wentworth?

În ciuda șocului și a furiei, am băgat de seamă că respecta interdicția lui Jamie de a-i rosti vreodată numele. „El.” „Lui.” Niciodată Jamie.

Numele lui îmi aparținea mie.

Dinții mi s-au încleștat, dar mi-am forțat cuvintele să iasă printre ei.

— Mi-a povestit. Totul.

A scos un sunet ușor, pe jumătate oftat.

— Că îți place ori ba ideea, draga mea, suntem legați, dumneata și cu mine. Nici eu nu pot spune că îmi place, dar accept adevărul. Știi la fel de bine ca mine cum e să îi atingi pielea – e atât de cald, nu? Parcă ar arde pe dinăuntru. Îi cunoști mirosul transpirației și asprimea firelor de păr de pe coapse. Știi sunetul pe care îl scoate la sfârșit, când se pierde pe sine. Și eu îl cunosc.

— Taci, am spus.

M-a ignorat, lăsându-se pe spate, vorbind gânditor, parcă pentru sine însuși. Mi-am dat seama, cu o nouă izbucnire de furie, ce îl adusese aici – nu intenția, cum crezusem, de a mă enerva, ci o nevoie copleșitoare de a vorbi despre cineva iubit, de a repeta cu glas tare și de a retrăi detaliile estompate de timp. Căci, la urma urmelor, cu cine putea vorbi astfel despre Jamie, dacă nu cu mine?

— Plec! am spus cu voce tare și m-am răsucit pe călcâie.

— Pleci? a spus vocea calmă din spatele meu. Ți-l pot servi pe tavă pe generalul Hawley. Sau îl poți lăsa să înfrângă armata scoțiană. E alegerea dumitale, doamnă.

Îmi stătea pe limbă să îi răspund că generalul Hawley nu merita. Dar m-am gândit la căpeteniile de clan scoțiene, Kilmarnock, Balmerino și Lochiel, găzduite acum în Holyroodhouse, la doar câțiva metri de cealaltă parte a zidului abației. La Jamie. La miile de bărbați pe care îi conduceau. Merita să sacrific șansa unei victorii pentru sensibilitatea mea?

Era acesta un punct de cotitură, o nouă răscruce? Dacă nu îl ascultam, dacă nu acceptam târgul propus de Randall, ce urma?

M-am întors încet.

— Atunci vorbește, am spus. Dacă trebuie.

Părea neimpresionat de furia mea și nu-l neliniștea posibilitatea unui refuz. Vocea din întunericul bisericii era egală, controlată ca a unui conferențiar.

— Știi, mă întreb dacă și dumneata ai primit de la el la fel de mult ca mine, mi-a zis.

Și-a înclinat capul într-o parte, lumina dezvăluindu-i trăsăturile ascuțite când a ieșit din umbră, scoțându-i în evidență pentru o clipă ochii de un căprui spălăcit și făcându-i să sclipească precum ai unei fiare sălbatice ascunse în spatele desișurilor.

Nota de triumf din vocea lui era slabă, însă neîndoielnică.

— Eu, a continuat el în șoaptă, l-am avut cum dumneata nu îl vei putea avea niciodată. Ești femeie, nu ai cum să înțelegi, chiar vrăjitoare fiind. I-am ținut în mână sufletul bărbăției, i-am luat ceea ce îmi luase el mie. Îl cunosc, așa cum mă cunoaște și el acum pe mine. Suntem legați, el și cu mine, prin sânge.

Îți dăruiesc sângele meu, astfel noi doi vom deveni unul…

— Alegi o cale foarte stranie de a-mi cere ajutorul, am spus cu vocea tremurând.

Am strâns în pumn faldurile fustei, stofa rece încrețindu-se între degetele mele.

— Oare? Cred că înțelegi prea bine, doamnă. Eu nu vreau de la dumneata îndurare și nu fac apel la puterea dumitale așa cum un bărbat ar putea aștepta îndurare de la o femeie, depinzând de ceea ce oamenii numesc milă femeiască. Pentru aceasta, puteai să mergi la fratele meu dacă te chema el.

O șuviță de păr negru i-a căzut neglijent pe frunte; a netezit-o pe spate cu o mână.

— Prefer ca târgul nostru să fie simplu, doamnă. Pentru serviciul dumitale, primești plata, căci înțelegi, doamnă, că sentimentele mele pentru dumneata sunt cam aceleași pe care trebuie că le ai și dumneata față de mine.

Asta era un șoc; în vreme ce eu luptam să îmi găsesc cuvintele, el a continuat.

— Dumneata și cu mine suntem legați prin trupul unui bărbat – prin el. Nu vreau să mai avem o legătură prin trupul fratelui

meu; am nevoie de ajutorul dumitale pentru a-i vindeca trupul, dar nu vreau să risc în vreun fel ca sufletul lui să-ți cadă pradă. Așadar, spune-mi. Prețul pe care îl ofer este acceptabil pentru dumneata?

M-am întors cu spatele la el și am pășit spre centrul naosului în care sunetele reverberau. Tremuram atât de tare, încât nu eram sigură pe picioarele mele, iar atingerea lespezilor sub tălpi mă făcea să tresar. Plăcile întunecate ale ferestrei mari de deasupra altarului pustiu contrastau cu albul norilor și razele slabe ale lunii îmi luminau calea.

La capătul naosului, cât mai departe de Randall, m-am oprit și mi-am apăsat palmele pe zid pentru a mă sprijini. Era atât de întuneric, că nici nu vedeam literele pe placa de marmură de sub palmele mele, cu muchiile tăiate ascuțit. Bolta unui craniu mic odihnindu-se pe femururile încrucișate, o versiune pioasă a însemnului piraților. Mi-am aplecat capul, rezemându-mi fruntea de fruntea craniului invizibil, netedă ca un os.

Am așteptat, cu ochii închiși, să-mi treacă starea de greață și să se domolească zvâcnetul fierbinte din tâmple.

Îmi spuneam în gând că nu avea nicio importanță. Că nu conta cine este. Nu conta ce spune.

Suntem legați, dumneata și cu mine, prin trupul unui bărbat. Da, dar nu prin Jamie. *Nu prin el*! Am insistam, pentru el, pentru mine. Da, mi l-ai luat, ticălosule! Dar eu l-am luat înapoi, l-am eliberat de tine. *Nicio fărâmă din el nu îți aparține*! Dar firicelul de transpirație care mi se prelingea pe coaste și respirația mea întretăiată îmi dezmințeau convingerea.

Acesta era prețul pe care trebuie să-l plătesc pentru pierderea lui Frank? O mie de vieți care ar putea fi salvate, probabil, compensând-o pe cea pierdută?

Masa întunecată a altarului se ridica în dreapta mea și îmi doream din toată inima ca acolo să se găsească ceva, indiferent de ce natură, ceva care să apară pentru a-mi oferi un răspuns. Dar nu era nimeni aici, în Holyrood, nimeni în afară de mine. Spiritele morților vorbeau doar între ele, tăcute în lespezile de pe ziduri și de pe podele.

Am încercat să îl alung pe Jack Randall din mintea mea. Dacă nu ar fi el, dacă mi-ar cere-o oricare alt om, m-aș duce? Era vorba despre Alex Randall, lăsând celelalte lucruri deoparte.

Pentru aceasta, puteai să mergi la fratele meu dacă te chema el, îmi spusese căpitanul. Și sigur că puteam. Puteam eu să nu îi ofer un leac din cauza bărbatului care mi-l cerea? Am rămas aplecată multă vreme, apoi m-am îndreptat anevoie de spate, palmele alunecându-mi umede pe bolta craniului. Mă simțeam istovită și fără vlagă, gâtul mă durea și capul îmi era greu, ca și cum boala din oraș pusese într-un final stăpânire pe mine.

El era încă acolo, așteptând răbdător în bezna rece.

— Da, am spus repezit când m-am apropiat suficient ca să mă audă. Prea bine. Voi veni mâine, înainte de amiază. Unde?

— Pe ulița Ladywalk, a răspuns el. O știi?

— Da.

Edinburgh-ul era un oraș mic – nimic altceva decât o singură stradă mare și câteva ulițe prost luminate și fundături ce porneau din ea. Ulița Ladywalk era una dintre cele mai sărace.

— Ne vom întâlni acolo, a spus el. Voi avea informația pentru dumneata.

S-a ridicat în picioare și a făcut un pas înainte, apoi s-a oprit, așteptându-mă s-o iau din loc. Am înțeles că nu voia să treacă pe lângă mine pentru a ajunge la ușă.

— Ți-e teamă de mine, așa-i? am întrebat, cu un râs amar. Crezi că o să te transform într-un broscoi?

— Nu, a spus el măsurându-mă calm cu privirea. Nu mi-e teamă de dumneata, doamnă. Nu le poți avea pe amândouă. Ai încercat să mă sperii la Wentworth, spunându-mi ziua când voi muri. Dar după ce mi-ai spus asta, nu mă mai poți amenința, căci dacă e să mor la anul, în aprilie, nu îmi poți face niciun rău acum, nu-i așa?

Dacă aș fi avut un pumnal, l-aș fi putut contrazice, într-un impuls de moment care m-ar fi uns pe suflet. Dar greutatea profeției mele mă apăsa, precum și o mie de vieți de scoțieni. Cu mine era în siguranță.

— Mă țin la distanță, doamnă, a spus el, doar pentru că aș prefera să nu existe vreo șansă de a te atinge.

Am mai râs o dată, de data aceasta sincer.

— Și acesta, căpitane, am spus, este un motiv cu care sunt întrutotul de acord.

M-am întors și am ieșit din biserică, lăsându-l să mă urmeze după cum voia. Nu era nevoie să mă întreb dacă se va ține de cuvânt. Odată mă lăsase să plec din Wentworth, pentru că își

dăduse cuvântul. Cuvântul său, odată dat, era sfânt. Jack Randall era un gentilom.

•

Ce ai simțit când i-am dat trupul meu lui Jack Randall? mă întrebase Jamie.

Furie, îi răspunsesem. *Greață. Oroare.*

M-am rezemat de ușa salonului, simțind din nou toate acele lucruri. Focul se stinsese și camera era rece. Mirosul de untură de gâscă amestecată cu camfor îmi gâdila nările. Era liniște, cu excepția respirației greoaie din pat și șoapta vântului trecând prin zidurile groase de aproape doi metri.

Am îngenuncheat lângă șemineu și m-am apucat să reaprind focul. Se stinsese aproape de tot. Am tras bușteanul pe jumătate ars și am măturat într-o parte cenușa înainte de a așeza vreascurile într-o mică movilă în centrul vetrei. La Holyrood aveam focuri de lemne, nu de turbă. Din păcate, mi-am spus în sinea mea. Un foc de turbă nu s-ar fi stins atât de ușor.

Mâinile îmi tremurau și am scăpat amnarul de două ori până am reușit să obțin o scânteie. Frig, mi-am spus în gând. E foarte frig aici.

Ți-a povestit toate lucrurile care s-au petrecut între noi? spunea glasul batjocoritor al lui Jack Randall.

— Tot ce aveam nevoie să știu, am mormăit în barbă, apropiind o bucată de hârtie de flacăra micuță și atingând iasca în câteva locuri, ca să se aprindă.

Am luat câte o surcea, am băgat-o în foc și am ținut-o acolo a început să ardă. Când stiva de surcele trosnea vesel, am întins brațul în spate și am apucat buturuga mare de un capăt și am așezat-o cu grijă în inima focului. Era lemn de pin, verde, dar cu puțină rășină, revărsată din tăietura în lemn într-o mărgea minusculă aurie.

Cristalizată și înghețată de vreme, se putea transforma într-un strop de chihlimbar, tare și nepieritor ca o piatră prețioasă. Acum, a sclipit pentru o clipă de la căldura bruscă, a pocnit și a explodat într-o pulbere de scântei, dispărând într-o secundă.

— Tot ce trebuie să știu, am șoptit.

Salteaua lui Fergus era goală. Trezindu-se și simțind frigul, se târâse în căutarea unui adăpost cald. Era ghemuit în patul lui Jamie, capul întunecat și cel roșcovan odihnindu-se unul lângă

celălalt într-o parte a pernei, cu buzele ușor deschise, sforăind tihnit împreună. Nu m-am putut împiedica să nu zâmbesc la vederea acestui tablou, dar nici eu nu aveam de gând să dorm pe podea.

— Jos cu tine! i-am murmurat lui Fergus, trăgându-l ușor spre marginea patului și rostogolindu-l în brațele mele.

Avea oasele ușoare și era plăpând pentru cei zece ani ai săi, dar era totuși îngrozitor de greu. L-am dus fără mare dificultate până la salteaua lui și l-am răsturnat acolo, încă dormind, apoi m-am întors la patul în care dormea Jamie.

M-am dezbrăcat încet, în picioare lângă pat, privind în jos spre el. Se întorsese pe o parte și se ghemuise de frig. Genele lungi i se odihneau pe obraz, curbându-se în sus; erau de un roșcat-închis, aproape negru la vârfuri, dar de un blond aproape alb la rădăcini. Îi dădeau un aer surprinzător de nevinovat, în ciuda nasului lung și drept și a liniilor ferme ale gurii și ale bărbiei.

Îmbrăcată în cămașă de noapte, m-am strecurat în pat lângă el, lipindu-mă de spatele lat și cald acoperit de cămașa de noapte din lână. S-a foit puțin, tușind și l-am atins ușor cu mâna pe coapsă ca să-l liniștesc. S-a răsucit, ghemuindu-se și mai mult și împingându-se cu spatele în mine cu un ușor oftat. I-am cuprins mijlocul cu brațul și i-am mângâiat testiculele moi. Puteam să-l stârnesc, știam, așa adormit cum era; îi lua foarte puțin să fie pregătit, nu mai mult de câteva dezmierdări apăsate cu degetele.

Dar nu voiam să îi tulbur odihna și m-am mulțumit să îl bat ușor cu palma pe pântec. A întins în spate un braț mare și m-a bătut ușor și stângaci pe coapsă drept răspuns.

— Te iubesc, a mormăit, doar pe jumătate treaz.

— Știu, am spus și am adormit imediat, ținându-l în brațe.

39. Legături de familie

Nu era chiar o mahala, dar nici departe nu era. Am pășit prudentă în lateral pentru a evita o baltă mare de murdărie, lăsată de golirea oalelor de noapte de la ferestrele de deasupra, în așteptarea următoarei ploi torențiale care s-o ducă la vale.

Randall m-a prins de cot pentru a mă ajuta să nu alunec pe caldarâmul mâzgos. M-am crispat la atingerea lui și și-a retras îndată mâna.

M-a văzut privind cu coada ochiului cadrul dărăpănat al ușii și a spus, apărându-se:

— Nu mi-am putut permite să îl mut într-o locuință mai bună. Înăuntru nu e atât de rău.

Nu era – nu chiar. Măcar cineva se străduise să mobileze camera confortabil. Avea un lighean mare și o cană cu apă, o masă solidă pe care se afla o pâine, o bucată de brânză și o sticlă de vin, patul avea o saltea de puf și câteva plăpumi groase.

Bărbatul care stătea în pat trăsese de pe el plăpumile, încălzit din cauza efortului de a tuși, am presupus. Era destul de aprins la față, iar forța tusei sale zguduia cadrul patului, așa solid cum era.

M-am dus la fereastră și am deschis-o, ignorând exclamația de protest a lui Randall. Aerul rece a invadat camera înăbușitoare și duhoarea de sudoare, rufe murdare și oală de noapte plină s-a mai risipit puțin.

Tusea s-a potolit treptat și chipul congestionat al lui Alexander Randall a devenit de un alb bolnăvicios. Buzele îi erau ușor vinețîi, iar pieptul îi cobora și îi urca în vreme ce se lupta să își recapete suflul.

Am aruncat o privire prin cameră, dar nu am zărit nimic care să-mi fie de folos la ceea ce intenționam să fac. Am deschis trusa medicală și am scos o bucată de pergament țeapăn. Era cam zdrențuit pe la margini, dar era suficient de bun. M-am așezat pe marginea patului, zâmbind cât de liniștitor puteam spre Alexander.

— A fost… amabil din partea dumitale… să vii, a spus el, luptându-se să nu tușească printre cuvinte.

— Te vei simți mai bine într-o clipă, am spus. Nu vorbi și nu te împotrivi nevoii de a tuși. Vreau să o aud.

Cămașa îi era deja descheiată. Am dat-o la o parte de pe pieptul uimitor de scofâlcit. Era aproape lipsit de carne, coastele îi ieșeau prin piele de la abdomen până la claviculă. Întotdeauna fusese slab, însă boala din ultimul an îl lăsase numai piele și oase.

Am răsucit pergamentul ca un tub și am așezat un capăt pe piept bolnavului, iar de celălalt capăt mi-am lipit urechea. Era un stetoscop rudimentar, dar uluitor de eficace.

Am ascultat în diverse zone, instruindu-l să respire adânc. Nu era nevoie să îl îndemn să tușească, bietul băiat.

— Întoarce-te pe burtă un moment.

Am ridicat cămașa și l-am bătut ușor pe spate, testând rezonanța ambilor plămâni. Pielea dezvelită era lipicioasă de transpirație sub degetele mele.

— Bine. Înapoi pe spate. Rămâi întins acum și relaxează-te. Nu te va durea deloc.

Am continuam să-i vorbesc cu voce blândă cât i-am cercetam albul ochilor, glandele limfatice inflamate de la gât, limba încărcată și amigdalele umflate.

— Ai puțin guturai, am spus, bătându-l ușor pe umăr. Îți voi face un ceai care îți va potoli tusea. Între timp…

Am arătat cu vârful pantofului spre recipientul din porțelan cu capac de sub pat și i-am aruncat o privire bărbatului care stătea în picioare lângă ușă așteptând, cu spatele încordat și țeapăn de parcă se afla la o paradă.

— Scapă de asta, i-am poruncit.

Randall m-a săgetat cu privirea, dar a pășit înainte și s-a aplecat ascultător.

— Nu pe fereastră! i-am zis tăios când a dat să se îndrepte spre geam. Du-o jos.

A întors capul și a părăsit camera fără să se uite la mine.

Alexander a oftat greoi când ușa s-a închis în urma fratelui său. Mi-a zâmbit, ochii căprui sclipind pe chipul său palid. Pielea îi era aproape transparentă, întinsă pe oasele feței.

— Să vorbim iute, înainte să se întoarcă Johnny. Ce am?

Părul negru i se ciufulise de cât se zbuciumase pe pernă din cauza tusei; încercând să înăbuș sentimentele pe care mi le trezea, i l-am netezit. Nu voiam să spun, dar, în mod evident, știa deja.

— Ai guturai. Și tuberculoză, oftică.

— Și?

— Și ai inima slăbită, am spus privindu-l drept în ochi.

— Ah. M-am gândit eu… că trebuie să fie ceva cu inima. Uneori mi se zbate în piept… ca o vrăbiuță.

Și-a așezat ușor mâna pe inimă.

Nu puteam îndura imaginea pieptului său, abia respirând cu povara lui imposibilă și i-am închis blând cămașa, legându-i eșarfa la gât. O mână lungă și albă a prins-o pe a mea.

— Cât mai am? a întrebat el.

Vocea îi era chiar relaxată, aproape nepăsătoare, vădind doar o ușoară curiozitate.

— Nu știu, am răspuns. Acesta este adevărul. Nu știu.

— Dar nu mult, a spus el cu convingere.

— Nu. Nu mult. Câteva luni probabil, dar aproape sigur nu mai mult de un an.

— Poți… să oprești tusea?

Am întins brațul după trusă.

— Da. O pot ușura măcar. Și pentru zvâcnetele prea puternice ale inimii, îți pot face un extract de digitală care te va ajuta.

Am găsit pachețelul cu frunze uscate de degețel-roșu; va dura ceva să le fierb.

— Fratele dumitale, am spus, fără a-l privi. Vrei ca eu să…

— Nu, mi-a spus el categoric.

Un colț al buzelor s-a ridicat și semăna atât de bine cu Frank, încât o clipă mi-a venit să plâng pentru el.

— Nu, a adăugat el. Știe deja, cred. Noi întotdeauna… am știut lucruri unul despre celălalt.

— Adevărat? am întrebat uitându-mă fix în ochii lui.

Nu și-a ferit privirea și a zâmbit slab.

— Da, a spus el în șoaptă. Știu despre el. Nu contează.

O, nu contează? Poate pentru tine. De teamă să nu mă trădeze privirea sau vocea, m-am întors cu spatele și mi-am făcut de lucru aprinzând micuța lampă cu alcool pe care o purtam cu mine.

— E fratele meu, a rostit vocea slabă din spatele meu.

Am tras adânc aer în piept și mi-am domolit tremurul mâinilor pentru a număra frunzele.

— Da, am spus, e măcar atât.

•

De când se răspândise vestea uluitoare a înfrângerii lui Cope la Prestonpans, oferte de ajutor, în oameni și în bani, curgeau dinspre nord. În unele cazuri, aceste oferte chiar se materializau. Lordul Ogilvy, fiul cel mare al contelui de Airlie, a adus șase sute de oameni dintre țăranii tatălui său, în vreme ce Stewart din Appin a apărut în fruntea a patru sute de bărbați de

pe domeniile din Aberdeen și Banff. Cea mai mare parte a cavaleriei scoțiene i se datora lordului Pitsligo, care adusese de unul singur un număr mare de nobili cu tot cu servitorii lor din comitatele de la nord-est, toți cu cai puternici și cu arme bune – cel puțin în comparație cu unii dintre bărbații care veniseră înarmați cu săbii pentru două mâini rămase moștenire de la strămoșii lor, de la Răscoala din 1715, cu topoare ruginite și cu furci folosite la treburi mai puțin războinice, precum curățatul grajdurilor.

Era o mulțime pestriță, dar neînfricată, mi-am zis, croindu-mi drum printr-un grup de bărbați adunați în jurul unui meșter ambulant care ascuțea cuțite și care acum ascuțea junghere, brice și coase cu desăvârșită nepăsare. Un soldat englez care s-ar fi luptat cu ei risca mai degrabă să facă tetanos decât să fie spintecat, însă finalul avea să fie probabil același.

Deși lordul Lewis Gordon, fratele mai mic al ducelui de Gordon, venise să-și aducă omagiul lui Charles în Holyrood, oferind perspectiva strălucită a ridicării la luptă a întregului clan Gordon, era cale lungă de la pupatul mâinii până la mobilizarea efectivă a oamenilor.

Și cei din Scottish Lowlands, deși întrutotul dispuși să celebreze cu urale vestea victoriei lui Charles, erau deosebit de rezervați în a-i trimite oameni pentru a-l sprijini. Aproape întreaga armată a Stuarzilor era compusă din oameni din Highlands și avea toate șansele să rămână astfel. Lowlands însă nu lipsea cu desăvârșire. Lordul George Murray îmi povestise că din birurile pe mâncare, bunuri și bani din burgurile sudice rezultase o sumă foarte utilă care se vărsase în trezoreria armatei și care i-ar putea ajuta pentru o vreme.

— Am primit cinci mii cinci sute de lire doar din Glasgow. Dar, deși înseamnă doar un fleac, în comparație cu banii promiși din Franța și Spania, îi mărturisise Excelența Sa lui Jamie, eu nu mă gândesc să strâmb din nas, mai ales că Înălțimea Sa nu are din Franța decât cuvinte de încurajare, și nu aur.

Jamie, care știa că șansele ca aurul francez să se materializeze erau slabe, s-a mulțumit să încuviințeze din cap.

•

— Ai mai aflat ceva azi, *mo duinne*? m-a întrebat el când am intrat.

O depeșă pe jumătate scrisă stătea în fața lui și își înmuia pana în călimară. Mi-am tras gluga udă de pe păr cu un pârâit ușor de electricitate statică și am dat din cap aprobator.

— Umblă un zvon că generalul Hawley organizează unități de cavalerie în sud. Are ordine să formeze opt regimente.

Jamie a mormăit. Având în vedere aversiunea scoțienilor pentru cavalerie, veștile nu erau prea îmbucurătoare. Dus pe gânduri, și-a scărpinat spatele acolo unde rana în formă de potcoavă de la Prestonpans se vindecase.

— Atunci, o să-l informez pe colonelul Cameron, a spus el. Cât de sigur crezi că e zvonul ăsta, englezoaico?

Imediat a privit peste umăr pentru a se asigura că eram singuri. Mă numea „englezoaică” doar în intimitate, folosind formalul „Claire” în public.

— Poți să te bizui pe el, am răspuns. Adică e bun.

Nu era deloc un zvon, era ultima informație de la Jack Randall, ultima parte a datoriei pe care el insistase să o plătească pentru că îl îngrijeam pe fratele său.

Jamie știa, desigur, că eu mergeam să-l văd pe Alex Randall, ca și pe mulți din armata iacobită. Ce nu știa el și ce nu îi puteam spune niciodată era că o dată pe săptămână, uneori mai des, mă întâlneam cu Jack Randall pentru a afla ce vești se strecurau în castelul Edinburgh dinspre sud.

Uneori venea la Alex când eram eu acolo, alteori, când mă întorceam acasă, în amurgul de iarnă, având grijă pe unde pășesc pe caldarâmul alunecos de pe Royal Mile, o siluetă bățoasă ca o mătură, într-o haină lălâie din stofă ieftină, îmi făcea brusc semn din gura unei fundături ori o voce slabă se auzea din ceața din spatele meu. Era tulburător, parcă eram bântuită de fantoma lui Frank.

Ar fi fost mai simplu pentru el să îmi lase o scrisoare în camera lui Alex, dar nu voia să aștearnă nimic pe hârtie și îl înțelegeam. Dacă o astfel de scrisoare era vreodată găsită, chiar și nesemnată, îl putea implica nu doar pe el, ci și pe Alex. La ora actuală, Edinburgh-ul colcăia cu străini: voluntari sub stindardul regelui James, vizitatori curioși din sud și din nord, emisari străini din Franța și din Spania, spioni și informatori din belșug. Singurii oameni care nu ieșeau pe străzi erau ofițerii și soldații garnizoanei engleze, care rămâneau baricadați în castel. Câtă vreme nimeni nu îl auzea vorbind cu mine, nimeni nu putea să-l

recunoască și nici să găsească întâlnirile noastre neobișnuite, chiar dacă eram văzuți – și nu eram aproape niciodată văzuți, atât de scrupulos era în precauțiile sale.

Cât despre mine, eu eram la fel de mulțumită. Trebuia să distrug tot ce scriam. Deși mă îndoiam că Jamie i-ar recunoaște caligrafia lui Randall, nu îi puteam explica sursa mea regulată de informații fără să îl mint de la obraz. Era mult mai bine să fac în așa fel încât să pară că informația pe care mi-o furniza căpitanul era doar o parte a zvonurilor pe care le culegeam în timpul plimbărilor mele zilnice.

Partea proastă, desigur, era că transmițând informațiile lui Randall în aceeași lumină ca și restul zvonurilor pe care le colecționam, ele puteau fi ignorate ori privite cu îndoială. În plus, deși eram convinsă că Jack Randall îmi furniza informațiile cu bună-credință – presupunând că poți asocia această noțiune cu un asemenea individ – nu însemna că ele erau întotdeauna corecte. De aceea le priveam cu un oarecare scepticism.

Transmiteam veștile despre noile regimente ale lui Hawley cu obișnuita înțepătură de vinovăție pentru că mințeam pe jumătate. Totuși, ajunsesem la concluzia că, deși onestitatea între soț și soție este esențială, se impunea și puțină măsură. Și nu vedeam niciun motiv pentru care furnizarea informațiilor utile iacobiților ar trebui să îi cauzeze mai multă durere lui Jamie.

— Ducele de Cumberland încă își mai așteaptă trupele să se întoarcă din Flandra, am adăugat. Și asediul castelului Stirling nu duce la nimic.

Jamie a mormăit, mâzgălind preocupat.

— Asta știam. Lordul George a primit o depeșă de la Francis Townsend în urmă cu două zile. Ține sub ocupație orașul, dar șanțurile pentru care a insistat Înălțimea Sa sunt o pierdere de vreme și de oameni. Nu e nevoie de ele, mai bine doar ar lovi Castelul de la distanță cu tunurile și pe urmă l-ar lua cu asalt.

— Și de ce sapă șanțuri?

Jamie a fluturat absent o mână, concentrat încă pe scrisoare. Urechile îi erau rozalii de frustrare.

— Pentru că armata italiană a săpat șanțuri când a cucerit castelul Verano, singurul asediu pe care l-a văzut Înălțimea Sa. Prin urmare evident că așa trebuie procedat, da?

— O, da, am spus cu accent scoțian.

A funcționat. A ridicat privirea și a început să râdă, cu ochii migdalați pe jumătate închiși.

— E o încercare foarte reușită, englezoaico, a spus el. Ce mai pot spune?

— Tatăl Nostru în galeză ar fi un bun început, ce zici?

— Nu, a spus el, scuturând nisip peste foaia scrisă.

S-a ridicat, m-a sărutat scurt și a dat să-și ia haina.

— Dar mă învoiesc să te duc undeva să mâncăm. Hai cu mine, englezoaico. Găsim o tavernă intimă și plăcută și te învăț o mulțime de lucruri pe care nu trebuie să le spui în public. Îmi sunt toate proaspete în minte.

•

Castelul Stirling a cedat în cele din urmă. Costul fusese mare, în ciuda efortului de a-l menține scăzut, iar beneficiile păstrării lui erau îndoielnice. Cu toate acestea, efectul asupra lui Charles a fost euforic – și dezastruos.

— Am reușit în cele din urmă să îl conving pe Murray, neghiob încăpățânat ce este! a exclamat Charles, încruntându-se.

Apoi și-a amintit de victoria sa și a mai zâmbit o dată radios plimbându-și privirea prin toată camera.

— Dar am învins! Intrăm în forță în Anglia, de azi într-o săptămână, pentru a lua înapoi pământurile tatălui meu!

Căpeteniile de clanuri scoțiene adunate în salonul de dimineață s-au uitat unele la altele și au început să-și dreagă vocea și să își mute greutatea trupului de pe un picior pe celălalt. Atmosfera generală nu părea să fie de un entuziasm debordant la primirea acestei vești.

— Înălțimea Voastră, a început precaut lordul Kilmarnock. Nu ar fi mai înțelept să vă gândiți…?

Au încercat. Cu toții au încercat. Scoția, au remarcat ei, deja îi aparținea lui Charles în întregime. Soldații continuau să sosească din ținuturile nordice, dar din ținuturile sudice promisiunea unui ajutor părea mai slabă. Dar lorzii scoțieni știau că oamenii din Highlands, deși luptători neînfricați și susținători loiali, erau de asemenea fermieri. Ogoarele trebuiau arate pentru semănatul de primăvară, vitele trebuiau pregătite pentru iernat. Mulți dintre bărbați aveau să refuze să se aventureze prea departe în teritoriile sudice în lunile de iarnă.

— Dar acești oameni nu sunt și ei supușii mei? Nu vor merge acolo unde le ordon eu să meargă? Prostii! a exclamat cu fermitate Charles. Și subiectul a fost închis. Aproape.

— James, prietene! Așteaptă, doresc să vorbesc o clipă cu dumneata în particular, te rog.

Înălțimea Sa și-a întrerupt discuția aprinsă cu lordul Pitsligo, iar trăsăturile i s-au înseninat puțin când i-a făcut semn lui Jamie.

Nu consideram că eram inclusă în această invitație. Dar nici nu aveam de gând să plec și m-am înfipt și mai bățos într-unul dintre fotoliile de damasc, în vreme ce lorzii iacobiți și căpeteniile de clan ieșeau din cameră mormăind între ei.

— Ha! și-a pocnit Charles degetele disprețuitor în direcția ușii care se închidea. Sunt niște babe cu toții! Vor vedea ei. La fel va vedea și vărul Louis. Și Filip. Am eu nevoie de ajutorul lor? Le arăt eu tuturor!

Și-a atins o clipă pieptul cu degetele palide și îngrijite. Ceva dreptunghiular se contura ușor prin mătasea hainei. Purta cu el miniatura lui Louise, o văzusem.

— Îi doresc Înălțimii Sale izbândă în această năzuință, a murmurat Jamie, însă...

— Ah, îți mulțumesc, *cher* Jamie! Măcar tu să crezi în mine!

Charles l-a luat pe după umeri pe Jamie, strângându-l cu afecțiune.

— Sunt dezolat că nu mă vei însoți, că nu vei fi alături de mine pentru a primi ovațiile supușilor mei când vom intra în Anglia, a spus Charles, strângându-i umerii cu putere.

— Nu voi fi alături de Înălțimea Voastră? a întrebat Jamie cu o expresie uluită.

— Din păcate, *mon cher ami,* datoria îți cere un mare sacrificiu. Știu cât de mult tânjește inima ta după gloria bătăliei, dar îți dau o altă misiune.

— Da? a întrebat Jamie.

— Ce misiune? am întrebat fără ocolișuri.

Charles mi-a aruncat o privire dezaprobatoare, totuși politicoasă, apoi s-a întors spre Jamie, reluându-și expresia bonomă.

— Este o sarcină de o importanță extraordinară, dragă James, pe care numai dumneata o poți duce la bun sfârșit. E adevărat că soldații vin să se alăture cauzei tatălui meu, din ce în ce mai

mulți în fiecare zi. Cu toate acestea, nu trebuie să ne pripim a ne culca pe o ureche, nu? Printr-un mare noroc, rudele tale, cei din clanul MacKenzie, mi-au venit în ajutor. Dar dumneata mai aparții unei familii, nu-i așa?

— Nu, a spus Jamie, cu o expresie de oroare.

— Ba da, a spus Charles, strângându-l încă o dată de umeri, s-a întors cu fața la el, radios. Dumneata vei pleca în nord, spre pământul părinților dumitale și te vei întoarce la mine în fruntea bărbaților din clanul Fraser!

40. Vizuina vulpoiului

— Îl știi bine pe bunicul tău? am întrebat alungând cu mâna un tăun sâcâitor care nu părea în stare să decidă cine ar fi o hrană mai gustoasă, eu sau calul.

Jamie a clătinat din cap.

— Nu. Am auzit că se poartă ca un monstru bătrân și rău, dar nu trebuie să-ți fie teamă de el. Voi fi alături de tine, a spus el zâmbind spre mine în vreme ce eu alungam tăunul cu un capăt al șalului.

— O, domnii bătrâni și arțăgoși nu mă sperie, l-am asigurat. Am văzut o grămadă la viața mea. Dar, pe dinăuntru, cei mai mulți dintre ei sunt moi ca untul. Îmi imaginez că bunicul tău e la fel.

— Hm, nu, mi-a răspuns gânditor. Chiar e un monstru bătrân și cumplit. Și dacă vede că ți-e teamă de el, e mai rău. Ca o fiară care miroase sângele, înțelegi?

Am aruncat o privire în zare, unde dealurile între care se ascundea Beaufort Castel se înălțau cu un aer mai degrabă sinistru. Profitând de neatenția mea de moment, tăunul a trecut razant pe lângă urechea mea stângă. Am scos un țipăt și m-am ferit, iar calul, surprins de mișcarea mea bruscă, a sărit în lături speriat.

— Hei! *Cuir stad*[22]!

Jamie s-a aplecat să îmi apuce hățurile, lăsându-le pe ale lui să cadă. Mai bine antrenat decât calul meu, acesta a fornăit,

[22] „Stai!” (în lb. galeză în orig.) (n. tr.).

dar, obișnuit cu astfel de mișcări, abia a ciulit urechile cu un aer de superioară înțelegere.

Jamie și-a strâns cu putere genunchii pe coastele calului și l-a tras pe al meu lângă al lui.

— Acum, a spus el, urmărind cu ochii mijiți zborul zigzagat al tăunului ce bâzâia agresiv, lasă-l ușor, englezoaico, și îl prind eu.

A așteptat, cu palmele ridicate, uitându-se ușor cruciș în bătaia soarelui.

Am rămas împietrită ca o statuie, pe jumătate hipnotizată de bâzâitul amenințător.

Corpul înaripat și burduhănos, înșelător de încet, a zumzăit leneș înainte și înapoi între urechea calului și a mea. Calul și-a scuturat capul sălbatic. Aveam toată înțelegerea pentru el.

— Dacă aia ajunge în urechea mea, Jamie, o să…, am început.

— Șșșt! mi-a poruncit el aplecându-se în față pregătit, cu mâna stângă încordată, semănând cu o panteră gata de atac. Încă o secundă și îl înhaț.

Chiar în acea clipă, am văzut un bulgăre negru așezându-se pe umărul lui. Încă un tăun căutând un loc unde să se încălzească. Am deschis din nou gura.

— Jamie…

— Șșșt!

Și-a pocnit palmele triumfător peste atacatorul meu cu o fracțiune de secundă înainte ca tăunul de pe guler să-l ciupească de gât.

Bărbații scoțieni luptau conform tradițiilor din moși strămoși. Ignorând disprețuitor strategia, tactica și finețea, metoda lor de atac era simplitatea în sine. Când zăreau dușmanul, își lepădau tartanele, își scoteau săbiile și se aruncau asupra inamicului răcnind din toți bojocii. Strigătele scoțienilor fiind înfricoșătoare, această metodă era cel mai adesea încununată de succes. Mulți dușmani, văzând o mulțime de arătări păroase și despuiate aruncându-se asupra lor, pur și simplu își pierdeau cumpătul și o luau la fugă.

Deși bine dresat, nimic nu îl pregătise pe calul lui Jamie pentru un strigăt galic de primă clasă, urlat din rărunchi, la un metru de capul său. Speriat, și-a dat pe spate urechile și a luat-o la goană de parcă diavolul însuși ar fi fost pe urma lui.

Eu și calul meu am rămas țintuiți în mijlocul drumului, privind un spectacol impresionant de măiestrie ecvestră scoțiană când Jamie, cu ambele picioare ieșite din scărițe și hățurile zburând libere, aruncat pe jumătate din șa de plecarea intempestivă a calului, s-a aruncat disperat înainte, apucându-se cu mâinile de coamă. Tartanul îi flutura nebunește împrejur, iar calul, îngrozit acum, simțind zbaterea din spatele lui, a prins a alerga și mai repede.

Cu o mână înfiptă în coama lungă, Jamie se ținea neînfricat, cu spatele drept, picioarele lungi strângând coastele calului, ignorând inelele de oțel care dansau pe sub burta animalului. Vântul purta până la mine frânturi din ceea ce, cu toată galica mea firavă, recunoșteam a fi niște înjurături din cale-afară de grosolane.

Un sunet slab de copite m-a făcut să întorc privirea; Murtagh, trăgând după el calul cu provizii, venea peste micul deal pe care noi tocmai îl coborâserăm. Își croia cu grijă drum de-a lungul potecii, spre locul unde eu așteptam. Și-a oprit calm calul, și-a pus mâna streașină la ochi și a privit înainte, uitându-se cum Jamie și calul său speriat tocmai dispăreau peste coama următorului deal.

— Un tăun, am spus drept explicație.

— E târziu pentru ei. Totuși, nu credeam că ar fi atât de grăbit să-și vadă bunicul încât să te lase în urmă, a remarcat Murtagh, cu seriozitatea lui obișnuită. Nu că o nevastă în plus sau în minus ar schimba mult primirea de care se va bucura.

Și-a ridicat hățurile și și-a mânat poneiul apatic, calul celălalt de povară venind ascultător în urma sa. Bidiviul meu, încântat de companie și liniștit pentru moment în lipsa tăunilor, a pășit destul de sprinten alături de ei.

— Nici măcar o nevastă englezoaică? am întrebat, curioasă.

Din puținul pe care-l știam eu, nu credeam că relațiile lordului Lovat cu orice era de sorginte englezească însemnau un mare motiv de bucurie.

— Englezoaică, franțuzoaică, olandeză ori nemțoaică. Nu ar conta prea mult. Vulpoiul Bătrân o să mănânce ficatul flăcăului la micul dejun, nu pe al dumitale.

— Ce vrei să spui cu asta?

M-am uitat nedumerită spre micul scoțian aspru, arătând aproape la fel ca una dintre propriile sale desagi, pe sub

faldurile largi ale tartanului și cămășii. Orice haină punea pe el, oricât de nouă, oricât de bine croită era, Murtagh arăta ca scăpat printr-o minune dintr-un morman de cârpe.

— Cum se înțelege Jamie cu lordul Lovat?

L-am surprins privindu-mă pieziș cu ochii lui negri, mici și vicleni. Pe urmă a întors capul spre Beaufort Castle. A dat din umeri, în semn de resemnare ori așteptare.

— În niciun fel, până acum. Flăcăul nu a vorbit în viața lui cu bunică-său.

•

— Dar dumneata de unde știi atâtea despre el, dacă nu l-ai întâlnit niciodată?

Măcar acum începeam să înțeleg reținerea lui Jamie de a cere ajutor de la bunicul său. Când ne-am întâlnit cu Jamie, calul său arăta aproape cumințit, iar el, iritat într-o oarecare măsură. Murtagh l-a privit curios o clipă, apoi s-a oferit să plece înainte spre Beaufort cu animalul cu provizii, lăsându-ne pe Jamie și pe mine să savurăm prânzul pe marginea drumului.

Am mâncat turte de ovăz și am băut bere slabă, iar Jamie mi-a povestit că bunicul său, lordul Lovat, nu fusese de acord cu mireasa pe care și-o alesese fiul său și nu considerase potrivit să binecuvânteze uniunea lor sau să păstreze legătura cu fiul său – ori cu copiii fiului său – de la căsătoria lui Brian Fraser cu Ellen MacKenzie, cu mai bine treizeci de ani în urmă.

— Am auzit multe lucruri despre el, și bune, și rele, a răspuns Jamie, mestecând o bucată de brânză. E soiul de om care lasă o impresie puternică asupra oamenilor, înțelegi?

— Așa se pare.

Tullibardine cel bătrân, unul din iacobiții parizieni, îmi împărtășise câteva dintre impresiile lui sincere despre căpetenia clanului Fraser și m-am gândit că poate Brian Fraser nu fusese mâhnit că tatăl său îl ignorase. I-am povestit lui Jamie și el a încuviințat din cap.

— O, da. Nu-mi amintesc ca tata să fi avut multe lucruri bune de spus despre bătrânul lui, deși nu era nici lipsit de respect față de el. Doar că nu vorbea des despre el.

Și-a frecat gâtul într-o parte, unde o pată roșie de la pișcătura tăunului începea să se vadă. Vremea era ciudat de caldă și Jamie își desfăcuse tartanul pentru mine, ca să mă așez pe el. Pentru vizita la căpetenia clanului Fraser, Jamie considerase că

trebuie să arate cât mai respectabil, așa că purta un kilt nou, cu croială militară, *încătărămat* și cu tartanul o fâșie separată de stofă. Mai puțin potrivit ca adăpost pentru vreme rea decât tartanul vechi, prins cu o centură obișnuită, era însă mult mai ușor de îmbrăcat în grabă.

— M-am întrebat cândva, a spus el gânditor, dacă tatăl meu era așa cum era din cauza felului în care se purtase cu el bătrânul Simon. Nu mi-am dat seama la vremea aceea, desigur, dar nu e ceva obișnuit pentru un bărbat să-și arate sentimentele pentru fiii săi.

— Te-ai gândit mult la asta.

I-am întins o altă ploscă plină cu bere și a luat-o cu un zâmbet care a întârziat pe chipul meu, mai cald decât soarele anemic de toamnă.

— Da, m-am gândit. Vezi tu, m-am întrebat ce fel de tată voi fi eu pentru copiii mei și am privit puțin în urmă ca să-mi dau seama, tata fiind cel mai bun exemplu pe care îl aveam. Dar eu știu, din frânturile pe care mi le povestea el sau din ce îmi spunea Murtagh, că tatăl lui nu era ca el, și atunci m-am întrebat cum trebuie să se fi hotărât el să facă totul diferit atunci când a avut ocazia.

Am oftat ușor, punând jos bucata mea de brânză.

— Jamie, am spus. Tu crezi cu adevărat că noi doi vom avea vreodată…

— Da, a spus el cu convingere fără să mă lase să termin, aplecându-se în față și sărutându-mi fruntea. Știu asta, englezoaico, și tu o știi. Ai fost făcută să fii mamă și cu siguranță nu am de gând să las pe altcineva să fie tatăl copiilor tăi.

— Păi, asta e bine, am spus. Nici eu nu vreau alt tată pentru copiii mei.

A început să râdă și mi-a ridicat bărbia să mă sărute pe buze. L-am sărutat și eu, apoi m-am întins să scutur o firimitură de pâine care îi rămăsese agățată de barba țepoasă.

— Ar trebui să te razi, ce zici? l-am întrebat. În cinstea zilei în care îl vei vedea pentru prima dată pe bunicul tău.

— O, păi l-am mai văzut o dată înainte, a răspuns Jamie nepăsător. Și el m-a văzut pe mine. Cât despre ce părere are despre cum arăt, ori mă ia așa cum sunt, ori să se ducă la naiba.

— Dar Murtagh a zis că nu vă cunoașteți!

— Îhî.

A scuturat firimituri de pe pieptul cămășii, încruntându-se ușor, stând în cumpănă dacă să-mi spună mai multe. În cele din urmă, a dat din umeri și s-a întins pe spate în umbra unei tufe de grozamă, cu mâinile împreunate sub cap și privirea spre cer.

— Păi, nu ne-am întâlnit niciodată, propriu-zis. Sau nu chiar. A fost așa…

La vârsta de șaptesprezece ani, tânărul Jamie Fraser a pornit spre Franța, pentru a-și desăvârși educația la Universitatea din Paris și pentru a mai învăța și alte lucruri pe care nu le puteai afla din cărți.

— Am ridicat ancora în portul din Beauly, a spus el, înclinând capul spre următorul deal, unde în zare, o fâșie îngustă cenușie marca hotarul de la Moray Firth. Mai erau și alte porturi din care aș fi putut pleca – Inverness ar fi fost mai potrivit –, dar tata plătise pentru drum și Beauly a rămas. A mers cu mine să mă vadă plecat în lume, am putea spune.

Brian Fraser nu ieșise niciodată din Lallybroch în anii care au urmat căsătoriei sale și se bucura de drum în timp ce mergeau călare, arătându-i diverse locuri fiului său, pe unde vânase ori călătorise ca băiat și ca tânăr bărbat.

— Dar pe măsură ce ne apropiam de Beaufort, a devenit tot mai tăcut. Nu vorbise despre bunicul meu în această călătorie și știam că e mai bine să nu îl aduc în discuție. Dar bănuiam că avea un motiv pentru a mă îmbarca din Beauly.

Câteva vrăbiuțe s-au apropiat fricoase de noi, țopăind prin tufele joase, pregătite să țâșnească înapoi în siguranță la cel mai mic semn de primejdie. Văzându-le, Jamie a întins brațul după restul de pâine și a aruncat-o cu o precizie impresionantă în mijlocul stolului, care a explodat precum șrapnelul, vrăbiuțele luându-și zborul speriate.

— Se întorc ele, a spus el, arătând spre păsările împrăștiate.

Și-a așezat un braț peste față parcă pentru a se apăra de lumina soarelui și a continuat povestea.

— S-a auzit zgomot de copite pe drumul dinspre castel și când ne-am întors să ne uităm, am văzut venind un grup mic, șase călăreți cu o căruță și unul dintre ei ținea stindardul clanului Lovat, deci știam că bunicul meu era cu ei. Am aruncat o privire iute spre tata, să văd dacă are de gând să facă ceva, însă el doar a zâmbit, m-a strâns scurt de umăr și a zis: „Hai să urcăm la bord, flăcăule.” Simțeam ochii bunicului ațintiți asupra mea

când am coborât la țărm, cu părul meu și înalt ca un adevărat MacKenzie, și eram bucuros că purtam hainele cele mai bune și nu arătam ca un cerșetor. Nu m-am uitat împrejur, ci am stat cât am putut de țanțoș și mândru că eram cu o jumătate de cap mai înalt decât toți bărbații de acolo. Tata mergea alături de mine, tăcut cum era, și nici el nu s-a uitat într-o parte, dar îl simțeam mândru că eram fiul lui.

A zâmbit spre mine din colțul gurii.

— Atunci a fost ultima dată când l-am făcut mândru de mine, englezoaico. Nu sunt foarte sigur dacă am reușit și mai târziu, dar am fost bucuros și pentru acea singură zi.

Și-a cuprins genunchii cu brațele, uitându-se în zare, parcă retrăind scena de pe chei.

— Am pășit la bordul vasului și am făcut cunoștință cu căpitanul, apoi am rămas în picioare lângă copastie, flecărind, amândoi având grijă să nu privim spre bărbații din Beaufort care încărcau niște pachete pe corabie sau spre țărm unde stăteau călăreții. Pe urmă căpitanul a dat ordin să se ridice pânzele. L-am îmbrățișat pe tata și el a sărit pe chei, a traversat docurile și s-a îndreptat spre calul său. Nu s-a uitat în urmă până când nu a încălecat și până atunci vasul începuse să iasă din port. I-am făcut semn cu mâna și el mi-a răspuns, apoi s-a întors, trăgând după el calul meu și a luat-o pe drumul spre Lallybroch. Oamenii de la Beaufort au pornit și ei înapoi. Îl vedeam pe bunicul în fruntea grupului, stând semeț în șa. Și au mers călare, tata și bunicul, la douăzeci de metri unul de altul, urcând dealul și apoi mergând pe culmea sa, dar niciunul nu s-a întors spre celălalt, purtându-se ca și cum celălalt nu ar fi fost acolo.

S-a uitat spre drum, căutând parcă un semn de viață în direcția Beaufortului.

— I-am întâlnit privirea, a spus el în șoaptă. O singură dată. Am așteptat până când tata a ajuns în dreptul calului său, apoi m-am întors și am privit spre lordul Lovat cât de îndrăzneț am putut. Voiam să știe că nu-i voi cere nimic, dar că nu îmi era teamă de el.

A zâmbit strâmb spre mine.

— Dar îmi era teamă.

Am pus o mână peste a lui, mângâindu-i degetele.

— Se uita și el la tine?

A pufnit.

— Da, se uita. Probabil nu și-a luat ochii de pe mine din momentul în care am coborât de pe deal până când vasul meu a dispărut pe mare. Îi simțeam sfredelindu-mi spatele. Și când m-am uitat la el, i-am văzut ochii negri holbându-se la mine.

A rămas tăcut, cu privirea ațintită spre castel, până când l-am iscodit încetișor.

— Și cum arăta?

Și-a luat privirea de la norii întunecați din zare pentru a se uita în jos la mine, fără obișnuita lui veselie în colțul buzelor sale și din adâncul ochilor.

— Era rece ca o stâncă, englezoaico, mi-a răspuns. Rece ca stânca.

•

Aveam noroc cu vremea; fusese cald pe toată durata drumului de la Edinburgh.

— Nu va mai dura, a prezis Jamie, mijindu-și ochii spre marea din față. Vezi norii de acolo? Vor ajunge deasupra uscatului până diseară.

A adulmecat aerul și și-a tras tartanul peste umeri.

— Simți mirosul în aer? Poți mirosi că se apropie vremea rea.

Deși nu eram la fel de pricepută la meteorologia olfactivă, puteam simți schimbarea vremii; o umezeală în aer, o ințețire a miresmelor obișnuite de iarbă uscată și rășină de pin, un iz discret și umed de alge de pe țărmul îndepărtat.

— Mă întreb dacă oamenii au ajuns deja la Lallybroch, am spus.

— Mă îndoiesc, a spus Jamie clătinând din cap. Au puțin de mers, dar sunt cu toții pe jos și se mișcă greu în grup.

S-a ridicat în șa, ducându-și mâna streașină la ochi pentru a privi spre norii din depărtare.

— Sper că e doar ploaie, asta nu i-ar supăra prea mult. Și oricum, s-ar putea să nu fie o furtună prea puternică. Poate că nici nu va ajunge atât de departe în sud.

Mi-am tras pelerina, un șal călduros din tartan mai strâns în jurul umerilor, simțind că se ințețește vântul. Luasem această perioadă de vreme caldă drept un semn bun, speram să nu mă înșel.

•

Jamie își petrecuse întreaga noapte stând la fereastră, în Holyrood, după ce primise ordinul lui Charles. Iar dimineață, se

dusese întâi la Charles, să-i spună Înălțimii Sale că el și cu mine vom călări singuri până la Beauly, însoțiți doar de Murtagh, pentru a-i transmite lordului Lovat omagiile Înălțimii Sale, precum și rugămintea sa ca lordul Lovat să își onoreze promisiunea de a-i trimite oameni și ajutoare.

Pe urmă, Jamie îl chemase pe Ross fierarul la noi în cameră și îi dăduse porunci cu o voce atât de joasă încât nu am putut distinge cuvintele din locul în care stăteam lângă foc. Însă văzusem umerii voinici ai fierarului ridicându-se, apoi îndreptându-se ferm, pe măsură ce înțelegea poruncile stăpânului.

Armata scoțienilor mărșăluia dezordonat, o gloată dezorganizată care cu greu putea fi numită „coloană”. În timpul unei zile de mișcări de trupe, bărbații din Lallybroch trebuiau să fugă unul câte unul. Ascunzându-se în tufele de pe marginea drumului ca pentru a se odihni puțin ori a se ușura, aveau misiunea să nu se mai întoarcă în coloană, ci să se strecoare pe ascuns, unul câte unul, spre un punct de întâlnire cu ceilalți bărbați din Lallybroch. Și odată strânși laolaltă sub comanda fierarului Ross, aveau poruncă să se ducă acasă.

— Am îndoieli că li se va simți lipsa o vreme, dacă asta se va întâmpla vreodată, îmi spusese Jamie, discutând înainte planul cu mine. Dezertările sunt ceva obișnuit în toate oștirile. Ewan Cameron mi-a spus că el își pierduse douăzeci de oameni din regiment în ultima săptămână. E iarnă și oamenii vor să-și vadă de casă și să pregătească semănăturile de primăvară. În orice caz, nimeni nu e dispus să meargă după ei, chiar dacă plecarea lor va fi observată.

— Deci ai renunțat, Jamie? întrebasem, punându-mi mâna pe brațul lui.

Înainte de a răspunde, și-a trecut obosit mâna peste față.

— Nu știu, englezoaico. Poate e târziu, poate nu. Nu pot spune. A fost o prostie să plecăm spre sud atât de aproape de venirea iernii. Și mai prostește e să pierdem timpul cu asedierea Stirlingului. Dar Charles nu a fost înfrânt și căpeteniile – unele dintre ele – vin la chemarea lui. Acum, cei din clanul MacKenzie, iar alții le vor urma exemplul. Are o armată de două ori mai mare decât avea la Preston. Unde se va ajunge? Nu știu! a spus, dând din mâini neputincios. Nu există opoziție, englezii sunt îngroziți. Știi și tu, ai văzut foile volante, a adăugat, zâmbind

trist. Noi punem la frigare copii mici și îi coacem deasupra focului și dezonorăm soțiile și fiicele bărbaților onești.

A pufnit scurt, dezgustat. Deși furtul sau insubordonarea erau comune în rândul soldaților scoțieni, violul era practic necunoscut.

A oftat. Un sunet scurt și plin de furie.

— Cameron a auzit un zvon cum că regele Geordie se pregătește să fugă din Londra, de teamă că armata prințului va asedia curând orașul.

Auzise… un zvon care ajunsese la Cameron prin mine, de la Jack Randall.

— Și mai sunt și Kilmarnock, și Cameron. Lochiel și Balmerino, și Dougal cu cei din clanul MacKenzie. Cu toții luptători vajnici. Și dacă Lovat trimite oamenii pe care i-a promis – Dumnezeule, poate va fi de-ajuns. Iisuse, dacă intrăm cu armata în Londra…

Și-a aplecat umerii, apoi s-a îndreptat brusc, scuturându-se de parcă s-ar fi dezbrăcat de o cămașă prea strâmtă.

— Dar eu nu pot risca, a spus el simplu. Nu pot să plec la Beauly și să îmi las oamenii acolo, să fie duși Dumnezeu știe unde. Dacă aș fi cu ei, să îi conduc, ar fi altceva. Dar să fiu al naibii dacă îi voi lăsa pe mâna lui Charles ori a lui Dougal, să îi trimită împotriva englezilor când eu mă aflu la două sute de kilometri depărtare, la Beauly.

Deci hotărârea a fost luată. Bărbații de la Lallybroch – inclusiv Fergus, care protestase vehement, dar fusese ignorat – vor dezerta și vor pleca pe ascuns spre casă. După ce ne vom termina treburile la Beauly și ne vom întoarce lângă Charles – ei bine, atunci va fi suficient timp să vedem cum merg lucrurile.

— De aceea îl iau pe Murtagh cu noi, îmi explicase Jamie. Dacă totul arată bine, atunci îl trimit la Lallybroch, să îi aducă pe oameni înapoi. Nu dai doi bani pe el când îl vezi pe un cal, dar Murtagh e un călăreț neîntrecut, a spus el și un zâmbet slab i-a luminat o clipă chipul serios. Iute ca fulgerul.

În momentul de față, nu prea dădea impresia că ar fi iute, mi-am spus în sinea mea, dar, la drept vorbind, nici nu se grăbea nicăieri. De fapt, se mișca chiar mai încet decât de obicei. Când am urcat noi în vârful dealului, l-am văzut în vale trăgând calul să facă un popas. Până când am ajuns lângă el, descălecase, uitându-se încruntat la șaua calului de povară.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Jamie dând să descalece, dar Murtagh i-a făcut semn enervat cu mâna.

— Nu-ți bate capul. S-a dezlegat o curea, asta-i tot. Luați-o înainte.

Schițând un gest de încuviințare, Jamie și-a îmboldit calul s-o ia din loc, iar eu l-am urmat.

— Nu e foarte vesel azi, nu-i așa? am remarcat fluturând din mână în direcția lui Murtagh.

De fapt micul scoțian devenise tot mai țâfnos pe măsură ce ne apropiam de Beauly.

— Să înțeleg că nu e foarte încântat de ideea unei vizite la lordul Lovat?

Jamie a zâmbit, aruncând o privire iute înapoi, spre silueta mică și întunecată, aplecată cu toată atenția peste funia pe care o înnădea.

— Nu, Murtagh nu e prieten cu bătrânul Simon. I-a îndrăgit pe tata..., a zâmbit Jamie în colțul gurii, și pe mama de asemenea. Nu îi păsa ce părere are Lovat despre ei. Sau cum își procura Lovat nevestele. Murtagh are o bunică irlandeză, dar e înrudit cu Primrose Campbell din partea mamei lui, mi-a explicat Jamie în continuare, ca și cum astfel lucrurile deveneau clare ca lumina zilei.

— Cine e Primrose Campbell? am întrebat, uluită.

— O!

Jamie și-a scărpinat nasul, socotind. Vântul dinspre mare se întețea cu fiecare clipă și îi sufla părul din panglica cu care era prins, șuvițe roșcovane fluturându-i peste chip.

— Primrose Campbell a fost cea de-a treia soție a lui Lovat. Încă este, bănuiesc, a adăugat el, deși ea l-a părăsit în urmă cu câțiva ani și s-a întors acasă la tatăl ei.

— Are succes la femei, să înțeleg?

Jamie a pufnit.

— Presupun că poți spune asta. Cu prima soție a fost o căsătorie forțată. A smuls-o pe văduva lady Lovat din pat în toiul nopții, s-a căsătorit cu ea atunci și acolo și s-a culcat cu ea chiar în aceeași noapte. Totuși, a adăugat el pentru corectitudine, ea a decis mai târziu că îl iubea, deci poate n-a fost chiar atât de rău.

— Trebuie să fi fost bun la pat, măcar, am spus cu un aer frivol. Se transmite în familie, probabil.

Jamie mi-a aruncat o privire ușor mirată, înlocuită imediat de un surâs rușinat.

— Așa, mă rog, a spus el. Dacă era sau nu, asta nu l-a ajutat cine știe ce. Slujnicele văduvei l-au vorbit de rău și Simon a fost surghiunit și a trebuit să fugă în Franța.

Căsătorii forțate și pribegie, hm? M-am abținut de la alte remarci despre asemănări în familie, dar în sinea mea speram ca Jamie să nu o ia pe urmele bunicului său în privința unor viitoare soții. Din câte se părea, una nu fusese de-ajuns pentru Simon.

— S-a dus să-l vadă pe regele James la Roma și să jure credință Stuarzilor, a continuat Jamie, după care s-a dus direct la William de Orania, rege al Angliei, venit în vizită în Franța. L-a convins pe James să îi promită titlul și moșiile, dacă va veni momentul restaurației, pe urmă – Dumnezeu știe cum – a obținut anularea acuzațiilor din partea lui William și a putut să se întoarcă acasă în Scoția.

Acum era rândul meu să ridic sprâncenele. Din câte se părea, nu fermeca doar sexul opus.

Simon își continuase aventurile întorcându-se mai târziu în Franța, de data aceasta pentru a-i spiona pe iacobiți. A fost prins și aruncat în temniță, dar a scăpat, s-a întors în Scoția, a pus la cale adunarea clanurilor sub pretextul unei petreceri de vânătoare la Braes of Mar în 1715, apoi a reușit să își aroge toate meritele în fața Coroanei engleze pentru a fi înăbușit răscoala care a rezultat.

— Un bătrân potlogar în toată puterea cuvântului, nu-i așa? am spus, cu totul intrigată. Deși cred că nu putea să fi fost foarte bătrân pe atunci, avea doar patruzeci și ceva de ani.

După ce auzisem că acum lordul Lovat avea în jur de șaptezeci și cinci de ani, mă gândisem la un bătrân slăbit și ramolit, dar începeam să-mi schimb părerea în lumina acestor povești.

— Bunicul meu, a remarcat Jamie pe un ton rece, are, din câte povestește toată lumea, un caracter care îi permite să se întoarcă după cum bate vântul. Oricum, a continuat el, punând capăt discuției despre caracterul bunicului său cu un gest al mâinii, pe urmă s-a însurat cu Margaret Grant, fiica lui Grant o'Grant. După ce a murit Margaret el s-a însurat cu Primrose Campbell. Ea avea probabil vreo optsprezece ani pe atunci.

— Dar era bătrânul Simon o partidă atât de bună încât familia să o oblige să se mărite cu el? am întrebat, compătimitoare.

— În niciun caz, englezoaico.

S-a întrerupt pentru a-și netezi părul, dându-și șuvițele rebele după urechi.

— El știa prea bine că ea nu-l va accepta, nici dacă ar fi bogat precum Cresus – ceea ce nu era –, așa că i-a trimis o scrisoare, spunându-i că mama ei s-a îmbolnăvit la Edinburgh și i-a dat adresa unde să se ducă să o vadă.

Tânăra și frumoasa domnișoară Campbell se grăbise spre Edinburgh, dar nu o găsise pe mama ei, ci pe bătrânul și ingeniosul Simon Fraser, care o informase că se află într-o faimoasă casă de plăceri și că singura ei cale de a-și păstra bunul renume era să se mărite cu el imediat.

— Trebuie să fi fost o mare bleagă, dacă a crezut o asemenea poveste, am remarcat cinică.

— Păi, era foarte tânără, a spus Jamie în apărarea ei, și nici nu era o amenințare goală. Dacă îl refuza, bătrânul Simon i-ar fi ruinat reputația fără să se gândească de două ori. Oricum, ea s-a măritat cu el… și a regretat.

— Hm.

Eram ocupată să socotesc în gând. Povestea cu Primrose Campbell se petrecuse în urmă cu doar câțiva ani, îmi spusese Jamie. Atunci…

— Deci bunica ta a fost văduva Lovat ori Margaret Grant? am întrebat, curioasă.

Pomeții înalți erau rozalii de obicei din cauza soarelui și a vântului, dar acum s-au colorat brusc într-un roșu ce vădea stânjeneală.

— Niciuna dintre ele, mi-a mărturisit.

Nu se uita la mine, ci drept înainte, în direcția castelului Beaufort. Buzele îi erau strâns lipite.

— Tatăl meu era copil din flori, mi-a spus într-un târziu.

Stătea drept ca o sabie în șa și pumnii i se albiseră, atât de tare strângea hățurile.

— Recunoscut, dar bastard. Cu una dintre servitoarele de la castelul Downie.

— O, am rostit.

Nu știam ce altceva să adaug.

Jamie a înghițit sec; i-am văzut mărul lui Adam urcând și coborând.

— Ar fi trebuit să îți spun mai demult, a adăugat el crispat. Îmi pare rău.

Am întins degetele să îi ating brațul; era tare ca oțelul.

— Nu contează, Jamie, i-am spus, știind chiar în clipa în care rosteam cuvintele că nimic din ce spuneam nu îl putea ajuta. Pe mine nu mă deranjează deloc.

— Nu? a zis el în cele din urmă, cu privirea ațintită încă înainte. Ei bine… pe mine mă deranjează.

•

Vântul constant și răcoros de pe Moray Firth murmura prin pinii întunecați de pe coama dealului. Ținutul era o combinație neobișnuită de versant muntos și țărm. Trunchiuri dese de arini, zade și mesteceni se vedeau de ambele părți ale potecii înguste pe care înaintam, dar pe măsură ce ne-am apropiat de silueta întunecată a castelului Beaufort, peste toate plutea miasma de noroi amestecat cu nisip lăsat în urmă de mare și alge.

Eram așteptați; la porți, străjerii în kilturi, înarmați cu topoare, nu au schițat niciun gest când am trecut călare pe lângă ei. Ne-au privit cu oarecare curiozitate, însă fără dușmănie. Jamie se ținea în șa ca un rege. A înclinat capul o dată spre bărbatul din dreptul său și a primit o încuviințare similară drept răspuns. Aveam un puternic sentiment că am intrat în castel fluturând steagul alb al armistițiului, însă cât timp avea să dureze această stare de liniște, nimeni nu știa.

Am intrat fără să fim opriți în curtea castelului Beaufort, un edificiu mic după standardele castelelor, dar suficient de impozant și construit în întregime din piatră. Nu avea fortificații la fel de puternice ca ale unora dintre castelele pe care le văzusem în sud, dar părea că poate să țină piept unui atac de o anumită intensitate. Guri largi pentru arme se căscau din loc în loc la baza zidurilor exterioare, iar turnul principal avea un grajd ce dădea în curte.

Câțiva ponei mici scoțieni erau găzduiți acolo, scoțându-și capetele peste ușile scunde din lemn pentru a necheza spre caii noștri urându-le bun venit. În apropierea zidului erau așezate niște bagaje, recent descărcate de pe poneii din grajd.

— Lovat a chemat câțiva oameni să ne întâmpine, a remarcat sumbru Jamie, observând bagajele. Neamuri, probabil, a spus el ridicând din umeri. Măcar ne vor primi fără gânduri războinice.

— De unde știi?

A coborât din șa și a întins brațul să mă ajute să cobor.

— Și-au lăsat paloșele lângă bagaje.

Jamie i-a întins hățurile unui grăjdar care ieșise pentru a ne întâmpina, ștergându-și mâinile de praf pe pantaloni.

— Și acum ce facem? i-am șoptit lui Jamie.

Stăpânul casei ori majordomul nu se vedeau nicăieri; nu era nimeni ca vesela și autoritara doamnă FitzGibbons care ne întâmpinase la castelul Leoch în urmă cu doi ani.

Cei câțiva grăjdari care umblau prin curte ne aruncau câte o privire din când în când, dar își vedeau de treburile lor, la fel ca și servitorii care traversau curtea, cărând coșuri cu rufărie, turbă și alte lucruri grele necesare când locuiești într-un castel de piatră. Am privit aprobator în urma unui servitor solid ce asuda sub povara a două căldări mari de aramă, de douăzeci de litri fiecare, pline cu apă. Oricare ar fi fost lipsurile sale în privința ospitalității, castelul Beaufort măcar avea pe undeva o vană pentru îmbăiat.

Jamie stătea proțăpit în mijlocul curții cu brațele încrucișate, supraveghind locul ca un viitor cumpărător al casei, care are mari îndoieli în privința canalizării.

— Acum așteptăm, englezoaico, a spus el. Străjerii trebuie să fi trimis vorbă că suntem aici. Fie cineva va coborî la noi… fie nu.

— Păi, să sperăm că se hotărăsc în curând, mi-e foame și aș avea nevoie de o baie.

— Da, ai avea, a încuviințat Jamie cu un zâmbet scurt în timp ce mă măsura din priviri. Ai o urmă de cenușă pe nas și niște ciulini agățați în păr. Nu, lasă-i, a adăugat el când mi-am ridicat îngrozită mâna spre cap. Arată frumos, nu contează dacă i-ai prins acolo dinadins ori nu.

Evident că nu-i pusesem intenționat, dar i-am lăsat. Însă m-am strecurat spre un jgheab din apropiere, pentru a-mi inspecta ținuta și a mă aranja pe cât se putea folosindu-mă doar de apă rece.

Bătrânul Simon Fraser se afla într-o situație oarecum delicată, m-am gândit, aplecându-mă peste jgheab și încercând să-mi

dau seama care pete de pe chipul meu reflectat erau murdărie și care păreau așa din cauza firelor de paie ce pluteau în apă.

Pe de o parte, Jamie era emisarul oficial al Stuarzilor. Indiferent că promisiunile lui Lovat de a sprijini cauza erau oneste sau doar vorbe în vânt, el se va simți obligat să-l primească pe reprezentantul prințului măcar din curtoazie.

Pe de altă parte, acest mesager era fiul copilului nelegitim care, chiar dacă nu dezmoștenit efectiv, cu siguranță nu era considerat niciun membru de vază al familiei. Iar acum cunoșteam destule despre vrajbele dintre familiile scoțiene ca să știu că resentimentele de acest soi nu aveau șanse să se stingă cu trecerea timpului.

Mi-am trecut palma udă peste ochii închiși și peste tâmple și mi-am netezit șuvițele încâlcite. Una peste alta, nu credeam că lordul Lovat avea de gând să ne lase să stăm în mijlocul curții. Totuși, ne putea lăsa acolo suficient cât să ne dăm seama pe de-a-ntregul de natura ambiguă a primirii noastre.

După asta... cine mai știe? Probabil vom fi primiți de lady Frances, una dintre mătușile lui Jamie, o văduvă care, din câte auzisem de la Tullibardine, se ocupa de treburile casnice ale tatălui ei. Ori, dacă alegea să ne primească mai degrabă ca pe niște ambasadori decât ca pe niște rude, lordul Lovat ar putea să apară în persoană, însoțit de o suită protocolară de secretari, gardieni și servitori.

Ultima variantă părea cea mai probabilă, având în vedere cât timp trecuse. La urma urmelor, nu țineai toată ziua prin casă un alai îmbrăcat în ținută de primire – dura ceva să aduni oamenii. Imaginându-mi apariția fără veste a unui conte în ținută de gală, m-am răzgândit în privința ciulinilor din păr și m-am aplecat din nou peste jgheab.

Chiar atunci am fost întreruptă de zgomot de pași venind de dincolo de iesle. Un bătrân mic și îndesat, cu cămașă și pantaloni fără curea, a ieșit în curte, împingând energic într-o parte cu cotul și cu un „dii!” iritat o iapă durdulie roaibă. În ciuda vârstei, avea un spate drept ca bradul și aproape la fel de lat ca al lui Jamie.

Oprindu-se lângă jgheabul cailor, a privit prin curte, căutând parcă pe cineva. Privirea lui a trecut peste mine fără să mă bage în seamă, apoi s-a întors brusc, vădit uluită. A pășit înainte și și-

a apropiat de mine chipul arțăgos, cu o barbă cenușie nerasă, zburlită precum țepii unui porc-spinos.

— Tu cine dracu' ești? a întrebat el.

— Claire Fraser... adică, Lady Broch Tuarach, am spus, amintindu-mi tardiv de titlul meu.

M-am străduit să mă stăpânesc și mi-am șters de pe obraz o picătură de apă.

— Dumneata cine dracu' ești? am întrebat eu.

O mână fermă m-a apucat de cot din spate și o voce resemnată, de undeva de deasupra capului meu, a spus:

— Englezoaico, el e bunicul meu. Domnul meu, permite-mi să ți-o prezint pe soția mea.

•

— Așa? a spus lordul Lovat, învrednicindu-se să se uite la mine o clipă cu ochii săi albaștri și reci. Auzisem că te-ai însurat cu o englezoaică.

Tonul vocii lui spunea limpede că această faptă îi confirma cele mai negre suspiciuni despre nepotul pe care nu îl cunoscuse niciodată.

A ridicat o sprânceană cenușie și groasă în direcția mea, apoi și-a întors privirea sfredelitoare spre Jamie.

— Văd că nu ai mai multă minte decât taică-tu.

Îi vedeam mâinile lui Jamie tresărind ușor, rezistând impulsului de a le strânge pumn.

— Măcar eu nu am avut nevoie să-mi iau o nevastă prin viol ori înșelăciune, a remarcat el cu voce neutră.

Bunicul său a scos un mormăit, netulburat de insultă. Mi s-a părut că văd un colț al buzelor sale zbârcite zvâcnind ușor, dar nu eram sigură.

— Așa, și te-ai ales cu ceva din treaba asta, a observat el. Deși asta te-a costat mai puțin decât târfa MacKenzie în ghearele căreia a căzut Brian. Chiar dacă otreapa asta englezoaică nu e bună de nimic, măcar nu e scumpă.

Ochii albaștri migdalați, atât de asemănători cu ai lui Jamie, au coborât pe rochia mea murdară de la drum, observând tivul descusut, cusăturile desfăcute și stropii de noroi de pe poale.

Simțeam cum Jamie tremură puțin, însă nu știam sigur dacă era furie sau râs.

— Mulțumesc, am spus, cu un zâmbet prietenos spre Excelența Sa. Nici nu mănânc mult. Dar mi-ar prinde bine niște apă. Doar apă, nu vă deranjați cu săpunul, dacă e prea scump.

De data aceasta eram sigură de tresărirea din colțul buzelor.

— Da, înțeleg, a spus el. Voi trimite o servitoare să vă conducă în camerele voastre. Și vă voi da și niște săpun. Vă vom aștepta în bibliotecă înainte de cină... nepoate, a adăugat el spre Jamie și, întorcându-se pe călcâie, a dispărut înapoi sub arcadă.

— Cine ne așteaptă? am întrebat.

— El și cu Simon cel tânăr, presupun, a răspuns Jamie. Moștenitorul Excelenței Sale. Vreun verișor sau doi pe care nu îi cunosc, poate. Și îmi imaginez, câțiva dintre arendași, judecând după caii din curte. Dacă Lovat va lua în calcul posibilitatea de a trimite trupe să li se alăture Stuarzilor, arendașii săi ar putea avea un cuvânt de spus în privința asta.

•

— Ai văzut vreodată un vierme mic într-un coteț, în mijlocul unui cârd de găini? a murmurat el în timp ce pășeam de-a lungul holului o oră mai târziu, în spatele unui servitor. Ăla sunt eu... sau noi, am putea spune. Acum stai lângă mine.

Erau prezenți, într-adevăr, oameni cu care clanul Fraser avea diverse legături; când am intrat în biblioteca de la Castelul Beaufort, ne-am pomenit în mijlocul a peste douăzeci de bărbați așezați în jurul camerei.

Jamie a fost prezentat protocolar și a ținut un mic discurs în numele Stuarzilor, transmițându-i lordului Lovat cuvintele de respect ale prințului Charles și ale regelui James și cerându-i ajutorul, la care bătrânul a răspuns scurt, elocvent și evaziv. După încheierea acestui ritual impus de etichetă, am fost prezentată și eu și atmosfera generală s-a mai relaxat.

Am fost înconjurată de mai mulți nobili din Highlands care, pe rând, mi-au adresat cuvinte de bun venit cu mine, în vreme ce Jamie stătea de vorbă cu cineva pe nume Graham, care părea a fi verișorul lordului Lovat. Arendașii mă priveau cu o oarecare rezervă, însă erau cu toții destul de amabili – cu o singură excepție. Tânărul Simon, semănând cu tatăl său la silueta bondoacă, dar mai tânăr cu aproape cincizeci de ani, a pășit în față și mi-a strâns mâna cu o ușoară plecăciune. Îndreptându-se

de spate, m-a măsurat din cap până în picioare cu o atenție care părea foarte apropiată de impertinență.

— Nevasta lui Jamie, hm? a întrebat el.

Avea aceeași ochi migdalați ca ai tatălui său și ca ai nepotului său pe jumătate, însă ai lui erau căprui, tulburi ca apa unei mlaștini.

— Asta probabil înseamnă că te pot striga „nepoată”, nu-i așa?

Era cam de vârsta lui Jamie, evident mai tânăr cu câțiva ani decât mine.

— Ha-ha, am spus politicos în timp ce el chicotea la propria lui glumă.

Am încercat să îmi retrag mâna, dar nu voia să îmi dea drumul. În schimb, îmi zâmbea jovial, măsurându-mă din nou cu privirea.

— Am auzit despre dumneata, știi? a întrebat el. Ți s-a dus un pic faima prin Highlands, doamnă.

— O, adevărat? Ce drăguț!

Am tras mâna discret. Drept răspuns, degetele i s-au încleștat în jurul mâinii mele într-o strânsoare aproape dureroasă.

— O, da. Am auzit că ești foarte populară printre bărbații din comanda soțului tău, a continuat, zâmbind atât de tare încât ochii i s-au îngustat până au devenit niște dungi negre. Am auzit că te strigă *neo-geimnidh meala.* Asta înseamnă „Doamna Buze-ca-Mierea”, a tradus el, văzându-mi expresia de uluire la auzul unor cuvinte care nu îmi sunau familiar.

— Ah, mulțumesc…, am început, dar nu am apucat să rostesc mai mult, că pumnul lui Jamie a izbit bărbia tânărului Simon, trimițându-l pe unchiul său de-a dura într-o măsuță rotundă cu trei picioare, împrăștiind prăjituri și lingurițe peste podeaua lustruită cu un zăngănit asurzitor.

Era îmbrăcat ca un nobil, însă avea instinctele unui bătăuș. Tânărul Simon s-a rostogolit în genunchi, cu pumnii încleștați și a rămas acolo nemișcat. Jamie stătea aplecat peste el, cu pumnii încleștați, dar pe lângă trup, tăcerea lui fiind mai amenințătoare decât o provocare fățișă.

— Nu, a spus el pe un ton calm, nu știe prea bine galica. Și acum, că ai dovedit-o spre satisfacția tuturor, fii bun și cere-ți scuze de la soția mea înainte să-ți îndes dinții pe gât.

Tânărul Simon l-a străpuns pe Jamie cu privirea, apoi s-a uitat pieziș spre tatăl său, care a încuviințat imperceptibil din cap, cu un aer iritat din cauza acestei întreruperi. Părul întunecat și zburlit al mai tânărului Fraser se desfăcuse din panglica sa și îi atârna ca mușchiul de copac în jurul obrajilor. L-a măsurat pe Jamie cu precauție, dar cu o sclipire stranie care trăda și un amuzament amestecat cu respectul. Și-a trecut dosul palmei peste gură și a făcut o plecăciune gravă spre mine, încă stând în genunchi.

— Îmi cer iertare, doamnă Fraser, și scuzele mele pentru ofensa pe care s-ar putea să v-o fi adus.

Abia am apucat să îmi înclin binevoitoare capul spre el, că Jamie m-a și scos pe coridor. Ajunsesem aproape de ușa de la capăt înainte să deschid gura, aruncând o privire în urmă, să văd dacă nu ne auzea cineva.

— Ce naiba înseamnă *neo-geimnidh*? am întrebat trăgându-l de mânecă să-l mai încetinesc.

A privit în jos spre mine de parcă se gândea la altceva.

— Poftim? Ah, înseamnă buze dulci ca mierea, cum a zis el. Mai mult sau mai puțin.

— Dar…

— Nu se referă la gură, englezoaico, a adăugat el pe un ton sec.

— Cum, ce…

Am dat să mă întorc în birou, dar Jamie m-a strâns mai tare de braț.

— Gata, gata, gata, mi-a murmurat în ureche. Nu-ți face griji, englezoaico. Doar mă testează. Va fi bine.

Am fost lăsată în grija lui lady Frances, sora mai mică a tânărului Simon, iar Jamie s-a întors în bibliotecă, cu umerii încordați pentru bătălie. Speram că nu își va mai pocni vreo rudă. Deși cei din neamul Fraser nu erau, în general, la fel de masivi precum cei din neamul MacKenzie, aveau un soi de vigilență aspră care nu prevestea nimic bun pentru ei care ar fi încercat ceva necurat în prezența lor.

Lady Frances era tânără, avea vreo douăzeci și doi de ani și tindea să se uite la mine cu un soi de fascinație îngrozită, de parcă aș fi putut țâșni asupra ei dacă nu mă îmbia fără încetare cu ceai și prăjituri. M-am străduit să arăt cât mai amabilă și inofensivă cu putință și după o vreme, s-a relaxat suficient încât

mi-a mărturisit că până atunci nu a întâlnit nicio englezoaică. „Englezoaica”, am dedus, era o specie exotică și primejdioasă.

Eram atentă să nu fac mișcări bruște și după un timp a devenit suficient de încrezătoare încât să mi-l prezinte pe fiul ei, un băiețel durduliu cam de trei ani, ținut într-o stare de curățenie nefirească, sub observația constantă a unei servitoare cu chip sever.

Îi povesteam lui Frances și surorii ei mai mici, Aline, despre Jenny și familia ei, pe care nu îi întâlniseră niciodată, când s-a auzit deodată un pocnet și un țipăt în coridorul de afară. Am țâșnit în picioare și am ajuns la ușa salonului chiar la timp pentru a vedea un maldăr de haine luptându-se să se ridice în picioare pe coridorul de piatră. Ușa grea a bibliotecii era deschisă și silueta mică și solidă a lui Simon Fraser cel bătrân stătea în cadrul ei, amenințător ca un broscoi de baltă.

— O s-o pățești mai rău de-atât, fata mea, și nu îmbunătățești cu nimic situația, a spus el.

Tonul său nu era în mod special amenințător, doar afirma un fapt. Ființa ghemuită și-a înălțat capul și am văzut un chip neobișnuit, ascuțit și drăguț, ochii negri larg deschiși peste pata roșie care se aprindea tot mai mult pe obrazul ei. Și ea m-a văzut, dar nu s-a sinchisit de prezența mea. Doar s-a ridicat în picioare și a luat-o la fugă fără o vorbă. Era foarte înaltă și extrem de slabă și se mișca cu o grație stranie, pe jumătate stângace, ca a unui cocor, umbra ei urmând-o de-a lungul zidului de piatră.

Am rămas privind uluită spre bătrânul Simon, a cărui siluetă se contura în lumina focului din bibliotecă. Mi-a simțit privirea și a întors capul spre mine. Ochii albaștri bătrâni m-au țintuit, reci ca niște safire.

— Noapte bună, draga mea, a spus el și a închis ușa.

Am rămas uitându-mă prostește la ușa din lemn întunecat.

— Ce-a fost asta? am întrebat-o pe Frances, care venise în spatele meu.

— Nimic, a spus ea, lingându-și nervoasă buzele. Hai să intrăm, verișoară.

Am lăsat-o să mă tragă în cameră, dar mi-am propus în sinea mea să-l întreb mai târziu pe Jamie ce se petrecuse în bibliotecă.

•

Am ajuns în camera pe care o primiserăm pentru noapte și Jamie l-a trimis amabil la culcare pe ghidul nostru micuț, cu o bătaie ușoară pe creștet.

M-am aruncat pe pat, privind în jur neajutorată.

— Acum ce facem? am întrebat.

Cina trecuse fără evenimente, dar simțisem apăsarea privirii lui Lovat asupra mea din când în când. Jamie s-a scuturat, trăgându-și cămașa peste cap.

— Să fiu al naibii dacă știu, englezoaico, a spus el. M-au întrebat cum se prezintă armata scoțiană, care e starea trupelor, ce știu despre planurile Înălțimii Sale. Le-am spus. Și pe urmă m-au întrebat totul de la început. Bunicul meu nu vrea să creadă că cineva i-ar putea da un răspuns clar, a adăugat el încruntat. Crede că toată lumea gândește atât de complicat ca el, cu o duzină de diferite motive, câte unul pentru fiecare ocazie.

Și-a scuturat capul și a azvârlit cămașa pe pat, lângă mine.

— Nu știe dacă mint sau nu în privința armatei scoțienilor. Căci dacă doresc ca el să se alăture Stuarzilor, atunci aș putea să-i prezint lucrurile într-o lumină mai roz decât sunt ele în realitate, pe când, dacă nu-mi pasă de niciuna dintre tabere, atunci pot să spun adevărul. El nu are de gând să treacă de-o parte sau de alta până când nu-și dă seama ce cred eu cu adevărat.

— Și cum anume își va da seama dacă spui sau nu adevărul? am întrebat sceptic.

— Are o ghicitoare, a răspuns el degajat, de parcă ar fi vorbit despre un accesoriu banal al unui castel scoțian.

Și, din câte știam eu, chiar era.

— Adevărat? am întrebat, ridicându-mă intrigată în capul oaselor. Era femeia aceea cu înfățișare stranie pe care a aruncat-o pe coridor?

— Da. Numele ei e Maisri și are darul vederii de când s-a născut. Dar nu i-a putut spune nimic – sau nu a vrut, a adăugat el. Era destul de limpede că știe ceva, dar nu făcea nimic, doar își clătina capul și zicea că nu poate vedea. Atunci bunicul și-a pierdut răbdarea și a lovit-o.

— Moșneag ticălos! am spus, indignată.

— Păi, nu e chiar un mare cavaler, a încuviințat Jamie.

Și-a turnat apă în lighean și a început să-și stropească obrajii. A ridicat privirea, mirat și cu apa curgându-i pe față, la șuieratul meu.

— Ce?

— Stomacul tău…, am spus, întinzând mâna.

Între stern și kilt era o vânătaie proaspătă, care se întindea ca o floare mare și urâtă pe pielea lui albă.

Jamie și-a coborât privirea.

— Ah, asta, a spus indiferent și s-a întors la apa din lighean.

— Da, asta, am spus apropiindu-mă să mă uit mai bine. Ce s-a întâmplat?

— Nu contează, a spus el, cu vocea înăbușită de prosop. Am vorbit cam avântat în după-amiaza asta și bunicul meu l-a pus pe tânărul Simon să îmi aplice o mică lecție de respect.

— Și a pus doi Fraseri mai mici să te țină în timp ce fiul lui te pocnea în stomac? am întrebat, simțind că mă cuprinde o ușoară amețeală.

Azvârlind deoparte prosopul, Jamie a întins brațul după cămașa de noapte.

— Foarte măgulitor din partea ta să presupui că m-au ținut doi oameni, a spus el, rânjind când capul i s-a ițit prin gura cămășii. De fapt, au fost trei, unul era în spate, sugrumându-mă.

— Jamie!

A râs, scuturându-și trist capul în timp ce împingea în lături plapuma de pe pat.

— Nu știu ce îmi faci, englezoaico, de vreau întotdeauna să mă dau mare în fața ta. Într-o zi mi-e teamă că o să mă bag într-un bucluc încercând să te impresionez.

A oftat, mângâindu-și cu băgare de seamă cămașa de noapte din lână peste pântec.

— E doar de fațadă, englezoaico, nu ar trebui să-ți faci griji.

— De fațadă! Dumnezeule mare, Jamie!

— Nu ai văzut niciodată un câine străin încercând să intre într-o haită, englezoaico? Ceilalți îl miros, îl mușcă de picioare și mârâie, pentru a vedea dacă el se sperie ori mârâie la ei. Uneori se ajunge și la mușcături, alteori nu, dar la sfârșit fiecare câine din haită își cunoaște locul și cine îl conduce. Bătrânul Simon vrea să fie sigur că eu știu cine e căpetenia haitei, atâta tot.

— O? Și știi?

M-am întins, așteptându-l să vină în pat. A ridicat lumânarea și a rânjit în jos spre mine, lumina făcându-i ochii albaștri să sclipească.

— Hau-hau! a spus și a suflat în lumânare.

•

În următoarele două săptămâni l-am văzut prea puțin pe Jamie, cu excepția serilor. În timpul zilei era întotdeauna cu bunicul său, vânând sau călărind – căci Lovat era un bărbat viguros, în ciuda vârstei sale – sau bând în bibliotecă, pe măsură ce Bătrânul Vulpoi își trăgea concluziile și își croia planurile.

Eu îmi petreceam cea mai mare parte a timpului cu Frances și cu celelalte femei. Ieșind din umbra temutului său tată, Frances a căpătat suficient curaj ca să-și spună propriul punct de vedere și s-a dovedit a fi o însoțitoare inteligentă și interesantă. Era răspunderea ei să conducă eficient castelul și să supravegheze servitorii, dar când tatăl ei apărea pe scenă, ea se pierdea în decor, rareori ridicându-și ochii ori vorbind altfel decât în șoaptă. Pe de-o parte, o înțelegeam.

La două săptămâni de la sosirea noastră, Jamie a venit să mă ia din salonul unde stăteam împreună cu Frances și cu Aline, spunând că lordul Lovat dorește să mă vadă.

Bătrânul Simon a fluturat o mână relaxată spre carafele așezate pe masa de lângă perete, apoi s-a așezat într-un jilț din lemn de nuc sculptat, cu o pernă deformată din catifea albastră tocită. Jilțul se potrivea trupului său scurt și îndesat de parcă ar fi fost construit în jurul său; mă întrebam dacă nu cumva fusese făcut la comandă ori, în urma unei îndelungate utilizări, bătrânul luase forma jilțului.

M-am așezat în liniște într-un colț, cu un pahar de porto, și am rămas tăcută în timp ce Simon l-a descusut încă o dată pe Jamie despre situația și șansele lui Charles Stuart. Pentru a douăzecea oară într-o săptămână, Jamie a repetat răbdător informațiile despre numărul trupelor disponibile, structura de comandă – în măsura în care exista, armamentul la îndemână și condiția lui – aproape deplorabilă, șansele lui Charles de a fi susținut de lordul Lewis Gordon și de cei din clanul Farquharson, ce spusese Glengarry după Prestonpans, ce știa Cameron sau deducea din mișcarea trupelor engleze, de ce hotărâse Charles să plece cu trupele în sud și așa mai departe, apoi de la capăt. M-am trezit

moțăind cu paharul în mână și m-am trezit tresărind chiar la timp pentru a nu vărsa lichidul rubiniu pe fustă.

— … și lordul George Murray, și Kilmarnock cred amândoi că Înălțimea Sa ar proceda cel mai bine să rămână în Highlands peste iarnă, a încheiat Jamie căscând cu gura până la urechi.

După ce stătuse atâta înghesuit în scaunul îngust pe care fusese poftit, s-a ridicat și s-a întins, umbra lui tremurând pe tapiseriile de culoare deschisă ce acopereau zidurile de piatră.

— Și tu ce crezi?

Ochii bătrânului Simon au sclipit pe sub pleoapele pe jumătate coborâte când s-a rezemat de spătarul jilțului. Focul ardea înalt și luminos în cămin. Frances înăbușise focul în salonul principal, acoperindu-l cu turbă, dar acesta fusese reaprins din porunca lui Lovat cu lemne, nu cu turbă. Mirosul de rășină de pin al lemnele arzând era iute, amestecat cu mirosul înecăcios de fum.

Lumina arunca umbra lui Jamie sus pe zid, în timp ce el se plimba de colo până colo, nedorind să se așeze din nou. Era aproape întuneric în micul birou, cu draperiile trase pentru a ne proteja de noaptea de afară, un loc cu totul diferit de curtea deschisă și însorită a bisericii în care Colum ne pusese aceeași întrebare. Și situația se schimbase acum. Nemaifiind conducătorul popular la care toate căpeteniile de clan se închinau, Charles trimitea acum solii căpeteniilor, amintindu-le ursuz de obligațiile pe care le aveau față de el. Dar forma problemei rămânea aceeași – o formă întunecată și amorfă, plutind precum o umbră deasupra noastră.

— Ți-am spus ce cred de o duzină de ori sau chiar mai mult, a răspuns Jamie repezit.

A dat din umeri iritat, scuturându-se de parcă l-ar fi strâns vestonul.

— O, da. Mi-ai spus. Dar de data aceasta cred că o să auzim adevărul.

Bătrânul s-a așezat mai confortabil în jilțul său capitonat, încrucișându-și brațele pe burtă.

— Așadar?

Jamie a râs scurt și s-a întors cu fața spre bunicul său. S-a rezemat cu spatele de masă, cu mâinile întinse în spate. Deși pozițiile și chipurile lor difereau, exista o tensiune între cei doi bărbați care sugera o asemănare efemeră între ei. Unul înalt,

celălalt scund, însă amândoi puternici, încăpățânați și hotărâți să câștige această înfruntare.

— Nu sunt eu neam cu tine? Și căpetenia ta? Îți poruncesc să îmi fii loial, nu?

Deci aceasta era ideea. Colum, atât de obișnuit cu slăbiciunea fizică, știuse cum să se folosească de slăbiciunea celuilalt pentru propriile scopuri. Simon Fraser, puternic și viguros chiar și la o vârstă înaintată, era obișnuit să obțină ceea ce dorea prin mijloace mai directe. Vedeam în zâmbetul amar de pe chipul lui Jamie că și el observase deosebirea dintre rugămintea lui Colum și porunca bunicului său.

— Îmi poruncești? Nu îmi amintesc să-ți fi jurat ceva.

Câteva fire de păr din sprâncenele lui Simon erau mai lungi, ca la oamenii bătrâni. Acestea au tremurat în lumina focului, deși nu puteam spune dacă de indignare ori de amuzament.

— Jurământ zici? Dar prin sângele tău nu curge sânge de Fraser?

Buzele lui Jamie s-au strâmbat când a răspuns.

— Se spune că niciodată nu știi sigur cine ți-e tată, nu? Dar eu știu că mama mea a fost o MacKenzie.

Chipul lui Simon s-a împurpurat și sprâncenele i s-au unit. Apoi buzele i s-au căscat și a hohotit de râs. A râs până când a fost nevoit să se ridice în scaun și să se aplece în față, scuipând și înecându-se. În cele din urmă, bătând cu palma în brațul jilțului cuprins de o veselie nesfârșită, a băgat cealaltă mână în gură și și-a scos proteza.

— Dumneseule, a scuipat el, abia trăgându-și sufletul.

Cu obrazul sclipind de lacrimi și scuipat, a bâjbâit pe măsuța de alături și și-a aruncat dinții pe platoul cu prăjituri. Degetele cioturoase au apucat un șervet de pânză pe care și l-a apăsat pe față, încă scoțând mormăituri gâtuite de râs în vreme ce își ștergea obrajii.

— Iifufe, băiatule, a spus el în cele din urmă, sâsâind teribil. Dă-mi whifky-ul.

Ridicând sprâncenele, Jamie a luat carafa de pe masa din spatele lui și i-a întins-o bunicului său, care a scos dopul și a turnat pe gât o cantitate substanțială fără să se deranjeze să folosească un pahar.

— Tu cresi că nu efti un Fraser? a spus el, coborând carafa și trăgând lacom aer în piept. Ha!

S-a dat din nou pe spate, pântecul ridicându-i-se și coborându-i cu iuțeală în timp ce își trăgea sufletul. A îndreptat un deget lung și subțire spre Jamie.

— Tatăl tău ftătea chiar acolo unde ftai tu, flăcăule, și mi-a spuf fix același lucru în ziua în care a părăfit caftelul Beaufort pentru totdeauna.

Bătrânul începuse să se liniștească. A mai tușit de câteva ori și și-a șters din nou fața.

— Știai că eu am înșercat să oprefc căsătoria părinților tăi pretinzând că pruncul lui Ellen MacKenzie nu era al lui Brian?

— Da, știam.

Jamie se sprijinea din nou pe masă, supraveghindu-l pe bunicul său prin ochii mijiți.

Lordul Lovat a pufnit.

— Nu voi fpune că întotdeauna eu și fiii mei ne-am înțele' de minune, dar îmi cunosc băieții. Și nepoții, a subliniat el. Dracul să mă ia, dar niciunul din ei nu ar putea fi încornorat, nu mai mult decât aș putea eu.

Jamie nu s-a clintit, dar eu nu mă puteam împiedica să nu îmi mut privirea de la bătrân. M-am trezit uitându-mă fix la dinții abandonați, lemnul pătat de fag sclipind ud printre firimiturile de prăjituri. Din fericire, lordul Lovat nu băgase de seamă ușoara mea mișcare.

A continuat, redevenind serios.

— Bun. Deci Dougal MacKenzie de la Leoch fi-a declarat fufținerea față de Charles. Îl consideri căpetenia ta? Afta îmi fpui tu – că i-ai jurat lui afcultare?

— Nu. Eu nu am jurat nimănui ascultare.

— Nici măcar lui Charles?

Bătrânul era iute, urmărindu-și ideea ca o mâță ce vânează un șoarece. Parcă îi și vedeam coada zvâcnind în vreme ce îl privea pe Jamie cu ochii oblici adânciți în orbite și sclipind pe sub pleoapele zbârcite.

Ochii lui Jamie erau fixați pe flăcările jucăușe, umbra lui stătea nemișcată pe peretele din spatele său.

— Nu mi-a cerut-o.

Asta era adevărat. Charles nu avusese nevoie să îi ceară jurământ lui Jamie – excluzând această necesitate prin înscrierea numelui lui Jamie în Declarația de Asociere. Cu toate acestea, știam că pentru Jamie era important că în realitate el

nu își dăduse cuvântul față de Charles. Dacă trebuia să îl trădeze, măcar să nu își încalce cuvântul în fața unei căpetenii oficial acceptate de el. Ideea că întreaga lume credea că un asemenea jurământ exista conta mai puțin pentru el.

Simon a mormăit din nou. Fără dinții falși, nasul și fălcile erau mai apropiate, făcând partea inferioară a chipului să pară ciudat de scurtă.

— Afadar nimic nu te împiedică să îmi juri mie fupunere, ca șef al clanului tău, a spus el încet.

Coada jucăușă se vedea ceva mai neclar, însă era tot acolo. Aproape că îi auzeam gândurile strecurându-i-se prin cap cu labe cu pernițe. Dacă Jamie îi jura lui credință, și nu lui Charles, puterea lui Lovat avea să crească. La fel și venitul, cu o parte din venitul de la Lallybroch, pe care îl putea pretinde, fiind căpetenia sa de clan. Și posibilitate de a deveni duce se apropia ușor, sclipind în ceață.

— Nu mă împiedică nimic în afară de propria mea voință, a încuviințat Jamie binevoitor. Dar e un obstacol mic, nu-i așa?

Și-a mijit ochii și mai mult.

— Îhî.

Ochii lui Lovat erau aproape închiși. Bătrânul a clătinat încet din cap.

— O, da, flăcăule. Efti fiul tatălui tău. Încăpăfânat ca un catâr și de două ori mai proft. Ar fi trebuit să îmi dau feama că din Brian și o târfă n-ar putea ieși decât un proft.

Jamie a întins mâna și a înhățat dinții din lemn de fag de pe platou.

— Ai face bine să-ți pui ăștia înapoi în gură, nătâng bătrân, a spus el obraznic. Nu înțeleg o boabă din ce îndrugi acolo.

Gura bunicului său s-a căscat într-un zâmbet fără haz care îi dezvelea ciotul îngălbenit al singurului dinte de pe maxilarul inferior, și acela spart.

— Nu? a spus el. Dar un târg înțelegi?

A aruncat o privire iute spre mine, văzând doar o altă piesă de atacat.

— Jurământul tău pentru onoarea foției tale, ce zici?

Jamie a început să râdă în hohote, ținând încă dinții într-o mână.

— O, da? Vrei să o siluești chiar în fața ochilor mei, vasăzică?

S-a rezemat pe spate obraznic, cu mâna pe masă.

— Haide, și după ce termină cu tine, o trimit pe mătușa Frances să măture resturile.

Bunicul său l-a măsurat calm cu privirea.

— Nu eu, flăcăule.

Un colț al gurii știrbe s-a ridicat într-un zâmbet strâmb când a întors capul pentru a mă privi.

— Defi mi-ar fi făcut mare plăfere.

Malițiozitatea rece din ochii negri m-a făcut să vreau să îmi trag mantia peste piept să mă protejez; din păcate, nu purtam mantie.

— Câfi bărbați sunt în Beaufort, Jamie? Câfi dintre ei ar fi doritori să o pună pe englezoaica ta la fingura treabă pentru care e bună? Nu o pofi păvi vi și noapte.

Jamie s-a îndreptat încet de spate, umbra uriașă imitându-i gesturile pe zid. L-a țintuit cu privirea pe bunicul său, cu chipul lipsit de expresie.

— O, nu cred că am de ce să îmi fac griji, bunicule, a spus el încet. Căci nevasta mea e o femeie rară. O femeie înțeleaptă. O doamnă albă, precum Dame Aliset.

Nu mai auzisem niciodată de Dame Aliset, dar lordul Lovat evident auzise. A întors brusc capul, holbându-se la mine uluit și plin de teamă. A deschis gura, dar, până să rostească vreun cuvânt, Jamie a început să vorbească, din glasul său liniștit răzbătând o nuanță clară de răutate.

— Bărbatului care o va poseda necinstit i se va face mădularul ca un măr degerat, a spus el savurând efectul pe care îl aveau vorbele sale, și sufletul îi va arde pe vecie în iad. Uite așa.

Și rânjind spre bunicul său, a ridicat mâna. Dinții din lemn de fag au căzut în mijlocul flăcărilor cu un pocnet slab și au început imediat să sfârâie.

41. Blestemul clarvăzătoarei

Cei mai mulți dintre scoțienii din Lowlands trecuseră la prezbiterianism în urmă cu două secole. La fel și unele dintre clanurile din Highlands, însă altele, precum Fraser și MacKenzie, își păstraseră credința catolică. Mai ales Fraser, cu legăturile lor strânse de familie cu Franța catolică.

În castelul Beaufort exista o capelă mică pentru nevoile religioase ale contelui și ale familiei sale, dar biserica Beauly, așa în ruină cum era, rămânea locul de veci al familiei Lovat, podeaua și altarul cu acoperiș înalt fiind înțesate de pietrele funerare plate ale celor care se odihneau sub ele.

Era un loc liniștit și eu mă plimbam uneori până acolo, în ciuda vremii reci și vântoase. Nu știam dacă amenințarea bătrânului Simon fusese una serioasă ori dacă ideea lui Jamie de a mă compara cu Dame Aliset – care s-a dovedit a fi o legendară „femeie albă” ori o vindecătoare, echivalentul scoțian a ceea ce francezii numesc La Dame Blanche – era suficientă pentru a pune capăt acelei amenințări. Dar m-am gândit că nimeni nu ar fi îndrăznit să mă atace printre mormintele membrilor decedați ai neamului Fraser.

Într-o după-amiază, la câteva zile după scena din birou, am pășit printr-o deschizătură în zidul părăginit al bisericii și am băgat de seamă că, pentru prima dată de când veneam aici, nu eram singură. Femeia înaltă pe care o văzusem pe coridorul din fața bibliotecii casei Lovat era acolo, aplecată peste mormintele acoperite cu piatră roșie, cu brațele strânse la piept să se încălzească și picioarele lungi rășchirate ca ale unei berze.

Am dat să mă întorc, dar m-a zărit și mi-a făcut semn să mă apropii de ea.

— Dumneata trebuie să fii lady Broch Tuarach? mi-a zis, deși în intonația blândă cu accent scoțian nu era decât o ușoară nuanță interogativă.

— Da. Dumneata ești… Maisri?

Un zâmbet slab i-a luminat fața. Avea un chip interesant, ușor asimetric, ca o pictură de Modigliani și în părul lung și negru care îi cădea liber peste umeri se zăreau fire albe, deși era evident încă tânără. O clarvăzătoare, hm? Mi s-a părut că arăta destul de convingător.

— Da, am darul vederii, mi-a răspuns, zâmbetul întinzându-i-se pe buzele ridicate într-o parte.

— Ghicești și gândurile? am întrebat.

A început a râde și sunetul s-a risipit în vântul care gemea printre zidurile părăginite.

— Nu, doamnă. Dar citesc chipuri și…

— Și al meu e ca o carte deschisă, știu, am spus resemnată.

Am stat o vreme una lângă cealaltă, privind picăturile lapoviței mărunte lovind gresia și iarba deasă și maronie ce creștea prin curtea bisericii.

— Se spune despre dumneata că ești o „femeie albă”, a rostit brusc Maisri.

O simțeam privindu-mă fix, însă nu era stăpânită de acea nervozitate care părea să însoțească o asemenea observație.

— Așa se spune, am încuviințat.

— Aha.

Nu a mai vorbit, ci a rămas cu privirea spre picioarele ei, lungi și elegante, acoperite de ciorapi din lână și încălțate cu sandale de piele. Degetele mele de la picioare, deși mai bine protejate decât ale ei, începeau să amorțească de frig și m-am gândit că ea trebuie să fi înghețat cu totul dacă stătuse aici o vreme.

— Ce faci aici? am întrebat-o.

Biserica era un loc frumos și liniștit pe vreme bună, dar nu oferea cine știe ce adăpost pe o lapoviță rece de iarnă.

— Am venit aici să mă gândesc, a spus ea.

Mi-a zâmbit ușor, dar se vedea limpede că e preocupată de ceva. Oricare îi erau gândurile, nu păreau să fie prea plăcute.

— Să te gândești la ce? am întrebat, săltându-mă pe mormânt, lângă ea.

Figura ștearsă a unui cavaler era sculptată pe lespede, cu paloșul strâns la piept, mânerul formând o cruce în dreptul inimii.

— Vreau să știu de ce! a izbucnit ea.

Chipul ei slab s-a înroșit deodată de indignare.

— Ce anume?

— De ce? De ce pot vedea ce se va întâmpla, dacă nu pot face nimic pentru a schimba ori a opri lucrurile? La ce e bun un dar precum acesta? Nici măcar nu e un dar, e un blestem nenorocit, deși nu am făcut nimic pentru a fi blestemată astfel!

S-a întors și l-a străpuns cu o privire amenințătoare pe Thomas Fraser, senin sub coiful lui, cu mânerul sabiei strâns între palmele încrucișate.

— Da, poate e blestemul, idiot bătrân! Tu și cu restul blestematei tale familii. Te-ai gândit vreodată la asta? a întrebat întorcându-se spre mine.

Sprâncenele i s-au arcuit deasupra ochilor căprui care scăpărau de inteligență și furie.

— Te-ai gândit vreodată că poate nu propriul destin te face ceea ce ești? Că poate ai darul vederii ori putere doar pentru că ele sunt necesare altcuiva și că nu au nimic de-a face cu tine – doar că tu le ai și trebuie să suferi pentru asta. Te-ai gândit?

— Nu știu, am spus încet. Dar da, dacă tot ai adus vorba, m-am întrebat. De ce eu? Asta te întrebi mereu, desigur. Dar niciodată nu am găsit un răspuns care să mă mulțumească. Dumneata crezi că ai darul vederii pentru că e un blestem al neamului Fraser – să știi dinainte când vor muri? E o idee cumplită.

— Cumplită, într-adevăr, a încuviințat ea amar.

S-a sprijinit cu spatele de sarcofagul din piatră roșie, privind spre lapovița care cădea peste vârful zidului spart.

— Ce părere ai? a întrebat ea deodată. Ar trebui să îi spun?

Eram uluită.

— Cui? Lordului Lovat?

— Da, Excelenței Sale. El mă întreabă ce văd și mă bate când îi spun că nu e nimic de văzut. El știe, înțelegi, știe. El citește pe chipul meu când văd. Dar asta e singura putere pe care o am: puterea de a nu spune.

Degetele lungi și albe s-au strecurat de sub mantie, jucându-se neliniștite cu faldurile stofei ude.

— Întotdeauna există o șansă, nu-i așa? a spus ea.

Își ținea capul aplecat, astfel încât gluga îi ferea chipul de privirea mea.

— Există o șansă ca vorbele mele să schimbe ceva. Și chiar schimbă, din când în când, știi? I-am spus lui Lachlan Gibbons că i-am văzut ginerele învelit în alge și țiparii îi colcăiau pe sub cămașă. Lachlan a ascultat, s-a dus drept acasă și a dat o gaură în barca ginerelui său, a spus ea râzând, amintindu-și. Dumnezeule, ce nebunie a făcut! Dar când furtuna cea mare a lovit în săptămâna următoare, trei bărbați au murit înecați, dar ginerele lui Lachlan era în siguranță acasă, încă reparându-și barca. Și când l-am văzut următoarea dată, cămașa îi era uscată și algele îi dispăruseră din păr.

— Deci se poate întâmpla, am spus în șoaptă. Uneori.

— Uneori, a spus ea, încuviințând din cap, cu privirea încă ațintită spre pământ.

Lady Sarah Fraser era așezată la picioarele ei, lespedea doamnei fiind decorată cu un craniu peste două oase

încrucișate. *Hodie mihi cras tibi,* spunea inscripția. *Sic transit gloria mundi.* Astăzi e rândul meu, mâine e rândul tău. Astfel trece gloria lumii.

— Alteori, nu. Când văd un om înfășurat în giulgiu, îl așteaptă o boală grea și nu se poate face nimic în privința asta.

— Poate, am spus.

Mi-am privit mâinile, sprijinite pe lespedea de lângă mine. Fără medicamente, fără instrumente, fără cunoștințe – da, atunci boala era fatală și nu se putea face nimic. Dar dacă în apropiere se afla un vindecător și avea mijloacele potrivite… Era oare posibil ca Maisri să vadă umbra unei boli ce se apropia, ca un simptom real, deși de obicei invizibil, asemănător unei febre ori unei alergii? Și doar lipsa mijloacelor medicale făcea din citirea unor asemenea simptome o condamnare la moarte? Nu aveam să știu vreodată.

— Nu vom ști niciodată, am spus, întorcându-mă spre ea. Nu putem spune. Noi știm lucruri pe care alți oameni nu le știu și nu putem spune de ce sau cum le știm. Dar noi avem darul acesta care, precum ai spus, e și un blestem. Însă dacă tu ai acest dar și poți preveni răul… crezi că el poate provoca răul?

— Nu știu, a spus ea clătinând din cap. Dacă ai ști că vei muri curând, ar fi lucruri pe care le-ai face? Și ar fi niște lucruri bune sau ai profita de ultimul prilej pe care l-ai avea pentru a le face rău dușmanilor tăi – rău pe care altminteri nu l-ai pricinui?

— A naibii să fiu dacă știu.

Am rămas tăcute pentru o vreme, urmărind lapovița transformându-se în ninsoare și fulgii purtați de vânt plutind prin ferestrele dărăpănate din zidul bisericii.

— Uneori știu că e ceva acolo, a spus Maisri pe neașteptate, dar îl pot bloca în afara minții, pot să nu privesc într-acolo. La fel a fost și cu Excelența Sa, știam că e ceva, dar am reușit să nu văd acel ceva. Dar pe urmă mi-a poruncit să mă uit, să spun descântecul ghicitului care face viziunea să se limpezească. Și eu l-am spus.

Gluga mantiei i-a alunecat spre ceafă când și-a dat capul pe spate, privind în sus la zidul bisericii care se înălța deasupra noastră, ocru, alb și roșu, cu mortarul fărâmițându-se printre pietre. Părul negru cu șuvițe albe i s-a răsfirat pe spate, liber în bătaia vântului.

— Stătea în picioare în fața focului, dar era zi și îl vedeam limpede. Un bărbat stătea în spatele lui, neclintit ca un trunchi de copac și chipul îi era acoperit cu negru. Și peste chipul Excelenței Sale a trecut umbra unui topor.

În ciuda vocii ei liniștite, am simțit un fior pe șira spinării. A oftat în cele din urmă și s-a întors spre mine.

— În fine, o să-i spun, o să-l las să facă ce dorește. Nu pot să îl condamn la moarte și nici nu îl pot salva. E alegerea lui și Domnul să îl ajute.

S-a întors să plece și eu m-am dat jos de pe mormânt, ajungând cu picioarele pe lespedea lui lady Sarah.

— Maisri, am spus.

S-a întors să mă privească, cu ochii ei întunecați precum umbrele dintre morminte.

— Da?

— Ce anume vezi, Maisri? am întrebat-o și am rămas în picioare așteptând, cu fața spre ea, cu mâinile coborâte pe lângă trup.

M-a măsurat cu privirea pătrunzătoare, de sus până jos, dintr-o parte în alta. În cele din urmă a zâmbit slab, încuviințând din cap.

— Nu te văd decât pe dumneata, doamnă, a rostit ea încet. Nu ești decât dumneata.

S-a întors și a dispărut de-a lungul potecii dintre copaci, lăsându-mă printre fulgii de zăpadă învolburați de vânt.

Să condamn ori să salvez. Asta nu o pot face. Căci eu nu am decât harul cunoașterii, nu am nicio putere de a-i supune pe alții voinței mele, nicio cale de a-i împiedica să facă așa cum doresc ei. Nu sunt decât eu.

Mi-am scuturat zăpada de pe faldurile mantiei și m-am întors să o urmez pe Maisri de-a lungul potecii, împărțind darul ei amar de a ști că nu eram decât eu. Și eu nu eram de-ajuns.

•

Comportamentul bătrânului Simon a fost același ca de obicei în decursul următoarelor două-trei săptămâni, însă îmi imaginam că Maisri și-a păstrat intenția de a-i vorbi despre viziunile ei. Deși bătrânul părea pe punctul de a-și chema arendașii să plece la luptă, peste o clipă se răzgândea, spunând că nu se grăbea nicăieri, la urma urmelor. Această șovăială îl

înfuria pe tânărul Simon, care abia aștepta ocazia să meargă la război și să se acopere de glorie.

— Unde ne grăbim? a spus bătrânul Simon, pentru a zecea oară.

A ridicat o turtă de ovăz, a mirosit-o și a pus-o la loc pe platou.

— Poate ar fi cel mai bine să așteptăm până la primăvară.

— Ar putea ajunge la Londra înainte de venirea primăverii!

Tânărul Simon l-a străpuns cu privirea pe tatăl său peste masă și s-a întins după unt.

— Dacă nu te duci dumneata în persoană, lasă-mă pe mine să iau oamenii și să mă alătur Înălțimii Sale.

— Te grăbești ca fata mare la măritat, a mormăit lordul Lovat, și ai minte tot cât o muiere. Vei învăța vreodată să aștepți?

— A trecut de mult vremea așteptării! a izbucnit Simon. Cei din clanurile Cameron, MacDonald, MacGillivray, ei au fost cu toții acolo de la bun început. Noi o să ajungem la sfârșitul războiului, să fim ca niște cerșetori, să fim în linia a doua cu Clanranald și cu Glengarry? Să mai aștepți pe urmă să ajungi duce!

Lovat avea o gură largă și expresivă; chiar și la vârsta sa înaintată, își păstrase o urmă de umor și senzualitate. Însă acum niciuna dintre aceste trăsături nu era vizibilă. A strâns din buze, privindu-și moștenitorul fără pic de entuziasm.

— Dacă te însori în grabă, ai timp să îți plângi de milă toată viața, a spus el. Și asta e adevărat mai ales când îți alegi un stăpân decât atunci când îți iei nevastă. De o femeie scapi ușor.

Tânărul Simon a pufnit și a privit spre Jamie pentru ajutor. În ultimele două luni, suspiciunea și ostilitatea sa dispăruseră treptat, lăsând în loc un respect reținut față de experiența evidentă a rudei sale nelegitime în arta războiului.

— Jamie spune…, a început el.

— Știu foarte bine ce spune Jamie, i-a tăiat-o bătrânul Simon. O spune destul de des. Iar eu o să iau o decizie când o să am chef. Dar ține minte, flăcăule, când vine vorba să anunți că intri în război, nu pierzi mare lucru dacă aștepți.

— Aștepți să vezi cine câștigă, a murmurat Jamie, ștergându-și atent farfuria cu o bucată de pâine.

Bătrânul l-a străpuns cu privirea, dar a decis să ignore remarca.

— Dumneata ți-ai dat cuvântul în fața Stuarzilor, a continuat încăpățânat tânărul Simon, trecând peste nemulțumirea tatălui său. Ai de gând, din câte văd, să îți încalci promisiunea? Ce vor spune oamenii despre onoarea dumitale?

— Același lucru pe care l-au spus și în 1715, a răspuns bătrânul calm. Mulți dintre cei care „au spus lucruri” la vremea aceea sunt acum morți, ruinați sau cerșetori prin Franța. Dar eu sunt încă aici.

— Dar...

Tânărul Simon era roșu la față, rezultatul obișnuit al acestui soi de conversație cu tatăl său.

— Ajunge, l-a întrerupt bătrânul conte.

A clătinat capul în timp ce îl privea încruntat, strângându-și buzele dezaprobator.

— Hristoase! Câteodată mai că mi-aș dori ca Brian să nu fi murit. O fi fost și el un nătărău, dar măcar știa când să se oprească din vorbit.

Atât tânărul Simon, cât și Jamie s-au îmbujorat de enervare, dar, după un schimb de priviri supărate, și-au îndreptat atenția spre propriile farfurii.

— Și tu la ce te uiți? a mârâit lordul Lovat, văzându-mi ochii ațintiți asupra lui când și-a întors privirea de la fiul său.

— La dumneata mă uit, am spus fără ocolișuri. Nu arăți foarte bine.

Nu arăta, chiar și pentru un bărbat trecut de șaptezeci de ani. De înălțime medie, deși atins de bătrânețe, arăta totuși robust, dând impresia că pieptul lat și pântecul rotund erau ferme și sănătoase pe sub cămașă. Dar în ultima vreme începuse să arate slăbit, de parcă trupul i se împuținase. Pungile încrețite de sub ochi erau întunecate și pielea avea o paloare bolnăvicioasă.

— Îhî, a mormăit el. Și de ce nu, mă rog? Nu mă odihnesc când dorm, nici liniște nu am când sunt treaz. Nici nu e de mirare că nu arăt ca un mire.

— O, ba arăți, tată, a spus malițios tânărul Simon, prinzând ocazia de a se mai răcori. Ca unul la sfârșitul lunii de miere, cu toată vlaga suptă din el.

— Simon! a spus lady Frances.

Totuși s-au auzit câteva râsete înfundate în jurul mesei și chiar și buzele lordului Lovat au tresărit ușor.

— Da? a spus el. Păi, aș prefera să fiu obosit după o lună de miere, asta s-o știi de la mine, flăcăule.

S-a foit neliniștit în scaun și a împins la o parte farfuria cu napi fierți care i s-a oferit. A întins brațul după paharul de vin, l-a ridicat la nas să-i simtă mirosul, apoi l-a așezat la loc pe masă, morocănos.

— E nepoliticos să te holbezi la oameni, a remarcat el spre mine cu răceală. Sau poate că englezii au standarde diferite de politețe?

M-am îmbujorat puțin, dar nu mi-am coborât privirea.

— Doar mă întrebam... Nu ai poftă de mâncare, nici de băutură. Ce alte simptome mai ai?

— Vrei să te faci și tu utilă cu ceva, nu?

Lovat s-a rezemat de spătarul scaunului, încrucișându-și brațele peste pântec precum un broscoi bătrân.

— O vindecătoare, așa spune nepotul meu. O Doamnă Albă, da?

A aruncat o privire de vasilisc spre Jamie, care continua să mănânce, ignorându-l pe bunicul său. Lovat a mormăit și a înclinat capul ironic înspre mine.

— Păi, nu am băut, cucoană, pentru că nu mă pot pișa și nu prea am chef să explodez ca vezica porcului. Și nu mă odihnesc pentru că noaptea mă trezesc de multe ori să fac la oală și când să fac, iese un strop. Deci ce ai de spus despre asta, Dame Aliset?

— Tată, a murmurat lady Frances, chiar nu cred că ar trebui...

— Ar putea fi o infecție a vezicii urinare, dar îmi sună mai degrabă a prostatită, am răspuns.

Am ridicat paharul de vin și am luat o gură, savurându-i aroma înainte de a-l lăsa să îmi alunece pe gât în jos. Apoi am zâmbit senin spre bătrânul conte peste pahar și l-am așezat la loc pe masă.

— O, așa sună? a întrebat el, înălțând din sprâncene. Și ce este asta, rogu-te?

Mi-am suflecat mânecile și am îndoit de câteva ori degetele ca un magician pe cale de a începe un număr de prestidigitație. Am ridicat degetul arătător stâng.

— Prostata la bărbați, am spus didactic, înconjoară tractul urinar, care este pasajul ce duce urina din vezică afară.

Mi-am strâns două degete ale mâinii drepte ca un cerc în jurul arătătorului stâng, pentru a demonstra.

— Când prostata se inflamează și se mărește – și, când se întâmplă asta, se numește prostatită –, strangulează uretra, am continuat strângând cercul în jurul degetului, și oprește curgerea urinei. E ceva care se întâlnește foarte des la bărbații în vârstă. Înțelegi?

Lady Frances, care nu reușise să-l facă pe tatăl ei să-i împărtășească părerea despre conversațiile potrivite la masă, șoptea agitată acum spre sora ei, ambele uitându-se la mine cu o suspiciune mai mare decât de obicei.

Lordul Lovat privea mica mea demonstrație fascinat.

— Da, înțeleg.

Și-a mijit ochii curios spre degetele mele.

— Și ce e de făcut, așadar, dacă tot pari să știi atât de multe despre subiectul ăsta?

Am rămas pe gânduri, încruntată, încercând să-mi aduc aminte. Niciodată nu văzusem, și cu atât mai puțin tratasem, un caz de prostatită, căci nu era o problemă care să-i afecteze foarte mult pe tinerii soldați. Însă citisem tratate medicale unde era descrisă. Îmi aminteam tratamentul, pentru că stârnea hohote de râs printre asistentele aflate în pregătire care se aplecau cu o fascinație plină de oroare peste ilustrațiile destul de elocvente ale textului.

— Păi, am răspuns, în afară de operație, nu sunt decât două soluții. Poți introduce o tijă metalică prin penis în sus spre vezica urinară, pentru a forța uretra să se deschidă – mi-am înfipt arătătorul în cercul închis –, ori îți poți masa prostata, pentru a reduce inflamația. Prin fund, am adăugat amabilă.

Am auzit un sunet înăbușit ca și cum cineva se îneca lângă mine și am întors capul spre Jamie. Se uita fix în farfurie, dar valul de roșeață urca de sub gulerul cămășii și vârfurile urechilor îi ardeau. A dat ușor din umeri. M-am uitat de jur împrejurul mesei, observând privirile fascinate ațintite asupra mea. Lady Frances, Aline și celelalte femei mă priveau cu expresii mergând de la curiozitate la dezgust, în timp ce bărbații arătau diverse variante ale groazei pline de indignare.

Cel care făcea excepție de la reacția generală era lordul Lovat în persoană, care își freca barba gânditor, cu pleoapele pe jumătate coborâte.

— Mmm, a spus el. A dracului alegere! Un băț în puță ori un deget în fund, nu?

— Mai degrabă două sau trei degete, i-am răspuns. În mod regulat, am adăugat zâmbind ușor și cuviincios.

— Ah.

Un ușor zâmbet asemănător cu al meu apăruse și pe buzele lordului Lovat când și-a ridicat încet privirea și și-a fixat ochii de un albastru intens într-ai mei, cu o expresie de ironie amestecată cu provocarea.

— Asta sună… interesant, a remarcat el domol.

Ochii ca niște fante au alunecat în jos, spre mâinile mele, studiindu-le.

— Ai niște mâini frumoase, draga mea, a spus el. Îngrijite și cu degete atât de lungi și subțiri, nu?

Jamie a izbit cu ambele palme în masă și s-a ridicat de pe scaun. S-a aplecat înainte, apropiindu-și chipul de al bunicului său.

— Dacă ai nevoie de o asemenea operație, bunicule, a spus el, ți-o voi face eu.

Și-a întins degetele pe fața de masă, mari și late, fiecare cam de diametrul unei țevi de pistol.

— Nici mie nu îmi face plăcere să îmi vâr degetele în fundul dumitale păros, l-a informat el, dar îmi închipui că e datoria mea filială să te salvez, ca să nu explodezi într-un torent de pișat, nu?

Frances a scos un chițăit slab.

Lordul Lovat l-a măsurat pe nepotul său cu vădită dezaprobare, apoi s-a ridicat încet de pe scaun.

— Nu te deranja, i-a spus el scurt. O să pun o servitoare.

A dat scurt din mână, invitând pe toată lumea să continue cina, apoi a părăsit încăperea, oprindu-se să privească gânditor o tânără servitoare care aducea o tavă cu fazan feliat. Fata a făcut ochii mari, s-a întors într-o parte și a trecut pe lângă el.

S-a lăsat o tăcere mormântală în jurul mesei după ieșirea Excelenței Sale. Tânărul Simon s-a uitat la mine și a deschis gura. Apoi s-a uitat spre Jamie și a închis-o la loc. Și-a dres glasul.

— Aș dori sarea, vă rog, a spus el.

•

— „… și ca urmare a regretabilei infirmități care mă împiedică să mă alătur în persoană Înălțimii Voastre, trimit prin mâna fiului și moștenitorului meu, un simbol al loialității” – nu, pune „al aprecierii” – „un simbol al aprecierii pe care o nutresc de multă vreme față de Maiestatea Sa și de Înălțimea Voastră.”

Lordul Lovat s-a oprit, încruntându-se spre tavan.

— Ce să-i trimitem, Gideon? l-a întrebat pe secretar. Ceva care să arate scump, dar nu foarte costisitor, dar nici să nu spui că e o bagatelă.

Gideon a oftat și și-a șters fața cu batista. Era un bărbat scund și gras, între două vârste, cu părul rar și obrajii rotunzi și roșii, copleșit de dogoarea focului din dormitor.

— Inelul pe care Excelența Voastră l-a primit de la contele de Mar? a sugerat el, fără speranță.

O picătură de transpirație s-a scurs de pe bărbia dublă pe scrisoarea pe care o lăsase jos și a șters-o pe furiș cu mâneca.

— Nu e suficient de scump, a judecat bătrânul conte, și are prea multe legături politice.

Degetele pătate au bătut gânditor peste pătură.

Bătrânul Simon se descurcase de minune, am spus în sinea mea. Purta cea mai bună cămașă de noapte și stătea în capul oaselor, în vârful patului, cu o panoplie impresionantă de doctorii înșirate pe masă, supravegheat de doctorul său personal, doctorul Menzies, un bărbat mărunțel și miop, care tot mă privea cu o expresie deosebit de sceptică. Probabil că bătrânul pur și simplu nu avea încredere în puterea imaginației tânărului Simon și aranjase tot acest tablou pentru ca moștenitorul său să poată descrie fidel starea de slăbiciune a lordului Lovat atunci când se va înfățișa înaintea lui Charles Stuart.

— Ha! a exclamat Excelența Sa cu satisfacție. Îi vom trimite setul de picnic din aur și argint. Este suficient de scump, dar prea neînsemnat pentru a i se da vreun înțeles politic. Oricum, a adăugat el practic, lingura e ciobită. Prea bine atunci, i-a zis secretarului, hai să mergem mai departe cu „După cum știe Înălțimea Sa…”

Am schimbat o privire cu Jamie care și-a ascuns un zâmbet drept răspuns.

— Cred că i-ai dat ceea ce îi trebuia, englezoaico, îmi spusese el în timp ce ne dezbrăcăm după acea cină de pomină cu o săptămână în urmă.

— Ce anume? întrebasem. O scuză ca să le necăjească pe servitoare?

— Am îndoieli că se deranjează prea mult cu scuze de acest soi, a spus Jamie sec. Nu, i-ai oferit o cale prin care să fie și de o parte, și de cealaltă – cum îi este obiceiul. Dacă are o boală cu un nume suficient de impresionant care să îl țină la pat, atunci nu poate fi acuzat că nu a apărut în fruntea oamenilor pe care i-a promis. În același timp, dacă își trimite moștenitorul la luptă, Stuarzii îl vor cinsti pe Lovat că și-a ținut promisiunea, iar dacă treburile se vor sfârși prost, Vulpoiul Bătrân va putea afirma în fața englezilor că nu avea de gând să le trimită ajutor Stuarzilor, însă tânărul Simon a plecat de capul lui.

— Dictează-i lui Gideon cum se scrie „prostatită”, dacă ești bună, fătuco, a strigat spre mine lordul Lovat, întrerupându-mi gândurile. Și să scrii cu grijă, nătângule, i-a spus el secretarului, că nu vreau ca Înălțimea Sa să citească greșit.

— P-r-o-s-t-a-t-i-t-ă, am spus rar pe litere, ca să poată scrie Gideon. Și cum mai e în dimineața asta? am întrebat, apropiindu-mă de patul contelui.

— Mult mai bine, mulțumesc, a răspuns bătrânul, rânjind spre mine, expunându-și noii dinți falși. Vrei să vezi cum mă piș?

— Nu chiar acum, mulțumesc, am răspuns politicos.

•

Era o zi senină și înghețată, de la jumătatea lui decembrie, când am plecat de la Beauly pentru a ne alătura lui Charles Stuart și armatei scoțiene. În ciuda sfaturilor primite, Charles se grăbise să înaintase în teritoriul englez, sfidând vremea și bunul-simț, precum și pe propriii generali. Dar în cele din urmă, în Derby, generalii au avut câștig de cauză, căpeteniile din Highlands refuzând să meargă mai departe, și armata scoțiană se întorcea în nord. O scrisoare urgentă de la Charles către Jamie ne chemase în sud „fără întârziere”, pentru a ne întâlni cu Înălțimea Sa la întoarcerea sa în Edinburgh. Tânărul Simon, întruchiparea perfectă a căpeteniei de clan, înveșmântat în tartanul vișiniu, călărea în fruntea coloanei. După el, veneau bărbații călare, apoi numeroșii pedestrași.

Noi fiind călare, mergeam alături de Simon în fruntea trupei. Ajunși la Comar, urma să ne despărțim. Simon avea să se îndrepte cu trupele spre Edinburgh, iar Jamie, în aparență, să mă însoțească la Lallybroch, după care să pornească și el la Edinburgh. Desigur, Jamie nu plănuia să se mai întoarcă vreodată la Edinburgh, însă asta nu îl privea pe Simon.

Pe la jumătatea dimineții, am ieșit dintr-o pădurice aflată de o parte a drumului, unde l-am găsit pe Jamie așteptându-mă nerăbdător. Bărbații care plecau fuseseră serviți cu bere fierbinte, ca să le dea curaj în vederea călătoriei. Observasem că berea fierbinte nu era doar un mic dejun surprinzător de bun, ci avea și un efect remarcabil asupra rinichilor.

Jamie a pufnit.

— Femeile, a spus el. Cum reușiți să pierdeți atât de mult timp pentru a face un lucru atât de simplu? Și ai făcut atâta tam-tam cu bunicul.

— Păi, data viitoare poți veni cu mine să vezi cu ochii tăi, am sugerat sarcastic. Poate ai câteva idei folositoare.

A mai pufnit o dată și s-a întors pentru a privi șirul de bărbați trecând pe lângă noi, dar am băgat de seamă că zâmbea. Ziua senină și luminoasă îmbunătățea starea de spirit a tuturor, însă Jamie era în dimineața aceasta într-o dispoziție de zile mari. Și nici nu era de mirare; ne întorceam acasă. Știam că nu se amăgea că totul va fi bine; acest război își va cere birul. Dar dacă tot nu reușisem să îl oprim pe Charles, măcar puteam salva colțișorul din Scoția cel mai aproape de noi – Lallybroch. Măcar atât mai puteam face.

Am privit spre șirul lung de scoțieni.

— Două sute de oameni fac o trupă pe cinste.

— O sută șaptezeci, m-a corectat Jamie absent, întinzând mâna după hățurile calului.

— Ești sigur? am întrebat intrigată. Lordul Lovat a spus că trimite două sute. L-am auzit dictând scrisoarea în care spunea asta.

— Ei bine, nu a trimis atâția.

Jamie a încălecat, apoi s-a săltat în scărițe, arătând cu mâna în josul pantei, spre punctul îndepărtat unde se zărea stindardul neamului Fraser, care flutura în bătaia vântului, lăsând să se vadă emblema cu cap de cerb.

— I-am numărat în timp ce te așteptam, mi-a explicat el. Treizeci de călăreți în față cu Simon, apoi cincizeci de pedestrași cu paloșe și scuturi rotunde – aceștia sunt oameni ai străjii locale – și pe urmă argații, cu ce au avut la îndemână, de la coase până la ciocane prinse la curea și aceia sunt cu toții nouăzeci.

— Probabil că bunicul tău se bizuie pe faptul că prințul Charles nu va sta să-i numere, am observat cinic. Încearcă să obțină laude pentru mai mult decât a dat.

— Da, dar numele vor fi trecute în catastifele armatei când vor ajunge la Edinburgh, a spus Jamie. Aș face bine să verific.

L-am urmat la pas. Calul meu, după cum socotisem, trebuie să fi avut cam douăzeci de ani și nu putea merge decât în pas domol și constant. Calul lui Jamie era nițel mai ager, dar nu se compara cu Donas. Armăsarul uriaș rămăsese în Edinburgh, căci prințul Charles dorea să îl călărească în diverse ocazii publice. Jamie îi îndeplinise această dorință, căci se temuse că bătrânul Simon ar fi fost în stare să pună stăpânire pe armăsar, dacă Donas i-ar fi picat în labele lacome.

Judecând după tabloul ce se întindea în fața ochilor mei, Jamie judecase corect caracterul bunicului său. La început, Jamie călărise alături de secretarul tânărului Simon și ceea ce mie mi se păruse, din locul în care mă aflam, o discuție aprinsă a luat sfârșit când Jamie s-a aplecat în șa, a prins hățurile secretarului și a tras calul bărbatului indignat în afara coloanei, la marginea drumului noroios.

Cei doi bărbați au descălecat și au rămas în picioare față în față, gata să se înfrunte. Tânărul Simon, văzându-i, s-a oprit și el, făcând semn restului coloanei să o ia înainte. Apoi s-a iscat o mare agitație; eram suficient de aproape să văd chipul lui Simon, aprins de enervare, grimasa îngrijorată de pe fața secretarului și o serie de gesturi destul de violente din partea lui Jamie.

Am urmărit această pantomimă cu fascinație când secretarul, ridicând cu resemnare din umeri, și-a desfăcut desaga, a scotocit în ea și a scos câteva coli de pergament. Jamie le-a înșfăcat și le-a frunzărit, urmărind cu degetul arătător liniile scrise. A înhățat o foaie, lăsându-le pe celelalte să cadă pe pământ și a scuturat-o pe sub nasul lui Simon Fraser. Vulpoiul Tânăr arăta uluit. A luat foaia, s-a uitat peste ea, apoi a ridicat

privirea nedumerit. Jamie a înhățat din nou pergamentul și cu o izbucnire nervoasă l-a rupt în lung, apoi de-a latul și și-a îndesat bucățile în geantă.

Eu îmi oprisem calul, care a profitat de această pauză pentru a-și băga botul printre firele de iarbă care mai puteau fi încă găsite. Ceafa tânărului Simon era de un roșu viu când s-a întors spre calul său și eu am decis să stau deoparte. Jamie, urcându-se înapoi în șa, a pornit în goană pe marginea drumului, spre locul unde așteptam eu, cu părul roșu fluturându-i ca un drapel în vânt, cu ochii scăpărând de enervare și cu buzele strânse.

— Rahat bătrân și scârbos! a spus el fără nicio jenă.

— Ce a făcut? l-am întrebat.

— A trecut numele oamenilor mei pe listele lui, mi-a explicat Jamie. A pretins că fac parte din regimentul Fraser. Vierme bătrân și mucegăit!

A privit cu jind spre drumul rămas în urma noastră.

— Păcat că am bătut atâta cale. Suntem prea departe ca să mă întorc și să-l strâng de gât pe moșneagul ăla știrb.

Am rezistat tentației de a-l sfătui pe Jamie să nu-l mai jignească pe bunicul său, în schimb l-am întrebat:

— De ce ar face asta? Doar ca să pară că el contribuie cu mai mult la armata Stuarzilor?

Jamie a încuviințat din cap, valul de furie retrăgându-se ușor din obrajii lui.

— Da, de asta. Să iasă el bine, indiferent de mijloace. Însă nu doar pentru atât. Păianjenul ăsta bătrân și nemernic îmi vrea pământul, îl vrea de când a fost obligat să renunțe la el când s-au căsătorit părinții mei. Acum se gândește că, dacă îi ies toate cum trebuie și e făcut duce de Inverness, poate pretinde că Lallybroch-ul a fost al lui dintotdeauna și eu am fost doar un arendaș, dovada fiind că i-a luat la armată pe bărbații de pe moșia mea pentru a răspunde chemării Stuarzilor către clanuri.

— Ar putea să facă una ca asta și chiar să reușească? am întrebat cu neîncredere.

Jamie a tras adânc aer în piept și i-a dat drumul, aburul țâșnind în sus ca fumul pe nările unui balaur. A rânjit și a bătut ușor geanta prinsă în centură.

— Acum nu mai poate, a spus el.

•

De la Beauly la Lallybroch era o călătorie de două zile pe vreme frumoasă, pe drumuri uscate și cu cai buni, fără opriri, în afară de nevoile de bază cum ar fi mâncatul, dormitul și igiena personală. Dar lucrurile stăteau altfel pentru noi. Un cal a început să șchiopăteze la zece kilometri după ce am ieșit din Beauly, a nins, a căzut lapoviță și a bătut vântul, pe rând, drumurile desfundate au înghețat în petice alunecoase, așa că, mai cu una, mai cu alta, a durat aproape o săptămână până când ne-am croit drum în jos, pe ultima pantă care ducea spre conacul de la Lallybroch – înghețați, obosiți, flămânzi și departe de a fi curați. Eram singuri, doar noi doi. Murtagh fusese trimis la Edinburgh cu tânărul Simon și soldații de la Beaufort, pentru a vedea cum stăteau lucrurile cu armata scoțiană.

Casa se ridica trainică printre acareturi, albă precum câmpurile acoperite de ninsoare ce o înconjurau. Mi-am amintit emoțiile vii pe care le simțisem când văzusem conacul pentru prima dată. E drept, prima oară îl văzusem în strălucirea unei zile însorite de toamnă, nu printre perdelele de ninsoare înghețată, răscolită de vânt, dar chiar și atunci mi se păruse un refugiu primitor. Impresia de robustețe și seninătate a casei era acum sporită de lumina caldă a lămpilor sclipind la ferestrele de jos, galben-aurie în cenușiul tot mai stins al primelor ceasuri de seară.

Sentimentul de căldură a crescut și mai mult când am intrat după Jamie pe ușa din față și ne-a întâmpinat un miros de carne prăjită și pâine proaspăt scoasă din cuptor de îți lăsa gura apă.

— Cina, a spus Jamie, închizând ochii în extaz în vreme ce trăgea pe nări aromele îmbietoare. Doamne, aș putea mânca un cal întreg.

Gheața topită îi picura de pe poala mantiei, formând mici băltoace pe podeaua din lemn.

— Am crezut că vom fi nevoiți să îl mâncăm pe unul dintre ei, am remarcat dezlegându-mi șireturile mantiei și scuturându-mi zăpada topită din păr.

— Biata creatură pe care ai cumpărat-o de la Kirkinmill abia se putea ține pe picioare.

Sunetul vocilor noastre s-a răspândit pe coridor și o ușă s-a deschis deasupra, urmată de tropotul unor picioare mici alergând și de un strigăt de bucurie când micul Jamie și-a zărit tizul la ușa de la intrare.

Strigătele de bucurie ale revederii au atras atenția restului casei și, înainte să ne dezmeticim, am fost copleșiți de strigăte de bun venit și de îmbrățișări când Jenny și bebelușul, micuța Maggie, Ian și doamna Crook și slujnicele au năvălit în hol.

— Cât mă bucur să te văd dragul meu! a spus Jenny pentru a treia oară, ridicându-se pe vârfuri ca să-l sărute pe Jamie pe obraji. După veștile care ne-au sosit despre armata regelui, ne-am temut că vor mai trece luni întregi până când te vom vedea acasă.

— Da, a spus Ian, ați mai adus din oameni cu voi ori sunteți doar în trecere?

— Să îi aducem cu noi?

Jamie a încremenit chiar când era pe punctul de a-și îmbrățișa nepoata mai mare. A privit spre cumnatul său, uitând pentru o clipă de fetița din brațele sale. Amintindu-și de ea când a fost tras de păr, a sărutat-o absent și mi-a întins-o.

— Ce vrei să spui, Ian? a întrebat el. Oamenii trebuiau să fi ajuns cu toții de mai bine de o lună. Unii nu s-au mai întors?

O țineam strâns pe micuța Maggie și mă simțeam cuprinsă de un sentiment sumbru când mă uitam cum zâmbetul dispare de pe fața lui Ian.

— Niciunul nu s-a mai întors, Jamie, a răspuns el încet, chipul lui oval și bonom oglindind acum expresia îngrijorată a lui Jamie. Nu l-am mai văzut pe niciunul dintre ei de când au plecat cu voi.

S-a auzit un strigăt din curte, acolo unde Rabbie MacNab ducea caii în grajd. Jamie s-a întors spre ușă și a deschis-o, aplecându-se afară, în viscol.

Peste umărul lui, vedeam un călăreț venind prin zăpada spulberată. Era prea întuneric pentru a-i zări chipul, dar silueta micuță și musculoasă care se agăța de șa ca o maimuță era inconfundabilă.

„Iute ca fulgerul”, spusese Jamie și îmi era limpede acum câtă dreptate avea; să faci călătoria de la Beauly la Edinburgh și pe urmă la Lallybroch într-o săptămână era o adevărată dovadă de rezistență. Călărețul care se apropia era Murtagh și nu era nevoie de harul lui Maisri de a profeți pentru a ne spune că veștile pe care le aducea erau dintre cele mai rele.

42. Revederi

Palid de furie, Jamie a trântit ușa de la salonul de dimineață de la Holyrood cu un bubuit. Ewan Cameron a sărit în picioare, răsturnând călimara pe care o folosea. Simon Fraser, stăpânul de la Lovat, era așezat în fața lui la masă, dar abia a ridicat sprâncenele dese și negre la intrarea nepotului său.

— La naiba! a spus Ewan bâjbâind în mânecă după o batistă cu care să șteargă pata de cerneală care se întindea. Ce te-a apucat, Fraser? O, bună dimineața, doamnă Fraser, a adăugat el văzându-mă în spatele lui Jamie.

— Unde e Înălțimea Sa? a întrebat Jamie trecând direct la subiect.

— La castelul Stirling, a răspuns Cameron, negăsind batista pe care o căuta. Ai o cârpă, Fraser?

— Dacă aș avea, te-aș strânge de gât cu ea, a răspuns Jamie.

Se relaxase cât de cât, după ce aflase că Charles Stuart nu se afla în palat, dar colțurile buzelor sale erau crispate încă.

— De ce ai permis ca oamenii mei să fie ținuți în Tolbooth? Tocmai i-am văzut, ținuți într-un loc unde n-ai lăsa nici porcii! Sunt absolut convins că ai fi putut face ceva!

Cameron s-a aprins la față auzind asta, însă ochii lui limpezi și căprui l-au privit pe Jamie fără ezitare.

— Am încercat. I-am spus Înălțimii Sale că trebuie să fie o greșeală, da, și toți treizeci la cincisprezece kilometri de convoi când au fost găsiți, o greșeală! Oricum, chiar dacă au vrut cu adevărat să dezerteze, el nu are o armată atât de mare încât să își permită să se lipsească de ei. Ăsta e singurul motiv care l-a împiedicat să ordone să fie spânzurați toți, pe loc, înțelegi? a adăugat el, începând să se enerveze pe măsură ce surpriza intrării intempestive a lui Jamie se atenua. Dumnezeule, omule, e trădare să dezertezi în vreme de război!

— Da? a întrebat Jamie sceptic.

A dat scurt din cap spre tânărul Simon și a împins un scaun spre mine înainte de a se așeza și el.

— Și ai trimis ordin să fie spânzurați cei douăzeci de oameni ai tăi care au plecat acasă, Ewan? Sau acum or fi vreo patruzeci?

Obrajii lui Cameron s-au împurpurat și mai puternic și a coborât ochii, concentrându-se să șteargă cerneala cu bucata de pânză pe care i-o întinsese Simon Fraser.

— Nu au fost prinși, a mormăit el în cele din urmă, apoi a ridicat ochii spre Fraser, privindu-l cu sinceritate. Du-te la Înălțimea Sa la Stirling, l-a sfătuit el. A fost furios când a aflat de dezertori, dar, la urma urmelor, la ordinul lui ai plecat tu la Beauly și ți-ai lăsat oamenii fără comandă, nu? Și întotdeauna te-a stimat, Jamie, și te-a numit prieten. Poate îți va grația oamenii, dacă îl implori să le salveze viețile.

Ridicând cârpa îmbibată de cerneală, s-a uitat la ea nesigur, apoi, mormăind o scuză, s-a ridicat să o ducă afară, evident abia așteptând să scape de Jamie.

Jamie stătea crăcănat pe scaun, respirând printre fălcile încleștate cu un șuierat slab, cu privirea fixată pe o mică broderie atârnată pe perete înfățișând blazonul Casei Stuart. Cele două degete țepene de la mâna dreaptă băteau ușor și rar în blatul biroului. Fusese în această stare de la sosirea lui Murtagh la Lallybroch cu vestea că toți cei treizeci de bărbați de sub comanda lui Jamie fuseseră prinși în timpul dezertării și întemnițați în bine cunoscuta Edinburgh Tolbooth Prison, sub sentința de condamnare la moarte.

În sinea mea, nu credeam că Charles intenționa să îi execute. După cum subliniase și Ewan Cameron, armata scoțiană avea nevoie de fiecare bărbat apt pe care putea pune mâna. Campania în Anglia pentru care se zbătuse Charles îi costase, iar șirul de ajutoare pe care îl prevăzuse el în Anglia nu se concretizase. În plus, executarea oamenilor lui Jamie în absența sa ar fi fost un act de prostie politică și o trădare personală mult prea gravă chiar și pentru mintea lui Charles Stuart.

Îmi imaginam că avea dreptate Cameron și că, până la urmă, oamenii vor fi grațiați. Fără îndoială, și Jamie înțelegea acest lucru, însă asta era o consolare prea mică pentru el, fiindcă acum își dădea seama că, în loc să-i ferească pe oamenii săi de riscurile unei campanii fatale, ordinele lui îi trimiseseră într-una dintre cele mai crunte închisori ale Scoției, fiind numiți trădători lași și condamnați la o moarte umilitoare prin spânzurare.

Toate acestea, împreună cu gândul că va trebui să-și lase oamenii în temnița întunecoasă și mizerabilă, pentru a se duce la Stirling și a se umili, implorându-l pe Charles, erau mai mult

decât suficiente pentru a justifica expresia de pe chipul lui Jamie – aceea a unui bărbat care tocmai luase un mic dejun din sticlă pisată.

Tânărul Simon rămăsese de asemenea tăcut, încruntându-se, dus pe gânduri.

— Voi veni și eu cu tine la Înălțimea Sa, a spus el deodată.

— Da? Jamie s-a uitat la unchiul său surprins, apoi a închis ochii pe jumătate. De ce?

— Sângele apă nu se face, la urma urmei, a răspuns Simon rânjind. Sau crezi că voi încerca să îți iau oamenii, cum a făcut tata?

— Ai face-o?

— Aș face-o, a răspuns Simon franc, dacă aș crede că e vreo șansă să mă ajute cu ceva. Dar cred că mai degrabă mi-ar aduce belele. Nu am chef să mă bat cu cei din neamul MacKenzie… ori cu tine, nepoate, a adăugat el, rânjetul lățindu-se. Oricât de bogată ar fi moșia de la Lallybroch, e tare departe de Beauly și probabil ar fi o luptă al dracului de grea să pun mâna pe ea, fie prin forță, fie prin tribunale. Eu i-am spus tatei, dar el aude numai ce vrea.

Tânărul a clătinat din cap, apoi și-a potrivit centura sabiei la brâu.

— Probabil se vor ivi ocazii mai bune cu armata; cu un rege restaurat, cu siguranță vor fi. Și, a încheiat el, dacă armata asta are gând să lupte din nou cum a luptat la Prestonpans, atunci va avea nevoie de fiecare bărbat disponibil. Merg cu tine, a repetat el cu fermitate.

Jamie a încuviințat din cap, un zâmbet leneș așternându-i-se pe chip.

— Îți mulțumesc, Simon. Îmi va fi de ajutor.

— Da, bun, a înclinat capul Simon. N-ar strica să-l rogi pe Dougal MacKenzie să vină să vorbească pentru tine. E în Edinburgh chiar acum.

— Dougal MacKenzie? Jamie și-a înălțat sprâncenele surprins. Da, probabil că nu ar strica, dar…

— Nu ar strica? Omule, n-ai auzit? MacKenzie e nou băiat de casă al prințului Charles.

Simon s-a lăsat pe spătarul scaunului, privind batjocoritor spre nepotul său.

— Pentru ce? am întrebat. Ce naiba a făcut?

Dougal adusese două sute cincizeci de soldați să lupte pentru cauza Stuarzilor, dar mai erau și alte căpetenii de clan care aduseseră contribuții mai importante.

— Zece mii de lire, a spus Simon, savurând cuvintele în timp ce le rostea. Zece mii de lire din argintul cel mai bun, Dougal MacKenzie le-a depus la picioarele suveranului său. Și n-o să prindă rău deloc, a spus el pe un ton relaxat, renunțând la poziția tolănită. Cameron tocmai îmi spunea că Charles a cheltuit și ultimii bani din Spania și al dracului de puțini vin de la susținătorii englezi pe care contase. Cele zece mii ale lui Dougal îi vor asigura armatei arme și mâncare câteva săptămâni cel puțin și, cu noroc, până atunci va obține mai mult din Franța.

În cele din urmă, dându-și seama că nesăbuitul său văr făcea o treabă excelentă în a-i ține ocupați pe englezi, Ludovic încuviințase cu strângere de inimă să îi mai arunce niște bani. Dar mai aveau mult de așteptat.

M-am uitat cu ochi mari spre Jamie care mă privea cu aceeași uimire. De unde Dumnezeu făcuse rost Dougal MacKenzie de zece mii de lire? Deodată mi-am amintit unde auzisem suma aceea menționată înainte – în groapa hoților la Cranesmuir, unde îmi petrecusem trei zile și trei nopți nesfârșite, așteptând procesul sub acuzația de vrăjitorie.

— Geillis Duncan! am exclamat.

Simțeam un fior rece amintindu-mi acea conversație purtată în bezna de smoală a gropii murdare, tovarășa mea fiind doar o voce în întuneric. Focul din salon răspândea căldură, dar mi-am strâns mantia pe mine.

„— Am reușit să pun deoparte aproape zece mii de lire” spusese Geillis, lăudându-se cu furturile realizate prin falsificarea semnăturii răposatului ei soț. Arthur Duncan, pe care îl ucisese cu otravă, fusese perceptor fiscal al comitatului. „Zece mii de lire pentru cauza iacobită. Când va izbucni răscoala, voi ști că am dat o mână de ajutor.”

— Ea i-a furat, am spus, simțind cum îmi tremură mâinile când mă gândeam la Geillis Duncan, condamnată pentru vrăjitorie, trimisă la o moarte cruntă sub crengile frasinului.

Geillis Duncan, care scăpase de moarte doar atât cât să dea naștere copilului pe care îl avea cu iubitul ei – Dougal MacKenzie.

— Ea i-a furat și i-a dat lui Dougal. Ori el i-a luat de la ea. Nu mai știe nimeni acum.

Agitată, m-am ridicat și am început să umblu încoace și-ncolo prin fața căminului.

— Ticălosul! am spus. Asta făcea la Paris în urmă cu doi ani!

— Ce?

Jamie mă privea încruntat, Simon se holba cu gura deschisă.

— Îl vizita pe Charles Stuart. A venit să vadă dacă Charles chiar plănuia o rebeliune. Poate i-a promis bani atunci, poate chiar asta l-a încurajat pe Charles să riște venind în Scoția – promisiunea banilor lui Geillis Duncan. Dar Dougal nu îi putea da lui Charles banii pe față cât timp Colum era în viață. Colum ar fi pus întrebări, era un om mult prea onest pentru a se folosi de niște bani furați, indiferent cine îi fura.

— Înțeleg, a încuviințat Jamie cu pleoapele coborâte gânditor. Dar acum Colum e mort, a spus el încet. Și Dougal MacKenzie e favoritul prințului.

— Ceea ce e foarte bine pentru tine, după cum tot spun, a intervenit Simon, nerăbdător să vorbească despre oameni pe care nu îi cunoștea și despre lucruri pe care le înțelegea doar pe jumătate. Du-te și găsește-l, probabil e la cârciuma World's End la ora asta.

— Crezi că va pune o vorbă pentru tine pe lângă prinț? l-am întrebat îngrijorată pe Jamie.

Dougal fusese tatăl adoptiv al lui Jamie o vreme, însă relația lor avusese suișuri și coborâșuri. Dougal poate nu dorea să-și riște noua poziție dobândită pe lângă prinț vorbindu-i despre o ceată de lași și dezertori. Vulpoiul tânăr poate nu avea anii tatălui său, dar moștenise perspicacitatea acestuia. Sprâncenele groase și negre s-au ridicat.

— MacKenzie încă vrea moșia de la Lallybroch, nu? Dacă el crede că tata și cu mine avem de gând să revendicăm pământul tău, va fi mai mult decât dornic să te ajute să-ți recapeți oamenii, nu? L-ar costa mult mai mult să se lupte cu noi decât să aibă de-a face cu tine, odată încheiat războiul.

A înclinat capul, mușcându-și vesel buza de sus și cugetând la întorsăturile situației.

— Eu o să mă duc să îi flutur o copie a listei tatei pe sub nas înainte să te duci tu să vorbești cu el. Pe urmă intri tu și îi spui că mai degrabă mă vezi în iad decât să mă lași să-ți iau oamenii.

Apoi mergem împreună la Stirling, a încheiat el, rânjind complice spre Jamie.

— Întotdeauna am crezut că trebuie să fie vreun motiv pentru care „scoțian” rimează cu „politician”, am remarcat.

— Poftim?

Ambii bărbați și-au ridicat privirea spre mine, nedumeriți.

— Nu contează, am spus, dând din cap. Ce naște din pisică șoareci mănâncă.

•

Am rămas în Edinburgh în timp ce Jamie și unchii săi rivali au plecat spre Stirling pentru a îndrepta lucrurile cu prințul. În aceste împrejurări, nu puteam rămâne în castelul de la Holyrood, ci am găsit o gazdă pe una dintre ulițele de deasupra Canongateului. Era o cameră mică, rece și înghesuită, dar nu îmi petreceam prea mult timp în ea.

Prizonierii din Tolbooth nu puteau ieși, însă nimic nu îi împiedica pe vizitatori să intre. Fergus și cu mine mergeam zilnic la închisoare și câțiva bănuți strecurați discret paznicilor îmi permiteau să le duc mâncare și tot felul de leacuri bărbaților de la Lallybroch. Teoretic, nu mi se permitea să discut personal cu prizonierii, dar, din nou, sistemul devenea ceva mai alunecos, atunci când era uns puțin și am reușit să vorbesc de câteva ori între patru ochi cu Ross fierarul.

— A fost vina mea, doamnă, mi-a spus el când a dat cu ochii de mine, prima dată când l-am văzut. Trebuia să îmi treacă prin minte să îi conving pe oameni să plece în grupuri mici de trei sau patru, nu cu toții laolaltă. Mi-a fost teamă că ne pierdem unii de alții. Cei mai mulți dintre ei nu au fost plecați până acum mai departe de zece kilometri de casă.

— Nu trebuie să te învinovățești, l-am liniștit. Din câte am auzit, a fost doar ghinion că v-au prins. Nu-ți face griji, Jamie a plecat la Stirling să discute cu Înălțimea Sa. Vă va scoate de aici cât de curând.

A încuviințat din cap, netezindu-și obosit o șuviță de păr. Era murdar și mult slăbit față de meșteșugarul solid și robust care fusese cu câteva luni în urmă. Totuși, mi-a zâmbit și mi-a mulțumit pentru mâncare.

— Ne prinde bine, a spus el sincer. Noi primim mai mult lături. Credeți..., a început șovăind. Credeți că ați putea să ne aduceți

câteva pături, doamnă? Nu aș îndrăzni, doar că patru dintre oameni au răcit și…

— Mă descurc eu, am spus.

Am ieșit de la închisoare întrebându-mă cum anume mă voi descurca. Deși cele mai multe trupe plecaseră spre sud pentru a invada Anglia, Edinburghul era încă un oraș ocupat. Cu soldați, cu lorzi, cu gură-cască strecurându-se constant în și din oraș, mărfurile de orice soi erau scumpe și puține. Puteai găsi pături și haine călduroase, însă costau mult și eu mai aveam exact zece șilingi în buzunar.

În Edinburgh era un bancher, un anume domn Waterford, care se ocupase în trecut de unele afaceri și investiții ale Lallybroch-ului, dar Jamie își mutase toate fondurile din bancă în urmă cu câteva luni, de teamă că banii ar putea fi confiscați de Coroană. Banii fuseseră transformați în aur și o parte din el fusese trimis spre păstrare lui Jared în Franța, restul fiind ascuns în conac. În acel moment nu aveam acces la niciun fond.

M-am oprit pe stradă să mă gândesc, trecătorii strecurându-se pe lângă mine pe caldarâm. Chiar dacă nu aveam bani, tot îmi rămâneau câteva lucruri de valoare. Cristalul pe care mi-l dăduse Raymond în Paris – deși cristalul în sine nu valora cine știe ce, montura în aur și lanțul erau prețioase. Verighetele mele – nu, nu voiam să mă despart de ele nici măcar temporar. Dar perlele… am pipăit în buzunar să verific dacă șiragul de perle pe care mi-l dăruise Jamie în ziua nunții noastre mai era în siguranță în cusătura fustei mele.

Era. Perle de apă, mici și neregulate. Le simțeam tari și alunecoase sub degete. Nu erau la fel de scumpe ca perlele orientale, dar alcătuiau un șirag frumos, cu cercuri mici din aur filigranat intercalate. Îi aparținuse mamei lui Jamie. M-am gândit că ei i-ar fi plăcut să-l vadă folosit pentru a-i ajuta pe oamenii săi.

•

— Cinci lire, am spus cu fermitate. Face zece și aș putea obține șase pe ele, dacă aș urca dealul până la cealaltă prăvălie.

Nu aveam idee dacă era adevărat sau nu și am întins degetele prefăcându-mă că ridic șiragul de pe tejghea și mă pregătesc să plec. Cămătarul, domnul Samuels, a așezat iute mâna peste șirag, nerăbdarea lui făcându-mă să înțeleg că ar fi trebuit să îi cer de la bun început șase lire.

— Trei lire și zece penny, atunci, a spus el. Îmi sărăcesc familia ca să-ți ofer banii ăștia, dar pentru o doamnă fină ca dumneata…

Clopoțelul de deasupra intrării a scos un clinchet în spatele meu când ușa s-a deschis și pași timizi s-au auzit pe podeaua de lemn tocită a prăvăliei.

— Mă scuzați, a început o voce de fată și m-am întors pe călcâie, uitând de colierul de perle, pentru a vedea umbra lămpii cămătarului căzând peste chipul lui Mary Hawkins. Crescuse în decursul ultimului an și se mai împlinise. Gesturile ei vădeau o nouă maturitate și demnitate, dar era încă foarte tânără. A clipit nedumerită, apoi s-a aruncat asupra mea cu un strigăt de bucurie, gulerul ei de blană gâdilându-mi nasul când m-a îmbrățișat strâns.

— Ce faci aici? am întrebat, desprinzându-mă în cele din urmă din brațele ei.

— Sora tatălui meu locuiește aici, a răspuns ea. Eu s-stau cu ea. Sau vrei să mă întrebi de ce mă aflu aici?

A făcut un gest spre prăvălia întunecată și murdară a domnului Samuels.

— Păi, și asta, am spus. Dar asta mai poate aștepta puțin.

M-am întors spre cămătar.

— Patru lire și șase penny sau urc dealul, i-am spus. Hai, hotărăște-te, că mă grăbesc.

Mormăind pe sub mustață, domnul Samuels a întins brațul sub tejghea să ia caseta cu bani, în timp ce eu m-am întors spre Mary.

— Trebuie să cumpăr niște pături. Poți veni cu mine?

A aruncat o privire afară, unde un bărbat scund, în livrea de valet, stătea lângă ușă, în mod evident așteptând-o.

— Da, dacă vii și dumneata cu mine pe urmă. O, Claire, mă bucur atât de mult să te văd!

— Mi-a trimis un mesaj, mi-a destăinuit Mary în timp ce coboram dealul. Alex. Un prieten mi-a adus scrisoarea lui.

Chipul îi strălucea când îi pronunța numele, însă am băgat de seamă și cuta subțire dintre sprâncene.

— Când am aflat că e la Edinburgh, l-am c-convins pe tata să mă trimită să o vizitez pe mătușa Mildred. Nu i-a păsat, a spus ea cu amărăciune. Îi f-făcea rău să se uite la mine, după ce s-a întâmplat la Paris. Era fericit să mă scoată din casa lui.

— Deci l-ai văzut pe Alex? am întrebat.

Mă întrebam cum se mai simte tânărul de când îl văzusem ultima dată. De asemenea mă întrebam cum găsise curajul să îi scrie lui Mary.

— Da. El nu mi-a cerut să vin, a adăugat ea repede. Am v-venit din proprie inițiativă.

A ridicat curajoasă capul, dar am simțit un mic tremur când a spus:

— El nu mi-ar fi scris, dar s-a gândit că e pe moarte și voia să știu… să știu…

I-am cuprins umerii cu brațul și am dus-o repede într-un loc ferit, departe de îmbulzeala de pe stradă.

— Este în regulă, i-am spus, mângâind-o ușor, neputincioasă, știind că nimic din ce îi spuneam nu o putea consola. Ai venit și l-ai văzut și asta e cel mai important.

A încuviințat din cap și și-a suflat nasul.

— Da, a spus ea în cele din urmă cu glasul răgușit. Am avut… două luni. Îmi spun întruna că asta e mai mult decât au vreodată cei mai mulți dintre oameni, două luni de fericire… dar am pierdut atât de mult timp pe care l-am fi putut avea și… nu e îndeajuns. Claire, nu e îndeajuns!

— Nu, am spus încet. O viață întreagă nu e îndeajuns pentru o asemenea iubire.

Simțind deodată o strângere de inimă, m-am întrebat unde e Jamie și cum se descurcă. Mary, acum ceva mai liniștită, m-a prins de mânecă.

— Claire, poți veni cu mine să-l vezi? Știu că nu poți f-face mare lucru…

Vocea i s-a frânt, dar s-a stăpânit cu un efort vizibil.

— Dar poate l-ai putea… ajuta.

M-a văzut privindu-l pe valetul care stătea impasibil în capătul străzii, fără să se sinchisească de lumea care trecea pe lângă el.

— Îl plătesc, a spus ea simplu. Mătușa mea crede că plec la plimbare în fiecare după-amiază. Vii cu mine?

— Da, desigur.

Am aruncat o privire printre clădirile înalte, să văd unde era soarele peste dealurile din afara orașului. Se întuneca într-o oră; voiam ca păturile să ajungă la oamenii din închisoare înainte ca noaptea să răcească și mai mult zidurile umede din Tolbooth. M-am hotărât pe loc și m-am întors spre Fergus, care stătea

cuminte lângă mine, privind-o pe Mary curios. Se înapoiase la Edinburgh cu restul bărbaților de la Lallybroch, scăpase de închisoare în virtutea cetățeniei sale franceze și supraviețuise cu greu, revenind la ocupația sa obișnuită. Îl găsisem rătăcind pe străzi în apropiere de Tolbooth, unde ducea câte ceva de mâncare tovarășilor săi închiși.

— Ia banii ăștia, i-am spus, întinzându-i punga mea, și găsește-l pe Murtagh. Spune-i să cumpere câte pături poate și să vadă cum ajung la portarul de la Tolbooth. Lui i-am dat deja bani, dar mai păstrați câțiva șilingi de rezervă, pentru orice eventualitate.

— Dar *madame,* a protestat el. I-am promis stăpânului că nu te las singură.

— Stăpânul nu e aici, am răspuns ferm, dar eu sunt. Du-te, Fergus.

S-a uitat când la mine, când la Mary, evident înțelegând că ea era o amenințare mai mică pentru mine decât era furia mea pentru el, și a plecat dând din umeri și bombănind în franceză despre cât de încăpățânate sunt femeile.

•

Cămăruța de la ultimul etaj al clădirii se schimbase simțitor de la ultima mea vizită. În primul rând era curată, cu fiecare suprafață orizontală sclipind lustruită. Într-un dulăpior era mâncare, pe pat se vedea o plapumă din puf și tot felul de lucruri mărunte sporeau confortul bolnavului. Mary îmi destăinuise pe drum că amanetase discret bijuteriile mamei sale, pentru a se asigura că Alex Randall era cât mai bine îngrijit cu banii pe care îi obținuse.

Banii nu puteau face orice, dar chipul lui Alex a strălucit ca flacăra unei lumânări când Mary a intrat pe ușă, urmele bolii dispărând pentru o clipă.

— Am adus-o pe Claire, dragul meu.

Mary și-a lăsat mantia neglijent pe un scaun și a îngenuncheat lângă el, luându-i mâinile firave, cu vene albastre pronunțate, într-ale ei.

— Doamnă Fraser, a spus el cu voce slabă și întretăiată, zâmbindu-mi. E plăcut să văd din nou un chip prietenos.

— Da, este.

I-am zâmbit, observând fără să vreau pulsul rapid și tremurat vizibil pe sub pielea gâtului și transparența tenului. Ochii căprui

erau blânzi și plini de căldură, adunând în ei aproape toată viața din trupul slăbit.

Cum nu aveam medicamente, nu puteam face nimic pentru el, dar l-am examinat cu atenție și pe urmă l-am învelit confortabil cu plapuma. Buzele i se învinețiseră ușor de la efortul minor pe care îl făcuse în timpul consultației.

Mi-am ascuns îngrijorarea față de starea lui de sănătate și i-am promis că voi reveni a doua zi cu niște leacuri care să-l ajute să doarmă mai bine. Abia îmi auzea vorbele; întreaga lui atenție era îndreptată spre Mary, care stătea îngrijorată lângă el, ținându-i mâna. Am văzut-o aruncând o privire spre fereastră, acolo unde lumina se stingea iute și i-am înțeles neliniștea: trebuia să se întoarcă acasă la mătușa ei înainte de căderea nopții.

— Păi, eu plec, i-am spus lui Alex, retrăgându-mă cât de discret puteam, pentru a le lăsa câteva momente prețioase pe care să le petreacă împreună.

Alex a privit de la mine spre Mary, apoi mi-a zâmbit cu recunoștință.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, doamnă Fraser, a spus el.

— Ne vedem mâine, am spus și am plecat, sperând că voi apuca să-l mai văd.

•

În următoarele zile am fost ocupată. Armele oamenilor fuseseră confiscate, desigur, atunci când fuseseră arestați, și am încercat să recuperez cât am putut, intimidând și amenințând, mituind și fermecând unde era nevoie. Am amanetat două broșe pe care mi le dăruise Jared la plecare și am cumpărat suficientă mâncare pentru a mă asigura că bărbații de la Lallybroch mâncau la fel ca toți soldații, oricât de sărăcăcioasă ar fi fost mâncarea.

Am reușit să-i conving pe paznici să mă lase să intru în celule și mi-am petrecut o vreme îngrijind prizonierii, ale căror boli variau de la scorbut și malnutriția generalizată, comună în perioada iernii, până la răni de la încălțăminte, degerături, artrită și o varietate de probleme respiratorii.

Am trecut pe la căpeteniile și lorzii aflați încă în Edinburgh – nu mulți – care îl puteau ajuta pe Jamie, dacă vizita lui la Stirling avea să eșueze. Nu credeam că va eșua, dar mi se părea înțelept să îmi iau măsuri de precauție.

Și pe lângă celelalte activități, îmi făceam timp să îl vizitez pe Alex Randall o dată pe zi. Mă străduiam să mă duc la el dimineața, pentru a nu-i lua din timpul petrecut cu Mary. Alex dormea puțin și prost, în consecință, era obosit și abătut dimineața, fără chef de vorbă, dar întotdeauna îmi zâmbea când ajungeam. Îi dădeam un amestec de mentă cu lavandă, cu câteva picături de sirop de mac, care îl adâncea în somn câteva ore, pentru a putea fi treaz când sosea Mary după-amiaza.

În afară de mine și de Mary, nu mai văzusem alți vizitatori în cămăruța lui. Așa că am rămas surprinsă când, urcând scările într-o dimineață, am auzit voci în spatele ușii închise.

Am bătut o dată, scurt, după cum convenisem, și am intrat. Jonathan Randall stătea pe pat, lângă fratele său, îmbrăcat în uniforma de căpitan, cu roșu și cafeniu. S-a ridicat când m-a văzut și a făcut o plecăciune regulamentară, cu chipul lipsit de expresie.

— Doamnă, a spus el.

— Căpitane, am răspuns.

Apoi am rămas în picioare în mijlocul camerei, stânjeniți, privindu-ne, fiecare dorind să plece cât mai departe de acolo.

— Johnny, a spus vocea răgușită a lui Alex din pat.

Mi s-a părut că deslușesc o notă de rugăminte, dar și una poruncitoare, iar fratele său a dat iritat din umeri auzindu-l.

— Fratele meu m-a chemat pentru a vă da o veste, a spus el strângând din buze.

În această dimineață nu purta perucă și, cu părul întunecat strâns la spate, semăna izbitor cu fratele său. Alex, palid și slăbit cum era, părea fantoma lui Jonathan.

— Dumneata și domnul Fraser ați fost buni cu Mary, a spus Alex, întorcându-se pe o parte pentru a privi spre mine. Și cu mine. Eu… știam de învoiala pe care ați făcut-o cu fratele meu – obrajii lui s-au îmbujorat foarte puțin dar știu de asemenea și ce ați făcut dumneavoastră și soțul dumneavoastră pentru Mary… la Paris.

Și-a umezit cu limba buzele, uscate și crăpate din cauza căldurii constante din cameră.

— Cred că ar trebui să auziți veștile pe care le-a adus Johnny de la castel ieri.

Jack Randall m-a privit cu antipatie, dar cuvântul era cuvânt.

— Hawley i-a luat locul lui Cope, după cum ți-am spus că o va face, a zis el. Hawley nu are un mare talent de conducător, însă are o încredere oarbă în oamenii de sub comanda sa. Dacă asta îi dă mai multe șanse decât tunurile lui Cope…, a ridicat din umeri nervos. În fine, generalul Hawley a primit ordin să plece în nord pentru a recuceri castelul Stirling.

— Adevărat? am întrebat. Știi ce trupe are?

Randall a încuviințat scurt din cap.

— În acest moment are opt mii de soldați, o mie trei sute dintre ei călare. De asemenea așteaptă de la o zi la alta sosirea a cinci mii de hessieni[23]. Am auzit că șeful clanului Campbell trimite o mie de oameni să se alăture forțelor lui Hawley, a adăugat el încruntându-se, pe gânduri, dar nu pot spune dacă informația e de încredere, scoțienii par să fie foarte imprevizibili.

— Înțeleg.

Asta era grav; armata scoțiană avea în acest moment între șase și șapte mii de oameni. Împotriva lui Hawley, lăsând la o parte întăririle așteptate, se putea descurca. Dar să aștepte până la sosirea hessienilor și a oamenilor lui Campbell însemna nebunie curată, fără a mai pune la socoteală faptul că talentele de luptători ale scoțienilor se potriveau mai bine atacului decât defensivei. Aceste vești trebuiau comunicate lordului George Murray fără întârziere.

Vocea lui Jack Randall m-a trezit la realitate.

— O zi bună, doamnă, mi s-a adresat protocolar ca de obicei și pe trăsăturile lui frumoase și împietrite nu se vedea nici urmă de umanitate când a făcut o plecăciune spre mine și a plecat.

— Îți mulțumesc, i-am spus lui Alex Randall, așteptându-l pe Jonathan să coboare scările lungi și întortocheate înainte de a pleca și eu. Îți sunt foarte recunoscătoare.

A înclinat capul. Umbrele de sub pleoapele lui erau pronunțate; o altă noapte albă.

— Cu plăcere, a răspuns el cu simplitate. Presupun că doriți să-mi lăsați niște doctorii. Îmi închipui că va trece o vreme până când vă voi revedea.

Am încremenit, uluită de presupunerea lui că voi pleca eu însămi la Stirling. Fiecare fibră a ființei mele îmi striga să mă duc, însă trebuia să mă gândesc și la bărbații închiși în Tolbooth.

[23] Mercenari germani angajați de guvernul englez pentru diverse conflicte din secolul al XVIII-lea. (n. tr.).

— Nu știu, am spus. Dar da, îți voi lăsa doctorii.

•

Am mers agale până în camera mea, cu mintea fierbând de calcule. Evident, trebuia să-i trimit vorbă lui Jamie imediat. Murtagh va trebui să plece, probabil. Jamie o să dea crezare veștilor, desigur, dacă îi voi scrie un bilet. Dar îi putea el convinge pe lordul George, pe ducele de Perth și pe ceilalți comandanți ai armatei?

Nu îi puteam spune de unde aflasem această informație, așa că vor fi dispuși comandanții să creadă cuvântul scris și nedovedit al unei femei? Chiar și cuvântul unei femei despre care se credea că posedă puteri supranaturale? Deodată gândul mi-a zburat spre Maisri și m-am înfiorat. *E un blestem,* spusese ea. Da, dar aveam de ales? *Singura mea putere e puterea de a nu spune ce știu.* Aveam și eu această putere, dar nu îndrăzneam să risc a mă folosi de ea.

Spre surpriza mea, ușa camerei mele era deschisă și dinăuntru se auzeau zăngăneli și bubuituri. Depozitasem armele recuperate sub pat, iar săbiile și diversele arme albe le stivuisem lângă sobă după ce spațiul de sub pat se umpluse, până când nu mai rămăsese loc pe podea, cu excepția unui pătrat unde Fergus își întinsese păturile.

M-am oprit pe scară, uluită de scena pe care o vedeam prin ușa deschisă deasupra. Murtagh, stând pe pat, supraveghea cum împărțirea armelor de către bărbații care umpleau camera până la refuz – bărbații de la Lallybroch.

— *Madame*!

M-am răsucit și l-am văzut pe Fergus lângă mine, radiind de fericire, cu chipul palid luminat de un zâmbet ce-i dădea la iveală dinții drepți și egali.

— *Madame*! Nu e minunat? Milord a primit grațierea soldaților – un mesager a venit în dimineața aceasta de la Stirling, cu ordin să elibereze oamenii și am fost chemați toți la Stirling!

L-am îmbrățișat, surâzând și eu cu gura până la urechi.

— E minunat, Fergus.

Câțiva dintre bărbați m-au văzut și s-au întors spre mine, zâmbind și trăgându-i de mânecă pe ceilalți. Un aer de bucurie și entuziasm a umplut odaia. Murtagh, cocoțat pe pat precum Regele Piticilor pe un broscoi, m-a văzut și a zâmbit – o expresie

care îl făcea aproape de nerecunoscut, atât de mult îi schimba trăsăturile feței.

— Domnul Murtagh îi va conduce pe oameni la Stirling? a întrebat Fergus.

Primise un jungher ori o sabie scurtă, drept partea sa din arsenal, și acum se antrena în timp ce vorbea.

L-am privit pe Murtagh și am clătinat din cap. La urma urmelor, mi-am spus în sinea mea, dacă Jenny Cameron putea conduce armata fratelui său la Glenfinnan, puteam și eu să conduc trupele soțului meu până la Stirling. Și să văd eu atunci dacă lordul George și Înălțimea Sa vor îndrăzni să ignore veștile pe care le aduceam.

— Nu, am spus. Eu îi voi conduce.

43. Falkirk

Simțeam oamenii aproape, cu toții în jurul meu în întuneric. Alături de mine mergea un cimpoier; îi auzeam scârțâitul burdufului sub braț și vedeam conturul fluierelor ieșind în spate. Se mișcau odată cu el, astfel încât îți dădea impresia că duce în brațe un mic animal care se zbătea slab.

Îl cunoșteam, era un bărbat pe nume Labhriunn MacIan. Cimpoaiele clanurilor cântau pe rând pentru a vesti zorile la Stirling, plimbate dintr-o parte în alta a taberei cu pasul măsurat al cimpoierului, astfel încât șuieratul fluierelor se lovea de corturile subțiri, chemându-i pe toți cei dinăuntru la bătălia zilei care începea.

Seara, ieșea un singur cimpoier, care mergea agale în jurul taberei și toți se opreau să asculte, vocile amuțind și strălucirea apusului stingându-se pe pânza corturilor. Notele înalte, fluierate ale muzicii solemne stingeau umbrele de pe câmpie și când cimpoiul înceta, noaptea se instala.

Seara sau dimineața, Labhriunn MacIan cânta cu ochii închiși, cu pași siguri și rari, înainte și înapoi prin tabără, cu brațele strânse pe burduf și degetele alergând pe găurile fluierelor. În ciuda frigului, stăteam uneori să privesc seara, lăsând sunetul să-mi pătrundă în inimă. MacIan înainta ignorând pe toată

lumea din jurul lui, întorcându-se pe vârfuri, lăsându-și preaplinul sufletului să se reverse prin cântec.

Există cimpoaie mici irlandeze, folosite în interior, și cimpoaiele mari nordice pentru deșteptare, pentru a chema clanurile la ordine și pentru a îndemna soldații în bătălie. MacIan cânta la un cimpoi nordic, pășind înainte și înapoi cu ochii strâns închiși.

Într-o seară, după ce a terminat de cântat, m-am ridicat de pe scaun, am așteptat în timp ce el scotea tot aerul din burduf cu un plâns agonizant și mi-am potrivit pasul lângă al lui când a intrat prin poarta Stirling cu o înclinare a capului spre paznic.

— Seara bună, doamnă! mi-a zis.

Vocea îi era blândă, iar ochii, acum deschiși, păreau îmblânziți de farmecul netulburat al cântecului încă stăruind în sufletul său.

— Bună seara, MacIan, am spus. Mă întrebam, MacIan, de ce cânți dumneata cu ochii strâns închiși?

A zâmbit și s-a scărpinat pe cap, dar a răspuns destul de repede.

— Cred ca e din cauza ca am învățat să cânt de la bunicul meu, și el era orb. Când cânt, îl văd întotdeauna cum pășește pe plajă cu barba în vânt și ochii orbi închiși ca să nu-i intre nisip în ei, ascultând sunetul cimpoaielor ce coboară spre el de pe stâncile de la marginea mării și știind în ce loc se află în plimbarea lui.

— Deci dumneata îl vezi și cânți de asemenea spre stânci și spre mare? De unde vii, MacIan? am întrebat.

Avea voce joasă și mai vibrantă decât a majorității scoțienilor din Highlands.

— Din Shetlands, doamnă, a spus el, făcând ultimul cuvânt să sune aproape ca „Zetlands”. Departe tare de aici.

A zâmbit din nou și a făcut o plecăciune spre mine când ne-am apropiat de camerele invitaților, unde ni se despărțeau drumurile.

— Dar mă gândesc că dumneata, doamnă, trebuie să vii și mai de departe.

— Asta e adevărat, am răspuns. Noapte bună, MacIan.

•

Mai târziu în acea săptămână mă întrebam dacă talentul lui de a cânta fără să vadă îl va ajuta aici, în întuneric. Un batalion

mare de oameni în mișcare face destul zgomot, oricât de încet merge, dar mă gândeam că ecourile pe care le stârneau vor fi copleșite de mugetul vântului ce se întețea. Noaptea era lipsită de lună, dar cerul era luminat de nori și o lapoviță înghețată cădea din cer, pișcându-mi obrajii. Bărbații din armata scoțienilor înaintau pe câmp în grupuri mici de câte zece sau douăzeci, arătând de la depărtare ca niște movile ce răsăreau pe neașteptate din pământ ici și colo sau ca niște pâlcuri de zade și arini ce se mișcau prin întuneric. Veștile mele nu au rămas neconfirmate. Și spionii lui Ewan Cameron au raportat despre mișcările lui Hawley, așa că armata scoțiană mărșăluia acum să-l întâlnească, undeva la sud de Stirling Castle.

Jamie renunțase să mă mai roage să mă întorc. Îi promisesem că voi sta deoparte, dar, dacă urma să aibă loc o luptă, doctorii militari trebuiau să fie prin preajmă. A ridicat brusc capul și mi-am dat seama că era atent la oamenii lui și la ce se întâmpla în față. Pe Donas, stătea suficient de sus încât să fie vizibil ca o umbră, chiar și în întuneric. A ridicat un braț și două umbre mai mici s-au desprins din masa mișcătoare și au venit lângă calul său. A urmat o discuție în șoaptă, apoi Jamie s-a îndreptat în șa și s-au întors spre mine.

— Cercetașii spun că am fost văzuți. Gărzile englezilor au zburat spre Callendar House să îl avertizeze pe generalul Hawley. Nu ar trebui să mai așteptăm; îmi iau oamenii și ocolesc până dincolo de trupele lui Dougal, spre capătul îndepărtat al dealului Falkirk. Noi vom ataca din spate în timp ce oamenii lui MacKenzie vin dinspre răsărit. Pe deal, în stânga ta, e o bisericuță, cam la patru sute de metri. Acela e refugiul tău, englezoaico. Pleacă spre el acum și rămâi acolo.

A bâjbâit după brațul meu în întuneric, l-a găsit și l-a strâns ușor.

— Voi veni după tine când voi putea ori îl voi trimite pe Murtagh, dacă nu pot eu. Dacă lucrurile merg prost, intră în biserică și adăpostește-te acolo. E cea mai bună soluție care îmi vine în minte.

— Nu-ți face griji în privința mea, am spus.

Buzele îmi erau reci și speram că vocea mea nu suna la fel de slabă cum mă simțeam eu. Mi-am înghițit următoarele cuvintele care erau „fii cu băgare de seamă” și m-am mulțumit să-i ating

fugar obrazul rece ca metalul și o șuviță de păr, rece și netedă ca o blană de cerb.

Am luat-o în stânga, croindu-mi încet drum printre bărbații care veneau din sens opus. Calul era agitat, scutura din cap, fornăia și se smucea sub mine. Am tras scurt de hățuri, cum mă învățase Jamie, și l-am strunit până când pământul s-a înălțat sub copitele lui. Am mai privit o dată în urmă, dar Jamie dispăruse în noapte și aveam nevoie de întreaga atenție pentru a găsi biserica în beznă.

Era o clădire foarte mică, din piatră, cu acoperiș de stuf, ghemuită într-o adâncitură a dealului ca un animal înfricoșat. Am simțit o legătură puternică între noi. Focurile de veghe ale englezilor erau vizibile de aici, sclipind prin lapoviță, și auzeam strigăte în depărtare – dar nu puteam spune dacă aparțineau scoțienilor sau englezilor.

Apoi au început cimpoaiele, un sunet ascuțit, straniu în furtună. Țipete stridente au răsunat nepământean din diverse locuri de pe deal. Fiindcă îi văzusem înainte de aproape, mi-i imaginam pe cimpoieri suflând în burdufuri, umflându-și piepturile cu icnete rapide și buzele vinete lipite pe fluier, bâjbâind cu degetele înțepenite de frig să ghideze aerul care ieșea. Parcă și simțeam rezistența îndărătnică a burdufului de piele, ținut cald și flexibil pe sub tartan, dar lăsându-se greu convins să se umple, apoi prinzând brusc viață, parte a trupului cimpoierului, ca un al treilea plămân, respirând pentru el când vântul îi tăia răsuflarea, ca și cum strigătele membrilor clanului său din apropiere îl umpleau.

Strigătul se întețise acum și ajungea la mine în valuri, după cum bătea vântul, purtând cu el rafale învolburate de zloată. Nu exista niciun portic pentru adăpost și niciun copac în vârful dealului care să mai oprească vântul. Calul meu s-a întors și a pus capul în piept, înfruntând vântul, coama biciuindu-i cu putere obrajii, aspră din cauza gheții.

Biserica avea să mă adăpostească de vreme, dar și de englezi. Am deschis ușa și am intrat trăgând calul de hățuri.

Înăuntru era întuneric, singura fereastră acoperită cu piele de animal unsă cu ulei părând un petic palid în bezna altarului. Era cald, prin contrast cu vremea de afară, dar mirosul de transpirație stătută făcea aerul irespirabil. Nu existau scaune de care calul să se poticnească; nimic cu excepția unui mic chivot

într-un perete și a altarului propriu-zis. Izbit de miros, calul a rămas nemișcat, fornăind și pufnind, însă nu s-a zbuciumat prea mult. Fără a-l pierde din ochi, m-am întors la ușă și am scos capul afară.

Nu se vedea ce se petrece pe dealul Falkirk. Scânteile focurilor de armă țâșneau din loc în loc prin întuneric. Auzeam, slab și intermitent, clinchetul metalului și bubuitul unei explozii. Din când în când mai prindeam și strigătul unui soldat rănit, la fel de ascuțit ca și țipătul cimpoiului, diferit de strigătele galice ale războinicilor. Și pe urmă vântul se întorcea și nu mai auzeam nimic sau mi se părea că aud voci care nu erau nimic altceva decât vuietul vântului.

Fiindcă nu văzusem bătălia de la Prestonpans și eram obișnuită cu mișcările greoaie ale armatelor uriașe care foloseau tancuri și mortiere, nu-mi imaginasem cât de repede se puteau derula lucrurile într-o luptă corp la corp, cu arme mici și ușoare.

Primul avertisment a fost un strigăt din apropiere.

— *Tulach Ard*!

Asurzită de vânt, nu îi auzisem venind.

„*Tulach Ard*? era strigătul de bătălie al clanului MacKenzie; unii dintre soldații lui Dougal fuseseră împinși în direcția adăpostului meu. M-am strecurat înăuntru, dar am lăsat ușa deschisă, pentru a putea trage cu ochiul afară.

Un grup mic de bărbați urca dealul. Scoțieni, atât după vorbă, cât și după înfățișare, tartanele, bărbile și părul fluturând în jurul lor, astfel încât arătau ca niște nori întunecați pe dealul cu iarbă, purtați pe deal, în sus, împotriva vântului.

Am fugit înapoi în biserică atunci când primul dintre ei a năvălit prin ușă. Întuneric fiind, nu i-am putut vedea chipul, dar i-am recunoscut vocea când s-a lovit de cal.

— Iisuse!

— Willie! am strigat. Willie Coulter!

— Sfinte Iisuse răstignit pe cruce! Cine-i acolo!

Nu am apucat să-i răspund, că ușa s-a izbit de perete și alte două siluete întunecate s-au năpustit în bisericuță. Speriat de gălăgie, calul s-a tras înapoi și a nechezat, dând din copite, fapt ce a stârnit strigăte alarmate din partea nou-veniților, care evident crezuseră clădirea goală și s-au îngrijorat constatând contrariul.

Intrarea altor câtorva bărbați nu a făcut altceva decât să sporească starea de confuzie și am renunțat la ideea de a încerca să îmi liniștesc calul. Nevoită să mă retrag spre spatele bisericii, m-am strâns în micul spațiu dintre altar și perete și am așteptat ca lucrurile să se liniștească de la sine.

Și chiar așa părea să se întâmple, când una dintre vocile nedeslușite din întuneric s-a ridicat deasupra celorlalte.

— LINIȘTE! a strigat, pe un ton care nu îngăduia nesupunere.

Toți, cu excepția calului, s-au conformat și odată strigătele domolite, chiar și animalul s-a potolit și s-a înghesuit într-un colț, fornăind și nechezând cu nemulțumire.

— Eu sunt MacKenzie de la Leoch, a spus vocea poruncitoare. Cine mai este aici?

— Sunt Geordie, Dougal, și fratele meu cu mine, a răspuns o voce din apropiere, pe un ton de profundă ușurate. L-am adus și pe Rupert cu noi, e rănit. Hristoase, am crezut că e însuși diavolul aici înăuntru!

— Gordon McLeod de la Ardsmuir, a spus o altă voce pe care nu o recunoșteam.

— Și Ewan Cameron din Kinnoch, a spus un altul. Al cui e calul?

— Al meu, am zis, strecurându-mă precaut afară din spatele altarului.

La auzul vocii mele, oamenii au izbucnit iar, dar Dougal i-a oprit din nou, strigând peste vacarm.

— LINIȘTE, fir-ați voi să fiți! Dumneata ești, Claire Fraser?

— Păi, regina nu e, am răspuns țâfnos. E și Willie Coulter pe aici sau a fost în urmă cu o clipă. Are cineva un amnar?

— Fără lumină! a spus Dougal. Sunt puține șanse ca englezii să ocolească biserica dacă vin să ne caute, însă nu are rost să le atragem atenția, dacă nu o fac.

— Prea bine, am spus mușcându-mi buza. Rupert, poți vorbi? Spune ceva ca să știu unde ești.

Nu știam prea bine ce pot face pentru el în întuneric, nici măcar nu știam unde îmi este cufărul cu doctorii. Însă nu-l puteam lăsa să sângereze pe podea până murea.

S-a auzit o tuse urâtă în colțul opus al bisericii și o voce răgușită a spus:

— Aici, domniță.

Și a tușit din nou.

Am înaintat pe bâjbâite, înjurând în barbă. Puteam spune și după tonul gâlgâit că tusea aceea prevestea ceva rău, genul de rău pentru care cufărul meu cu leacuri era inutil. M-am ghemuit și am mers târâș pe ultimii metri, fluturând brațele într-un arc larg pentru a simți ce îmi ieșea în cale.

Am atins cu brațul un trup cald și o mână mare a prins-o pe a mea. Trebuia să fie Rupert; îi auzeam respirația hârâită și un sunet ca o gâlgâitură.

— Sunt aici, am spus, bătându-l liniștitor pe ceea ce speram să fie o zonă a corpului nedureroasă. Am presupus că așa și era, căci a scos un soi de chicotit și și-a arcuit coapsele, apăsându-mi mâna în jos cu putere.

— Mai fă asta o dată, fătuco, și o să uit cu totul de glonțul de muschetă, a zis.

Mi-am tras imediat mâna.

— Poate ceva mai târziu, am spus iritată.

Mi-am mutat mâna mai sus, căutându-i pe dibuite capul. Peria aspră a bărbii mi-a spus că am ajuns în sfârșit acolo unde doream și am pipăit sub smocul des să îi simt pulsul la gât. Iute și slab, dar destul de constant. Fruntea îi era scăldată în sudori, deși avea pielea lipicioasă la atingere. Vârful nasului îi era rece când l-am atins ușor, înghețat de frigul de afară.

— Păcat că nu sunt câine, a spus el, un firicel de râs ieșind printre icnete. Nasul rece… ar fi un semn bun.

— Ar fi un semn mai bun dacă nu ai mai vorbi, am spus. Unde te-a lovit glonțul? Nu, nu îmi spune, ia-mi mâna și pune-o pe rană… și dacă o pui în altă parte, Rupert MacKenzie, poți să mori aici ca un câine, că meriți.

Îi simțeam sub palmă pieptul lat cutremurat de un râs înăbușit. Mi-a tras încet mâna sub tartan și am dat la o parte cu cealaltă mână stofa care acoperea rana.

— Gata, am găsit-o, i-am șoptit.

Simțeam mica ruptură din cămașă, îmbibată cu sânge pe margini. Am prins-o cu ambele mâini și am sfâșiat-o. Mi-am trecut degetele foarte ușor peste coaste, simțind cum pielea se înfioară sub ele, apoi am ajuns la gaura mică lăsată de glonț. Părea o cavitate foarte mică, în comparație cu trupul lui Rupert care era un bărbat vânjos.

— A ieșit pe undeva? l-am întrebat în șoaptă.

În biserică se lăsase tăcerea, doar calul se foia agitat în colțul său. Prin ușa închisă, sunetele bătăliei de afară răzbăteau vag; nu se putea spune la ce distanță erau.

— Nu, a răspuns el și a tușit din nou.

Am simțit cum își duce mâna la buze și i-am tras un fald al tartanului spre gură. Privirea mi se obișnuise cât de cât cu întunericul, dar tot nu vedeam altceva de o formă întunecată pe podea, în fața mea. Dar pentru unele lucruri, atingerea e suficientă. Sângerarea era minoră la rana de intrare a glonțului, însă bucata de stofă pe care o țineam la gura lui Rupert s-a îmbibat curând cu un lichid cald.

Glonțul îi trecuse cel puțin printr-un plămân, dacă nu prin amândoi, și pieptul i se umplea cu sânge. În această stare putea să mai trăiască ore, poate și o zi întreagă, dacă un plămân îi rămânea funcțional. Dacă pericardul fusese perforat, avea să moară mai repede. Însă doar o operație îl putea salva, o operație pe care eu nu aveam cum s-o fac.

Am auzit o respirație normală în spatele meu și mi-am dat seama că cineva venea spre mine pe bâjbâite. Am întins brațul și omul cu pricina l-a apucat strâns. Dougal MacKenzie.

A venit mai aproape de mine și și-a așezat mâna pe trupul întins al lui Rupert.

— Cum e, bărbate? a întrebat el în șoaptă. Poți merge?

Îmi țineam cealaltă mână pe corpul rănitului și l-am simțit clătinând din cap drept răspuns. Bărbații din biserică începuseră să șușotească între ei șoptit. Mâna lui Dougal mi-a apăsat umărul.

— Ai nevoie de ajutor cu el? Cufărul acela mititel? E pe cal?

Se ridicase înainte să apuc să-i spun că nu era nimic în cufăr pentru a-l ajuta pe Rupert.

Deodată, o pocnitură puternică în altar a amuțit șoaptele și s-a auzit o mișcare rapidă în toată biserica, atunci când bărbații și-au înhățat armele pe care le lăsaseră pe podea. După o altă trosnitură și un sunet de pânză sfâșiată, pielea de animal ce acoperea fereastra a căzut lăsând să pătrundă frigul, aerul curat și câțiva fulgi de zăpadă rotindu-se în aer.

— Englezoaico! Claire! Ești acolo?

Vocea joasă de la fereastră m-a făcut să mă ridic în picioare, uitând o clipă de Rupert.

— Jamie!

În jurul meu s-au auzit exclamații de ușurare și clinchetul săbiilor și al scuturilor care cădeau. Lumina slabă de afară a dispărut o clipă, acoperită de umerii lați și de capul lui Jamie. A sărit sprinten de pe altar, silueta conturându-i-se în dreptul ferestrei.

— Cine e aici? a întrebat el în șoaptă, privind în toate părțile. Dougal, tu ești?

— Da, eu sunt, flăcăule. Nevasta ta și alți câțiva. I-ai văzut pe ticăloșii de englezi prin apropiere?

Jamie a râs scurt.

— De ce crezi că am intrat prin fereastră? Sunt vreo douăzeci la poalele dealului.

Dougal a icnit, supărat.

— Ticăloșii care ne-au separat de ceilalți, sunt convins.

— Chiar ăia. Ho, *mo cridh*! *Ciamar a tha thu*?

Recunoscând o voce familiară în toiul nebuniei, calul meu și-a ridicat botul și a nechezat fericit.

— Sst, prostuțule! i-a spus Dougal enervat. Vrei să te audă englezii?

— Nu cred că englezii l-ar spânzura, a remarcat blând Jamie. Iar dacă ți-e teamă că le dă de veste că suntem aici, nu au nevoie de urechi, dacă au ochi în cap. Panta e pe jumătate acoperită de noroi și urmele picioarelor voastre se văd clar.

— Îhî.

Dougal a aruncat o privire spre fereastră, dar Jamie deja scutura din cap.

— Nu are niciun rost, Dougal. Cea mai mare parte a trupelor e în sud și lordul George Murray a plecat să-i iasă înainte, dar au mai rămas câțiva englezi din batalionul cu care ne-am întâlnit. Un grup m-a urmărit pe mine peste deal. M-am ascuns și m-am târât până la biserică pe burtă prin iarbă, dar cred că încă mă mai caută sus, pe deal.

A întins mâna spre mine și am luat-o. Era rece și umedă după ce se târâse prin iarbă, dar eram fericită să îl ating și să îl am alături.

— Te-ai târât până aici? Și cum ai de gând să mai ieși? a întrebat Dougal.

L-am simțit pe Jamie ridicând din umeri. A înclinat capul în direcția calului meu.

— Mă gândisem să dau năvală și să trec cu calul printre ei; ei nu știu despre cal. Asta ar isca destul tărăboi încât Claire să se poată strecura neobservată.

— Aha, a pufnit Dougal, și ei o să te culeagă de pe cal ca pe un măr copt.

— Nu prea contează, a spus Jamie sec. Nu văd pe niciunul dintre voi în stare să se strecoare afară fără să fie observat, oricâtă zarvă aș face eu.

Parcă pentru a confirma asta, Rupert a scos un geamăt puternic lângă zid.

Dougal și cu mine ne-am lăsat imediat în genunchi lângă el, urmați ceva mai lent de Jamie.

Nu era mort, dar nici bine nu era. Avea mâinile înghețate și respirația șuierată, tânguitoare.

— Dougal, a șoptit el.

— Sunt aici, Rupert. Stai liniștit, bărbate, și în curând vei fi bine.

Căpetenia clanului MacKenzie și-a scos degrabă tartanul și l-a împăturit, așezându-l apoi sub capul și umerii lui Rupert. Ridicat puțin, acesta a părut să respire mai ușor, însă atingându-i gâtul, am simțit pete ude pe cămașă. Mai avea un strop de putere; a întins o mână și a apucat brațul lui Dougal.

— Dacă… tot ne găsesc… fă puțină lumină pentru mine, a spus el, respirând greu. Vreau să îți mai văd o dată chipul, Dougal.

Fiindcă stăteam foarte aproape de Dougal, l-am simțit cum s-a înfiorat la auzul acestor cuvinte și la implicația lor. A întors iute capul spre mine, dar sigur că nu îmi putea vedea chipul. A mormăit o poruncă peste umăr și după câteva murmure și foșnete, cineva a tăiat o mână de stuf pe care a răsucit-o ca o torță și a aprins-o cu o scânteie de cremene. Ardea repede, dar dădea suficientă lumină încât să-l pot examina pe Rupert câtă vreme bărbații munceau să taie o bucată mai mare de lemn din stâlpii de susținere ai acoperișului pentru a face o torță mai trainică.

Rupert era alb ca burta unui pește, cu părul ud lipit de cap și o pată mică de sânge se vedea pe buza de jos. Alte pete întunecate se vedeau pe barba neagră lucioasă. A schițat un zâmbet când m-am aplecat să-i verific din nou pulsul. Era mai slab și foarte rapid, oprindu-se din când în când. I-am dat la o

parte șuvițele de păr de pe față și mi-a atins mâna, ca să-mi mulțumească.

Am simțit degetele lui Dougal pe cotul meu și m-am lăsat pe călcâie, întorcându-mă cu fața spre el. Îl mai văzusem o dată astfel lângă trupul unui om rănit mortal de un mistreț. Atunci mă întrebase „Va mai trăi?” și am deslușit acum pe chipul lui amintirea acelei zile. Aceeași întrebare i se citea din nou în priviri, dar de data aceasta ochii îi erau încețoșați de teama răspunsului meu. Rupert îi era cel mai apropiat prieten, omul care călărea și care lupta la dreapta lui, așa cum Ian era mereu alături de Jamie.

Acum nu eu am răspuns, ci Rupert.

— Dougal, a zis și a zâmbit când prietenul lui s-a aplecat îngrijorat deasupra lui.

A închis ochii o clipă și a tras aer în piept cât de adânc a reușit, adunându-și puterile.

— Dougal, a spus din nou, deschizând ochii. Nu plânge pentru mine, bărbate.

Chipul lui Dougal s-a schimonosit în lumina torței. Vedeam cum îi vin pe buze cuvinte ce respingeau moartea, dar s-a silit să nu le rostească.

— Sunt căpetenia ta, bărbate, a spus el, cu un zâmbet strâmb și tremurat. Nu-mi poruncești tu mie. O să plâng cât o să vreau.

A apucat strâns mâna pe care Rupert o ținea așezată pe piept.

S-a auzit un râs înfundat și un șuierat dinspre Rupert urmat de un acces de tuse.

— Atunci plânge-mă cât vrei, Dougal, a spus el când s-a mai potolit. Și mă bucur. Dar să nu mă plângi până n-oi muri, da? Aș vrea să mor de mâna ta, *mo caraidh,* nu de mâna unor străini.

Dougal a tresărit. În spatele lui, eu și Jamie ne-am uitat unul la altul îngroziți.

— Rupert, a început Dougal neajutorat, dar Rupert l-a întrerupt strângându-i mâna și scuturând-o ușor.

— Ești căpetenia mea, bărbate, și e datoria ta, a șoptit. Acum. Fă-o acum. Moartea asta e dureroasă, Dougal, și vreau să se sfârșească.

Ochii i s-au mișcat neliniștiți, dar s-au luminat când m-au zărit.

— Mă ții de mână când mă duc, domniță? m-a întrebat. Tare mult mi-ar plăcea.

Se pare că nu mai era nimic altceva de făcut. Mișcându-mă încet, ca prin vis, i-am luat mâna mare acoperită cu păr negru între palmele mele și am strâns-o parcă vrând să-i dau trupului ce se răcea cu fiecare clipă o parte din căldura mea.

Cu un mormăit, Rupert s-a întors anevoie ușor într-o parte și a ridicat privirea spre Jamie, care stătea la capul lui.

— Fătuca trebuia să se mărite cu mine, flăcăule, când a avut ocazia, a horcăit el. Tu ești plăpând, dar să te străduiești, a adăugat și a închis un ochi glumeț. Să faci treabă bună și din partea mea, flăcăule.

Ochii negri s-au rotit înapoi spre mine și a zâmbit larg pentru ultima dată.

— Adio, fătucă frumoasă, a spus în șoaptă.

Dougal i-a înfipt pumnalul sub stern, ferm și precis. Trupul voinic s-a încordat, întorcându-se pe o parte. Rupert a tușit într-o explozie de aer și sânge, dar sunetul scurt de agonie s-a auzit dinspre Dougal.

Căpetenia clanului MacKenzie a încremenit, cu ochii închiși, cu pumnii strânși pe mânerul pumnalului. Apoi Jamie s-a ridicat și l-a luat de umeri, murmurându-i ceva în galeză, apoi mi-a aruncat o privire și eu am întins mâinile. L-a răsucit pe Dougal spre mine, iar eu l-am strâns în brațe, ținându-l în vreme ce plângea și ghemuindu-ne amândoi la podea.

Pe obrazul lui Jamie curgeau lacrimile și îi auzeam pe ceilalți bărbați oftând și suspinând. Era probabil mai bine că plângeau pentru Rupert, decât să plângă pentru ei înșiși. Dacă englezii chiar ne prindeau aici, pe toți ne aștepta spânzurătoarea pentru trădare. Era mai ușor să plângi pentru Rupert, care plecase în siguranță, trimis în ceruri de mâna unui prieten.

•

Nu au venit după noi în timpul lungii nopți de iarnă. Ne-am îngrămădit laolaltă lipiți de un zid, sub tartane și mantii, așteptând. Am ațipit din când în când, rezemându-mă de umărul lui Jamie, cu Dougal ghemuit și tăcut în cealaltă parte. Am avut impresia că niciunul din ei nu a dormit, ci toți au privegheat întreaga noapte trupul lui Rupert, învelit în tartanul său, în partea opusă a bisericii dincolo de abisul care îi despărțea pe cei morți de cei vii.

Am vorbit puțin, dar știam la ce se gândeau. Se întrebau, ca și mine, dacă trupele engleze plecaseră, pentru a se regrupa împreună cu batalionul principal la Callendar House ori dacă patrulau încă afară, așteptând zorile pentru a face o mișcare, ca nu cumva cineva din bisericuță să încerce să scape la adăpostul întunericului.

Lucrurile s-au lămurit la prima geană de lumină.

— Hei, voi cei din biserică! Ieșiți și predați-vă!

Strigătul venea de pe panta de dedesubt, vocea avea un puternic accent englezesc.

Bărbații din biserică au început să se miște și calul, care moțăia în colțul lui, a ridicat capul cu un fornăit speriat. Jamie și Dougal s-au uitat unul spre celălalt, apoi, ca și cum ar fi plănuit, s-au sculat în picioare și au rămas așa, umăr lângă umăr, în fața ușii închise. Jamie mi-a făcut semn cu capul spre partea din spate a bisericii, trimițându-mă înapoi în adăpostul meu din spatele altarului.

Un alt strigăt de afară a fost întâmpinat cu tăcere. Jamie și-a tras pistolul de la cingătoare și a verificat încărcătura, relaxat, de parcă ar fi avut tot timpul din lume. S-a lăsat într-un genunchi și a strâns în mână pistolul, îndreptându-l spre ușă la nivelul capului unui om.

Geordie și Willie păzeau fereastra din spate, cu săbiile și pistoalele pregătite. Dar cel mai probabil atacul avea să vină prin față; dealul din spate se ridica abrupt, cu un spațiu atât de îngust între zidul bisericii și pantă, încât un om abia se putea strecura.

Am auzit pași lipăind în noroi, apropiindu-se de ușă și clinchetul slab al armelor. Sunetul s-a oprit la o oarecare distanță și vocea s-a auzit din nou, mai aproape și mai puternică.

— În numele Maiestății Sale regele George, ieșiți și predați-vă! Știm că sunteți acolo.

Jamie a tras. Înăuntrul bisericii detunătura a fost asurzitoare. Trebuie să fi fost suficient de impresionantă și de afară; auzeam zgomotele retragerii în grabă, însoțite de înjurături mormăite. Glonțul lăsase o gaură mică în ușă; Dougal s-a strecurat până acolo și a tras cu ochiul.

— La naiba, a spus el în șoaptă. Sunt o mulțime.

Jamie mi-a aruncat o privire, apoi a strâns din buze și s-a concentrat să reîncarce pistolul. Era limpede că scoțienii nu aveau nicio intenție să se predea și la fel de limpede era că englezii nu doreau să ia cu asalt biserica, având în vedere că intrările erau ușor de păzit. Doar nu aveau de gând să ne lase să murim de foame. Cu siguranță armata scoțiană va trimite oameni pentru a căuta răniții din bătălia de noaptea trecută. Dacă ajungeau aici înainte ca englezii să poată aduce un tun să dărâme biserica, atunci mai aveam o șansă.

Din păcate, afară era cineva care gândea. Sunetul pașilor s-a apropiat din nou, apoi s-a făcut auzită o voce englezească, autoritară și calmă.

— Aveți un minut să ieșiți și să vă predați, a spus, apoi dăm foc stufului de pe acoperiș.

Am ridicat îngrozită privirea. Zidurile bisericii erau din piatră, dar stuful avea să ardă imediat, chiar înmuiat de ploaie și lapoviță, și, odată aprins, din el ar curge flăcări și jar, sufocându-ne și prinzându-ne într-o capcană fără scăpare. Mi-am amintit de viteza uluitoare cu care torța din stuf arsese cu o noapte în urmă; resturile carbonizate zăceau pe podea aproape de leșul acoperit al lui Rupert, o rămășiță sumbră în lumina cenușie a răsăritului.

— Nu! am strigat. Ticăloși nenorociți! Asta e o biserică! Nu știți ce e un sanctuar?

— Ce-a fost asta? s-a auzit vocea tăioasă de afară. E o englezoaică înăuntru?

— Da! a strigat Dougal, dând fuga la ușă.

A crăpat-o puțin și a zbierat spre soldații englezi de pe panta de dedesubt.

— Da! Avem o englezoaică prizonieră! Dați foc stufului și ea moare cu noi!

Din josul dealului au izbucnit glasuri și bărbații din biserică au început să se agite. Jamie s-a întors spre Dougal încruntat:

— Ce…!

— E singura noastră șansă! a mârâit Dougal. Lasă-i să o ia în schimbul eliberării noastre. Nu-i vor face niciun rău dacă au impresia că e ostatica noastră și o s-o scoatem din mâinile lor mai târziu, după ce scăpăm!

Am ieșit din ascunzătoarea mea, m-am dus la Jamie și l-am tras de mânecă.

— Fă-o! i-am spus disperată. Dougal are dreptate, e singura șansă!

S-a uitat spre mine neputincios, furia și teama i se citeau pe chip amestecate. Dar dincolo de acestea, exista și un dram de amuzament, stârnit de ironia situației.

— La urma urmelor, sunt englezoaică, am spus, observând și eu ironia.

Mi-a atins obrazul, zâmbind trist.

— Da, *mo duinne.* Dar ești englezoaica mea.

S-a întors spre Dougal, îndreptându-și umerii. A tras adânc aer în piept și a încuviințat din cap.

— Fie. Spune-le că am luat-o – s-a gândit câteva clipe, trecându-și mâna prin păr – de pe drumul spre Falkirk, ieri-seară.

Dougal a încuviințat și el în tăcere și, fără să mai piardă timpul, s-a strecurat afară din biserică, ținând ridicată deasupra capului o batistă albă în semn de pace.

Jamie s-a întors spre mine, încruntat, aruncând o privire spre ușa bisericii, unde vocile englezilor încă se mai auzeau, deși nu le puteam înțelege cuvintele.

— Nu știu ce să le spui, Claire. Poate e mai bine să te prefaci că ești atât de speriată, încât nu poți vorbi despre ce s-a întâmplat. Cred e mai bine așa decât să le îndrugi o poveste, căci dacă își vor da seama cine ești…

S-a oprit brusc, frecându-și apăsat obrazul cu palma.

Dacă își dădeau seama cine eram, mă așteptau Londra și Turnul, urmate foarte posibil de o execuție imediată. Dar, deși foile volante făcuseră mare caz de „vrăjitoarea Stuarzilor”, niciuna, din câte știam eu, nu aflase sau nu pomenise că vrăjitoarea era englezoaică.

— Nu-ți face griji, am spus, conștientă că vorbele mele sunau prostește, dar nu eram în stare să găsesc altele mai bune. Mi-am așezat o palmă pe mâneca lui, simțind pulsul iute care bătea la încheietura mâinii.

— Vei veni după mine înainte ca ei să aibă ocazia de a-și da seama că mint. Crezi că mă vor duce la Callendar House?

A încuviințat din cap, din nou stăpân pe situație.

— Da, așa cred. Dacă poți, încearcă să stai singură la fereastră, chiar după căderea serii. Atunci voi veni să te iau.

Nu am mai avut timp să ne spunem altceva. Dougal s-a strecurat înapoi pe ușă, închizând-o cu grijă în urma lui.

— Gata, a spus el, privind când la mine, când la Jamie. Noi le dăm femeia și ei ne dau voie să plecăm fără să ne facă nimic. N-o să ne urmărească. Noi păstrăm calul. Vom avea nevoie de el, pentru Rupert, înțelegi? mi-a zis, parcă vrând să-mi ceară scuze.

— Este bine, i-am răspuns.

Am privit spre ușă, la cercul întunecat pe unde trecuse glonțul, de aceeași mărime cu gaura din coasta lui Rupert. Gura îmi era uscată și am înghițit greu. Eram un ou de cuc, pe punctul de a fi lepădat în cuibul altei păsări. Toți trei am șovăit în prag, niciunul nu voia să facă ultimul pas.

— M-mai bine mă duc, am spus, străduindu-mă din greu să îmi controlez glasul și picioarele care-mi tremurau. Vor intra la idei dacă întârziem prea mult.

Jamie a închis ochii o clipă, a dat din cap, apoi a pășit spre mine.

— Cred că mai bine ai leșina, englezoaico, mi-a spus. Va fi mai ușor în felul ăsta, cred.

S-a aplecat, m-a luat în brațe și m-a cărat prin ușa pe care Dougal o ținea deschisă.

Inima îi bubuia lângă urechea mea și îi simțeam brațele tremurând. După aerul închis din biserică, cu mirosurile de transpirație, sânge, praf de pușcă și balegă de cal, aerul proaspăt și rece al primelor ore ale dimineții mi-a tăiat respirația și m-am ghemuit la pieptul lui, dârdâind. Brațele lui s-au strâns în jurul genunchilor și al umerilor mei, ferme ca o promisiune, aceea că nu mă va părăsi niciodată.

— Dumnezeule, a spus o singură dată în șoaptă, apoi am ajuns lângă ei.

Întrebări scurte, răspunsuri mormăite, strânsoarea slăbind împotriva voinței lui când m-a lăsat la pământ și pe urmă târșâitul picioarelor sale, îndepărtându-se prin iarba udă. Eram singură, în mâinile unor străini.

44. În care foarte multe lucruri o iau razna

M-am ghemuit mai aproape de foc, întinzându-mi mâinile spre el, să se dezmorţească. Erau murdare de la hăţurile pe care le ţinusem toată ziua şi m-am întrebat o clipă dacă merita să bat drumul până la pârâu să le spăl. Menţinerea standardelor moderne de igienă în absenţa oricărei forme de canalizare mi se părea uneori un efort mult prea mare. Nici nu era de mirare că oamenii se îmbolnăveau şi mureau adesea, mi-am spus cu amărăciune în sinea mea. Mureau pur şi simplu din cauza mizeriei şi a ignoranţei mai degrabă decât din alte pricini.

Gândul că aş putea muri de mizerie a fost suficient ca să mă ridic în picioare, oricât de obosită eram. Firicelul de apă care trecea prin tabără era noroios pe margini şi pantofii mi-au intrat adânc în iarba mocirloasă. După ce am scăpat de mâinile murdare, dar m-am ales în schimb cu picioarele ude, m-am aşezat înapoi lângă foc, găsindu-l pe caporalul Rowbotham aşteptându-mă cu un castron din ceea ce numea el tocană de carne.

— Căpitanul vă transmite complimente, doamnă, a spus el, dându-şi la o parte şuviţa de pe frunte în timp ce îmi întindea mâncarea, şi a spus să vă transmit că vom fi în Tavistock mâine. E un han acolo.

A şovăit, pe chipul lui rotund, simplu, de bărbat între două vârste citindu-se îngrijorarea, apoi a adăugat:

— Căpitanul îşi cere scuze pentru lipsa de condiţii, doamnă, dar pentru seara aceasta v-am pregătit un cort. Nu e mare lucru, dar o să vă ferească de ploaie.

— Mulţumeşte-i căpitanului din partea mea, caporale, am spus cât de amabil puteam. Şi îţi mulţumesc şi dumitale, am adăugat cu mai multă căldură.

Eram pe deplin conştientă de faptul că Maiwaring, căpitanul, mă considera o pacoste şi, dacă ar fi fost după el, nu s-ar fi sinchisit de un adăpost de noapte pentru mine. Cortul – o bucată de pânză rămasă fără întrebuinţare, înfăşurată cu grijă în jurul unui trunchi de copac şi bătută în piroane în ambele părţi – era fără îndoială ideea caporalului Rowbotham.

Caporalul s-a îndepărtat și eu am rămas singură, mâncând încet cartofii arși și carnea de vită tare ca pingeaua. Lângă pârâu găsisem o tufă târzie de muștar-de-câmp, cu frunzele veștejite și uscate pe margini, și băgasem câteva în buzunar, alături de niște fructe de ienupăr culese în timpul unei alte opriri. Frunzele de muștar erau bătrâne și foarte amare, dar am reușit să le înghit printre îmbucăturile de cartofi. Am terminat masa cu boabele de ienupăr, mușcând din fiecare puțin pentru a nu mă îneca și pe urmă înghițind boaba tare, presată, cu sâmânță cu tot. Explozia uleioasă de aromă îmi ardea gâtul și îmi făcea ochii să lăcrimeze, dar mi-a curățat într-adevăr limba de gustul de grăsime și ars și putea fi, împreună cu frunzele de muștar, suficientă pentru a ține departe scorbutul.

Avusesem provizii bogate de ferigi comestibile, măceșe uscate, mere uscate și semințe de mărar în cel mai voluminos dintre cele două cufere cu leacuri, adunate cu grijă ca o protecție împotriva deficienței nutriționale din timpul lunilor lungi de iarnă. Speram că Jamie le va mânca.

Mi-am odihnit capul pe genunchi; nu credeam că mă privește cineva, dar nici nu doream să mi se vadă chipul când mă gândeam la Jamie.

Stătusem în așa-zisul meu leșin pe Falkirk Hill cât de mult putusem, dar fusesem trezită în scurt timp de un dragon britanic încercând să îmi toarne pe gât brandy dintr-o ploscă de buzunar. Neștiind prea bine cum să procedeze cu mine, „salvatorii” mei mă luaseră la Callendar House și mă predaseră soldaților generalului Hawley.

Până acolo, totul decursese conform planului. În decursul următoarei ore însă, lucrurile luaseră o întorsătură cât se poate de neașteptată. Stând în anticameră și ascultând la tot ce se discuta în jurul meu, am aflat curând că ceea ce eu crezusem a fi o bătălie importantă în timpul nopții nu fusese decât o mică încăierare între clanul MacKenzie și un detașament de soldați englezi ce se îndrepta spre corpul principal al armatei. Respectiva armată se reunea chiar acum pentru a înfrunta armata scoțiană care lua cu asalt dealul de la Falkirk; bătălia pe care credeam că o trăisem, de fapt, nu avusese încă loc!

Generalul Hawley în persoană supraveghea acest proces și cum nimeni nu părea să aibă vreo idee în legătură cu mine, am fost dată în grija unui soldat tânăr, împreună cu o scrisoare

descriind împrejurările salvării mele, și trimisă spre tabăra temporară a unui anume colonel Campbell la Kerse. Tânărul soldat, un individ grăsuț pe nume Dobbs, era tulburător de zelos în dorința sa de a-și îndeplini misiunea și, deși făcusem câteva încercări pe drum, nu reușisem să scap de el.

Ajunseserăm în Kerse doar ca să aflăm că respectivul colonel Campbell nu era acolo, ci fusese chemat la Livingston.

— Uite, îi sugerasem escortei mele, din câte se pare, colonelul Campbell nu va avea timpul sau dispoziția să stea de vorbă cu mine și oricum nu aș avea ce să îi spun. Dar de ce nu cauți dumneata un loc aici, în oraș, în care să rămânem până când eu voi putea aranja să îmi continui călătoria la Edinburgh?

Căci în lipsa unei idei mai bune, le servisem englezilor aceeași poveste pe care i-o spusesem și lui Colum MacKenzie în urmă cu doi ani: că eram o doamnă văduvă din Oxford, călătorind să îmi vizitez o rudă în Scoția, când fusesem atacată și răpită de soldații scoțieni.

Soldatul Dobbs clătinase din cap cu îndărătnicie, îmbujorându-se. Nu părea să aibă mai mult de douăzeci de ani și nu era foarte inteligent, însă odată ce îi intra o idee în cap, se agăța de ea.

— Nu vă pot lăsa să faceți asta, doamnă Beauchamp, îmi spusese – căci îmi folosisem numele de domnișoară –, căpitanul Blesdoe o să-mi mănânce ficatul dacă nu vă predau în siguranță colonelului.

Deci plecaserăm spre Livingston, călare pe două dintre cele mai jalnice mârțoage pe care le văzusem vreodată. În cele din urmă, am scăpat de grija escortei mele, însă situația nu s-a îmbunătățit. M-am trezit înghesuită în camera de la etaj a unei case din Livingston, povestind aceeași minciună încă o dată, în fața unui anume colonel Gordon MacLeish Campbell, un scoțian din Lowland, aflat la comanda unuia dintre regimentele electorului.

— Da, înțeleg, a spus el, pe un ton care sugera că nu înțelegea deloc.

Era un bărbat mărunt cu un chip ca de vulpe, cu un păr roșcat rar, pieptănat de la tâmple spre spate. Și-a mijit ochii și a aruncat o privire în jos, peste scrisoarea mototolită de pe biroul lui.

— Aici scrie, a rostit el așezându-și pe nas o pereche de ochelari pentru a studia și mai atent foaia de hârtie, că unul dintre răpitorii dumneavoastră era un bărbat din clanul Fraser, un bărbat foarte mare și cu părul roșcat. E informația aceasta corectă?

— Da, am spus, întrebându-mă unde vrea să ajungă.

Și-a înclinat capul astfel încât ochelarii i-au alunecat pe nas în jos, pentru a mă țintui și mai bine pe deasupra lor cu o privire pătrunzătoare.

— Oamenii care v-au salvat din apropiere de Falkirk au spus că au avut impresia că unul dintre răpitorii dumneavoastră era nimeni altul decât bine-cunoscuta căpetenie scoțiană poreclită Jamie Roșcovanul. Acum, eu sunt conștient, doamnă Beauchamp, că dumneavoastră ați fost… tulburată, să spunem? – colțurile buzelor i s-au ridicat când a pronunțat cuvântul, însă nu era un zâmbet – în timpul captivității dumneavoastră și poate nu erați în starea de spirit pentru a observa în detaliu anumite lucruri, dar ați remarcat la un moment dat dacă ceilalți bărbați i se adresau acestui bărbat cu vreun nume?

— Da. Îi spuneau Jamie.

Nu-mi imaginam ce rău aș fi putut să provoc spunându-i acest lucru; foile volante pe care le văzusem afirmau limpede că Jamie era un susținător al clauzei Stuarzilor. Participarea lui Jamie la lupta de la Falkirk era probabil un lucru demn de interes pentru englezi, dar cu greu îl putea incrimina și mai mult.

— Nu mă pot spânzura decât o dată, îmi mărturisise el.

O dată era mai mult decât suficient. Am aruncat o privire spre fereastră. Noaptea căzuse în urmă cu o jumătate de oră și lămpile ardeau pe strada de dedesubt, purtate de soldați înainte și înapoi. Jamie probabil era la Callendar House, căutând fereastra la care eu trebuia să aștept.

Deodată am avut certitudinea absurdă că mă urmărise, că știuse cumva unde ajunsesem și mă aștepta în stradă să mă arăt la fereastră.

M-am ridicat brusc și m-am dus la geam. Strada era goală, cu excepția unui vânzător de hering afumat, care stătea pe un taburet cu lampa așezată la picioare, așteptând mușterii. Nu era Jamie, desigur. Era imposibil ca el să mă găsească. Nimeni din tabăra Stuarzilor nu știa unde mă aflu; eram complet singură.

Mi-am apăsat palmele cu putere pe sticlă, cuprinsă de o panică subită, fără să îmi pese dacă o puteam sparge.

— Doamnă Beauchamp! Vă simțiți bine?

Vocea colonelului în spatele meu era ascuțită de îngrijorare.

Am strâns din buze pentru a le împiedica să tremure și am tras adânc aer în piept de câteva ori, aburind geamul astfel încât strada de jos a dispărut în ceață. Aparent calmă, m-am întors cu fața spre colonel.

— Sunt destul de bine, am spus. Dacă ați terminat întrebările, aș dori să plec acum.

— Da? Mmm.

M-a măsurat cu o privire în care se citea îndoiala, apoi a clătinat hotărât din cap.

— Veți sta peste noapte aici, a declarat el. Dimineață, vă voi trimite spre sud.

Am simțit un gol în stomac.

— În sud! Pentru ce naiba? am izbucnit.

Și-a înălțat brusc a uimire sprâncenele ca blana vulpii și gura i s-a deschis. Apoi s-a scuturat și a închis gura, deschizând-o doar puțin, cât să rostească următoarele cuvinte:

— Am ordin să trimit acolo orice informație despre criminalul scoțian cunoscut drept Jamie Fraser Roșcovanul, a spus el. Sau orice persoană care are legătură cu el.

— Dar eu nu am nicio legătură cu el! am spus.

Asta, dacă nu pui la socoteală căsătoria, desigur.

Dar colonelul Campbell nu știa asta. S-a întors la biroul său și a frunzărit printr-un teanc de depeșe.

— Da, iată. Vă va escorta căpitanul Mainwaring. Va veni în zori să vă ia.

A sunat dintr-un clopoțel de argint în forma unui spiriduș și ușa s-a deschis dând la iveală chipul întrebător al ordonanței.

— Garvie, condu-o pe doamna în camera sa. Încuie ușa, a adăugat el și, întorcându-se spre mine, a făcut o plecăciune ceremonioasă. Nu cred că ne vom mai vedea, doamnă Beauchamp. Vă doresc odihnă plăcută și mergeți cu Dumnezeu!

Și asta a fost tot.

•

Nu știu exact cât de repede merge Dumnezeu, dar probabil ceva mai repede decât detașamentul pe care îl conducea Mainwaring. Căpitanul răspundea de un convoi de căruțe cu

provizii care se îndrepta către Lanark. După ce le lăsa acolo împreună cu căruțașii, urma să pornească spre sud cu restul detașamentului, predând diverse depeșe neimportante pe drum. Eu intram, din câte se părea, în categoria informațiilor mai puțin urgente, căci ne aflam de mai bine de o săptămână pe drum și nu vedeam niciun semn că am ajunge la destinație.

„Sud”. Asta însemna Londra? Mă întrebam pentru a mia oară. Căpitanul Mainwaring nu îmi spusese destinația finală, dar nu îmi venea în minte nicio altă posibilitate.

Ridicând capul, l-am surprins pe unul dintre dragonii ce stăteau de cealaltă parte a focului privindu-mă fix. L-am privit drept în ochi, până când s-a îmbujorat și a coborât ochii spre castronul pe care-l ținea în mâini. Eram obișnuită cu astfel de priviri, deși cele mai multe dintre ele erau mai puțin îndrăznețe.

Începuseră din prima zi, deși idiotul tânăr care venise să mă ia din camera de la Livingstone se arătase destul de jenat și reținut. Nu mi-a trebuit mult timp pentru a-mi da seama că ceea ce cauza atitudinea de rezervă distantă din partea ofițerilor englezi nu era suspiciune, ci un amestec de dispreț și oroare, plus un dram de milă și un simț al responsabilității oficiale care îi oprea să-și arate fățiș adevăratele sentimente.

Nu doar că fusesem salvată de o bandă de scoțieni violatori și răufăcători. Fusesem eliberată dintr-o captivitate în timpul căreia îmi petrecusem o noapte întreagă într-o singură cameră cu un număr de bărbați care erau, din cunoștințele precise ale englezilor cu gândire corectă, „puțin mai mult decât niște Bestii Sălbatice, vinovați de Viol, Tâlhărie și nenumărate alte asemenea Crime Odioase”. Așadar, era de neconceput ca o tânără englezoaică să-și fi petrecut noaptea în compania unor asemenea fiare și să fi scăpat nevătămată.

Am reflectat tristă că Jamie, cărându-mă în brațe afară aparent leșinată, poate inițial ușurase lucrurile, dar fără îndoială contribuise la impresia generală că el – și ceilalți tovarăși scoțieni – profitaseră cu forța de onoarea mea. Și grație scrisorii detaliate a căpitanului batalionului care mă scăpase inițial, toată lumea pe la care trecusem – și toți ceilalți cu care stătuseră de vorbă, îmi imaginam – știa despre asta. Școlită la Paris, înțelegeam prea bine mecanismele bârfelor.

Caporalul Rowbotham cu siguranță auzise poveștile, dar continua să mă trateze cu blândețe, fără vreunul dintre

rânjetele batjocoritoare pe care le surprindeam ocazional pe chipurile celorlalți soldați. Dacă aș fi obișnuit să mă rog seara înainte de culcare, i-aș fi inclus numele în aceste rugăciuni.

M-am ridicat, mi-am scuturat de praf mantia și m-am îndreptat spre cortul meu. Văzându-mă că plec, caporalul Rowbotham s-a ridicat și el și, ocolind discret focul, s-a așezat din nou lângă camarazii lui, cu spatele în direcția intrării în cortul meu. Când soldații se duceau la culcare, știam că el va căuta un colțișor la o distanță respectabilă, însă aproape de locul în care mă odihneam. Făcuse același lucru în ultimele trei nopți, indiferent că dormisem la han ori pe câmp.

În urmă cu trei nopți încercasem din nou să evadez. Căpitanul Mainwaring era pe deplin conștient că nu plecasem de bunăvoie la drum cu el și, deși nu îi convenea să mă aibă pe cap, era un soldat prea conștiincios pentru a fugi de responsabilitate. Aveam doi paznici care mă urmau de aproape, călărind în timpul zilei în dreapta și în stânga mea.

În timpul nopții, paza era mai slabă, căpitanul socotind improbabil s-o pornesc la pas prin mlaștinile pustii în toiul iernii. Căpitanul avea dreptate. Nu aveam niciun chef să mă sinucid.

Dar în seara respectivă, trecuserăm printr-un cătun cam cu două ceasuri înainte să ne oprim pentru noapte. Chiar și pe jos, eram sigură că puteam să găsesc drumul înapoi și să ajung în sat înainte de ivirea zorilor. Sătucul avea o mică distilerie, de unde căruțe încărcate cu butoaie plecau în câteva orașe din zonele apropiate. Văzusem curtea distileriei, în care erau grămezi înalte de butoaie și mă gândisem că aș avea șanse să mă ascund acolo și să plec cu prima căruță.

Așadar, după ce tabăra se liniștise și soldații începuseră să sforăie sub păturile lor în jurul focului, mă ridicasem ușor de sub pătura mea, așezată atent la marginea unui crâng de sălcii, și îmi croisem drum printre crengile atârnânde, mai tăcută decât șoapta vântului.

Ieșind din crâng, crezusem că în spatele meu se auzea tot șoapta vântului până simțisem o mână pe umăr.

— Nu striga. Nu vrei să afle căpitanul că ai plecat fără să ceri voie.

Nu țipasem doar pentru că rămăsesem fără suflare din cauza sperieturii. Soldatul, un bărbat înalt numit „Jessie” de camarazii

săi, din cauza silinței pe care și-o dădea să-și perie buclele blonde, zâmbise spre mine și îi zâmbisem și eu nesigură.

Ochii îi căzuseră pe pieptul meu. Oftase, mă privise în ochi și făcuse un pas spre mine. Eu mă dădusem iute trei pași înapoi.

— Chiar nu mai contează, drăguțo, nu-i așa? îmi zisese, cu un zâmbet languros. Nu după tot ce s-a întâmplat. Ce mai contează încă o dată, nu? Și eu sunt englez, adăugase el lingușitor. Nu un mizerabil de scoțian.

— Lasă biata femeie în pace, Jess, spusese caporalul Rowbotham, apărând fără zgomot de după perdeaua de sălcii din spatele soldatului. A trecut prin destule, biata doamnă.

Vorbea cu glas domol, dar Jessie se uitase furios la el, apoi se răzgândise și, fără un cuvânt, dispăruse sub frunzele copacilor.

Caporalul așteptase, tăcut, până îmi adunasem de jos mantia căzută și apoi mă urmase înapoi în tabără. Își adusese pătura, îmi făcuse semn să mă culc și se așezase la doi metri de mine, în capul oaselor, cu pătura peste umeri ca indienii. De fiecare dată când mă trezisem în timpul nopții, îl văzusem stând neclintit acolo, privind miop în foc.

•

Tavistock avea un han. Însă n-am apucat să mă bucur prea mult de confortul său. Am ajuns în oraș la miezul zilei și căpitanul Mainwaring a plecat îndată să predea pachetul de depeșe. S-a întors după o oră și mi-a spus să îmi iau mantia.

— De ce? am întrebat, uimită. Unde mergem?

M-a privit cu indiferență și a spus:

— La Bellhurst Manor.

— Prea bine, am răspuns.

Se anunța un cadru mai impresionant decât cel de acum, alcătuit din câțiva soldați jucând zaruri pe podea, o corcitură de câine plină de purici adormită lângă foc și un miros puternic de hamei.

Conacul, nepăsător la frumusețea naturală a peisajului din jur, întorcea încăpățânat spatele pajiștilor largi, cuibărit într-un colț cu ferestrele spre stâncile golașe.

Aleea de intrare era dreaptă, scurtă și fără ornamente ca aleile frumoase și șerpuitoare ale conacelor franțuzești. Însă intrarea era decorată cu doi stâlpi din piatră, fiecare purtând blazonul proprietarului. Am rămas cu privirea spre însemnele heraldice când calul meu a trecut la pas pe lângă ei, încercând

să le deslușesc. O pisică – sau poate un leopard – culcată, cu un crin în labă. Îmi era cunoscut, știam asta. Dar cui îi aparținea?

În iarba înaltă din apropierea porții am văzut o mișcare și am observat sclipirea unor ochi de un albastru spălăcit când un maldăr de zdrențe s-a mișcat în umbre, ferindu-se de copitele cailor. Ceva îmi părea vag cunoscut și la cerșetorul în zdrențe. Poate că doar aveam halucinații, agățându-mă de orice lucru care îmi abătea gândurile de la soldați englezi.

Soldații au rămas în curte, fără a se deranja să descalece, în timp ce eu am urcat scările împreună cu căpitanul Mainwaring și am așteptat, după ce el a bătut la ușă, întrebându-mă ce ar putea fi de cealaltă parte a ei.

— Doamnă Beauchamp?

Majordomul, dacă asta era bărbatul respectiv, arăta de parcă s-ar fi gândit la tot ce putea fi mai rău. Fără îndoială avea dreptate.

— Da, am spus. Ă-ă, a cui este locuința aceasta?

Dar chiar în momentul în care întrebam, am ridicat ochii și am privit în întunericul holului interior. Un chip uluit mă privea cu ochi de căprioară.

Mary Hawkins.

•

Când fata a deschis gura, am deschis-o și eu pe a mea. Și am țipat cât de tare am putut. Majordomul, luat pe nepregătite, a făcut un pas în spate, s-a împiedicat de un taburet și a căzut într-o parte ca un popic. Auzeam vocile nedumerite ale soldaților de afară.

Mi-am ridicat fustele și am țipat:

— Un șoarece! Un șoarece!

Și am alergat spre salon, zbierând ca o nebună.

Molipsită de aparenta mea isterie, Mary a început și ea să țipe și m-a prins de mijloc atunci când m-am repezit asupra ei. Am tras-o în umbrele salonului și am strâns-o de umeri.

— Să nu spui nimănui cine sunt, i-am suflat la ureche. Nimănui! Viața mea e în joc!

Crezusem că eram cam patetică, dar mi-a trecut prin minte, chiar în clipa când rosteam cuvintele, că se putea foarte bine că acesta să fie adevărul gol-goluț. Să fiu măritată cu Jamie Roșcovanul era probabil un lucru primejdios.

Mary abia a avut răgazul să încuviințeze din cap cu un gest confuz, când ușa din celălalt capăt al încăperii s-a deschis și a apărut un bărbat.

— Ce-i cu toată zarva aceasta nenorocită, Mary? a întrebat el.

Era un bărbat durduliu, cu un aer satisfăcut de sine, cu bărbia fermă și buzele țuguiate ale unui om mulțumit că, în general, lucrurile se desfășoară după voia lui.

— N-nimic, Papa, a spus Mary bâlbâindu-se agitată. Doar un ș-șșoarece.

Baronetul a strâns din pleoape și a tras adânc aer în piept, încercând să nu-și piardă răbdarea. Părând să-și fi regăsit calmul, a deschis ochii și a țintuit-o cu privirea pe fiica sa.

— Spune din nou, copilă, i-a poruncit. Dar clar. Nu vreau să te aud mormăind și bolborosind. Trage aer în piept, stăpânește-te. Acum. Din nou.

Mary a ascultat, inspirând până când panglicile corsetului s-au întins mai-mai să-i plesnească peste piept. Degetele i s-au încleștat pe mătasea fustei, căutând sprijin.

— Era u-un șoarece, Papa. Doamna Fr... Ă-ă doamna s-a speriat de un șoarece.

Considerând această încercare satisfăcătoare, baronetul a pășit în față, examinându-mă cu interes.

— Da? Și cine sunteți dumneavoastră, doamnă?

Căpitanul Mainwaring, care căutase șoarecele inexistent, și-a făcut apariția în spatele meu și m-a prezentat, înmânându-i biletul de recomandare din partea colonelului MacLeish.

— Hm. Se pare că Excelența Sa va fi gazda dumneavoastră, doamnă, cel puțin pentru moment.

I-a înmânat biletul majordomului care aștepta și a luat pălăria pe care acesta o desprinsese din cuierul aflat în apropiere.

— Regret că timpul petrecut în compania dumneavoastră a fost scurt, doamnă Beauchamp. Eu voi pleca acum.

A aruncat o privire înapoi, spre o scară scurtă ce se ramifica în capătul holului. Majordomul, recăpătându-și atitudinea demnă, o urca deja, biletul murdar odihnindu-se pe tava din mâinile sale.

— Văd că Walmisley a plecat să îi spună Excelenței Sale despre sosirea dumitale. Trebuie să plec, pentru a nu pierde poștalionul. *Adieu*, doamnă Beauchamp.

S-a întors spre Mary, care stătea retrasă, sprijinită de lambriul din lemn.

— La revedere, fiica mea. Încearcă să… în fine.

Colțurile buzelor i s-au ridicat în ceea ce voia să fie un zâmbet părintesc.

— La revedere, Mary.

— La revedere, Papa, a murmurat ea, cu ochii în pământ.

Mi-am plimbat privirea de la unul la celălalt. Ce Dumnezeu căuta Mary Hawkins, dintre toți oamenii, aici? În mod evident, locuia în conac; proprietarul trebuie să fie vreo rubedenie.

— Doamnă Beauchamp?

Un valet scund și gras a făcut o plecăciune lângă mine.

— Excelența Sa vă va primi acum, doamnă.

Mâna lui Mary m-a prins de mânecă în clipa în care m-am întors să îl urmez pe valet.

— D-d-dar…, a început ea.

În starea de încordare în care mă aflam, nu credeam că pot aduna suficientă răbdare încât să ascult ce dorește să-mi spună. Am zâmbit vag și am bătut-o ușor pe mână.

— Da, da, am spus. Nu-ți face griji, va fi bine.

— D-dar este…

Valetul a făcut o plecăciune și a deschis ușa din capătul coridorului. Lumina dinăuntru cădea pe bogăția brocartului și pe lemnul lustruit. Scaunul pe care îl vedeam într-o parte avea pe spate brodat blazonul familiei; o versiune mai clară a emblemei din piatră roasă pe care o zărisem afară.

Un leopard culcat, ținând în labă un buchet de crini – sau erau flori de șofran? În mintea mea suna alarma în timp ce ocupantul scaunului se ridica, umbra lui căzând peste pragul lustruit al ușii când s-a întors. Ultimul cuvânt gâtuit al lui Mary a reușit să se audă, în același timp cu anunțul valetului.

— N-n-nașul meu! a spus ea.

— Excelența Sa, ducele de Sandringham, a rostit valetul.

— Doamnă… Beauchamp? a spus ducele, căscând gura de uimire.

— Păi, am îngăimat, cam așa ceva.

•

Ușa salonului s-a închis după mine, lăsându-mă singură cu Excelența Sa. Ultima mea imagine cu Mary o înfățișa stând în

hol, cu ochii cât cepele, deschizând și închizând gura în tăcere ca un peștișor în acvariu.

De o parte și de alta a ferestrelor erau așezate vase chinezești uriașe, iar sub ele se aflau mese cu intarsii bogate. O Venus de bronz poza cochetă pe polița de deasupra șemineului, alături de o pereche de boluri din porțelan cu margine aurie și un sfeșnic din argint aurit, în care ardeau lumânări. Un covor cu fir scurt, pe care l-am recunoscut ca fiind un Kermanshah de foarte bună calitate, acoperea cea mai mare parte a podelei și o spinetă era așezată într-un colț; puținul spațiu rămas neacoperit era ocupat de mobilă încrustată și câteva sculpturi.

— Frumoasă cameră, am remarcat amabil spre duce, care stătea în fața focului, cu mâinile încrucișate la spate, și mă privea cu o expresie de amuzament circumspect pe chipul lătăreț și rumen.

— Îți mulțumesc, a spus el, cu vocea sa ascuțită de tenor atât de stranie pentru trupul acela solid, cu pieptul lat. Prezența dumitale sporește frumusețea încăperii, draga mea.

Amuzamentul a învins precauția și a zâmbit, un zâmbet dezarmant, franc.

— De ce Beauchamp? a întrebat el. Doar nu e numele dumitale adevărat, nu-i așa?

— E numele meu dinainte de căsătorie, am răspuns, prea tulburată ca să mă gândesc la o minciună.

Sprâncenele groase și blonde s-au înălțat a nedumerire.

— Ești franțuzoaică?

— Nu. Englezoaică. Dar nu puteam folosi Fraser, nu?

— Înțeleg.

Cu sprâncenele încă ridicate, mi-a făcut semn din cap spre o sofa micuță acoperită cu brocart, invitându-mă să iau loc. Era bogat ornamentată și frumos proporționată, o piesă de muzeu, ca toate celelalte obiecte din cameră. Mi-am tras poalele rochiei într-o parte cât de grațios am putut, ignorând petele de noroi și părul de cal, și m-am așezat delicat pe satinul galben-pai.

Ducele se plimba de colo-colo în fața focului, privindu-mă, păstrând un zâmbet șters pe buze. M-am luptat cu căldura și confortul pe care le simțeam înmuindu-mi picioarele ce mă dureau, amenințând să mă tragă în abisul oboselii care se căsca în fața mea. Dar nu era momentul să las garda jos.

— Ce ești dumneata de fapt? a întrebat deodată ducele. O ostatică englezoaică, o iacobită înfocată ori o spioană franțuzoaică?

Am apăsat cu două degete pe locul dureros dintre sprâncene. Răspunsul corect era „niciuna dintre cele de mai sus”, dar nu credeam că m-ar ajuta foarte mult

— Ospitalitatea acestei case pare să nu fie la înălțimea rolului pe care îl îndeplinește, am spus cât de arogant am putut în împrejurările date, ceea ce nu era foarte mult.

Totuși, aerele de mare doamnă, după exemplul lui Louise, nu au rămas fără rezultat.

Ducele a început să râdă, un sunet înalt, chițăit, ca un liliac care a auzit o glumă excelentă.

— Scuzele mele, doamnă. Ai dreptate, ar fi trebuit să îmi treacă prin minte să-ți ofer o gustare înainte să încep a te interoga. Câtă lipsă de considerație din partea mea!

A murmurat ceva spre valetul care și-a făcut apariția drept răspuns la clopoțelul pe care l-a scuturat ducele, apoi a așteptat calm în fața focului apariția tăvii. Eu am rămas tăcută, uitându-mă prin cameră, aruncând din când în când o privire spre gazda mea. Niciunul dintre noi nu era interesat de o conversație măruntă. În ciuda amabilității aparente, acesta era doar răgazul dinaintea confruntării și amândoi știam asta.

Ce voiam eu să știu era de ce. Înconjurată de oameni care se întrebau cine naiba eram, mă întrebam și eu unde se afla ducele în această ecuație. Sau unde credea el că mă aflu eu. Mă întâlnise de două ori înainte, ca doamna Fraser, soția stăpânului de la Lallybroch. Acum apăream la ușa lui dându-mă drept o ostatică englezoaică pe nume Beauchamp, proaspăt salvată din mâinile unei bande de iacobiți scoțieni. Asta era suficient pentru a pune pe oricine pe gânduri. Dar atitudinea lui față de mine depășea cu mult granițele simplei curiozități.

A apărut ceaiul, însoțit de biscuiți și chec. Ducele și-a ridicat ceașca, mi-a îndemnat, cu o ridicare din sprânceană, să fac la fel și amândoi ne-am băut ceaiul fără să scoatem un cuvânt. Undeva în cealaltă parte a casei auzeam un bocănit înfundat, ca și cum cineva bătea cu ciocanul. Sunetul ușor al ceștii ducelui pe farfurioară era semnalul pentru reluarea ostilităților.

— Și acum, a spus el cu autoritatea pe care o putea avea un om ce vorbea ca Mickey Mouse, dă-mi voie să încep, doamnă

Fraser… pot folosi acest nume? Mulțumesc. Dă-mi voie să încep prin a-ți spune că știu deja foarte multe despre dumneata. Am intenția de a ști și mai multe. Vei face bine să-mi răspunzi pe larg și fără ezitări. Trebuie să spun, doamnă Fraser, că ești uluitor de greu de ucis – s-a aplecat ușor în direcția mea, cu acel zâmbet încă pe buze –, dar te asigur că acest lucru poate fi dus la îndeplinire, dacă există suficientă hotărâre.

L-am privit fără să mă mișc; nu datorită vreunei stăpâniri de sine naturale, ci pentru că eram pur și simplu înmărmurită. Împrumutând un alt gest de la Louise, am ridicat ambele sprâncene întrebător, am sorbit puțin ceai, apoi mi-am tamponat delicat buzele cu șervețelul cu monogramă de pe măsuță.

— Mi-e teamă că vei crede că nu mă duce capul, Excelență, am spus, dar nu am nici cea mai vagă idee despre ce vorbești.

— Adevărat, draga mea?

Ochii albaștri, mici și jucăuși, nu au clipit. S-a întins după clopoțelul din argint de pe tavă și a sunat o dată.

Individul trebuie să fi așteptat în camera alăturată să fie chemat, căci ușa s-a deschis imediat. Un bărbat înalt și slab, în haine închise la culoare și de bună calitate pentru un servitor, s-a apropiat de duce și a făcut o plecăciune adâncă.

— Excelența Voastră?

Vorbea engleza, dar accentul francez se auzea limpede. Părea francez și după trăsături: nas lung și alb, buze subțiri și strânse și urechi depărtate de cap ca o pereche de aripi mici, cu vârfurile de un roșu-aprins. A devenit și mai palid când și-a ridicat ochii și m-a văzut, apoi a făcut involuntar un pas în spate.

Sandringham a urmărit reacția lui cu o încruntătură iritată, după care și-a mutat privirea spre mine.

— Nu îl recunoști? m-a întrebat.

Tocmai când să clatin din cap, mâna dreaptă a bărbatului, lipită de pânza pantalonilor, a tresărit. Cât mai discret posibil, făcea semnul coarnelor, cu degetele din mijloc strânse, iar arătătorul și degetul mic îndreptate spre mine. L-am recunoscut așadar și în următoarea secundă suspiciunea mi-a fost confirmată când am observat alunița de deasupra furcii degetului mare. Nu mai aveam nicio îndoială, era bărbatul cu cămașă brodată care ne atacase pe mine și pe Mary la Paris. Și care evident era în slujba ducelui.

— Ticălos nenorocit! am spus.

Am sărit în picioare, răsturnând măsuța de ceai și am înșfăcat primul obiect care mi-a căzut în mână, un borcan pentru păstrat tutunul din alabastru. L-am aruncat înspre bărbat, însă el s-a întors și a luat-o speriat la fugă, borcanul greu trecând la câțiva centimetri de capul lui, pentru a se sparge de tocul ușii.

A țâșnit pe ușă trântind-o în urma lui când am dat să mă arunc spre el. M-am oprit, abia trăgându-mi sufletul. L-am țintuit cu privirea pe Sandringham, punându-mi mâinile în șolduri.

— Cine e? am întrebat.

— Valetul meu, a răspuns calm ducele. Albert Danton îl cheamă. Un tip priceput la eșarfe și ciorapi, dar nițel prea pasional, cum sunt mai toți francezii ăștia. Și incredibil de superstițios, a adăugat încruntându-se dezaprobator spre ușa închisă. Papistași prostănaci, cu toți sfinții și parfumurile lor și toate cele. Cred în orice.

Respirația începea să mi se liniștească, dar inima încă îmi bătea cu putere în oasele de balenă ale corsetului. Abia puteam să trag aer în piept.

— Pervers mizerabil, dezgustător și nerușinat!

Ducele părea plictisit de invectivele mele și a încuviințat neglijent din cap.

— Da, da, draga mea. Toate astea, sunt convins, și chiar mai multe. Și lipsit de noroc, cel puțin o dată.

— Lipsit de noroc. Așa zici dumneata?

Pășind nesigur, m-am îndreptat spre sofa și m-am așezat. Mâinile îmi tremurau de nervi și le-am împreunat, ascunzându-le în faldurile rochiei.

— Din câteva puncte de vedere, draga mea doamnă. Ascultă-mă puțin, a continuat el unindu-și ambele palme într-o rugăciune grațioasă. Îl trimit pe Danton să-ți facă felul. El și prietenii lui decid să se distreze puțin mai întâi; totul e bine și frumos, dar în timpul ăsta, se uită mai bine la dumneata și ajung la concluzia inexplicabilă că ești nu știu ce soi de vrăjitoare, își pierd cu totul capul și o iau la fugă. Dar nu înainte de a-mi silui fina care se afla acolo dintr-un accident nefericit, astfel ruinându-i toate șansele la o căsătorie excelentă, pentru care făcusem mari eforturi s-o aranjez. Gândește-te ce ironie!

Șocurile veneau în valuri repezi și mari și nu știam cu care să mă lupt mai întâi. Mai ales o frază rostită de el mă uluise în mod special.

— Ce vrei să spui cu „să-mi facă felul”? am întrebat. Vrei să spui că dumneata chiar ai încercat să mă ucizi?

Camera părea să se învârtă cu mine și am înghițit o gură zdravănă de ceai, fiind băutura cea mai tonică pe care o aveam la îndemână. Nu era prea eficace.

— Păi, da, a spus Sandringham amabil. Acesta este punctul pe care încercam să îl argumentez. Spune-mi, draga mea, ai dori un pahar de vin?

L-am privit pentru o clipă cu băgare de seamă. După ce tocmai afirmase că încercase să mă ucidă, acum se aștepta să accept un pahar de vin din mâinile lui?

— Coniac, am spus. Mult!

A chicotit din nou cu vocea aceea ascuțită și s-a îndreptat spre bufet, întorcând capul ca să-mi vorbească:

— Căpitanul Randall mi-a spus că ești o femeie foarte interesantă. O părere impresionantă, venind din partea căpitanului, știi? În mod obișnuit, pe el nu îl prea interesează femeile, deși ele se țin roi după el. Probabil înfățișarea îl face atrăgător, că manierele lui n-au cum.

— Deci Jack Randall lucrează pentru dumneata, am spus, luând paharul pe care mi l-a întins.

Îl văzusem turnând în două pahare și eram convinsă că niciunul nu conținea altceva decât brandy. Am dat pe gât o înghițitură serioasă, de care aveam mare nevoie.

Ducele a făcut același lucru, efectul lichidului înțepător făcându-l să închidă ochii.

— Bineînțeles, a spus el. Adesea cele mai bune unelte sunt cele mai periculoase. Dar nu trebuie să te ferești a te folosi de ele, trebuie doar să te asiguri că îți iei măsurile de precauție cuvenite.

— Periculos, nu-i așa? Cât de multe știi despre Jonathan Randall? am întrebat, curioasă.

— Oh, a chicotit ducele, cred că știu absolut totul, draga mea. De fapt, cred că știu mult mai multe decât dumneata. Eu nu mă folosesc de un om ca el fără să am mijloace de a-l controla, înțelegi? Și banii sunt un căpăstru bun, dar slab.

— Spre deosebire de șantaj? am spus sec.

S-a lăsat pe spate, cu mâinile împreunate peste pântecul bombat, și m-a privit cu un interes amabil.

— Ah. Crezi că șantajul ar putea lucra în ambele sensuri, dacă înțeleg eu bine?

A clătinat din cap, desprinzând câteva fire de tutun, care au căzut plutind pe vesta din mătase.

— Nu, draga mea. În primul rând, între noi există anumite diferențe. Deși un astfel de zvon mi-ar putea afecta primirea în anumite cercuri ale societății, nu e o chestiune care să mă îngrijoreze prea tare. Dar pentru bunul căpitan – ei bine, armata are prejudecăți foarte rigide în privința unor asemenea preferințe nenaturale. De fapt, pedeapsa este adesea moartea. Nu, nu suferă comparație, serios.

Și-a înclinat capul într-o parte, atât cât îi permiteau cutele de grăsime.

— Dar nici speranța de îmbogățire, nici teama de a fi expus nu îl leagă pe John Randall de mine, a spus el, cu ochii albaștri mici și apoși sclipind în orbite. El mă servește pe mine pentru că eu îi ofer ceea ce el își dorește.

Am măsurat trupul gras cu dezgust nedisimulat, făcându-l pe Excelența Sa să se scuture de râs.

— Nu, nu asta, a spus el. Gusturile căpitanului sunt cumva mai rafinate decât atât. Nu ca ale mele.

— Atunci, ce?

— Pedeapsa fizică, a spus el în șoaptă. Dar dumneata știi asta, nu? Sau cel puțin soțul dumitale o știe.

Mă simțeam murdară pentru simplul fapt că mă aflam în preajma lui și m-am ridicat să mă îndepărtez. Cioburile borcanului de tutun din alabastru zăceau pe podea și fără să vreau am lovit unul, care s-a izbit de perete, a ricoșat și s-a dus învârtindu-se sub sofa, amintindu-mi de Danton.

Nu eram deloc sigură că doream să discut cu el subiectul uciderii mele abandonate, dar pentru moment părea preferabil altor variante.

— De ce ai dorit să mă ucizi? l-am întrebat deodată, întorcându-mă cu fața spre el.

Am aruncat o privire iute peste colecția de obiecte de pe o măsuță rotundă, căutând o armă potrivită pentru apărare, pentru eventualitatea în care mai simțea încă nevoia de a o face.

Dar nu dădea semne. În schimb, s-a aplecat cu greu, a luat ceainicul, scăpat întreg printr-o minune, și l-a pus pe măsuța de ceai așezată la locul ei.

— La vremea aceea mi se părea convenabil, mi-a răspuns calm. Aflasem că dumneata și soțul dumitale încercați să dejucați o anume acțiune în care aveam și eu unele interese. Întâi mi-a trecut prin minte să-l elimin pe soțul dumitale, dar părea prea periculos, fiind înrudit cu două dintre cele mai importante familii din Scoția.

— Ți-a trecut prin minte să-l elimini?

În mintea mea s-a făcut lumină, o lumină printre multe altele care mi se aprindeau sub țeastă ca artificiile.

— Dumneata ai fost cel care i-a trimis pe marinarii aceia să-l atace pe Jamie la Paris?

Ducele a încuviințat în tăcere, cu un aer foarte relaxat.

— Mi se părea cea mai simplă cale, deși cam grosolană. Dar pe urmă Dougal MacKenzie a apărut în Paris și m-am întrebat dacă nu cumva soțul dumitale lucra pentru Stuarzi. Am devenit confuz în privința intereselor lui politice.

Eu eram confuză în privința intereselor ducelui. Acest discurs straniu dădea foarte limpede de înțeles că era un iacobit ascuns – și dacă era adevărat, lucrase ca un maestru pentru a-și păstra secretele.

— Pe urmă, a continuat el, așezând delicat capacul ceainicului la loc, mai era și prietenia dumitale tot mai strânsă cu Ludovic al Franței. Chiar dacă soțul dumitale dădea greș cu bancherii, Ludovic îi putea furniza lui Charles Stuart banii de care avea nevoie – cu condiția ca dumneata să-ți fi ținut nasul drăgălaș departe de povestea asta.

S-a încruntat privind de aproape biscuitul pe care îl ținea în mână, a scuturat câteva scame de pe el, apoi a renunțat să-l mănânce și l-a azvârlit pe masă.

— Odată ce-a devenit limpede ce se petrecea cu adevărat, am încercat să-l ispitesc pe soțul dumitale înapoi în Scoția, cu oferta de grațiere. M-a costat foarte mult grațierea aceea, a adăugat el pe gânduri. Și totul, pentru nimic! Apoi mi-am amintit de devotamentul lui față de dumneata – un devotament chiar emoționant, a spus el cu un zâmbet binevoitor care mi-a displăcut profund. Am crezut că moartea dumitale îi va distrage

atenția de la demersul în care era angajat, fără a provoca vâlva pe care uciderea lui ar fi stârnit-o.

Un gând m-a fulgerat și m-am dus să mă uit la clavecinul din colțul camerei. Câteva foi de muzică erau așezate pe stativ, scrise cu o caligrafie clară și delicată. *Cincizeci de mii de lire sterline, cu ocazia debarcării Înălțimii Voastre în Scoția.* Semnat *S.* „*S*” de la Sandringham, firește. Ducele a început să râdă, încântat.

— Asta e fost cu adevărat foarte inteligent din partea dumitale, draga mea. Trebuie să fi fost dumneata, am auzit despre nefericita incapacitate a soțului dumitale de a înțelege muzica.

— De fapt, nu am fost eu, am răspuns, întorcându-mă cu spatele la clavecin. Masa de lângă mine nu avea nimic folositor în genul cuțitașelor de desfăcut scrisori sau vreun obiect ascuțit, dar am ridicat în grabă o vază și mi-am îngropat fața în buchetul de flori de seră din ea. Mi-am coborât pleoapele, simțind atingerea petalelor răcoroase pe obrajii care brusc îmi dogoreau. Nu îndrăzneam să-mi ridic capul, de teamă că fața mă va da de gol.

Căci dincolo de umărul ducelui, văzusem un obiect rotund, acoperit cu piele, de forma unui dovleac, încadrat de draperiile verzi din catifea ca unul dintre obiectele de artă exotică ale ducelui. Am deschis ochii, uitându-mă precaută printre petale la gura largă, cu dinți rari, rânjită ca un dovleac de Halloween.

Simțeam un amestec de groază și ușurare. Văzusem bine, vasăzică. Cerșetorul de lângă poartă era Hugh Munroe, un vechi tovarăș al lui Jamie din vremurile în care era proscris în Highlands. Cândva învățător, fusese capturat de turci pe mare și desfigurat prin tortură, apoi ajunsese de nevoie cerșetor și braconier – îndeletniciri la care se adăuga spionajul de succes. Auzisem că era spion al armatei scoțiene, dar nu-mi închipuisem că activitățile sale îl purtaseră atât de departe în sud.

De cât timp stătea acolo, cocoțat ca o pasăre pe iedera de la fereastra celui de-al doilea etaj? Nu îndrăzneam să comunic cu el; tot ce puteam face era să îmi țin ochii fixați asupra unui punct chiar deasupra umărului ducelui, privind cu aparentă indiferență în gol.

Ducele se uita la mine cu interes.

— Adevărat? Sper că nu a fost Gerstmann. Trebuia să-mi treacă prin minte că are o minte suficient de întortocheată.

— Și credeai că eu am? Sunt flatată.

Îmi țineam nasul în flori, vorbind absentă într-un bujor.

Silueta de afară și-a slăbit strânsoarea de pe iederă suficient cât să ridice o mână la vedere. După ce răpitorii sarazini îl lăsaseră fără limbă, mâinile lui Hugh Munroe vorbeau pentru el. Țintuindu-mă cu privirea, a arătat întâi spre mine, apoi spre el, apoi într-o parte. Palma lată s-a aplecat, iar degetul arătător și cel mijlociu au devenit o pereche de picioare fugind, gonind spre est. Apoi mi-a făcut cu ochiul, a strâns pumnul drept salut și a dispărut.

M-am relaxat, tremurând ușor, am tras adânc aer în piept, simțind că mi-am recăpătat forțele. Am strănutat și am așezat florile la loc.

— Deci dumneata ești iacobit? am întrebat.

— Nu neapărat, a răspuns el sincer. Întrebarea este, draga mea… Dumneata ești?

Cu totul lipsit de complexe sociale, și-a scos peruca, și-a scărpinat capul cu păr rar și blond, după care și-a așezat-o la loc.

— Când ai fost la Paris, ai încercat să oprești efortul de a-l restaura pe regele James pe tronul său. După ce ați eșuat, dumneata și soțul dumitale păreți să fiți acum cei mai loiali susținători ai Înălțimii Sale. De ce?

Ochii mici și albaștri nu trădau decât o curiozitate temperată, dar nu această curiozitate moderată încercase să mă ucidă.

Încă din momentul în care aflasem cine era gazda mea, mă străduisem din toate puterile să îmi amintesc ce discutaseră Frank și reverendul Wakefield despre el cândva. Era iacobit? Din câte îmi aminteam, verdictul istoriei – în persoana lui Frank și a reverendului – era neclar. Și eu aveam aceeași opinie.

— Nu cred că îți voi spune, am rostit încet.

O sprânceană blondă s-a arcuit și ducele a scos o cutiuță smălțuită din buzunar și a luat cu vârfurile degetelor din conținutul ei.

— Ești sigură că o astfel de atitudine e înțeleaptă, draga mea? Să știi că Danton e încă aproape.

— Danton nu m-ar atinge nici cu o prăjină de trei metri, am răspuns fără menajamente. Nici dumneata, de altfel. Nu din

același motiv, am adăugat în grabă, văzându-i gura deschizându-se. Dar, dacă dorești atât de mult să știi de care parte a baricadei mă aflu, nu ai de gând să mă ucizi înainte de afla, nu-i așa?

Ducele s-a înecat cu tutunul și a tușit greu, bătându-se cu pumnul peste pieptii vestei sale brodate. M-am ridicat în picioare și l-am privit cu răceală, în timp ce el strănuta și scuipa.

— Încerci să mă sperii ca să îți dezvălui anumite lucruri, dar nu merge, am spus, vorbind cu mult mai multă încredere decât simțeam cu adevărat.

Sandringham și-a tamponat ușor cu batista ochii înlăcrimați. În cele din urmă a tras adânc aer în piept și l-a suflat printre buzele cărnoase și țuguiate, fixându-mă cu privirea.

— Prea bine, atunci, a rostit el, ceva mai calm. Îmi imaginez că meșterii mei au terminat de-acum modificările la camera dumitale. Voi chema o servitoare să te conducă.

Trebuie să mă fi holbat prostește la el, căci a zâmbit ironic, ridicându-se anevoie din fotoliul său.

— Știi, până la un punct, nici nu contează. Oricine ai fi sau orice informație ai avea, ai o calitate neprețuită ca oaspete în casa mea.

— Și care e aceea? am întrebat.

S-a oprit cu mâna pe clopoțel și a zâmbit.

— Ești soția lui Jamie Roșcovanul, a răspuns el blând. Și el ține la dumneata, draga mea, nu-i așa?

•

Văzusem și închisori mai rele. Camera măsura cam nouă metri pe nouă și era mobilată cu o bogăție întrecută doar de salonul de jos. Patul cu baldachin stătea pe o mică platformă, cu pene de struț la colțurile draperiilor de damasc, și două fotolii tapițate cu brocart erau așezate confortabil în fața unui șemineu uriaș.

Servitoarea care mă însoțise a lăsat ligheanul și urciorul pe care le ducea în brațe și s-a repezit să aprindă focul deja pregătit. Valetul a așezat tava cu mâncare acoperită pe o masă lângă ușă, apoi a rămas placid în prag, dându-mi peste cap orice plan pe care îl putusem încropi de a încerca să o iau la fugă pe lângă el de-a lungul holului. Nu că m-ar fi ajutat foarte mult să încerc, am gândit întristată; m-aș fi rătăcit neputincioasă în casă

după prima cotitură a coridorului; blestematul de conac era la fel de mare precum Buckingham Palace.

— Excelența Sa speră că vă veți simți bine, doamnă, a spus servitoarea făcând o reverență în drum spre ușă.

— O, pun rămășag că asta speră, am răspuns acru.

Ușa solidă s-a închis în urma ei cu o bufnitură deprimantă și scrâșnetul unei chei mari parcă a sfâșiat vălul de protecție ce-mi acoperea nervii deja zdruncinați.

Tremurând în frigul camerei vaste, mi-am strâns brațele la piept și am pășit spre foc, unde m-am prăbușit într-un fotoliu. Impulsul meu era să profit de avantajul de a fi singură pentru a face o mică criză de nervi. Însă îmi era teamă că, dacă le-aș fi permis emoțiilor bine strunite până atunci să-și facă de cap, nu le-aș mai putea stăpâni niciodată. Am închis strâns ochii și am urmărit sclipirea roșie a flăcării în spatele pleoapelor închise, impunându-mi să mă calmez.

La urma urmelor, nu mă găseam în primejdie pentru moment, iar Hugh Munroe era în drum spre Jamie. Chiar dacă Jamie îmi pierduse urma în decursul acestei săptămâni petrecute pe drumuri, Hugh îl va găsi și îl va aduce la mine. Hugh cunoștea fiecare fermier și meseriaș, fiecare fermă și conac pe cuprinsul a patru parohii. Un mesaj din partea bărbatului mut va călători printr-o rețea de vești și bârfe la fel de iute precum treceau norii purtați de vânt pe deasupra munților. Dacă apucase să coboare din cuibul de iederă și să iasă de pe pământurile ducelui fără să fie văzut.

— Nu fi ridicolă, am spus cu voce tare, omul e un braconier priceput. Sigur a scăpat.

Ecoul cuvintelor mele lovindu-se de tavanul cu ornamente albe de ghips era cumva reconfortant.

— Și dacă e așa, am continuat să vorbesc răspicat, cu voce tare pentru a mă auzi, atunci Jamie va veni.

Corect, mi-a trecut deodată în minte. Și oamenii lui Sandringham îl vor aștepta când va veni. *Ești soția lui Jamie Roșcovanul,* spusese ducele. Singura mea calitate neprețuită. Eram momeală.

— Sunt icre de somon! am exclamat, ridicându-mă în fotoliu.

Mârșăvia gestului a trezit un mic, dar bine venit acces de furie care mi-a domolit puțin frica. Am încercat să ațâț flăcările furiei ridicându-mă și plimbându-mă prin cameră, căutând noi insulte

pe care să i le strig ducelui data viitoare când ne vom vedea. Ajunsesem la „pederast fricos” când un strigăt înfundat de afară mi-a atras atenția.

Împingând într-o parte draperiile grele de catifea de la fereastră, am înțeles că ducele avusese mare dreptate. Bare solide din lemn fuseseră bătute în cruce peste cadrul ferestrei atât de apropiate una de cealaltă, încât abia puteam strecura un braț printre ele. Dar puteam vedea.

Căzuse seara și umbrele de sub copacii din parc erau întunecate precum cerneala. Strigătele veneau de acolo, urmate de strigăte de răspuns dinspre grajduri, de unde și-au făcut brusc apariția câteva siluete cu torțe aprinse. Figurile micuțe și întunecate au fugit spre pădure, flăcările torțelor de pin întinzându-se în spate, sclipind portocaliu în vântul rece și umed. Când au ajuns la marginea parcului, o ceată de siluete vag umane a devenit vizibilă, rostogolindu-se pe iarba din fața casei. Iarba era udă și forța luptei lăsa urme adânci în pământ noroios.

Stăteam în vârful picioarelor, strângând în mâini barele de lemn și apăsându-mi obrajii pe lemnul aspru în efortul de a vedea mai mult. Lumina zilei se stinsese cu totul și în licărul torțelor puteam distinge doar câte o mână sau un picior zvâcnind în încleștarea din parc.

Nu putea fi Jamie, mi-am spus în gând, încercând să înghit nodul din gât care era inima mea. Nu atât de curând, nu acum. Și nu singur, nu putea să fi venit de unul singur. Căci vedeam acum că lupta era concentrată în jurul unui singur om, în această clipă căzut în genunchi, o siluetă întunecată ghemuită sub pumnii și ciomegele grăjdarilor și ale paznicilor ducelui.

Apoi trupul ghemuit s-a întins la pământ și strigătele au încetat, deși alte câteva lovituri au mai fost aplicate pentru orice eventualitate înainte ca micul grup de servitori să se dea înapoi. S-au schimbat câteva replici, pe care nu le puteam auzi de unde mă aflam, și doi dintre bărbați s-au aplecat și au ridicat trupul de subsuori. Când au trecut pe sub fereastra mea de la al treilea etaj, în drum spre curtea din spatele casei, lumina torțelor a căzut pe o pereche de picioare târându-se, încălțate cu sandale, și pe zdrențele unei bluze soioase. Nu era Jamie.

Unul dintre băieții de la grajduri alerga pe lângă ei, ducând fericit o tășcuță groasă din piele legată cu o curea. Eram prea

sus și prea departe pentru a auzi zăngănitul ornamentelor mici de metale de pe curea, dar ele au sclipit în lumina torțelor și toată forța mi s-a scurs din brațe într-un val de groază și disperare.

Obiectele micuțe erau monede și nasturi. Și *gaberlunzii.* Micile bucăți de plumb care le dădeau cerșetorilor permisiunea să ceară ajutor într-o anumită parohie. Hugh Munroe avea patru, ca un semn de indulgență pentru suferințele îndurate în mâinile turcilor. Nu era Jamie, ci Hugh.

Tremuram atât de tare, încât abia mă țineau picioarele, dar am alergat la ușă și am bătut în ea cu toată puterea.

— Lăsați-mă să ies! am strigat. Trebuie să-l văd pe duce! Dați-mi drumul, am spus.

Strigătele și pumnii mei în ușă nu au primit niciun răspuns și am alergat înapoi la fereastră. Scena de dedesubt era acum cu totul liniștită. Un băiat ținea o torță pentru unul dintre grădinari, care stătea în genunchi la marginea pajiștii, înlocuind cu grijă bucățile de iarbă scoase din pământ în timpul încăierării.

— Hei! am strigat cu toată puterea.

Fiind acoperită de bare, nu puteam deschide fereastra în afară. M-am repezit în cameră și am înhățat un sfeșnic greu din argint, am dat fuga la fereastră și am spart un panou de geam, fără să-mi pese de cioburile care zburau.

— Ajutor! Hei, acolo jos! Spuneți-i ducelui că vreau să îl văd! Acum! Ajutor!

Mi s-a părut că una dintre siluete își întoarce capul spre mine, însă niciuna nu a făcut vreun gest de a se îndrepta spre casă, continuându-și treburile de parcă doar strigătul unei păsări de noapte tulburase întunericul din jur.

Am alergat la ușă, bătând și strigând, apoi înapoi la geam și iar la ușă. Am strigat, am implorat și am amenințat până când mi s-a uscat gâtul și am bătut în ușa de neclintit până când pumnii mi s-au înroșit și s-au zdrelit, dar nu a venit nimeni. Puteam fi singură în tot conacul, căci nu se auzea niciun sunet. Liniștea de pe coridor era la fel de adâncă precum noaptea de afară, o liniște mormântală. Frica mea scăpase cu totul de sub control și m-am prăbușit în cele din urmă în genunchi, în fața ușii, plângând fără oprire.

•

M-am trezit înghețată și înțepenită, cu o durere cruntă de cap, simțind ceva mare și solid împingându-mă pe podea. Am tresărit când marginea ușii grele ce se deschidea mi-a prins pielea coapsei, frecând-o de podea.

— Au!

M-am rostogolit neîndemânatică, apoi m-am săltat pe mâini și genunchi, cu părul atârnându-mi peste față.

— Claire! O, nu mai striga, t-te rog! Ești rănită, draga mea?

Cu un foșnet de șifon apretat, Mary s-a lăsat în genunchi lângă mine. În spatele ei, ușa s-a închis și am auzit scrâșnetul cheii.

— Da… adică, nu. Sunt bine, am spus amețită. Dar Hugh…

Mi-am strâns buzele și am scuturat din cap încercând să-mi adun gândurile.

— Ce naiba cauți aici, Mary?

— I-am d-dat niște bani menajerei să mă lase înăuntru, a șoptit ea. Ai putea să vorbești mai încet?

— Nu prea contează, am spus pe un ton normal. Ușa asta e atât de groasă, încât niciun meci de fotbal nu s-ar auzi prin ea.

— Un ce?

— Nu contează.

Mintea începea să mi se limpezească, deși ochii îmi erau lipiți și umflați și capul încă îmi bubuia ca o tobă. M-am ridicat cu greu în picioare și m-am împleticit spre lighean, unde m-am stropit cu apă rece pe față.

— I-ai dat bani menajerei? am spus, ștergându-mi fața cu un prosop. Dar tot închise suntem aici, nu-i așa? Am auzit cheia învârtindu-se în broască.

Mary era palidă în penumbra camerei. Lumânarea se stinsese cât adormisem eu pe podea și nu exista altă lumină în afară de sclipirea roșiatică a cărbunilor din șemineu. Și-a mușcat buza.

— Mai mult de-atât nu am p-putut. Doamnei Gibson îi era prea teamă de duce ca să îmi dea cheia. Singurul lucru pe care s-a învoit să-l facă a fost să mă încuie cu dumneata și să îmi dea drumul dimineață. M-am gândit că poate ți-ar prinde bine să stau cu dumneata, a adăugat ea timid.

— O, am spus. Păi… mulțumesc. Foarte frumos din partea ta.

Am luat o lumânare nouă din sertar și m-am îndreptat spre șemineu să o aprind. Sfeșnicul era plin cu ceara de la lumânarea stinsă deja, așa că am picurat puțină ceară fierbinte pe blatul

mesei și am înfipt noua lumânare în ea, fără să mă sinchisesc de paguba pe care i-o făceam ducelui.

— Claire, a spus Mary. Ai... ai probleme?

Mi-am mușcat buza pentru a înghiți un răspuns repezit. La urma urmelor, nu avea decât șaptesprezece ani și ignoranța ei în politică era probabil chiar mai profundă decât ignoranța de care dăduse dovadă în privința bărbaților.

— Ă-ă, da, am răspuns. Mi-e teamă că am probleme destul de grave.

Creierul meu începea din nou să funcționeze. Chiar dacă Mary nu era înzestrată pentru a mă ajuta practic să evadez, putea fi măcar capabilă să îmi furnizeze informații despre nașul ei și mersul casei lui.

— Ai auzit zarva de lângă pădure de mai devreme? am întrebat.

A clătinat din cap. Începea să tremure; într-o cameră atât de mare, căldura focului se pierdea cu mult înainte de a ajunge la pat.

— Nu, dar l-am auzit pe unul dintre băieții de la bucătărie spunând că paznicii au prins un braconier în grădină. E foarte frig. Nu ne putem băga în p-pat?

Se întinsese deja peste pătură, băgând mâna sub pernă să apuce capătul cearșafului. Prin cămașa albă de noapte fundul i se contura rotund și neted, ca al unui copil.

— Nu era un braconier, am răspuns. Sau, mă rog, era braconier, dar îmi era, de asemenea, prieten. Plecase spre Jamie, să îi spună unde sunt. Știi ce s-a întâmplat cu el după ce l-au luat paznicii?

Mary s-a răsucit, chipul îi era palid în umbrele draperiilor din jurul patului. Chiar și în această lumină, vedeam că ochii întunecați i se holbaseră.

— O, Claire! Îmi pare atât de rău!

— Și mie, am spus pierzându-mi răbdarea. Dar știi unde e braconierul?

Dacă Hugh fusese închis într-un loc accesibil, precum grajdurile, mai exista o șansă slabă ca Mary să îl poată elibera cumva dimineață.

Tremurul buzelor ei, care îi făcea bâlbâială obișnuită să pară, prin comparație, ușor de înțeles, ar fi trebuit să mă avertizeze.

Dar cuvintele, când a reușit să le rostească, mi-au pătruns în inimă, ascuțite și neașteptate ca un pumnal.

— L-l-l-au s-s-spânzurat, a spus ea. La p-p-poarta g-g-grădinii.

•

A trecut ceva timp înainte să fiu capabilă să înțeleg ce se întâmplă în jurul meu. Valul de șoc, jale, teamă și dezolare s-a abătut asupra mea, copleșindu-mă. Abia eram conștientă de mâna mică a lui Mary care mă bătea timid pe umăr și de vocea ei care mă întreba dacă vreau o batistă sau un pahar cu apă. Am rămas ghemuită, fără să vorbesc, tremurând, așteptând ca disperarea violentă care îmi strângea stomacul să se domolească. Într-un târziu, după ce panica a trecut, am deschis, epuizată, ochii încețoșați.

— Voi fi bine, am spus în cele din urmă, ridicându-mă în capul oaselor și ștergându-mi nasul fără jenă cu mâneca rochiei.

Am luat prosopul și mi-am șters cu el ochii. Mary se învârtea pe lângă mine cu un aer îngrijorat. Am întins un braț și i-am strâns mâna pentru a o liniști.

— Gata, am spus. Acum sunt bine. Și mă bucur foarte mult că ești aici.

Deodată mi-am dat seama de ceva și am lăsat prosopul să cadă, privind-o intrigată.

— Acum, dacă mă gândesc mai bine, tu de ce te afli aici? am întrebat. În această casă?

Mary a coborât privirea, îmbujorându-se și a început a netezi cuvertura de pe pat.

— D-ducele este nașul meu de botez, știi?

— Da, asta am înțeles, i-am răspuns. Dar am unele îndoieli că voia doar să se bucure de compania ta.

A zâmbit ușor la remarca mea.

— N-nu. Dar el, ducele adică, crede că mi-a găsit un alt s-s-soț.

Efortul de a pronunța cuvântul „soț” a lăsat-o roșie în obraji.

— Papa m-a adus aici ca să-l cunosc.

Din purtarea ei, am dedus că vestea nu impunea felicitări imediate.

— Îl cunoști pe acest bărbat?

Doar după nume, din câte se părea. Un anume domn Isaacson, importator, din Londra. Prea ocupat pentru a călători tocmai până la Edinburgh pentru a-și cunoaște aleasa,

convenise să vină la Bellhurst, când urma să aibă loc nunta, toate părțile fiind de acord.

•

Am ridicat peria de păr din argint de pe noptieră și am început să mi-o trec absentă prin păr. Așadar, după ce eșuase să aranjeze o alianță cu nobilimea franceză, ducele intenționa să își vândă fina unui evreu bogat.

— Am un nou trusou, a spus Mary încercând să zâmbească. Patruzeci și trei de cămăși brodate – două cu f-fir de aur.

Vocea i s-a stins și a rămas cu buzele strânse, privind fără să vadă spre palma stângă.

Mi-am așezat mâna peste a ei.

— Păi, am spus încercând să o încurajez, poate va fi un om bun.

— De asta mă și t-tem.

Evitându-mi privirea nedumerită, s-a uitat, împreunându-și mâinile în poală.

— Nu i-au spus domnului Isaacson despre P-Paris. Și mi-au zis că nici eu nu trebuie să-i povestesc, a rostit ea cu tristețe. Au adus o femeie bătrână și oribilă să îmi explice cum trebuie să mă port în noaptea nunții, să... să mă prefac că e prima dată, dar eu... O, Claire, cum pot să fac eu așa ceva? s-a văitat ea. Și Alex... Nu i-am spus, nu i-am putut spune! Sunt atât de lașă, nici măcar nu i-am s-spus că plec!

S-a aruncat în brațele mele și am bătut-o ușor pe spate, scăpând puțin de propria mea durere în efortul de a o mângâia pe ea. În cele din urmă s-a mai liniștit și s-a ridicat în capul oaselor, sughițând, ca să bea puțină apă.

— Și vei merge până la capăt cu nunta? am întrebat.

A ridicat ochii spre mine, cu genele ude de lacrimi.

— Nu am de ales, mi-a răspuns simplu.

— Dar..., am început și apoi m-am oprit, neștiind cum să continui.

Avea dreptate. Tânără, fără mijloace materiale, fără un bărbat care să o salveze pur și simplu, nu avea altă scăpare decât să se supună voinței tatălui și nașului ei și să se căsătorească cu acel necunoscut domn Isaacson din Londra.

Amândouă aveam inima grea, așa că nu ne atrăgea mâncarea de pe tavă. Ne-am ghemuit sub pături ca să ne încălzim și după câteva minute, Mary, istovită de emoții, dormea profund. Deși

eram la fel de epuizată ca ea, nu reușeam să adorm, plângând după Hugh, făcându-mi griji în privința lui Jamie și întrebându-mă ce voia de la mine ducele.

Cearșafurile erau reci și îmi simțeam picioarele ca niște sloiuri de gheață. Ignorând alte gânduri mai tulburătoare, am început să mă gândesc la Sandringham. Care era rolul lui în această poveste?

După toate aparențele, omul era iacobit. Fusese, după cum recunoscuse cu gura lui, gata să comită crime – sau măcar să plătească pentru ele – ca să se asigure că Charles obține sprijinul de care avea nevoie pentru a-și lansa expediția spre Scoția. Și dovada cifrului muzical confirma că ducele fusese cel care îl convinsese pe Charles să ridice ancora în august, promițându-i că îl va ajuta.

Anumiți bărbați se străduiau să-și ascundă simpatiile iacobite; având în vedere pedepsele pentru trădare, era de înțeles atitudinea lor. Iar ducele ar avea mult mai multe de pierdut decât alții, dacă ar susține o cauză sortită eșecului.

Cu toate acestea, Sandringham nu mi se părea un susținător entuziast al monarhiei Stuarzilor. Judecând după remarcile lui despre Danton, în mod clar nu ar simpatiza un conducător catolic. Și de ce să aștepte atât de mult până să trimită ajutoare, când Charles avea nevoie disperată de bani în acest moment, cum avusese, de fapt, de la sosirea sa în Scoția?

Mă puteam gândi la două motive rezonabile ale comportamentului ducelui, niciunul dintre ele lăudabil din partea unui gentilom, însă ambele potrivite cu caracterul său.

Putea, de fapt, să fie iacobit, dispus să înghită un rege catolic nesărat în schimbul unor beneficii viitoare, de care s-ar fi bucurat ca unul dintre principalii susținători ai restauratei monarhii a Stuarzilor. Puteam înțelege acest raționament; cuvântul „principiu” nu se regăsea în vocabularul ducelui, pe când „interesul propriu” era clar un termen pe care îl cunoștea bine. Poate dorea să aștepte până când Charles ajungea în Anglia, pentru ca banii să nu fie irosiți înainte de ultima bătălie pentru Londra a armatei scoțienilor. Oricine îl cunoștea bine pe Charles Stuart înțelegea că era mai înțelept să nu-i încredințeze prea mulți bani deodată.

Or, dacă așa stăteau lucrurile, Sandringham ar fi urmărit să se asigure că Stuarzii chiar aveau o susținere substanțială pentru

cauza lor înainte de a se implica financiar la rândul lui; la urma urmelor, contribuția la o rebeliune nu e același lucru cu a întreține de unul singur o armată întreagă.

Pe de altă parte, vedeam un motiv mult mai sinistru pentru condițiile ofertei ducelui. Impunând condiția ca armata iacobită să ajungă pe sol englezesc înainte de a primi ajutorul său financiar, ducele se asigura că Charles va lupta împotriva opoziției crescânde a propriilor săi comandanți, târându-și armata dezordonată și fără tragere de inimă tot mai spre sud, departe de adăpostul munților în care s-ar putea refugia.

Dacă ducele putea aștepta favoruri de la Stuarzi pentru ajutorul dat la restaurarea lor, ce putea aștepta de la cei din Casa de Hanovra, pentru a-l ademeni pe Charles Stuart într-un loc convenabil acestora... pentru a-l trăda și a-l arunca pe el și pe adepții lui în mâinile armatei engleze?

Istoria nu reușise să spună care fuseseră adevăratele simpatii politice ale ducelui. Fapt ce mi s-a părut straniu; cu siguranță el va fi nevoit să își dezvăluie intențiile mai devreme sau mai târziu. Desigur, m-am gândit că Bătrânul Vulpoi, lordul Lovat, reușise ultima dată să joace în ambele tabere ale Răscoalei Iacobite, intrând în grațiile Casei de Hanovra și menținându-și relația apropiată cu Stuarzii în același timp. Și Jamie o făcuse la rândul lui, pentru o vreme. Poate că nu era chiar atât de dificil să îți ascunzi loialitatea în mocirla mereu schimbătoare a politicii regale.

Frigul îmi pătrundea în oase și eram nevoită să îmi mișc întruna picioarele, dar nu simțeam nimic când îmi frecam pulpele una de alta. Evident că picioarele nu aveau cum să-mi ofere căldura dorită, aș fi avut mai multe șanse dacă frecam niște bețe uscate.

Stând în pat fără somn, fără liniște, zgribulită, am auzit brusc un sunet slab și ritmic lângă mine. Am întors capul, ascultând, m-am ridicat într-un cot și am privit spre tovarășa mea nevenindu-mi a crede. Era ghemuită pe o parte, cu pielea îmbujorată de somn, arătând ca o floare de seră deschisă, cu degetul mare vârât între buzele roz și delicate. Buza de jos s-a mișcat chiar în timp ce o priveam, sugând foarte ușor degetul.

Nu prea știam dacă să râd ori să plâng. Până la urmă, nu am făcut niciuna, nici alta; i-am tras ușor degetul din gură și i-am

așezat mâna fără vlagă, strânsă pumn, pe piept. Am suflat în lumânare și m-am cuibărit lângă Mary.

Fie datorită inocenței acelui gest, cu amintirile îndepărtate legate de încredere și de siguranță pe care mi le-a trezit, fie datorită tihnei oferite de apropierea unui trup cald ori doar epuizării în urma groazei și a durerii, m-am relaxat, picioarele mi s-au dezmorțit și într-un târziu am adormit.

Învelită într-un cocon cald de pături, am dormit adânc și fără vise. Cu atât mai mare a fost șocul când m-am pomenit smulsă din întunericul blând și tăcut al uitării. Era încă noapte – beznă de fapt, căci focul se stinsese –, dar în jurul meu nu era nici blândețe, nici tăcere. Ceva greu se lăsase brusc pe pat, lovindu-mi brațul și, din câte se părea, pregătindu-se să o ucidă pe Mary.

Patul s-a săltat și salteaua s-a înclinat deodată sub mine, cadrul patului zdruncinându-se cu forța luptei care se dădea în el. Se auzeau mormăieli agonizate și amenințări șoptite și o mână agitată – a lui Mary, mi s-a părut – m-a lovit în ochi.

M-am rostogolit în grabă din pat, împiedicându-mă de treapta postamentului și întinzându-mă cât eram de lungă pe podea. Sunetele luptei s-au intensificat cu un sunet oribil, ascuțit, pe care l-am luat drept cel mai bun efort al lui Mary de a striga în timp ce era strangulată.

După o exclamație uluită, scoasă de o voce bărbătească groasă, a urmat încă un zvârcolit în așternuturi, apoi sunetul ascuțit a încetat brusc. Mișcându-mă iute, am găsit amnarul pe masă și am aprins o scânteie pentru lumânare. Flacăra a pâlpâit, a prins putere și s-a ridicat, dezvăluind imaginea pe care o bănuisem la auzul înjurăturii sănătoase în galeză – Mary, invizibilă cu excepția mâinilor bâjbâind frenetic, cu o pernă trântită peste față, era acoperită de trupul masiv și agitat al soțului meu, care, în ciuda avantajului mărimii sale, părea să aibă mâinile cu adevărat foarte ocupate.

Concentrat să o potolească pe Mary, nu își ridicase privirea spre lumânarea aprinsă, ci continua să încerce să îi prindă mâinile, în același timp ținându-i perna pe față. Stăpânindu-mi pornirea de a râde isteric la acest spectacol, am pus jos lumânarea, m-am aplecat peste pat și l-am bătut ușor pe umăr.

— Jamie? am spus.

— Iisuse!

A țâșnit ca un somon, sărind din pat și ghemuindu-se la podea cu pumnalul pe jumătate tras. Apoi m-a văzut și a răsuflat ușurat, închizând pentru o clipă ochii.

— Iisuse Dumnezeule, englezoaico! Niciodată să nu mai faci una ca asta, ai auzit? Taci, i-a poruncit scurt lui Mary care scăpase de sub pernă și se ridicase în capul oaselor cu ochii ieșiți din orbite și încercând să îngaime ceva. Nu am vrut să îți fac vreun rău. Am crezut că ești soția mea.

A ocolit cu pași hotărâți patul, m-a luat de umeri și m-a sărutat cu putere, parcă vrând să se asigure că acum nimerise femeia care trebuie. O nimerise și i-am răspuns la sărut cu toată pasiunea, bucurându-mă să-i simt barba nerasă care mă zgâria și mirosul cald și iute, un amestec de pânză umedă, lână udă și iz de transpirație bărbătească.

— Îmbracă-te, mi-a spus, dându-mi drumul. Blestemata asta de casă mișună de servitori. E ca un furnicar dedesubt.

— Cum ai intrat aici? am întrebat, privind în jur după mantia pe care o lăsasem pe undeva.

— Pe ușă, bineînțeles, a spus el nerăbdător. Aici.

A înșfăcat mantia de pe spătarul unui fotoliu și mi-a aruncat-o. După cum era de așteptat, ușa masivă stătea deschisă, inelul mare cu chei atârnând în încuietoare.

— Dar cum…, am început.

— Mai târziu, mi-a tăiat-o el.

A zărit-o pe Mary care coborâse din așternuturi și se lupta să-și îmbrace halatul de casă.

— Mai bine bagă-te înapoi în pat, fătuco, a sfătuit-o el. Podeaua e rece.

— Vin cu voi.

Cuvintele sunaseră înăbușite de faldurile de pânză, însă hotărârea ei era evidentă când capul i s-a ițit prin gura halatului și ne-a privit, cu părul zburlit, dar neînfricată.

— Ba pe naiba, a răspuns Jamie.

A țintuit-o cu o privire aspră și am observat zgârieturile proaspete și roșii de pe obraz. Însă văzându-i buzele tremurând, Jamie și-a stăpânit furia și i-a vorbit cu glas blând.

— Nu-ți face griji, domniță. Nu vei avea niciun necaz. Eu încui ușa în urma noastră și poți povesti oricui dimineață ce s-a întâmplat. Nimeni nu va da vina pe tine.

Ignorându-l, Mary și-a vârât grăbită picioarele în papucii de casă și a alergat spre ușă.

— Hei! Unde credeți că vă duceți?

Luat prin surprindere, Jamie a sărit după ea, dar nu suficient de iute încât să o oprească să iasă. Mary a rămas pe coridor, chiar în fața ușii, gata s-o rupă la fugă precum o căprioară.

— Merg cu voi! a repetat ea cu înverșunare. Dacă nu mă luați, alerg pe coridor, țipând cât de tare pot. Deci cum facem?

Jamie o privea nemișcat, părul lui sclipind precum cuprul în lumina lumânării și sângele împurpurându-i obrajii, prins între nevoia de a păstra liniștea și impulsul de a o strânge de gât pe Mary cu mâinile goale și a scăpa de gura ei. Fata îl privea cu aceeași încrâncenare, într-o mână strângând poalele cămășii de noapte, gata să o ia la fugă. Acum îmbrăcată și încălțată, l-am împuns cu degetul în coaste, spulberându-i concentrarea.

— Ia-o și pe ea, am spus scurt. Hai.

Mi-a aruncat o privire ce semăna perfect cu cea pe care i-o aruncase și lui Mary, dar n-a mai stat pe gânduri decât o clipă. A încuviințat scurt din cap, m-a luat de braț și toți trei am ieșit grăbiți în bezna înghețată a coridorului.

•

Casa era deopotrivă tăcută ca un mormânt și plină de sunete; podelele scârțâiau sub tălpile noastre și rochiile noastre foșneau ca frunzele suflate de vânt. Pereții păreau să respire și lemnul să se așeze, iar sunete ușoare, abia auzite dincolo de coridor, sugerau vizuini tainice de animale pe sub pământ. Și deasupra tuturor se întindea liniștea adâncă și înspăimântătoare a unei case mari și întunecate, adâncite într-un somn care nu trebuia tulburat.

Mary mă strângea de braț în vreme ce ne strecuram de-a lungul coridorului în urma lui Jamie. El se mișca precum o umbră, lipit de perete, dar foarte repede, deși nu făcea niciun zgomot. Când am trecut prin dreptul unei uși, am auzit un sunet de pași înfundați de cealaltă parte. Jamie îl auzise și el și s-a lipit de perete, făcându-ne semn mie și lui Mary să trecem înaintea lui. Varul de pe pereți era rece sub palmele mele și am încercat să mă lipesc de el.

Ușa s-a deschis precaut și un cap cu o bonetă umflată s-a ițit afară, uitându-se pe hol în direcția opusă nouă.

— Hei! s-a auzit o șoaptă. Tu ești, Albert?

Un firicel de transpirație rece mi-a alunecat pe șira spinării. O slujnică, aparent așteptând vizita valetului ducelui, care probabil își întreținea reputația de francez. Nu credeam că un scoțian înarmat i s-ar părea fetei un înlocuitor potrivit pentru iubitul ei absent. Îl simțeam pe Jamie încordat lângă mine, încercând să-și învingă scrupulele de a nu lovi o femeie. Încă o clipă și ea se va întoarce, îl va vedea și va țipa de va trezi toată casa.

M-am desprins imediat de zid.

— Ă-ă, nu, am spus scuzându-mă. Mi-e teamă că sunt doar eu.

Servitoarea a tresărit de spaimă și eu am pășit degrabă pe lângă ea, astfel încât s-o silesc să stătea cu fața spre mine și cu spatele la Jamie.

— Îmi pare rău că te-am speriat, am continuat, zâmbind veselă. Vezi dumneata, nu pot să adorm. M-am gândit să beau puțin lapte cald. Spune-mi, coridorul acesta duce spre bucătării?

— Ce?

Slujnica, o fetișcană durdulie, cam de douăzeci de ani, a căscat necuviincios gura, expunând dovada unei tulburătoare lipse de grijă pentru igiena bucală. Spre norocul meu, nu era aceeași servitoare care mă condusese în camera mea; poate aceasta n-o să-și dădea seama că eram prizonieră, nu oaspete.

— Sunt oaspete în această casă, am spus, încercând să-i explic.

Apoi, mergând pe principiul că apărarea cea mai bună e atacul, am țintuit-o cu o privire acuzatoare.

— Albert, nu? Excelența Sa știe că ai obiceiul să primești bărbați în camera ta în toiul nopții? am întrebat.

Vorbele mele au părut să atingă un punct sensibil, căci femeia s-a albit la față și a căzut în genunchi, prinzându-mă de poala rochiei. Ideea că va fi dată în vileag a alarmat-o într-atât că n-a mai stat să se întrebe ce oaspete ar umbla de nebun pe coridoare înainte de ivirea zorilor, purtând nu doar rochie și pantofi, ci și o mantie de călătorie.

— O, doamnă! Vă implor, nu îi spuneți nimic Excelenței Sale, da? Văd pe chipul dumneavoastră că sunteți bună, doar nu vreți să mă vedeți alungată de aici. Aveți milă de mine, doamnă, am șase frați și surori acasă și eu…

— Gata, gata, am liniștit-o, bătând-o ușor pe umăr. Nu-ți face griji. Nu îi voi spune ducelui. Întoarce-te în pat și…

Vorbind cu ea pe tonul folosit cu copiii sau cu suferinzii de boli nervoase, am trimis-o, încă susținându-și cu însuflețire nevinovăția, înapoi în camera înghesuită care era dormitorul ei. I-am închis ușa în nas și m-am rezemat de ea să îmi revin. Chipul lui Jamie a răsărit din umbre, zâmbind cu gura până la urechi. Nu a spus nimic, doar m-a bătut ușurel pe cap felicitându-mă, înainte de a mă lua de braț și a mă împinge din nou de-a lungul coridorului.

Mary aștepta sub o fereastră din capul scărilor, cămașa ei de noapte radiind albă în lumina lunii ivite pentru o clipă dintre norii purtați cu iuțeală de vânt. După semne, se apropia furtuna și m-am întrebat dacă asta va ajuta sau va îngreuna evadarea noastră.

Mary l-a prins de tartan pe Jamie chiar când să pășească pe prima treaptă.

— Sst! a șoptit ea. Vine cineva!

Într-adevăr, venea. Auzeam zgomotul înfundat al pașilor de dedesubt și lumina palidă a unei lumânări a inundat scările. Mary și cu mine ne-am uitat disperate în jur, însă nu exista niciun ungher în care să ne putem ascunde. Era o scară dosnică, pentru uzul servitorilor, și holurile dintre etaje erau simple platforme pătrate, complet lipsite de obiecte de decor, mobilă sau cuiere practice.

Jamie a oftat resemnat. Apoi, făcându-ne semn să intrăm din nou în coridorul din care ieșisem, și-a scos pumnalul și a așteptat încordat în colțul întunecat al platformei.

Degetele lui Mary s-au agățat de mâna mea, împletindu-și degetele cu ale mele, strângând cu putere în agonia așteptării. Jamie avea un pistol la curea, însă era limpede că nu îl putea folosi în casă, până și un servitor și-ar da seama de acest lucru, de aceea nu putea să-l sperie cu el. Trebuia să se folosească de cuțit și stomacul mi s-a strâns de milă pentru nefericitul servitor căruia avea să-i răsară în față o namilă scoțiană de aproape o sută de kilograme amenințându-l cu un tăiș din oțel.

Tocmai mă gândeam la hainele de pe mine, considerând că aș putea să mă lipsesc de vreun jupon pentru a-l lega pe servitor, când capul aplecat al celui ce urca pe scări a devenit vizibil. Părul negru era pieptănat cu cărare pe mijloc și netezit cu o pomadă cu un miros grețos de dulce, care imediat mi-a

adus aminte de strada întunecată din Paris și de curba buzelor subțiri și crude pe sub mască.

Icnetul meu de spaimă l-a făcut pe Danton să ridice îndată fruntea, pe ultima treaptă înainte de platformă. În următoarea clipă a fost înhățat de gât și izbit de peretele holului cu o forță care i-a zburat lumânarea din mână.

Și Mary îl recunoscuse.

— El este! a exclamat ea, șocul făcând-o să uite să vorbească încet ori să se bâlbâie. Bărbatul din Paris!

Apăsându-l puternic cu brațul peste piept, Jamie îl ținea lipit de perete pe valetul care de-abia se zbătea. Chipul bărbatului, luminat din când în când de luna care apărea și dispărea în spatele norilor repezi, era palid ca al unei fantome. În următoarea clipă a pălit și mai mult, când Jamie a așezat muchia lamei pe gâtul lui.

Am pășit în hol, nesigură de ce va face Jamie sau de ce aș fi vrut eu să facă. Danton a scos un geamăt gâtuit când m-a văzut și a dat să-și facă cruce.

— La Dame Blanche! a șoptit el, cu ochii căscați de groază.

Jamie l-a apucat brusc de păr și i-a tras capul pe spate atât de tare, încât s-a auzit o bufnitură surdă când țeasta a lovit lambriul de lemn.

— Dacă aș avea timp la dispoziție, *mo garhe,* ai muri încet, i-a șoptit Jamie și vocea îi suna foarte convingătoare, deși abia se auzea. Dumnezeu s-a îndurat de tine, căci nu am timp.

I-a smucit capul și mai tare. Îi vedeam mărul lui Adam mișcându-se agitat când a înghițit convulsiv, cu ochii holbați de groază fixați asupra mea.

— Tu îi spui „Dame Blanche”, a zis Jamie printre dinți. Eu îi spun nevastă. Deci chipul ei să fie ultimul lucru pe care îl vezi!

Lama a tăiat gâtul bărbatului cu o violență care l-a făcut pe Jamie să geamă de efort și un val întunecat de sânge i-a împroșcat cămașa. Duhoarea morții brutale a umplut holul și un șuierat, un fel de gâlgâit, s-a auzit dinspre trupul prăbușit grămadă pe podea, părând să dureze o veșnicie. Într-un târziu, sunetele din spatele meu m-au ajutat să mă dezmeticesc. Mary vomita violent în hol. Primul meu gând a fost că servitorii vor avea de curățat o groază dimineață, când se vor trezi. Cel de-al doilea gând a zburat spre Jamie, pe care am apucat să-l zăresc în lumina trecătoare a lunii. Avea sânge pe obraji și picături roșii

în păr și respira anevoie. Arăta ca și cum o să vomite și el dintr-o clipă în alta.

M-am întors spre Mary și, în spatele ei, în celălalt capăt al holului, am văzut o dâră de lumină de la o ușă care se deschidea. Cineva voia să afle de unde venea sunetul. Am șters-o repede la gură cu poala cămășii ei de noapte și am apucat-o de braț, trăgând-o spre platforma din capul scărilor.

— Haide! am spus. Să ieșim de aici.

Trezit din năuceala cu care privea leșul lui Danton, Jamie s-a scuturat, venindu-și în fire, și s-a întors spre scară.

Părea să știe încotro ne îndreptăm, conducându-ne fără șovăire prin coridoarele întunecate. Mary mergea lângă mine împiedicându-se, pufăind, respirația ei îmi șuiera ca o locomotivă în ureche.

În ușa unei bucătărioare, Jamie s-a oprit deodată și a scos un fluierat discret. Imediat s-a auzit un fluierat asemănător drept răspuns și ușa s-a deschis într-o beznă populată de forme nedeslușite. Una din acestea s-a desprins din întuneric și s-a repezit spre noi. După un schimb scurt de replici mormăite, bărbatul – oricine ar fi fost el – a întins brațul spre Mary și a tras-o între umbre. Un curent de aer rece mi-a dat de înțeles că undeva în față era o ușă deschisă.

Mâna lui Jamie pe umărul meu m-a condus printre obstacolele bucătărioarei întunecoase și a unei camere mai mici, unde păreau să zacă îngrămădite mobile vechi; mi-am lovit glezna de ceva, dar mi-am înghițit strigătul de durere.

Ajunși în sfârșit afară, vântul mi-a suflat mantia și a umflat-o ca pe un balon. După călătoria cu peripeții prin casa cufundată în beznă, simțeam că aș fi putut să-mi iau zborul, să urc până la cer.

Bărbații din jurul meu păreau să-mi împărtășească starea de ușurare; s-a auzit o explozie de replici șoptite și de râs înăbușit, îndată potolită de Jamie. Unul câte unul, bărbații s-au îndepărtat peste peluza din fața casei, ca niște umbre sub luna care dansa printre nori. Alături de mine, Jamie i-a urmărit cu privirea cum dispăreau în pădurea din parc.

— Unde e Murtagh? a mormăit el ca pentru sine, uitându-se după ultimul dintre bărbați. Plecat probabil să îl caute pe Hugh, și-a răspuns singur. Știi unde ar putea fi, englezoaico?

Am înghițit, simțind cum vântul mă biciuie rece pe sub mantie, iar amintirea a ucis bucuria bruscă a eliberării.

— Da, am răspuns și i-am dat vestea proastă, cât de concis am putut.

Pe sub masca de sânge, chipului i s-a întunecat și, când am terminat de povestit, împietrise de-a binelea.

— Aveți de gând să stați acolo toată noaptea, a întrebat o voce în spatele nostru, sau ar trebui să sunăm o alarmă, ca să știe unde să caute mai întâi?

Jamie s-a luminat ușor la față când Murtagh s-a ivit din umbrele de lângă noi, tăcut ca o fantomă. Avea o boccea învelită într-o pânză sub un braț; o halcă de carne din bucătării, mi-am spus în gând, văzând pata de sânge întunecat de pe pânză. Impresia mi-a fost întărită de bucata mare de șuncă pe care și-o vârâse sub celălalt braț și de șirul de cârnați atârnat de gât. Jamie a strâmbat din nas, zâmbind ușor.

— Miroși ca un măcelar, omule. Poți să faci ceva fără să te gândești la propriul stomac?

Murtagh și-a înclinat capul într-o parte, cercetându-i hainele pline de sânge.

— Mai bine să arăt ca un măcelar decât ca porcii pe care îi vinde, a spus el. Mergem?

•

Fuga prin parcul mohorât a fost înspăimântătoare. Copacii erau înalți și departe unul de altul și printre ei creșteau puieți, care se transformau deodată în siluete amenințătoare semănând cu paznicii în lumina neclară. Dar norii se adunau groși și luna plină se arăta tot mai rar, unul din puținele lucruri bune în noaptea aceea. Când am ajuns în capătul îndepărtat al parcului, a început să plouă.

Trei bărbați ne așteptau cu caii. Mary era deja urcată pe cal în fața unuia dintre oamenii lui Jamie. Vădit rușinată că trebuia să călărească precum bărbații, își tot îndesa faldurile cămășii de noapte sub coapse, într-o încercare zadarnică de a ascunde faptul că avea picioare.

Mai experimentată, dar tot blestemând cutele bogate ale rochiei, am ridicat poalele și am așezat un picior în palma pe care mi-o oferea Jamie, aburcându-mă în șa cu o săritură exersată. Calul a fornăit și a dat din urechi.

— Scuze, prietene, i-am spus fără pic de milă. Dacă ai crezut că asta a fost rău, stai să vezi cum e când se urcă dumnealui.

Aruncând o privire în jur după respectivul „dumnealui”, l-a zărit sub un copac, cu mâna pe umărul unui băiat străin, de vreo paisprezece ani.

— Cine e acela? am întrebat, aplecându-mă pentru a-i atrage atenția lui Geordie Paul Fraser, care era ocupat să-și strângă chinga.

— Ă? O, el, a spus uitându-se la băiat, apoi încruntându-se la chinga care îi tot scăpa. Îl cheamă Ewan Gibson. Fiul vitreg cel mai mare al lui Hugh Munro. Se pare că era cu taică-său când au năvălit peste ei paznicii ducelui. Flăcăul a apucat să fugă și l-am găsit noi în apropiere de marginea mlaștinii. El ne-a adus aici.

Cu o ultimă smucitură de prisos, s-a uitat la chingă, parcă provocând-o să i se împotrivească, apoi a ridicat privirea spre mine.

— Știi unde e tatăl băiatului? m-a întrebat el deodată.

Am încuviințat din cap și răspunsul trebuie să mi se fi citit limpede pe chip, căci Geordie s-a întors să se uite la băiat. Jamie îl strângea cu putere la pieptul lui, bătându-l ușor cu mâna pe spate. În timp ce îi priveam, Jamie l-a dat un pas înapoi, cu ambele mâini pe umerii băiatului și i-a spus ceva, uitându-se concentrat la el. Nu i-am auzit cuvintele, dar după un moment, băiatul și-a îndreptat umerii și a încuviințat din cap. Jamie a încuviințat la rândul lui și cu o ultimă bătaie pe umăr, l-a dus pe băiat spre unul dintre cai, de pe care George McClure întindea deja o mână în jos spre el. Jamie a pornit spre noi, cu fruntea în pământ și poala tartanului fluturând în urma lui, în ciuda vântului rece și a ploii care cădea cu repeziciune.

Geordie a scuipat în iarbă.

— Bietul de el, a spus el, fără a preciza despre cine vorbea și s-a ridicat în șa.

În apropiere de colțul dinspre sud-est al parcului ne-am oprit, caii bătând din copite și tremurând, în timp ce doi bărbați au dispărut înapoi în pădure. N-au trecut mai mult de douăzeci de minute, dar mi s-a părut de două ori pe atât, până când s-au întors.

Bărbații veneau acum cu doi cai, al doilea cal purtând un trup lung și cocârjat atârnat de-a curmezișul șeii, înfășurat în tartanul clanului Fraser. Cailor nu le plăcea; al meu și-a smucit capul, cu

nările fremătând, când calul ce purta leșul lui Hugh a trecut pe lângă noi. Jamie a tras de hățuri și a rostit ceva repezit în galeză, iar animalul s-a potolit.

L-am simțit pe Jamie ridicându-se în scărițe în spatele meu, privind în urmă parcă numărând membrii rămași ai grupului. Apoi brațul lui mi-a cuprins mijlocul și ne-am așternut la drum, spre nord.

•

Am mers întreaga noapte, oprindu-ne doar puțin să ne odihnim. În timpul unui popas, adăpostindu-ne sub un castan, Jamie a întins brațul să mă îmbrățișeze, dar s-a oprit brusc.

— Ce s-a întâmplat? am spus, zâmbind. Ți-e jenă să-ți săruți soția în fața oamenilor tăi?

— Nu, a spus el, dovedindu-mi-o, apoi a făcut un pas în spate, zâmbind. Nu, mi-a fost teamă pentru un moment că vei începe să țipi și să mă zgârii pe față.

Și-a pipăit cu grijă urmele pe care i le lăsase Mary pe obraz.

— Bietul de tine, am spus, râzând. Nu a fost chiar primirea la care te așteptai, așa-i?

— Păi, în momentul acela, chiar a fost, mi-a răspuns cu un rânjet.

Luase doi cârnați dintr-un șir de la gâtul lui Murtagh și mi-a întins și mie acum unul. Nu îmi puteam aminti când mâncasem ultima oară, dar trebuie să fi trecut ceva timp, căci nici măcar frica mea de botulism nu a putut împiedica acei cârnați grași și condimentați să mi se pară delicioși.

— Ce vrei să spui cu asta? Credeai că nu te voi recunoaște după doar o săptămână?

A clătinat din cap, încă zâmbind și a înghițit îmbucătura de cârnat.

— Nu. Atunci când am intrat în casă, știam cam pe unde ești, datorită barelor de lemn de la ferestre. După cum arătau, negreșit i-ai făcut o impresie puternică Excelenței Sale, a spus el, ridicând o sprânceană.

— I-am făcut, am răspuns scurt, refuzând să mă gândesc la duce. Mai departe.

— Păi, a spus el, mușcând din nou și împingând îmbucătura într-o parte, spre obraz, în timp ce vorbea. Știam camera, dar aveam nevoie de cheie, nu?

— O, da, am spus. Trebuia să îmi povestești asta.

A mestecat și a înghițit.

— O am de la cameristă, dar n-am căpătat-o așa de ușor.

S-a frecat îndurerat mai jos de centură.

— Din câte se părea, aș spune că femeia mai fusese trezită din somn de câteva ori înainte și nu îi plăcuse foarte mult.

— O, da, am spus, delectată de imaginea pe care mi-o stârnise afirmația lui. Păi, aș zice că ai venit ca un fruct proaspăt și rar.

— Am mari îndoieli, englezoaico. A urlat ca o *banshee* și mi-a ars un genunchi în boașe, apoi a fost cât pe-aci să-mi spargă țeasta cu un sfeșnic când gemeam îndoit de durere.

— Și ce ai făcut?

— I-am ars un pumn zdravăn – în momentul acela nu mă simțeam foarte cavaler – și am legat-o cu panglicile bonetei de noapte. Apoi i-am îndesat un prosop în gură ca să opresc valul de nume cu care mă striga și am căutat prin cameră până am găsit cheile.

— Bravo, am spus, apoi mi-a trecut ceva prin minte. Dar cum ai știut unde dormea camerista?

— Nu știam, a răspuns el calm. Spălătoreasă mi-a spus… după ce i-am spus eu cine sunt și am amenințat-o că o tai și o pun în frigare dacă nu îmi spune ce vreau să știu. Cum ți-am zis, englezoaico, a rostit el zâmbindu-mi strâmb, uneori e un avantaj să te știe lumea de sălbatic. Probabil că de-acum au auzit toți de Roșcovanul Jamie Fraser.

— Păi, dacă nu au auzit, vor auzi.

L-am cercetat cu privirea cât de bine am putut în lumina slabă.

— Te-a bătut cumva și spălătoreasă?

— M-a tras de păr, a răspuns el gânditor. Mi-a smuls un smoc cu tot cu rădăcini. Îți mărturisesc, englezoaico, dacă o să vreau vreodată să-mi schimb îndeletnicirea, nu cred că o să mă apuc să atac femei – e o muncă al dracului de grea.

•

Cu puțin înainte de ivirea zorilor, a început să cadă lapovița, dar am mai mers o vreme înainte ca Ewan Gibson să-și oprească poneiul, să se ridice stângaci în scărițe pentru a privi în jur și apoi să ne facă semn spre o pantă care urca în stânga.

Întuneric fiind, era imposibil să mergi călare la deal. Am fost nevoiți să descălecăm și să mergem pe lângă cai, la pas, prin

noroi, de-a lungul unei poteci aproape invizibile, care șerpuia prin ierburi înalte și granit. Zorile începuseră să lumineze cerul când ne-am oprit să ne tragem sufletul pe creasta dealului. Orizontul era ascuns, încărcat de nori, dar o lumină difuză, fără o sursă precisă, a început să ia locul cenușiului mai întunecat al nopții. Acum puteam cel puțin să văd pârâiașele reci în care mă afundasem până la gleznă și să evit, la coborârea dealului, cele mai abrupte ridicături de pietre și bolovani pe care își puteai luxa gleznele.

La capătul pantei se afla un cerc mic de case, deși „casă” e un termen generos pentru structurile primitive ghemuite sub zade. Acoperișurile de stuf coborau până la zece centimetri de pământ, lăsând să se vadă doar o mică parte din pereții de piatră.

În fața unei colibe ne-am oprit. Ewan a privit spre Jamie, șovăind parcă pierdut, apoi, când Jamie a înclinat capul, s-a aplecat și a dispărut sub acoperișul scund al casei. M-am tras mai aproape de Jamie, punându-mi mâna pe brațul lui.

— Asta e casa lui Hugh Munro, mi-a șoptit el. L-am adus acasă, la nevasta lui. Băiatul s-a dus înăuntru să îi spună.

Am aruncat o privire din cadrul scund și întunecat al ușii spre trupul fără viață, înfășurat în tartan, pe care doi bărbați îl dezlegau acum de pe cal. Am simțit un fior slab trecând prin brațul lui Jamie. A închis ochii pentru o clipă și i-am văzut buzele mișcându-se, apoi a pășit în față și a întins brațele să ia corpul. Am tras adânc aer în piept, mi-am dat de pe frunte părul care îmi căzuse pe față și l-am urmat, aplecându-mă să trec pragul casei.

Nu era chiar atât de rău cum mă temeam, dar era destul de rău. Femeia, văduva lui Hugh, stătea tăcută, ascultând cu fruntea plecată condoleanțele șoptite de Jamie în galeză, lacrimile prelingându-i-se pe obraji ca ploaia. A întins timid brațul spre tartan, parcă vrând să îl dea într-o parte, apoi curajul a părăsit-o și a rămas așa în picioare, cu o mână odihnindu-se stingheră pe giulgiu, în vreme ce cu cealaltă trăgea un copilaș lângă coapsa ei.

Mai erau câțiva copii ghemuiți lângă foc – copiii vitregi ai lui Hugh – și un prunc în scutece într-un leagăn grosolan aproape de sobă. Am simțit o mică consolare, privind spre copil; măcar atât lăsase Hugh în urmă. Apoi consolarea a fost înlocuită de o

teamă rece când am privit spre copii, chipurile murdare amestecându-se cu umbrele. Hugh fusese cel care aducea de mâncare în casă. Ewan era curajos și harnic, dar nu avea decât paisprezece ani, iar următoarea ca vârstă era o fetiță în jur de doisprezece ani. Cum o să se descurce?

Chipul femeii era obosit și ridat, aproape fără niciun dinte. Mi-am dat seama că era probabil cu doar câțiva ani mai în vârstă decât mine. A făcut un semn spre singurul pat din casă și Jamie a lăsat ușor trupul pe el. I-a vorbit din nou în galeză; ea a clătinat din cap neajutorată, cu privirea tot ațintită în jos, spre trupul lung de pe pat.

Jamie a îngenuncheat lângă pat, a plecat fruntea și și-a așezat o mână pe corpul lui Hugh. Cuvintele îi erau șoptite, dar rostite clar și chiar și cu puținele mele cunoștințe de galeză l-am putut urmări.

— Îți jur ție, prietene, și Dumnezeu Atotputernic îmi e martor. Pentru iubirea pe care mi-ai arătat-o, cei dragi ție nu vor fi niciodată singuri atâta vreme cât eu voi trăi.

A rămas îngenuncheat câteva clipe. În colibă nu se auzea niciun sunet în afară de pocnetul slab al turbei din sobă și de ropotul ploii pe acoperiș. Ploaia îi întunecase părul lui Jamie; picături de apă străluceau precum nestematele în faldurile tartanului său. Apoi mâna i s-a strâns încă o dată într-un adio scurt și s-a ridicat.

Jamie a făcut o plecăciune spre doamna Munro și s-a întors să mă ia de braț. Dar până să ieșim, pielea de vacă atârnată peste cadrul scund al ușii s-a dat la o parte și m-am retras puțin pentru a-i face loc lui Mary Hawkins, urmată de Murtagh. Mary arăta deopotrivă murdară de noroi și uluită, cu un tartan ud strâns în jurul umerilor și cu pantofii de casă plini de noroi sub poalele murdare ale cămășii de noapte. Văzându-mă, s-a lipit strâns de mine, parcă recunoscătoare că mă aflam acolo.

— Nu am v-vrut să intru, mi-a șoptit ea, privind timid spre văduva lui Hugh Munro, dar domnul Murtagh a insistat.

Sprâncenele lui Jamie s-au ridicat întrebător când Murtagh a înclinat respectuos fruntea spre doamna Munro și i-a spus ceva în galeză. Micul scoțian arăta ca de obicei, aspru și sigur pe el, dar mi s-a părut că în atitudinea lui era un plus de demnitate. Adusese una dintre desagi, în care atârna greu ceva. Poate un dar de adio pentru doamna Munro, m-am gândit.

Murtagh a lăsat traista la picioarele mele, după care s-a îndreptat de spate și a privit spre mine, apoi spre Mary, spre văduva lui Hugh Munro și în cele din urmă spre Jamie, care părea la fel de nedumerit ca și mine. După ce s-a asigurat că toată lumea îl urmărește cu atenție, Murtagh a făcut o plecăciune ceremonioasă în fața mea, o șuviță de păr ud căzându-i pe frunte.

— Îți aduc răzbunarea, doamnă, a spus el, mai încet decât l-am auzit vreodată vorbind.

Și-a îndreptat umerii și a înclinat capul pe rând spre Mary și spre doamna Munro.

— Și dreptate pentru răul care vi s-a făcut.

Mary a strănutat și și-a șters în grabă nasul cu un fald al tartanului. S-a uitat la Murtagh cu ochii mari de uimire. Eu am privit în jos spre desagă, simțind un fior înghețat care nu avea nimic de-a face cu vremea de afară. Dar văduva lui Hugh Munro a fost cea care s-a lăsat în genunchi și cu mâini sigure a desfăcut sacul și a scos capul ducelui de Sandringham.

45. Blestemat fie tot neamul Randall

Călătoria spre nord în Scoția a fost o tortură. Am fost nevoiți să ne ascundem și să mergem pe drumuri lăturalnice, mereu cu teama de a fi recunoscuți drept scoțieni, neputând să cumpărăm sau să cerem mâncare, fiind nevoiți să furăm câte ceva din șoproane nepăzite sau să culegem rădăcini comestibile pe care le puteam găsi pe ogoare.

Încet-încet, ne-am croit drum spre nord. Știam doar că armata scoțiană se afla acolo, dar habar n-aveam unde anume. Cum nu știam unde se găsea armata, ne-am hotărât să mergem spre Edinburgh, cel puțin acolo vom afla vești despre campanie. Eram pe drumuri de câteva săptămâni; știam că eliberarea castelului Stirling de către englezi eșuase, Jamie știa că Bătălia de la Falkirk se terminase cu victoria armatei scoțienilor. Dar ce urmase?

Când am ajuns în cele din urmă pe strada pietruită Royal Mile, Jamie s-a îndreptat imediat spre cartierul general al armatei, lăsându-mă să mă duc cu Mary acasă la Alex Randall. Mergeam

amândouă cu pași repezi, abia vorbindu-ne, prea înspăimântate de ceea ce am putea găsi.

Dar el era acolo și am văzut-o pe Mary căzând în genunchi când a intrat în cameră și prăbușindu-se lângă patul lui. Trezit din ațipeală, Alex a deschis ochii, a clipit o dată, apoi chipul i s-a iluminat de parcă ar fi văzut îngerii coborând din ceruri.

— O, Dumnezeule! murmura el suspinând în părul ei. O, Doamne. Am crezut… o, Dumnezeule, mă rugasem… să te mai văd o dată. Doar o dată. O, Dumnezeule!

Mi s-a părut că nu e destul să-mi feresc privirea, am ieșit din cameră și am stat pe scări o jumătate de oră, odihnindu-mi fruntea obosită pe genunchi. Când mi s-a părut decent să mă întorc, am intrat în cămăruța redevenită murdară și lipsită de viață în săptămânile în care Mary lipsise. L-am examinat, atingându-i blând trupul bolnav. Eram uimită că trăise atât de mult; nu mai putea trăi multă vreme.

A citit adevărul pe chipul meu și a încuviințat din cap, știind.

— Am așteptat, a spus el în șoaptă, lăsându-se epuizat pe perne. Am sperat… că va mai veni o dată. Nu aveam niciun motiv să sper… dar m-am rugat. Și acum rugăciunile mi-au fost ascultate. Pot muri liniștit.

— Alex!

Strigătul îndurerat a izbucnit din pieptul lui Mary, ca și cum cuvintele lui ar fi lovit-o fizic, însă el a zâmbit și a strâns-o ușor de mână.

— Știam asta de multă vreme, iubirea mea, i-a șoptit el. Nu dispera. Voi fi mereu cu tine, privindu-te, iubindu-te. Nu plânge, dragostea mea.

Ea și-a șters ascultătoare obrajii roz și uzi, dar nu putea face nimic pentru a împiedica lacrimile să curgă. În ciuda evidentei ei disperări, niciodată nu arătase atât de înfloritoare.

— Doamnă Fraser, a spus Alex, arătând de parcă își aduna ultimele puteri pentru a mai cere o favoare. Vă rog… mâine… să mai veniți o dată și să îl aduceți pe soțul dumneavoastră? E important.

Am șovăit o clipă. Orice avea să afle Jamie, va dori să părăsească imediat Edinburgh-ul ca să se alăture armatei și să-și găsească ceilalți oameni. Dar, desigur, încă o zi nu putea conta pentru rezultatul războiului, iar eu nu puteam rezista celor două perechi de ochi care mă priveau cu atâta speranță.

— Vom veni, am spus.

•

— Sunt un prost, a mormăit Jamie, urcând străzile abrupte, pietruite, ce duceau spre ulița unde își avea camera Alex Randall. Ar fi trebuit să plecăm de ieri, îndată ce ți-am răscumpărat perlele de la cămătar! Știi cât de lung e drumul până la Inverness? Și noi avem niște mârțoage să ajungem acolo!

— Știu, i-am răspuns pierzându-mi răbdarea. Dar am promis. Și dacă l-ai fi văzut… mă rog, vei vedea într-o clipă și vei înțelege.

— Îhî.

Dar mi-a ținut ușa și m-a urmat pe scările întortocheate ale clădirii dărăpănate fără să mai protesteze. Mary stătea culcată pe jumătate în pat. Încă îmbrăcată în hainele zdrențuite de călătorie, îl ținea în brațe pe Alex, strângându-l cu toată forța la pieptul ei. Trebuie să fi stat cu el întreaga noapte.

Văzându-mă, Alex s-a desprins blând din îmbrățișarea ei, bătând-o ușor pe mâini. S-a rezemat într-un cot, cu chipul mai palid decât cearșafurile pe care era întins.

— Doamnă Fraser, a spus el.

A zâmbit slab, în ciuda broboanelor de transpirație și a palorii cenușii care trăda un atac grav de inimă.

— Vă mulțumesc că ați venit, a spus, respirând greu, privind în spatele meu. Soțul dumneavoastră e aici?

Ca pentru a-i răspunde, Jamie a pășit în cameră în urma mea. Mary, trezită din durerea ei de intrarea noastră, a privit de la mine spre Jamie, apoi s-a ridicat în picioare, așezând o mână timid pe brațul lui.

— Eu… noi… avem nevoie de dumneata, lord Tuarach.

Mi s-a părut că mai degrabă stânjeneala ei decât folosirea titlului l-a impresionat pe Jamie. Deși chipul îi era crispat încă, o parte din tensiune l-a părăsit. Și-a înclinat amabil capul spre ea.

— I-am cerut soției dumitale să te aducă, domnul meu. Eu sunt pe moarte, după cum vezi.

Alex Randall s-a ridicat în capul oaselor, așezându-se pe marginea patului. Gleznele slabe străluceau albe ca osul sub poalele zdrențuite ale cămășii de noapte. Degetele de la picioare, lungi, subțiri și palide, aveau o umbră vineție din cauza circulației proaste.

Văzusem de destule ori moartea, în toate formele sale, dar aceasta era întotdeauna cea mai grea – și cea mai frumoasă: un om care își întâlnea moartea cu bună știință și curaj, în vreme ce arta zadarnică a vindecătorului rămâne neputincioasă. Zadarnică sau nu, am scotocit prin cutia mea după digitalina pe care o pregătisem. Aveam câteva infuzii, în diverse doze, o gamă de lichide cafenii în flacoane de sticlă. L-am ales pe cel mai închis la culoare fără să ezit; îi auzeam respirația bolborosind prin apa din plămâni.

Acum nu îl mai ținea în viață digitalina, ci propriul scop, iluminându-l cu o strălucire ca și cum o lumânare ardea sub pielea ca de ceară a chipului său. Mai văzusem asta de câteva ori; un bărbat – sau o femeie – a cărui voință era suficient de puternică pentru a nu ține cont o vreme de imperativele trupului.

Poate așa se nășteau fantomele; o voință ori un țel supraviețuise, fără a ține seama de carnea slabă care cădea, incapabilă să susțină viața suficient de mult timp. Nu prea voiam să fiu bântuită de Alex Randall; de aceea, printre alte motive, îl făcusem pe Jamie să vină astăzi cu mine.

Jamie însuși părea să fi ajuns la o concluzie similară.

— Da, a spus el încet. Înțeleg. Ce vrei să-mi ceri?

Alex a încuviințat din cap, închizând o clipă ochii. A ridicat flaconul pe care i l-am întins și a băut, scuturându-se puțin din cauza gustului amar. A deschis ochii și a zâmbit spre Jamie.

— Doar onoarea prezenței dumitale. Îți promit că nu te voi reține mult. Mai așteptăm o persoană.

În timp ce așteptam, am făcut tot ce puteam pentru Alex Randall, ceea ce nu însemna mare lucru în împrejurările de față. După ce i-am dat infuzie de degețel-roșu și puțin camfor pentru a-i ușura respirația, părea puțin mai bine, dar așezându-mi stetoscopul improvizat pe pieptul lui sfrijit, am auzit bătaia greoaie a inimii, întreruptă de fluturări și palpitații atât de frecvente, încât mă așteptam să se oprească în orice moment. Mary nu a dat o clipă drumul mâinii lui și el și-a păstrat privirea ațintită asupra ei, parcă vrând să îi memoreze fiecare trăsătură. Mi se părea aproape un sacrilegiu să fiu în aceeași cameră cu ei.

Ușa s-a deschis și Jack Randall a apărut în prag. S-a uitat o clipă nedumerit spre mine și spre Mary, apoi privirea i s-a

luminat când l-a văzut pe Jamie și a încremenit. Jamie l-a privit drept în ochi, apoi s-a întors, arătând cu capul spre pat.

La vederea chipului răvășit de pe pernă, Jack Randall a traversat degrabă camera și a căzut în genunchi lângă pat.

— Alex! a spus el. Dumnezeule, Alex…

— E în regulă, a spus Alex.

A cuprins între palmele sale slabe fața lui Jack și a zâmbit spre el, încercând să-l liniștească.

— E în regulă, Johnny.

Am prins-o de cot pe Mary, ridicând-o blând de pe pat. Oricum ar fi fost Jack Randall, merita câteva ultime cuvinte singur cu fratele său. Împietrită de disperare, Mary nu a opus rezistență, ci a venit cu mine în capătul îndepărtat al camerei, unde am așezat-o pe un taburet. Am turnat puțină apă din carafă și mi-am udat batista. Am încercat să i-o dau să-și tamponeze ochii, dar ea a rămas pur și simplu nemișcată, ținând batista în mâna lipsită de vlagă. Oftând, am luat-o și i-am șters fața, netezindu-i, atât cât puteam, părul.

S-a auzit un sunet slab, înăbușit, care m-a făcut să îmi întorc privirea spre pat. Jack, încă stând în genunchi, își îngropase fața în poala fratelui său, în timp ce Alex îl mângâia pe cap, ținându-i o mână într-a lui.

— John, a spus el. Știi că nu îți cer asta cu inima ușoară. Dar de dragul iubirii ce mi-o porți…

S-a întrerupt ca să tușească, efortul îmbujorându-i obrajii.

Am simțit trupul lui Jamie încordându-se și mai mult, dacă era posibil un asemenea lucru. Jonathan Randall s-a crispat de asemenea, parcă simțind forța privirilor lui Jamie asupra lui, însă nu a ridicat ochii.

— Alex, a spus el încet, așezându-și o mână pe umărul fratelui său mai mic, vrând parcă să îi potolească tusea. Nu te frământa, Alex. Știi că nu e nevoie să mi-o ceri, voi face orice dorești. Ea e… fata?

A aruncat o privire în direcția lui Mary, însă nu avea puterea să se uite la ea.

Alex a încuviințat din cap, tușind încă.

— Bine, a spus John, așezându-și ambele mâini pe umerii lui Alex, încercând să îl rezeme de pernă. Nu va duce lipsă de nimic. Acum liniștește-te.

Jamie a privit în jos, spre mine, cu ochii mari. Am dat încet din cap, simțind cum mi se zbârlesc firele de păr de pe ceafă. Totul devenea clar acum: obrajii înfloritori ai lui Mary, în ciuda supărării, și aparenta nerăbdare de a se căsători cu un evreu bogat din Londra.

— Nu pentru bani, am spus. E însărcinată. El vrea..., m-am oprit, dregându-mi vocea, cred că dorește să te căsătorești cu ea.

Alex a încuviințat din cap, cu ochii încă închiși. A respirat greu câteva clipe, apoi a deschis ochii, care au scăpărat și s-au fixat pe chipul uluit și nedumerit al fratelui său.

— Da, a spus el. John... Johnny, vreau să ai grijă de ea pentru mine. Vreau... copilul meu să poarte numele de Randall. Poți... să le oferi o poziție în lume, mult mai bună decât aș putea eu.

A întins o mână, bâjbâind și Mary a prins-o imediat, strângând-o la piept de parcă ar fi fost colacul ei de salvare. El i-a zâmbit tandru și a întins degetele pentru a-i atinge șuvițele strălucitoare și întunecate care îi cădeau pe lângă obraji, ascunzându-i chipul.

— Mary. Vreau... tu știi ce vreau eu, draga mea, atât de multe. Și îmi pare rău pentru atât de multe lucruri. Dar nu pot regreta dragostea dintre noi. După ce am cunoscut o asemenea fericire, voi muri mulțumit, dar temându-mă că ai putea fi dezonorată și făcută de rușine.

— Nu îmi pasă! a izbucnit Mary cu furie. Nu îmi pasă dacă știe cineva!

— Dar mie îmi pasă de tine, a spus Alex în șoaptă.

A întins o mână spre fratele său, care a apucat-o după o clipă de ezitare. Apoi i-a unit, așezând mâna lui Mary în cea a lui Randall. Mâna lui Mary era inertă, iar a lui Randall, țeapănă ca un pește mort pe o scândură de lemn, dar Alex și-a strâns palmele în jurul lor, ținându-le laolaltă.

•

— Vă dăruiesc unul altuia, dragii mei, a murmurat el.

A privit de la un chip la celălalt, fiecare reflectând oroarea acestei sugestii, acoperită de durerea copleșitoare a pierderii iminente.

— Dar...

Pentru prima dată de când îl cunoșteam, l-am văzut pe Jonathan Randall rămas cu totul fără cuvinte.

— Bun.

A fost aproape o șoaptă. Alex a deschis ochii și a răsuflat ușurat, zâmbindu-i fratelui său.

— Nu mai e mult timp. Vă voi căsători chiar eu. Acum. De aceea i-am cerut doamnei Fraser să îl aducă pe soțul dumneaei. Veți fi martor împreună cu soția dumneavoastră, domnule?

A ridicat privirea spre Jamie care, după o clipă de uluire, a înclinat din cap mașinal.

Nu cred că am mai văzut vreodată trei oameni arătând atât de nenorociți. Alex era atât de neputincios, încât fratele său, cu chipul împietrit, a fost nevoit să îl ajute, legându-i gulerul înalt și alb în jurul gâtului palid. Jonathan însuși arăta doar puțin mai bine. Slăbit de boală, liniile chipului său erau săpate atât de adânc, încât îl făceau să arate cu mult mai bătrân, iar ochii îi erau adânciți în orbite de parcă erau scobiți în os. Impecabil îmbrăcat ca de obicei, arăta ca un manechin de croitorie prost alcătuit, cu fața cioplită neglijent dintr-o bucată de lemn.

Cât despre Mary, ea stătea copleșită de durere pe pat, plângând disperată în faldurile mantiei, cu părul vâlvoi. Am aranjat-o cât am putut, îndreptându-i rochia și pieptănând-o, în timp ce ea suspina tristă, cu privirea ațintită asupra lui Alex.

Sprijinindu-se cu o mână de masa de scris, Alex a bâjbâit în sertar, scoțând în cele din urmă *Book of Common Prayer*[24]. Era mult prea grea ca s-o țină deschisă în față, așa cum se obișnuia. Nu putea sta în picioare și s-a lăsat greu pe pat, ținând cartea deschisă pe genunchi. A închis ochii, respirând anevoie și o picătură de transpirație i-a curs pe obraz și a căzut pe pagină.

— Dragi credincioși, a început Alex și speram atât pentru binele lui, cât și al celorlalți, că va oficia varianta scurtă a ceremoniei.

Mary se oprise din plâns, dar nasul îi strălucea roșu pe chipul palid și un firicel i s-a prelins pe buza de sus. Jonathan a văzut-o și, lipsit de expresie, a tras un pătrat mare de pânză din mâneca vestonului și i l-a oferit în tăcere.

Ea l-a luat înclinând ușor din cap, fără să îl privească și și-a șters absentă fața.

— Da, a rostit ea, când a sosit timpul, parcă nemaipăsându-i deloc ce spunea în acea clipă.

---

[24] Cartea fundamentală a ritualului anglican, care cuprinde rugăciuni și slujbe. (n. tr.).

Jack Randall și-a făcut promisiunea cu voce fermă, dar parcă s-ar fi aflat undeva departe. Mă încerca sentimentul straniu că văd o căsătorie încheiată între doi oameni care aproape că nici nu erau conștienți unul de prezența celuilalt; atenția amândurora era cu totul îndreptată spre bărbatul care stătea în fața lor, cu ochii fixați pe paginile cărții sale.

S-a terminat. Felicitările păreau deplasate și s-a lăsat o tăcere apăsătoare. Jamie m-a privit întrebător și eu am ridicat din umeri. Eu leșinasem imediat după ce mă măritasem cu el și Mary părea înclinată să îmi urmeze exemplul.

Odată ceremonia încheiată, Alex a rămas nemișcat. A zâmbit slab și s-a uitat pe rând la fiecare dintre noi. La Jonathan, la Jamie, la Mary și la mine. Când și-a oprit privirea asupra mea, i-am văzut sclipirea din adâncul ochilor căprui și plini de căldură. Flacăra lumânării se făcea tot mai mică, însă s-a aprins pentru o clipă, luminoasă și puternică.

Privirea i-a zăbovit îndelung pe chipul lui Mary, apoi a închis ochii, ca și cum nu putea suporta să se mai uite la ea. Îi auzeam respirația greoaie și înceată. Pielea se mătuia și pălea, lumânarea stingându-se.

Fără să deschidă ochii, a întins o mână, bâjbâind orbește. Jonathan a prins-o, i-a sprijinit umerii și l-a ajutat să se lase ușor pe perne. Mâinile lungi, fine ca ale unui băiat, tresăreau neliniștite, mai albe decât manșeta cămășii cu care era îmbrăcat.

— Mary.

Buzele vinete s-au mișcat într-o șoaptă și Mary i-a cuprins mâinile tremurânde între palmele ei, strângându-le la piept.

— Sunt aici, Alex. O, Alex, sunt aici!

S-a aplecat și mai mult spre el, murmurându-i ceva la ureche. Mișcarea l-a împins pe Jonathan Randall puțin în spate, astfel încât s-a îndepărtat de pat. Stătea în picioare, privind în jos cu chipul împietrit.

Pleoapele grele și bombate s-au mai ridicat o dată, doar pe jumătate acum, căutând o față și găsind-o.

— Johnny. Atât… de bun cu mine. Mereu, Johnny.

Mary s-a aplecat asupra lui, umbra părului ei ascunzându-i chipul. Jonathan Randall stătea nemișcat ca unul dintre megaliții din cercurile de piatră, privindu-și fratele și soția. Nu se auzea

niciun zgomot în cameră în afară de șoapta focului și de plânsetul ușor al lui Mary Randall.

Am simțit o atingere pe umăr și am ridicat ochii spre Jamie. A făcut un semn din cap spre Mary.

— Stai cu ea, mi-a șoptit. Nu va mai dura mult, nu-i așa?

— Nu.

A încuviințat din cap. Apoi a oftat adânc și a traversat camera spre Jonathan Randall, ce stătea neclintit ca o statuie. L-a luat de braț și l-a întors blând spre ușă.

— Hai, omule, i-a zis încet. Te însoțesc până la cartierul general.

Ușa strâmbă a scârțâit când a plecat, conducându-l pe Jack Randall spre camera unde avea să-și petreacă noaptea nunții singur.

Am închis ușa camerei noastre de la han și m-am rezemat de ea, epuizată. Se înserase și strigătele jandarmilor răsunau de-a lungul străzii.

Jamie era la fereastră, așteptându-mă. A venit îndată lângă mine și m-a strâns la piept înainte să apuc măcar să îmi dezleg mantia. M-am lipit de el, recunoscătoare pentru căldura și forța lui. Trecându-mi un braț pe sub genunchi, m-a ridicat în brațe și m-a dus pe scaunul de la fereastră.

— Bea ceva, englezoaico, m-a sfătuit. Arăți stoarsă de vlagă și nici nu e de mirare.

A luat sticla de pe masă și mi-a pregătit ceva care părea a fi coniac cu apă, doar că n-avea apă.

Mi-am trecut obosită o mână prin păr. Pornisem spre Alex imediat după micul dejun, acum trecuse de șase seara. Dar mi se părea că fusesem plecată zile întregi.

— Nu a mai durat mult, bietul băiat. Parcă așteptase doar să o vadă în siguranță. Am trimis vorbă acasă la mătușa ei. Mătușa și două verișoare au venit să o ia. Vor avea ele grijă de… el.

Recunoscătoare, am sorbit din coniac. Îmi ardea gâtul și aburii alcoolului mi s-au urcat imediat la cap, precum ceața din mlaștini, dar nu îmi păsa.

— Ei bine, am spus, încercând să zâmbesc, măcar acum știm că Frank e în siguranță, după toate câte s-au întâmplat.

Jamie m-a privit încruntat, sprâncenele roșcovane aproape atingându-se.

— La naiba cu Frank! a spus el cu violență. La naiba cu toți din neamul Randall! Blestemat să fie Jack Randall și blestemată să fie și Mary Hawkins Randall, și blestemat să fie Alex Randall… ă-ă… adică nu, Dumnezeul să-l odihnească în pace, s-a corectat în grabă, făcându-și cruce.

— Am crezut că nu ai resentimente…, am început, dar Jamie m-a privit aspru.

— Am mințit.

M-a prins de umeri și m-a scuturat ușor, ținându-mă departe de el.

— Și la naiba și cu tine Claire Randall Fraser, dacă tot m-am pornit! a adăugat el. Cum naiba să nu am resentimente? Urăsc fiecare amintire a ta în care nu sunt eu, fiecare lacrimă vărsată pentru altul și fiecare secundă pe care ai petrecut-o în patul altui bărbat! Naiba să te ia!

Mi-a răsturnat paharul de coniac din mână – din greșeală, cred – m-a tras spre el și m-a sărutat cu putere.

S-a retras cât să mă zgâlțâie din nou.

— La naiba, Claire, tu ești a mea! A mea și nu te voi împărți cu nimeni, fie el bărbat sau amintirea lui, sau cu orice, nu mă interesează, atât timp cât vom trăi amândoi. Nu îi vei mai rosti vreodată numele. Mă auzi?

M-a sărutat cu pasiune pentru a-și întări punctul de vedere.

— M-ai auzit? a spus, desprinzându-se de mine.

— Da, am răspuns cu o oarecare greutate. Dacă ai… înceta… să mă scuturi… ți-aș putea… răspunde.

Rușinat puțin, și-a slăbit strânsoarea mâinilor de pe umerii mei.

— Îmi pare rău, englezoaico. Doar că… Dumnezeule, de ce a trebuit să… în fine, da, înțeleg de ce… dar trebuia să…

I-am întrerupt discursul incoerent, așezându-mi o mână pe ceafa lui și trăgându-l în jos spre mine.

— Da, am spus cu tărie, dându-i drumul. A trebuit. Dar acum s-a terminat.

Mi-am dezlegat panglicile mantiei și am lăsat-o să cadă pe podea. S-a aplecat să o ridice, dar l-am oprit.

— Jamie, am spus. Sunt obosită. Vrei să faci dragoste cu mine?

A inspirat adânc și a expirat încet, privind în jos spre mine. Avea ochii adânciți în orbite de oboseală și încordare.

— Da, a șoptit în cele din urmă. Da, vreau.

A fost tăcut și aspru la început, tăișurile furiei ascuțindu-i iubirea.

— Au, am spus la un moment dat.

— Iisuse, îmi pare rău, *mo duinne.* Nu pot…

— Nu-i nimic.

I-am oprit scuzele cu buzele și l-am strâns, simțind furia slăbind pe măsură ce tandrețea creștea între noi. Nu s-a desprins din sărut, ci a rămas nemișcat, explorându-mi ușor buzele, vârful limbii atingând, abia mângâind.

I-am atins limba cu limba mea și i-am ținut obrajii între palme. Nu se mai răsese de dimineață și firișoarele scurte din barba roșcată îmi înțepau plăcut degetele.

S-a rostogolit ușor pe o parte, pentru a nu mă strivi cu greutatea lui și am continuat, atingându-ne în întregime trupurile, uniți prin apropiere, vorbind cu limbi tăcute.

Vii și un singur trup. Suntem unul și cât timp ne iubim, moartea nu ne va atinge.

E cald și bine în mormânt,
dar cine se iubește sub pământ?[25]

Alex Randall zăcea rece în patul său și Mary Randall era singură într-al ei. Dar noi eram aici împreună și nimeni și nimic nu mai conta.

M-a prins de șolduri cu mâinile sale mari și calde și m-a tras spre el, iar fiorul care m-a străbătut a trecut în trupul lui de parcă am fi împărțit aceeași carne.

M-am trezit în toiul nopții încă în brațele lui și mi-am dat seama că nu dormea.

— Culcă-te la loc, *mo duinne.*

Vocea îi era blândă, joasă și liniștitoare, dar ceva m-a făcut să întind mâna și i-am simțit obrajii uzi.

— Ce s-a întâmplat, iubirea mea? i-am șoptit. Jamie, eu te iubesc doar pe tine.

— Știu, a răspuns el încet. Știu asta, dragostea mea. Lasă-mă să îți spun în somn cât de mult te iubesc. Căci nu pot să îți spun când ești trează decât aceleași biete cuvinte, mereu și mereu. Dar când dormi în brațele mele, îți pot spune lucruri care, dacă ai fi trează, ți s-ar părea prostești și naive, dar visele tale vor simți adevărul lor. Dormi, *mo duinne.*

---

[25] Versuri din poezia *Sfielnicei sale iubite,* de Andrew Marvell (1621-1678) (n. tr.).

Mi-am întors capul până când buzele mele i-au atins baza gâtului, acolo unde pulsul îi bătea încet sub cicatricea cu trei colțuri. Apoi mi-am așezat capul pe pieptul lui și i-am dăruit visele, să aibă grijă de ele.

46. *Timor Mortis Conturbat Me*

Mergând spre nord, pe urmele armatei scoțiene, întâlneam soldați și semnele trecerii lor pretutindeni. Vedeam grupuri mici de bărbați mergând pe jos, abia târându-și picioarele, cu capetele plecate împotriva ploii și a vântului. Alții zăceau în șanțuri și pe sub tufe, prea obosiți pentru a-și continua drumul. Echipamentul și armele fuseseră abandonate; colo o căruță se răsturnase, împrăștiind saci de făină, distruși acum de umezeală, dincolo o culevrină zăcea sub un copac, cu țevile gemene sclipind întunecat în umbre.

Vremea fusese proastă pe întreaga durată a călătoriei, întârziindu-ne. Era 13 aprilie și eu călăream ori mergeam pe jos cu un sentiment constant și crescând de groază în inimă. Lordul George și căpeteniile de clan, prințul și sfătuitorii lui cei mai importanți erau cu toții în Culloden House, cel puțin așa ne spusese unul dintre bărbații din clanul MacDonald pe care îi întâlniserăm pe drum. Nu știa mai multe și noi nu l-am reținut; bărbatul s-a îndepărtat în ceață, mișcându-se ca un zombi. Rațiile erau sărace încă de când căzusem eu în mâinile englezilor în urmă cu o lună; între timp însă lucrurile se înrăutățiseră considerabil. Bărbații pe care îi întâlneam se mișcau greoi, mulți dintre ei abia pășeau din cauza epuizării și a lipsei de hrană. Dar continuau cu încăpățânare spre nord, fără să se abată, ascultând ordinele prințului. Îndreptându-se spre locul pe care scoțienii îl numeau mlaștina Drumossie. Spre Culloden.

La un moment dat, drumul a devenit prea anevoios pentru caii noștri obosiți. Trebuiau să ocolească o mică pădure, mergând prin ierburile ude de primăvară până când drumul redevenea bun, un kilometru mai departe.

— E mai ușor de mers prin pădure, mi-a spus Jamie, luând hățurile din mâna mea amorțită.

A înclinat capul spre pâlcul de pini și stejari, acolo unde mirosul dulce și răcoritor al frunzelor umede se ridica din pământul îmbibat de apă.

— Ia-o pe acolo, englezoaico, și ne vedem în cealaltă parte.

Eram prea istovită ca să protestez. Simplul fapt de a pune un picior înaintea celuilalt însemna pentru mine un efort care, fără îndoială, avea să fie mai mic prin stratul moale de frunze și ace căzute din copaci decât prin ierburile acelea umede și înșelătoare.

În pădure era liniște, ramurile pinilor de deasupra domolea șuierul vântului. Ploaia ce izbutea să se strecoare printre crengi cădea ușor pe stratul gros de frunze de stejar așternut pe pământ, care foșneau și trosneau chiar și ude.

Bărbatul era întins la doar câțiva metri de capătul îndepărtat al pădurii, lângă un bolovan mare și cenușiu. Lichenii de un verde deschis de pe piatră aveau aceeași culoare ca tartanul lui și maroul se contopea cu frunzele căzute care îl acopereau până la jumătate. Părea să facă parte din peisajul pădurii, așa încât m-aș fi putut împiedica de el, dacă nu m-ar fi oprit un petic albastru strălucitor.

Moale precum catifeaua, ciuperca stranie își întindea mantia peste picioarele goale, albe și reci. Urma curba osului și a mușchilor, trimițând în sus filamente tremurătoare ca iarba și copacii dintr-o pădure, invadând solul golaș.

Era un albastru intens, viu, pur și straniu. Niciodată nu-l mai văzusem, însă auzisem despre el de la un soldat bătrân pe care îl îngrijisem și care luptase în tranșee în Primul Război Mondial.

— Noi îi zicem lumânarea-cadavrului, îmi explicase el. Albastru, un albastru-aprins. Nu îl vezi nicăieri altundeva decât pe un câmp de luptă, pe un om mort.

Se uitase la mine cu ochii bătrâni, nedumeriți, sub bandajul alb.

— Întotdeauna m-am întrebat unde trăiește între războaie.

În aer, probabil, sporii săi invizibili așteptând o oportunitate, m-am gândit. Culoarea era strălucitoare, nepotrivită, aprinsă precum drobușorul cu care strămoșii acestui bărbat se vopsiseră demult, înainte de a pleca la război.

Un vânticel a trecut prin pădure, răvășind părul bărbatului. S-a zburlit și s-a ridicat, mătăsos și viu. În spatele meu am auzit pași strivind frunzele și am tresărit speriată din transa în care

rămăsesem, cu ochii țintă la cadavru. Jamie s-a oprit lângă mine, privind în jos. Nu a spus nimic, doar m-a luat de braț și m-a scos din pădure, lăsându-l în urmă pe bărbatul mort, înveșmântat în culorile saprofite ale războiului și ale sacrificiului.

•

La jumătatea dimineții de 15 aprilie am ajuns la Culloden House, după ce ne chinuiserăm fără milă pe noi înșine și caii ca să răzbatem până aici. Ne-am apropiat dinspre sud, trecând mai întâi printr-un șir de acareturi. Pe drum era o mare învălmășeală, aproape nebunească, de bărbați, dar curtea grajdului era curios de pustie.

Jamie a descălecat și i-a întins hățurile lui Murtagh.

— Așteaptă aici o clipă, a spus el. Ceva nu mi se pare în regulă.

Murtagh a aruncat o privire spre ușa grajdurilor, lăsată întredeschisă, și a încuviințat în tăcere. Fergus, care călărea în spatele lui Murtagh, l-ar fi urmat pe Jamie, dar Murtagh l-a oprit cu o mișcare scurtă din cap.

Amorțită după drum, am descălecat și l-am urmat pe Jamie, alunecând prin noroiul din curte. Chiar era ceva ciudat în jur. Însă doar când am intrat în grajd, mi-am dat seama ce anume: liniștea.

Înăuntru, totul părea încremenit. Încăperea era rece și întunecată, fără căldura și freamătul pe care le întâlnești de obicei într-un grajd. Cu toate acestea, locul nu era complet lipsit de viață. O siluetă întunecată s-a mișcat în penumbră, prea mare ca să fie un șobolan ori o vulpe.

— Cine e acolo? a întrebat Jamie, pășind înainte și trăgându-mă în spatele lui. Alec? Tu ești?

Făptura adăpostită în paie a ridicat încet capul și tartanul i-a căzut pe spate. Starostele grăjdarilor de la castelul Leoch avea doar un singur ochi; celălalt, pierdut într-un accident în urmă cu mulți ani, era acoperit cu o bucată de pânză neagră. De obicei, se descurca cu un singur ochi; vioi și de un albastru-aprins, era suficient pentru a-l face să fie ascultat de ceilalți grăjdari și de cai, de rândași și călăreți deopotrivă.

Acum ochiul lui Alec McMahon MacKenzie era lipsit de viață ca o bucată de faianță prăfuită. Trupul cândva viguros și voinic era acum gârbovit, iar obrajii îi erau supți, marcați de apatia lipsei de hrană.

Știind că bătrânul suferă din cauza artritei pe vreme umedă, Jamie s-a ghemuit lângă el pentru a nu-l lăsa să se ridice în picioare.

— Ce se întâmplă? a întrebat el. Noi tocmai am ajuns. Ce se întâmplă?

Părea că Alec cel Bătrân avea nevoie de mult timp ca să priceapă întrebarea, să-i pătrundă sensul și să formuleze un răspuns în cuvinte; poate că doar nemișcarea grajdului gol și întunecat i-a făcut cuvintele să sune atât de goale când le-a rostit în cele din urmă.

— Totul s-a dus de râpă, a spus el. În urmă cu două nopți, au plecat în marș spre Nairn și s-au întors în goană ieri. Înălțimea Sa spune că vor învinge la Culloden, lordul George e acolo acum, cu ce trupe a reușit să adune.

Nu mi-am putut împiedica un geamăt surd la auzul numelui de Culloden. Vasăzică, se ajunsese acolo. În ciuda a tot, lucrurile veniseră și trecuseră și noi eram aici.

Un fior l-a scuturat și pe Jamie; am văzut firicelele de păr roșcovan ridicându-se pe brațe, însă vocea lui nu trăda nimic din nervozitatea pe care probabil o simțea.

— Trupele nu sunt în stare să lupte. Lordul George nu-și dă seama că oamenii trebuie să se odihnească și să mănânce?

Hârâitul care s-a auzit dinspre Alec cel Bătrân trebuie să fi fost o încercare de a râde.

— Prea puțin contează ce își dă seama lordul George, flăcăule. Înălțimea Sa a preluat comanda armatei. Și Înălțimea Sa spune că trebuie să ne luptăm cu englezii la Drumossie. Cât despre mâncare…

Sprâncenele lui de bătrân erau groase și stufoase, albite complet în cursul ultimului an, cu țepi aspri răsărind din ele. Și-a mișcat mâna noduroasă pe care o ținea în poală, arătând spre boxele goale.

— Luna trecută au mâncat caii, a spus el simplu. De atunci nu au prea mai avut ce.

Jamie s-a ridicat brusc și s-a rezemat de zid, cu capul în piept de stupoare. Nu îi vedeam chipul, însă trupul îi era țeapăn ca scândurile grajdului.

— Da, a zis în cele din urmă. Da. Oamenii mei… și-au primit partea de carne? Donas… era… un cal mare.

Vorbea calm, însă judecând după privirea pe care i-a aruncat-o singurul ochi al lui Alec, am înțeles că bătrânul simțise la fel de bine ca mine efortul lui Jamie de a-și ține vocea în frâu.

Alec s-a ridicat anevoie din paie, trupul infirm mișcându-se cu o încetineală dureroasă. Și-a așezat mâna noduroasă pe umărul lui Jamie; degetele artritice nu îl puteau strânge, dar mâna a rămas acolo, o greutate aspră și liniștitoare.

— Nu l-au luat pe Donas, a spus el rar. L-au păstrat... să îl călărească prințul Tcharlach, la întoarcerea triumfală la Edinburgh. O'Sullivan a spus că nu ar fi... potrivit... ca Înălțimea Sa să vină pe jos.

Jamie și-a acoperit fața cu mâinile și spatele a început să i se scuture, rezemat de scândurile grajdului gol.

— Sunt un prost, a rostit într-un târziu, respirând adânc să-și tragă sufletul.

Și-a coborât mâinile. Lacrimile lăsaseră dâre în murdăria de pe față. Și-a frecat iute obrajii, dar lacrimile continuau să curgă nestăvilite.

— Cauza e pierdută, oamenii mei sunt carne de tun, bărbați zac putrezind în păduri... și eu plâng pentru un cal! O, Dumnezeule, a șoptit el, clătinând din cap. Sunt un prost.

Alec cel Bătrân a oftat din rărunchi și mâna i-a alunecat grea pe brațul lui Jamie.

— E bine că încă mai poți plânge, flăcăule, a spus el. Eu nici să plâng nu mai pot.

Bătrânul și-a îndoit cu greu un genunchi și s-a lăsat din nou pe paie. Jamie a rămas o clipă în picioare, cu privirea coborâtă spre Alec cel Bătrân. Lacrimile îi curgeau șiroaie pe obraji ca ploaia ce spală un bloc de granit. Apoi m-a luat de braț și s-a întors fără un cuvânt.

Am privit în urmă spre Alec când am ajuns în ușa grajdului. Stătea aproape nemișcat, o siluetă întunecată și ghemuită, învelită cu tartanul, singurul său ochi arătând la fel de orb ca și celălalt.

•

Bărbații stăteau întinși prin casă, epuizați, căutând să uite de foamea care îi rodea și de conștientizarea dezastrului sigur și iminent. Nu era nicio femeie. Căpetenii ale căror femei îi însoțiseră până aici își trimiseseră doamnele departe la adăpost, dezastrul care se apropia arunca o umbră lungă.

Jamie m-a lăsat murmurând câteva cuvinte în fața ușii care ducea spre camerele temporare ale prințului. Prezența mea nu ajuta la nimic. Am pășit în tăcere prin casă, în murmurul respirației greoaie a bărbaților care dormeau, în aerul greu de tristețea disperării.

La ultimul etaj al casei am găsit o mică încăpere nelocuită, plină cu mobilă veche și scoasă din uz. M-am strecurat prin acest labirint de ciudățenii, simțindu-mă ca un mic animal ce căută să se ascundă de o lume în care forțe uriașe și misterioase scăpaseră de sub control și distrugeau totul în jur.

Am găsit o ferestruică prin care se vedea dimineața cenușie și cețoasă. Am șters murdăria de pe un ochi de geam cu un colț al mantiei, dar nu se deslușea nimic, doar ceața care acoperea totul. Mi-am sprijinit fruntea de sticla rece. Undeva se afla Câmpia de la Culloden, dar tot ce am zărit a fost reflexia propriei siluete.

Veștile despre moartea violentă și misterioasă a ducelui de Sandringham ajunseseră la urechile prințului, știam; auziserăm despre asta de la aproape toți cei pe care îi întâlniserăm după ce am ajuns în nord și am putut din nou să călătorim în siguranță. Ce anume am făcut noi? mă întrebam. Am condamnat oare cauza iacobită pentru totdeauna în acea singură aventură de o noapte ori, fără să vrem, l-am salvat pe Charles Stuart de o capcană a englezilor? Am tras o linie scârțâind pe geamul prăfuit, marcând încă o întrebare al cărei răspuns nu aveam să îl aflu niciodată.

Mi s-a părut că a trecut o veșnicie până am auzit un pas pe scândurile goale ale scărilor din fața refugiului meu. M-am dus imediat la ușă și l-am găsit pe Jamie pe platforma din capul scărilor. O singură privire spre chipul lui a fost de-ajuns.

— Alec a avut dreptate, mi-a spus el direct.

Oasele feței i se conturau clar sub piele, scoase în evidență de foame, ascuțite de furie.

— Trupele se îndreaptă spre Culloden, așa cum pot. Nu au dormit și nu au mâncat nimic de două zile, nu există muniție pentru tun, dar se duc.

Furia a erupt deodată și a lovit cu pumnul într-o masă șubredă. O cascadă de vase mici din alamă din maldărul de fleacuri gospodărești a stârnit ecouri în pod, zăngănind sinistru.

Cu un gest disperat, și-a smuls pumnalul de la centură și l-a împlântat sălbatic în masă, unde a rămas înfipt, tremurând din pricina forței loviturii.

— Țăranii spun că dacă vezi sânge pe tăișul pumnalului înseamnă moarte.

A șuierat printre dinți, cu pumnul încleștat pe masă.

— Și eu l-am văzut! Toți l-au văzut. Ei știu, Kilmarnock, Lochiel și ceilalți. Și la ce le folosește că îl văd?

Și-a plecat fruntea, cu brațele proptite în masă, privind țintă spre pumnal. Mi se părea că e prea mare pentru camera aceea înghesuită, o prezență mocnind de furie care ar putea deodată izbucni în flăcări. În schimb, și-a ridicat brațele și s-a aruncat pe o bancă din lemn veche, unde a rămas cu capul îngropat în mâini.

— Jamie, am spus, înghițind nodul din gât.

Abia am putut rosti următoarele cuvinte, dar trebuiau rostite. Știusem ce vești avea să ne aducă el și mă gândisem deja la ceea ce puteam încă să facem.

— Jamie, doar un singur lucru ne-a mai rămas, o singură posibilitate.

Își sprijinea fruntea de pumnii strânși. A clătinat din cap, fără să mă privească.

— Nu există altă cale, a spus el. E decis. Murray a încercat să îl întoarcă din drum, la fel și Lochiel. Balmerino. Eu. Dar soldații sunt chiar acum pe câmpul de bătălie. Cumberland a pornit spre Drumossie. Nu există altă cale.

Arta vindecării este una puternică și orice vindecător versat în folosirea substanțelor care lecuiesc știe de asemenea puterea celor care otrăvesc. Îi dădusem lui Colum cianura pe care nu apucase să o bea și pe urmă luasem înapoi flaconul ucigaș de pe măsuța de lângă patul unde zăcea trupul lui. Acum se afla în cufărul meu, cristalele distilate într-un alb-maroniu tulbure, înșelător de inofensive în aparență.

Gura îmi era atât de uscată, încât nu puteam rosti toate cuvintele odată. Mai era puțin vin în sticla mea; l-am băut și mi-a lăsat un gust amar pe limbă.

— Este o cale, am spus. Doar una.

Capul lui Jamie a rămas îngropat în mâini. Drumul fusese lung și, după șocul veștilor date de Alec, oboselii i se adăugase tristețea. Ocoliserăm pentru a-i găsi pe oamenii noștri, sau pe

cei mai mulți dintre ei, o ceată tristă și zdrențăroasă, imposibil de deosebit printre ceilalți oameni din neamul Fraser de la Lovat care îi înconjurau. Întrevederea cu Charles fusese mult peste ultima picătură.

— Da?

Am șovăit, dar trebuia să vorbesc. Posibilitatea trebuia luată în calcul, indiferent dacă el – sau eu – eram în stare s-o ducem la bun sfârșit.

— E Charles Stuart, am spus într-un târziu. El e... totul. Bătălia, războiul, totul depinde de el, înțelegi?

— Și?

Jamie mă privea acum cu ochii injectați, fără să înțeleagă.

— Dacă el ar fi mort..., am șoptit în cele din urmă.

Ochii lui Jamie s-au închis și ultimele rămășițe de sânge i s-au scurs din obraji.

— Dacă el ar muri... acum. Astăzi. Sau la noapte. Jamie, fără Charles, nu există miza războiului. Nimeni care să le ordone soldaților să meargă spre Culloden. Nu ar mai fi nicio bătălie.

Mușchii lungi ai gâtului i s-au încordat o clipă când a înghițit. A deschis ochii și m-a fixat îngrozit.

— Hristoase, a șoptit. Hristoase, nu poți spune asta.

Mâna mi s-a închis pe cristalul fumuriu montat în aur de la gâtul meu.

Mă chemaseră să-l consult pe prinț înainte de Falkirk. O'Sullivan, Tullibardine și ceilalți. Înălțimea Sa era bolnavă – o indispoziție, spuneau ei. Îl văzusem pe Charles, îi cerusem să-și dezvelească pieptul și brațele, îi examinasem gura și albul ochilor.

Avea scorbut și alte câteva boli cauzate de malnutriție. Le-am spus asta.

— Prostii! strigase Sheridan, înfuriat. Înălțimea Sa nu poate suferi de mâncărimi ca un țăran obișnuit!

— Dar mănâncă precum un țăran obișnuit! am replicat. Sau mai rău decât un țăran.

„Țăranii" erau nevoiți să mănânce varză și ceapă, neavând nimic altceva. Disprețuind asemenea mâncăruri simple, Înălțimea Sa și sfătuitorii lui mâncau carne și aproape nimic altceva. Privind în jurul cercului de chipuri speriate și indignate, am văzut câțiva care nu prezentau simptomele lipsei de hrană proaspătă. Dinți șubrezi sau lipsă, gingii moi și sângerânde,

foliculii plini de puroi care provocau „mâncărimile” și care împodobeau din belșug pielea albă a Înălțimii Sale.

Nu voiam să renunț la niciuna dintre proviziile mele prețioase de măceșe și fructe de pădure uscate, dar le oferisem, fără tragere de inimă, pentru a-i face prințului un ceai din ele. Oferta fusese respinsă cu un minim de curtoazie și am înțeles că Archie Cameron fusese chemat cu borcanul său de lipitori și cu bisturiul, pentru a vedea dacă niște sânge regal vărsat nu ar putea calma mâncărimea regală.

— Eu o pot face, am spus.

Inima îmi bătea cu putere în piept, îngreunându-mi respirația.

— Îi pot prepara o infuzie. Cred că îl pot convinge să o bea.

— Și dacă moare după ce bea leacul tău? Hristoase, Claire! Te-ar omorî pe loc.

Mi-am încrucișat brațele peste piept și le-am strâns la subsuori, încercând să le încălzesc.

— M-mai contează? am întrebat, încercând cu disperare să îmi stăpânesc vocea.

Adevărul era că ar fi contat. Chiar în acel moment, propria mea viață cântărea mult mai mult în balanță decât sutele pe care le puteam salva. Mi-am strâns pumnii, tremurând de groază, un șoarece în fălcile capcanei.

Într-o clipă Jamie a fost lângă mine. Picioarele nu mă prea mai țineau. Jamie m-a dus mai mult pe sus până la banca ruptă și s-a așezat lângă mine, strângându-mă cu putere în brațe.

— Ai curajul unui leu, *mo duinne,* mi-a murmurat el în ureche. Al unui urs, al unui lup! Dar tu știi că eu nu te voi lăsa să faci asta.

Tremurul s-a domolit treptat, deși încă simțeam că îmi e frig și greață din cauza ororii căreia îi dădeam glas.

— Ar mai fi o altă cale, am spus. Există puțină mâncare și aia care este merge la prinț. Cred că nu ar fi greu să strecori ceva în farfurie fără să fii băgat de seamă, lucrurile sunt atât de dezorganizate.

Într-adevăr, peste tot în casă ofițerii dormeau întinși pe mese și pe podele, cu cizmele încă în picioare, prea obosiți pentru a-și pune armele deoparte. Casa era în haos, toată lumea intra și ieșea când poftea. Ar fi simplu să distragi atenția unui servitor suficient de mult timp ca să presari o pulbere mortală peste cină.

Teroarea imediată se stingea ușor, dar grozăvia sugestiei mele rămânea precum o otravă, înghețându-mi sângele. Jamie mi-a cuprins umerii și m-a strâns scurt, apoi și-a coborât brațul și a căzut pe gânduri. Moartea lui Charles nu ar pune capăt pe loc răscoalei; lucrurile merseseră mult prea departe. Lordul George Murray, Balmerino, Kilmarnock, Lochiel, Clanranald, toți eram trădători, cu viețile și averile la discreția Coroanei. Armata scoțienilor era la pământ, fără figura simbolică a lui Charles în fruntea ei avea să se împrăștie ca fumul. Englezii, terorizați și umiliți la Preston și la Falkirk, nu vor ezita să pornească pe urmele fugarilor, căutând să își răscumpere onoarea pierdută și să spele cu sânge insulta.

Erau foarte slabe șanse ca Henric de York, piosul frate mai mic al lui Charles, deja legat de Biserică prin jurăminte, să ia locul fratelui său pentru a continua lupta pentru restaurație. Nimic bun nu ne aștepta, doar pierzanie și ruină și nicio cale posibilă de a le ocoli. Acum mai puteau fi salvate doar viețile soldaților care aveau să piară mâine în mlaștină.

Charles alesese să se lupte la Culloden. Charles, cu autoritatea sa încăpățânată și oarbă, ignorase sfaturile propriilor săi generali și plecase să invadeze Anglia. Și indiferent că Sandringham făcuse acea ofertă cu intenții bune sau otrăvite, aceasta murise odată cu el. Nu exista niciun ajutor din Sud; englezii iacobiți nu se raliaseră, conform așteptărilor, sub stindardul regelui lor. Forțat împotriva voinței lui să se retragă, Charles alesese acest ultim gest încăpățânat, de a plasa o armată de bărbați prost înarmați, flămânzi și epuizați într-o linie de luptă într-o mlaștină îmbibată de ploaie, pentru a înfrunta furia tunurilor lui Cumberland. Dacă Charles Suart murea, Bătălia de la Culloden putea să nu mai aibă loc. O viață, pentru salvarea a două mii. O viață, dar una regală și curmată nu în bătălie, ci mișelește, cu sânge-rece.

Camera micuță în care stăteam avea o sobă, dar focul nu fusese aprins, nu avea ce arde. Jamie privea spre sobă căutând parcă un răspuns în flăcările invizibile. Crimă. Nu doar crimă, ci regicid. Nu o ucidere banală, ci uciderea unui fost prieten.

Totuși, bărbații clanurilor scoțiene tremurau deja în mlaștină, mișcându-se în rânduri înghesuite pe măsură ce planul bătăliei era ajustat, rearanjat, reordonat, pe măsură ce alți bărbați soseau pentru a li se alătura. Printre ei erau cei din clanul

MacKenzie de la Leoch și cei din clanul Fraser de la Beauly, patru sute de bărbați cu sânge din sângele lui Jamie. Și treizeci de bărbați de la Lallybroch, ai lui.

Nu i se citea nimic pe față, însă mâinile împreunate pe genunchi se strângeau cu puterea luptei ce se dădea în sufletul său. Degetele invalide și cele sănătoase se împleteau, încleștându-se. Stăteam lângă el, abia îndrăznind să respir, așteptându-i hotărârea.

În cele din urmă a oftat abia auzit și s-a întors spre mine, cu o expresie de o tristețe imposibil de descris în privire.

— Nu pot, mi-a șoptit și palma lui mi-a cuprins o clipă obrazul. Să facă Domnul ce nu am putut eu face, englezoaico. Eu nu pot.

M-a copleșit un val de ușurare care m-a lăsat mută, dar el a văzut ce simțeam și mi-a luat mâinile într-ale lui.

— O, Dumnezeule, Jamie, cât mă bucur! am șoptit.

Și-a lăsat fruntea pe mâinile mele. Mi-am întors capul să îmi așez obrazul peste părul lui și am înghețat.

În cadrul ușii, privindu-mă cu o expresie de absolută repulsie, stătea Dougal MacKenzie.

Ultimele luni îl îmbătrâniseră; moartea lui Rupert, nopțile fără somn petrecute cu discuții zadarnice, tensiunea campaniei grele și acum amărăciunea înfrângerii iminente. În barba roșcată se zăreau fire cărunte, pielea avea o paloare cenușie și chipul îi era brăzdat de riduri adânci care nu fuseseră acolo în noiembrie. Mi-am dat seama, șocată, că arăta ca fratele său, Colum. El, Dougal MacKenzie, a vrut să conducă. Acum, că ajunsese căpetenia clanului, plătea prețul.

— Mizerabilă… trădătoare… destrăbălată… vrăjitoare!

Jamie a tresărit de parcă fusese împușcat, s-a făcut alb la față ca lapovița de afară. Am sărit în picioare, răsturnând banca, cu un pocnet care a răsunat în cameră.

Dougal MacKenzie s-a apropiat încet spre mine, aruncându-și într-o parte faldurile tartanului, astfel încât mânerul sabiei să-i fie la îndemână. Nu auzisem ușa din spatele meu deschizându-se; trebuie să fi fost deschisă. Cât timp stătuse de cealaltă parte, ascultând?

— Tu, a spus el încet. Trebuia să fi știut, de prima dată când te-am văzut, trebuia să fi știut.

Privirea îi era ațintită asupra mea, cu un amestec de oroare și furie în adâncurile verzi înnourate ale ochilor.

Am simțit o mișcare bruscă alături; Jamie era acolo. M-a prins de braț și m-a tras în spatele lui.

— Dougal, a spus el. Nu e ce crezi, bărbate. E…

— Nu? i-a tăiat-o Dougal.

Privirea lui m-a părăsit o clipă și m-am ghemuit în spatele lui Jamie, recunoscătoare pentru răgaz.

— Nu e ceea ce cred? a spus el, vorbind tot cu glasul coborât. Eu o aud pe femeie îndemnându-te să comiți o crimă ticăloasă, să îți ucizi prințul! Nu doar o crimă josnică, e trădare! Și tu îmi spui mie că nu am auzit bine?

A clătinat capul, buclele roșcate încâlcite atârnându-i slinoase pe umeri. Ca noi toți, și el răbdase de foame; oasele îi ieșeau prin pielea feței, dar ochii înfundați în orbite îi ardeau.

— Nu te învinovățesc, flăcăule, a spus el.

Vocea îi suna dintr-odată obosită și mi-am adus aminte că era trecut de cincizeci de ani.

— Nu e vina ta, Jamie. Te-a vrăjit… oricine vede asta.

Gura i s-a strâmbat când s-a uitat din nou spre mine.

— Da, știu foarte bine cât de greu ți-a fost să-i reziști. Și mie mi-a făcut mai demult aceleași vrăji, a spus, privirea lui arzându-mi trupul. O destrăbălată criminală, mincinoasă, care îl apucă pe bărbat de mădular și îl duce la pieire, cu ghearele înfipte adânc în boașele lui. O iei în patul tău și îți fură sufletul când tu dormi cu capul pe pieptul ei. Îți fură sufletul și îți mănâncă bărbăția, Jamie.

Limba i-a ieșit dintre buze, umezindu-le. Continua să mă privească fix și mâna i s-a strâns pe mânerul sabiei.

— Dă-te la o parte, flăcăule. Te eliberez eu de curva asta englezoaică.

Jamie a pășit în fața mea, momentan ascunzându-l pe Dougal de privirile mele.

— Ești obosit, Dougal, a spus el, vorbind calm, liniștitor. Ești obosit și ți se pare că auzi lucruri. Coboară acum. Vin…

Dar nu a avut răgazul să termine. Dougal nu îl asculta; ochii verzi adânciți în orbite erau fixați pe chipul meu și căpetenia clanului MacKenzie își trăsese pumnalul din teaca de la centură.

— O să-ți tai gâtul, mi-a zis în șoaptă. Ar fi trebuit să fac asta de când te-am văzut prima dată. Am fi scăpat de o groază de necazuri.

Nu eram sigură că se înșela, dar asta nu însemna că aveam de gând să îi dau voie să remedieze situația. Am făcut trei pași iuți în spate și m-am lipit de masă.

— Dă-te înapoi!

Jamie s-a aruncat în fața mea, ținând brațul ridicat drept scut când Dougal a înaintat spre mine.

Căpetenia clanului MacKenzie a scuturat din cap ca un taur, fixându-mă cu ochii injectați.

— E a mea, a spus el răgușit. Vrăjitoare. Trădătoare. Dă-te la o parte, flăcăule. Nu vreau să te rănesc, dar Dumnezeu mi-e martor, dacă o protejezi pe femeia asta, te voi ucide și pe tine, copil de suflet ori ba.

S-a aruncat pe lângă Jamie, prinzându-mă de braț. Deși epuizat, flămând și trecut de prima tinerețe, era încă un bărbat puternic și degetele lui mi-au intrat adânc în carne.

Am strigat de durere și l-am lovit sălbatic când m-a tras spre el cu putere. M-a prins de păr și mi-a smucit capul pe spate. Îi simțeam respirația fierbinte și acră pe obraz. Am țipat și mi-am înfipt unghiile în obrazul lui într-o încercare disperată de a mă elibera.

A rămas fără suflare când pumnul lui Jamie l-a lovit în coaste și mi-a dat drumul când un alt pumn l-a izbit cu forță în umăr. Brusc eliberată, am căzut pe spate peste masă, scâncind de șoc și durere.

Dougal s-a întors spre Jamie, pregătit de luptă, ținând strâns pumnalul cu lama în sus.

— Fie, atunci, a spus el, respirând greu.

S-a legănat ușor, mutându-și greutatea de pe un picior pe altul, căutând o poziție care să-i ofere un avantaj.

— Piaza rea nu piere. Pui de năpârcă blestemată din neamul Fraser! Trădarea îți curge prin vene. Vino la mine, pui de vulpe! O să te ucid repede, de dragul mamei tale.

În podul strâmt era puțin spațiu de manevră. Nu aveai loc să tragi sabia și, fiindcă pumnalul său rămăsese înfipt în masă, Jamie era dezarmat. A luat o poziție asemănătoare cu a lui Dougal, cu privirea fixată pe vârful pumnalului amenințător.

— Pune-l jos, Dougal, a spus el. De dragul mamei mele, ascultă-mă!

MacKenzie nu a răspuns, dar pumnalul său a țâșnit într-o lovitură mortală îndreptată în sus.

Jamie s-a ferit, apoi a evitat din nou arcul larg al loviturii care a venit din cealaltă direcție. Jamie avea agilitatea tinereții de partea sa, dar Dougal avea arma.

Dougal s-a năpustit spre el și pumnalul a alunecat pe lângă trupul lui Jamie, rupându-i cămașa și desenându-i o linie întunecată pe pielea albă. Cu un șuierat de durere, Jamie s-a tras în spate, întinzându-se după încheietura mâinii lui Dougal, prinzând-o chiar în clipa în care tăișul lovea în jos.

Metalul lamei a sclipit o dată, dispărând între trupurile încăierate. S-au zbătut împreună, lipiți unul de altul ca niște iubiți, iar aerul s-a umplut de mirosul de transpirație bărbătească și furie. Lama s-a înălțat din nou, două mâini strângând mânerul rotund. O încordare și o smucitură, un geamăt de efort și unul de durere. Dougal a pășit înapoi, împiedicându-se, roșu la față, cu transpirația șiroindu-i pe frunte și pumnalul înfipt la baza gâtului.

Lui Jamie i s-au înmuiat genunchii și, ca să nu se prăbușească, s-a sprijinit de masă gâfâind. Avea privirea întunecată din cauza șocului, părul ud de transpirație și poalele sfâșiate ale cămășii pătate cu sânge de la zgârietură.

Dinspre Dougal s-a auzit un horcăit cumplit. Jamie l-a prins când s-a împleticit și a căzut, greutatea lui Dougal îngenunchindu-l. Capul lui Dougal s-a lăsat pe umărul lui Jamie, iar acesta și-a cuprins tatăl adoptiv în brațe.

Am căzut în genunchi lângă ei, întinzând mâna să îi ajut, încercând să îl sprijin pe Dougal. Era prea târziu. Trupul i s-a relaxat, apoi, cuprins de spasme, a alunecat din îmbrățișarea lui Jamie. Dougal zăcea ghemuit la podea, cu mușchii încordându-se involuntar, zbătându-se ca un pește pe uscat.

Capul i se odihnea pe coapsa lui Jamie. O convulsie i-a întors fața spre noi. Era schimonosită și vineție, cu ochii pe jumătate închiși. Buzele i se mișcau fără încetare, spunând ceva, cu mare furie, dar nu se auzea nimic, în afara bolboroselii din gâtul tăiat.

Chipul lui Jamie era cenușiu; părea că înțelege ce spunea Dougal. S-a străduit din răsputeri să țină nemișcat trupul care se zbătea. După un ultim spasm, s-a auzit o bolboroseală teribilă și Dougal MacKenzie a înțepenit, cu mâinile lui Jamie încleștate pe umerii lui, vrând parcă să-l împiedice să se ridice din nou.

— Sfinte Arhanghel Mihail, apără-ne pe noi!

Șoapta răgușită venea dinspre ușă. Era Willie Coulter MacKenzie, unul dintre oamenii lui Dougal. Se uita încremenit de uimire și groază la trupul căpeteniei sale. O mică baltă de urină se forma sub el, ieșind de sub tartan. Bărbatul și-a făcut cruce, cu privirea încă în jos.

— Willie.

Jamie s-a ridicat, trecându-și o mână tremurândă peste față.

— Willie.

Bărbatul stătea prostit. S-a uitat spre Jamie cu gura căscată, într-o buimăceală completă.

— Am nevoie de o oră, bărbate.

Jamie și-a pus mâna pe umărul lui Willie Coulter, trăgându-l în cameră.

— O oră ca să îmi pun soția la adăpost. Apoi mă întorc să răspund pentru asta. O oră. Îmi dai o oră, bărbate, înainte să vorbim?

Willie și-a lins buzele uscate, uitându-se când la trupul căpeteniei sale, când la nepotul acestuia, în mod evident speriat de moarte. În cele din urmă a încuviințat, neștiind ce altceva să facă. Alesese să îngăduie această rugăminte pur și simplu pentru că nu avea altă variantă rezonabilă.

— Bun.

Jamie a înghițit greu și și-a șters fața cu tartanul. L-a bătut pe Willie pe umăr.

— Rămâi aici, bărbate. Roagă-te pentru sufletul lui, a adăugat făcând un semn cu capul spre trupul nemișcat de pe podea, fără să îl privească. Și pentru sufletul meu.

S-a aplecat pe lângă Willie să își tragă pumnalul din masă, apoi m-a împins pe ușă afară și pe scări în jos.

La jumătatea drumului, s-a oprit, rezemându-se de zid, cu ochii închiși. Respira adânc și tremurat, părând pe punctul de a leșina și mi-am lipit palmele de pieptul lui, speriată. Inima îi bătea ca o tobă și tremura, dar, după câteva clipe, s-a ridicat, a înclinat capul spre mine și m-a apucat de braț.

— Am nevoie de Murtagh, mi-a spus.

L-am găsit chiar afară, acoperit cu tartanul împotriva lapoviței, stând într-un loc uscat chiar sub streașină casei. Fergus era ghemuit lângă el, moțăind, obosit din cauza călătoriei lungi.

Murtagh s-a uitat la chipul lui Jamie și s-a ridicat în picioare, întunecat și aspru, gata de orice.

— L-am omorât pe Dougal MacKenzie, a spus Jamie direct, fără ocolișuri.

Fața lui a împietrit pentru o clipă, apoi și-a recăpătat expresia obișnuită de severitate prudentă.

— Așa, a răspuns el. Și ce e de făcut?

Jamie a scotocit în geantă și a scos o hârtie împăturită. Mâinile îi tremurau când a încercat să o desfacă și am luat-o, despăturind-o la adăpostul streșinii.

„Act de Proprietate” scria în capul foii.

Era un document scurt, alcătuit din câteva rânduri scrise cu negru, ce atribuia titlul de proprietate asupra moșiei cunoscute drept Broch Tuarach unui anume James Jacob Fraser Murray. Numita moșie avea să fie încredințată spre administrare părinților numitului James Murray, Janet Fraser Murray și Ian Gordon Murray, până la majoratul numitului James Murray. Semnătura lui Jamie se afla în josul paginii și mai erau două spații goale lăsate dedesubt, în dreptul fiecăruia scriind cuvântul „martor”. Era datată 1 iulie 1745, cu o lună înainte ca Charles Stuart să-și fi pornit rebeliunea pe malurile Scoției și să fi făcut din Jamie un trădător al Coroanei.

— Am nevoie să semnezi asta, tu și Claire, a spus Jamie luând foaia de la mine și întinzându-i-o lui Murtagh. Dar asta înseamnă să juri fals, nu am niciun drept să-ți cer asta.

Ochii mici și negri ai lui Murtagh au parcurs repede actul.

— Nu, a spus el sec. Nu ai niciun drept, dar nici nu e nevoie.

L-a îmboldit pe Fergus cu piciorul și băiatul a sărit drept în sus, clipind.

— Dă fuga în casă și adu-i stăpânului o călimară și o peniță, flăcăule, a spus Murtagh. Și repede… fugi!

Fergus a scuturat o dată din capul ca să se dezmeticească, a aruncat o privire spre Jamie pentru confirmare și a fugit.

Apa mi se scurgea de pe streașină pe ceafă. Tremurând, mi-am strâns șalul de lână mai bine în jurul umerilor. Mă întrebam când scrisese Jamie documentul. Data falsă făcea să pară că proprietatea fusese transferată înainte ca Jamie să devină trădător, iar bunurile și pământurile sale să poată fi confiscate. Dacă nu era contestat, proprietatea se transfera fără dificultăți

micului Jamie. Cel puțin familia lui Jamie va fi în siguranță, încă în posesia pământului și a fermei.

Jamie înțelesese că e posibil să fie nevoie de un asemenea act, totuși nu întocmise documentul înainte să plecăm de la Lallybroch, sperase cumva să se întoarcă și să-și revendice din nou moșia. Acum era imposibil, însă proprietatea putea fi salvată. Nimeni nu putea spune când fusese documentul semnat cu adevărat, cu excepția martorilor, eu și Murtagh.

Fergus s-a întors într-un suflet, aducând o călimară mică și o peniță jerpelită. Am semnat pe rând, sprijinindu-ne de peretele casei, atenți să scuturăm mai întâi penița pentru ca să nu se prelingă cerneala pe hârtie. Murtagh a fost primul; al doilea său nume, am văzut, era FitzGibbons.

— Vrei să-i duc actul surorii tale? a întrebat Murtagh în timp ce eu vânturam cu atenție foaia pentru a usca scrisul.

Jamie a clătinat din cap. Picăturile de ploaie îi lăsau pete ude de mărimea unei monede pe tartan și sclipeau ca lacrimile pe genele sale.

— Nu. Fergus o să îl ducă.

— Eu?

Ochii băiatului s-au căscat de uimire.

— Tu, bărbate.

Jamie a luat hârtia din mâinile mele, a împăturit-o, apoi a îngenuncheat și a vârât-o în cămașa lui Fergus.

— Asta trebuie să ajungă la sora mea – madame Murray – neapărat. Valorează mai mult decât viața mea... ori a ta.

Cu răsuflarea tăiată de enorma responsabilitate ce i se încredințase, Fergus a ascultat stând drept ca un par, cu brațele încrucișate peste mijloc.

— Nu te voi dezamăgi, milord!

Jamie a schițat un zâmbet și și-a lăsat o clipă mâna pe smocul moale de păr din capul lui Fergus.

— Știu, bărbate, și îți sunt recunoscător, a spus el.

Și-a scos inelul de pe mâna stângă, rubinul caboșonat care îi aparținuse tatălui său.

— Ia inelul ăsta, a spus el, întinzându-i-l lui Fergus. Du-te la grajduri și arată-i-l bătrânului pe care-l găsești acolo. Spune-i că eu te-am trimis să-l iei pe Donas. Ia calul și gonește spre Lallybroch. Nu te opri pentru nimic în lume, decât atunci când trebuie să dormi, iar când dormi, ascunde-te bine.

Fergus era mut de emoție și spaimă, dar Murtagh s-a încruntat sceptic spre el.

— Crezi că te descurci, lighioană obraznică? a întrebat el.

— Da, se descurcă, a spus Jamie cu convingere.

Copleșit, Fergus a bâiguit câteva cuvinte, s-a lăsat în genunchi și a sărutat apăsat mâna lui Jamie. Apoi a sărit în picioare și a țâșnit în direcția grajdurilor, silueta lui subțire dispărând în ceață. Jamie și-a umezit buzele uscate, a închis ochii o clipă, apoi s-a întors decis spre Murtagh.

— Și tu, *mo caraidh,* am nevoie de tine să îmi aduni oamenii.

Sprâncenele subțiri ale lui Murtagh s-au ridicat, dar a încuviințat din cap.

— Așa, a spus el. Și după ce i-am adunat?

Jamie s-a uitat o clipă la mine, apoi iar la nașul său de botez.

— Cred că acum sunt în câmpie, cu Simon cel Tânăr. Doar adună-i într-un singur loc. Eu îmi duc nevasta într-un loc sigur și pe urmă…, a ezitat, apoi a ridicat din umeri. Vă găsesc eu. Așteptați-mă până mă întorc.

Murtagh a mai încuviințat o dată din cap și a dat să plece. Dar s-a oprit și s-a întors cu fața spre Jamie. Buzele subțiri i-au zvâcnit și a spus:

— Îți cer un singur lucru, flăcăule, lasă să fie englezii. Nu propriii tăi oameni.

Jamie a tresărit ușor și după o clipă, a încuviințat din cap. Apoi, fără a scoate un cuvânt, a întins brațele spre bărbatul mai în vârstă. S-au îmbrățișat scurt, dar cu toată forța, și Murtagh s-a îndepărtat și el cu tartanul ponosit fluturând.

Eu eram ultimul punct din planul lui.

— Hai, englezoaico, mi-a spus, prinzându-mă de braț. Trebuie să mergem.

Nimeni nu ne-a oprit. Era atât de multă lume care venea și pleca, încât abia ne vedeam în mulțimea de oameni din apropierea mlaștinii. Mai târziu, când am părăsit drumul principal, n-am mai întâlnit pe nimeni.

Jamie era tăcut, concentrându-se doar pe ceea ce avea de făcut. Nici eu nu am spus nimic, prea tulburată și îngrozită pentru a mai avea chef de conversație.

„O voi duce pe nevasta mea într-un loc sigur.” Nu aveam idee ce voise să spună cu asta, însă a devenit evident peste două

ceasuri, când am întors calul spre sud, iar dealul verde și abrupt numit Craigh na Dun s-a ivit în zare.

— Nu! am spus când l-am văzut și mi-am dat seama încotro ne îndreptam. Jamie, nu! Nu mă duc!

Nu mi-a răspuns, doar a mânat calul la galop înainte, nelăsându-mi altă cale decât să-l urmez.

Eram copleșită de senzații; dincolo de viitorul sumbru al bătăliei care urma și de oroarea morții lui Dougal, acum mai era și perspectiva pietrelor. Blestematul acela de cerc de pietre prin care ajunsesem aici. Evident, Jamie voia să mă trimită înapoi, în timpul meu, dacă un asemenea lucru era posibil.

N-are decât să vrea, mi-am spus în gând, încleștându-mi fălcile în timp ce îl urmam de-a lungul potecii înguste, prin ierburile înalte. Nu exista nicio putere pe lume care să mă facă să-l părăsesc acum.

Am stat împreună pe coasta dealului, în curtea mică a colibei de sub culme. Nimeni nu mai trăia aici de ani buni; țăranii din împrejurimi spuneau că dealul e bântuit – dealul zânelor.

Jamie aproape că mă târâse pe deal în sus, ignorându-mi protestele. Se oprise în fața colibei și se lăsase în jos. Pieptul i se ridica și cobora în vreme ce își trăgea sufletul.

— E bine, a spus el într-un târziu. Acum avem puțin timp, nimeni nu ne va găsi aici.

S-a așezat pe pământ, înfășurat în tartan ca să-i țină de cald. Pentru moment ploaia se oprise, dar vântul bătea dinspre munții din apropiere și zăpada încă se mai vedea pe creste și astupa trecătorile. Și-a sprijinit capul pe genunchi, epuizat de drum.

M-am așezat lângă el, ghemuită sub mantia mea și i-am simțit respirația devenind treptat normală, pe măsură ce teama scădea. Am rămas tăcuți multă vreme, temându-ne să ne mișcăm de pe ceea ce părea un prag îngust deasupra haosului de dedesubt. Haos la a cărui apariție simțeam că ajutasem și eu.

— Jamie, am spus în cele din urmă.

Am întins o mână să-l ating, apoi mi-am tras-o înapoi și am lăsat-o să cadă.

— Jamie, îmi pare rău.

Jamie continua să privească înainte, în hăul întunecat al mlaștinii de jos. Pentru o clipă am avut impresia că nu mă auzise. A închis ochii, apoi a dat foarte ușor din cap.

— Nu, a murmurat el. Nu e nevoie.

— Ba este.

Durerea aproape mă sufoca, dar simțeam că trebuie să-i spun. Trebuia să-i spun că eram conștientă de ceea ce îi făcusem.

— Trebuia să mă fi întors. Jamie, dacă m-aș fi dus atunci când m-ai adus aici de la Cranesmuir... poate atunci...

— Da, poate, m-a întrerupt el.

Deodată s-a întors spre mine și m-a privit fix. Îi citeam în ochi dragostea și durerea pe care le simțeam și eu, dar nu exista furie, nici reproș.

A clătinat iarăși din cap.

— Nu, a repetat. Știu ce vrei să spui, *mo duinne.* Dar nu e așa. Chiar dacă ai fi plecat atunci, lucrurile tot așa s-ar fi întâmplat. Poate. Sau poate nu. Poate s-ar fi întâmplat mai repede. Sau poate altfel. Poate, doar o posibilitate, lucrurile nu s-ar fi întâmplat deloc. Dar în această poveste sunt implicați mai mulți oameni decât noi doi și eu nu voi permite ca tu să iei asupra ta întreaga vină.

Mâna lui mi-a atins părul, ridicându-mi-l de pe ochi. O lacrimă mi s-a scurs pe obraz și Jamie a prins-o cu degetul.

— Nu pentru asta îmi pare rău, am spus și am întins un braț ca pentru a cuprinde armatele și pe Charles, și bărbatul mort de foame din pădure, și măcelul care avea să vină. Nu asta. Îmi pare rău pentru ce ți-am făcut ție.

Atunci mi-a zâmbit cu o infinită tandrețe și mi-a mângâiat obrazul. I-am simțit palma caldă pe pielea mea înghețată de vântul de primăvară.

— Da? Dar eu ce ți-am făcut, englezoaico? Te-am luat din locul tău, te-am dus în sărăcie și în haiducie, te-am purtat pe câmpuri de luptă și ți-am pus viața în primejdie. Tu mă condamni pentru asta?

— Știi bine că nu.

— Da, a spus el zâmbind. Nici eu nu te învinovățesc de nimic, englezoaica mea.

Zâmbetul i s-a șters de pe chip când a ridicat privirea spre creasta dealului de deasupra noastră. Pietrele nu se vedeau, dar le simțeam în preajmă amenințarea.

— Nu mă duc, Jamie, am repetat încăpățânată. Stau cu tine.

— Nu, a clătinat el din cap

Vorbea blând, însă glasul îi era ferm, nu admitea împotrivire.

— Eu trebuie să mă întorc, Claire.

— Jamie, nu te poți întoarce! am spus apucându-l speriată de braț. Jamie, deja trebuie să-l fi găsit pe Dougal! Willie Coulter va fi spus cuiva.

— Da, a spus.

A pus o mână pe brațul meu și l-a bătut ușor. Ajunsese la o hotărâre în timp ce ne îndreptam spre deal. Vedeam cum i se contopeau pe chipul întunecat resemnarea și dârzenia. Vedeam și durere, și tristețe, dar le lăsase deoparte, acum nu avea timp să plângă.

— Putem încerca să fugim în Franța, am spus. Jamie, trebuie!

Dar chiar în clipa în care rosteam cuvintele, știam că nu îl voi întoarce de pe calea pe care o alesese.

— Nu, a repetat el din nou în șoaptă.

S-a întors și a arătat cu mâna spre valea întunecată de sub noi, spre dealurile umbrite din zare.

— Întreaga țară e în război, englezoaico. Porturile sunt închise. O'Brien încearcă de trei luni să aducă o navă cu care să îl salveze pe prinț, să îl ducă la adăpost în Franța, Dougal mi-a spus... înainte.

S-a înfiorat și un spasm de durere l-a făcut să se încrunte. Dar l-a alungat și a continuat să vorbească, explicându-mi cu voce stăpânită.

— Pe Charles Stuart îl vânează doar englezii. Pe mine mă vor vâna și englezii, și clanurile. Sunt trădător de două ori, un rebel și un criminal. Claire...

A tăcut, și-a frecat ceafa, apoi mi-a șoptit:

— Claire, sunt un om mort.

Lacrimile îmi înghețau pe obraji, lăsând urme de gheață care îmi ardeau pielea.

— Nu, am spus din nou, dar fără efect.

— Nu sunt nici foarte ușor de trecut cu vederea, știi? a adăugat, încercând să facă o glumă în timp ce își trecea o mână prin buclele arămii. Jamie Roșcovanul nu poate ajunge departe. Pe când tu...

Mi-a atins gura, urmărind cu degetul conturul buzelor.

— Te pot salva, Claire, și o voi face. Acesta e cel mai important lucru. Dar pe urmă trebuie să mă întorc, pentru oamenii mei.

— Bărbații de la Lallybroch? Dar cum?

S-a încruntat, mângâind absent mânerul sabiei și gândindu-se la un plan.

— Cred că îi pot scoate de acolo. În câmpie va fi mare învălmășeală, cu cai și soldați mișcându-se de colo colo și ordine strigate, care se contrazic. Bătăliile sunt niște treburi foarte dezordonate. Și chiar dacă până atunci se va afla ce… ce am făcut, a continuat el, după o pauză de o clipă pentru a-și stăpâni vocea, nimeni nu mă va putea opri, cu englezii în coaste și bătălia pe cale să înceapă. Da, o pot face.

Vocea i se liniștise și pumnii i s-au strâns cu hotărâre.

— Mă vor urma fără să pună întrebări, Dumnezeu să îi ajute, asta i-a adus aici! Murtagh îi va fi adunat pentru mine. Îi voi lua și îi voi scoate din câmp. Dacă încearcă cineva să mă oprească, voi spune că îmi cer dreptul de a-mi conduce propriii oameni în bătălie. Nici măcar Simon cel Tânăr nu îmi va putea refuza acest drept.

A tras adânc aer în piept, încruntându-se în timp ce își imagina scena bătăliei de a doua zi.

— Îi voi duce departe în siguranță. Câmpul e destul de lat și sunt suficienți oameni încât nimeni să nu observe că noi am ocupat altă poziție. Îi voi scoate din mlaștină și îi voi călăuzi spre drumul către Lallybroch.

A rămas tăcut, ca și cum până acolo își gândise planul.

— Și pe urmă? am întrebat, deși nu doream să aflu răspunsul, dar fiind incapabilă să mă abțin.

— Și pe urmă mă voi întoarce la Culloden, a răspuns, răsuflând cu putere și zâmbindu-mi șovăielnic. Nu mi-e teamă să mor, englezoaico. A strâmbat din buze. Mă rog… nu mi-e foarte teamă, oricum. Dar unele dintre căile de îndeplinire…

S-a scuturat fără să vrea, înfiorat, dar a încercat să-și păstreze zâmbetul.

— Am îndoieli că mă vor considera demn de serviciile unui adevărat profesionist, dar într-un asemenea caz, mă aștept ca atât monsieur Forez, cât și eu să considerăm experiența… stânjenitoare. Adică, serios vorbind… să-mi smulgă inima cineva cu care am împărțit o sticlă de vin…

Cu un țipăt de groază, mi-am aruncat brațele în jurul lui, strângându-l cu toată puterea.

— Va fi bine, mi-a șoptit el. Va fi bine, englezoaico. Un glonț de muschetă. Poate o sabie. Se va termina foarte repede.

Știam că e o minciună, văzusem destui soldați răniți în luptă sau murind. Însă, într-adevăr, era mai bine decât să aștepte lațul spânzurătorii. Groaza care mă însoțise de când părăsisem moșia lui Sandringham m-a copleșit dintr-odată, sufocându-mă. Inima îmi bubuia în piept și gâtul mi s-a strâns atât de mult, încât nu mai puteam respira.

Apoi teama s-a risipit brusc. Nu îl puteam părăsi, nu îl părăseam.

— Jamie, am spus cu fața îngropată în tartanul său. Mă întorc cu tine.

S-a dat în spate tresărind, țintuindu-mă cu privirea.

— Ba pe naiba! a spus el.

— Ba da, am spus simțindu-mă foarte calmă, fără urmă de îndoială. Pot face un tartan din șalul meu. Sunt suficienți băieți în armată și eu pot trece drept unul dintre ei. Ai zis chiar tu că va fi învălmășeală. Nimeni nu va băga de seamă.

— Nu! a spus el. Nu, Claire!

Strângea din dinți și mă fixa cu o privire în care se amestecau furia și groaza.

— Dacă ție nu ți-e teamă, nici mie nu îmi este, am zis strângând și eu din dinți. Se va termina… repede. Chiar tu ai spus.

Bărbia începea să-mi tremure, în ciuda încrâncenării mele.

— Jamie, nu vreau… nu pot… nu vreau să trăiesc fără tine și cu asta basta!

A deschis gura, dar n-a scos nicio vorbă, apoi a închis-o, clătinând din cap. Lumina de deasupra munților se stingea, învăpăind norii. Într-un târziu, a întins brațul spre mine, m-a tras spre el și m-a ținut la piept.

— Crezi că eu nu știu? a întrebat în șoaptă. Acum de mine e cel mai ușor. Tu simți pentru mine ce simt eu pentru tine, iar eu îți cer să îți smulgi inima și să trăiești fără ea.

Mâna lui îmi mângâia părul și pielea aspră a palmelor se agăța de șuvițele ce fluturau în vânt.

— Dar trebuie să o faci, *mo duinne.* Leoaica mea curajoasă. Trebuie.

— De ce? am întrebat, trăgându-mă în spate ca să privesc în sus spre chipul lui. Când m-ai luat de la Cranesmuir, când fusesem acuzată de vrăjitorie, ai spus că ai fi murit cu mine, că ai fi urcat pe rug cu mine, dacă s-ar fi ajuns la asta.

Mi-a prins mâinile într-ale lui, fixându-mă cu o privire albastră neclintită.

— Da, aș face-o, a spus. Dar eu nu port în pântec copilul tău.

Vântul mă înghețase, din cauza frigului tremuram, mi-am spus în gând. Frigul mi-a tăiat răsuflarea.

— Nu ai de unde să știi, am spus în cele din urmă. E prea devreme să fii sigur.

A pufnit scurt și o sclipire de amuzament i s-a aprins în ochi.

— Și eu sunt fermier! Englezoaico, ție nu ți-au întârziat sângerările nici măcar cu o zi de când m-ai luat pentru prima dată în patul tău. Acum nu ai mai sângerat de patruzeci și șase de zile.

— Ticălosule! am strigat revoltată. Ai numărat! În toiul războiului ăsta blestemat, tu ai numărat!

— Tu nu?

— Nu!

Nu numărasem, fusesem mult prea înspăimântată pentru a lua în calcul posibilitatea împlinirii speranțelor și rugăciunilor mele îndelungate tocmai acum, atât de cumplit de târziu.

— Oricum, am continuat eu, încercând încă să neg, asta nu înseamnă nimic. Lipsa de mâncare poate cauza un asemenea simptom, se întâmplă adesea.

A ridicat o sprânceană și și-a așezat încet palma lată făcută căuș sub pieptul meu.

— Da, ești cam slabă, dar și așa sfrijită, ai sânii plini, sfârcurile au căpătat culoarea strugurilor de Champagne. Uiți că eu te-am văzut înainte. Nu am nicio îndoială, cum nu ai nici tu.

Am încercat să mă lupt cu valurile de greață, atât de ușor de pus pe seama spaimei și a foamei, dar am simțit mica greutate arzându-mi deodată în pântec. Mi-am mușcat cu putere buza, dar greața m-a copleșit.

Jamie mi-a lăsat mâinile și a rămas în picioare în fața mea, cu brațele atârnând, o siluetă împietrită pe cerul serii.

— Claire, a spus el încet. Mâine voi muri. Copilul acesta… e tot ce rămâne după mine… vreodată. Te rog, Claire, te implor, du-l în siguranță.

Am stat nemișcată, cu privirea încețoșată, și în acea clipă mi-am auzit inima cum s-a frânt. Un sunet ușor și curat, ca atunci când rupi tulpina unei flori. În cele din urmă, am înclinat capul spre el, cu vântul suspinându-mi în urechi.

— Da, am șoptit. Da, îl voi duce.

Era aproape întuneric. A venit în spatele meu și m-a ținut în brațe sprijinită de el în timp ce privea peste umărul meu spre vale. Luminile focurilor de veghe începuseră a se aprinde, mici puncte sclipind în depărtări. Am rămas multă vreme tăcuți pe măsură ce s-a înnoptat. Pe deal era liniște deplină, nu-l auzeam decât pe Jamie respirând liniștit, fiecare răsuflare a lui fiind pentru mine un sunet prețios.

— Te voi găsi, mi-a șoptit la ureche. Îți promit. Chiar dacă trebuie să îndur două secole de purgatoriu, două sute de ani fără tine, atunci asta să fie pedeapsa mea, pe care am primit-o pentru crimele mele. Căci am mințit, am ucis și am furat, am trădat și am înșelat. Dar există un lucru care trebuie să atârne în balanță. Când voi sta înaintea lui Dumnezeu, voi avea un singur lucru de spus, pentru a cântări împotriva celorlalte.

Vocea i-a scăzut până a devenit o șoaptă și brațele i s-au strâns în jurul meu.

— Doamne, mi-ai dat o femeie rară și, Doamne, cât am iubit-o!

•

Se mișca încet și cu grijă, la fel și eu. Fiecare atingere, fiecare clipă trebuia savurată, memorată, păstrată ca un talisman împotriva viitorului lipsit de el.

I-am atins fiecare adâncitură moale, fiecare loc ascuns al trupului. Am simțit grația și puterea fiecărui os curbat, minunea mușchilor strâns împletiți, întinși flexibil pe umeri, netezi și fermi de-a lungul spatelui, tari ca lemnul vechi de stejar pe coapse.

Am gustat transpirația sărată din adâncitura gâtului, am mirosit căldura de mosc a părului dintre picioare, dulceața gurii moi și late, cu gust ușor de mere uscate și un iz amărui de boabele de ienupăr.

— Ești atât de frumoasă, iubirea mea, mi-a șoptit el, atingând moliciunea alunecoasă dintre picioarele mele, pielea fină a coapselor.

Părul lui era doar o umbră întunecată pe conturul albicios al sânilor mei. Prin găurile din acoperiș abia se strecurau câteva dâre de lumină dinspre cerul înnorat, murmurele înfundate ale tunetelor de primăvară se auzeau peste dealuri, dincolo de zidurile noastre șubrede. Era tare în mâna mea și atât de

încordat în dorința lui, încât atingerea mea l-a făcut să geamă de o nevoie vecină cu durerea.

Când nu a mai putut aștepta, a pătruns în mine, ca un pumnal în teaca lui, și ne-am mișcat împreună cu forță, apăsând, dorind, amândoi tânjind aprig după momentul acelei ultime voluptăți supreme și temându-ne s-o atingem, fiindcă știam că apoi urma despărțirea eternă.

M-a adus din nou și din nou pe culmele extazului, înfrânându-se, oprindu-se, oftând și tremurând. Până când, în cele din urmă, i-am atins fața, mi-am încleștat degetele în părul lui, m-am lipit strâns de el și mi-am arcuit spatele și coapsele sub el, cerând, smulgând.

— Acum, i-am spus în șoaptă. Acum. Vino cu mine, vino la mine, acum. Acum!

Mi s-a dăruit și eu m-am dăruit lui, disperarea amestecându-se cu pasiunea, astfel încât ecoul strigătelor noastre păreau să se stingă încet, reverberând în întunericul adăpostului rece de piatră.

Am rămas îmbrățișați strâns, fără să ne mișcăm, trupul lui fiind pentru mine o binecuvântare grea, un scut și o încurajare. Un trup atât de solid, atât de plin de căldură și de viață! Cum era posibil ca el să înceteze să mai existe în câteva ore?

— Ascultă, i-a zis el în cele din urmă, în șoaptă. Auzi?

La început am auzit doar foșnetul vântului și șoapta ploii picurând prin găurile din acoperiș. Apoi am auzit bătăile încete și egale ale inimii lui, pulsând lângă mine, și pe ale mele lângă a lui, fiecare potrivindu-se cu cealaltă, în ritmul vieții. Sângele curgea prin el, prin legătura noastră fragilă, prin mine și înapoi.

Am stat așa, culcușiți la căldură sub pătura improvizată din tartanul lui și din mantia mea, pe un pat făcut din hainele noastre, cu trupurile împreunate. Într-un târziu, s-a desprins și m-a întors cu spatele la el, așezându-și palma peste pântecul meu. Îi simțeam răsuflarea caldă în ceafă.

— Acum dormi puțin, *mo duinne,* mi-a șoptit. Voi mai dormi și eu o dată așa, ținându-te pe tine în brațe, ținând copilul.

Crezusem că nu voi adormi, dar eram prea epuizată și somnul m-a doborât ca un val greu. M-am trezit în apropierea zorilor. Brațele lui Jamie încă mă înconjurau și am stat uitându-mă cum ziua se insinuează încet prin noapte, regretând zadarnic risipirea întunericului care ne protejase prietenos.

M-am întors pe o parte și m-am ridicat să-l privesc, să văd lumina atingându-i conturul îndrăzneț al chipului, inocent în somn, să văd soarele ce răsărea învăpăindu-i părul – pentru ultima dată.

Teama m-a copleșit cu o asemenea forță încât trebuie să fi scos un sunet, căci Jamie a deschis ochii. A zâmbit când m-a văzut și privirea lui mi-a cercetat chipul. Știam că îmi memora trăsăturile, cum i le memoram și eu pe ale lui.

— Jamie, am spus, cu vocea răgușită de somn și de lacrimi înghițite. Jamie, vreau să mă însemnezi.

— Poftim? m-a întrebat surprins.

Micul *sgian dhu* pe care îl purta în ciorap zăcea aproape, mânerul din corn de cerb conturându-se întunecat pe maldărul de haine. M-am întins spre el și i l-am dat.

— Taie-mă, am spus nerăbdătoare. Suficient de adânc încât să îmi lași o cicatrice. Vreau să iau cu mine atingerea ta, să am ceva de la tine mereu cu mine. Nu-mi pasă dacă mă doare, nimic nu mă doare mai tare decât faptul că te părăsesc. Măcar atunci când voi atinge semnul, oriunde voi fi, îți voi simți atingerea.

Mi-a acoperit cu palma mâna în care țineam mânerul cuțitului. După o clipă, a strâns-o și a încuviințat din cap. A șovăit un moment, cu lama ascuțită în mână și i-am oferit brațul drept. Era cald sub așternuturile noastre, dar respirația lui ieșea în fuioare, vizibilă în aerul rece al camerei.

Mi-a întors palma în sus, examinând-o cu atenție, apoi a ridicat-o la buze. Mi-a sărutat moale căușul palmei, apoi a mușcat apăsat baza degetului mare, parcă sugând. Mi-a dat drumul și a tăiat repede în carnea amorțită. Nu am simțit decât o mică arsură, dar sângele a țâșnit imediat. A adus mâna din nou la gură, ținând-o acolo până când șuvoiul de sânge s-a domolit. A legat grijuliu cu o batistă rana, care acum ustura, dar am apucat să observ că tăietura avea forma unei litere mici, ușor înclinate, „J”.

Am ridicat privirea și am văzut că ținea cuțitul îndreptat spre mine. L-am luat cu o ușoară ezitare și am apucat mâna pe care mi-o întindea.

A închis ochii o clipă și a strâns din buze, dar un geamăt slab de durere i-a scăpat când am apăsat vârful cuțitului în carnea de la baza degetului arătător.

Muntele lui Venus, așa îmi spusese cândva o ghicitoare; un simbol al pasiunii și al dragostei. Abia după ce am terminat mica tăietură semicirculară, mi-am dat seama că îmi întinsese mâna stângă.

— Cealaltă ar fi trebuit, am spus. Sabia va apăsa pe rană.

A schițat un zâmbet.

— Nu aș putea cere altceva decât să-ți simt atingerea pe mână în ultima luptă… oricând va veni.

Am desfăcut batista murdară de sânge și mi-am apăsat palma cu putere peste a lui, degetele noastre împletindu-se. Sângele era cald și alunecos, încă nu se închega între palmele noastre.

— „Sânge din sângele meu…”, am șoptit.

— „… și os din osul meu”, a răspuns el în șoaptă.

Niciunul dintre noi nu a putut termina jurământul, „atât timp cât vom trăi”, dar cuvintele nerostite pluteau dureros între noi. În cele din urmă, un colț al buzelor i s-a ridicat într-un zâmbet.

— Și mai mult decât atât, a spus el cu tărie și m-a tras încă o dată spre el.

— Frank, a spus el în sfârșit, cu un oftat. Las în seama ta să-i povestești despre mine. Probabil că nu va dori să audă. Dar, dacă va dori, dacă îi poți vorbi despre mine, cum mi-ai vorbit mie despre el, atunci să îi spui… că îi sunt recunoscător. Să îi spui că am încredere în el, pentru că nu am încotro. Și să îi mai spui…

Mâinile i s-au strâns deodată pe brațele mele și a adăugat râzând, dar cu o sinceritate absolută:

— Spune-i că îl urăsc până în rărunchi și în măduva oaselor!

Eram îmbrăcați și lumina zorilor câștigase în putere. Nu aveam nimic de mâncare, nimic cu care să ne hrănim după postul din timpul nopții. Nimic nu mai rămăsese de făcut… nimic nu mai rămăsese de spus.

Jamie trebuia să plece acum, pentru a ajunge la timp la Drumossie Moor. Aceasta era ultima noastră despărțire și nu știam cum să ne spunem adio. În cele din urmă, a zâmbit, s-a aplecat și m-a sărutat ușor pe buze.

— Se spune…, a început și s-a oprit pentru a-și drege vocea. Se spune că, pe vremuri, când un bărbat pleca să facă ceva important, trebuia să găsească o femeie înțeleaptă și să îi ceară să-l binecuvânteze. El stătea privind înainte, în direcția în care trebuia să plece, și ea venea în spatele lui și spunea cuvintele

rugăciunii spre el. Când ea termina, el pornea drept înainte și nu mai privea înapoi, căci aducea ghinion.

Mi-a atins obrazul și s-a întors cu fața spre ușa deschisă. Soarele dimineții pătrundea înăuntru, aprinzându-i părul într-o mie de flăcări. Și-a îndreptat umerii lați pe sub tartan și a tras adânc aer în piept.

— Deci binecuvântează-mă, femeie înțeleaptă, a șoptit, și du-te.

Mi-am așezat o mână pe umărul lui, căutând cuvintele. Jenny mă învățase câteva dintre vechile rugăciuni celtice pentru protecție și am încercat să îmi amintesc cuvintele.

— Iisuse, Tu, fiul al Mariei, am început, vorbind răgușit, îți cer în numele Tău și în numele lui Ioan, preaiubitul tău Apostol, și în numele tuturor sfinților din împărăția roșie, să ne protejezi în bătălia ce va veni…

M-am oprit, întreruptă de un sunet venind dinspre dealul de sub noi. Sunet de voci și de pași.

Jamie a înghețat o clipă, umărul încordându-i-se sub palma mea, apoi s-a răsucit, împingându-mă spre capătul îndepărtat al colibei, acolo unde zidul se prăbușise.

— Pe acolo! a spus el. Sunt englezii! Claire, fugi!

Am alergat spre deschiderea din zid, cu inima la gât, iar Jamie s-a îndreptat spre ușă, punând mâna pe sabie. M-am oprit, o clipă doar, ca să mă uit la el pentru ultima dată. A întors capul, m-a văzut și deodată era lângă mine, împingându-mă cu putere în zid, în agonia disperării. M-a strâns violent la pieptul lui. Îi simțeam erecția apăsându-mi stomacul și mânerul sabiei mi-a intrat în coaste.

A vorbit cu gura adâncită în părul meu.

— Încă o dată! Trebuie! Dar iute!

M-a proptit de zid și mi-am ridicat poalele rochiei în timp ce el își ridica kiltul. Nu a fost tandru, m-a posedat repede și sălbatic și s-a terminat în câteva secunde. Vocile sunau acum aproape, la doar o sută de metri.

M-a mai sărutat o dată, cu atâta forță, încât am simțit gustul sângelui în gură.

— Să îi spui Brian, după tatăl meu.

M-a împins spre deschizătură. În timp ce fugeam, am aruncat o privire înapoi și l-am văzut în picioare, în pragul ușii, cu sabia pe jumătate trasă, cu pumnalul pregătit în mâna dreaptă.

Englezii, neștiind că era cineva în colibă, nu se gândiseră să arunce o privire prin spate. Panta din dosul colibei era pustie când am traversat-o în goană și am intrat în desișul de arini de sub creasta dealului.

Mi-am croit anevoie drum printre tufișuri și crengi, împiedicându-mă de pietre, orbită de lacrimi. Auzeam în urma mea strigăte și zăngănit metalic dinspre colibă. Coapsele îmi erau ude de sământa lui Jamie și alunecoase. Creasta dealului părea mereu la fel de departe, am avut senzația că îmi voi petrece restul vieții luptându-mă să răzbesc printre copacii care mă năpădeau!

Am auzit un zgomot în spate, printre copaci. Cineva mă văzuse fugind din colibă. Mi-am șters lacrimile și am început să urc de-a bușilea pe măsură ce panta devenea tot mai abruptă. Am ajuns pe platoul de granit pe care mi-l aminteam. Sângerul mărunt care creștea pe stâncă era acolo, ca și bolovanii mici prăvăliți.

M-am oprit la hotarul cercului de piatră, privind în jos, încercând cu disperare să văd ce se întâmplă. Câți soldați veniseră la colibă? Putea Jamie să scape de ei și să ajungă la calul său priponit dedesubt? Fără el, nu va putea ajunge la timp la Culloden.

Deodată, desișul din urma mea s-a deschis și am zărit ceva roșu. Un soldat englez. M-am întors, am alergat cu răsuflarea tăiată prin iarba din cerc și m-am aruncat în despicătura din stâncă.

PARTEA A ȘAPTEA

PRIVIND ÎN URMĂ

47. Socoteli neîncheiate

— Avea dreptate, desigur. Blestematul, aproape întotdeauna avea dreptate, a spus Claire cu o voce ușor enervată.

A zâmbit trist, apoi a privit spre Brianna, care stătea pe covorul din fața șemineului, strângându-și genunchii, cu fața lipsită de expresie. Doar fluturarea ușoară a părului ei, care se mișca în dogoarea flăcărilor, o deosebea de o statuie.

— A fost o sarcină dificilă, din nou, și o naștere riscantă. Dacă aș fi născut acolo, aproape cu siguranță am fi murit amândouă.

I se adresa direct fiicei sale, de parcă ar fi fost singure în cameră. Roger, trezindu-se încet din vraja trecutului, se simțea ca un intrus.

— Acesta e adevărul, întregul adevăr. Nu puteam îndura să îl părăsesc, a spus Claire în șoaptă. Chiar și de dragul tău… te-am urât puțin înainte de a te naște, căci pentru tine m-a făcut să plec. Nu îmi păsa că muream, nu împreună cu el. Dar să fiu nevoită să plec, să trăiesc fără el… Avea dreptate, eu am ieșit cel mai prost din târgul ăsta. Dar mi-am ținut promisiunea, pentru că îl iubeam. Și am trăit, tu și cu mine, pentru că el te iubea pe tine.

Brianna nu a făcut nicio mișcare, nu și-a luat ochii de pe chipul mamei sale. Doar buzele i s-au mișcat, țepene, parcă neobișnuite să vorbească.

— Cât timp… m-ai urât?

Ochii aurii i-au întâlnit pe cei albaștri, inocenți și nemiloși ca ai unui șoim.

— Până te-ai născut. Când te-am ținut în brațe și te-am alăptat și am văzut că te uitai la mine cu ochii tatălui tău.

Brianna a scos un sunet slab, gâtuit, dar mama ei a continuat, vocea înmuindu-i-se puțin când privea spre fata de la picioarele ei.

— Și pe urmă am început să te cunosc, ca pe ceva separat de mine și de Jamie. Și te-am iubit pentru ce erai tu, nu doar pentru bărbatul care îți este tată.

Brianna a țâșnit în picioare. Părul i s-a zburlit precum coama unui leu și ochii albaștri au scăpărat ca flăcările din spatele ei.

— Frank Randall a fost tatăl meu! a spus ea. A fost! Știu asta!

Și-a încleștat pumnii și a străpuns-o pe mama ei cu privirea. Vocea îi tremura de furie.

— Nu știu de ce faci asta. Poate că m-ai urât, poate încă mă urăști!

Lacrimile au început să-i șiroiască pe obraji, nestăvilite, și le-a șters furioasă cu dosul palmei.

— Tati… tati m-a iubit, nu m-ar fi iubit, dacă nu aș fi fost a lui! De ce încerci să mă faci să cred că nu era tatăl meu? Erai geloasă pe mine? Asta e? Te deranja atât de mult că el mă iubea? Pe tine nu te iubea, știu asta!

Ochii albaștri s-au îngustat, ca ai unei pisici, sclipind pe chipul devenit alb ca varul.

Pe Roger l-a încercat o dorință puternică de a se adăposti după ușă înainte ca ea să îi observe prezența și să își întoarcă mânia împotriva lui. Dar dincolo de propria neliniște, simțea cum crește în el un fel de respect amestecat cu groază. În fata care stătea pe covorul lui, mârâind și scuipând în apărarea paternității ei, clocotea puterea sălbatică ce îi făcuse pe războinicii scoțieni să se arunce asupra dușmanilor lor ca niște duhuri urlătoare. Cu nasul drept alungit și mai mult de umbre, cu ochii îngustați ca ai unei pisici înfuriate, era imaginea tatălui ei, iar tatăl ei evident nu era profesorul tăcut și brunet a cărui fotografie împodobea coperta cărții de pe masă.

Claire a deschis gura o dată, apoi a închis-o, urmărindu-și fascinată fiica. Tensiunea plină de forță a corpului, curbura lină a pomeților lați, cu pielea întinsă; Roger avea impresia că ea mai văzuse aceste trăsături de multe ori înainte – și nu la Brianna.

Cu o mișcare atât de bruscă încât i-a făcut pe amândoi să tresară, Brianna s-a răsucit pe călcâie, a înșfăcat decupajele îngălbenite de ziare de pe birou și le-a aruncat în foc. A apucat cleștele și a împuns cu furie în teancul de hârtii uscate, nepăsătoare la ploaia de scântei care zburau din șemineu și sfârâiau în jurul picioarelor ei încălțate cu cizme.

Îndepărtându-se de mormanul de hârtii care se înnegreau rapid, a bătut cu piciorul în șemineu.

— Cățea! i-a strigat mamei ei. Tu m-ai urât? Ei bine, eu te urăsc!

Și-a dat spre spate brațul cu cleștele de șemineu și mușchii lui Roger s-au încordat instinctiv, gata să se repeadă asupra ei. Dar ea s-a întors, cu brațul arcuit ca un aruncător de suliță, și a azvârlit cleștele prin fereastra înaltă, unde geamurile înnegrite de bezna nopții au reflectat pentru o clipă imaginea unei femei arzând înainte de a se sparge și a zbura în țăndări în întuneric.

Tăcerea din birou era nimicitoare. Roger, care sărise în picioare la plecarea Briannei, a rămas în mijlocul camerei, năuc. Și-a privit mâinile, neștiind prea bine ce să facă cu ele, apoi s-a uitat spre Claire. Stătea complet nemișcată în adăpostul fotoliului, ca un animal ce încremenește când umbra unui prădător trece pe lângă el.

După câteva clipe, Roger a traversat camera până la birou și s-a rezemat de el.

— Nu știu ce să spun, a rostit el.

Buzele lui Claire au tresărit ușor.

— Nici eu.

Pentru o vreme, s-a așternut liniștea. Casa cea veche a scârțâit în jurul lor și un zăngănit ușor de oale s-a auzit dinspre bucătăria de la capătul holului, unde Fiona pregătea cina. Sentimentele de șoc și de jenă reținute ale lui Roger au dat naștere treptat unei alte senzații, pe care nu reușea să o definească. Își simțea mâinile înghețate și le-a frecat de pantaloni, simțind în palme atingerea caldă a catifelei.

— Eu…, a început a spune, apoi s-a oprit și a clătinat din cap.

Claire a tras adânc aer în piept și Roger și-a dat seama că aceasta era prima mișcare pe care o văzuse la ea de când plecase Brianna. Privirea ei era limpede și directă.

— Tu mă crezi? l-a întrebat.

Roger a privit-o gânditor.

— Să fiu al naibii dacă știu, a rostit în cele din urmă.

Vorbele lui au făcut-o să zâmbească nesigur.

— Același lucru mi l-a spus și Jamie când l-am întrebat la început de unde crede el că vin.

— Îl înțeleg.

Roger a ezitat puțin, apoi, hotărându-se, a traversat camera spre ea.

— Îmi dai voie?

A îngenuncheat și i-a luat mâna, care nu a opus rezistență, și a întors-o spre lumină. Poți deosebi fildeșul adevărat de cel sintetic, și-a amintit el deodată, căci cel real se simte cald la atingere. Palma mâinii ei era de un roz pal, dar linia ștearsă a „J”-ului de la baza degetului mare era albă ca osul.

— Asta nu dovedește nimic, a spus ea, privindu-l. Putea fi un accident, aș fi putut s-o fac eu însămi.

— Dar nu ai făcut-o, nu-i așa?

I-a așezat foarte ușor mâna înapoi în poală, de parcă ar fi fost un artefact fragil.

— Nu. Dar nu o pot dovedi. Perlele – mâna ei s-a ridicat spre sclipirea șiragului de la gât – ele sunt autentice, asta poate fi verificat. Dar pot dovedi de unde le am? Nu.

— Și portretul lui Ellen MacKenzie…, a început el.

— La fel. O coincidență. Ceva pe care să îmi bazez înșelătoria. Minciunile.

În tonul ei se ghicea o amărăciune, deși vorbea cu destul calm. Se înroșise în obraji și începea să-și piardă acea liniște profundă. Parcă te uiți la o statuie care prinde viață, și-a spus Roger în sinea lui, ridicându-se în picioare. S-a plimbat înainte și înapoi, trecându-și o mână prin păr.

— Dar e important pentru dumneata, a spus el, nu-i așa? E foarte important.

— Da.

S-a ridicat la rândul ei și s-a îndreptat spre birou, pe care se afla dosarul cu cercetările lui. Și-a așezat o mână pe hârtia de Manila cu venerație, de parcă ar fi fost o piatră de mormânt; Roger bănuia că pentru ea chiar era.

— Trebuia să știu.

Glasul i-a tremurat ușor, dar i-a văzut maxilarele încleștându-se imediat, suprimându-l.

— Trebuia să știu dacă a reușit să își salveze oamenii ori dacă s-a sacrificat pentru nimic. Și trebuia să îi spun Briannei. Chiar dacă nu mă crede, chiar dacă nu mă va crede niciodată. Jamie a fost tatăl ei. Trebuia să îi spun.

— Da, înțeleg asta. Și nu o puteai face cât timp doctorul Randall, soț... adică Frank, s-a corectat el, îmbujorându-se, era în viață.

— Este în regulă, a spus ea zâmbind ușor, îl poți numi pe Frank soțul meu. În fond, a fost soțul meu mulți ani. Și Bree are dreptate, într-un fel. El a fost tatăl ei, la fel ca și Jamie.

A privit în jos spre mâinile ei, răsfirându-și degetele, astfel încât lumina făcea cele două inele pe care le purta, unul de aur și unul de argint, să sclipească. Lui Roger i-a venit în minte un gând.

— Inelul dumitale, a spus el, venind lângă ea. Cel din argint. Are pe el un semn al celui care l-a făurit? Unii argintari scoțieni din secolul al optsprezecelea îl foloseau. Nu dovedește neapărat autenticitatea, dar e ceva.

Claire l-a privit mirată. Și-a așezat protector mâna stângă peste cea dreaptă, mângâind inelul lat din argint, cu dantelăria scoțiană împletită cu florile de ciulin.

— Nu știu, a spus ea și obrajii i s-au colorat ușor în roz. Nu m-am uitat în interior. Nu l-am scos niciodată.

A învârtit inelul încet peste articulația degetului. Degetele ei erau fine, dar după purtarea îndelungată, inelul lăsase o urmă în carne.

Și-a mijit ochii spre partea interioară a inelului, apoi s-a ridicat și l-a adus la masă, unde a rămas în picioare lângă Roger, înclinând cercul de argint pentru a prinde lumina de la veioză.

— Sunt cuvinte gravate pe el, a spus ea uimită. Niciodată nu m-am gândit că el... O, Doamne Dumnezeule!

Vocea i s-a frânt și inelul i-a căzut dintre degete, izbindu-se de masă cu un ușor clinchet metalic. Roger l-a ridicat în grabă, dar ea se întorsese cu spatele la el, proptindu-și pumnii încleștați în talie. Știa că ea nu voia ca el să-i vadă fața; controlul pe care și-l păstrase pe parcursul lungilor ore ale zilei și al scenei cu Brianna o părăsise acum.

Roger a rămas în picioare un minut, simțindu-se copleșitor de straniu și nelalocul lui. Cu un sentiment teribil că violează o intimitate mai profundă decât orice cunoscuse el vreodată, dar neștiind ce altceva să facă, a ridicat cercul de metal în lumină și a citit cuvintele din interior.

— *Da mi basia mille...*

Dar vocea lui Claire era cea care rostise cuvintele, nu a lui. Glasul îi tremura și Roger știa că ea plânsese, dar începea să-și recapete controlul. Nu își putea da frâu liber emoțiilor pentru mult timp; forța a ceea ce ținea ea în frâu putea cu ușurință s-o distrugă.

— E Catullus. Un fragment dintr-un poem de dragoste. Hugh… Hugh Munro, el mi-a dăruit poemul la nuntă, înfășurat pe o bucată de chihlimbar cu o libelulă înăuntru.

Mâinile ei, încă strânse pumn, coborâseră acum pe lângă corp.

— Nu îl pot recita în întregime, dar acest fragment… îl cunosc.

Vocea îi devenea tot mai sigură pe măsură ce vorbea, dar a rămas cu spatele întors spre Roger. Cercul mic de argint strălucea în palma lui, cald încă de la căldura degetului de pe care ieșise.

— „… *da mi basia mille*…”

Încă întoarsă, ea a continuat, traducând.

— *Dă-mi sărutări o mie, apoi o sută*

Și iar o mie și-apoi iar o sută!

Când la sfârșit mai multe mii vom face,

Le-om încurca, să nu le dăm de capăt.[26]

Când a terminat, a rămas nemișcată câteva clipe, apoi s-a întors încet cu fața spre el. Obrajii îi erau roșii și uzi, iar genele sclipeau de lacrimi, dar părea calmă.

— Și iar o mie și-apoi iar o sută, a repetat ea, încercând timid să zâmbească. Dar niciun semn al argintarului. Deci nici aceasta nu e o dovadă.

— Ba este.

Roger a simțit un nod în gât și și-a dres iute vocea.

— Este o dovadă incontestabilă. Pentru mine.

Ceva s-a aprins în adâncul privirii ei și zâmbetul i-a înflorit. Apoi lacrimile s-au adunat și s-au revărsat și ea și-a pierdut definitiv stăpânirea de sine.

— Îmi pare rău, a spus Claire într-un sfârșit.

Stătea pe sofa, cu coatele sprijinite pe genunchi, fața îngropată pe jumătate într-una dintre batistele albe uriașe ale reverendului Wakefield. Roger se așezase alături, aproape atingând-o. Părea foarte firavă și vulnerabilă. Ar fi vrut să îi

---

[26] Caius Valerius Catullus, *Liber V, Lesbiei,* traducere de Teodor Naum. (n. tr.).

mângâie buclele castanii, dar era mult prea timid să îndrăznească.

— Niciodată nu am crezut… nu mi-a trecut niciodată prin minte, a spus ea, suflându-și din nou nasul. Nu am știut cât de mult va însemna să mă creadă cineva.

— Chiar dacă acel cineva nu este Brianna?

A făcut o mică grimasă la cuvintele lui, netezindu-și cu mâna părul spre ceafă în timp ce se îndrepta de spate.

— A fost un șoc, a spus ea în apărarea Briannei. Normal, nu a putut, îl iubea atât de mult pe tatăl ei, pe Frank adică, s-a corectat ea în grabă. Știam că la început s-ar putea să îi vină mai greu să accepte totul. Dar… probabil după ce va avea timp să se gândească, să pună întrebări…

Vocea i s-a stins și pe sub costumul din stofă albă, umerii i s-au aplecat sub greutatea propriilor cuvinte.

Parcă pentru a se gândi la altceva, a aruncat o privire spre masă, unde se afla încă teancul de cărți cu coperte strălucitoare, neatinse.

— E ciudat, nu? Să trăiești vreme de douăzeci de ani alături de un istoric expert în perioada iacobită și să-ți fie atât de teamă de ce ai putea afla, încât să nu ai curajul să deschizi una dintre cărțile sale?

A clătinat capul, cu privirea încă ațintită spre cărți.

— Nu știu ce s-a întâmplat cu mulți dintre ei, nu am putut îndura să aflu. Toți oamenii pe care i-am cunoscut… nu i-am putut uita. Dar îi puteam îngropa, le puteam păstra amintirea ascunsă. Pentru o vreme.

Și vremea aceea se încheia acum și o alta începea. Roger a ridicat cartea din vârful teancului, cântărind-o în mâini, de parcă ar fi fost o responsabilitate. Poate i-ar abate gândurile de la Brianna, măcar.

— Vrei să îți spun? a întrebat el încet.

Claire a stat în cumpănă câteva clipe, apoi s-a grăbit să încuviințeze din cap, parcă temându-se că ar regreta dacă mai șovăie mult.

Roger și-a umezit buzele uscate și a început să vorbească. Nu avea nevoie să deschidă cărțile; erau date cunoscute de orice istoric specializat în acea perioadă. Totuși, a ținut cartea lui Frank Randall la piept, ca un scut.

— Francis Townsend, a început el. Bărbatul care a ținut Carlisleul pentru Charles. A fost capturat. Judecat pentru trădare, spânzurat și eviscerat.

S-a oprit, dar chipul lui Claire era deja lipsit de orice culoare, nu mai putea schimba asta. S-a așezat în fața lui la birou și a rămas ca o stană de piatră.

— MacDonald de Keppoch a luptat pe câmpul de la Culloden ca pedestraș, împreună cu fratele său Donald. Amândoi au fost doborâți de tunurile englezilor. Lordul Kilmarnock a căzut pe câmpul de luptă, dar lordul Ancrum, căutând printre cei căzuți, l-a recunoscut și l-a salvat de soldații lui Cumberland. Nu i-a făcut o mare favoare; a fost decapitat în august următor pe Dealul Turnului la Londra, împreună cu Balmerino. Fiul lui Kilmarnock, a continuat el șovăind, a dispărut în bătălie, corpul lui nu a fost niciodată găsit.

— Întotdeauna mi-a plăcut Balmerino, a murmurat ea. Și Vulpoiul Bătrân? Lordul Lovat? a întrebat ea, cu glasul aproape o șoaptă. Umbra unui topor…

— Da.

Degetele lui Roger au mângâiat coperta lucioasă a cărții inconștient, parcă citind cuvinte scrise în Braille.

— A fost judecat pentru trădare și condamnat la decapitare. A fost viteaz. Toate istoriile spun că și-a înfruntat moartea cu mare demnitate.

O scenă i-a venit în minte lui Roger, un fragment din Hogarth. A recitat din memorie, cât de fidel putea:

Dus în strigătele și batjocura gloatei engleze spre Turn, bătrânul șef de clan Fraser stătea nepăsător, indiferent la proiectilele care îi zburau pe lângă cap și aproape binedispus. Drept răspuns la strigătul unei bătrâne „O să rămâi fără cap, javră scoțiană bătrână!”, *el s-a aplecat peste geamul trăsurii și a strigat jovial drept răspuns*; „*Așa se pare, cățea englezoaică bătrână și urâtă*!”

Claire zâmbea, dar a scos un sunet în care se împletea râsul cu plânsul.

— Sunt convinsă că așa a spus ticălosul bătrân.

— Când a fost dus la ghilotină, a continuat precaut Roger, a cerut să verifice lama și l-a instruit pe călău să facă treaba bine. I-a spus omului: „Fă-o ca lumea, că altfel mă voi înfuria foarte tare.”

Lacrimile curgeau pe sub pleoapele închise, sclipind ca nestematele în lumina flăcărilor. Roger a făcut un gest spre ea, dar Claire l-a simțit și a clătinat din cap, cu ochii încă închiși.

— Sunt bine. Continuă.

— Nu mai e mult. Unii dintre ei au supraviețuit. Lochiel a fugit în Franța.

Roger a evitat atent să îl menționeze pe fratele căpeteniei, Archibald Cameron. Doctorul fusese spânzurat, eviscerat și decapitat la Tyburn, inima îi fusese scoasă și aruncată în flăcări. Claire nu a părut să observe omisiunea.

A terminat rapid lista și s-a uitat la ea. Lacrimile se opriseră, dar Claire își ținea capul aplecat, părul bogat și ondulat ascunzându-i chipul. Roger s-a oprit o clipă când a terminat de vorbit, apoi s-a ridicat și a luat-o ferm de braț.

— Hai, a spus el. Ai nevoie de puțin aer. Ploaia s-a oprit, să mergem afară.

•

Aerul era proaspăt și rece, aproape amețitor după aerul închis din biroul reverendului. Ploaia grea încetase cam pe la apus și acum, în primele ore ale serii, doar picăturile căzând din copaci și garduri vii mai aminteau de ropotul de mai devreme.

Simțeam o ușurare aproape copleșitoare că scăpasem din casă. Atâta vreme îmi fusese teamă de asta și acum se terminase. Chiar dacă Bree niciodată... dar nu, se va întoarce. Chiar dacă îi va trebui puțin timp, cu siguranță va recunoaște adevărul. Era nevoită; adevărul o privea în față în fiecare dimineață în oglindă, îi curgea prin vene. Pentru moment, îi spusesem totul și mă simțeam ușoară ca un suflet după spovedanie, când părăsește confesionalul, simțindu-se și mai liber la gândul penitenței care îl așteaptă.

Sau mai degrabă ca o femeie care tocmai a născut, m-am gândit. O perioadă scurtă de suferință intensă și o durere sfâșietoare, plus conștientizarea într-o oarecare măsură a nopților fără somn și a zilelor agonizante ce vor urma. Dar pentru moment, pentru un răgaz binecuvântat de liniște, nu exista nimic altceva decât o euforie tăcută care umplea sufletul și nu mai lăsa loc de presimțiri rele. Chiar și durerea proaspătă pentru soarta bărbaților pe care îi cunoscusem slăbea aici, domolită de stelele care sclipeau printre despicăturile norului ferfenițat.

Noaptea de primăvară timpurie era umedă și cauciucurile mașinilor trecând pe strada principală din apropiere scârțâiau pe asfaltul ud. Roger m-a condus fără un cuvânt în josul pantei din spatele casei și pe urmă în sus pe lângă o poieniță acoperită cu mușchi, apoi din nou la vale, unde era o potecă ce ducea la râu. Un pod negru de cale ferată traversa râul aici; o scară din fier era sprijinită de una dintre grinzi. Cineva înarmat cu un spray cu vopsea albă scrisese cu îndrăzneală SCOȚIA LIBERĂ pe balustrada podului.

În ciuda tristeții amintirilor, mă simțeam împăcată sau aproape împăcată. Depășisem etapa cea mai grea. Bree știa acum cine este. Speram din toată inima că va ajunge în timp să creadă, nu doar pentru binele ei, știam, ci de asemenea pentru al meu. Mai mult decât aș fi putut vreodată recunoaște, voiam să am pe cineva cu care să mi-l amintesc pe Jamie, cineva cu care să pot discuta despre el.

Am simțit o oboseală copleșitoare, care îmi afecta deopotrivă mintea și trupul. Dar mi-am îndreptat încă o dată spatele, forțându-mi trupul dincolo de limite, cum o făcusem de atâtea ori înainte. Curând, le-am promis încheieturilor dureroase, gândurilor sensibile și inimii zdrobite din nou. Curând, mă voi putea odihni. Voi putea sta singură în micul, confortabilul salon al pensiunii, singură lângă foc, cu fantomele mele. Puteam să îi jelesc în pace, lăsând oboseala să se risipească împreună cu lacrimile și să caut în cele din urmă uitarea în somn, în care i-aș putea regăsi încă o dată pe toți în viață.

Dar încă nu. Mai aveam un lucru de făcut înainte de a adormi.

•

S-au plimbat în tăcere o vreme, fără niciun sunet cu excepția traficului îndepărtat și a clipocitului mai apropiat al râului lovindu-se de maluri. Roger nu îndrăznea să înceapă vreo discuție, de teamă să nu îi amintească de lucruri pe care ea voia să le uite. Dar stăvilarul fusese ridicat și totul se schimbase iremediabil.

Claire a început să îi pună câteva întrebări mărunte, șovăitor și întrerupt. El îi răspundea cât de bine putea și, ezitând la rândul lui, a întrebat-o și el. Libertatea de a vorbi, dobândită brusc după atâți ani de taine înăbușite, părea să acționeze asupra ei ca un drog și Roger, ascultând fascinat, o scotea din amorțeală împotriva propriei ei voințe. Până au ajuns la podul

de cale ferată, își recăpătase vigoarea și tăria de caracter pe care el le observase la început.

— Era un nerod și un bețiv, un om slab și prost, a declarat ea cu înflăcărare. Cu toții erau nebuni, Lochiel, Glengarry și ceilalți. Beau prea mult și își umpleau capetele cu visurile nebunești ale lui Charlie. Să vorbești nu te costă nimic și Dougal avea dreptate – e ușor să fii viteaz, stând cu o halbă de bere sub nas într-o cameră încălzită. Prostiți de băutură, asta au fost, și pe urmă prea mândri în onoarea lor blestemată ca să dea înapoi. Și-au biciuit oamenii și i-au amenințat, i-au șantajat și i-au momit, i-au împins pe toți spre pieire… de dragul onoarei și al gloriei.

A pufnit și a tăcut o vreme. Apoi, pe neașteptate, a început a râde.

— Dar știi ce e cu adevărat amuzant? Bețivanul ăla prost și fără un sfanț și ajutoarele lui idioate și lacome, bărbații onorabili și naivi care nu îndrăzneau să se întoarcă din drum, toți aveau o mică virtute: credeau. Și straniu e că acesta e singurul lucru care a rămas în istorie după ei. Toată prostia, incompetența, lașitatea și îngâmfarea de bețivi, toate astea s-au dus. Tot ce a mai rămas acum din Charles Stuart și oamenii lui e gloria pe care au căutat-o și nu au găsit-o niciodată. Poate Raymond avea dreptate, a adăugat ea pe un ton mai moale, doar esența unui lucru contează. Când timpul distruge toate celelalte, doar duritatea osului rămâne.

— Probabil simți o oarecare amărăciune împotriva istoricilor, s-a hazardat Roger. Toți scriitorii care au înțeles prost și au făcut din el un erou. Vreau să spun… nu te poți duce nicăieri în Highlands fără să vezi cutii de bomboane cu Charlie Prințul cel Frumos și căni suvenir pentru turiști.

Claire a clătinat din cap, cu privirea pierdută în depărtare. Ceața serii se îndesea și picăturile de apă începeau să picure din nou din frunzele tufișurilor.

— Nu pe istorici sunt supărată. Nu pe ei. Cea mai mare crimă este că ei își închipuie că știu ce s-a întâmplat, cum s-au petrecut evenimentele, când ei nu au decât mărturiile pe care trecutul a ales să le lase în urmă, în cea mai mare parte. Ei cred ceea ce li se sugerează și rar găsești pe câte unul care vede cu adevărat ce s-a întâmplat, în spatele perdelei de fum de artefacte și hârțoage.

În depărtare s-a auzit un vuiet. Trenul de seară dinspre Londra, știa Roger. Auzeai fluieratul tocmai din casa parohială în serile senine.

— Nu, vina este a artiștilor, a continuat Claire. Scriitorii, rapsozii, povestitorii. Ei sunt cei care iau trecutul și îl recreează după bunul lor plac. Ei pot să ia un prost și să ți-l dea înapoi erou, pot să ia un nerod și să îl facă rege.

— Deci sunt toți niște mincinoși? a întrebat Roger.

Claire a ridicat din umeri. În ciuda aerului înghețat, își scosese jacheta; umezeala îi înmuia cămașa de pânză, dezvăluindu-i finețea claviculei și a omoplaților.

— Mincinoși? a întrebat ea. Sau vrăjitori? Nu văd ei oasele în praful pământului, nu văd ei esența lucrului care a fost și îl învelesc într-o nouă carne, astfel încât animalul de povară să treacă drept un monstru fabulos?

— Și deci greșesc? a întrebat Roger.

Podul de cale ferată a tremurat când Scoțianul Zburător a ajuns la macazul din vale. Literele albe au început să tremure din cauza vibrațiilor – SCOȚIA LIBERĂ.

Claire a privit în sus spre litere, stelele care s-au ivit o clipă printre nori i-au luminat chipul.

— Tot nu înțelegi, nu-i așa? a rostit ea.

Era iritată, dar vocea răgușită nu s-a ridicat peste nivelul normal.

— Tu nu știi de ce, a spus ea. Tu nu știi, eu nu știu și nu vom afla niciodată. Nu înțelegi? Nu știi pentru că nu știi care e sfârșitul, pentru că nu există un sfârșit. Nu poți spune: „Acest eveniment a fost «predestinat» să aibă loc și de aceea toate celelalte lucruri s-au întâmplat.” Ce a făcut Charles poporului scoțian, acesta era „evenimentul” care trebuia să aibă loc? Sau a fost «predestinat» să se desfășoare cum s-a desfășurat și motivul real al lui Charles a fost să fie ce e acum, un simbol, o emblemă? Fără el, ar fi îndurat Scoția două sute de ani de unire cu Anglia și totuși – a spus ea fluturând o mână spre literele de deasupra – să-și fi păstrat propria identitate?

— Nu știu! a spus Roger, fiind nevoit să strige când farul locomotivei a luminat copacii și linia ferată și trenul a mugit peste pod.

Un minut întreg de tunete și mugete și pământul care se zguduia i-au ținut pe loc. În cele din urmă, vacarmul s-a stins

într-un șuierat jalnic și singuratic pe măsură ce lumina roșie de la coada ultimului vagon a pierit în depărtare.

— Păi, asta e drăcia dracului, nu-i așa? a spus ea, întorcându-se. Nu știi niciodată, dar trebuie să acționezi, nu-i așa?

Și-a întins deodată mâinile, flexându-și degetele puternice, astfel încât verighetele au sclipit în lumină.

— Înveți asta când devii doctor. Nu în școală, nu înveți acolo, oricum, ci când pui mâinile pe oameni și vrei să îi vindeci. Sunt atât de mulți pe care nu îi poți atinge. Atât de mulți pe care nu îi poți vindeca, a căror esență nu o poți găsi, atât de mulți care îți alunecă printre degete. Dar nu te poți gândi la ei. Singurul lucru pe care îl poți face, unicul lucru, este să încerci să faci tot ce e posibil pentru cel din fața ta. Să te porți ca și cum acest pacient este singurul om din lume, pentru că, dacă nu gândești astfel, riști să îl pierzi și pe acesta. Unul câte unul, asta e tot ce poți face. Și înveți să nu îți faci griji pentru cei pe care nu îi poți ajuta, ci să faci doar ce poți.

S-a întors spre el, cu chipul marcat de oboseală, dar cu strălucirea ploii în ochi și cu paiete de apă în bucle. Mâna ei a atins brațul lui Roger, poruncitoare ca vântul care umflă pânzele unui vas și îl duce mai departe.

— Hai să ne întoarcem acasă, Roger, a spus ea. Am ceva special să îți spun.

•

Claire a fost tăcută pe drumul spre casă, evitând încercările lui Roger a-i pune diferite întrebări. A refuzat să-l ia de braț, mergând singură, cu capul în jos, gânditoare. Nu părea că ar fi încercat să ia o hotărâre, s-a gândit Roger; făcuse deja asta. Acum decidea ce să spună.

Și Roger era pierdut în gânduri. Tăcerea îi oferea un răgaz după zbuciumul revelațiilor de peste zi, suficient cât să se întrebe de ce anume Claire alesese să îl includă și pe el în aceste dezvăluiri. Ar fi putut să-i spună totul Briannei între patru ochi, dacă ar fi dorit. S-o fi temut de reacția ei și nu dorise să fie singură? Sau sperase că el o va crede, cum se și întâmplase, și în felul acesta și-l va câștiga drept aliat în cauza adevărului – adevărului ei și al Briannei?

Curiozitatea lui atinsese punctul culminant când au ajuns la casa parohială. Însă mai întâi aveau de muncă. Împreună au dat jos toate cărțile din corpul cel mai înalt al bibliotecii și l-au

împins în fața ferestrei sparte, împiedicând aerul rece al nopții să intre în cameră.

Îmbujorată de efort, Claire s-a așezat pe sofa în timp ce Roger s-a dus la măsuța de băuturi din colț. Cât timp trăise, doamna Graham adusese băutura pe o tavă, pe un șervet de pânză brodat, împreună cu biscuiții de rigoare. Fiona, dacă i s-ar fi permis, ar fi făcut bucuroasă același lucru, dar Roger prefera simplitatea de a-și turna singur băutura.

Claire i-a mulțumit, a sorbit din pahar, apoi s-a așezat și a ridicat privirea spre el, obosită, dar stăpână pe ea.

— Probabil te întrebi de ce am vrut ca tu să asculți întreaga poveste, a spus ea cu o tulburătoare capacitate de a-i ghici gândurile.

— Sunt două motive. Ți-l voi spune pe al doilea imediat, cât despre primul, am socotit că ai oarecum dreptul să o auzi.

— Eu? Ce drept?

Ochii ei aurii îl priveau fără ocolișuri, tulburători ca ai unui leopard.

— Același drept ca și Brianna. Dreptul de a ști cine ești.

A traversat camera până la peretele îndepărtat. Era acoperit cu plută din podea până în tavan, încărcat cu straturi de fotografii, diagrame, note, cărți de vizită răzlețe, vechi programe ale parohiei, chei stinghere și alte nimicuri fără valoare prinse în plută.

— Îmi amintesc acest perete, a spus Claire, atingând o fotografie de la un sfârșit de an la gimnaziul din sat. Tatăl tău a luat vreodată ceva de aici?

Roger a clătinat capul, confuz.

— Nu, nu cred. Întotdeauna spunea că niciodată nu găsește lucrurile pe care le ascunde în sertare. Dacă ceva era important, îl voia pus la vedere.

— Atunci probabil că e aici. El considera că e important.

A întins mâna și a început să frunzărească ușor printre straturile suprapuse, separând cu grijă hârtiile îngălbenite.

— Acesta, cred, a murmurat ea, după ce a căutat o vreme ici și colo.

Întinzându-se până sus de tot, a desprins, de sub maldărele de note pentru predici și tichete pentru spălat mașina, o singură foaie de hârtie și a așezat-o pe masă.

— Ah, e arborele genealogic al familiei mele, a spus Roger surprins. Nu am mai văzut vechitura asta de ani buni. Și nici nu i-am dat vreo importanță când l-am văzut, a adăugat el. Dacă ai de gând să îmi spui că sunt adoptat, deja știu.

Claire a încuviințat din cap, cu privirea concentrată asupra desenului.

— O, da. De aceea tatăl tău, domnul Wakefield vreau să spun, a întocmit această schiță. Voia să fie sigur că îți vei cunoaște adevărata familie, deși ți-a dat numele lui.

Roger a oftat, gândindu-se la reverend și la fotografia micuță în ramă de argint de pe biroul său, un tânăr cu trăsăturile reverendului, cu părul întunecat, zâmbitor, într-o uniformă a Forțelor Aeriene Regale din al Doilea Război Mondial.

— Da, știu și asta. Numele meu de familie era MacKenzie. Ai de gând să-mi spui că sunt rudă cu vreunul dintre cei din neamul MacKenzie pe care dumneata ă-ă… i-ai cunoscut? Nu văd niciunul din aceste nume în schiță.

Claire parcă nici nu îl auzea, urmărind cu degetul liniile subțiri, trasate cu mâna, ale arborelui genealogic.

— Domnul Wakefield era teribil de scrupulos la detalii, a murmurat ea, parcă pentru sine. Nu ar dori să se fi strecurat vreo greșeală.

Degetul i s-a oprit deodată pe pagină.

— Aici, a spus ea. Aici s-a întâmplat. Sub acest punct – degetul ei s-a coborât pe coală – totul este corect. Aceștia sunt părinții tăi, bunicii, străbunicii și așa mai departe. Dar nu deasupra – și degetul ei s-a plimbat în sus.

Roger s-a aplecat peste desen, apoi și-a ridicat gânditor ochii verzi ca mușchiul de copac.

— Aici? William Buccleigh MacKenzie, născut 1744, tatăl William John MacKenzie și mama Sarah Innes. Decedat 1782.

Claire a clătinat din cap.

— Mort în 1744, la vârsta de două luni, de vărsat.

A ridicat privirea și ochii aurii i-au întâlnit pe ai lui cu o forță care l-a făcut să se înfioare.

— Nu ai fost prima adopție în acea familie, știi? a rostit ea și a bătut ușor cu degetul în data scrisă pe desen. Avea nevoie de o doică, a spus ea. Mama lui era moartă, deci a fost dat unei familii care pierduse un copil. L-au botezat cu numele copilului mort – era ceva comun – și probabil că pe nimeni nu a interesat

să se știe al cui e, să îl treacă în registrul parohiei ca nou-născut. La urma urmelor, fusese botezat la naștere, nu era nevoie să o mai facă o dată. Colum mi-a spus unde l-au dus.

— Fiul lui Geillis Duncan, a spus Roger încet. Copilul vrăjitoarei.

— Exact, a răspuns ea, măsurându-l cu privirea, aplecându-și capul într-o parte. Știam că așa trebuie să fie, de când te-am văzut. Ochii, înțelegi? Sunt ai ei.

Roger s-a așezat, simțind dintr-odată că îl ia cu frig, în ciuda bibliotecii care împiedica aerul rece să pătrundă în cameră și a focului proaspăt aprins în șemineu.

— Ești sigură de asta? a întrebat el, dar evident că ea era sigură.

Presupunând că întreaga poveste nu era o născocire, o construcție elaborată a unei minți bolnave. S-a uitat la ea cum stătea netulburată cu paharul de whisky în mână, stăpână pe sine, parcă pe punctul de a comanda niște sărățele.

Minte bolnavă? Doamna doctor Claire Beauchamp-Randall, șefa personalului într-un spital mare și important? Nebunie delirantă, închipuiri violente? Era mai ușor să se creadă nebun el însuși. De fapt, chiar începea să creadă asta.

A tras adânc aer în piept și și-a așezat ambele palme peste arborele genealogic, acoperind ramura cu William Buccleigh MacKenzie.

— Păi, totul e foarte interesant și cred că mă bucur că mi-ai spus. Dar nu schimbă mai nimic, nu-i așa? În afară de faptul că probabil ar trebui să rup partea de sus a arborelui genealogic și să o arunc. La urma urmelor, nu știm de unde venea Geillis Duncan, nici cine e bărbatul care i-a făcut copilul. Pari destul de sigură că nu a fost bietul Arthur.

Claire a clătinat din cap, îngândurată.

— O, nu, nu a fost Arthur Duncan. Dougal MacKenzie a fost tatăl copilului ei. Acesta a fost adevăratul motiv pentru care a fost ucisă. Nu vrăjitoria. Dar Colum MacKenzie nu putea permite să se afle că fratele său avusese o aventură amoroasă cu soția perceptorului fiscal. Și ea voia să se mărite cu Dougal, poate l-a amenințat pe Colum că va dezvălui adevărul despre Hamish.

— Hamish? Ah, fiul lui Colum. Da, îmi amintesc.

Roger și-a frecat fruntea. Capul începea să i se învârtă.

— Nu fiul lui Colum, l-a corectat Claire. Fiul lui Dougal. Colum nu putea avea copii, dar Dougal putea și a făcut-o. Hamish avea să urmeze la conducerea clanului MacKenzie. Colum ar fi omorât pe oricine l-ar fi amenințat pe Hamish și a făcut-o.

A tras adânc aer în piept.

— Și asta, a rostit ea, ne duce la al doilea motiv pentru care ți-am spus povestea.

Roger și-a îngropat ambele mâini în păr, cu privirea ațintită spre masă, unde liniile arborelui genealogic păreau să se zvârcolească aidoma unor șerpi care-l sfidau, strecurându-și limbile spintecate printre nume.

— Geillis Duncan, a spus el răgușit. Ea avea o cicatrice de vaccin.

— Da. Și asta m-a convins în cele din urmă să revin în Scoția. Când am plecat cu Frank, am jurat că nu mă voi mai întoarce niciodată. Știam că nu voi putea să uit, dar puteam să îngrop ceea ce știam, să mă țin departe și să nu caut niciodată să aflu ce s-a întâmplat după plecarea mea. Mi se părea că atât măcar puteam face, de dragul amândurora, al lui Frank și al lui Jamie. Și de dragul copilului care venea.

Buzele i s-au strâns o clipă cu putere.

— Dar Geillis mi-a salvat viața la procesul din Cranesmuir. Poate era ea însăși condamnată, cred că ea așa considera. Dar și-a ucis orice șansă pe care ar mai fi putut-o avea pentru a mă salva pe mine. Și mi-a lăsat un mesaj. Dougal mi l-a transmis, într-o peșteră din Highlands, când mi-a adus vestea că Jamie e în închisoare. Mesajul acela avea două părți. O frază, „Nu știu dacă e posibil, dar eu cred că da”, și o înșiruire de patru numere: unu, nouă, șase, opt.

— O mie nouă sute șaizeci și opt, a spus Roger simțind că totul era un vis și că urmează să se trezească în curând. Anul acesta. Și ce a vrut să spună, ce credea că e posibil?

— Să te întorci. Prin pietre. Ea nu încercase, dar credea că eu pot. Și avea dreptate, desigur.

Claire s-a întors și și-a ridicat paharul cu whisky de pe masă. S-a uitat la Roger peste muchia paharului, cu ochii de aceeași culoare precum conținutul.

— Acum suntem în 1968, anul când a plecat ea. Doar că eu cred că încă nu a plecat.

Paharul din mâna lui Roger a alunecat și l-a prins în ultima clipă.

— Poftim… aici? Dar ea… de ce nu… nu ai de unde să știi…

Se bâlbâia, era atât de năucit, că nu-și putea exprima coerent gândurile.

— Nu știu, a subliniat Claire. Dar așa cred. Sunt aproape sigură că era scoțiană și există șanse mare ca ea să fi intrat de undeva din Highlands. Se cunosc mai multe astfel de cercuri de piatră, dar știm că Craigh na Dun e un pasaj… pentru cei care îl pot folosi. Oricum, a adăugat ea, cu aerul cuiva care prezintă argumentul final, Fiona a văzut-o.

— Fiona?

Asta, simțea Roger, era pur și simplu prea mult. Absurditatea absurdităților. Orice altceva reușise să creadă, călătorii prin timp, trădări între clanuri, revelații istorice, dar aducerea Fionei în această poveste era mai mult decât logica lui putea îndura. A privit rugător spre Claire.

— Spune-mi că nu vorbești serios, a implorat-o el. Nu Fiona.

Un colț al buzelor lui Claire a tresărit.

— Mi-e teamă că da, a răspuns ea, cu compasiune. Am întrebat-o despre grupul de druizi din care făcea parte bunica ei. Desigur că a jurat să nu spună nimănui, dar eu știam deja câteva lucruri despre ei și în fine…, a ridicat din umeri, parcă scuzându-se. Nu a fost greu să o fac să vorbească. Și mi-a povestit că mai fusese o femeie care punea întrebări, o femeie înaltă și blondă, cu niște ochi verzi uimitori. Fiona a spus că femeia îi amintea de cineva, a adăugat ea delicat, atentă să nu privească spre el, dar nu poate spune de cine anume.

Roger abia a scos un geamăt și, îndoindu-se de mijloc, s-a aplecat încet înainte până când s-a sprijinit cu fruntea de masă. A închis ochii, simțind duritatea rece a lemnului.

— Fiona știe cine era? a întrebat el, cu ochii încă închiși.

— Nume ei e Gillian Edgars, a răspuns ea.

A auzit-o ridicându-se, traversând camera, turnându-și încă un strop de whisky. S-a întors și a rămas lângă masă. Roger îi simțea privirea în ceafă.

— Las la latitudinea ta, a spus ea calmă. E dreptul tău să hotărăști. Vrei să o caut?

Roger și-a ridicat capul de pe masă și a clipit nedumerit uitându-se la Claire.

— Dacă vreau să o cauți? a întrebat. Dacă toată această... poveste e adevărată, atunci trebuie să o găsim, nu? Dacă se întoarce în timp ca să fie arsă de vie? Sigur că trebuie să o găsim! a explodat el. Cum poți să iei în calcul altă soluție?

— Și dacă o găsesc? a răspuns ea, așezându-și mâna subțire pe schița învechită și ridicând privirea spre el. Ce se întâmplă cu tine? a întrebat ea în șoaptă.

Roger a privit în jur neputincios, la biroul luminat, aglomerat, cu peretele său acoperit de hârtii, la ceainicul ciobit de pe masa veche de stejar. Solid precum...

Și-a pus mâinile pe coapse, strângând catifeaua aspră, parcă pentru a se convinge că e la fel de solid ca scaunul pe care stătea.

— Dar... eu sunt real! a izbucnit el. Nu pot pur și simplu... să mă evapor!

Claire a ridicat sprâncenele gânditoare.

— Nu știu dacă te-ai putea evapora. Nu am idee ce se va întâmpla. Poate nu vei exista niciodată. În orice caz, acum nu ar trebui să te agiți foarte tare. Poate acea parte din tine care te face unic, sufletul sau cum vrei s-o numești, e destinată să existe oricum și tu ai fi tot tu, dar născut cu o linie genealogică puțin diferită. În fond, cât din aspectul fizic se poate datora strămoșilor din urmă cu șase generații? Jumătate? Zece procente?

A dat din umeri și a strâns buzele, privindu-l cercetător.

— Ochii îi ai de la Geillis, cum ți-am spus. Dar văd și ceva din Dougal în tine. Nu o trăsătură anume, deși ai pomeții neamului MacKenzie. Și Bree îi are. Nu, e ceva mai subtil, ceva în felul cum te miști, o grație, o impetuozitate, nu..., a spus ea clătinând capul. Nu pot descrie, dar e acolo. E ceva de care ai nevoie, ca să fii cine ești? Te poți descurca și fără părticica de la Dougal?

S-a ridicat greoi, arătându-și vârsta pentru prima dată de când o întâlnise.

— Mi-am petrecut mai bine de douăzeci de ani căutând răspunsuri, Roger, și îți pot spune un singur lucru: nu există răspunsuri, ci doar alegeri. Eu am făcut câteva alegeri și nimeni nu îmi poate spune dacă au fost bune sau greșite. Poate maestrul Raymond, deși nu cred că ar face-o, el era un tip care credea în mistere. Eu văd decât importanța acestui lucru care mă obligă să ți-l mărturisesc, însă alegerea îți aparține.

Roger a ridicat paharul și a dat pe gât restul de whisky.

Anul Domnului 1968. Anul în care Geillis Duncan a pășit în cercul de pietre. Anul în care a plecat să-și întâlnească soarta sub frasinii de pe dealurile din apropiere de Leoch. Un copil din flori și o moarte prin foc.

Roger s-a ridicat și s-a plimbat de-a lungul șirurilor de cărți care acopereau pereții biroului. Cărți pline de istorie, acel subiect ironic și nestatornic.

Nu existau răspunsuri, ci doar alegeri.

Fără astâmpăr, a frunzărit cărțile de pe raftul de sus. Erau istorii despre mișcarea iacobită, povestea rebeliunilor din ’15 și din ’45. Claire îi cunoscuse pe câțiva dintre bărbații și femeile descriși în aceste cărți. Luptase și suferise alături de ei, pentru a salva un popor străin pentru ea. Pierduse tot ce iubea în această luptă. Și la sfârșit, eșuase. Dar alegerea fusese a ei, iar acum era a lui.

Oare exista o șansă ca acesta să fie un vis, vreun soi de delir? A aruncat o privire spre Claire. Stătea rezemată în fotoliul ei, cu ochii închiși, nemișcată cu excepția pulsului care îi bătea abia vizibil în scobitura gâtului. Nu. Putea pentru o clipă să se convingă că totul era o minciună, însă doar atunci când nu se uita la ea. Oricât de mult ar fi vrut să creadă contrariul, nu putea s-o privească și să pună la îndoială vreun cuvânt pe care îl rostise.

Și-a lipit palmele de masă, apoi le-a întors în sus, observând labirintul de linii care le străbătea. Ținea în mâini doar soarta lui sau și viața unei femei necunoscute?

Niciun răspuns. Și-a strâns mâinile încet, parcă ținând ceva mic în căușul palmelor și s-a decis.

— Să o găsim, a spus el.

Nu se auzea niciun sunet dinspre silueta neclintită din fotoliu și nimic nu se mișca, în afară de pieptul rotunjit care se ridica și cobora. Claire dormea.

48. Vânătoarea de vrăjitoare

Soneria de modă veche a zbârnâit undeva în străfundurile apartamentului. Nu era cea mai grozavă parte a orașului, dar

nici cea mai rea. Case ale clasei muncitoare, în cea mai mare parte, unele, precum aceasta, împărțite în două sau trei apartamente. Pe notița scrisă de mână de sub sonerie se putea citi MCHENRY LA ETAJ – SUNAȚI DE DOUĂ ORI. Roger a apăsat grijuliu pe sonerie încă o dată, apoi și-a șters palma de pantaloni. Îi transpirau mâinile și asta îl enerva îngrozitor. Pe treapta din fața ușii era o jardinieră cu narcise galbene, pe jumătate veștejite din lipsă de apă. Vârfurile frunzelor în formă de spadă erau maronii și încrețite, iar capetele galbene franjurate se înclinau trist spre pantoful lui Roger.

Le-a văzut și Claire.

— Poate să nu e nimeni acasă, a spus ea, aplecându-se să atingă solul uscat din ghiveci. Nu au mai fost udate de peste o săptămână.

Roger s-a simțit oarecum ușurat la acest gând; indiferent dacă el credea sau nu că Geillis Duncan era Gillian Edgars, nu așteptase cu nerăbdare această vizită. Se întorcea să plece când ușa s-a deschis brusc în spatele lui cu un scârțâit sinistru care i-a ridicat părul pe ceafă.

— Da?

Bărbatul care a răspuns la ușă a mijit ochii spre ei, niște ochi umflați pe un chip buhăit și roșu cu o barbă nerasă.

— Ă-ă… ne cerem scuze că v-am trezit din somn, domnule, a spus Roger, făcând un efort să se liniștească, deși simțea un gol în stomac. O căutăm pe o domnișoară Gillian Edgars. Este acasă?

Bărbatul și-a trecut o mână grăsană și păroasă peste cap, făcându-și părul să se ridice în țepi dezordonați.

— Pentru tine e doamna Edgars, puștiule. Și ce treabă ai cu nevastă-mea?

Simțind vaporii de alcool din respirația bărbatului, Roger ar fi vrut să facă un pas în spate, dar a rămas pe poziție.

— Dorim să vorbim doar puțin cu ea, a răspuns Roger, pe un ton cât mai împăciuitor. E acasă, vă rog?

— „E acasă, vă rog”? a repetat bărbatul care trebuie să fi fost domnul Edgars, strâmbându-și buzele și imitând batjocoritor cu o voce pițigăiată accentul de Oxford al lui Roger. Nu, nu e acasă. Șterge-o de aici, l-a sfătuit el și a trântit ușa cu o pocnitură care a făcut perdelele de dantelă să tremure.

— Înțeleg de ce nu e acasă, a remarcat Claire ridicându-se în vârful picioarelor să privească pe fereastră. Nici eu nu aș fi, dacă asta m-ar aștepta.

— Exact, a răspuns scurt Roger. Și cam asta ar fi. Mai ai alte sugestii cum să o găsim pe femeia aceasta?

Claire s-a desprins de pervazul ferestrei.

— Soțul ei s-a așezat în fața televizorului, a raportat ea. Să îl lăsăm în pace, măcar până ce se deschide cârciuma. Între timp, putem încerca la acest institut. Fiona a spus că Gillian Edgars face cursuri acolo.

•

Institutul pentru Studierea Folclorului și Antichităților Scoțiene era găzduit la ultimul etaj al unei case înghesuite chiar în afara cartierului de afaceri. Femeia de la secretariat, măruntă și durdulie, îmbrăcată cu o jachetă cafenie și o rochie cu imprimeu, părea încântată să-i vadă. Probabil nu are cine știe ce companie pe aici, a reflectat Roger.

— O, doamna Edgars, a spus ea, după ce le-a ascultat întrebarea.

Lui Roger i s-a părut că brusc în vocea doamnei Andrews se strecurase o doză de îndoială, dar a rămas veselă și amabilă.

— Da, a spus ea, e o membră activă a Institutului, cu toate cursurile plătite. Stă pe aici destul de mult, doamna Edgars.

Mult mai mult decât i-ar fi plăcut doamnei Andrews, după cum suna.

— Nu cumva este aici acum? a întrebat Claire.

Doamna Andrews a clătinat din cap, făcând zeci de bucle argintii să-i danseze în jurul capului, din agrafele în care erau prinse.

— O, nu, a răspuns ea. Astăzi e luni. Doar eu și domnul profesor McEwan suntem aici lunea. El este directorul Institutului, știți?

L-a privit mustrător pe Roger, ca și cum el ar fi trebuit să știe acest lucru. Apoi aparent convinsă de respectabilitatea lor evidentă, s-a înduplecat nițel.

— Dacă aveți întrebări despre doamna Edgars, ar trebui să vorbiți cu domnul profesor McEwan. Mă duc să îi spun că sunteți aici, doriți?

Când a dat să se ridice de la birou, Claire a oprit-o, aplecându-se în față.

— Aveți cumva o fotografie a doamnei Edgars? a întrebat-o ea fără ocolișuri.

La privirea uluită a doamnei Andrews, Claire a răspuns cu un zâmbet fermecător.

— Nu am dori să irosim timpul domnului director, dacă nu e persoana pe care o căutăm, înțelegeți?

Doamna Andrews a deschis ușor gura și a clipit de câteva ori nedumerită, dar după o clipă a încuviințat din cap și a început să cotrobăie prin birou, deschizând sertarele și vorbind de una singură.

— Știu că sunt pe aici pe undeva. Chiar ieri le-am văzut, deci nu s-au ascuns foarte departe… o, aici!

A scos un dosar cu fotografii alb-negru de douăzeci pe douăzeci și cinci de centimetri și s-a apucat să caute repede prin ele.

— Gata, a spus ea. Asta e ea, cu una dintre expedițiile de excavare în afara orașului, dar nu i se distinge fața, nu? Stați să văd dacă mai găsesc vreuna.

Și-a reluat frunzăritul, murmurând în barbă, în vreme ce Roger privea curios peste umărul lui Claire la fotografia pe care doamna Andrews o așezase pe birou. Înfățișa un grup mic de oameni stând în picioare lângă un Land-Rover, cu câțiva saci din pânză grosolană și câteva mici unelte pe pământ, lângă ei. Era un instantaneu și câțiva dintre cei de acolo aveau fața întoarsă de la aparatul de fotografiat. Degetul lui Claire s-a întins fără ezitare, atingând imaginea unei fete înalte cu părul blond, lung și drept atârnând până la jumătatea spatelui. A bătut ușor cu degetul în fotografie, încuviințând în tăcere spre Roger.

— Nu poți fi sigură, a murmurat Roger pe sub barbă.

— Ce este, dragule? a întrebat doamna Andrews, ridicând absentă ochii peste rama ochelarilor. O, nu vorbeai cu mine. Nu-i nimic, am găsit una ceva mai bună. Tot nu îi apare toată fața, stă într-o parte, dar e mai bună decât cealaltă.

Cu o pocnitură triumfătoare, a așezat noua fotografie peste prima.

Aceasta înfățișa un bărbat mai în vârstă cu ochelari și aceeași fată blondă, aplecată peste o masă, ținând ceea ce părea în ochii lui Roger o colecție de fragmente ruginite ale unui motor, dar care erau fără îndoială artefacte neprețuite. Părul fetei cobora pe lângă obraz, iar capul îi era întors spre bărbatul mai în

vârstă, dar nasul scurt și drept, bărbia rotunjită și curba gurii frumoase se vedeau limpede. Ochii priveau în jos, ascunși sub genele lungi și dese. Roger și-a înghițit fluieratul admirativ care îi venise spontan pe buze. Stră-străbunică sau nu, era o adevărată păpușică, s-a gândit el lipsit de respect.

S-a uitat spre Claire, care a încuviințat din cap, fără a vorbi. Era mai palidă decât de obicei și la gât i se vedea pulsul bătând rapid, dar i-a mulțumit doamnei Andrews cu obișnuita stăpânire de sine.

— Da, ea e. Cred că am dori să vorbim cu domnul director, dacă este disponibil.

Doamna Andrews a aruncat o privire spre ușa cu panouri albe din spatele biroului ei.

— Păi, mă duc să-l întreb, drăguță. Dar aș putea să întreb în ce chestiune?

Roger deschisese gura să îngaime o scuză oarecare, când Claire l-a salvat.

— De fapt, noi suntem de la Oxford, a spus ea. Doamna Edgars și-a depus dosarul pentru o bursă de studii la Departamentul de antichități și a dat institutul dumneavoastră ca referință împreună cu celelalte date profesionale. Așa că, dacă nu vă deranjează…

— O, înțeleg, a spus doamna Andrews părând impresionată. Oxford. Măi, să fie! Îl întreb pe domnul profesor McEwan dacă vă poate primi acum.

Când a dispărut în spatele ușii albe, oprindu-se doar ca să bată ușor, de formă, înainte de a intra, Roger s-a aplecat spre urechea lui Claire.

— Nu există un asemenea Departament de antichități la Oxford, a șoptit el printre dinți, și dumneata știi asta.

— Tu știi asta, a răspuns ea șireată, la fel și eu, după cum ai subliniat atât de inteligent. Dar există câțiva oameni pe lume care nu știu și tocmai l-am cunoscut pe unul dintre ei.

Ușa albă începea să se deschidă.

— Să sperăm că prin părțile astea sunt mulți, a spus Roger ștergându-și fruntea, sau că dumneata ești o mincinoasă iute de picior.

Claire s-a ridicat, zâmbind la semnul doamnei Andrews și vorbindu-i lui Roger în colțul gurii.

— Eu? Eu, care am citit sufletele pentru regele Franței?

Și-a netezit grijulie fusta.

— Asta-i floare la ureche.

Roger a făcut o plecăciune ironică, gesticulând spre ușă.

— *Après vous, madame.*

Când ea a trecut prin fața lui, Roger a adăugat pe sub mustață:

— *Après vous, le déluge.*

Umerii ei s-au încordat, însă nu s-a întors spre el.

•

Spre marea surpriză a lui Roger, totul s-a dovedit chiar floare la ureche. Nu știa sigur dacă la mijloc a fost talentul lui Claire de a minți ori aiureala profesorului McEwan, dar buna lor credință nu a fost pusă la îndoială. Profesorului nu părea să-i treacă prin minte că era improbabil să bată drumul cineva de la Oxford până în sălbăticiunile Invernessului pentru a pune întrebări despre biografia unui posibil student. De fapt, și-a spus Roger în sinea lui, profesorul McEwan părea preocupat de ceva, poate nu gândea la fel de limpede ca de obicei.

— Ei bine… da, nu încape discuție că doamna Edgars are o minte pătrunzătoare. Foarte pătrunzătoare, a spus directorul, vrând parcă să se convingă singur.

Era un bărbat înalt și sfrijit, cu buza superioară lungă precum a unei cămile, care tremura în timp ce cumpănea șovăitor fiecare cuvânt.

— Ați… v-a… adică…

Vocea i s-a stins, buza i-a tremurat, apoi a izbucnit:

— Ați întâlnit-o vreodată pe doamna Edgars?

— Nu, a spus Roger, privindu-l pe profesorul McEwan cu o oarecare gravitate. De aceea punem întrebări despre ea.

— Este ceva…, s-a oprit Claire diplomată, invitându-l, pe care ați dori să-l aduceți în atenția comitetului, domnule profesor? Știți, a spus ea, aplecându-se în față și făcând ochii mari, întrebările sunt absolut confidențiale. Dar este foarte important ca noi să fim informați complet, este o chestiune de încredere. Știți, e vorba de minister, a spus ea, coborând vocea sugestiv.

Roger ar fi sugrumat-o cu dragă inimă, dar profesorul McEwan încuviința din cap înțelept, buza tremurându-i nebunește.

— O, da, doamnă dragă. Da, desigur. Ministerul. Înțeleg perfect. Da, da. Păi, eu… hm, poate… nu aș dori să vă dezinformez, nu. Și este o șansă minunată, fără îndoială…

Acum Roger i-ar fi sugrumat pe amândoi. Claire trebuie să fi băgat de seamă mâinile tresărindu-i în poală cu o dorință imposibil de înfrânat, căci a oprit brusc mormăitul fără noimă al directorului.

— În principiu, noi suntem interesați de două chestiuni, a spus ea energic, deschizând carnetul pe care îl avea cu ea și așezându-l pe genunchi, parcă pentru a nota în el.

„Cumpără o sticlă de vișinată pentru doamna T”, a citit Roger cu colțul ochiului. „Șuncă feliată pentru picnic.”

— Vrem să știm mai întâi care este părerea dumneavoastră despre bursa doamnei Edgars și în al doilea rând, care e părerea dumneavoastră despre personalitatea ei în general. Mai întâi am evaluat-o noi, a spus ea bifând în carnețel, în dreptul unui rând pe care scria „Schimbă cecurile de călătorie”, dar dumneavoastră aveți o imagine mult mai substanțială, desigur.

Profesorul McEwan încuviința din cap întruna, vrăjit cu totul.

— Da, ei bine…

A pufnit, apoi, cu o privire furișă spre ușă pentru a se convinge că e închisă, s-a aplecat confidențial peste birou.

— Calitatea muncii ei… păi, cred că vă pot răspunde satisfăcător în această privință. Vă voi arăta câteva dintre proiectele la care lucrează. Cât despre cealaltă chestiune…

Lui Roger i s-a părut că profesorul se îndrepta spre o nouă fază de buze tremurate și s-a aplecat amenințător în față.

Profesorul McEwan s-a lăsat pe spate brusc, cu o privire speriată.

— Nu prea am ce spune! Doar că… în fine, e o tânără atât de pasionată! Poate că interesul ei pare nițel… obsesiv?

Vocea i s-a ridicat interogativ. Ochii îi alergau de la Roger la Claire, ca un șoarece în capcană.

— Interesul ei principal îl reprezintă megaliții? Cercurile de piatră? a sugerat blând Claire.

— O, deci a apărut și în materialele prezentate la dosar?

Directorul a scos o batistă mare și soioasă din buzunar și a început să își șteargă fața.

— Da, asta e. Desigur, mulți oameni sunt atrași de ele, a început el. Romantismul lor, aerul de mister. Uitați-vă la sufletele ignorante care se duc la Stonehenge în Noaptea de Sânziene, cu robe și glugi pe cap. Făcând tot soiul de incantații… Nu că aș compara-o pe Gillian Edgars cu…

Pălăvrăgeala a continuat, dar Roger a încetat să mai asculte. Biroul înghesuit părea înăbușitor și gulerul cămășii îl strângea prea tare; își auzea inima bătând, un bubuit lent și continuu în ambele urechi, foarte enervant. Este imposibil! și-a spus el în gând. Absolut imposibil. Adevărat, povestea lui Claire Randall era convingătoare, teribil de convingătoare. Dar pe urmă, uită-te la efectul pe care îl are asupra acestui biet ramolit bătrân, care nu putea recunoaște o bursă nici dacă i se oferea pe o tavă cu sos de legume picante. Claire putea păcăli pe oricine. Nu că el, Roger, ar fi fost la fel de impresionabil ca profesorul McEwan, dar…

Asaltat de îndoieli și lac de transpirație, Roger nu era foarte atent când profesorul McEwan a luat un set de chei din sertar și s-a ridicat să îi conducă printr-o a doua ușă spre un coridor lung, cu uși de-o parte și de alta.

— Camere pentru studiu, a explicat directorul.

A deschis una dintre ele, dând la iveală niște paravane cu latura de un metru douăzeci, abia cât să încapă între ele o masă îngustă, un scaun și un mic raft de cărți. Pe masă, așezate frumos într-un teanc, erau câteva dosare de diferite culori. Într-o parte, Roger a văzut un caiet mare cu coperte cenușii și o etichetă pe care scria DIVERSE, cu o caligrafie ordonată. Dintr-un motiv necunoscut, vederea acelui scris de mână l-a făcut să se înfioare.

Povestea căpăta un caracter tot mai personal cu fiecare minut. Mai întâi fotografiile, acum scrisul de mână. L-a cuprins panica o clipă la gândul că ar putea-o întâlni în carne și oase pe Geillis Duncan. Adică pe Gillian Edgars. Oricine era femeia respectivă.

Directorul deschidea diverse dosare, arătând și explicând spre Claire, care se prefăcea de minune că înțelegea despre ce vorbea bărbatul. Roger privea peste umărul ei, încuviințând și spunând „Hm, foarte interesant” la intervale regulate, dar liniile și buclele aplecate ale rândurilor scrise erau incomprehensibile pentru el.

Ea a scris asta, își spunea în gând întruna. E reală. În carne și oase, cu buze și cu gene lungi. Dacă va trece prin piatră, va arde, va pocni și se va înnegri, cu părul aprins ca o torță în zorile întunecate. Iar dacă nu, atunci… eu nu exist.

A clătinat din cap cu violență.

— Nu sunteți de acord, domnule Wakefield?

Directorul institutului îl privea nedumerit.

A clătinat capul din nou, de data aceasta rușinat.

— Nu, nu. Adică… doar că… aș putea bea puțină apă?

— Desigur, desigur! Veniți cu mine, e un robinet chiar după colț, vă conduc.

Profesorul McEwan l-a scos din holul plin de uși, exprimându-și volubil și dezlânat îngrijorarea față de starea sănătății lui.

Odată ieșit din mediul sufocant al coridorului, al cărților și al dosarelor lui Gillian Edgars, Roger a început să se simtă ceva mai bine. Totuși, gândul de a se întoarce în acea cămăruță unde toate cuvintele lui Claire despre trecutul ei păreau să răsune între paravanele subțiri… Nu, s-a hotărât el. Claire putea încheia singură discuția cu profesorul McEwan. A trecut pe lângă camera de studiu fără să privească înăuntru și a ieșit pe ușa care ducea înapoi, spre secretariat.

Doamna Andrews s-a uitat la el când a intrat, ochii ei sclipind de îngrijorare și curiozitate în dosul ochelarilor.

— Vai de mine, domnule Wakefield! Nu vă simțiți prea bine?

Roger și-a trecut o mână peste față; probabil că arăta îngrozitor. A zâmbit slab spre secretara micuță și durdulie.

— Nu, mulțumesc foarte mult. Mi s-a făcut cam cald acolo și m-am gândit să ies puțin, să iau o gură de aer proaspăt.

— O, da, a încuviințat secretara înțelegătoare. Caloriferele, a spus ea pronunțând „coloriferele”. Rămân înțepenite, știți, și nu vor să se mai închidă. Ia să mă uit eu mai bine.

S-a ridicat de la biroul ei pe care încă se afla poza înfățișând-o pe Gillian Edgars. A coborât privirea spre fotografie, apoi a ridicat-o spre Roger.

— Ce straniu, a spus ea ca fapt divers. Tocmai mă uitam la asta și mă întrebam oare ce mi s-o părea dintr-odată ciudat la chipul domnișoarei Edgars. Și nu îmi dădeam seama ce era. Dar seamănă puțin cu dumneata, domnule Wakefield, mai ales la ochi. Ce coincidență, nu-i așa? Domnule Wakefield?

Doamna Andrews a privit în direcția scărilor, unde răsuna ecoul pașilor lui Roger pe treptele din lemn.

— A avut nevoie la toaletă, probabil, a spus ea, înțelegătoare. Bietul băiat!

•

Soarele era încă mult deasupra orizontului când Claire a ieșit după el în stradă, însă se făcuse deja târziu; oamenii se duceau acasă pentru a lua ceaiul și în aer plutea un sentiment de relaxare generală, o așteptare a păcii tihnite după o zi lungă de muncă.

Roger nu era cuprins de un astfel de sentiment. S-a întins să deschidă portiera mașinii pentru Claire, stăpânit de un amestec de impresii atât de tulburător, încât nu se putea decide ce să spună mai întâi. Claire a urcat în mașină și a ridicat spre el o privire compătimitoare.

— Amețitor, nu-i așa? au fost singurele ei cuvinte.

Labirintul diabolic al străzilor noi cu sens unic făcea din traversarea centrului orașului o provocare ce îi solicita întreaga lui atenție. Străbătuseră mare parte din drum când Roger și-a putut lua privirea de la stradă suficient ca să întrebe:

— Acum ce facem?

Claire stătea rezemată de spătar, cu ochii închiși, cu șuvițe de păr desprinse din clamă. Nu a deschis ochii la întrebarea lui, dar s-a întins ușor, relaxându-se în scaun.

— De ce nu o inviți pe Brianna în oraș la cină undeva? a întrebat ea.

Cină? Cumva i se părea nefiresc să se oprească pentru cină în toiul unei misiuni detectivistice de viață și de moarte, dar, pe de altă parte, Roger a devenit brusc conștient de faptul că gaura din stomac nu era în întregime rezultatul revelațiilor ultimei ore.

— Păi, bine, a spus el încet. Dar pe urmă, mâine…

— De ce să mai așteptăm până mâine? l-a întrerupt Claire.

Acum se îndreptase în scaun, răsfirându-și părul. Era des și zbârlit, șuvițele i se ondulau în jurul umerilor și lui Roger i s-a părut că o făceau să arate foarte tânără.

— Vă puteți duce să vorbiți cu Greg Edgars din nou după cină, nu?

— De unde știi că numele lui e Greg? a întrebat Roger, curios. Și dacă nu a vorbit cu mine azi după-amiază, de ce ar vorbi cu mine seara?

Claire s-a uitat spre Roger de parcă dintr-odată s-ar fi îndoit că ar avea un minim de inteligență.

— Știu numele lui pentru că l-am văzut pe o scrisoare din cutia poștală, i-a răspuns. Cât despre motivul pentru care va

vorbi în seara aceasta… Va vorbi pentru că, de data aceasta când te vei duce la el, vei lua cu tine o sticlă de whisky.

— Și crezi că asta îl va determina să ne invite înăuntru?

Claire a ridicat o sprânceană.

— Ai văzut colecția de sticle goale din tomberonul lui? Bineînțeles că o va face! Fără să clipească.

S-a rezemat din nou pe spate, cu mâinile în buzunarele pardesiului și a privit spre strada pe care treceau.

— Ai putea să vezi dacă Brianna vrea să meargă cu tine, a adăugat ea pe un ton degajat.

— Dar a spus că nu vrea să aibă nimic de-a face cu asta, a obiectat Roger.

Claire i-a aruncat o privire ușor iritată. Soarele apunea în spatele ei și îi făcea ochii să strălucească aurii, ca ai unui lup.

— În acest caz, îți sugerez să nu îi spui ce ai de gând, a rostit ea pe un ton care i-a amintit lui Roger că era șefă într-un spital important.

Urechile îi ardeau, dar a spus cu încăpățânare:

— Nu poți să-i ascunzi, dacă dumneata și cu mine…

— Eu nu, l-a întrerupt Claire. Tu. Eu am altceva de făcut.

Asta e prea mult, și-a spus Roger în sinea lui. A tras pe dreapta fără să semnalizeze și a frânat brusc pe marginea străzii. S-a întors spre ea țintuind-o cu o privire furioasă.

— Ai altceva de făcut, da? a întrebat el. Îmi place asta. Îmi arunci în brațe sarcina de a încerca să momesc un bețivan care probabil îmi va arde un pumn și să o mai ademenesc și pe fiica dumitale să asiste la scenă! Ce, crezi că va fi nevoie de ea ca să mă ducă la spital cu mașina după ce Edgars se va sătura să mă bată cu sticla în cap?

— Nu, a răspuns Claire ignorându-i tonul. Cred că tu și cu Greg Edgars împreună veți reuși acolo unde eu am eșuat, să o convingeți pe Bree că Gillian Edgars este femeia pe care am cunoscut-o cu numele de Geillis Duncan. Pe mine nu vrea să mă asculte. Probabil nici pe tine nu te va asculta dacă vei încerca să îi povestești ce am aflat astăzi la institut. Dar îl va asculta pe Greg Edgars.

Tonul ei era sec și trist și Roger a simțit că iritarea i se topește treptat. A pornit imediat mașina și a pătruns iar în șuvoiul traficului.

— Prea bine, voi încerca, a spus el bosumflat, fără să o privească. Și mă rog, dumneata unde vei fi în timp ce eu voi face asta?

S-a auzit un foșnet discret lângă el când Claire și-a băgat din nou mâna în buzunar. Apoi a scos pumnul și l-a desfăcut. Privirea lui a prins sclipirea argintie a micului obiect din întunericul palmei ei. O cheie.

— Am de gând să intru în institut, a răspuns ea calmă. Vreau carnetul acela.

•

După ce Claire se scuzase pentru a se ocupa de „treaba” ei, făcându-l pe Roger să se înfioare puțin, el și Brianna porniseră cu mașina spre cârciumă, apoi se hotărâseră să mai amâne cina, din moment ce seara era neașteptat de blândă. S-au plimbat de-a lungul potecii înguste de pe malul râului Ness, iar el uitase de toate misiunile sale secrete din această seară în compania plăcută a Briannei.

La început au vorbiseră cu prudență, evitând orice subiect care ar fi dat naștere la contraziceri. Apoi discuția s-a îndreptat spre munca lui Roger și a devenit tot mai animată.

— Dar cum de știi atât de multe despre asta? a întrebat Roger, întrerupând-o în mijlocul frazei.

— Tata m-a învățat, a replicat ea.

La cuvântul „tata”, s-a crispat puțin și s-a retras, parcă așteptându-se ca el să spună ceva.

— Adevăratul meu tată, a adăugat ea înțepat.

— Păi, dumnealui era familiarizat cu subiectul, a răspuns Roger diplomat, lăsând provocarea. Avem timp berechet pentru asta mai târziu, fata mea, a adăugat cinic în sinea lui. Dar nu voi fi eu cel care declanșează capcana.

Chiar în capătul străzii, Roger vedea o lumină la fereastra casei familiei Edgars. Vânatul era în bârlog, vasăzică. A simțit un val subit de adrenalină la gândul confruntării care avea să urmeze.

Adrenalina a fost învinsă de sucurile gastrice atunci când au pășit în atmosfera încărcată de arome a cârciumii, unde mirosea a plăcinta ciobanului. Conversația a rămas la subiecte generale și tonul a fost prietenos, existând o înțelegere tacită de a evita orice referire la scena din casa parohială din seara trecută. Roger observase răceala dintre Claire și fiica ei, când o lăsaseră

în stația de taxiuri în drumul lor spre local. Așezate una lângă cealaltă pe bancheta din spate, îl făcuseră să se gândească la două pisici străine, cu urechile lăsate pe spate și cozile răsucindu-se, care evită să se privească în ochi pentru a nu se încăiera, dar stau cu ghearele scoase și blana zburlită. După cină, Brianna a luat hainele în timp ce el plătea nota.

— Pentru ce e asta? a întrebat ea, văzând sticla de whisky din mâna lui. Ai de gând să te destrăbălezi mai târziu?

— Să mă destrăbălez? a spus el zâmbind cu gura până la urechi. Începi să prinzi argoul, nu-i așa? Ce altceva ai mai prins în studiile tale lingvistice?

Brianna a coborât privirea cu o inocență exagerată.

— O, păi... În State, există un dans care se cheamă Shag[27], mă gândesc că nu ar trebui să te întreb dacă vrei să mă inviți la un „shag”...

— Nu ar trebui, dacă nu ai vorbi serios, a răspuns el.

Amândoi au râs, dar lui Roger i s-a părut că roșeața din obrajii ei a sporit și pe el însuși simțea o oarecare tulburare la această sugestie care îl făcea să își țină mai degrabă pardesiul pe braț decât să se îmbrace cu el.

— Păi, dacă bei destul din chestia asta, orice e posibil, a spus ea, arătând spre sticla de whisky cu un zâmbet ușor malițios. Dar are un gust teribil.

— Gustul se deprinde, fetițo, a informat-o Roger, cu un accent voit pronunțat. Doar scoțienii se nasc cu el. Îți voi cumpăra o sticlă, ca să exersezi. Aceasta însă e un cadou, am promis cuiva că i-o las. Vrei să vii cu mine sau mă duc mai târziu?

Nu știa dacă voia ca ea să vină sau nu, dar a simțit un val de fericire când Brianna a încuviințat și și-a pus pardesiul.

— Sigur, de ce nu?

— Bine, a spus el întinzând brațul și aranjându-i delicat reverul pe umăr. E chiar în capul străzii, vrei să mergem pe jos?

•

Cartierul arăta un pic mai bine noaptea. O parte din sărăcie era ascunsă de întuneric, iar luminile ce străluceau la geamuri în grădinițele din față îi dădeau străzii un aer de cochetărie care lipsea în timpul zilei.

— Nu durează decât un minut, a spus Roger, în vreme ce apăsa cu degetul pe sonerie.

---

[27] *To shag* în engleza britanică, în argou – „a face sex”. (n. tr.).

Nu știa prea bine dacă să spere că așa va fi sau nu. Prima lui teamă s-a spulberat când ușa s-a deschis; cineva era acasă, încă în stare de conștiență.

După câte se părea, Edgars își petrecuse după-amiaza în compania uneia din sticlele aliniate pe marginea bufetului hârbuit, vizibil în spatele lui. Din fericire, nu părea să facă vreo legătură între musafirii din această seară și nepoftiții din timpul după-amiezii. A mijit ochii auzind prezentările lui Roger, ticluite pe drum.

— Vărul lui Gilly? Nu știam că are un văr.

— Păi, are, a spus Roger, profitând îndrăzneț de avantajul acestei afirmații. Eu sunt!

Roger avea să se descurce cu Gillian când o va vedea. Dacă o va vedea. Edgars a clipit de câteva ori, apoi s-a frecat cu pumnii la ochii buhăiți, parcă încercând să îl vadă mai bine. Privirea lui s-a focalizat cu o oarecare dificultate pe Brianna, care stătea timidă în spatele lui Roger.

— Asta cine e? a întrebat.

— Ă-ă… prietena mea, a improvizat Roger.

Brianna l-a privit printre gene, dar nu a spus nimic. Începea să miroase că nu e în regulă ceva, dar nu a scos un cuvânt când Greg Edgars a deschis ușa mai larg pentru a le da voie în casă.

Apartamentul era mic și sufocant, încărcat de mobilă de mâna a doua.

Aerul mirosea a scrumiere pline, a gunoi vechi și a resturi de mâncare cumpărată de la dughene, toate erau împrăștiate nepăsător pe orice suprafață orizontală din cameră. Brianna i-a aruncat lui Roger o privire care spunea „Faine neamuri mai ai”, iar el a ridicat ușor din umeri. Nu e vina mea. Stăpâna casei clar nu era acasă și nici nu fusese de ceva vreme.

Sau cel puțin nu fizic. Întorcându-se să se așeze în fotoliul oferit de Edgars, Roger a dat nas în nas cu o fotografie mare, făcută în studio, în ramă de alamă, stând în centrul micii polițe de deasupra șemineului. Și-a mușcat limba pentru a-și înghiți o exclamație de uluire.

Femeia părea să se uite din fotografie drept la el, un zâmbet ușor abia ridicându-i un colț al buzelor. Șuvițe de păr blond-deschis îi cădeau bogate și strălucitoare pe umeri, încadrând o față în formă de inimă. Ochii de un verde intens ca mușchiul de copac iarna sclipeau pe sub genele dese și întunecate.

— Seamănă, nu?

Greg Edgars a privit spre fotografie, pe chipul său citindu-se un amestec de ostilitate și dor.

— Ă-ă, da. Seamănă bine.

Roger simțea că nu mai are aer și s-a întors să ia de pe fotoliu o bucată de hârtie mototolită în care cândva fusese pește cu cartofi prăjiți. Brianna studia cu interes portretul. A privit de la fotografie la Roger și înapoi, comparând cele două chipuri. Parcă spusese că sunt veri?

— Să înțeleg că Gillian nu e acasă?

Roger a dat să refuze când Edgars a înclinat interogativ sticla spre el, apoi s-a răzgândit și a încuviințat din cap. Poate un pahar i-ar câștiga încrederea. Dacă Gillian nu era acolo, trebuia să afle unde era.

Ocupat să scoată dopul cu dinții, Edgars a clătinat capul, apoi a îndepărtat delicat bucata de ceară și hârtie de pe buza de jos.

— Nu prea dă pe acasă, prietene. Când e acasă, nu e chiar atâta jeg.

A arătat cu un gest cuprinzător scrumierele ce dădeau pe-afară și paharele de hârtie răsturnate.

— Poate pe-aproape, dar nu chiar atât de rău.

A coborât trei pahare de vin din bufet, privind în fiecare parcă verificând să nu fie prăfuite.

A turnat whisky cu grija exagerată al omului foarte beat, luând paharele unul câte unul și traversând camera spre musafirii lui. Brianna a acceptat paharul cu aceeași grijă, dar a refuzat fotoliul, rezemându-se în schimb delicat de un colț al bufetului cu veselă.

Edgars s-a răsturnat pe sofaua uzată, ignorând dezordinea, și a ridicat paharul.

— Noroc, prietene, a spus el repede și a luat o înghițitură lungă și sonoră. Cum ziceai că te cheamă? a întrebat el, ridicând brusc nasul din pahar. O, Roger, da. Gillian nu mi-a spus niciodată de tine… dar oricum nu mi-ar fi spus, a adăugat el bosumflat. Niciodată n-am știut nimic despre familia ei și nici nu mi-a spus. Cred că îi era rușine cu ei… dar tu nu arăți chiar ca un prost, a spus el, generos. Măcar fătuca ta e bună. Da, asta e bună, nu? „Măcar fătuca ta e bună.” Ai auzit-o, da?

A izbucnit într-un hohot de râs, împroșcând picături de whisky.

— Da, a spus Roger. Mulțam.

A luat o gură mică de whisky. Brianna, ofensată, s-a întors cu spatele la Edgars și s-a prefăcut a examina conținutul bufetului cu pahare prin ușile de sticlă cu fațete oblice.

Roger a decis că nu avea rost să o ia pe ocolite. La cât de beat era, Edgars nu ar recunoaște finețurile nici dacă l-ar mușca de fund și exista un risc major de a-și pierde cunoștința în orice moment, la ritmul în care dădea whisky-ul pe gât.

— Știi unde e Gillian? a întrebat el direct.

De fiecare dată când îi rostea numele, avea o senzație ciudată pe limbă. Acum nu s-a putut împiedica să ridice privirea spre polița șemineului, de unde fata din fotografie zâmbea senină spre dezmățul din cameră.

Edgars a dat din cap, legănându-se înainte și înapoi peste pahar ca un bou peste ieslea cu mâncare. Era un bărbat scund și îndesat, probabil cam de vârsta lui Roger, dar părând mai bătrân din cauza bărbii dese și nerase și a părului negru neîngrijit.

— Noo, a spus el. Am crezut că poate tu știi. O fi ori la Naționaliști, ori la Trandafiri, probabil, dar habar n-am. Nu știu să spun la care.

— Naționaliști? a întrebat Roger simțindu-și inima bătând cu putere. Vrei să spui Partidul Naționalist al Scoțienilor?

Pleoapele lui Edgars începeau să coboare, dar au mai clipit o dată deschizându-se.

— Oh, da. Blestemații de naționaliști. Doar acolo am cunoscut-o pe Gillian, nu?

— Când a fost asta, domnule Edgars?

Roger și-a ridicat privirea auzind vocea șoptită de deasupra. Însă nu vocea din fotografie vorbise, ci Brianna, privind intens în jos spre Greg Edgars. Roger nu își putea da seama dacă făcea doar conversație sau bănuia ceva. Chipul ei nu trăda nimic în afară de un interes politicos.

— Nu știu… poate acum doi, trei ani. La început a fost distractiv, hm? Să îi alungăm pe ticăloșii de englezi, să ieșim pe Piața Comună pe picioarele noastre… bere într-o cârciumă și o îmbrățișare în spatele camionului când ne întorceam acasă de pe la mitinguri. Mmm.

Edgars a clătinat din nou capul, privirea devenindu-i visătoare la această amintire. Apoi zâmbetul i s-a șters de pe chip și s-a încruntat spre pahar.

— Asta a fost înainte să se scrântească.

— Să se scrântească?

Roger a tras cu ochiul la fotografie. Da, intensă. Arăta puțin scrântită. Nu nebună de legat, cu siguranță. Sau cine poate spune numai dintr-o fotografie?

— Da. Societatea Trandafirului Alb. Charlie dragule, vino să ne eliberezi de tirania englezilor și alte parascovenii. O grămadă de nătărăi îmbrăcați cu kilturi și peruci, cu săbii și toate cele. Foarte bine, dacă ție îți convine, de ce nu? a adăugat el cu o încercare strâmbă de a fi obiectiv. Dar Gilly întotdeauna duce lucrurile prea departe. Îi dădea întruna cu Prințul cel Frumos și că n-ar fi fost extraordinar dacă ar fi câștigat în ’45? Bărbați în bucătărie la orice oră, bând bere și certându-se că de ce nu a învins. Și în galeză! a exclamat el dându-și ochii peste cap. O grămadă de prostii.

Și-a golit paharul pentru a-și sublinia spusele.

Roger simțea privirea Briannei împungându-l într-o parte a gâtului ca un burghiu. A tras de guler să-l mai lărgească, deși nu purta cravată și nasturele de sus era descheiat.

— Domnule Edgars, nu cumva soția dumitale e pasionată și de cercuri de piatră?

Brianna nu se străduia din cale-afară să mimeze un interes politicos; vocea îi era suficient de tăioasă încât să felieze brânza. Însă nu avea mare efect asupra lui Edgars.

— Pietre?

Părea cherchelit bine și și-a înfipt un deget într-o ureche, împingându-l în ea cu zel, parcă sperând să își desfunde auzul.

— Cercuri de pietre preistorice. Precum Clava Cairns, a sugerat Roger, numind unul dintre locurile mai cunoscute din împrejurimi.

Ce mai conta acum, Brianna oricum nu avea de gând să îi mai vorbească vreodată, așa că măcar să afle tot ce se putea afla.

— Ah, alea, a râs scurt Edgars. Da, și orice altă vechitură care îți vine în minte. Asta a fost ultima prostie și cea mai a dracului. Se duce la institut zi și noapte și își dă toți banii pe cursuri… cursuri! De râsul curcilor, ha? Basme, asta îi învață la institutul ăla. Nimic util nu înveți acolo, fătuco, i-am zis. De ce nu înveți să

dactilografiezi? Să-și ia o slujbă, dacă se plictisește. Asta i-am spus. Și a plecat, a spus el îmbufnat. N-am mai văzut-o de două săptămâni.

A rămas cu privirea ațintită spre pahar, parcă surprins să îl vadă gol.

— Mai bem unul? i-a invitat el, întinzând brațul după sticlă, dar Brianna a clătinat hotărâtă capul.

— Mulțumim, nu. Trebuie să plecăm. Nu-i așa, Roger?

Văzându-i sclipirea primejdioasă din ochii, Roger nu era deloc sigur că nu ar fi fost mai în siguranță dacă rămânea să împartă restul sticlei cu Greg Edgars. Totuși, avea drum lung până acasă, dacă o lăsa pe Brianna să ia mașina. S-a ridicat oftând și a scuturat mâna lui Edgars drept bun-rămas. Era caldă și surprinzător de fermă în strânsoare, deși un pic umedă.

Edgars i-a condus până la ușă, ținând sticla de gât. S-a uitat în urma lor prin perdea și a strigat deodată spre alee:

— Dacă o vedeți pe Gilly, să-i spuneți să vină acasă, da?

Roger s-a întors și a făcut cu mâna spre silueta ștearsă din dreptunghiul luminat al ușii.

— O să încerc, a strigat el, cuvintele încurcându-i-se în gâtlej.

Au ieșit de pe alee și erau la jumătatea străzii spre cârciumă când Brianna l-a încolțit.

— Ce naiba pui la cale? l-a întrebat cu voce furioasă, dar nu isterică. Mi-ai spus că nu ai niciun fel de familie în Highlands, deci ce e povestea asta cu verișori? Cine era femeia din fotografie?

Roger a privit în jur, pe strada întunecată, pentru inspirație, dar nu a primit niciun ajutor. A tras adânc aer în piept și a luat-o de braț.

— Geillis Duncan, a răspuns.

Brianna s-a oprit brusc și șocul acestei dezvăluiri i-a străbătut brațul. Cu încetineală deliberată, și-a desprins cotul din strânsoarea lui Roger. Legătura delicată ce se țesuse între ei în timpul serii se sfâșiase.

— Nu… mă… atinge, a spus ea printre dinți. Mama te-a pus să faci asta?

În ciuda hotărârii lui de a fi înțelegător, Roger a simțit cum îl cuprinde furia drept răspuns.

— Uite ce e, a spus el, nu te poți gândi și la alții în toată povestea asta? Știu că a fost un șoc pentru tine. Dumnezeule,

cum putea fi altfel? Și dacă nici măcar nu te poți gândi la asta… prea bine, eu nu te voi forța. Dar mai e și mama ta aici. Și mai sunt și eu.

— Tu? Ce amestec ai tu aici?

Era prea întuneric pentru a-i vedea chipul, dar surpriza din vocea ei era evidentă.

Roger nu intenționase să complice treburile mai mult povestindu-i cu ce era el implicat, dar în mod clar era prea târziu să mai păstreze secrete. Și fără îndoială Claire ghicise asta când îi sugerase să o invite pe Brianna în oraș în această seară.

O idee i-a fulgerat prin minte și a înțeles ce intenționase Claire. Avea o cale de a-i dovedi Briannei, fără putință de tăgadă, veridicitatea poveștii sale. O avea pe Gillian Edgars care, poate, încă nu dispăruse pentru a-și întâlni soarta ca Geillis Duncan, legată sub frasinii din Leoch. Și cel mai încăpățânat cinic ar fi convins, credea el, la vederea cuiva dispărând în trecut chiar sub ochii lui. Nici nu era de mirare de ce dorea Claire să o găsească pe Gillian Edgars.

În câteva cuvinte, i-a povestit Briannei legătura sa cu viitoarea vrăjitoare din Cranesmuir.

— Așadar, se pare că e viața mea ori viața ei, a sfârșit el, ridicând din umeri, înfiorător de conștient de cât de melodramatic sunase. Claire, mama ta, a lăsat asta la latitudinea mea. Dar eu m-am gândit că trebuie măcar să o găsesc.

Brianna se oprise pentru a-l asculta. Lumina slabă de la o prăvălie din colț îi sclipea în ochi în vreme ce ea îl țintuia cu privirea.

— Deci tu crezi? a întrebat ea cu o voce în care nu se ghicea scepticismul ori supărarea, ci era doar foarte serioasă.

— Da, a răspuns el. Trebuia. Nu ai văzut chipul mamei tale când a descoperit cuvintele înscrise în interiorul verighetei sale. Era real, suficient de real încât să-mi sfâșie inima.

— Spune-mi, a rostit ea după o scurtă tăcere, ce cuvinte?

Până când Roger își terminase povestea, ajunseseră la parcarea din spatele cârciumii.

— Păi, a spus Brianna șovăind. Dacă…

S-a oprit din nou, privindu-l în ochi. Stătea suficient de aproape încât el să-i simtă căldura sânilor, aproape de pieptul

lui, dar nu a întins brațul spre ea. Biserica de la St Kilda era foarte departe și niciunul dintre ei nu dorea să-și amintească de mormântul de sub tisă, unde numele părinților ei erau scrise în piatră.

— Nu știu, Roger, a spus ea, clătinând din cap.

Neonul de deasupra ușii din spate a cârciumii arunca sclipiri purpurii în părul ei.

— Pur și simplu nu pot… nu mă pot gândi la asta, momentan. Dar…

Nu își găsea cuvintele, însă a ridicat o mână și i-a atins obrazul, ușor ca mângâierea vântului serii.

— Mă voi gândi la tine, a murmurat ea.

•

Când vine vorba de o spargere, nu e chiar atât de greu dacă ai o cheie. Șansele ca doamna Andrews ori doctorul McEwan să se întoarcă și să mă surprindă în timpul acțiunii erau foarte mici. Chiar dacă mă prindeau, puteam spune că mă întorsesem să caut un carnet pierdut și găsisem ușa deschisă. Îmi pierdusem exercițiul, dar minciuna îmi fusese la un moment dat o a doua natură. Să minți e ca mersul pe bicicletă, mi-am spus în gând, niciodată nu uiți cum se face.

Deci nu acțiunea de a pune mâna pe carnetul lui Gillian Edgars îmi făcea inima să bată și respirația să șuiere tare în urechi. Ci carnetul în sine.

După cum îmi spusese maestrul Raymond la Paris, forța și primejdia magicului stau în oamenii care cred în el. Din privirea pe care apucasem să o arunc peste carnet mai devreme, informația cuprinsă în el era un talmeș-balmeș extraordinar de fapte, speculații și fantezii care nu puteau avea importanță decât în ochii celui care le scrisese. Dar simțeam o repulsie aproape fizică atingându-l. Știind cui îi aparținea, știam și ce era: un grimoar, o carte de secrete magice.

Cu toate acestea, dacă era să găsesc vreun indiciu despre locul unde se afla Geillis Duncan și despre intențiile ei, atunci acolo aveam să-l descopăr. Stăpânindu-mi un fior la atingerea copertei netede, l-am strecurat sub pardesiu, strângându-l cu cotul în timp ce coboram scările.

Ajunsă în siguranță în stradă, l-am ținut în continuare sub cot, coperta devenind alunecoasă din cauza transpirației pe măsură ce mergeam. Mă simțeam de parcă duceam o bombă, un obiect

care trebuia manevrat cu o atenție deosebită, pentru a împiedica o explozie.

Am mers o vreme, intrând în cele din urmă în grădina din fața unui mic restaurant italian cu o terasă în apropierea râului. Noaptea era înghețată, dar un mic foc electric făcea ca în jurul meselor de pe terasă să fie suficient de calde pentru a fi folosite; am ales una și am comandat un pahar de chianti. O vreme am sorbit din el, carnetul stând pe un suport de farfurii de hârtie din fața mea, în umbra întunecată a unui coș cu pâine cu usturoi.

Era sfârșitul lui aprilie. Rămăseseră doar câteva zile până la Întâi Mai, Sărbătoarea de Beltane. În acea zi îmi începusem eu pe neașteptate călătoria în trecut. Probabil era ceva în legătură cu această dată. Sau cu acest moment al anului? Mă întorsesem la jumătatea lui aprilie, asta făcuse posibilă trecerea magică. Sau poate că nu, poate că momentul anului nu avea nimic de-a face cu asta. Am comandat un alt pahar de vin.

Poate doar anumiți oameni aveau capacitatea de a pătrunde prin bariera care pentru ceilalți era solidă. Oare era ceva genetic? Cine știe? Jamie nu izbutise să o treacă, deși eu putusem. Și Geillis Duncan evident putea sau va putea. Sau nu va putea, depinde. M-am gândit la tânărul Roger Wakefield și am simțit o ușoară amețeală. Poate trebuia să comand și niște mâncare pe lângă vin.

Vizita la institut mă convinsese că, indiferent cine era Gillian/Geillis, încă nu făcuse trecerea fatală. Orice persoană care ar fi studiat legendele din Highlands ar fi știut că Sărbătoarea de Beltane se apropia; cu siguranță oricine plănuia o asemenea expediție, ar fi așteptat până atunci.

Dar eu nu aveam habar unde putea fi ea, dacă nu era acasă. Se ascundea? Executa vreun ritual straniu de pregătire, cules de la grupul Fionei de neodruizi? Carnetul ar putea conține un indiciu, dar numai Dumnezeu știa. Tot numai Dumnezeu mai putea ști care erau și motivațiile mele în această poveste; crezusem că știu, însă nu mai eram foarte sigură. Îl implicasem pe Roger în căutarea lui Geillis pentru că mi se părea singura cale de a o convinge pe Brianna? Și cu toate acestea, chiar dacă o găseam la timp, propriul meu scop putea fi servit doar dacă Geillis reușea să se întoarcă în trecut. Și astfel, să moară în foc.

Când Geillis Duncan murise condamnată ca vrăjitoare, Jamie îmi spusese: „Nu plânge pentru ea, englezoaico, e o femeie vicleană.” Și oricum fusese, vicleană ori nebună, la vremea aceea nu contase. Nu ar fi trebuit să o las în pace, să-și împlinească soarta? Totuși, m-am gândit, ea îmi salvase cândva viața. În ciuda a ceea ce era, sau va fi, nu îi eram datoare să încerc și eu să-i salvez viața? Și în felul acesta, poate, să îl condamn pe Roger? Ce drept aveam eu să mă amestec mai mult?

Nu e o chestiune de drept, englezoaico, am auzit vocea lui Jamie spunându-mi cu o ușoară enervare. *E o chestiune de datorie. De onoare.*

— Onoare, zici? am rostit cu voce tare. Și asta ce e?

Chelnerul cu farfuria mea de tortellini Portofino m-a privit nedumerit.

— Poftim?

— Nu-i nimic, am spus, prea tulburată pentru a-mi păsa ce crede el despre mine. Poate ar fi bine să îmi aduceți toată sticla.

Mi-am terminat cina înconjurată de fantome. În cele din urmă, întărită de mâncare și de vin, am împins deoparte farfuria și am deschis jurnalul cenușiu al lui Geillis Duncan.

49. Binecuvântați sunt aceia...

Nu e loc mai întunecat pe pământ decât un drum în Highlands în toiul unei nopți fără lună. Vedeam luminile farurilor care treceau din când în când trasând conturul capului și al umerilor lui Roger. Era aplecat în față, parcă apărându-se împotriva primejdiei iminente. Bree stătea și ea aplecată, ghemuită în colțul banchetei lângă mine. Toți trei așteptam tăcuți, izolați unii de ceilalți, închiși în bulele noastre mici de tăcere, înăuntrul tăcerii și mai mari din mașină, în drumul ei rapid.

Țineam pumnii strânși în buzunarele pardesiului, pipăind la întâmplare monede și tot felul de nimicuri, o bucată de cârpă, un vârf de creion, o minge mică de cauciuc lăsată pe podeaua cabinetului de un pacient micuț. Degetul meu mare a încercuit și a identificat muchia zimțată a unei monede de douăzeci și cinci de cenți, fața în relief a unui penny și marginea neregulată

a unei chei, cea de la biroul lui Gillian Edgars, pe care uitasem să o înapoiez institutului.

Încercasem din nou să îl sun pe Greg Edgars, chiar înainte să plecăm din bătrâna casă parohială. Telefonul sunase multă vreme, fără răspuns.

Am privit geamul întunecat al ferestrei de lângă mine, oarbă la propria mea reflexie ori la siluetele negre ale pereților de piatră și ale copacilor răsfirați pe lângă care goneam în noapte. În schimb, vedeam cărțile aranjate pe unicul raft al biroului într-un singur șir ordonat ca borcanele unui farmacist. Și dedesubt, jurnalul umplut cu scris cursiv și mărunt, alăturând observația științifică și amăgirea, amestecând mitul cu știința, învățând de la oameni de știință și din legende, toate bazate pe puterea visurilor. Pentru un cititor oarecare, putea fi ori un amestec de nonsensuri, ori, în cel mai bun caz, schema unui roman inteligent, dar copilăresc. Doar în ochii mei apărea ca un plan atent pus la punct.

Într-o imitație neizbutită de metodă științifică, prima secțiune a carnetului era intitulată „Observații”. Conținea referințe dezlânate, desene îngrijite și tabele numerotate ordonat. „Poziția Soarelui și a Lunii de Sărbătoarea de Beltane” era unul dintre ele, cu o listă de mai bine de două sute de figuri împerecheate înșirate dedesubt. Tabele similare existau pentru Hogmanay și Sânziene, și un altul pentru Samhainn, Sărbătoarea Tuturor Sfinților. Sărbătorile străvechi ale focului și soarelui, iar soarele de Beltane avea să răsară mâine.

Secțiunea centrală a carnetului era intitulată „Speculații”. Aceasta măcar era adevărată, am reflectat sec. Pe una dintre pagini exista un paragraf într-o caligrafie curată, înclinată: „Druizii își ardeau victimele sacrificiale în cuști de răchită în formă de om, dar cei sacrificați erau uciși prin strangulare, iar gâturile le erau tăiate pentru a scurge trupul de sânge. Sângele sau focul era elementul esențial?”

Curiozitatea rece a întrebării mi-a adus în fața ochilor chipul lui Geillis Duncan. Nu studenta cu ochii mari și părul drept al cărei portret îl văzusem la institut, ci soția enigmatică, cu un zâmbet ascuns, a perceptorului fiscal, cu zece ani mai în vârstă, versată în folosirea ierburilor și a trupului, care îi ispitea pe bărbați pentru propriile ei scopuri și ucidea fără pasiune pentru a-și atinge țelurile.

Ultimele câteva pagini ale carnetului, ordonat denumite „Concluzii”, ne conduseseră în această călătorie întunecată, în ajunul Sărbătorii de Beltane. Mi-am strâns degetele în jurul cheii, dorindu-mi din toată inima ca Greg Edgars să fi răspuns la telefon.

•

Roger a încetinit, intrând pe drumul prăfuit și bolovănos care ducea pe lângă baza dealului numit Craigh na Dun.

— Nu văd nimic, a spus el.

Nu scosese o vorbă de atâta timp, încât propoziția a sunat răgușit, parcă certăreț.

— Păi, sigur că nu, a răspuns Brianna iritată. Nu poți vedea de aici cercul de pietre.

Roger a mormăit ceva și a încetinit și mai mult. Evident, nervii Briannei erau întinși, dar la fel erau și ai lui. Doar Claire părea calmă, neafectată de tensiunea ce creștea în mașină.

— E aici, a spus Claire deodată.

Roger a călcat frânele atât de brusc, încât Claire și fiica ei au alunecat, lovindu-se de bancheta din față.

— Fii atent, căscatule! s-a răstit Brianna furioasă la Roger.

Și-a înfipt mâna în păr, ridicându-l de pe față cu un gest scurt și nervos. A înghițit în sec când s-a aplecat să privească prin fereastra întunecată.

— Unde? a întrebat ea.

Claire a făcut un semn din cap în față spre dreapta, continuând să-și țină mâinile în buzunare.

— E o mașină parcată chiar în spatele desișului de acolo.

Roger și-a umezit buzele și a întins brațul spre mânerul portierei.

— E mașina lui Edgars. Mă duc să arunc o privire. Rămâneți aici.

Brianna a deschis portiera cu un scârțâit metalic de balamale neunse. Privirea ei încărcată de reproșuri mute l-a făcut pe Roger să se îmbujoreze în sclipirea slabă a luminii de deasupra capului său.

S-a înapoiat înainte ca Roger să apuce să iasă din mașină.

— Nu e nimeni acolo, a raportat ea, aruncând o privire spre vârful dealului. Crezi că...?

Claire și-a încheiat ultimul nasture al pardesiului și a pășit în întuneric fără a răspunde întrebării fiicei sale.

— Poteca e pe aici, a spus ea.

Mergea în față și Roger, privind silueta palidă alunecând ca o nălucă în sus pe deal înaintea lui, și-a amintit fără să vrea de drumul pe dealul abrupt spre curtea bisericii de la St Kilda. La fel și Brianna; a șovăit și a auzit-o bombănind enervată, dar pe urmă brațul ei s-a întins spre cotul lui și l-a strâns cu putere, fie pentru a-l încuraja, fie pentru a se sprijini de el, nu putea spune. Însă el a prins curaj și a bătut-o ușor pe mână și i-a strâns-o cu cotul. În ciuda îndoielilor sale și a aerului straniu al întregii expediții, simțea cum îl cuprinde emoția pe măsură ce se apropiau de creasta dealului.

Era o noapte senină, fără lună și foarte întunecată, cu doar câteva sclipiri ale stelelor ajutându-i să distingă pietrele înalte ale cercului antic în noaptea din jurul lor. Cei trei s-au oprit pe coama ușor rotunjită a dealului, strânși laolaltă ca o turmă rătăcită de oi. Respirația lui Roger suna nefiresc chiar și pentru propriile urechi.

— Asta, a spus Brianna printre dinți, e o prostie!

— Ba nu e, a răspuns Roger.

A simțit că rămâne fără aer, ca și cum o funie l-ar fi strâns brusc peste piept.

— E o lumină acolo.

Abia se vedea. Un licăr minuscul care a dispărut imediat, dar ea l-a zărit. A auzit-o inspirând adânc.

Și acum? se întreba Roger. Ar trebui să strige? Sau zgomotul nou-veniților ar speria prada, împingând-o să acționeze pripit? Și dacă ar fi așa, ce ar face?

A văzut-o pe Claire clătinându-și capul, parcă încercând să alunge o insectă enervantă. A făcut un pas înapoi, departe de cea mai apropiată dintre pietre, și s-a dat în spate spre el.

Roger a apucat-o de braț, murmurând.

— Ușor, ușor.

Cum ai vorbi cu un cal. Chipul ei abia se zărea în lumina stelelor, dar el simțea tremurul care a cuprins-o, ca electricitatea ce străbate un cablu. A rămas înghețat, ținându-i brațul, neștiind ce să facă.

Mirosul brusc de petrol l-a trezit din buimăceală. Abia a observat-o pe Brianna, care a ridicat capul când mirosul i-a ajuns la nas și s-a întors spre partea dinspre nord a cercului. Roger a lăsat brațul lui Claire și s-a repezit prin tufele din jurul

lor și prin pietre, pășind iute spre central cercului, unde o siluetă întunecată, ghemuită, părea o pată de cerneală pe fondul cenușiu al ierbii.

Vocea lui Claire a răsunat în spatele lui, puternică și poruncitoare, spărgând tăcerea.

— Gillian! a strigat ea.

S-a auzit un foșnet moale și o strălucire a fulgerat în noapte. Orbit, Roger s-a ferit, împiedicându-se și căzând în genunchi.

Pentru o clipă, a simțit doar o durere ascuțită atunci când retina i-a fost atinsă de lumina flăcării ce ascundea totul în spatele ei. A auzit un strigăt lângă el și a simțit mâna Briannei pe umăr. A clipit cu putere, cu ochii lăcrimând, și vederea a început să-i revină.

O siluetă subțire stătea în picioare între ei și foc, cu un contur ca de clepsidră. Pe măsură ce vederea i s-a limpezit, Roger și-a dat seama că femeia purta o fustă lungă până la pământ și un corset, veșminte din alte vremuri. Se întorsese la auzul strigătului și el a avut impresia o clipă că zărește niște ochi mari și un păr blond și zburlit, ridicându-se și fluturând în dogoarea flăcării.

A găsit răgazul, în timp ce se lupta să se ridice, să se întrebe cum cărase ea o buturugă atât de mare până aici sus. Apoi mirosul de păr ars și piele pârjolită l-a izbit în față și și-a amintit. Greg Edgars nu era acasă în seara asta. Neștiind dacă sângele sau focul era elementul necesar, ea le alesese pe amândouă.

A trecut pe lângă Brianna, concentrat doar asupra fetei înalte și suple din fața lui și asupra chipului care îl oglindea pe al său. Ea l-a văzut venind, s-a întors și s-a repezit ca vântul spre stânca despicată din capătul cercului. Avea o raniță din pânză aspră, atârnată pe un umăr; a auzit-o gemând când ranița s-a legănat greu și a lovit-o într-o coastă.

S-a oprit o clipă, cu brațul întins spre stâncă și a privit în urmă. Roger ar fi putut jura că ochii ei s-au oprit asupra lui, i-au întâlnit privirea și i-au susținut-o, dincolo de bariera flăcărilor. Roger a deschis gura într-un strigăt mut. Atunci ea s-a întors, ușoară ca o scânteie dansând, și s-a făcut nevăzută în fisura din stâncă.

Focul, trupul și noaptea însăși au dispărut dintr-odată într-un țipăt de pe altă lume. Roger s-a trezit cu fața în iarbă, strângând pământul într-o căutare disperată a unei senzații familiare de

care să se ancoreze pentru a-și păstra luciditatea. Căutarea era în van, niciunul dintre simțurile lui nu păreau să funcționeze, chiar și atingerea pământului era lipsită de substanță, amorfă, de parcă ar fi fost întins pe nisipuri mișcătoare și nu pe granit.

Orbit de strălucire, asurzit de țipătul stâncii sfâșiate, a bâjbâit, întinzând brațele orbește, fără a-și simți extremitățile, conștient doar de o imensă atracție și de nevoia de a i se împotrivi.

Nu avea senzația că timpul trece, se simțea ca și cum se luptase o veșnicie în vid, când în cele din urmă a devenit conștient de ceva în afara lui însuși. Niște mâini i-au apucat brațele cu o putere disperată și apăsarea moale a unor sâni i-a acoperit fața.

Auzul începea treptat să îi revină și, odată cu el, sunetul unei voci strigându-i numele. Înjurându-l, de fapt, trăgându-și cu greu răsuflarea între epitete.

— Idiotule! Ticălosule! Trezește-te, Roger… tâmpitule!

Vocea era înăbușită, dar o distingea cu claritate. Cu un efort supraomenesc, a întins brațul și a prins-o de încheieturile mâinilor. S-a rostogolit, simțindu-se greoi ca începutul unei avalanșe, și s-a trezit clipind stupid spre chipul brăzdat de lacrimi al Briannei Randall, cu ochii întunecați ca niște peșteri în lumina stinsă a focului.

Mirosul de petrol și carne arsă era copleșitor. S-a întors într-o parte și a icnit, vomitând în iarba umedă. Era prea ocupat pentru a fi recunoscător că simțul mirosului îi revenise.

S-a șters la gură cu mâneca și a bâjbâit după brațul Briannei. Era strânsă ghem, tremurând.

— O, Doamne! a spus ea. O, Doamne! Nu credeam că te pot opri. Te târai drept spre stâncă. O, Doamne!

Nu a opus rezistență când a tras-o spre el, dar nici nu i-a răspuns. A continuat doar să tremure, lacrimile curgându-i din ochii mari și goi, spunând întruna „O, Doamne!”, ca un disc zgâriat.

— Gata, a spus el, bătând-o ușor cu palma. Va fi bine. Gata.

Senzația de amețeală se estompa, deși se mai simțea de parcă ar fi fost spart în mai multe bucăți și împrăștiat violent în toate cele patru puncte cardinale. Din obiectul întunecat de la pământ se auzea un pocnet slab, dar în afară de asta și de exclamațiile mecanice ale Briannei, liniștea nopții se așternea

iarăși. Și-a pus palmele pe urechi, parcă pentru a opri ecourile sunetului ucigător.

— Ai auzit și tu? a întrebat el.

Brianna continua să plângă, dar a încuviințat din cap, asemenea unei păpuși stricate.

— Mama ta…, a început el, încă adunându-și cu greu gândurile, apoi a țâșnit în sus când un gând întreg s-a închegat. Mama ta! a exclamat el, strângând-o pe Brianna de ambele brațe. Claire! Unde e?

Brianna a căscat gura șocată și s-a ridicat cu greu în picioare, căutând disperată prin cercul gol, unde pietrele de înălțimea unui om se înălțau golașe, pe jumătate vizibile în focul care se stingea.

— Mamă! a strigat ea. Mamă, unde ești?

•

— E bine, a spus Roger, încercând ca glasul să-i sune liniștitor și autoritar. Va fi bine acum.

De fapt, nu avea idee dacă vreodată Claire Randall va fi bine. Cel puțin era vie, și asta era tot ce putea el spune.

O găsiseră, lipsită de cunoștință în iarba din apropierea hotarului de pietre, albă în lumina lunii care răsărea deasupra, singura dovadă că inima ei încă bătea fiind sângele întunecat din palmele zgâriate. Roger prefera să nu își mai amintească nimic din drumul de coșmar la vale pe potecă, spre mașină, cu trupul ei inert sprijinit de umerii lui, cu picioarele alunecându-i orbește când pietrele i se rostogoleau sub tălpi și crengile i se agățau de haine.

Coborârea de pe dealul blestemat îl storsese de puteri. Brianna, trasă la față de concentrare, condusese mașina înapoi spre casa parohială, cu degetele agățate de volan ca niște tulpini de iederă. Ghemuit pe banchetă alături de ea, Roger văzuse în oglinda retrovizoare lumina sclipind slab pe coama dealului din spatele lor, acolo unde un nor mic și luminos plutea ca fumul răbufnit din țeava unui tun, dovada mută a unei bătălii care s-a încheiat.

Brianna se învârtea acum pe lângă canapeaua unde era întinsă mama ei, nemișcată ca o figură mortuară pe un sarcofag. Cutremurându-se, Roger evitase șemineul unde focul aștepta să fie aprins și trăsese în schimb un radiator cu care reverendul își încălzise picioarele în timpul nopților de iarnă. Siguranțele

străluceau portocalii și fierbinți și scotea un bâzâit zgomotos și prietenos care acoperea tăcerea din birou.

Roger s-a așezat pe un taburet scund lângă sofa, simțindu-se lipsit de vlagă. Cu ultimele rămășițe de voință, a întins brațul spre măsuța pe care era așezat telefonul, însă degetele i-au încremenit la câțiva centimetri deasupra aparatului.

— Oare ar trebui…

A fost nevoit să se oprească să își dreagă glasul.

— Ar trebui să… chemăm un doctor? Ori poliția?

— Nu.

Vocea Briannei era pierdută, aproape absentă, când s-a aplecat peste silueta nemișcată de pe canapea.

— Își revine.

Pleoapele au tremurat, s-au strâns o clipă când amintirea durerii a revenit, apoi s-au relaxat și s-au deschis. Ochii îi erau limpezi și calzi ca mierea. S-au plimbat încolo și încoace, peste Brianna, care stătea mândră și țeapănă lângă ea, și s-au fixat pe chipul lui Roger.

Buzele lui Claire erau lipsite de sânge ca și restul feței; a fost nevoie de mai multe încercări pentru a scoate o șoaptă răgușită.

— A reușit… să se întoarcă?

Degetele ei erau încleștate pe fustă și el a văzut urma subțire și întunecată de sânge pe care o lăsau în urmă. Și-a strâns și el instinctiv mâinile pe genunchi, cu palmele furnicându-l. Deci și ea se ținuse din toate puterile, bâjbâind printre ierburi și pietre, să nu fie înghițită de trecut. Roger și-a coborât pleoapele la amintirea acelei rupturi, încuviințând din cap.

— Da, a răspuns. A plecat.

Apoi ochii limpezi s-au îndreptat spre chipul fiicei sale, cu sprâncenele arcuite parcă interogativ. Însă Brianna a fost cea care a pus întrebarea.

— Deci e adevărat? a rostit ea șovăitor. Totul este adevărat?

Roger a simțit fiorul ușor care a scuturat trupul fetei și fără să se gândească, a întins brațul și a luat-o de mână. Fără să vrea, a tresărit când ea l-a strâns cu putere și deodată și-a amintit unul dintre textele reverendului: „Binecuvântați sunt cei care nu au văzut, dar au crezut.” Dar cei care trebuie să vadă, pentru a crede? Sub efectul credinței căpătate, Brianna tremura cu teamă lângă el, îngrozită de ceea ce trebuia, de asemenea, să creadă.

Chiar în clipa în care fata s-a încordat, pregătindu-se să întâmpine adevărul pe care deja îl văzuse, trupului încordat al lui Claire de pe canapea s-a relaxat. Buzele palide s-au curbat într-un zâmbet firav și o expresie de pace profundă i-a netezit trăsăturile chipului alb și s-a oprit strălucind în ochii aurii.

— E adevărat, a spus ea și o pată de culoare i-a revenit în obrajii palizi. Te-ar minți mama ta?

Și a închis din nou ochii.

Roger s-a aplecat să închidă radiatorul. Noaptea era rece, dar el nu mai putea sta în acest birou, sanctuarul lui temporar. Încă se simțea amețit, dar nu mai putea amâna. Decizia trebuia luată.

Veniseră zorile înainte ca poliția și doctorul să-și fi terminat treaba cu o seară în urmă, completând formularele, luând declarații, verificând semne vitale și dându-și silința să explice adevărul. „Binecuvântați sunt cei care nu au văzut”, a spus din nou în gând, evlavios, „dar au crezut”. Mai ales în acest caz.

În cele din urmă plecaseră, cu formularele, legitimațiile și mașinile lor cu girofaruri, pentru a supraveghea ridicarea trupului lui Greg Edgars din cercul de pietre, pentru a emite un mandat de arestare pe numele soției lui care, după ce își ademenise soțul pentru a-l ucide, fugise de la locul faptei. Asta, ca să ne exprimăm cu blândețe, s-a gândit amețit Roger.

Cu mintea și trupul epuizate, Roger le lăsase pe cele două femei în grija doctorului și a Fionei și se dusese la culcare, fără a se mai deranja să se dezbrace ori să dea într-o parte plapuma, prăbușindu-se pur și simplu în uitare. Trezit aproape de apusul soarelui de o foame de lup, coborâse scările împleticindu-se și își găsise musafirele la fel de tăcute, deși mai puțin tulburate, ajutând-o pe Fiona cu pregătirile de cină.

Mâncaseră în tăcere. Atmosfera nu era încordată; cei de la masă păreau să comunice între ei pe căi nevăzute. Brianna era așezată lângă mama ei, atingând-o uneori când se întindea după mâncare, poate pentru a se asigura că era acolo. Câteodată privea spre Roger, priviri furișe, timide, pe sub gene, dar nu vorbea cu el.

Claire a vorbit puțin și a mâncat și mai puțin, stătea tăcută și liniștită ca un lac de munte în soare, concentrată asupra gândurilor ei. După cină, se scuzase și plecase să se așeze pe divanul adânc de la fereastra din capătul holului, spunând că e

obosită. Brianna aruncase o privire spre mama ei, o siluetă conturată de ultimele raze ale soarelui apunând, întoarsă cu fața spre geam, și plecase la bucătărie să o ajute pe Fiona cu vasele. Cu stomacul încărcat de mâncarea Fionei, Roger se dusese în birou să se gândească.

Două ore mai târziu era tot pe gânduri, cu extraordinar de puține rezultate. Cărțile zăceau împrăștiate pe birou și pe masă, lăsate pe jumătate deschise pe scaune și pe spătarul canapelei, gurile ce se căscau în rafturile aglomerate fiind mărturia efortului cercetărilor lui dezordonate.

Îi luase ceva timp, dar găsise pasajul scurt pe care și-l amintea dintr-o căutare mai veche pentru Claire Randall. Acele răspunsuri îi aduseseră ei mângâiere și liniște; acesta însă nu, dacă i-ar spune. Și dacă el avea dreptate? Trebuia să aibă; așa se explica mormântul stingher, atât de departe de Culloden.

Și-a frecat obrazul cu palma și a simțit barba aspră. Nici nu era de mirare că uitase să se radă cu toate câte se întâmplaseră. Când închidea ochii, mai simțea în nări mirosul de fum și de sânge, vedea flăcările pe stânca neagră și șuvițele de păr blond, zburând departe de atingerea lui. S-a cutremurat amintindu-și și a fost cuprins de resentimente. Claire îi spulberase liniștea, el nu trebuia să procedeze la fel? Și Brianna, dacă acum știa adevărul, nu trebuia să îl știe în întregime?

Claire era încă la capătul holului, cu picioarele ghemuite sub ea pe divan, privind afară la întinderea neagră a nopții de dincolo de geam.

— Claire?

Vocea lui era răgușită după atâta timp în care nu vorbise și și-a dres glasul, încercând din nou.

— Claire? Am… ceva să-ți spun.

S-a întors și a ridicat privirea spre el. Doar o ușoară curiozitate i se citea pe chip. Avea o expresie calmă, expresia unui om care îndurase teroarea, disperarea, durerea și povara deznădăjduită a celui rămas în viață, un om care rezistase. Privind-o, Roger a simțit brusc că nu poate să-i mărturisească. Dar ea îi spusese adevărul; el trebuia să facă același lucru.

— Am găsit ceva, a continuat el ridicând cartea într-un gest scurt, inutil. În legătură cu… Jamie.

Rostirea numelui cu voce tare părea să-i dea curaj, ca și cum scoțianul uriaș în persoană fusese chemat de el și venise să stea

solid și nemișcat în hol, între soția lui și Roger. Roger a tras adânc aer în piept, pregătindu-se.

— Ce este?

— Ultimul lucru pe care el dorea să-l facă. Cred… cred că a eșuat.

Claire a pălit și s-a holbat la carte.

— Oamenii lui? Dar am crezut că ai găsit…

— Am găsit, a întrerupt-o Roger. Nu sunt destul de sigur că a reușit asta. I-a scos pe bărbații de la Lallybroch de pe câmpul de luptă, i-a salvat de la Culloden și i-a dus pe drumul spre casă.

— Dar pe urmă…

— Avea de gând să se întoarcă înapoi în bătălie și cred că a făcut asta.

Devenea tot mai greu, dar trebuia să îi spună. Negăsindu-și cuvintele, a deschis cartea și a citit cu glas tare:

> *După bătălia finală de la Culloden, optsprezece ofițeri iacobiți, toți răniți, s-au refugiat în vechea casă și timp de două zile, cu rănile neîngrijite, au zăcut în dureri*; *apoi au fost scoși pentru a fi împușcați. Unul dintre ei, un Fraser din regimentul lordului Lovat, a scăpat de la măcel*; *ceilalți au fost îngropați la marginea parcului.*

— „Un bărbat, un Fraser din regimentului lordului Lovat a scăpat…”, a repetat Roger în șoaptă.

A ridicat privirea de pe pagină și i-a văzut ochii, mari și orbi ca ai unei căprioare privind în farurile unei mașini care se apropie.

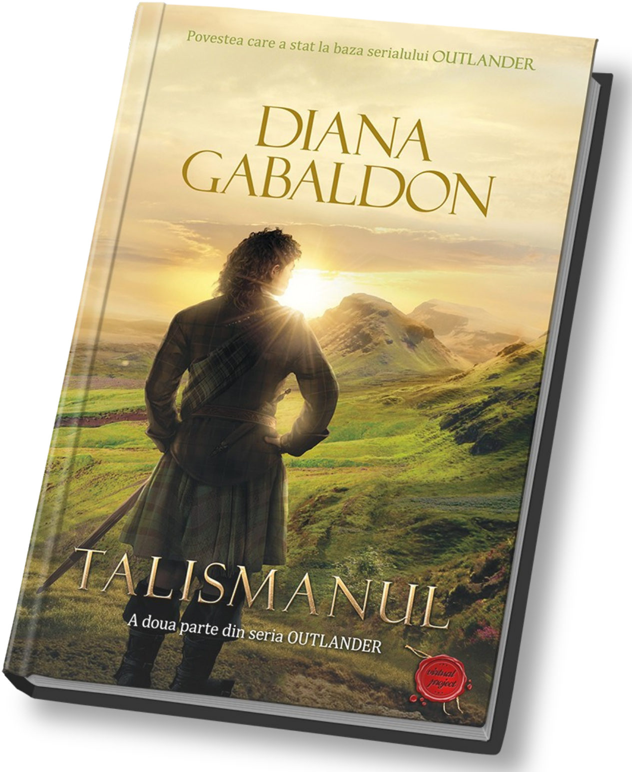
— A avut de gând să sfârșească pe câmpul de la Culloden, a șoptit Roger. Doar că nu a murit.

Mulțumiri

Autoarea dorește să le mulțumească și să le transmită cele mai bune gânduri:

celor trei Jackie (Jackie Cantor, Jackie LeDonne și mama mea), îngerii păzitori ai cărților mele; celor patru John (John Myers, John E. Simpson, Jr., John Woram și John Stith), pentru lectura constantă, informațiile diverse din cultura scoțiană și entuziasmul general; lui Janet McConnaughey, Margaret J. Campbell, Todd Heimarck, Deb și Dennis Parisek, Holly Heinel și celorlalți LitForumiști al căror nume nu începe cu litera J – în mod special lui Robert Riffle, pentru plantele medicinale, pentru epitetele franțuzești, claviaturile de abanos și ochiul său mereu vigilent; lui Paul Solyn, pentru condurul-doamnei târzii, valsuri, plăci de cupru inscripționate și sfaturi botanice; lui Margaret Ball, pentru referințe, sugestii utile și conversații captivante; lui Fay Zachary, pentru prânz; profesorului Gary Hoff, pentru sfaturile medicale și consultații (el nu a avut nimic de a face cu descrierea eviscerării); poetului Barry Fogden, pentru traducerile din engleză; lui Labhriunn MacIan, pentru blestemele galice și generozitatea de a-mi permite să îi folosesc numele atât de poetic; lui Kathy Allen-Webber, pentru ajutorul la franceză (dacă ceva e la timpul greșit, e din vina mea); Vondei N. McIntyre, pentru că mi-a dezvăluit din tainele meseriei; lui Michael Lee West, pentru minunatele comentarii pe marginea textului și pentru genul de conversații telefonice care îi face pe membrii familiei mele să strige „Închide telefonul! Murim de foame!”; mamei lui Michael Lee, pentru că mi-a citit manuscrisul, ridicându-și din când în când privirea pentru a-și întreba fiica apreciată de critici „De ce nu scrii și tu cărți din acestea?”; și lui Elizabeth Buchan, pentru întrebări, sugestii și sfaturi – efortul

implicat a fost aproape la fel de mare ca și ajutorul acordat.

virtual-project.eu